

Conselleria d'Educació, Cultura i Esport

DECRET 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana. [2014/6347]

Preàmbul

CAPÍTOL I

DISPOSICIONS PRELIMINARS

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

Article 2. Currículum

Article 3. Objectius i fins

CAPÍTOL II

ORGANITZACIÓ I HORARI

Article 4. Organització de les ensenyances

Article 5. Horari

CAPÍTOL III

AVALUACIÓ

Article 6. Caràcter de l'avaluació

Article 7. Promoció

Article 8. Referents en l'avaluació i promoció

Article 9. Avaluacions individualitzades

Article 10. Documents oficials d'avaluació i resultats de l'avaluació

CAPÍTOL IV

AUTONOMIA I PARTICIPACIÓ

Article 11. Elements de les programacions didàctiques

Article 12. Elaboració, supervisió i avaluació de les programacions didàctiques

Article 13. Autonomia dels centres

Article 14. Participació dels representants legals de l'alumnat

CAPÍTOL V

ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

Article 15. Aspectes generals d'atenció a la diversitat

Article 16. Pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa

Article 17. Mesures de suport i reforç

Article 18. Identificació, valoració i intervenció de necessitats específiques de suport educatiu

Article 19. Alumnat que presenta necessitats educatives especials

Article 20. Adaptacions curriculars

Article 21. Prolongació de l'escolarització un any més en l'etapa

Article 22. Altes capacitats

Article 23. Incorporació tardana

Article 24. Dificultats d'aprenentatge

Article 25. Acció tutorial

Article 26. Transició a l'educació secundària obligatòria

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Projectes lingüístics

Segona. Formació del professorat

Tercera. Llibres de text i materials didàctics

Quarta. Assessorament, supervisió i difusió de la norma

Quinta. Incidència en les dotacions de gasto

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. Calendari d'implantació

Segona. Programacions didàctiques durant el curs escolar 2014-2015

Tercera. Horari durant el curs 2014-2015

Quarta. Normes reglamentàries a desplegar

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Derogació normativa

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Normes de desplegament

Segona. Entrada en vigor

ANNEX I. Currículum de les àrees troncales

ANNEX II. Currículum de les àrees específiques

ANNEX III. Currículum de les àrees de lliure configuració autonòmica

ANNEX IV. Horari de l'Educació Primària

ANNEX V. Horari dels cursos segon, quart i sext durant el curs 2014-2015

Consellería de Educación, Cultura y Deporte

DECRETO 108/2014, de 4 de julio, del Consell, por el que establece el currículo y desarrolla la ordenación general de la educación primaria en la Comunitat Valenciana. [2014/6347]

Preámbulo

CAPÍTULO I

DISPOSICIONES PRELIMINARES

Artículo 1. Objeto y ámbito de aplicación

Artículo 2. Currículo

Artículo 3. Objetivos y fines

CAPÍTULO II

ORGANIZACIÓN Y HORARIO

Artículo 4. Organización de las enseñanzas

Artículo 5. Horario

CAPÍTULO III

EVALUACIÓN

Artículo 6. Carácter de la evaluación

Artículo 7. Promoción

Artículo 8. Referentes en la evaluación y promoción

Artículo 9. Evaluaciones individualizadas

Artículo 10. Documentos oficiales de evaluación y resultados de la evaluación

CAPÍTULO IV

AUTONOMÍA Y PARTICIPACIÓN

Artículo 11. Elementos de las programaciones didácticas

Artículo 12. Elaboración, supervisión y evaluación de las programaciones didácticas

Artículo 13. Autonomía de los centros

Artículo 14. Participación de los representantes legales del alumnado

CAPÍTULO V

ATENCIÓN A LA DIVERSIDAD

Artículo 15. Aspectos generales de atención a la diversidad

Artículo 16. Plan de atención a la diversidad e inclusión educativa

Artículo 17. Medidas de apoyo y refuerzo

Artículo 18. Identificación, valoración e intervención de necesidades específicas de apoyo educativo

Artículo 19. Alumnado que presenta necesidades educativas especiales

Artículo 20. Adaptaciones curriculares

Artículo 21. Prolongación de la escolarización un año más en la etapa

Artículo 22. Altas capacidades

Artículo 23. Incorporación tardía

Artículo 24. Dificultades de aprendizaje

Artículo 25. Acción tutorial

Artículo 26. Transición a la educación secundaria obligatoria

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera. Proyectos lingüísticos

Segunda. Formación del profesorado

Tercera. Libros de texto y materiales didácticos

Cuarta. Asesoramiento, supervisión y difusión de la norma

Quinta. Incidencia en las dotaciones de gasto

DISPOSICIONES TRANSITORIAS

Primera. Calendario de implantación

Segunda. Programaciones didácticas durante el curso escolar 2014-2015

Tercera. Horario durante el curso 2014-2015

Cuarta. Normas reglamentarias a desarrollar

DISPOSICIÓN DEROGATORIA

Única. Derogación normativa

DISPOSICIONES FINALES

Primera. Normas de desarrollo

Segunda. Entrada en vigor

ANEXO I. Currículo de las áreas troncales

ANEXO II. Currículo de las áreas específicas

ANEXO III. Currículo de las áreas de libre configuración autonómica

ANEXO IV. Horario de la Educación Primaria

ANEXO V. Horario de los cursos segundo, cuarto y sexto durante el curso 2014-2015

PREÀMBUL

L'article 27 de la Constitució Espanyola reconeix el dret fonamental a l'educació. L'educació tindrà per objecte el ple desenvolupament de la personalitat humana en el respecte als principis democràtics de convivència i als drets i llibertats fonamentals. Així mateix, s'establix que l'ensenyança bàsica és obligatòria i gratuïta. L'article 149.1.30a estableix que l'Estat té competència exclusiva sobre la regulació de les condicions d'obtenció, expedició i homologació de títols acadèmics i professionals i normes bàsiques per al desplegament de l'article 27 de la Constitució, a fi de garantir el compliment de les obligacions dels poders públics en esta matèria.

L'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, en l'article 53, estableix que és de competència exclusiva de la Generalitat la regulació i l'administració de l'ensenyança en tota la seua extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats, sense perjudi del que disposen l'article 27 de la Constitució Espanyola i les lleis orgàniques que, d'acord amb l'apartat 1 de l'article 81 d'aquella, el despleguen, de les facultats que atribueix a l'Estat el número 30 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució Espanyola, i de l'alta inspecció necessària per al seu compliment i garantia.

La Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, modificada per la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, estableix en l'article 6.bis la distribució de competències entre el Govern, el ministeri competent en matèria d'educació, les administracions educatives i els centres docents. En l'apartat 2 de l'esmentat article s'especifica que en Educació Primària, entre altres ensenyances, les assignatures s'agruparan en tres blocs, d'assignatures troncales, d'assignatures específiques i d'assignatures de lliure configuració autonòmica, sobre els quals les administracions educatives i els centres docents realitzaran les seues funcions de la manera següent:

En l'epígraf *c* s'indica que dins de la regulació i límits establits pel Govern, a través del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, les administracions educatives podran:

1. Complementar els continguts del bloc d'assignatures troncales.
2. Establir els continguts dels blocs d'assignatures específiques i de lliure configuració autonòmica.
3. Realitzar recomanacions de metodologia didàctica per als centres docents de la seua competència.
4. Fixar l'horari lectiu màxim corresponent als continguts de les assignatures del bloc d'assignatures troncales.
5. Fixar l'horari corresponent als continguts de les assignatures dels blocs d'assignatures específiques i de lliure configuració autonòmica.

6. En relació amb l'avaluació durant l'etapa, complementar els criteris d'avaluació relatius als blocs d'assignatures troncales i específiques, i establir els criteris d'avaluació del bloc d'assignatures de lliure configuració autonòmica.

7. Establir els estàndards d'aprenentatge avaluables relatius als continguts del bloc d'assignatures de lliure configuració autonòmica.

Al seu torn, l'epígraf *d* concreta que dins de la regulació i límits establits per les administracions educatives d'acord amb els apartats anteriors, i en funció de la programació de l'oferta educativa que estableix cada administració educativa, els centres docents podran:

1. Complementar els continguts dels blocs d'assignatures troncales, específiques i de lliure configuració autonòmica i configurar la seua oferta formativa.
2. Dissenyar i implantar mètodes pedagògics i didàctics propis.
3. Determinar la càrrega horària corresponent a les diferents assignatures.

L'apartat 2.e de l'esmentat article 6.bis també concreta que l'horari lectiu mínim corresponent a les assignatures del bloc d'assignatures troncales es fixarà en còmput global per a tota l'Educació Primària, i no serà inferior al 50 % del total de l'horari lectiu fixat per cada administració educativa com a general. En este còmput no es tindran en compte possibles ampliacions de l'horari que es puguen establir sobre l'horari general. Adicionalment, l'apartat 5 de l'article 6.bis estableix que les administracions educatives fomentaran i potenciaran l'autonomia dels centres, avaluaran els seus resultats i aplicaran els plans d'actuació

PREÁMBULO

El artículo 27 de la Constitución española reconoce el derecho fundamental a la educación. La educación tendrá por objeto el pleno desarrollo de la personalidad humana en el respeto a los principios democráticos de convivencia y a los derechos y libertades fundamentales. Asimismo, se establece que la enseñanza básica es obligatoria y gratuita. El artículo 149.1.30ª establece que el Estado tiene competencia exclusiva sobre la regulación de las condiciones de obtención, expedición y homologación de títulos académicos y profesionales y normas básicas para el desarrollo del artículo 27 de la Constitución, a fin de garantizar el cumplimiento de las obligaciones de los poderes públicos en esta materia.

El Estatuto de Autonomía de la Comunitat Valenciana, en su artículo 53, establece que es de competencia exclusiva de la Generalitat la regulación y administración de la enseñanza en toda su extensión, niveles y grados, modalidades y especialidades, sin perjuicio de lo que disponen el artículo 27 de la Constitución Española y las leyes orgánicas que, de acuerdo con el apartado 1 del artículo 81 de aquella, lo desarrollan, de las facultades que atribuye al Estado el número 30 del apartado 1 del artículo 149 de la Constitución Española, y de la alta inspección necesaria para su cumplimiento y garantía.

La Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación, modificada por la Ley Orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa, establece en su artículo 6.bis la distribución de competencias entre el Gobierno, el Ministerio competente en materia de educación, las administraciones educativas y los centros docentes. En el apartado 2 del citado artículo se especifica que en Educación Primaria, entre otras enseñanzas, las asignaturas se agruparán en tres bloques, de asignaturas troncales, de asignaturas específicas y de asignaturas de libre configuración autonómica, sobre los que las administraciones educativas y los centros docentes realizarán sus funciones de la siguiente forma:

En el epígrafe *c* se indica que dentro de la regulación y límites establecidos por el Gobierno, a través del Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, las administraciones educativas podrán:

1. Complementar los contenidos del bloque de asignaturas troncales.
2. Establecer los contenidos de los bloques de asignaturas específicas y de libre configuración autonómica.
3. Realizar recomendaciones de metodología didáctica para los centros docentes de su competencia.
4. Fijar el horario lectivo máximo correspondiente a los contenidos de las asignaturas del bloque de asignaturas troncales.
5. Fijar el horario correspondiente a los contenidos de las asignaturas de los bloques de asignaturas específicas y de libre configuración autonómica.

6. En relación con la evaluación durante la etapa, complementar los criterios de evaluación relativos a los bloques de asignaturas troncales y específicas, y establecer los criterios de evaluación del bloque de asignaturas de libre configuración autonómica.

7. Establecer los estándares de aprendizaje evaluables relativos a los contenidos del bloque de asignaturas de libre configuración autonómica.

A su vez, el epígrafe *d* concreta que dentro de la regulación y límites establecidos por las administraciones educativas de acuerdo con los apartados anteriores, y en función de la programación de la oferta educativa que establezca cada administración educativa, los centros docentes podrán:

1. Complementar los contenidos de los bloques de asignaturas troncales, específicas y de libre configuración autonómica y configurar su oferta formativa.
2. Diseñar e implantar métodos pedagógicos y didácticos propios.
3. Determinar la carga horaria correspondiente a las diferentes asignaturas.

El apartado 2.e del citado artículo 6.bis también concreta que el horario lectivo mínimo correspondiente a las asignaturas del bloque de asignaturas troncales se fijará en cómputo global para toda la Educación Primaria, y no será inferior al 50 % del total del horario lectivo fijado por cada Administración educativa como general. En este cómputo no se tendrán en cuenta posibles ampliaciones del horario que se puedan establecer sobre el horario general. Adicionalmente, el apartado 5 del artículo 6.bis establece que las administraciones educativas fomentarán y potenciarán la autonomía de los centros, evaluarán sus resultados y

oportuns. Els centres docents desenrotllaran i complementaran, si és el cas, el currículum de les diferents etapes i cicles fent ús de la seua autonomia, tal com ho recull el capítol II del títol V de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig.

L'anterior potestat reglamentària atorgada a les administracions educatives es completa amb el que disposa la disposició final sexta de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, on se cita que les normes d'esta llei podran ser desplegades per les comunitats autònomes, a excepció de les relatives a aquelles matèries la regulació de les quals l'encarrega esta al Govern o que corresponen a l'Estat; i també amb la disposició final quarta de la Llei Orgànica 8/2013, que estableix que el Govern, a proposta del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, dictarà en l'àmbit de les seues competències les disposicions necessàries per a l'execució i desplegament d'allò que s'ha establert en l'esmentada llei orgànica, sense perjudic del desplegament normatiu que corresponga realitzar a les comunitats autònomes.

La definició de currículum s'arplega en la nova redacció de l'article 6 de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, com a la regulació dels elements que determinen els processos d'ensenyament i aprenentatge per a cada una de les ensenyances. El currículum estarà integrat pels objectius de cada ensenyança i etapa educativa, les competències, els continguts, la metodologia didàctica, els estàndards i resultats d'aprenentatge avaluable, i els criteris d'avaluació del grau d'adquisició de les competències i de l'èxit dels objectius de cada ensenyança i etapa educativa.

Pel que fa a les ensenyances d'Educació Primària, el capítol II del títol I de l'esmentada Llei Orgànica 2/2006, estableix l'ordenació general d'estes ensenyances i fixa els seus principis generals, objectius, organització, principis pedagògics, avaluació durant l'etapa i avaluació final.

L'apartat 3 de la disposició addicional trenta-huit de la Llei Orgànica 2/2006, disposa que les administracions educatives adoptaran les mesures oportunes a fi que la utilització en l'ensenyança de la llengua castellana o de les llengües cooficials no siga font de discriminació en l'exercici del dret a l'educació.

En consonància amb el precepte anterior, l'article 20 de la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià, estableix que l'Administració adoptarà totes aquelles mesures que siguen necessàries per a impedir la discriminació dels alumnes per raó de la llengua que els siga habitual. La mateixa Llei 4/1983 també prescriu en l'article 18 que la incorporació del valencià a l'ensenyament en tots els nivells educatius és obligatòria. En els territoris castellanoparlants que es relacionen en el títol quint, esta incorporació es durà a terme de manera progressiva, atenent a la seua particular situació sociolingüística, en la forma que reglamentàriament es determine. El valencià i el castellà són llengües obligatòries en els plans d'ensenyament dels nivells no universitaris, amb l'excepció feta anteriorment. De conformitat amb l'article 19.2 de l'esmentada llei, sense perjudic de les excepcions regulades en l'article 24, al final dels cicles en què es declara obligatòria la incorporació del valencià a l'ensenyament, i qualssevol haja sigut la llengua habitual a l'iniciar-los, els alumnes han d'estar capacitats per a utilitzar, oralment i per escrit, el valencià en igualtat amb el castellà.

El Reial Decret 126/2014, de 28 de febrer, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'Educació Primària, estableix aquells aspectes del currículum d'esta etapa que competixen al Govern en virtut de les competències que li confereix l'article 6.bis de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig. Així mateix, desplega els aspectes referents a l'ordenació general de les ensenyances de l'Educació Primària contingudes en l'esmentada llei orgànica, i regula altres aspectes referents a l'aprenentatge de llengües estrangeres, alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu, autonomia dels centres docents i participació de pares, mares i tutors legals en el procés educatiu.

Correspon al Consell, fent ús de les seues competències, i de conformitat amb la mencionada potestat reglamentària atorgada a les administracions educatives, establir els elements del currículum que la normativa bàsica indica i concretar certs aspectes d'ordenació acadèmica. En conseqüència, este decret concreta a la Comunitat Valenciana el currículum de les diferents àrees de l'Educació Primària. En cada àrea s'estableixen per al conjunt de tota l'etapa orientacions didàctiques i metodològiques, i s'indiquen els continguts, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluable, estos últims en el cas de les

aplicarán los oportunos planes de actuación. Los centros docentes desarrollarán y complementarán, en su caso, el currículo de las diferentes etapas y ciclos en uso de su autonomía, tal y como se recoge en el capítulo II del título V de la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo.

La anterior potestad reglamentaria otorgada a las Administraciones educativas se completa con lo dispuesto en la disposición final sexta de la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, donde se cita que las normas de esta ley podrán ser desarrolladas por las comunidades autónomas, a excepción de las relativas a aquellas materias cuya regulación se encomienda por la misma al Gobierno o que corresponden al Estado; y también con la disposición final cuarta de la Ley Orgánica 8/2013, que establece que el Gobierno, a propuesta del Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, dictará en el ámbito de sus competencias las disposiciones necesarias para la ejecución y desarrollo de lo establecido en dicha ley orgánica, sin perjuicio del desarrollo normativo que corresponda realizar a las comunidades autónomas.

La definición de currículo se recoge en la nueva redacción del artículo 6 de la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, como la regulación de los elementos que determinan los procesos de enseñanza y aprendizaje para cada una de las enseñanzas. El currículo estará integrado por los objetivos de cada enseñanza y etapa educativa, las competencias, los contenidos, la metodología didáctica, los estándares y resultados de aprendizaje evaluables, y los criterios de evaluación del grado de adquisición de las competencias y del logro de los objetivos de cada enseñanza y etapa educativa.

En lo referente a las enseñanzas de Educación Primaria, el capítulo II del título I de la citada Ley Orgánica 2/2006, establece la ordenación general de estas enseñanzas y fija sus principios generales, objetivos, organización, principios pedagógicos, evaluación durante la etapa y evaluación final.

El apartado 3 de la disposición adicional trigésima octava de la Ley Orgánica 2/2006, dispone que las Administraciones educativas adoptarán las medidas oportunas a fin de que la utilización en la enseñanza de la lengua castellana o de las lenguas cooficiales no sea fuente de discriminación en el ejercicio del derecho a la educación.

En consonancia con el precepto anterior, el artículo 20 de la Ley 4/1983, de 23 de noviembre, de Uso y Enseñanza del Valenciano, establece que la administración adoptará cuantas medidas sean precisas para impedir la discriminación de los alumnos por razón de la lengua que les sea habitual. La propia Ley 4/1983 también prescribe en su artículo 18 que la incorporación del valenciano a la enseñanza en todos los niveles educativos es obligatoria. En los territorios castellano-parlantes que se relacionan en el título quinto, dicha incorporación se llevará a cabo de forma progresiva, atendiendo a su particular situación sociolingüística, en la forma que reglamentariamente se determine. El valenciano y el castellano son lenguas obligatorias en los planes de enseñanza de los niveles no universitarios, con la salvedad hecha anteriormente. De conformidad con el artículo 19.2 de la citada ley, sin perjuicio de las excepciones reguladas en el artículo 24, al final de los ciclos en que se declara obligatoria la incorporación del valenciano a la enseñanza, y cualesquiera que hubiera sido la lengua habitual al iniciar los mismos, los alumnos han de estar capacitados para utilizar, oralmente y por escrito, el valenciano en igualdad con el castellano.

El Real Decreto 126/2014, de 28 de febrero, por el que se establece el currículo básico de la Educación Primaria, establece aquellos aspectos del currículo de esta etapa que competen al Gobierno en virtud de las competencias que le confiere el artículo 6.bis de la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo. Asimismo, desarrolla los aspectos referentes a la ordenación general de las enseñanzas de la Educación Primaria contenidos en la citada ley orgánica, y regula otros aspectos referentes al aprendizaje de lenguas extranjeras, alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo, autonomía de los centros docentes y participación de padres, madres y tutores legales en el proceso educativo.

Corresponde al Consell, en uso de sus competencias, y de conformidad con la antes mencionada potestad reglamentaria otorgada a las administraciones educativas, establecer los elementos del currículo que la normativa básica indica y concretar ciertos aspectos de ordenación académica. En consecuencia, el presente decreto concreta en la Comunidad Valenciana el currículo de las diferentes áreas de la Educación Primaria. En cada área se establecen para el conjunto de toda la etapa orientaciones didácticas y metodológicas, y se indican los contenidos, criterios de evaluación y estándares de aprendizaje evaluables, estos

àrees pertanyents al bloc d'assignatures de lliure configuració autonòmica, tots ells distribuïts per blocs de continguts, complint a més amb la distribució competencial referida en l'article 6.bis de la Llei Orgànica 2/2006. Així mateix, en el currículum de cada àrea, s'establixen per a cada curs de l'etapa els continguts i criteris d'avaluació que serviran de referència per a la programació docent i l'avaluació dels aprenentatges de l'alumnat.

Esta nova configuració del currículum, que el simplifica i li dona un caràcter més flexible, es troba orientada a atorgar un major grau d'autonomia pedagògica als centres docents. Estos desenrotllaran i concretaran el currículum de les diferents àrees com a part del seu projecte educatiu. Així, l'Administració educativa potencia l'autonomia dels centres, la qual també ha de vincular-se a un foment de la cultura de l'avaluació, com a mecanisme de millora contínua de la qualitat de l'ensenyança. En esta línia, en l'Educació Primària s'introduiran dos avaluacions individualitzades, en tercer i sext curs, de conformitat amb el que establix la Llei Orgànica 2/2006. Ambdós avaluacions tindran una doble finalitat. D'una banda, serviran com a orientació i informació als centres docents, equips docents i representants legals de l'alumnat respecte al grau d'adquisició de competències de cada alumne o alumna. En este sentit, les avaluacions podran servir com a ferramenta per a la detecció primerenca de determinades necessitats específiques de suport educatiu en l'alumnat, de manera que es pugua adequar la intervenció a través de les mesures d'atenció a la diversitat, ordinàries o extraordinàries, que siguen oportunes. D'altra banda, les avaluacions individualitzades, vist el seu caràcter estandarditzat, formaran part de l'avaluació del sistema educatiu com un element adicional a través de l'anàlisi, valoració i comparació dels resultats obtinguts. Dins d'este marc, competix a esta Administració educativa establir plans específics de millora en aquells centres públics els resultats dels quals siguen inferiors a determinats valors prèviament establits.

El currículum establert per mitjà d'este decret, a més de fer possible que tot l'alumnat adquirisca els objectius i competències corresponents al finalitzar l'etapa, també preveu una intervenció educativa que preveu com a principi l'atenció a la diversitat de l'alumnat, i l'adaptació del currículum i els seus elements a les necessitats de cada alumne i alumna. D'esta manera, s'assegura una atenció personalitzada i un desenrotllament personal i integral de tot l'alumnat.

Per a posar en pràctica una atenció personalitzada efectiva, hi ha diversos factors que han de considerar-se. En primer lloc, el desenrotllament en les aules i en els centres docents de bones pràctiques que afavorisquen un bon clima de treball i la resolució pacífica de conflictes, potenciant valors com el respecte, la tolerància, la cultura de l'esforç i la superació personal, facilitarà la convivència i l'optimització dels processos d'ensenyament i aprenentatge en l'aula en un marc d'atenció a les necessitats i interessos de tot l'alumnat. En segon lloc, les metodologies didàctiques innovadores que incloguen l'aprenentatge cooperatiu, els projectes interdisciplinaris, l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació, i, en termes generals, qualsevol altra metodologia pròpia d'una educació inclusiva, contribuiran a una major motivació de l'alumnat, a un major grau d'adquisició de les competències i de l'èxit dels objectius de l'etapa per part d'este, i consegüentment, a una millora dels seus resultats. En tercer lloc, la formació del professorat ha de ser un pilar fonamental per a la renovació metodològica i la posada en pràctica de les metodologies didàctiques innovadores citades amb anterioritat.

Finalment, cal considerar que l'article 2.1.j de la Llei Orgànica 2/2006, establix, com un dels fins cap als quals s'orienta el sistema educatiu espanyol, la capacitació per a la comunicació en la llengua oficial i cooficial, si n'hi ha, i en una o més llengües estrangeres. Així, la cooficialitat del valencià i del castellà, i l'aprenentatge d'ambdós llengües i en ambdós llengües en el currículum es considera un element bàsic de la nostra cultura. Junt amb este fet, el coneixement de les llengües estrangeres també constituïx un element essencial per al desenrotllament personal i professional de les persones, el qual brinda noves oportunitats en la societat actual. Este coneixement ha de ser abordat per mitjà de l'aprenentatge de la llengua estrangera com a àrea específica, però també en el marc de l'aplicació i generalització dels programes plurilingües.

últimos en el caso de las áreas pertenecientes al bloque de asignaturas de libre configuración autonómica, todos ellos distribuidos por bloques de contenidos, cumpliendo además con la distribución competencial referida en el artículo 6.bis de la Ley Orgánica 2/2006. Asimismo, en el currículo de cada área, se establece para cada curso de la etapa los contenidos y criterios de evaluación que servirán de referencia para la programación docente y la evaluación de los aprendizajes del alumnado.

Esta nueva configuración del currículo, que lo simplifica y le da un carácter más flexible, se encuentra orientada a otorgar un mayor grado de autonomía pedagógica a los centros docentes. Estos desarrollarán y concretarán el currículo de las diferentes áreas como parte de su proyecto educativo. Así, la Administración educativa potencia la autonomía de los centros, la cual también debe vincularse a un fomento de la cultura de la evaluación, como mecanismo de mejora continua de la calidad de la enseñanza. En esta línea, en la Educación Primaria se introducirán dos evaluaciones individualizadas, en tercer y sexto curso, de conformidad con lo establecido en la Ley Orgánica 2/2006. Ambas evaluaciones tendrán una doble finalidad. Por una parte, servirán como orientación e información a los centros docentes, equipos docentes y representantes legales del alumnado respecto al grado de adquisición de competencias de cada alumno o alumna. En este sentido, las evaluaciones podrán servir como herramienta para la detección temprana de determinadas necesidades específicas de apoyo educativo en el alumnado, de forma que se pueda adecuar la intervención a través de las medidas de atención a la diversidad, ordinarias o extraordinarias, que sean oportunas. Por otra parte, las evaluaciones individualizadas, visto su carácter estandarizado, formarán parte de la evaluación del sistema educativo como un elemento adicional a través del análisis, valoración y comparación de los resultados obtenidos. Dentro de este marco, compete a esta Administración educativa establecer planes específicos de mejora en aquellos centros públicos cuyos resultados sean inferiores a determinados valores previamente establecidos.

El currículo establecido mediante el presente decreto, además de hacer posible que todo el alumnado adquiera los objetivos y competencias correspondientes al finalizar la etapa, también prevé una intervención educativa que contempla como principio la atención a la diversidad del alumnado, y la adaptación del currículo y sus elementos a las necesidades de cada alumno y alumna. De esta manera, se asegura una atención personalizada y un desarrollo personal e integral de todo el alumnado.

Para poner en práctica una atención personalizada efectiva, hay diversos factores que deben considerarse. En primer lugar, el desarrollo en las aulas y en los centros docentes de buenas prácticas que favorezcan un buen clima de trabajo y la resolución pacífica de conflictos, potenciando valores como el respeto, la tolerancia, la cultura del esfuerzo y la superación personal, facilitará la convivencia y la optimización de los procesos de enseñanza y aprendizaje en el aula en un marco de atención a las necesidades e intereses de todo el alumnado. En segundo lugar, las metodologías didácticas innovadoras que incluyan el aprendizaje cooperativo, los proyectos interdisciplinarios, el uso de las tecnologías de la información y la comunicación, y, en términos generales, cualquier otra metodología propia de una educación inclusiva, contribuirán a una mayor motivación del alumnado, a un mayor grado de adquisición de las competencias y del logro de los objetivos de la etapa por parte de este, y consecuentemente, a una mejora de sus resultados. En tercer lugar, la formación del profesorado ha de ser un pilar fundamental para la renovación metodológica y la puesta en práctica de las metodologías didácticas innovadoras citadas con anterioridad.

Finalmente, cabe considerar que el artículo 2.1.j de la Ley Orgánica 2/2006, establece, como uno de los fines hacia los que se orienta el sistema educativo español, la capacitación para la comunicación en la lengua oficial y cooficial, si la hubiere, y en una o más lenguas extranjeras. Así, la cooficialidad del valenciano y del castellano, y el aprendizaje de ambas lenguas y en ambas lenguas en el currículo se considera un elemento básico de nuestra cultura. Junto a este hecho, el conocimiento de las lenguas extranjeras también constituye un elemento esencial para el desarrollo personal y profesional de las personas, el cual brinda nuevas oportunidades en la sociedad actual. Este conocimiento ha de ser abordado mediante el aprendizaje de la lengua extranjera como área específica, pero también en el marco de la aplicación y generalización de los programas plurilingües.

Per tot allò que s'ha exposat, este decret es dicta en l'exercici de les competències que atribueixen a la Comunitat Valenciana l'article 53 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana; l'article 6.bis.2.c) i la disposició final sexta de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig; la disposició final quarta de la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre; i l'article 43 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell. A proposta de la titular de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, havent atorgat audiència als òrgans de participació i consulta de la comunitat educativa, amb el preceptiu dictamen del Consell Escolar de la Comunitat Valenciana, conforme amb el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, i amb la deliberació prèvia del Consell, en la reunió del dia 4 de juliol de 2014,

DECRETE

CAPÍTOL I

Disposicions preliminars

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

1. Este decret té per objecte establir el currículum de l'Educació Primària, així com desenvolupar els aspectes de l'ordenació general d'estes ensenyances continguts en el capítol II del títol I de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, i en el Reial Decret 126/2014, de 28 de febrer, pel qual s'establix el currículum bàsic de l'Educació Primària.

2. Este decret serà aplicable en els centres docents públics i privats de la Comunitat Valenciana autoritzats per a impartir les ensenyances d'Educació Primària regulades en la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig.

Article 2. Currículum

1. La definició de currículum i dels elements que l'integren serà l'establida en l'article 2 del Reial Decret 126/2014.

2. Per al conjunt de l'etapa de l'Educació Primària, els continguts comuns, els criteris d'avaluació i els estàndards d'aprenentatge avaluable de les àrees troncales seran els arrellegats en l'annex I del Reial Decret 126/2014. Els continguts i criteris d'avaluació per a cada curs de l'etapa, amb els quals es complementen els establits per la normativa bàsica, les relacions entre les competències i els continguts i criteris d'avaluació, així com les recomanacions de metodologia didàctica, són els establits en l'annex I d'este decret.

3. Per al conjunt de l'etapa de l'Educació Primària, els criteris d'avaluació i els estàndards d'aprenentatge avaluable de les àrees específiques seran els arrellegats en l'annex II del Reial Decret 126/2014. Els continguts, els criteris d'avaluació per a cada curs de l'etapa que complementen els establits per la normativa bàsica, les relacions entre les competències i els continguts i criteris d'avaluació, així com les recomanacions de metodologia didàctica, són els establits en l'annex II d'este decret.

4. Els continguts i els criteris d'avaluació de cada curs de l'etapa, els estàndards d'aprenentatge avaluable per al conjunt de l'etapa, les relacions entre les competències i els continguts i criteris d'avaluació, així com les recomanacions de metodologia didàctica, són els establits en l'annex III d'este decret.

5. Els centres docents desenvoluparan i complementaran el currículum fent ús de les seues competències i autonomia, ambdós referits en els articles 3 i 15.2 del Reial Decret 126/2014. Esta concreció del currículum s'incorporarà al projecte educatiu del centre.

6. Els centres docents promouran la implantació de metodologies didàctiques innovadores que inclouen l'aprenentatge cooperatiu, els projectes interdisciplinaris, l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació, i la pràctica de l'educació inclusiva en l'aula.

Article 3. Objectius i fins

1. El desenvolupament i la concreció curricular que elaboren els centres docents com a part del seu projecte educatiu garantirà la consecució dels objectius establits per a l'etapa en l'article 7 del Reial Decret 126/2014.

2. Així mateix, esta concreció del currículum s'orientarà a la consecució dels fins següents:

Por todo lo expuesto, el presente Decreto se dicta en el ejercicio de las competencias que atribuyen a la Comunitat Valenciana el artículo 53 del Estatut de Autonomía de la Comunitat Valenciana; el artículo 6.bis.2.c) y la disposición final sexta de la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo; la disposición final cuarta de la Ley Orgánica 8/2013, de 9 de diciembre; y el artículo 43 de la Ley 5/1983, de 30 de diciembre, del Consell. A propuesta de la titular de la Consellería de Educación, Cultura y Deporte, habiendo otorgado audiencia a los órganos de participación y consulta de la comunidad educativa, con el preceptivo dictamen del Consell Escolar de la Comunitat Valenciana, conforme con el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, y previa deliberación del Consell, en la reunión del día 4 de julio de 2014,

DECRETO

CAPÍTULO I

Disposiciones preliminares

Artículo 1. Objeto y ámbito de aplicación

1. El presente decreto tiene por objeto establecer el currículo de la Educación Primaria, así como desarrollar los aspectos de la ordenación general de estas enseñanzas contenidos en el capítulo II del título I de la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, y en el Real Decreto 126/2014, de 28 de febrero, por el que se establece el currículo básico de la Educación Primaria.

2. Este decreto será de aplicación en los centros docentes públicos y privados de la Comunitat Valenciana autorizados para impartir las enseñanzas de Educación Primaria reguladas en la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo.

Artículo 2. Currículo

1. La definición de currículo y de los elementos que lo integran será la establecida en el artículo 2 del Real Decreto 126/2014.

2. Para el conjunto de la etapa de la Educación Primaria, los contenidos comunes, los criterios de evaluación y los estándares de aprendizaje evaluables de las áreas troncales serán los recogidos en el anexo I del Real Decreto 126/2014. Los contenidos y criterios de evaluación para cada curso de la etapa, con los cuales se complementan los establecidos por la normativa básica, las relaciones entre las competencias y los contenidos y criterios de evaluación, así como las recomendaciones de metodología didáctica, son los establecidos en el Anexo I del presente decreto.

3. Para el conjunto de la etapa de la Educación Primaria, los criterios de evaluación y los estándares de aprendizaje evaluables de las áreas específicas serán los recogidos en el anexo II del Real Decreto 126/2014. Los contenidos, los criterios de evaluación para cada curso de la etapa que complementan los establecidos por la normativa básica, las relaciones entre las competencias y los contenidos y criterios de evaluación, así como las recomendaciones de metodología didáctica, son los establecidos en el anexo II del presente decreto.

4. Los contenidos y los criterios de evaluación de cada curso de la etapa, los estándares de aprendizaje evaluables para el conjunto de la etapa, las relaciones entre las competencias y los contenidos y criterios de evaluación, así como las recomendaciones de metodología didáctica, son los establecidos en el anexo III del presente decreto.

5. Los centros docentes desarrollarán y complementarán el currículo en uso de sus competencias y autonomía, ambos referidos en los artículos 3 y 15.2 del Real Decreto 126/2014. Esta concreción del currículo se incorporará al proyecto educativo del centro.

6. Los centros docentes promoverán la implantación de metodologías didácticas innovadoras que incluyan el aprendizaje cooperativo, los proyectos interdisciplinarios, el uso de las tecnologías de la información y la comunicación, y la práctica de la educación inclusiva en el aula.

Artículo 3. Objetivos y fines

1. El desarrollo y la concreción curricular que elaboren los centros docentes como parte de su proyecto educativo garantizará la consecució de los objetivos establecidos para la etapa en el artículo 7 del Real Decreto 126/2014.

2. Asimismo, esta concreción del currículo se orientará a la consecució de los siguientes fines:

a) Adaptar el currículum i els seus elements a les necessitats de cada alumne i alumna, de manera que es proporcione una atenció personalitzada i un desenvolupament personal i integral de tot l'alumnat.

b) Desenvolupar bones pràctiques que afavorisquen un bon clima de treball i la resolució pacífica de conflictes, així com les actituds responsables i de respecte pels altres.

c) Incentivar valors com el respecte, la tolerància, la cultura de l'esforç i la superació personal.

d) Basar la pràctica docent en la formació permanent del professorat, la innovació educativa, l'ús de metodologies didàctiques innovadores i en l'avaluació de la mateixa pràctica.

e) Elaborar materials didàctics orientats a l'ensenyament i l'aprenentatge basats en l'adquisició de competències.

f) Utilitzar les tecnologies de la informació i de la comunicació com a recurs didàctic habitual.

g) Utilitzar el valencià, el castellà i les llengües estrangeres com a llengües vehiculars d'ensenyament, valorant les possibilitats comunicatives de totes estes.

h) Aprofundir en aspectes propis del currículum en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, i especialment pel que fa a la història, la geografia, l'entorn natural, i el patrimoni artístic i cultural.

CAPÍTOL II

Organització i horari

Article 4. Organització de les ensenyances

1. Segons el que disposa l'article 8.1 del Reial Decret 126/2014, l'etapa d'Educació Primària comprén sis cursos acadèmics, que es cursaran ordinàriament entre els sis i els dotze anys d'edat, i s'organitza en àrees, que tindran un caràcter global i integrador.

2. D'acord amb el que estableix l'article 8.2 del Reial Decret 126/2014 esmentat, els alumnes i les alumnes han de cursar les següents àrees del bloc d'assignatures troncales en cada un dels cursos:

- a) Ciències de la Naturalesa.
- b) Ciències Socials.
- c) Llengua Castellana i Literatura.
- d) Matemàtiques.
- e) Primera Llengua Estrangera.

3. En virtut de l'article 8.3 del Reial Decret 126/2014, els alumnes i les alumnes han de cursar les següents àrees del bloc d'assignatures específiques en cada un dels cursos:

- a) Educació Física.
- b) Religió, o Valors Socials i Cívics, a elecció dels pares, mares o tutors legals.

c) Així mateix, dins del bloc d'assignatures específiques, tots els alumnes i les alumnes cursaran l'àrea d'Educació Artística en cada un dels cursos d'Educació Primària. Dins d'esta àrea, els centres concretaran el temps lectiu que dedicaran a l'Educació Musical i a l'Educació Plàstica, i hauran de prioritzar els continguts referents a l'Educació Musical.

4. De conformitat amb l'article 8.4 del Reial Decret 126/2014, els alumnes i les alumnes han de cursar l'àrea de Valencià: Llengua i Literatura en el bloc d'assignatures de lliure configuració autonòmica en cada un dels cursos, sense perjudici del que disposa la normativa reguladora de l'exempció del valencià que estableix la conselleria competent en matèria d'educació.

Adicionalment, en el bloc d'assignatures de lliure configuració autonòmica, l'alumnat cursarà l'àrea de Cultura Valenciana en quin curs.

5. Els centres que desitgen oferir una o diverses àrees més en el bloc d'assignatures de lliure configuració autonòmica podran realitzar-ho en el marc d'una ampliació de l'horari lectiu, en virtut de la seua autonomia. L'oferta d'estes àrees requerirà l'elaboració del currículum pel centre docent sol·licitant, així com l'autorització prèvia de l'esmentat currículum per part de la conselleria competent en matèria d'educació, a través de l'òrgan competent en matèria d'ordenació acadèmica, i segons el procediment que estableix reglamentàriament l'esmentada conselleria.

6. D'acord amb el que disposa la disposició addicional segona del Reial Decret 126/2014, els centres docents garantirán que, a l'inici de l'escolarització de l'alumne o alumna en l'etapa en un centre educatiu, els pares, mares o tutors legals de l'alumnat manifesten la seua voluntat

a) Adaptar el currículum y sus elementos a las necesidades de cada alumno y alumna, de forma que se proporcione una atención personalizada y un desarrollo personal e integral de todo el alumnado.

b) Desarrollar buenas prácticas que favorezcan un buen clima de trabajo y la resolución pacífica de conflictos, así como las actitudes responsables y de respeto por los demás.

c) Incentivar valores como el respeto, la tolerancia, la cultura del esfuerzo y la superación personal.

d) Basar la práctica docente en la formación permanente del profesorado, la innovación educativa, el uso de metodologías didácticas innovadoras y en la evaluación de la propia práctica.

e) Elaborar materiales didácticos orientados a la enseñanza y el aprendizaje basados en la adquisición de competencias.

f) Utilizar las tecnologías de la información y de la comunicación como recurso didáctico habitual.

g) Emplear el castellano, el castellano y las lenguas extranjeras como lenguas vehiculares de enseñanza, valorando las posibilidades comunicativas de todas ellas.

h) Profundizar en aspectos propios del currículum en el ámbito de la Comunitat Valenciana, y especialmente en lo referente a la historia, la geografía, el entorno natural, y el patrimonio artístico y cultural.

CAPÍTULO II

Organización y horario

Artículo 4. Organización de las enseñanzas

1. Según lo dispuesto en el artículo 8.1 del Real Decreto 126/2014, la etapa de Educación Primaria comprende seis cursos académicos, que se cursarán ordinariamente entre los seis y los doce años de edad, y se organiza en áreas, que tendrán un carácter global e integrador.

2. A tenor de lo establecido en el artículo 8.2 del citado Real Decreto 126/2014, los alumnos y alumnas deben cursar las siguientes áreas del bloque de asignaturas troncales en cada uno de los cursos:

- a) Ciencias de la Naturaleza.
- b) Ciencias Sociales.
- c) Lengua Castellana y Literatura.
- d) Matemáticas.
- e) Primera Lengua Extranjera.

3. En virtud del artículo 8.3 del Real Decreto 126/2014, los alumnos y alumnas deben cursar las siguientes áreas del bloque de asignaturas específicas en cada uno de los cursos:

- a) Educación Física.
- b) Religión, o Valores Sociales y Cívicos, a elección de los padres, madres o tutores legales.

c) Asimismo, dentro del bloque de asignaturas específicas, todos los alumnos y alumnas cursarán el área de Educación Artística en cada uno los cursos de Educación Primaria. Dentro de este área, los centros concretarán el tiempo lectivo que dedicarán a la educación musical y a la educación plástica, debiendo priorizar los contenidos referentes a la educación musical.

4. De conformidad con el artículo 8.4 del Real Decreto 126/2014, los alumnos y alumnas deben cursar el área de Valenciano: Lengua y Literatura en el bloque de asignaturas de libre configuración autonómica en cada uno de los cursos, sin perjuicio de lo dispuesto en la normativa reguladora de la exención del valenciano que establezca la Consellería competente en materia de educación.

Adicionalmente, en el bloque de asignaturas de libre configuración autonómica, el alumnado cursará el área de Cultura Valenciana en quinto curso.

5. Los centros que deseen ofertar una o varias áreas más en el bloque de asignaturas de libre configuración autonómica podrán realizarlo en el marco de una ampliación del horario lectivo, en virtud de su autonomía. La oferta de estas áreas requerirá la elaboración del currículum por el centro docente solicitante, así como la previa autorización de dicho currículum por parte de la Consellería competente en materia de educación, a través del órgano competente en materia de ordenación académica, y según el procedimiento que establezca reglamentariamente la citada Consellería.

6. Conforme a lo dispuesto en la disposición adicional segunda del Real Decreto 126/2014, los centros docentes garantizarán que, al inicio de la escolarización del alumno o alumna en la etapa en un centro educativo, los padres, madres o tutores legales del alumnado manifesten su

que estos cursen l'àrea de Religió o de Valors Socials i Cívics. En la resta de l'etapa, els pares, mares o tutors legals de l'alumnat podran dirigir-se al centre al començament del curs escolar per a modificar la seua decisió.

Article 5. Horari

1. Amb caràcter general, l'horari lectiu per al desenrotllament del currículum de l'Educació Primària constarà de 30 sessions lectives setmanals. Cada sessió lectiva tindrà una duració mínima de 45 minuts. El model organitzatiu de distribució de les hores lectives setmanals per a impartir cada una de les àrees en els corresponents cursos de l'etapa és el que figura en l'annex IV d'este decret.

2. Atés el caràcter global i integrador de l'etapa, els centres docents podran adaptar esta distribució d'acord amb les seues característiques i amb les necessitats educatives del seu alumnat, respectant la proporcionalitat horària entre les diferents àrees establida en l'annex IV d'este decret. Així mateix, els centres docents podran agrupar i adaptar les sessions setmanals corresponents a les diferents àrees en aquells casos en què adopten metodologies de treball interdisciplinari i orientades a projectes.

3. Les hores lectives de lliure disposició en cada curs es dedicaran a l'ampliació o reforç de les àrees troncal i de l'àrea Valencià: Llengua i Literatura; segons establisca el centre setmanalment per a cada curs de l'etapa, en funció de criteris de periodicitat o alternança entre les mencionades àrees prèviament establits en virtut de la seua autonomia. Les decisions relatives a les àrees a ampliar o reforçar, junt amb l'alternança o periodicitat esmentats, recaurà sobre la direcció del centre si es tracta de centres públics, o del titular si es tracta de centres privats, oïts els òrgans de coordinació docent, i en cap cas podran suposar un increment de la dotació de plantilla del centre. Estes decisions formaran part de la programació general anual del centre.

4. En els centres públics i privats concertats, la jornada escolar diària començarà, amb caràcter general, a les 9 hores i finalitzarà a les 17 hores. Durant la jornada escolar, el currículum es desenrotllarà a través de 6 sessions lectives diàries, de les quals, 4 sessions tindran lloc en horari de matí i 2 sessions tindran lloc en horari de vesprada. Durant els mesos de juny i setembre, les activitats escolars de l'alumnat es realitzaran amb caràcter general durant el matí, en jornada continuada de 9 hores a 13 hores, i podrà adaptar-se el nombre de sessions lectives setmanals sempre que es respecte la proporcionalitat horària entre les diferents àrees establida en l'annex IV d'este decret.

Cada centre docent establirà un període de descans diari en la jornada lectiva que es realitze durant el matí, preferentment entre les hores centrals, d'una duració mínima de 30 minuts. Així mateix, els centres docents disposaran d'un període de descans entre la jornada de matí i la jornada de vesprada, amb una duració mínima de dos hores.

Excepcionalment, la direcció dels centres públics i les persones titulars dels centres privats concertats podran sol·licitar la modificació de la jornada escolar seguint el procediment establert per la normativa vigent.

5. De conformitat amb allò que disposa l'article 8.4 del Reial Decret 126/2014, l'àrea de Valencià: Llengua i Literatura rebra un tractament anàleg al de l'àrea Llengua Castellana i Literatura.

6. Els centres docents públics i privats concertats podran efectuar ampliacions de l'horari escolar sense que, en cap cas, s'imposen aportacions a les famílies ni exigències per a la conselleria competent en matèria d'educació, tal com estableix l'article 120.4 de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig. L'ampliació de l'horari escolar podrà efectuar-se per mitjà de l'increment de la duració d'una o diverses sessions lectives, que podran tindre una duració màxima d'una hora; així com a través de l'increment del nombre de sessions lectives diàries. En ambdós casos, hauran de respectar-se els períodes de descans establits en l'apartat 4.

CAPÍTOL III

Avaluació

Article 6. Caràcter de l'avaluació

1. El caràcter de l'avaluació en l'etapa serà l'establert en l'article 12.1 del Reial Decret 126/2014, i la concreció d'este en este article.

voluntad de que estos cursen el área de Religión o de Valores Sociales y Cívicos. En el resto de la etapa, los padres, madres o tutores legales del alumnado podrán dirigirse al centro al comienzo del curso escolar para modificar su decisión.

Artículo 5. Horario

1. Con carácter general, el horario lectivo para el desarrollo del currículo de la Educación Primaria constará de 30 sesiones lectivas semanales. Cada sesión lectiva tendrá una duración mínima de 45 minutos. El modelo organizativo de distribución de las horas lectivas semanales para impartir cada una de las áreas en los correspondientes cursos de la etapa es el que figura en el anexo IV del presente decreto.

2. Dado el carácter global e integrador de la etapa, los centros docentes podrán adaptar esta distribución de acuerdo con sus características y con las necesidades educativas de su alumnado, respetando la proporcionalidad horaria entre las diferentes áreas establecida en el anexo IV de este decreto. Asimismo, los centros docentes podrán agrupar y adaptar las sesiones semanales correspondientes a las diferentes áreas en aquellos casos en que adopten metodologías de trabajo interdisciplinarias y orientadas a proyectos.

3. Las horas lectivas de libre disposición en cada curso se dedicarán a la ampliación o refuerzo de las áreas troncales y del área Valenciano: lengua y literatura; según establezca el centro semanalmente para cada curso de la etapa, en función de criterios de periodicidad o alternancia entre dichas áreas previamente establecidos en virtud de su autonomía. Las decisiones relativas a las áreas a ampliar o reforzar, junto a la alternancia o periodicidad citados, recaerá sobre la dirección del centro si se trata de centros públicos, o del titular si se trata de centros privados, oídos los órganos de coordinación docente, y en ningún caso podrán suponer un incremento de la dotación de plantilla del centro. Estas decisiones formarán parte de la programación general anual del centro.

4. En los centros públicos y privados concertados, la jornada escolar diaria comenzará, con carácter general, a las 9 horas y finalizará a las 17 horas. Durante la jornada escolar, el currículo se desarrollará a través de 6 sesiones lectivas diarias, de las cuales, 4 sesiones tendrán lugar en horario de mañana y 2 sesiones tendrán lugar en horario de tarde. Durante los meses de junio y septiembre, las actividades escolares del alumnado se desarrollarán con carácter general durante la mañana, en jornada continuada de 9 horas a 13 horas, pudiendo adaptarse el número de sesiones lectivas semanales siempre que se respete la proporcionalidad horaria entre las diferentes áreas establecida en el anexo IV de este decreto.

Cada centro docente establecerá un periodo de descanso diario en la jornada lectiva que se realice durante la mañana, preferentemente entre las horas centrales, de una duración mínima de 30 minutos. Asimismo, los centros docentes dispondrán de un periodo de descanso entre la jornada de mañana y la jornada de tarde, con una duración mínima de dos horas.

Excepcionalmente, la dirección de los centros públicos y las personas titulares de los centros privados concertados podrán solicitar la modificación de la jornada escolar siguiendo el procedimiento establecido por la normativa vigente.

5. De conformidad con lo dispuesto en el artículo 8.4 del Real Decreto 126/2014, el área de Valenciano: Lengua y Literatura recibirá un tratamiento análogo al del área Lengua Castellana y Literatura.

6. Los centros docentes públicos y privados concertados podrán efectuar ampliaciones del horario escolar sin que, en ningún caso, se impongan aportaciones a las familias ni exigencias para la consellería competente en materia de educación, tal y como establece el artículo 120.4 de la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo. La ampliación del horario escolar podrá efectuarse mediante el incremento de la duración de una o varias sesiones lectivas, que podrán tener una duración máxima de una hora; así como a través del incremento del número de sesiones lectivas diarias. En ambos casos, deberán respetarse los periodos de descanso establecidos en el apartado 4.

CAPÍTULO III

Evaluación

Artículo 6. Carácter de la evaluación

1. El carácter de la evaluación en la etapa será el establecido en el artículo 12.1 del Real Decreto 126/2014, y la concreción de este en el presente artículo.

El caràcter continu de l'avaluació tindrà com a fi detectar les dificultats en el moment en què es produïsquen, analitzar les seues causes i, en conseqüència, reorientar la intervenció educativa i adequar-la a la diversitat de capacitats, ritmes d'aprenentatge, interessos i motivacions de l'alumnat.

2. Dins del procés d'ensenyament i aprenentatge, l'equip docent de cada grup d'alumnat realitzarà sessions d'avaluació per a valorar tant els aprenentatges de l'alumnat, com els processos d'ensenyament i la seua pròpia pràctica docent.

3. Les sessions d'avaluació seran coordinades pel tutor o tutora corresponent i podran comptar amb l'assessorament del personal docent d'orientació educativa, si és el cas.

4. Els centres docents, en virtut de la seua autonomia pedagògica i organitzativa, establiran el nombre i el calendari de les sessions d'avaluació que es realitzaran durant cada curs escolar. En tot cas, es realitzaran tres sessions d'avaluació durant el curs, una per trimestre, a més d'una avaluació inicial durant el primer mes lectiu.

5. En l'avaluació inicial, es procedirà a l'anàlisi de les dades i informacions rebudes del tutor o tutora del curs anterior de l'alumnat, i en conseqüència, l'equip docent adoptarà les mesures pertinents de reforç i de recuperació per a aquells alumnes que en necessiten.

6. En cada sessió d'avaluació, es faran constar en l'acta els acords presos, les decisions adoptades i la informació que s'ha de transmetre als representants legals de l'alumnat sobre el seu procés educatiu.

7. La conselleria competent en matèria d'educació establirà la normativa que garantisca el dret de l'alumnat a una avaluació objectiva i que la seua dedicació, esforç i rendiment siguen valorats i reconeguts amb objectivitat. En esta normativa, s'establirà el procediment per a la reclamació de qualificacions obtingudes i de les decisions sobre promoció, així com les actuacions prèvies referents a la sol·licitud d'aclariments i revisions que fomenten un marc de col·laboració i enteniment mutu entre el professorat i l'alumnat i els seus representants legals.

Article 7. Promoció

1. Els criteris de promoció seran els establits per l'article 11 del Reial Decret 126/2014, i la concreció d'estos que es realitza en este article.

2. Les decisions sobre promoció de l'alumnat s'adoptaran en l'última sessió d'avaluació de cada curs escolar, en el context del procés d'avaluació contínua. Cada mestra o mestre decidirà sobre els resultats de l'avaluació de l'àrea que impartisca, sense perjudi del caràcter global de l'avaluació respecte a les decisions de promoció, que s'adoptaran de forma col·legiada per l'equip docent. L'equip docent podrà comptar amb l'assessorament, si és el cas, del personal docent especialista en orientació educativa o qui tinga atribuïdes les funcions.

3. L'alumnat que accedisca al curs següent amb avaluació negativa en alguna de les àrees del curs o cursos precedents, rebrà els suports necessaris per a la recuperació d'estes.

4. El pla específic de reforç o recuperació i suport destinat a l'alumnat que repetisca un curs en l'etapa serà elaborat per l'equip docent del grup, d'acord amb els criteris establits pel claustre de professors i amb l'assessorament, si és el cas, del personal docent especialista en orientació educativa o qui en tinga atribuïdes les funcions.

Article 8. Referents en l'avaluació i promoció

1. Segons el que disposa l'article 12.1 del Reial Decret 126/2014, els referents per a la comprovació del grau d'adquisició de les competències i l'èxit dels objectius de l'etapa en les avaluacions contínua i final de les assignatures dels blocs d'assignatures troncales i específiques, seran els criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluables que figuren en els annexos I i II del reial decret esmentat. En les àrees del bloc d'assignatures de lliure configuració autonòmica, estos referents seran els criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluables que figuren en l'annex III d'este decret.

2. Els referents per a l'adopció de decisions de promoció de l'alumnat d'un curs de l'etapa al següent, seran els criteris d'avaluació de

El carácter continuo de la evaluación tendrá como fin detectar las dificultades en el momento en que se produzcan, analizar sus causas y, en consecuencia, reorientar la intervención educativa y adecuarla a la diversidad de capacidades, ritmos de aprendizaje, intereses y motivaciones del alumnado.

2. Dentro del proceso de enseñanza y aprendizaje, el equipo docente de cada grupo de alumnado celebrará sesiones de evaluación para valorar tanto los aprendizajes del alumnado, como los procesos de enseñanza y su propia práctica docente.

3. Las sesiones de evaluación serán coordinadas por el tutor o tutora correspondiente y podrán contar con el asesoramiento del personal docente de orientación educativa, en su caso.

4. Los centros docentes, en virtud de su autonomía pedagógica y organizativa, establecerán el número y el calendario de las sesiones de evaluación que se realizarán durante cada curso escolar. En todo caso, se realizarán tres sesiones de evaluación durante el curso, una por trimestre, además de una evaluación inicial durante el primer mes lectivo.

5. En la evaluación inicial, se procederá al análisis de los datos e informaciones recibidas del tutor o tutora del curso anterior del alumnado, y en consecuencia, el equipo docente adoptará las medidas pertinentes de refuerzo y de recuperación para aquellos alumnos y alumnas que lo precisen.

6. En cada sesión de evaluación, se harán constar en el acta los acuerdos alcanzados, las decisiones adoptadas y la información que se debe transmitir a los representantes legales del alumnado sobre su proceso educativo.

7. La Consellería competente en materia de educación establecerá la normativa que garantice el derecho del alumnado a una evaluación objetiva y a que su dedicación, esfuerzo y rendimiento sean valorados y reconocidos con objetividad. En dicha normativa, se establecerá el procedimiento para la reclamación de calificaciones obtenidas y de las decisiones sobre promoción, así como las actuaciones previas referentes a la solicitud de aclaraciones y revisiones que fomenten un marco de colaboración y entendimiento mutuo entre el profesorado y el alumnado y sus representantes legales.

Artículo 7. Promoción

1. Los criterios de promoción serán los establecidos por el artículo 11 del Real Decreto 126/2014, y la concreción de los mismos que se realiza en el presente artículo.

2. Las decisiones sobre promoción del alumnado se adoptarán en la última sesión de evaluación de cada curso escolar, en el contexto del proceso de evaluación continua. Cada maestra o maestro decidirá sobre los resultados de la evaluación del área que imparta, sin perjuicio del carácter global de la evaluación respecto a las decisiones de promoción, que se adoptarán de forma colegiada por el equipo docente. El equipo docente podrá contar con el asesoramiento, en su caso, del personal docente especialista en orientación educativa o quien tenga atribuidas sus funciones.

3. El alumnado que acceda al curso siguiente con evaluación negativa en alguna de las áreas del curso o cursos precedentes, recibirá los apoyos necesarios para la recuperación de estas.

4. El plan específico de refuerzo o recuperación y apoyo destinado al alumnado que repita un curso en la etapa será elaborado por el equipo docente del grupo, de acuerdo con los criterios establecidos por el claustro de profesores y con el asesoramiento, en su caso, del personal docente especialista en orientación educativa o quien tenga atribuidas sus funciones.

Artículo 8. Referentes en la evaluación y promoción

1. Según lo dispuesto en el artículo 12.1 del Real Decreto 126/2014, los referentes para la comprobación del grado de adquisición de las competencias y el logro de los objetivos de la etapa en las evaluaciones continua y final de las asignaturas de los bloques de asignaturas troncales y específicas, serán los criterios de evaluación y estándares de aprendizaje evaluables que figuren en los anexos I y II del citado Real Decreto. En las áreas del bloque de asignaturas de libre configuración autonómica, dichos referentes serán los criterios de evaluación y estándares de aprendizaje evaluables que figuren en el anexo III de este decreto.

2. Los referentes para la adopción de decisiones de promoción del alumnado de un curso de la etapa al siguiente, serán los criterios de eva-

l'àrea i curs corresponent, segons figura en els annexos I, II i III d'este decret, i la concreció que realitze cada centre docent en les seues programacions didàctiques. En el cas d'alumnat de tercer i sext curs de l'etapa, a més, caldrà ajustar-se especialment als resultats de les avaluacions individualitzades de tercer curs d'Educació Primària i final d'Educació Primària, respectivament, conforme amb l'article 11.2 del Reial Decret 126/2014.

3. En l'avaluació de l'alumnat i en les decisions de promoció es donarà una especial consideració a les àrees de Valencià: Llengua i Literatura; Llengua Castellana i Literatura; i Matemàtiques, atés el seu caràcter instrumental per a l'adquisició d'altres coneixements.

4. Les mesures perquè les condicions de realització de les avaluacions s'adapten a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu, incloses les avaluacions individualitzades de tercer curs i final en l'etapa, comprendran adaptacions quant a temps i mitjans de realització de les diferents proves i exercicis, sempre que l'equip docent, assessorat pel personal docent especialista en orientació educativa o qui en tinga atribuïdes les funcions, i avaluades les necessitats de l'alumne o alumna, així ho determine. Les mesures destinades a l'alumnat per al qual s'hagen previst adaptacions curriculars individuals significatives també podran incloure, dins del procés d'avaluació contínua exclusivament, la realització de proves específiques que prenguen com a referent els elements del currículum fixats en les esmentades adaptacions.

Article 9. Avaluacions individualitzades

1. En virtut del que disposa l'article 12.3 del Reial Decret 126/2014, els centres docents realitzaran una avaluació individualitzada a tots els alumnes i les alumnes al finalitzar el tercer curs d'Educació Primària. En esta, s'avaluarà la competència en comunicació lingüística i la competència matemàtica.

2. Anàlogament, i en els termes establits per l'article 12.4 del Reial Decret 126/2014 i la normativa que el desplegue, al finalitzar el sext curs d'Educació Primària, es realitzarà una avaluació final individualitzada a tots els alumnes i les alumnes, en la qual es comprovarà el grau d'adquisició de la competència en comunicació lingüística, de la competència matemàtica i de les competències bàsiques en ciència i tecnologia, així com l'èxit dels objectius de l'etapa.

3. El disseny de les proves i la seua realització material correspondrà a la conselleria competent en matèria d'educació, dins del marc de les característiques generals de les proves, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluable que estableisca la normativa bàsica. Així mateix, segons disposa l'article 144.1 de la Llei Orgànica 2/2006, les proves seran aplicades i qualificades per professorat del Sistema Educatiu Espanyol extern al centre.

4. Les avaluacions individualitzades serviran com a orientació i informació als centres docents, equips docents i representants legals de l'alumnat respecte al grau d'adquisició de competències de cada alumne o alumna. Així mateix, constituïran un mecanisme per a la detecció primerenca de determinades necessitats específiques de suport educatiu en l'alumnat, de manera que es puga adequar la intervenció a través de les mesures ordinàries o extraordinàries d'atenció a la diversitat regulades en este decret.

5. Amb independència d'allò que s'ha especificat en els apartats anteriors, la conselleria competent en matèria d'educació podrà realitzar avaluacions externes amb fins de diagnòstic a tot l'alumnat al finalitzar qualsevol dels cursos de l'Educació Primària.

Article 10. Documents oficials d'avaluació i resultats de l'avaluació

1. Els documents oficials d'avaluació seran els establits per la disposició addicional quarta del Reial Decret 126/2014. La conselleria competent en matèria d'educació establirà els models de cada document, de conformitat amb el que disposa la normativa bàsica en esta matèria.

2. Els documents oficials d'avaluació en suport físic s'arxivaran en la secretaria del centre. Les direccions territorials competents en matèria d'educació proveïran les mesures adequades per a la seua conservació o trasllat, en el cas que este haja de produir-se. Correspondrà a la secretària o al secretari dels centres públics, i a la direcció dels centres privats la custòdia dels esmentats documents. Atés el seu caràcter, qualsevol sol·licitud de consulta d'estos documents haurà de ser autoritzada

luación del área y curso correspondiente, según figura en los Anexos I, II y III de este decreto, y la concreción que realice cada centro docente en sus programaciones didácticas. En el caso de alumnado de tercer y sexto curso de la etapa, además, se atenderá especialmente a los resultados de las evaluaciones individualizadas de tercer curso de Educación Primaria y final de Educación Primaria, respectivamente, conforme con el artículo 11.2 del Real Decreto 126/2014.

3. En la evaluación del alumnado y en las decisiones de promoción se dará una especial consideración a las áreas de Valenciano: lengua y literatura; Lengua Castellana y Literatura; y Matemáticas, dado su carácter instrumental para la adquisición de otros conocimientos.

4. Las medidas para que las condiciones de realización de las evaluaciones se adapten al alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo, incluidas las evaluaciones individualizadas de tercer curso y final en la etapa, comprenderán adaptaciones en cuanto a tiempos y medios de realización de las diferentes pruebas y ejercicios, siempre que el equipo docente, asesorado por el personal docente especialista en orientación educativa o quien tenga atribuidas sus funciones, y evaluadas las necesidades del alumno o alumna, así lo determine. Las medidas destinadas al alumnado para el que se hayan previsto adaptaciones curriculares individuales significativas también podrán incluir, dentro del proceso de evaluación continua exclusivamente, la realización de pruebas específicas que tomen como referente los elementos del currículo fijados en dichas adaptaciones.

Artículo 9. Evaluaciones individualizadas

1. En virtud de lo dispuesto en el artículo 12.3 del Real Decreto 126/2014, los centros docentes realizarán una evaluación individualizada a todos los alumnos y alumnas al finalizar el tercer curso de Educación Primaria. En ella, se evaluará la competencia en comunicación lingüística y la competencia matemática.

2. Análogamente, y en los términos establecidos por el artículo 12.4 del Real Decreto 126/2014 y la normativa que lo desarrolle, al finalizar el sexto curso de Educación Primaria, se realizará una evaluación final individualizada a todos los alumnos y alumnas, en la que se comprobará el grado de adquisición de la competencia en comunicación lingüística, de la competencia matemática y de las competencias básicas en ciencia y tecnología, así como el logro de los objetivos de la etapa.

3. El diseño de las pruebas y su realización material corresponderá a la conselleria competente en materia de educación, dentro del marco de las características generales de las pruebas, criterios de evaluación y estándares de aprendizaje evaluables que establezca la normativa básica. Asimismo, según dispone el artículo 144.1 de la Ley Orgánica 2/2006, las pruebas serán aplicadas y calificadas por profesorado del Sistema Educativo Español externo al centro.

4. Las evaluaciones individualizadas servirán como orientación e información a los centros docentes, equipos docentes y representantes legales del alumnado respecto al grado de adquisición de competencias de cada alumno o alumna. Asimismo, constituirán un mecanismo para la detección temprana de determinadas necesidades específicas de apoyo educativo en el alumnado, de forma que se pueda adecuar la intervención a través de las medidas ordinarias o extraordinarias de atención a la diversidad reguladas en este decreto.

5. Con independencia de lo especificado en los apartados anteriores, la Conselleria competente en materia de educación podrá realizar evaluaciones externas con fines de diagnóstico a todo el alumnado al finalizar cualquiera de los cursos de la Educación Primaria.

Artículo 10. Documentos oficiales de evaluación y resultados de la evaluación

1. Los documentos oficiales de evaluación serán los establecidos por la disposición adicional cuarta del Real Decreto 126/2014. La conselleria competente en materia de educación establecerá los modelos de cada documento, de conformidad con lo dispuesto en la normativa básica en esta materia.

2. Los documentos oficiales de evaluación en soporte físico se archivarán en la secretaría del centro. Las direcciones territoriales competentes en materia de educación proveerán las medidas adecuadas para su conservación o traslado, en caso de que este haya de producirse. Corresponderá a la secretaría o al secretario de los centros públicos, y a la dirección de los centros privados la custodia de dichos documentos. Dado su carácter, cualquier solicitud de consulta de estos documentos

prèviament per la direcció del centre públic o per la persona titular del centre privat.

Sense perjudi de l'anterior, i segons el que estableix la normativa vigent en matèria de sistemes d'informació per a la gestió i comunicació de dades i documents dels centres docents, es podrà establir la centralització electrònica dels documents oficials d'avaluació, sense que supose una subrogació de les facultats inherents als òrgans de cada centre.

3. Els resultats de l'avaluació s'expressaran en els termes que preveu l'apartat 2 de la disposició addicional quarta del Reial Decret 126/2014. L'equip docent atorgarà una Matrícula d'Honor als alumnes i a les alumnes que hagen obtingut un Excel·lent al finalitzar l'Educació Primària en l'àrea per a la qual s'atorga, i que hagen demostrat un rendiment acadèmic excel·lent. Així mateix, a fi de donar un reconeixement públic a l'esforç i dedicació de l'alumnat excel·lent en esta etapa, la conselleria competent en matèria d'educació regularà les condicions que haurà de complir l'alumnat per a poder ser proposat per a l'obtenció d'un premi extraordinari d'Educació Primària al rendiment acadèmic. De la mateixa manera, la conselleria competent en matèria d'educació establirà mecanismes per a la concessió de mencions a l'alumnat l'esforç del qual meresca ser reconegut ateses les seues característiques personals o socials.

CAPÍTOL IV

Autonomia i participació

Article 11. Elements de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques en Educació Primària hauran de concretar, almenys, els apartats següents:

1. Introducció.
 - a) Justificació de la programació.
 - b) Contextualització.
2. Objectius de l'etapa vinculats amb l'àrea.
3. Competències.
4. Continguts.
5. Unitats didàctiques.
 - a) Organització de les unitats didàctiques.
 - b) Distribució temporal de les unitats didàctiques.
6. Metodologia. Orientacions didàctiques.
 - a) Metodologia general i específica. Recursos didàctics i organitzatius.
 - b) Activitats i estratègies d'ensenyament i aprenentatge. Activitats complementàries.
7. Avaluació de l'alumnat.
 - a) Criteris d'avaluació.
 - b) Instruments d'avaluació.
 - c) Criteris de qualificació.
 - d) Activitats de reforç i ampliació.
8. Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu o amb necessitat de compensació educativa.
9. Elements transversals
 - a) Foment de la lectura. Comprensió lectora. Expressió oral i escrita.
 - b) Comunicació audiovisual. Tecnologies de la informació i de la comunicació.
 - c) Emprenedoria.
 - d) Educació cívica i constitucional.
10. Avaluació de la pràctica docent i indicadors d'èxit.

Article 12. Elaboració, supervisió i avaluació de les programacions didàctiques

1. En l'Educació Primària, la planificació de la programació docent de cada àrea serà de curs. En conseqüència, les programacions didàctiques seran elaborades per l'equip docent conformat pels mestres i per les mestres que impartisquen docència en el respectiu curs de l'etapa, coordinats per la direcció d'estudis o qui tinga en atribuïdes les funcions, i atenent a la necessària coordinació entre les diferents àrees.

2. Una vegada elaborades les programacions didàctiques, estes estaran a disposició de tots els membres de la comunitat educativa i seran accessibles per estos en qualsevol moment. En el procediment d'ela-

deberá ser autorizada previamente por la dirección del centro público o por la persona titular del centro privado.

Sin perjuicio de lo anterior, y según lo establecido en la normativa vigente en materia de sistemas de información para la gestión y comunicación de datos y documentos de los centros docentes, se podrá establecer la centralización electrónica de los documentos oficiales de evaluación, sin que suponga una subrogación de las facultades inherentes a los órganos de cada centro.

3. Los resultados de la evaluación se expresarán en los términos previstos en el apartado 2 de la disposición adicional cuarta del Real Decreto 126/2014. El equipo docente otorgará una Matrícula de Honor a los alumnos y alumnas que hayan obtenido un Sobresaliente al finalizar Educación Primaria en el área para la que se otorga, y que hayan demostrado un rendimiento académico excelente. Asimismo, con el fin de dar un reconocimiento público al esfuerzo y dedicación del alumnado excelente en esta etapa, la conselleria competente en materia de educación regulará las condiciones que habrá de cumplir el alumnado para poder ser propuesto para la obtención de un premio extraordinario de Educación Primaria al rendimiento académico. De la misma forma, la conselleria competente en materia de educación establecerá mecanismos para la concesión de menciones al alumnado cuyo esfuerzo merezca ser reconocido dadas sus características personales o sociales.

CAPÍTULO IV

Autonomía y participación

Artículo 11. Elementos de las programaciones didácticas

Las programaciones didácticas en Educación Primaria deberán concretar, al menos, los siguientes apartados:

1. Introducción.
 - a) Justificación de la programación.
 - b) Contextualización.
2. Objetivos de la etapa vinculados con el área.
3. Competencias.
4. Contenidos.
5. Unidades didácticas.
 - a) Organización de las unidades didácticas.
 - b) Distribución temporal de las unidades didácticas.
6. Metodología. Orientaciones didácticas.
 - a) Metodología general y específica. Recursos didácticos y organizativos.
 - b) Actividades y estrategias de enseñanza y aprendizaje. Actividades complementarias.
7. Evaluación del alumnado.
 - a) Criterios de evaluación.
 - b) Instrumentos de evaluación.
 - c) Criterios de calificación.
 - d) Actividades de reforzamiento y ampliación.
8. Medidas de atención al alumnado con necesidad específica de apoyo educativo o con necesidad de compensación educativa.
9. Elementos transversales
 - a) Fomento de la lectura. Comprensió lectora. Expressió oral y escrita.
 - b) Comunicació audiovisual. Tecnologies de la informació i de la comunicació.
 - c) Emprendimiento.
 - d) Educación cívica y constitucional.
10. Evaluación de la práctica docente e indicadores de logro.

Artículo 12. Elaboración, supervisión y evaluación de las programaciones didácticas

1. En la Educación Primaria, la planificació de la programació docente de cada àrea serà de curso. En consecuencia, las programaciones didácticas serán elaboradas por el equipo docente conformado por los maestros y maestras que impartan docencia en el respectivo curso de la etapa, coordinados por la jefatura de estudios o quien tenga atribuidas sus funciones, y atendiendo a la necesaria coordinación entre las diferentes áreas.

2. Una vez elaboradas las programaciones didácticas, estas estarán a disposición de todos los miembros de la comunidad educativa y serán accesibles por estos en cualquier momento. En el procedimiento de ela-

boració de les programacions didàctiques es prestarà especial atenció a la programació docent de les diferents àrees, així com als elements transversals del currículum, l'orientació dels quals es desenvoluparà en els termes concrets per l'article 10 del Reial Decret 126/2014.

3. La direcció del centre docent comprovarà que l'elaboració de les programacions didàctiques s'ajusta formalment al que estableix la normativa vigent. Així mateix, la Inspecció d'Educació supervisarà i realitzarà el seguiment de les mencionades programacions.

4. En virtut del que disposa l'article 12.1 del Reial Decret 126/2014, els mestres avaluaran els processos d'ensenyament i la seua pròpia pràctica docent, per a això establiran indicadors d'èxit en les programacions docents, segons s'indica en l'article 11.16 d'este decret. Les propostes de millora que es realitzen sobre la programació didàctica a partir de la seua avaluació hauran de ser arrellegades en les programacions didàctiques del curs escolar següent.

Article 13. Autonomia dels centres

1. L'autonomia pedagògica i organitzativa dels centres docents es portarà a la pràctica en els termes indicats en els articles 3.2 i 15 del Reial Decret 126/2014, a través del desenvolupament i concreció curricular, de la concreció de les mesures d'atenció a la diversitat i de l'aprovació de les seues normes d'organització i funcionament.

2. L'organització i el funcionament dels centres, les activitats docents, les formes de relació que s'establisquen entre els membres de la comunitat educativa i les activitats complementàries i extraescolars s'orientaran a facilitar el desenvolupament en l'alumnat de les competències establides en el currículum.

3. Per a garantir el dret a una formació integral de tots els alumnes i les alumnes, el claustre i la direcció del centre propiciarán un clima ordenat i cooperatiu entre tots els membres de la comunitat educativa. La conselleria competent en matèria d'educació vetlarà perquè el professorat reba el tracte, la consideració i el respecte d'acord amb la importància social de la seua professió i la realitat de la seua tasca diària, en compliment de la legislació de la Comunitat Valenciana d'autoritat del professorat.

4. Els centres docents promouran accions destinades a fomentar la qualitat educativa en els termes que especifica l'article 122.bis de la Llei Orgànica 2/2006.

5. L'autonomia pedagògica i organitzativa es vincularà a l'avaluació del centre com a mecanisme de millora contínua de la qualitat de l'ensenyança. Les avaluacions individualitzades de l'alumnat formaran part dels mecanismes d'avaluació externa del centre, atés el caràcter estandaritzat i comparable de les esmentades proves.

6. De conformitat amb l'article 12.4 del Reial Decret 126/2014, referent a l'avaluació individualitzada final d'etapa, la conselleria competent en matèria d'educació podrà establir plans específics de millora en aquells centres públics els resultats dels quals siguen inferiors als valors que, a tal objecte, haja establert. En relació amb els centres concertats caldrà ajustar-se a la normativa reguladora del concert corresponent.

Article 14. Participació dels representants legals de l'alumnat

1. La participació dels representants legals de l'alumnat en el procés educatiu s'efectuarà segons estableix l'article 16 del Reial Decret 126/2014. A fi de respectar i potenciar la responsabilitat fonamental de les famílies en esta etapa, els centres docents cooperaran estretament amb elles i establiran mecanismes per a afavorir la seua participació en el procés educatiu de l'alumnat. Entre estos mecanismes, els centres docents promouran els compromisos amb l'alumnat i els seus representants legals indicats en l'article 15.3 del Reial Decret 126/2014, així com en la normativa vigent a la Comunitat Valenciana per la qual es regula la declaració de Compromís Família-Tutor entre les famílies o representants legals de l'alumnat i els centres educatius de la Comunitat Valenciana.

2. Els centres docents establiran vies perquè hi haja una coordinació i informació periòdica amb les famílies. En tot cas, els centres docents informaran els representants legals de l'alumnat sobre els criteris i procediments d'avaluació establits en les diferents programacions didàctiques. Després de cada sessió d'avaluació, la tutora o el tutor comunicarà als representants legals de cada alumne o alumna la informació acordada en l'esmentada sessió sobre el desenvolupament del seu procés educatiu, utilitzant el model que determine el centre docent. Després de

boración de las programaciones didácticas se prestará especial atención a la programación docente de las diferentes áreas, así como a los elementos transversales del currículo, cuya orientación se desarrollará en los términos concretados por el artículo 10 del Real Decreto 126/2014.

3. La dirección del centro docente comprobará que la elaboración de las programaciones didácticas se ajusta formalmente a lo establecido en la normativa vigente. Asimismo, la Inspección de Educación supervisará y realizará el seguimiento de dichas programaciones.

4. En virtud de lo dispuesto en el artículo 12.1 del Real Decreto 126/2014, los maestros evaluarán los procesos de enseñanza y su propia práctica docente, para lo que establecerán indicadores de logro en las programaciones docentes, según se indica en el artículo 11.16 de este decreto. Las propuestas de mejora que se realicen sobre la programación didáctica a partir de su evaluación deberán ser recogidas en las programaciones didácticas del siguiente curso escolar.

Artículo 13. Autonomía de los centros

1. La autonomía pedagógica y organizativa de los centros docentes se llevará a la práctica en los términos indicados en los artículos 3.2 y 15 del Real Decreto 126/2014, a través del desarrollo y concreción curricular, de la concreción de las medidas de atención a la diversidad y de la aprobación de sus normas de organización y funcionamiento.

2. La organización y el funcionamiento de los centros, las actividades docentes, las formas de relación que se establezcan entre los miembros de la comunidad educativa y las actividades complementarias y extraescolares se orientarán a facilitar el desarrollo en el alumnado de las competencias establecidas en el currículo.

3. Para garantizar el derecho a una formación integral de todos los alumnos y alumnas, el claustro y la dirección del centro propiciarán un clima ordenado y cooperativo entre todos los miembros de la comunidad educativa. La Consellería competente en materia de educación velará para que el profesorado reciba el trato, la consideración y el respeto acordes con la importancia social de su profesión y la realidad de su tarea diaria, en cumplimiento de la legislación de la Comunitat Valenciana de autoridad del profesorado.

4. Los centros docentes promoverán acciones destinadas a fomentar la calidad educativa en los términos que especifica el artículo 122.bis de la Ley Orgánica 2/2006.

5. La autonomía pedagógica y organizativa se vinculará a la evaluación del centro como mecanismo de mejora continua de la calidad de la enseñanza. Las evaluaciones individualizadas del alumnado formarán parte de los mecanismos de evaluación externa del centro, dado el carácter estandarizado y comparable de dichas pruebas.

6. De conformidad con el artículo 12.4 del Real Decreto 126/2014, referente a la evaluación individualizada final de etapa, la conselleria competente en materia de educación podrá establecer planes específicos de mejora en aquellos centros públicos cuyos resultados sean inferiores a los valores que, a tal objeto, haya establecido. En relación con los centros concertados se estará a la normativa reguladora del concierto correspondiente.

Artículo 14. Participación de los representantes legales del alumnado

1. La participación de los representantes legales del alumnado en el proceso educativo se efectuará según establece el artículo 16 del Real Decreto 126/2014. Con el fin de respetar y potenciar la responsabilidad fundamental de las familias en esta etapa, los centros docentes cooperarán estrechamente con ellas y establecerán mecanismos para favorecer su participación en el proceso educativo del alumnado. Entre dichos mecanismos, los centros docentes promoverán los compromisos con el alumnado y sus representantes legales indicados en el artículo 15.3 del Real Decreto 126/2014, así como en la normativa vigente en la Comunitat Valenciana por la que se regula la declaración de Compromiso Familia-Tutor entre las familias o representantes legales del alumnado y los centros educativos de la Comunitat Valenciana.

2. Los centros docentes establecerán cauces para que exista una coordinación e información periódica con las familias. En todo caso, los centros docentes informarán a los representantes legales del alumnado sobre los criterios y procedimientos de evaluación establecidos en las diferentes programaciones didácticas. Tras cada sesión de evaluación, la tutora o el tutor comunicará a los representantes legales de cada alumno o alumna la información acordada en dicha sesión sobre el desarrollo de su proceso educativo, utilizando el modelo que determine el centro

l'avaluació final en cada curs, s'informarà per escrit sobre el resultat de l'esmentada avaluació, amb indicació dels resultats obtinguts en totes les àrees; els resultats de les avaluacions individualitzades, si és el cas; les decisions relatives a la promoció o repetició de curs; les mesures d'atenció a la diversitat previstes, si calen perquè l'alumnat progresse en el seu procés educatiu; i totes aquelles qüestions que acorde el professorat del grup en relació amb el procés educatiu de l'alumne o alumna.

CAPÍTOL V

Atenció a la diversitat

Article 15. Aspectes generals d'atenció a la diversitat

1. L'atenció a la diversitat de l'alumnat en l'Educació Primària es regirà per allò que s'ha disposat, amb caràcter general, en els capítols I i II del títol II de la Llei Orgànica 2/2006, i amb el que estableixen específicament els articles 9 i 14 del Reial Decret 126/2014.

2. La intervenció educativa haurà d'adaptar-se a la persona, reconeixent les seues potencialitats i necessitats específiques. Des d'este plantejament, es vetlarà pel respecte a les necessitats de l'alumnat, als seus interessos, motivacions i aspiracions a fi que tot l'alumnat obtinga el màxim desenvolupament personal, intel·lectual, social i emocional, així com el màxim grau d'èxit dels objectius i competències en l'etapa.

3. S'assegurarà la informació, la participació i l'assessorament individualitzat a l'alumnat i als seus representants legals en el procés de detecció de les necessitats educatives, així com en els processos d'avaluació i intervenció.

4. A fi de fer efectiu el principi d'igualtat en l'exercici del dret a l'educació, la conselleria competent en matèria d'educació desenvoluparà accions de caràcter compensatori en relació amb les persones, grups i àmbits territorials que es troben en situacions desfavorables derivades de factors socials, econòmics, culturals, geogràfics, ètnics o d'una altra índole. Entre les quals, es consideraran els casos d'impartició d'ensenyança mentre l'alumnat estiga ingressat en una institució hospitalària pública o requereisca hospitalització domiciliària, en els termes que regule la conselleria competent en matèria d'educació.

Article 16. Pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa

Els centres docents disposaran d'un pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa, que formarà part del projecte educatiu del centre. La conselleria competent en matèria d'educació regularà el contingut del pla, que, en tot cas, inclourà les mesures de suport i reforç, les adaptacions del currículum i, si és el cas, d'accés a este, i els programes específics autoritzats en el centre.

Article 17. Mesures de suport i reforç

1. Tindran la consideració de mesures de suport ordinàries aquelles que suposen una adaptació metodològica, de les estratègies organitzatives, o de la distribució temporal del currículum, sense que això supose transformació o eliminació d'elements prescriptius del currículum, açò és, continguts, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluables. Seran mesures de suport ordinàries els reforços pedagògics, les adaptacions curriculars no significatives, les adaptacions d'accés al currículum que no impliquen l'adopció de mesures de caràcter extraordinari, l'orientació educativa, la tutoria, i aquelles altres que, en el marc de la normativa vigent, proposen els centres com a part del seu projecte educatiu.

2. Seran mesures de suport extraordinàries aquelles mesures o programes que suposen la transformació significativa d'un o més dels elements prescriptius del currículum, així com aquelles mesures d'accés al currículum que requereixen recursos personals, organitzatius i/o materials de caràcter extraordinari. Estes mesures es determinaran com una resposta individualitzada a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu, prèvia avaluació psicopedagògica, quan s'hagen mostrat insuficients altres mesures de suport ordinàries. Les mesures de suport específiques en l'etapa d'Educació Primària seran les adaptacions d'accés al currículum que impliquen l'adopció de mesures de caràcter extraordinari, significativament diferents de les que els centres educatius de manera general poden oferir, les adaptacions curriculars

docente. Después de la evaluación final en cada curso, se informará por escrito sobre el resultado de dicha evaluación, con indicación de los resultados obtenidos en todas las áreas; los resultados de las evaluaciones individualizadas, si es el caso; las decisiones relativas a la promoción o repetición de curso; las medidas de atención a la diversidad previstas, si fuesen necesarias para que el alumnado progrese en su proceso educativo; y cuantas otras cuestiones acuerde el profesorado del grupo en relación con el proceso educativo del alumno o alumna.

CAPÍTULO V

Atención a la diversidad

Artículo 15. Aspectos generales de atención a la diversidad

1. La atención a la diversidad del alumnado en la Educación Primaria se regirá por lo dispuesto, con carácter general, en los capítulos I y II del título II de la Ley Orgánica 2/2006, y con lo establecido específicamente en los artículos 9 y 14 del Real Decreto 126/2014.

2. La intervención educativa deberá adaptarse a la persona, reconociendo sus potencialidades y necesidades específicas. Desde este planteamiento, se velará por el respeto a las necesidades del alumnado, a sus intereses, motivaciones y aspiraciones con el fin de que todo el alumnado alcance el máximo desarrollo personal, intelectual, social y emocional, así como el máximo grado de logro de los objetivos y competencias en la etapa.

3. Se asegurará la información, la participación y el asesoramiento individualizado al alumnado y a sus representantes legales en el proceso de detección de las necesidades educativas, así como en los procesos de evaluación e intervención.

4. Con el fin de hacer efectivo el principio de igualdad en el ejercicio del derecho a la educación, la conselleria competente en materia de educación desarrollará acciones de carácter compensatorio en relación con las personas, grupos y ámbitos territoriales que se encuentren en situaciones desfavorables derivadas de factores sociales, económicos, culturales, geográficos, étnicos o de otra índole. Entre ellas, se considerarán los supuestos de impartición de enseñanza mientras el alumnado esté ingresado en una institución hospitalaria pública o requiera hospitalización domiciliaria, en los términos que regule la Conselleria competente en materia de educación.

Artículo 16. Plan de atención a la diversidad e inclusión educativa

Los centros docentes dispondrán de un plan de atención a la diversidad e inclusión educativa, que formará parte del proyecto educativo del centro. La conselleria competente en materia de educación regulará el contenido de dicho plan, que, en todo caso, incluirá las medidas de apoyo y refuerzo, las adaptaciones del currículo y, en su caso, de acceso al mismo, y los programas específicos autorizados en el centro.

Artículo 17. Medidas de apoyo y refuerzo

1. Tendrán la consideración de medidas de apoyo ordinarias aquellas que supongan una adaptación metodológica, de las estrategias organizativas, o de la distribución temporal del currículo, sin que ello suponga transformación o eliminación de elementos prescriptivos del currículo, esto es, contenidos, criterios de evaluación y estándares de aprendizaje evaluables. Serán medidas de apoyo ordinarias los refuerzos pedagógicos, las adaptaciones curriculares no significativas, las adaptaciones de acceso al currículo que no impliquen la adopción de medidas de carácter extraordinario, la orientación educativa, la tutoría, y aquellas otras que, en el marco de la normativa vigente, propongan los centros como parte de su proyecto educativo.

2. Serán medidas de apoyo extraordinarias aquellas medidas o programas que supongan la transformación significativa de uno o varios de los elementos prescriptivos del currículo, así como aquellas medidas de acceso al currículo que requieran recursos personales, organizativos y/o materiales de carácter extraordinario. Estas medidas se determinarán como una respuesta individualizada al alumnado con necesidad específica de apoyo educativo, previa evaluación psicopedagógica, cuando se hubieran mostrado insuficientes otras medidas de apoyo ordinarias. Las medidas de apoyo específicas en la etapa de Educación Primaria serán las adaptaciones de acceso al currículo que impliquen la adopción de medidas de carácter extraordinario, significativamente diferentes a las que los centros educativos de manera general pueden ofertar, las

individuals significatives; així com aquells programes específics que requerisquen adaptacions significatives del currículum i/o d'accés a este.

3. També es consideraran mesures de suport específiques la repetició de curs i les conseqüents mesures complementàries de reforç que s'adopten, atés el caràcter excepcional d'esta mesura referit en l'article 11.1 del Reial Decret 126/2014; així com la prolongació de l'escolarització de l'alumnat en l'etapa un any més, a la qual es referix l'article 14.3 del citat Reial Decret.

Article 18. Identificació, valoració i intervenció de necessitats específiques de suport educatiu

1. De conformitat amb l'article 71.3 de la Llei Orgànica 2/2006, la conselleria competent en matèria d'educació establirà els procediments i recursos que calga per a identificar prompte les necessitats específiques de suport educatiu de l'alumnat. L'atenció integral a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu s'iniciarà des del mateix moment en què la necessitat siga identificada i es regirà pels principis de normalització i inclusió.

2. La identificació i valoració de l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu es realitzarà el més prompte possible per part dels servicis especialitzats d'orientació educativa, psicopedagògica o professional, o si és el cas, pels gabinets psicopedagògics escolars autoritzats, o per qui tinga atribuïdes estes funcions, tot això, segons el que disposa la normativa vigent. La conselleria competent en matèria d'educació podrà establir plans per a la detecció primerenca de determinades necessitats específiques de suport educatiu.

3. Des de la incorporació de l'alumnat a un centre docent, serà responsabilitat de l'equip docent, coordinat pel tutor o tutora, informar el personal docent d'orientació educativa que atenga el centre, o qui en tinga atribuïdes les funcions, de les possibles necessitats específiques de suport educatiu, des del mateix moment que es detecten, per a procedir a realitzar la corresponent avaluació psicopedagògica prèvia a l'adopció de mesures de suport i reforç corresponents. Estes mesures podran adoptar-se en qualsevol moment de l'etapa, i seran objecte de seguiment i revisió a fi d'introduir les modificacions que calga.

Article 19. Alumnat que presenta necessitats educatives especials

L'alumnat que presenta necessitats educatives especials es troba definit en l'article 73 de la Llei Orgànica 2/2006. La identificació i valoració d'este alumnat, així com les mesures a adoptar, seran les previstes en els articles 74 i 75 de l'esmentada llei orgànica, en l'article 14.3 del Reial Decret 126/2014, i en l'article 17 d'este decret.

Article 20. Adaptacions curriculars

1. Els equips docents, coordinats pel tutor o tutora, i assessorats pel personal docent especialista en orientació educativa, o qui en tinga atribuïdes les funcions, i si és el cas, els mestres i les mestres especialistes en pedagogia terapèutica i en audició i llenguatge, elaborarà les adaptacions curriculars necessàries per a donar una resposta educativa ajustada a les necessitats de l'alumnat que presenta necessitats específiques de suport educatiu.

2. Les adaptacions d'accés al currículum seran les mesures organitzatives, que adapten temps, mitjans i altres elements, planificades perquè l'alumnat que presente necessitats específiques de suport educatiu pugua desenrotllar el currículum ordinari, en igualtat de condicions respecte a la resta d'alumnat. En el cas d'alumnat amb necessitats educatives especials, estes adaptacions d'accés podran incloure recursos de suport, prèvia avaluació psicopedagògica.

3. Les adaptacions curriculars individuals significatives que adapten continguts, criteris d'avaluació o estàndards d'aprenentatge avaluables del currículum establert per mitjà d'este decret, a fi d'atendre l'alumnat amb necessitats educatives especials que les necessite, es programaran partint del nivell de competència curricular de l'alumne o alumna. Estes adaptacions hauran de ser elaborades per l'equip docent i seran autoritzades pel director o la directora del centre.

Segons el que disposa l'article 14.3 del Reial Decret 126/2014, les adaptacions es realitzaran buscant el màxim desenrotllament possible de

adaptacions curriculars individuals significatives; así como aquellos programas específicos que requieran adaptaciones significativas del currículo y/o de acceso al mismo.

3. También se considerarán medidas de apoyo específicas la repetición de curso y las consecuentes medidas complementarias de refuerzo que se adopten, dado el carácter excepcional de esta medida referido en el artículo 11.1 del Real Decreto 126/2014; así como la prolongación de la escolarización del alumnado en la etapa un año más, a la que se refiere el artículo 14.3 del citado Real Decreto.

Artículo 18. Identificación, valoración e intervención de necesidades específicas de apoyo educativo

1. De conformidad con el artículo 71.3 de la Ley Orgánica 2/2006, la conselleria competente en materia de educación establecerá los procedimientos y recursos precisos para identificar tempranamente las necesidades específicas de apoyo educativo del alumnado. La atención integral al alumnado con necesidad específica de apoyo educativo se iniciará desde el mismo momento en que dicha necesidad sea identificada y se regirá por los principios de normalización e inclusión.

2. La identificación y valoración del alumnado con necesidad específica de apoyo educativo se realizará lo más tempranamente posible por parte de los servicios especializados de orientación educativa, psicopedagógica o profesional, o en su caso, por los gabinetes psicopedagógicos escolares autorizados, o por quien tenga atribuidas estas funciones, todo ello, según lo dispuesto en la normativa vigente. La conselleria competente en materia de educación podrá establecer planes para la detección temprana de determinadas necesidades específicas de apoyo educativo.

3. Desde la incorporación del alumnado a un centro docente, será responsabilidad del equipo docente, coordinado por el tutor o tutora, poner en conocimiento del personal docente de orientación educativa que atiende el centro, o de quien tenga atribuidas sus funciones, las posibles necesidades específicas de apoyo educativo, desde el mismo momento que se detecten, para proceder a realizar la correspondiente evaluación psicopedagógica previa a la adopción de medidas de apoyo y refuerzo correspondientes. Estas medidas podrán adoptarse en cualquier momento de la etapa, y serán objeto de seguimiento y revisión a fin de introducir las modificaciones que fuesen necesarias.

Artículo 19. Alumnado que presenta necesidades educativas especiales

El alumnado que presenta necesidades educativas especiales se encuentra definido en el artículo 73 de la Ley Orgánica 2/2006. La identificación y valoración de este alumnado, así como las medidas a adoptar, serán las previstas en los artículos 74 y 75 de la citada ley orgánica, en el artículo 14.3 del Real Decreto 126/2014, y en el artículo 17 del presente decreto.

Artículo 20. Adaptaciones curriculares

1. Los equipos docentes, coordinados por el tutor o tutora, y asesorados por el personal docente especialista en orientación educativa, o quien tenga atribuidas sus funciones, y en su caso, los maestros y maestras especialistas en pedagogía terapéutica y en audición y lenguaje, elaborará las adaptaciones curriculares necesarias para dar una respuesta educativa ajustada a las necesidades del alumnado que presenta necesidades específicas de apoyo educativo.

2. Las adaptaciones de acceso al currículo serán las medidas organizativas, que adapten tiempos, medios y otros elementos, planificadas para que el alumnado que presente necesidades específicas de apoyo educativo pueda desarrollar el currículo ordinario, en igualdad de condiciones con respecto al resto de alumnado. En el caso de alumnado con necesidades educativas especiales, estas adaptaciones de acceso podrán incluir recursos de apoyo, previa evaluación psicopedagógica.

3. Las adaptaciones curriculares individuales significativas que adapten contenidos, criterios de evaluación o estándares de aprendizaje evaluables del currículo establecido mediante el presente decreto, a fin de atender al alumnado con necesidades educativas especiales que las precise, se programarán partiendo del nivel de competencia curricular del alumno o alumna. Estas adaptaciones deberán ser elaboradas por el equipo docente y serán autorizadas por el director o directora del centro.

Según lo dispuesto en el artículo 14.3 del Real Decreto 126/2014, dichas adaptaciones se realizarán buscando el máximo desarrollo posi-

les competències bàsiques; l'avaluació contínua i la promoció prendran com referent els elements fixats en les esmentades adaptacions.

Els resultats de l'avaluació de les àrees que hagen sigut objecte d'adaptació curricular individual significativa, s'expressaran en els mateixos termes i amb les mateixes escales establides per la normativa vigent.

Article 21. Prolongació de l'escolarització un any més en l'etapa

1. En virtut del que disposa l'article 14.3 del Reial Decret 126/2014, sense perjudi de la permanència durant un curs més en l'etapa, prevista en l'article 20.2 de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, l'escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives especials en l'etapa d'Educació Primària en centres ordinaris podrà prolongar-se un any més, sempre que això afavorisca la seua integració socioeducativa.

2. Esta mesura excepcional podrà sol·licitar-se en qualsevol curs de l'etapa, una vegada l'alumne o alumna ja haja esgotat la repetició de curs referida en l'article 11.1 del Reial Decret 126/2014, i requerirà l'autorització prèvia de la direcció territorial competent en matèria d'educació.

Article 22. Altes capacitats

1. La identificació, valoració i atenció de l'alumnat amb altes capacitats es realitzarà segons el que disposa l'article 14.4 del Reial Decret 126/2014.

2. Els centres docents inclouran en el seu pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa les mesures pertinents per a identificar i valorar les necessitats específiques dels alumnes amb altes capacitats intel·lectuals, en col·laboració amb el personal docent especialista en orientació educativa o qui en tinga atribuïdes les funcions.

3. Les adaptacions específiques del currículum per a este alumnat en què es propose una ampliació o enriquiment dels continguts de les diferents àrees requerirà una avaluació psicopedagògica prèvia. Estes adaptacions hauran de ser elaborades per l'equip docent i seran autoritzades pel director o la directora del centre.

4. La flexibilització de l'escolarització de l'alumnat en l'Educació Primària es realitzarà segons els criteris establits en l'article 7 del Reial Decret 943/2003, de 18 de juliol, pel qual es regulen les condicions per a flexibilitzar la duració dels diversos nivells i etapes del sistema educatiu per als alumnes superdotats intel·lectualment, o norma que el substituïska. En tot cas, esta mesura requerirà el consentiment exprés dels representants legals de l'alumne o alumna, així com els informes favorables de l'equip docent, del personal docent especialista en orientació educativa o qui en tinga atribuïdes les funcions, i l'autorització de la direcció territorial competent en matèria d'educació, tot això, segons el procediment que estableisca la conselleria competent en matèria d'educació.

Article 23. Incorporació tardana

1. L'escolarització i atenció de l'alumnat que s'incorpore de manera tardana al sistema educatiu es realitzarà en els termes indicats en els articles 78 i 79 de la Llei Orgànica 2/2006, així com en l'article 14.5 del Reial Decret 126/2014.

2. Els programes específics autoritzats per la conselleria competent en matèria d'educació a fi d'atendre les necessitats de l'alumnat que presente greus carències lingüístiques o en les seues competències o coneixements bàsics, a fi de facilitar la seua integració en el curs corresponent, es desenrotllaran de manera que progressivament l'alumne o alumna romanga el major temps possible en el grup ordinaris de referència. Estos programes seguiran una metodologia basada en el reforç de les àrees instrumentals i el treball interdisciplinari.

3. A fi de fer efectius els principis d'inclusió i no discriminació, es promourà en els centres educatius l'educació intercultural, el respecte a les diferències i la pluralitat cultural, en el marc dels valors constitucionals.

Article 24. Dificultats d'aprenentatge

1. La identificació, valoració i atenció de l'alumnat amb dificultats específiques d'aprenentatge es realitzarà segons el que disposa l'article 79.bis de la Llei Orgànica 2/2006, i en l'article 14.2 del Reial Decret 126/2014.

ble de las competencias básicas; la evaluación continua y la promoción tomarán como referente los elementos fijados en dichas adaptaciones.

Los resultados de la evaluación de las áreas que hayan sido objeto de adaptación curricular individual significativa, se expresarán en los mismos términos y con las mismas escalas establecidas por la normativa vigente.

Artículo 21. Prolongación de la escolarización un año más en la etapa

1. En virtud de lo dispuesto en el artículo 14.3 del Real Decreto 126/2014, sin perjuicio de la permanencia durante un curso más en la etapa, prevista en el artículo 20.2 de la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, la escolarización del alumnado con necesidades educativas especiales en la etapa de Educación Primaria en centros ordinarios podrá prolongarse un año más, siempre que ello favorezca su integración socioeducativa.

2. Esta medida excepcional podrá solicitarse en cualquier curso de la etapa, una vez el alumno o alumna ya hubiese agotado la repetición de curso referida en el artículo 11.1 del Real Decreto 126/2014, y requerirá la previa autorización de la dirección territorial competente en materia de educación.

Artículo 22. Altas capacidades

1. La identificación, valoración y atención del alumnado con altas capacidades se realizará según lo dispuesto en el artículo 14.4 del Real Decreto 126/2014.

2. Los centros docentes incluirán en su plan de atención a la diversidad e inclusión educativa las medidas pertinentes para identificar y valorar las necesidades específicas de los alumnos con altas capacidades intelectuales, en colaboración con el personal docente especialista en orientación educativa o quien tenga atribuidas sus funciones.

3. Las adaptaciones específicas del currículo para este alumnado en las que se proponga una ampliación o enriquecimiento de los contenidos de las diferentes áreas requerirá una evaluación psicopedagógica previa. Estas adaptaciones deberán ser elaboradas por el equipo docente y serán autorizadas por el director o directora del centro.

4. La flexibilización de la escolarización del alumnado en la Educación Primaria se realizará según los criterios establecidos en el artículo 7 del Real Decreto 943/2003, de 18 de julio, por el que se regulan las condiciones para flexibilizar la duración de los diversos niveles y etapas del sistema educativo para los alumnos superdotados intelectualmente, o norma que lo sustituya. En todo caso, esta medida requerirá el consentimiento expreso de los representantes legales del alumno o alumna, así como los informes favorables del equipo docente, del personal docente especialista en orientación educativa o quien tenga atribuidas sus funciones, y la autorización de la dirección territorial competente en materia de educación, todo ello, según el procedimiento que establezca la Conselleria competente en materia de educación.

Artículo 23. Incorporación tardía

1. La escolarización y atención del alumnado que se incorpore de forma tardía al sistema educativo se realizará en los términos indicados en los artículos 78 y 79 de la Ley Orgánica 2/2006, así como en el artículo 14.5 del Real Decreto 126/2014.

2. Los programas específicos autorizados por la conselleria competente en materia de educación con el fin de atender las necesidades del alumnado que presente graves carencias lingüísticas o en sus competencias o conocimientos básicos, a fin de facilitar su integración en el curso correspondiente, se desarrollarán de forma que progresivamente el alumno o alumna permanezca el mayor tiempo posible en el grupo ordinario de referencia. Estos programas seguirán una metodología basada en el refuerzo de las áreas instrumentales y el trabajo interdisciplinario.

3. Con objeto de hacer efectivos los principios de inclusión y no discriminación, se promoverá en los centros educativos la educación intercultural, el respeto a las diferencias y la pluralidad cultural, en el marco de los valores constitucionales.

Artículo 24. Dificultades de aprendizaje

1. La identificación, valoración y atención del alumnado con dificultades específicas de aprendizaje se realizará según lo dispuesto en el artículo 79.bis de la Ley Orgánica 2/2006, y en el artículo 14.2 del Real Decreto 126/2014.

2. La conselleria competent en matèria d'educació, dins dels procediments per a la detecció primerenca de necessitats específiques de suport educatiu que desenrotlle, prestarà especial atenció a la detecció primerenca de dificultats específiques d'aprenentatge derivades de perturbacions en processos cognitius bàsics referents a l'ús del llenguatge parlat o escrit, o del càlcul aritmètic.

Article 25. Acció tutorial

1. Segons disposa l'article 9.4 del Reial Decret 126/2014, l'acció tutorial orientarà el procés educatiu individual i col·lectiu de l'alumnat. El professor tutor o la professora tutora coordinarà la intervenció educativa del conjunt del professorat de l'alumnat a qui tutoritza d'acord amb el que establisca la conselleria competent en matèria d'educació, i mantindrà una relació permanent amb la família, a fi de facilitar l'exercici dels drets reconeguts en l'article 4.1.d i g de la Llei Orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del dret a l'educació.

2. El professorat tutor facilitarà l'accés dels representants legals de l'alumnat a la dinàmica escolar per mitjà de l'activació de processos d'informació mútua i de col·laboració.

3. Els representants legals de l'alumnat col·laboraran i facilitaran la informació necessària sobre l'alumnat per a l'adequada orientació i presa de decisions sobre el seu procés educatiu.

Article 26. Transició a l'Educació Secundària Obligatòria

Atesa la finalitat de l'Educació Primària referent a preparar l'alumnat per a cursar amb aprofitament l'Educació Secundària Obligatòria, i a fi de coordinar la transició entre ambdós etapes en els termes indicats en l'article 8.6 del Reial Decret 126/2014, els centres d'Educació Primària i els d'Educació Secundària Obligatòria a què estiguen adscrits, tant públics com privats concertats, planificaran i desenrotllaran processos de coordinació, entre els quals s'inclourà l'elaboració d'un pla de transició de l'etapa d'Educació Primària a la d'Educació Secundària Obligatòria en els termes que establisca reglamentàriament la conselleria competent en matèria d'educació.

DISPOSICIONS ADICIONALS

Primera. Projectes lingüístics

Els centres docents, en l'elaboració de les propostes del seu projecte lingüístic respecte a l'etapa d'Educació Primària, hauran d'incorporar les prescripcions següents:

1. L'àrea de Cultura Valenciana s'impartirà preferentment en valencià.

2. Les referències que en les vigents disposicions normatives s'efectuen a la impartició de l'àrea relacionada amb el coneixement del medi natural i social en una determinada llengua, s'entendran referides a almenys una de les àrees d'entre Ciències de la Naturalesa i Ciències Socials, segons establisca el centre docent, en virtut de la seua autonomia, al realitzar la seua proposta de projecte lingüístic.

Segona. Formació del professorat

1. La conselleria competent en matèria d'educació reforçarà l'oferta de formació permanent del professorat referent a metodologies didàctiques innovadores, entre estes, l'aprenentatge cooperatiu, els projectes interdisciplinaris, l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació, i metodologies actives que afavorisquen l'educació inclusiva.

2. Així mateix, promourà la formació destinada a la creació de recursos educatius digitals, i a la capacitat per a la docència en llengües estrangeres.

Tercera. Llibres de text i materials didàctics

1. La conselleria competent en matèria d'educació fomentarà l'elaboració de materials didàctics i curriculars propis en cada centre.

2. Amb la finalitat de fomentar la reutilització de llibres de text i materials didàctics, així com evitar obligacions econòmiques afegides per a les famílies, la programació de les àrees respectarà, sempre que es complisca el que disposa l'apartat 2 de la disposició adicional quarta

2. La consellería competente en materia de educación, dentro de los procedimientos para la detección temprana de necesidades específicas de apoyo educativo que desarrolle, prestará especial atención a la detección temprana de dificultades específicas de aprendizaje derivadas de perturbaciones en procesos cognitivos básicos referentes al empleo del lenguaje hablado o escrito, o del cálculo aritmético.

Artículo 25. Acción tutorial

1. Según dispone el artículo 9.4 del Real Decreto 126/2014, la acción tutorial orientará el proceso educativo individual y colectivo del alumnado. El profesor tutor o profesora tutora coordinará la intervención educativa del conjunto del profesorado del alumnado al que tutoriza de acuerdo con lo que establezca la consellería competente en materia de educación, y mantendrá una relación permanente con la familia, a fin de facilitar el ejercicio de los derechos reconocidos en el artículo 4.1.d y g de la Ley Orgánica 8/1985, de 3 de julio, reguladora del Derecho a la Educación.

2. El profesorado tutor facilitará el acceso de los representantes legales del alumnado a la dinámica escolar mediante la activación de procesos de información mutua y de colaboración.

3. Los representantes legales del alumnado colaborarán y facilitarán la información necesaria sobre el alumnado para la adecuada orientación y toma de decisiones sobre su proceso educativo.

Artículo 26. Transición a la educación secundaria obligatoria

Dada la finalidad de la Educación Primaria referente a preparar al alumnado para cursar con aprovechamiento la educación secundaria obligatoria, y con objeto de coordinar la transición entre ambas etapas en los términos indicados en el artículo 8.6 del Real Decreto 126/2014, los centros de Educación Primaria y los de educación secundaria obligatoria a los que estén adscritos, tanto públicos como privados concertados, planificarán y desarrollarán procesos de coordinación, entre los que se incluirá la elaboración de un plan de transición de la etapa de Educación Primaria a la de educación secundaria obligatoria en los términos que establezca reglamentariamente la consellería competente en materia de educación.

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera. Proyectos lingüísticos

Los centros docentes, en la elaboración de las propuestas de su proyecto lingüístico respecto a la etapa de Educación Primaria, habrán de incorporar las siguientes prescripciones:

1. El área de Cultura Valenciana se impartirá preferentemente en valenciano.

2. Las referencias que en las vigentes disposiciones normativas se efectúen a la impartición del área relacionada con el conocimiento del medio natural y social en una determinada lengua, se entenderán referidas a al menos una de las áreas de entre Ciencias de la Naturaleza y Ciencias Sociales, según establezca el centro docente, en virtud de su autonomía, al realizar su propuesta de proyecto lingüístico.

Segunda. Formación del profesorado

1. La Consellería competente en materia de educación reforzará la oferta de formación permanente del profesorado referente a metodologías didácticas innovadoras, entre ellas, el aprendizaje cooperativo, los proyectos interdisciplinarios, el uso de las tecnologías de la información y la comunicación, y metodologías activas que favorezcan la educación inclusiva.

2. Asimismo, promoverá la formación destinada a la creación de recursos educativos digitales, y a la capacitación para la docencia en lenguas extranjeras.

Tercera. Libros de texto y materiales didácticos

1. La consellería competente en materia de educación fomentarà la elaboración de materiales didácticos y curriculares propios en cada centro.

2. Con la finalidad de fomentar la reutilización de libros de texto y materiales didácticos, así como evitar obligaciones económicas añadidas para las familias, la programación de las áreas respetará, siempre que se cumpla lo dispuesto en el apartado 2 de la disposición adicional

de la Llei Orgànica 2/2006, la normativa vigent quant a substitució de llibres de text i la resta de materials curriculars.

3. Durant els cursos escolars 2014-2015 i 2015-2016 en què s'efectuarà la implantació d'este decret, en virtut del que disposa l'apartat 1 de la disposició final quinta de la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, la conselleria competent en matèria d'educació establirà els mecanismes per a la supervisió dels llibres de text i altres materials curriculars, que es realitzarà en els termes establits per la normativa vigent.

Quarta. Assessorament, supervisió i difusió de la norma

1. La Inspecció d'Educació assessorarà, orientarà i informarà els distints sectors de la comunitat educativa respecte al contingut d'este decret. Així mateix, supervisarà la correcta aplicació en tots els centres docents referits en l'article 1.2.

2. La direcció dels centres públics i la titularitat dels centres privats garantirán el compliment d'este decret en els seus respectius centres, i col·laboraran en la difusió del seu contingut entre els diferents membres de la comunitat educativa.

Quinta. Incidència en les dotacions de gasto

La implementació i el posterior desplegament d'este decret no podrà tindre cap incidència en la dotació de tots i cada un dels capítols de gasto assignats a la conselleria competent en matèria d'educació, i, en tot cas, haurà de ser atés amb els mitjans personals i materials de la conselleria esmentada.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. Calendari d'implantació

De conformitat amb l'apartat 1 de la disposició final quinta de la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, les modificacions introduïdes en el currículum, l'organització, objectius, promoció i avaluacions d'Educació Primària s'implantarán per als cursos primer, tercer i quint en el curs escolar 2014-2015, i per als cursos segon, quart i sext en el curs escolar 2015-2016.

Segona. Programacions didàctiques durant el curs escolar 2014-2015

Durant el curs escolar 2014-2015, els òrgans de coordinació docent encarregats d'elaborar les programacions didàctiques seran els equips de cicle, que disposaran d'una composició i funcionament anàlegs als vigents amb anterioritat a l'entrada en vigor d'este decret. La planificació de la programació docent de cada àrea en els cursos primer, tercer i quint serà de curs, si bé la programació de les àrees en els cursos segon, quart i sext serà la continuïtat de la programació de cicle efectuada durant el curs 2013-2014.

Tercera. Horari durant el curs 2014-2015

Durant el curs escolar 2014-2015:

1. L'horari escolar dels cursos primer, tercer i quint de l'etapa serà l'establert en l'annex IV d'este decret.

2. L'horari escolar dels cursos segon, quart i sext de l'etapa serà l'establert en l'annex V d'este decret.

Quarta. Normes reglamentàries a desplegar

En les matèries per a la regulació de les quals este decret remet a ulteriors disposicions, i mentre estes no siguen dictades, seran aplicables, en cada cas, les normes que ho estaven sent en la data d'entrada en vigor d'este decret, en tot allò que no s'oposen al que s'hi ha disposat.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Derogació normativa

1. Sense perjudi del que disposa la disposició transitòria primera d'este decret, queda derogat el Decret 111/2007, de 20 de juliol, del Consell, pel qual s'establí el currículum de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana.

2. Així mateix, queden derogades totes les disposicions del mateix rang, o d'un rang inferior, que s'oposen al que establí este decret.

cuarta de la Ley Orgánica 2/2006, la normativa vigente en cuanto a sustitución de libros de texto y demás materiales curriculares.

3. Durante los cursos escolares 2014-2015 y 2015-2016 en que se efectuará la implantación del presente decreto, en virtud de lo dispuesto en el apartado 1 de la disposición final quinta de la Ley Orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, la conselleria competente en materia de educación establecerá los mecanismos para la supervisión de los libros de texto y otros materiales curriculares, que se realizará en los términos establecidos por la normativa vigente.

Cuarta. Asesoramiento, supervisión y difusión de la norma

1. La Inspección de Educación asesorará, orientará e informará a los distintos sectores de la comunidad educativa respecto al contenido del presente Decreto. Asimismo, supervisarà su correcta aplicación en todos los centros docentes referidos en el artículo 1.2.

2. La dirección de los centros públicos y la titularidad de los centros privados garantizarán el cumplimiento del presente decreto en sus respectivos centros, y colaborarán en la difusión de su contenido entre los diferentes miembros de la comunidad educativa.

Quinta. Incidencia en las dotaciones de gasto

La implementació y el posterior desarrollo de este decreto no podrá tener incidencia alguna en la dotación de todos y cada uno de los capítulos de gasto asignados a la conselleria competente en materia de educación, y, en todo caso, deberá ser atendido con los medios personales y materiales de dicha conselleria.

DISPOSICIONES TRANSITORIAS

Primera. Calendario de implantación

De conformidad con el apartado 1 de la disposición final quinta de la Ley Orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, las modificaciones introducidas en el currículum, la organización, objetivos, promoción y evaluaciones de Educación Primaria se implantarán para los cursos primero, tercero y quinto en el curso escolar 2014-2015, y para los cursos segundo, cuarto y sexto en el curso escolar 2015-2016.

Segunda. Programaciones didácticas durante el curso escolar 2014-2015

Durante el curso escolar 2014-2015, los órganos de coordinación docente encargados de elaborar las programaciones didácticas serán los equipos de ciclo, que dispondrán de una composición y funcionamiento análogos a los vigentes con anterioridad a la entrada en vigor de este decreto. La planificación de la programación docente de cada área en los cursos primero, tercero y quinto será de curso, si bien la programación de las áreas en los cursos segundo, cuarto y sexto será la continuidad de la programación de ciclo efectuada durante el curso 2013-2014.

Tercera. Horario durante el curso 2014-2015

Durante el curso escolar 2014-2015:

1. El horario escolar de los cursos primero, tercero y quinto de la etapa será el establecido en el anexo IV del presente decreto.

2. El horario escolar de los cursos segundo, cuarto y sexto de la etapa será el establecido en el anexo V del presente decreto.

Cuarta. Normas reglamentarias a desarrollar

En las materias para cuya regulación el presente decreto remite a posteriores disposiciones, y mientras estas no sean dictadas, serán aplicables, en cada caso, las normas que lo estaban siendo en la fecha de entrada en vigor de este decreto, en todo aquello que no se opongan a lo dispuesto en él.

DISPOSICIÓN DEROGATORIA

Única. Derogación normativa

1. Sin perjuicio de lo dispuesto en la disposición transitoria primera de este decreto, queda derogado el Decreto 111/2007, de 20 de julio, del Consell, por el que se establece el currículum de la Educación Primaria en la Comunitat Valenciana.

2. Asimismo, quedan derogadas cuantas disposiciones de igual o inferior rango se opongan a lo establecido en el presente decreto.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Normes de desplegament

1. S'autoritza la persona titular de la conselleria competent en matèria d'educació per a dictar totes les disposicions que siguen necessàries als efectes de l'aplicació i el desplegament del que disposa este decret, sense perjudi de les facultats reconegudes als òrgans directius i unitats administratives de l'esmentada conselleria.

2. Així mateix, se la faculta per a la modificació de l'annex IV referent a l'horari de l'Educació Primària.

Segona. Entrada en vigor

Este decret entrarà en vigor l'endemà de la publicació en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

València, 4 de juliol de 2014

El president de la Generalitat,
ALBERTO FABRA PART

La consellera d'Educació, Cultura i Esport,
MARÍA JOSÉ CATALÁ VERDET

DISPOSICIONES FINALES

Primera. Normas de desarrollo

1. Se autoriza a la persona titular de la consellería competente en materia de educación para dictar cuantas disposiciones sean precisas a los efectos de la aplicación y el desarrollo de lo dispuesto en este decreto, sin perjuicio de las facultades reconocidas a los órganos directivos y unidades administrativas de la citada consellería.

2. Asimismo, se le faculta para la modificación del anexo IV referente al horario de la Educación Primaria.

Segunda. Entrada en vigor

El presente decreto entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Valencia, 4 de julio de 2014

El president de la Generalitat,
ALBERTO FABRA PART

La consellera de Educación, Cultura y Deporte,
MARÍA JOSÉ CATALÁ VERDET

ANNEX I
CURRÍCULUM DE LES ÀREES TRONCALS

ÀREA DE CIÈNCIES DE LA NATURALESA

INTRODUCCIÓ

Les Ciències de la Naturalesa ajuden l'alumnat a conèixer el món en què viu, a comprendre l'entorn i a fer-lo coneixedor dels avanços científics i tecnològics que marquen el present i el futur de la societat.

Des d'esta àrea s'aporten les bases d'una formació científica que ajudarà a desenvolupar les competències necessàries per a moure's en una realitat canviant cada vegada més científica i tecnològica, que contribuirà a promoure el pensament crític, una actitud investigadora i de responsabilitat amb ell mateix i amb el seu entorn social i natural.

A través de l'Àrea de Ciències de la Naturalesa l'alumnat s'inicia en el desenvolupament de les principals estratègies de l'activitat científica: formular preguntes, identificar problemes, formular hipòtesis, planificar i fer xicotetes investigacions, experiències de laboratori o projectes, fer observacions, recollir i organitzar la informació rellevant, sistematitzar i analitzar els resultats, traure'n conclusions i comunicar-les; habilitats que, sens dubte, són importants i útils al llarg de la vida.

Per tot això, l'aprenentatge cooperatiu i el diàleg entre iguals, que promou el debat, no és tan sols una recomanació pedagògica, és una exigència del mètode científic que cal tindre present al llarg d'esta etapa.

Des d'esta àrea s'ha d'aprofitar i alimentar la curiositat natural de l'alumnat per conèixer i explorar el seu cos i el seu entorn, i acompanyant-lo i orientant-lo a buscar i trobar respostes a les qüestions que se li puguen plantejar.

El currículum bàsic s'ha formulat partint del desenvolupament cognitiu i emocional en què es troba l'alumnat en esta etapa, de la concreció del seu pensament, de les seues possibilitats cognitives, del seu interès per aprendre, relacionar-se amb els seus iguals i amb l'entorn i, finalment, del seu pas cap a un pensament abstracte al final de l'etapa.

Els continguts de les Ciències de la Naturalesa estan connectats amb els proposats en altres àrees, per això no cal perdre de vista la possibilitat i l'interès de treballar les relacions que hi ha entre estes. Estos han sigut agrupats en cinc blocs que permeten identificar els principals àmbits que componen l'àrea: iniciació a l'activitat científica, el ser humà i la salut, els sers vius, la matèria i l'energia i la tecnologia, els objectes i les màquines.

En el cas concret del bloc 1 Iniciació a l'activitat científica, s'inclouen procediments, actituds i valors relacionats amb el mètode científic i amb la resta dels blocs de contingut. Este bloc té un marcat caràcter transversal i s'ha de desenvolupar de manera integrada amb la resta dels blocs i posar l'èmfasi en l'enfocament centrat en la indagació i l'experimentació dins de l'àrea perquè done lloc a la realització de projectes i investigacions on l'alumnat és el protagonista del procés d'ensenyament-aprenentatge.

Per la mateixa naturalesa dels continguts, s'ha de fer referència a tots els blocs en cada un dels cursos. S'han seqüenciat els continguts i els criteris d'avaluació i s'han distribuït per cursos considerant les característiques de l'alumnat de cada nivell educatiu i s'han establert clarament les diferències entre un nivell i un altre. És important destacar que els criteris seran un referent del procés d'aprenentatge al llarg de l'etapa i ens permetran definir i concretar els aprenentatges. Igualment, el seu sentit progressiu permetrà una millor atenció a la diversitat i una millor atenció personalitzada, fent ús de diversos procediments i instruments d'avaluació.

Així mateix, des d'esta àrea es pretén aprofitar tots els recursos disponibles en el centre: l'aula, el laboratori/taller, els espais comuns, l'hort escolar, la comunitat educativa, etc., però també l'entorn social i natural del centre, ja que l'objectiu de l'àrea és, en part, desenvolupar en l'alumnat la competència científica, per a facilitar-li la comprensió del món que els rodeja i poder intervenir-hi amb criteri.

Des de l'enfocament globalitzador de l'àrea, les competències es desenvolupen de manera simultània i entrelaçada, la qual cosa possibilita la integració de distints aprenentatges per a respondre de manera efectiva en contextos diversos. L'àrea contribueix de manera substancial a la competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia a través del desenvolupament de tots els seus continguts. La competència es va construint per mitjà de conceptes, procediments i actituds que permeten interpretar el món físic, així com per mitjà de l'acostament a determinats trets característics del pensament científic.

Esta àrea promou, a més, el desenvolupament de la competència social i cívica, que apareix de manera implícita en tots els blocs de contingut. Així, les tasques s'han de dissenyar per a treballar els continguts que fan referència a distintes situacions, progressant des del més pròxim per a analitzar posteriorment contextos més complexos. A més, s'han de formular amb diversos graus de dificultat, des del treball més descriptiu fins al més interpretatiu i han d'afavorir espais per a la reflexió, la simulació i el diàleg que canalitzen la millora col·lectiva de la comprensió.

El desenvolupament de l'àrea afavorix de manera rellevant el tractament de la competència digital en tots els blocs, ja que s'inclouen explícitament continguts que condueixen a l'alfabetització digital, la utilització bàsica d'instruments informàtics i la busca guiada en Internet, entre altres.

La competència en comunicació lingüística està present en el primer bloc. A través d'esta àrea l'alumnat ha de diferenciar progressivament entre el llenguatge que fa possible la comunicació i el que utilitza la ciència per a explicar els fets i fenòmens. S'ha d'usar tant el llenguatge oral com l'escrit, així com el gràfic o el simbòlic, i és important el vocabulari específic utilitzat en l'àrea.

La competència per a aprendre a aprendre es desenvolupa en tots els blocs de l'àrea i es dissenyen tasques perquè l'alumnat aprenga a usar i elaborar guies, a buscar, contrastar i seleccionar informació, a tantejar distintes estratègies per a resoldre problemes, a planificar projectes i a confeccionar objectes o màquines, entre altres aspectes.

L'aportació de l'àrea a la competència de consciència i expressions culturals se centra en el coneixement de les manifestacions culturals de l'entorn i s'afavorix una actitud d'obertura, de respecte i de crítica cap a la diversitat d'expressions culturals. Els continguts proposats en el bloc quint són els que més en promouen el desenvolupament i orienten el treball en l'aula per a afavorir el reconeixement i foment de la creativitat, així com la inventiva, de manera que l'alumnat trobe vies per a l'expressió d'idees, experiències i sentiments.

Esta àrea afavorix el sentit d'iniciativa i l'esperit emprenedor des de tots els blocs per mitjà de la planificació de tasques enfocades cap al foment de la responsabilitat i la perseverança; en definitiva, el desenvolupament d'aquelles qualitats personals, habilitats socials i de planificació-gestió que fan falta per a actuar en tots els àmbits de la vida.

Per al desenvolupament de l'esperit emprenedor s'afavorix que l'alumnat analitze les seues possibilitats i limitacions, planifique, prenga decisions, actue, avalue les seues produccions i s'autoavalue, extraga conclusions i valore les possibilitats de millora.

Respecte dels elements transversals, es fa referència en la majoria dels blocs de continguts a la comprensió i expressió oral, a l'expressió escrita, la comunicació audiovisual, les TIC, l'emprenedoria i l'educació cívica i constitucional, sense perdre de vista la igualtat entre hòmens i dones, la prevenció i resolució de conflictes, situacions de risc derivades de la utilització de les TIC i, per descomptat, el foment del desenvolupament sostenible i preservació del medi ambient.

Continguts i criteris d'avaluació de l'Àrea Ciències de la Naturalesa

Curs 1r

Bloc 1: INICIACIÓ A L'ACTIVITAT CIENTÍFICA Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Exploració i observació sistemàtica d'objectes de l'entorn escolar i familiar de l'alumne.</p> <p>Realització de projectes d'experimentació i/o investigació sobre continguts científics.</p> <p>Desenrotllament d'hàbits de treball entorn de l'activitat científica.</p> <p>Ús de diferents fonts d'informació, de diversos materials, així com les TIC, complint les mesures necessàries de protecció i seguretat.</p> <p>Lectura de textos propis de la temàtica a investigar.</p> <p>Iniciació a l'activitat científica. Aproximació experimental a algunes qüestions.</p> <p>Ús de llistes i imatges.</p> <p>Observacions i registre.</p> <p>Exposició oral del resultat d'una experiència.</p> <p>Presentació d'informes per a comunicar resultats.</p> <p>Escolta de les aportacions alienes.</p> <p>Aportació d'idees pròpies constructives.</p> <p>Responsabilitat davant del treball personal per a aconseguir una meta col·lectiva.</p> <p>Desenrotllament de projectes en equip de manera guiada. Diàleg entre iguals dirigit.</p> <p>Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball.</p> <p>Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes.</p> <p>Planificació creativa de projectes individuals o col·lectius.</p>	<p>BL1.1. Formular preguntes com a mostra de curiositat i amb l'ajuda del docent sobre aspectes del propi cos, de l'entorn natural i de l'entorn físic més immediat, determinant els conceptes clau i establint els mètodes i instruments més adequats.</p> <p>BL1.2. Amb les orientacions del professorat obtindre informació per mitjà de l'exploració i observació de si mateixos i del seu entorn més immediat i registrar-la per mitjà de llistes i imatges, utilitzant mitjans digitals d'emmagatzematge i ocupar-se'n del bon ús i manteniment.</p> <p>BL1.3. Descriure la informació arreglada del que s'ha observat i el que s'ha fet sobre el ser humà i la salut, els sers vius, la matèria, l'energia i la tecnologia, destacant-ne el que és rellevant.</p> <p>BL1.4. Comunicar oralment i per escrit alguns fets de l'entorn immediat relacionats amb les Ciències Naturals fent ús d'imatges amb suport paper i/o digital.</p> <p>BL1.5. Participar en equips de treball de manera guiada i col·laborar amb els altres membres del grup per a aconseguir metes comunes.</p> <p>BL1.6. Esforçar-se i mantindre l'atenció mentres realitza una activitat sense abandonar-la quan li costa fer-la.</p> <p>BL1.7. Participar en el procés de planificació del desenvolupament d'un producte o una tasca, ordenar amb ajuda els passos que s'ha de seguir i expressar les seues opinions sobre el procés i el resultat.</p>	<p>CMCT CAA</p> <p>CCLI CMCT CD CAA</p> <p>CCLI CMCT CAA</p> <p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p>

Bloc 2: EL SER HUMÀ I LA SALUT Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Parts del cos: cap, tronc, extremitats.</p> <p>Sentits.</p> <p>Observació dels trets físics de les persones.</p> <p>Normes d'higiene i neteja personal.</p> <p>Identitat i autonomia personal: valdre's per si mateix, augment de responsabilitats.</p> <p>Jocs d'autoconeixement.</p>	<p>BL2.1 Identificar i localitzar el cap, el tronc i les extremitats del seu cos i els sentits per mitjà del dibuix d'un mateix i de les persones del seu entorn pròxim.</p> <p>BL2.2. Adoptar en la vida quotidiana hàbits d'higiene i neteja personal i relacionar-los amb una bona salut i imatge personal.</p> <p>BL2.3 Reconèixer i expressar les emocions i els sentiments a través del joc.</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT SIEE</p> <p>SIEE</p>

Bloc 3: ELS SERS VIUS Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Diferenciació de sers vius i sers inerts.</p> <p>Ús d'objectes de l'entorn.</p> <p>Diferències entre animals i plantes.</p> <p>Sers vius de l'entorn natural pròxim.</p> <p>Observació de diferents tipus de sers vius.</p> <p>Principals grups d'animals i plantes.</p> <p>Causas d'extinció d'espècies relacionades amb la seua cura i respecte.</p>	<p>BL3.1 Identificar i explicar les diferències entre sers vius i sers inerts, reconeixent les seues característiques a través de l'observació.</p> <p>BL3.2 Observar i identificar les diferències entre animals i plantes, així com els sers vius de l'entorn natural pròxim, per mitjà de l'observació i l'experimentació.</p> <p>BL3.3 Observar i identificar plantes silvestres i cultivades, animals domèstics i salvatges i algunes causes de l'extinció d'espècies relacionades amb la seua cura i respecte i proposar-ne actuacions per a la cura.</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT</p> <p>CMCT CSC</p>

Bloc 4: MATÈRIA I ENERGIA Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Canvis que percebem a través dels sentits en relació amb la matèria i l'energia</p>	<p>BL 4.1 Planificar i realitzar experiències senzilles per a reconèixer els canvis que percebem a través dels sentits en relació amb la matèria i l'energia, respectant les normes d'ús, de seguretat i de conservació dels instruments i dels materials de treball en l'aula</p>	<p>CMCT SIEE</p>

Bloc 5: LA TECNOLOGIA, OBJECTES I MÀQUINES Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Tipus de màquines. Jocs i dispositius electrònics. Aparells domèstics Els dispositius de les TIC. Les aplicacions informàtiques. La informació digital. Els documents digitals.	BL5.1 Explorar i identificar màquines senzilles i quotidianes, per a entendre la seua utilitat en l'entorn i les seues normes d'ús i seguretat, com a jocs i dispositius electrònics, electrodomèstics, ...	CMCT CSC

Curs 2n

Bloc 1: INICIACIÓ A L'ACTIVITAT CIENTÍFICA Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Exploració i observació sistemàtica d'objectes i fenòmens de l'entorn escolar i familiar de l'alumne. Realització de projectes d'experimentació i/o investigació sobre continguts científics. Desenrotllament d'hàbits de treball entorn de l'activitat científica. Utilització de diferents fonts d'informació, de diversos materials, així com de les TIC, complint les mesures necessàries de protecció i seguretat. Ús de manera guiada de ferramentes de busca i visualització digital en dispositius de les TIC per a obtenir informació. Organització i representació de textos de manera creativa utilitzant ferramentes d'edició de continguts digitals que permeten incloure text amb formats de caràcter. Emmagatzematge de la informació digital utilitzant aplicacions de gestió de la informació usant un esquema de classificació molt senzill. Lectura de textos propis de la temàtica a investigar. Iniciació a l'activitat científica. Aproximació experimental a algunes qüestions. Utilització de llistes, imatges i taules, així com d'esquemes senzills i imatges. Exposició oral amb suports del resultat d'una experiència. Presentació d'informes per a comunicar resultats. Participació en la planificació. Escolta de les aportacions alienes. Acceptació d'altres punts de vista. Aportació d'idees pròpies constructives. Reconeixement del treball alié. Responsabilitat del treball personal per a aconseguir una meta col·lectiva. Desenrotllament de projectes en equip de manera guiada, complint la seua part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Diàleg entre iguals dirigit. Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Ús d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu. Busca d'orientació o ajuda quan es necessita. Planificació creativa de projectes individuals o col·lectius. Organització d'un projecte amb ajuda guiada.	BL1.1. Formular preguntes amb l'ajuda del docent, relacionades amb el ser humà i la salut, els sers vius, la matèria i l'energia i la tecnologia i determinar els conceptes clau i establir els mètodes i instruments més adequats. BL1.2. Obtindre informació a través de l'exploració, l'observació i la descripció sistemàtica de si mateixos i altres sers vius, dels objectes, elements i fenòmens que succeeixen en el seu entorn a partir d'un guió de preguntes elaborades per la classe, i registrar la informació per mitjà de llistes, imatges i taules utilitzant mitjans digitals d'emmagatzematge, cuidant del seu bon ús i manteniment. BL1.3. Utilitzar llistes, esquemes senzills o imatges per a establir fets rellevants i relacions entre ells per mitjà de la identificació de les idees i conceptes clau relacionats amb la indagació. BL1.4. Comunicar oralment i per escrit les conclusions d'una experiència realitzada, després d'una planificació col·lectiva amb el suport d'un guió. BL1.5. Participar en equips de treball fent la part de la tasca assignada en col·laboració amb els altres membres del grup per a aconseguir metes. BL1.6. Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància sense abandonar-les quan li costa fer-les, demanant ajuda si en necessita. BL1.7. Participar en el procés de planificació del desenvolupament d'un producte o una tasca, ordenar amb ajuda els passos que s'han de seguir, reconèixer si els han realitzat correctament i expressar les seues opinions sobre el resultat.	CCLI CMCT CAA CCLI CMCT CD CAA CCLI CAA CCLI CAA CSC CAA SIEE CAA SIEE CAA SIEE

Bloc 2: EL SER HUMÀ I LA SALUT Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Característiques i parts principals del cos humà. Esquelet, musculatura, articulacions. Ús de material didàctic manipulable. Nutrició i dieta equilibrada. Malalties comunes (p. ex. deshidratació, desnutrició...) Valoració i atenció al propi cos: autoestima Jocs de presentació, coneixement, etc.	BL2.1. Identificar i localitzar l'esquelet, musculatura i articulacions del cos humà reconeixent les seues característiques, per mitjà de l'ús de material didàctic manipulable. BL2.2. Adoptar hàbits d'alimentació sana i relacionar-los amb el bon funcionament del cos i prendre mesures preventives de malalties comunes relacionades amb mals hàbits. BL2.3. Reconèixer i expressar, a través del joc, les emocions i sentiments reconeixent com es manifesten en el seu cos.	CMCT CMCT SIEE SIEE

Bloc 3: ELS SERS VIUS Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Característiques dels sers vius, com per exemple l'observació del creixement d'una planta. Característiques físiques dels animals. Parts de les plantes: arrel, tija i fulles. Herbes, arbustos i arbres. Els ecosistemes com a entorn natural dels sers vius. Causes d'extinció d'espècies relacionades amb el seu hàbitat	BL3.1. Identificar i explicar les principals funcions dels sers vius (naixen, es relacionen, es reproduïxen i moren) reconeixent les seues característiques a través de l'observació. BL3.2. Observar i identificar les característiques físiques dels animals, així com les parts i tipus de plantes i la seua utilitat per a la vida per mitjà de l'observació i experimentació.	CMCT CMCT

natural.	BL3.3. Observar i identificar els ecosistemes com a entorn natural dels sers vius i algunes causes de l'extinció d'espècies relacionades amb el seu hàbitat natural, fomentant hàbits de cura del medi ambient i proposant actuacions per a la seua cura.	CMCT CSC
----------	---	-------------

Bloc 4: MATÈRIA I ENERGIA Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Reducció, reutilització i reciclatge de materials. Aspectes bàsics de les propietats de la matèria: massa i volum. Ús de mesuraments: balances, pesos, etc. La propagació del so. Reconeixement de la força de la gravetat.	BL4.1. Examinar i classificar diferents tipus de materials per al reciclatge, promovent-ne la reutilització i la reducció de rebutjos. BL4.2. Aplicar els procediments per a diferenciar la massa i el volum dels objectes, a través de mesuraments. BL4.3. Planificar i realitzar experiències senzilles per a reconèixer la propagació del so i la força de la gravetat, respectant les normes d'ús, seguretat i de conservació dels instruments i dels materials de treball en l'aula.	CMCT CSC CMCT CMCT SIEE

Bloc 5: LA TECNOLOGIA, OBJECTES I MÀQUINES Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Màquines simples. Els dispositius TIC. Internet. Identificació de la naturalesa dels problemes tècnics i les amenaces de seguretat més habituals. Aparells domèstics. La ciència: present i futur de la societat. La presència de la ciència i la tecnologia en l'escola, la llar i l'oci. Beneficis i riscos de les tecnologies i productes. Avanços de la ciència que milloren l'alimentació.	BL5.1. Explorar i identificar màquines simples i quotidianes de l'entorn, amb la finalitat de classificar-les segons la utilitat, descrivint la seua contribució al benestar humà. BL5.2. Reconèixer i qüestionar la importància de la tecnologia en la vida quotidiana i alguns avanços de la ciència que milloren l'alimentació reconeixent la seua contribució a les necessitats humanes.	CMCT CSC CMCT

Curs 3r

Bloc 1: INICIACIÓ A L'ACTIVITAT CIENTÍFICA Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Formulació d'interrogants a partir d'un problema o qüestió. Contrastació de dades de diferents fonts. Realització de projectes d'experimentació i/o investigació sobre continguts científics. Desenrotllament d'hàbits de treball entorn de l'activitat científica. Utilització de diferents fonts d'informació, de diversos materials, així com de les TIC, complint les mesures necessàries de protecció i seguretat. Ús de manera guiada de ferramentes de busca i visualització digital en dispositius de les TIC per a obtenir informació. Organització i representació del text de manera creativa utilitzant ferramentes d'edició de continguts digitals que permeten incloure formats de caràcter i imatges. Emmagatzematge de la informació digital utilitzant aplicacions de gestió de la informació seguint un esquema de classificació senzill. Reconeixement dels principis pels quals es regulen els drets d'ús i distribució de la informació. Exposició d'idees i opinions per mitjà de les ferramentes de comunicació més comuna en dispositius de les TIC. Lectura de textos propis de la temàtica a investigar. Iniciació a l'activitat científica. Aproximació experimental a algunes qüestions. Utilització de llistes, imatges i taules. Ús d'esquemes, gràfiques, mapes. Exposició oral per passos del resultat d'una experiència. Presentació d'informes per a comunicar resultats. Diversificació de rols. Aportació d'idees pròpies constructives. Reconeixement del treball alié. Responsabilitat del treball personal per a aconseguir una meta col·lectiva. Desenrotllament de projectes en equip, complint la part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Sensibilitat i valoració de les aportacions dels altres. Regulació i canvi de les pròpies emocions. Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Adaptació als canvis. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu. Busca d'orientació o ajuda quan la necessita. Planificació de projectes individuals o col·lectius. Organització d'un projecte. Avaluació del projecte i del producte	BL1.1. Plantejar preguntes i organitzar-les amb l'ajuda del professor en un pla o guió a partir de les experiències de l'alumne que poden ser abordades per mitjà de l'ús de diferents fonts d'informació, treball de camp o laboratori i plantejar també normes bàsiques de comportament fora de l'aula i en les activitats extraescolars, determinant els conceptes clau i establint els mètodes i instruments més adequats. BL1.2. Obtindre de manera autònoma, per mitjà de l'exploració i observació, amb l'ajuda d'un guió previ, informació sobre fets, fenòmens del seu entorn i els efectes de les seues interaccions i registrar la informació per mitjà de llistes, imatges i taules, utilitzant mitjans digitals d'emmagatzematge cuidant del seu bon ús i manteniment. BL1.3. Utilitzar esquemes, gràfiques i mapes per a representar la informació rellevant d'un fet o la seua evolució i destacar la seua relació amb altres fets o la seua rellevància per a la salut a títol individual, social i mediambiental en un determinat context. BL1.4. Comunicar oralment els passos seguits en l'experiència realitzada i per escrit les conclusions extretes, després d'una planificació col·lectiva seguint un esquema prefixat. BL1.5. Participar en equips de treball realitzant la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes, reconeixent el seu rol, confiant en les seues possibilitats i en les dels seus companys i regulant les seues emocions davant dels conflictes. BL1.6. Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància, adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, demanant ajuda si en necessita. BL1.7. Planificar la realització d'un producte o una tasca, proposant un pla ordenat d'accions i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb les orientacions del professorat.	CC CMCT CAA CMCT CD CAA CAA CCLI CCLI CAA CSC CAA SIEE CAA SIEE CAA SIEE

amb ajuda del professorat.

Bloc 2: EL SER HUMÀ I LA SALUT Curs 3r

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Anatomia i fisiologia del cos humà: aparells i sistemes. Funció de relació. Ús de programes i aplicacions d'anatomia del cos humà. Parts i òrgans principals del cos humà i les seues funcions. Utilització d'imatges, gràfics, dibuixos, etc. Realització pràctica d'exercicis per a una correcta respiració. Pràctica sistemàtica de la relaxació. Prevenió dels riscos psicològics (addicció, estrés, etc.) per a la salut derivats de l'ús de les TIC. Coneixement de si mateix i dels altres. Jocs de presentació, coneixement...	BL2.1. Identificar i localitzar els principals òrgans del cos humà establint les relacions entre estos i les seues funcions, per mitjà de material visual. BL2.2. Relacionar i adoptar hàbits de respiració i relaxació per a millorar el benestar físic i emocional com a mesura preventiva davant de l'estrés. BL2.3. Reconèixer i expressar, a través del joc, emocions i sentiments propis i aliens.	CMCT CMCT SIEE SIEE

Bloc 3: ELS SERS VIUS Curs 3r

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Introducció a la classificació dels sers vius en regnes: animals, plantes, fongs, virus, bacteris. La ramaderia, estudi i cria d'espècies en l'aula/laboratori/hort. Ús de material didàctic visual: làmines, gràfics, fotografies, etc. Els elements d'un ecosistema i els sers vius que l'habiten. Causas d'extinció d'espècies relacionades amb la sobreexplotació.	BL3.1. Observar i identificar sers vius en funció del regne a què pertanyen, per mitjà de l'ús de material visual. BL3.2. Observar i identificar elements relacionats amb la ramaderia, la cria d'espècies i la seua cura, per mitjà de l'observació i experimentació. BL3.3. Observar i identificar els elements d'un ecosistema i els sers vius que l'habiten i algunes causes de l'extinció d'espècies relacionades amb la sobreexplotació reconeixent accions de conservació i millora del medi ambient i proposant actuacions per a la seua cura.	CMCT CMCT CMCT CSC

Bloc 4: MATÈRIA I ENERGIA Curs 3r

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Materials naturals i artificials. Acostament a les lleis bàsiques que regixen el corrent elèctric (corrent electrostàtic). Les forces d'atracció, repulsió. L'imant.	BL4.1. Examinar i classificar diferents tipus de materials i les seues propietats segons la seua naturalesa, per mitjà de l'observació i experimentació. BL4.2. Planificar i realitzar experiències senzilles per a reconèixer lleis bàsiques que regixen diferents fenòmens físics de la matèria, respectant les normes d'ús, de seguretat i de conservació dels instruments i dels materials de treball en l'aula	CMCT CMCT SIEE

Bloc 5: LA TECNOLOGIA, OBJECTES I MÀQUINES Curs 3r

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Anàlisi d'operadors mecànics (eix, roda, corriola, pla inclinat, engranatge, fre, palanques i tipus de palanca, etc.) i la seua utilització en la construcció d'una màquina simple.	BL5.1 Explorar i classificar màquines simples d'ús quotidià per a descriure les seues funcions i utilitat, manipulant-les amb atenció i seguretat.	CMCT CSC

Curs 4t

Bloc 1: INICIACIÓ A L'ACTIVITAT CIENTÍFICA Curs 4t

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Formulació d'interrogants a partir d'un problema o qüestió. Contrastació de dades de diferents fonts. Realització de projectes d'experimentació i/o investigació sobre continguts científics. Recollida d'informació sobre fets o fenòmens. Desenrotllament d'hàbits de treball entorn de l'activitat científica. Ús de diferents fonts d'informació, de diversos materials, així com de les TIC, complint les mesures necessàries de protecció i seguretat. Localització i tractament de la informació de manera responsable per mitjà de ferramentes de busca i visualització digital en dispositius TIC. Organització i representació del text de manera creativa utilitzant ferramentes d'edició de continguts digitals que permeten incloure-hi formats de caràcter i manipulació bàsica d'imatges. Emmagatzematge de la informació digital utilitzant aplicacions de gestió de la informació seguint un esquema de classificació	BL1.1. Formular conjectures o suggerir deduccions senzilles a partir d'esquemes proporcionats pel docent sobre els canvis o processos relacionats amb el ser humà i la salut, els sers vius, la matèria i l'energia i la tecnologia, determinant els conceptes clau i establint els mètodes i instruments més adequats. BL1.2. Obtindre de manera autònoma informació per mitjà de l'observació i l'experimentació sobre fets i fenòmens del seu entorn, reconeixent els canvis provocats per les seues interaccions i registrar la informació per mitjà de textos utilitzant mitjans digitals d'emmagatzematge i cuidant del seu bon ús i manteniment. BL1.3. Utilitzar esquemes, gràfiques i mapes per a representar la informació rellevant d'un fet o la seua evolució i destacar-ne la relació amb altres fets o la seua rellevància per a la salut a títol individual, social i mediambiental.	CMCT CAA CMCT CD CAA CCLI CAA

<p>senzill. Respecte per les llicències d'ús, modificació i distribució de continguts reutilitzats generats per altres.</p> <p>Exposició d'idees i opinions per mitjà de les eines de comunicació més comunes en dispositius de les TIC. Enviament i recepció de continguts digitals per mitjà de eines comunes en dispositius de les TIC que ho permeten amb l'objecte de compartir informació.</p> <p>Lectura de textos propis de la temàtica a investigar.</p> <p>Iniciació a l'activitat científica. Aproximació experimental a algunes qüestions.</p> <p>Ús d'esquemes, gràfiques, mapes.</p> <p>Exposició oral de conclusions d'una experiència.</p> <p>Ús de vocabulari específic.</p> <p>Planificació i presentació de projectes i informes, per a comunicar resultats.</p> <p>Ús de textos narratius.</p> <p>Desenrotllament de projectes en equip, transformant idees en accions i complint amb la part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Ajuda, treball amb tots, acceptació a tots. Control de l'expressió de sentiments i emocions en conflictes</p> <p>Esforz, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Adaptació als canvis. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos.</p> <p>Ús d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes.</p> <p>Busca d'orientació o ajuda quan es necessita de manera precisa.</p> <p>Planificació i organització de projectes individuals o col·lectius.</p> <p>Organització i gestió d'un projecte. Selecció de la informació tècnica i els materials. Avaluació del projecte i el producte amb ajuda de guies. Millora del producte i el procés després de l'avaluació.</p>	<p>BL1.4. Comunicar oralment i per escrit (text narratiu) les conclusions de l'experiència realitzada, fent referència a les estratègies seguides utilitzant suport paper i/o digital</p> <p>BL1.5. Participar en equips de treball i fer la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes, acceptant el seu rol, fent aportacions i ajudant els altres membres del grup i expressant les seues emocions davant dels conflictes de manera respectuosa.</p> <p>BL1.6. Seguir instruccions de tasques d'aprenentatge mantenint l'atenció mentre les realitza adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, demanant ajuda si en necessita.</p> <p>BL1.7. Planificar la realització d'un producte o una tasca proposant un pla ordenat d'accions, seleccionar els materials i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb ajuda de guies per a l'observació.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p>
--	---	---

Bloc 2: EL SER HUMÀ I LA SALUT Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Morfologia externa del cos.</p> <p>Els òrgans dels sentits i les seues funcions.</p> <p>Ús d'imatges, gràfics i dibuixos</p> <p>Hàbits posturals (postura corporal correcta a l'asseure's, desplaçar-se, transport de càrregues) per a previndre malalties funcionals, com escoliosi, lumbàlgies, dolor cervical, etc.</p> <p>Prevenció dels riscos per a la salut físics (lesions osteomusculars, tensió ocular, etc.) derivats de l'ús de les TIC.</p> <p>Exploració dels sentiments i emocions pròpies i dels companys</p>	<p>BL2.1. Identificar les transformacions que es produeixen en el propi cos per mitjà de l'observació d'un mateix i dels altres.</p> <p>BL2.2. Relacionar i adoptar hàbits posturals correctes per a previndre malalties funcionals.</p> <p>BL2.3. Reconèixer emocions i sentiments propis i aliens en accions en diverses manifestacions de l'entorn pròxim, reflexionant i extraient conclusions per a per a expressar-los de manera respectuosa i creativa.</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT SIEE</p> <p>SIEE</p>

Bloc 3: ELS SERS VIUS Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Vertebrats (peixos, amfibis, rèptils, aus, mamífers) i invertebrats (artròpodes, mol·luscos, esponges, equinoderms, meduses, cucs). Estructura interna i externa.</p> <p>L'agricultura, estudi i cultiu d'espècies vegetals en l'aula/laboratori/hort escolar.</p> <p>El procés de la fotosíntesi.</p> <p>Relació del ser humà amb els animals i la seua cura.</p> <p>Ús de material didàctic visual: làmines, gràfics, fotografies, etc.</p> <p>Relacions alimentàries: les cadenes alimentàries.</p> <p>Altres relacions, com per exemple: mutualisme, parasitisme, etc.</p> <p>Causas d'extinció d'espècies relacionades amb les cadenes alimentàries.</p>	<p>BL3.1. Observar i identificar l'estructura interna i externa dels vertebrats i invertebrats, per mitjà de l'ús de material visual.</p> <p>BL3.2. Observar i identificar elements relacionats amb l'agricultura, el cultiu d'espècies i la seua cura, especialment del fenomen de la fotosíntesi, a través de l'observació i experimentació.</p> <p>BL3.3. Observar i identificar les diferents relacions establides en els ecosistemes i algunes causes de l'extinció d'espècies relacionades amb les cadenes alimentàries, reconeixent accions de conservació i millora del medi ambient i proposant actuacions per a la seua cura.</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT</p> <p>CMCT CSC</p>

Bloc 4: MATÈRIA I ENERGIA Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Classificació dels materials per les seues propietats, com per exemple: duresa, flexibilitat, etc.</p> <p>Tipus d'energia i les seues transformacions.</p> <p>Principals usos de l'energia i el seu consum responsable.</p> <p>Comportament dels cossos davant de la llum: reflexió i refracció, espills i lents</p> <p>La llum i els colors: descomposició de la llum blanca.</p> <p>Força de fregament i velocitat.</p>	<p>BL4.1. Examinar i classificar materials per les seues propietats, per mitjà de l'observació i experimentació.</p> <p>BL4.2. Diferenciar formes d'energia, així com algunes de les principals característiques i utilitats, justificant la necessitat del seu consum responsable.</p> <p>BL4.3. Planificar i realitzar experiències senzilles per a reconèixer el comportament dels cossos davant de la llum, la força de fregament i velocitat, respectant les normes d'ús, de</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT CSC</p> <p>CMCT SIEE</p>

	seguretat i de conservació dels instruments i dels materials de treball en l'aula	
--	---	--

Bloc 5: LA TECNOLOGIA, OBJECTES I MÀQUINES Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Anàlisi del funcionament de màquines i aparells de valor o interès cultural, històric o etnogràfic (molins, sènies, romanes, balances, trabuquets, catapultes, etc.).</p> <p>Anàlisi d'objectes i màquines senzilles del nostre entorn més immediat i construcció d'objectes i/o màquines senzilles.</p> <p>La ciència: present i futur de la societat. La presència de la ciència i la tecnologia en la societat, en l'escola, en la llar, en la cultura i l'oci. Beneficis i riscos de les tecnologia i productes.</p> <p>Anàlisi de les necessitats pròpies d'ús de les TIC per a resoldre problemes de la vida real.</p> <p>Avanços de la ciència que milloren la salut</p> <p>Avanços científics relacionats amb els materials.</p>	<p>BL5.1 Explorar i classificar màquines i aparells de valor o interès cultural, històric o etnogràfic, com per exemple molins, sènies, etc., i reconèixer la seua utilitat i els principis bàsics del seu funcionament, utilitzant diverses ferramentes respectant les normes de seguretat.</p>	<p>CMCT CSC</p>
	<p>BL5.2. Dissenyar i construir màquines utilitzant operadors i materials apropiats, proporcionant informació sobre quines estratègies han utilitzat i avaluant-ne el resultat.</p>	<p>CMCT SIEE</p>
	<p>BL5.3. Qüestionar i debatre la importància de la tecnologia en la vida quotidiana i d'alguns avanços de la ciència que milloren la salut i reconèixer la seua contribució a les necessitats humanes</p>	<p>CMCT CSC</p>

Curs 5t

Bloc 1: INICIACIÓ A L'ACTIVITAT CIENTÍFICA Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Formulació d'interrogants a partir d'un problema o qüestió.</p> <p>Contrastació de dades de diferents fonts.</p> <p>Realització de projectes d'experimentació i/o investigació sobre continguts científics.</p> <p>Desenrotllament d'hàbits de treball entorn de l'activitat científica.</p> <p>Ús de diferents fonts d'informació, de diversos materials, així com les TIC, complint les mesures necessàries de protecció i seguretat.</p> <p>Localització, selecció, tractament i organització de la informació utilitzant eines digitals d'edició i presentació senzilles que permeten incloure-hi formats de caràcter, la manipulació bàsica d'imatges i/o àudio/vídeo. Emmagatzematge de la informació digital per mitjà d'aplicacions de gestió de la informació i serveis en xarxa, seguint un esquema de classificació senzill. Respecte per les llicències d'ús, modificació i distribució de continguts reutilitzats generats per altres.</p> <p>Ús de les eines digitals més comunes de les TIC o d'un entorn virtual d'aprenentatge per a conversar amb la resta del grup amb la finalitat de planificar el treball, aportar idees constructives pròpies, comprendre les idees alienes, etc., i compartir informació i recursos.</p> <p>Lectura de textos propis de la temàtica a investigar.</p> <p>Iniciació a l'activitat científica. Aproximació experimental a algunes qüestions.</p> <p>Utilització de gràfiques, taules, mapes.</p> <p>Argumentació de conclusions.</p> <p>Exposició oral de conclusions d'una experiència juntament amb una opinió personal.</p> <p>Planificació i presentació de projectes i informes per a comunicar resultats.</p> <p>Ús de textos informatius.</p> <p>Responsabilitat davant del benestar del grup.</p> <p>Participació en la planificació, presa de decisions i avaluació del grup.</p> <p>Escolta de les aportacions alienes i acceptació d'altres punts de vista.</p> <p>Aportació d'idees pròpies constructives.</p> <p>Desenrotllament d'estratègies per a resoldre conflictes a través del diàleg.</p> <p>Reconeixement del treball alié. Responsabilitat del treball personal per a aconseguir una meta col·lectiva.</p> <p>Iniciativa.</p> <p>Desenrotllament de projectes en equip, transformant idees en accions i complint la part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Col·laboració i compartició de plans, informació i recursos.</p> <p>Sensibilitat i comprensió dels punts de vista dels altres.</p>	<p>BL1.1 Planificar una indagació a partir de preguntes en què, amb l'ajuda del docent, es relacionen diversos fets relacionats amb el ser humà i la salut, els sers vius, matèria i l'energia i la tecnologia o que impliquen la interacció entre les dinàmiques del medi natural i l'acció humana referides a Espanya i la Comunitat Valenciana, determinant els conceptes clau i establint els mètodes i instruments més adequats.</p>	<p>CMCT CAA</p>
	<p>BL1.2 Obtindre de manera autònoma informació seguint pautes d'observació sistemàtica sobre fets i fenòmens del seu entorn, reconeixent els canvis provocats per les seues interaccions i registrar la informació per mitjà de textos utilitzant mitjans digitals d'emmagatzematge i cuidant del seu bon ús i manteniment</p>	<p>CMCT CD CAA</p>
	<p>BL1.3. Elaborar i utilitzar gràfiques, taules i mapes per a representar la informació, destacant algunes conclusions sobre la base de les dades i assenyalant possibles discrepàncies o irregularitats entre elles.</p>	<p>CCLI CAA</p>
	<p>BL1.4. Comunicar oralment i per escrit (text informatiu) de manera simplificada el procés d'indagació seguit i el resultat d'una experiència realitzada utilitzant el vocabulari propi i fent ús de les TIC.</p>	<p>CCLI CAA</p>
	<p>BL1.5. Actuar de manera eficaç en equips de treball, acceptant el seu rol i la seua tasca i esforçant-se per a aconseguir metes comunes, fent aportacions i valorant les dels altres, utilitzant el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.</p>	<p>CSC CAA SIEE</p>
	<p>BL1.6. Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració i l'esforç mentres les realitza, adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, intentant resoldre els dubtes pels propis mitjans i fent-se preguntes i buscant ajuda si en necessita.</p>	<p>CAA SIEE</p>
	<p>BL1.7. Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials, modificar-lo mentres es desenrotlla, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació.</p>	<p>CAA SIEE</p>

<p>Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Adaptació als canvis. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos. Aprenentatge autònom.</p> <p>Ús d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Obtenció i ús eficaç de la informació.</p> <p>Busca d'orientació o ajuda quan la necessita de manera precisa.</p> <p>Planificació, organització i gestió de projectes individuals o col·lectius.</p> <p>Establiment d'estratègies de supervisió. Selecció de la informació tècnica i els materials. Presa de decisions i calibratge d'oportunitats i riscos.</p> <p>Avaluació del projecte i del producte amb ajuda de guies. Millora del producte i del procés després de l'avaluació.</p>		
---	--	--

Bloc 2: EL SER HUMÀ I LA SALUT Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Anatomia i fisiologia del cos humà: aparells i sistemes.</p> <p>Funció de relació.</p> <p>Ús de programes i aplicacions d'anatomia del cos humà.</p> <p>Efectes saludables de les activitats esportives.</p> <p>Efectes nocius del consum d'alcohol i de drogues</p> <p>Pràctiques bàsiques de primers auxiliis.</p> <p>Prevenició dels riscos per a la salut psicològics derivats de l'ús de les TIC, trobant un equilibri entre el món real i el món virtual.</p> <p>Acceptació de les diferències, possibilitats i limitacions</p> <p>Aplicació d'hàbits de relació social i respecte de la diversitat.</p>	<p>BL2.1. Identificar i localitzar els principals òrgans implicats en la funció de relació del cos humà per mitjà de l'ús de les TIC de manera eficient i responsable.</p> <p>BL2.2. Realitzar de manera habitual activitats físiques i esportives i relacionar-ne la pràctica amb l'adequat funcionament del cos i reconèixer els efectes nocius del consum d'alcohol i de drogues.</p> <p>BL2.3. Reconèixer emocions i sentiments propis i aliens, reconeixent-ne la importància i posant-se en el lloc d'altres, reflexionant i extraient conclusions per a expressar-se mostrant empatia de manera respectuosa i creativa.</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT SIEE</p> <p>SIEE</p>

Bloc 3: ELS SERS VIUS Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Estructura interna dels sers vius: cèl·lules, teixits, òrgans, aparells i sistemes.</p> <p>Ús de programes i aplicacions informàtiques.</p> <p>Classificació dels animals en relació amb les seues funcions vitals: nutrició (carnívors, herbívors, omnívors), reproducció (sexual, asexual).</p> <p>Nutrició i reproducció de les plantes.</p> <p>Ús d'aplicacions informàtiques, vídeos, documentals, etc.</p> <p>Poblacions, comunitats i ecosistemes.</p> <p>Ecosistemes terrestres i aquàtics.</p> <p>Principals ecosistemes de la Comunitat Valenciana.</p> <p>Causas d'extinció d'espècies en ecosistemes terrestres i aquàtics.</p> <p>El medi ambient i la seua conservació en el treball de camp: excursions, visites, eixides per l'entorn, etc.</p>	<p>BL3.1. Identificar i explicar l'estructura interna dels sers vius: cèl·lules, teixits, òrgans, aparells i sistemes, reconeixent-ne les principals característiques i les funcions, a través de l'ús eficient i responsable de les TIC.</p> <p>BL3.2. Observar i identificar nivells de classificació del sers vius atenent la funció de nutrició i la reproducció, per mitjà de l'ús eficient i responsable de les TIC.</p> <p>BL3.3. Observar i identificar característiques i components d'ecosistemes terrestres i aquàtics, així com els principals ecosistemes de la Comunitat Valenciana i algunes causes de l'extinció d'espècies, reconeixent accions de conservació i millora del medi ambient i proposant actuacions del ser humà per a la seua cura.</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT</p> <p>CMCT CSC</p>

Bloc 4: MATÈRIA I ENERGIA Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Propietats generals (massa i volum) i propietats específiques de la matèria (brillantor, color, densitat, etc.).</p> <p>Fons d'energia renovables i no renovables.</p> <p>Desenrotllaments sostenibles i equitatius.</p> <p>Hàbits de consum responsable de l'energia.</p> <p>Els estats de la matèria i les seues propietats: sòlids, líquids i gasos.</p>	<p>BL4.1. Aplicar els procediments per a la mesura de la massa i el volum, a través de l'experimentació.</p> <p>BL4.2. Diferenciar les fonts d'energies, l'origen i les matèries primeres, identificar les conseqüències d'un mal ús de l'energia, i reconèixer algunes actuacions que afavorixen el seu desenrotllament sostenible i equitatiu.</p> <p>BL4.3. Planificar i realitzar experiències senzilles per a reconèixer els estats de la matèria i les seues propietats, respectant les normes d'ús, de seguretat i de conservació dels instruments i dels materials de treball en l'aula.</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT CSC</p> <p>CMCT SIEE</p>

Bloc 5: LA TECNOLOGIA, OBJECTES I MÀQUINES Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Màquines simples i compostes; tipus de palanques</p> <p>Aparells simples i fonts d'energia.</p> <p>Anàlisi d'estructures d'objectes i màquines senzilles del nostre entorn més immediat i construcció d'objectes i/o màquines senzilles que complisquen una funció o condició per a resoldre un problema a partir de peces modulars (pont, tobogan, escala, etc.).</p> <p>Classificació i resolució de problemes tècnics d'aplicacions i</p>	<p>BL5.1. Explorar i classificar màquines i aparells segons la font d'energia utilitzada, per a descriure els principis bàsics de funcionament i la seua utilitat.</p> <p>BL5.2. Realitzar experiències senzilles amb palanques, explicant-ne els resultats i actuant segons les instruccions i normes de seguretat.</p>	<p>CMCT CSC</p> <p>CMCT CSC</p>

dispositius de les TIC senzills de manera guiada. La ciència: present i futur de la societat. La presència de la ciència i la tecnologia en la societat, en l'escola, en la llar, en el treball, en la cultura i l'oci. Beneficis i riscos de les tecnologies i productes.	BL5.3. Dissenyar i construir objectes o màquines senzilles que complisquen una funció o condició proporcionant informació sobre quines estratègies han utilitzat i avaluant el resultat.	CMCT SIEE
	BL5.4. Qüestionar i debatre la importància de la tecnologia en la vida quotidiana, els seus beneficis i els riscos que impliquen i reconèixer la seua contribució a la satisfacció de necessitats humanes en l'escola, en la llar, en el treball, en la cultura i l'oci.	CMCT CSC

Curs 6t

Bloc 1: INICIACIÓ A L'ACTIVITAT CIENTÍFICA Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Formulació d'interrogants a partir d'un problema o qüestió. Contrastació de dades de diferents fonts. Realització de projectes d'experimentació i/o investigació sobre continguts científics. Desenrotllament d'hàbits de treball entorn de l'activitat científica. Ús de diferents fonts d'informació, de diversos materials, així com les TIC, complint les mesures necessàries de protecció i seguretat. Localització, selecció, tractament i organització de la informació de manera eficient i responsable per mitjà de ferramentes de busca i visualització digital aplicant estratègies de filtrat senzilles en dispositius TIC. Organització i representació de la informació de manera creativa utilitzant ferramentes digitals d'edició i presentació senzilles que permeten incloure-hi formats de caràcter, la manipulació bàsica d'imatges i/o àudio/vídeo. Emmagatzematge de la informació digital per mitjà d'aplicacions de gestió de la informació i servicis en xarxa, seguint un esquema de classificació senzill. Respecte per les llicències d'ús, modificació i distribució de continguts reutilitzats generats per altres. Ús de les ferramentes més comunes de les TIC o d'un entorn virtual d'aprenentatge per a conversar amb la resta del grup amb la finalitat de planificar el treball, aportar idees constructives pròpies, comprendre les idees alienes, etc., compartir informació i recursos, i construir un producte o meta col·lectiu. Lectura de textos propis de l'àrea. Recollida d'informació usant diferents fonts. Registre i organització de la informació obtinguda tant en el procés com en els resultats de l'activitat científica Lectura de textos propis de la temàtica a investigar. Iniciació a l'activitat científica. Aproximació experimental a algunes qüestions. Ús de gràfiques, taules, mapes. Argumentació de conclusions. Exposició oral, amb suport tecnològic i sense, sobre les conclusions obtingudes en l'experiència. Planificació i presentació de projectes i informes, per a comunicar resultats. Ús de textos expositius. Responsabilitat davant del benestar del grup. Participació en la planificació, presa de decisions i avaluació del grup. Escolta de les aportacions alienes i acceptació d'altres punts de vista. Diversitat de rols. Aportació d'idees pròpies constructives. Desenrotllament d'estratègies per a resoldre conflictes a través del diàleg. Foment dels valors de la convivència democràtica. Reconeixement del treball alié. Responsabilitat del treball personal per a aconseguir una meta col·lectiva. Iniciativa. Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Regulació de la perseverança, flexibilitat, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació abans, durant i després del procés d'aprenentatge. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos. Aprenentatge autònom. Ús d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Obtenció i ús eficaç de la informació. Busca d'orientació o ajuda quan es necessita de manera precisa. Planificació, organització i gestió de projectes individuals o col·lectius. Ús d'estratègies de supervisió. Selecció d'informació tècnica i materials. Presa de decisions i calibratge d'oportunitats i	BL1.1. Planificar una indagació a partir de preguntes que obliguen una varietat de possibles relacions entre diversos fenòmens físics, biològics o tecnològics i suggerir possibles recursos, determinant els conceptes clau i establint els mètodes i instruments més adequats. BL1.2. Obtindre i integrar dades de diferents fonts i naturalesa de manera autònoma seguint pautes d'observació sistemàtica sobre fets i fenòmens del seu entorn, reconeixent els canvis provocats per les seues interaccions i registrar l'esmentada informació per mitjà de textos, de taules, utilitzant mitjans digitals d'emmagatzematge i cuidant del seu bon ús i manteniment. BL1.3. Elaborar i utilitzar gràfiques, taules, mapes per a representar la informació, etiquetant-les amb un títol significatiu i d'una llegenda i destacar algunes conclusions sobre la base de les dades representades. BL1.4. Comunicar oralment i per escrit (text expositiu) de manera ordenada i clara el procés d'indagació seguit i el resultat de l'experiència realitzada utilitzant el vocabulari propi i fent ús de les TIC. BL1.5. Actuar de manera eficaç en equips de treball, participant en la planificació de metes comunes, prenent decisions raonades, responsabilitzant-se del seu rol i la seua tasca, fent propostes valuoses, reconeixent el treball alié i animant els altres membres del grup, utilitzant el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies. BL1.6 Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració mentres les realitza, mostrar perseverança i flexibilitat davant dels reptes i dificultats, esforçant-se i mantenint la calma i la motivació, intentant resoldre els dubtes pels propis mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda si en necessita. BL1.7. Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials i estimar el temps per a cada pas, adaptant-lo davant dels canvis i imprevistos, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació detallant-ne les millores realitzades.	CMCT CAA CMCT CD CAA CCLI CAA CCLI CAA CSC CAA SIEE CAA SIEE CAA SIEE

<p>riscos.</p> <p>Aportació de solucions originals als problemes. Transformació d'idees en accions. Ús de criteris per a avaluar un projecte i un producte amb ajuda de guies. Reconeixement i aprenentatge dels propis errors. Millora del producte i el procés després de l'avaluació.</p>		
--	--	--

Bloc 2: EL SER HUMÀ I LA SALUT Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Anatomia i fisiologia del cos humà: aparells i sistemes.</p> <p>Funció de nutrició i funció de reproducció.</p> <p>Ús de programes i aplicacions informàtiques d'anatomia del cos humà.</p> <p>Malalties que afecten aparells i sistemes, com per exemple diabetis, obesitat, anèmia, etc.</p> <p>Resolució pacífica de conflictes.</p> <p>Igualtat entre homes i dones.</p> <p>Diàleg.</p>	<p>BL2.1. Identificar i localitzar els principals òrgans implicats en les funcions de nutrició i reproducció del cos humà reconeixent les relacions fonamentals entre ells per mitjà de l'ús de les TIC de manera eficient i responsable.</p> <p>BL2.2. Relacionar malalties que afecten aparells i sistemes del cos humà, i adoptar estils de vida saludables i mesures preventives davant de la malaltia i reconèixer les repercussions que tenen per a l'adequat funcionament del cos i per a conservar la salut.</p> <p>BL2.3. Reconèixer emocions i sentiments propis i aliens. Adoptar una conducta assertiva per a la resolució de conflictes de manera dialogada, reflexionar i extraure conclusions per a expressar-se, mostrant empatia de manera respectuosa i creativa.</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT SIEE</p> <p>SIEE</p>

Bloc 3: ELS SERS VIUS Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>La cèl·lula: parts i tipus.</p> <p>Ús de programes i aplicacions informàtiques.</p>	<p>BL3.1. Identificar i explicar les diferents parts i tipus de cèl·lules, reconeixent les principals característiques, a través de l'ús eficient i responsable de la lupa i les TIC.</p>	<p>CMCT</p>

Bloc 4: MATÈRIA I ENERGIA Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>La densitat dels cossos.</p> <p>Experiències de flotabilitat en diferents tipus de materials.</p> <p>Hàbits de consum responsable de l'energia.</p> <p>Substàncies pures, mesclades i dissolucions.</p> <p>Els canvis químics de la matèria i les seues reaccions.</p> <p>Separació dels components d'una mescla per mitjà de destil·lació, filtració, dissolució i decantació.</p>	<p>BL4.1. Aplicar els procediments per al càlcul de la densitat d'un cos, explicant el fenomen de flotabilitat per mitjà de l'experimentació.</p> <p>BL4.2. Diferenciar les principals característiques de tipus d'energia, les fonts, l'origen i les matèries primeres, enunciant-ne els beneficis i riscos de l'ús (esgotament, pluja àcida, radioactivitat), actuant d'acord amb hàbits de consum responsable de l'energia i altres recursos.</p> <p>BL4.3 Planificar i realitzar experiències senzilles per a reconèixer els canvis químics de la matèria i les seues reaccions, respectant les normes d'ús, de seguretat i de conservació dels instruments i dels materials de treball en l'aula</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT CSC</p> <p>CMCT SIEE</p>

Bloc 5: LA TECNOLOGIA, OBJECTES I MÀQUINES Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Corrioles i plans inclinats; màquines amb operadors combinats.</p> <p>Identificar els components bàsics d'aparells elèctrics.</p> <p>Circuits elèctrics i els seus components.</p> <p>Planificació, disseny i muntatge d'un circuit elèctric i d'un electroimant.</p> <p>La relació entre l'electricitat i el magnetisme.</p> <p>Conductors i aïllants.</p> <p>Electricitat: el corrent elèctric. Electroimant.</p> <p>Efectes de l'electricitat.</p> <p>La ciència: present i futur de la societat. La presència de la ciència i la tecnologia en la societat, en l'escola, en la llar, en el treball, en la cultura i l'oci. Beneficis i riscos de les tecnologies i productes.</p> <p>Prevenició d'amenaques de seguretat en l'ús de les TIC utilitzant estratègies bàsiques de seguretat.</p> <p>Resolució de problemes tècnics senzills de les TIC de què es coneix la solució.</p> <p>Descobriments i invents relacionats amb l'electricitat i el magnetisme que han fet avançar la humanitat.</p> <p>Investigadors, inventors o científics relacionats amb descobriments i invents relacionats amb l'electricitat i el</p>	<p>BL5.1 Explorar i classificar els elements de joguets/aparells elèctrics a través del muntatge i/o desmuntatge, per a descriure els principis bàsics de funcionament i la seua utilitat.</p> <p>BL5.2. Realitzar experiències senzilles amb corrioles, explicant-ne els resultats i actuant segons les instruccions i normes de seguretat.</p> <p>BL5.3. Planificar el disseny i realitzar el muntatge d'un circuit elèctric per a identificar-ne els elements, explicar alguns efectes de l'electricitat i la relació entre electricitat i magnetisme, proporcionant informació sobre quines estratègies han utilitzat i avaluant-ne el resultat.</p> <p>BL5.4. Qüestionar i debatre sobre la importància de la tecnologia en la vida quotidiana, sobre alguns dels grans descobriments i invents de la humanitat relacionats amb l'electricitat i el magnetisme i sobre alguns avanços de la ciència que milloren la vida i reconèixer la seua contribució a les necessitats humanes i contrastar dita reflexió amb els companys o les companyes.</p>	<p>CMCT CSC</p> <p>CMCT CSC</p> <p>CMCT SIEE</p> <p>CMCT CSC</p>

magnetisme. Avanços de la ciència que milloren la vida en general Expressió raonada sobre determinats avanços		
---	--	--

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM

CCLI: Competència comunicació lingüística.

CMCT: Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.

CD: Competència digital.

CAA: Competència aprendre a aprendre.

CSC: Competències socials i cíviques.

SIEE: Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

CEC: Consciència i expressions culturals.

ÀREA DE CIÈNCIES SOCIALS

INTRODUCCIÓ

La matèria de Ciències Socials s'ocupa de l'estudi de la realitat social, especialment en les dimensions geogràfica i històrica des de les quals s'integren altres perspectives que aborden els fenòmens polítics i culturals. L'aprenentatge en esta matèria pretén desenrotllar la comprensió dels problemes socials que l'alumnat haurà d'afrontar com a ciutadà i aprendre a viure en societat assumint els valors que fonamenten una societat democràtica.

La Geografia permet el coneixement de la distribució, localització i interconnexió dels diversos elements que caracteritzen els llocs i els espais geogràfics de diferent magnitud, de les societats que els habiten i la seua diversitat cultural, de l'ús que fan dels recursos del medi natural i de l'organització del territori. La Geografia contribueix a comprendre les interaccions entre els fenòmens naturals i les activitats humanes que expliquen les transformacions dels espais i regions. És per això un "pont" cap a les Ciències Naturals. La Geografia aporta també una sensibilització cap al valor dels paisatges i l'ús i conservació dels recursos ambientals per a aconseguir un desenrotllament sostenible i just. Una altra contribució important és la possibilitat de representar els elements que configuren l'espai geogràfic i les seues interrelacions a través de plànols i mapes que faciliten el raonament sobre els fenòmens geogràfics i la seua problemàtica des de l'àmbit local fins al global.

Per la seua banda, la Història contribueix a crear marcs de pensament que permeten comprendre la dimensió temporal i causal dels fenòmens històrics, construir explicacions que tinguen en compte els motius de les persones, comparar les formes de vida de societats en diferents llocs i èpoques, els seus canvis i continuïtats, la seua diversitat, les relacions entre diferents grups i els desafiaments que van haver d'afrontar. L'aprenentatge històric també fomenta el gust per indagar sobre el passat, plantejar-se preguntes i tractar de respondre-les usant de manera crítica una varietat de fonts per a seleccionar la informació rellevant i interrelacionar-la per a comprendre els fets i processos històrics clau. Així mateix, la Història promou la sensibilització cap al patrimoni històric, la diversitat cultural i sobre els temes socials.

Els continguts i els criteris d'avaluació corresponents s'han agrupat en blocs que permeten una identificació dels principals àmbits que componen les Ciències Socials. D'altra banda, és important considerar la complementarietat que hi ha entre els continguts i criteris del mateix curs a l'hora de programar.

En primer lloc, el bloc 1 reuneix un conjunt de continguts que són bàsics i comuns a tots els cursos i han d'estar presents en totes les unitats o seqüències didàctiques. Alguns d'estos continguts constitueixen una introducció al mètode científic en les Ciències Socials i prefiguren un marc flexible per a seqüenciar les activitats. Plantejar-se preguntes i planificar una indagació, obtenir, registrar i organitzar la informació, analitzar-la i interpretar-la i elaborar conclusions i comunicar-la constitueixen accions metodològiques de gran valor per al desenrotllament de l'autonomia intel·lectual de l'alumnat. Altres continguts es referixen al desenrotllament d'estratègies que potencien l'aprenentatge cooperatiu, la gestió de projectes individuals i grupals i l'autoregulació del procés d'aprenentatge. Finalment, altres continguts se centren en els aspectes formatius d'actituds i valors que es promouen des de les Ciències Socials. Els continguts d'este bloc són transversals respecte dels altres blocs i tenen un caràcter de progrés qualitatiu.

En el bloc 2 El món en què vivim, es realitza l'estudi de l'espai geogràfic, des de llocs pròxims fins a regions que tenen una dimensió global. En este bloc s'estudiarà la distribució i localització dels elements que configuren el medi físic i la seua interacció amb l'acció humana que dona lloc a una diversitat de paisatges. Esta interacció es planteja també des de desafiaments que han de superar les societats, com és aconseguir el desenrotllament sostenible i que requereixen un coneixement dels elements i les seues connexions que configuren l'espai geogràfic en una varietat d'escala. En este bloc es concreten aspectes procedimentals apuntats en el bloc anterior com és l'ús de fonts geogràfiques d'informació, especialment pel que fa a la representació de l'espai geogràfic per mitjà de mapes i plànols.

Els continguts del bloc 3 Viure en societat apunten cap al reconeixement dels distints grups socials, respectant-ne i valorant-ne les diferències, qui en són els integrants, com es distribueixen en l'espai geogràfic, com organitzen políticament el territori i creen institucions per a governar-se, com es produeixen i repartixen els béns de consum, la vida econòmica dels ciutadans, la capacitat emprenedora dels membres de la societat en els diferents sectors econòmics i l'estudi de l'empresa com a agent dinamitzador de l'economia a més d'una introducció a l'educació financera.

Finalment, en el bloc 4 Les empremtes del temps, s'estudien els canvis socials per a la qual cosa és necessari desenrotllar la comprensió de conceptes com el temps històric, les nocions associades a este com successió, duració i simultaneïtat i la seua mesura, representació cronològica i convencionalismes de datació dels fets històrics. Els canvis en el temps, manifestats en els fets i processos històrics, constitueix l'eix sobre el qual s'articula la seqüència didàctica que ha de permetre l'alumnat elaborar explicacions progressivament més complexes i una interpretació personal del món. Un altre aspecte que es destaca en este bloc és el referit a l'ús d'una varietat de fonts (textos de diversos gèneres, obres d'art, objectes, mapes) i la seua interpretació crítica per a adquirir una certa perspectiva històrica global i de la Història d'Espanya que permeta un reconeixement dels aspectes comuns i de la seua diversitat.

Esta matèria es construeix sobre una sèrie d'elements transversals que estan integrats en el desenrotllament de les competències bàsiques. Alguns d'estos elements transversals estan recollits en els mateixos continguts dels blocs com l'educació i seguretat viària i el desenrotllament sostenible.

Cal destacar la seua contribució a la competència social i cívica, ja que les Ciències Socials potencien els coneixements, destreses i actituds necessaris per a interpretar fenòmens i problemes socials en contextos cada vegada més complexos, participar en la presa de decisions i abordar els conflictes per a superar els reptes que planteja la convivència de diferents grups socials des del respecte mutu i les conviccions democràtiques.

La finalitat última de l'àrea és aconseguir la transmissió i la posada en pràctica de valors que afavorisquen la llibertat personal, la responsabilitat, la ciutadania democràtica, la solidaritat, la tolerància, la igualtat, el respecte i la justícia, així com que ajuden a superar qualsevol tipus de discriminació. Estos coneixements i valors són la base per a la participació ciutadana crítica i responsable en diversos àmbits. Esta participació es basa en el diàleg igualitari i el respecte a les diferències entre grups des del referent dels drets humans.

El coneixement de diverses manifestacions culturals i la seua comprensió com a fenòmens socials és una altra de les finalitats de les Ciències Socials. Moltes d'estes manifestacions culturals i artístiques constitueixen fonts per a comprendre les societats històriques i actuals i conèixer-les és fonamental per a reconèixer l'herència cultural i preservar-la. Des de l'àrea es promouen pràctiques culturals com la visita a museus i monuments o la participació en diverses activitats culturals.

Des d'esta matèria també es promou el desenrotllament de les competències bàsiques en ciència i tecnologia per mitjà de la introducció als mètodes del coneixement científic i al coneixement del medi natural i els seus recursos. Això és necessari per a actuar en la protecció del medi ambient i aconseguir un desenrotllament sostenible.

La naturalesa dels aprenentatges d'esta matèria està vinculada al desenrotllament de la competència en comunicació lingüística perquè subratlla la necessitat de comprendre textos continus i discontinus (mapes, taules, gràfiques, infografies) presentats en diferents formats i codis i que requereixen habilitats com extraure informació rellevant, interpretar-la o reflexionar sobre la seua estructura. També requereix l'expressió, a través de diversos tipus de textos, lligada a la comunicació d'idees i conclusions en què l'organització coherent de la informació, la seua adequació a la situació comunicativa o l'ús d'un vocabulari adequat és important.

En este sentit, la competència digital és reforçada, ja que gran part de l'obtenció, registre, interpretació i comunicació del coneixement es fa a través de mitjans digitals, Internet i per mitjà de les TIC. El seu aprofitament en l'aprenentatge requereix el maneig responsable de diverses ferramentes i programes per a obtenir informació, filtrar-la de manera crítica, crear continguts, compartir-los i interactuar en la xarxa.

Esta matèria ofereix moltes possibilitats per a desenrotllar la competència per a aprendre a aprendre, perquè potencia la reflexió sobre un mateix com a aprenent, sobre les estratègies que més s'ajusten als requeriments de la tasca i al seu grau de destresa. Sobretot des del bloc 1 es tracten aspectes que configuren esta competència com el plantejament de preguntes, fer plànols, obtenir informació i avaluar-la. Així mateix, es promou la confiança en les seues possibilitats i la participació en situacions d'aprenentatge cooperatiu.

Finalment, contribueix a la competència d'iniciativa i esperit d'empresa, ja que potencia la seua autonomia progressiva en la presa de decisions i

planificació d'actuacions, en la resolució de problemes de temàtica social i potencia el seu sentit crític i sentit de la responsabilitat.

La selecció dels continguts organitzats en blocs enfocats al desenvolupament de les competències bàsiques, que inclouen els temes transversals, té implicacions metodològiques i en l'avaluació. Així, per a l'aprenentatge de les Ciències Socials cal promoure la participació de l'alumnat a través de la cooperació. El desenvolupament de l'aprenentatge requereix la implicació esmentada en enfocaments metodològics basats en la indagació on s'afavorix la col·laboració, l'elaboració de projectes i la seua avaluació, la diversificació de les estratègies i recursos. Tot això, facilitarà l'atenció a la diversitat en l'aula, alhora que dota l'alumne d'una forma general d'actuar per a aprendre seguint una sèrie de passos inspirats en la racionalitat científica.

La naturalesa de les Ciències Socials permet abordar els aprenentatges a partir del plantejament de projectes, la resolució de problemes, l'estudi de casos i les simulacions. També, el component de compromís que implica el desenvolupament de la competència social i cívica anima a orientar els aprenentatges cap a la realització de servicis a la comunitat. Tots estos enfocaments afavorixen un aprenentatge situat i l'aprofitament de diversos contextos que permeten integrar aprenentatges no formals i la col·laboració amb la comunitat educativa.

Quant a l'avaluació, els criteris representen diverses situacions en què l'alumne ha d'utilitzar de manera integrada i per mitjà de diversos processos cognitius i afectius els seus coneixements, habilitats i actituds i l'ús de diversos recursos en una sèrie de contextos típics que el docent haurà de seleccionar i concretar en l'aula.

És important destacar que els criteris estan configurats com un referent del progrés d'aprenentatge al llarg de l'etapa i permeten definir i concretar els aprenentatges. Este sentit progressiu comporta una millor atenció a la diversitat alhora que un enfocament més individualitzador a l'hora d'avaluar. En este sentit, també cal utilitzar diversos procediments i instruments d'avaluació que s'adeqüen a la naturalesa dels aprenentatges programats.

Continguts i criteris d'avaluació de l'Àrea Ciències Socials

Curs 1r

Bloc 1: CONTINGUTS COMUNS Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Iniciació al mètode científic i la seua aplicació a les Ciències Socials: Formulació de preguntes, busca, registre i organització de la informació per mitjà de llistes, imatges i taules, ús de mitjans digitals, identificació de la informació rellevant, elaboració de textos narratius, plànols i croquis Ús acurat i adequat i manteniment dels instruments i els materials utilitzats. Participació cooperativa: Escolta de les aportacions alienes i aportació d'idees pròpies constructives. Ser responsable del treball personal per a aconseguir una meta col·lectiva. Esforçar-se. Constància i hàbits de treball. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu. Imaginar projectes individuals o col·lectius i planificació. Reconeixement del valor dels testimonis orals i objectes i monuments del passat com a fonts d'informació.	BL1.1. Formular preguntes com a mostra de curiositat i amb l'ajuda del docent sobre aspectes del passat familiar que facen referència als canvis dels elements de l'entorn social i ambiental i la seua influència en la vida quotidiana	CSC CMCT CAA
	BL1.2. Interessar-se per obtenir informació, a partir de pistes suggerides pel professor, de fonts orals, objectes, imatges o a través del mesurament i registrar-la per mitjà de llistes, imatges o taules i utilitzar mitjans digitals d'emmagatzematge, cuidant el seu bon ús i manteniment.	CCLI CMCT CD CAA
	BL1.3. Resumir la informació per mitjà d'enumeracions organitzades de fets, llistes i establir connexions entre passat i present i entre les característiques d'uns llocs i altres.	CSC CCLI CAA
	BL1.4. Comunicar per mitjà de senzills textos narratius o croquis, amb l'ajuda d'una planificació prèvia facilitada pel docent, alguns fets del passat familiar o local atenent un criteri cronològic de la successió dels fets narrats.	CSC CCLI CAA
	BL1.5. Mostrar predisposició a desenvolupar activitats amb altres companys compartint els recursos, assumint alguna part de la tasca assignada i escoltant les aportacions dels altres.	CSC CAA SIEE
	BL1.6. Esforçar-se i mantindre l'atenció mentres realitza una activitat sense abandonar-la quan li costa realitzar-la.	CAA SIEE
	BL1.7. Participar en el procés de planificació del desenvolupament d'un producte o una tasca, ordenar amb ajuda els passos que s'han de seguir i expressar les opinions sobre el procés i el resultat.	CAA SIEE
	BL1.8. Mostrar interès pel passat de les persones de l'entorn familiar i local interessant-se per aspectes de la seua vida quotidiana a través de la recollida de testimonis orals i objectes en desús.	CSC

Bloc 2: EL MÓN EN QUÈ VIVIM Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Elements del sistema solar. Moviments de rotació i translació i la seua relació amb la successió del dia i la nit i del canvi estacional. Fases de la Lluna. Representació de l'espai geogràfic: Elements del pla (colors, línies, icones, títol). Elaboració de croquis per a situar espais quotidians i rutes. Elements del temps meteorològic: temperatura i precipitació. Registre de dades meteorològiques. Ús d'aparells de mesura: termòmetre i pluviòmetre. Estats en què es presenta l'aigua en el medi físic: vapor d'aigua, aigua líquida i gel. Components de la hidrosfera: oceans, mars, rius, glaceres i núvols.	BL2.1. Identificar els elements del sistema solar com a part de l'univers i descriure els moviments de la Terra sobre si mateixa i al voltant del Sol relacionant-ho amb la successió del dia i la nit i els canvis estacionals a partir de representacions virtuals o simulacions.	CMCT CAA
	BL2.2. Identificar elements de la realitat en plans referits a espais coneguts i elaborar senzills croquis a partir de la seua memòria perceptiva per a representar espais quotidians com la classe, l'escola o el barri i les rutes quotidianes.	CMCT CAA
	BL2.3. Observar i registrar el temps atmosfèric local per mitjà de taules senzilles a partir de les dades obtingudes dels mesuraments	CMCT CAA

<p>Formes del relleu: muntanya, vall, penya-segat i platja. Paisatges de muntanya, plana i costa. Usos de l'aigua en la vida quotidiana i activitats econòmiques. Noció d'escassetat d'aigua. Formulació de conjectures sobre el que succeïx quan falta l'aigua.</p>	<p>amb instruments meteorològics, com el termòmetre i el pluviòmetre, responsabilitzant-se de la seua cura, i proposar actuacions conseqüents amb la situació meteorològica respecte de la vestimenta i els accessoris que és convenient portar.</p> <p>BL2.4. Identificar algunes de les formes en què l'aigua està present en l'espai geogràfic i els seus diversos estats a partir de les experiències dels alumnes i reconèixer la importància de l'aigua per a la vida dels sers humans a partir d'exemples dels seus usos habituals.</p> <p>BL2.5. Classificar diferents paisatges atenent les formes de relleu i la presència o no de formes d'aigua (paisatges de muntanya, de plana o de costa) a partir d'imatges o el treball de camp.</p> <p>BL2.6. Reconèixer la importància de l'aigua per a la vida dels sers humans proposant exemples de la vida quotidiana i formulant conjectures sobre les conseqüències de la seua escassetat.</p>	<p>CMCT CAA</p> <p>CMCT CAA</p> <p>CMCT CAA</p>
--	---	---

Bloc 3: VIURE EN SOCIETAT Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Institucions pròximes a l'experiència de l'alumnat: la família, l'escola i l'ajuntament. Noció de drets i deures de la infància. Repartiment equilibrat de les tasques domèstiques. Característiques de la població quant a sexe i edat. Formes d'hàbitat en entorns urbans i rurals. Servicis bàsics per a la població: educativoculturals, sanitat i servicis socials. Professions i activitats econòmiques de producció de béns i servicis. Evitació d'estereotips sexistes. Utilització de l'etiquetatge per a esbrinar el preu d'un producte de consum habitual i càlcul del cost d'una compra senzilla.</p>	<p>BL3.1. Reconèixer el paper d'algunes institucions com la família, l'escola o l'ajuntament per a atendre les necessitats bàsiques expressades en drets que afecten la infància.</p> <p>BL3.2. Descriure les característiques demogràfiques (sexe, edat i etnicitat) del seu entorn (companys del col·legi, família i veïns) i identificar els tipus de servicis que poden ser requerits per estos grups com a escoles per als xiquets o centres per a persones de la tercera edat.</p> <p>BL3.3. Distingir diferents tipus de llocs en funció del nombre d'habitants com a edificis d'apartaments urbans, vivendes unifamiliars, adossats, zones suburbanes i rurals a partir d'observacions directes i d'imatges.</p> <p>BL3.4. Identificar i descriure exemples de professions indicant què produïxen o quin servici aporten a la comunitat, com han canviat en el temps i evitar estereotips sexistes en la descripció de les professions.</p> <p>BL3.5. Identificar el preu en l'etiquetatge d'un producte i calcular el cost d'alguns productes de consum habituals en la llar partint d'un registre elaborat amb la col·laboració de les famílies.</p>	<p>CSC</p> <p>CSC</p> <p>CSC</p> <p>CSC</p> <p>CSC CMCT</p>

Bloc 4: LES EMPREMTES DEL TEMPS Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Formes naturals de mesurar el temps: dia, estacions, any. Noció de successió, abans i després, passat i present. Nocions de canvi, causa i conseqüència. Aspectes de la vida social pròxims a l'experiència de l'alumne: vivenda, vestit, mitjans de transport, aliments, costums, professions. Ús com a fonts de textos narratius, imatges, objectes i testimonis orals i escrits.</p>	<p>BL4.1. Descriure una successió de fets en el passat relatius a l'àmbit personal, familiar o local en períodes naturals com la successió de dies, mesos, estacions i anys utilitzant referències socials i culturals, posant exemples d'aspectes que canvien, indicant els que succeïxen abans o després d'un punt de referència donat i diferenciant entre passat i present.</p> <p>BL4.2. Narrar a partir d'exemples de la vida personal, familiar o local canvis en aspectes significatius pròxims com la vivenda, el vestit, els transports, els aliments, els costums o les professions utilitzant imatges, mitjans audiovisuals o testimonis orals i apuntar-ne raons.</p> <p>BL4.3. Registrar informació sobre fets del passat relatius a l'àmbit personal, familiar o local a partir de fonts com a narracions, fotografies o objectes pertanyents a persones o institucions de l'entorn local, obtingudes a través de les TIC o per mitjà de testimonis sobre com es vivia en una altra època i que permeten identificar els canvis ocorreguts i el que no ha canviat.</p>	<p>CSC CCLI</p> <p>CSC CCLI</p> <p>CSC CCLI CD CAA</p>

Curs 2n

Bloc 1: CONTINGUTS COMÚNS Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Iniciació al mètode científic i la seua aplicació a les Ciències Socials: Formulació de preguntes: busca, registre i organització de la informació procedent de diverses fonts per mitjà de llistes,</p>	<p>BL1.1. Formular preguntes amb l'ajuda del docent sobre la vida de les persones en el passat, les seues diferències amb les formes de vida actuals i sobre les característiques de distints llocs que els</p>	<p>CSC CMCT CAA</p>

<p>imatges, taules i mesuraments. Ús de mitjans digitals, elaboració de textos narratius o descriptius per a comunicar les conclusions. Ús acurat i adequat i manteniment dels instruments i els materials utilitzats.</p> <p>Participació cooperativa en tasques: Participació en la planificació, escolta de les aportacions alienes, acceptació d'altres punts de vista, aportació d'idees pròpies constructives, reconeixement del treball alié, responsabilitzar-se del treball personal per a aconseguir una meta col·lectiva</p> <p>Esforçar-se. Constància i hàbits de treball. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu. Busca d'orientació o ajuda quan la necessita.</p> <p>Imaginar projectes individuals o col·lectius i planificació. Organització d'un projecte amb ajuda guiada.</p> <p>Ser respectuosos amb les manifestacions culturals del passat. Noció de desigualtat social.</p>	<p>fa singulars.</p> <p>BL1.2. Obtindre informació a partir d'un guió de preguntes elaborades pel grup-classe de fonts escrites, orals, imatges o a través del mesurament amb magnituds estandarditzades i registrar-la per mitjà de textos, imatges, línies de temps o taules i utilitzant mitjans digitals d'emmagatzematge o gravació, cuidant el seu bon ús i manteniment.</p> <p>BL1.3. Utilitzar llistes, esquemes senzills, línies de temps o imatges per a establir fets rellevants i relacions entre ells per mitjà de la identificació de les idees clau de les fonts utilitzades.</p> <p>BL1.4. Enumerar o narrar a partir d'una planificació prèvia elaborada col·lectivament en classe les conclusions d'un procés d'indagació senzill sobre fets socials amb el suport d'un guió o una presentació elaborada amb un programa informàtic.</p> <p>BL1.5. Mostrar predisposició a desenrotllar activitats amb altres companys compartint els recursos, participant en la planificació, aportant idees constructives, assumint alguna part de la tasca assignada, escoltant les aportacions dels altres i reconeixent-les.</p> <p>BL1.6. Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància sense abandonar-les quan li costa realitzar-les, demanant ajuda si en necessita.</p> <p>BL1.7. Participar en el procés de planificació del desenrotllament d'un producte o una tasca, ordenar amb ajuda els passos que s'han de seguir, reconèixer si els han realitzat correctament i expressar les seues opinions sobre el resultat.</p> <p>BL1.8. Mostrar interès per conèixer com vivien les persones en el passat, tractant de comprendre els motius de les seues actuacions i reconeixent aquelles situacions personals o socials que reflectixen algun tipus de desigualtat social.</p>	<p>CCLI CMCT CD CAA</p> <p>CSC CCLI CAA</p> <p>CSC CCLI CAA</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA IEE</p> <p>CSC</p>
---	--	---

Bloc 2: EL MÓN EN QUÈ VIVIM Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Elements dels plans i mapes: Signes convencionals en els plans de llocs pròxims. Escala gràfica. Ús del globus terraquí.</p> <p>Ús de plans senzills per a localitzar usos del sòl: residencial, esportiu, equipaments, comercial.</p> <p>Tipus de temps: solejat, ennuvolat, plujós, càlid, fred, temperat. Canvi estacional. Registre i representació de dades meteorològiques</p> <p>Components de la hidrosfera: oceans, mars, rius, llacs, aigües subterrànies, glaceres. Situar els oceans, principals mars i rius.</p> <p>Noció de litosfera. Roques i minerals. Continents.</p> <p>Estructures de relleu: serralada, altiplà, plana, golf, cap, fossa marina, dorsal oceànica, península, illa.</p> <p>L'accés a l'aigua com a dret bàsic.</p>	<p>BL2.1. Usar senzills plans de llocs pròxims per a situar llocs significatius (l'escola, la seua vivenda, locals comercials, equipaments culturals) en els quals s'identifique per mitjà de superfícies pintades o trames el seu ús (residencial, esportiu, equipaments) i s'incloua una escala gràfica i una llegenda.</p> <p>BL2.2. Diferenciar els components de la hidrosfera indicant alguna de les seues característiques a partir d'imatges de paisatges, observacions directes i imatges aèries i anomenar els oceans i alguns mars i rius importants.</p> <p>BL2.3. Identificar en l'estructura de la Terra la litosfera com a capa externa, els principals tipus de roques i minerals que la componen i situar en ella els continents i les principals unitats de relleu per mitjà d'un globus terraquí o un planisferi.</p> <p>BL2.4. Reconèixer la importància de la conservació de la hidrosfera per a l'equilibri ambiental i per a la vida dels sers humans a partir d'exemples de fenòmens ambientals i de situacions socials com el problema de l'accés a l'ús de l'aigua per a cobrir les necessitats bàsiques.</p>	<p>CMCT CAA</p> <p>CMCT CAA</p> <p>CMCT CAA</p> <p>CMCT CAA</p>

Bloc 3: VIURE EN SOCIETAT Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Àmbits de participació ciutadana en entorns pròxims: col·legi, associacions veïnals, culturals i esportives, ajuntament i comunitat autònoma.</p> <p>Noció de medi urbà i rural.</p> <p>Equipaments bàsics: residencials, educatius, sanitaris i culturals. Immigració.</p> <p>Nocions econòmiques bàsiques: producció, consum i mercat. Aproximació als tipus d'empreses: productores de béns de consum i de servicis. Sectors econòmics.</p> <p>Introducció a la noció de diners i circulació monetària, estalvi, compte bancari, moneda i targeta de crèdit. Càlcul de gastos i</p>	<p>BL3.1. Reconèixer alguns àmbits de participació ciutadana com l'escola, les associacions veïnals, culturals o esportives, els municipis i les comunitats autònomes i les institucions on s'exercix la dita participació i les seues funcions.</p> <p>BL3.2. Diferenciar segons l'organització territorial algunes de les funcions i activitats que es duen a terme des de les institucions per a atendre les necessitats dels ciutadans com la sanitat, l'educació, els servicis socials i la seguretat.</p> <p>BL3.3. Reconèixer els objectius de la UE, els països membres i</p>	<p>CSC</p> <p>CSC</p> <p>CSC</p>

<p>ingressos en l'economia domèstica. Mesures de seguretat passiva: el cinturó de seguretat. Senyals de circulació que indiquen prohibició.</p>	<p>alguns exemples d'actuacions que afecten la vida quotidiana com l'existència d'una moneda comuna o el lliure desplaçament dels ciutadans europeus en el territori de la UE.</p>	
	<p>BL3.4. Diferenciar entre àrees urbanes i rurals de diversos països en funció del nombre d'habitants i la seua dimensió i com això afecta la vida de les persones pel que fa a l'accés a equipaments bàsics.</p>	CSC
	<p>BL3.5. Descriure alguns canvis locals com a conseqüència de l'arribada d'immigrants a un lloc com la demanda de vivenda i servicis bàsics com les escoles o ambulatoris o la creació de comerços o restaurants.</p>	CSC
	<p>BL3.6. Localitzar en un mapa la procedència d'alguns productes de la vida quotidiana: aliments, roba, electrodomèstics i classificar-los segons el grau de proximitat al lloc de consum.</p>	CSC
	<p>BL3.7. Classificar d'acord amb el sector econòmic a què pertanguen diferents empreses que produïsquen béns d'ús quotidià o proporcionen servicis.</p>	CSC
	<p>BL3.8. Esbrinar com obtenen les famílies els diners i com circula fent referència a activitats com rebre un salari, guardar el dit ingrés en un compte d'estalvis en un banc o gastar-lo pagant bé en metàl·lic o amb targeta de crèdit l'adquisició de béns i servicis habituals com el menjar, la roba, el telèfon, la gasolina, el material escolar o assistir a activitats lúdiques o culturals.</p>	CSC
	<p>BL3.9. Actuar en la via pública tenint en compte les mesures de seguretat passiva i els senyals de circulació que indiquen prohibició.</p>	CSC

Bloc 4: LES EMPREMES DEL TEMPS Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Representació del temps per mitjà de línies cronològiques. Formes convencionals de mesurar el temps: noció de les grans edats de la història. Noció de simultaneïtat, canvi i continuïtat. Nocions de causa, conseqüència, empatia. Aspectes socials significatius del passat de l'entorn local o global. Biografies de personatges rellevants per la seua aportació al desenvolupament humà. Ús com a fonts de textos narratius, imatges, objectes, edificis històrics i altres fonts basades en recursos digitals. Diferenciació entre narracions de llegendes o mites i la història.</p>	<p>BL4.1. Ordenar cronològicament per mitjà d'una línia de temps senzilla diversos fets del passat o esdeveniments relatius a la vida de persones significatives de la història com artistes, científics o governants utilitzant com a marc temporal les edats de la història i els segles, identificant fets simultanis, canvis i continuïtats.</p>	CSC
	<p>BL4.2. Reconèixer distintes formes de viure en les societats històriques a través de l'estudi de fets significatius o la vida de personatges que representen algun aspecte rellevant de l'activitat humana plantejant-se per què succeeixen els fets, les seues conseqüències o per què les persones actuen d'una determinada manera en un moment donat a partir de textos narratius, imatges, mitjans audiovisuals o visites a museus.</p>	CSC
	<p>BL4.3. Informar sobre l'ús d'alguns objectes o edificis del passat o muntatges museístics per a entendre com es vivia en l'època en què van ser construïts completant el mencionat coneixement amb altres fonts basades en recursos digitals com fotografies o documents audiovisuals i narracions distingint la realitat del llegendari i iniciant una senzilla classificació d'estes en fonts primàries i secundàries.</p>	CSC CCLI CD CAA

Curs 3r

Bloc 1: CONTINGUTS COMUNS Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Iniciació al mètode científic i la seua aplicació a les Ciències Socials: formulació de preguntes, busca, registre i organització de la informació procedent de diverses fonts per mitjà de llistes, imatges, taules i mesuraments. Ús de mitjans digitals, elaborar textos expositius o descriptius. Ús acurat i adequat i manteniment dels instruments i els materials utilitzats.</p>	<p>BL1.1. Plantejar preguntes i organitzar-les amb l'ajuda de professor en un pla o guió que puguen ser verificades per mitjà de l'ús de diferents fonts d'informació i proposar normes bàsiques de comportament durant les visites a llocs públics utilitzats com a fonts.</p>	CSC CMCT CAA
<p>Participació cooperativa en tasques: ser responsable del benestar del grup, participació en la planificació, escolta de les aportacions alienes, acceptació d'altres punts de vista, assumptió de diversos rols, aportació d'idees pròpies constructives, reconeixement del treball alié, responsabilitzar-se del treball personal per a aconseguir una meta col·lectiva. Esforçar-se, força de voluntat. Constància i hàbits de treball.</p>	<p>BL1.2. Obtindre informació de fonts escrites, imatges, obres d'art, observació de paisatges o visites a museus per a respondre a qüestions prèvies i registrar l'esmentada informació per mitjà de textos, imatges, línies de temps o esquemes, utilitzant mitjans digitals d'emmagatzematge o gravació.</p>	CCLI CMCT CD CAA
	<p>BL1.3. Utilitzar esquemes, gràfiques, mapes o mitjans digitals per a representar la informació rellevant d'un fet o la seua evolució i</p>	CCLI CAA

<p>Adaptar-se als canvis. Resiliència: superació d'obstacles i fracassos. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu. Busca d'orientació o ajuda quan la necessita. Planificació de projectes individuals o col·lectius. Organització d'un projecte. Avaluació del projecte i el producte amb ajuda del professorat.</p> <p>Noció de desigualtat social.</p> <p>Reconeixement de les contribucions materials que van fer els sers humans del passat a la nostra cultura.</p>	<p>destacar la seua relació amb altres fets.</p> <p>BL1.4. Donar compte oralment dels passos seguits en un procés d'indagació senzill i redactar, després d'una planificació col·lectiva, les conclusions seguint un orde temàtic</p> <p>BL1.5. Mostrar confiança en els altres companys per a desenrotllar activitats conjuntes participant en la planificació, aportant idees constructives, escoltant les dels altres, assumint la variació de rols que pot exercir i a reconèixer la contribució personal i dels altres membres del grup a l'èxit de metes comunes.</p> <p>BL1.6. Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància, adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, demanant ajuda si en necessita.</p> <p>BL1.7. Planificar la realització d'un producte o una tasca, proposant un pla ordenat d'accions i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb les orientacions del professorat.</p> <p>BL1.8. Seleccionar alguns fets significatius de la història per la seua contribució al desenrotllament humà o que mostren la diversitat humana i contrastar-los amb situacions de desigualtat social en el passat.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC</p>
---	---	--

Bloc 2: EL MÓN EN QUÈ VIVIM Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Noció de mapa, pla i globus com a representacions de la superfície terrestre i de fets geogràfics. Línies imaginàries: paral·lels, meridians, equador, pols. Ús dels punts cardinals per a orientar-se.</p> <p>Noció de densitat.</p> <p>Ús de mapes per a situar fets geogràfics i llocs.</p> <p>Interpretació de mapes de temps senzills per a fer una previsió d'un lloc donat.</p> <p>Regularitats i canvis meteorològics.</p> <p>Cicle de l'aigua.</p> <p>Noció d'equilibri ambiental</p> <p>Conseqüències de les sequeres i les inundacions per a la vida dels sers humans.</p> <p>Formes del relleu: muntanya, vall, penya-segat i platja.</p> <p>Transformacions humanes del medi: preses i embassaments, ports, abancalaments.</p> <p>Factors de la distribució de la població: proximitat al mar o grans rius i altitud. Densitat de població.</p>	<p>BL2.1. Utilitzar algunes característiques dels globus terraqüis, atlas, mapes i plans com l'equador, els meridians i paral·lels, l'escala gràfica, la llegenda amb els signes convencionals, sistemes senzills de coordenades (alfanumèrics) o l'índex, per a localitzar els oceans, els principals rius, les unitats de relleu, països i ciutats, per a orientar-se i calcular distàncies entre dos llocs.</p> <p>BL2.2. Descriure el temps atmosfèric local a partir dels registres d'alguns dels seus components i de senzills mapes del temps i comparar-lo amb el temps que fa en altres llocs tractant d'establir algunes regularitats i similituds d'acord amb el grau de proximitat.</p> <p>BL2.3. Identificar el paper que exercix l'evaporació i condensació en el cicle de l'aigua per a entendre la hidrosfera com un conjunt de parts interdependents posant algun exemple de la dita interdependència rellevant per a les activitats humanes o processos naturals i la seua relació amb l'equilibri ambiental.</p> <p>BL2.4. Comparar diversos paisatges per a explicar l'acció humana en la modificació del relleu interior i costaner o del curs dels rius i com els sers humans s'han adaptat a les característiques ambientals d'un lloc.</p> <p>BL2.5. Distingir diferents unitats de relleu continental i hidrografia i relacionar-la amb la distribució de la població a escala regional i global per mitjà de l'ús de mapes de diferent escala.</p>	<p>CMCT CAA</p> <p>CMCT CAA</p> <p>CMCT CAA</p> <p>CMCT CAA</p> <p>CMCT CAA</p>

Bloc 3: VIURE EN SOCIETAT Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Creixement natural. Factors de la natalitat i la mortalitat.</p> <p>Moviments migratoris. Emigrant i immigrant</p> <p>Nocions econòmiques: producció, consum, mercat, distribució i comercialització. Mitjans de transport. Exportació i importació.</p> <p>Empreses d'extracció de matèries primeres, de distribució i comercialització.</p> <p>Estratègies per a millorar la gestió de gastos i ingressos en l'àmbit personal i domèstic. Càlcul de l'estalvi necessari per a afrontar gastos futurs.</p>	<p>BL3.1. Reconèixer el creixement o la disminució de la població a partir d'una representació gràfica senzilla i identificar alguns dels factors que afecten el creixement demogràfic especialment els avanços en el camp de la higiene i la medicina.</p> <p>BL3.2. Descriure i identificar les regions del món a escala continental on es concentra la població per mitjà de l'ús de mapes temàtics i fotografies obtingudes per satèl·lit.</p> <p>BL3.3. Analitzar les causes per les quals les persones emigren a partir de casos concrets pròxims a l'entorn de l'alumne i d'altres llocs.</p> <p>BL3.4. Situar i identificar alguns productes que són obtinguts i/o elaborats en el territori valencià i els que són consumits en altres</p>	<p>CSC</p> <p>CSC</p> <p>CSC</p> <p>CSC</p>

	<p>llocs i aquells que han sigut produïts en altres llocs i consumits a la Comunitat Valenciana i inferir els mitjans de transport que s'han pogut utilitzar per a importar-los o exportar-los.</p> <p>BL3.5. Classificar les empreses en funció del tipus d'activitat que exercisquen en el procés econòmic des de l'obtenció o extracció de les matèries primeres a la distribució i comercialització de productes de consum habitual.</p> <p>BL3.6. Reconéixer la importància de gestionar bé els diners que maneja (per exemple, la paga) o el de la família utilitzant estratègies com la planificació del que es va a gastar tenint en compte els diners disponibles o calcular quant necessita estalviar per a un gasto futur.</p>	<p>CSC</p> <p>CSC SIEE</p>
--	---	--------------------------------

Bloc 4: LES EMPREMES DEL TEMPS Curs 3r

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Ordenació d'objectes i representació de fets en el temps. Formes convencionals de mesurar el temps: a. C., d. C., grans edats de la història i els mil·lennis o segles que comprenen.</p> <p>Nocions de canvi i continuïtat, causa, conseqüència, evidència i interpretació històrica.</p> <p>Fets i processos històrics: La creació de ciutats i la seua evolució en la història, els mitjans de transport i l'expansió europea, la industrialització i les formes d'organitzar el treball.</p> <p>Ús com a fonts de textos narratius, imatges, objectes, obres d'art, edificis històrics i altres fonts basades en recursos digitals. Classificació de fonts.</p>	<p>BL4.1. Elaborar línies de temps per a representar fets històrics significatius de la història d'Espanya i del món, ordenar objectes o imatges relatius a la vida quotidiana o objectes artístics que reflectisquen esdeveniments o canvis que van afectar la vida de les persones utilitzant datacions convencionals (a. C., d. C), segle o les grans etapes que dividixen la història.</p> <p>BL4.2. Identificar alguns processos o fets històrics significatius de la història d'Espanya i del món, formulant algunes causes i conseqüències dels canvis, plantejant-se les raons de les actuacions humanes, observant algunes similituds i diferències.</p> <p>BL4.3. Plantejar-se preguntes i formular respostes a partir de la interpretació de diverses fonts com a textos narratius, imatges, obres d'art, objectes antics o altres recursos de caràcter digital ampliant la classificació i reconeixent la lectura de diverses fonts pot originar més d'una interpretació sobre un fet històric.</p>	<p>CSC</p> <p>CSC</p> <p>CSC CCLI CD CAA</p>

Curs 4t

Bloc 1: CONTINGUTS COMÚ Curs 4t

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Iniciació al mètode científic i la seua aplicació a les Ciències Socials: Formulació de conjectures, planificació de la indagació, busca, registre i organització de la informació procedent de diverses fonts primàries i secundàries, ús de mitjans digitals per a facilitar l'anàlisi de dades, consideració del significat dels fets, elaboració de textos expositius per a donar compte de les conclusions i les estratègies utilitzades per a arribar a elles.</p> <p>Participació cooperativa en tasques. Participació en la planificació, escolta de les aportacions alienes, acceptació d'altres punts de vista, assumptió de diversos rols, aportació d'idees pròpies constructives, desenrotllament d'estratègies per a resoldre conflictes a través del diàleg, reconeixement del treball alié, ser responsable del treball personal per a aconseguir una meta col·lectiva</p> <p>Esforçar-se, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Adaptar-se als canvis. Resiliència: superació d'obstacles i fracassos. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Busca d'orientació o ajuda quan la necessita de manera precisa.</p> <p>Planificació i organització de projectes individuals o col·lectius. Organitzar i gestionar un projecte. Seleccionar la informació tècnica i els materials. Avaluar el projecte i el producte amb ajuda de guies. Millorar el producte i el procés després de l'avaluació. Noció de desigualtat social i conflicte.</p> <p>Reconeixement de les contribucions culturals i materials que van fer els sers humans del passat a la nostra cultura.</p>	<p>BL1.1. Formular conjectures o suggerir deduccions senzilles a partir d'esquemes proporcionats pel docent sobre els canvis socials en la Prehistòria i Antiguitat i que ajuden a planificar la busca d'informació en determinades fonts.</p> <p>BL1.2. Obtindre informació de fonts primàries i secundàries de diferent naturalesa (textos, mapes, gràfics, obres d'art) per diversos mitjans com l'observació directa o Internet i registrar-la per mitjà de mitjans digitals i diversos procediments: resum, esquema, taula, imatges.</p> <p>BL1.3. Utilitzar esquemes, gràfiques i mapes per a representar la informació rellevant d'un fet o la seua evolució i destacar la seua relació amb un altre fet o el seu significat en un determinat context històric o geogràfic.</p> <p>BL1.4. Planificar i realitzar una exposició ordenada i amb el suport de les TIC les conclusions de l'estudi d'un tema fent referència a les estratègies seguides per a arribar elles, donar raons de per què s'han triat i mostrar la seua confiança en el seu ús.</p> <p>BL1.5. Mostrar confiança en els altres companys per a desenrotllar activitats conjuntes participant en la planificació, aportant idees constructives, escoltant les dels altres, animant la participació i l'esforç de cada un per a aconseguir objectius comuns, reconeixent les seues aportacions i dialogant per a superar discrepàncies.</p> <p>BL1.6. Seguir instruccions de tasques d'aprenentatge mantenint l'atenció mentres les realitza adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, demanant ajuda si en necessita.</p> <p>BL1.7. Planificar la realització d'un producte o una tasca proposant un pla ordenat d'accions, seleccionar els materials i</p>	<p>CSC CMCT CAA</p> <p>CCLI CMCT CD CAA</p> <p>CD CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC</p>

	avaluar el procés i la qualitat del resultat amb ajuda de guies per a l'observació. BL1.8. Mostrar empatia i comprendre les formes de vida i actuació dels sers humans en la Prehistòria i l'Antiguitat posant en valor els seus èxits que van contribuir al progrés humà i la diversitat cultural que formen part del nostre patrimoni historicoartístic i qüestionar les situacions en què determinats grups patien les conseqüències de les desigualtats socials.	CEC
--	---	-----

Bloc 2: EL MÓN EN QUÈ VIVIM Curs 4t

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>El problema de representar l'esfericitat de la Terra en un pla: les projeccions cartogràfiques. I mapes com a mitjà de solució. Interpretació d'imatges de paisatges.</p> <p>Variables meteorològiques: temperatura, precipitació, nuvolositat, insolació i vent. Ús de mapes de temps per a fer previsions.</p> <p>Factors del clima: latitud, altitud, continentalitat. Situació de les grans regió climàtiques: càlides, temperades i fredes. Diferenciar temps i clima.</p> <p>Localització dels principals rius en la península Ibèrica. Ocea i mars que rodegen la península Ibèrica i les Illes Canàries. Trams d'un riu: capçalera, curs mitjà i desembocadura. Característiques dels trams d'un riu: cabal i pendent</p> <p>Noció d'erosió i sedimentació. Platja, penya-segat, cap, golf, delta, estuari</p> <p>Biomes: deserts, selves tropicals, sabana, boscos temperats, estepa, tundra, i taigà.</p> <p>Activitats econòmiques: turisme, transport, obtenció d'energia.</p>	<p>BL2.1. Reconèixer les distorsions que té tot mapa al tractar de representar l'esfericitat de la Terra i com això condiciona la nostra visió esbiaixada del món.</p>	CMCT CAA
	<p>BL2.2. Utilitzar diverses variables meteorològiques per a descriure el temps local i d'altres llocs per mitjà de l'ús de mapes de temps o la lectura de la informació meteorològica de la premsa o d'espais televisius dedicats a la predicció meteorològica tractant d'establir alguna connexió entre el tipus de temps i la regió climàtica on es dona.</p>	CMCT CAA
	<p>BL2.3. Descriure la distribució de les grans zones climàtica a escala planetària fent referència al paper que exercixen els diversos factors del clima, especialment la latitud, i relacionant la dita distribució amb la varietat dels principals biomes amb l'ajuda de mapes de diversa escala i fotografies que representen els seus principals característiques i utilitzant en la descripció el terme "clima" diferenciant-lo de "temps" de manera adequada.</p>	CMCT CAA
	<p>BL2.4. Reconèixer i anomenar en un mapa físic la distribució de les masses d'aigua de la península Ibèrica, anomenant els rius principals i situant-los en un mapa físic de la península Ibèrica, i identificant els trams d'un riu i les seues característiques quant a cabal i pendent a partir de l'observació directa, infografies o fotografies aèries..</p>	CMCT CAA
	<p>BL2.5. Descriure i comparar diversos paisatges costaners i d'interior de la Península Ibèrica i identificar els canvis que han experimentat com resultat de processos naturals (erosió i sedimentació) i l'acció humana a partir de l'anàlisi d'imatges aèries o digitals obtingudes en distints moments.</p>	CCLI CMCT CAA

Bloc 3: VIURE EN SOCIETAT Curs 4t

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Drets, llibertats i deures bàsics que configuren la ciutadania.</p> <p>Sistema polític espanyol: Govern, Corts Generals i Tribunals.</p> <p>Institucions europees i les seues funcions: Comissió Europea, Parlament Europeu, Consell de Ministres i Tribunal de Justícia</p> <p>Estructura territorial de l'Estat espanyol: comunitats autònomes, províncies, ajuntaments. Competències en l'àmbit dels servicis públics i protecció ambiental.</p> <p>Evolució demogràfica. Població absoluta. Factors de la natalitat i la mortalitat.</p> <p>Moviments migratoris. Processos d'integració i cohesió social.</p> <p>Diversitat cultural.</p> <p>Factors de localització industrial. Matèries primeres i fonts d'energia</p> <p>Empreses locals, nacionals i multinacionals.</p> <p>Fases del procés productiu.</p> <p>Senyals de circulació de prohibició i informatives. Respecte de les normes de trànsit com a vianant.</p>	<p>BL3.1. Identificar l'exercici o la vulneració d'alguns de les llibertats, drets i deures que emanen de la Constitució espanyola i de l'Estatut d'Autonomia a partir d'experiències pròximes o de fets arreplegats en els mitjans de comunicació.</p>	CSC
	<p>BL3.2. Descriure i situar en un mapa l'organització territorial de l'Estat espanyol derivada de la Constitució: comunitats autònomes, províncies i municipis i les seues principals competències des del punt de vista dels servicis bàsics al ciutadà.</p>	CSC
	<p>BL3.3. Comparar l'estructura organitzativa derivada de la divisió de poders de la UE amb la d'Espanya.</p>	CSC
	<p>BL3.4. Comparar l'evolució demogràfica d'uns quants països o regions assenyalant els factors de la natalitat i mortalitat que intervenen per a explicar les diferències i similituds.</p>	CSC
	<p>BL3.5. Reconèixer com l'arribada a un nou país afecta els immigrants en aspectes com l'aprenentatge d'una nova llengua i costums, el canvi d'ocupació o d'estatus social o el sentiment de ser acollit o rebutjat i com això està relacionat amb la cohesió social.</p>	CSC
	<p>BL3.6. Localitzar la producció d'alguns béns que consumim fent referència a factors climàtics i als recursos minerals del sòl i el subsòl de la regió on han sigut produïts o elaborats.</p>	CSC
	<p>BL3.7. Diferenciar entre aquelles empreses que operen en l'àmbit</p>	CSC

	<p>local o nacional de les multinacionals que ho fan en distints països dividint el procés productiu en distintes localitzacions per a obtenir el major benefici.</p> <p>BL3.8. Distingir diferents senyals de circulació classificant-les segons les seues característiques i el tipus d'actuacions que impliquen en els seus desplaçaments habituals.</p>	CSC
--	---	-----

Bloc 4: LES EMPREMTES DEL TEMPS Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>El temps i la seua mesura: períodes cronològics (any, segle, mil·lenni), formes convencionals de datació, grans edats de la història.</p> <p>Nocions de canvi, causa, conseqüència, empatia, duració i simultaneïtat, evidència i interpretació històrica.</p> <p>La Península Ibèrica en la Prehistòria i en l'Edat Antiga: Les societats de caçadors i recol·lectors, les societats agràries, les primeres ciutats i estats. La difusió de la cultura grega. La romanització.</p> <p>Ús com a fonts d'objectes, obres d'art, monuments històrics, imatges i altres fonts basades en recursos digitals i, especialment, les de caràcter arqueològic.</p>	<p>BL4.1. Ordenar cronològicament i representar la informació sobre fets històrics rellevants de la Prehistòria com el pas de les societats de caçadors i recol·lectors a la d'agricultors i ramaders i de l'antiguitat com la difusió de la cultura grega o la romanització a partir de diverses fonts i utilitzar convencionalismes cronològics de manera apropiada per a descriure o narrar fets d'estos períodes, identificant la seua successions, la seua simultaneïtat i la seua duració.</p>	CSC
	<p>BL4.2. Descriure alguns processos i fets històrics de la Prehistòria i Antiguitat que van tindre lloc en la Península Ibèrica i altres parts del món, identificant les característiques de les societats estudiades (formes de vida, organització social i política, cultura) i reconeixent la importància de canvis com la invenció i difusió de l'agricultura, de l'escriptura, la creixent diferenciació social, el sorgiment de formes d'organització política o la romanització.</p>	CSC
	<p>BL4.3. Seleccionar informació rellevant sobre fets de la Prehistòria i de l'Antiguitat i fer deduccions senzilles sobre aspectes com l'ús de certs objectes i tecnologies, l'organització social i política, els seus mitjans de subsistència o les produccions artístiques per mitjà de mapes històrics, reproduccions d'obres d'art, restes arqueològiques, la visita a museus, conjunts monumentals o edificis singulars i assumir la dificultat de la seua interpretació.</p>	CSC CCLI CD CAA CEC

Curs 5t

Bloc 1: CONTINGUTS COMÚ Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Iniciació al mètode científic i la seua aplicació a les Ciències Socials: Planificació de la indagació, busca, registre i organització de la informació procedent de diverses fonts primàries i secundàries, incloses obres d'art, ús de mitjans digitals per a facilitar l'anàlisi de dades, consideració del significat dels fets aportant dades, elaboració de textos expositius per a donar compte de les estratègies utilitzades per a arribar a les conclusions, citació dels fets en què es basen les conclusions i ús de la terminologia adequada.</p> <p>Participació cooperativa en tasques: ser responsable del benestar del grup, participació en la planificació i presa de decisions, escolta de les aportacions alienes i acceptació d'altres punts de vista, aportació d'idees pròpies constructives, desenvolupament d'estratègies per a resoldre conflictes a través del diàleg, reconeixement del treball alié, responsabilitzar-se del treball personal per a aconseguir una meta col·lectiva. Tindre Iniciativa Esforçar-se. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Adaptació als canvis. Resiliència: superació d'obstacles i fracassos. Aprenentatge de manera autònoma. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Busca d'orientació o ajuda quan la necessita de manera precisa. Planificació, organització i gestió de projectes individuals o col·lectius. Establir estratègies de supervisió. Seleccionar la informació tècnica i els materials. Prendre decisions i calibrar oportunitats i riscos. Avaluar el projecte i el producte amb ajuda de guies. Millorar el producte i el procés després de l'avaluació. Noció de diferència cultural i discriminació</p> <p>Reconeixement de l'enriquiment del nostre patrimoni cultural per les contribucions que van fer els nostres avantpassats.</p>	<p>BL1.1. Planificar una indagació a partir de preguntes en què amb la guia del docent es relacionen diversos fets socials de l'Edat Mitjana i de l'Edat Moderna o que impliquen la interacció entre les dinàmiques del medi natural i l'acció humana referides a Espanya i la Comunitat Valenciana suggerint possibles fonts d'informació i normes de comportament adequades en el cas de les eixides o visites a museus.</p>	CMCT CAA
	<p>BL1.2. Obtindre informació de fonts variades i organitzar-la utilitzant diversos procediments com l'elaboració d'esquemes, resums o mapes conceptuals emprant algunes ferramentes informàtiques.</p>	CCLI CMCT CD CAA
	<p>BL1.3. Elaborar i utilitzar gràfiques, taules, mapes temàtics, línies de temps per a representar la informació, destacant algunes conclusions sobre la base de les dades i assenyalant possibles discrepàncies o regularitats en ells.</p>	CD CCLI CAA
	<p>BL1.4. Elaborar un text informatiu basat en una planificació prèvia on s'indiquen els passos seguits i les conclusions obtingudes mencionant alguns fets en què es basen per mitjà de l'ajuda de TIC i utilitzant una terminologia conceptual adequada</p>	CCLI CD CAA
	<p>BL1.5. Mostrar iniciativa per a actuar de manera eficaç per a desenvolupar activitats conjuntes en la planificació, proposant idees constructives, escoltant les dels altres, animant la participació i l'esforç de cada un per a aconseguir objectius comuns, reconeixent les seues aportacions, dialogant per a superar discrepàncies i fomentant el valor de la convivència.</p>	CSC CAA SIEE
	<p>BL1.6. Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració i l'esforç mentre les realitza, adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, intentant resoldre els dubtes pels seus propis mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda si en necessita.</p>	CAA SIEE

	<p>BL1.7. Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials, modificar-ho mentres es desenrotlla, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació.</p> <p>BL1.8. Reconèixer la diversitat cultural com resultat de l'evolució de les societats històriques i les aportacions de les migracions recents i reconèixer i considerar les seues aportacions com un gran enriquiment del nostre patrimoni cultural i artístic, però també plantejar-se com les diferències culturals van donar lloc a situacions de discriminació.</p>	<p>CAA SIEE</p> <p>CSC CEC</p>
--	--	--

Bloc 2: EL MÓN EN QUÈ VIVIM Curs 5t

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>L'Univers i el Sistema Solar: Origen i cossos celests. Tipus de mapes: planisferis, pla topogràfic, mapa polític, mapa físic. Ús d'imatges aèries i digitals. Factors climàtics: latitud, altitud, continentalitat. Situar les regions climàtiques europees en un mapa. Paisatge mediterrani, oceànic, de muntanya i subtropical. Clima i activitats humanes: agricultura i turisme. Nocions de vessant hidrogràfic i règim fluvial i la seua relació amb el clima. Infraestructures hidràuliques: embassaments, preses i assuts. Principals unitats del relleu de la península Ibèrica. Paisatges agraris i turístics d'Espanya. Elements del medi físic: sòl, relleu, clima (temperatura, precipitació i insolació) i hidrografia. Nocions de desenrotllament sostenible i recurs. Contaminació. Escassetat i esgotament de recursos Activitats humanes: agricultura i indústria, obtenció de fonts d'energia i matèries primeres.</p>	<p>BL2.1. Descriure el sistema Solar com a part de l'Univers identificant el seu origen i alguns dels seus components així com la seua posició relativa a partir de representacions virtuals.</p>	<p>CMCT CAA</p>
	<p>BL2.2. Descriure les propietats d'alguns tipus de mapes, globus i sistemes de geolocalització populars segons els seus propòsits i funcions assenyalant alguns avantatges i algunes limitacions.</p>	<p>CAA CD</p>
	<p>BL2.3. Aplicar la noció de factors climàtics per a explicar la distribució de les àrees climàtica a Espanya per mitjà de mapes posant exemples de la influència del clima en aspectes del paisatge relatius a la vegetació i sobre les activitats humanes.</p>	<p>CMCT CAA</p>
	<p>BL2.4. Relacionar el règim dels rius de la península Ibèrica amb els canvis estacionals, les característiques climàtiques, el relleu i la construcció d'infraestructures i altres activitats humanes que afecten la seua conca hidrogràfica.</p>	<p>CMCT CSC CAA</p>
	<p>BL2.5. Descriure, anomenar i situar en un mapa les principals unitats de relleu de la Península Ibèrica i relacionar la seua estructura amb la labor transformadora dels rius i els seus vessants hidrogràfics i el mar a través d'imatges aèries o digitals</p>	<p>CMCT CSC CAA</p>
	<p>BL2.6. Analitzar alguns paisatges agraris i turístics d'Espanya com resultat de l'acció humana sobre el sòl, el relleu, els recursos hídrics i alguns elements del clima.</p>	<p>CMCT CSC CAA</p>
	<p>BL2.7. Examinar alguns problemes ambientals relacionats amb el desenrotllament sostenible com l'esgotament. Escassetat o deteriorament per contaminació dels recursos que es poden obtenir del sòl i el subsòl especialment les matèries primeres i l'aigua com resultat de les activitats humanes.</p>	<p>CMCT CSC CAA</p>

Bloc 3: VIURE EN SOCIETAT Curs 5t

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Característiques de la població espanyola i de la UE. Nocions de mortalitat infantil i esperança de vida Envel·liment de la població. Factors de la distribució de la població a Espanya i la UE. Moviments migratori històrics: expulsions de jueus i moriscos, colonització d'Amèrica, migracions europees del segle XIX. Localització de les principals regions industrials espanyoles i europees. El paper de la publicitat. Noció de recursos econòmics, mà d'obra i consum</p>	<p>BL3.1. Descriure, utilitzant els termes apropiats, les característiques de la població espanyola i de la UE i la seua evolució en l'últim segle a partir de dades estadístiques assenyalant el paper exercit per la reducció de la mortalitat infantil i l'augment de l'esperança de vida en l'envelliment de la població europea per mitjà de l'anàlisi de piràmides de població.</p>	<p>CSC</p>
	<p>BL3.2. Descriure la distribució de la població a Espanya i a Europa aportant possibles raons d'esta i identificar les regions de major i menor densitat i la ubicació de les principals ciutats per mitjà de l'ús de mapes temàtics i fotografies obtingudes per satèl·lit.</p>	<p>CSC</p>
	<p>BL3.3. Comparar diversos fenòmens migratoris històrics amb els actuals relatius a Espanya i la Unió Europea des del punt de vista de les causes i la regió del seu origen i la del seu destinació com l'emigració espanyola i europea a Amèrica o l'expulsió dels jueus i moriscos dels territoris de la Monarquia Hispànica.</p>	<p>CSC</p>
	<p>BL3.4. Localitzar les regions industrials espanyoles identificant el tipus de producció industrial i relacionar-la amb la distribució de</p>	<p>CSC</p>

	<p>la població en nuclis urbans com a font de mà d'obra i de consumidors potencials.</p> <p>BL3.5. Reconèixer el paper de la publicitat com un mitjà per a fomentar el consum de béns i servicis i la necessitat de saber avaluar els recursos econòmics disponibles de la família i planificar el gasto per a evitar un consum compulsiu.</p>	<p>CSC SIEE</p>
--	--	---------------------

Bloc 4: LES EMPREMTES DEL TEMPS Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>El temps i la seua representació per mitjà de línies de temps. El temps i la seua mesura: períodes cronològics (segle, mil·lenni, any, grans edats de la història).</p> <p>Noció de canvis, continuïtat, simultaneïtat i duració, evidència i interpretació històrica.</p> <p>La invasió musulmana i la creació d'al-Àndalus. Els regnes peninsulars en l'Edat Mitjana i la seua expansió. La formació del Regne de València.</p> <p>La formació de la Monarquia Hispànica i la seua expansió a Amèrica i Europa.</p> <p>Ús de fonts diverses com a textos, fotografies, mapes, obres d'art, edificis històrics i altres fonts basades en recursos digitals.</p> <p>Acceptació que un fet pot tindre diverses interpretacions.</p> <p>Noció de patrimoni històric i herència cultural. El paper dels museus.</p>	<p>BL4.1. Representar per mitjà de línies de temps la duració de fets històrics rellevants de l'Edat Mitjana i Edat Moderna, situant les dates en el segle a què corresponen, datant els fets històrics significatius que delimiten les grans etapes de la història.</p> <p>BL4.2. Descriure alguns processos i fets històrics de les societats medievals i modernes hispàniques identificant les seues característiques relatives a l'organització social, econòmica i política i els seus trets culturals, reconeixent les causes dels canvis, les seues conseqüències i la duració dels principals processos històrics del dit període.</p> <p>BL4.3. Utilitzar fonts diverses com a textos, reproduccions d'obres d'art, mapes històrics, exposicions en els museus, edificis històrics per a establir fets a partir de preguntes i deduccions sobre els canvis experimentats per les societats medievals i modernes considerant que el passat pot representar-se de diverses formes i en les que els museus exercixen un paper fonamental per a transmetre l'herència cultural del passat.</p>	<p>CSC</p> <p>CSC</p> <p>CSC CCLI CD CAA CEC</p>

Curs 6t

Bloc 1: CONTINGUTS COMÚ Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Iniciació el mètode científic i la seua aplicació a les Ciències Socials: Planificar la indagació, busca, registre i organització de la informació procedent de diverses fonts primàries i secundàries, incloses obres d'art, ús de mitjans digitals per a facilitar l'anàlisi de dades. Consideració de la significança dels fets aportant dades, elaboració de textos expositius i elements gràfics per a donar compte de les estratègies utilitzades per a arribar a les conclusions, citació dels fets en què es basen les conclusions i ús de la terminologia adequada</p> <p>Participació cooperativa en tasques: Ser responsable del benestar del grup, participació en la planificació, presa de decisions i avaluació del grup, escolta de les aportacions alienes i acceptació d'altres punts de vista, assumptió de diversos rols, aportació d'idees pròpies constructives, reconeixement del treball alié, ús d'estratègies per a resoldre conflictes a través del diàleg, foment dels valors de la convivència democràtica, responsabilitzar-se del treball personal per a aconseguir una meta col·lectiva. tindre Iniciativa</p> <p>Esforçar-se. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Regular la perseverança, flexibilitat, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació abans, durant i després del procés d'aprenentatge. Resiliència: superació d'obstacles i fracassos. Aprenentatge de manera autònoma. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Buscar orientació o ajuda quan la necessita de manera precisa. Planificació, organització i gestió de projectes individuals o col·lectius. Establiment d'estratègies de supervisió. Selecció de la informació tècnica i els materials. Presa de decisions i càlcul d'oportunitats i riscos. Aportació de solucions originals als problemes. Transformació d'idees en accions. Establiment de criteris per a avaluar el projecte i el producte amb ajuda de guies. Reconeixement dels propis errors i aprendre d'ells. Millora del producte i el procés després de l'avaluació.</p> <p>Noció de diversitat cultural, drets i llibertats.</p> <p>Reconeixement de l'enriquiment del nostre patrimoni cultural per les contribucions que van fer els nostres avantpassats.</p>	<p>BL1.1. Planificar una indagació a partir de preguntes que obliguen una varietat de possibles relacions entre diversos fets socials contemporanis o que impliquen la interacció entre les dinàmiques del medi natural i l'acció humana en regions de diferent escala i suggerir possibles fonts i comportaments adequats en el cas de les eixides o visites a museus o de caràcter institucional.</p> <p>BL1.2. Obtindre informació de fonts variades quant a la seua relació directa o indirecta amb els fets estudiats, valorant la pertinència de la seua aportació informativa i l'organitza i registra utilitzant diversos procediments com l'elaboració d'esquemes, resums, o mapes conceptuals utilitzant algunes ferramentes informàtiques.</p> <p>BL1.3. Elaborar i utilitzar gràfiques, taules, mapes temàtics, línies de temps per a representar la informació, etiquetant-les amb un títol significatiu i d'una llegenda si fóra necessari i destacar algunes conclusions sobre la base de les dades representades.</p> <p>BL1.4. Exposar de manera ordenada els passos seguits en el procés d'indagació seguit i aportar les conclusions basades en fets per mitjà de textos i elements gràfics (eixos cronològics, gràfiques o mapes) elaborats per mitjà de l'ús de les TIC i utilitzant una terminologia conceptual adequada i mostra confiança en el seu treball.</p> <p>BL1.5. Actuar de manera eficaç en el desenrotllament de treballs en grup i amb iniciativa participant en la planificació i avaluació de la tasca, responsabilitzant-se del seu rol i del seu esforç per a aconseguir metes comunes, animant a la participació de tots, fent aportacions constructives, reconeixent el treball alié, dialogant per a superar discrepàncies i destacant el valor de la convivència.</p> <p>BL1.6. Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració mentres les realitza, mostrar perseverança i flexibilitat davant dels reptes i dificultats,</p>	<p>CMCT CAA</p> <p>CCLI CMCT CD CAA</p> <p>CSC CD CCLI CAA</p> <p>CSC CCLI CD CAA</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p>

	<p>esforçant-se i mantenint la calma i la motivació, intentant resoldre els dubtes pels seus propis mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda si en necessita.</p> <p>BL1.7. Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials i estimar el temps per a cada pas, adaptant-lo davant dels canvis i imprevistos, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació detallant les millores realitzades.</p> <p>BL1.8. Reconèixer la diversitat cultural de les societats contemporànies destacant els èxits de l'extensió dels drets i llibertats, contrastant-los amb situacions on diversos grups socials s'ha vist històricament privats d'estos tant en l'àmbit de la Comunitat Valenciana com d'Espanya i la UE i com tot això constitueix un patrimoni de la ciutadania europea.</p>	<p>CAA SIEE</p> <p>CSC</p>
--	--	--------------------------------

Bloc 2: EL MÓN EN QUÈ VIVIM Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Representació cartogràfica: Seleccionar mapes en funció de l'escala amb un propòsit donat. Interpretar imatges i mapes com a font d'informació sobre els paisatges i espais geogràfics.</p> <p>Distribució de climes: equatorial, tropical, mediterrani, oceànic, continental, subtropical (Canàries), polar i de muntanya. Identificació dels elements que es representen en un climograma i interpretació de les seues característiques. Interacció clima i activitats humanes.</p> <p>Noció de cabal i la seua relació amb el clima.</p> <p>Distribució dels oceans, principals mars, rius i llacs a Europa.</p> <p>Noció de relleu com a condicionant de les xarxes de transport i comunicacions. Principals unitats del relleu d'Europa i el món.</p> <p>Paisatges agropecuaris i turístics d'Europa. Ones de canvi climàtic i equilibri ambiental i efecte d'hivernacle.</p>	<p>BL2.1. Seleccionar el tipus de mapa adequat segons el propòsit tenint en compte l'escala i el contingut representat especialment aquells que representen el medi físic i els seus components.</p>	<p>CMCT CAA</p>
	<p>BL2.2. Explicar la distribució dels principals tipus de climes d'Europa fent referència als factors del clima i identificar les seues característiques a partir dels seus elements (temperatura i precipitacions mensuals) representats per mitjà de climogrames, i posar exemples de la seua influència en les activitats humanes especialment referides a l'agricultura i el turisme.</p>	<p>CMCT CAA</p>
	<p>BL2.3. Reconèixer en un mapa físic la distribució de les masses d'aigua a Europa, anomenant els principals oceans, mars i rius i relacionar el seu cabal amb el clima de la regió on se situa o d'alguna de les que travessa.</p>	<p>CSC CMCT CAA</p>
	<p>BL2.4. Situar i anomenar en un mapa físic la distribució de les principals unitats de relleu a escala europea i global i reconèixer la seua influència en les activitats humanes com el transport i les comunicacions.</p>	<p>CSC CMCT CAA</p>
	<p>BL2.5. Comparar diversos paisatges europeus relacionant la seua varietat amb el resultat de la interacció de les activitats humanes i els components del medi natural per mitjà de l'anàlisi de mapes temàtics i l'observació de fotografies aèries.</p>	<p>CSC CMCT CAA</p>
	<p>BL2.6. Analitzar algunes de les manifestacions del canvi climàtic com una conseqüència de la interacció de l'activitat humana amb el medi suggerint algunes possibles actuacions per a frenar el dit canvi.</p>	<p>CMCT CAA</p>

Bloc 3: VIURE EN SOCIETAT Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Elements de la constitució espanyola que configuren el règim democràtic: Monarquia parlamentària, drets i llibertats, divisió de poders i regulació de la participació ciutadana.</p> <p>Formes de govern: democràcia i dictadura.</p> <p>Estructura política i territorial de l'Estat espanyol: institucions i funcions.</p> <p>Objectius de la UE. El mercat únic i el paper de l'euro. Ciutadania europea: drets i participació política.</p> <p>Característiques demogràfiques dels països desenvolupats i subdesenvolupats: natalitat, mortalitat, mortalitat infantil, esperança de vida. Distribució de la població i riscos naturals.</p> <p>Factors dels moviments migratoris: econòmics, polítics i ambientals.</p> <p>Distribució de les principals països productors i consumidors de matèries primeres i fonts d'energia en l'àmbit mundial.</p> <p>Avantatges i inconvenient dels diversos mitjans de transport</p> <p>Classificació d'empreses segons el tipus de producció: béns d'equip, béns de consum, extracció de matèries primeres i fonts d'energia.</p> <p>Estratègies de publicitat.</p>	<p>BL3.1. Justificar la importància del fet que la constitució espanyola establisca drets i llibertats i regule la participació ciutadana perquè el règim polític tinga un caràcter democràtic i no dictatorial.</p>	<p>CSC</p>
	<p>BL3.2. Representar gràficament l'estructura política i territorial de l'estat espanyol identificant les seues principals institucions i les seues funcions.</p>	<p>CSC</p>
	<p>BL3.3. Reconèixer aquells aspectes que fan de la Unió Europea un espai cultural dins de la seua diversitat, amb una ciutadania europea, unes polítiques de cohesió social i un mercat únic.</p>	<p>CSC</p>
	<p>BL3.4. Comparar les característiques demogràfiques de països distints quant al seu nivell de desenvolupament i les seues conseqüències relatives al creixement de la població i la seua estructura demogràfica per mitjà de l'ús de taules estadístiques i piràmides de població.</p>	<p>CSC</p>
	<p>BL3.5. Explicar per què els sers humans, a vegades, decidixen</p>	<p>CSC CMCT</p>

	<p>viure en llocs on el medi ambient (escassetat de recursos, exposició a fenòmens naturals extrems) o l'entorn social són desfavorables.</p> <p>BL3.6. Relacionar algunes migracions actuals amb les conseqüències del canvi climàtic suggerint les conseqüències sobre els territoris de destinació (conflictes per l'accés a recursos bàsics, superpoblació) per mitjà de l'ús de mapes i textos periodístics com a fonts d'informació.</p> <p>BL3.7. Relacionar la desigual distribució dels països productors de les principals matèries primeres i fonts d'energia i els països que les consumixen amb la creació de xarxes de transport descrivint les seues característiques en relació amb el tipus de productes que es transporten (líquids o sòlids, voluminosos o lleugers) i la distància entre el lloc de producció i el de consum a partir de mapes temàtics.</p> <p>BL3.8. Diferenciar entre les empreses dedicades a l'extracció i producció de matèries primeres i fonts d'energia d'aquelles dedicades a la producció de béns d'equip i béns de consum.</p> <p>BL3.9. Identificar a través de l'observació de la publicitat emesa en els mitjans de comunicació al destinatari del producte o servei i el tipus de la informació per a destacar les seues qualitats, reconeixent que això afecta les seues decisió de compra i, per tant, ser conscient que ser crític amb la publicitat és una condició per a un consum responsable.</p>	<p>CSC CMCT</p> <p>CSC</p> <p>CSC</p> <p>CSC SIEE</p>
--	--	---

Bloc 4: LES EMPREMTES DEL TEMPS Curs 6t		
Continguts	Críteris d'avaluació	CC
<p>El temps i la seua representació per mitjà de diverses línies de temps. El temps i la seua mesura: períodes cronològics. Noció de canvis, continuïtat, simultaneïtat i duració, evidència. Les societats de l'antic règim i la revolució liberal. La modernització social i econòmica d'Espanya. La dictadura del general Franco. La transició a la democràcia Utilització de fonts diverses com ara textos, fotografies, mapes, obres d'art, edificis històrics, documents audiovisuals, procedents dels mitjans de comunicació i altres fonts basades en recursos digitals. Raons de la diversitat d'interpretacions</p>	<p>BL4.1. Representar en un eix cronològic o en diversos diferents esdeveniments o processos històrics rellevants de l'Edat Contemporània per a distingir entre diversos tipus de canvi (més ràpids, de major o menor duració, de caràcter econòmic, cultural o polític) i mostrar com es relacionen entre si.</p> <p>BL4.2. Analitzar els principals canvis i continuïtats experimentats per la societat espanyola contemporània, distingint entre causes i conseqüències, relacionant-les i reconeixent que en un fet històric poden convergir diverses causes i diverses conseqüències i la necessitat de conèixer els motius de les accions humanes que estan darrere dels fets i processos històrics, situant-los cronològicament en relació amb altres de similars ocorreguts en altres parts del món.</p> <p>BL4.3. Seleccionar tipus de fonts apropiades per a estudiar les societats contemporànies, incorporant l'ús dels mitjans de comunicació i altres fonts primàries, a més d'aquelles obtingudes a través de mitjans informàtics o la visita a museus per a poder integrar la dita informació en l'explicació dels fets, diferenciant tals fets dels punts de vista que manifesten algunes fonts i donar alguna raó de perquè poden diferir les interpretacions o representacions d'un mateix fet.</p>	<p>CSC</p> <p>CSC</p> <p>CSC CCLI CD CAA</p>

COMPETÈNCIES DEL currículum

CCLI: Competència comunicació lingüística.

CMCT: Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.

CD: Competència digital.

CAA: Competència aprendre a aprendre.

CSC: Competències socials i cíviques.

SIEE: Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

CEC: Consciència i expressions culturals.

ÀREA LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA

INTRODUCCIÓ

L'estructuració del pensament del ser humà i, en conseqüència, la construcció del coneixement, es realitza a través del llenguatge, per tant, la capacitat de comprendre i d'expressar-se resulta necessària en qualsevol procés d'aprenentatge. Ambdós capacitats s'articulen en els processos de comprensió, expressió i interacció oral, d'una banda, i de comprensió, expressió i interacció escrita, d'una altra.

L'objectiu principal de l'assignatura de Llengua Castellana i Literatura al llarg de l'etapa de l'Educació Primària és el desenvolupament de la competència comunicativa de l'alumnat entesa en tots els seus vessants: pragmàtic, lingüístic, sociolingüístic i literari. Així, d'una banda, ha d'aportar-li ferramentes i coneixements necessaris per a moure's satisfactoriament en qualsevol situació comunicativa de la vida acadèmica, familiar i social pròpia de la seua edat i, d'una altra, ha de servir-li com a base per a la consolidació de la competència comunicativa necessària en tots els àmbits de la vida adulta i pròpia d'estudis superiors.

Per a això, s'ha de facilitar el desenvolupament de les destreses bàsiques en l'ús de la llengua: escoltar, parlar, llegir, escriure i interactuar, de manera integrada. L'adquisició d'estes destreses comunicatives només pot aconseguir-se a través de la pràctica en la comprensió i l'expressió de distintes classes de textos i de la reflexió sobre estos, tenint present que no s'hi ha d'organitzar entorn de sabers disciplinars estancs i descontextualitzats que prolonguen la separació entre la reflexió lingüística i l'ús de la llengua, o entre la reflexió literària i el plaer de llegir, sinó que han d'ajustar-se a la realitat canviant d'un individu que viu immers en una societat digital i que és capaç de buscar informació de manera immediata a través de les tecnologies de la informació i la comunicació. A més, s'ha d'aprofitar l'ús acadèmic i social de la llengua que es realitza en la resta d'assignatures.

Els elements curriculars de Llengua Castellana i Literatura es vinculen de manera creixent i graduada al llarg de tota l'etapa. Esta progressió també està present en l'autonomia de l'alumnat en la comprensió i l'expressió lingüística. Es pretén consolidar un procés d'adquisició acumulativa de les destreses, de manera que tot el que s'ha après en cada nivell siga necessari per a continuar el procés de consolidació d'aprenentatges en el següent. A més, l'enfocament comunicatiu permet que els aprenentatges s'articulen al voltant de l'ús social de la llengua en diferents àmbits: privats i públics, familiars, socials i escolars. Així, la llengua és, al mateix temps, objecte i instrument d'aprenentatge.

L'organització en blocs de contingut no pretén jerarquitzar els aprenentatges, sinó que respon a les destreses bàsiques que ha de manejar un alumne per a ampliar progressivament la seua capacitat de comprensió, expressió i interacció oral i escrita, així com la seua educació literària.

La manera de parlar i d'escoltar d'una persona determina la percepció que els altres tenen d'ella. És, per tant, imprescindible dotar l'alumnat d'estratègies que afavorisquen un aprenentatge correcte d'esta dimensió oral de la competència comunicativa i que li assegure un maneig efectiu de les situacions de comunicació en els àmbits personal, social, acadèmic i professional al llarg de la seua vida. Amb el "Bloc 1. Comunicació oral: escoltar i parlar" es busca que l'alumnat adquireisca les habilitats necessàries per a comunicar amb precisió les seues pròpies idees, realitzar discursos cada vegada més elaborats d'acord amb una situació comunicativa, escoltar de manera activa i interpretar de manera correcta les idees dels altres. Les propostes metodològiques d'este bloc van dirigides a millorar la gestió de les relacions socials a través del diàleg en equip i a perfeccionar la planificació, exposició i argumentació dels discursos orals propis, i van des de l'anàlisi de discursos i debats audiovisuals fins a l'avaluació de discursos propis i aliens, gravats i projectats. Les pràctiques orals, com ara exposicions o debats, han de formar part de l'activitat quotidiana de l'aula en totes les assignatures del currículum.

La lectura i l'escriptura són els instruments a través dels quals es posen en marxa alguns processos cognitius bàsics que ens ajuden a accedir al coneixement del món, dels altres i d'un mateix i, per tant, exercixen un paper fonamental com a ferramentes d'adquisició de nous aprenentatges al llarg de la vida.

Amb el "Bloc 2. Comunicació escrita: llegir" es persegueix que l'alumnat siga capaç d'entendre textos de distint grau de complexitat i de gèneres diversos. L'aprenentatge formal de la lectura, que es du a terme en les situacions d'interacció que ofereix la institució educativa tant en l'àmbit d'aula com de centre, consistirà en l'adquisició d'estratègies que permeten el desenvolupament de la competència lectora en qualsevol disciplina, la qual implica una sèrie de processos cognitius que permeten la construcció del significat d'allò que es llig, entre els quals destaquen: localitzar i obtenir informació rellevant, realitzar inferències directes, és a dir, deduir informació nova i idees no indicades expressament en el text però sí clarament implícites, analitzar, interpretar i avaluar tant el contingut del text com la seua manera i estructura. L'ensenyament de la lectura és un procés llarg i més complex actualment, que no conclou amb l'assimilació de les convencions del codi escrit, sinó que és permanent i en progressió ascendent de qualsevol tipus de textos i en tot tipus de suports, ja siguen impresos o digitals. Comprendre un text implica posar en marxa una sèrie d'estratègies de lectura que han de practicar-se en l'aula i projectar-se en totes les esferes de la vida i en tot tipus de lectura: llegir per a obtenir informació, llegir per a incrementar el coneixement de la llengua, llegir per plaer, etc. Moltes de les accions que es desenvolupen entorn de la competència lectora es poden canalitzar a través del pla de lectura del centre, el qual és una línia de treball que comprén objectius, metodologies i estratègies per a promoure el foment de la lectura i la millora de la competència lectora en totes les àrees curriculars i que afavorix, així mateix, l'adquisició de competències clau. La participació de l'alumnat en accions del pla de lectura, especialment les referents a dinamització i animació lectores, suposarà un desenvolupament progressiu de la seua autonomia a l'hora de construir la seua geografia lectora, cosa que afavorirà la seua construcció personal. En este bloc també s'incidix en l'ús, inicialment guiat i posteriorment autònom, de les biblioteques d'aula i de centre com a part del procés que permet a l'alumnat aconseguir independència en el maneig dels recursos documentals que ofereixen les biblioteques municipals i públiques, tant per a satisfer les seues necessitats d'aprenentatge i formatives, com les més personals respecte a la lectura per entretenirment. La possibilitat que al finalitzar l'Educació Primària l'alumnat s'inicie, de manera dirigida, en l'ús de biblioteques virtuals, suposa un pas fonamental en l'adquisició de les competències clau necessàries perquè sàpia moure's en la societat de la informació i del coneixement que ens caracteritza.

Amb el "Bloc 3. Comunicació escrita: escriure" es prepara l'alumnat perquè reconstruísca les idees explícites i implícites d'un text a fi d'elaborar el seu propi pensament crític i creatiu. també s'ha d'aconseguir que l'alumnat construísca els seus propis textos integrant coneixements obtinguts de diferents fonts i en suports diversos. En ambdós casos, s'han d'activar estratègies específiques de tractament de la informació. A més, l'ensenyament dels processos d'escriptura, presents en totes les assignatures, pretén aconseguir que l'alumne en prenga consciència com un procediment estructurat en quatre parts: planificació de l'escriure, redacció a partir d'esborranys d'escriptura, revisió d'esborranys i, finalment, elaboració del producte final.

Tots els sers humans posem una capacitat innata per a comunicar-nos a través d'elements verbals o extraverbals que ens permeten interactuar amb el món que ens rodeja, amb formes cada vegada més complexes. El "Bloc 4. Coneixement de la llengua" respon a la necessitat de reflexió sobre els mecanismes lingüístics que regulen la comunicació i s'allunya de la pretensió d'utilitzar els coneixements lingüístics com un fi en si mateixos per a tornar-los la seua funcionalitat original: servir de base per a l'ús correcte de la llengua. El coneixement de la llengua dins de l'aula d'educació primària es planteja com l'aprenentatge progressiu i aplicat a l'ús de les habilitats lingüístiques, així com la construcció de competències en els usos discursius del llenguatge a partir del coneixement i la reflexió necessaris per a apropiarse de les regles gramaticals i ortogràfiques, imprescindibles, per a parlar, llegir i escriure correctament en totes les esferes de la vida. Este coneixement progressiu es produïx quan l'alumne percep l'ús de diferents formes lingüístiques per a diverses funcions i quan analitza les seues pròpies produccions i les dels que l'envolten per a comprendre-les, avaluar-les i, si és el cas, corregir-les.

Els continguts s'estructuren al voltant de quatre eixos fonamentals: el primer és l'observació reflexiva de la paraula, el seu ús i els seus valors significatius i expressius dins d'un discurs, d'un text i d'una oració; el segon se centra en les relacions gramaticals que s'establixen entre les paraules i els grups de paraules dins del text; el tercer aprofundix en les relacions textuals que fonamenten el discurs, i el quart se centra en les varietats lingüístiques de la llengua. La reflexió metalingüística està integrada en l'activitat verbal i en tots els nivells (discursiu, textual i oracional) i intervé en els processos d'aprenentatge de la llengua oral i la llengua escrita a través de les diferents fases de producció (planificació, textualització i revisió), la qual cosa aportarà a l'alumnat els mecanismes necessaris per al coneixement actiu i autònom de la seua llengua al llarg de la vida.

Este bloc té un caràcter transversal a les destreses lingüístiques arrelgades en els blocs anteriors. Per esta raó, s'ha optat per incloure en este apartat els elements curriculars relacionats amb les habilitats d'autoregulació, la planificació de tasques i l'aprenentatge cooperatiu, així com aquells

relacionats amb la interacció en mitjans digitals.

El “Bloc 5. Educació Literària” assumix l’objectiu de fer de l’alumnat lectors implicats en un procés de formació lectora que continue al llarg de tota la vida. Per a això és necessari alternar la lectura, comprensió i interpretació d’obres literàries pròximes als seus gustos personals i a la seua maduresa cognitiva amb la de textos literaris que aporten el coneixement bàsic sobre algunes obres representatives de la nostra literatura i de la literatura universal.

La reflexió literària, a través de la lectura, comprensió i interpretació de textos significatius, afavorix el coneixement de les possibilitats expressives de la llengua, desenrotlla la capacitat crítica i creativa de l’alumnat, li dona accés al coneixement d’altres èpoques i cultures i l’enfronta a situacions que enriqueixen la seua experiència del món i afavorixen el coneixement d’un mateix.

La informació i la interpretació de textos o obres no és unidireccional de professor a alumne, sinó que és este últim el que ha d’adquirir, amb autonomia progressiva, amb l’ajuda de models i la guia dels adults, els recursos personals propis d’un lector actiu, capaç de veure en l’obra literària una finestra oberta a la realitat i a la fantasia i un espill en què prendre consciència de si mateix i del món que el rodeja. De la mateixa manera, eixa presa de consciència del món i d’un mateix resulta afavorida per l’activitat lúdica i creativa de l’alumnat en la producció de textos personals d’intenció literària.

En tots els blocs i durant tota l’etapa, l’avaluació s’aplica tant al producte final, elaborat de manera individual o en equip cooperatiu, com al procés. S’avalua i s’ensenya a avaluar els processos de comprensió, expressió i interacció oral i escrita a partir de les produccions de l’alumnat amb l’objectiu de fer explícites les carències i el progrés de l’alumnat i que este, al seu torn, siga capaç de reconèixer les seues dificultats per a millorar-les; la integració de les tecnologies en l’aula ha d’afavorir el plantejament integral d’estes estratègies. A més, l’alumnat necessita adquirir els mecanismes que li permeten diferenciar i utilitzar els diferents gèneres discursius apropiats a cada context (familiar, personal, acadèmic i social) en totes les assignatures del currículum. D’altra banda, la revisió en equip cooperatiu ha d’introduir-se com a pràctica habitual en estos casos per a afavorir l’aprenentatge autònom, ja que el diàleg es configura com el mitjà a través del qual s’assolixen els coneixements.

Des del punt de vista metodològic, l’organització dels elements curriculars de l’assignatura de Llengua Castellana i Literatura es basa en el tractament integrat de les llengües del currículum que respon a la concepció plurilingüe del sistema educatiu valencià en què conviuen dos llengües cooficials amb, almenys, una llengua estrangera i totes estes són al mateix temps objecte i instrument d’aprenentatge. En la presentació dels elements curriculars de Llengua Castellana i Literatura s’ha optat pel plantejament d’uns criteris d’avaluació comuna a les dos llengües cooficials com a mitjà per a aconseguir-ne el domini al final de l’etapa. S’especifiquen els continguts comuns a les dos llengües, que es poden desenrotllar i avaluar indistintament des de qualsevol d’estes, i els continguts que es consideren específics de cada una. Esta presentació ajuda a planificar l’elaboració de tasques i estratègies d’aprenentatge que permeten realitzar transferències lingüístiques i previndre o corregir les interferències segons quina siga la L1 o la L2 del centre, d’acord amb la definició que figure en el seu projecte lingüístic. A més, s’ha de tindre en compte que gran part dels continguts comuns són fàcilment transferibles a la llengua o llengües estrangeres una vegada que s’ha consolidat el codi oral o escrit.

D’altra banda, convé plantejar les activitats d’aprenentatge partint d’un enfocament comunicatiu i situar-les en contextos i situacions variats que incloguen interaccions i faciliten la participació i implicació de l’alumnat, de manera que este adopte diferents rols i mantinga un paper activament i progressivament autònom. Les habilitats i estratègies apreses es podran aplicar a situacions semblants de la vida real.

L’assignatura de Llengua Castellana i Literatura és bàsica per a l’adquisició de la competència lingüística. A més, les possibilitats de comunicació que plantegen les TIC estan presents en elements curriculars de tots els blocs (obtenció, tractament i comunicació de la informació), per tant, per mitjà de l’aprenentatge de la llengua es contribuïx a l’adquisició de la competència digital. D’altra banda, les diferents destres comunicatives s’apliquen a l’obtenció, el tractament i la comunicació de la informació en diferents àmbits, però especialment en l’escolar, amb la qual cosa l’assignatura de Llengua i Literatura Castellana contribuïx en gran manera a la competència d’aprendre a aprendre, mentres que el plantejament d’elaboració de productes lingüístics i literaris, de manera individual o cooperativa, la situa clarament en el pla de les competències socials i cíviques i permet que s’estimule el sentit d’iniciativa i l’esperit emprenedor. Finalment, l’estudi de les diverses varietats del castellà i de les llengües parlades a Espanya i el coneixement de la literatura pròpia i de la literatura universal contribuïxen al desenrotllament de la consciència i les expressions culturals.

En resum, l’eix del currículum d’esta assignatura persegueix la millora de la competència comunicativa de l’alumnat de manera que siguen capaços d’interactuar satisfactoriament en tots els àmbits que formen o formaran part de la seua vida. Açò exigix una reflexió sobre el codi lingüístic propi i els mecanismes d’usos orals i escrits de cada llengua, les estratègies de comunicació comuna —i per tant transferibles— a totes les llengües que utilitzen o poden utilitzar, i la capacitat d’interpretar i valorar el món i de formar les seues pròpies opinions a través de la lectura crítica de les obres literàries més importants de tots els temps.

Continguts i criteris d’avaluació de l’àrea Llengua Castellana i Literatura

Curs 1r

Bloc 1: COMUNICACIÓ ORAL: PARLAR I ESCOLTAR Curs 1r		
Continguts	Criteris d’avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA Estratègies i normes d’interacció oral apreses: respectar el torn de paraula, respondre i preguntar per a esbrinar el significat d’expressions o paraules que no es comprenen i per a demanar ajuda. Utilització d’estratègies de comprensió dels missatges orals: atenció, retenció, anticipació del contingut i de la situació per mitjà del context verbal i no verbal i reconeixement del sentit global. Orde lògic dels textos orals descriptius i narratius. Recursos de l’expressió oral: pauses, volum i entonació. Importància de la millora en expressió oral.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS Situacions de comunicació, dirigides o espontànies: assembles, diàlegs, conversacions, simulacions i jocs de rol que representen salutacions i presentacions. Intervenció en situacions dirigides responen preguntes per a proposar temes i expressar la capacitat, el gust, la preferència, l’opinió, l’acord o el desacord. Comprensió de textos orals amb finalitat didàctica o d’ús quotidià. Informació personal bàsica. Expressió i producció de textos orals literaris i no literaris. Narratius: contes populars, endevinalles i experiències personals;</p>	<p>BL1.1. Participar en diàlegs i conversacions guardant el torn de paraula, expressant els seus gustos i experiències i responen a estímuls per a participar en la comunicació.</p> <p>BL1.2. Captar el sentit global de la informació verbal i no verbal de textos orals pròxims a la seua experiència i resumir-ne oralment el contingut.</p> <p>BL1.3. Produir, a partir de models, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu seguint un orde lògic i utilitzant un vocabulari, to de veu i pronunciació adequats.</p> <p>BL1.4. Memoritzar i reproduir, a partir de models, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu i aplicar amb creativitat les estratègies d’expressió oral adequades.</p> <p>BL1.5. Interpretar textos orals pròxims a la seua experiència procedents dels mitjans de comunicació, utilitzant les estratègies de comprensió del nivell educatiu, i resumir-ne el contingut.</p>	<p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CSC</p>

<p>descriptius: descripcions senzilles de persones, animals i coses; expositius: sol·licitud i aportació d'informació, formulació de preguntes, utilització de fórmules de cortesia, conversacions telefòniques i exposicions breus de coneixement; instructius: instruccions, avisos, notes i receptes; argumentatius: refranys, etc. Expressió de missatges verbals i no verbals.</p> <p>Selecció raonada de les produccions a incloure en el portfolio.</p> <p>Memorització de poemes, travallengües, endevinalles i tirallongues pròximes als seus interessos i experiències.</p> <p>Reproducció d'instruccions senzilles escoltades mantenint el seu orde cronològic.</p> <p>Comprensió de textos orals procedents de la televisió com a instrument per a l'aprenentatge i per a obtenir informació general sobre fets i esdeveniments pròxims a la seua experiència.</p> <p>Expressió de gustos.</p>		
--	--	--

Bloc 2: COMUNICACIÓ ESCRITA: LLEGIR Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA</p> <p>Introducció guiada a l'ús d'estratègies bàsiques per a la comprensió lectora: abans de la lectura, anticipant hipòtesis a través d'informació paratextual (títol i il·lustracions); durant la lectura (comprovant hipòtesis i rellegint si falla la comprensió), i després de la lectura (percebut el sentit global del text, corroborant les hipòtesis formulades anteriorment, resumint i realitzant una valoració personal).</p> <p>Iniciació a la selecció guiada de lectures personals pròximes als seus interessos com a font de gaudi.</p> <p>Obtenció d'informació de manera guiada per mitjà de ferramentes digitals de busca, visualització i reproducció multimèdia (navegadors web, visualitzadors de documents, reproductors multimèdia, etc.) amb dispositius TIC.</p> <p>Utilització de manera guiada de les biblioteques d'aula i centre per a seleccionar lectures personals.</p> <p>Reconeixement dels espais funcionals de les biblioteques d'aula i de centre i de les pautes bàsiques d'organització d'estes.</p> <p>Iniciació al coneixement i respecte de les normes de funcionament de les biblioteques per a un ús responsable d'estes.</p> <p>Participació en accions previstes en el pla lector del centre referides a la comprensió i la dinamització lectora (contactes, apadrinament lector, commemoracions, maletes viatgeres, etc.).</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>Lectura de textos pròxims a l'experiència infantil en distints suports (impresos i digitals) per a iniciar-se progressivament en les convencions del codi escrit.</p> <p>Lectura de textos que continguen jocs senzills amb el llenguatge, tant populars com cultes: endevinalles, refranys, travallengües, acudits, normes de joc, etc., on s'exercite la pronunciació.</p> <p>Lectura de textos impresos i digitals, tant de l'àmbit escolar com de la vida quotidiana: horaris, cartells, avisos, normes senzilles, felicitacions, invitacions, postals, agenda escolar, etc.</p>	<p>BL2.1. Llegir en veu alta per a aconseguir una correcció progressiva en la correspondència entre fonemes i grafies, adequant-se al format i a l'estructura textual.</p> <p>BL2.2. Interpretar, de manera guiada a través de la reflexió i el diàleg, textos pròxims a la seua experiència, anticipar hipòtesi a través del títol i les il·lustracions, captar el sentit global del text i resumir-ne oralment el contingut.</p> <p>BL2.3. Llegir en mitjans digitals per a buscar i seleccionar informació i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge seguint indicacions de l'adult.</p> <p>BL2.4. Utilitzar de manera guiada les biblioteques d'aula i centre, fent-ne un ús responsable, per a seleccionar lectures personals i reconèixer els distints espais funcionals i les seues pautes bàsiques d'organització.</p> <p>BL2.5. Participar amb autonomia progressiva en accions del pla lector del centre com ara contactes, apadrinament lector, commemoracions, maletes viatgeres, etc. per a desenrotllar tant la competència lectora com l'hàbit lector.</p>	<p>CCLI</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD</p> <p>CCLI CSC SIIE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>

Bloc 3: COMUNICACIÓ ESCRITA: ESCRIURE Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA</p> <p>Coneixement i ús, a partir de models, dels elements bàsics (suport textual, silueta, variacions tipogràfiques, presència d'il·lustracions, etc.) dels textos escrits de la vida quotidiana de l'aula, com ara horaris, data, cartells, avisos, endevinalles, refranys, travallengües, acudits, normes de joc o ortogràfiques senzilles, horaris, cartells, notes senzilles, felicitacions, invitacions, peus de foto, agenda escolar, etc.</p> <p>Planificació: definició del destinatari i l'estructura d'acord amb el tipus de text, per a escriure textos narratius, descriptius i explicatius.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>Esriptura i reescriptura, individual o col·lectiva seguint models</p>	<p>BL3.1. Planificar i escriure, de manera reflexiva i dialogada, per mitjà de l'observació de models i amb la col·laboració dels seus companys, textos dels gèneres més habituals del nivell educatiu, redactant-ne l'esborrany i seguint l'orde lògic que el model proposa.</p> <p>BL3.2. Participar de manera col·lectiva en el procés de revisió de la correcció gramatical, ortogràfica i formal de textos escrits del nivell educatiu.</p> <p>BL3.3. Organitzar, a partir de models, la informació obtinguda durant l'escolta activa o la lectura guiada de fonts preseleccionades per mitjà de llistes, imatges o dibuixos per a utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p>

<p>de textos amb diferents intencions, tant de l'àmbit escolar com del social, amb una cal·ligrafia, orde i neteja adequats i amb un vocabulari en consonància amb el nivell educatiu.</p> <p>Redacció de l'esborrany, avaluació i revisió del text per a millorar-lo amb ajuda de guies (organitzadors lògics) i dels companys.</p> <p>Reescriptura del producte final.</p> <p>Presentació de la informació en paper o en suport digital etiquetant imatges o a través de textos curts, com ara avisos i notes.</p> <p>Selecció raonada de les produccions a incloure en el portfoli.</p> <p>Memorització comprensiva de la informació degudament organitzada.</p>		
---	--	--

Bloc 4: CONEIXEMENT DE LA LLENGUA Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA</p> <p>Les paraules, element bàsic de l'oració.</p> <p>Oració simple en textos orals i escrits.</p> <p>Col·locació de paraules per a formar oracions simples.</p> <p>Identificació de les llengües de l'entorn.</p> <p>Ús de les llengües cooficials de la Comunitat Valenciana.</p> <p>Actitud positiva davant dels usos de les llengües, evitant qualsevol acte de discriminació.</p> <p>Perseverança davant de l'esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes.</p> <p>Disseny de projectes individuals o col·lectius, planificació.</p> <p>Desenrotllament de projectes en equip de manera guiada. Diàleg entre iguals dirigit.</p> <p>Bones formes de conducta: es dirigeix al receptor amb respecte, cuida la seua privacitat i intimitat.</p>	<p>BL4.1. Reconèixer, de manera guiada, els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu per a interpretar, elaborar i revisar textos de manera col·lectiva.</p> <p>BL4.2. Usar diccionaris d'imatges i jocs interactius de classificació de paraules per a experimentar i descobrir l'orde alfabètic.</p> <p>BL4.3. Reconèixer el concepte d'oració per a diferenciar i construir oracions adequades al nivell que milloren les habilitats de comprensió i expressió orals i escrites.</p> <p>BL4.4. Reconèixer, amb ajuda de models, la diversitat lingüística en les produccions pròpies i alienes, dins i fora de l'àmbit escolar.</p> <p>BL4.5. Esforçar-se i mantindre l'atenció mentres realitza una activitat sense abandonar-la quan li costa realitzar-la.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p>
<p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>Reflexió gramatical i reconeixement de les vocals i les consonants.</p> <p>Associació de grafema/fonema.</p> <p>Enunciat, paraula i síl·laba.</p> <p>Classes de noms: propis i comuns.</p> <p>Nombre: singular i plural.</p> <p>Gènere: masculí i femení.</p> <p>Regles bàsiques d'ortografia aplicades a paraules d'ús habitual.</p> <p>Abecedari.</p> <p>Iniciació a l'orde alfabètic.</p> <p>Paraules simples.</p> <p>Classificació de paraules per orde alfabètic.</p> <p>Ús de programes i aplicacions educatives per a la classificació de paraules.</p> <p>Iniciació a l'ús de la interacció simple per mitjà de ferramentes de comunicació en temps real amb dispositius de les TIC (videoconferència, missatgeria instantània, etc.) en situacions de comunicació dirigides.</p>	<p>BL4.6. Participar en el procés de planificació del desenrotllament d'un producte o una tasca, ordenar, amb ajuda, els passos que cal seguir i expressar les seues opinions sobre el procés i el resultat.</p> <p>BL4.7. Participar en equips de treball de manera guiada i col·laborar amb els altres membres del grup per a aconseguir metes comunes.</p> <p>BL4.8. Participar en conversacions digitals, de manera guiada, utilitzant ferramentes de comunicació en temps real amb dispositius de les TIC i aplicant bones formes de conducta.</p>	<p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CCLI CD CSC</p>

Bloc 5: EDUCACIÓ LITERÀRIA Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>Identificació en textos orals, sense referències metaliteràries, de la rima i el ritme com a elements distintius de poemes i cançons, i del narrador, els personatges, l'espai i el temps en contes o altres relats breus, sempre que apareguen de manera explícita.</p> <p>La comparació.</p> <p>Identificació de la comparació com a recurs literari senzill a través de l'audició o la lectura dialògica de textos literaris.</p> <p>Escolta activa i lectura dialògica en l'aula d'obres de la tradició popular com ara faules i endevinalles per a obtenir informació sobre l'entorn més pròxim.</p> <p>Elaboració, a partir de models, de contes breus i poemes senzills, de manera individual i col·lectiva aplicant recursos retòrics i mètrics adequats a l'edat.</p> <p>Selecció raonada de les produccions a incloure en el portfoli.</p> <p>Dramatització de fragments i diàlegs de contes, poemes i altres textos breus dramatitzables.</p> <p>Identificació i reproducció de sons diversos: onomatopeies (<i>toc</i>,</p>	<p>BL5.1. Identificar i anomenar amb les seues pròpies paraules les diferències entre contes i altres relats, poemes i cançons i els seus elements distintius, i identificar i captar el sentit d'alguns recursos retòrics quan apareixen en textos literaris mentres participa en activitats de lectura dialògica, audició col·lectiva, recitat i dramatització.</p> <p>BL5.2. Seleccionar la informació, seguint indicacions de l'adult, sobre l'entorn més pròxim o la tradició cultural, a través de la lectura o audició col·lectiva dels textos literaris dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.</p> <p>BL5.3. Elaborar oralment, de manera col·laborativa i a partir de models, contes breus i poemes senzills, incloent-hi recursos retòrics o mètrics adequats al nivell.</p> <p>BL5.4. Participar en produccions col·lectives realitzant</p>	<p>CCLI CEC</p> <p>CCLI CAA CEC</p> <p>CCLI CEC</p> <p>CCLI</p>

<p>toc, hop!, etc.); sons d'animals (renill, grall, rugits, maulits, etc.). Adequació del llenguatge a la representació dramàtica a través de l'entonació, el ritme i el volum.</p> <p>Autoavaluació de les dramatitzacions pròpies i coavaluació de les dramatitzacions dels companys amb l'ajuda d'instruments d'avaluació senzills.</p>	<p>dramatitzacions senzilles com diàlegs de contes, imitació de personatges, poemes, etc. a través del joc i l'experimentació.</p>	<p>CSC CEC</p>
--	--	--------------------

Curs 2n

Bloc 1: COMUNICACIÓ ORAL: PARLAR I ESCOLTAR Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA</p> <p>Estratègies i normes d'interacció oral apreses: escoltar i respectar el torn de paraula, respondre i preguntar per a esbrinar el significat d'expressions o paraules que no es comprenen i per a demanar ajuda.</p> <p>Utilització d'estratègies de comprensió dels missatges orals: atenció, retenció, anticipació del contingut i de la situació per mitjà del context verbal i no verbal, identificació del sentit global. Orde lògic i cronològic dels textos narratius. Orde lògic dels textos descriptius.</p> <p>Recursos de l'expressió oral: pauses, volum, entonació i gestos.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>Situacions de comunicació, dirigides o espontànies: assemblees i conversacions, simulacions i jocs de rol que representen disculpes, agraïments i invitacions.</p> <p>Ús d'una expressió espontània per iniciativa pròpia per a expressar la capacitat, el gust, la preferència, l'opinió i l'acord o el desacord.</p> <p>Comprensió de textos orals amb finalitat didàctica o d'ús quotidià.</p> <p>Informació personal i familiar bàsica.</p> <p>Identificació de paraules clau com a estratègia de comprensió dels missatges.</p> <p>Expressió i producció de textos orals literaris i no literaris. Narratius: contes populars, travallengües, endevinalles, experiències viscudes; descriptius: descripcions senzilles de persones, animals i coses; expositius: formulació de preguntes pertinents sobre un tema, simulació de conversacions telefòniques i exposició de fets sobre temes coneguts i treballats en classe; instructius: regles de jocs, indicacions per a arribar a un lloc i receptes; argumentatius: disseny d'anuncis i expressió de preferències; predictius: formulació d'hipòtesis sobre el desenllaç de contes, etc.</p> <p>Expressió oral de missatges verbals i no verbals.</p> <p>Selecció raonada de les produccions a incloure en el portfoli.</p> <p>Memorització i recitació de poemes, travallengües, endevinalles, tirallongues, etc.</p> <p>Ús de fórmules inicials i finals apreses al reproduir un conte.</p> <p>Reproducció d'instruccions escoltades mantenint l'orde lògic i cronològic.</p> <p>Comprensió de textos orals procedents de la televisió com a instrument per a l'aprenentatge i per a obtenir informació general sobre fets i esdeveniments pròxims a l'experiència infantil.</p> <p>Expressió de gustos i preferències.</p>	<p>BL1.1. Participar en assemblees, conversacions i diàlegs escoltant, guardant el torn de paraula i expressant els seus gustos i experiències per iniciativa pròpia.</p> <p>BL1.2. Captar el sentit global i reconèixer idees principals de la informació verbal i no verbal de textos orals pròxims a la seua experiència i resumir-ne oralment el contingut.</p> <p>BL1.3. Produir, a partir de models, textos orals, dels gèneres més habituals del nivell educatiu, mantenint l'orde lògic dels textos, evitant repeticions innecessàries i utilitzant un vocabulari, to de veu i pronunciació adequats.</p> <p>BL1.4. Memoritzar i reproduir, a partir de models, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, i aplicar amb creativitat les estratègies d'expressió oral adequades.</p> <p>BL1.5. Interpretar textos orals pròxims a la seua experiència procedents dels mitjans de comunicació, utilitzar les estratègies de comprensió del nivell educatiu i resumir-ne el contingut.</p>	<p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CSC</p>

Bloc 2: COMUNICACIÓ ESCRITA: LLEGIR Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA</p> <p>Introducció a l'estudi dels elements bàsics dels textos narratius (reconeixement de l'argument, identificació de l'escenari espaciotemporal i dels personatges principals).</p> <p>Introducció a l'estudi dels elements bàsics dels textos descriptius i explicatius de temes diversos i adequats a l'edat.</p> <p>Introducció a l'estudi de textos multimodals senzills, interpretant el missatge a partir de la confluència de textos, imatges, gràfics, etc.</p> <p>Introducció progressiva a l'ús d'estratègies per a la comprensió lectora: abans de la lectura, anticipant hipòtesis a través d'informació paratextual (tipografia, etc.); durant la lectura (realitzant inferències directes a partir dels seus coneixements i</p>	<p>BL2.1. Llegir en veu alta amb pronunciació correcta i entonació i ritme adequats, textos pròxims a la seua experiència, proposats per l'adult i de la seua pròpia elecció, adequant-se al format i a l'estructura textual.</p> <p>BL2.2. Interpretar, de manera guiada a través de la reflexió i el diàleg, textos pròxims a la seua experiència, anticipar i comprovar hipòtesis a través del títol i les il·lustracions, captar el sentit global del text, realitzar inferències directes, destacar les idees principals i resumir-ne oralment el contingut.</p> <p>BL2.3. Llegir en mitjans digitals per a buscar i seleccionar de manera guiada informació de fonts preseleccionades i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.</p>	<p>CCLI</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD</p>

<p>experiències prèvies); i després de la lectura (destacant-ne la idea o les idees principals). Iniciació a la selecció de lectures personals pròximes als seus interessos de manera autònoma com a font de gaudi. Iniciació a la construcció de coneixements a partir d'informacions procedents de diferents fonts documentals (llibres, premsa, televisió, webs) adequades a la seua edat, etc. Obtenció d'informació de manera guiada per mitjà de ferramentes digitals de busca, visualització i reproducció multimèdia (navegadors web, visualitzadors de documents, reproductors multimèdia, etc.) en dispositius TIC. Utilització de manera autònoma de les biblioteques d'aula i iniciació a l'ús de la biblioteca del centre per a obtenir informació i seleccionar lectures personals, fent ús del sistema d'ordenació i classificació d'estes. Coneixement i respecte de les normes de funcionament de les biblioteques per a un ús responsable d'estes. Participació en accions previstes en el pla lector del centre referides a la comprensió i la dinamització lectora (presentació de novetats bibliogràfiques, trobades amb autors, etc.).</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS Lectura de textos pròxims a l'experiència infantil en distints suports (impresos, digitals i audiovisuals) eliminant el sil·labeig, amb una correcta correspondència entre fonemes i grafies, i iniciant-se progressivament en l'entonació adequada (punt, coma, signes d'admiració i interrogació). Lectura de textos que continguen jocs amb el llenguatge, tant populars com cultes: tirallongues, sopes de lletres senzilles, jeroglífics, cal·ligrames, faules, on s'exercite la pronunciació correcta. Lectura de textos impresos i digitals, tant de l'àmbit escolar com de la vida quotidiana: normes, fulls d'instruccions simples, definicions simples, receptes, etc., així com de notícies senzilles en els mitjans de comunicació social. Aplicació dels elements bàsics dels textos narratius, descriptius i expositius a la comprensió i interpretació d'estos.</p>	<p>BL2.4. Utilitzar de manera autònoma la biblioteca d'aula i de manera guiada la biblioteca de centre per a obtenir informació i seleccionar lectures personals; reconèixer i utilitzar els seus sistemes d'ordenació i classificació i respectar les normes de funcionament.</p> <p>BL2.5. Participar de manera responsable, a proposta dels adults, en accions del pla lector del centre com ara presentacions de novetats bibliogràfiques, trobades amb autors, etc., per a la millora de la competència lectora i per a refermar-ne l'hàbit lector.</p>	<p>CCLI CSC SIIE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>
---	--	--

Bloc 3: COMUNICACIÓ ESCRITA: ESCRIURE Curs 2n

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA Coneixement i ús, a partir de models, dels elements bàsics (suport textual, silueta, variacions tipogràfiques, presència d'il·lustracions, etc.) dels textos escrits que regixen la vida quotidiana de l'aula, com ara tirallongues, jeroglífics, cal·ligrames, faules, definicions simples i sopes de lletres, fulls d'instruccions, receptes i notícies senzilles dels mitjans de comunicació social. Planificació: definició de la silueta i l'organització de les idees en el text, per a escriure textos narratius, descriptius i explicatius.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS Escriptura i reescriptura, individual o col·lectiva, de textos amb diferents intencions, tant de l'àmbit escolar com del social, amb una cal·ligrafia, orde i neteja adequats i amb un vocabulari en consonància amb el nivell educatiu. Redacció de l'esborrany, avaluació i revisió del text per a millorar-lo amb ajuda de guies (organitzadors lògics) i dels companys. Reescriptura del producte final. Escriptura de textos narratius amb elements bàsics com l'argument, l'escenari espaciotemporal i els personatges principals. Escriptura dels textos descriptius i explicatius de temes diversos i adequats a l'edat. Organització de la informació en paper en forma de llistes, seqüències temporals, taules i imatges. Iniciació a l'organització i representació del text de manera creativa utilitzant ferramentes d'edició de continguts digitals que permeten incloure text amb format caràcter (font, grandària, negreta, subratllat, cursiva, etc.). Emmagatzematge de la informació digital aplicant un esquema d'organització molt senzill (arxius o carpetes en discos durs, etc.). Selecció raonada de les produccions a incloure en el portfolio.</p>	<p>BL3.1. Planificar i escriure de manera reflexiva i dialogada, per mitjà de l'observació de models i amb la col·laboració dels seus companys, textos dels gèneres més habituals del nivell educatiu, redactar l'esborrany, mantenir l'orde lògic i evitar repeticions innecessàries, amb un vocabulari apropiat i utilitzant els recursos lingüístics adequats.</p> <p>BL3.2. Participar de manera col·lectiva en el procés de revisió de textos escrits, detectant errors, de manera reflexiva i dialogada, amb ajuda dels seus companys, i presentar-los cuidant els aspectes formals i respectant les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu.</p> <p>BL3.3. Utilitzar, a partir de models, l'escriptura per a organitzar la informació obtinguda durant l'escolta activa o la lectura reflexiva de fonts preseleccionades, per mitjà de llistes, taules, seqüències temporals, imatges i dibuixos per a utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p>

Memorització comprensiva de la informació degudament organitzada.		
---	--	--

Bloc 4: CONEIXEMENT DE LA LLENGUA Curs 2n

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA Diferenciació entre significant i significat. Identificació del diccionari i de la seua funció. Busca del significat de paraules simples. Ús de programes i aplicacions educatives per a l'adquisició de vocabulari. Tipus d'oracions: enunciatives (afirmatives i negatives), interrogatives i exclamatives. Identificació de les oracions en un text. Distinció dels paràgrafs d'un text. Identificació de les llengües d'Espanya. Reconeixement de les tradicions populars en les llengües cooficials. Identificació de les diferències bàsiques de les llengües cooficials. Consciència de les variants lingüístiques de les diferents llengües presents en el context social i escolar. Actitud positiva davant dels usos de les llengües, evitant qualsevol acte de discriminació. Perseverança davant de l'esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Estratègies d'aprenentatge cooperatiu. Busca d'orientació o ajuda quan la necessita. Disseny de projectes individuals o col·lectius, planificació. Organització d'un projecte amb ajuda guiada. Desenvolupament de projectes en equip de manera guiada. Compliment de la seua part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Diàleg entre iguals dirigit. Bones formes de conducta: guarda el torn de paraula, es dirigix al receptor amb respecte, cuida la seua privacitat i intimitat, etc. Identificació de conductes inadequades en l'ús de les TIC.	BL4.1. Reconèixer, de manera guiada, els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu per a interpretar, elaborar i revisar textos de manera col·lectiva. BL4.2. Utilitzar, de manera guiada, el diccionari alfabètic, i programes i aplicacions educatives senzilles per a identificar el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió col·lectiva de textos. BL4.3. Identificar i reproduir diferents tipus d'oracions adequades al nivell per a, amb ajuda de models, millorar les habilitats de comprensió, expressió i interacció orals i escrites. BL4.4. Identificar les diferències bàsiques de les llengües cooficials i les seues tradicions per a reconèixer-les en les produccions pròpies i alienes, dins i fora de l'àmbit escolar. BL4.5. Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància sense abandonar quan li costa realitzar-les, i demanar ajuda si la necessita. BL4.6. Participar en el procés de planificació del desenvolupament d'un producte o una tasca, ordenar, amb ajuda, els passos que s'ha de seguir, reconèixer si els ha realitzat correctament i expressar-ne les seues opinions sobre el resultat. BL4.7. Participar en equips de treball realitzant la part de la tasca assignada i col·laborant amb els altres membres del grup per a aconseguir metes comunes. BL4.8. Interactuar i compartir continguts digitals de manera guiada utilitzant ferramentes de comunicació en temps real, adequades al nivell, amb dispositius de les TIC, i aplicant bones formes de conducta.	CCLI CAA CCLI CD CAA CCLI CAA CAA SIEE CAA SIEE CSC CAA SIEE CCLI CD CSC
CONTINGUTS ESPECÍFICS Nom, adjectiu i verb. Classes de noms: individuals i col·lectius. Adjectius qualificatius i determinatius (possessius i numerals). Demonstratius. Pronoms personals. Temps verbals (present, passat i futur). Regles bàsiques d'ortografia. Identificació dels signes de puntuació, interrogació i exclamació. Ús de les majúscules. Identificació de les estructures bàsiques de la llengua en produccions orals i escrites. Augmentatius i diminutius. Interacció i identificació de l'interlocutor per mitjà de ferramentes de comunicació en temps real amb dispositius de les TIC (videoconferència, missatgeria instantània, etc.) en situacions de comunicació dirigides o espontànies.		

Bloc 5: EDUCACIÓ LITERÀRIA Curs 2n

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
CONTINGUTS ESPECÍFICS Identificació, a través de la lectura i l'audició en l'àmbit escolar, sense referències metaliteràries, dels elements que rimem o marquen el ritme, com a trets distintius de poemes i cançons, i de les referències al narrador, els personatges, l'espai i el temps en contes i altres relats breus, sempre que apareguen de manera explícita. Jocs de paraules. Identificació, a través de la lectura o l'audició en l'àmbit escolar, de jocs de paraules senzills en textos literaris. Escolta activa i lectura guiada, individual o dialògica, en l'aula d'obres de la tradició popular, com ara contes, cançons o tirallongues per a obtenir informació sobre l'entorn més pròxim i la pròpia tradició cultural. Elaboració, a partir de models o amb ajuda de guies, de textos narratius breus orals o escrits com ara relats i poemes senzills, utilitzant recursos retòrics i mètrics adequats a l'edat. Selecció raonada de les produccions a incloure en el portfoli. Dramatització de fragments i diàlegs de contes, poemes i altres	BL5.1. Identificar i anomenar, amb les seues pròpies paraules, els elements que diferencien els textos literaris narratius i poètics i captar el sentit d'alguns recursos retòrics quan apareixen en textos literaris, mentre participa en activitats de lectura, audició col·lectiva, recitació i dramatització. BL5.2. Seleccionar informació de fonts preseleccionades amb ajuda de guies, sobre l'entorn social o la tradició cultural, a través de la lectura o audició col·lectiva dels textos literaris dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la, seguint indicacions de l'adult, en les tasques d'aprenentatge. BL5.3. Elaborar, oralment i per escrit, de manera col·laborativa a partir de models, amb sentit estètic i creativitat, relats breus i poemes senzills amb recursos retòrics i mètrics adequats al nivell. BL5.4. Participar en produccions col·lectives realitzant dramatitzacions senzilles de textos literaris com fragments i	CCLI CEC CCLI CAA CEC CCLI CEC SIEE CCLI CSC

<p>textos breus dramatitzables. Identificació del narrador i els personatges, així com els torns d'intervenció en textos dramàtics. Interpretació de personatges representants accions i/o gestos més definitoris d'estos. Adequació del llenguatge a la representació dramàtica a través de l'entonació, el ritme i el volum. Autoavaluació de les dramatitzacions pròpies i coavaluació de les dramatitzacions dels companys amb l'ajuda d'instruments d'avaluació senzills.</p>	<p>diàlegs de contes, poemes, etc. i no literaris com conversacions en situacions quotidianes, usant una entonació, volum i gestos adequats a través del joc i l'experimentació.</p>	<p>CEC</p>
--	--	------------

Curs 3r

Bloc 1: COMUNICACIÓ ORAL: PARLAR I ESCOLTAR Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA Estratègies i normes d'interacció oral apreses: escoltar atentament i respectar les normes de cortesia a més de les intervencions, sentiments i experiències dels altres. Formulació d'hipòtesis sobre significats a partir de l'anàlisi d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics (modulació i to de la veu, gestualitat, llenguatge corporal i postural). Utilització d'estratègies de comprensió dels missatges orals: atenció, retenció, anticipació del contingut i de la situació per mitjà del context verbal i no verbal, identificació d'idees principals i secundàries i de la intenció del parlant. Estructura de l'entrevista. Introducció a la descripció detallada, orde espacial en les descripcions. Recursos de l'expressió oral: pronunciació, entonació i ritme; expressió facial, moviments, to de veu; mirar els interlocutors. Ús de les diferents estratègies de memòria visual i auditiva.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS Situacions de comunicació, dirigides o espontànies: assemblees, conversacions i diàlegs reals o simulats. Organització del discurs: exposició clara i ordenada mantenint el tema per a expressar la capacitat, el gust, la preferència, l'opinió, l'acord o desacord, el sentiment. Utilització de recursos per a controlar el procés de comunicació (pot repetir, per favor? Perdó, no ho entenc, etc.). Comprensió de textos orals literaris o no literaris amb finalitat didàctica o d'ús quotidià. Informació personal, familiar i de l'entorn pròxim. Identificació de paraules clau com a estratègia de comprensió dels missatges. Expressió i producció de textos orals literaris i no literaris. Narratius: situacions o experiències personals, anècdotes, acudits, producció creativa de contes, travallengües i endevinalles; descriptius: descripcions de persones, animals objectes i llocs; expositius: formulació de preguntes per a entrevistes, introducció a la definició de conceptes, exposició de coneixements treballats en classe, etc.; instructius: regles de jocs, instruccions per a realitzar treballs manuals, receptes, etc.; argumentatius: discussions, expressió i defensa d'opinions personals; predictius: formulació d'hipòtesis sobre experiments, conseqüències de comportament, etc. Expressió de missatges verbals i no verbals. Identificació de l'ús d'expressions i valoracions de caràcter sexista. Selecció raonada de les produccions a incloure en el portfolio. Memorització de textos orals amb diferent finalitat (lúdica, d'aprenentatge, etc.) com ara poemes, travallengües, endevinalles, etc. i textos expositius i descriptius breus. Reproducció de textos breus i senzills respectant l'entonació, pauses, modulació de la veu, etc., en diàlegs i fragments de contes, històries, etc. Identificació dels mitjans de comunicació social: ràdio, cine, publicitat, televisió, internet. Comprensió de textos orals procedents de la televisió, la ràdio i internet com a instrument d'aprenentatge i d'accés a informacions sobre fets i esdeveniments pròxims a l'experiència i pròxims al seu entorn i els seus interessos. Expressió d'opinió. Producció de textos orals propis dels mitjans de comunicació</p>	<p>BL1.1. Participar en conversacions i assemblees i utilitzar el diàleg per a resoldre conflictes interpersonals, escoltant amb atenció, respectant el torn de paraula i les normes de cortesia, exposant idees i opinions, mantenint el tema i ordenant el discurs amb frases curtes i ben construïdes.</p> <p>BL1.2. Captar el sentit global i reconèixer idees principals, secundàries i dades específiques de la informació verbal i no verbal de textos orals pròxims a la seua experiència, i resumir-ne oralment el contingut.</p> <p>BL1.3. Produir, de manera guiada, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, respectant les seues característiques formals i organitzant el discurs amb l'entonació i la pronunciació adequades i utilitzant el vocabulari pertinent i un llenguatge respectuós.</p> <p>BL1.4. Memoritzar i reproduir, de manera guiada, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, prèviament escoltats o llegits en diferents formats, i aplicar amb creativitat les estratègies d'expressió oral adequades.</p> <p>BL1.5. Interpretar textos orals pròxims a la seua experiència procedents dels mitjans de comunicació social, utilitzant les estratègies de comprensió oral del nivell educatiu, i resumir-ne el contingut i imitar, per mitjà del joc i la simulació, les estructures i el llenguatge propi d'estos textos.</p>	<p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CSC</p>

social, amb especial incidència en la notícia, per mitjà de simulació per a oferir i compartir informació.		
--	--	--

Bloc 2: COMUNICACIÓ ESCRITA: LLEGIR Curs 3r

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA</p> <p>Estudi i anàlisi dels elements bàsics dels textos narratius (identificació del narrador o narradors, els personatges i l'argument) i aplicació d'estos coneixements a la comprensió i interpretació dels textos.</p> <p>Estudi dels elements bàsics dels textos descriptius (orde en la descripció) i expositius (introducció i desenrotllament del contingut, i suports gràfics i visuals).</p> <p>Estudi de textos multimodals senzills, interpretant el missatge a partir de la confluència de textos, imatges, gràfics, etc.</p> <p>Ús d'estratègies bàsiques per a la comprensió lectora: abans de la lectura, anticipant hipòtesi a través d'informació paratextual (subtítols, capítols) i analitzant l'estructura bàsica del text; durant la lectura, usant el diccionari, captant el sentit global del text i iniciant-se en els sentits figurats i els significats no explícits en els textos, i després de la lectura.</p> <p>Selecció de lectures personals pròximes als seus interessos de manera autònoma com a font de gaudi.</p> <p>Construcció de coneixements a partir d'informacions procedents de diferents fonts documentals (llibres, premsa, televisió, webs adequades a la seua edat, etc.) i iniciació en la busca i localització dirigides en enciclopèdies, diccionaris i llibres de divulgació per a ampliar coneixements.</p> <p>Ús, de manera guiada, de ferramentes de busca i visualització digital en dispositius de les TIC per a obtenir informació.</p> <p>Utilització de manera autònoma de les biblioteques d'aula i de centre per a obtenir informació i seleccionar lectures personals, fent ús del sistema d'ordenació i classificació d'estes.</p> <p>Iniciació en la busca de documents a través de la utilització del programa de gestió de la biblioteca escolar.</p> <p>Coneixement i respecte de les normes de funcionament de les biblioteques per a un ús responsable d'estes.</p> <p>Participació en diferents accions previstes en el pla lector del centre referides a la comprensió i la dinamització lectora, com ara debats amb escriptors, etc.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>Lectura de diferents tipus de textos continus i iniciació als discontinus, en distints suports (impresos, digitals i multimodals).</p> <p>Lectura de textos (impresos, digitals i multimodals), tant de l'àmbit escolar com del social: llegendes, romanços, anotacions, anuncis, pel·lícules, cartes, notícies senzilles, etc., on s'exerceix la pronunciació.</p> <p>Lectura en veu alta amb pronunciació correcta i entonació i ritme adequats, d'acord amb els signes de puntuació.</p> <p>Aplicació dels elements bàsics dels textos narratius, descriptius i expositius a la comprensió i interpretació d'estos.</p> <p>Utilització dels coneixements obtinguts a partir d'informacions procedents de diferents fonts documentals en treballs personals.</p>	<p>BL2.1.Llegir, de manera guiada, adequant-se al format i a l'estructura textual, textos de l'àmbit escolar i social i triar les seues lectures personals d'acord amb els seus gustos i preferències.</p> <p>BL2.2.Interpretar de manera guiada, a través de la reflexió i el diàleg, textos pròxims a la seua experiència, anticipar i comprovar hipòtesis a través del títol, de subtítols i d'elements icònics, destacar idees principals i secundàries, localitzar informació específica que done resposta a preguntes plantejades, realitzar inferències i resumir-ne oralment i per escrit el contingut.</p> <p>BL2.3. Llegir en mitjans digitals per a buscar, seleccionar i emmagatzemar de manera guiada informació de fonts preseleccionades i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.</p> <p>BL2.4. Utilitzar de manera autònoma les biblioteques d'aula i de centre per a obtenir informació i seleccionar lectures personals, i reconèixer i utilitzar de manera responsable els seus espais i els seus sistemes d'ordenació i classificació respectant les normes de funcionament</p> <p>BL2.5. Participar de manera responsable i a proposta dels adults en accions del pla lector del centre, com debats amb escriptors, per a millorar la seua competència lectora i per a refermar l'hàbit lector.</p>	<p>CCLI</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD</p> <p>CCLI CSC SIIE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>

Bloc 3: COMUNICACIÓ ESCRITA: ESCRIURE Curs 3r

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA</p> <p>Coneixement i ús guiat dels elements bàsics de textos (suport textual, silueta, variacions tipogràfiques, presència d'il·lustracions, etc.) de l'àmbit escolar i social, com ara anotacions, murals, definicions, resums, anuncis, notícies, contes, cartes, normes de joc o ortogràfiques, etc.</p> <p>Respecte als altres, en les produccions escrites, per mitjà de l'ús d'un lèxic adequat.</p> <p>Planificació: inclusió dels recursos lingüístics més adequats, per a escriure textos narratius, descriptius, explicatius i predictius.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>Esriptura i reescriptura, individual o col·lectiva, de textos amb diferents intencions, tant de l'àmbit escolar com del social.</p> <p>Ús del llenguatge no verbal en les produccions escrites.</p>	<p>BL3.1. Planificar i escriure, de manera reflexiva i dialogada, per mitjà de l'observació de models i amb la col·laboració dels seus companys, textos dels gèneres més habituals del nivell educatiu, redactant l'esborrany, substituint elements del model donat, respectant les característiques formals i l'orde lògic, amb un vocabulari apropiat i utilitzant els recursos lingüístics adequats.</p> <p>BL3.2. Realitzar, per mitjà de procediments guiats, el procés de revisió de textos escrits, detectant errors, de manera reflexiva i dialogada, amb ajuda dels seus companys per a millorar el producte final i presentar-lo cuidant els aspectes formals i respectant les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu.</p> <p>BL3.3. Utilitzar de manera guiada l'escriptura per a organitzar la informació obtinguda durant l'escolta activa o la lectura reflexiva</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p>

<p>Aplicació de les normes ortogràfiques tant en les produccions escrites pròpies com en dictats, entre altres tècniques, a fi de consolidar les normes gramaticals i ortogràfiques.</p> <p>Ús d'un vocabulari adequat al nivell educatiu.</p> <p>Redacció de l'esborrany, avaluació i revisió del text per a millorar-lo amb ajuda de guies (instruccions verbals) i dels companys.</p> <p>Reescriptura del producte final.</p> <p>Participació en l'avaluació de produccions escrites, tant pròpies com d'altres, per mitjà de la consulta de models i l'intercanvi d'impressions.</p> <p>Reconeixement dels principis pels quals es regulen els drets d'ús i distribució de la informació.</p> <p>Redacció de textos narratius amb elements bàsics com l'argument, l'escenari espaciotemporal i la identificació del narrador i dels personatges.</p> <p>Redacció, seguint models, de textos descriptius, amb atenció especial a l'orde en la descripció, i explicatius, distingint clarament la introducció del desenrotllament i incloent-hi suports gràfics i visuals.</p> <p>Redacció, seguint models, de textos predictius, acompanyats de suports gràfics i visuals.</p> <p>Resum i presentació de la informació utilitzant els connectors i el vocabulari conceptual de manera adequada al nivell educatiu, posant especial atenció en els estils de lletra, títols, puntuació i ortografia correcta.</p> <p>Organització i representació del text de manera creativa utilitzant ferramentes d'edició de continguts digitals que permeten incloure text amb format caràcter (font, grandària, negreta, subratllat, cursiva, etc.) i imatges.</p> <p>Emmagatzematge de la informació digital seguint un esquema d'organització senzill (arbre de carpetes i dispositius d'emmagatzematge extern).</p> <p>Selecció raonada de les produccions a incloure en el portfolio.</p> <p>Memorització comprensiva de la informació degudament organitzada.</p>	<p>de fonts preseleccionades, per mitjà de llistes, taules i gràfics per a utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge o comunicar conclusions.</p>
--	--

Bloc 4: CONEIXEMENT DE LA LLENGUA Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA</p> <p>L'oració com a unitat de significat: subjecte i predicat.</p> <p>Orde dels elements de l'oració.</p> <p>Concordança de gènere i nombre entre les paraules de l'oració.</p> <p>Identificació d'oracions simples segons la intenció de l'emissor.</p> <p>Identificació de diferents comunitats de parla hispana.</p> <p>Interès per conèixer i per tindre competència en els dos idiomes cooficials de la Comunitat Valenciana.</p> <p>Consciència de les variants lingüístiques de les diferents llengües presents en el context social i escolar.</p> <p>Actitud positiva davant dels usos de les llengües, evitant qualsevol acte de discriminació.</p> <p>Perseverança davant de l'esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Adaptació als canvis. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu.</p> <p>Busca d'orientació o ajuda quan es necessita.</p> <p>Planificació de projectes individuals o col·lectius, fer plans.</p> <p>Organització d'un projecte. Avaluació tant del projecte com del producte amb ajuda del professorat.</p> <p>Desenrotllament de projectes en equip, complint la seua part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Sensibilitat.</p> <p>Valoració de les aportacions dels altres. Capacitat de regular i canviar les emocions pròpies.</p>	<p>BL4.1. Aplicar els coneixements sobre els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu, adquirits per mitjà d'un procés guiat de reflexió individual i col·lectiva, per a interpretar, elaborar i revisar textos.</p> <p>BL4.2. Utilitzar, de manera guiada, diferents tipus de diccionaris en línia i impresos (alfabètic, de sinònims i antònims) per a resoldre dubtes sobre el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió de textos.</p> <p>BL4.3. Diferenciar el subjecte i el predicat, aplicant la concordança dels seus elements dins de l'oració per a construir oracions simples adequades al nivell, detectant errors i resolent els seus dubtes per mitjà d'un procés guiat de reflexió individual i col·lectiva.</p> <p>BL4.4. Diferenciar els trets distintius de les llengües cooficials per a reconèixer-los en produccions orals i escrites, pròpies i alienes, tant dins com fora de l'àmbit escolar i identificar les diferents comunitats de parla hispana.</p> <p>BL4.5. Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància, adaptar-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats i demanar ajuda si es necessita.</p> <p>BL4.6. Planificar la realització d'un producte o una tasca, proposant un pla ordenat d'accions, i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb les orientacions del professorat.</p> <p>BL4.7. Participar en equips de treball realitzant la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes, reconeixent el seu rol, confiant en les seues possibilitats i en les dels seus companys i regulant les seues emocions davant dels conflictes, utilitzant el diàleg igualitari.</p> <p>BL4.8. Interactuar i compartir continguts de manera guiada</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CCLI CD</p>
<p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>Classes de noms: concret, abstracte.</p> <p>Gentilicis.</p> <p>Articles: definit i indefinit.</p> <p>Adjectius: indefinits i interrogatius.</p> <p>Segmentació de la paraules en síl·labes.</p> <p>Distinció de la síl·laba tònica.</p> <p>Classificació de les paraules pel nombre de síl·labes i pel lloc que ocupa la síl·laba tònica.</p> <p>Concordança de gènere i nombre, en substantius, adjectius,</p>		

<p>articles i pronoms personals. Identificació de l'infinitiu dels verbs extrets de diferents produccions orals i escrites. El verb: temps (present, passat i futur), mode indicatiu. Reconeixement del temps verbal utilitzat en produccions orals i escrites. Regles d'ortografia aplicades a les produccions pròpies. Derivació de paraules: prefixos i sufixos. Diferenciació entre paraules simples, compostes i derivades. Famílies lèxiques. Paraules primitives i derivades. Paraules invariables i homònimes. Paraules polisèmiques. Identificació de l'arrel i la desinència de verbs regulars a partir del seu infinitiu. Estructura del diccionari. Ús del diccionari per a conèixer els distints significats de paraules desconegudes presents en produccions orals i escrites, tant de l'entorn escolar com del social. Ús d'abreviatures. Característiques lingüístiques diferencials de les llengües cooficials. Exposició d'idees i opinions per mitjà de les ferramentes de comunicació més comunes amb dispositius de les TIC (correu electrònic, videoconferència, missatgeria instantània, telefonia, etc.). Identificació de l'interlocutor en les ferramentes de comunicació de les TIC més comunes. El correu electrònic: enviament i recepció de missatges. Bones formes de conducta: guarda el torn de paraula, es dirigix al receptor amb respecte, pondera el seu temps de parla, cuida la seua privacitat i intimitat, etc. Mecanismes per a identificar i comunicar a l'adult les males conductes en entorns digitals.</p>	<p>utilitzant algunes de les ferramentes de comunicació més comunes en dispositius de les TIC, aplicant bones formes de conducta i utilitzant un llenguatge no discriminatori.</p>	<p>CSC</p>
---	--	------------

Bloc 5: EDUCACIÓ LITERÀRIA Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS ESPECÍFICS Ús de referències metaliteràries per a la identificació, a través de la lectura o l'audició autònomes o dialogades, per mitjà d'interacció, en l'àmbit escolar dels elements que caracteritzen textos narratius, poètics i teatrals. La rima i el ritme com a elements distintius de poemes i cançons. El narrador, els personatges principals i secundaris, l'espai i el temps en contes i altres relats breus, encara que no apareguen de manera explícita. La hipèrbole. Ús de referències metaliteràries per a la identificació de la hipèrbole, a través de la lectura o l'audició autònomes o dialogades, en l'àmbit escolar. Escolta activa i lectura autònoma, en l'aula o en el context familiar, d'obres de la tradició popular, com ara llegendes, al·lelúies i refranys per a obtenir informació sobre l'entorn més pròxim, incloent-hi referències a elements del medi ambient, la climatologia, la geografia o la història, entre altres. Registre guiat de la informació obtinguda a través de la lectura per a utilitzar-la posteriorment amb finalitat acadèmica. Elaboració amb ajuda de guies, de manera individual o col·lectiva (col·laborativa), de narracions breus de caràcter literari que continguin elements fantàstics i recursos literaris adequats al nivell educatiu. Elaboració amb ajuda de guies, de manera individual o col·lectiva (col·laborativa), de poemes amb ús de recursos mètrics i retòrics adequats al nivell educatiu. Selecció raonada de les produccions a incloure en el portafolio. Dramatització i representació de contes, poemes i altres textos breus dramatitzables (conversacions, cançons, endevinalles, etc.). Interpretació de personatges, representant els seus trets més definitoris per mitjà de recursos lingüístics i no lingüístics. Adequació del llenguatge a la representació dramàtica, modulació de la veu, imitació de registres, etc. Autoavaluació de les dramatitzacions pròpies i coavaluació de les dramatitzacions dels companys per mitjà de criteris i indicadors establits prèviament.</p>	<p>BL5.1. Identificar utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, els elements que caracteritzen els textos literaris narratius, poètics i teatrals i alguns recursos retòrics quan apareixen en textos literaris, mentres participa en activitats de lectura, audició col·lectiva, recitació i dramatització.</p> <p>BL5.2. Buscar i seleccionar informació de manera responsable de fonts preseleccionades, emmagatzemant-la digitalment, sobre l'entorn social o la pròpia tradició cultural a través de la lectura o audició col·lectiva dels textos literaris dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.</p> <p>BL5.3. Escriure de manera col·laborativa, seguint guies i models, amb sentit estètic i creativitat, narracions breus i poemes amb recursos retòrics i mètrics adequats al nivell educatiu.</p> <p>BL5.4. Participar en produccions col·lectives realitzant dramatitzacions de textos literaris i no literaris adequats al nivell educatiu i als seus interessos, com ara contes, diàlegs, jocs de rol, etc., aplicant amb sentit estètic les estratègies de comunicació oral i les tècniques expressives apreses.</p>	<p>CCLI CEC</p> <p>CCLI CD CAA CEC</p> <p>CCLI CEC SIEE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>

Bloc 1: COMUNICACIÓ ORAL: PARLAR I ESCOLTAR Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA</p> <p>Estratègies i normes d'interacció oral apreses: escoltar atentament, respectar les intervencions, els sentiments i experiències dels altres, posant-se en el seu lloc. Formulació d'hipòtesis sobre contingut i context, i sobre significats a partir de l'anàlisi d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics (modulació i to de la veu, gestualitat, llenguatge corporal i postural).</p> <p>Reconeixement de situacions que afavorixen o impedeixen la comunicació.</p> <p>Utilització d'elements del llenguatge no verbal com a complement a la comunicació (moviments, expressió facial, gestos, etc.) i del verbal (pauses, to, etc.) per a emfatitzar el contingut del discurs.</p> <p>Utilització d'estratègies de comprensió dels missatges orals: distinció entre sentit literal, inferencial i estètic. Formulació d'hipòtesis sobre contingut i context, i sobre significats a partir de l'anàlisi d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics (modulació i to de la veu, gestualitat, llenguatge corporal i postural).</p> <p>Estructura de l'enquesta.</p> <p>Planificació de l'expressió oral. Suport gràfic.</p> <p>Recursos de l'expressió oral: pronunciació, entonació i ritme. Expressió facial, moviments i to de veu. Mirar els interlocutors.</p> <p>Importància de la millora en expressió oral.</p> <p>Ús de les diferents estratègies de memòria visual i auditiva.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>Situacions de comunicació, dirigides o espontànies: diàlegs, conversacions i col·loquis sobre temes escolars.</p> <p>Organització lògica del discurs.</p> <p>Identificació, interpretació i diferenciació de missatges verbals i no verbals.</p> <p>Comprensió, interpretació i valoració de textos orals literaris o no literaris amb finalitat didàctica o d'ús quotidià.</p> <p>Reconeixement d'idees principals, secundàries i detalls rellevants.</p> <p>Informació personal, familiar i de l'entorn pròxim. Compres, indicacions de lloc o adreces.</p> <p>Expressió i producció de textos orals literaris i no literaris.</p> <p>Narratius: relatar esdeveniments, anècdotes, acudits, reconstruir poemes en manera de contes, etc.; descriptius: descripcions detallades de personatges, paisatges, imatges, etc.; expositius: enquestes i entrevistes, definició de conceptes, exposicions, presentacions orals, etc.; instructius: regles de jocs, instruccions per a realitzar treballs, resoldre problemes, realitzar un experiment, etc.; argumentatius: discussions, expressió coherent d'opinions personals; predictius: formulació d'hipòtesis, anuncis, recomanacions, etc.</p> <p>Descripció física i descripció detallada. Orde lògic i espacial.</p> <p>Identificació de l'ús d'expressions i valoracions de caràcter sexista, evitant-ne l'ús en les nostres produccions.</p> <p>Selecció raonada de les produccions a incloure en el portfolio.</p> <p>Memorització de poemes, tirallongues, endevinalles, refranys i altres textos orals amb diferent finalitat (lúdica, d'aprenentatge, etc.).</p> <p>Reproducció de contes i altres textos breus i senzills escoltats en diferents formats.</p> <p>Identificació i classificació dels mitjans de comunicació social: ràdio, cine, publicitat, televisió, internet, etc.</p> <p>Comprensió de textos orals procedents de la ràdio, de la televisió o d'internet com a instrument d'aprenentatge i d'accés a informacions sobre fets i esdeveniments pròxims a la seua experiència i que resulten significatius en el seu entorn.</p> <p>Expressió d'opinió.</p> <p>Producció de textos orals propis dels mitjans de comunicació social, amb especial incidència en la notícia i l'anunci publicitari, per mitjà de simulació, oferint i compartint informació.</p>	<p>BL1.1. Participar en col·loquis sobre temes escolars, conversacions, entrevistes i diàlegs per a resoldre conflictes, escoltant amb atenció, posant-se en el lloc de l'altre, respectant el contingut del discurs de l'interlocutor i expressant les seues idees i opinions de manera ordenada.</p> <p>BL1.2. Reconèixer les idees principals, secundàries i algunes dades específiques de la informació verbal i no verbal de textos orals de l'àmbit escolar i social i expressar la seua opinió sobre el contingut del missatge.</p> <p>BL1.3. Produir, de manera guiada, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, respectant-ne l'estructura i utilitzant el vocabulari, l'entonació, la dicció i els recursos no verbals correctament, a més d'un llenguatge respectuós.</p> <p>BL1.4. Memoritzar i reproduir, de manera guiada, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, escoltats o llegits prèviament en diferents formats, i aplicar amb creativitat les estratègies d'expressió oral adequades.</p> <p>BL1.5. Interpretar textos orals de l'àmbit escolar i social procedents dels mitjans de comunicació, utilitzant les estratègies de comprensió oral del nivell educatiu, expressar la seua opinió sobre el contingut del missatge i la intenció de l'emissor, i imitar, per mitjà de simulació i amb ajuda de guies, les estructures i el llenguatge propis d'estos textos.</p>	<p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CSC</p>

Bloc 2: COMUNICACIÓ ESCRITA: LLEGIR Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I</p>	<p>BL2.1.Llegir, de manera guiada, adequant-se al format i a l'estructura</p>	<p>CCLI</p>

<p>LITERATURA Estudi i anàlisi dels elements bàsics de textos narratius (distinció entre introducció, nuc i desenllaç). Estudi dels elements bàsics dels textos descriptius (esquema de contingut) i expositius (distinció entre exemples i definicions) i introducció a l'estudi dels argumentatius (plantejament d'un problema o assumpte i els seus arguments amb la intenció de convèncer). Estudi i anàlisi de textos multimodals, interpretant el missatge a partir de la confluència de textos, imatges, gràfics, etc. Introducció a l'estudi dels elements bàsics de textos periodístics (titulars, entradeta i peu de fotos). Introducció a l'estudi dels elements bàsics de textos il·lustrats, d'àlbums i contes infantils (associació de la informació que aporten les il·lustracions amb el contingut del text i seqüenciació de la història). Ús d'estratègies per a la comprensió lectora: abans de la lectura, anticipant hipòtesis a través d'informació paratextual (context) i analitzant l'estructura del text i la seua tipologia; durant la lectura, reformulant hipòtesis, relacionant els coneixements previs (tema, conceptes bàsics, vocabulari, etc.) amb la informació nova que aporta el text, associant la informació que ofereixen les il·lustracions amb el contingut del text, realitzant inferències i interpretant sentits figurats i significats no explícits en els textos; i després de la lectura (destacant idees principals i secundàries i localitzant informació específica que done resposta a preguntes determinades). Selecció de lectures personals pròximes als seus interessos de manera autònoma com a font de gaudi. Busca, localització dirigida i lectura d'informació en distints tipus de textos i fonts documentals (enciclopèdies, diccionaris, llibres de divulgació, revistes, etc.) per a ampliar coneixements i aplicar-los en treballs personals. Utilització dirigida de ferramentes de busca i visualització digital en dispositius de les TIC per a localitzar i tractar la informació de manera responsable, fent ús de webs adequats a la seua edat (enciclopèdies, diccionaris i repositoris en línia). Utilització de manera autònoma de les biblioteques d'aula i centre, i iniciació en l'ús de les municipals i públiques, per a obtenir informació i seleccionar lectures personals, fent ús dels seus diferents espais funcionals. Coneixement i respecte de les normes de funcionament de les biblioteques per a un ús responsable d'estes. Participació en diferents accions previstes en el pla lector del centre referides a la comprensió i la dinamització lectora (apadrinament lector, clubs de lectura, etc.).</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS Lectura de diferents tipus de textos continus i discontinus, en distints suports (impresos, digitals i multimodals), tant de l'àmbit escolar com del social: reglaments senzills; notícies en periòdics, revistes i webs infantils; diaris, cartes i correus electrònics, mapes, plans i gràfics, cançons, etc. Lectura en veu alta amb pronunciació correcta i entonació i ritme adequats, segons els signes de puntuació. Aplicació dels elements bàsics dels textos narratius, descriptius i expositius a la comprensió i interpretació d'estos.</p>	<p>textual, textos de l'àmbit escolar i social i triar les seues lectures personals i de suport a les tasques d'aprenentatge segons els seus gustos i preferències.</p> <p>BL.2.2. Interpretar, amb les orientacions de l'adult i l'ajuda dels seus companys, a través del diàleg i la reflexió, textos de l'àmbit escolar i social, anticipar i comprovar hipòtesis a través d'elements de format i de capítols i índexs, destacar idees principals i secundàries, localitzat informació específica que done resposta a preguntes plantejades, realitzat inferències i expressar la seua opinió sobre el contingut.</p> <p>BL.2.3. Llegir en mitjans digitals per a buscar, seleccionar i emmagatzemar informació de manera responsable i reconeixent que pot no ser fiable, amb les orientacions de l'adult i l'ajuda dels seus companys, i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.</p> <p>BL.2.4. Utilitzar de manera autònoma les biblioteques d'aula i de centre, i de manera guiada les biblioteques de l'entorn social pròxim, per a buscar informació i seleccionar lectures personals i reconèixer i utilitzar de manera responsable els seus espais, respectant-ne les normes de funcionament.</p> <p>BL.2.5. Participar de manera responsable en accions del pla lector del centre, com apadrinaments lectors, clubs de lectura, etc. per a millorar la seua competència lectora, refermar l'hàbit lector i col·laborar, amb supervisió, en el desenvolupament d'algunes activitats.</p>	<p>CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD</p> <p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>
---	---	---

Bloc 3: COMUNICACIÓ ESCRITA: ESCRIURE Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA Coneixement i ús guiat dels elements bàsics de textos (suport textual, silueta, variacions tipogràfiques, presència d'il·lustracions, etc.) de l'àmbit escolar i social, com ara notícies i articles d'opinió per a webs infantils o escolars, diaris, cartes, correus electrònics, textos explicatius de mapes, plans, gràfics, etc. Ús en les produccions escrites d'un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències. Planificació: inclusió dels recursos lingüístics més adequats per a escriure textos narratius, descriptius, explicatius, predictius i argumentatius.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS Escritura i reescritura, individual o col·lectiva, de textos de l'àmbit escolar o social amb diferents intencions. Ús del llenguatge no verbal en les produccions escrites. Aplicació de les normes ortogràfiques tant en les produccions escrites pròpies com en dictats, entre altres tècniques, a fi de consolidar les normes gramaticals i ortogràfiques. Ús d'un vocabulari adequat al nivell educatiu. Redacció de l'esborrany, avaluació i revisió del text per a millorar-lo amb ajuda de guies (instruccions verbals) i dels companys. Reescritura del producte final. Participació activa i guiada en l'avaluació, autoavaluació i coavaluació de produccions escrites, tant pròpies com d'altres, contrastant amb la consulta de models.</p>	<p>BL.3.1. Planificar i escriure, de manera reflexiva i dialogada, amb ajuda de guies i la col·laboració dels seus companys, textos dels gèneres més habituals del nivell educatiu, redactar l'esborrany, mantenir la seua estructura, amb un vocabulari apropiat, i utilitzar els recursos lingüístics amb creativitat i sentit estètic.</p> <p>BL.3.2. Realitzar, per mitjà de procediments guiats, el procés de revisió de textos escrits, detectant errors amb ajuda de guies i resolent els seus dubtes de manera reflexiva i dialogada, per a millorar el producte final i presentar-lo cuidant els seus aspectes formals i respectant les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu.</p> <p>BL.3.3. Utilitzar, de manera guiada, l'escriptura per a organitzar la informació obtinguda durant l'escolta activa o la lectura reflexiva, i reconèixer que pot no ser fiable, per mitjà de taules, quadros sinòptics, gràfics o ferramentes senzilles d'edició de continguts digitals, per a utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge o per a comunicar conclusions utilitzant diversos recursos de manera responsable.</p>	<p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA CD</p>

<p>Redacció de textos narratius amb distinció entre plantejament, nuc i desenllaç.</p> <p>Redacció de textos descriptius, seguint un esquema clar de contingut, i explicatius, distingint clarament entre definicions i exemples.</p> <p>Redacció, de manera guiada, de textos predictius, acompanyats o no de suports gràfics i visuals.</p> <p>Redacció, seguint models, de textos argumentatius, amb plantejament d'un problema o tesi i els seus arguments.</p> <p>Respecte per les llicències d'ús, modificació i distribució de continguts generats per altres.</p> <p>Resum i presentació de la informació per mitjà d'un text utilitzant els connectors i el vocabulari conceptual de manera adequada al nivell educatiu, posant especial atenció en els estils de lletra, títols, puntuació i ortografia correcta.</p> <p>Organització i representació del text de manera creativa utilitzant ferramentes d'edició de continguts digitals que permeten incloure text amb format caràcter (font, grandària, negreta, subratllat, cursiva, etc.) i la manipulació bàsica d'imatges (translació, rotació i escalat).</p> <p>Emmagatzematge de la informació digital seguint un esquema d'organització senzill (arbre de carpetes i dispositius d'emmagatzematge extern).</p> <p>Selecció raonada de les produccions a incloure en el portfoli.</p> <p>Memorització comprensiva de la informació degudament organitzada.</p>		
---	--	--

Bloc 4: CONEIXEMENT DE LA LLENGUA Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LENGUA I LITERATURA</p> <p>Selecció de les definicions donades en el diccionari segons el context de les paraules.</p> <p>Diferents classes de diccionaris.</p> <p>Normes d'ús del diccionari per a buscar qualsevol classe de paraula.</p> <p>Diferenciació del substantiu i del verb dins de l'oració.</p> <p>Diferenciació entre oració, paràgraf i text.</p> <p>Associació de les diferents llengües d'Espanya amb les corresponents comunitats autònomes.</p> <p>Identificació de les principals característiques de les llengües d'Espanya.</p> <p>Interès per conèixer i per tindre competència en els dos idiomes cooficials de la Comunitat Valenciana.</p> <p>Consciència de les variants lingüístiques de les diferents llengües presents en el context social i escolar.</p> <p>Actitud positiva davant dels usos de les llengües, evitant qualsevol acte de discriminació.</p> <p>Perseverança davant de l'esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Adaptar-se als canvis. Resiliència, superar obstacles i fracassos. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Busca d'orientació o ajuda quan la necessita de manera precisa.</p> <p>Planificació i organització de projectes individuals o col·lectius.</p> <p>Organització i gestió d'un projecte. Selecció de la informació tècnica i els materials. Avaluació del projecte i el producte amb ajuda de guies. Millora del producte i del procés després de l'avaluació.</p> <p>Desenrotllament de projectes en equip, transformació d'idees en accions, complint la seua part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Ajuda, confluència, treball amb tots, acceptació de tots.</p> <p>Control de l'expressió de sentiments i emocions en conflictes.</p> <p>Enviament i recepció de continguts digitals per mitjà de ferramentes comunes amb dispositius de les TIC que ho permeten amb l'objecte de compartir informació.</p> <p>Gestió i protecció de la identitat digital. Consciència de la necessitat de protegir la seua privacitat i la dels altres.</p> <p>Bones formes de conducta: guarda el torn de paraula, es dirigeix al receptor amb respecte, pondera el seu temps de parla, cuida la seua privacitat i intimitat, etc.</p> <p>Maneres de previndre i denunciar les males formes de conducta com el ciberassetjament o la discriminació per gènere o cultura.</p> <p>Responsabilitat de protegir altres contra els perills en la comunicació a través de les TIC.</p>	<p>BL4.1. Aplicar els coneixements sobre els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu adquirits per mitjà d'un procés de reflexió individual i col·lectiva, per a interpretar, elaborar i revisar textos, detectar errors i resoldre els seus dubtes amb la supervisió d'un adult i la col·laboració dels seus companys.</p> <p>BL4.2. Utilitzar, amb supervisió, diferents tipus de diccionaris en línia i impresos (diccionaris d'homònims i temàtics), per a resoldre dubtes sobre el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió de textos.</p> <p>BL4.3. Reconèixer la concordança dels elements constitutius de l'oració per a construir oracions simples adequades al nivell, detectar errors i resoldre els seus dubtes per mitjà d'un procés guiat de reflexió individual i col·lectiva.</p> <p>BL4.4. Diferenciar les característiques geogràfiques de les llengües d'Espanya per reconèixer-les en produccions orals i escrites, pròpies i alienes, tant dins com fora de l'àmbit escolar.</p> <p>BL4.5. Seguir instruccions de tasques d'aprenentatge i mantindre l'atenció mentre les realitza, adaptar-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats i demanar ajuda si la necessita.</p> <p>BL4.6. Planificar la realització d'un producte o una tasca proposant un pla ordenat d'accions, seleccionar els materials i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb ajuda de guies per a l'observació.</p> <p>BL4.7. Participar en equips de treball realitzant la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes, acceptar el seu rol, fer aportacions i ajudar els altres membres del grup, i expressar les seues emocions davant dels conflictes de manera respectuosa i utilitzant el diàleg igualitari.</p> <p>BL4.8. Interactuar i compartir amb supervisió continguts digitals a través de les ferramentes de comunicació més comunes amb dispositius de les TIC, aplicar bones formes de conducta, utilitzar un llenguatge no discriminatori i previndre, denunciar i protegir altres de les males pràctiques com el ciberassetjament.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CCLI CD CSC</p>
<p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>Classificació i característiques generals de cada classe de nom.</p> <p>Adjectius determinatius: exclamatiu.</p> <p>Concordança de gènere i nombre (substantius col·lectius, paraules invariables, homònims, irregularitats en la concordança entre masculí i femení).</p> <p>Identificació de diftongs i hiats en les paraules.</p> <p>Regles bàsiques d'accentuació.</p> <p>Conjugació del mode indicatiu de verbs regulars.</p> <p>Formes impersonals dels verbs: gerundi i participi.</p> <p>Regles per a la formació de comparatius i superlatius.</p> <p>Relació de les desinències verbals amb la conjugació: mode, temps, nombre i persona.</p>		

<p>Separació de les formes verbals en arrel i desinència. Ús de sigles. Concordança de nombre i persona en els verbs, noms i pronoms personals en l'oració. Tipus d'oracions: exhortatives i dubitatives. Exposició d'idees i opinions per mitjà de les eines de comunicació més comunes amb dispositius de les TIC (correu electrònic, xat, videoconferència, missatgeria instantània, telefonia, etc.).</p>		
---	--	--

Bloc 5: EDUCACIÓ LITERÀRIA Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS ESPECÍFICS Identificació del narrador, els personatges i les referències, explícites o implícites, a l'espai i al temps en novel·les o fragments de novel·les. Mesura de versos, distinció entre art major i menor i identificació de fenòmens de contacte fonètic entre paraules i dins de les paraules. Distinció entre diàleg i acotacions, identificació de la utilitat d'estes i del valor unitari d'actes i escenes. Identificació de l'espai i del temps en què transcorre l'acció sempre que aparega explícit en les acotacions. La metàfora i l'al·literació. Identificació de recursos retòrics com metàfores i al·literacions en textos literaris orals i escrits de l'àmbit escolar. Escolta activa i lectura autònoma, en l'aula, d'obres o fragments d'obres de la literatura universal, adaptades a l'edat, per a obtenir informació sobre elements com el medi ambient, la climatologia, la geografia o la història, entre altres, de l'entorn més pròxim i d'altres països i civilitzacions. Registre, amb supervisió, de la informació obtinguda per a utilitzar-la posteriorment amb finalitat acadèmica. Elaboració guiada i col·laborativa d'obres teatrals que tracten temes del seu interès, amb unitat d'espai i temps i amb creativitat i recursos retòrics adequats al nivell educatiu. Escripció de poemes que tracten temes del seu interès i ús de recursos retòrics i mètrics adequats al nivell educatiu. Ús de les TIC de manera guiada per a realitzar les distintes fases de la creació textual. Selecció raonada de les produccions a incloure en el portfoli. Dramatització de textos literaris i no literaris adequats al nivell educatiu com ara anuncis, conversacions, etc., sobre temes d'interès per a l'alumnat. Representació i dramatització de xicotetes escenes teatrals en grup partint de models, amb sentit estètic i creativitat. Identificació de les possibilitats expressives lingüístiques i no lingüístiques (cos, moviment, veu), així com les característiques formals dels textos en representacions teatrals. Autoavaluació de les dramatitzacions pròpies i coavaluació de les dramatitzacions dels companys, per mitjà de criteris i indicadors prèviament establits.</p>	<p>BL5.1. Identificar, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, els elements que caracteritzen les novel·les, poesies, cançons i obres teatrals i alguns recursos retòrics quan apareixen en textos literaris, mentre participa en activitats de lectura, audició col·lectiva, recitació i dramatització.</p> <p>BL5.2. Buscar, seleccionar i emmagatzemar digitalment informació de fonts diverses sobre la tradició cultural pròpia a través de la lectura o audició reflexiva dels textos literaris, dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu, amb orientacions de l'adult i l'ajuda dels seus companys, per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge, i reconèixer que la informació pot ser no fiable.</p> <p>BL5.3. Escriure de manera col·laborativa, seguint guies i models i amb sentit estètic i creativitat, relats breus, poemes i obres de teatre senzilles que tracten temes del seu interès, utilitzant recursos retòrics i mètrics adequats al nivell educatiu.</p> <p>BL5.4. Participar en produccions col·lectives realitzant dramatitzacions de textos literaris i no literaris adequats al nivell i representacions teatrals, i aplicar amb sentit estètic i creativitat les estratègies de comunicació oral i les tècniques expressives i teatrals apreses.</p>	<p>CCLI CEC</p> <p>CCLI CD CAA CEC</p> <p>CCLI CEC SIEE</p> <p>CCLI SIEE CEC</p>

Curs 5t

Bloc 1: COMUNICACIÓ ORAL: PARLAR I ESCOLTAR Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA Estratègies i normes d'interacció oral apreses: identificació de les característiques de la situació comunicativa per a adequar-hi les seues intervencions, respecte pel paper del moderador i per les intervencions i els sentiments, experiències, idees, opinions i coneixement dels altres, tècniques d'escolta activa. Reformulació d'hipòtesis a partir de la comprensió de nous elements. Distinció entre sentit literal, inferencial, crític i estètic. Utilització d'estratègies de comprensió dels missatges orals: distinció entre sentit literal, inferencial, crític i estètic. Formulació d'hipòtesis sobre contingut i context. Formulació d'hipòtesis sobre significats a partir de l'anàlisi d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics (modulació i to de la veu, gestualitat, llenguatge corporal i postural). Planificació del contingut en l'expressió oral. Ús de suport gràfic. Organització del discurs a la situació. Ús d'estratègies de memòria visual i auditiva per a retindre la informació de textos expositius. Ús de suports gràfics i escrits, esquemes i resums per a memoritzar textos. Identificació, classificació i comparació dels mitjans de comunicació social: ràdio, cine, publicitat, televisió, internet, etc. Identificació dels subgèneres informatius, d'opinió i persuasius: notícia, entrevista, reportatge, debat, publicitat. Estructura i característiques. Valoració dels mitjans de comunicació social com a instrument d'aprenentatge i d'accés a informacions i experiències d'altres persones. Valoració crítica dels mitjans de comunicació, distingint informació d'opinió i identificant la intenció comunicativa.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p>	<p>BL1.1. Participar en debats i col·loquis sobre temes pròxims a la seua experiència respectant al moderador i utilitzar el diàleg per a resoldre conflictes interpersonals, escoltant activament, identificant i respectant les emocions i el contingut del discurs de l'interlocutor, exposant i reformulant de manera organitzada les seues opinions amb un llenguatge respectuós.</p> <p>BL1.2. Identificar tipologies textuals i realitzar inferències interpretant sentits figurats i significats no explícits de la informació verbal i no verbal de textos de l'àmbit escolar i social, expressant la seua opinió sobre el contingut del missatge i la intenció de l'emissor.</p> <p>BL1.3. Produir, amb supervisió, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, a partir d'un guió previ amb una estructura coherent i utilitzant el vocabulari, l'entonació, la dicció adequades i els recursos no verbals correctament, a més d'un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BL1.4. Memoritzar i reproduir amb supervisió, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, prèviament escoltats o llegits en diferents formats, aplicant amb creativitat les estratègies d'expressió oral adequades.</p> <p>BL1.5. Interpretar textos orals de l'àmbit escolar i social procedents dels mitjans de comunicació, utilitzant les estratègies de comprensió oral del nivell educatiu, expressant la seua opinió sobre el contingut del missatge i la intenció de l'emissor i imitant, amb ajuda de guies, l'estructura i el llenguatge propi d'estos textos a fi d'oferir i compartir informació i opinió sobre temes pròxims a la seua experiència.</p>	<p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CSC</p>

<p>Situacions de comunicació, dirigides o espontànies: debats i col·loquis sobre temes pròxims a les seues experiències.</p> <p>Organització del discurs: tècniques de reformulació i ús d'un llenguatge respectuós.</p> <p>Identificació, interpretació i diferenciació de missatges verbals i no verbals.</p> <p>Identificació, comprensió, interpretació i valoració de textos orals literaris o no literaris amb finalitat didàctica o d'ús quotidià de diferent tipologia (narratius, descriptius, informatius, instructius, argumentatius, etc.).</p> <p>Informació personal, familiar i de l'entorn pròxim.</p> <p>Reconeixement d'idees principals i secundàries, detalls rellevants i valors no explícits.</p> <p>Expressió i producció de textos orals literaris i no literaris, ja treballats en els nivells anteriors i amb major grau de complexitat, de diferent tipologia (narracions, descripcions, instruccions, argumentacions, exposicions, definició de conceptes, conferències, etc.).</p> <p>Ús de fórmules de cortesia.</p> <p>Ús conscient dels recursos lingüístics i no lingüístics de l'expressió oral (gestos, entonació, etc.).</p> <p>Ús del llenguatge no discriminatori.</p> <p>Selecció raonada de les produccions a incloure en el portfolio.</p> <p>Memorització de textos literaris i no literaris de diferents gèneres adequats a la seua edat.</p> <p>Reproducció de fragments de contes, històries, acudits, prèviament escoltats en diferents suports, mantenint l'estructura dels mateixos i usant les possibilitats expressives lingüístiques i no lingüístiques.</p> <p>Comprensió de textos orals procedents de la ràdio i televisió o d'internet per a obtenir informació general sobre fets i esdeveniments d'actualitat i com a instrument d'aprenentatge i d'accés a informacions i experiències d'altres persones que resulten significatius.</p> <p>Producció de textos orals propis dels mitjans de comunicació social per mitjà de simulació o participació per a oferir i compartir informació.</p>	
--	--

Bloc 2: COMUNICACIÓ ESCRITA: LLEGIR Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LENGUA I LITERATURA</p> <p>Estudi i anàlisi dels elements bàsics de textos periodístics en diaris locals (cos de la notícia i intenció comunicativa).</p> <p>Iniciació a l'estudi dels elements bàsics de textos instructius (reglaments, receptes, exàmens, etc.).</p> <p>Estudi dels elements bàsics de textos poètics (introducció als recursos expressius bàsics), teatrals (identificació dels textos dels diversos personatges per la tipografia diferenciada per als noms i els seus parlaments).</p> <p>Estudi dels elements bàsics de textos il·lustrats, d'àlbums i contes (extraient informació complementària de les il·lustracions i relacionant-la amb el significat del text) i iniciació a l'estudi del còmic (elements, text i dibuix, vinyeta, globus, onomatopeies, etc.).</p> <p>Estudi i anàlisi dels elements bàsics dels textos argumentatius (plantejament de l'assumpte i dels seus arguments).</p> <p>Iniciació a l'estudi i anàlisi dels elements bàsics de textos publicitaris (elements icònics i verbals d'una seqüència publicitària, interpretació de llenguatge figurat: personificacions i jocs de paraules).</p> <p>Ús d'estratègies per a la comprensió lectora: abans de la lectura a través d'informació paratextual (tipus de text, suport del mateix, format, tipus de lletra, índexs, paraules clau i elements icònics), establint els objectius de la lectura (lúdic, busca o aprenentatge), anticipant hipòtesis i analitzant l'estructura del text i la seua tipologia; durant la lectura; i després de la lectura (extraient conclusions sobre el que llig).</p> <p>Selecció de lectures personals de manera autònoma com a font de gaudi.</p> <p>Busca, localització i lectura d'informació en distints tipus de textos i fonts documentals per a ampliar coneixements.</p> <p>Utilització de ferramentes de busca i visualització digital aplicant estratègies de filtrat senzilles (diferents buscadors i repositoris, opcions de filtrat dels llocs web, etc.) i configurant les seues característiques més usuals (organització, filtrat, seguretat, etc.) en dispositius de les TIC per a localitzar, seleccionar, tractar i organitzar la informació de manera eficient i responsable, fent ús d'entorns virtuals, pàgines infantils i juvenils, premsa local, enciclopèdies, diccionaris, repositoris en línia, etc.</p> <p>Utilització de manera autònoma de diferents tipus de biblioteques d'aula, centre, municipal, pública) i iniciació guiada a les virtuals, per a obtenir informació en tot tipus de suports i seleccionar lectures personals.</p> <p>Coneixement i respecte de les normes de funcionament de les biblioteques per a un ús responsable de les mateixes.</p> <p>Iniciació en la busca de documents a través de catàlegs de biblioteca en línia, localitzant materials concrets: llibres, revistes, vídeos, CD, còmics, etc.</p> <p>Participació en les diferents accions previstes en el pla lector del centre referides a la comprensió i la dinamització lectora (blog de lectura del centre, etc.).</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>Lectura de qualsevol tipus de textos, continus i discontinus, en distints</p>	<p>BL2.1. Llegir, amb supervisió, adequant-se al format i a l'estructura textual, textos de l'àmbit escolar i social i triar les seues lectures personals i de suport a les tasques d'aprenentatge segons les seues preferències i interessos.</p> <p>BL2.2. Interpretar, amb la supervisió d'un adult i l'ajuda dels seus companys a través del diàleg i la reflexió, textos de l'àmbit escolar i social, anticipant i reformulant hipòtesis a través d'elements de format i de capítols i índexs, destacant idees principals i secundàries i paraules clau, realitzant inferències i interpretant sentits figurats i significats no explícits, reconeixent l'estructura bàsica del text i expressant la seua opinió sobre el contingut i la intenció de l'autor.</p> <p>BL2.3. Llegir en mitjans digitals per a buscar, seleccionar i emmagatzemar informació amb la supervisió de l'adult, comprovant la validesa de la font i utilitzar-la per a ampliar coneixements, donant compte d'algunes referències bibliogràfiques.</p> <p>BL2.4. Utilitzar de manera guiada diferents tipus de biblioteques de l'entorn social i virtual per a buscar i localitzar informació en tot tipus de suports i seleccionar lectures personals, manejant de manera guiada els seus catàlegs en línia i reconèixer i respectar les seues normes de funcionament fent un ús responsable de materials i espais funcionals.</p> <p>BL2.5. Participar de manera responsable en accions del Pla lector del centre, com el seu blog de lectura, etc., per a millorar la seua competència lectora, refermar l'hàbit lector i col·laborar, amb supervisió, fent propostes i assumint responsabilitats en el desenrotllament d'algunes activitats.</p>	<p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD</p> <p>CCLI CD CSC SIEE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>

<p>suports: impresos, digitals i multimodals. Lectura en veu alta amb pronunciació correcta i entonació i ritme adequats, en funció dels signes de puntuació. Aplicació dels elements bàsics dels textos periodístics en diaris locals, instructius, textos il·lustrats, poètics, teatrals, d'àlbums i contes infantils a la comprensió i interpretació dels mateixos. Aplicació dels elements bàsics dels textos argumentatius a la comprensió i interpretació de cartes al director, exàmens, respostes, etc. Aplicació en treballs personals de la informació obtinguda en la busca, localització i lectura en distints tipus de textos i fonts documentals, donant compte d'algunes referències bibliogràfiques: autor, editorial, gènere, il·lustracions, etc.</p>		
---	--	--

Bloc 3: COMUNICACIÓ ESCRITA: ESCRIURE Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA Coneixement i ús guiat dels elements bàsics de textos (suport textual, silueta, variacions tipogràfiques, presència d'il·lustracions, etc.) de l'àmbit escolar i social. Ús en les produccions escrites d'un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències. Planificació: organització del contingut segons la intenció comunicativa, el destinatari i el tipus de text, per a escriure textos periodístics (narratius i argumentatius) i publicitaris.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS Escriptura i reescriptura, individual o col·lectiva, de textos de l'àmbit escolar o social amb diferents intencions. Ús del llenguatge no verbal en les produccions escrites. Aplicació de les normes ortogràfiques tant en les produccions escrites pròpies com en el dictat, entre altres tècniques, a fi de consolidar les normes gramaticals i ortogràfiques. Ús d'un vocabulari adequat al nivell educatiu. Redacció de l'esborrany, avaluació i revisió reflexiva del text per a millorar-lo amb la col·laboració tant dels companys com d'un adult. Reescriptura. Participació activa i autònoma en l'avaluació, autoavaluació i coavaluació de produccions escrites, tant pròpies com alienes, amb la consulta de models i guies. Respecte per les llicències d'ús, modificació i distribució de continguts generats per altres. Redacció de textos periodístics narratius amb especial atenció al cos de la notícia i a la intenció comunicativa. Redacció de textos periodístics argumentatius. Redacció de textos publicitaris distingint entre elements icònics i verbals i amb ús de llenguatge figurat. Redacció guiada de textos instructius com ara reglaments, receptes, exàmens, etc. Selecció de la informació de fonts variades, contrastant la seua fiabilitat. Presentació de la informació per mitjà d'un text utilitzant els connectors i el vocabulari conceptual de manera adequada al nivell educatiu, amb especial atenció als signes de puntuació, cos i estil de la jerarquia de la informació, títols, subtítols, imatges, paraules clau, exemples, etc. Organització i representació del text de manera creativa utilitzant ferramentes digitals senzilles d'edició i presentació que permeten incloure text amb format caràcter (font, grandària, negreta, subratllat, cursiva, etc.), així com la manipulació bàsica d'imatges (translació, rotació i escalat) i/o àudio/vídeo. Emmagatzematge de la informació digital per mitjà d'aplicacions de gestió de la informació (explorador d'arxius) i servicis en xarxa (p. e.: entorn virtual d'aprenentatge), seguint un esquema de classificació senzill. Selecció raonada de les produccions a incloure en el portfoli. Memorització comprensiva de la informació degudament organitzada.</p>	<p>BL3.1. Planificar i escriure, de manera reflexiva i dialogada, amb la supervisió d'un adult i la col·laboració dels seus companys, textos dels gèneres més habituals del nivell educatiu, redactant l'esborrany, amb una estructura coherent i un vocabulari apropiat i utilitzant els recursos lingüístics amb creativitat i sentit estètic.</p> <p>BL3.2. Realitzar, amb supervisió, el procés de revisió de textos escrits, detectant errors amb ajuda de guies i resolent els seus dubtes de manera reflexiva i dialogada, per a millorar el producte final i presentar-ho, cuidant els seus aspectes formals i respectant les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu.</p> <p>BL3.3. Utilitzar, amb supervisió, l'escriptura per a organitzar la informació obtinguda durant l'escolta activa o la lectura reflexiva reconeixent que pot no ser fiable, per mitjà d'esquemes lògics, resums, gràfics o ferramentes senzilles de presentació de continguts digitals per a utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge o per a comunicar conclusions utilitzant diversos recursos de manera responsable.</p>	<p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p>

Bloc 4: CONEIXEMENT DE LA LLENGUA Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA Selecció de les definicions donades en el diccionari que més s'ajusten al context. L'estructura del diccionari i la seua aplicació per a la busca de qualsevol classe de paraula. Aspectes més rellevants sobre l'origen de les llengües d'Espanya. Interès per conèixer i per tindre competència en els dos idiomes cooficials de la Comunitat Valenciana. Consciència de les variants lingüístiques de les diferents llengües presents en el context social i escolar. Actitud positiva davant dels usos de les llengües, evitant qualsevol acte de discriminació.</p>	<p>BL4.1. Aplicar els coneixements sobre els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu adquirits per mitjà d'un procés de reflexió individual i col·lectiva, per a interpretar, elaborar i revisar textos detectant errors i resolent dubtes, amb la supervisió d'un adult i la col·laboració dels seus companys.</p> <p>BL4.2. Utilitzar, amb supervisió, diferents tipus de diccionaris en línia i impresos (diccionaris d'homònims i temàtics), per a resoldre dubtes sobre el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió de textos.</p> <p>BL4.3. Reconèixer els diferents tipus de subjectes per a elaborar oracions adequades al nivell, detectant errors i resolent els seus dubtes de forma</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p> <p>CCLI CAA</p>

<p>Perseverança davant de l'esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Adaptació als canvis. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos. Aprendre de manera autònoma. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Obtenció d'informació per a usar-la eficaçment. Busca d'orientació o ajuda quan la necessita de manera precisa. Planificació, organització i gestió de projectes individuals o col·lectius. Establiment d'estratègies de supervisió. Selecció de la informació tècnica i els materials. Presa de decisions i calibratge d'oportunitats i riscos. Avaluació del projecte i del producte amb ajuda de guies. Millora del producte i el procés després de l'avaluació. Desenrotllament de projectes en equip. Transformació d'idees en accions. Implicació personal i compliment de rols en les tasques d'equip. Acceptació de les aportacions i els punts de vista dels altres. Ús de les eines més comunes de les TIC per a conversar amb la resta del grup amb la finalitat de planificar el treball, aportar idees constructives pròpies, comprendre les idees alienes, etc. i compartir informació i recursos. Ús dels recursos i activitats més comunes d'un entorn virtual d'aprenentatge: descàrrega i pujada de continguts digitals i discussió en fòrums. Gestió de la identitat digital i la privacitat en les eines de comunicació de les TIC.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS Identificació dels diferents substantius i adjectius dins d'un text. El verb: temps (present, passat i futur), mode subjuntiu. Identificació de l'infinitiu dels verbs a partir de qualsevol de les seues formes. Classificació dels verbs en funció de la seua conjugació. Gènere dels adjectius de forma única i dels de doble forma. Les preposicions i conjuncions: identificació i memorització en diferents produccions orals i escrites. Els adverbis: usos i classificació. Els pronoms. Classificació dels verbs en regulars i irregulars. Ús adequat dels signes de puntuació: punt, coma, dos punts. Regles d'accentuació i dièresi. Regles per a la formació d'augmentatius i diminutius. Paraules homònimes. Relació de les desinències verbals amb la conjugació: mode, temps, nombre i persona. Separació de formes verbals en arrel i desinència. Inferència del subjecte i el predicat a partir del verb. Reconeixement i ús de les diferents classes de subjectes. Ús de diferents connectors. Característiques històriques de la llengües d'Espanya i de l'espanyol d'Amèrica.</p>	<p>reflexiva i dialogada, amb la supervisió d'un adult o col·laborant amb els seus companys.</p> <p>BL4.4. Diferenciar les característiques històriques de les llengües d'Espanya i de l'espanyol d'Amèrica, expressant la valoració i el respecte per la varietat lingüística i pels seus parlants.</p> <p>BL4.5. Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració i l'esforç mentre es realitza, adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, intentant resoldre els dubtes pels seus propis mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda si la necessita.</p> <p>BL4.6. Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials, modificar-lo mentre es desenrotlla, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació.</p> <p>BL4.7. Actuar de manera eficaç en equips de treball, acceptant el seu rol i la seua tasca i esforçant-se per a aconseguir metes comunes, fent aportacions i valorant les dels altres, utilitzant el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.</p> <p>BL4.8. Participar en equips de treball compartint informació i continguts digitals de manera oral o escrita amb un llenguatge no discriminatori, utilitzant eines de comunicació de les TIC i entorns virtuals d'aprenentatge. Aplicar bones formes de conducta en la comunicació i previndre, denunciar i protegir a altres de les males pràctiques com el ciberassetjament.</p>	<p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CCLI CD CSC</p>
--	---	--

Bloc 5: EDUCACIÓ LITERÀRIA Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS ESPECÍFICS Identificació de les referències al narrador, als personatges (principals i secundaris), a l'espai i al temps en novel·les de gènere adequades a l'edat: d'aventures, de misteri, de ciència-ficció i de fantasia. Identificació d'estrofes a través de la lectura de textos poètics. Identificació de l'espai i del temps en què transcorre l'acció d'obres teatrals adequades a l'edat, a partir d'elements implícits. Identificació de recursos retòrics com metàfores i hipèrbaton en textos literaris orals i escrits de l'àmbit escolar i en textos publicitaris. Reflexió sobre la identificació de qualsevol dels elements anteriors realitzada per un mateix o pels companys. Ús de les estratègies necessàries, individualment o en equip, d'escolta activa i lectura dialogada o comentada, en l'aula o en altres contextos socials com ara biblioteques o altres contenidors d'informació, de fragments o obres de la literatura universal, adaptades a l'edat, presentades en formats i suports diversos, per a obtenir informació sobre elements com el medi ambient, la climatologia, la geografia o la història, entre altres, de l'entorn més pròxim i d'altres països i civilitzacions. Registre de la informació obtinguda en diversos mitjans per a utilitzar-la posteriorment amb finalitat acadèmica. Elaboració, de manera autònoma i col·laborativa, de poemes i relats amb elements fantàstics o imaginaris, ambdós amb ús de recursos retòrics i mètrics adequats a l'edat per a mostrar-los en l'àmbit escolar en diferents suports. Selecció raonada de les produccions a incloure en el portfoli. Dramatització de textos literaris adaptats i adequats al nivell educatiu. Dramatització de textos no literaris com ara diàlegs, problemes, situacions, etc. Representació, dramatització i creació d'escenes teatrals en grup partint de models previs amb sentit estètic i creativitat.</p>	<p>BL5.1. Identificar, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, els elements bàsics de la novel·la de gènere, les estrofes en textos poètics i les referències a la situació espaciotemporal en obres teatrals i alguns recursos retòrics quan apareixen en textos literaris mentre participa en activitats de lectura, audició col·lectiva, recitat i dramatització.</p> <p>BL5.2. Buscar, seleccionar i emmagatzemar digitalment informació de fonts diverses sobre l'entorn social i cultural pròxim a través de la lectura o audició reflexiva de fragments i obres completes tant clàssics com actuals dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu, per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge, qüestionant la validesa de la informació i donant compte d'algunes referències bibliogràfiques.</p> <p>BL5.3. Escriure amb sentit estètic i creativitat, de manera autònoma o col·laborativa, narracions de ficció versemblants i poemes o cançons, utilitzant recursos retòrics i mètrics adequats al nivell, seguint amb supervisió les distintes fases de la creació textual.</p> <p>BL5.4. Participar en produccions col·lectives realitzant dramatitzacions, representacions i improvisacions, de textos literaris i no literaris adequats al nivell, així com de textos propis, aplicant amb correcció, creativitat i sentit estètic les estratègies de comunicació oral i les tècniques expressives i teatrals apreses.</p>	<p>CCLI CEC</p> <p>CCLI CD CAA CEC</p> <p>CCLI CEC SIEE</p> <p>CCLI CSC SIEE CEC</p>

<p>Ús de les possibilitats expressives lingüístiques i no lingüístiques (cos, moviment, veu) en representacions teatrals.</p> <p>Identificació de les característiques expressives i formals dels textos teatrals.</p> <p>Improvisació, individual i en grup, de contes organitzant la trama argumental i seqüenciant els fets.</p> <p>Autoavaluació de les dramatitzacions pròpies i coavaluació de les dramatitzacions dels companys de classe respectant els criteris prèviament acordats.</p>		
---	--	--

Curs 6t

Bloc 1: COMUNICACIÓ ORAL: PARLAR I ESCOLTAR Curs 6t

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA</p> <p>Estratègies i normes d'interacció oral apreses: identificació del tipus textual, per a adaptar a la situació comunicativa la comprensió i les seues intervencions, formulació d'hipòtesis sobre contingut i context, realització del paper del moderador, respecte pels sentiments, experiències, idees, opinions i coneixement dels altres, tècniques d'escolta activa, arreplegar dades, seleccionar la informació pertinent als objectius de la comunicació i incorporació de les intervencions dels interlocutors. Reformulació d'hipòtesis a partir de la comprensió de nous elements.</p> <p>Distinció entre sentit literal, inferencial, crític i estètic.</p> <p>Utilització d'estratègies de comprensió dels missatges orals: deducció de paraules pel context, extracció de conclusions.</p> <p>Reconeixement d'idees no explícites.</p> <p>Distinció entre sentit literal, inferencial, crític i estètic.</p> <p>Formulació d'hipòtesis sobre contingut i context i sobre significats a partir de l'anàlisi d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics (modulació i to de la veu, gestualitat, llenguatge corporal i postural).</p> <p>Importància de la millora en expressió oral: pronunciació i dicció.</p> <p>Introducció al registre col·loquial i formal.</p> <p>Ús d'estratègies de memòria visual i auditiva per a retindre la informació de textos expositius. Ús de suports gràfics i escrits, esquemes i resums per a memoritzar textos.</p> <p>Identificació, classificació, comparació i valoració dels mitjans de comunicació social: ràdio, cine, publicitat, televisió, internet, etc.</p> <p>Classificació de gèneres orals propis dels mitjans de comunicació: noticiaris, concursos, musicals, esportius, promocionals, sèries, etc.</p> <p>Identificació dels subgèneres informatius, d'opinió i persuasius: notícia, roda de premsa, entrevista, reportatge, debat, publicitat.</p> <p>Valoració crítica dels mitjans de comunicació, distingint informació d'opinió i identificant la intenció comunicativa.</p> <p>Valoració dels mitjans de comunicació social com a instrument d'aprenentatge i d'accés a informacions i experiències d'altres persones.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>Situacions de comunicació dirigides o espontànies: debats i col·loquis sobre temes d'actualitat o pròxims als seus interessos, i mediacions de conflictes.</p> <p>Organització del discurs: exposició coherent, coneixement dels procediments de preguntar i repreguntar, formulació de juís amb claredat i ús d'un llenguatge no discriminatori.</p> <p>Identificació, interpretació i diferenciació de missatges verbals i no verbals.</p> <p>Identificació, comprensió, interpretació i valoració de textos orals literaris o no literaris amb finalitat didàctica o d'ús quotidià, de diferent tipologia (narratius, descriptius, informatius, instructius, argumentatius, etc.).</p> <p>Resum oral de textos procedents de diferents mitjans i suports.</p> <p>Expressió i producció de textos orals literaris i no literaris, ja treballats en els nivells anteriors i amb major grau de complexitat, de diferent tipologia (narracions, descripcions, instruccions, argumentacions, exposicions, definició de conceptes, conferències, etc.).</p> <p>Planificació del contingut en l'expressió oral segons la seua finalitat (acadèmica, social i lúdica). Ús de suport gràfic, sonor i/o tecnològic.</p> <p>Organització del discurs a la situació. Ús conscient dels recursos lingüístics i no lingüístics de l'expressió oral (gestos, entonació, etc.).</p> <p>Ús del llenguatge no discriminatori.</p> <p>Selecció raonada de les produccions a incloure en el portfolio.</p> <p>Memorització de textos literaris i no literaris adequats a l'edat, de diferents gèneres i amb diferent finalitat (lúdica, d'aprenentatge, etc.).</p> <p>Reproducció oral de textos prèviament escoltats o llegits en diferents suports (acudits, exposicions, diàlegs, etc.), mantenint-ne la coherència i estructura.</p> <p>Comprensió de textos orals procedents de la ràdio, de la televisió o d'internet per a obtindre informació general sobre fets i esdeveniments d'actualitat, i com a instrument d'aprenentatge i d'accés a informacions i experiències d'altres persones que resulten significatius.</p> <p>Producció de textos orals propis dels mitjans de comunicació social per mitjà de simulació o participació per a oferir i compartir informació i opinió.</p>	<p>BL1.1. Participar en debats, col·loquis i exposicions sobre temes d'actualitat social pròxims a la seua experiència, adoptant diferents rols i utilitzar el diàleg per a resoldre conflictes interpersonals, escoltant activament, incorporant les intervencions dels altres i respectant els sentiments i el contingut del discurs de l'interlocutor, exposant de manera organitzada el seu discurs i utilitzant un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BL1.2. Identificar tipologies textuales, realitzar inferències interpretant sentits figurats i significats no explícits i deduir el significat de paraules pel context de la informació verbal i no verbal de textos orals de l'àmbit escolar i social, exposant les seues conclusions personals sobre el contingut del missatge i la intenció de l'emissor.</p> <p>BL1.3. Produir, amb supervisió, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, elaborant un guió previ, adequat el discurs a la situació comunicativa, utilitzant una estructura coherent, un vocabulari, dicció i recursos no verbals correctes, a més d'un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BL1.4. Memoritzar i reproduir, individualment i en grup, textos literaris i no literaris adequats al nivell educatiu i pròxims als seus gustos i interessos, prèviament escoltats o llegits en diferents formats, aplicant amb creativitat, les estratègies d'expressió oral adequades.</p> <p>BL1.5. Interpretar textos orals de l'àmbit escolar i social procedents dels mitjans de comunicació, utilitzant les estratègies de comprensió oral del nivell educatiu, exposant les seues conclusions personals sobre el contingut del missatge i la intenció de l'emissor, i imitar, amb supervisió, l'estructura i el llenguatge propi d'estos textos a fi d'oferir informació i opinió sobre temes d'actualitat social pròxims a la seua experiència.</p>	<p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CSC</p>

Bloc 2: COMUNICACIÓ ESCRITA: LLEGIR Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA Estudi i anàlisi dels elements bàsics dels textos instructius (fullets explicatius, textos científics, etc.) i predictius. Estudi i anàlisi dels elements bàsics dels textos publicitaris inferint la relació entre elements lingüístics i no lingüístics en els espots publicitaris televisius i elements contextuals no citats, i identificant-ne la intenció comunicativa. Estudi i anàlisi dels elements bàsics de textos poètics (metàfores, hipèrboles, personificacions, jocs de paraules, etc.), teatrals (escenes, acotacions, etc.). Estudi i anàlisi del còmic (elements, text i dibuix, vinyeta, globus, onomatopeies, etc.). Ús d'estratègies per a la comprensió lectora: abans de la lectura anticipant hipòtesis a través d'informació paratextual (context i <i>abstract</i>), establint els objectius de la lectura, analitzant l'estructura del text i la seua tipologia; durant la lectura (inferint elements contextuals no mencionats); i després de la lectura (reconeixent la intenció de l'autor i confeccionant mapes conceptuals). Selecció de lectures personals de manera autònoma com a font de gaudi. Busca, localització i lectura d'informació en distints tipus de textos i fonts documentals per a ampliar coneixements. Utilització de ferramentes de busca i visualització digital aplicant estratègies de filtrat senzilles (diferents buscadors i repositoris, opcions de filtrat dels llocs web, etc.) i configurant les seues característiques més usuals (organització, filtrat, seguretat, etc.) en dispositius de les TIC per a localitzar, seleccionar, tractar i organitzar la informació de manera eficient i responsable. Utilització, de manera autònoma, de diferents tipus de biblioteques d'aula, centre, municipal, pública o virtual, per a localitzar i obtenir informació en tot tipus de suports i per a seleccionar lectures personals fent ús dels seus catàlegs digitals i en línia. Coneixement i respecte de les normes de funcionament de les biblioteques per fer-ne a un ús responsable. Participació en les diferents accions previstes en el pla lector del centre referides a la comprensió i la dinamització lectora (videofòrum, etc.).</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS Lectura de qualsevol tipus de textos continus i discontinus, en distints mitjans i suports (impresos, digitals i multimodals) en els quals puguen aparèixer frases, paraules, etc. en diverses llengües curriculars. Lectura en veu alta amb pronunciació correcta i entonació i ritme adequats, en funció dels signes de puntuació. Aplicació dels elements bàsics dels textos instructius, predictius, publicitaris, poètics, teatrals i del còmic a la comprensió i interpretació d'estos. Aplicació, en treballs personals, de la informació obtinguda en la busca, localització i lectura en distints tipus de textos i fonts documentals.</p>	<p>BL2.1. Llegir per iniciativa pròpia, adequant-se al format i a l'estructura textual, textos de l'àmbit escolar i social, i triar les seues lectures personals i de suport a les tasques d'aprenentatge, segons les seues preferències i interessos, raonant les seues eleccions.</p> <p>BL2.2. Interpretar, de manera autònoma, reflexiva i dialogada amb l'ajuda dels seus companys, textos de l'àmbit escolar i social, anticipant i reformulant hipòtesis, inferint elements contextuals no explícits, identificant la tipologia del text i exposant les seues conclusions personals sobre el contingut i la intenció de l'autor.</p> <p>BL2.3. Llegir en mitjans digitals de manera autònoma, reflexiva i dialogada per a buscar, seleccionar i emmagatzemar informació, contrastant-la i utilitzant-la per a ampliar coneixements, citant les referències bibliogràfiques.</p> <p>BL2.4. Utilitzar, amb supervisió, diferents tipus de biblioteques per a buscar i localitzar informació en tot tipus de suports i seleccionar lectures personals, manejant de manera guiada els seus catàlegs en línia i reconèixer i respectar les seues normes de funcionament, fent un ús responsable de materials i espais funcionals.</p> <p>BL2.5. Participar de manera responsable i per iniciativa pròpia en accions del pla lector del centre, com ara videofòrums, lectures dialògiques, etc., per a millorar la seua competència lectora i refermar l'hàbit lector, fent propostes i assumint responsabilitats en l'organització i desenrotllament d'algunes activitats.</p>	<p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD</p> <p>CCLI CD CSC SIEE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>

Bloc 3: COMUNICACIÓ ESCRITA: ESCRIURE Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA Coneixement i ús guiat dels elements bàsics de textos (suport textual, silueta, variacions tipogràfiques, presència d'il·lustracions, etc.) de l'àmbit escolar i social. Ús en les produccions escrites, d'un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències. Planificació: organització del contingut i ús dels recursos lingüístics necessaris segons la intenció comunicativa, el destinatari i el tipus de text, per a escriure textos instructius, publicitaris i narratius de caràcter gràfic.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS Escriptura i reescriptura, individual o col·lectiva, de textos amb diferents intencions i de l'àmbit escolar o social. Ús del llenguatge no verbal en les produccions escrites. Aplicació de les normes ortogràfiques tant en les produccions escrites com en dictats, entre altres tècniques, a fi de consolidar les normes gramaticals i ortogràfiques. Ús d'un vocabulari adequat al nivell educatiu. Redacció de l'esborrany, avaluació i revisió reflexiva del text per a millorar-lo amb la col·laboració tant de companys com d'un adult. Reescriptura. Participació activa i autònoma en l'avaluació, autoavaluació i coavaluació de produccions escrites, tant pròpies com dels altres, amb consulta o sense de models i guies. Respecte per les llicències d'ús, modificació i distribució de continguts generats per altres.</p>	<p>BL3.1. Planificar i escriure, de manera reflexiva i dialogada, amb la supervisió d'un adult i la col·laboració dels seus companys, textos dels gèneres més habituals del nivell educatiu, redactant l'esborrany, adequant el contingut a la situació de comunicació, amb una estructura coherent i un vocabulari apropiat i utilitzant els recursos lingüístics amb creativitat i sentit estètic.</p> <p>BL3.2. Realitzar, amb supervisió, el procés de revisió de textos escrits, detectant errors, amb autonomia, i resolent els seus dubtes de manera reflexiva i dialogada, per a millorar el producte final, presentar-lo cuidant els aspectes formals i respectant les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu.</p> <p>BL3.3. Utilitzar, amb supervisió, l'escriptura per a organitzar la informació obtinguda, durant l'escolta activa o la lectura reflexiva, en diferents mitjans de manera contrastada, per mitjà d'esquemes lògics, resums, gràfics i mapes conceptuals o ferramentes senzilles d'edició i presentació de continguts digitals, per a utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge o per a comunicar conclusions, utilitzant els diversos recursos de manera responsable.</p>	<p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p>

<p>Redacció de textos instructius com ara fullets explicatius, textos científics, etc.</p> <p>Redacció de textos publicitaris distingint entre elements lingüístics i no lingüístics i utilitzant elements contextuals no mencionats.</p> <p>Redacció de còmics diferenciant els elements: dibuix, vinyeta, globus, text, onomatopeies, etc.</p> <p>Selecció de la informació de fonts variades, contrastant la seua fiabilitat.</p> <p>Presentació de la informació per mitjà d'un text utilitzant els connectors i el vocabulari conceptual de manera adequada al nivell educatiu, amb especial atenció als signes de puntuació, cos i estil de la jerarquia de la informació, títols, subtítols, imatges, paraules clau, exemples, etc.</p> <p>Organització i representació del text de manera creativa utilitzant ferramentes digitals d'edició i presentació senzilles que permeten incloure text amb format caràcter (font, grandària, negreta, subratllat, cursiva, etc.), la manipulació bàsica d'imatges (translació, rotació i escalat) i/o àudio/vídeo.</p> <p>Emmagatzematge de la informació digital per mitjà d'aplicacions de gestió de la informació (explorador d'arxius) i servicis en xarxa (ex. entorn virtual d'aprenentatge), seguint un esquema de classificació senzill.</p> <p>Selecció raonada de les produccions a incloure en el portfolio.</p> <p>Memorització comprensiva de la informació degudament organitzada.</p>		
--	--	--

Bloc 4: CONEIXEMENT DE LA LLENGUA Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA</p> <p>Inferència del significat de paraules a partir del context.</p> <p>Elecció del diccionari adequat en funció de la busca.</p> <p>Diccionaris en línia.</p> <p>Identificació de les diferents manifestacions del castellà en les diverses comunitats autònomes.</p> <p>Identificació d'aspectes socioculturals relacionats amb les diferents llengües.</p> <p>Identificació i classificació de diferents marcadors lingüístics de procedència regional.</p> <p>Relació de fets de la seua pròpia cultura amb els de cultures diferents.</p> <p>Interès per conèixer i per tindre competència en els dos idiomes cooficials de la Comunitat Valenciana.</p> <p>Consciència de les variants lingüístiques de les diferents llengües presents en el context social i escolar.</p> <p>Actitud positiva davant dels usos de les llengües, evitant qualsevol acte de discriminació.</p> <p>Ús d'un llenguatge no discriminatori i respectuós.</p> <p>Perseverança davant de l'esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Regulació, perseverança, flexibilitat, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació abans, durant i després del procés d'aprenentatge. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos. Aprenentatge de manera autònoma. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Obtenció d'informació per a usar-la eficaçment. Busca d'orientació o ajuda quan la necessita de manera precisa.</p> <p>Planificació, organització i gestió de projectes individuals o col·lectius.</p> <p>Establiment d'estratègies de supervisió. Selecció de la informació tècnica i dels materials. Presa de decisions i calibratge d'oportunitats i riscos.</p> <p>Aportació de solucions originals als problemes. Transformació d'idees en accions. Establiment de criteris per a avaluar el projecte i el producte amb ajuda de guies. Acceptació dels propis errors, i aprendre d'estos. Millora del producte i el procés després de l'avaluació.</p> <p>Desenrotllament de projectes en equip, transformació d'idees en accions.</p> <p>Preses de decisions, calibratge d'oportunitats i riscos. Busca del sentit del seu treball en una tasca complexa que afecta diversos. Entusiasme per les perspectives i els objectius compartits. Sensibilitat i comprensió pels punts de vista dels altres. Busca del consens i el suport dels altres.</p> <p>Ús de les ferramentes més comunes de les TIC per a conversar amb la resta del grup amb la finalitat de planificar el treball, aportar idees constructives pròpies, comprendre les idees alienes, etc., compartir informació i recursos i construir un producte o meta col·lectius.</p> <p>Ús dels recursos i activitats més comunes d'un entorn virtual d'aprenentatge: descàrrega i pujada de continguts digitals, discussió en fòrums, edició conjunta de continguts.</p> <p>Gestió de la identitat digital i la privacitat en les ferramentes de comunicació de les TIC i en entorns virtuals d'aprenentatge.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>Explicitació de coneixements gramaticals que es dominen implícitament.</p> <p>Consolidació de nocions gramaticals, lèxiques, fonològiques i ortogràfiques adquirides en cursos anteriors.</p> <p>Locucions adverbials.</p> <p>Interjeccions: característiques principals.</p> <p>Diferències entre noms individuals i col·lectius: identificació de nom col·lectiu amb el seu corresponent individual.</p>	<p>BL4.1. Aplicar els coneixements sobre els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu, adquirits per mitjà d'un procés de reflexió individual i col·lectiva, per a interpretar, elaborar i revisar textos detectant errors i resolent dubtes, amb la supervisió d'un adult i la col·laboració dels seus companys.</p> <p>BL4.2. Utilitzar, amb autonomia, diferents tipus de diccionaris en línia i impresos (diccionaris bilingües i pàgines web, <i>thesaurus</i>, per a trobar paraules), per a resoldre dubtes sobre el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió de textos.</p> <p>BL4.3. Reconèixer les funcions que realitzen els elements que constitueixen l'oració per a elaborar oracions adequades al nivell educatiu, detectant errors i resolent els seus dubtes de manera reflexiva i dialogada, amb la supervisió d'un adult o col·laborant amb els seus companys.</p> <p>BL4.4. Diferenciar les característiques socioculturals de les llengües d'Espanya i de l'espanyol d'Amèrica, expressant la valoració i el respecte per la varietat lingüística i pels seus parlants, detectant errors i resolent els seus dubtes de manera reflexiva i dialogada.</p> <p>BL4.5. Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració mentre les realitza, mostrar perseverança i flexibilitat davant dels reptes i dificultats, esforçant-se i mantenint la calma i la motivació, intentant resoldre els dubtes pels seus propis mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda si la necessita.</p> <p>BL4.6. Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials i estimar el temps per a cada pas, adaptant-lo davant dels canvis i imprevistos, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació, detallant les millores realitzades.</p> <p>BL4.7. Actuar de manera eficaç en equips de treball, participant en la planificació de metes comunes, prenent decisions raonades, responsabilitzant-se del seu rol i la seua tasca, fent propostes valuoses, reconeixent el treball alié i animant els altres membres del grup, utilitzant el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.</p> <p>BL4.8. Participar en equips de treball per a construir un producte o tasca col·lectiva, compartint informació i continguts digitals de manera oral o escrita, amb un llenguatge no discriminatori, utilitzant ferramentes de comunicació TIC i entorns virtuals d'aprenentatge. Aplicar bones formes de conducta en la comunicació i previndre, denunciar i protegir a altres de les males pràctiques com el ciberassetjament.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CCLI CD CSC</p>

<p>El verb: mode, temps, nombre i persona gramatical de totes maneres verbal.</p> <p>Identificació de les irregularitats més freqüents en els verbs castellans.</p> <p>Segmentació en síl·labes i aplicació de les regles d'accentuació a qualsevol tipus de paraula.</p> <p>Accents diacrítics.</p> <p>Ortografia dels verbs irregulars.</p> <p>Ús adequat dels signes de puntuació: punts suspensius, parèntesi, guió, cometes.</p> <p>Ús dels connectors bàsics que donen cohesió a les produccions orals i escrites.</p> <p>Dedució i anàlisi de les normes que regulen la formació de les paraules.</p> <p>Classificació de les formes verbals segons pertanguen a verbs regulars o irregulars i identificació de les seues diferències.</p> <p>Distinció dels matisos de significat que aporten prefixos i sufixos.</p> <p>Significat d'arcaïsmes, neologismes i estrangerismes d'ús freqüent i la seua relació amb el seu equivalent en castellà.</p> <p>Frases fetes i relació amb el seu sentit figurat.</p> <p>Ús d'adverbis, locucions adverbials i pronoms com substitutius.</p> <p>Identificació dels diferents predicats i de les paraules que fan la funció d'atribut.</p> <p>Diferenciació entre predicat verbal i nominal.</p> <p>Identificació dels complements del predicat verbal (CD, CI i CC).</p> <p>Varietats de la llengua.</p>		
--	--	--

Bloc 5: EDUCACIÓ LITERÀRIA Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>Identificació de les referències al narrador, als personatges (principals i secundaris), a l'espai i al temps en biografies i autobiografies.</p> <p>Identificació d'estrofes en poemes recitats.</p> <p>Identificació de la situació espaciotemporal en obres teatrals llegides o dramatitzades.</p> <p>Reflexió sobre la identificació de qualsevol dels elements anteriors realitzada per un mateix o pels companys.</p> <p>Ús de les estratègies necessàries, individualment o en equip, d'escolta activa i lectura dialogada, comentada o dramatitzada, en el centre o en altres contextos socials, de fragments o obres de la literatura universal, adaptades a l'edat, presentades en formats i suports diversos, per a obtenir informació sobre elements com el medi ambient, la climatologia, la geografia o la història, entre altres, de l'entorn més pròxim i d'altres països i civilitzacions.</p> <p>Registre en diversos mitjans de la informació obtinguda per a utilitzar-la posteriorment amb fins acadèmics. Reflexió sobre la validesa de la informació recopilada per un mateix o pels altres, en el marc d'activitats grupals o individuals.</p> <p>Elaboració de textos propis (orals, escrits o multimodals), sobre temàtiques diverses relacionades amb l'entorn més pròxim o amb altres civilitzacions, utilitzant, entre altres fonts, la informació registrada després de l'escolta activa o la lectura d'obres de la literatura universal.</p> <p>Elaboració, de manera individual, de relats i poemes amb elements fantàstics o imaginaris i amb ús de recursos retòrics adequats a l'edat, per a mostrar-los en l'àmbit escolar o social en diferents suports i mitjans.</p> <p>Elaboració, de manera col·lectiva, d'obres teatrals, originals o adaptades, amb usos d'elements fantàstics o imaginaris, si és necessari, per a mostrar-los en l'àmbit escolar o social, en diferents suports.</p> <p>Teatralització de textos narratius en l'àmbit escolar i social.</p> <p>Selecció raonada de les produccions a incloure en el portfolio.</p> <p>Dramatització de textos literaris adaptats i adequats al nivell.</p> <p>Dramatització de textos no literaris com ara diàlegs, problemes, anuncis, conversacions sobre temes d'interès per a l'alumnat.</p> <p>Representació de textos teatrals i improvisacions.</p> <p>Anàlisi de les característiques expressives, elements i estructura dels textos dramàtics i teatrals i relació amb altres gèneres com el cine o la televisió.</p> <p>Ús de les tècniques teatrals, possibilitats expressives lingüístiques i no lingüístiques, el sentit estètic i la creativitat en improvisacions, dramatitzacions i representacions teatrals de textos propis (creats individualment o en grup) com ara imitar formes variades de parlar, sorolls de l'entorn (trencar vidre, tocar a la porta, xafades, etc.), ús de maquillatge, màscares, etc.</p> <p>Autoavaluació de les dramatitzacions pròpies i coavaluació de les dramatitzacions de dels companys de classe amb responsabilitat i respectant els criteris prèviament acordats.</p>	<p>BL5.1. Identificar, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, els elements bàsics de la biografia i l'autobiografia, les característiques formals dels textos poètics i teatrals, i alguns recursos retòrics quan apareixen en textos literaris mentre participa en activitats de lectura, audició col·lectiva, recitat i dramatització.</p> <p>BL5.2. Buscar, seleccionar i emmagatzemar digitalment informació de fonts diverses sobre l'entorn social i cultural i altres civilitzacions a través de la lectura o audició reflexiva de fragments i obres completes, tant clàssics com actuals, dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge, contrastant la informació i donant compte de les referències bibliogràfiques</p> <p>BL5.3. Escriure amb sentit estètic i creativitat, de manera autònoma o col·laborativa, narracions i obres de teatre originals i versemblants i poemes o cançons, utilitzant els recursos retòrics i mètrics del nivell educatiu, en les distintes fases de creació textual.</p> <p>BL5.4. Participar en produccions col·lectives realitzant dramatitzacions, representacions i improvisacions de textos literaris i no literaris adequats al nivell, així com de textos propis, aplicant amb correcció, creativitat i sentit estètic les estratègies de comunicació oral i les tècniques expressives i teatrals apreses.</p>	<p>CCLI CEC</p> <p>CCLI CD CAA CEC</p> <p>CCLI CEC SIEE</p> <p>CCLI CSC SIEE CEC</p>

COMPETÈNCIES DEL currículum

CCLI: Competència comunicació lingüística.

CMCT: Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.

CD: Competència digital.

CAA: Competència aprendre a aprendre.

CSC: Competències socials i cíviques.

SIEE: Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

CEC: Consciència i expressions culturals.

ÀREA MATEMÀTIQUES

INTRODUCCIÓ

Les matemàtiques constitueixen un conjunt de coneixements que permeten entendre i estructurar la realitat, analitzar-la i obtenir informació per a valorar-la i prendre decisions; són necessàries en la vida quotidiana per a aprendre a aprendre i, també, per tot allò que el seu aprenentatge aporta a la formació intel·lectual general i al desenvolupament cognitiu. L'ús de les eines matemàtiques permet abordar una gran varietat de situacions identificades amb la deducció, la inducció, l'estimació, l'aproximació, la probabilitat, la precisió, el rigor, la seguretat, etc., de manera que comporten no sols utilitzar quantitats i formes geomètriques sinó, i sobretot, trobar patrons, regularitats i lleis matemàtiques la utilitat fonamental de les quals és ajudar a comprendre el món que ens rodeja.

El sentit d'esta àrea en l'Educació Primària és experiencial; l'alumnat ha d'aprendre matemàtiques utilitzant-les en contextos relacionats amb situacions de la vida diària, per a adquirir progressivament coneixements més complexos a partir de les experiències i els coneixements previs. De les tasques i activitats que es plantegen, de la motivació, de l'actitud positiva i dels materials que s'utilitzen dependrà, en gran part, l'èxit en l'aprenentatge. Al mateix temps, s'ha d'afavorir l'aprenentatge cooperatiu, el treball en equip i s'ha de donar una consideració positiva als errors, com també a tot allò que cal tindre en compte per a poder continuar avançant en la consolidació de nous continguts.

L'aspecte lúdic de les matemàtiques és una faceta a destacar, ja que a través del joc podem introduir l'alumnat en la resolució de problemes de forma més motivadora i gratificant. L'ús de materials com ara monedes, cromos, fitxes, boles, àbacs, cubs, regletes, espills... en l'ensenyament de la matemàtica és fonamental i molt beneficiós, ja que proporciona al xiquet l'oportunitat de comprendre a través de la manipulació.

El currículum bàsic s'ha formulat partint del desenvolupament cognitiu i emocional en què es troben els xiquets i les xiquetes d'esta etapa, de la concreció del seu pensament, de les seues possibilitats cognitives, del seu interès per aprendre i relacionar-se entre iguals i amb l'entorn, i del seu pas cap a un pensament abstracte cap al final de l'etapa. Per a desenvolupar l'àrea, d'acord amb estes característiques, s'agrupen els continguts en cinc blocs: processos, mètodes i actituds matemàtiques, nombres, mesura, geometria i estadística i probabilitat.

El bloc 1, Processos, mètodes i actituds en matemàtiques, és l'eix vertebrador de la resta dels blocs; d'esta manera forma part del quefer diari en l'aula per a treballar la resta dels continguts. En concret, formen part d'este bloc les actituds cap a les matemàtiques, la planificació i gestió de projectes, la resolució de problemes i la utilització dels mitjans i recursos tecnològics.

Les estratègies de resolució de problemes constitueixen una de les línies principals de l'activitat matemàtica i han de ser font i suport principal de l'aprenentatge. Durant la resolució de problemes es posen en marxa habilitats com ara llegir atentament, reflexionar, establir un pla de treball que es revisa mentre dura la resolució, modificar el pla si no dona resultat, comprovar la solució si s'ha trobat, comunicar els resultats o plantejar nous problemes.

El bloc 2, Nombres, està organitzat en dos categories conceptuals: el sentit numèric o alfabetització numèrica i l'operativitat, diferenciant entre conceptes, propietats, estratègies i procediments. Els continguts d'este bloc impliquen directament la resta de blocs i altres àrees de coneixement. La seua seqüenciació determina en quin moment de l'etapa s'han d'abordar segons quines tasques i activitats, i la seua complexitat. Els criteris d'avaluació plantegen situacions d'aprenentatge, on la principal naturalesa d'execució és resoldre amb èxit situacions en què intervinguen nombres i les seues relacions, però també altres com les estratègies i els procediments per a abordar el càlcul.

Les estratègies, en concret, són les habilitats i tècniques per a superar bloquejos, el punt de partida cap a la resolució d'una situació problemàtica; els procediments, d'altra banda, són el mètode seguit per a aconseguir-ho. La naturalesa del càlcul ha d'induir a utilitzar un determinat procediment (algorisme o calculadora) o estratègia (estimació, càlcul mental, etc.). Treballar en classe les estratègies del càlcul mental, per tant, constitueix un objectiu prioritari de l'Educació Primària.

El bloc 3, Mesura, està estructurat en dos categories conceptuals: identificar i seleccionar instruments de mesura i mesurar amb estos. A partir del coneixement de diferents instruments i unitats es realitzen mesuraments progressivament amb més dificultat i amb les unitats adequades. Es partix d'unitats corporals i arbitràries, per a passar a mesures normalitzades, les quals s'utilitzen en xicotets projectes de treball sobre mesures en diferents entorns.

El bloc 4, Geometria, està organitzat en una única categoria conceptual enfocada a reproduir, classificar i representar objectes en el plànol i en l'espai, per a descriure el món que ens envolta. Per les seues característiques, l'estudi d'este bloc s'ha d'abordar de manera manipulativa, a través de materials diversos com ara trames de punts, geoplànols, tangrams o palets.

El bloc 5, Estadística i probabilitat, està organitzat en dos categories conceptuals: l'arregla i el registre d'informacions quantificables i la predicció de resultats i càlcul de probabilitats. Tenen especial importància els continguts que afavorixen la presentació de les dades de forma gràfica, clara i ordenada, i permeten descobrir que les matemàtiques faciliten la resolució de problemes de la vida diària. Al seu torn, els continguts d'este bloc inicien l'alumnat en l'ús crític de la informació rebuda per diferents mitjans.

L'aprenentatge basat en plantejament de tasques i activitats permet utilitzar tots aquells continguts que donen resposta a les situacions d'aprenentatge i a l'avaluació des d'una perspectiva criterial, entenent els criteris d'avaluació com minisituacions d'aprenentatge on xiquetes i xiquets apliquen els coneixements adquirits i expressen el seu nivell d'adquisició competencial.

En el marc de les competències clau, les matemàtiques contribueixen a la competència en comunicació lingüística en utilitzar contínuament la comunicació tant oral com escrita en la formulació i expressió de les idees. Les oportunitats per a comunicar idees matemàtiques i el procés d'escoltar, exposar, dialogar i redactar, afavorixen l'expressió i comprensió dels missatges orals i escrits en situacions diverses. És en la resolució de problemes on adquirix especial importància l'expressió tant oral com escrita dels processos realitzats i dels raonaments seguits. Les matemàtiques aporten a l'alumnat el coneixement d'un llenguatge específic, necessari en el desenvolupament de les ciències i en general per a la vida.

L'èmfasi en la funcionalitat dels aprenentatges, la seua utilitat per a comprendre el món que ens rodeja o la mateixa selecció d'estratègies per a la resolució d'un problema, determinen la possibilitat real d'aplicar les matemàtiques a diferents camps de coneixement o a distintes situacions de la vida quotidiana, i contribuir així amb major pes a l'adquisició de la competència matemàtica. Els blocs de continguts estan estructurats per a aplicar aquelles destreses i actituds que permeten raonar matemàticament, comprendre una argumentació matemàtica i expressar-se i comunicar-se en el llenguatge matemàtic. S'han d'utilitzar les eines adequades i integrar el coneixement matemàtic amb altres tipus de coneixement per a obtenir conclusions, reduir la incertesa i enfrontar-se a situacions quotidianes, tasques, de diferent grau de complexitat.

La incorporació a les matemàtiques de eines tecnològiques com a recurs didàctic per a l'aprenentatge i per a la resolució de problemes contribueix en gran manera a millorar la competència digital de xiquetes i xiquets. Les eines tecnològiques, com ara els programes informàtics d'aplicació, els materials digitals didàctics i els recursos en la xarxa, ofereixen l'oportunitat de dissenyar escenaris d'aprenentatge enriquits perquè els xiquets i les xiquetes perceben les matemàtiques com una ciència experimental i un procés explorador significatiu dins de la seua formació.

L'àrea, a més, desenvolupa les tècniques heurístiques que constitueixen models generals de tractament de la informació i de raonament, i consoliden l'adquisició de destreses involucrades en la competència d'aprendre a aprendre com ara l'autonomia, la perseverança, la sistematització, la reflexió crítica i l'habilitat per a comunicar amb eficàcia els resultats del seu treball. La verbalització del procés seguit en l'aprenentatge ajuda a la reflexió sobre què s'ha après, què falta per a aprendre, com i per a què, la qual cosa potencia el desenvolupament d'estratègies que faciliten aprendre a aprendre.

La contribució de les matemàtiques a la competència social i cívica es realitza fonamentalment a través de l'anàlisi funcional i de l'estadística. El treball cooperatiu en matemàtiques adquirix una dimensió singular si s'aprèn a acceptar altres punts de vista diferents del propi, en particular a l'hora d'utilitzar estratègies personals de resolució de problemes, comparant els possibles resultats i triant com a solució aquella que més s'adequa als valors del sistema democràtic i al benestar de la societat, d'acord amb els drets i deures dels ciutadans. El bloc de tractament de la informació facilita a xiquetes i xiquets l'anàlisi matemàtica de les dades necessàries per a la presa de decisions quant a la seua participació social com a ciutadans i consumidors responsables en enquestes, sondejos, escrits, reportatges, gràfics, etc.

En la metodologia de l'àrea estan implícites les estratègies que contribueixen al sentit d'iniciativa i esperit emprenedor: activitat creadora de l'alumnat, la labor investigadora, partir dels coneixements que sobre un tema determinat ja posseïxen... que el fan sentir-se capaç d'aprendre, augmentant la seua autonomia, responsabilitat i compromís personal. L'estructura mateixa de l'àrea propicia el desenvolupament d'estructures mentals que ajuden a organitzar el coneixement, fonamentada en tècniques d'estudi, d'observació i de registre sistemàtic d'informació, ja que es plantegen preguntes i es manegen diverses estratègies per a la presa de decisions racionals i crítiques, i així poder aconseguir metes a curt i llarg termini, amb perseverança i valoració de l'esforç realitzat.

Les matemàtiques contribueixen a la consciència i l'expressió cultural perquè el coneixement matemàtic és expressió universal de la cultura. En tota consciència i expressió cultural hi ha un plantejament que inclou multitud d'aspectes matemàtics, des de la mesura fins a la geometria, passant per la resolució de problemes, que permet a l'alumnat apreciar la importància de l'expressió creativa d'idees, experiències i emocions a través de diferents mitjans, incloent-hi la música, les arts escèniques, la literatura i les arts plàstiques. En particular, la geometria és part integral de l'expressió artística de la humanitat i oferir mitjans per a descriure i comprendre el món que ens rodeja, i apreciar la bellesa de les estructures realitzades.

Continguts i criteris d'avaluació de l'àrea Matemàtiques

Curs 1r

Bloc 1: PROCESSOS, MÈTODES I ACTITUDS EN MATEMÀTIQUES Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Lectura comprensiva de l'enunciat Identificació de la pregunta. Identificació i interpretació de les dades. Selecció de les operacions necessàries i el perquè. Plantejaments i estratègies per a comprendre i resoldre problemes de suma i resta referits a situacions reals senzilles: Problemes orals, gràfics i escrits. Resolució individual o en grup (treball cooperatiu). Explicació oral del procés seguit en la resolució de problemes. Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea. Esforç i força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Ús d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Imaginació de projectes individuals o col·lectius, planificació. Obtenció d'informació de fonts preseleccionades en diferents mitjans seguint les pistes suggerides de l'adult. Obtenció d'informació de manera guiada per mitjà de ferramentes de busca i visualització digital (navegadors web, visualitzadors de documents, aplicacions específiques de l'àrea...) en dispositius TIC. Emmagatzematge d'informació digital sense utilitzar aplicacions de gestió de la informació (explorador d'arxius) ni aplicar cap esquema de classificació (carpetes, etiquetes, etc.). Presentació de la informació etiquetant imatges o a través de textos curts com ara avisos i notes.	BL1.1 Analitzar enunciats de problemes orals i gràfics relacionats amb objectes, fets i situacions de l'entorn immediat utilitzant estratègies com ara: la identificació de les dades i de la pregunta, la selecció de les operacions necessàries i el perquè. BL1.2 En la resolució de problemes i xicotetes investigacions científiques, utilitzar diferents estratègies, com la manipulació i l'experimentació amb materials relacionats amb el problema i la representació per mitjà de dibuixos, i comunicar amb claredat el procés seguit. BL1.3. Reconèixer i utilitzar el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu responent preguntes sobre els coneixements adquirits i quan explica en veu alta el que ha après. BL1.4. Esforçar-se i mantindre l'atenció mentres realitza una activitat sense abandonar quan li costa realitzar-la. BL1.5. Participar en el procés de planificació del desenvolupament d'un producte o una tasca, ordenar amb ajuda els passos que s'han de seguir i expressar les seues opinions sobre el procés i el resultat. BL1.6. Buscar i seleccionar informació en diferents mitjans (orals, en paper o digitals) de forma guiada. Emmagatzemar la informació digital de forma directa. Organitzar la informació utilitzant l'escriptura etiquetant imatges o a través de textos curts com ara avisos i notes.	CMCT CCLI CAA CMCT CCLI CAA CMCT CCLI CAA CAA SIEE CAA SIEE CD CAA

Bloc 2: NOMBRES Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Nom i grafia dels nombres de fins a dos xifres i reconèixer-los en calendaris, llistes, revistes, jocs i qualsevol situació amb contingut numèric. Orde numèric de nombres fins a dos xifres per a organitzar elements o persones en situacions que ho requerisquen (resultats d'un joc, etc.). Aproximació a les nocions de major que, menor que, igual que i a la seua representació. Utilització dels ordinals fins al desé en situacions d'aula i situacions personals (p. ex. la llista i el nombre de germans). Introducció al sistema monetari de la Unió Europea. Identificació del valor de les distintes monedes en relació a preus d'articles quotidians. Ús de diners (monedes de cèntims) per a adquirir un article segons el seu preu marcat. Significat de les operacions de suma (situacions d'unir o afegir) i resta (situacions de llevar o separar). Vocabulari adequat: sumands, signes (+, -, =), etc. Utilització dels algorismes escrits de suma portant i sense portar i resta sense portar. Construcció de sèries numèriques. Ús de diners (monedes de cèntims) per a adquirir un article segons el seu preu marcat. Utilització de la calculadora amb criteri i autonomia per a assajar i investigar situacions de càlcul numèric. Resolució de problemes numèrics d'una operació amb sumes i	BL2.1. Llegir i escriure el valor de nombres naturals fins a dos xifres, en situacions de caràcter numèric d'aula i personals, com ara edats, talles, estatures, la llista, l'orde en les tasques, jocs, amb la intenció de mesurar, comptar, ordenar o comparar estos nombres utilitzant monedes, palets, gomets, ... BL2.2. Sumar i restar nombres naturals de dos xifres amb qualsevol estratègia de càlcul (monedes, dits, objectes, calculadora per a investigar xicotetes situacions numèriques, etc.), i explicar el procés seguit amb les seues pròpies paraules, dibuixos i algorismes escrits. Identificar les operacions en situacions que requerisquen unir o afegir, llevar o separar.	CMCT CCLI CSC CMCT CCLI CAA

restes, referides a situacions reals senzilles de canvi, combinació, igualació i comparació.		
--	--	--

Bloc 3: MESURA Curs 1r

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Significat i utilitat del mesurament en la vida quotidiana (mesures corporals, talles, objectes, receptes, recipients, etc.).</p> <p>Identificació de longituds i masses que definixen atributs dels objectes.</p> <p>Realització de mesures i utilització d'instruments convencionals (regle graduat, balança de pesos, rellotge d'agulles, etc.) i no convencionals (pams, passos, taulells, cordes, pals, pots, botelles).</p> <p>Curiositat i interès per descobrir la mesura d'alguns objectes quotidians i la duració d'activitats habituals, així com per expressar els resultats amb unitats de mesura (kg, m, dia i hora).</p> <p>Elaboració i utilització d'estratègies personals per a realitzar estimacions de mesures (distàncies, grandàries, pesos).</p> <p>Establiment de relacions temporals (ahir, hui, demà, l'any passat, etc.).</p> <p>Unitats de mesura del temps: mitja hora, hora, dia, setmana, mes i any.</p> <p>Maneig del calendari i lectura de les hores senceres en rellotges d'agulles.</p> <p>Utilització del vocabulari adequat per a interpretar i transmetre informacions de forma oral sobre mesuraments senzills.</p> <p>Resolució de problemes senzills de mesura relacionats amb objectes, fets i situacions de la vida quotidiana, seleccionant les operacions de suma i resta amb nombres naturals (fins a dos dígit) utilitzant els algorismes bàsics.</p>	<p>BL3.1. Utilitzar els instruments de mesura no convencionals (pams, passos, taulells) i convencionals (regle graduat, balança de pesos, rellotge d'agulles, calendari, etc.) i les unitats (quilogram, metre, dia i hora) per a realitzar mesuraments de distintes magnituds (longitud, pes/massa i temps) d'objectes i espais del seu entorn immediat.</p> <p>BL3.2. Utilitzar les unitats de mesura de temps (hora, dia, setmana, mes i any) i les seues relacions per a determinar la duració d'interval de temps en situacions reals del seu entorn immediat.</p>	<p>CMCT CSC</p> <p>CMCT CSC</p>

Bloc 4: GEOMETRIA Curs 1r

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Identificació del quadrat, el rectangle i el cercle.</p> <p>El contorn</p> <p>Construcció i comparació de sòlids.</p> <p>Vocabulari específic: damunt, davall, esquerra, dreta, al costat, davant, darrere, dalt, baix, entre,</p>	<p>BL4.1 Reproduir figures planes (formes rectangulars, triangulars i circulars) amb distints materials manipulatiu (p. ex. palletes, palets, geoplans, trames de punts) per a identificar-les en el seu entorn immediat.</p> <p>BL4.2. Calcular el contorn d'objectes de l'aula amb instruments de mesura no convencionals (pam, passos, taulells, etc.).</p> <p>BL4.3. Compondre cossos geomètrics (formes cúbiques i esfèriques) utilitzant distints materials manipulatiu (argila, plastilina, policubs, etc.) per a identificar-los en l'entorn immediat (p. ex. pots de refrescos, caixes de galletes, baló, etc.), utilitzant un vocabulari informal (roda o no roda, formes corbes o rectes, etc.)</p> <p>BL4.4. Utilitzar els termes "damunt, davall, esquerra, dreta, al costat, davant, darrere, dalt, baix, entre" per a descriure la posició d'un objecte respecte a un altre en entorns personals.</p> <p>BL4.5. Identificar els elements geomètrics del nivell quan participa en algunes de les manifestacions artístiques més significatives que formen part de les tradicions culturals i festes locals amb expressió de sensacions, gustos i experiències.</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT CSC</p> <p>CMCT CCLI</p> <p>CMCT CCLI</p> <p>CSC CEC</p>

Bloc 5: ESTADÍSTICA I PROBABILITAT Curs 1r

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Recollida i classificació de dades qualitatives i quantitatives.</p> <p>Representació de pictogrames senzills.</p> <p>Utilització del llenguatge propi de l'atzar: possible, impossible, de vegades.</p>	<p>BL5.1 Registrar dades personals (p. ex. nombre de germans, joguets preferits, etc.) en un pictograma, amb ajuda de diversos materials (p. ex. adhesius, cubs, boles, etc.) per a representar les dades arrelgades.</p> <p>BL5.2 Formular preguntes simples sobre la vida quotidiana (demà hi haurà col·le, plourà, etc.) per a diferenciar entre les expressions possible, impossible, de vegades, amb l'objectiu d'utilitzar el llenguatge senzill de l'atzar.</p>	<p>CMCT CAA</p> <p>CMCT CCLI</p>

Curs 2n

Bloc 1: PROCESSOS, MÈTODES I ACTITUDS EN MATEMÀTIQUES Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Lectura comprensiva de l'enunciat</p> <p>Identificació de la pregunta.</p> <p>Identificació i interpretació de les dades</p> <p>Expressió numèrica de les dades.</p> <p>Selecció de les operacions necessàries i el perquè</p> <p>Plantejaments i estratègies per a comprendre i resoldre problemes de sumes i resta referits a situacions reals senzilles:</p> <p>Problemes orals, gràfics i escrits.</p> <p>Resolució individual o en grup (treball cooperatiu)</p> <p>Explicació oral del procés seguit en la resolució de problemes.</p> <p>Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea.</p> <p>Esforz i força de voluntat.</p> <p>Constància i hàbits de treball.</p> <p>Ús d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu.</p> <p>Busca d'orientació o ajuda quan la necessita.</p> <p>Imaginar projectes individuals o col·lectius, planificació.</p> <p>Organització de projectes amb ajuda guiada.</p> <p>Obtenció d'informació de fonts preseleccionades amb guies i a través de preguntes, i reconèixer que la informació trobada pot no ser fiable.</p> <p>Obtenció d'informació de manera guiada per mitjà de ferramentes de busca i visualització digital (navegadors web, visualitzadors de documents, aplicacions específiques de l'àrea, etc.) en dispositius TIC.</p> <p>Organització de la informació digital utilitzant aplicacions de gestió de la informació (explorador d'arxius) aplicant un esquema de classificació molt senzill.</p> <p>Identificació del tema i organització de la informació en paper en forma de llistes, seqüències temporals, taules i imatges.</p>	<p>BL1.1 Analitzar enunciats de problemes orals, gràfics i escrits relacionats amb objectes, fets i situacions de l'entorn immediat utilitzant estratègies com ara: lectura comprensiva de l'enunciat i expressió numèrica de les dades.</p> <p>BL1.2 En la resolució de problemes i xicotetes investigacions científiques, utilitzar diferents estratègies com la manipulació i experimentació amb materials relacionats amb el problema i la representació per mitjà de dibuixos i taules, i comunicar amb claredat el procés seguit.</p> <p>BL1.3. Reconèixer i utilitzar el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu en les seues conversacions sobre el contingut de les activitats realitzades i quan explica en veu alta el que ha après.</p> <p>BL1.4. Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància sense abandonar quan li costa realitzar-la, i demanar ajuda si la necessita.</p> <p>BL1.5. Participar en el procés de planificació del desenvolupament d'un producte o una tasca, ordenar amb ajuda els passos que s'han de seguir, reconèixer si els han realitzat correctament i expressar les seues opinions sobre el resultat.</p> <p>BL1.6. Buscar i seleccionar informació de forma guiada en diferents mitjans i saber reconèixer que esta pot no ser fiable, registrar-la en paper de manera acurada o emmagatzemar-la digitalment. Organitzar la informació utilitzant l'escriptura per mitjà de llistes, seqüències temporals, taules i imatges.</p>	<p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CD CAA</p>

Bloc 2: NOMBRES Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Nom i grafia dels nombres de fins a tres xifres i reconèixer-los en calendaris, llistes, revistes i qualsevol situació amb contingut numèric.</p> <p>Orde numèric de nombres de fins a tres xifres.</p> <p>Utilització dels ordinals fins al vinté en situacions d'aula i situacions personals (p. ex. la llista i el nombre de germans).</p> <p>El sistema de numeració decimal: valor posicional de les xifres (unitats, desenes, centenes).</p> <p>Descomposició de nombres naturals fins a tres xifres d'acord amb el valor posicional de les seues xifres.</p> <p>Introducció al sistema monetari de la Unió Europea: l'euro com a unitat principal.</p> <p>Identificació del valor de les distintes monedes i bitllets d'ús legal.</p> <p>Expressió oral de preus que estan en la vida quotidiana.</p> <p>Ús de diners (monedes i bitllets fins a 20 €) per a adquirir un article segons el seu preu marcat: iniciació a la devolució de canvi.</p> <p>Iniciació a la multiplicació com a suma de sumands iguals i per a calcular el nombre de vegades.</p> <p>Vocabulari adequat a la maduresa de l'alumne i a la naturalesa dels càlculs.</p> <p>Utilització dels algorismes escrits de suma portant i sense portar i resta sense portar.</p> <p>Construcció i memorització de les taules de l'1 al 5.</p> <p>Estimació del resultat d'operacions suma i resta amb nombres naturals arrodonint abans d'operar.</p> <p>Propietat commutativa de la suma.</p> <p>Càlcul mental: sèries numèriques, etc.</p> <p>Utilització de la calculadora amb criteri i autonomia per a assajar i investigar situacions de càlcul numèric.</p> <p>Resolució de problemes numèrics d'una operació amb sumes i restes referides a situacions senzilles reals de canvi, combinació, igualació i comparació.</p>	<p>BL2.1. Llegir i escriure el valor de nombres naturals fins a tres xifres, en situacions de caràcter numèric d'aula i personals, com ara talles, estatures, l'orde en grans competicions, jocs, amb la intenció de mesurar, comptar, ordenar o comparar els esmentats nombres utilitzant monedes, palets, etc.</p> <p>BL2.2. Sumar i restar nombres naturals de tres xifres i multiplicar per 1, 2, 3, 4 i 5 com a suma de sumands iguals amb qualsevol estratègia de càlcul (monedes, dits, objectes, calculadora per a investigar xicotetes situacions numèriques $2+2+2=2 \times 4$, etc.), i explicar el procés seguit amb les seues pròpies paraules i amb algorismes escrits. Identificar les operacions en situacions quotidianes que requerisquen unir o afegir, llevar o separar i repetir.</p>	<p>CMCT CCLI CSC</p> <p>CMCT CCLI CAA CSC</p>

Bloc 3: MESURA Curs 2n

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Significat i utilitat del mesurament en la vida quotidiana (mesures corporals, talles, objectes, receptes, recipients, etc.).</p> <p>Identificació de longituds, capacitats i masses: el metre, el centímetre, el litre i el quilogram.</p> <p>Realització de mesures i utilització d'instruments convencionals (cinta mètrica, regla graduada, balança de pesos, gots graduats, calendari, rellotge d'agulles, etc.) i no convencionals (pams, passos, taulells, cordes, pals, pots, botelles, etc.) per a mesurar objectes i distàncies de l'entorn.</p> <p>Selecció i utilització de la unitat apropiada per a determinar la duració d'un interval de temps: quart d'hora, mitja hora, hora, dia, setmana, mes i any.</p> <p>Establiment de relacions temporals: ahir, hui, demà, despús-demà, l'any passat, etc.</p> <p>Unitats de mesura de temps: minut, hora, dia, setmana, mes i any.</p> <p>Maneig del calendari i lectura de les hores senceres i les mitges en rellotges d'agulles.</p> <p>Valoració de la importància dels mesuraments i les estimacions en la vida quotidiana.</p> <p>Elaboració i utilització d'estratègies personals per a realitzar estimacions de mesures (distàncies, grandàries, pesos, capacitats, temps).</p> <p>Explicació oral del procés seguit i de l'estratègia utilitzada en el mesurament.</p> <p>Utilització del vocabulari adequat per a interpretar i transmetre informacions de manera oral sobre mesuraments senzills.</p> <p>Resolució de problemes de mesura senzills relacionats amb objectes, fets i situacions de la vida quotidiana, seleccionant les operacions de suma i resta amb nombres naturals (fins a tres dígit) utilitzant els algorismes bàsics.</p>	<p>BL3.1. Utilitzar els instruments de mesura no convencionals (pams, passos, taulells, cordes, pals, pots, botelles) i convencionals (cinta mètrica, regla graduada, balança de pesos, gots graduats, calendari, rellotge d'agulles...) i les unitats (quilogram, metre, centímetre, litre, dia, setmana, mes, any i hora) que millor s'ajusten en cada cas per a fer mesuraments de distintes magnituds (longitud, pes/massa, capacitat i temps) d'objectes i espais del seu entorn immediat.</p> <p>BL3.2. Utilitzar les unitats de mesura de temps (minut, hora, dia, setmana, mes i any) i les seues relacions per a establir relacions temporals (ahir, hui, demà, l'any passat, etc.) en situacions reals del seu entorn immediat.</p>	<p>CMCT CSC</p> <p>CMCT CSC</p>

Bloc 4: GEOMETRIA Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Línies rectes, corbes, obertes o tancades.</p> <p>Elements bàsics: costats i vèrtexs.</p> <p>La circumferència i el cercle. Elements bàsics: centre, radi, diàmetre.</p> <p>Iniciació a la simetria.</p> <p>Concepte de perímetre</p> <p>Vocabulari específic: vèrtexs i cares, prismes, piràmides i cossos redons, damunt, davall, esquerra, dreta, al costat, davant, darrere, dalt, baix, entre, etc.</p> <p>Identificació i realització de moviments.</p>	<p>BL4.1. Reproduir figures planes (formes rectangulars, triangulars i circulars) amb distintes materials manipulatius (p. ex. palletes, palets, geoplans, trames de punts, plantilles circulars, etc.) per a diferenciar-les en l'entorn immediat, i utilitzar un vocabulari bàsic: línies corbes i rectes, costats i simetria (utilitzant plegatge, tall, espills).</p> <p>BL4.2. Calcular el perímetre d'objectes plans de l'aula amb instruments de mesura no convencionals (pam, passos, taulells, etc.).</p> <p>BL4.3. Construir cubs, piràmides, prismes amb base rectangular i formes esfèriques, utilitzant materials concrets (p. ex. argila, plastilina, palets, palletes, motles...), per a diferenciar-los en l'entorn immediat (p. ex. pots, envasos, caixes, baló, etc.), utilitzant un vocabulari bàsic.</p> <p>BL4.4. Realitzar moviments: esquerra, dreta, dalt i baix, i usar materials manipulatius per a descriure canvis en situacions de jocs.</p> <p>BL4.5. Interessar-se per algunes de les manifestacions artístiques més significatives que formen part del seu entorn pròxim, on figuren els elements geomètrics del nivell, edificis, jardins, fonts, escultures, i que expressen sensacions, gustos i experiències</p>	<p>CMCT CCLI</p> <p>CMCT CSC</p> <p>CMCT CCLI</p> <p>CMCT CCLI</p> <p>CSC CCLI CEC</p>

Bloc 5: ESTADÍSTICA I PROBABILITAT Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Recollida i classificació de dades qualitatives i quantitatives.</p> <p>Construcció de taules de dades.</p> <p>Realització i interpretació de gràfics de barres.</p> <p>Resolució de problemes de diagrames per a refermar els continguts del nivell.</p> <p>Utilització del llenguatge propi de l'atzar: segur, probable, impossible, en experiències simples on intervé l'atzar.</p>	<p>BL5.1 Arreplegar dades primàries del seu entorn immediat (p. ex. nombre de mascotes, mes de naixement, etc.), registrar-les i representar-les en un diagrama de barres per a llegir-les i interpretar-les.</p> <p>BL5.2 Determinar els possibles resultats (segur, probable, impossible) d'una experiència simple (p. ex. que isca cara quan es llança una moneda, que isca un color determinat en una ruleta de colors, etc.) per a utilitzar el llenguatge senzill de l'atzar.</p>	<p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CMCT CCLI</p>

Bloc 1: PROCESSOS, MÈTODES I ACTITUDS EN MATEMÀTIQUES Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Lectura comprensiva de l'enunciat</p> <p>Expressió de l'enunciat amb paraules pròpies</p> <p>Diferenciació entre dades principals i dades secundàries</p> <p>Identificació de la pregunta.</p> <p>Identificació i interpretació de les dades.</p> <p>Expressió numèrica de les dades.</p> <p>Selecció de les operacions necessàries i el perquè.</p> <p>Plantejaments i estratègies per a comprendre i resoldre problemes referits a situacions reals senzilles (factures, fullets publicitaris, rebaixes, etc.):</p> <p>Problemes orals, gràfics i escrits.</p> <p>Resolució individual o en grup (treball cooperatiu).</p> <p>Explicació oral del procés seguit en la resolució de problemes.</p> <p>Comprovació numèrica del resultat obtingut.</p> <p>Resolució de problemes semblants de menor dificultat.</p> <p>Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea.</p> <p>Esforz i força de voluntat.</p> <p>Constància i hàbits de treball.</p> <p>Adaptació als canvis.</p> <p>Resistència, superació d'obstacles i fracassos.</p> <p>Ús d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu.</p> <p>Busca d'orientació o ajuda quan la necessita.</p> <p>Planificació de projectes individuals o col·lectius, fer plans.</p> <p>Organització d'un projecte.</p> <p>Avaluació del projecte i el producte amb ajuda del professorat.</p> <p>Busca d'informació de fonts preseleccionades amb guies (específiques de la tasca), a través de preguntes i de fonts de referència (diccionaris en paper i en línia) en diferents mitjans, i valorar la seua veracitat.</p> <p>Identificació del tema en la informació obtinguda, destacant les idees principals i organitzant-les en forma de llistes, taules i gràfics, quadros sinòptics.</p> <p>Resum i presentació d'informació per mitjà d'un text utilitzant els connectors i el vocabulari conceptual de forma adequada, posant especial atenció en els estils de lletra, títols, puntuació i ortografia correcta.</p> <p>Obtenció d'informació de manera guiada per mitjà de ferramentes de busca i visualització digital (navegadors web, visualitzadors de documents, aplicacions específiques de l'àrea, etc.) en dispositius TIC.</p> <p>Emmagatzematge d'informació digital utilitzant aplicacions de gestió de la informació (explorador d'arxius) seguint un esquema de classificació senzill (implantació de carpetes i poder accedir a diferents dispositius d'emmagatzematge secundari).</p> <p>Ús de ferramentes d'edició de continguts digitals que permeten incloure text amb format caràcter (font, grandària, negreta, subratllat, cursiva, etc.) i imatges (p. ex. processador de textos).</p>	<p>BL1.1. Analitzar enunciats de problemes relacionats amb objectes, fets i situacions de l'entorn pròxim utilitzant estratègies com l'expressió de l'enunciat amb paraules pròpies i la diferenciació entre dades principals i dades secundàries.</p> <p>BL1.2. En la resolució de problemes i xicotetes investigacions científiques, utilitzar diferents estratègies com ara la resolució de problemes semblants de menor dificultat, comprovant numèricament la solució trobada i comunicant amb claredat el procés seguit a través de la reflexió i el diàleg.</p> <p>BL1.3. Reconèixer i utilitzar el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu quan treballa amb els seus companys en activitats cooperatives i per a explicar el procés seguit quan realitza les tasques d'aprenentatge.</p> <p>BL1.4. Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància, adaptar-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats i demanar ajuda si la necessita.</p> <p>BL1.5. Planificar la realització d'un producte o una tasca, proposant un pla ordenat d'accions, i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb les orientacions del professorat.</p> <p>BL1.6. Buscar i seleccionar informació de manera guiada en diferents mitjans de forma crítica a la seua validesa sobre els coneixements i processos que es treballen en el nivell educatiu, registrar-la en paper de forma acurada o emmagatzemar-la digitalment. Processar i organitzar la informació utilitzant l'escriptura per mitjà de llistes, taules, gràfics i quadros sinòptics, i presentar la informació obtinguda forma correcta, en paper i digitalment per mitjà de ferramentes d'edició de continguts digitals.</p>	<p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CD CAA</p>

Bloc 2: NOMBRES Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Significat i utilitat dels nombres naturals en factures, fullets, revistes, calendaris, etc.</p> <p>Nom i grafia dels nombres fins a quatre xifres.</p> <p>Representació de nombres naturals en la recta numèrica.</p> <p>Comparació i orde de nombres naturals.</p> <p>Sistema de numeració decimal: unitats, desenes, centenes, unitats de miler.</p> <p>Descomposició i composició de nombres naturals d'acord amb el valor posicional de les seues xifres.</p> <p>Arredoniment de nombres naturals fins a les unitats de miler.</p> <p>Utilització dels nombres ordinals.</p> <p>Concepte de fracció com a relació entre les parts i el tot.</p> <p>Vocabulari: numerador i denominador.</p> <p>Sistema monetari de la Unió Europea: Reconeixement i utilització de les monedes i bitllets de curs legal i establiment d'equivalències.</p> <p>Coneixement d'equivalències de monedes i bitllets d'euro, i ús dels diners per a compres amb devolució.</p> <p>Estimació sobre el preu de diferents articles i objectes habituals.</p> <p>Comparació amb el preu real.</p> <p>La multiplicació com a suma de sumands i la divisió com a resta</p>	<p>BL2.1 Llegir i escriure el valor de nombres naturals fins a quatre xifres i fraccions, en situacions de caràcter numèric d'aula i personals, com ara fullets informatius publicitaris, resultats de competicions, amb la intenció de comparar i interpretar la informació d'estos nombres utilitzant monedes, palets, etc. i qualsevol material didàctic adequat a la seua maduresa.</p> <p>BL2.2 Sumar i restar nombres naturals de quatre xifres, multiplicar per una xifra i dividir per una xifra en el divisor com a repartiment en parts iguals amb qualsevol estratègia de càlcul (monedes, bitllets i objectes, memorització de les taules, descomposició de nombres, calculadora per a investigar xicotetes situacions numèriques, etc.), i explicar oralment i/o per escrit (algoritmes escrits) el procés seguit, i fer valdre, si cal, una calculadora. Identificar les operacions en situacions habituals per mitjà de jocs o simulacions com ara un mercat ambulant, la preparació d'una festa d'aniversari, etc.</p>	<p>CMCT CCLI CSC</p> <p>CMCT CCLI CAA CSC</p>

<p>de grups iguals.</p> <p>Utilització de la divisió per a repartir i per a agrupar i com a operació inversa de la multiplicació.</p> <p>Utilització dels algorismes escrits de suma, resta portant i multiplicació de naturals i el vocabulari adequat.</p> <p>Realitza sumes i restes en horitzontal de tres nombres.</p> <p>Concepte de doble, triple, mitat, terç, quart, etc.</p> <p>Criteris d'avaluació de divisibilitat per 2, 3, 5 i 10.</p> <p>Multiplicacions per la unitat seguida de zeros.</p> <p>Estimació del resultat d'operacions suma, resta i multiplicació amb nombres naturals arrodonint abans d'operar.</p> <p>Construcció i memorització de les taules de multiplicar per a automatitzar el càlcul.</p> <p>Càlcul mental de sumes, restes i multiplicacions amb estratègies com ara: composició i descomposició additiva i additiva multiplicadora, construcció i memorització de les taules de multiplicar.</p> <p>Explicació verbal del procés seguit en càlculs mentals per qualsevol estratègia personal.</p> <p>Coneixement d'equivalències de monedes i bitllets d'euro, i ús dels diners per a compres amb devolució.</p> <p>Utilització de la calculadora amb criteri i autonomia per a assajar, investigar situacions de càlcul numèric i millorar el càlcul estimat de resultats d'operacions amb valoració de si la resposta és raonable.</p> <p>Resolució de problemes numèrics amb sumes, restes, multiplicacions i divisions referides a situacions reals senzilles de canvi, combinació, igualació i comparació</p>	
---	--

Bloc 3: MESURA Curs 3r

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Utilització del vocabulari adequat per a interpretar i transmetre informacions sobre mesuraments.</p> <p>Elaboració i utilització d'estratègies per a mesurar (construcció d'instruments senzills per a efectuar mesuraments).</p> <p>Realització de mesuraments usant instruments i unitats de mesura convencionals (cronòmetre, regla, metre, cinta mètrica, rellotge analògic, rellotge digital, balança, bàscula, proveta, matràs) en contextos quotidians.</p> <p>Unitats de mesura convencionals: múltiples i submúltiples d'ús quotidià, utilització en contextos reals (km, m, dm, quilò, mig quilò, quart de quilò, gram, litre, mig litre, quart de litre).</p> <p>Explicació oral o escrita del procés seguit i de l'estratègia utilitzada en l'elecció de la unitat més adequada per a l'expressió d'una mesura.</p> <p>Lectura correcta en rellotges analògics i digitals (segon, minut, quart d'hora, mitja hora, hora). Maneig del calendari (dia, setmana, mes, any).</p> <p>Resolució de problemes de mesura relacionats amb objectes, fets i situacions de la vida quotidiana, aplicant com a màxim dos operacions (suma, resta, multiplicació, divisió) amb nombres naturals utilitzant els algorismes bàsics.</p> <p>Unitats de mesura: el metre, el centímetre, el litre i el quilogram.</p> <p>Comparació d'objectes segons longitud, capacitat o pes, de manera directa (sense mesuraments).</p> <p>Utilització de mesures de temps (segon, minut, hora, dia, setmana, mes i any).</p> <p>Selecció i utilització de la unitat apropiada per a determinar la duració d'un interval de temps.</p> <p>Comparació i classificació d'angles: rectes, aguts, obtusos.</p>	<p>BL3.1. Identificar els instruments de mesura adequats (cronòmetre, regla, metre, cinta mètrica, rellotge analògic, rellotge digital, balança, bàscula, proveta, matràs), per a realitzar mesuraments de distintes magnituds (longitud, pes/massa, capacitat i temps) en el seu entorn pròxim i expressar el resultat amb la precisió que l'instrument permeta.</p> <p>BL3.2. Utilitzar les unitats de mesura més usuals (el metre, el centímetre, el litre i el quilogram) per a comparar objectes de l'entorn immediat. Expressar oralment o per escrit intervals temporals amb el vocabulari adequat (mitges hores, quarts d'hores, minuts, segons, etc.) en situacions reals.</p> <p>BL3.3. Identificar i nomenar angles (rectes, aguts, obtusos) per a classificar-los en distints contextos (simulats, personals, familiars, socials, escolars).</p>	<p>CMCT CSC</p> <p>CMCT CCLI CSC</p> <p>CMCT CSC</p>

Bloc 4: GEOMETRIA Curs 3r

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Identificació i denominació de polígons d'acord amb el nombre de costats.</p> <p>Comparació d'angles.</p> <p>Concavitat i convexitat de figures planes.</p> <p>La circumferència i el cercle. Elements bàsics: centre, radi, diàmetre, corda, arc, tangent i sector circular.</p> <p>Regularitats i simetries.</p> <p>Concepte de perímetre.</p> <p>Càlcul de perímetres de triangles, quadrats i rectangles amb ajuda</p>	<p>BL4.1 Classificar i reproduir els polígons segons el nombre de costats i els seus eixos de simetria, utilitzant distints materials manipulatiu i programes informàtics de geometria dinàmica, així com el vocabulari adequat a la seua maduresa, per a identificar-los en l'entorn més pròxim.</p> <p>BL4.2 Calcular el perímetre de polígons regulars i irregulars (p. ex. triangle, quadrilàter, pentàgon, hexàgon, heptàgon i octògon) trobats en un dibuix, en l'aula o en el pati, i expressar el resultat</p>	<p>CMCT CCLI</p> <p>CMCT</p>

<p>del regle. Resolució de problemes per a consolidar els continguts del nivell, en els quals siga necessari el càlcul dels perímetres de quadrats, rectangles i triangles o en els quals siga necessari la comprensió del concepte. Explicació oral o escrita del procés seguit en la resolució de problemes amb perímetres, de manera individual i o en grup. Introducció al concepte d'àrea o superfície. Diferència entre perímetre i superfície. Elements bàsics: vèrtexs, cares i arestes. Vocabulari: prismes, piràmides, cilindre, con i esfera. Descripció de moviments amb la utilització del vocabulari adequat. Identificació i realització de moviments.</p>	<p>en cm o m.</p> <p>BL4.3 Classificar cossos geomètrics amb algun criteri (cares corbes o planes, vèrtexs, etc.), utilitzant el vocabulari adequat a la seua maduresa, per a identificar-los en el seu entorn pròxim.</p> <p>BL4.4 Descriure el moviment d'un punt a un altre, amb desplaçaments horitzontals i verticals en una situació d'aula o joc sobre una quadrícula, laberint, camins, etc.</p> <p>BL4.5 Respectar algunes de les manifestacions artístiques més significatives en les quals figuren els elements geomètrics del nivell, com ara obres pictòriques, fotografies, gravats, il·lustracions, còmics, disseny gràfic i publicitat, i expressar de forma dialogada les opinions i preferències.</p>	<p>CMCT CCLI</p> <p>CMCT CCLI</p> <p>CSC CEC</p>
---	---	--

Bloc 5: ESTADÍSTICA I PROBABILITAT Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Disseny d'enquestes per a comparar hàbits de l'alumnat. Recollida i classificació de dades qualitatives i quantitatives. Realització i anàlisi de taules de dades i diagrames de barres. Resolució de problemes d'estadística relacionats amb objectes, fets i situacions de la vida quotidiana, i comunicar oralment o per escrit el procés seguit en la resolució i les conclusions. Informe bàsic d'una enquesta. Predicció dels resultats d'experiències simples d'atzar. Utilitzar llenguatge propi de l'atzar: molt probable, probable, poc probable, possible i impossible. Caràcter aleatori d'algunes experiències. Comparació de probabilitats en experiències senzilles. Resolució de problemes d'experiències simples de probabilitat per a refermar els continguts del nivell.</p>	<p>BL5.1 Arreplegar i registrar en una taula o en un diagrama de barres la informació detallada en una enquesta de no més de tres preguntes relacionades amb hàbits personals (p. ex. salut: quantes vegades et llaves les dents al dia?, quantes vegades a la setmana practiques esport?, etc.), realitzada individualment o en equip, per a llegir i interpretar la informació obtinguda i contrastar-la amb l'obtinguda pels companys.</p> <p>BL5.2 Predir el resultat d'experiències simples de probabilitat a partir de l'observació (p. ex. traure un set en llançar un dau, traure un u en llançar un dau, obtenir un sis en sumar els resultats de dos daus, etc.), comprovant posteriorment les prediccions amb l'ajuda de materials concrets (daus, cartes de números, balladores, etc.), utilitzant les expressions molt probable, probable, poc probable, possible i impossible per a comparar entre diferents successos d'experiències de l'atzar.</p>	<p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CMCT CCLI</p>

Curs 4t

Bloc 1: PROCESSOS, MÈTODES I ACTITUDS EN MATEMÀTIQUES Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Lectura comprensiva de l'enunciat. Expressió de l'enunciat amb paraules pròpies. Diferenciació entre dades principals i dades secundàries. Identificació de la pregunta. Identificació i interpretació de les dades Estimació d'una possible resposta sense la realització de càlculs. Expressió numèrica de les dades. Selecció de les operacions necessàries i el perquè. Identificació d'enunciats que no plantegen problemes. Plantejaments i estratègies per a comprendre i resoldre problemes referits a situacions reals senzilles (factures, fullets publicitaris, rebaxes, etc.): Problemes orals, gràfics i escrits. Resolució individual o en grup (treball cooperatiu). Explicació oral del procés seguit en la resolució de problemes. Comprovació numèrica del resultat obtingut Resolució de problemes semblants de menor dificultat. Formulació d'enunciats a partir d'operacions i/o resposta donada. Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea. Esforç i força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Adaptació als canvis. Resiliència, superar obstacles i fracassos. Ús d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Busca d'orientació o ajuda quan la necessita de forma precisa Planificació i organització de projectes individuals o col·lectius. Organització i gestió d'un projecte. Selecció de la informació tècnica i els materials. Avaluació del projecte i del producte amb ajuda de guies. Millora del producte i el procés després de l'avaluació. Selecció d'informació de forma autònoma de fonts variades proporcionades per un adult. Identificació del tema, destacant les idees principals i organitzant-</p>	<p>BL1.1 Analitzar enunciats de problemes relacionats amb objectes, fets i situacions de l'entorn pròxim utilitzant diferents estratègies com ara: identificació d'enunciats que no plantegen problemes i estimació d'una possible resposta sense la realització de càlculs.</p> <p>BL1.2 En la resolució de problemes i investigacions científiques menudes, utilitzar diferents estratègies com ara la identificació d'enunciats amb unes operacions donades prèviament i la utilització d'operacions matemàtiques, comprovant numèricament la solució trobada i comunicant amb claredat, oralment i/o per escrit, el procés seguit a través de la reflexió i el diàleg.</p> <p>BL1.3 Interpretar i utilitzar el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu quan intercanvia informacions amb els companys o amb els adults, per a explicar el procés seguit en realitzar les tasques d'aprenentatge i expressar el que ha après en el procés d'avaluació de les tasques realitzades.</p> <p>BL1.4 Seguir instruccions de tasques d'aprenentatge mantenint l'atenció mentre les realitza, i adaptar-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, demanant ajuda si en necessita.</p> <p>BL1.5 Planificar la realització d'un producte o una tasca i proposar un pla ordenat d'accions, seleccionar els materials i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb ajuda de guies per a l'observació.</p> <p>BL1.6. Buscar informació de forma guiada en diferents mitjans i seleccionar-la de forma crítica a la seua validesa sobre els coneixements i processos que es treballen en el nivell educatiu, registrar-la en paper de manera acurada o emmagatzemant-la digitalment. Processar i organitzar la informació utilitzant l'escriptura per mitjà de llistes, taules, gràfics i quadros sinòptics, i presentar la informació obtinguda de forma correcta, en paper i</p>	<p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CD CAA</p>

<p>les en forma de llistes, taules i gràfics, quadros sinòptics, etc. Resum i presentació d'informació per mitjà d'un text utilitzant els connectors i el vocabulari conceptual de forma adequada al nivell educatiu, amb especial atenció en els estils de lletra, títols, puntuació i ortografia correcta. Obtenció d'informació de manera guiada per mitjà de ferramentes de busca i visualització digital (navegadors web, visualitzadors de documents, aplicacions específiques de l'àrea, etc.) en dispositius TIC. Emmagatzematge de la informació digital utilitzant aplicacions de gestió de la informació (explorador d'arxius) seguint un esquema de classificació senzill (implantació de carpetes on poder accedir a diferents dispositius d'emmagatzematge secundari). Tractament de la informació digital utilitzant una ferramenta d'edició de continguts digitals que permeten la inclusió de text amb format caràcter, manipulació bàsica d'imatges (translació, rotació i escalat) i/o àudio.</p>	<p>digitalment per mitjà de ferramentes d'edició de continguts digitals.</p>	
--	--	--

Bloc 2: NOMBRES Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Nom i grafia dels nombres naturals. Sistema de numeració decimal. Descomposició i composició de nombres naturals. Arredoniment de nombres naturals. Concepte de fracció com a relació entre les parts i el tot. Vocabulari adequat Comparació de nombres naturals i fraccions. El nombre decimal: relació entre la desena i la fracció decimal. Significat i utilitat dels nombres fraccionaris en contextos personals i socials. Utilització dels algorismes escrits de suma, resta i multiplicació per dos xifres i divisions per una xifra amb nombres naturals i del vocabulari adequat. Ús de la suma i la resta amb decimals en situacions de resolució de problemes. Divisió per la unitat seguida de zeros. Descomposició, de forma additiva i de forma additivomultiplicadora. Estimació del resultat d'operacions suma, resta, multiplicació i divisió (per una xifra) amb nombres naturals arrodonint abans d'operar. Elaboració i ús d'estratègies de càlcul mental de sumes, restes, multiplicacions i divisions. Explicació verbal del procés seguit en càlculs mentals per qualsevol altra estratègia personal. Utilització de la calculadora amb criteri i autonomia per a assajar i investigar situacions de càlcul numèric. Resolució de problemes numèrics amb sumes, restes, multiplicacions i divisions referides a situacions reals senzilles de canvi, combinació, igualació i comparació. Càlcul de 50%, 25% i 10% en situacions reals. Correspondència entre fraccions senzilles, decimals i percentatges.</p>	<p>BL2.1. Interpretar i expressar el valor de nombres naturals i fraccions en receptes, repartiments de tortades, pizzes, estadístiques en esports, indicadors de dipòsits.</p> <p>BL2.2. Operar amb els nombres naturals amb estratègies de càlcul (mental, estimació, calculadora, propietats dels nombres) i procediments (algorismes, calculadora) més adequats segons la naturalesa del càlcul per a avaluar resultats, i extraure conclusions en situacions de compravenda (rebaixes, impostos, pressupostos de reformes, etc.), de logística (distribució de recursos, planificació de viatges, etc.) i altres.</p> <p>BL2.3. Aplicar les equivalències numèriques entre fraccions bàsiques ($\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{10}$), els seus decimals i percentatges per a intercanviar i comunicar missatges en situacions de rebaixes, repartiments, etc.</p>	<p>CMCT CCLI CSC</p> <p>CMCT CAA CSC</p> <p>CMCT CCLI</p>

Bloc 3: MESURA Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Utilització del vocabulari adequat per a interpretar i transmetre informacions sobre mesuraments. Utilització de les unitats de mesura pròpies i tradicionals de la Comunitat Valenciana (fanecada, arrova, tafulla, etc.). Realització de mesuraments usant instruments i unitats de mesura convencionals (cronòmetre, regle, metre, cinta mètrica, rellotge analògic, rellotge digital, balança, bàscula, proveta, matràs) en contextos quotidians. Unitats de mesura convencionals: múltiples i submúltiples d'ús quotidià. Explicació oral o escrita del procés seguit i de l'estratègia utilitzada en l'elecció de la unitat més adequada per a l'expressió d'una mesura. Resolució de problemes de mesura relacionats amb objectes, fets i situacions de la vida quotidiana, aplicant com a màxim dos operacions (suma, resta, multiplicació, divisió) amb nombres naturals utilitzant els algorismes bàsics. Unitats del sistema mètric decimal (longitud, pes/massa,</p>	<p>BL3.1. Identificar i seleccionar els instruments de mesura (cronòmetre, regle, metre, cinta mètrica, rellotge analògic, rellotge digital, balança, bàscula, proveta, matràs), per a realitzar amb exactitud mesuraments de distintes magnituds (longitud, superfície, pes/massa, capacitat i temps) en entorns reals (mercat, carrer, competicions...) i expressar el resultat amb la precisió que l'instrument permet.</p> <p>BL3.2. Transformar les unitats de mesura més usades de la mateixa magnitud (longitud, pes/massa, capacitat i temps) quan així ho requereix la situació plantejada (comparació, ordenació, estimació, mesura, càlcul) en entorns reals o simulats.</p> <p>BL3.3. Mesurar angles amb el semicercle graduat per a denominar-los, comparar-los i transportar-los en contextos simulats.</p>	<p>CMCT CSC</p> <p>CMCT CSC</p> <p>CMCT CSC</p>

<p>capacitat) i equivalències. Suma i resta de mesures de longitud, capacitat i pes donades en forma simple. Elecció de la unitat més adequada per a l'expressió d'una mesura. Comparació i ordenació d'unitats i quantitats d'una mateixa magnitud. Lectura correcta en rellotges analògics i digitals. Utilització de mesures de temps (segon, minut, hora, dia, setmana, mes, any, lustre, dècada i segle). Selecció i utilització de la unitat apropiada per a determinar la duració d'un interval de temps. L'angle com a mesura d'un gir o obertura. Mesura d'angles i ús d'instruments convencionals per a mesurar angles i transportar-los. Comparació d'angles: rectes, aguts, obtusos, plans, majors de 180° i complets Comparació entre "hores, minuts i segons" i "graus, minuts i segons".</p>		
---	--	--

Bloc 4: GEOMETRIA Curs 4t

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Posicions relatives de rectes. Classificació de triangles segons els seus costats i els seus angles. Classificació de quadrilàters segons el paral·lelisme dels seus costats. Polígons regulars. Identificació i denominació de polígons segons el nombre de costats. Concavitat i convexitat de figures planes. La circumferència i el cercle. Elements bàsics: centre, radi, diàmetre, corda, arc, tangent i sector circular. Regularitats i simetries. Concepte d'àrea. Càlcul del perímetre de figures planes. Càlcul de l'àrea de rectangles i triangles amb ajuda de distints elements i utilitzant unitats de mesura no convencionals. Resolució de problemes per a consolidar els continguts del nivell, en els quals calga el càlcul dels perímetres o l'àrea de quadrats, rectangles i triangles o en els quals calga la comprensió dels conceptes. Explicació oral o escrita del procés seguit en la resolució de problemes amb perímetres i àrees, de forma individual i en grup. Elements bàsics: vèrtexs, cares i arestes. Prismes, piràmides, cilindre, con i esfera.</p>	<p>BL4.1 Reproduir i classificar figures planes basant-se en alguna de les seues propietats amb els recursos apropiats (regle, semicercle graduat, compàs, tissors, programes de geometria dinàmica, etc.) utilitzant el vocabulari adequat, per a formalitzar models geomètrics.</p> <p>BL4.2. Calcular la superfície de rectangles i triangles construïts sobre trames, paper mil·limetrat, geoplà, etc. expressant el resultat en unitats no convencionals.</p> <p>BL4.3 Reproduir i classificar cossos geomètrics amb els recursos apropiats (polígons encaixables, polígons encunyats, desenrotllaments plans i programes informàtics de geometria dinàmica) utilitzant el vocabulari adequat, per a formalitzar models geomètrics.</p> <p>BL4.4 Descriure posicions i moviments per a orientar-se en un plànol senzill, un croquis, un dibuix... amb coordenades, distàncies, angles, girs, etc.</p> <p>BL4.5 Identificar i respectar algunes de les manifestacions artístiques més significatives en les que apareixen els elements geomètrics del nivell com ara obres pictòriques, fotografies, gravats, il·lustracions, còmics, disseny gràfic i publicitat, expressant de forma dialogada les seues opinions i preferències.</p>	<p>CMCT CCLI CD</p> <p>CMCT</p> <p>CMCT CCLI</p> <p>CMCT CCLI</p> <p>CSC CEC</p>

Bloc 5: ESTADÍSTICA I PROBABILITAT Curs 4t

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Realització i anàlisi de taules de dades, diagrames de barres i gràfics lineals. Anàlisi crítica de les informacions que es presenten per mitjà de taules i gràfics estadístics. Resolució de problemes d'estadística relacionats amb objectes, fets i situacions de la vida quotidiana, i comunicar oralment o per escrit el procés seguit en la resolució i les conclusions. Representació de la probabilitat en forma de fracció. Predicció de resultats d'experiències simples d'atzar. Caràcter aleatori d'algunes experiències. Resolució de problemes d'experiències aleatòries per a refermar els continguts del nivell.</p>	<p>BL5.1 Llegir i interpretar la informació continguda en distints gràfics i taules per a extraure informació sobre els successos representats.</p> <p>BL5.2 Predir la probabilitat d'un succés utilitzant fraccions senzilles (p. ex. Quina és la probabilitat d'obtenir cara o creu quan es llança una moneda?, quina és la probabilitat d'obtenir un nombre parell quan es llança un dau?, etc.), utilitzant estes prediccions en situacions de jocs d'atzar.</p>	<p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CMCT CCLI</p>

Curs 5t

Bloc 1: PROCESSOS, MÈTODES I ACTITUDS EN MATEMÀTIQUES Curs 5t

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Lectura comprensiva de l'enunciat. Expressió de l'enunciat amb paraules pròpies. Diferenciació entre dades principals i dades secundàries. Identificació de la pregunta. Identificació i interpretació de les dades. Estimació d'una possible resposta sense la realització de càlculs.</p>	<p>BL1.1 Analitzar enunciats de problemes i xicotetes investigacions matemàtiques relacionats amb objectes, fets i situacions de l'entorn pròxim utilitzant estratègies com la identificació de la resposta corresponent a un problema i la detecció d'enunciats que no plantegen problemes.</p>	<p>CMCT CCLI CAA</p>

<p>Expressió numèrica de les dades. Selecció de les operacions necessàries i el perquè. Identificació d'enunciats que no plantegen problemes. Identificació de la resposta corresponent a un problema. Plantejaments i estratègies per a comprendre i resoldre problemes referits a situacions reals senzilles (factures, fullets publicitaris, rebaixes, etc.): Problemes orals, gràfics i escrits. Resolució individual o en grup (treball cooperatiu). Representació per mitjà de dibuixos, taules i esquemes de la situació Explicació oral i/o per escrit del procés seguit en la resolució de problemes. Comprovació numèrica del resultat obtingut Resolució de problemes semblants de menor dificultat. Formulació d'enunciats a partir d'operacions i/o de resposta donada. Assaig i error raonat. L'error com a forma d'aprenentatge. Coherència entre el resultat i la pregunta Resolució mental, amb calculadora i amb l'algorisme. Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea. Esforç i força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Adaptació als canvis. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos. Aprenentatge autònom. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Obtenció i ús eficaç de la informació. Busca d'orientació o d'ajuda quan calga, de forma precisa. Planificació, organització i gestió de projectes individuals o col·lectius. Establiment d'estratègies de supervisió. Selecció de la informació tècnica i dels materials. Presa de decisions i calibratge d'oportunitats i riscos. Avaluació del projecte i del producte amb ajuda de guies. Millora del producte i el procés després de l'avaluació. Selecció d'informació de fonts variades donant compte de diverses referències bibliogràfiques. Identificació de tema, destacant les idees principals i organitzant-les en forma d'esquemes lògics, mapes conceptuals, taules i gràfics, etc. Resum i presentació d'informació per mitjà d'un text utilitzant els connectors i el vocabulari conceptual de forma adequada al nivell educatiu, amb especial atenció en els signes de puntuació, cos i estil de la jerarquia de la informació, títols, subtítols, imatges, paraules clau, exemples, etc. Memorització comprensiva de la informació degudament organitzada. Obtenció d'informació per mitjà de ferramentes digitals de busca i visualització aplicant estratègies de filtratge senzilles (diferents buscadors i repositoris, opcions de filtratge dels llocs web, etc.) i configurant les seues característiques més usuals (organització, filtratge, seguretat, etc.) en dispositius TIC. Emmagatzematge de la informació digital per mitjà d'aplicacions de gestió de la informació (explorador d'arxius) i servicis en xarxa (p. ex. entorn virtual d'aprenentatge), seguint un esquema de classificació senzill. Tractament de la informació digital utilitzant ferramentes d'edició i presentació digital senzilles (p. ex. generador de mapes conceptuals, editor de presentacions, etc.) que permeten incloure text amb format caràcter, la manipulació bàsica d'imatges (translació, rotació i escalat) i/o àudio/vídeo.</p>	<p>BL1.2 En la resolució de problemes i xicotetes investigacions científiques utilitzar diferents estratègies com ara l'assaig i l'error raonat (l'error com a forma d'aprenentatge) i la representació per mitjà d'esquemes comprovant la coherència entre el resultat i la pregunta, comunicant amb claredat el procés seguit a través de la reflexió i el diàleg.</p> <p>BL1.3 Interpretar i utilitzar el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu per a intercanviar informacions amb els seus companys o amb els adults, per a explicar el procés seguit quan realitza les tasques d'aprenentatge, avalua el resultat dels seus aprenentatges i dels seus companys i presenta el seu treball en públic.</p> <p>BL1.4 Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració i l'esforç mentres les realitza, adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, intentant resoldre els dubtes pels seus propis mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda si la necessita.</p> <p>BL1.5 Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials, modificar-lo mentres es desenrotlla, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació.</p> <p>BL1.6. Buscar i seleccionar informació, amb supervisió, en diferents mitjans de forma crítica a la seua validesa sobre els coneixements i processos que es treballen en el nivell educatiu, i registrar-la en paper de forma acurada o emmagatzemant-la digitalment. Processar i organitzar la informació utilitzant l'escriptura per mitjà d'esquemes lògics, resums i mapes conceptuals, comunicar les conclusions de manera correcta en paper i digitalment per mitjà de ferramentes de presentació senzilles de continguts digitals, i memoritzar els coneixements de forma comprensiva.</p>	<p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CD CAA</p>
--	---	---

<p>Bloc 2: NOMBRES Curs 5t</p>		
<p>Continguts</p>	<p>Criteris d'avaluació</p>	<p>CC</p>
<p>Significat i utilitat dels nombres fraccionaris i decimals en contextos personals i socials. El nombre decimal: desenes, centèsimes i mil·lèsimes. Representació de nombres naturals, decimals, fraccions en la recta numèrica. Relació entre fracció i decimal. Comparació i ordenació de nombres naturals, decimals i fraccions.</p>	<p>BL2.1. Interpretar i expressar el valor de nombres, fraccions i decimals fins a les mil·lèsimes en tot tipus de documents escrits i situacions: factures comercials, rebaixes, impostos, compravenda d'articles, etc.</p> <p>BL2.2. Operar amb els nombres naturals i decimals amb estratègies de càlcul (estimació, calculadora, propietats dels nombres) i procediments (algorismes i calculadora) més adequats</p>	<p>CMCT CCLI CSC</p> <p>CMCT CAA CSC</p>

<p>Descomposició i composició de nombres decimals segons el valor posicional de les seues xifres.</p> <p>Arredoniment de nombres decimals a la desena, centèsima o mil·lèsima més pròxima.</p> <p>Operacions combinades de suma i producte amb nombres naturals.</p> <p>Càlcul del quadrat i el cub.</p> <p>Càlcul de potències de base deu i exponent natural.</p> <p>Utilització dels algorismes de multiplicació i divisió de nombres naturals.</p> <p>Utilització dels algorismes de multiplicació i divisió de nombres decimals.</p> <p>Divisió per la unitat seguida de zeros.</p> <p>Concepte de fracció com a divisió de nombres naturals. Relació entre fraccions i decimals.</p> <p>Propietats de les operacions: commutativa, associativa i distributiva utilitzant nombres naturals.</p> <p>Estimació del resultat d'un càlcul i valoració de respostes numèriques raonables.</p> <p>Elaboració i ús d'estratègies de càlcul mental de sumes, restes, multiplicacions i divisions.</p> <p>Explicació verbal del procés seguit en càlculs mentals.</p> <p>Utilització de la calculadora amb criteri i autonomia per a assajar i investigar situacions de càlcul numèric.</p> <p>Resolució de problemes numèrics amb sumes, restes, multiplicacions i divisions referides a situacions reals senzilles de canvi, combinació, igualació i comparació.</p> <p>Resolució de problemes referits a situacions obertes i investigacions matemàtiques i xicotets projectes de treballs sobre mesures utilitzant diferents estratègies, col·laborant amb els altres i comunicant oralment el procés seguit en la resolució i les conclusions.</p> <p>Correspondència entre fraccions, decimals percentatges.</p> <p>Càlcul de tants per cent senzills en situacions reals.</p> <p>Proporcionalitat directa.</p>	<p>segons la naturalesa del càlcul per a avaluar resultats, i extraure conclusions en situacions de compravenda (rebaixes, impostos, pressupostos de reformes, etc.), de logística (distribució de recursos, planificació de viatges, etc.) i altres.</p> <p>BL2.3. Fer càlculs senzills amb fraccions bàsiques ($\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{10}$), els seus percentatges i decimals (càlcul del % d'un nombre i el seu equivalent en fraccions i en decimals) per a analitzar dades i missatges de textos numèrics en situacions de càlcul de preus, impostos, rebaixes, ofertes publicitàries, etc.</p>	<p>CMCT CCLI CSC</p>
---	--	------------------------------

Bloc 3: MESURA Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Realització de mesuraments i estimacions de longituds, capacitats, masses, superfícies i volums d'objectes i espais coneguts, utilitzant els instruments i unitats de mesura convencionals més adequats.</p> <p>Desenrotllament d'estratègies per a mesurar longituds, superfícies, pesos/masses, capacitats, temps i expressar el resultat amb precisió. Unitats de mesura convencionals: múltiples i submúltiples d'ús quotidià.</p> <p>Unitats de mesura del temps (des del segle fins al segon) i les seues relacions. La precisió amb els minuts i els segons.</p> <p>Explicació oral o escrita del procés seguit i de l'estratègia utilitzada en l'elecció de la unitat més adequada per a l'expressió d'una mesura.</p> <p>Resolució de problemes de mesura relacionats amb objectes, fets i situacions de la vida quotidiana, aplicant com a màxim tres operacions (suma, resta, multiplicació, divisió) amb nombres naturals utilitzant els algorismes bàsics.</p> <p>Resolució de problemes referits a situacions obertes i investigacions matemàtiques i xicotets projectes de treballs sobre mesures utilitzant diferents estratègies, col·laborant amb els altres i comunicant oralment el procés seguit en la resolució.</p> <p>Unitats del sistema mètric decimal (longitud, pes/massa, capacitat) i equivalències.</p> <p>Comparació entre els múltiples i submúltiples d'una mateixa unitat principal del sistema mètric decimal.</p> <p>Suma i resta de mesures de longitud, capacitat o pes donades en forma simple.</p> <p>Expressió en forma simple d'una mesura de longitud, capacitat o pes donada en forma complexa i viceversa.</p> <p>Explicació oral i escrita del procés seguit i de l'estratègia utilitzada en mesuraments i estimacions.</p> <p>L'angle com a mesura d'un gir o obertura.</p> <p>Mesura d'angles i ús d'instruments convencionals (semicercle graduat) per a mesurar angles i transportar-los.</p> <p>Comparació i classificació d'angles: rectes, aguts, obtusos, plans, majors de 180° i complets</p>	<p>BL3.1. Identificar i seleccionar els instruments de mesura (cronòmetre, regla, metre, cinta mètrica, rellotge analògic, rellotge digital, balança, bàscula, proveta, matràs), per a realitzar amb exactitud i precisió mesuraments de distintes magnituds (longitud, superfície, pes/massa, capacitat i temps) en entorns reals (mercat, carrer, competicions, etc.).</p> <p>BL3.2. Operar amb les unitats de mesura més usuals (longitud, pes/massa, capacitat i temps), transformant unes unitats en altres de la mateixa magnitud quan així ho requerisca la situació plantejada (comparació, ordenació, estimació, mesura, càlcul) en contextos escolars i socials (organització d'excursions, preparació de receptes, etc.)</p> <p>BL3.3. Classificar angles, transportar-los i aplicar el coneixement del sistema sexagesimal per a la seua addició i sostracció geomètrica en el context escolar.</p>	<p>CMCT CSC</p> <p>CMCT CSC</p> <p>CMCT CSC</p>

Bloc 4: GEOMETRIA Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Angles en distintes posicions: consecutius, adjacents, oposats pel vèrtex, etc. Posicions relatives de rectes i circumferències. Classificació de triangles i quadrilàters La circumferència i el cercle. Elements bàsics: centre, radi, diàmetre, corda, arc, tangent i sector circular. Regularitats i simetries. Formació de figures planes a partir d'altres per composició o descomposició. Càlcul d'àrees de paral·lelograms i triangles amb ajuda de distintes elements i utilitzant unitats de mesura no convencionals. Fórmules per a calcular l'àrea de paral·lelograms i triangles. Resolució de problemes per a consolidar els continguts del nivell, en els quals calga el càlcul de l'àrea de paral·lelograms i triangles o en els quals calga la comprensió del concepte. Explicació oral o escrita del procés seguit en la resolució de problemes amb àrees, de forma individual i en grup. Cossos redons: con, cilindre i esfera. Prismes i piràmides. Poliedres. Elements bàsics: vèrtexs, cares i arestes. Desenrotllament pla de prismes i piràmides. Utilització del sistema de coordenades cartesianes. Girs de 900, 1800 i 270.</p>	<p>BL4.1 Reproduir i classificar figures planes basant-se en alguna de les seues propietats amb els recursos apropiats (regle, semicercle graduat, compàs, tisoires, programes de geometria dinàmica, etc.), utilitzant el vocabulari adequat, per a contrastar l'entorn amb els models geomètrics.</p>	<p>CMCT CCLI</p>
	<p>BL4.2 Descobrir les fórmules de l'àrea del quadrat, rectangle, paral·lelogram i el triangle construïts sobre trames quadrades, expressant el resultat en unitats no convencionals.</p>	<p>CMCT</p>
	<p>BL4.3 Reproduir i classificar cossos geomètrics amb els recursos apropiats (polígons encaixables, polígons encunyats, desenrotllaments plans i programes informàtics de geometria dinàmica) utilitzant el vocabulari adequat, per a contrastar el món que ens rodeja amb els models geomètrics.</p>	<p>CMCT CCLI</p>
	<p>BL4.4 Descriure i interpretar posicions i moviments expressats amb el sistema de coordenades cartesianes, utilitzant distàncies, angles i girs per a modelitzar les situacions i els moviments en el món real.</p>	<p>CMCT CCLI</p>
	<p>BL4.5 Identificar i respectar algunes de les manifestacions artístiques més significatives de l'arquitectura, escultura i el disseny industrial en què apareixen els elements geomètrics del nivell argumentant idees, opinions i preferències a través del diàleg.</p>	<p>CSC CEC CCLI</p>

Bloc 5: ESTADÍSTICA I PROBABILITAT Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Recollida i classificació de dades qualitatives i quantitatives. Realització i anàlisi de gràfics de doble entrada. Anàlisi crítica de les informacions que es presenten per mitjà de gràfics. Realització de taules i diagrames per mitjà de ferramentes TIC. Resolució de problemes d'estadística relacionats amb objectes, fets i situacions de la vida quotidiana. Resolució de problemes referits a situacions obertes i investigacions matemàtiques i xicotetes projectes de treballs sobre estadística, utilitzant diferents estratègies, col·laborant amb els altres i comunicant oralment o per escrit el procés seguit en la resolució i les conclusions. Predicció de resultats d'experiències d'atzar. Taules de doble entrada per a registrar les dades de dos experiments aleatoris. Distinció entre fenòmens aleatoris i deterministes. Caràcter aleatori d'algunes experiències. Elaboració d'informes sobre experiències aleatòries. Resolució de problemes d'experiències aleatòries per a refermar els continguts del nivell.</p>	<p>BL5.1 Arreplegar durant una setmana/mes/any dades de fenòmens personals, socials o meteorològics, etc. (p. ex. temperatura màxima i mínima, pressió atmosfèrica, velocitat del vent, hores veient la televisió...), registrar-les en una taula de doble entrada, representar-les en un gràfic, per a intentar donar resposta a qüestions concretes plantejades amb anterioritat (p. ex. hi ha relació entre pressió i temperatura?, etc.).</p>	<p>CMCT CCLI CAA</p>
	<p>BL5.2 Predir el resultat d'un experiment aleatori compost de dos experiències (p. ex. Indica què és més probable obtenir, un sis o un huit, al llançar dos daus i sumar el resultat obtingut?, de quantes formes podem obtenir un nou al sumar els resultats de dos daus?, etc.), per a realitzar posteriorment l'experiència, organitzant les dades en una taula de doble entrada, escrivint les conclusions de l'experiment.</p>	<p>CMCT CCLI</p>

Curs 6t

Bloc 1: PROCESSOS, MÈTODES I ACTITUDS EN MATEMÀTIQUES Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Lectura comprensiva de l'enunciat. Expressió de l'enunciat amb paraules pròpies. Diferenciació entre dades principals i dades secundàries. Identificació de la pregunta. Identificació i interpretació de les dades. Estimació d'una possible resposta sense la realització de càlculs. Expressió numèrica de les dades. Selecció de les operacions necessàries i el perquè. Identificació d'enunciats que no plantegen problemes. Identificació de la resposta corresponent a un problema. Reelaboració de l'enunciat tenint en compte diferents indicacions. Detecció de l'absència de dades per a la possible resolució d'un problema. Plantejaments i estratègies per a comprendre i resoldre problemes de suma i resta referits a situacions reals senzilles (factures, fullets publicitaris, rebaixes, etc.): Problemes orals, gràfics i escrits.</p>	<p>BL1.1 Analitzar enunciats de problemes i xicotetes investigacions matemàtiques relacionats amb objectes, fets i situacions de l'entorn pròxim utilitzant estratègies com la reelaboració de l'enunciat tenint en compte diferents indicacions i la detecció de l'absència de dades per a la possible resolució d'un problema.</p>	<p>CMCT CCLI CAA</p>
	<p>BL1.2 En la resolució de problemes i xicotetes investigacions científiques, utilitzar diferents estratègies com ara la descripció de pautes i regularitats, comprovar i interpretar les solucions trobades a partir d'operacions o respostes donades i per mitjà de la formulació de nous enunciats, comunicant amb claredat, oralment i/o per escrit el procés seguit a través de la reflexió i el diàleg.</p>	<p>CMCT CCLI CAA</p>
	<p>BL1.3 Interpretar i utilitzar el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu per a analitzar i intercanviar informacions amb altres alumnes o amb els adults, explicar el procés i avaluar el resultat</p>	<p>CMCT CCLI CAA</p>

<p>Resolució individual o en grup (treball cooperatiu). Representació per mitjà de dibuixos, taules i esquemes de la situació. Explicació oral i/o per escrit del procés seguit en la resolució de problemes. Comprovació numèrica del resultat obtingut. Resolució de problemes semblants de menor dificultat. Formulació d'enunciats a partir d'operacions i/o resposta donada. Assaig i error raonat. L'error com a forma d'aprenentatge. Coherència entre el resultat i la pregunta. Resolució mental, amb calculadora i amb l'algorisme. Resolució de situacions problemàtiques obertes: Investigacions matemàtiques senzilles sobre nombres, mesura, geometria i tractament de la informació. Plantejament de xicotets projectes de treball. Aplicació i interrelació de diferents coneixements matemàtics. Treball cooperatiu. Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea. Esforç i força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Regulació de la perseverança, flexibilitat, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació abans, durant i després del procés d'aprenentatge. Resiliència, superar obstacles i fracassos. Aprenentatge autònom. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Obtenció i ús eficaç d'informació. Busca d'orientació o ajuda quan la necessita de forma precisa. Planificació, organització i gestió de projectes individuals o col·lectius. Establiment d'estratègies de supervisió. Selecció de la informació tècnica i els materials. Presa de decisions i avaluació d'oportunitats i riscos. Aportació de solucions originals als problemes. Transformació d'idees en accions. Establiment de criteris per a avaluar el projecte i el producte amb ajuda de guies. Reconeixement dels propis errors i el seu aprenentatge a partir d'estos. Millora del producte i el procés després de l'avaluació. Selecció d'informació de fonts variades, i contrastar la seua fiabilitat. Identificació de tema, i destacar les idees principals i organitzar-les en forma d'esquemes lògics, mapes conceptuals, taules i gràfics, etc. Resum i presentació de la informació per mitjà d'un text utilitzant els connectors i el vocabulari conceptual de forma adequada al nivell educatiu, posant especial atenció en els signes de puntuació, cos i estil de la jerarquia de la informació, títols, subtítols, imatges, paraules clau, exemples, etc. Memorització comprensiva de la informació degudament organitzada. Obtenció d'informació per mitjà de ferramentes digitals de busca i visualització aplicant estratègies de filtratge senzilles (diferents buscadors i repositoris, opcions de filtratge dels llocs web, etc.) i configurant les seues característiques més usuals (organització, filtratge, seguretat, etc.) en dispositius TIC. Emmagatzematge de la informació digital per mitjà d'aplicacions de gestió de la informació (explorador d'arxius) i servicis en xarxa (p. ex. entorn virtual d'aprenentatge), seguint un esquema de classificació senzill. Tractament de la informació digital seleccionada utilitzant ferramentes d'edició i presentació digital senzilles (p. ex. generador de mapes conceptuals, editor de presentacions, etc.) que permeten incloure text amb format caràcter, la manipulació bàsica d'imatges (translació, rotació i escalat) i/o àudio/vídeo.</p>	<p>dels seus aprenentatges i dels seus companys, fer propostes raonades per a millorar-les i presentar el seu treball en públic.</p> <p>BL1.4 Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració mentre les realitza, mostrar perseverança i flexibilitat davant dels reptes i dificultats, esforçant-se i mantenint la calma i la motivació, intentant resoldre els dubtes pels seus propis mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda si la necessita.</p> <p>BL1.5 Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials i estimar el temps per a cada pas, adaptant-lo davant dels canvis i imprevistos, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació detallant les millores realitzades.</p> <p>BL1.6. Buscar i seleccionar informació, amb supervisió, en diferents mitjans de forma contrastada sobre els coneixements i processos que es treballen en el nivell educatiu, i registrar-la en paper de forma curosa o emmagatzemar-la digitalment. Processar i organitzar la informació utilitzant l'escriptura per mitjà d'esquemes lògics, resums i mapes conceptuals, comunicar les conclusions de forma correcta en paper i digitalment per mitjà de ferramentes de presentació senzilles de continguts digitals, i memoritzar els coneixements de forma comprensiva.</p>	<p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CD CAA</p>
---	--	---

Bloc 2: NOMBRES Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Nombres positius i negatius. Fraccions pròpies i impròpies. Representació gràfica. El nombre decimal: descomposició i arrodoniment. Representació de nombres naturals, enters, decimals i fraccions en la recta numèrica.</p>	<p>BL2.1. Interpretar i expressar el valor de nombres enters, fraccions i decimals en tot tipus de documents escrits i situacions (p. ex. balanç comercial en jocs, rebaixes, impostos, compravenda d'articles, rebuts de telèfon) així com en un altre tipus de documents del seu entorn (p. ex. DNI, el codi de barres, etc.) per a</p>	<p>CMCT CCLI CSC</p>

<p>Comparació i ordenació de nombres naturals, sencers, decimals i fraccions. Relació decimal, fracció i percentatge. La numeració romana: lectura i escriptura. Operacions combinades amb parèntesi de nombres naturals de no més de tres operacions. Múltiples, divisors, nombres primers i compostos. Obtenció dels primers múltiples d'un nombre. En particular el m.c.m. de dos nombres. Obtenció de tots els divisors de qualsevol nombre menor que 100. En particular el m.c.d. de dos nombres. Càlcul de potències d'exponent natural. Fraccions equivalents, reducció de dos fraccions a comú denominador utilitzant les taules de multiplicar (sense passar de 100) per a comparar-les. Suma i resta de fraccions. Càlcul del producte d'una fracció per un nombre. Correspondència entre fraccions, decimals percentatges. Càlcul de tants per cent senzills en situacions reals. Augments i disminucions percentuals. Proporcionalitat directa.</p>	<p>saber explicar el món numèric que els rodeja.</p> <p>BL2.2. Operar amb els nombres naturals, decimals i fraccionaris amb estratègies de càlcul (estimació, calculadora, propietats dels nombres) i procediments (algoritmes i qualsevol aplicació tecnològica que ho permeta) més adequats segons la naturalesa del càlcul per a avaluar resultats, extraure conclusions i prendre decisions en situacions de compravenda (p. ex. rebaixes, impostos, pressupostos de reformes, etc.), de logística (p. ex. distribució de recursos, planificació de viatges, etc.) i altres.</p> <p>BL2.3. Utilitzar els percentatges i la proporcionalitat directa per a interpretar i explicar dades i missatges de textos numèrics en situacions de càlcul de preus, de quantitats, impostos, rebaixes, ofertes publicitàries, etc.</p>	<p>CMCT CAA SIEE</p> <p>CMCT CCLI CSC</p>
---	--	---

Bloc 3: MESURA Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Reconeixement i interpretació de textos numèrics senzills de la vida quotidiana relacionats amb les mesures i les seues magnituds. Estimació de longituds, capacitats, masses, superfícies i volums d'objectes i espais coneguts. Unitats de mesura convencionals: múltiples i submúltiples d'ús quotidià. Elecció de la unitat i dels instruments convencionals més adequats per a mesurar i expressar les unitats de mesura pròpies i tradicionals de la Comunitat Valenciana (fanecada, arrova, tafulla, etc.) i la seua equivalència amb unitats convencionals. Explicació oral o escrita del procés seguit i de l'estratègia utilitzada en l'elecció de la unitat més adequada per a l'expressió d'una mesura. Unitats de mesura del temps (des del mil·lenni fins al segon) i les seues relacions. La precisió amb els minuts i els segons. Resolució de problemes de mesura relacionats amb objectes, fets i situacions de la vida quotidiana, aplicant com a màxim quatre operacions (suma, resta, multiplicació, divisió) amb nombres naturals utilitzant els algoritmes bàsics. Resolució de problemes referits a situacions obertes i investigacions matemàtiques i xicotets projectes de treballs sobre mesures utilitzant diferents estratègies, col·laborant amb els altres i comunicant oralment el procés seguit en la resolució i les conclusions. Unitats del sistema mètric decimal (longitud, pes/massa, capacitat, superfície) i equivalències. Equivalències entre les mesures de capacitat i volum. Expressió en forma simple d'un mesurament donat en forma complexa i viceversa. Suma i resta de mesures de longitud, capacitat, pes, superfície i volum en forma simple donant el resultat en la unitat determinada per endavant. Representació de successos i períodes a diverses escales temporals en una recta numèrica. L'angle com a mesura d'un gir o obertura. Mesura d'angles i ús d'instruments convencionals (transportador) per a mesurar angles. El sistema sexagesimal: graus, minuts i segons. Càlculs senzills amb mesures angulars en forma complexa. Resolució de problemes de mesura d'angles relacionats amb situacions de la vida quotidiana, aplicant com a màxim dos operacions (suma, resta). Resolució de problemes referits a situacions obertes i investigacions matemàtiques i xicotets projectes de treballs sobre mesures d'angles utilitzant diferents estratègies, col·laborant amb els altres i comunicant oralment el procés seguit en la resolució i les conclusions.</p>	<p>BL3.1. Seleccionar els instruments i les unitats de mesura per a resoldre situacions obertes i investigacions matemàtiques i xicotets projectes de treball sobre mesures en diferents entorns (natural, artístic, arquitectònic, etc.)</p> <p>BL3.2. Operar amb les unitats de mesura en situacions escolars i socials (organització d'excursions, preparació de receptes, etc.) per a comparar, ordenar, estimar, mesurar i calcular, i expressar els resultats en la forma més adequada (complexa o incomplexa).</p> <p>BL3.3. Aplicar el coneixement del sistema sexagesimal per a realitzar càlculs amb mesures angulars en situacions obertes i xicotets investigacions matemàtiques en entorns reals.</p>	<p>CMCT CSC SIEE</p> <p>CMCT CSC</p> <p>CMCT CSC</p>

Bloc 4: GEOMETRIA Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC

<p>Angles en distintes posicions: consecutius, adjacents, oposats pel vèrtex, etc. Formes planes. Construcció i reproducció. Posicions relatives de rectes i circumferències. Classificació de figures planes segons el nombre de costats, nombre de diagonals, concavitat i convexitat, tipus d'angles interiors, regularitat. Regularitats i simetries: reconeixement de regularitats El nombre π (Pi). L'àrea del cercle. Càlcul de l'àrea i del perímetre de polígons regulars. Càlcul del perímetre i l'àrea de figures planes i composicions d'estes. Poliedres. Elements bàsics: vèrtexs, cares i arestes. Poliedres regulars. La representació elemental de l'espai. Escales. Instruments d'orientació. Reconeixement en els objectes i espais les proporcions entre el dibuix i la realitat i la seua representació gràfica utilitzant escales.</p>	<p>BL4.1 Reproduir i classificar figures de l'entorn (natural, artístic, arquitectònic, etc.) basant-se en alguna de les seues propietats, amb els recursos apropiats (cinta mètrica, fotografies, programes de geometria dinàmica, etc.), utilitzant el vocabulari adequat per a explicar el món que ens rodeja.</p> <p>BL4.2 Calcular l'àrea i el perímetre de qualsevol figura plana (en entorns naturals, artístics i arquitectònics, etc.), utilitzant diverses estratègies (fórmules, descomposició, etc.) per a explicar el món que ens rodeja.</p> <p>BL4.3 Reproduir cossos geomètrics de l'entorn (natural, artístic, arquitectònic, etc.) basant-se en alguna de les seues propietats, amb els recursos apropiats (cinta mètrica, fotografies, programes de geometria dinàmica, etc.), utilitzant el vocabulari adequat, per a explicar el món que ens rodeja...</p> <p>BL4.4 Interpretar una representació espacial (croquis d'un itinerari, plànol de cases o ciutats) realitzada a partir d'un sistema de referència per a orientar-se en distintes entorns.</p> <p>BL4.5 Identificar i respectar les manifestacions artístiques més significatives de la pintura, escultura, arquitectura i mitjans audiovisuals en què apareixen els elements geomètrics del nivell que formen part de patrimoni artístic i cultural argumentant de forma crítica les seues idees, opinions i preferències a través del diàleg i la reflexió.</p>	<p>CMCT CCLI</p> <p>CMCT</p> <p>CMCT CCLI</p> <p>CMCT CSC</p> <p>CSC CEC CCLI</p>
---	---	---

Bloc 5: ESTADÍSTICA I PROBABILITAT Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Recollida i classificació de dades qualitatives i quantitatives. Construcció de taules de freqüències absolutes i relatives. Iniciació intuïtiva a les mesures de centralització: la mitjana aritmètica, la moda i el rang. Realització i anàlisi de gràfics: diagrames de barres, poligonals i sectorials. Anàlisi crítica de les informacions que es presenten per mitjà de gràfics. Ús de les TIC en la realització de taules i diagrames. Resolució de problemes d'estadística relacionats amb objectes, fets i situacions de la vida quotidiana. Resolució de problemes referits a situacions obertes i investigacions matemàtiques i xicotets projectes de treballs sobre estadística, utilitzant diferents estratègies, col·laborant amb els altres i comunicant oralment o per escrit el procés seguit en la resolució i les conclusions. Predicció de resultats d'experiències d'atzar Distinció entre fenòmens aleatoris i deterministes Caràcter aleatori d'algunes experiències. Zero i u com a probabilitat d'un succés impossible i segur. Anàlisi i elaboració d'informes sobre fenòmens socials relacionats amb l'atzar. Resolució de problemes de probabilitat relacionats amb objectes, fets i situacions de la vida quotidiana. Resolució de problemes referits a situacions obertes i investigacions matemàtiques i xicotets projectes de treballs sobre probabilitat, utilitzant diferents estratègies, col·laborant amb els altres i comunicant oralment o per escrit el procés seguit en la resolució i les conclusions.</p>	<p>BL5.1 Arreplegar i registrar informacions quantificables a partir de: enquestes, mitjans de comunicació, INE, Internet, etc., utilitzant la mitjana, la moda i el rang, per a analitzar informació d'interès humà o relacionada amb la seua vida quotidiana.</p> <p>BL5.2 Predir resultats i calcular probabilitats, utilitzant fraccions, a partir de les dades presentades en una taula, en un diagrama o en un experiment aleatori, analitzant els resultats en xicotet o gran grup. Utilitzar estos coneixements en la comprensió de la presa de decisions en situacions (pronosticar el clima, determinar plagues, medicina, control de qualitat, jocs, etc.) en les quals es coneix la probabilitat.</p>	<p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CMCT CCLI</p>

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM

CCLI: Competència comunicació lingüística.

CMCT: Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.

CD: Competència digital.

CAA: Competència aprendre a aprendre.

CSC: Competències socials i cíviques.

SIEE: Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

CEC: Consciència i expressions culturals.

ÀREA PRIMERA LLENGUA ESTRANGERA: ANGLÉS

INTRODUCCIÓ

La necessitat de l'adquisició de llengües estrangeres i, especialment, de la llengua anglesa en els sistemes educatius és una realitat que deriva d'un conjunt de factors complex. La permeabilitat de les fronteres fa imprescindible que la ciutadania estiga en disposició d'utilitzar una llengua que facilite la comunicació i, especialment, la interacció, que ha augmentat de manera exponencial en els últims anys a causa de la generalització a escala mundial de l'ús d'Internet en diferents tipus de dispositius digitals.

Així mateix, s'ha demostrat que l'adquisició d'una o diverses llengües addicionals produïx beneficis cognitius, de desenvolupament personal, acadèmics i laborals, i inclús retarda l'aparició de trastorns neurodegeneratius. Per tant, cal recalcar l'efecte beneficiós que produïx l'aprenentatge d'altres llengües en la percepció de la diversitat de la nostra societat, en l'acceptació de les diferències existents com a factor enriquidor i en el desenvolupament de la comprensió, la tolerància i la valoració d'altres identitats culturals.

No s'ha d'oblidar que l'àrea d'anglès faculta l'alumnat per a estar en contacte amb realitats no sols anglosaxones, sinó mundials, atés el valor de l'anglès com a llengua global. En este sentit, els aspectes socioculturals i sociolingüístics que es deriven de l'aprenentatge de la llengua anglesa serviran d'instrument al coneixement d'altres cultures, sensibilitats i formes de fer que configuraran en l'alumnat una visió holística per a facilitar la relativització dels postulats propis i que redundarà en una construcció equilibrada de la seua persona.

El currículum per a l'etapa d'Educació Primària s'estructura al voltant d'activitats de llengua tal com estes es descriuen en el Marc Comú Europeu de Referència per a les Llengües: comprensió i producció (expressió i interacció) de textos orals i escrits, que encara que apareixen diferenciats en quatre grans blocs, es treballen de manera integrada en les tasques de l'aula. Les relacions existents entre els tres elements del currículum no són unívokes, a causa de la naturalesa especial de l'activitat lingüística. Això suposa que, per a cada una de les tasques comunicatives enumerades i descrites en els estàndards, haurà d'incorporar-se el conjunt dels continguts arrellegats per a cada bloc d'activitat respectiu. De la mateixa manera, per a avaluar el grau d'adquisició de cada un dels estàndards d'aprenentatge d'una determinada activitat de llengua, hauran d'aplicar-se tots i cada un dels criteris d'avaluació arrellegats i descrits per a l'activitat corresponent.

L'Educació Primària permet que l'alumnat mantinga una primera aproximació a la llengua anglesa i, per tant, ha de fixar-se un nivell competencial bàsic que condicionarà que els processos receptius, productius i interactius en llengua oral i escrita se circumscriuen exclusivament a contextos amb què l'alumnat d'esta edat se sent familiaritzat, aprofitant així els coneixements prèviament adquirits i les capacitats i experiències que posseeix.

En este sentit, s'ha de fomentar un ús de la llengua en el marc de situacions comunicatives diverses, autèntiques i motivadores, pròpies d'àmbits pròxims als interessos i les necessitats. L'ús del joc, sobretot els primers anys, i la realització de tasques conjuntes no sols són elements essencials per a l'adquisició d'una llengua, sinó que contribueixen a més que l'àrea es convertisca en un instrument de socialització al servei del grup i al servei de l'aprenentatge de les altres àrees i de les altres llengües del currículum. En el context plurilingüe de la Comunitat Valenciana té, per tant, gran importància facilitar les transferències entre les llengües cooficials i l'estrangera.

L'enfocament orientat a l'acció adoptat en el currículum preveu l'aprenentatge com l'entrenament per a l'ús actiu de la llengua estrangera en la comunicació, tant dins com fora de l'aula, i al llarg de tota la vida. Es desenvolupa la capacitat d'actuar utilitzant la llengua per a produir i comprendre textos en els possibles contextos reals que s'arrelleguen en el currículum per a cada nivell educatiu. Les estructures sintacticodiscursives que es manegen en l'etapa són comunes: no s'han de treballar de manera aïllada i han de promoure una finalitat comunicativa.

El primer bloc de continguts desenvolupa la comprensió oral, entesa com la base de l'aprenentatge de tota llengua. Al llarg de l'etapa, l'alumnat adquireix la destresa d'entendre el professorat, per mitjà de la introducció de cançons o recursos de diversa naturalesa que progressivament comptaran amb un menor suport estratègic de comprensió.

El segon bloc arrellega la producció oral i desenvolupa tant l'expressió oral planificada com la interacció. En les dos situacions comunicatives es partix, entre altres, de rutines, estructures memoritzades i suports gestuals que permeten l'intercanvi d'informació, dins d'un context funcional i significatiu basat en els interessos de cada edat.

Dins del bloc es proporcionen estratègies per a la preparació de produccions orals que s'han de transferir a la resta de les llengües i s'han de considerar pròpies a base d'usar-les per a ampliar la competència a aprendre a aprendre.

El tercer bloc, "Comprensió escrita de textos", arrellega l'exposició de l'alumnat a documents de diversos formats, amb estructures simples i lèxic freqüent, i presenta una forma de complexitat creixent, graduant els interessos, contextos i possibilitats cognitives al llarg de l'etapa.

L'alumnat ha de desenvolupar una sèrie d'estratègies per a descodificar textos, relacionant les lletres i els sons, per a formular-se hipòtesis sobre el que llig, per a reflexionar sobre la informació, per a categoritzar-la i per a valorar-la i gaudir-ne.

En el quart bloc de producció i interacció de textos escrits es destaca la rellevància del suport del professorat que, gradualment, al llarg de l'etapa, ha de variar el tipus d'intervenció metodològica amb la finalitat que l'alumnat aconsegueisca realitzar els processos de manera autònoma i col·laborativa.

Els continguts dels quatre blocs afavorixen la creativitat i la utilització de recursos diversos en diferents formats i suports, aprofitant els avantatges que ens ofereixen les tecnologies de la informació i la comunicació. A més, el tractament de l'error com a element positiu que servix per a aprendre, afavorix els valors transversals relacionats amb l'autoconfiança, l'autocontrol, l'autoavaluació i la tolerància a la frustració.

Per tant, les situacions d'aprenentatge que s'han de plantejar han de potenciar i facilitar el treball individual, cooperatiu i dialogat amb el professorat i amb els companys. La construcció conjunta de produccions permet l'expressió de valoracions, pensaments, opinions i idees que possibiliten processos de reflexió, de responsabilitat i de lideratge compartits.

En el marc de les competències clau, per a l'adquisició de la competència lingüística en llengua estrangera, igual que per a l'adquisició en les llengües cooficials, resulta fonamental treballar de manera simultània i coordinada des de les tres àrees el desenvolupament de la capacitat lectora i el domini de l'escriptura, a fi de fixar així les bases perquè tot l'alumnat dominen les destreses orals i escrites al mateix temps en totes les llengües objecte d'aprenentatge. De manera semblant, la planificació de les tasques en estes tres àrees s'ha d'ajustar a un disseny metodològic sistematitzat que incidisca en activitats orientades a l'adquisició gradual de comprensió, velocitat i eficàcia en la lectoescriptura, en l'enriquiment del cabal lèxic i, en definitiva, en un millor ús de la llengua.

El desenvolupament de la competència lectora, a més, té com a objectiu un acostament progressiu a la literatura que consolide, en totes les llengües del currículum, els hàbits lectors, la creativitat, la consciència crítica i el gaudi estètic.

S'ha d'incidir de manera especial en l'aprofitament didàctic de recursos digitals, entesos com a ferramenta essencial per a iniciar l'alumnat en l'adquisició gradual de mecanismes autònoms d'aprenentatge de l'anglès, adaptats sempre a l'edat i a les peculiaritats, així com en el desenvolupament de la competència digital, particularment en els continguts relacionats amb l'expressió escrita (producció i interacció) i en les activitats de registre de conversacions orals.

Les tecnologies digitals afavorixen la competència d'aprendre a aprendre, facilitant la consciència de millora i avaluació de processos d'aprenentatge. Cal tindre en compte, a més, que el context digital és actualment un mitjà prioritari en què es produïx interacció i que la pràctica en eixe context és fonamental per a adquirir una competència comunicativa plena, com també per a facilitar qualsevol situació d'aprenentatge. No obstant això, la competència d'aprendre a aprendre està present en tots els blocs de l'àrea, en els apartats d'estratègies d'aprenentatge respectius.

Les competències socials i cíviques també apareixen implícites en cada un dels blocs, quan es treballen els continguts socioculturals en diferents contextos.

El sentit d'iniciativa i esperit emprenedor es desenvolupa en els blocs 2 i 4, referits a la producció i interacció oral i escrita, relacionant els continguts propis d'estos blocs amb les habilitats d'autoregulació, de confiança en un mateix, de sentit crític, de gestió de projectes i participació en equips de treball.

La competència relacionada amb la consciència i expressions culturals, així com els valors que sustenten la pau, la igualtat, el respecte i la justícia es desenvolupen en tots els blocs, ja que es deriva de la mateixa naturalesa de l'àrea.

La metodologia més aconsellable per al treball en l'aula és, per tant, el conjunt de pràctiques d'aprenentatge, ensenyança i avaluació que millor contribuïska que l'alumnat, d'una banda, adquirisca les diverses competències - funcionals, estratègiques, socioculturals i lingüístiques implicades - en la comunicació i, d'un altre, desenvolupen la capacitat de posar totes estes competències en pràctica de manera conjunta produint i processant textos orals o escrits adequats als contextos d'actuació corresponents.

Atesa l'enriquidora realitat lingüística del sistema educatiu valencià, s'ha d'utilitzar un enfocament metodològic comú que integre les llengües del currículum des dels primers nivells i que afavorisca les transferències entre les tres llengües, tant en la lectoescriptura com en el tractament metodològic de les àrees lingüístiques i de les àrees no lingüístiques que s'aprenen a l'aula en una llengua diferent de la materna. D'esta manera s'economitzen els esforços cognitius i els horaris escolars, tenint en compte que la Comunitat Valenciana compta amb el Decret 127/2012 de plurilingüisme, el calendari d'aplicació del qual indica els nivells que progressivament aniran incorporant, almenys, un mòdul o àrea de continguts no lingüístics en anglés.

En este context, en què l'ensenyança i l'aprenentatge de les llengües s'ha convertit en una línia prioritària, és fonamental la intervenció docent coordinada des de l'àrea o àrees que s'aprenen en anglés i l'àrea de llengua anglesa, amb un enfocament metodològic integrat per a donar resposta a la necessitat que té l'alumnat de la Comunitat Valenciana d'adquirir un bon nivell competencial lingüístic i poder fer front a les demandes laborals, socials i culturals de l'Europa actual i futura, entenent que l'adquisició de més de dos llengües afavorix la mobilitat, l'accés al mercat laboral, a la informació, a la comprensió mútua i al respecte a la diversitat cultural.

Continguts i criteris d'avaluació de l'àrea Primera Llengua Estrangera: Anglés

Curs 1r

Bloc 1: COMPRENSIÓ DE TEXTOS ORALS Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>FUNCIONS Salutacions i presentacions, disculpes, agraïments i invitacions. Instruccions La capacitat, el gust, la preferència, l'acord o desacord, el sentiment, la intenció i els desitjos. Descripció de persones, dades personals, activitats, llocs, objectes, hàbits i plans. Narracions de fets passats remots i recents, reals o ficticis, poemes i endevinalles. Petició i oferiment d'ajuda, informació, instruccions, objectes, opinió i permís. Interacció amb comprensió dirigida, assajada, guiada i espontània. Comprensió oral de la llengua per a comunicar-se i aprendre en altres àrees del currículum. Patrons discursius bàsics. Discriminació dels sons. Conscienciació fonològica. Relació entre els sons i les lletres.</p> <p>ESTRATÈGIES Mobilització d'informació prèvia. Formulació d'hipòtesis sobre contingut i context. Formulació d'hipòtesis sobre significats a partir de l'anàlisi d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics com ara modulació i to de la veu, gestualitat, llenguatge corporal i postural.</p> <p>ASPECTES SOCIOCULTURALS I SOCIOLINGÜÍSTICS Expressions relatives a felicitacions de dies especials i celebracions familiars. Costums i actituds basades en el respecte i la tolerància: mostres significatives i representatives i identificadores del seu patrimoni artístic, musical i de literatura infantil.</p> <p>LÈXIC ORAL D'ALTA FREQUÈNCIA (El lèxic que es mostra és una exemplificació, podent-se ajustar a la realitat de cada context d'aula). Identificació personal: name, age Família: mummy, daddy, brother, and sister Temps lliure: park, El cos: nose, ears, eyes, mouth Emocions: happy/sad L'escola: pencil, rubber Alimentació: apple, banana, orange. Juguets: ball, doll, car. Fenòmens atmosfèrics: sunny, rainy. Animals domèstics: bird, hamster. Tecnologies de la informació i la comunicació: computer, mouse. Festivitats: Halloween, Christmas, Easter. El temps i calendari: days of the week. Nombres: zero to twenty. Colors.</p>	<p>BL1.1 Identificar la informació essencial en textos orals molt breus en llengua estàndard, amb estructures simples i lèxic d'ús molt freqüent, articulats amb claredat i lentament, i transmesos de viva veu o per mitjans tècnics, sobre temes habituals relacionats amb les pròpies experiències i necessitats en contextos quotidians predicibles o relatius a àrees de necessitat immediata en els àmbits personal i educatiu, sempre que les condicions acústiques siguen bones i no es distorsione el missatge, es puga tornar a escoltar el que s'ha dit o demanar confirmació i es compte amb suport visual o amb una clara referència contextual, discriminant patrons sonors.</p> <p>BL1.2 Utilitzar, per mitjà del joc i l'experimentació, les estratègies bàsiques més adequades per a la comprensió d'un text oral i utilitzar les paraules que comprén.</p> <p>BL1.3 Distingir aspectes socioculturals i sociolingüístics concrets de distints països, com a característiques pròpies i costums, aplicant-los a una comprensió oral per mitjà del joc i l'experimentació, respectant les normes bàsiques de cortesia.</p> <p>BL1.4 Identificar, per mitjà del joc i l'experimentació, algunes paraules de lèxic d'alta freqüència contextualitzat en situacions quotidianes, habituals i concretes relacionades amb els propis interessos, experiències i necessitats.</p>	<p>CCLI CAA CSC</p> <p>CCLI CAA CSC</p> <p>CCLI CSC CEC</p> <p>CCLI CAA</p>

ESTRUCTURES SINTACTICODISCURSIVES (1)

Bloc 2: PRODUCCIÓ DE TEXTOS ORALS: EXPRESSIÓ I INTERACCIÓ Curs 1r

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>FUNCIONS COMUNICATIVES Expressió de salutacions, presentacions i felicitacions. Expressió del sentiment i del gust. Establiment i manteniment de la comunicació. Utilització de patrons sonors. Selecció de les produccions orals per a incloure en el portfolio i explicació de l'elecció. Ús de la interacció i expressió orals per a comunicar-se i aprendre en una altra àrea del currículum. Interacció simple per mitjà de ferramentes de comunicació de veu en dispositius electrònics.</p> <p>ESTRATÈGIES Planificació: Aprofitament dels coneixements previs. Concepció de la claredat i estructura del missatge. Utilització de diccionaris d'imatges o làmines. Compensació de les carències lingüístiques per mitjà de procediments paralingüístics o paratextuals.</p> <p>Execució: Expressió del missatge amb claredat, ajustant-lo als models i fórmules de cada tipus de situació comunicativa.</p> <p>Revisió: Revisió del missatge. Autorevisió, revisió per part del docent i/o d'un company/a.</p> <p>ASPECTES SOCIOCULTURALS I SOCIOLINGÜÍSTICS Establiment de contactes socials bàsics utilitzant les fórmules de comunicació més senzilles i quotidianes relatives a salutacions, comiats i presentacions. Expressions relatives a l'elaboració de felicitacions de dies especials i celebracions familiars. Costums basades en el respecte i la tolerància, mostres significatives i representatives i identificadores del seu patrimoni artístic, musical i de literatura infantil. Utilització apropiada del llenguatge no verbal.</p> <p>LÈXIC ORAL D'ALTA FREQUÈNCIA (El lèxic que es mostra és una exemplificació, podent-se ajustar a la realitat de cada context d'aula). Identificació personal: name, age Família: mummy, daddy, brother, and sister Temps lliure: park, El cos: nose, ears, eyes, mouth Emocions: happy/sad L'escola: pencil, rubber Alimentació: apple, banana, orange. Juguets: ball, doll, car. Fenòmens atmosfèrics: sunny, rainy. Animals domèstics: bird, hamster. Tecnologies de la informació i la comunicació: computer, mouse. Festivitats: Halloween, Christmas, Easter. El temps i calendari: days of the week. Nombres: zero to twenty. Colors.</p> <p>ESTRUCTURES SINTACTICODISCURSIVES (1)</p> <p>TRANSVERSALS Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Treball per mitjà d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Desenrotllament de projectes en equip de manera guiada. Diàleg entre iguals dirigit.</p>	<p>BL2.1 Interactuar o reproduir, per mitjà del joc i l'experimentació, conversacions de necessitat immediata, sobre temes familiars, per mitjà d'una conversació cara a cara o per mitjans tècnics, d'una manera comprensible amb l'ús de patrons sonors apropiats.</p> <p>BL2.2 Aplicar o reproduir estratègies bàsiques de planificació, execució i revisió per mitjà del joc i l'experimentació per a produir textos orals breus i senzills sobre temes molt pròxims, sent capaç d'autoavaluar-se.</p> <p>BL2.3 Utilitzar aspectes socioculturals i sociolingüístics bàsics, concrets i significatius, de distints països, aplicant-los a una producció o reproducció oral per mitjà del joc i l'experimentació, adequada al context i respectant les normes bàsiques de cortesia.</p> <p>BL2.4 Utilitzar un repertori de lèxic oral d'alta freqüència en contextos familiars i escolars, sobre temes concrets relacionats amb els propis interessos, produint o reproduint-lo per mitjà del joc i l'experimentació.</p> <p>BL2.5 Esforçar-se i mantindre l'atenció mentres realitza una activitat sense abandonar quan li costa realitzar-la.</p> <p>BL2.6 Participar en equips de treball de manera guiada col·laborant amb els altres membres del grup per a aconseguir metes comunes.</p>	<p>CCLI CSC CD CAA</p> <p>CCLI CSC CAA</p> <p>CCLI CSC CAA CEC</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CAA SIE</p> <p>CSC CAA SIE</p>

Bloc 3: COMPENSIÓ DE TEXTOS ESCRITS Curs 1r

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>FUNCIONS COMUNICATIVES: Salutacions i disculpes.</p>	<p>BL3.1 Identificar la informació essencial, en qualsevol tipus de format, en textos escrits molt breus i senzills en llengua estàndard,</p>	<p>CCLI CD</p>

<p>Expressió del gust i de la preferència. Signes ortogràfics bàsics i signes d'ús freqüent. Ús de la llengua per a comunicar-se i aprendre en altres àrees del currículum. Relació de les lletres amb els sons. Conscienciació fonològica. Obtenció d'informació de manera guiada a través de ferramentes de busca i visualització digital en dispositius electrònics.</p> <p>ESTRATÈGIES Mobilització d'informació prèvia. Formulació d'hipòtesis sobre contingut i context. Formulació d'hipòtesis sobre significats a partir de l'anàlisi d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics com ara gràfics, il·lustracions, mapes o fotos.</p> <p>ASPECTES SOCIOCULTURALS I SOCIOLINGÜÍSTICS Felicitacions de dies especials i celebracions familiars. Costums i actituds basades en el respecte i la tolerància: mostres significatives i representatives i identificadores del seu patrimoni artístic, musical i de literatura infantil.</p> <p>LÈXIC ORAL D'ALTA FREQUÈNCIA (El lèxic que es mostra és una exemplificació, podent-se ajustar a la realitat de cada context d'aula). Identificació personal: name, age Família: mummy, daddy, brother, and sister Temps lliure: park, El cos: nose, ears, eyes, mouth Emocions: happy/sad L'escola: pencil, rubber Alimentació: apple, banana, orange. Joguets: ball, doll, car. Fenòmens atmosfèrics: sunny, rainy. Animals domèstics: bird, hamster. Tecnologies de la informació i la comunicació: computer, mouse. Festivitats: Halloween, Christmas, Easter. El temps i calendari: days of the week. Nombres: zero to twenty. Colors.</p> <p>ESTRUCTURES SINTACTICODISCURSIVES (1)</p>	<p>amb estructures simples i lèxic d'ús molt freqüent, en format imprès o digital sobre temes habituals i concrets relacionats amb les pròpies experiències i necessitats en contextos quotidians predicibles o relatius a àrees de necessitat immediata en els àmbits personal i educatiu, sempre que es pugui tornar a llegir, es recolze en elements paratextuals i discriminant signes ortogràfics bàsics, signes d'ús freqüent i la relació so-grafia.</p> <p>BL3.2 Utilitzar les estratègies bàsiques més adequades per a la comprensió d'un text escrit i utilitzar les paraules que comprén.</p> <p>BL3.3 Distingir aspectes socioculturals i sociolingüístics concrets de distints països, com a característiques pròpies i costums, aplicant-los per mitjà del joc, a la Comprensió escrita.</p> <p>BL3.4 Identificar, de manera molt guiada i amb models, un repertori de lèxic escrit d'alta freqüència contextualitzat en temes concrets relacionats amb el més pròxim al seu entorn.</p>	<p>CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CSC CEC</p> <p>CCLI CAA SIEE</p>
--	--	---

Bloc 4: PRODUCCIÓ DE TEXTOS ESCRITS I INTERACCIÓ Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>FUNCIONS COMUNICATIVES Expressió de sentiments, salutacions i gustos. L'ortografia de paraules monosil·làbiques. Producció de textos escrits i interacció escrita per a comunicar-se i aprendre en altres àrees del currículum. Inici al punt final en frases curtes.</p> <p>ESTRATÈGIES Planificació: Producció escrita de paraules o frases guiades i basades en models, utilitzant un vocabulari i estructures treballades en la interacció oral. Utilització de diccionaris d'imatges en línia, pòsters de suport o taules de paraules. Ferramentes per a la producció de textos discontinus per a facilitar l'aprenentatge de continguts i competències en qualsevol àrea.</p> <p>Execució: Paraules o frases molt breus, simples i completes que s'ajusten als models i fórmules del tipus de text descriptiu.</p> <p>Revisió de la producció : Presentació, cal·ligrafia i orde. Autorevisió, revisió per part del docent i/o d'un company/a. Paraules amb formes clares i orientades. Espai regular entre paraules. Valoració de l'originalitat i l'esforç. Selecció de les millors produccions per a incloure en el portfolio.</p> <p>ASPECTES SOCIOCULTURALS I SOCIOLINGÜÍSTICS Expressions relatives a l'elaboració de felicitacions de dies</p>	<p>BL4.1 Produir i reproduir per mitjà de l'experimentació i el joc, expressions i frases molt breus i senzilles, aplicant les convencions ortogràfiques bàsiques, patrons gràfics i els principals signes de puntuació, per a parlar de si mateix i del seu entorn més immediat.</p> <p>BL4.2 Aplicar per mitjà del joc i l'experimentació les estratègies molt bàsiques de planificació, execució i revisió, distingint què escriure, a qui va dirigit i quin material s'usarà, valorant l'originalitat i l'esforç i presentant el producte en diferents suports i formats per a la seua inclusió en el portfolio.</p> <p>BL4.3 Distingir aspectes socioculturals i sociolingüístics concrets de distints països, com a característiques pròpies i costums, aplicant-los a una producció o reproducció escrita per mitjà del joc i l'experimentació, respectant les normes bàsiques de cortesia.</p> <p>BL4.4 Utilitzar reproduint, per mitjà del joc i l'experimentació, algunes paraules de lèxic escrit d'alta freqüència relatiu a situacions quotidianes i temes habituals i concrets, relacionats amb els propis interessos, experiències i necessitats.</p> <p>BL4.5 Planificar projectes individuals o col·lectius.</p> <p>BL4.6 Participar en equips de treball de manera guiada, col·laborant amb els altres membres del grup per a aconseguir metes comunes.</p>	<p>CCLI CSC CAA</p> <p>CCLI CD CAA SIEE</p> <p>CCLI CSC CEC</p> <p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p>

<p>especials i celebracions familiars. Costums i actituds basats en el respecte i la tolerància: mostres significatives i representatives i identificadores del seu patrimoni artístic, musical i de literatura infantil.</p> <p>LÈXIC ESCRIT D'ALTA FREQUÈNCIA (El lèxic que es mostra és una exemplificació, podent-se ajustar a la realitat de cada context d'aula). Identificació personal: name and age. Família i amics: daddy, mummy, brother and sister. L'escola: pencil, rubber. Temps lliure: park, slide, seesaw, swing. Joguets: doll, ball, car. Animals domèstics: bird, hamster. Alimentació: apple, banana, orange. Clima: hot, cold, cloudy, snowy. Cos: nose, ears, eyes, mouth. Emocions: happy, sad. Nombres: zero to twenty. Festivitats i tradicions: Halloween, Christmas, Moher's day, Easter. Colors.</p> <p>ESTRUCTURES SYNTACTICODISCURSIVES (1)</p> <p>TRANSVERSALS Participació en el procés de planificació del desenrotllament d'un producte o una tasca, seqüenciació, amb ajuda, dels passos que s'ha de seguir i expressió d'opinions sobre el procés i el resultat. Desenrotllament de projectes en equip de manera guiada. Diàleg entre iguals dirigit.</p>	
---	--

Curs 2n

Bloc 1: COMPRENSIÓ DE TEXTOS ORALS Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>FUNCIONS Salutacions i presentacions, disculpes, agraïments i invitacions. Instruccions. La capacitat, el gust, la preferència, l'acord o desacord, el sentiment, la intenció i els desitjos. Descripció de persones, dades personals, activitats, llocs, objectes, hàbits i plans. Narracions de fets passats remots i recents, reals o ficticis, poemes i endevinalles. Petició i oferiment d'ajuda, informació, instruccions, objectes, opinió i permís. Interacció amb comprensió dirigida, assajada, guiada i espontània. Comprensió oral de la llengua per a comunicar-se i aprendre en altres àrees del currículum. Patrons discursius bàsics o els punts d'una narració esquemàtica. Discriminació dels sons. Conscienciació fonològica. Relació entre els sons i les lletres.</p> <p>ESTRATÈGIES Moblització d'informació prèvia. Formulació d'hipòtesis sobre contingut i context. Formulació d'hipòtesis sobre significats a partir de l'anàlisi d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics com ara la modulació i to de la veu, gestualitat, llenguatge corporal i postural. Formulació d'hipòtesis a partir de la comprensió de nous elements.</p> <p>ASPECTES SOCIOCULTURALS I SOCIOLINGÜÍSTICS Expressions relatives a l'elaboració de felicitacions de dies especials i celebracions familiars. Costums i actituds basades en el respecte i la tolerància: mostres significatives i representatives i identificadores del seu patrimoni cultural, artístic, musical i de literatura infantil.</p> <p>LÈXIC ORAL D'ALTA FREQUÈNCIA (El lèxic que es mostra és una exemplificació, podent-se ajustar a la realitat de cada context d'aula). Identificació personal: name, age, address Llar: bedroom, bathroom.</p>	<p>BL1.1 Identificar la informació essencial en textos orals molt breus i senzills en llengua estàndard, amb estructures simples i lèxic d'ús molt freqüent, articulats amb claredat i lentament, i transmesos de viva veu o per mitjans tècnics, sobre temes habituals i concrets relacionats amb les pròpies experiències i necessitats, en contextos quotidians predicibles o relatius a àrees de necessitat immediata, en els àmbits personal i educatiu, sempre que les condicions acústiques siguen bones i no es distorsione el missatge, es puga tornar a escoltar el que s'ha dit o demanar confirmació i es compte amb suport visual o amb una clara referència contextual, discriminant patrons sonors i d'entonació.</p> <p>BL1.2 Utilitzar, per mitjà del joc i l'experimentació, les estratègies bàsiques més adequades per a la comprensió d'un text oral, utilitzar les paraules que comprén i formular hipòtesis amb ajuda del professorat.</p> <p>BL1.3 Distingir aspectes socioculturals i sociolingüístics concrets de distints països, com a característiques pròpies i costums, participant, disfrutant i utilitzant-los per a comprendre oralment models senzills, respectant les normes bàsiques de cortesia.</p> <p>BL1.4 Identificar, per mitjà de models i de manera guiada, un repertori limitat de lèxic d'alta freqüència, contextualitzat en situacions quotidianes, habituals i concrets, relacionades amb els propis interessos, experiències i necessitats.</p>	<p>CC CAA CSC</p> <p>CCLI CAA CSC</p> <p>CCLI CSC CEC</p> <p>CCLI CAA</p>

Família i amics: daddy, mummy, brother and sister, uncle, aunt, cousins.
 Temps lliure, oci i esports: park, slide, swing; play board games, play cards and play football, play tennis.
 Cos: nose, ears, eyes, mouth, head, shoulder, knee.
 Emocions: happy, sad, angry, surprised.
 L'escola i l'aula: playground, classroom; blackboard, digital board, note book, book; classroom library.
 Alimentació: apple, banana, orange; muffins, spaghetti, pizza.
 Transport: car, boat and plane.
 Juguets: doll, ball, car and teddy.
 Fenòmens atmosfèrics: hot, cold, cloudy, snowy.
 Animals domèstics
 Roba: trousers, dress and shirt.
 Tecnologies de la informació i la comunicació: mouse, computer, screen, speakers
 Festivitats: Halloween, Christmas, Easter.
 El temps i calendari: days of the week.
 Nombres: one to ninety-nine.
 Colors.

ESTRUCTURES SINTACTICODISCURSIVES (1)

Bloc 2: PRODUCCIÓ DE TEXTOS ORALS: EXPRESSIÓ I INTERACCIÓ Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
FUNCIONS COMUNICATIVES Expressió oral de salutacions i presentacions, agraïments, disculpes i felicitacions. Expressió del gust i el sentiment. Descripció de persones, llocs i objectes. Establiment i manteniment de la comunicació. Utilització de patrons sonors. Selecció de les produccions orals per a incloure en el portfolio, explicant l'elecció de la producció. Ús de l'expressió i la interacció orals per a comunicar-se i aprendre en una altra àrea del currículum. Interacció simple per mitjà de ferramentes de comunicació de veu en dispositius electrònics.	BL2.1 Interactuar o reproduir, amb models senzills, conversacions de necessitat immediata, sobre temes familiars o del seu interès, per mitjà d'una conversació cara a cara o per mitjans tècnics, d'una manera comprensible amb l'ús de patrons sonors apropiats. BL2.2 Aplicar o reproduir estratègies bàsiques de planificació, execució i revisió, amb models senzills, per a produir textos orals breus, en forma de monòlegs o diàlegs, sent capaç d'autoavaluar-se. BL2.3 Utilitzar aspectes socioculturals i sociolingüístics bàsics, de distints països, participant, disfrutant i aplicant els mateixos a una producció o reproducció oral de models senzills adequada al context i a les normes bàsiques de cortesia.	CCLI CSC CD CAA CCLI CSC CAA CCLI CSC CAA CEC
ESTRATÈGIES Planificació: Mobilització d'informació prèvia sobre el tema. Aprofitament i activació dels coneixements previs. Utilització de diccionaris per orde alfabètic de la primera i segona lletra; d'imatges en línia o pòsters de suport. Concepció de la claredat i estructura del missatge. Compensació de les carències lingüístiques per mitjà de procediments paralingüístics com ara el llenguatge corporal.	BL2.4 Utilitzar i ampliar, un repertori de lèxic oral d'alta freqüència, en contextos familiars i escolars sobre temes concrets relacionats amb els propis interessos i necessitats, donant lloc a una producció o reproducció oral amb models senzills. BL2.5 Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància sense abandonar i demanant ajuda si la necessita.	CCLI CAA CAA SIE
Execució: Expressió del missatge amb claredat, ajustant-lo als models i fórmules de cada tipus de situació comunicativa.	BL2.6 Participar en equips de treball realitzant la part de la tasca assignada i col·laborant amb els altres membres del grup per a aconseguir metes.	CSC CAA SIE
Revisió: Autorevisió, revisió col·laborativa i revisió per part del docent o de l'alumnat.		
ASPECTES SOCIOCULTURALS I SOCIOLINGÜÍSTICS Utilització les fórmules de comunicació més senzilles i quotidianes: demanar per favor i donar les gràcies. Expressions relatives a l'elaboració de felicitacions de dies especials i celebracions familiars. Costums i actituds basades en el respecte i la tolerància: mostres significatives i representatives i identificadores del seu patrimoni cultural, artístic, musical i de literatura infantil. Utilització apropiada del llenguatge no verbal.		
LÈXIC ORAL D'ALTA FREQUÈNCIA (El lèxic que es mostra és una exemplificació, podent-se ajustar a la realitat de cada context d'aula). Identificació personal: name, age, address. Llar: bedroom, bathroom. Família i amics: daddy, mummy, brother and sister, uncle, aunt, cousins. Temps lliure, oci i esports: park, slide, swing; play board games,		

play cards and play football, play tennis.
 Cos: nose, ears, eyes, mouth, head, shoulder, knee.
 Emocions: happy, sad, angry, surprised.
 L'escola i l'aula: playground, classroom; blackboard, digital board,
 note book, book; classroom library.
 Alimentació: apple, banana, orange; muffins, spaghetti, pizza.
 Transport: car, boat and plane.
 Joguets: doll, ball, car and teddy.
 Fenòmens atmosfèrics: hot, cold, cloudy, snowy.
 Animals domèstics.
 Roba: trousers, dress and shirt.
 Tecnologies de la informació i la comunicació: mouse, computer,
 screen, speakers.
 Festivitats: Halloween, Christmas, Easter.
 El temps i calendari: days of the week.
 Nombres: one to ninety-nine.
 Colors.

ESTRUCTURES SINTACTICODISCURSIVES (1)

TRANSVERSALS

Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Treball per mitjà d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu. Busca d'orientació o ajuda quan la necessita.
 Desenvolupament de projectes en equip de manera guiada, assumint la part del treball en tasques que impliquen diversos companys.
 Diàleg entre iguals dirigit.

Bloc 3: COMPRESIÓ DE TEXTOS ESCRITS Curs 2n

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>FUNCIONS COMUNICATIVES: Salutacions presentacions i disculpes. Expressió de la capacitat, el gust, la preferència, Signes ortogràfics bàsics i signes d'ús freqüent. Ús de la llengua per a comunicar-se i aprendre en altres àrees del currículum. Relació de les lletres amb els sons. Conscienciació fonològica. Obtenció d'informació de manera guiada per mitjà de ferramentes de busca i visualització digital en dispositius electrònics.</p> <p>ESTRATÈGIES Mobilització d'informació prèvia. Formulació d'hipòtesis sobre contingut i context. Formulació d'hipòtesis sobre significats a partir de l'anàlisi d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics com ara gràfics, il·lustracions, mapes o fotos. Formulació d'hipòtesis a partir de la comprensió de nous elements.</p> <p>ASPECTES SOCIOCULTURALS I SOCIOLINGÜÍSTICS Expressions relatives a les de felicitacions de dies especials i celebracions familiars. Costums i actituds basades en el respecte i la tolerància: mostres significatives i representatives i identificadores del seu patrimoni cultural, artístic, musical i de literatura infantil.</p> <p>LÈXIC ORAL D'ALTA FREQUÈNCIA (El lèxic que es mostra és una exemplificació, podent-se ajustar a la realitat de cada context d'aula). Identificació personal: name, age, address. Llar: bedroom, bathroom. Família i amics: daddy, mummy, brother and sister, uncle, aunt, cousins. Temps lliure, oci i esports: park, slide, swing; play board games, play cards, play football, play tennis. Cos: nose, ears, eyes, mouth, head, shoulder, knee. Emocions: happy, sad, angry, surprised. L'escola i l'aula: playground, classroom; blackboard, digital board, note book, book; classroom library. Alimentació: apple, banana, orange; muffins, spaghetti, pizza. Transport: car, boat and plane. Joguets: doll, ball, car and teddy. Fenòmens atmosfèrics: hot, cold, cloudy, snowy. Animals domèstics: cat, dog Roba: trousers, dress and shirt.</p>	<p>BL3.1 Identificar la informació essencial en qualsevol tipus de format, en textos escrits molt breus i senzills en llengua estàndard, amb estructures simples i lèxic d'ús molt freqüent, en format imprès o digital, sobre temes habituals i concrets relacionats amb les pròpies experiències i necessitats, en contextos quotidians predicibles o relatius a àrees de necessitat immediata en els àmbits personal i educatiu, sempre que es pugui tornar a llegir, es recolze en elements paratextuals i discriminant signes ortogràfics bàsics, signes d'ús freqüent i la relació so-grafia.</p> <p>BL3.2 Utilitzar les estratègies bàsiques més adequades per a la comprensió d'un text escrit, com ara ajudar-se d'elements paratextuals o utilitzar paraules que comprén i formular hipòtesis amb l'ajuda del professorat.</p> <p>BL3.3 Distingir aspectes socioculturals i sociolingüístics concrets de diferents països, com a característiques pròpies i costums per a aplicar els coneixements adquirits a la Comprensió escrita.</p> <p>BL3.4 Identificar, de manera guiada i amb models, un repertori de lèxic escrit d'alta freqüència, contextualitzat en temes concrets, relacionats amb els propis interessos.</p>	<p>CCLI CD CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CSC CEC</p> <p>CCLI CAA SIEE</p>

<p>Tecnologies de la informació i la comunicació: mouse, computer, screen, speakers Festivitats: Halloween, Christmas, Easter. El temps i calendari: days of the week. Nombres: one to ninety-nine. Colors.</p> <p>ESTRUCTURES SINTACTICODISCURSIVES (1)</p>		
--	--	--

Bloc 4: PRODUCCIÓ DE TEXTOS ESCRITS I INTERACCIÓ Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>FUNCIONS COMUNICATIVES Expressió de sentiments, presentacions, disculpes, agraïments i descripció real de persones, llocs i objectes. L'ortografia de paraules fonema-grafia, tenint en compte que alguns dels errors provenen de la transcripció literal fonètica. Ús de la llengua per a comunicar-se i aprendre en altres àrees del currículum. Lletra majúscula a l'inici de frase i punt final al tancament. Interacció per mitjà de ferramentes de comunicació sincrònica en dispositius electrònics en situacions de comunicació dirigides o espontànies.</p> <p>ESTRATÈGIES Planificació: Ús de models o guies per a la creació de frases utilitzant un vocabulari i estructures treballades en la interacció oral i la comprensió lectora. Utilització de diccionaris per orde alfabètic de la primera i segona lletra; d'imatges online o pòsters de suport. Ferramentes per a la producció de textos discontinus per a facilitar l'aprenentatge de continguts i competències en qualsevol àrea. Organització i representació del text de manera creativa utilitzant ferramentes d'edició de continguts digitals que permeten incloure text amb un format personalitzat. Emmagatzematge de la informació digital utilitzant un esquema de classificació molt senzill.</p> <p>Execució: Frases breus, simples i completes que s'ajusten als models i fórmules del tipus de text descriptiu.</p> <p>Revisió: Presentació, cal·ligrafia i orde. Autorevisió, revisió col·laborativa o revisió del docent. Selecció de les millors produccions per a incloure en el portfoli.</p> <p>ASPECTES SOCIOCULTURALS I SOCIOLINGÜÍSTICS Expressions relatives a l'elaboració de felicitacions de dies especials i celebracions familiars. Costums i actituds basades en el respecte i la tolerància: mostres significatives i representatives i identificadores del seu patrimoni cultural, artístic, musical i de literatura infantil.</p> <p>LÈXIC ESCRIT D'ALTA FREQUÈNCIA (El lèxic que es mostra és una exemplificació, podent-se ajustar a la realitat de cada context d'aula). Identificació personal: name, age. Família i amics: daddy, mummy, brother and sister, uncle, aunt, cousin. Temps lliure: park, slide, seesaw, swing. Juguets: doll, ball, car. Alimentació: apple, banana, orange; muffin, spaghetti, pizza Roba: trouser, dress and shirt. Transport: car, boat and plane. Clima: hot, cold, cloudy, snowy. Cos: nose, ear, eye, mouth, head, shoulder, knee. Emocions: happy, sad, angry, surprised. El temps i calendari: days of the week. Festivitats i tradicions: Halloween, Christmas, Mother's day, Easter. Nombres: one to ninety-nine. Colors.</p> <p>ESTRUCTURES SINTACTICODISCURSIVES (1)</p>	<p>BL4.1 Produir i reproduir frases o textos escrits amb models breus i senzills, de manera individual, cooperativa o per aproximació dialògica, aplicant les convencions ortogràfiques bàsiques, patrons gràfics i els principals signes de puntuació, per a parlar de si mateix i del seu entorn més immediat.</p> <p>BL4.2 Aplicar o reproduir les estratègies bàsiques de planificació, execució i revisió, distingint què escriure, a qui va dirigit i quin material s'usarà, valorant l'originalitat i l'esforç i presentant el producte en diferents suports i formats per a la seua inclusió en el portfoli.</p> <p>BL4.3 Distingir aspectes socioculturals i sociolingüístics concrets de distints països, com a característiques pròpies i costums, analitzant el docent la participació i el gaudi aplicats a una producció o reproducció escrita de models senzills, respectant les normes bàsiques de cortesia.</p> <p>BL4.4 Utilitzar, reproduint un repertori limitat de lèxic escrit d'alta freqüència relatiu a situacions quotidianes i temes habituals i concrets, relacionats amb els propis interessos, experiències i necessitats.</p> <p>BL4.5 Participar en el procés de planificació del desenrotllament d'un producte o una tasca, ordenar amb ajuda els passos que s'han de seguir; reconèixer si els han realitzat correctament i expressar les seues opinions sobre el resultat.</p> <p>BL4.6 Participar en equips de treball realitzant la part de la tasca assignada i col·laborant amb els altres membres del grup per a aconseguir metes.</p>	<p>CCLI CSC CAA</p> <p>CCLI CD CAA SIEE</p> <p>CCLI CSC CEC</p> <p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p>

TRANSVERSALS Projectes individuals o col·lectius, plans. Organització de projectes amb ajuda guiada. Desenvolupament de projectes en equip de manera guiada, complint amb la seua part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Diàleg entre iguals dirigit.		
---	--	--

Curs 3r

Bloc 1: COMPRESIÓ DE TEXTOS ORALS Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
FUNCIONS Salutacions i presentacions, disculpes, agraïments i invitacions. Instruccions. La capacitat, el gust, la preferència, l'acord o desacord, el sentiment, la intenció i els desitjos. Descripció de persones, dades personals, activitats, llocs, objectes, hàbits i plans. Narracions de fets passats remots i recents, reals o ficticis, poemes i endevinalles. Petició i oferiment d'ajuda, informació, instruccions, objectes, opinió i permís. Dates, hores, dades temporals i espacials. Interacció amb comprensió dirigida, assajada, guiada i espontània. Comprensió oral de la llengua per a comunicar-se i aprendre en altres àrees del currículum. Patrons discursius bàsics. Discriminació dels sons, accent i entonació. Les lletres de l'alfabet.	BL1.1 Identificar la informació essencial i els punts principals en textos orals molt breus i senzills en llengua estàndard, amb estructures simples i lèxic d'ús molt freqüent, articulats amb claredat i lentament, i transmesos de viva veu o per mitjans tècnics, sobre temes habituals i concrets relacionats amb les pròpies experiències, necessitats i interessos en contextos quotidians relatius als àmbits personal i educatiu, sempre que les condicions acústiques siguen bones i no distorsionen el missatge, es puga tornar a escoltar el que s'ha dit o demanar confirmació i es compte amb suport visual, amb una clara referència contextual i amb tècniques del docent per a facilitar la comprensió en tot moment; discriminant patrons sonors i d'entonació.	CCLI CAA CSC
ESTRATÈGIES Mobilització d'informació prèvia sobre tipus de tasca i tema. Formulació d'hipòtesis sobre contingut i context. Formulació d'hipòtesis sobre significats a partir de l'anàlisi d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics com ara modulació i to de la veu, gestualitat, llenguatge corporal i postural. Formulació d'hipòtesis a partir de la comprensió de nous elements.	BL1.2 Utilitzar les estratègies bàsiques més adequades per a la comprensió d'un text oral, recolzar-se en les paraules que comprén i formular hipòtesis amb ajuda del professorat i dels companys.	CCLI CAA CSC
ASPECTES SOCIOCULTURALS I SOCIOLINGÜÍSTICS Coneixement de característiques distintives d'altres països en relació al menjar i beguda, celebracions de dies especials, la família i l'entorn. Expressions relatives a la cultura popular com les rimes i endevinalles i de la vida diària. Costums i actituds basades en el respecte i la tolerància: hàbits i tradicions d'altres països, històries i personatges del folklore popular; mostres significatives i representatives i identificadores del seu patrimoni artístic, musical i de literatura infantil.	BL1.3 Distingir aspectes socioculturals i sociolingüístics, concrets i significatius, de distints països, com a característiques pròpies, hàbits i costums i aplicar-los a una comprensió oral, amb models dialògics, respectant les normes bàsiques de cortesia i manifestant els seus gustos i sentiments.	CCLI CSC CEC
LÈXIC ORAL D'ALTA FREQUÈNCIA (El lèxic que es mostra és una exemplificació, podent-se ajustar a la realitat de cada context d'aula). Identificació personal: name, age, address, city. Vivenda, llar i entorn: city, village; windows, doors; garage, kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom. Família i amics: daddy, mummy, brother and sister, granny, grandad. Temps lliure, oci i esports: park, slide, seesaw, swing; play board games, play cards and play football, play tennis. Cos: nose, ear, eye, mouth, head, shoulder, knee and body, arms, leg. Emocions: happy, sad, angry, hungry and tired. L'escola i l'aula: playground, classroom; blackboard, digital board, note book, book, pencil case; classroom library, magazine. Alimentació: apple, banana, orange; muffins, spaghetti, pizza. Transport: car, boat, plane and bike. Fenòmens atmosfèrics: hot, cold, cloudy, snowy and windy. Animals: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck). Roba: trousers, dress, shirt, T-shirt and coat. Tecnologies de la informació i la comunicació: mouse, computer, screen and speakers, headphones. Festivitats i tradicions: Halloween, Christmas, Mother's day, Easter, Carnival, Harvest Festival, Pancake Day. El temps i calendari: days of the week, seasons and the hours	BL1.4 Identificar, per mitjà de models, un repertori limitat de lèxic d'alta freqüència contextualitzat en situacions quotidianes, habituals i concretes, relacionades amb els propis interessos, experiències i necessitats.	CCLI CAA

(o'clock, half past). Nombres: one to ninety-nine. Colors. ESTRUCTURES SYNTACTICODISCURSIVES (1)		
---	--	--

Bloc 2: PRODUCCIÓ DE TEXTOS ORALS: EXPRESSIÓ I INTERACCIÓ Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>FUNCIONS COMUNICATIVES Expressió de salutacions i presentacions , disculpes, agraïments i felicitacions. Expressió de la capacitat , el gust i el sentiment. Descripcions reals o fictícies de persones, activitats, objectes i llocs . Narració de fets recents. Interacció per a la petició d'informació i d'objectes. Establiment i manteniment de la comunicació. Utilització de patrons sonors i d'entonació. Selecció de les produccions orals per a incloure en el portfoli explicant l'elecció de la producció. Ús de l'expressió i la interacció orals per a comunicar-se i aprendre en una altra àrea del currículum.</p> <p>ESTRATÈGIES Planificació: Mobilització d'informació prèvia sobre tipus de tasca i producció oral amb una finalitat: descriptiva, instructiva o estètica (poemes, rimes). Aprofitament dels coneixements previs. Concepció de la claredat i estructura del missatge, tenint en compte la funció comunicativa. Utilització de diccionaris, vocabularis i diccionaris de sinònims i antònims en diversos formats. Compensació de les carencies lingüístiques per mitjà de procediments paralingüístics o paratextuals.</p> <p>Execució: Expressió del missatge amb claredat, ajustant-lo als models i fórmules de cada tipus de situació comunicativa. Fer ús de l'expressió espontània per iniciativa pròpia.</p> <p>Revisió: Revisió de la tasca o el missatge. Autorevisió, revisió col·laborativa i revisió per part del docent.</p> <p>ASPECTES SOCIOCULTURALS I SOCIOLINGÜÍSTICS Coneixement de característiques distintives d'altres països en relació al menjar i beguda; celebracions de dies especials; la família i l'entorn. Establiment de contactes socials bàsics utilitzant els fórmules de comunicació senzilles i quotidianes relatives a salutacions, comiats, presentacions, peticions i agraïments. Expressions relatives a la cultura popular com les rimes i endevinalles i de la vida diària. Costums i actituds basades en el respecte i la tolerància: hàbits i tradicions d'altres països, històries i personatges del folklore popular; mostres significatives i representatives i identificadores del seu patrimoni artístic, musical i de literatura infantil. Utilització apropiada del llenguatge no verbal.</p> <p>LÈXIC ORAL D'ALTA FREQUÈNCIA (El lèxic que es mostra és una exemplificació, podent-se ajustar a la realitat de cada context d'aula). Identificació personal: name, age, address, city. Vivenda, llar i entorn: city, village; windows, doors; garage, kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom. Família i amics: daddy, mummy, brother and sister, granny, grandad. Temps lliure, oci i esports: park, slide, seesaw, swing; play board games, play cards and play football, play tennis. Cos: nose, ear, eye, mouth, head, shoulder, knee and body, arms, leg. Emocions: happy, sad, angry, hungry and tired. L'escola i l'aula: playground, classroom; blackboard, digital board, note book, book, pencil case; classroom library, magazine. Alimentació: apple, banana, orange; muffins, spaghetti, pizza. Transport: car, boat, plane and bike. Fenòmens atmosfèrics: hot, cold, cloudy, snowy and windy. Animals: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck). Roba: trousers, dress, shirt, T-shirt and coat. Tecnologies de la informació i la comunicació: mouse, computer, screen and speakers, headphones. Festivitats i tradicions: Halloween, Christmas, Mother's day, Easter, Carnival, Harvest Festival, Pancake Day. El temps i calendari: days of the week, seasons and the hours (o'clock, half past).</p>	<p>BL2.1 Interactuar, amb ajuda de models, en conversacions de necessitat immediata, sobre temes familiars, quotidians o del seu interès, per mitjà d'una conversació cara a cara o per mitjans tècnics, d'una manera comprensible amb l'ús de patrons sonors i d'entonació bàsics.</p> <p>BL2.2 Aplicar estratègies bàsiques de planificació, execució i revisió, amb models, per a produir textos orals, tant monòlegs com diàlegs en situacions quotidianes, sent capaç d'aprendre de l'error i d'autoavaluar-se.</p> <p>BL2.3 Utilitzar aspectes socioculturals i sociolingüístics bàsics, concrets i significatius, relatant els seus gustos en una producció oral amb models, adequada al context i respectant les normes bàsiques de cortesia.</p> <p>BL2.4 Utilitzar i ampliar, amb models, un repertori de lèxic oral d'alta freqüència contextualitzat en temes habituals i concrets relacionats amb els propis interessos i necessitats, en contextos familiars, escolars, d'amistat i d'oci.</p> <p>BL2.5 Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància, adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats i demanant ajuda si la necessita.</p> <p>BL2.6 Participar en equips de treball realitzant la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes, reconeixent el seu rol, confiant en les seues possibilitats i en les dels seus companys i regulant les seues emocions davant dels conflictes.</p>	<p>CCLI CSC CD CAA</p> <p>CCLI CSC CAA</p> <p>CCLI CSC CAA CEC</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CAA SIE</p> <p>CSC CAA SIE</p>

<p>Nombres: one to ninety-nine. Colors.</p> <p>ESTRUCTURES SINTACTICODISCURSIVES (1)</p> <p>TRANSVERSALS</p> <p>Esforz, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Adaptació als canvis. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos. Treball per mitjà d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu. Busca d'orientació o ajuda quan es necessita. Desenrotllar projectes en equip. Complir amb la seua part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Ser sensible i valorar les aportacions dels altres. Ser capaç de regular i canviar les pròpies emocions.</p>		
--	--	--

Bloc 3: COMPRESIÓ DE TEXTOS ESCRITS Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>FUNCIONS COMUNICATIVES</p> <p>Salutacions, presentacions, disculpes i agraïments. Expressió de la capacitat, el gust, i la preferència. Descripció de persones. Signes ortogràfics bàsics i signes d'ús freqüent. Ús de la llengua per a comunicar-se i aprendre en altres àrees del currículum. Relació de les lletres amb els sons. Consciència fonològica. Obtenció d'informació de manera guiada per mitjà de ferramentes de busca i visualització digital en dispositius electrònics.</p> <p>ESTRATÈGIES</p> <p>Mobilització d'informació prèvia sobre tipus de tasca i tema. Formulació d'hipòtesis sobre contingut i context. Formulació d'hipòtesis sobre significats a partir de l'anàlisi d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics com ara gràfics, il·lustracions, mapes o fotos. Formulació d'hipòtesis a partir de la comprensió de nous elements.</p> <p>ASPECTES SOCIOCULTURALS I SOCIOLINGÜÍSTICS</p> <p>Característiques distintives d'altres països en relació al menjar i beguda; celebracions de dies especials; la família i l'entorn. Cultura popular com les rimas, dramatitzacions i endevinalles i de la vida diària. Costums i actituds basats en el respecte i la tolerància: hàbits i tradicions d'altres països, històries i personatges del folklore popular; mostres significatives, representatives i identificadores del seu patrimoni artístic, musical i de literatura infantil.</p> <p>LÈXIC ORAL D'ALTA FREQUÈNCIA (El lèxic que es mostra és una exemplificació, podent-se ajustar a la realitat de cada context d'aula).</p> <p>Identificació personal: name, age, address, city. Vivenda, llar i entorn: city, village; windows, doors; garage, kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom. Família i amics: daddy, mummy, brother and sister, granny, grandad. Temps lliure, oci i esports: park, slide, seesaw, swing; play board games, play cards and play football, play tennis. Cos: nose, ear, eye, mouth, head, shoulder, knee and body, arms, leg. Emocions: happy, sad, angry, hungry and tired. L'escola i l'aula: playground, classroom; blackboard, digital board, note book, book, pencil case, classroom library, magazine. Alimentació: apple, banana, orange; muffins, spaghetti, pizza. Transport: car, boat, plane and bike. Fenòmens atmosfèrics: hot, cold, cloudy, snowy and windy. Animals: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck). Ropa: trousers, dress, shirt, T-shirt and coat. Tecnologies de la informació i la comunicació: mouse, computer, screen and speakers, headphones. Festivitats i tradicions: Halloween, Christmas, Mother's day, Easter, Carnival, Harvest Festival, Pancake Day. El temps i calendari: days of the week, seasons and the hours (o'clock, half past). Nombres: one to ninety-nine. Colors.</p> <p>ESTRUCTURES SINTACTICODISCURSIVES (1)</p>	<p>BL3.1 Identificar la informació essencial i els punts principals, en qualsevol tipus de format, en textos escrits molt breus i senzills en llengua estàndard, amb estructures simples i lèxic d'ús molt freqüent, sobre temes habituals i concrets relacionats amb les pròpies experiències, necessitats i interessos en contextos quotidians relatius als àmbits personal i educatiu, sempre que es puga tornar a llegir, es compte amb suport paratextual i discriminant signes ortogràfics bàsics, signes d'ús freqüent i la relació so-grafia.</p> <p>BL3.2 Utilitzar les estratègies bàsiques més adequades per a la comprensió d'un text escrit, utilitzar paraules importants que comprén i formular hipòtesis amb l'ajuda del professorat i dels companys.</p> <p>BL3.3 Distingir aspectes socioculturals i sociolingüístics, concrets i significatius, de distints països, com a característiques pròpies i aplicar els coneixements adquirits a la comprensió escrita.</p> <p>BL3.4 Identificar, de manera guiada, un repertori de lèxic escrit d'alta freqüència contextualitzat en temes habituals i concrets relacionats amb els propis interessos.</p>	<p>CCLI CD CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CSC CEC</p> <p>CCLI CAA SIEE</p>

Bloc 4: PRODUCCIÓ DE TEXTOS ESCRITS I INTERACCIÓ Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>FUNCIONS COMUNICATIVES</p> <p>Expressió escrita de desitjos, gustos i sentiments; presentacions, disculpes</p>	<p>BL4.1 Produir textos escrits per mitjà de models, breus i senzills, de manera individual, cooperativa o per aproximació dialògica, aplicant les</p>	<p>CCLI CSC</p>

<p>i agraïments i descripció real o fictícia de persones, activitats, llocs i objectes. Interacció escrita a través de missatges, postals o notes. Aplicació de les normes ortogràfiques en paraules familiars i no familiars amb l'ús d'estratègies per a entendre la relació so-grafia i l'estructura de les paraules. Ús de la llengua per a comunicar-se i aprendre en altres àrees del currículum. Ús de majúscula a l'inici de frase i punt final, exclamació o interrogació. Exposició d'idees i opinions per mitjà de les eines de comunicació més comuna en dispositius electrònics.</p> <p>ESTRATÈGIES Planificació: Ús de models i/o guies per a elaborar composicions escrites. Localització i ús adequat de recursos lingüístics o temàtics i esquemes. Ús de eines per a la producció de textos discontinus per a facilitar l'aprenentatge de continguts i competències en qualsevol àrea. Organització i representació del text de manera creativa utilitzant eines d'edició de continguts digitals que permeten incloure text amb un format personalitzat. Emmagatzematge de la informació digital utilitzant aplicacions de gestió de la informació, seguint un esquema de classificació senzill.</p> <p>Execució: Reproducció de models i fórmules de cada tipus de text amb finalitat descriptiva, instructiva i estètica. Utilització de diccionaris, vocabularis i diccionaris de sinònims i antònims en diversos formats.</p> <p>Revisió: Gramatical (ortogràfica, morfosintàctica, lèxica); presentació, cal·ligrafia, adequació i organització del text. Autorevisió, revisió col·laborativa i revisió per part del docent i/o d'un company/a. Presentació del producte: bona cal·ligrafia, inclusió d'alguna imatge o dibuix. Valoració de l'originalitat i l'esforç. Selecció de les millors produccions per a incloure en el portfoli.</p> <p>ASPECTES SOCIOCULTURALS I SOCIOLINGÜÍSTICS Coneixement de característiques distintives d'altres països en relació al menjar i beguda; celebracions de dies especials; la família i l'entorn. Expressions relatives a la cultura popular com les rimes i endevinalles i de la vida diària. Costums i actituds basats en el respecte i la tolerància: hàbits i tradicions d'altres països, històries i personatges del folklore popular; mostres significatives i representatives i identificadores del seu patrimoni artístic, musical i de literatura infantil.</p> <p>LÈXIC ESCRIT D'ALTA FREQUÈNCIA (El lèxic que es mostra és una exemplificació, podent-se ajustar a la realitat de cada context d'aula). Identificació personal: name, age. Família i amics: daddy, mummy, brother and sister, uncle, aunt, cousins. Temps lliure: park, slide, seesaw, swing. Alimentació: apple, banana, orange; muffin, spaghetti, pizza. Roba: trousers, dress and shirt. Transport: car, boat and plane. Clima: hot, cold, cloudy, snowy. Animals: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck). Cos: nose, ear, eye, mouth, head, shoulder, knee. Emocions: happy, sad, angry, hungry. El temps i calendari: days of the week and seasons. Festivitats i tradicions: Halloween, Christmas, Mother's day, Easter, Carnival, April Fool's Day, Harvest Festival, Pancake Day. Nombres: one to ninety-nine. Colors.</p> <p>ESTRUCTURES SINTACTICODISCURSIVES(1)</p>	<p>convencions ortogràfiques bàsiques, patrons gràfics i els principals signes de puntuació per a parlar de si mateix, del seu entorn més immediat i d'aspectes de la seua vida quotidiana, en situacions familiars predecibles.</p> <p>BL4.2 Aplicar les estratègies bàsiques de planificació, execució i revisió utilitzant diferents models, decidint sobre què escriure segons el nivell, la seua estructura, a qui va dirigit i quin material s'usarà, utilitzant els recursos lingüístics i tècniques d'organització necessaris, valorant l'originalitat i l'esforç i presentant el producte en diferents suports i formats per a la seua inclusió en el portfoli.</p> <p>BL4.3 Distingir aspectes socioculturals i sociolingüístics, concrets i significatius de diferents països, com a característiques pròpies, hàbits i costums, manifestant els seus gustos i sentiments en la producció escrita, per mitjà de models i respectant les normes bàsiques de cortesia.</p> <p>BL4.4 Utilitzar per mitjà de models un repertori limitat de lèxic escrit d'alta freqüència relatiu a situacions quotidianes i temes habituals i concrets relacionats amb els propis interessos, experiències i necessitats.</p> <p>BL4.5 Planificar la realització d'un producte o una tasca, proposant un pla ordenat d'accions i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb les orientacions del professorat.</p> <p>BL4.6 Participar en equips de treball realitzant la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes, reconeixent el seu rol, confiant en les seues possibilitats i en les dels seus companys i regulant les seues emocions davant dels conflictes.</p>	<p>CAA</p> <p>CCLI CD CAA SIEE</p> <p>CCLI CSC CEC</p> <p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p>
--	--	---

Curs 4t

Bloc 1: COMPRENSIÓ DE TEXTOS ORALS Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>FUNCIONS Salutacions i presentacions, disculpes, agraïments i invitacions. Instruccions. La capacitat, el gust, la preferència, l'acord o desacord, el sentiment, la intenció i els desitjos. Descripció de persones, dades personals i activitats, llocs, objectes, hàbits i plans.</p>	<p>BL1.1 Identificar la informació essencial i els punts principals en textos orals molt breus i senzills en llengua estàndard, amb estructures simples i lèxic d'ús molt freqüent, articulats amb claredat i lentament, i transmesos de viva veu o per mitjans tècnics, sobre temes habituals relacionats amb les pròpies experiències i interessos en contextos quotidians en els àmbits personal, públic i educatiu, sempre que les condicions acústiques siguin bones i no es distorsione el missatge, es pugui tornar a escoltar el que</p>	<p>CCLI CAA CSC</p>

<p>Narracions de fets passats, remots i recents, reals o ficticis, poemes i endevinalles. Petició i oferiment d'ajuda, informació, instruccions, objectes, opinió i permís. Dates, hores, dades temporals i espacials. Interacció amb comprensió dirigida, assajada, guiada i espontània. Comprensió oral de la llengua per a comunicar-se i aprendre en altres àrees del currículum. Patrons discursius bàsics. Discriminació dels sons, accent i entonació. Les lletres de l'alfabet.</p> <p>ESTRATÈGIES Mobilització d'informació prèvia sobre tipus de tasca i tema. Identificació del tipus textual, adaptant la comprensió a este. Formulació d'hipòtesis sobre contingut i context. Formulació d'hipòtesis sobre significats a partir de l'anàlisi d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics com ara: modulació i to de la veu, gestualitat, llenguatge corporal i postural. Formulació d'hipòtesis a partir de la comprensió de nous elements. Utilització de diccionaris, vocabularis i diccionaris de sinònims i antònims en diversos formats.</p> <p>ASPECTES SOCIOCULTURALS I SOCIOLINGÜÍSTICS Coneixement de característiques distintives d'altres països en relació a la rutina diària: menjar i beguda; les hores de menjar; celebracions de dies especials. Activitats d'entreteniment i esportives; relacions familiars i amb els amics/amigues. Comparació d'informació procedent de ferramentes digitals sobre activitats extraescolars en altres països de parla anglesa amb les nostres. Diferenciació dels usos de les fórmules de comunicació més senzilles i quotidianes relatives a salutacions, comiats, presentacions, peticions i agraïments. Expressions relatives a la cultura popular i a la vida diària. Costums i actituds basats en el respecte i la tolerància: hàbits i tradicions d'altres països, històries i personatges del folklore popular; mostres significatives i representatives i identificadores del seu patrimoni artístic, musical i de literatura infantil.</p> <p>LÈXIC ORAL D'ALTA FREQUÈNCIA (El lèxic que es mostra és una exemplificació, podent-se ajustar a la realitat de cada context d'aula). Identificació personal: name, age, address, city, phone number. Vivenda, llar i entorn: city, village, windows, doors, garage, roof, kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom, hall, entrance. Activitats de la vida diària: have breakfast, have a shower, have lunch/dinner/tea/a snack; go to the park, cinema, out with friends. Família i amics: daddy, mummy, brother and sister, granny, grandad, uncle, aunt, cousins. Temps lliure, oci i esports: surfing, sailing, running, jumping, swimming, skating, dancing, playing tennis, football, handball, volleyball; watching films, playing computer games, apps; drawing, painting colouring, sculpting, concert, theatre, camping. Cos: nose, ear, eye, mouth, head, shoulder, knee, body, arms, legs, feet and hands. Característiques físiques: blond/dark hair, tall/short. Emocions: happy, sad, angry, hungry, tired and surprised. L'escola i l'aula: playground, classroom, dining room, blackboard, digital board, notebook, book, pencil case, boards, picture posters, classroom library, magazine. Compres i activitats comercials: CD, chocolate bar; music shop, pet shop. Alimentació: apple, banana, orange; fast food (muffins, spaghetti, pizza) and healthy food: vegetables (carrots, green beans, potatoes, tomatoes, cucumber). Transport: by air: plane, helicopter, jet plane, hot air balloon, rocket. Fenòmens atmosfèrics: hot, cold, cloudy, snowy, windy and storm. Animals: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck); jungle animals (tiger, lion, giraffe, snake, monkey, elephant). Roba: trousers, dress, shirt, T-shirt, coat and hat. Tecnologies de la informació i la comunicació: mouse, computer, screen, speakers, headphones and webcam. Festivitats i tradicions: Halloween, Christmas, Easter, Carnival, Harvest Festival, Pancake Day. El temps i calendari: days of the week, seasons, months of the year, timetables, the hours. Nombres de 3 xifres.</p> <p>ESTRUCTURES SINTACTICODISCURSIVES (1)</p>	<p>s'ha dit o demanar confirmació i es compte amb suport visual o amb una clara referència contextual, discriminant patrons sonors, accentuals i d'entonació.</p> <p>BL1.2 Utilitzar les estratègies bàsiques més adequades per a la comprensió d'un text oral, com ara mobilitzar expectatives, analitzar la modulació i el to de la veu, la gestualitat i llenguatge corporal de l'interlocutor o productor del text oral, utilitzar les paraules que comprén, formular hipòtesis amb ajuda del professorat i dels companys i explorar el seu propi aprenentatge en contextos familiars, escolars i socials.</p> <p>BL1.3 Distingir aspectes socioculturals i sociolingüístics, concrets i significatius, de distints països, com a característiques pròpies, hàbits, costums, valors i actituds i aplicar-los en una Comprensió oral guiada, respectant les normes bàsiques de cortesia i demostrant el respecte a les diferències, les seues preferències i sentiments.</p> <p>BL1.4 Identificar, de manera guiada, un repertori limitat de lèxic d'alta freqüència contextualitzat en situacions quotidianes, habituals i concretes relacionades amb els propis interessos, experiències i necessitats.</p>	<p>CCLI CAA CSC</p> <p>CCLI CSC CEC</p> <p>CCLI CAA</p>
--	--	---

FUNCIONS COMUNICATIVES

Expressió oral de salutacions i presentacions, disculpes, agraïments i felicitacions.
 Expressió de la capacitat, el gust, el sentiment i de l'acord o el desacord.
 Descripció real o fictícia de persones, activitats, objectes, hàbits i plans.
 Narració de fets recents.
 Interacció per a la petició d'informació, objectes, permís, ect.
 Establiment i manteniment de la comunicació.
 Utilització de patrons sonors, accentuals i d'entonació.
 Selecció de les produccions orals per a incloure en el portfoli, explica l'elecció.
 Ús de l'expressió i la interacció orals per a comunicar-se i aprendre en altres àrees del currículum.
 Interacció per mitjà de ferramentes de comunicació de vídeo i àudio en dispositius electrònics.

ESTRATÈGIES

Planificació:
 Mobilització d'informació prèvia sobre tipus de tasca i producció oral amb una finalitat descriptiva, instructiva i estètica.
 Aprofitament dels coneixements previs.
 Concepció de la claredat i estructura del missatge, tenint en compte la funció comunicativa.
 Utilització de diccionaris, vocabularis i diccionaris de sinònims i antònims en diversos formats.
 Adequació del text als elements de comunicació.
 Compensació de les carències lingüístiques per mitjà de procediments paralingüístics o paratextuals.

Execució:
 Expressió del missatge amb claredat, estructurant-lo adequadament i ajustant-lo als models i fórmules de cada tipus de situació comunicativa.
 Ús de l'expressió espontània per iniciativa pròpia.
 Incorporació al discurs de les intervencions dels interlocutors. Tècnica d'escolta activa.

Revisió:
 Autorevisió, revisió col·laborativa i revisió del professorat.

ASPECTES SOCIOCULTURALS I SOCIOLINGÜÍSTICS

Coneixement de característiques distintives d'altres països en relació a la rutina diària: menjar i beguda; les hores de menjar; celebracions de dies especials; activitats d'entreteniment i esportives; relacions familiars i amb els amics/amigues.
 Establiment de contactes socials bàsics utilitzant les fórmules de comunicació senzilles i quotidianes relatives a salutacions, comiats, presentacions, peticions i agraïments.
 Expressions relatives a la cultura popular i vida diària.
 Costums i actituds basades en el respecte i la tolerància: hàbits i tradicions d'altres països, històries i personatges del folklore popular; mostres significatives i representatives i identificadores del seu patrimoni artístic, musical i de literatura infantil.
 Utilització apropiada del llenguatge no verbal.

LÈXIC ORAL D'ALTA FREQUÈNCIA

(El lèxic que es mostra és una exemplificació, podent-se ajustar a la realitat de cada context d'aula).
 Identificació personal: name, age, address, city, phone number.
 Vivenda, llar i entorn: city, village, windows, doors, garage, roof, kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom, hall, entrance.
 Activitats de la vida diària: have breakfast, have a shower, have lunch/dinner/tea/a snack; go to the park, cinema, out with friends.
 Família i amics: daddy, mummy, brother and sister, granny, grandad, uncle, aunt, cousins.
 Temps lliure, oci i esports: surfing, sailing, running, jumping, swimming, skating, dancing, playing tennis, football, handball, volleyball; watching films, playing computer games, apps; drawing, painting colouring, sculpting, concert, theatre, camping.
 Cos: nose, ear, eye, mouth, head, shoulder, knee, body, arm, legs and feet and hand.
 Característiques físiques: blond/dark hair, tall/short.
 Emocions: happy, sad, angry, hungry, tired and surprised.
 L'escola i l'aula: playground, classroom, dining room, blackboard, digital board, notebook, book, pencil case, board, picture posters, classroom library, magazine.
 Compres i activitats comercials: CD, chocolate bar; music shop, pet shop.
 Alimentació: apple, banana, orange; fast food (muffins, spaghetti, pizza) and healthy food: vegetables (carrots, green beans, potatoes, tomatoes, cucumber).
 Transport: by air: plane, helicopter, jet plane, hot air balloon, rocket.
 Fenòmens atmosfèrics: hot, cold, cloudy, snowy, windy and storm, chilly.
 Animals: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck); jungle animals (tiger, lion, giraffe, snake, monkey, elephant).
 Roba: trousers, dress, shirt, T-shirt, coat and hat.

BL2.1 Interactuar, de manera guiada, en conversacions de necessitat immediata, sobre temes familiars, quotidians, del seu interès i experiència, aplicant tècniques lingüístiques, paralingüístiques o paratextuals per a iniciar, mantindre o concloure una conversació, cara a cara o per mitjans tècnics, d'una manera comprensible amb l'ús de patrons sonors, accentuals i d'entonació bàsics.

CCLI
 CSC
 CD
 CAA

BL2.2 Aplicar estratègies bàsiques de planificació, execució i revisió, de manera guiada, per a produir textos orals breus, utilitzant frases senzilles i d'ús molt freqüent, amb capacitat d'aprendre de l'error i d'autoavaluar i coavaluar la seua producció.

CCLI
 CSC
 CAA

BL2.3 Identificar aspectes socioculturals i sociolingüístics bàsics, concrets i significatius, de diferents països, relatant les seues preferències, en una producció oral guiada adequada al context, respectant les normes bàsiques de cortesia.

CCLI
 CSC
 CAA
 CEC

BL2.4 Utilitzar i ampliar, d'una forma guiada, un repertori de lèxic oral d'alta freqüència contextualitzat en situacions quotidianes i en temes concrets relacionats amb els propis interessos, necessitats i experiències en contextos familiars, escolars, d'amistat i d'oci.

CCLI
 CAA

BL2.5 Seguir instruccions de tasques d'aprenentatge mantenint l'atenció mentres les realitza, adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats i demanant ajuda si la necessita.

CAA
 SIE

BL2.6 Participar en equips de treball realitzant la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes, acceptant el seu rol, fent aportacions, ajudant els altres membres del grup i expressant les seues emocions davant dels conflictes de manera respectuosa.

CSC
 CAA
 SIE

Tecnologies de la informació i la comunicació: mouse, computer, screen, speakers, headphones and webcam.
 Festivitats i tradicions: Halloween, Christmas, Easter, Carnival, Harvest Festival, Pancake Day.
 El temps i calendari: days of the week, seasons, months of the year, timetables; the hours.
 Nombres de 3 xifres.
 Colors.

ESTRUCTURES SINACTICODISCURSIVES (1)

TRANSVERSALS

Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Adaptació als canvis. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos. Estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Busca d'orientació o ajuda quan la necessita de manera precisa.
 Desenvolupament de projectes en equip, transformació d'idees en accions, complint la part del treball en tasques que impliquen diversos companys.
 Ajudar, confluir, treballar amb tots, acceptar a tots.
 Control de l'expressió de sentiments i emocions en conflictes.

Bloc 3: COMPRESIÓ DE TEXTOS ESCRITS Curs 4t

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>FUNCIONS COMUNICATIVES Salutacions i presentacions, disculpes, agraïments i invitacions. Expressió de la capacitat, el gust, la preferència i l'opinió. Descripció de persones, activitats, llocs i objectes. Signes ortogràfics bàsics i signes d'ús freqüent. Ús de la llengua per a comunicar-se i aprendre en altres àrees del currículum. Relació de les lletres amb els sons. Localització i tractament responsable de la informació de manera dirigida per mitjà de ferramentes de busca i visualització digital en dispositius electrònics.</p> <p>ESTRATÈGIES Mobilització d'informació prèvia sobre tipus de tasca i tema. Identificació del tipus textual, adaptant la comprensió a este. Formulació d'hipòtesis sobre contingut, context i estructura del text distingint entre poemes, endevinalles i relats. Formulació d'hipòtesis sobre significats a partir de l'anàlisi d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics com ara gràfics, il·lustracions, mapes o fotos. Formulació d'hipòtesis a partir de la comprensió de nous elements. Utilització de diccionaris, vocabularis i diccionaris de sinònims i antònims en diversos formats.</p> <p>ASPECTES SOCIOCULTURALS I SOCIOLINGÜÍSTICS Característiques distintives d'altres països en relació a la rutina diària: menjar i beguda; les hores de menjar; celebracions de dies especials; activitats d'entreteniment i esportives; relacions familiars i amb els amics/amigues a través de la lectura de textos discontinus, com els horaris, per a comparar les rutines. Comparació entre les activitats extraescolars que organitza el centre i les activitats extraescolars en altres països de parla anglesa. Fórmules de comunicació senzilles i quotidianes relatives a salutacions, comiats, peticions agraïments i presentacions, Cultura popular i vida diària. Costums i actituds basades en el respecte i la tolerància: hàbits i tradicions d'altres països, històries i personatges del folklore popular; mostres significatives i representatives i identificadores del seu patrimoni artístic, musical i de literatura infantil.</p> <p>LÈXIC ORAL D'ALTA FREQUÈNCIA (El lèxic que es mostra és una exemplificació, podent-se ajustar a la realitat de cada context d'aula). Identificació personal: name, age, address, city, phone number. Vivenda, llar i entorn: city, village, windows, doors, garage, roof, kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom, hall, entrance. Activitats de la vida diària: have breakfast, have a shower, have lunch/dinner/tea/a snack; go to the park, cinema, out with friends. Família i amics: daddy, mummy, brother and sister, granny, grandad, uncle, aunt, cousins. Temps lliure, oci i esports: surfing, sailing, running, jumping, swimming, skating, dancing, playing tennis, football, handball, volleyball; watching films, playing computer games, apps; drawing, painting colouring, sculpting, concert, theatre, camping. Cos: nose, ear, eye, mouth, head, shoulder, knee, body, arm, legs and feet and hand. Característiques físiques: blond/dark hair, tall/short. Emocions: happy, sad, angry, hungry, tired and surprised.</p>	<p>BL3.1 Identificar la informació essencial i els punts principals de qualsevol tipus de format, en textos escrits molt breus i senzills en llengua estàndard, amb estructures simples i lèxic d'ús molt freqüent, de manera impresa o digital, sobre temes habituals relacionats amb les pròpies experiències i interessos en contextos quotidians en els àmbits personal, públic i educatiu, sempre que es puguin tornar a llegir, es compte amb suport paratextual i discriminant signes ortogràfics bàsics, signes d'ús freqüent i la relació so-grafia.</p> <p>BL3.2 Utilitzar les estratègies bàsiques més adequades per a la comprensió d'un text escrit com ara mobilitzar expectatives, ajudar-se d'elements paratextuals, utilitzar les paraules que comprén i formular hipòtesis amb ajuda del professorat i dels companys explorant el seu propi aprenentatge en diferents contextos.</p> <p>BL3.3 Distingir aspectes socioculturals i sociolingüístics, concrets de distints països, com a característiques pròpies i costums, aplicant-los per mitjà del joc a la comprensió escrita.</p> <p>BL3.4 Identificar, de manera guiada i amb models, un repertori de lèxic escrit d'alta freqüència contextualitzat en situacions quotidianes i en temes concrets relacionats amb els propis interessos i experiències.</p>	<p>CCLI CD CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CSC CEC</p> <p>CCLI CAA SIEE</p>

L'escola i l'aula: playground, classroom, eating room, blackboard, digital board, note book, book, pencil case, boards; picture posters, classroom library, magazine.

Compres i activitats comercials: CD, chocolate bar; music shop, pet shop.

Alimentació: apple, banana, orange; fast food (muffins, spaghetti, pizza) and healthy food: vegetables (carrots, green beans, potatoes, tomatoes, cucumber).

Transport: by air: plane, helicopter, jet plane, hot air balloon, rocket.

Fenòmens atmosfèrics: hot, cold, cloudy, snowy, windy and storm, chilly.

Animals: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck); jungle animals (tiger, lion, giraffe, snake, monkey, elephant).

Roba: trousers, dress, shirt, T-shirt, coat and hat.

Tecnologies de la informació i la comunicació: mouse, computer, screen, speakers, headphones and webcam.

Festivitats i tradicions: Halloween, Christmas, Easter, Carnival, Harvest Festival, Pancake Day.

El temps i calendari: days of the week, seasons, months of the year, timetables; the hours.

Nombres de 3 xifres.

Colors.

ESTRUCTURES SINTACTICODISCURSIVES (1)

Bloc 4: PRODUCCIÓ DE TEXTOS ESCRITS I INTERACCIÓ		Curs 4t
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>FUNCIONS COMUNICATIVES</p> <p>Expressió escrita, real o fictícia, d'opinions, desitjos, acord o desacord i sentiments.</p> <p>Elaboració de notícies i descripció de persones, activitats, llocs, objectes, hàbits, plans i informació.</p> <p>Elaboració de xicotets poemes i rimes.</p> <p>Interacció escrita a través de correus electrònics, postals, missatges; salutacions i presentacions, disculpes, agraïments, invitacions, oferiment d'ajuda, opinió i permís.</p> <p>Redacció senzilla de peticions i instruccions.</p> <p>L'ortografia de paraules d'alta freqüència i ús d'estratègies per a les paraules no familiars: seqüències de lletres, ordenar per patrons sonors i seguir normes per a afegir finals.</p> <p>Ús de la producció escrita per a comunicar-se i aprendre en altres àrees del currículum.</p> <p>La puntuació per a marcar frases: punts seguits, finals, lletres majúscules i signes d'interrogació i exclamació.</p> <p>ESTRATÈGIES</p> <p>Planificació:</p> <p>Ús de models o guies per a realitzar composicions escrites.</p> <p>Localització i ús adequat dels recursos lingüístics o temàtics i esquemes.</p> <p>Utilització de diccionaris, vocabularis i diccionaris de sinònims i antònims en diversos formats.</p> <p>Ús de les eines per a la producció de textos discontinus amb la finalitat de facilitar l'aprenentatge de continguts i competències en qualsevol àrea.</p> <p>Organització i representació del text de manera creativa utilitzant eines d'edició de continguts digitals que permeten incloure text de manera personalitzada. Emmagatzematge de la informació digital utilitzant aplicacions de gestió de la informació, seguint un esquema de classificació senzill.</p> <p>Execució:</p> <p>Models i fórmules amb finalitat descriptiva, instructiva i estètica.</p> <p>Utilització de diccionaris, vocabularis i diccionaris de sinònims i antònims en diversos formats.</p> <p>Revisió:</p> <p>Gramatical (ortogràfica, morfosintàctica, lèxica); presentació, cal·ligrafia, adequació i organització del text.</p> <p>Autorevisió, revisió col·laborativa i revisió per part del docent.</p> <p>Presentació del producte, en paper o digital, utilitzant elements apropiats.</p> <p>Selecció de les millors produccions per a incloure en el portfoli.</p> <p>ASPECTES SOCIOCULTURALS I SOCIOLINGÜÍSTICS</p> <p>Coneixement de característiques distintives d'altres països en relació a la rutina diària: menjar i beguda; les hores de menjar; celebracions de dies especials i activitats d'entreteniment i esportives.</p> <p>Establiment de contactes socials bàsics utilitzant les fórmules de comunicació més senzilles i quotidianes relatives a salutacions, comiats, agraïments, peticions i presentacions.</p> <p>Expressions relatives a la cultura popular i vida diària.</p> <p>Costums i actituds basats en el respecte i la tolerància: hàbits i tradicions d'altres països, històries i personatges del folklore popular; mostres</p>	<p>BL4.1 Produir textos escrits, per mitjà de l'ús de guies, breus i senzilles, de manera individual, cooperativa o per aproximació dialògica, aplicant les convencions ortogràfiques bàsiques, patrons gràfics i els principals signes de puntuació per a parlar de si mateix, del seu entorn més immediat i d'aspectes de la seua vida quotidiana, en situacions familiars predecibles.</p> <p>BL4.2 Aplicar les estratègies bàsiques de planificació, execució i revisió utilitzant guies, decidint sobre què escriure, el tipus de text, l'estructura d'este, a qui va dirigit i quin material s'usarà, utilitzant els recursos lingüístics i tècniques d'organització necessaris, valorant l'originalitat i l'esforç i presentant el producte en diferents suports i formats per a la seua inclusió en el portfoli.</p> <p>BL4.3 Distingir aspectes socioculturals i sociolingüístics, concrets i significatius, de diferents països, com a característiques pròpies, hàbits, costums, valors i actituds i aplicar, mostrant les seues preferències i sentiments, en una producció escrita guiada, respectant les normes bàsiques de cortesia i utilitzant un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BL4.4 Utilitzar de manera guiada un repertori limitat de lèxic escrit d'alta freqüència relatiu a situacions quotidianes i temes habituals i concrets relacionats amb els propis interessos, experiències i necessitats.</p> <p>BL4.5 Planificar la realització d'un producte o una tasca proposant un pla ordenat d'accions, seleccionar els materials i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb ajuda de guies per a l'observació.</p> <p>BL4.6 Participar en equips de treball realitzant la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes, acceptant el seu rol, fent aportacions i ajudant els altres membres del grup i expressant les seues emocions davant dels conflictes de manera respectuosa.</p>	<p>CCLI CSC CAA</p> <p>CCLI CD CAA SIEE</p> <p>CCLI CSC CEC</p> <p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p>

<p>significatives i representatives i identificadores del seu patrimoni artístic, musical i de literatura infantil.</p> <p>LÈXIC ESCRIT D'ALTA FREQUÈNCIA (El lèxic que es mostra és una exemplificació, podent-se ajustar a la realitat de cada context d'aula).</p> <p>Identificació personal: name, age Família i amics: daddy, mummy, brother and sister, uncle, aunt, cousins. Vivenda, llar i entorn: city, village, town, window, door, garage, roof, kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom, hall, entrance. Activitats de la vida diària: have breakfast, have a shower, have lunch/dinner/tea/a snack; go to the park, cinema, out with friends. Temps lliure, oci i esports: surfing, sailing, running, jumping, swimming, skating, dancing, playing tennis, football, handball, volleyball; watching films, playing computer games, apps; drawing, painting colouring, sculpting, concert, theatre, camping. Alimentació: apple, banana, orange; fast food (muffin, spaghetti, pizza) and healthy food: vegetables (carrot, green bean, potato, tomato, cucumber). Animals: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck); jungle animals (tiger, lion, giraffe, snake, monkey, elephant). Roba: trousers, dress and shirt. Transport: by air: plane, helicopter, jet plane, hot air balloon, rocket. Clima: hot, cold, cloudy, snowy, storm, chilly. Cos: nose, ear, eye, mouth, head, shoulder, knee. Emocions: happy, sad, angry, hungry, surprised. El temps i calendari: days of the week and seasons. Festivitats i tradicions: Halloween, Christmas, Mother's day, Easter, Carnival, April Fool's Day, Harvest Festival, Pancake Day. Nombres de 3 xifres. Colors.</p> <p>ESTRUCTURES SINTACTICODISCURSIVES (1)</p> <p>TRANSVERSALS Planificació i organització de projectes individuals o col·lectius. Organització i gestió d'un projecte. Selecció de la informació tècnica i els materials. Avaluació del projecte i el producte amb ajuda de guies. Millora del producte i el procés després de l'avaluació. Desenvolupament de projectes en equip, transformant idees en accions i complint amb la seua part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Ajuda, concurrència, treball amb tots, acceptació de tots. Control de l'expressió de sentiments i emocions en conflictes.</p>	
---	--

Curs 5t

Bloc 1: COMPRENSIÓ DE TEXTOS ORALS Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>FUNCIONS Salutacions, presentacions, disculpes, agraïments i invitacions. Instruccions. La capacitat, el gust, la preferència, l'acord o desacord, el sentiment, la intenció i els desitjos. Descripció de persones, dades personals, activitats, llocs, objectes, hàbits i plans. Narracions de fets passats remots i recents, reals o ficticis, poemes i endevinalles. Petició i oferiment d'ajuda, informació, instruccions, objectes, opinió i permís. Dates, hores, dades temporals i espacials. Interacció amb comprensió dirigida, assajada, guiada i espontània. Comprensió oral de la llengua per a comunicar-se i aprendre en altres àrees del currículum. Patrons discursius bàsics. Discriminació dels sons, accent i entonació. Les lletres de l'alfabet.</p> <p>ESTRATÈGIES Mobilització d'informació prèvia sobre tipus de tasca i tema. Identificació del tipus textual, adaptant la comprensió a este. Distinció de tipus de comprensió. Formulació d'hipòtesis sobre contingut i context. Formulació d'hipòtesis sobre significats a partir de l'anàlisi d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics com ara la modulació i el to de la veu, la gestualitat, el llenguatge corporal i el postural. Reformulació d'hipòtesis a partir de la comprensió de nous elements. Utilització de diccionaris, vocabularis i diccionaris de sinònims i antònims en diversos formats.</p> <p>ASPECTES SOCIOCULTURALS I SOCIOLINGÜÍSTICS</p>	<p>BL1.1 Identificar el sentit general, la informació essencial i els punts principals en textos orals molt breus i senzills en llengua estàndard, amb estructures simples i lèxic d'ús molt freqüent, articulats amb claredat i lentament, i transmesos de viva veu o per mitjans tècnics, sobre temes habituals relacionats amb les pròpies experiències i interessos en contextos relatius als àmbits personal, públic i educatiu, sempre que les condicions acústiques siguen bones, que no es distorsionen el missatge, que es pugui tornar a escoltar el que s'ha dit o demanar confirmació i que es compte amb suport visual o amb una clara referència contextual, discriminant patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació, i les seues intencions comunicatives.</p> <p>BL1.2 Utilitzar, amb supervisió, les estratègies bàsiques més adequades per a la comprensió d'un text oral, analitzant els elements no verbals, les paraules importants que comprén i les indicacions del context per a fer-se una idea general del significat i formular hipòtesis amb l'ajuda del professorat i dels companys en contextos escolars, familiars i socials.</p> <p>BL1.3 Distingir aspectes socioculturals i sociolingüístics, concrets i significatius de distints països, com a característiques pròpies, hàbits, costums, creences, valors i actituds, aplicant els coneixements adquirits a la comprensió oral amb ajudes puntuals del docent, respectant les normes bàsiques de cortesia i demostrant respecte a les diferències.</p> <p>BL1.4 Identificar, amb supervisió, un repertori limitat de lèxic d'alta freqüència contextualitzat en situacions quotidianes, habituals i concretes relacionades amb els propis interessos, experiències i necessitats.</p>	<p>CCLI CAA CSC</p> <p>CCLI CAA CSC</p> <p>CCLI CSC CEC</p> <p>CCLI CAA</p>

Coneixement de característiques distintives d'altres països en relació a la seua vida diària, menjar i beguda, hores de menjar, dies festius; activitats d'oci; relacions personals i relacions familiars.
 Contactes socials bàsics utilitzant les fórmules de cortesia més senzilles i quotidianes relatives a salutacions, comiats i presentacions.
 Expressions de saviesa popular: refranys, targetes i cartells.
 Costums, valors, creences i actituds basats en el respecte i la tolerància: cultures regionals, seguretat, tradicions, història, països, estats i pobles estrangers i de parla anglesa; arts, celebracions i festivitats.

LÈXIC ORAL D'ALTA FREQUÈNCIA

(El lèxic que es mostra és una exemplificació, podent-se ajustar a la realitat de cada context d'aula).

Identificació personal: name, age, address, city, phone number, email.

Vivenda, llar i entorn: city, village, town; windows, doors, garage, roof; armchair, rocking chair, sofa, fridge, microwave, washing machine, shower, bath, sink; kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom, hall, entrance.

Activitats de la vida diària: have breakfast, have a shower, have lunch/dinner/tea/a snack; go to the park, cinema, out with friends.

Família i amics: grandmother/grannie; grandfather/grandad; mother/mummy; father/daddy; uncle, aunt, cousin, nephew, siblings, brother in law, sister in law, mother in law, father in law; step father o mother, friendship, best friend, trust, loyal, fun, count on someone.

Treball i ocupacions: butcher, farmer, baker, cook, teacher, lawyer, doctor, shop assistant, business woman, principle, boss; office, shop/store, supermarket, shopping centre, groceries.

Temps lliure, oci i esports: surfing, sailing, running, jumping, swimming, skating, dancing, playing tennis, football, handball, volleyball; watching films, playing computer games, apps; drawing, painting colouring; sculpting; concert; theatre; camping.

Joguets: ball, car, doll, puzzles.

Viatges i vacances: travelling, ticket, holidays, summer holidays, bank holidays, delays.

El cos, salut i cures físiques: nose, eyes, mouth, ears, shoulders, knees, back, arms; head, ear, stomach, tooth ache; fever, temperature; take an aspirin; syrup; rest.

Característiques físiques: blond/dark hair, thin/fat, tall/short, strong/weak.

Emocions: happy, sad, angry, upset, worried, frightened.

Educació i estudi: Science: (test tube, microscope, experiment, plants, animals, cells); Arts and Crafts (cut, paste, draw, look, create, felt-tip pen, crayon, pencil colour, sharpener, brush, palette, Geography and History (democracy, justice, solidarity; river, lake, map, time lines, graphics, events, war, peace, resolutions, dates, countries, nationalities, borders, flags, etc.); Music (note, pentagram, classical, jazz, rock, pop, rap, instrument, to tune, to be out of tune); (rules, sport, energy, chronometer, speed, race).

L'escola i l'aula: playground, classroom, art class, music class, polyfunctional room, dining room, computer lab, blackboard, digital board, tablets, notebook, book, pencil case, boards; word posters, picture posters, classroom library, magazines.

Compres i activitats comercials: online shopping, clothes (trousers, shirt, shorts, dress, skirt, belt, handbag, scarf), money, gadgets.

Alimentació i restauració: sweet (cupcake, muffin, donut, candies), salty (sour, menu, fast food (burger, chips, nachos, kebab, hotdog, pizza) healthy food vegetables (carrot, green bean, potato, tomato, cucumber); nuts (almonds, pumpkin seeds, peanut); fruits (apple, banana, grape, strawberry, pineapple, peaches, oranges, plum, kiwi, lemon, papaya); order food; take away; spaghetti, meat, fish, dessert, pudding.

Transport: by air: plane, helicopter, jet plane, hot air balloon, rocket. By land: car, van, motorcycle, truck, caravan. By water: boat, ship, yacht, sailing boat, surf board.

Llengua i comunicació: the alphabet, classroom language: write, copy, listen, speak, rules, interact, cooperate, dialogue, reflect, opinions.

Fenòmens atmosfèrics: hot, cold, weather, stormy, chilly, snow, foggy, mild; rain, thunder, cloud, dry, wet, humid, temperature.

Animals: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck); jungle animals (tiger, lion, giraffe, snake, monkey, elephant); forest animals (owl, wild pig, rabbit, hare, partridge); insects (butterfly, ladybird, ant, grasshopper)

Roba: trousers, dress, shirt, T-shirt, coat, hat and gloves.

Tecnologies de la informació i la comunicació: mouse, computer, screen, laptop, webcam, speakers, headphones.

Festivitats i tradicions: Halloween, Christmas, Mother's day, Easter, Carnival, April Fool's Day, Harvest Festival, Pancake Day.

El temps i calendari: days of the week, seasons, months of the year, timetables; the hours.

Nombres de 4 xifres.

ESTRUCTURES SINTACTICODISCURSIVES (1)

Bloc 2: PRODUCCIÓ DE TEXTOS ORALS: EXPRESSIÓ I INTERACCIÓ Curs 5t

Continguts

Criteris d'avaluació

CC

FUNCIONS COMUNICATIVES

Expressió oral de salutacions, presentacions, disculpes, agraïments i felicitacions.
 Expressió de la capacitat, el gust, l'acord o desacord, el sentiment, la intenció i l'opinió.
 Descripció de persones, activitats, llocs, objectes, hàbits i plans.
 Narració de fets passats.
 Interacció per a la petició i sol·licitud d'ajuda, d'informació, instruccions, objectes i permís.
 Establiment i manteniment de la comunicació.
 Utilització de patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació.
 Selecció de les produccions orals per a incloure en el portfoli, explicant la seua elecció.
 Ús de l'expressió i la interacció orals per a comunicar-se i aprendre en altres àrees del currículum.
 Interacció per mitjà de ferramentes de comunicació en dispositius electrònics.

ESTRATÈGIES

Planificació:
 Mobilització d'informació prèvia sobre tipus de tasca i producció oral: descriptiu, narratiu, instructiu, argumentatiu i estètic.
 Aprofitament dels coneixements previs.
 Concepció de la claredat i estructura del missatge, tenint en compte la funció comunicativa.
 Utilització de diccionaris, vocabularis i diccionaris de sinònims i antònims en diversos formats.
 Tècniques d'organització d'idees.
 Adequació del text als elements de comunicació.
 Compensació de les carències lingüístiques per mitjà de procediments lingüístics, paralingüístics o paratextuals

Execució:

Expressió del missatge amb coherència, cohesió i adequació.
 Fer ús de l'expressió espontània per iniciativa pròpia.

Revisió:

Revisió de la tasca o el missatge, després de valorar les dificultats i els recursos disponibles.
 Autorevisió, revisió col·laborativa i revisió per part del docent.

ASPECTES SOCIOCULTURALS I SOCIOLINGÜÍSTICS

Coneixement de característiques distintives d'altres països en relació a la rutina diària: menjar i beguda; les hores de menjar; celebracions de dies especials; activitats d'entreteniment i esportives; relacions familiars i amb els amics/amigues.
 Establiment de contactes socials bàsics utilitzant les fórmules de comunicació senzilles i quotidianes relatives a salutacions, comiats i presentacions.
 Expressions relatives a la cultura popular i vida diària.
 Costums i actituds basats en el respecte i la tolerància: hàbits i tradicions d'altres països, històries i personatges del folklore popular; mostres significatives i representatives i identificadores del seu patrimoni artístic, musical i de literatura infantil.

LÈXIC ORAL D'ALTA FREQUÈNCIA

(El lèxic que es mostra és una exemplificació, podent-se ajustar a la realitat de cada context d'aula).

Identificació personal: name, age, address, city, phone number, email.
 Vivenda, llar i entorn: city, village, town; windows, doors, garage, roof; armchair, rocking chair, sofa, fridge, microwave, washing machine, shower, bath, sink, kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom, hall, entrance.
 Activitats de la vida diària: have breakfast, have a shower, have lunch/dinner/tea/a snack; go to the park, cinema, out with friends.
 Família i amics: grandmother/grannie; grandfather/grandad; mother/mummy; father/daddy; uncle, aunt, cousin, nephew, siblings, brother in law, sister in law, mother in law, father in law; step father o mother, friendship, best friend, trust, loyal, fun, count on someone.
 Treball i ocupacions: butcher, farmer, baker, cook, teacher, lawyer, doctor, shop assistant, business woman, principle, boss; office, shop/store, supermarket, shopping centre, groceries.
 Temps lliure, oci i esports: surfing, sailing, running, jumping, swimming, skating, dancing, playing tennis, football, handball, volleyball; watching films, playing computer games, apps; drawing, painting colouring; sculpting; concert; theatre; camping.
 Juguets: ball, car, doll, puzzles.
 Viatges i vacances: travelling, ticket, holidays, summer holidays, bank holidays, delays.
 El cos, salut i cures físiques: nose, eyes, mouth, ears, shoulders, knees, back, arms; head, ear, stomach, tooth ache; fever, temperature; take an aspirin; syrup; rest.
 Característiques físiques: blond/dark hair, thin/fat, tall/short, strong/weak.
 Emocions: happy, sad, angry, upset, worried, frightened.

BL2.1 Interactuar sobre temes familiars, quotidians, del seu interès o experiència, de manera lliure amb supervisió docent, aplicant tècniques lingüístiques, paralingüístiques o paratextuals per a iniciar, mantindre o concloure una conversació cara a cara o per mitjans tècnics, d'una manera comprensible, amb l'ús de patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació bàsics.

CCLI
 CSC
 CD
 CAA

BL2.2 Aplicar estratègies bàsiques de planificació, execució i revisió, de manera lliure amb supervisió docent, per a produir textos orals breus i senzills sent capaç d'aprendre de l'error i autoavaluar i coevaluar la seua producció, mostrant esforç i iniciativa.

CCLI
 CSC
 CAA

BL2.3 Identificar i respectar aspectes socioculturals i sociolingüístics bàsics, concrets i significatius, de distints països, relatant les seues preferències, en una producció oral guiada adequada al context, respectant les normes bàsiques de cortesia.

CCLI
 CSC
 CAA
 CEC

BL2.4 Utilitzar i ampliar amb models, un repertori de lèxic oral d'alta freqüència, contextualitzat en situacions quotidianes i en temes habituals i concrets relacionats amb els propis interessos, necessitats i experiències en contextos familiars, escolars, d'amistat, d'oci i esport.

CCLI
 CAA

BL2.5 Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge i mantindre la concentració i l'esforç mentre les realitza, adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats i intentant resoldre els dubtes pels seus propis mitjans, fent-se preguntes i buscant ajuda si la necessita.

CAA
 SIE

BL2.6 Actuar de manera eficaç en equips de treball, acceptant el seu rol i la seua tasca i esforçant-se per a aconseguir metes comunes, fent aportacions i valorant les dels altres i utilitzant el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.

CSC
 CAA
 SIE

Educació i estudi: Science: (test tube, microscope, experiment, plants, animals, cells); Arts and Crafts (cut, paste, draw, look, create, felt-tip pen, crayon, pencil, sharpener, brush, palette, colours (red, yellow, blue, orange, purple, pink, brown, black, white, green); Geography and History (democracy, justice, solidarity; river, lake, map, time lines, graphics, events, war, peace, resolutions, dates, countries, nationalities, borders, flags); Music (note, pentagram, classical, jazz, rock, pop, rap, instrument, to tune, to be out of tune); (rules, sport, energy, chronometer, speed, race).
 L'escola i l'aula: playground, classroom, art class, music class, polyfunctional room, eating room, computer lab, blackboard, digital board, tablets, notebook, book, pencil case, boards; word posters, picture posters, classroom library, magazines.
 Compres i activitats comercials: online shopping, clothes (trousers, shirt, shorts, dress, skirt, belt, handbag, scarf), money, gadgets.
 Alimentació i restauració: sweet (cupcake, muffin, donut, candies), salty (sour, menu, fast food (burger, chips, nachos, kebab, hotdog, pizza) healthy food vegetables (carrot, green bean, potato, tomato, cucumber); nuts (almonds, pumpkin seeds, peanut); fruits (apple, banana, grape, strawberry, pineapple, peaches, oranges, plum, kiwi, lemon, papaya); order food; take away; spaghetti, meat, fish, dessert, pudding.
 Transport: by air: plane, helicopter, jet plane, hot air balloon, rocket. By land: car, van, motorcycle, truck, caravan. By water: boat, ship, yacht, sailing boat, surf board.
 Llengua i comunicació: the alphabet, classroom language: write, copy, listen, speak, rules, interact, cooperate, dialogue, reflect, opinions.
 Fenòmens atmosfèrics: hot, cold, weather, stormy, chilly, snow, foggy, mild; rain, thunder, cloud, dry, wet, humid, temperature.
 Animals: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck); jungle animals (tiger, lion, giraffe, snake, monkey, elephant); forest animals (owl, wild pig, rabbit, hare, partridge); insects (butterfly, ladybird, ant, grasshopper).
 Roba: trousers, dress, shirt, T-shirt, coat, hat and gloves.
 Tecnologies de la informació i la comunicació: mouse, computer, screen, laptop, webcam, speakers, headphones.
 Festivitats i tradicions: Halloween, Christmas, Mother's day, Easter, Carnival, April Fool's Day, Harvest Festival, Pancake Day.
 El temps i calendari: days of the week, seasons, months of the year, timetables; the hours.
 Nombres de 4 xifres.

ESTRUCTURES SINTACTICODISCURSIVES (1)

TRANSVERSALS

Esforz, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Adaptació als canvis. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos. Aprenentatge autònom. Estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Obtenció i ús eficaç de la informació. Busca d'orientació o ajuda quan es necessita de manera precisa.
 Desenrotllament de projectes en equip, transformant les idees en accions i complint amb la seua part del treball en tasques que impliquen diversos companys.
 Col·laboració i compartició de plans, informació i recursos.
 Acceptació i comprensió dels punts de vista dels altres.

Bloc 3: COMPRESIÓ DE TEXTOS ESCRITS Curs 5t

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
FUNCIONS COMUNICATIVES Salutacions, presentacions, disculpes, agraïments i invitacions. Expressió de la capacitat, el gust, la preferència, l'opinió i l'acord o desacord. Descripció de persones, activitats, llocs, objectes i hàbits. Signes ortogràfics bàsics i signes d'ús freqüent. Ús de la comprensió escrita per a comunicar-se i aprendre en altres àrees del currículum. Relació de les lletres amb els sons Localització, selecció, tractament i organització eficient i responsable de la informació per mitjà de ferramentes de busca i visualització digital aplicant estratègies de filtrat senzilles.	BL3.1 Identificar la funció, el sentit general, la informació essencial i els punts principals en textos escrits molt breus i senzills en llengua estàndard, amb estructures simples i lèxic d'ús molt freqüent, en qualsevol tipus de suport o format sobre temes habituals relacionats amb les pròpies experiències i interessos en contextos relatius als àmbits personal, públic i educatiu, sempre que es puga tornar a llegir, es compte amb suport paratextual i discriminant signes ortogràfics bàsics, signes d'ús freqüent i la relació so-grafia.	CCLI CD CAA
ESTRATÈGIES Mobilització d'informació prèvia sobre tipus de tasca i tema. Identificació del tipus textual, adaptant la comprensió a este. Tècniques de comprensió. Formulació d'hipòtesis sobre contingut, context, i estructura del text distingint entre poemes, endevinalles i relats. Formulació d'hipòtesis sobre significats a partir de l'anàlisi d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics. Utilització de diccionaris, vocabularis i diccionaris de sinònims i antònims en diversos formats.	BL3.2 Utilitzar les estratègies bàsiques més adequades per a la comprensió d'un text escrit, el sentit general o els punts principals, per a fer-se una idea general del significat, formular hipòtesis amb ajuda del professorat i dels companys i explorar el seu propi aprenentatge en contextos diversos. BL3.3 Distingir aspectes socioculturals i sociolingüístics, concrets i significatius de distints països, com a característiques pròpies: hàbits, costums, creences, valors i actituds i aplicar els coneixements adquirits a la comprensió escrita.	CCLI CSC CEC
ASPECTES SOCIOCULTURALS I SOCIOLINGÜÍSTICS	BL3.4 Identificar, de manera lliure amb ajuda del docent, un repertori de lèxic escrit d'alta freqüència contextualitzat en situacions quotidianes i en temes habituals i concrets relacionats amb els propis interessos, experiències i necessitats.	CCLI CAA SIEE

Característiques distintives d'altres països en relació a la seua vida diària: menjar i beguda, hores de menjar; dies festius; activitats d'oci; relacions personals com les estructures i relacions familiars.
 Fórmules de cortesia més senzilles i quotidianes relatives a salutacions, comiats i presentacions.
 Expressions de saviesa popular: refranys, targetes i cartells.
 Utilització apropiada del llenguatge no verbal.

LÈXIC ORAL D'ALTA FREQUÈNCIA

(El lèxic que es mostra és una exemplificació, podent-se ajustar a la realitat de cada context d'aula).

Identificació personal: name, age, address, city, phone number, email.

Vivenda, llar i entorn: city, village, town; windows, doors, garage, roof; armchair, rocking chair, sofa, fridge, microwave, washing machine, shower, bath, sink, kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom, hall, entrance.

Activitats de la vida diària: have breakfast, have a shower, have lunch/dinner/tea/a snack; go to the park, cinema, out with friends.

Família i amics: grandmother/grannie; grandfather/grandad; mother/mummy; father/daddy; uncle, aunt, cousin, nephew, siblings, brother in law, sister in law, mother in law, father in law; step father o mother, friendship, best friend, trust, loyal, fun, count on someone.

Treball i ocupacions: butcher, farmer, baker, cook, teacher, lawyer, doctor, shop assistant, business woman, principle, boss; office, shop/store, supermarket, shopping centre, groceries.

Temps lliure, oci i esports: surfing, sailing, running, jumping, swimming, skating, dancing, playing tennis, football, handball, volleyball; watching films, playing computer games, apps; drawing, painting colouring; sculpting; concert; theatre; camping.

Joguets: ball, car, doll, puzzles.

Viatges i vacances: travelling, ticket, holidays, summer holidays, bank holidays, delays.

El cos, salut i cures físiques: nose, eyes, mouth, ears, shoulders, knees, back, arms; head, ear, stomach, tooth ache; fever, temperature; take an aspirin; syrup; rest.

Característiques físiques: blond/dark hair, thin/fat, tall/short, strong/weak.

Emocions: happy, sad, angry, upset, worried, frightened.

Educació i estudi: Science: (test tube, microscope, experiment, plants, animals, cells); Arts and Crafts (cut, paste, draw, look, create, felt-tip pen, crayon, pencil colour, sharpener, brush, palette); Geography and History (democracy, justice, solidarity; river, lake, map, time lines, graphics, events, war, peace, resolutions, dates, countries, nationalities, borders, flags); Music (note, pentagram, classical, jazz, rock, pop, rap, instrument, to tune, to be out of tune); (rules, sport, energy, chronometer, speed, race).

L'escola i l'aula: playground, classroom, art class, music class, polyfunctional room, dining room, computer lab, blackboard, digital board, tablets, notebook, book, pencil case, boards; word posters, picture posters, classroom library, magazines.

Compres i activitats comercials: online shopping, clothes (trousers, shirt, shorts, dress, skirt, belt, handbag, scarf), money, gadgets.

Alimentació i restauració: sweet (cupcake, muffin, donut, candies), salty (sour, menu, fast food (burger, chips, nachos, kebab, hotdog, pizza) healthy food vegetables (carrot, green bean, potato, tomato, cucumber); nuts (almonds, pumpkin seeds, peanut); fruits (apple, banana, grape, strawberry, pineapple, peaches, oranges, plum, kiwi, lemon, papaya); order food; take away; spaghetti, meat, fish, dessert, pudding.

Transport: by air: plane, helicopter, jet plane, hot air balloon, rocket. By land: car, van, motorcycle, truck, caravan. By water: boat, ship, yacht, sailing boat, surf board.

Llengua i comunicació: the alphabet, classroom language: write, copy, listen, speak, rules, interact, cooperate, dialogue, reflect, opinions.

Fenòmens atmosfèrics: hot, cold, weather, stormy, chilly, snow, foggy, mild; rain, thunder, cloud, dry, wet, humid, temperature.

Animals: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck); jungle animals (tiger, lion, giraffe, snake, monkey, elephant); forest animals (owl, wild pig, rabbit, hare, partridge); insects (butterfly, ladybird, ant, grasshopper).

Roba: trousers, dress, shirt, T-shirt, coat, hat and gloves.

Tecnologies de la informació i la comunicació: mouse, computer, screen, laptop, webcam, speakers, headphones.

Festivitats i tradicions: Halloween, Christmas, Mother's day, Easter, Carnival, April Fool's Day, Harvest Festival, Pancake Day.

El temps i calendari: days of the week, seasons, months of the year, timetables; the hours.

Nombres de 4 xifres.

ESTRUCTURES SINTACTICODISCURSIVES (1)

Bloc 4: PRODUCCIÓ DE TEXTOS ESCRITS I INTERACCIÓ		Curs 5t
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
FUNCIONS COMUNICATIVES Expressió escrita, real o fictícia, d'opinions, desitjos, acord o desacord i	BL4.1 Produir amb supervisió, textos escrits lliures breus i senzills, de manera individual, cooperativa o per aproximació dialògica, aplicant les	CCLI CSC

<p>sentiments. Ortografia: sufixos i prefixos (trilingual, transport, relationship). Ús de la llengua per a comunicar-se i aprendre en altres àrees del currículum. La puntuació al final, l'ús de majúscules, signes d'interrogació i de puntuació. Conversació amb la resta del grup per mitjà de dispositius electrònics. Ús dels recursos i activitats més comunes d'un entorn virtual d'aprenentatge: descàrrega i pujada de continguts digitals i discussió en fòrums.</p> <p>ESTRATÈGIES: Estratègies de producció del text: Planificació: Utilitzar mecanismes per a traure el màxim partit dels coneixements previs i decidir sobre què escriure, el tipus de text, a qui va dirigit i l'estructura d'este. Localitzar i usar adequadament els recursos lingüístics o temàtics. Utilització de diccionaris, vocabularis i diccionaris de sinònims i antònims en diversos formats. Aplicar tècniques d'organització d'idees. Ferramentes per a la producció de textos discontinus per a facilitar l'aprenentatge de continguts i competències en qualsevol àrea. Organització i representació del text de manera creativa utilitzant ferramentes digitals d'edició i presentació senzilles que permeten incloure text amb un format personalitzat. Emmagatzematge de la informació digital per mitjà d'aplicacions.</p> <p>Execució: Redacció ajustada als models i fórmules de cada tipus de text: descriptiu, narratiu, instructiu, argumentatiu i estètic.</p> <p>Revisió: De la coherència, cohesió i adequació del text. Autorevisió, revisió col·laborativa i revisió per part del docent. Presentació del producte, en diversos formats. Valoració de l'originalitat i l'esforç Selecció de les millors produccions per a incloure en el portfoli.</p> <p>ASPECTES SOCIOCULTURALS I SOCIOLINGÜÍSTICS Coneixement de característiques distintives d'altres països en relació a: la seua vida diària: menjar i beguda, hores de menjar; dies festius; activitats d'oci; relacions personals com les estructures i relacions familiars. Establiment de contactes socials bàsics utilitzant les fórmules de cortesia més senzilles i quotidianes relatives a salutacions, comiats i presentacions. Expressions de saviesa popular: refranys, targetes i cartells. Costums, valors, creences i actituds basats en el respecte i la tolerància: cultures regionals, seguretat, tradicions i història.</p> <p>LÈXIC ESCRIT D'ALTA FREQUÈNCIA (El lèxic que es mostra és una exemplificació, podent-se ajustar a la realitat de cada context d'aula). Identificació personal: name, age, address, city, phone number, email address, nationality. Vivenda, llar i entorn: city, village, town; window, door, garage, roof; kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom, hall, entrance. Activitats de la vida diària: have breakfast, have a shower, have lunch/dinner/tea/a snack; go to the park, cinema, out with friends. Família i amics: grandmother/granny; grandfather/grandad; mother/mummy; father/daddy; uncle, aunt, cousin, nephew, siblings, brother . Treball i ocupacions: butcher, farmer, baker, cook, teacher, lawyer, doctor, shop assistant, business woman, principle, boss; office, shop/store, supermarket, shopping centre, groceries. Temps lliure, oci i esports: surfing, sailing, running, jumping, swimming, skating, dancing, playing tennis, football, handball, volleyball; watching films, playing computer games, apps; drawing, painting colouring, sculpting; concert; theatre; camping. Viatges i vacances: traveling, ticket, holiday, summer holidays, bank holiday, and delay. El cos, salut i cures físiques: nose eye, mouth, ear, shoulder, knee, back, arm; head, ear, stomach, tooth ache; fever, temperature; take an aspirin; syrup; rest. Emocions: Happy, sad, angry, upset, worried, frightened. Educació i estudi: Science: (test tube, microscope, experiment, plants, animals, cells,); Arts and Crafts (cut, paste, draw, look, create, felt-tip pen, crayon, pencil colour, sharpener, brush, palette, Geography and History (democracy, justice, solidarity; river, lake, map, time lines, graphics, events, war, peace, resolutions, dates, countries, nationalities, borders, flags, etc.); Music (note, pentagram, classical, jazz, rock, pop, rap, instrument, to tune, to be out of tune); Physical Education (rules, sport, energy, chronometer, speed, race.) L'escola i l'aula: playground, classroom, Art class, music class,</p>	<p>convencions ortogràfiques bàsiques, patrons gràfics i els principals signes de puntuació per a parlar de si mateix, del seu entorn més immediat i d'aspectes de la seua vida quotidiana, en situacions familiars predicibles.</p> <p>BL4.2 Aplicar amb supervisió les estratègies bàsiques de planificació, execució i revisió, decidint sobre què escriure, l'estructura d'este, a qui va dirigit i quin material s'usarà, utilitzant els recursos lingüístics i tècniques d'organització necessaris, valorant l'originalitat i l'esforç i presentant el producte en diferents suports i formats per a la seua inclusió en el portfoli.</p> <p>BL4.3 Distingir aspectes socioculturals i sociolingüístics, concrets i significatius, de distints països, com a característiques pròpies, hàbits, costums, valors i actituds i aplicar, emetent opinions i mostrant les seues preferències i sentiments, en una producció escrita guiada, respectando les normes bàsiques de cortesia i utilitzant un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BL4.4 Utilitzar amb supervisió, un repertori limitat de lèxic escrit d'alta freqüència relatiu a situacions quotidianes i temes habituals i concrets relacionats amb els propis interessos, experiències i necessitats.</p> <p>BL4.5 Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposant un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials, modificar-ho mentre es desenrotlla, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació.</p> <p>BL4.6 Actuar de manera eficaç en equips de treball, acceptant el seu rol i la seua tasca i esforçant-se per a aconseguir metes comunes, fent aportacions i valorant les dels altres, utilitzant el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.</p>	<p>CAA</p> <p>CCLI CD CAA SIEE</p> <p>CCLI CSC CEC</p> <p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p>
---	--	---

polyfunctional room, eating room, computer lab, blackboard, digital board, tablets note book, book, pencil case, board; word poster, picture poster, classroom library, magazine.

Compres i activitats comercials: online shopping, clothes (trousers, shirt, shorts, dress, skirt, belt, handbag, scarf), money, gadgets.

Alimentació i restauració: sweet (cupcake, muffin, donut, candies), salty (sour, menu, fast food (burger, chips, nachos, kebab, hotdog, pizza) healthy food vegetables (carrot, green bean, potato, tomato, cucumber); fruits (apple, banana, grape, strawberry, pineapple, peaches, oranges, plum, kiwi, lemon, papaya); order food; take away; spaghetti, meat, fish, dessert, pudding.

Transport: by air: plane, helicopter, jet plane, hot air balloon, rocket. By land: car, van, motorcycle, truck, caravan. By water: boat, ship, yacht, sailing boat, surf board.

Llengua i comunicació: the alphabet, classroom language: write, copy, listen, speak, rules, interact, cooperate, dialogue, reflect, opinions.

Fenòmens atmosfèrics: hot, cold, weather, stormy, chilly, snow, foggy, mild; rain, thunder, cloud, dry, wet, humid, temperature.

Animals: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck); jungle animals (tiger, lion, giraffe, snake, monkey, elephant); insects (butterfly, ladybird, ant, grasshopper, bee, caterpillar).

Tecnologies de la informació i la comunicació: mouse, computer, screen, laptop, webcam, speakers, headphones.

Festivitats i tradicions: Halloween, Christmas, Mother's day, Easter, Carnival, April Fool's Day, Harvest Festival, Pancake Day.

El temps i calendari: days of the week, seasons, months of the year, timetables; the hours.

Nombres de 4 xifres.

ESTRUCTURES SINACTICODISCURSIVES (1)

Curs 6t

Bloc 1: COMPRENSIÓ DE TEXTOS ORALS Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>FUNCIONS</p> <p>Salutacions, presentacions, disculpes, agraiments, i invitacions.</p> <p>Instruccions</p> <p>La capacitat, el gust, la preferència, l'acord o desacord, el sentiment, la intenció i els desitjos.</p> <p>Descripció de persones, dades personals, activitats, llocs, objectes, hàbits i plans.</p> <p>Narracions de fets passats remots i recents, reals o ficticis, poemes, notícies i endevinalles.</p> <p>Petició i oferiment d'ajuda, informació, instruccions, objectes, opinió i permís.</p> <p>Dates, hores, dades temporals i espacials.</p> <p>Interacció amb comprensió dirigida, assajada, guiada i espontània.</p> <p>Comprensió oral de la llengua per a comunicar-se i aprendre en altres àrees del currículum.</p> <p>Patrons discursius bàsics.</p> <p>Discriminació dels sons, accent i entonació.</p> <p>Les lletres de l'alfabet.</p> <p>ESTRATÈGIES</p> <p>Mobilització d'informació prèvia sobre tipus de tasca i tema.</p> <p>Identificació del tipus textual, adaptant la comprensió a este.</p> <p>Distinció de tipus de comprensió.</p> <p>Distinció entre sentit literal, inferencial, crític i estètic.</p> <p>Formulació d'hipòtesis sobre contingut i context, com el significat de lèxic, que es desconeix pel context.</p> <p>Formulació d'hipòtesis sobre significats a partir de l'anàlisi d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics.</p> <p>Reformulació d'hipòtesis a partir de la comprensió de nous elements.</p> <p>Utilització de diccionaris, vocabularis i diccionaris de sinònims i antònims en diversos formats.</p> <p>ASPECTES SOCIOCULTURALS I SOCIOLINGÜÍSTICS</p> <p>Convencions socials, normes de cortesia i registres: comprensió de característiques distintives d'altres països en relació a la seua vida diària: menjar i beguda, hores de menjar, modals en la taula; dies festius; hores i pràctiques de treball; activitats d'oci; relacions personals com les estructures i relacions familiars.</p> <p>Manteniment de contactes socials bàsics comprenent les fórmules de cortesia més senzilles i quotidianes relatives a salutacions, comiats i presentacions.</p> <p>Comprensió d'expressions de saviesa popular.</p> <p>Costums, valors, creences i actituds basats en el respecte i la tolerància.</p> <p>LÈXIC ORAL D'ALTA FREQUÈNCIA</p> <p>(El lèxic que es mostra és una exemplificació, podent-se ajustar a la realitat de cada context d'aula).</p>	<p>BL1.1 Identificar el sentit general, la informació essencial i els punts principals en textos orals molt breus i senzills en llengua estàndard, amb estructures simples i lèxic d'ús molt freqüent, articulats amb claredat i lentament, i transmesos de viva veu o per mitjans tècnics, sobre temes relacionats amb els propis interessos ,en contextos relatius als àmbits personal, públic i educatiu, sempre que les condicions acústiques siguen bones, que no es distorsione el missatge, es puga tornar a escoltar el que s'ha dit o demanar confirmació i es compte amb suport visual o una clara referència contextual, discriminant patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació, i les seues intencions comunicatives.</p> <p>BL1.2 Utilitzar, de manera autònoma, les estratègies bàsiques més adequades per a la comprensió d'un text oral, el sentit general, la informació essencial o els punts principals, utilitzar les paraules que comprén, les indicacions del text i del context i els seus coneixements previs per a deduir la idea general del significat, formular hipòtesis amb ajuda del professorat i dels companys i explorar el seu propi aprenentatge en contextos personals, escolars i socials, realitzant comentaris emotius o estètics.</p> <p>BL1.3 Distingir aspectes socioculturals i sociolingüístics, concrets i significatius de distints països, com a característiques pròpies, hàbits, convencions, costums, creences, valors i actituds, aplicant els coneixements adquirits a una Comprensió oral, respectant les normes de cortesia bàsiques i demostrant respecte a les diferències.</p> <p>BL1.4 Identificar, de manera autònoma, un repertori de lèxic d'alta freqüència contextualitzat en situacions quotidianes, habituals i concretes relacionades amb els propis interessos, experiències i necessitats.</p>	<p>CCLI CAA CSC</p> <p>CCLI CAA CSC</p> <p>CCLI CSC CEC</p> <p>CCLI CAA</p>

Identificació personal: name, age, address, city, phone number, email, nationality.

Vivenda, llar i entorn: city, village, town; windows, doors, garage, roof; armchair, rocking chair, sofa, fridge, microwave, washing machine, shower, bath, sink; kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom, hall, entrance.

Activitats de la vida diària: have breakfast, have a shower, have lunch/dinner/tea/a snack; go to the park, cinema, out with friends.

Família i amics: grandmother/grannie; grandfather/grandad; mother/mummy; Father/daddy; uncle, aunt, cousin, nephew, siblings, brother-in-law, sister-in-law, mother-in-law, father-in-law; stepfather o mother; friendship, best friend, trust, loyal, fun, count on someone.

Treball i ocupacions: butcher, farmer, baker, cook, teacher, lawyer, doctor, shop assistant, business woman, principle, boss; office, shop/store, supermarket, shopping centre, groceries.

Temps lliure, oci i esports: surfing, sailing, running, jumping, swimming, skating, dancing, playing tennis, football, handball, volleyball; watching films, playing computer games, apps; drawing, painting colouring; sculpting; concert; theatre; camping; toys: ball, car, doll, puzzles.

Viatges i vacances: travelling, ticket, holidays, summer holidays, bank holidays, delays.

El cos, salut i cures físiques: nose, eyes., mouth, ears, shoulders, knees, back, arms; head, ear, stomach, tooth ache; fever, temperature; take an aspirin; syrup; rest.

Característiques físiques: blond/dark hair, thin/fat, tall/short, strong/weak.

Emocions: happy, sad, angry, upset, worried, frightened.

Educació i estudi: Science: test tube, microscope, experiment, plants, animals, cells; Arts and Crafts cut, paste, draw, look, create, felt-tip pen, crayon, pencil colour, sharpener, brush, palette, Geography and History: democracy, justice, solidarity; river, lake, map, time lines, graphics, events, war, peace, resolutions, dates, countries, nationalities, borders, flags; Music: note, pentagram, classical, jazz, rock, pop, rap, instrument, to tune, to be out of tune, rules, sport, energy, chronometer, speed, race.

L'escola i l'aula: playground, classroom, art class, music class, polyfunctional room, eating room, computer lab, blackboard, digital board, tablets notebook, book, pencil case, boards; word posters, picture posters, classroom library, magazines.

Compres i activitats comercials: online shopping, clothes (trousers, shirt, shorts, dress, skirt, belt, handbag, scarf), money, gadgets.

Alimentació i restauració: sweet (cupcake, muffin, donut, candies), salty (sour, menu, fast food (burger, chips, nachos, kebab, hotdog, pizza); healthy food: vegetables (carrot, green bean, potato, tomato, cucumber); nuts (almonds, pumpkin, seeds, peanut); fruits (apple, banana, grape, strawberry, pineapple, peaches, oranges, plum, kiwi, lemon, papaya); order food; take away; spaghetti, meat, fish, dessert, pudding.

Transport: by air: plane, helicopter, jet plane, hot air balloon, rocket. By land: car, van, motorcycle, truck, caravan. By water: boat, ship, yacht, sailing boat, surf board.

Llengua i comunicació: the alphabet, classroom language: write, copy, listen, speak, rules, interact, cooperate, dialogue, reflect, opinions.

Fenòmens atmosfèrics: hot, cold, weather, stormy, chilly, snow, foggy, mild; rain, thunder, cloud, dry, wet, humid, temperature.

Animals: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck); jungle animals (tiger, lion, giraffe, snake, monkey, elephant); forest animals (owl, wild pig, rabbit, hare, partridge); insects (butterfly, ladybird, ant, grasshopper).

Roba: trousers, dress, shirt, T-shirt, coat, hat and gloves.

Tecnologies de la informació i la comunicació: mouse, computer, screen, laptop, webcam, speakers, headphones.

Festivitats i tradicions: Halloween, Christmas, Mother's day, Easter, Bonfire Night, Carnival, April Fool's Day, Harvest Festival, Pancake Day.

El temps i calendari: days of the week, seasons, months of the year, timetables; the hours.

Colors.

Nombres de més de 4 xifres.

ESTRUCTURES SINTACTICODISCURSIVES (1)

Bloc 2: PRODUCCIÓ DE TEXTOS ORALS: EXPRESSIÓ I INTERACCIÓ Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
FUNCIONS COMUNICATIVES Expressió oral de salutacions, presentacions, disculpes, agraïments, invitacions i felicitacions. Expressió de la capacitat, el gust, la preferència, l'opinió, l'acord o desacord, el sentiment i la intenció. Descripció de persones, activitats, llocs, objectes, hàbits i plans. Narració de fets passats remots i recents. Interacció per a la petició i oferiment d'ajuda, d'informacions personals i instruccions. Establiment i manteniment de la comunicació. Utilització de patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació.	BL2.1 Interactuar sobre temes familiars, quotidians, del seu interès o experiència, de manera autònoma amb ajudes puntuals del docent, aplicant tècniques lingüístiques, paralingüístiques o paratextuals per a iniciar, mantindre o concloure una conversació cara a cara o per mitjans tècnics, d'una manera comprensible, amb l'ús de patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació bàsics. BL2.2 Aplicar estratègies bàsiques de planificació, execució i revisió, de manera lliure amb supervisió docent de manera puntual, per a produir textos orals breus i senzills, sent capaç d'aprendre de l'error i autoavaluar i coavaluar la seua producció, mostrant esforç i iniciativa.	CCLI CSC CD CAA CCLI CSC CAA

<p>Selecció de les produccions orals per a incloure en el portfolio explicant la seua elecció. Ús de l'expressió i la interacció orals per a comunicar-se i aprendre en una altra àrea del currículum. Cooperació per mitjà de ferramentes de comunicació de vídeo i àudio en dispositius electrònics.</p> <p>ESTRATÈGIES Planificació: Mobilització d'informació prèvia sobre tipus de tasca per a expressar-se oralment. Aprofitament de les tècniques de comunicació no verbal utilitzades en altres llengües per a expressar-se oralment. Concepció de la claredat i estructura del missatge, tenint en compte la funció comunicativa. Tècniques d'organització d'idees. Adequació del text oral als elements de comunicació. Utilització de diccionaris, vocabularis i diccionaris de sinònims i antònims en diversos formats. Compensació de les carències lingüístiques per mitjà de procediments lingüístics, paralingüístics o paratextuals.</p> <p>Execució: Expressió del missatge amb coherència, cohesió i adequació. Fer ús de l'expressió espontània per iniciativa pròpia.</p> <p>Revisió: Revisió de la tasca o el missatge, després de valorar les dificultats i els recursos disponibles. Autorevisió, revisió col·laborativa i revisió per part del docent.</p> <p>ASPECTES SOCIOCULTURALS I SOCIOLINGÜÍSTICS Coneixement de característiques distintives d'altres països en relació a la seua vida diària, menjar i beguda, hores de menjar, modals en la taula; celebracions i dies festius; hores i pràctiques de treball; activitats d'oci; relacions personals com les estructures i relacions familiars. Establiment de contactes socials bàsics utilitzant les fórmules de cortesia senzilles i quotidianes relatives a salutacions, comiats i presentacions. Convencions socials, costums, valors, creences i actituds basats en el respecte i la tolerància. Utilització apropiada del llenguatge no verbal.</p> <p>LÈXIC ORAL D'ALTA FREQUÈNCIA (El lèxic que es mostra és una exemplificació, podent-se ajustar a la realitat de cada context d'aula). Identificació personal: name, age, address, city, phone number, email, nationality. Vivenda, llar i entorn: city, village, town; windows, doors, garage, roof, armchair, rocking chair, sofa, fridge, microwave, washing machine, shower, bath, sink; kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom, hall, entrance. Activitats de la vida diària: have breakfast, have a shower, have lunch/dinner/tea/a snack; go to the park, cinema, out with friends. Família i amics: grandmother/grannie; grandfather/grandad; mother/mummy; father/daddy; uncle, aunt, cousin, nephew, siblings, brother-in-law, sister-in-law, mother-in-law, father-in-law; stepfather o mother; friendship, best friend, trust, loyal, fun, count on someone. Treball i ocupacions: butcher, farmer, baker, cook, teacher, lawyer, doctor, shop assistant, business woman, principle, boss; office, shop, store, supermarket, shopping centre, groceries. Temps lliure, oci i esports: surfing, sailing, running, jumping, swimming, skating, dancing, playing tennis, football, handball, volleyball; watching films, playing computer games, apps; drawing, painting colouring; sculpting; concert; theatre; camping; toys: ball, car, doll, puzzles. Viatges i vacances: travelling, ticket, holidays, summer holidays, bank holidays, delays. El cos, salut i cures físiques: nose, eyes., mouth, ears, shoulders, knees, back, arms; head, ear, stomach, tooth ache; fever, temperature; take an aspirin; syrup; rest. Característiques físiques: blond/dark hair, thin/fat, tall/short, strong/weak. Emocions: happy, sad, angry, upset, worried, frightened. Educació i estudi: Science: (test tube, microscope, experiment, plants, animals, cells), Arts and Crafts (cut, paste, draw, look, create, felt-tip pen, crayon, pencil colour, sharpener, brush, palette, Geography and History: democracy, justice, solidarity; river, lake, map, time lines, graphics, events, war, peace, resolutions, dates, countries, nationalities, borders, flags; Music note, pentagram, classical, jazz, rock, pop, rap, instrument, to tune, to be out of tune, rules, sport, energy, chronometer, speed, race. L'escola i l'aula: playground, classroom, art class, music class, polyfunctional room, dining room, computer lab, blackboard, digital board, tablets notebook, book, pencil case, board; word posters, picture posters, classroom library, magazines. Compres i activitats comercials: online shopping, clothes (trousers, shirt, shorts, dress, skirt, belt, handbag, scarf, money, gadgets. Alimentación y</p>	<p>BL.2.3 Identificar i respectar aspectes socioculturals i sociolingüístics bàsics, concrets i significatius de distints països, expressant les seues idees i opinions en una producció oral lliure adequada al context amb ajudes puntuals del docent i respectant les normes bàsiques de cortesia.</p> <p>BL.2.4 Utilitzar i ampliar, de manera autònoma, amb ajudes puntuals del docent, un repertori de lèxic oral d'alta freqüència contextualitzat en situacions quotidianes i en temes habituals i concrets, relacionats amb els propis interessos, necessitats i que els permeta ampliar les seues experiències en contextos familiars, escolars, d'amistat, d'oci i esport.</p> <p>BL.2.5 Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració mentres les realitza, mostrar perseverança i flexibilitat davant dels reptes i dificultats, esforçant-se i mantenint la calma i la motivació, intentant resoldre els dubtes pels seus propis mitjans, fent-se preguntes i buscant ajuda si la necessita.</p> <p>BL.2.6 Actuar de manera eficaç en equips de treball, participant en la planificació de metes comunes, prenent decisions raonades, responsabilitzant-se del seu rol i la seua tasca, fent propostes valuoses, reconeixent el treball alié i utilitzant el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.</p>	<p>CCLI CSC CAA CEC</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CAA SIE</p> <p>CSC CAA SIE</p>
---	---	---

restauració: sweet (cupcake, muffin, donut, candies), salty (sour, menu, fast food (burger, chips, nachos, kebab, hotdog, pizza) healthy food vegetables (carrot, green bean, potato, tomato, cucumber); nuts (almonds, pumpkin seeds, peanut); fruits (apple, banana, grape, strawberry, pineapple, peaches, oranges, plum, kiwi, lemon, papaya); order food; take away; spaghetti, meat, fish, dessert, pudding.

Transport: by air: plane, helicopter, jet plane, hot air balloon, rocket. By land: car, van, motorcycle, truck, caravan. By water: boat, ship, yacht, sailing boat, surf board.

Llengua i comunicació: the alphabet, classroom language: write, copy, listen, speak, rules, interact, cooperate, dialogue, reflect, opinions.

Fenòmens atmosfèrics: hot, cold, weather, stormy, chilly, snow, foggy, mild; rain, thunder, cloud, dry, wet, humid, temperature.

Animals: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck); jungle animals (tiger, lion, giraffe, snake, monkey, elephant); forest animals (owl, wild pig, rabbit, hare, partridge); insects (butterfly, ladybird, ant, grasshopper).

Roba: trousers, dress, shirt, T-shirt, coat, hat and gloves.

Tecnologies de la informació i la comunicació: mouse, computer, screen, laptop, webcam, speakers, headphones.

Festivitats i tradicions: Halloween, Christmas, Mother's day, Easter, Bonfire Night, Carnival, April Fool's Day, Harvest Festival, Pancake Day.

El temps i calendari: days of the week, seasons, months of the year, timetables; the hours.

Colors.

Nombres de més de 4 xifres.

ESTRUCTURES SINTACTICODISCURSIVES (1)

TRANSVERSALS

Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball.

Capacitat de concentració. Regulació de la perseverança, flexibilitat, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació abans, durant i després del procés d'aprenentatge.

Resiliència, superació d'obstacles i fracassos. Aprenentatge autònom.

Selecció d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes.

Obtenció i ús eficaç de la informació. Busca d'orientació o ajuda quan es necessita de manera precisa.

Desenrotllament de projectes en equip i transformació d'idees en accions.

Presa de decisions, calibratge oportunitats i riscos.

Sentit del treball en una tasca complexa que afecta diversos.

Estímul de l'entusiasme per les perspectives i els objectius compartits.

Acceptació i comprensió dels punts de vista dels altres.

Busca del consens i el suport dels altres.

Bloc 3: COMPRENSIÓ DE TEXTOS ESCRITS Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
FUNCIONS COMUNICATIVES Salutacions, presentacions, disculpes, agraïments i invitacions. Expressió de la capacitat, el gust, la preferència, l'opinió, l'acord o desacord, el sentiment i la intenció. Descripció de persones, activitats, llocs, objectes, hàbits i plans. Signes ortogràfics i signes d'ús freqüent. Ús de la comprensió escrita per a comunicar-se i aprendre en altres àrees del currículum. Relació de les lletres i els sons. Localització, selecció, tractament i organització eficient i responsable de la informació per mitjà de ferramentes de busca i visualització digital, aplicant estratègies de filtrat senzilles.	BL3.1 Identificar la funció, el sentit general en qualsevol tipus de format, la informació essencial i els punts principals en textos escrits molt breus i senzills en llengua estàndard, amb estructures simples i lèxic d'ús molt freqüent, de manera impresa o digital sobre temes habituals relacionats amb les pròpies experiències i interessos en contextos relatius als àmbits personal, públic i educatiu, sempre que es pugui tornar a llegir, es compte amb suport paratextual i discriminant signes ortogràfics bàsics, signes d'ús freqüent i la relació so-grafia.	CCLI CD CAA
ESTRATÈGIES Mobilització d'informació prèvia sobre tipus de tasca i tema. Identificació del tipus textual, adaptant la comprensió a este. Distinció de tipus de comprensió. Distinció entre sentit literal, inferencial, crític i estètic. Formulació d'hipòtesis sobre contingut i context i estructura del text distingint entre poemes, endevinalles i relats. Formulació d'hipòtesis sobre significats a partir de l'anàlisi d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics. Utilització de diccionaris, vocabularis i diccionaris de sinònims i antònims en diversos formats.	BL3.2 Utilitzar les estratègies bàsiques més adequades per a la comprensió d'un text escrit, el sentit general, la informació essencial o els punts principals, utilitzant les paraules que comprén, les indicacions del context i els seus coneixements previs per a deduir la idea general del significat, formular hipòtesis amb ajuda del professorat i dels companys i explorar el seu propi aprenentatge en contextos diversos, realitzant comentaris emotius o estètics.	CCLI CAA
ASPECTES SOCIOCULTURALS I SOCIOLINGÜÍSTICS Característiques distintives d'altres països en relació a la seua vida diària: menjar i beguda, hores de menjar, modals en la taula; dies festius; hores i pràctiques de treball; activitats d'oci; relacions personals com les estructures i relacions familiars. Fórmules de cortesia senzilles i quotidianes relatives a salutacions, comiats, presentacions, peticions i agraïments. Expressions de saviesa popular. Celebracions i festivitats a través de la lectura de textos discontinus. Costums, valors, creences i actituds basats en el respecte i la tolerància:	BL3.3 Distingir aspectes socioculturals i sociolingüístics, concrets i significatius de distints països i aplicar els coneixements adquirits a la Comprensió escrita. BL3.4 Identificar, de manera lliure i amb poca ajuda del docent, un repertori de lèxic escrit d'alta freqüència, contextualitzat en situacions quotidianes i en temes habituals i concrets relacionats amb els propis interessos, que els permeta ampliar experiències i necessitats.	CCLI CSC CEC CCLI CAA SIEE

cultures regionals, seguretat, tradicions, història (personatges i esdeveniments representatius), països, estats i pobles estrangers i de parla anglesa; arts (música, arts visuals, literatura, teatre, cançons i música popular) jocs de taula i humor.

LÈXIC ORAL D'ALTA FREQUÈNCIA

(El lèxic que es mostra és una exemplificació, podent-se ajustar a la realitat de cada context d'aula).

Identificació personal: name, age, address, city, phone number, email, nationality.

Vivenda, llar i entorn: city, village, town; windows, doors, garage, roof; armchair, rocking chair, sofa, fridge, microwave, washing machine, shower, bath, sink; kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom, hall, entrance.

Activitats de la vida diària: have breakfast, have a shower, have lunch/dinner/tea/a snack; go to the park, cinema, out with friends.

Família i amics: grandmother/grannie; grandfather/grandad; mother/mummy; father/daddy; uncle, aunt, cousin, nephew, siblings, brother-in-law, sister-in-law, mother-in-law, father-in-law; stepfather o mother; friendship, best friend, trust, loyal, fun, count on someone.

Treball i ocupacions: butcher, farmer, baker, cook, teacher, lawyer, doctor, shop assistant, business woman, principle, boss; office, shop/store, supermarket, shopping centre, groceries.

Temps lliure, oci i esports: surfing, sailing, running, jumping, swimming, skating, dancing, playing tennis, football, handball, volleyball; watching films, playing computer games, apps; drawing, painting colouring; sculpting; concert; theatre; camping.

Joguets: ball, car, doll, puzzles.

Viatges i vacances: travelling, ticket, holidays, summer holidays, bank holidays, delays.

El cos, salut i cures físiques: nose, eyes, mouth, ears, shoulders, knees, back, arms; head, ear, stomach, tooth ache; fever, temperature; take an aspirin, syrup; rest.

Característiques físiques: blond/dark hair, thin/fat, tall/short, strong/weak.

Emocions: happy, sad, angry, upset, worried, frightened.

Educació i estudi: Science, test tube, microscope, experiment, plants, animals, cells; Arts and Crafts: cut, paste, draw, look, create, felt-tip pen, crayon, pencil colour, sharpener, brush, palette, Geography and History: democracy, justice, solidarity; river, lake, map, time lines, graphics, events, war, peace, resolutions, dates, countries, nationalities, borders, flags; Music note, pentagram, classical, jazz, rock, pop, rap, instrument, to tune, to be out of tune; rules, sport, energy, chronometer, speed, race.

L'escola i l'aula: playground, classroom, art class, music class, polyfunctional room, dining room, computer lab, blackboard, digital board, tablets notebook, book, pencil case, board; word posters, picture posters, classroom library, magazines.

Compres i activitats comercials: online shopping, clothes: trousers, shirt, shorts, dress, skirt, belt, handbag, scarf, money, gadgets.

Alimentació i restauració: sweet (cupcake, muffin, donut, candies), salty (sour, menu, fast food (burger, chips, nachos, kebab, hotdog, pizza) healthy food vegetables (carrot, green bean, potato, tomato, cucumber); nuts (almonds, pumpkin seeds, peanut); fruits (apple, banana, grape, strawberry, pineapple, peaches, oranges, plum, kiwi, lemon, papaya); order food; take away; spaghetti, meat, fish, dessert, pudding.

Transport: by air: plane, helicopter, jet plane, hot air balloon, rocket. By land: car, van, motorcycle, truck, caravan. By water: boat, ship, yacht, sailing boat, surf board.

Llengua i comunicació: the alphabet, classroom language: write, copy, listen, speak, rules, interact, cooperate, dialogue, reflect, opinions.

Fenòmens atmosfèrics: hot, cold, weather, stormy, chilly, snow, foggy, mild; rain, thunder, cloud, dry, wet, humid, temperature.

Animals: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck); jungle animals (tiger, lion, giraffe, snake, monkey, elephant); forest animals (owl, wild pig, rabbit, hare, partridge); insects (butterfly, ladybird, ant, grasshopper).

Roba: trousers, dress, shirt, T-shirt, coat, hat and gloves.

Tecnologies de la informació i la comunicació: mouse, computer, screen, laptop, webcam, speakers, headphones.

Festivitats i tradicions: Halloween, Christmas, Mother's day, Easter, Bonfire Night, Carnival, April Fool's Day, Harvest Festival, Pancake Day.

El temps i calendari: days of the week, seasons, months of the year, timetables; the hours.

Colors.

Nombres de més de 4 xifres.

ESTRUCTURES SINTACTICODISCURSIVES (1)

Bloc 4: PRODUCCIÓ DE TEXTOS ESCRITS I INTERACCIÓ Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
FUNCIONS COMUNICATIVES Expressió escrita, real o fictícia, d'opinions, desitjos, acord o desacord i	BL4.1 Produir autònomament textos escrits lliures, de manera individual, cooperativa o per aproximació dialògica, aplicant les convencions	CCLI CSC

<p>sentiments. Narració de fets passats remots i recents. Elaboració de notícies o mini reportatges i descripció de persones, activitats, llocs, objectes, hàbits i plans. Sol·licitar i oferir informació sobre detalls personals per escrit. Elaboració de xicotets poemes, rimes i endevinalles. Interacció escrita breu i senzilla a través de dispositius digitals en temps real. Salutacions i presentacions, disculpes, agraïments, invitacions, oferiments d'ajuda, opinió i permís. Redacció senzilla de peticions i instruccions. Ompliment de formularis. Ocupació de la puntuació per a aclarir el significat. Organització de les idees en paràgrafs. Ús de parèntesi. Ortografia de paraules irregulars i/o compostes. Ús de la llengua per a comunicar-se i aprendre en altres àrees del currículum. Conversació amb la resta del grup per mitjà de ferramentes electròniques per a construir un producte o meta col·lectiu. Ús dels recursos i activitats més comunes d'un entorn virtual d'aprenentatge.</p> <p>ESTRATÈGIES: Estratègies de producció del text: Planificació: Ús de mecanismes per a traure el màxim partit dels coneixements previs. Localització i ús adequat dels recursos lingüístics o temàtics. Utilització de diccionaris, vocabularis i diccionaris de sinònims i antònims en diversos formats. Tècniques d'organització d'idees. Ferramentes per a la producció de textos discontinus per a facilitar l'aprenentatge de continguts i competències en qualsevol àrea. Organització i representació del text de manera creativa utilitzant ferramentes digitals d'edició i presentació senzilles que permeten incloure text amb de manera personalitzada. Emmagatzematge de la informació digital per mitjà d'aplicacions.</p> <p>Execució: Redacció del text ajustada als models i fórmules.</p> <p>Revisió: De la coherència, cohesió i adequació. Autorevisió, revisió col·laborativa i revisió del professorat. Presentació del producte en diferents suports i formats. Selecció de les millors produccions per a la seua inclusió en el portfoli.</p> <p>ASPECTES SOCIOCULTURALS I SOCIOLINGÜÍSTICS Coneixement de característiques distintives d'altres països en relació a: la seua vida diària: menjar i beguda, hores de menjar, modals en la taula; dies festius; hores i pràctiques de treball; activitats d'oci; relacions personals com les estructures i relacions familiars. Establiment de contactes socials bàsics utilitzant les fórmules de cortesia més senzilles i quotidianes relatives a salutacions, comiats i presentacions. Expressions de saviesa popular. Costums, valors, creences i actituds basats en el respecte i la tolerància. Celebracions i festivitats.</p> <p>LÈXIC ESCRIT D'ALTA FREQUÈNCIA (El lèxic que es mostra és una exemplificació, podent-se ajustar a la realitat de cada context d'aula). Identificació personal: name, age, address, city, phone number, e-mail address, nationality. Vivenda, llar i entorn: city, village, town; window, door, garage, roof; kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom, hall, entrance. Activitats de la vida diària: have breakfast, have a shower, have lunch/dinner/tea/a snack; go to the park, cinema, out with friends. Família i amics: grandmother/granny; grandfather/grandad; mother/mummy; father/daddy; uncle, aunt, cousin, nephew, siblings, brother. Treball i ocupacions: butcher, farmer, baker, cook, teacher, lawyer, doctor, shop assistant, business woman, principle, boss; office, shop/store, supermarket, shopping centre, groceries. Temps lliure, oci i esports: surfing, sailing, running, jumping, swimming, skating, dancing, playing tennis, football, handball, volleyball; watching films, playing computer games, apps; drawing, painting colouring; sculpting; concert; theatre; camping. Viatges i vacances: traveling, ticket, holiday, summer holidays, bank holiday, delay. El cuerpo, salud y cuidados físicos: nose eye, mouth, ear, shoulder, knee, back, arms, head, ear, stomach, tooth ache, fever, temperature, take an aspirin; syrup; rest. Emocions: happy, sad, angry, upset, worried, frightened.</p>	<p>ortogràfiques bàsiques, patrons gràfics i els principals signes de puntuació per a parlar de si mateix, del seu entorn més immediat i d'aspectes de la seua vida quotidiana, en situacions familiars predicibles.</p> <p>BL4.2 Aplicar de manera autònoma les estratègies bàsiques de planificació, execució i revisió, decidint sobre què escriure, considerant tot tipus de text, l'estructura d'este, a qui va dirigit i quin material s'usarà, utilitzant els recursos lingüístics i tècniques d'organització necessaris, valorant l'originalitat i l'esforç i presentant el producte en diferents suports i formats per a la seua inclusió en el portfoli.</p> <p>BL4.3 Distingir aspectes socioculturals i sociolingüístics, concrets i significatius de distints països, com a característiques pròpies, hàbits, convencions, costums, creences, valors i actituds i aplicar, emetent valoracions, idees i opinions, els coneixements adquirits a una producció escrita, respectant les normes de cortesia bàsiques i utilitzant un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BL4.4 Utilitzar amb supervisió un repertori limitat de lèxic escrit d'alta freqüència relatiu a situacions quotidianes i temes habituals i concrets, relacionats amb els propis interessos, experiències i necessitats.</p> <p>BL4.5 Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials i estimar el temps per a cada pas, adaptant-lo davant dels canvis i imprevistos, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació detallant les millores realitzades.</p> <p>BL4.6 Actuar de manera eficaç en equips de treball, participant en la planificació de metes comunes, prenent decisions raonades, responsabilitzant-se del seu rol i la seua tasca, fent propostes valuoses, reconeixent el treball alié i utilitzant el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.</p>	<p>CAA</p> <p>CCLI CD CAA SIEE</p> <p>CCLI CSC CEC</p> <p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p>
---	--	---

Educació i estudi: Science: (test tube, microscope, experiment, plants, animals, cells); Arts and Crafts (cut, paste, draw, look, create, felt-tip pen, crayon, pencil colour, sharpener, brush, palette, Geography and History (democracy, justice, solidarity; river, lake, map, time lines, graphics, events, war, peace, resolutions, dates, countries, nationalities, borders, flags); Music (note, pentagram, classical, jazz, rock, pop, rap, instrument, to tune, to be out of tune); Physical Education (rules, sport, energy, chronometer, speed, race).

L'escola i l'aula: playground, classroom, Art class, music class, polifunctional room, dining room, computer lab, blackboard, digital board, tablets note book, book, pencil case, board; word poster, picture poster, classroom library, magazine.

Compres i activitats comercials: online shopping, clothes (trousers, shirt, shorts, dress, skirt, belt, handbag, scarf), money, gadgets.

Alimentació i restauració: sweet (cupcake, muffin, donut, candies), salty (sour, menu, fast food (burger, chips, nachos, kebab, hotdog, pizza)

healthy food vegetables (carrot, green bean, potato, tomato, cucumber); fruits (apple, banana, grape, strawberry, pineapple, peaches, oranges, plum, kiwi, lemon, papaya); order food; take away; spaghetti, meat, fish, dessert, pudding.

Transport:

By air: plane, helicopter, jet plane, hot air balloon, rocket;

By land: car, van, motorcycle, truck, caravan ;

By water: boat, ship, yacht, sailing boat, surf board

Llengua i comunicació: the alphabet, classroom language: write, copy, listen, speak, rules, interact, cooperate, dialogue, reflect, opinions.

Fenòmens atmosfèrics: hot, cold, weather, stormy, chilly, snow, foggy, mild; rain, thunder, cloud, dry, wet, humid, temperature.

Animals: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck); jungle animals (tiger, lion, giraffe, snake, monkey, elephant); insects (butterfly, ladybird, ant, grasshopper, bee, caterpillar).

Tecnologies de la informació i la comunicació: mouse, computer, screen, laptop, webcam, speakers, headphones.

Festivitats i tradicions: Halloween, Christmas, Mother's day,

Easter, Carnival, April Fool's Day, Harvest Festival, Pancake Day.

El temps i calendari: days of the week, seasons, months of the year, timetables; the hours.

Colors.

Nombres de més de 4 xifres.

ESTRUCTURES SINTACTICODISCURSIVES (1)

TRANSVERSALS

Planificació, organització i gestió de projectes individuals o col·lectius.

Selecció d'estratègies de supervisió.

Selecció de la informació tècnica i els materials. Presa de decisions i calibratge d'oportunitats i riscos.

Aportació de solucions originals als problemes. Transformació d'idees en accions. Establiment de criteris per a avaluar el projecte i el producte amb ajuda de guies.

Admissió i aprenentatge a partir dels propis errors. Millora del producte i el procés després de l'avaluació.

Desenrotllament de projectes en equip, transformant idees en accions i presa de decisions, calibrant oportunitats i riscos.

Sentit del treball en una tasca complexa que afecta diversos.

Estimulació de l'entusiasme per les perspectives i els objectius compartits.

Acceptació i comprensió dels punts de vista dels altres.

Busca del consens i el suport dels altres.

(1) ESTRUCTURES SINTACTICODISCURSIVES

Expressió de relacions lògiques: conjunció (and); disjunció (or); oposició (but); causa (because); finalitat (to-infinitive, e. g. I did it to help her); comparació (as Adj. as; smaller (than); the biggest).

Relacions temporals (when; before; after).

Afirmació (affirmative sentences; Yes (+ tag)

Exclamació (What + noun, e. g. What fun!; How + Adj., e. g. How nice!; exclamatory sentences, e. g. I love salad!).

Negació (negative sentences with not, never, no (Adj.), nobody, nothing; No (+ negative tag)).

Interrogació (Wh- questions; Aux. questions).

Expressió del temps: passat (simple past; present perfect); present (simple present); futur (going to; will).

Expressió de l'aspecte: puntual (simple tenses); duratiu (present and past continuous); habitual (simple tenses (+ Adv., e. g. always, everyday)); incoatiu (start -ing); terminatiu (finish -ing).

Expressió de la modalitat: factualitat (declarative sentences); capacitat (can); possibilitat (may); necessitat (must; need); obligació (have (got) to; imperative); permís (can; may); intenció (going to; will).

Expressió de l'existència (there is/are); l'entitat (nouns and pronouns, articles, demonstratives); la qualitat ((very +) Adj.).

Expressió de la quantitat (singular/plural; cardinal numerals up to four digits; ordinal numerals up to two digits).

Quantity: all, many, a lot, some, (a) few, (a) little, more, much, half, a bottle/cup/glass/piece of. Degree: very, too, enough).

Expressió de l'espai (prepositions and adverbs of location, position, distance, motion, direction, origin and arrangement).

Expressió del temps (points (e. g. quarter past five); divisions (e. g. half an hour, summer), and indications (e. g. now, tomorrow (morning)) of time; duration (e.g. for two days); anteriority (before); posteriority (after); sequence (first...then); simultaneousness (at the same time); frequency (e. g. sometimes, on Sundays).

Expressió del mode (Adv. of manner, e. g. slowly, well).

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM

CCLI: Competència comunicació lingüística.

CMCT: Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.

CD: Competència digital.

CAA: Competència aprendre a aprendre.

CSC: Competències socials i cíviques.

SIEE: Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

CEC: Consciència i expressions culturals.

ANNEX II

CURRÍCULUM DE LES ÀREES ESPECÍFIQUES

ÀREA EDUCACIÓ FÍSICA

INTRODUCCIÓ

L'assignatura d'Educació Física té com a finalitat principal desenrotllar en les persones la competència motriu, entesa com la integració dels coneixements, els procediments, les actituds i els sentiments vinculats a la conducta motora. Per a la seua consecució no és suficient la mera pràctica d'activitat física, sinó que és necessària l'anàlisi crítica que referme les actituds, els valors referenciats al cos, la conducta motriu i la relació amb l'entorn.

Esta àrea també es responsabilitza del desenrotllament emocional i afectiu, i de l'acceptació del seu propi cos, amb les seues possibilitats i limitacions, discriminant models erronis a través d'una actitud crítica i reflexiva. L'acceptació i el respecte pels altres han de ser les línies bàsiques d'actuació perquè siga l'alumne qui conforme la seua pròpia realitat corporal, dotant-la progressivament d'un alt grau d'autonomia i iniciativa personal.

Quant a l'adopció d'hàbits saludables és important tindre en compte que s'estima que un alt percentatge de xiquets i xiquetes en edat escolar únicament participen en activitats físiques al centre docent, tal com arplega l'informe Eurydice, de la Comissió Europea de 2013; per això l'Educació Física en les edats d'escolarització ha de tindre una presència important en la jornada escolar si es vol ajudar a pal·liar el sedentarisme, que és un dels factors de risc identificats, que influeix en algunes de les malalties més esteses en la societat actual.

Els continguts que es desenrotllen en l'Àrea d'Educació Física tenen una estructura cíclica i acumulativa al llarg de l'etapa, ja que és necessari que siguen apresos i consolidats als llarg de tota l'escolarització. Estos continguts estan dividits en cinc blocs, que s'estructuren com es descriu en el paràgrafs següents.

El bloc 1, "Coneixement i autonomia personal" està fonamentat en la importància i rellevància que té el nostre cos, i com som capaços d'ajustar les accions motrius produïdes per este, no sols a l'entorn, sinó a l'establiment de relacions interpersonals amb els altres. És per això que el treball dirigit cap a l'estructuració de l'esquema corporal s'ha de començar en edats primerenques a partir de totes aquelles sensacions, emocions i estats que el xiquet descobreix i que provenen de la gran diversitat d'estímuls que el rodegen i d'experiències que succeeixen diàriament.

El bloc 2, "Habilitats motrius, coordinació i equilibri. Activitats en el medi natural" comprén tot el contingut motriu per a l'assimilació dels continguts dels diferents blocs, ja que el desenrotllament d'habilitats implica la capacitat d'abordar continguts més complexos. A més, el treball de coordinació i equilibri és imprescindible per al desenrotllament motor, bé siga per a l'exercici de l'activitat física, com per a la vida quotidiana de l'alumnat.

Este bloc incorpora també les activitats en el medi natural, ja que es fa necessari que els nostres alumnes i alumnes hi descobrisquen i practiquen activitats, alhora que adquireixen hàbits d'atenció i respecte, i augmenten les seues accions per a la millora i conservació. Les activitats en el medi natural afavoreixen al mateix temps el treball interdisciplinari amb àrees com Ciències de la Naturalesa i Ciències Socials i tractament de temes transversals com l'educació ambiental, per a la salut, vial i coeducació.

El bloc 3, "Expressió motriu i comunicació", té com a principal objectiu el desenrotllament físic, psíquic i emocional de l'alumnat a través del moviment. Aspectes tan importants com l'espontaneïtat, la desinhibició i la creativitat seran elements clau per a descobrir, utilitzar, i adaptar els recursos expressius del seu cos a la comunicació d'idees, sensacions, emocions, estats d'ànim, i comprensió de missatges expressats per altres persones. L'experimentació amb estos recursos expressius ha de ser determinant per a trobar un llenguatge corporal que s'interioritze com a propi o personal, i així que l'alumnat progressivament siga capaç d'expressar-se i comunicar-se en qualsevol situació.

El bloc 4, "Activitat física i salut" es basa en el fet que l'Educació Física contribuirà al fet que l'alumnat adquireisca les competències relacionades amb la salut, aconseguisca autonomia en els coneixements i en els hàbits necessaris per a fer-se responsable de mantindre un cos saludable i contribuir a millorar la salut col·lectiva. Els hàbits de pràctica física regular, d'higiene, posturals i d'alimentació, que adquireixen durant la seua escolaritat i que utilitzen al llarg de la seua vida, els ajudaran a previndre l'obesitat, controlar l'estrès i millorar l'autoestima. Els alumnes, amb estos conceptes, podran adoptar actituds crítiques davant pràctiques socials no saludables. A més, la salut es nodrix del camp de coneixements científics d'altres àrees que estudien en profunditat el cos i les seues funcions, desenrotllant així el seu enfocament més interdisciplinari.

El bloc 5, "Jocs i activitats esportives", considera estos elements com un instrument pedagògic amb un caràcter motivador inesgotable i una àmplia capacitat per a potenciar actituds i valors positius. Una utilització adequada contribueix que l'alumne puga relacionar-se amb els altres, desenrotllar la capacitat de col·laboració, el treball en equip cooperatiu, la resolució de conflictes per mitjà del diàleg, el compliment de les regles establides i el respecte als altres. A més, l'exercici de rols en els diferents jocs i activitats esportives implica un desenrotllament de la interdependència positiva, de la iniciativa individual i dels hàbits d'esforç per a superar els problemes motrius que es generen en la pràctica. En este sentit, l'oferta de jocs i activitats esportives de la proposta curricular ha de ser variada i equilibrada, i ha de reflectir les manifestacions culturals de la societat on vivim amb plantejaments didàctics que permeten que l'alumnat progresse en la competència motriu.

Valor especial s'atorga, en esta aposta curricular, als criteris d'avaluació, que igualment estan seqüenciats de forma cíclica i acumulativa, exigint a l'alumne la consolidació de l'aprenentatge anterior i l'assimilació del nou contingut a través d'una progressió lògica.

En relació amb la didàctica, és evident que la diversitat de continguts obliga que la metodologia utilitzada siga diferent en cada context, i són especialment adequades les metodologies actives i inclusives, a més de l'aprenentatge cooperatiu. Es tracta d'utilitzar diferents metodologies que permeten atendre adequadament a la diversitat de l'alumnat.

Respecte a l'aportació de l'àrea per al desenrotllament d'un aprenentatge competencial, l'Educació Física contribueix a l'adquisició de la competència social i cívica, aprenent a conviure, respectar les diferències i desenrotllant la cooperació i la solidaritat, mostrant una actitud crítica davant la violència en l'esport. A la competència digital, seleccionant, elaborant i compartint informació referent a l'àrea. També cal potenciar el treball en grup de forma col·laborativa per a generar una consciència ètica i moral que previnga situacions de violència com el ciberassetjament escolar (*ciberbullying*). A la competència d'aprendre a aprendre, en iniciar-se en l'aprenentatge motriu per a continuar-lo de forma autònoma, transferint-lo a activitats físiques, esportives i expressives cada vegada més complexes.

Contribueix a la competència de sentit d'iniciativa i esperit emprenedor, en donar protagonisme a l'alumne/a en l'organització d'activitats físiques i pren decisions, manifestant perseverança, autosuperació i actitud positiva davant les dificultats. I a la competència de consciència i expressions culturals, valorant les manifestacions culturals com són l'esport, els jocs tradicionals propis de la seua comunitat i les activitats expressives.

L'Educació Física també contribueix a l'adquisició dels elements transversals com la comunicació audiovisual, les TIC, l'emprenedoria, l'educació cívica i constitucional, el desenrotllament sostenible i el medi ambient. Esta proposta curricular transversal inclou continguts que combinen grups de discussió, de diàleg, de resolució de conflictes, interpretacions (*role play*), lectures, vídeos i tallers pràctics que tenen com a objectiu afavorir la consciència corporal, la coeducació i el respecte, tot això per a ajudar l'alumnat a descobrir i intervindre, si és el cas, en situacions d'assetjament, explotació i abús sexual.

D'altra banda, el compromís amb el respecte i la preservació del medi ambient en l'organització i realització d'activitats físiques en el medi natural, seran elements clau cap a una millor comprensió de les conseqüències i l'impacte que pugen tindre les nostres accions en l'entorn, i optar per conscienciar sobre este tema i per un model social més responsable que puga fonamentar les bases per al desenrotllament d'una major sostenibilitat dins

de la nostra societat.

Continguts i criteris d'avaluació de l'Àrea d'Educació Física

Curs 1r

Bloc 1: CONEIXEMENT CORPORAL I AUTONOMIA Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Coneixement de nocions espacials: dalt/baix i davant/darrere</p> <p>Coneixement de nocions temporals: abans, durant i després</p> <p>Espai propi: identificació de la seua posició</p> <p>Apreciació de distàncies</p> <p>Discriminació sensorial (auditiva i visual) enfront d'estímul que provenen de l'exterior.</p> <p>Realització de desplaçaments en cursa.</p> <p>Principals parts del cos: cap, coll, tronc, braços i cames.</p> <p>Execució de moviments globals (desplaçaments, bots) amb grau de dificultat mínima</p> <p>Identificació de sensacions pròpies.</p> <p>Realització de figures corporals.</p> <p>Dibuixos del cos humà.</p>	<p>BL 1.1. Identificar la seua posició en l'espai relacionant-la amb la velocitat de desplaçament en la tasca, aplicant nocions espaciotemporals bàsiques.</p> <p>BL 1.2. Realitzar desplaçaments en cursa en una única direcció, a partir de la percepció d'estímul visual o auditiu, produïts per un adult o un/a company/a, identificant les parts del cos que intervenen.</p> <p>BL 1.3. Realitzar accions motrius globals per a experimentar amb les seues possibilitats corporals, diferenciant sensacions.</p>	<p>CMCT CAA SIEE</p> <p>CMCT CAA</p> <p>CAA SIEE</p>

Bloc 2: HABILITATS MOTRIUS, COORDINACIÓ I EQUILIBRI. ACTIVITATS EN EL MEDI NATURAL Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Reproducció de les habilitats motrius de locomoció (cursa, bot, gir, etc.), i d'estabilitat (alçar, inclinar, girar, etc.), amb maneig o sense de materials propis de l'àrea (balons, pilotes, matalassos, cons, cordes, pales, raquetes, etc.).</p> <p>Pràctica d'activitats per al domini de la coordinació general, grossa i segmentària amb materials de l'àrea o sense.</p> <p>Jocs de repte i aventura en el pati o el gimnàs com circuit d'obstacles, gimcana, escalada.</p> <p>Esforçar-se, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Aplicar estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes.</p>	<p>BL 2.1 Coordinar gestos i habilitats motrius (bots, girs, desplaçaments, llançaments, recepcions, colps, etc.) de forma espontània utilitzant materials propis de l'àrea.</p> <p>BL 2.2 Realitzar de forma individual jocs de repte i aventura en el centre educatiu, respectant els espais i materials utilitzats.</p> <p>BL 2.3 Esforçar-se i mantindre l'atenció mentre realitza una activitat sense abandonar quan li costa realitzar-la.</p>	<p>CAA</p> <p>CMCT CSC</p> <p>CAA SIEE</p>

Bloc 3: EXPRESSIÓ MOTRIU I COMUNICACIÓ Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Comunicació de sensacions a través del moviment corporal.</p> <p>Pràctica d'activitats expressives que fomenten la desinhibició i espontaneïtat.</p> <p>Pràctica de la relaxació.</p> <p>Obtindre informació de fonts preseleccionades en diferents mitjans seguint les indicacions de l'adult.</p> <p>Utilitzar de manera guiada seguint indicacions ferramentes de busca i visualització digital (navegadors web, visualitzadors de documents, aplicacions específiques de l'àrea...) en dispositius de les TIC per a obtenir informació.</p> <p>Compressió de la informació verbal i no verbal de textos orals com a explicacions breus de l'àmbit familiar, escolar i social.</p> <p>Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea.</p>	<p>BL3.1. Expressar emocions i sensacions de forma desinhibida i espontània per mitjà del moviment.</p> <p>BL3.2. Buscar i seleccionar, de forma guiada per les indicacions de l'adult, informació sobre temes d'interès de l'àrea per diferents mitjans (orals, en paper o digitals) utilitzant els diferents recursos de forma acurada.</p> <p>BL3.3. Captar el sentit global de textos orals i participar en diàlegs i converses guardant el torn de paraula, expressant els seus gustos i experiències responen a estímuls per a participar en la comunicació.</p> <p>BL3.4. Reconèixer i utilitzar el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu responen a preguntes sobre els coneixements adquirits i quan explica en veu alta el que ha après.</p>	<p>SIEE</p> <p>CCLI CAA CD</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CCLI CAA</p>

Bloc 4: ACTIVITAT FÍSICA I SALUT Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Interés i satisfacció per l'atenció del cos per a la millora de l'autoestima.</p> <p>Hàbits saludables d'higiene corporal (roba i calcer esportius adequats, neteja personal) en la classe d'Educació Física.</p> <p>Jocs, exercicis i activitats per a la millora de la resistència cardiorespiratòria, com caminar, córrer o botar la corda.</p> <p>Orientacions de prevenció: Realització de jocs i activitats per a calfar.</p> <p>Roba i calcer esportius adequats. Hidratació adequada.</p>	<p>BL 4.1 Utilitzar amb supervisió del professor/a hàbits saludables, d'higiene en la classe d'Educació Física.</p> <p>BL 4.2 Augmentar el nivell de resistència cardiorespiratòria o aeròbica, establert a partir d'una valoració inicial, per a preservar i millorar la seua salut i condició física.</p> <p>BL 4.3. Realitzar activitat en la classe d'educació física seguint normes de prevenció com l'escalfament i la hidratació.</p>	<p>CMCT SIEE</p> <p>CMCT SIEE</p> <p>CMCT SIEE</p>

Bloc 5: JOCS I ACTIVITATS ESPORTIVES Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Reconeixement i nomenament de jocs sensorials, simbòlics o imaginatius, cooperatius, de ritme i de pautes bàsiques.</p> <p>Participació en jocs simbòlics o imaginatius (p. ex., jocs naufrags o pirates), cooperatius (p. ex. "l'embolic" o les cadires musicals cooperatives), sensorials (p. ex., "busca, busca, etc., la gallineta cega o l'espill"), de ritme (p. ex., cançons, danses o coreografies senzilles com el joc del rogle) i de pautes bàsiques (p. ex., "el gat i la rata").</p>	<p>BL 5.1. Reconèixer i anomenar jocs sensorials, simbòlics, cooperatius, de ritme i de pautes bàsiques.</p> <p>BL 5.2. Participar, seguint pautes, en jocs simbòlics, cooperatius, sensorials i de ritme experimentant amb diferents possibilitats.</p> <p>BL 5.3. Participar en equips de treball de forma guiada, acceptant normes</p>	<p>CSC CEC</p> <p>CSC CAA</p> <p>CSC</p>

Desenrotllament de projectes en equip cooperatiu de manera guiada. Cooperació per a la creació d'activitats expressives amb ajuda guiada. Diàleg entre iguals dirigit. Imaginació de projectes individuals o col·lectius, fent plans. Participació en l'organització de jocs i activitats d'expressió amb ajuda guiada.	i regles i col·laborar amb els altres membres del grup per a aconseguir metes comunes utilitzant el diàleg igualitari. BL 5.4. Participar en el procés de planificació del desenrotllament d'un producte o una tasca, ordenar amb ajuda els passos que s'ha de seguir i expressar les seues opinions sobre el procés i el resultat.	CAA SIEE CAA SIE
---	--	-------------------------------

Curs 2n

Bloc 1: CONEIXEMENT CORPORAL I AUTONOMIA Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Coneixement de nocions espacials: dreta/esquerra Coneixement de nocions temporals: ràpid/lent Realització de circuits i recorreguts senzills Consolidació de la lateralitat Combinació d'estímuls sensorials (auditiu i visuals) Realització de desplaçaments en cursa en diverses direccions Les parts del cos i les seues possibilitats de moviment. Execució de moviments globals i segmentaris sense material Identificació de sensacions, sentiments i emocions pròpies. Realització de figures corporals amb els companys Atenció pel nostre cos. Utilització d'imatges corporals en la realització d'activitats. Jocs de presentació	BL 1.1. Identificar la seua posició en l'espai durant el temps de successió de la tasca, aplicant nocions espaciotemporals bàsiques. BL 1.2. Realitzar desplaçaments en cursa, en diferents direccions, a partir de la percepció d'una combinació d'estímuls, visuals o auditiu, produïts per un adult o un company/a, identificant les parts del cos que intervenen. BL 1.3.. Realitzar accions motrius des de globals a segmentàries per a experimentar amb les seues possibilitats corporals, diferenciant sensacions, emocions i sentiments.	CMCT CAA SIEE CMCT CAA CAA SIEE

Bloc 2: HABILITATS MOTRIUS, COORDINACIÓ I EQUILIBRI. ACTIVITATS EN EL MEDI NATURAL Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Participació en activitats que impliquen l'execució de les habilitats motrius de locomoció (cursa, bot, gir, etc.), manipulació (llançar, colpejar, atrapar), i estabilitat (alçar, inclinar, girar, etc.), amb maneig de materials propis de l'àrea o sense. Pràctica d'activitats per al desenrotllament de l'equilibri estàtic i dinàmic Jocs de repte i aventura en el pati o el gimnàs com circuit d'obstacles, gimcanes, escalada. Jocs i activitats de rastreig, de pistes. Esforçar-se, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Aplicar estratègies d'aprenentatge cooperatiu. Buscar orientació o ajuda quan la necessita.	BL 2.1 Imitar i reproduir habilitats motrius de locomoció i estabilitat mantenint l'equilibri (estàtic i dinàmic) i utilitzant diversos materials. BL 2.2 Realitzar en grup jocs de repte, aventura i rastreig en el centre educatiu, respectant els espais i materials utilitzats. BL 2.3 Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància sense abandonar quan li costa realitzar-la i demanant ajuda si en necessita.	CAA CMCT CSC CAA SIEE

Bloc 3: EXPRESSIÓ MOTRIU I COMUNICACIÓ Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
La mímica i el gest voluntari com a manifestació expressiva. Comunicació de sensacions i emocions amb el llenguatge corporal. La música com a element de desinhibició. Distinció entre els processos de tensió i relaxació. Selecció d'informació de forma guiada a través de preguntes i de fonts preseleccionades per l'adult. Utilitzar de manera guiada ferramentes de busca i visualització digital (navegadors web, visualitzadors de documents, aplicacions específiques de l'àrea, etc.) en dispositius de les TIC per a obtenir informació. Compresió de la informació verbal i no verbal de textos orals com a explicacions de l'àmbit familiar, escolar i social. Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea.	BL3.1. Expressar emocions i sensacions de forma desinhibida i espontània, per mitjà del gest i la mímica. BL3.2. Buscar i seleccionar, de forma guiada a través de preguntes, informació sobre temes d'interès de l'àrea, de fonts preseleccionades per l'adult, per a realitzar tasques d'aprenentatge utilitzant els diferents recursos de forma acurada. BL3.3. Captar el sentit global de textos orals i participar en assemblees, converses i diàlegs escoltant, guardant el torn de paraula i expressant els seus gustos i experiències per iniciativa pròpia. BL3.4. Reconèixer i utilitzar el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu en les seues converses sobre el contingut de les activitats realitzades i quan explica en veu alta el que ha après.	SIEE CCLI CAA CD CCLI CSC CCLI CAA

Bloc 4: ACTIVITAT FÍSICA I SALUT Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Interès i satisfacció per l'atenció del cos per a la millora de l'autoestima. Hàbits saludables d'higiene corporal (roba i calçat esportiu adequat, neteja personal) i posturals (postura corporal correcta en seure, desplaçar-se, transport de càrregues) en classe d'Educació Física. Jocs, exercicis i activitats per a la millora de la resistència cardiorespiratòria o aeròbica i la flexibilitat, esta última, per exemple a través de l'estirament (<i>stretching</i>). Mobilitat corporal orientada a la salut. Orientacions de prevenció: Realització de jocs i activitats per a calfar. Consideració de les condicions ambientals per a la roba i calçat esportius adequats. Hidratació adequada. Orientacions de recuperació: Alternança esforç i descans, tornada a la calma, higiene i dutxa.	BL 4.1 Utilitzar en la classe d'Educació Física, amb supervisió del professor/a, hàbits saludables d'higiene i posturals. BL 4.2 Augmentar el nivell de resistència cardiorespiratòria o aeròbica i de flexibilitat, establert a partir d'una valoració inicial, per a preservar i millorar la seua salut i condició física BL 4.3. Realitzar les activitats en la classe d'Educació Física, seguint normes de prevenció com el calfament i la hidratació, i de recuperació com a alternança d'esforç i descans.	CMCT SIEE CMCT SIEE CMCT SIEE

Bloc 5: JOCS I ACTIVITATS ESPORTIVES Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Reconeixement i nomenament de jocs del poble (populars), de la tradició (tradicional), de diferents cultures (multiculturals), imaginatius	BL 5.1. Reconèixer i anomenar els jocs populars, tradicionals, multiculturals, simbòlics, cooperatius, de ritme i sensorials, expressant els	CSC CEC

<p>(simbòlics), de cooperació (cooperatius), rítmics (de ritme) i amb participació dels sentits (sensorials). Participació en jocs populars (p. ex., jugar a amagar-se, a la corda o al mocador), tradicionals (p. ex., la trompa, les birles, el sambori o les boletes), multiculturals (p. ex., jocs del món), simbòlics o imaginatius, cooperatius, de ritme i sensorials. Desenvolupament de projectes en equip de forma guiada. Compliment amb la seua part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Cooperació per a la creació d'activitats expressives amb ajuda guiada. Diàleg entre iguals dirigit. Imaginació de projectes individuals o col·lectius, fent plans. Organització d'un projecte amb ajuda guiada. Participació en l'organització de jocs i activitats d'expressió amb ajuda guiada.</p>	<p>motius que justifiquen les seues preferències.</p> <p>BL 5.2. Participar en jocs populars, tradicionals, multiculturals, cooperatius, rítmics i sensorials, respectant les regles amb supervisió.</p> <p>BL 5.3. Participar en equips de treball realitzant la part de la tasca assignada, acceptant normes i regles i col·laborant amb els altres membres del grup per a aconseguir metes comunes utilitzant el diàleg igualitari.</p> <p>BL 5.4. Participar en el procés de planificació del desenvolupament d'un producte o una tasca, ordenar amb ajuda els passos que s'ha de seguir, reconèixer si els han realitzats correctament i expressar les seues opinions sobre el resultat.</p>	<p>CSC CAA</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CAA SIE</p>
---	---	---

Curs 3r

Bloc 1: CONEIXEMENT CORPORAL I AUTONOMIA Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>La duració: temps que transcorre Apreciació de trajectòries en el llançament de mòbils Espai pròxim: ubicar-se dins d'un espai Representació del cos en l'espai Discriminació sensorial (auditiva, tàctil i visual) enfront d'una combinació d'estímuls. Les articulacions: coll, muscle, colze, canell, cintura, genoll i turmell. Tipus de bots: en altura i en longitud Execució de moviments globals i segmentaris amb material: els llançaments. Exposició d'estats, sensacions, sentiments i emocions pròpies: canals de transmissió (verbal i corporal) L'equilibri o consciència del moviment en el cos: tonicitat i posturalitat. Acceptació del nostre propi cos. Igualtat de gènere en situacions quotidianes.</p>	<p>BL 1.1. Aplicar les nocions espaciotemporals per a ubicar-se i desplaçar-se en relació amb els objectes fixos distribuïts al llarg d'un circuit</p> <p>BL 1.2 Realitzar desplaçaments, combinant el bot i la carrera, a partir de la percepció d'una combinació d'estímuls, tàctils, visuals o auditius, produïts pel mestre o un company, identificant les parts del cos que intervenen.</p> <p>BL 1.3. Realitzar accions motrius amb equilibris estàtics, ajustant-hi el to i la postura corporal, diferenciant sensacions, emocions i sentiments.</p>	<p>CMCT CAA SIEE</p> <p>CMCT CAA</p> <p>CAA SIEE</p>

Bloc 2: HABILITATS MOTRIUS, COORDINACIÓ I EQUILIBRI. ACTIVITATS EN EL MEDI NATURAL Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Percepció d'estímuls verbals, visuals i auditius en activitats que impliquen l'execució i coordinació de les habilitats motrius de locomoció (cursa, bot, gir, etc.), manipulació (llançar, colpejar, atrapar), i estabilitat (alçar, inclinar, girar, etc.), en diferents condicions espaciotemporals. Pràctica d'activitats per al domini de la coordinació general, gruixuda, segmentària, fina, oculomaneig i oculopèdica, utilitzant materials propis de l'àrea Jocs d'orientació i circuits, caminant, corrent, amb bicicleta, en parcs o entorns no habituals pròxims al centre escolar. autonomia i confiança en les pròpies habilitats motrius en situacions habituals amb entorns desconeguts. Esforçar-se, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Adaptar-se als canvis. Resiliència, superar obstacles i fracassos. Aplicar estratègies d'aprenentatge cooperatiu. Buscar orientació o ajuda quan en necessita</p>	<p>BL 2.1 Respondre als estímuls verbals, visuals i auditius per a resoldre activitats de locomoció, manipulació i estabilitat (p. ex., circuits i jocs d'habilitats) de forma coordinada i respectant les condicions espaciotemporals.</p> <p>BL 2.2 Realitzar activitats físiques i jocs com a orientació, circuits, en parcs o llocs no habituals pròxims al centre escolar, respectant l'entorn i els materials.</p> <p>BL 2.3. Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància, adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, demanant ajuda si en necessita.</p>	<p>CAA</p> <p>CMCT CSC</p> <p>CAA SIEE</p>

Bloc 3: EXPRESSIÓ MOTRIU I COMUNICACIÓ Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Gestos culturals o apresos. Ex: el polze cap amunt en senyal d'ok. Principals zones expressives del cos: la cara, les mans i el cos. Estructures rítmiques senzilles amb instruments de percussió corporal. Ex: palmes. El procés de respiració en el nostre cos. Seleccionar informació amb guies específiques de la tasca i de fonts preseleccionades per l'adult, especialment diccionaris en paper i en línia. Utilitzar de manera guiada ferramentes de busca i visualització digital (navegadors web, visualitzadors de documents, aplicacions específiques de l'àrea, etc.) en dispositius de les TIC per a obtenir informació. Comprensió de la informació verbal i no verbal d'exposicions, instruccions de l'àmbit escolar, familiar i social. Escoltar amb atenció respectant el torn de paraula i les normes de cortesia. Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea.</p>	<p>BL 3.1. Expressar idees i sentiments de forma desinhibida i espontània, per mitjà de diferents parts del cos, a través del gest i la màscara.</p> <p>BL 3.2. Buscar i seleccionar, amb guies específiques de la tasca, informació sobre temes d'interès de l'àrea de fonts preseleccionades per l'adult per a realitzar tasques utilitzant els diferents recursos de forma responsable.</p> <p>BL 3.3. Captar el sentit global de textos orals reconeixent idees principals i participar en converses i assemblees respectant el torn de paraula i les normes de cortesia expressant els seus punts de vista de forma respectuosa.</p> <p>BL 3.4. Reconèixer i utilitzar el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu quan treballa amb els seus companys/es en activitats cooperatives i per a explicar el procés seguit en realitzar les tasques d'aprenentatge.</p>	<p>SIEE</p> <p>CCLI CAA CD</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CCLI CAA</p>

Bloc 4: ACTIVITAT FÍSICA I SALUT Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Interès i satisfacció per l'atenció del cos per a la millora de l'autoestima. Hàbits saludables d'higiene corporal (roba i calçat esportiu adequat, neteja personal) i posturals (postura corporal correcta en seure, desplaçar-</p>	<p>BL 4.1 Utilitzar amb supervisió del professor/a hàbits saludables, d'higiene i posturals en la classe d'Educació Física.</p>	<p>CMCT SIEE</p>

<p>se, transport de càrregues) en classe d'Educació Física. Jocs, exercicis i activitats per a la millora de la resistència cardiorespiratòria o aeròbica, la flexibilitat i la força muscular, esta última a partir de jocs de traccions, desplaçaments i espentes. Normes de prevenció: Realització de jocs i activitats per a calfar. Progressió. Organització de la classe: part inicial, principal i tornada a la calma, roba i calçat esportius adequats. Hidratació adequada, horaris d'alimentació i control de la intensitat Normes de recuperació: Alternança esforç i descans, estirades, tornada a la calma, higiene i dutxa.</p>	<p>BL 4.2 Augmentar el nivell de resistència cardiorespiratòria, flexibilitat i força muscular, establert a partir d'una valoració inicial, per a preservar i millorar la seua salut i condició física</p> <p>BL 4.3 Realitzar les activitats en la classe d'Educació Física seguint les normes de prevenció com la realització del calfament i de recuperació com la tornada a la calma .</p>	<p>CMCT SIEE</p> <p>CMCT SIEE</p>
---	--	---

Bloc 5: JOCS I ACTIVITATS ESPORTIVES Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Reconeixement, nomenament i classificació de jocs segons criteris de modificació de les variables (modificats), incorporació de material complementari (amb implement), accessibilitat (inclusius o adaptats), d'innovació pedagògica (JIP), del poble (populars), de la tradició (tradicional), de diferents cultures (multiculturals), de cooperació (cooperatius) i rítmics (de ritme). Participació en jocs modificats (p. ex., tu la portes, tu la portes enlaire i tu la portes encadenat), amb implement (p. ex., pilotes, raquetes, pales o bats), inclusius o adaptats (p. ex., golbol o boccia), d'innovació pedagògica (JIP), populars, tradicionals, multiculturals, cooperatius i de ritme. Utilització d'estratègies de cooperació i oposició en la pràctica de jocs modificats, amb implement, inclusius o adaptats, d'innovació, populars, tradicionals, multiculturals, cooperatius i de ritme de caràcter col·lectiu. Desenrotllament de projectes en equip. Compliment amb la seua part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Cooperació per a la creació de treballs expressius amb ajuda del professorat. Sensibilitat i valoració de les aportacions dels altres. Capacitat de regulació i canvi les pròpies emocions. Planificació de projectes individuals o col·lectius, fent plans. Participació en l'organització de jocs, activitats d'expressió i en el medi natural amb ajuda del professorat. Organització d'un projecte. Avaluació del projecte i del producte amb ajuda del professorat.</p>	<p>BL 5.1. Reconeixer, anomenar i classificar els jocs modificats, amb implement, inclusius i d'innovació, analitzant característiques diferencials, segons criteris de modificació de les variables, incorporació de material complementari, accessibilitat i novetat, expressant les seues idees i opinions sobre els mateixos de forma reflexiva i dialogada.</p> <p>BL 5.2. Participar en jocs modificats, amb implement, inclusius i d'innovació, utilitzant estratègies de cooperació-oposició en aquells que siguen col·lectius, i respectant les regles amb supervisió.</p> <p>BL 5.3 Participar en equips de treball realitzant la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes, acceptant normes i regles, reconeixent el seu rol, confiant en les seues possibilitats i en les dels seus companys i regulant les seues emocions davant dels conflictes utilitzant el diàleg igualitari.</p> <p>BL 5.4. Planificar la realització d'un producte o una tasca, proposant un pla ordenat d'accions i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb les orientacions del professorat.</p>	<p>CSC CEC</p> <p>CSC CAA</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CAA SIE</p>

Curs 4t

Bloc 1: CONEIXEMENT CORPORAL I AUTONOMIA Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>L'orde i la duració Percepció de diferents distàncies i velocitats Espai llunyà: localitzar objectes en l'espai Organització espaciotemporal en situacions motrius bàsiques Discriminació sensorial (auditiva, tàctil i visual) enfront d'estímul proposats per l'alumnat i execució d'una resposta motriu prèviament acordada. Les articulacions i les seues possibilitats de moviment. Execució de moviments globals i segmentaris amb material: llançaments i recepcions Identificació d'estats, sensacions, sentiments i emocions dels altres. Normes de prevenció d'accidents per a l'atenció del nostre cos Jocs de coneixement personal Habilitats socials per al desenrotllament de la personalitat Valoració del nostre propi cos</p>	<p>BL1.1. Aplicar les nocions espaciotemporals per a localitzar-se a si mateix i desplaçar-se, per mitjà de diferents velocitats, en relació amb els objectes fixos i mòbils distribuïts al llarg d'un circuit.</p> <p>BL1.2. Realitzar desplaçaments, combinant el bot, la cursa i els girs, a partir de la percepció d'una combinació d'estímul, tàctils, visuals o auditius, produïts pel mestre o un company/a, identificant parts del cos i articulacions que intervenen.</p> <p>BL1.3. Realitzar accions motrius amb equilibris estàtics i dinàmics, ajustant el to i la postura corporal als mateixos, diferenciant sensacions, emocions i sentiments, reconeixent-los en un mateix i en els altres.</p>	<p>CMCT CAA SIEE</p> <p>CMCT CAA</p> <p>CAA CSC SIEE</p>

Bloc 2: HABILITATS MOTRIUS, COORDINACIÓ I EQUILIBRI. ACTIVITATS EN EL MEDI NATURAL Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Ocupació de les habilitats motrius de locomoció, manipulació i estabilitat en activitats físicoesportives, amb maneig de materials propis de l'àrea o sense, ajustant la seua realització als entorns i al grau d'incertesa, i mantenint l'equilibri postural. Ús d'activitats per al control de l'equilibri estàtic i dinàmic amb distints tipus de materials que varien les superfícies i les posicions. Jocs d'orientació i circuits, caminant, corrent, amb bicicleta. Tècniques per a la realització d'activitats físiques i jocs en entorns no habituals: seguir la senda, orientar-se, tècniques de conducció de la bicicleta. Mesures de seguretat en les activitats físiques i jocs en entorns no habituals com el control del risc, reconeixement de l'entorn, roba i calçat esportius adequats, hidratació, protecció solar. autonomia i confiança en les pròpies habilitats motrius en situacions habituals amb entorns desconeguts Esforçar-se, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Adaptar-se als canvis. Resiliència, superar obstacles i</p>	<p>BL 2.1 Dominar l'execució de les habilitats motrius en la pràctica d'activitats físicoesportives amb entorns coneguts i sense incertesa, i desenrotllar l'equilibri estàtic i dinàmic en activitats específiques (p. ex., acrogimnàstica) utilitzant diferents superfícies i posicions.</p> <p>BL 2.2 Realitzar, aplicant les tècniques adequades, activitats físiques i jocs, com senderisme, orientació, en parcs pròxims al centre escolar o llocs no habituals respectant l'entorn i els materials.</p> <p>BL 2.3 Seguir instruccions de tasques d'aprenentatge mantenint l'atenció mentre les realitza adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, demanant ajuda si en necessita.</p>	<p>CAA</p> <p>CMCT CSC</p> <p>CAA SIEE</p>

fracassos. Aplicar estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Buscar orientació o ajuda quan en necessita de forma precisa.		
--	--	--

Bloc 3: EXPRESSIÓ MOTRIU I COMUNICACIÓ Curs 4t

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Pràctica d'activitats expressives que fomenten la iniciativa: gestos creatius. Representacions grupals per a comunicar sensacions, emocions, sentiments i idees. Simbolització d'accions i personatges a través del moviment corporal. Pràctica de balls i danses de la Comunitat Valenciana. Tècniques de relaxació aplicades a la resolució de conflictes. Seleccionar la informació de forma guiada de fonts variades proporcionades per un adult. Especialment en enciclopèdies i repositoris en línia. Utilitzar de manera guiada ferramentes de busca i visualització digital (navegadors web, visualitzadors de documents, aplicacions específiques de l'àrea, etc.) en dispositius de les TIC per a obtenir informació. Anàlisi d'informació verbal i no verbal d'exposicions, descripcions, instruccions. Escollar amb atenció i empatia respectant el contingut del discurs de l'interlocutor. Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea.	<p>BL3.1. Expressar idees i sentiments de forma desinhibida, espontània i creativa, per mitjà de representacions grupals, a través del gest i la mímica.</p> <p>BL 3.2. Buscar i seleccionar, de forma guiada, informació de fonts variades proporcionades per un adult, sobre temes d'interès de l'àrea per a realitzar tasques utilitzant els diferents recursos de forma responsable.</p> <p>BL 3.3. Captar el sentit global i analitzar de forma crítica i tenint en compte la intenció de l'emissor textos orals reconeixent idees principals, secundàries i participar en converses i col·loquis sobre temes escolars, dialogant per a resoldre els seus conflictes i expressant els seus punts de vista de forma respectuosa.</p> <p>BL 3.4. Interpretar i utilitzar el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu quan intercanvia informacions amb els seus companys/es o amb els adults, per a explicar el procés seguit al realitzar les tasques d'aprenentatge i expressar el que ha après en el procés d'avaluació de les tasques realitzades.</p>	<p>SIEE</p> <p>CCLI CAA CD</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CCLI CAA</p>

Bloc 4: ACTIVITAT FÍSICA I SALUT Curs 4t

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Interès i satisfacció per l'atenció del cos per a la millora de l'autoestima. Hàbits saludables d'higiene corporal, posturals i alimentaris en la classe d'Educació Física Jocs, exercicis i activitats per a la millora de la resistència cardiorespiratòria o aeròbica, la flexibilitat, la força muscular i la resistència muscular, esta última a partir d'exercicis amb baixa sobrecàrrega i velocitat d'execució adequada. Preses de pulsacions. Ritme adequat de cursa. Normes de prevenció i de recuperació en la classe d'Educació Física. Respecte de les mesures bàsiques de seguretat i prevenció d'accidents en l'ús correcte de materials: estat, utilització correcta i organització adequada segons les activitats proposades.	<p>BL 4. 1 Utilitzar amb autonomia en la classe d'Educació Física, hàbits saludables d'higiene, posturals i d'alimentació.</p> <p>BL 4.2 Augmentar el nivell de resistència cardiorespiratòria o aeròbica, flexibilitat, força i resistència muscular, establert a partir d'una valoració inicial, per a preservar i millorar la seua salut i condició física.</p> <p>BL 4.3 Realitzar les activitats en la classe d'Educació Física, seguint les normes de prevenció com la realització del calfament i de recuperació com la tornada a la calma, respectant les mesures de seguretat en l'ús de materials..</p>	<p>CMCT SIEE</p> <p>CMCT SIEE</p> <p>CMCT SIEE</p>

Bloc 5: JOCS I ACTIVITATS ESPORTIVES Curs 4t

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Reconeixement, nomenament i classificació de jocs segons criteris d'iniciació esportiva (preesportius), no habituals (alternatius), manipulatiu (malabars), de modificació de variables (modificats), d'incorporació de materials complementaris (amb implement), accessibilitat (inclusius o adaptats), d'innovació pedagògica (JIP), del poble (populars), de la tradició (tradicional), de diferents cultures (multiculturals), de cooperació (cooperatius) i rítmics (de ritme). Participació en jocs d'iniciació esportiva o preesportius (p. ex., softbol, baló presoner, les deu passes, a primera base, els 4 cantons o floorball), alternatius (p. ex., balonkorf o korbball, dodgeball, kinball, lacrosse, ultimate o xecball), de malabars (plats xinesos, diàbolo o pilotes de malabars), modificats, amb implement, inclusius, d'innovació, populars, tradicionals, multiculturals, cooperatius i de ritme, amb especial referència a la modalitat autòctona de pilota valenciana. Utilització d'estratègies de cooperació i oposició en la pràctica de jocs preesportius, alternatius, de malabars, modificats, amb implement, inclusius, d'innovació, populars, tradicionals, multiculturals, cooperatius i de ritme de caràcter col·lectiu. Planificació i organització de projectes individuals o col·lectius. Cooperació i socialització per a la creació de treballs expressius. Organització i gestió d'un projecte. Selecció de la informació tècnica i els materials. Avaluació del projecte i del producte amb ajuda de guies. Millora del producte i del procés després de l'avaluació. Desenrotllament de projectes en equip, transformant idees en accions. Compliment amb la seua part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Participació en l'organització de jocs, activitats d'expressió i en el medi natural. Ajuda, confluència, treball amb tots, acceptació a tots. Control de l'expressió de sentiments i emocions en conflictes.	<p>BL 5.1. Reconeixer, anomenar i classificar els jocs preesportius, alternatius i de malabars, analitzant característiques diferencials, segons criteris d'iniciació esportiva, habitualitat i manipulació, expressant les seues idees i opinions sobre els mateixos de forma reflexiva i dialogada.</p> <p>BL 5.2. Participar en jocs preesportius, alternatius i de malabars, utilitzant estratègies de cooperació-oposició en aquells que siguin col·lectius, i respectant les regles amb supervisió.</p> <p>BL 5.3. Participar en equips de treball realitzant la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes, acceptant normes i regles així com el seu rol, ajudant els altres membres del grup i expressant les seues emocions davant dels conflictes de forma respectuosa utilitzant el diàleg igualitari.</p> <p>BL 5.4. Planificar la realització d'un producte o una tasca proposant un pla ordenat d'accions, seleccionar els materials i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb ajuda de guies per a l'observació.</p>	<p>CSC CEC</p> <p>CSC CAA</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CAA SIE</p>

Curs 5t

Bloc 1: CONEIXEMENT CORPORAL I AUTONOMIA Curs 5t

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
------------	----------------------	----

<p>Relació espai i temps en la realització d'activitat física Noció d'interval: temps entre accions Organització espaciotemporal en entorns pròxims. Principals parts del cos que intervenen l'execució d'una habilitat motriu determinada: ossos i músculs. Execució de moviments segmentaris, prestant especial atenció als segments corporals (membres inferiors i superiors) dominants, i emprant recursos materials. La participació en activitats físiques de manera responsable amb els altres Identificació de l'origen de diferents estats, sensacions, sentiments i emocions pròpies. Acceptació de les seues limitacions físiques. Exploració d'activitats individuals encaminades a determinar el nivell motriu: reptes i desafiaments motrius. Jocs de relació amb els altres. Realització d'activitats solidàries per mitjà d'esdeveniments esportius.</p>	<p>BL1.1. Utilitzar el cos per a canviar de posició, sentit i direcció en la realització d'una activitat individual d'orientació, ajustant-lo als paràmetres espaciotemporals establerts.</p>	<p>CMCT CAA SIEE</p>
	<p>BL1.2. Realitzar correctament un circuit d'obstacles per mitjà de la realització de diverses habilitats motores bàsiques, amb diversitat d'elements fixos, i reconeixent els ossos i músculs implicats en l'execució del recorregut.</p>	<p>CMCT CAA</p>
	<p>BL 1.3. Acceptar la pròpia realitat corporal i la dels altres, establint unes relacions interpersonals respectuoses i empàtiques, amb una actitud reflexiva.</p>	<p>CSC SIEE</p>

Bloc 2: HABILITATS MOTRIUS, COORDINACIÓ I EQUILIBRI. ACTIVITATS EN EL MEDI NATURAL Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Reconeixement i aplicació de les habilitats motrius en jocs i activitats físicoesportives d'oposició, de cooperació, de cooperació-oposició, etc.) ajustant, la seua realització als entorns i al grau d'incertesa. Identificació i aplicació dels diferents tipus de coordinació, per a resoldre reptes motrius, amb utilització de materials o sense. Realització d'alguna activitat en el medi natural o entorns no habituals, com senderisme, orientació, bicicleta, activitats nàutiques, utilitzant les tècniques adequades com portar el ritme adequat a la senda, orientar-se, tècniques de conducció de la bicicleta, tècniques de navegació. Mesures de seguretat en les activitats físiques i jocs en entorns no habituals com el control de les contingències meteorològiques. Accions per a preservar l'entorn i el medi natural i reduir l'impacte ambiental (evitar residus i fomentar-ne la recollida) Autonomia i confiança en les pròpies habilitats motrius en situacions habituals amb entorns desconeguts. Esforçar-se, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Adaptar-se als canvis. Resiliència, superar obstacles i fracassos. Aprendre de forma autònoma. Aplicar estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Obtindre informació i usar-la eficaçment. Buscar orientació o ajuda quan en necessita de forma precisa.</p>	<p>BL 2.1 Adaptar les habilitats motrius a jocs i activitats físicoesportives d'oposició, de cooperació, de cooperació-oposició, etc.) per mitjà de l'execució coordinada del moviment adaptant-se a entorns desconeguts amb un grau mínim d'incertesa.</p>	<p>CAA</p>
	<p>BL 2.2 Realitzar activitats físiques i jocs com senderisme, orientació, circuits, etc., en el medi natural o entorns no habituals, aplicant les tècniques adequades i realitzar accions concretes per a la seua preservació.</p>	<p>CMCT CSC</p>
	<p>BL2.3 Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració i l'esforç mentre les realitza, adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, intentant resoldre els dubtes pels seus propis mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda si en necessita.</p>	<p>CAA SIEE</p>

Bloc 3: EXPRESSIÓ MOTRIU I COMUNICACIÓ Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Finalitats de l'expressió corporal: artística i educativa. Coneixement de les principals manifestacions artístiques. Acceptació dels recursos expressius i comunicatius dels altres. Creació i participació en danses i balls grupals amb sentit rítmic a través de coreografies senzilles. Autocontrol i tècniques de relaxació aplicades a la Resolució de conflictes. Seleccionar la informació de fonts variades reconeixent que esta pot no ser fiable, i donant compte d'algunes referències bibliogràfiques. Especialment de la premsa escrita i digital. Utilitzar ferramentes digitals de busca i visualització aplicant estratègies de filtrat senzilles (diferents buscadors i repositoris, opcions de filtrat dels llocs web, etc.) i configurant les seues característiques més usuales (organització, filtrat, seguretat, etc.) en dispositius de les TIC per a obtenir informació. Anàlisi d'informació verbal i no verbal d'exposicions, descripcions, instruccions i textos orals en què s'expressen opinions i preferències (debats). Respectar el moderador, escoltant activament, identificant i respectant les emocions i el contingut del discurs de l'interlocutor. Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea.</p>	<p>BL3.1. Comunicar sensacions, emocions, sentiments i idees, a través dels recursos expressius del cos i el moviment, de forma estètica i desinhibida, participant en balls i danses grupals, i mostrant confiança i acceptació en si mateix i en els altres.</p>	<p>SIEE</p>
	<p>BL3.2. Buscar i seleccionar, amb supervisió i reconeixent que pot no ser fiable, informació en diferents mitjans sobre temes d'interès de l'àrea per a compartir-la, planificar i desenrotllar tasques utilitzant els diferents recursos de forma crítica i responsable.</p>	<p>CCLI CAA CD</p>
	<p>BL3.3. Captar el sentit global i analitzar de forma crítica textos orals reconeixent idees secundàries i detalls rellevants inferint el sentit de valors no explícits i participar en debats i col·loquis sobre temes pròxims a la seua experiència, utilitzant el diàleg per a resoldre conflictes interpersonals i exposant les seues opinions amb un llenguatge respectuós.</p>	<p>CCLI CSC</p>
	<p>BL3.4. Interpretar i utilitzar el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu per a intercanviar informacions amb els seus companys/es o amb els adults, per a explicar el procés seguit al realitzar les tasques d'aprenentatge, avaluar el resultat dels seus aprenentatges i dels seus companys/es i presentar el seu treball en públic.</p>	<p>CCLI CAA</p>

Bloc 4: ACTIVITAT FÍSICA I SALUT Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Interès i satisfacció per l'atenció del cos per a la millora de l'autoestima. Consolidació d'hàbits saludables d'higiene corporal, posturals) i alimentaris en la classe d'Educació Física i aplicació en la resta d'activitats escolars. La salut com l'estat de complet benestar físic, mental i social Reconeixement dels efectes beneficiosos de l'activitat física, la higiene, l'alimentació i els hàbits posturals en la salut i el benestar. Jocs, exercicis i activitats per a la millora de la resistència cardiorespiratòria o aeròbica, la flexibilitat, la força muscular i la resistència muscular. Adaptació de l'esforç a la intensitat de l'activitat. Freqüència cardíaca i respiratòria com a indicadors de la intensitat de</p>	<p>BL 4. 1 Utilitzar amb autonomia, hàbits saludables d'higiene, posturals i d'alimentació en la classe d'Educació Física i en la resta d'activitats escolars i reconèixer-ne els efectes beneficiosos sobre la salut.</p>	<p>CMCT SIEE</p>
	<p>BL 4.2 Augmentar el nivell de les seues capacitats físiques adaptant la intensitat de l'esforç a les seues possibilitats, a partir d'una valoració inicial, per a preservar i millorar la seua salut i condició física.</p>	<p>CMCT SIEE</p>
	<p>BL 4.3 Realitzar activitat física, seguint les normes de prevenció com la hidratació adequada i de recuperació com la realització d'estirades, respectant les mesures de seguretat en l'ús de materials i espais en la classe d'Educació Física.</p>	<p>CMCT SIEE</p>

<p>l'esforç. Presa de pulsacions. Ritme adequat de cursa. Millora de la condició física orientada a la salut. Utilització del pulsòmetre. Normes de prevenció i recuperació en la classe d'Educació Física. Lesions i malalties esportives més comuns i accions preventives per a evitar-les com el calfament, dosificació de l'esforç i presa de consciència de la recuperació i la relaxació. Realització correcta i segura dels exercicis i de la pràctica d'activitat física. Primers auxilis bàsics. Protecció davant d'emergències i catàstrofes. Respects de les mesures bàsiques de seguretat i prevenció d'accidents en l'ús correcte de materials i espais en la classe d'Educació Física: estat, utilització correcta i organització adequada segons les activitats proposades.</p>		
--	--	--

Bloc 5: JOCS I ACTIVITATS ESPORTIVES Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Reconeixement, nomenament i classificació de jocs i activitats esportives, estes últimes segons la forma d'utilitzar l'espai i el tipus de participació dels jugadors (psicomotrius o individuals, d'oposició, de cooperació i de cooperació-oposició o col·lectius), així com la varietat de contextos lúdica i l'anàlisi de l'estructura (blanc diana, de camp i bat, de pista dividida, mur o paret i invasió). Participació en activitats esportives d'oposició (p. ex., esports de lluita, tenis, bàdminton i escacs individuals), de cooperació (p. ex., patinatge per parelles, relleus d'atletisme) i de cooperació-oposició o col·lectives (p. ex., voleibol, tenis dobles, frontó per parelles, bàsquet, futbol, handbol o colpbol), amb especial referència a la modalitat autòctona de pilota valenciana. Adequació de la posició pròpia, les direccions i trajectòries dels companys i companyes, dels adversaris i, si és el cas, del mòbil, en activitats esportives. Planificació, organització i gestió de projectes individuals o col·lectius. Cooperació i socialització per a la creació de treballs expressius. Establiment d'estratègies de supervisió. Selecció de la informació tècnica i els materials. Presa de decisions i calibratge d'oportunitats i riscos. Avaluació del projecte i del producte amb ajuda de guies. Millora del producte i del procés després de l'avaluació. Desenvolupament de projectes en equip, transformant idees en accions. Compliment amb la seua part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Participació en l'organització de jocs, activitats d'expressió, esportives i en el medi natural. Col·laboració i compartició de plans, informació i recursos. Sensibilitat i comprensió dels punts de vista dels altres.</p>	<p>BL 5.1. Reconeixer, anomenar i classificar els jocs i les activitats esportives, analitzant característiques diferencials, segons criteris d'espai, participació, contextos lúdics i estructura, expressant les seues idees i opinions sobre els mateixos de forma reflexiva, crítica i dialogada. BL 5.2. Resoldre problemes tàctics elementals, propis del joc i d'activitats físiques i esportives, amb oposició o sense, aplicant principis i regles per a resoldre les situacions motrius. BL 5.3. Demostrar un comportament personal i social responsable actuant de manera eficaç en equips de treball i utilitzant el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies. Acceptar normes i regles, reconèixer el seu rol, esforçar-se per aconseguir metes comunes, fer aportacions i respectar les dels altres. BL 5.4. Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials, modificar-lo mentre es desenrotlla, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació.</p>	<p>CSC CEC CSC CAA CSC CAA SIEE CAA SIE</p>

Curs 6t

Bloc 1: CONEIXEMENT CORPORAL I AUTONOMIA Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Projecció del cos en l'espai, millorant el control postural i l'equilibri. Noció del ritme en les activitats físiques: acceleració i desacceleració Orientació: interpretació de posicions i direccions. Espai viscut: projecció de vida emocional i afectiva Organització espaciotemporal en situacions motrius complexes Exploració d'activitats individuals encaminades a determinar el nivell motriu i millorar la iniciativa i el treball autònom. Nivells de competència motriu. Execució de moviments segmentaris amb material, per a la millora de l'adquisició d'habilitats motrius. Ex: malabars Diversitat de realitats corporals. Actitud crítica i reflexiva davant de models imposats per la societat Identificació amb sentiments i emocions dels altres: l'empatia. Acceptació de les seues possibilitats físiques reals, i respecte per les dels altres. Activitats de <i>role playing</i> per a treballar l'empatia. Les habilitats socials com a instrument per a la resolució de problemes.</p>	<p>BL 1.1. Utilitzar el cos per a canviar de posició, sentit i direcció en la realització d'una activitat grupal d'orientació tenint en compte aspectes relacionals i socials amb els companys/es, i ajustant-lo als paràmetres espaciotemporals establits. BL 1.2. Executar correctament un circuit d'obstacles per mitjà de la realització de diverses habilitats motrius bàsiques de forma coordinada, amb diversitat d'elements mòbils, i reconeixent els ossos i músculs implicats en l'execució del recorregut. BL 1.3. Acceptar la pròpia realitat corporal i la dels altres, mostrant i millorant relacions interpersonals respectuoses i empàtiques, amb una actitud reflexiva i crítica.</p>	<p>CMCT CAA SIEE CMCT CAA CSC SIEE</p>

Bloc 2: HABILITATS MOTRIUS, COORDINACIÓ I EQUILIBRI. ACTIVITATS EN EL MEDI NATURAL Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Adaptació de l'habilitat motriu corresponent a les diferents activitats físicoesportives, ajustant la seua realització als entorns i al grau d'incertesa. Resolució de situacions motrius de coordinació (grossa, fina, segmentària, general, oculomaneu i oculo-pèdica) amb i sense utilització de materials. Adaptació de l'equilibri estàtic i dinàmic en activitats físiques (p. ex. acrogimnàstica) utilitzant diferents superfícies i posicions Col·laboració en la preparació i realització d'alguna activitat en el medi natural com senderisme, orientació, bicicleta, itinerari ambiental o</p>	<p>BL 2.1. Resoldre situacions físicoesportives de forma eficaç amb diversitat de materials, utilitzant les habilitats, la coordinació i l'equilibri ajustant-se a entorns desconeguts amb un cert grau d'incertesa. BL 2.2 Col·laborar en l'organització i realitzar activitats físiques com una ruta de senderisme o bicicleta en el medi natural, aplicant les tècniques adequades i realitzar accions concretes per a la seua preservació. BL 2.3 Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre</p>	<p>CAA CMCT CSC</p>

<p>activitats nàutiques utilitzant les tècniques adequades de cada una d'elles com a ritme adequat a la senda, orientar-se, tècniques de conducció de la bicicleta, etc.</p> <p>Mesures de seguretat en les activitats físiques i jocs en entorns no habituals.</p> <p>Accions parar preservar l'entorn i el medi natural i reduir l'impacte ambiental (evitar residus i fomentar la seua arreplega)</p> <p>Autonomia i confiança en les pròpies habilitats motrius en situacions habituals amb entorns desconeguts.</p> <p>Esforçar-se, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Regular la perseverança, flexibilitat, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació abans, durant i després del procés d'aprenentatge. Resiliència, superar obstacles i fracassos. Aprendre de forma autònoma. Aplicar estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Obtindre informació i usar-la eficaçment. Buscar orientació o ajuda quan en necessita de forma precisa.</p>	<p>la concentració mentre les realitza, mostrar perseverança i flexibilitat davant dels reptes i dificultats, esforçant-se i mantenint la calma i la motivació, intentant resoldre els dubtes pels seus propis mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda si en necessita.</p>	<p>CAA SIEE</p>
---	---	---------------------

Bloc 3: EXPRESSIÓ MOTRIU I COMUNICACIÓ Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Pràctica d'activitats expressives que fomenten la creativitat i la confiança en un mateix.</p> <p>Respecte i acceptació dels recursos expressius i comunicatius dels altres. Iniciativa personal per a la millora de la creativitat en la pràctica d'activitats expressives.</p> <p>Desenrotllament emocional i personal per mitjà de l'expressió corporal. Desenrotllament del sentit o intenció estètica (artística, plàstica) del moviment.</p> <p>Seleccionar la informació de fonts variades, contrastant la seua fiabilitat. En diferents mitjans (orals, en paper o digitals).</p> <p>Utilitzar ferramentes digitals de busca i visualització aplicant estratègies de filtrat senzilles (diferents buscadors i repositoris, opcions de filtrat dels llocs web, etc.) i configurant les seues característiques més usuals (organització, filtrat, seguretat, etc.) en dispositius de les TIC per a obtenir informació.</p> <p>Anàlisi d'informació verbal i no verbal d'exposicions, descripcions, instruccions, conferències breus, i textos orals en què s'expressen opinions i preferències (debats).</p> <p>Moderar. Mostrar empatia, escoltar activament, incorporar les intervencions dels altres i respectar els sentiments i el contingut del discurs de l'interlocutor.</p> <p>Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea.</p>	<p>BL3.1. Comunicar sensacions, emocions, sentiments i idees, a través dels recursos expressius del cos i el moviment, de forma estètica, creativa i desinhibida, col·laborant en la planificació i realització de produccions artístiques grupals, i mostrant confiança i acceptació de si mateix i dels altres.</p> <p>BL3.2. Buscar i seleccionar, amb supervisió i fent-ho de forma contrastada, informació en diferents mitjans sobre temes d'interès de l'àrea per a compartir-la, planificar i desenrotllar tasques utilitzant els diferents recursos de forma crítica i responsable.</p> <p>BL3.3. Captar el sentit global i analitzar de forma crítica textos orals, deduint el significat de paraules pel context i extraient conclusions, participar en debats, col·loquis i exposicions respectant els sentiments i el contingut del discurs de l'interlocutor, utilitzant el diàleg per a resoldre conflictes interpersonals i exposant les seues opinions amb un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BL3.4. Interpretar i utilitzar el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu per a analitzar i intercanviar informacions amb altres alumnes o amb els adults, explicar el procés i avaluar el resultat dels seus aprenentatges i els dels seus companys/es, fer propostes raonades per a millorar-les i presentar el seu treball en públic.</p>	<p>SIEE</p> <p>CCLI CAA CD</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CCLI CAA</p>

Bloc 4: ACTIVITAT FÍSICA I SALUT Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Hàbits saludables d'higiene corporal, posturals i alimentaris en la pràctica d'activitat física i en la vida quotidiana.</p> <p>Efectes negatius del sedentarisme, d'una dieta desequilibrada i del consum d'alcohol, tabac i altres substàncies.</p> <p>La salut com l'estat de complet benestar físic, mental i social</p> <p>Descripció dels efectes beneficiosos de l'activitat física, la higiene, l'alimentació i els hàbits posturals en la salut i el benestar.</p> <p>Pràctica de la relaxació davant de situacions estressants.</p> <p>Els riscos per a la salut físics (lesions osteomusculars, tensió ocular, etc.) derivats de l'ús de les TIC.</p> <p>Jocs, exercicis i activitats per a la millora de la resistència cardiorespiratòria o aeròbica, la flexibilitat, la força muscular i la resistència muscular.</p> <p>Adaptació de l'esforç a la intensitat i duració de l'activitat.</p> <p>Freqüència cardíaca i respiratòria com a indicadors de la intensitat de l'esforç. Presa de pulsacions.</p> <p>Ritme adequat de cursa.</p> <p>Duració de l'esforç.</p> <p>Millora de la condició física orientada a la salut.</p> <p>Utilització del pulsòmetre.</p> <p>Identificar les seues possibilitats en relació a les proves de valoració de les capacitats físiques amb els valors corresponents a la seua edat.</p> <p>Normes de prevenció i recuperació en la pràctica d'activitat física en la classe d'Educació Física i en el seu temps d'oci.</p> <p>Lesions i malalties esportives més comunes i accions preventives per a evitar-les.</p> <p>Identificació dels exercicis contraindicats.</p> <p>Primers auxilis bàsics. Protecció davant d'emergències i catàstrofes.</p> <p>Respecte de les mesures bàsiques de seguretat i prevenció d'accidents en l'ús correcte de materials i espais en la pràctica de Activitats físiques.</p> <p>Educació i seguretat viària.</p>	<p>BL 4.1 Utilitzar amb autonomia, hàbits saludables d'higiene, posturals i d'alimentació en la pràctica d'activitat física i en la vida quotidiana i descriure'n els efectes beneficiosos sobre la salut i el benestar.</p> <p>BL 4.2 Augmentar el nivell de les seues capacitats físiques adaptant la intensitat i duració de l'esforç a les seues possibilitats, a partir d'una valoració inicial, per a preservar i millorar la seua salut i condició física.</p> <p>BL 4.3 Realitzar activitat física, seguint les normes de prevenció i recuperació, respectant les mesures de seguretat en l'ús de materials i espais en la classe d'educació física i en el seu temps d'oci.</p>	<p>CMCT SIEE</p> <p>CMCT SIEE</p> <p>CMCT SIEE</p>

Bloc 5: JOCS I ACTIVITATS ESPORTIVES Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC

<p>Reconeixement, nomenament i classificació de jocs i activitats esportives, estes últimes segons la forma d'utilitzar l'espai i el tipus de participació dels jugadors (psicomotrius o individuals, d'oposició, de cooperació i de cooperació-oposició o col·lectius), la varietat de contextos lúdics i l'anàlisi de l'estructura (blanc diana, de camp i bat, de pista dividida, mur o paret i invasió) i el major o menor caràcter utilitari (formals, informals i semiformals).</p> <p>Participació en activitats esportives psicomotrius o individuals (p. ex., salt de llargada o llançament de javelina, disc i martell), d'oposició, de cooperació i de cooperació-oposició o col·lectives, amb especial referència a la modalitat autòctona de pilota valenciana.</p> <p>Aplicació adequada de la tècnica i la tàctica en activitats esportives.</p> <p>Planificació, organització i gestió de projectes individuals o col·lectius.</p> <p>Cooperació i socialització per a la creació de treballs expressius.</p> <p>Establiment d'estratègies de supervisió. Selecció de la informació tècnica i els materials. Presa de decisions i calibratge d'oportunitats i riscos.</p> <p>Aportació de solucions originals als problemes. Transformació d'idees en accions.</p> <p>Establiment de criteris per a avaluar el projecte i el producte amb ajuda de guies. Admissió dels propis errors i aprenentatge d'això. Millora del producte i del procés després de l'avaluació.</p> <p>Desenrotllament de projectes en equip, transformant idees en accions.</p> <p>Preses de decisions i calibratge d'oportunitats i riscos. Trobada del sentit del seu treball en una tasca complexa que n'afecta diversos.</p> <p>Participació en l'organització de jocs, activitats d'expressió, esportives i en el medi natural.</p> <p>Estímul de l'entusiasme per les perspectives i els objectius compartits.</p> <p>Sensibilitat i comprensió dels punts de vista dels altres. Compromís per a demanar el consens i el suport dels altres.</p>	<p>BL 5.1. Reconèixer, anomenar i classificar els jocs i les activitats esportives, analitzant característiques diferencials, segons criteris d'espai, participació, contextos lúdics, estructura i utilitat, expressant les seues idees i opinions sobre els mateixos de forma reflexiva, crítica i dialogada.</p>	<p>CSC CEC</p>
	<p>BL 5.2. Resoldre problemes tècnics i tàctics elementals, propis del joc i d'activitats físiques i esportives, amb oposició o sense, aplicant principis i regles per a resoldre les situacions motrius.</p>	<p>CSC CAA</p>
	<p>BL 5.3. Demostrar un comportament personal i social responsable actuant de manera eficaç en equips de treball per a aconseguir metes comunes i utilitzant el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies. Acceptar normes i regles, prendre decisions raonades, responsabilitzar-se del seu rol i la seua tasca, fer propostes valuoses, reconèixer el treball alié i animar els altres membres del grup.</p>	<p>CSC CAA SIEE</p>
	<p>BL 5.4. Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials i estimar el temps per a cada pas, adaptant-lo davant dels canvis i imprevistos, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació detallant les millores realitzades.</p>	<p>CAA SIE</p>

COMPETÈNCIES del currículum:

CCLI: Competència comunicació lingüística.

CMCT: Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.

CD: Competència digital.

CAA: Competència aprendre a aprendre.

CSC: Competències socials i cíviques.

SIEE: Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

CEC: Consciència i expressions culturals.

ÀREA VALORS SOCIALS I CÍVICS

INTRODUCCIÓ

En la societat del segle XXI, caracteritzada per la informació, la comunicació i el coneixement, es fa necessari que les generacions futures disposen de les estratègies, els recursos i els mitjans necessaris amb què aconseguir construir una personalitat basada en aquells valors socials i cívics que garantisquen tots els drets per als seus membres.

Aconseguir una societat més justa, igualitària i inclusiva, és a dir més lliure, on les relacions interpersonalment impulsen una convivència basada en el respecte i l'acceptació de la diferència i la diversitat de les persones, és tasca i responsabilitat de tots.

No obstant això, per a aconseguir eixos èxits, és imprescindible educar des d'edats primerenques en l'adquisició d'aquelles competències, que permetran a l'alumnat participar de forma activa i constructiva en una societat cada vegada més complexa i diversificada.

Per tot això, és necessari disposar d'un currículum en què valors, sabers, pràctiques i comportaments tinguen com a finalitat comuna aconseguir que en el futur les alumnes i els alumnes participen plenament en una societat tolerant, solidària, responsable i dialogant. En definitiva, ser membres actius d'una societat democràtica garant dels drets de tots sense exclusió.

Aprendre a viure junts és aprendre a viure amb els altres amb responsabilitat social. I en l'ensenyança bàsica, els objectius de l'educació social i cívica tenen com a aprenentatges prioritaris la cooperació i el respecte. Este aprenentatge va acompanyat de l'adquisició progressiva de l'autonomia i la responsabilitat que es construeixen al voltant de conceptes com el descobriment de principis morals, els drets i deures en l'àmbit escolar i l'entorn social, i les normes relacionades amb estes, l'educació de la salut i el coneixement dels senyals d'identitat col·lectius.

Totes les persones assumixen moltes responsabilitats i necessiten ser informades sobre el paper clau que han d'exercir en el procés democràtic i la importància de la seua participació en la vida social. I perquè participen de manera efectiva en la vida cívica, han de formar-se i conèixer com és la societat, les funcions de govern, els drets i responsabilitats, els principis democràtics i les fonts d'informació a la seua disposició.

Educació en valors hauria de ser el denominador comú en l'àmbit educatiu, sobretot si considerem que educar no és només un deure de les institucions educatives, sinó també de la societat i de la família. Esta educació cívica té unes atribucions que li són pròpies: és democràtica; participativa; diversa en relació a, drets, deures i responsabilitats, que corresponen als diferents tipus de drets humans, civils, socials, econòmics, culturals, ambientals, etc.; inspirada en els principis del pluralisme i sensible a les diferències de gènere i a la pluralitat de persones.

Una educació per a la ciutadania activa i participativa, un mètode d'ensenyança interactiu i un compromís diari amb la democratització de la vida quotidiana en l'escola i en altres àrees de la vida, implica una estreta relació amb l'educació en drets humans, en els drets de la infància i l'assumpció de responsabilitats, la gestió creativa de conflictes i la igualtat d'oportunitats.

Per a créixer com a persones necessitem exercitar-nos tots els dies en allò que ens perfecciona, no hi ha valors ciutadans si no hi ha bons ciutadans. D'esta manera, les persones personalment enriquides contribueixen a la millora de la seua societat.

El creixement personal en valors exigeix l'esforç personal. No n'hi ha prou amb voler ser responsables, és necessari fer tots els dies exercicis de responsabilitat. De la mateixa manera, si volem ser justos, sincers, és necessari que practiquem tots els dies.

En una societat complexa i interdependent com l'actual, es requereix de l'individu una capacitat d'autoregulació que facilite i faça possible les interrelacions personals. En conseqüència, civilitzar-se és autocontrolar-se i governar-se conductualment i emocionalment.

L'Àrea de Valors Socials i Cívics, en l'Educació Primària, s'estructura en tres blocs.

El primer, "La identitat i la dignitat de la persona" persegueix construir, a través d'experiències d'aprenentatge, un autoconcepte i una autoestima adequats que ajude a comprendre les emocions i els sentiments propis i dels altres. Compartir tasques, dissenyar projectes, superar obstacles, esforçar-se per aconseguir la meta desitjada, són algunes de les qüestions fonamentals que s'inclouen en este bloc i que constitueixen la primera baula en el desenvolupament personal a partir del qual s'establiran les relacions amb els altres.

El segon dels blocs de l'àrea, "La comprensió i el respecte en les relacions interpersonalment", enllaça plenament amb les relacions humanes i l'acceptació de la diferència; la cooperació per a l'èxit comú; la comunicació com a mitjà d'aproximació als altres; l'expressió de les emocions pròpies, dels sentiments i els pensaments de manera constructiva; les habilitats socials necessàries per a la millora del grup. Tot això per mitjà del diàleg, la convivència i el respecte mutu.

El tercer dels blocs, "La convivència i els valors socials", incidix en aspectes significatius que com a membres d'una societat democràtica ens corresponen. La responsabilitat en la protecció del medi ambient, la prevenció d'accidents de trànsit, la utilització de la noves tecnologies en les xarxes socials que ens faciliten l'accés a la informació i la comunicació de manera immediata. L'assumpció dels drets i deures són essencials per a establir una justícia social que evite qualsevol tipus de discriminació. Assolir una igualtat efectiva entre hòmens i dones és un element bàsic recollit també en este bloc. Solidaritat i cooperació són valors sense els quals no s'assoliria una autèntica societat democràtica, tal com recull, entre d'altres, la Constitució espanyola.

L'Àrea de Valors Socials i Cívics requereix una metodologia en què les propostes didàctiques s'orienten no sols cap a l'aprenentatge individual, sinó també que siguen capaces de recolzar en estructures d'aprenentatge cooperatiu que asseguren la interacció entre iguals. A més la participació de les famílies, del centre i de l'entorn, constitueixen elements bàsics per al desenvolupament de l'alumnat. És per això, que la competència lingüística adquireix un valor significatiu com a mitjà de comunicació en esta àrea.

Algunes línies metodològiques que poden orientar la intervenció didàctica són:

- a) Tindre en compte els valors que es promouran amb estes estratègies en el model d'organització de l'escola.
- b) Procurar la coherència entre els valors que es promouen, les actituds quotidianes i les intervencions pedagògiques.
- c) Crear un clima basat en la participació, en la discussió lliure i en la presa de decisions col·lectives.
- d) Afavorir un clima de respecte, tolerància i confiança que es manifeste tant en el treball col·lectiu com a l'aula.
- e) Modificar les estratègies d'acord amb les característiques del grup que s'atén.
- f) Vincular els temes tractats a qüestions que viu l'alumnat junt amb situacions emergents i aquelles altres que siguen del seu interès.
- g) Propiciar que l'alumnat perceba els beneficis de participar en este tipus d'activitats per a la promoció de valors.
- h) Motivar l'alumnat perquè participe en els distints processos de valoració i done resposta d'acord amb la seua manera de pensar i als seus coneixements.
- i) Portar un registre dels avanços i les dificultats que presenten les xiquetes i els xiquets, que incloga els valors que manifesten en les seues participacions, els arguments que expressen i les actituds que assumixen; en definitiva, el procés evolutiu del seu desenvolupament moral.

Continguts i criteris d'avaluació de l'Àrea Valors Socials i Cívics

Curs 1r

Bloc 1: LA IDENTITAT I LA DIGNITAT DE LA PERSONA Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
La persona · La descripció física. · L'autoconeixement. · L'autoconcepte.	BL1.1 Identificar les qualitats personals pròpies analitzant la seua forma de ser i comportar-se i expressar-les per mitjà d'un llenguatge adequat i diferents mitjans de representació.	CCLI SIEE CEC

<ul style="list-style-type: none"> ·Els aspectes personals. Pensament, sentiments i accions ·Vocabulari d'emocions i sentiments. ·L'expressió de les emocions. ·La manifestació dels sentiments. ·Influència de les emocions en els propis actes. Planificació de tasques ·Curiositat pel coneixement. ·Determinació de projectes individuals o col·lectius. Treball en equip ·Projectes en equip de forma guiada. ·Diàleg entre iguals dirigit. 	<p>BL1.2 Identificar com influïxen les seues emocions i sentiments en la realització de tasques individuals i col·lectives.</p> <p>BL1.3 Planificar la realització d'un producte o una tasca, prèviament determinada, ordenar amb ajuda els passos que cal seguir i expressar les opinions sobre el procés i el resultat.</p> <p>BL1.4 Participar en equips de treball de forma guiada col·laborant amb els altres membres del grup per a aconseguir metes comunes.</p>	<p>CSC SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p>
--	---	---

Bloc 2: LA COMPRESIÓ I EL RESPECTE EN LES RELACIONS INTERPERSONALS Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Identificació i expressió d'emocions i sentiments</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Emocions bàsiques: alegria, tristesa, por, ira, sorpresa i fàstic. ·Comprensió del que li agrada o li disgusta. ·Expressió gestual de les emocions bàsiques. Expressions de la cara. ·Expressió verbal de les emocions bàsiques. Vocabulari sobre emocions bàsiques. ·Emocions bàsiques en situacions interpersonals i manifestacions culturals. <p>Habilitats de comunicació</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Contacte visual intermitent i gestos de la cara i el cap. ·Comprensió de les emocions bàsiques en els altres i en situacions i comportaments provocats per les emocions identificades. ·Reconeixement positiu de les emocions i sentiments aliens. ·Sinceritat i espontaneïtat. <p>Resolució de conflictes</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Diferents maneres d'interpretar la realitat. ·La cooperació com a mesura per a resoldre situacions conflictives. ·Ajuda entre iguals davant de situacions de conflicte. <p>Autoregulació emocional. Habilitats socials</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Control de les enrabiades, enfadaments i por. Acceptació de la frustració i el disgust. ·Inici a la relaxació i la pràctica d'una respiració adequada. ·Amabilitat i respecte cap a les persones i els sers vius del seu entorn. ·Reconeixement de les qualitats de les persones del seu entorn. ·Expressió d'agraïment. ·Reconeixement de dificultats i comportaments inadequats. ·Petició d'ajuda i protecció davant de comportaments inadequats d'altres. ·Ofertament d'ajuda a altres. <p>El diàleg</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Situacions de comunicació, dirigides o espontànies. ·Expressió de gustos i preferències personals. ·Torn de paraula. 	<p>BL2.1 Expressar amb gestos i paraules les seues emocions bàsiques en situacions quotidianes de joc i aprenentatge i anomenar-les adequadament quan parla de les seues experiències personals.</p> <p>BL2.2 Escoltar amb atenció el seu interlocutor interpretant les seues emocions bàsiques i comprendre la relació d'estes amb el seu comportament i les seues formes d'expressió.</p> <p>BL2.3 Col·laborar en la resolució de conflictes habituals del seu entorn immediat a través de la reflexió i el diàleg col·lectiu.</p> <p>BL2.4 Expressar amb un llenguatge respectuós els desitjos i preferències, prenent consciència de les seues emocions bàsiques i controlant-les davant dels obstacles i malentesos.</p> <p>BL2.5 Dialogar compartint els pensaments propis amb els companys d'aula guardant el torn de paraula, expressant els seus gustos i experiències i responent a estímuls per a participar en la comunicació.</p>	<p>CCLI SIEE</p> <p>CSC SIEE</p> <p>CSC CCLI</p> <p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CSC</p>

Bloc 3: LA CONVIVÈNCIA I ELS VALORS SOCIALS Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Interacció social</p> <ul style="list-style-type: none"> ·L'amistat. ·La camaraderia. ·La participació. ·La col·laboració. ·La convivència. <p>Drets i deures de les persones</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Convivència en l'aula. ·Resolució de conflictes en l'entorn escolar. <p>Responsabilitat de les persones en la societat</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Els senyals de circulació per a vianants. 	<p>BL3.1 Participar en projectes col·lectius d'aula mostrant una actitud amistosa, oferint ajuda desinteressadament i acceptant-la quan la necessita.</p> <p>BL3.2 Participar activament en l'elaboració de les normes de l'aula, identificant els drets i deures de l'alumnat i proposant solucions senzilles als conflictes que sorgixen en l'entorn escolar.</p> <p>BL3.3 Identificar, els senyals de circulació per a vianants en el seu entorn immediat, reconèixer situacions quotidianes en què han de respectar-se i expressar les conseqüències del seu incompliment.</p>	<p>CSC SIEE</p> <p>CSC</p> <p>CSC</p>

· Normes bàsiques d'educació viària.	
--------------------------------------	--

Curs 2n

Bloc 1: LA IDENTITAT I LA DIGNITAT DE LA PERSONA Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>La persona</p> <ul style="list-style-type: none"> · Els aspectes personals. · L'autopercepció. · L'autoimatge. · L'autoconcepte. <p>Pensament, sentiments i accions</p> <ul style="list-style-type: none"> · El control d'impulsos. · La casualitat. · La bona sort i la mala. · El pensament causal. <p>Planificació de tasques</p> <ul style="list-style-type: none"> · Definició de problemes i la busca d'informació. · Determinació de projectes individuals. · Organització d'un projecte amb ajuda guiada. · El compromís personal en la finalització de tasques: esforç i constància <p>Treball en equip</p> <ul style="list-style-type: none"> · Projectes en equip de forma guiada. · Diàleg entre iguals dirigit. · Compromís de grup i responsabilitat individual. 	<p>BL1.1 Reconèixer idees, imatges i creences que un té de si mateix analitzant aquelles que els altres tenen sobre un mateix i expressar-les per mitjà d'un llenguatge adequat i diferents mitjans de representació.</p> <p>BL1.2 Identificar la influència de les emocions i dels sentiments en l'habilitat de trobar l'arrel o causa d'una determinada situació o problema, per a prendre millors decisions i actuar en conseqüència.</p> <p>BL1.3 Planificar la realització d'un producte o d'una tasca, prèviament determinada, ordenar amb ajuda els passos que cal seguir, reconèixer si els han realitzat correctament i expressar les opinions pròpies sobre el procés i el resultat.</p> <p>BL1.4 Participar en equips de treball realitzant la tasca assignada, col·laborant amb els altres membres del grup per a aconseguir metes comunes.</p>	<p>CCLI SIEE CEC</p> <p>SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p>

Bloc 2: LA COMPRENSIÓ I EL RESPECTE EN LES RELACIONS INTERPERSONALS Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Identificació i expressió d'emocions i sentiments</p> <ul style="list-style-type: none"> · Estats emocionals bàsics: alegria (satisfacció), tristesa (pena), ira (enuig), por (esglai, amenaça). · Estats emocionals bàsics en situacions interpersonals i en manifestacions culturals del seu entorn immediat. · Comprensió dels motius i les seues emocions. · Expressió gestual de les emocions bàsiques. Identificació de sensacions corporals relacionades amb les emocions. El moviment i l'expressió d'emocions. Intensitat de les emocions. · Expressió verbal i vocabulari sobre estats emocionals bàsics. <p>Habilitats de comunicació</p> <ul style="list-style-type: none"> · Torn de paraula. · Contacte visual intermitent i gestos de la cara i el cos. · Comprensió dels estats emocionals en els altres i en situacions i comportaments provocats pels estats emocionals identificats. · Evocació dels sentiments propis en les situacions que observa i en relats d'experiències alienes. · Senyals gestuals i emocionals de sinceritat i mentira. <p>Resolució de conflictes</p> <ul style="list-style-type: none"> · Existència de múltiples veritats. · La cooperació per a resoldre situacions conflictives habituals (insults, baralles discussions, rumors i malentesos). · Resolució dialogada i pacífica de conflictes. <p>Autoregulació emocional</p> <ul style="list-style-type: none"> · Tranquil·litat en situacions desconegudes i davant de la incertesa. · Regulació i acceptació d'estats emocionals negatius. · Inici a la pràctica de la relaxació i la respiració. · Amabilitat i respecte cap a les persones i els sers vius del seu entorn. · Elogis i felicitacions. Expressió d'agraïment. · Reconeixement d'errors i petició de disculpes. · Petició de protecció davant de comportaments inadequats d'altres. · Oferiment d'ajuda a altres. <p>El diàleg</p> <ul style="list-style-type: none"> · Situacions de comunicació, dirigides o espontànies. 	<p>BL2.1 Expressar amb gestos i paraules els seus estats emocionals en situacions quotidianes de joc i aprenentatge i anomenar-los adequadament quan parla de les seues experiències personals.</p> <p>BL2.2 Escoltar amb atenció el seu interlocutor interpretant els seus estats emocionals i comprendre la relació d'estos amb el seu comportament i les seues formes d'expressió.</p> <p>BL2.3 Cooperar en la resolució pacífica de conflictes habituals del seu entorn immediat aportant idees a través de la reflexió i el diàleg col·lectius.</p> <p>BL2.4 Expressar amb un llenguatge respectuós els seus desitjos i preferències, prenent consciència i expressant els seus estats emocionals i controlant-los davant dels obstacles i malentesos.</p> <p>BL2.5 Dialogar compartint els pensaments propis amb els companys d'aula guardant el torn de paraula, expressant els seus gustos i experiències per iniciativa pròpia.</p>	<p>CCLI SIEE</p> <p>CSC SIEE</p> <p>CSC CCLI</p> <p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CSC</p>

<ul style="list-style-type: none"> · Expressió de gustos i preferències personals. · Expressions espontànies. 		
---	--	--

Bloc 3: LA CONVIVÈNCIA I ELS VALORS SOCIALS Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Interacció social · L'amistat. · La camaraderia. · La participació. · La col·laboració. · La convivència. · Drets i deures de les persones · La declaració dels drets del xiquet. Responsabilitat de les persones en la societat · Els senyals de circulació per a vianants. · Normes bàsiques d'educació viària. · Aplicació de les mesures de seguretat passiva.	BL3.1 Participar en projectes col·lectius de centre, destinats a l'obtenció d'un producte que contribueixca a millorar la convivència, mostrant una actitud amistosa, oferint ajuda desinteressadament i acceptant-la quan la necessita. BL3.2 Identificar els principals drets que tenen els xiquets explicant la seua importància a través de raonaments senzills, reconeixent aquelles conductes positives que els protegeixen i respectar en tot moment la igualtat entre xiquetes i xiquets. BL3.3 Identificar les mesures de seguretat passiva i els senyals de circulació per a vianants en el seu entorn immediat, reconeixent situacions quotidianes en les quals han de respectar-se i expressant les conseqüències del seu incompliment.	CSC SIEE CSC CSC

Curs 3r

Bloc 1: LA IDENTITAT I LA DIGNITAT DE LA PERSONA Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
La persona · Coneixement d'un mateix. · L'autoconcepte. · L'autoacceptació. · La imatge positiva. · L'autoestima. Pensament, sentiments i accions · La imaginació. · La creativitat. · L'autocontrol. · El pensament alternatiu. · La reflexió abans d'actuar. Planificació de tasques · Planificació de projectes individuals o col·lectius. · Organització d'un projecte amb ajuda guiada. · Avaluació del projecte i el producte amb ajuda del professorat. Treball en equip · Projectes en equip. · Compromís de grup i responsabilitat individual. · Gestió de les emocions i sentiments propis. · Valoració i acceptació de les aportacions dels altres.	BL1.1 Acceptar les qualitats que ens permeten identificar-nos i diferenciar-nos dels altres, contribuint a tindre una imatge positiva d'un mateix que potencie l'autoestima, i expressar-les per mitjà d'un llenguatge adequat i diferents mitjans de representació. BL1.2 Identificar la influència de les emocions i dels sentiments en l'habilitat d'imaginar o proposar solucions diverses a una determinada situació o problema per a analitzar les conseqüències dels seus actes, superar obstacles i prendre millors decisions. BL1.3 Planificar la realització d'un producte o d'una tasca, proposar un pla ordenat d'accions i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb les orientacions del professorat. BL1.4 Participar en equips de treball realitzant la part de la tasca que li correspon, reconeixent el seu rol, confiant en les seues possibilitats i en les dels seus companys, regulant les seues emocions davant de conflictes i col·laborant amb els altres membres del grup per a aconseguir metes.	CCLI SIEE CEC SIEE CAA SIEE CSC CAA SIEE

Bloc 2: LA COMPREENSIÓ I EL RESPECTE EN LES RELACIONS INTERPERSONALS Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Identificació i expressió d'emocions i sentiments · Estats emocionals bàsics i alguns sentiments relacionats: alegria (il·lusió, diversió, optimisme), tristesa (melancolia, desànim), ira (ràbia, disgust, frustració), por (pànic, terror, preocupació). · Comprensió de la relació entre les seues accions amb els seus estats emocionals. · Diferenciació de formes personals adequades i inadequades d'expressar estats emocionals i sentiments. · Expressió verbal d'estats emocionals i sentiments. Vocabulari sobre estats emocionals i sentiments bàsics. · Identificació dels estats emocionals bàsics i alguns sentiments en situacions interpersonals i en manifestacions culturals. Habilitats de comunicació · Torn de paraula. · Contacte visual intermitent, posicions del cos i situació en l'espai. · Comprensió dels estats emocionals i sentiments en els altres i en situacions i comportaments provocats pels estats emocionals i els sentiments identificats. · Evocació dels sentiments propis en les situacions que observa i en relats d'experiències alienes. · Dobles intencions en els comportaments i actituds alienes.	BL2.1 Expressar amb gestos i paraules apropiats els seus estats emocionals i alguns sentiments derivats d'estos en les seues conversacions i diàlegs, i anomenar-los adequadament quan narre les seues experiències o expresse les seues idees i opinions en assemblees escolars. BL2.2 Escoltar amb atenció el seu interlocutor interpretant els seus estats emocionals i alguns sentiments derivats d'estos i comprendre com influeixen en les idees i opinions que expressa en conversacions i en assemblees escolars. BL2.3 Participar en la resolució de conflictes habituals del seu entorn immediat, analitzant les situacions que els produeixen i proposant alternatives pacífiques a través de la reflexió i el diàleg col·lectius. BL2.4 Fer peticions i expressar queixes amb un llenguatge respectuós, explicant les seues emocions i sentiments de forma adequada i mantenint la calma davant dels obstacles i malentesos. BL2.5 Dialogar compartint els pensaments propis amb els companys d'aula per a trobar els aspectes comuns a través de relacions de respecte mutu, contribuint a la millora del clima del	CCLI SIEE CSC SIEE CSC CCLI CCLI CSC SIEE CCLI CSC

<p>Resolució de conflictes</p> <ul style="list-style-type: none"> ·La realitat és una construcció col·lectiva. ·Diàleg igualitari en l'assemblea de classe per a analitzar conflictes habituals i proposar solucions alternatives. ·Labor dels mediadors escolars. <p>Autoregulació emocional. Habilitats socials</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Superació d'obstacles i fracassos mantenint un ànim positiu. ·Canvi d'estats emocionals negatius bàsics per positius. ·Pràctica guiada de la relaxació i la respiració adequada per a regular estats emocionals. ·Normes i fórmules de cortesia. ·Acceptació de crítiques justificades i reconeixement d'errors i dificultats. ·Petició de disculpes. ·Actituds de camaraderia, amistat i suport mutu. ·Reconeixement i denúncia de comportaments irrespectuosos i vexatoris. ·Respecte, tolerància i solidaritat. <p>El diàleg</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Situacions de comunicació, dirigides o espontànies. ·Expressió d'interessos i opinions personals sobre experiències i esdeveniments de la seua vida quotidiana. ·Expressions espontànies. 	<p>grup.</p>	
--	--------------	--

Bloc 3: LA CONVIVÈNCIA I ELS VALORS SOCIALS Curs 3r

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Solidaritat i cooperació</p> <ul style="list-style-type: none"> ·La solidaritat. ·La cooperació. ·L'altruisme. ·L'exclusió i la inclusió social. <p>Drets i deures de les persones</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Drets humans bàsics. ·Declaració Universal de Drets Humans. <p>Responsabilitat de les persones en la societat</p> <ul style="list-style-type: none"> ·L'aigua i l'electricitat com a fonts d'energia. ·La contribució personal a la conservació del medi ambient. ·Ús responsable dels recursos naturals. ·El paper de la publicitat. ·El consum responsable. 	<p>BL3.1 Participar en projectes col·lectius d'aula, destinats a l'obtenció d'un producte o acció solidària o altruista cap a persones desfavorides o en risc d'exclusió social del seu entorn.</p> <p>BL3.2 Reconèixer els drets humans universals en situacions del seu entorn pròxim i a través dels mitjans de comunicació social, explicant la seua importància per a garantir la igualtat entre les persones i per a afavorir la seua inclusió social.</p> <p>BL3.3 Utilitzar de forma responsable les fonts d'energia, aigua i electricitat del centre analitzant les causes i conseqüències de determinades accions i proposant millores per a la seua adequada utilització.</p> <p>BL3.4 Identificar els principals productes de consum familiar, analitzant l'ús d'estos i la seua relació amb la publicitat emesa en els mitjans de comunicació i en les xarxes socials.</p>	<p>CSC SIEE</p> <p>CSC</p> <p>CMCT CSC</p> <p>CSC SIEE</p>

Curs 4t

Bloc 1: LA IDENTITAT I LA DIGNITAT DE LA PERSONA Curs 4t

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>La persona</p> <ul style="list-style-type: none"> ·La identitat personal. ·El respecte a la nostra identitat. ·El respecte a altres identitats. <p>Pensaments i emocions</p> <ul style="list-style-type: none"> ·El diàleg interior. ·Afrontament de sentiments negatius. ·Tolerància a la frustració. ·El pensament conseqüencial. <p>Planificació de tasques</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Creativitat. ·Planificació de projectes individuals o col·lectius, originals o innovadors. ·Organització i gestió d'un projecte. ·Selecció de la informació tècnica i els materials. ·Avaluació del projecte i del producte amb ajuda de guies. ·Millora del producte i del procés després de l'avaluació <p>Treball en equip</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Projectes en equip. ·Transformació d'idees en accions. ·Compromís de grup i responsabilitat individual. 	<p>BL1.1 Explicar la identitat personal pròpia, mostrant una imatge positiva i respectuosa de si mateix que identifica l'estil personal propi, a partir de les experiències pròpies i de les valoracions dels altres, i expressar-la per mitjà d'un llenguatge adequat i diferents mitjans de representació.</p> <p>BL1.2 Identificar la influència de les emocions i dels sentiments en l'habilitat de preveure les conseqüències de les paraules o actes propis i del altres davant una determinada situació o problema, per a analitzar les conseqüències d'estos, superar obstacles i prendre millors decisions.</p> <p>BL1.3 Planificar la realització d'un producte o una tasca, original o innovadora, proposant un pla ordenat d'accions, seleccionant els materials i avaluant el procés i la qualitat del resultat amb ajuda de guies per a l'observació.</p> <p>BL1.4 Participar en equips de treball realitzant la part de la tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes, acceptant el seu rol, fent aportacions i ajudant els altres membres del grup i expressant les seues emocions davant dels conflictes.</p>	<p>CCLI SIEE CEC</p> <p>CSC SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p>

<ul style="list-style-type: none"> ·Gestió de les emocions i sentiments propis davant dels conflictes en l'equip. ·Valoració i acceptació de les aportacions dels altres. 		
---	--	--

Bloc 2: LA COMPRESIÓ I EL RESPECTE EN LES RELACIONS INTERPERSONALS Curs 4t

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Identificació i expressió d'emocions i sentiments <ul style="list-style-type: none"> ·Emocions i sentiments en experiències pròpies i en les situacions de la vida quotidiana. ·Relació entre les seues accions, les seues emocions i els seus sentiments. ·Diferenciació de formes adequades i inadequades al tipus de relació interpersonal d'expressar estats emocionals i sentiments . ·Coordinació de gestos i paraules apropiats per a expressar emocions i sentiments. Vocabulari sobre emocions i sentiments ·Emocions i sentiments en les relacions interpersonals i en manifestacions culturals del seu entorn immediat. 	BL2.1 Expressar, coordinant gestos i paraules apropiats, les seues emocions i sentiments en les seues conversacions i diàlegs i utilitzar un vocabulari emocional precís quan narre les seues experiències o expresse les seues idees i opinions en assemblees i col·loquis escolars.	CCLI SIEE
Habilitats de comunicació <ul style="list-style-type: none"> ·Contacte visual intermitent, posicions del cos i situació en l'espai. ·Comprensió de la influència de les emocions, sentiments i pensaments en les idees i opinions dels altres. ·Evocació dels sentiments aliens que provoquen les situacions que observa en la realitat, en relats i en produccions audiovisuals. ·Coordinació entre el llenguatge verbal i no verbal amb el seu interlocutor i la seua adequació a la situació comunicativa. ·Respecte a l'expressió d'emocions i sentiments aliens. 	BL2.2 Escoltar amb atenció el seu interlocutor interpretant les seues emocions i sentiments i comprendre com influeixen en les seues idees i opinions quan els expressa en conversacions i col·loquis escolars.	CSC SIEE
Resolució de conflictes <ul style="list-style-type: none"> ·Observació i acceptació de l'existència de diferents punts de vista. ·Diàleg igualitari en l'assemblea de classe per a analitzar conflictes habituals i proposar solucions alternatives. ·Passos per a resoldre un conflicte. 	BL2.3 Participar individualment en la resolució de conflictes habituals del seu entorn immediat, analitzant les situacions que els produïxen i proposant alternatives a través de la reflexió i el diàleg.	CSC CCLI
Autoregulació emocional. Habilitats socials <ul style="list-style-type: none"> ·Estressors personals i tècniques d'autoregulació de l'ansietat i d'estats emocionals negatius. ·Pràctica guiada de la relaxació i la respiració adequada per a regular estats emocionals. ·Normes i fórmules de cortesia per a presentar-se, dirigir-se al seu interlocutor i establir una conversació. ·Acceptació de crítiques justificades i reconeixement d'errors i dificultats. ·Petició de disculpes. ·Formulació de crítiques constructives. ·Respecte a la diversitat i a les diferències individuals i socioculturals. ·Reconeixement i denúncia de comportaments irrespectuosos i vexatoris. ·Actituds de tolerància i solidaritat. 	BL2.4 Fer i rebutjar peticions i expressar la seua disconformitat o desgrat triant el moment i la forma més oportuna i respectuosa i mantenint la calma davant dels obstacles i malentesos.	CCLI CSC SIEE
El diàleg <ul style="list-style-type: none"> ·El diàleg com a mitjà d'expressió de les idees. ·Expressió d'interessos i opinions personals sobre experiències i esdeveniments de la seua vida quotidiana. ·Aproximació d'interessos. 	BL2.5 Participar de manera ordenada en un diàleg, acceptant les opinions dels companys i expressant les pròpies de manera clara i precisa.	CCLI CSC

Bloc 3: LA CONVIVÈNCIA I ELS VALORS SOCIALS Curs 4t

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Solidaritat i cooperació <ul style="list-style-type: none"> ·Les persones al servici dels altres. ·Els servicis públics i els béns comuns. 	BL3.1 Identificar els usos dels servicis públics i béns comuns de l'entorn pròxim, reconeixent en quins aspectes afecten la vida de les persones.	CSC SIEE
Drets i deures de les persones <ul style="list-style-type: none"> ·La Declaració Universal de Drets Humans. 	BL3.2 Reconèixer els drets de lliure expressió i opinió, llibertat de pensament, de consciència i de religió en situacions del seu entorn social i a través dels mitjans de comunicació, evitant expressions i comportaments discriminatoris en les seues activitats quotidianes.	CSC
Valors i dilemes morals <ul style="list-style-type: none"> ·Valors propis i aliens. ·Juis morals. 	BL3.3 Reconèixer els valors propis i dels altres en situacions concretes que plantegen problemes morals que es puguén produir en les seues relacions interpersonals i en l'àmbit social pròxim, i	CSC SIEE
Democràcia i Constitució espanyola. <ul style="list-style-type: none"> ·La democràcia. 		

<ul style="list-style-type: none"> ·Els valors cívics. ·Valors de la societat democràtica. ·Els mitjans de comunicació. <p>Responsabilitat de les persones en la societat</p> <ul style="list-style-type: none"> ·L'aigua i l'electricitat fonts d'energia. ·La contribució personal a la conservació del medi ambient. ·Ús responsable dels recursos naturals. ·Els accidents. ·Els primers auxilis bàsics. ·El paper de la publicitat. ·El consum responsable. 	<p>expressar juís morals sobre estes.</p> <p>BL3.4 Identificar les regles de la democràcia i dels valors cívics, en el seu entorn pròxim i a través dels mitjans de comunicació, analitzant com es manifesten en diferents situacions de l'àmbit escolar i social.</p> <p>BL3.5 Utilitzar de forma responsable les fonts d'energia, aigua i electricitat, en l'entorn familiar, escolar i social pròxim, analitzant les causes i conseqüències que determinades accions provoquen en estes i proposar millores en la seua utilització.</p> <p>BL3.6 Participar de manera responsable en simulacions sobre l'aplicació de primers auxilis bàsics davant d'accidents de persones que es puguen produir en l'entorn familiar o escolar i proposar accions preventives que contribuïsqen a evitar-los.</p> <p>BL3.7 Analitzar el paper de la publicitat com a instrument per a fomentar el consum de productes i establir la necessitat de reflexionar sobre el seu ús per a afavorir un consum responsable.</p>	<p>CSC</p> <p>CMCT CSC</p> <p>CMCT CSC</p> <p>CSC SIEE</p>
--	--	--

Curs 5t

Bloc 1: LA IDENTITAT I LA DIGNITAT DE LA PERSONA Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>La persona</p> <ul style="list-style-type: none"> ·La identitat digital. ·Perfils d'usuari. ·Bones pràctiques en les xarxes. ·Avantatges i riscos en l'ús d'aplicacions i eines informàtiques. <p>Pensament, sentiments i accions</p> <ul style="list-style-type: none"> ·La regulació d'impulsos. ·L'autoregulació emocional. ·L'empatia. ·El pensament de perspectiva. <p>Planificació de tasques</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Creativitat i innovació. ·Transformar idees en accions. ·Selecció de la informació tècnica i dels materials. ·Presa de decisions calibrant les oportunitats i els riscos. ·Establiment d'estratègies de supervisió. ·Avaluació del projecte i del producte amb ajuda de guies. ·Millora del producte i del procés després de l'avaluació. <p>Treball en equip</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Projectes en equip. ·Transformació d'idees en accions. ·Compromís de grup i responsabilitat individual. ·Realització de la seua part del treball en tasques que impliquen diversos companys. ·Valoració i acceptació de les aportacions dels altres. ·Gestió de les emocions i sentiments propis davant dels conflictes. ·Comprensió dels punts de vista dels altres. 	<p>BL1.1 Dissenyar la seua identitat digital assumint la necessitat de la seua protecció contra males pràctiques en entorns digitals, analitzant els avantatges i els riscos del seu ús en les aplicacions i en els servicis en xarxa.</p> <p>BL1.2 Identificar la influència de les emocions i dels sentiments en les decisions i accions dels altres per a posar-se en el seu lloc comprenent les seues raons i així millorar la comunicació i la col·laboració en tasques comunes.</p> <p>BL1.3 Planificar la realització d'un producte o d'una tasca, original o innovadora, proposant un pla ordenat d'accions per a assolir-les, seleccionant els materials, modificant-los mentres es desenrotllen, avaluant el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació.</p> <p>BL1.4 Actuar de manera eficaç en equips de treball, acceptant el seu rol i la seua tasca i esforçant-se per a aconseguir metes comunes, fent aportacions i tenint en compte les dels altres, utilitzant el diàleg per a resoldre conflictes i discrepàncies.</p>	<p>CD SIEE CEC</p> <p>CSC SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CCLI CAA SIEE</p>

Bloc 2: LA COMPENSIÓ I EL RESPECTE EN LES RELACIONS INTERPERSONALS Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Identificació i expressió d'emocions i sentiments</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Emocions i sentiments en situacions personals i esdeveniments pròxims a la seua experiència. ·Relació entre les seues accions i pensaments i les seues emocions i sentiments. ·Influència dels pensaments positius. ·Diferenciació de formes adequades i inadequades al tipus de relació interpersonal i la situació comunicativa per a expressar estats emocionals i sentiments. ·Utilització del llenguatge verbal i no verbal adequat a la situació de comunicació per a expressar emocions i sentiments en contextos socials pròxims. ·Vocabulari sobre emocions i sentiments en les relacions interpersonals i socials habituals. <p>Habilitats de comunicació</p>	<p>BL2.1 Expressar amb un llenguatge verbal i no verbal adequat a la situació de comunicació les seues emocions i sentiments utilitzant un vocabulari emocional precís quan narre les seues experiències o expose les seues opinions i preferències en conversacions, col·loquis i debats sobre temes pròxims a la seua experiència.</p> <p>BL2.2 Escoltar activament el seu interlocutor, mostrant interès i interpretant les seues emocions i sentiments, posar-se en el seu lloc i comprendre i respectar les seues opinions i punts de vista quan els expressa en conversacions, col·loquis i debats sobre temes pròxims a la seua experiència.</p> <p>BL2.3 Participar per iniciativa pròpia en mediacions informals de conflictes habituals del seu entorn pròxim per a resoldre els seus conflictes i els dels altres i evitar-los analitzant les situacions que</p>	<p>CCLI SIEE</p> <p>CSC SIEE</p> <p>CSC CCLI</p>

<ul style="list-style-type: none"> · Emocions i sentiments en situacions interpersonals i esdeveniments pròxims a la seua experiència. · Torn de paraula. · Contacte visual intermitent. · Condicions per a establir sintonia corporal i emocional. · Comprensió de la influència de les emocions, sentiments i pensaments en les opinions i punts de vista dels altres. · Evocació dels sentiments aliens que provoquen les situacions que observa en produccions audiovisuals i a través dels mitjans de comunicació. · Observació del llenguatge verbal i no verbal del seu interlocutor i de la seua adequació a la situació de comunicació. · Respecte a l'expressió d'emocions i sentiments, idees i opinions alienes. <p>Resolució de conflictes</p> <ul style="list-style-type: none"> · Dinàmica del conflicte. · Estereotips i prejudis com a font de conflicte. · Factors que inhibeixen la comunicació. · Diàleg igualitari en l'assemblea de classe per a analitzar conflictes habituals i de l'entorn pròxim i proposar solucions alternatives. · Diferències entre mediació formal i informal. <p>Autoregulació emocional. Habilitats socials</p> <ul style="list-style-type: none"> · Estressors personals i de l'entorn pròxim. · Tècniques d'autoregulació de l'ansietat i d'estats emocionals negatius. · Pràctica habitual de la relaxació i la respiració. · Habilitats socials per a iniciar, mantindre i acabar una conversació. · Interessos, actituds i opinions raonades davant d'esdeveniments ocorreguts en l'entorn pròxim. · Acceptació de crítiques justificades i reconeixement d'errors i dificultats. Petició de disculpes. · Formulació de crítiques constructives. Disconformitat davant de crítiques injustes. · Respecte a la diversitat i a les diferències individuals i socioculturals. · Reconeixement i denúncia de conductes de maltractament, assetjament i exclusió. · Actituds de tolerància i solidaritat. · Proposta d'alternatives davant de l'hostilitat i l'agressió. <p>El diàleg</p> <ul style="list-style-type: none"> · Comprensió de les opinions dels altres. · L'empatia. · Detecció de les qualitats dels altres. 	<p>els produïxen.</p> <p>BL2.4. Defendre els seus drets en les situacions quotidianes que així ho requerisquen amb un llenguatge respectuós i mantindre la calma davant dels obstacles i malentesos.</p> <p>BL2.5. Participar de manera ordenada i activa en un diàleg, admetent les opinions dels companys i expressant les pròpies de manera clara i precisa.</p>	<p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CSC</p>
--	---	--

Bloc 3: LA CONVIVÈNCIA I ELS VALORS SOCIALS Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Solidaritat i cooperació</p> <ul style="list-style-type: none"> · Funcionament dels servicis públics i béns comuns. · Benestar de les persones. <p>Drets i deures de les persones</p> <ul style="list-style-type: none"> · Igualtat de drets. · Igualtat entre hòmens i dones. · Diversitat, interculturalitat i multiculturalitat. <p>Valors i dilemes morals</p> <ul style="list-style-type: none"> · Iguals i diferents. · Els dilemes morals. <p>Democràcia i Constitució espanyola</p> <ul style="list-style-type: none"> · Valors de la societat democràtica. · Participació cívica i democràtica. · La Constitució espanyola. · Les senyes d'identitat. <p>Responsabilitat de les persones en la societat</p> <ul style="list-style-type: none"> · Els recursos naturals i les fonts d'energia. · Ús responsable dels recursos. · Desenrotllament sostenible. · Les emergències i les catàstrofes. 	<p>BL3.1 Actuar de forma responsable en els servicis públics i béns comuns del seu entorn, respectant el funcionament d'estos i reconeixent la seua contribució al benestar de les persones.</p> <p>BL3.2 Analitzar, a partir de supòsits pràctics de l'entorn familiar i social, l'aplicació de la igualtat de drets i la no-discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social per a extraure conclusions i fer propostes que milloren la convivència.</p> <p>BL3.3 Reconèixer els valors propis i dels altres, per mitjà de la discussió de dilemes sobre situacions concretes que plantegen problemes morals relatius a les diferències per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social que es puguen produir a l'aula o en el centre i analitzar les conseqüències de les diferents opcions plantejades.</p> <p>BL3.4 Identificar les senyes d'identitat recollides en l'ordenament constitucional, en el seu entorn pròxim i a través dels mitjans de comunicació, reconeixent el seu significat i el seu valor com a elements comuns de la societat.</p> <p>BL3.5 Analitzar la utilització que la societat fa dels recursos</p>	<p>CSC SIEE</p> <p>CSC</p> <p>CSC SIEE</p> <p>CSC</p> <p>CSC</p> <p>CMCT CSC</p>

<ul style="list-style-type: none"> ·Els primers auxilis bàsics. ·La utilització responsable de les TIC. ·Entorns col·laboratius en les TIC. ·La prevenció d'accidents. ·Normes de seguretat viària. ·L'educació viària. 	<p>naturals i les fonts d'energia, expressant de forma crítica les seues opinions i proposant millores orientades a un desenvolupament sostenible.</p> <p>BL3.6 Participar de manera responsable en simulacions sobre l'aplicació de primers auxilis bàsics davant d'accidents de persones i en actuacions organitzades dels plans d'emergència i autoprotecció, proposar accions preventives, eficients o eficaces que ajuden a reduir els danys personals i materials.</p> <p>BL3.7 Utilitzar de forma responsable les eines de comunicació més comunes en dispositius de les TIC per a l'obtenció d'informació, de manera eficient, en la realització de projectes individuals en entorns segurs.</p> <p>BL3.8 Analitzar les causes i conseqüències dels accidents de trànsit habituals en l'entorn pròxim, reconeixent situacions quotidianes en què es produïxen i proposant mesures que els puguin evitar aplicant les normes de seguretat viària.</p>	<p>CMCT CSC</p> <p>CSC CD SIEE</p> <p>CSC</p>
---	--	---

Curs 6t

Bloc 1: LA IDENTITAT I LA DIGNITAT DE LA PERSONA Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>La persona</p> <ul style="list-style-type: none"> ·La dignitat de la persona. ·La diversitat personal, social i funcional. ·El disseny universal. <p>Pensament, sentiments i accions</p> <ul style="list-style-type: none"> ·La relació entre els mitjans i els fins. ·La responsabilitat dels actes propis. ·El pensament mitjans-fi. ·Preparació per als canvis. Transició. <p>Planificació de les tasques</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Creativitat i innovació. ·Transformar idees en accions. ·Selecció de la informació tècnica i dels materials. ·Preses de decisions calibrant les oportunitats i els riscos. ·Establiment d'estratègies de supervisió. ·Assumpció dels errors propis i aprendre d'estos. ·Avaluació del projecte i del producte. ·Millora del producte i del procés després de l'avaluació. <p>Treball en equip</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Projectes en equip. ·Decisions, oportunitats i riscos en els projectes en equip. ·Transformació d'idees en accions. ·Compromís de grup i responsabilitat individual. ·Entusiasme per les perspectives i objectius compartits. ·Realització de la seua part del treball en tasques que impliquen diversos companys. ·Valoració i acceptació de les aportacions dels altres. ·Gestió de les emocions i sentiments propis davant dels conflictes. ·Comprensió dels punts de vista dels altres. 	<p>BL1.1 Identificar les característiques que defineixen el seu estil personal expressant una imatge positiva de si mateix, de forma meditada i respectuosa amb un mateix i amb els altres acceptant la diversitat personal, social i funcional de les persones.</p> <p>BL1.2 Identificar la influència de les emocions i dels sentiments en l'habilitat d'establir objectius i preveure els mitjans per a assolir-los per a analitzar les conseqüències dels plans realitzats, prendre millors decisions i desenvolupar-los amb èxit.</p> <p>BL1.3 Planificar la realització d'un producte o d'una tasca, original o innovadora, establint metes, proposant un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionant els materials i estimant el temps per a cada pas, adaptant-lo davant dels canvis i imprevistos, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació detallant les millores realitzades.</p> <p>BL1.4 Actuar de manera eficaç en equips de treball, participant en la planificació de metes comunes, prenent decisions raonades, responsabilitzant-se del seu rol i la seua tasca, fent propostes valuoses, reconeixent el treball alié i animant els altres membres del grup, utilitzant el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies, desenvolupant un bon sentit del compromís respecte d'un mateix cap als altres.</p>	<p>CSC SIEE</p> <p>SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CCLI CAA SIEE</p>

Bloc 2: LA COMPENSIÓ I EL RESPECTE EN LES RELACIONS INTERPERSONALS Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Identificació i expressió de les emocions i sentiments</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Emocions i sentiments en situacions socials i esdeveniments d'actualitat del seu entorn pròxim. ·Possibilitat de canviar els pensaments per a actuar de manera més adequada. ·Diferenciació de formes adequades i inadequades al tipus de relació social i la situació comunicativa per a expressar estats emocionals i sentiments. ·Utilització del llenguatge verbal i no verbal adequat a la situació de comunicació per a expressar emocions i sentiments en diversos contextos socials. ·Vocabulari sobre emocions i sentiments en les relacions socials convencionals. <p>Habilitats de comunicació</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Emocions i sentiments en situacions socials i esdeveniments 	<p>BL2.1 Expressar amb un llenguatge verbal i no verbal adequat a la situació de comunicació les seues emocions i sentiments utilitzant un vocabulari emocional precís quan narre les seues experiències, expresse les seues opinions i coneixements o expose els seus arguments en debats sobre temes d'actualitat.</p> <p>BL2.2 Escoltar activament el seu interlocutor, mostrant interès i interpretant les seues emocions i sentiments, posar-se en el seu lloc i comprendre i respectar les seues opinions i arguments quan els expressa en conversacions o en col·loquis i debats sobre temes d'actualitat.</p> <p>BL2.3 Identificar situacions conflictives habituals en el seu entorn pròxim analitzant les causes que les produïxen i sol·licitar quan siga oportú un procés de mediació formal per a resoldre els conflictes propis i els dels altres.</p>	<p>CCLI SIEE</p> <p>CSC SIEE</p> <p>CSC CCLI</p>

<p>d'actualitat del seu entorn pròxim.</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Torn de paraula. ·Contacte visual intermitent. Expressió verbal i no verbal de suport a la comunicació. ·Condicions per a establir sintonia corporal i emocional. ·Comprensió de la influència de les emocions, sentiments i pensaments aliens en les opinions i posicions en debats i col·loquis. ·Evocació dels sentiments aliens que provoquen les situacions que observa en produccions audiovisuals i a través dels mitjans de comunicació. ·Suport emocional davant d'emocions negatives alienes en situacions difícils. ·Respecte davant d'emocions i sentiments, opinions i posicions alienes. <p>Resolució de conflictes</p> <ul style="list-style-type: none"> ·La cooperació i la solidaritat i la seua relació amb la pau i la justícia. ·Distinció entre posicions, interessos i necessitats. ·Exclusió i diferències culturals com a font de conflictes. ·Consens a partir de diferents percepcions. ·Diàleg igualitari en l'assemblea de classe per a analitzar conflictes habituals i de l'entorn social i proposar solucions alternatives. ·Procés de mediació formal. Coneixement i difusió. ·Tècniques d'escolta activa: parafraseig, reformulació i resum. ·Formes d'acostar posicions i arribar a acords. <p>Autoregulació emocional. Habilitats socials</p> <p>Estils de comunicació: assertiu, passiu i agressiu en els seus comportaments i actituds i en les de les persones de l'entorn.</p> <p>Gestió d'hostilitats i antipaties.</p> <p>Pràctica habitual de la relaxació i la respiració.</p> <p>Habilitats socials per a sol·licitar informació i fer reclamacions en l'entorn escolar i social pròxim.</p> <p>Expressió respectuosa i argumentada d'intencions i propòsits i sol·licitud de canvi de conducta davant de situacions vexatòries i irrespectuoses.</p> <p>Acceptació de crítiques justificades. Els errors com a oportunitats. Autocrítica.</p> <p>Formulació de crítiques constructives. Disconformitat davant de crítiques injustes.</p> <p>Respecte a la diversitat i a les diferències individuals i socioculturals.</p> <p>Denúncia i defensa ferma i respectuosa davant de conductes de maltractament, assetjament i exclusió.</p> <p>Actituds de tolerància i solidaritat.</p> <p>Proposta d'alternatives davant de l'hostilitat i l'agressió.</p> <p>El diàleg</p> <p>L'argumentació com a instrument per a compartir idees i pensaments.</p> <p>El respecte i la tolerància. Tipus de pensament.</p> <p>La convivència.</p>	<p>BL2.4 Defendre els seus drets i els drets dels altres en les situacions socials de l'entorn pròxim que així ho requerisquen amb un llenguatge respectuós i mantenint la calma davant dels obstacles i malentesos.</p> <p>BL2.5 Participar de manera ordenada i activa en un diàleg, argumentant amb els pensaments propis i les opinions dels companys per a trobar aspectes comuns a través de relacions de respecte mutu, contribuint a la millora del clima del grup.</p>	<p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CSC</p>
--	---	--

Bloc 3: LA CONVIVÈNCIA I ELS VALORS SOCIALS Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Solidaritat i cooperació</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Funcionament dels servicis públics i béns comuns. ·Implicació dels ciutadans en el benestar de la societat. <p>Drets i deures de les persones</p> <ul style="list-style-type: none"> ·La responsabilitat social. ·La justícia social. ·Les desigualtats socials. ·Igualtat entre hòmens i dones. <p>Valors i dilemes morals</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Les diferències culturals. ·Els dilemes morals. <p>Democràcia i Constitució espanyola</p> <ul style="list-style-type: none"> ·La Constitució espanyola. 	<p>BL3.1 Analitzar la contribució dels ciutadans i de les ciutadanes als servicis públics i els béns comuns, realitzant propostes que milloren el benestar del conjunt de la societat.</p> <p>BL3.2 Analitzar a partir de supòsits pràctics de l'entorn familiar i social el sentit de la responsabilitat i la justícia social, i proposar accions que contribuïsqen a eliminar les desigualtats socials en el seu entorn pròxim.</p> <p>BL3.3 Analitzar a partir de supòsits pràctics de l'entorn familiar i social l'aplicació de la igualtat de drets d'hòmens i dones, així com la participació activa i igualitària d'ambdós en la societat, per a extraure conclusions i fer propostes que milloren la convivència.</p> <p>BL3.4 Reconèixer els valors propis i dels altres, per mitjà de la discussió de dilemes sobre situacions concretes que plantegen problemes morals relatius a les diferències per raó de naixement,</p>	<p>CSC SIEE</p> <p>CSC</p> <p>CSC</p> <p>CSC SIEE</p>

<p>Responsabilitat de les persones en la societat.</p> <ul style="list-style-type: none"> ·La utilització responsable de les TIC. ·Entorns col·laboratius en les TIC. ·La prevenció d'accidents. ·Normes de seguretat viària. ·L'educació viària. 	<p>raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social que es puguen produir a l'aula o al centre, i analitzar les conseqüències de les diferents opcions plantejades.</p> <p>BL3.5 Identificar els valors de la Constitució espanyola, en el seu entorn pròxim i a través dels mitjans de comunicació i reconèixer-los com a garants dels drets i deures dels ciutadans i de les ciutadanes com a propis.</p> <p>BL3.6 Utilitzar de forma responsable les eines de comunicació més comuna en dispositius de les TIC per a elaborar un projecte col·lectiu compartint informació i continguts digitals de forma oral o escrita amb un llenguatge no discriminatori i en entorns segurs.</p> <p>BL3.7 Analitzar les causes i conseqüències dels accidents de trànsit habituals al nostre país i reconèixer situacions en què es produïxen i proposar mesures preventives.</p>	<p>CSC</p> <p>CD CSC SIEE</p> <p>CSC</p>
--	---	--

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM

CCLI: Competència comunicació lingüística.

CMCT: Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.

CD: Competència digital.

CAA: Competència aprendre a aprendre.

CSC: Competències socials i cíviques.

SIEE: Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

CEC: Consciència i expressions culturals.

ÀREA EDUCACIÓ ARTÍSTICA

INTRODUCCIÓ

Les manifestacions artístiques són aportacions inherents al desenvolupament de la humanitat i constitueixen un dels trets fonamentals de la cultura. En la mesura que els llenguatges artístics servixen com a mitjà d'expressió d'idees, pensaments i emocions, han d'estar presents en l'Educació Primària per a desenvolupar hàbits i experiències de comunicació ja iniciats en l'Educació Infantil, que continuaran en etapes posteriors.

L'educació artística està integrada pels llenguatges plàstic i musical que, encara que utilitzen codis i procediments distints i específics, es complementen i enriqueixen entre si pel fet d'integrar-se en el llenguatge audiovisual, però també interactuen amb altres llenguatges com el verbal i el corporal.

Des d'esta perspectiva, explorar, conèixer i comunicar a través d'estos llenguatges permet a l'alumnat de primària integrar de manera equilibrada i holística els diferents plans (intrapersonals i interpersonals) del seu desenvolupament: augment de l'atenció i la percepció sensorial, visual, auditiva i cinestèsica, millora de les destreses corporals, i un major autoconeixement i desenvolupament emocional i cognitiu. A això cal afegir el desenvolupament d'aquelles capacitats tradicionalment associades a la competència artística com són la imaginació, la creativitat i el sentit estètic, que en la formació de l'alumnat actual adquireixen una rellevància especial.

És important, també, destacar els aspectes socials i organitzatius que aporta el treball artístic en grup. Perquè el resultat de l'esforç comú tinga la qualitat suficient, a més de perseverança, autoexigència i planificació (de temps, espais i recursos), és necessària la implicació i la col·laboració de tots.

D'altra banda, com a ciutadans del segle XXI, els alumnes i les alumnes actuals han de conèixer i utilitzar les possibilitats que aporten les tecnologies de la informació i la comunicació al desenvolupament artístic. En la societat de la informació i el coneixement és fonamental fer un ús creatiu, alhora que responsable i crític, de les noves ferramentes tecnològiques en renovació constant. Este ús ha de permetre, d'una banda, localitzar informació i investigar sobre diferents aspectes i manifestacions artístiques i, d'una altra, organitzar i transformar eixa informació per a crear coneixement i experimentar amb noves formes d'expressió.

L'àmplia tradició artística de la Comunitat Valenciana, desenvolupada en diverses disciplines com la pintura, escultura, arquitectura, disseny i ceràmica, ha sigut i és el reflex de valors estètics arrelats en la gent, i a esta s'unix l'avantguarda creativa d'artistes visuals, sonors i multidisciplinaris. L'escola ha de nodrir-se d'esta herència rebuda i continuar avançant en la consecució de nous aprenentatges que afavorisquen l'enriquiment personal de l'alumnat.

La presència de la música en l'entorn social valencià, així com el seu desenvolupament a través de nombroses institucions, representen un dels trets característics i de més tradició a la nostra comunitat. Sens dubte, este ric context sonor suposa un important fet diferencial que ha de tindre un reflex adequat en l'ensenyança obligatòria. L'escola ha d'aprofitar i, alhora, contribuir al manteniment i desenvolupament d'eixe patrimoni sociocultural comú, format per multitud d'organitzacions i infraestructures que fan de la participació i el gaudi de la música la seua raó de ser.

L'Educació Plàstica s'ha organitzat en tres blocs de continguts que permeten desenvolupar en l'alumnat de Primària diverses destreses i aplicacions artístiques que afavoriran el seu desenvolupament competencial i li aportarà una visió de l'ensenyança artística global.

El primer bloc desenvolupa l'educació audiovisual. La importància creixent d'este mitjà de transmissió de coneixements i de valors en la nostra societat fa imprescindible l'alfabetització en el llenguatge audiovisual. Expressar i comunicar a través dels mitjans audiovisuals implica un exercici constant de lectura i reflexió crítica de les imatges i sons que rodegen l'alumnat. Així, els alumnes i les alumnes aprenen a "mirar" distintes maneres de percebre la realitat i també a desenvolupar la capacitat d'expressar, a través d'estes, idees, experiències i emocions pròpies.

El segon bloc desenvolupa l'expressió artística, a través de tres eixos interrelacionats. D'una banda, fer per a aprendre per mitjà dels materials i les tècniques, perquè els xiquets i les xiquetes siguen protagonistes actius del seu propi aprenentatge per mitjà de l'exploració, experimentació i creació. D'altra banda, la creació implica processos de planificació, presa de decisions i autoavaluació, que n'afavoriran la utilització en altres contextos. El tercer eix fomenta la percepció i la sensibilitat estètica cap al nostre patrimoni artístic i cultural a través d'idees, opinions i preferències, per mitjà del diàleg i la reflexió.

L'últim bloc de continguts desenvolupa la geometria des del punt de vista de la percepció visual, l'expressió gràfica i l'aplicació en l'entorn natural i artificial, partint dels sabers adquirits en l'àrea de matemàtiques i reforçant visualment la comprensió dels continguts.

L'Educació Musical també s'ha organitzat en tres blocs. El primer, referit a l'"escolta" desenvolupa aquells aspectes relacionats amb les capacitats d'observació i reconeixement auditiu que permeten entendre les distintes manifestacions musicals i disfrutar d'estes. Este bloc es correspon amb el denominat eix de la "percepció musical", a través del qual l'alumnat indaga en les possibilitats del so, l'audició comprensiva dels elements de la música i l'acostament al patrimoni musical, amb una actitud oberta i respectuosa cap a noves propostes. Quant al repertori, l'escola ha de mostrar la riquesa i varietat de la nostra realitat musical en el doble vessant europeu i mediterrani, comprenent tant la tradició més popular com l'avantguarda. Els grans autors universals han de conèixer en l'aula amb els compositors valencians, però també amb les anomenades "altres músiques", i amb ritmes i melodies de diferents països i cultures, com a reflex d'una realitat multicultural en un món globalitzat.

El segon bloc, "la interpretació musical", comprén diversos processos expressius i creatius, com la interpretació, improvisació i creació a través de la veu, els instruments musicals i altres dispositius electrònics, per mitjà del coneixement i la utilització de codis i tècniques específics.

Quant al tercer bloc, "la música, el moviment i la dansa", comprén el desenvolupament de les capacitats expressives i creatives a través del moviment i la dansa, des d'un plantejament semblant quant als processos, els codis i les tècniques. Ambdós blocs poden englobar-se dins de l'eix de l'expressió "musical".

Estos dos eixos, perceptiu i expressiu, estan estretament vinculats i es retroalimenten, la qual cosa ha de proporcionar una visió global de l'àrea per mitjà de la integració dels tres blocs de continguts. Per a això, l'autèntic vertebrador com a element transversal que permetrà eixa integració és el llenguatge musical, que ha de ser treballat en tots els processos: l'audició, la pràctica vocal i instrumental, i el moviment.

Esta organització de les dos matèries de l'àrea artística en blocs no suposa desenvolupar-los de manera aïllada: s'ha de fer la selecció dels continguts que han d'abordar-se per a organitzar-los després en les diverses tasques d'aula. El plantejament de l'Àrea Artística en l'etapa d'Educació Primària ha de tindre una base exploradora i vivencial més que conceptual o memorística, centrant-se en el descobriment de les seues possibilitats expressives i creatives. La comprensió del fet artístic i dels elements més conceptuals s'adquirix gradualment i de manera natural. Per això, en els distintes blocs predominen, en general, els continguts de tipus procedimental i actitudinal, els quals constitueixen en esta edat la principal via d'accés a l'educació artística. En essència, s'ha d'aconseguir el màxim gaudi i interès per part dels xiquets i les xiquetes cap a l'expressió artística, i la motivació perquè incorporen de manera crítica l'ús d'estos llenguatges a la seua vida quotidiana, i els consideren com a cosa pròpia i, alhora, necessaris per al seu creixement personal.

Respecte a les competències clau, l'Àrea d'Educació Artística contribueix al desenvolupament de totes estes, atés el seu caràcter integrador.

En primer lloc, de la competència de consciència i expressió culturals, l'àrea desenvolupa l'expressió creativa d'idees, experiències i emocions a través de la música o les arts plàstiques, i dona importància als valors estètics i a habilitats de cooperació, i a la utilització de diverses tècniques i recursos dels llenguatges artístics. També es treballa l'habilitat per a comparar opinions creatives i expressives d'un mateix amb les dels altres amb esperit crític i actitud oberta i respectuosa en les manifestacions artístiques desenvolupades en l'aula i, sobretot, la creativitat i voluntat de cultivar les pròpies capacitats estètiques per mitjà de l'expressió artística i la participació en la vida cultural dins i fora del recinte escolar. D'altra banda, té molta rellevància per a l'àrea descobrir obres artístiques, apreciar-les i gaudir-les, prendre consciència de l'herència cultural en manifestacions artístiques com ara danses, músiques i arts plàstiques, i mantindre una actitud oberta a la diversitat de l'expressió cultural que ens porta a comprendre la cultura pròpia i a tindre sentiment d'identitat.

D'altra banda, l'expressió que cada alumne i alumna realitza en l'aula de primària a través de distintes mitjans plàstics i musicals incidix en la seua tendència natural a la comunicació, de manera que es desenvolupa la competència en comunicació lingüística: s'expressen conceptes, pensaments,

sentiments, fets i opinions de manera oral i escrita; s'interactua de manera creativa en tots els contextos; es busca, recopila i processa informació sobre fets artístics, i s'expressen arguments. També s'evidencia la necessitat i l'interès per la interacció amb altres persones, així com la disposició al diàleg com a eina per a la convivència, al mateix temps crític i constructiu. A més, l'àrea aporta un vocabulari específic musical i plàstic, desenvolupa capacitats relacionades amb la producció de la parla (la respiració, la dicció, l'articulació i l'entonació) i combina elements de les tres llengües del nostre sistema educatiu, potenciant el plurilingüisme de manera natural.

Pel fet de treballar compassos, mètrica, ritmes, dibuix tècnic o instruments de mesurament, entre altres, l'àrea contribueix també al desenvolupament de la competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.

A la competència d'aprendre a aprendre contribueix en la mesura que es potencia la gestió del temps, ser conscient del propi procés d'aprenentatge, la perseverança en la pràctica instrumental i en qualsevol treball plàstic, la concentració, la reflexió, el treball en equip, l'autonomia i l'autodisciplina. En esta àrea resulten fonamentals les capacitats de motivació cap a l'aprenentatge, curiositat, estratègies de planificació, supervisió i avaluació en les pràctiques musicals i plàstiques, i reflexió, autoregulació i control del propi aprenentatge a partir de les observacions al seu treball. L'alumnat d'Educació Primària desenvolupa per mitjà de l'Àrea d'Educació Artística capacitats que l'animen a superar obstacles, vèncer pors, tindre actitud positiva davant de l'aprenentatge i, sobretot, generar confiança en les seues pròpies produccions.

De la mateixa manera i molt relacionat amb este aspecte, l'àrea contribueix a desenvolupar el sentit d'iniciativa i esperit emprenedor, ja que es posen en joc habilitats per a transformar les idees en actes, la creativitat, la innovació, les destreses per a planificar i gestionar projectes que poden anar des de l'elaboració d'un cançoner fins a la creació d'un musical o una producció plàstica o audiovisual conjunta. És determinant la importància que té en l'àrea el treball en equip: resulta imprescindible en la pràctica instrumental i coral, en les danses, en produccions plàstiques en equip, etc. L'àrea té a favor seu, en este sentit, la predisposició de l'alumnat a actuar de manera creativa i imaginativa en l'aula i la gestió proactiva dels projectes per la motivació que desprenen. Ambdós components faciliten l'autoconeixement dels punts forts i dèbils de l'alumnat que potencien la millora del procés i, amb això, l'augment de l'autoestima per la perfecció dels resultats obtinguts.

A la competència digital l'àrea contribueix a través de l'ús de les TIC (tecnologies de la informació i la comunicació), tant des del vessant musical com des del vessant plàstic. A més, en les dos matèries té gran importància la busca, la selecció, el tractament i l'intercanvi d'informació en la xarxa sobre manifestacions artístiques presents i passades, fent-ho de manera crítica, sistemàtica, reflexiva, responsable i segura.

Finalment, pel que fa a les competències socials i cíviques, l'àrea contribueix a apreciar l'entorn artístic que rodeja l'alumnat, mostrant la identitat cultural a què pertany. Interaccionar en eixe àmbit públic, participant en concerts, manifestacions plàstiques, cercaviles, exposicions, etc., desenvoluparà en l'alumnat tolerància, respecte a les diferències, empatia, superació de prejudis, compromís, aprenentatge dels codis de conducta, interès per la diversitat i la comunicació intercultural. Tot això genera en l'alumnat el sentit de pertinença a la comunitat. La busca del benestar personal i col·lectiu és una altra de les grans contribucions de l'àrea per a esta competència, a més de la comunicació constructiva en l'entorn, la negociació per a arribar a acords, la col·laboració, la participació en activitats cíviques i de desenvolupament sostenible o la seguretat en un mateix.

L'Àrea d'Educació Artística contribueix, a més, a altres elements transversals com són el desenvolupament sostenible i el medi ambient a través d'un ús racional dels recursos plàstics o la construcció d'instruments musicals amb material de reciclatge, els riscos d'exploració i abús a través del reconeixement d'obres plàstiques i musicals que els mostren i hi sensibilitzen l'alumnat, així com la producció d'obres pictòriques o musicals que els denuncien, les situacions de risc derivades de la utilització de les TIC en treballs d'investigació que es fan en temes artístics o en produccions que compartim amb companys i companyes a través de la xarxa, i la protecció davant d'emergències i catàstrofes coneixent per endavant els plans d'autoprotecció de museus i teatres davant de les visites i assistències a concerts, a més de conèixer les eixides d'emergència i els mitjans contra incendis dels edificis a visitar.

Tot allò que s'ha exposat porta a considerar l'Àrea d'Educació Artística com a molt necessària perquè és molt completa i variada en les seues aportacions educatives, per la creativitat que desperta, tan necessària en el nostre sistema educatiu, i perquè contribueix al fet que l'alumnat descobreixca les seues pròpies capacitats i el seu potencial artístic. Possiblement siga la primera presa de contacte dels alumnes i les alumnes amb l'art i per això se li ha de donar la importància que mereix: permetre-li explorar possibilitats, descobrir potencialitats, emocionar-se amb els resultats, vibrar amb l'execució, avaluar el procés, millorar el resultat i implicar-se en el seu entorn.

Continguts i criteris d'avaluació de l'àrea educació artística: música

Curs 1r

Bloc 1: ESCOLTA Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
L'entorn sonor: so, soroll i silenci. Experimentació amb les qualitats del so: fort/suau, llarg/curt, greu/agut i diferents timbres.	BL 1.1 Descobrir i reconèixer les qualitats dels sons de l'entorn pròxim, experimentant diferents modes de representació, i identificar pel timbre instruments senzills utilitzant l'escolta activa de cançons i xicotetes peces.	CEC CMCT
Identificació de les qualitats dels sons de l'entorn i iniciació als modes de representació gràfica i a través del cos. Reconeixement visual i auditiu d'instruments de xicoteta percussió.	BL 1.2 Identificar auditivament, amb ajuda del moviment corporal, en cançons senzilles, la pulsació, el moviment melòdic, alguns elements bàsics de la forma i la repetició.	CEC
Audició i reconeixement de veus humanes. Audició activa de cançons infantils i de fragments de peces instrumentals senzilles.	BL 1.3 Identificar peces musicals del nostre entorn de través d'audicions en l'aula, participant activament i mostrant interès, i expressar sensacions després de l'escolta de forma verbal i per mitjà de l'expressió plàstica.	CEC CSC CCLI
Seguiment corporal de la pulsació en l'audició activa de cançons senzilles.	BL 1.4 Buscar i seleccionar informació sobre diferents manifestacions musicals en diferents mitjans (orals, en paper o digitals) de manera guiada.	CAA CD
Audició activa d'interval·ls i del moviment melòdic ascendent i descendent.	BL 1.5 Captar el sentit global de textos orals i participar en diàlegs i conversacions guardant el torn de paraula, expressant els seus gustos i experiències responnent a estímuls per a participar en la comunicació.	CCLI CSC
Identificació amb ajuda del moviment d'alguns elements bàsics de la forma musical: pregunta/resposta, <i>ostinato</i> , eco.	BL 1.6 Esforçar-se i mantindre l'atenció mentres fa una activitat sense abandonar quan li costa fer-la.	CAA SIEE
Identificació de la repetició (AA) en cançons i obres musicals senzilles.	BL 1.7 Reconèixer i utilitzar el vocabulari de l'àrea responnent a preguntes sobre els coneixements adquirits i per a explicar en veu	CCLI CAA
Audició i identificació d'una selecció d'exemples musicals breus o fragments significatius ajustats al nivell. Gaudi, atenció i interès per l'audició de la música. Expressió de sensacions després de l'escolta per mitjà de la paraula i el llenguatge plàstic.		
Obtenció d'informació de fonts preseleccionades en diferents mitjans seguint les pistes suggerides de l'adult.		
Obtenció d'informació de manera guiada per mitjà de ferramentes digitals de busca, visualització i reproducció multimèdia (navegadors web, visualitzadors de documents, reproductors		

<p>multimèdia...) en dispositius TIC. Compressió de la informació verbal i no verbal de textos orals com explicacions breus de l'àmbit familiar, escolar i social. Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea.</p>	<p>alta el que ha après.</p>	
--	------------------------------	--

Bloc 2: LA INTERPRETACIÓ MUSICAL Curs 1r

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Jocs vocals per a prendre consciència de la relaxació i respiració. Exploració de les possibilitats sonores i expressives de la veu. Selecció de sons vocals per a la sonorització de situacions, històries i contes. Interpretació i memorització de jocs de pregunta-resposta, ecos, <i>ostinatos</i>, cançons a l'uníson, poemes i tirallongues. Elaboració d'un cançoner de classe que incloga cançons infantils, tradicionals i didàctiques. Entonació de les notes s-m-l a través de cançons. Participació activa en les produccions vocals individuals i en grup. Exploració de les possibilitats sonores del propi cos i dels instruments escolars a través de jocs rítmics i motors. Experimentació amb jocs de pregunta-resposta, ecos i <i>ostinatos</i> com a recursos en la pràctica instrumental. Interpretació i memorització de senzills ecos, <i>ostinatos</i> i peces curtes instrumentades per a instruments d'aula o corporals. Vivenciació i experimentació de la pulsació en la realització d'activitats instrumentals i de percussió corporal. Selecció d'instruments per a la sonorització de situacions, històries i contes. Gaudi amb la realització d'activitats musicals. Participació activa en les produccions instrumentals individuals i en grup. Experimentació de les possibilitats sonores dels dispositius electrònics i informàtics de l'aula. Reproducció d'àudio i vídeo en tauletes tàctils i ordinador. Utilització de programari didàctic multimèdia per a treballar les qualitats del so. Desenrotllament de projectes en equip de forma guiada, dialogant entre iguals dirigits. Planificació creativa de projectes individuals o col·lectius.</p>	<p>BL 2.1 Explorar les possibilitats de la veu com a instrument propi i interpretar cançons i peces vocals senzilles, participant activament i disfrutant mentres ho fan. BL 2.2 Explorar les possibilitats del propi cos i dels instruments per a interpretar ecos i <i>ostinatos</i> senzills participant activament només i en grup, i disfrutant mentres ho fan. BL 2.3 Explorar les possibilitats dels dispositius electrònics, mòbils i informàtics per a reproduir i experimentar amb el so. BL 2.4 Participar en equips de treball de manera guiada col·laborant amb els altres membres del grup per a aconseguir metes comunes. BL 2.5 Participar en el procés de planificació del desenrotllament d'un producte o una tasca, ordenar amb ajuda els passos que s'ha de seguir i expressar les seues opinions sobre el procés i el resultat.</p>	<p>CEC CSC SIEE CEC CSC SIEE CEC CD CSC CAA SIE CAA SIE</p>

Bloc 3: LA MÚSICA, EL MOVIMENT I LA DANSA Curs 1r

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Exploració de les possibilitats motrius del propi cos a través de jocs rítmics. Experimentació, en activitats de moviment, de la pulsació, la pregunta-resposta, l'eco i l'<i>ostinato</i> a través de l'escolta. Experimentació del moviment com a mitjà d'expressió a partir de distints estímuls sonors. Jocs d'improvisació a través del moviment individual i en grup. Gaudi amb la realització d'activitats musicals de moviment. Participació activa en les produccions de moviment individuals i en grup.</p>	<p>BL 3.1 Explorar les possibilitats del propi cos com a mitjà d'expressió, i experimentar la pulsació a través del moviment corporal i l'escolta, de manera gojosa i participativa.</p>	<p>CEC CAA SIE</p>

Curs 2n

Bloc 1: ESCOLTA Curs 2n

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Curiositat per descobrir nous sons i materials del ric entorn sonor. Discriminació auditiva, ampliant la gamma (ex.: molt fort/fort/dèbil/molt dèbil). Representació gràfica de noves possibilitats, matisos i efectes de so (sirenes, glissandos, textures, <i>crescendos</i>, etc) incorporant grafies contemporànies. L'orquestra Orff: reconeixement visual i auditiu d'instruments de làmines i membranes. Audició i reconeixement de veus masculines, femenines i infantils. Audició de cançons infantils i del folklore i fragments de peces instrumentals de diferents tipus. Identificació i seguiment corporal de la pulsació i l'accent (caminar-palmes) en l'audició de peces instrumentals senzilles i</p>	<p>BL 1.1 Descobrir i reconèixer les qualitats dels sons de l'entorn pròxim, representant-lo de diferents maneres, i identificar les famílies i els instruments de l'orquestra Orff, utilitzant l'escolta activa de cançons i peces variades. BL 1.2 Identificar auditivament i representar amb ajuda del cos, en cançons i fragments d'obres senzilles, la pulsació i l'accent, el moviment interval·lic ascendent i descendent i el contrast com a element estructural. BL 1.3 Identificar peces senzilles i variades de la nostra cultura a través d'audicions en l'aula, mostrant interès i respecte, i expressar verbalment sensacions i gustos personals sobre estes a través de diàlegs.</p>	<p>CEC CMCT CEC CEC CSC CCLI</p>

<p>cançons de major complexitat. Audició i representació corporal de diversos intervals ascendents i descendents. Reconeixement del fraseig musical amb ajuda del moviment. Identificació del contrast en cançons i obres musicals senzilles. La forma binària (AB). Audició i identificació d'una selecció d'exemples musicals significatius en relació amb els elements sonors i musicals treballats. Gaudi, atenció i respecte per l'audició d'obres musicals variades. Expressió de sensacions i comentari verbal dels gustos personals arran de l'audició. Obtenció d'informació de fonts preseleccionades amb guies i a través de preguntes, reconeixent que la informació trobada pot no ser fiable. Obtenció d'informació de manera guiada per mitjà de ferramentes digitals de busca, visualització i reproducció multimèdia (navegadors web, visualitzadors de documents, reproductors multimèdia, etc.) en dispositius TIC. Compensació de la informació verbal i no verbal de textos orals com a explicacions de l'àmbit familiar, escolar i social. Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu. Busca d'orientació o ajuda quan es necessita. Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea.</p>	<p>BL 1.4 Buscar i seleccionar informació de manera guiada en diferents mitjans, reconeixent que esta pot no ser fiable, sobre diferents manifestacions musicals.</p> <p>BL 1.5 Captar el sentit global de textos orals i participar en assemblees, conversacions i diàlegs escoltant, guardant el torn de paraula i expressant els seus gustos i experiències per iniciativa pròpia.</p> <p>BL 1.6 Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància sense abandonar quan li costa fer-la, demanant ajuda si la necessita.</p> <p>BL 1.7 Reconèixer i utilitzar el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu en les seues conversacions sobre el contingut de les activitats fetes i per a explicar en veu alta el que ha après.</p>	<p>CAA CD</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p>
---	---	---

Bloc 2: LA INTERPRETACIÓ MUSICAL Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Jocs d'articulació de vocals i consonants. Jocs de respiració i relaxació corporal. Experimentació de les possibilitats expressives de la veu amb moviments melòdics ascendents i descendents. Interpretació de cançons de dificultat progressiva sobre la forma binària (AB) sol i en grup. Interpretació vocal de partitures en què intervinguen les figures negra, silenci de negra i parells de corxeres, les notes d-m-s-l, el compàs de dos temps, la línia divisòria i la doble barra final. Ampliació del cançoner de classe amb repertori de cançons infantils, tradicionals i didàctiques. Gaudi amb la realització d'activitats musicals vocals. Confiança en les aportacions pròpies i dels altres en el desenvolupament de les activitats musicals vocals. Utilització de la percussió corporal i els instruments com a recursos per a l'acompanyament de textos, cançons i danses. Jocs d'iniciació en la tècnica instrumental: ús de baquetes en xicoteta percussió i en membranes, i tipus d'atacs en làmines. Vivenciació i experimentació del pols i l'accent en la realització d'activitats musicals instrumentals. Interpretació d'obres instrumentals de dificultat progressiva sobre la forma binària (AB) sol i en grup. Interpretació corporal i instrumental de partitures en què intervinguen les figures negra, silenci de negra i parells de corxeres, les notes s-m-l, el compàs de dos temps, la línia divisòria i la doble barra final. Gaudi amb la realització d'activitats musicals instrumentals a nivell individual i en grup. Confiança en les aportacions pròpies i dels altres en el desenvolupament de les activitats musicals instrumentals. Experimentació de les possibilitats de creació sonora dels dispositius electrònics i informàtics de l'aula. Utilització de les tauletes tàctils i l'ordinador com a gravadors i reproductors d'àudio i vídeo. Utilització de programari didàctic multimèdia per a treballar aspectes bàsics dels elements de la música. Atenció i manteniment dels dispositius. Desenvolupament de projectes en equip de forma guiada, complint amb la part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Diàleg entre iguals dirigit. Planificació creativa de projectes individuals o col·lectius. Organització d'un projecte de manera guiada.</p>	<p>BL 2.1 Experimentar les possibilitats de la veu i interpretar cançons i peces vocals en l'àmbit vocal propi del nivell, sol i en grup, cuidant la respiració i l'entonació.</p> <p>BL 2.2 Experimentar les possibilitats del propi cos i dels instruments per a interpretar senzilles peces sol i en grup utilitzant elements del llenguatge musical propis del nivell, participant activament i disfrutant mentres ho fan.</p> <p>BL 2.3 Experimentar les possibilitats dels dispositius electrònics, mòbils i informàtics per a la gravació, reproducció i creació sonora, cuidant-ne el manteniment.</p> <p>BL 2.4 Participar en equips de treball fent la part de la tasca assignada col·laborant amb els altres membres del grup per aconseguir metes.</p> <p>BL 2.5 Participar en el procés de planificació del desenvolupament d'un producte o una tasca, ordenar amb ajuda els passos que s'ha de seguir, reconèixer si els han fet correctament i expressar les seues opinions sobre el resultat.</p>	<p>CEC CSC SIEE</p> <p>CEC CSC SIEE</p> <p>CEC CD</p> <p>CSC CAA SIE</p> <p>CAA SIE</p>

Bloc 3: LA MÚSICA, EL MOVIMENT I LA DANSA Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC

<p>Pràctica de tècniques bàsiques de moviment individual i jocs motors: pas de marxa, pas lateral, etc. Identificació i seguiment corporal de la pulsació i l'accent (caminar-palmes) en l'audició de peces instrumentals i cançons. Representació del fraseig musical amb ajuda del moviment. Realització de moviments fixos o inventats utilitzant diferents tipus d'estímul: visuals, verbals, sonors i musicals. Experimentació i utilització del compàs de dos temps i de tres temps en el desenrotllament d'improvisacions de moviments com a resposta a diferents estímuls sonors. Gaudi amb la realització d'activitats musicals en què intervé el moviment, sol i en grup. Confiança en les aportacions pròpies i dels altres en el desenrotllament de les activitats musicals amb moviment.</p>	<p>BL 3.1 Experimentar moviments fixos o inventats, sols o en grup, com a resposta a estímuls sonors i no sonors, representar la pulsació i l'accent amb el cos, disfrutant mentres ho fan i valorant les seues aportacions al grup.</p>	<p>CEC CSC CAA</p>
---	--	--

Curs 3r

Bloc 1: ESCOLTA Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Curiositat per descobrir i experimentar amb les possibilitats sonores del propi cos i la veu. Reconeixement auditiu de diferents combinacions de les qualitats del so (fort/curt; llarg/agut/dèbil, etc). Classificació dels instruments musicals per famílies (corda, vent metall, vent fusta i percussió). Agrupacions musicals de l'entorn pròxim (bandes, rondalles, etc.). Reconeixement visual d'alguns instruments musicals del folklore. Identificació i reconeixement dels matisos dinàmics bàsics: f-p en audicions musicals. Audició de cançons i peces vocals i instrumentals de diferents tipus. Valoració del silenci com a element indispensable durant l'audició musical. Identificar i experimentar el ritme en l'audició de peces musicals diverses, diferenciant ritmes binaris i ternaris. El <i>tempo</i> musical: ràpid/lent. Audició d'escala i intervals consonants i dissonants. Reconeixement i representació gràfica de dissenys melòdics diversos. Seguiment de la forma través de musicogrames. La forma <i>lied</i> (ABA) i el cànon a dos veus. Audició i reconeixement d'una selecció de peces musicals de distints gèneres, estils i autors, especialment dels segles XVII i XVIII. Valoració i gaudi amb l'audició de distintes obres musicals. Actitud atenta i silenciosa durant l'audició musical en els diferents contextos. Interés i comentari raonat de la música de diferents gèneres i estils. Busca guiada d'informació de fonts preseleccionades en diferents mitjans (específiques de la tasca), a través de preguntes, valorant-ne la veracitat. Obtenció d'informació de manera guiada de ferramentes digitals de busca, visualització i reproducció multimèdia (navegadors web, visualitzadors de documents, reproductors multimèdia, etc.) en dispositius TIC. Reconeixement dels principis pels quals es regulen els drets d'ús i distribució de la informació. Comprensió de la informació verbal i no verbal d'exposicions, instruccions de l'àmbit escolar, familiar i social. Escolta activa respectant el torn de paraula i les normes de cortesia. Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Adaptació als canvis. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos. Ús d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu. Busca d'orientació o ajuda quan es necessita. Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea.</p>	<p>BL 1.1 Descobrir i reconèixer sons produïts amb el cos i la veu, i identificar visualment les famílies orquestrals, alguns instruments del folklore i agrupacions de l'entorn, i auditivament dinàmiques f-p, utilitzant l'escolta activa de peces variades i valorant el silenci.</p> <p>BL 1.2 Reconèixer, per mitjà de l'escolta activa de fragments i obres senzilles, ritmes binaris i ternaris, <i>tempos</i> ràpids i lents, i dissenys melòdics diversos, així com la forma <i>lied</i>, utilitzant el llenguatge musical.</p> <p>BL 1.3 Reconèixer exemples variats d'obres de diferents gèneres i estils de la nostra cultura, a través d'audicions en l'aula i el centre, mostrant un comportament adequat, i expressar opinions raonades de manera escrita i verbalment, a través de diàlegs i debats.</p> <p>BL 1.4 Buscar i seleccionar informació de manera guiada i crítica a la seua validesa en diferents mitjans sobre el so i sobre diferents manifestacions musicals.</p> <p>BL 1.5 Captar el sentit global de textos orals reconeixent idees principals i secundàries i participar en conversacions i assemblees, i utilitzar el diàleg per a resoldre conflictes interpersonals exposant idees i opinions, mantenint el tema i ordenant el discurs amb frases curtes i ben construïdes.</p> <p>BL 1.6 Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància, adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, demanant ajuda si la necessita.</p> <p>BL 1.7 Reconèixer i utilitzar el vocabulari de l'àrea quan treballa amb els seus companys i companyes en activitats cooperatives i per a explicar el procés seguit quan es fan les tasques d'aprenentatge.</p>	<p>CEC CMCT</p> <p>CEC</p> <p>CEC CSC CCLI</p> <p>CAA CD</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p>

Bloc 2: LA INTERPRETACIÓ MUSICAL Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Exercici per al control de la respiració i la relaxació dels músculs facials.</p>	<p>BL 2.1 Interpretar amb veu natural cançons i cànons de l'àmbit del nivell sol i en grup, cuidant la respiració i la higiene vocal, i</p>	<p>CEC CSC</p>

<p>Interès per la higiene de l'aparell fonador. Ampliació del repertori de cançons a l'unison. Interpretació i memorització de cànons i cançons sobre la forma ternària (ABA), sol i en grup. Improvisació de senzilles seqüències vocals per a textos, cançons o danses cuidant la coordinació i sincronització. Interpretació vocal de cançons a partir de la lectura en el pentagrama ampliant la gamma de figures musicals: blanca, silenci de blanca, corxera i silenci de corxera i les notes d-r-m-f-s-l en compassos de dos, tres o quatre temps. Ampliació del cançoner de classe incloent-hi cançons d'actualitat de l'entorn. Interès per les aportacions pròpies i alienes en les situacions d'interpretació vocal. Hàbit de cantar suaument i amb veu natural. Pràctica de jocs i exercicis que desenrotllen una tècnica instrumental adequada amb els instruments de l'aula: precisió rítmica i atac simultani i altern de baquetes. Iniciació a l'estudi de la flauta dolça cuidant la posició corporal i l'emissió de l'aire. Interpretació instrumental i memorització de cànons i peces instrumentals de dificultat progressiva i sobre la forma ternària (ABA) sol i en grup. Improvisació d'acompanyaments rítmics i melòdics per a textos, cançons o danses cuidant la coordinació i la sincronització amb el grup. Interpretació instrumental i amb el propi cos d'obres apreses per imitació o a partir de la lectura en el pentagrama, en què intervinguen les figures musicals de blanca, silenci de blanca, negra, silenci de negra, corxera i silenci de corxera i les notes d-r-m-f-s-l en compassos de dos, tres o quatre temps. Interpretació amb els instruments de l'aula dels matisos dinàmics bàsics f-p i del <i>tempo</i> musical ràpid/lent. Responsabilitat en la interpretació instrumental en grup, i cura i bon ús dels instruments. Reconeixement i identificació d'instruments musicals i gravacions per mitjà de programari didàctic multimèdia. Gravació en àudio digital de les interpretacions musicals de l'aula per mitjà d'una gravadora o un dispositiu mòbil. Gravació en vídeo d'actuacions musicals de classe. Utilització de programari lliure d'educació auditiva. Iniciació a la notació musical digital amb programari lliure. Desenrotllament de projectes en equip, complint amb la part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Sensibilitat i valoració de les aportacions dels altres. Regulació i canvi de les pròpies emocions. Planificació de projectes individuals o col·lectius. Organització i avaluació d'un projecte així com del producte amb ajuda del professorat.</p>	<p>manifestant interès per les aportacions pròpies i alienes.</p> <p>BL 2.2 Interpretar amb els instruments, amb el propi cos i amb la flauta dolça cançons i cànons de l'àmbit del nivell cuidant la tècnica instrumental, i improvisar acompanyaments rítmics i melòdics, mostrant responsabilitat en la interpretació en grup.</p> <p>BL 2.3 Explorar les possibilitats didàctiques del programari lliure per a aprofundir en els coneixements del llenguatge musical i la notació, i fer gravacions d'actuacions musicals realitzades en classe.</p> <p>B</p> <p>L 2.4 Participar en equips de treball fent la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes, reconeixent el seu rol, confiant en les seues possibilitats i en les dels seus companys, i regulant les seues emocions davant dels conflictes.</p> <p>BL 2.5 Planificar la realització d'un producte o una tasca, proposant un pla ordenat d'accions, i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb les orientacions del professorat.</p>	<p>SIEE</p> <p>CEC CSC SIEE</p> <p>CEC CD</p> <p>CSC CAA SIE</p> <p>CAA SIE</p>
---	--	---

Bloc 3: LA MÚSICA, EL MOVIMENT I LA DANSA Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Pràctica de tècniques bàsiques de moviment individual i jocs motors: pas botat, pas a tres, postura corporal, control de l'energia i del moviment, etc. Interpretació de senzilles coreografies i danses grupals adequades al nivell, memoritzant les seqüències de moviments. Identificació i seguiment corporal del ritme de cançons i peces instrumentals. Identificació i seguiment de ritmes binaris i ternaris. Aplicació dels coneixements musicals adquirits en la creació de senzilles improvisacions de moviments per a compassos de dos, tres i quatre temps. Improvisació de moviments per a representar els matisos dinàmics bàsics f-p, el <i>tempo</i> musical ràpid/lent i la forma musical a partir de l'escolta. Interès i gaudi per la pràctica del moviment i la dansa.</p>	<p>BL 3.1 Interpretar i memoritzar coreografies i danses grupals senzilles, seguir el ritme de cançons amb el cos i improvisar moviments per a compassos de dos, tres i quatre temps, mantenint un interès i un gaudi amb la pràctica.</p>	<p>CEC CAA CSC</p>

Curs 4t

Bloc 1: ESCOLTA Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Audició d'obres interpretades amb percussió corporal i objectes quotidians.</p>	<p>BL 1.1 Diferenciar instruments reconeixent el tipus de material i el mode d'acció, i identificar auditivament les famílies orquestrals</p>	<p>CEC CMCT</p>

<p>L'orquestra. Audició de peces interpretades per orquestres de diversa grandària. Reconeixement visual i auditiu de cada família d'instruments orquestrals. Identificació i reconeixement auditiu dels matisos dinàmics: f-mf-mp-p. Audició de peces vocals i instrumentals de major complexitat. Audició i classificació dels registres de la veu humana: soprano, contralt, tenor i baix. Valoració del silenci com a element indispensable per a l'exercici de l'atenció durant l'audició musical. Reconeixement de la subdivisió binària i ternària en l'audició de peces musicals diverses, de començament tètic i anacrústic. Reconeixement auditiu de <i>tempo</i>: <i>allegro</i>, <i>andante</i>, <i>adagio</i>. L'escala musical. Escales pentatòniques. Discriminació auditiva d'escalles en mode major i menor. Seguiment de la forma través de musicogrames i partitures que es corresponguen amb el nivell aconseguit en els altres blocs. La forma rondó i el cànon a tres veus. Audició i reconeixement d'una selecció de peces musicals de distints gèneres, estils i autors, especialment dels segles XVI al XIX. Valoració del patrimoni musical i gaudi amb l'audició d'obres, amb actitud oberta a noves propostes. Actitud atenta i silenciosa, i respecte a les normes de comportament durant l'audició musical en els diferents contextos. Interès per assistir i participar diferents actuacions musicals en viu: festivals, celebracions, concerts. Interès i comentari raonat de la música de diferents gèneres i estils, respectant les opinions i els gustos aliens. Selecció d'informació de manera autònoma de fonts variades proporcionades pel professorat. Obtenció d'informació de manera guiada per mitjà de ferramentes digitals de busca, visualització i reproducció multimèdia (navegadors web, visualitzadors de documents, reproductors multimèdia, etc.) en dispositius TIC. Respects per les llicències d'ús, modificació i distribució de continguts reutilitzats generats per altres. Anàlisi d'informació verbal i no verbal d'exposicions, descripcions, instruccions. Escolta activa amb empatia respectant el contingut del discurs de l'interlocutor. Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Adaptació als canvis. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos. Ús d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Busca d'orientació o ajuda quan es necessita de manera precisa. Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea.</p>	<p>i les agrupacions i instruments de l'entorn, discriminant dinàmiques f-mf-mp-p per mitjà de l'escolta atenta i silenciosa de peces variades.</p> <p>BL 1.2 Reconèixer, per mitjà de l'escolta activa de fragments i obres de més complexitat, ritmes tètics i anacrústics, els <i>tempo</i> bàsics, el mode major i menor, així com la forma rondó, utilitzant el llenguatge musical adequat.</p> <p>BL 1.3 Reconèixer i apreciar exemples variats d'obres de diferents estils i autors de la nostra cultura, a través d'audicions en l'aula i el centre, mostrant un comportament adequat en cada moment, i expressar opinions raonades verbalment i de manera escrita, amb actitud oberta i respectuosa davant dels gustos aliens.</p> <p>BL 1.4 Buscar informació de manera guiada en diferents mitjans i seleccionar-la de manera crítica respecte a la seua validesa sobre el so, la seua edició i sobre diferents manifestacions musicals.</p> <p>BL 1.5 Captar el sentit global i analitzar de manera crítica i tenint en compte la intenció de l'emissor textos orals reconeixent idees principals, secundàries i dades específiques rellevants i participar en conversacions, entrevistes, diàlegs per a resoldre conflictes i col·loquis sobre temes escolars i expressant les seues idees i opinions de manera ordenada.</p> <p>BL 1.6 Seguir instruccions de tasques d'aprenentatge mantenint l'atenció mentres les fa adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, demanant ajuda si la necessita.</p> <p>BL 1.7 Interpretar i utilitzar el vocabulari de l'àrea quan intercanvia informacions amb els seus companys i companyes o amb els adults, per a explicar el procés seguit quan fa les tasques d'aprenentatge i expressar el que ha après en el procés d'avaluació de les tasques fetes.</p>	<p>CEC</p> <p>CEC CSC CCLI</p> <p>CAA CD</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p>
--	--	--

Bloc 2: LA INTERPRETACIÓ MUSICAL Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Exercicis per a l'augment de la capacitat respiratòria, la relaxació de la cintura escapular, muscles i coll. Exercicis per a la millora de l'entonació. Ampliació del repertori de cançons a l'uníson, diferenciant l'estrofa i la tornada. Interpretació vocal de cançons a partir de la lectura en el pentagrama o per imitació, ampliant el repertori amb les figures musicals de redona, silenci de redona i semicorxera, i amb les notes si-d' en compassos de subdivisió binària i ternària. Improvisació en grup d'efectes vocals combinant diferents duracions i timbres. Interpretació de cànons a tres veus. Ampliació del cançoner de classe incloent-hi fragments o adaptacions de peces clàssiques. Coordinació i sincronització individual i col·lectiva en la interpretació vocal. Responsabilitat en la interpretació vocal en grup i respecte per les aportacions dels altres i per la persona que assumix la direcció. Consolidació d'una tècnica instrumental adequada amb els instruments de l'aula: precisió i independència de mans. Consolidació d'una tècnica apropiada en l'ús de la flauta dolça: respiració, fraseig i articulació. Interpretació instrumental i memorització de cànons i obres de</p>	<p>BL 2.1 Interpretar cançons i cànons a tres veus que puguem contindre l'escala completa a partir de la lectura en el pentagrama o per imitació, així com improvisar en grup diversos efectes amb la veu, de manera sincronitzada i respectant les aportacions de la persona que dirigeix.</p> <p>BL 2.2 Interpretar amb els diversos instruments, refermant la tècnica, obres de l'àmbit del nivell, així com improvisar amb l'escala pentatònica, i iniciar-se en la creació de peces a partir dels elements del llenguatge musical treballat, respectant les aportacions dels altres i de la persona que dirigeix.</p> <p>BL 2.3 Explorar les possibilitats de l'edició d'àudio digital per a crear un CD amb interpretacions pròpies de l'aula, i utilitzar el programari lliure com a suport per a la interpretació, l'audició i la notació musical.</p> <p>BL 2.4 Participar en equips de treball fent la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes, acceptant el rol, fent aportacions i ajudant els altres membres del grup i expressant les seues emocions davant dels conflictes de manera respectuosa.</p> <p>BL 2.5 Planificar la realització d'un producte o una tasca</p>	<p>CEC CSC SIEE</p> <p>CEC CSC SIEE</p> <p>CEC CD</p> <p>CSC CAA SIE</p> <p>CAA SIE</p>

<p>progressiva dificultat i sobre la forma rondó, cuidant la coordinació i la sincronització amb el grup.</p> <p>Interpretació instrumental i amb el propi cos (ritme) d'obres a partir de la lectura en el pentagrama en què intervinguen les figures musicals de redona, silenci de redona i semicorxera, i les notes si-do.</p> <p>Aplicació dels elements i procediments del llenguatge musical treballats, a produccions pròpies.</p> <p>Improvisació de peces instrumentals a partir de l'ús de l'escala pentatònica.</p> <p>Responsabilitat en la interpretació vocal en grup i respecte per les aportacions dels altres i per la persona que assumeix la direcció.</p> <p>Gravació i edició en àudio digital de les interpretacions musicals de l'aula per mitjà de programes específics.</p> <p>Creació, còpia i difusió d'un CD propi amb les gravacions fetes.</p> <p>Utilització de programari lliure per a l'escolta d'acompanyaments instrumentals i vocals (tipus karaoke).</p> <p>Aprofundiment en la notació musical digital amb programari lliure.</p> <p>Iniciació a programes seqüenciadors com a recurs per a l'audició didàctica.</p> <p>Cura i manteniment dels dispositius.</p> <p>Desenrotllament de projectes en equip, transformant idees en accions i complint amb la part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Ajuda, treballar amb tots, acceptació de tots. Control de l'expressió de sentiments i emocions en conflictes.</p> <p>Planificació i organització de projectes individuals o col·lectius.</p> <p>Organització i gestió d'un projecte. Selecció d'informació tècnica i materials. Avaluació del projecte i del producte amb ajuda de guies. Millora del producte i el procés després de l'avaluació.</p>	<p>proposant un pla ordenat d'accions, seleccionar els materials i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb ajuda de guies per a l'observació.</p>
---	--

Bloc 3: LA MÚSICA, EL MOVIMENT I LA DANSA Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Pràctica de tècniques bàsiques de moviment grupal: figures de dansa en fila i en cercle, desplaçament per parelles i en xicotets grups, ball en parelles, coordinació amb el grup...</p> <p>Traducció a moviment de representació d'elements musicals com la forma, el ritme i la melodia.</p> <p>Interpretació de danses tradicionals valencianes.</p> <p>Invençió de coreografies per a cançons i peces musicals de diferents estils, individual i en grup.</p> <p>Valoració de la dansa com a aportació al patrimoni cultural i en relació amb altres arts escènogràfiques.</p>	<p>BL 3.1 Improvisar coreografies que representen la forma, el ritme i la melodia d'obres escoltades i treballades en l'aula, i interpretar danses tradicionals valencianes valorant-ne l'aportació al patrimoni cultural.</p>	<p>CEC CSC CAA</p>

Curs 5t

Bloc 1: ESCOLTA Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Reconeixement visual i denominació dels instruments de cada família orquestral i de la música popular urbana.</p> <p>Agrupacions musicals: solista, duo, trio, quartet, cor: audició i identificació.</p> <p>Audició i identificació dels registres de les veus humanes.</p> <p>Identificació auditiva de fluctuacions dinàmiques <i>crescendo</i> i <i>decrescendo</i>.</p> <p>Audició de música vocal i instrumental de diferents estils i èpoques.</p> <p>Valoració del silenci com a element indispensable per a l'exercici de l'atenció durant l'audició musical.</p> <p>Sensibilització davant de l'atenció del medi ambient sonor escolar.</p> <p>Audició i reconeixement de ritmes regulars, polirítmies i ritmes lliures.</p> <p>Experimentació i identificació de síncopes i contratemps en cançons i peces senzilles.</p> <p>Reconeixement auditiu de <i>tempos: vivace</i> i llarg.</p> <p>Escala diatònica: experimentació i identificació. To i semitò.</p> <p>Acords de tònica, dominant i subdominant. Arpegis. Audició de cançons acompanyades.</p> <p>Cadències. Identificació auditiva de la cadència perfecta.</p> <p>Seguiment de la forma través de musicogrames i partitures.</p> <p>Les formes compostes: el concert i la <i>suite</i>.</p> <p>Audició i reconeixement d'una selecció de peces musicals de</p>	<p>BL 1.1 Identificar visualment els principals instruments de l'orquestra i auditivament els registres de la veu humana i algunes agrupacions musicals de diversa grandària i timbre, així com els canvis dinàmics progressius, reconeixent els excessos acústics i reaccionant-hi.</p> <p>BL 1.2 Analitzar l'organització d'obres musicals senzilles identificant auditivament polirítmies i ritmes lliures, notes a contratemps i síncopes, <i>tempos</i> llargs i <i>vivace</i>, i diferenciar l'escala pentatònica de la diatònica, utilitzant el llenguatge musical adequat.</p> <p>BL 1.3 Reconèixer i valorar exemples musicals i audiovisuals variats de la nostra cultura en diferents contextos dins i fora del centre, a través de diversos suports tecnològics, mostrant respecte i interès pel patrimoni, i expressar opinions amb actitud oberta respecte a les diferents cultures.</p> <p>BL 1.4 Buscar, seleccionar i organitzar informació, amb supervisió, en diferents mitjans de manera crítica respecte a la seua validesa sobre el so, la seua edició i sobre diferents manifestacions musicals.</p> <p>BL 1.5 Captar el sentit global i analitzar de manera crítica textos orals reconeixent idees secundàries i detalls rellevants inferint el</p>	<p>CEC CMCT</p> <p>CEC</p> <p>CEC CSC CCLI</p> <p>CAA CD</p> <p>CCLI CSC</p>

<p>distints gèneres, estils i autors, especialment des del segle XV fins a principis del XX. Interés per l'audició i comentari, amb actitud oberta, d'obres musicals de distints estils i cultures. Interés i valoració del paper de la música en contextos audiovisuals: publicitat, cine, dibuixos animats, vídeos... Actitud atenta i silenciosa, i respecte a les normes de comportament durant l'audició musical en els diferents contextos. Interés per assistir a diferents actuacions musicals en directe i participar-hi: festivals, celebracions, concerts, etc. Gaudi i valoració de la importància de l'atenció i difusió del patrimoni musical comú.</p> <p>Selecció i organització d'informació de fonts variades donant compte de diverses referències bibliogràfiques.</p> <p>Obtenció d'informació per mitjà de ferramentes digitals de busca, visualització i reproducció multimèdia aplicant estratègies de filtratge senzilles en dispositius TIC.</p> <p>Respecte per les llicències d'ús, modificació i distribució de continguts reutilitzats generats per altres.</p> <p>Anàlisi d'informació verbal i no verbal d'exposicions, descripcions, instruccions i textos orals en què s'expressen opinions i preferències (debats).</p> <p>Respecte al moderador i ús del diàleg per a resoldre conflictes interpersonals, escoltant activament, identificant i respectant les emocions i el contingut del discurs de l'interlocutor.</p> <p>Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Adaptació als canvis. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos. Aprenentatge autònom. Ús d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes.</p> <p>Obtenció i ús eficaç de la informació. Busca d'orientació o ajuda quan la necessita de manera precisa.</p> <p>Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea.</p>	<p>sentit de valors no explícits, i participar en debats i col·loquis sobre temes pròxims a la seua experiència exposant i reformulant de manera organitzada les seues opinions amb un llenguatge respectuós.</p> <p>BL 1.6 Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració i l'esforç mentre les fa, adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, intentant resoldre els dubtes pels seus propis mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda si la necessita.</p> <p>BL 1.7 Interpretar i utilitzar el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu per a intercanviar informacions amb els seus companys i companyes o amb els adults, per a explicar el procés seguit quan fa les tasques d'aprenentatge, avaluar el resultat dels seus aprenentatges i dels dels seus companys i companyes i presentar el seu treball en públic.</p>	<p>CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p>
---	--	---

Bloc 2: LA INTERPRETACIÓ MUSICAL Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Atenció de l'expressió vocal quant a la respiració i l'entonació. Exercicis de dicció sobre consonants, i de vocalització i ressonància per a projectar la veu.</p> <p>Interpretació d'obres vocals de dificultat progressiva i de distintes èpoques i cultures de manera individual i col·lectiva, adaptant-se al grup i tenint en compte les indicacions del director.</p> <p>Interpretació d'obres vocals a dos veus (bicínies).</p> <p>Experimentació i utilització, per mitjà de la lectura musical, de les estructures rítmiques que combinen corxeres i semicorxeres en el mateix temps, la lligadura, el punt, la síncope, l'anacrusi i el calderó, la repetició primera i segona vegada, <i>da capo</i> i <i>a fine</i> en l'exercici d'activitats musicals vocals.</p> <p>Interpretació i lectura de totes les notes de l'escala en cançons.</p> <p>Ampliació del cançoner de classe incloent-hi fragments o adaptacions de peces clàssiques i creacions pròpies.</p> <p>Improvisació sobre l'escala diatònica i creació de peces vocals a partir de l'ús d'esta.</p> <p>Valoració dels processos expressius i dels resultats de les produccions musicals per a buscar-ne la millora.</p> <p>Perfeccionament i precisió en la tècnica instrumental adequada amb els instruments, així com observar una atenció en el manteniment.</p> <p>Interpretació d'obres instrumentals de dificultat progressiva i de distintes èpoques i cultures, adaptant-se al grup i tenint en compte les indicacions del director.</p> <p>Utilització de les estructures melòdiques treballades, i de les rítmiques que combinen corxeres i semicorxeres en el mateix temps, la lligadura, el punt, la síncope, l'anacrusi i el calderó, la repetició primera i segona vegada, <i>da capo</i> i <i>a fine</i> en l'exercici d'activitats musicals instrumentals.</p> <p>Improvisació sobre l'escala diatònica i creació de peces instrumentals a partir de l'ús d'esta.</p> <p>Creació d'introduccions, interludis i codes, i d'acompanyaments instrumentals per a cançons.</p> <p>Interés i gaudi pel treball cooperatiu en la creació grupal.</p> <p>Valoració dels processos expressius i dels resultats de les produccions musicals per a buscar-ne la millora.</p> <p>Extracció i edició de la música d'un CD d'àudio per mitjà de programari lliure.</p>	<p>BL 2.1 Interpretar obres vocals de distintes èpoques i cultures cuidant la tècnica vocal i l'expressió, i improvisar i crear cançons senzilles i peces vocals que utilitzen les notes de l'escala diatònica, valorant els processos i els resultats per a buscar la millora d'estos.</p> <p>BL 2.2 Interpretar obres instrumentals de distintes èpoques i cultures buscant el perfeccionament tècnic, i improvisar i crear obres que utilitzen els elements del llenguatge musical treballats, valorant els processos i els resultats per a buscar la millora d'estos, gaudint pel treball cooperatiu en la creació grupal.</p> <p>BL 2.3 Utilitzar el programari lliure per a l'extracció d'un CD d'àudio i aprofundir en les possibilitats de l'edició i creació digital, diferenciant les característiques dels arxius MIDI i àudio i discriminant-los per mitjà de l'audició.</p> <p>BL 2.4 Actuar de manera eficaç en equips de treball, acceptant el seu rol i la seua tasca i esforçant-se per aconseguir metes comunes, fent aportacions i valorant-ne les dels altres, utilitzant el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.</p> <p>BL 2.5 Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials, modificar-lo mentre es desenrotlla, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació.</p>	<p>CEC CSC SIEE</p> <p>CEC CSC SIEE</p> <p>CEC CD</p> <p>CSC CAA SIE</p> <p>CAA SIE</p>

<p>Aprofundiment en l'edició d'àudio digital a través de programes informàtics per a fer canvis de: velocitat, intensitat, tons, <i>tempo</i>, <i>fade in i out</i>, etc., en sonoritzacions i altres propostes.</p> <p>Tipus d'arxius de so: MIDI i àudio. Discriminació auditiva d'arxius MIDI i àudio d'una mateixa obra.</p> <p>Creació d'una melodia amb la tauleta tàctil utilitzant alguna aplicació mòbil apropiada per a sonorització de poemes o textos.</p> <p>Utilització de programes seqüenciadors com a recurs per a la creació.</p> <p>Coneixement de les normes que regulen la propietat intel·lectual.</p> <p>Desenrotllament de projectes en equip, transformant idees en accions i complint amb la seua part del treball en tasques que impliquen diversos companys.</p> <p>Col·laboració i compartició de plans, informació i recursos.</p> <p>Sensibilitat i comprensió dels punts de vista dels altres.</p> <p>Planificació, organització i gestió de projectes individuals o col·lectius. Establiment d'estratègies de supervisió. Selecció de la informació tècnica i els materials. Presa de decisions i calibratge d'oportunitats i riscos. Avaluació del projecte i el producte amb ajuda de guies. Millora del producte i el procés després de l'avaluació.</p>		
--	--	--

Bloc 3: LA MÚSICA, EL MOVIMENT I LA DANSA Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Interpretació amb execució precisa de danses tradicionals espanyoles.</p> <p>Creació en grup de coreografies amb els elements del llenguatge musical treballats i a partir de músiques d'estils variats.</p> <p>Valoració de la dansa com a forma d'interacció social.</p>	<p>BL 3.1 Interpretar danses espanyoles i crear en grup coreografies pròpies amb els elements del llenguatge musical treballats, i amb músiques i estils variats, valorant la importància de la dansa com a forma d'interacció social.</p>	<p>CEC CSC CAA SIEE</p>

Curs 6t

Bloc 1: ESCOLTA Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Reconeixement auditiu de diversos instruments de cada família orquestral.</p> <p>Reconeixement visual d'alguns instruments electrònics i d'altres cultures.</p> <p>Identificació i reconeixement auditiu dels matisos dinàmics: ff-mf-mp-p-pp.</p> <p>Audició de música coral de diferents estils i èpoques.</p> <p>Audició de peces interpretades per solistes, cor i orquestra.</p> <p>Valoració del silenci com a element indispensable per a l'exercici de l'atenció durant l'audició musical.</p> <p>Identificació d'agressions acústiques de l'entorn i contribució activa a la disminució d'estes i al benestar personal i col·lectiu.</p> <p>Audició d'obres contemporànies o fragments de timbres i ritmes complexos.</p> <p>Audició i identificació de canvis de <i>tempo</i>: <i>accelerando</i> i <i>ritardando</i>.</p> <p>Audició d'exemples d'obres amb canvis de compàs i melodies de divers caràcter expressiu.</p> <p>Audició i identificació d'alguns matisos d'articulació: <i>legato</i> i <i>staccato</i>.</p> <p>Acords majors i menors. Audició de cançons acompanyades de diversos estils i amb acords de major complexitat.</p> <p>Seguiment de la forma través de musicogrames i partitures corresponents al nivell.</p> <p>Introducció i coda: audició d'exemples i identificació.</p> <p>Audició i reconeixement d'una selecció de peces musicals de distints gèneres, estils i autors, des de l'Edat Mitjana al segle XXI.</p> <p>Audició i reconeixement d'una selecció de peces de música espanyola.</p> <p>Interés per l'audició i comentari, amb actitud oberta, d'obres musicals de distints estils i cultures, en especial les de l'època contemporània.</p> <p>Valoració i interès per altres gèneres com el flamenc i el <i>jazz</i>, relacionant-los amb l'entorn social en què sorgixen i es desenrotllen.</p> <p>Interés per participar en tot tipus d'actuacions musicals en viu: festivals, concerts, representacions teatrals (musicals, òperes).</p> <p>Diferenciació i valoració de les funcions socials de la música: festes, cerimònies, himnes, ritus, ball, audiovisuals.</p>	<p>BL 1.1 Identificar auditivament diversos instruments de l'orquestra, i visualment alguns instruments electrònics i d'altres cultures, així com canvis dinàmics des del ff al pp, valorant els efectes perniciosos de les agressions acústiques, contribuint activament a la disminució.</p> <p>BL 1.2 Analitzar l'organització d'obres musicals senzilles identificant auditivament canvis de <i>tempo</i>, <i>legatos</i> i <i>staccatos</i>, i descobrir cadències i acords en acompanyaments, així com introduccions i xicotetes codes, utilitzant el llenguatge musical adequat.</p> <p>BL 1.3 Reconèixer i valorar exemples de totes les etapes de la música occidental, participant en diversos tipus de representacions musicals, i mostrar interès i respecte quan s'expressen opinions sobre "altres músiques" i cultures, valorant la riquesa que aporten al patrimoni comú.</p> <p>BL 1.4 Buscar, seleccionar i organitzar informació, amb supervisió, en diferents mitjans de manera contrastada sobre el so, la seua edició i sobre diferents manifestacions musicals.</p> <p>BL 1.5 Captar el sentit global i analitzar de manera crítica textos orals, deduint el significat de paraules pel context i extraient-ne conclusions. Participar en debats, col·loquis i exposicions adoptant els diferents rols i utilitzant el diàleg per a resoldre conflictes interpersonals exposant de manera organitzada el seu discurs i utilitzant un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BL 1.6 Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració mentres les fa, mostrar perseverança i flexibilitat davant dels reptes i dificultats, esforçant-se i mantenint la calma i la motivació, intentant resoldre els dubtes pels seus propis mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda si la necessita.</p> <p>BL 1.7 Interpretar i utilitzar el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu per a analitzar i intercanviar informacions amb altres alumnes o amb els adults, explicar el procés i avaluar el resultat dels seus aprenentatges i dels dels companys i companyes, fer propostes raonades per a millorar-les i presentar el treball en</p>	<p>CEC CMCT</p> <p>CEC</p> <p>CEC CSC CCLI</p> <p>CAA CD</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p>

<p>Seleccionar i organitzar la informació de fonts variades, contrastant-ne la fiabilitat.</p> <p>Busca, visualització i reproducció multimèdia per mitjà de ferramentes digitals, aplicant estratègies de filtratge senzilles en dispositius TIC.</p> <p>Respecte per les llicències d'ús, modificació i distribució de continguts reutilitzats generats per altres.</p> <p>Anàlisi d'informació verbal i no verbal d'exposicions, descripcions, instruccions, conferències breus, i textos orals en què s'expressen opinions i preferències (debats).</p> <p>Escolta activa, incorporant les intervencions dels altres i respectant els sentiments i el contingut del discurs de l'interlocutor.</p> <p>Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Regulació de la perseverança, flexibilitat, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació abans, durant i després del procés d'aprenentatge. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos. Aprenentatge autònom. Ús d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes.</p> <p>Obtenció i ús eficaç d'informació. Busca d'orientació o ajuda quan es necessita de manera precisa.</p> <p>Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea.</p>	<p>públic.</p>
--	----------------

Bloc 2: LA INTERPRETACIÓ MUSICAL. Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Atenció i millora de la tècnica vocal per a aconseguir una expressió vocal ajustada.</p> <p>Exercicis diversos d'articulació i vocalització per a millorar la ressonància i projecció de la veu.</p> <p>Interpretació d'obres vocals buscant una precisió en l'execució.</p> <p>Interpretació d'obres vocals a tres veus.</p> <p>Creació de peces musicals i acompanyaments vocals a partir de l'ús de l'escala, així com dels coneixements rítmics i melòdics treballats en el nivell.</p> <p>Adaptació de textos a la melodia d'obres musicals conegudes, i creació de melodies a partir de textos diversos.</p> <p>Gravació de la música vocal interpretada en l'aula i comentari, i valoració del procés i del resultat.</p> <p>Interès per les aportacions pròpies en les situacions d'interpretació i creació vocal.</p> <p>Avaluació dels processos expressius i dels resultats de les produccions musicals per a buscar la millora d'estos.</p> <p>Perseverança en la pràctica instrumental per a millorar la interpretació del repertori estudiat, buscant una precisió més gran en l'execució.</p> <p>Interpretació d'obres amb la flauta ampliant al registre agut, cuidant el fraseig i l'articulació.</p> <p>Creació d'acompanyaments instrumentals a partir d'acords de tònica, dominant i subdominant, per a melodies conegudes.</p> <p>Creació de peces musicals instrumentals buscant varietat expressiva.</p> <p>Construcció d'instruments senzills amb objectes d'ús quotidià o amb material de reciclatge.</p> <p>Gravació de la música interpretada en l'aula. Comentari i valoració del resultat obtingut.</p> <p>Interès per les aportacions pròpies en les situacions d'interpretació i creació instrumental.</p> <p>Avaluació dels processos expressius i dels resultats de les produccions musicals per a buscar la millora d'estos.</p> <p>Tipus de format d'àudio digital sense comprimir (WAV) i comprimits (OGG i MP3).</p> <p>Utilització d'un programa d'edició d'àudio per a experimentar amb els diferents formats, aplicar-lo en sonoritzacions i creacions i compartir el resultat amb altres companys.</p> <p>Utilització d'aplicacions mòbils educatives per a la creació i improvisació musicals.</p> <p>Creació d'acompanyaments senzills utilitzant un seqüenciador.</p> <p>Respecte i aplicació de les normes que regulen la propietat intel·lectual.</p> <p>Desenrotllament de projectes en equip, transformant idees en accions. Presa de decisions, calibrant oportunitats i riscos. Sentit del treball en una tasca complexa que afecta diverses persones.</p> <p>Estimulació de l'entusiasme per les perspectives i els objectius compartits. Sensibilitat i comprensió dels punts de vista dels</p>	<p>BL 2.1 Interpretar peces vocals ajustant la tècnica vocal a l'expressió musical, i improvisar i crear cançons a partir de textos, així com adaptar textos propis a melodies conegudes, valorant els processos i els resultats per a buscar la millora dels mateixos.</p> <p>BL 2.2 Interpretar amb precisió el repertori adquirit i crear acompanyaments i peces musicals d'expressivitat variada, així com iniciar-se en la construcció d'instruments amb objectes d'ús quotidià o material de reciclatge, avaluant els processos i els resultats per a buscar la millora dels mateixos.</p> <p>BL 2.3 Crear produccions musicals, acompanyaments i sonoritzacions senzilles utilitzant programari lliure amb dispositius electrònics i dispositius mòbils, i compartir el resultat amb altres companys, aprofitant els recursos que ofereixen les TIC.</p> <p>BL 2.4 Actuar de manera eficaç en equips de treball, participant en la planificació de metes comunes, prenent decisions raonades, responsabilitzant-se del seu rol i la seua tasca, fent propostes valuoses, reconeixent el treball alié i animant els altres membres del grup, utilitzant el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.</p> <p>BL 2.5 Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials i estimar el temps per a cada pas, adaptant-ho davant dels canvis i imprevistos, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació detallant les millores fetes.</p>	<p>CEC CSC SIEE</p> <p>CEC CSC SIEE</p> <p>CEC CD</p> <p>CSC CAA SIE</p> <p>CAA SIE</p>

<p>altres. Busca del consens i el suport dels altres. Planificació, organització i gestió de projectes individuals o col·lectius. Ús d'estratègies de supervisió. Selecció d'informació tècnica i de materials. Presa de decisions i calibratge d'oportunitats i riscos. Selecció de solucions originals als problemes. Transformació d'idees en accions. Selecció de criteris per a avaluar un projecte i un producte amb ajuda de guies. Reconeixement i aprenentatge dels errors propis. Millora del producte i del procés després de l'avaluació.</p>		
--	--	--

Bloc 3: LA MÚSICA, EL MOVIMENT I LA DANSA Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Interpretació amb execució precisa de danses tradicionals del món. Investigació sobre les danses que es ballen en l'entorn i que han perdurat al llarg del temps. Creació de coreografies grupals de manera individual amb tots els elements del llenguatge musical treballats i amb músiques d'estils variats. Valoració de la importància de la dansa en la continuïtat transgeneracional.</p>	<p>BL 3.1 Interpretar danses del món i crear coreografies grupals pròpies, de manera individual, amb els elements del llenguatge musical i amb músiques i estils variats, així com investigar les danses de l'entorn per a valorar la seua importància en la continuïtat transgeneracional.</p>	<p>CEC CSC CAA SIEE</p>

Continguts i criteris d'avaluació de l'àrea Educació Artística: Plàstica

Curs 1r

Bloc 1: EDUCACIÓ AUDIOVISUAL Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Tipus d'imatges visuals: imatge fixa i en moviment. El format de la imatge a partir dels elements representats i la distribució espacial. La imatge fixa com a unitat bàsica del missatge: fotografia, il·lustració i còmic. La fotografia. Identificació de persones i de l'entorn personal, familiar i escolar. La il·lustració de contes. Valor expressiu i comunicatiu de la imatge. El còmic. El dibuix seqüenciat com a mitjà per a contar una història. La imatge en moviment. Reconeixement de pel·lícules, vídeos i animacions. Lectura d'imatges fixes i en moviment de l'entorn personal, familiar i escolar. Alfabetització audiovisual: - Formes figuratives i geomètriques. - Distribució de formes en l'espai: superposició, dispersió, simplicitat, complexitat. - Relació figura-fons. - Les parts i el tot. - Estructures compositives (simetria i asimetria) Descripció de personatges, objectes i paisatges en les imatges fixes i audiovisuals de l'entorn personal, familiar i escolar. Elaboració de fotografies i imatges seqüenciades per a representar personatges, objectes i paisatges. Elaboració d'imatges fixes a partir d'elements configuratius i compositius del llenguatge visual: - Formes figuratives i geomètriques. - Distribució de formes en l'espai: superposició, dispersió, simplicitat, complexitat. - Relació figura-fons. Captura d'imatges amb dispositius TIC. Ús de dispositius de les TIC en la captura d'imatges.</p>	<p>BL1.1. Reconeixer fotografies, il·lustracions, còmics i imatges audiovisuals del seu entorn social personal, familiar i escolar identificant les característiques de format, seqüència, distribució espacial dels elements que els conformen i el significat del missatge que pretenen transmetre.</p> <p>BL1.2. Llegir i analitzar fotografies, il·lustracions, còmics i imatges audiovisuals del seu entorn personal, familiar i escolar per a descriure personatges, tipus d'escenaris, distribució en l'espai dels elements i relació entre la figura i el fons, expressant els seus gustos personals i preferències en diàlegs i assembles.</p> <p>BL1.3. Elaborar fotografies o imatges seqüenciades de temes del seu entorn personal, familiar i escolar utilitzant distints personatges i espais.</p> <p>BL1.4. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació per a capturar imatges i crear fotografies, il·lustracions o animacions senzilles de manera responsable.</p>	<p>CEC CSC</p> <p>CEC CCLI</p> <p>CEC SIEE</p> <p>CEC CD</p>

Bloc 2: EXPRESSIÓ PLÀSTICA Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Observació i interpretació dels entorns natural, artificial i imaginari a través de l'exploració dels elements bàsics del llenguatge visual. Exploració visual i tàctil d'objectes, imatges i formes: - Punt i línia. Utilització espontània. Agrupament i dispersió. Grafismes. Representació lliure de vivències - Pla. El pla com a suport. El pla com a forma, com a element</p>	<p>BL2.1 Observar i interpretar el seu entorn personal, familiar i natural pròxim per a representar emocions, idees, accions i situacions utilitzant els elements bàsics del llenguatge visual a través del joc i l'experimentació.</p> <p>BL2.2 Realitzar produccions artístiques experimentant amb les tècniques, els materials i els recursos tecnològics fent-ne un bon</p>	<p>CEC CAA</p> <p>CEC CAA</p>

<p>generador d'imatge. Formes irregulars, lliures (taques) geomètriques.</p> <p>- Color. Colors primaris i mescles. Colors llum. Experimentació i jocs amb transparències.</p> <p>Textures visuals i tàctils. Experimentació amb diversos materials naturals i artificials.</p> <p>Conceptes bàsics de la composició. Composicions simètriques i asimètriques. Interpretació del seu entorn segons la seua percepció visual natural i emocional.</p> <p>Perspectiva intuïtiva.</p> <p>Tècniques i materials de l'expressió plàstica:</p> <p>- Tècniques bidimensionals: dibuix, pintura, estampació, mixtes, <i>collage</i>.</p> <p>- Tècniques tridimensionals: modelatge, acoblament</p> <p>- Materials, útils i suports propis i de rebuig.</p> <p>Creació i manipulació de produccions artístiques per mitjà de recursos informàtics i tecnològics (fotocopiadora, escàner, càmera fotogràfica).</p> <p>Adquisició progressiva de la coordinació i precisió necessàries per a l'execució de les distintes tècniques de l'expressió plàstica.</p> <p>Domini i control de les distintes fases del procés creatiu:</p> <p>- Experimentació i investigació prèvies.</p> <p>- Imaginar projectes individuals o col·lectius, fer plans.</p> <p>Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea.</p> <p>Busca d'informació sobre les manifestacions artístiques i tècniques del nivell escolar.</p> <p>Fonts, formats i suports d'on s'obté la informació.</p> <p>Organització en diferents suports (físic i digital) i registres.</p> <p>Interès per les diferents tradicions i festes del seu entorn.</p> <p>Interès i gaudi de les possibilitats que ens ofereixen els diferents entorns artístics: museus, exposicions, artistes, galeries d'art.</p> <p>Respecte i valoració de les diferents professions relacionades amb les tradicions i l'expressió artística. Expressió de gustos i sensacions respecte a les tradicions i manifestacions artístiques del seu entorn pròxim.</p> <p>Compressió de la informació verbal i no verbal de textos orals com explicació breus de l'àmbit familiar, escolar i social.</p> <p>Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes.</p> <p>Desenrotllament de projectes en equip de manera guiada. Diàleg entre iguals dirigit.</p>	<p>ús i cuidant els acabats.</p> <p>BL2.3 Participar en el procés de planificació del desenrotllament d'un producte, ordenar amb ajuda els passos que s'ha de seguir i expressar les seues opinions sobre el resultat.</p> <p>BL2.4 Comprendre i utilitzar el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu responent a preguntes sobre els coneixements adquirits i quan explica en veu alta el que ha après.</p> <p>BL2.5 Obtindre informació en llocs del seu entorn familiar i escolar sobre les manifestacions artístiques que es treballen en el nivell educatiu per a utilitzar-los en processos creatius.</p> <p>BL2.6 Reconèixer i respectar algunes de les manifestacions artístiques més significatives que formen part de les tradicions culturals i festes locals expressant sensacions, gustos i experiències</p> <p>BL2.7 Captar el sentit global de textos orals i participar en diàlegs i conversacions guardant el torn de paraula, expressant els seus gustos i experiències responent a estímuls per a participar en la comunicació.</p> <p>BL2.8 Esforçar-se i mantindre l'atenció mentres fa una activitat sense abandonar quan li costa fer-la.</p> <p>BL2.9 Participar en equips de treball de manera guiada col·laborant amb altres membres del grup per a aconseguir metes comunes.</p>	<p>SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CEC CSC</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p>
--	--	--

Bloc 3: DIBUIX GEOMÈTRIC Curs 1r

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Observació de les formes geomètriques bàsiques en la naturalesa i en el seu entorn.</p> <p>Representacions utilitzant el cercle, el quadrat i el triangle.</p> <p>Realització de composicions utilitzant punts de diferent grandària i color.</p> <p>Experimentació de traçats amb algunes ferramentes del dibuix tècnic: regle, escaire, cartabó i transportador d'angles.</p> <p>Ús cuidados dels instruments i materials del dibuix geomètric.</p>	<p>BL3.1. Reconèixer en els objectes i espais reals les formes geomètriques bàsiques per a fer representacions utilitzant el cercle, quadrat i triangle.</p> <p>BL3.2. Reconèixer i utilitzar algun instrument propi del dibuix tècnic per a fer traçats lliures.</p>	<p>CEC CMCT</p> <p>CEC CAA</p>

Curs 2n

Bloc 1: EDUCACIÓ AUDIOVISUAL Curs 2n

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Tipus d'imatges visuals: imatge fixa i en moviment.</p> <p>Elements comuns:</p> <p>- Format rectangular de la imatge: horitzontal i vertical.</p> <p>- Enquadrament: fragment de la realitat seleccionada en la imatge.</p> <p>- Diferenciació d'imatges a partir dels elements i l'espai que ocupen: orde, dispersió, dinamisme, tranquil·litat, acostament, profunditat.</p> <p>La imatge fixa com a unitat bàsica del missatge: fotografia, il·lustració i còmic.</p> <p>- La fotografia: valor estètic de la fotografia en blanc i negre i en color. Classificació segons temàtica (figurativa, abstracta, paisatge, figura humana). Identificació de persones i de l'entorn social pròxim.</p> <p>- La il·lustració de contes: valor expressiu i comunicatiu de la imatge.</p> <p>- El còmic: el dibuix seqüenciat com a mitjà per a contar una</p>	<p>BL1.1. Reconèixer fotografies, il·lustracions, còmics i imatges audiovisuals del seu entorn social pròxim identificant les característiques de format, enquadrament, seqüència, distribució espacial dels elements que els conformen i el significat del missatge que pretenen transmetre.</p> <p>BL1.2. Llegir i analitzar fotografies, il·lustracions, còmics i animacions senzilles del seu entorn social pròxim per a descriure el significat dels elements formals que donen moviment i expressió als personatges (línies cinètiques i onomatopeies, el color i la textura) expressant els seus gustos personals i preferències en diàlegs i assemblees.</p> <p>BL1.3. Elaborar fotografies i dibuixos tipus còmic, de seqüències d'accions per a crear personatges i històries de temes del seu entorn pròxim.</p>	<p>CEC CSC</p> <p>CEC CCLI</p> <p>CEC SIEE</p>

<p>història.</p> <p>La imatge en moviment. Exemples de pel·lícules, vídeos i animacions. Identificació d'imatges segons format, enquadrament, seqüència i distribució de formes.</p> <p>Gaudi en la visió de mostres de fotografies i imatges audiovisuals (curts i animacions).</p> <p>Àmbits d'actuació (cartells, impresos, tanques publicitàries, cine, televisió)</p> <p>Lectura de les imatges de l'entorn social i cultural.</p> <p>Alfabetització audiovisual:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elements configuratius del llenguatge audiovisual: punt, línia, forma. - Atributs expressius i simbòlics del color. - Conceptes compositius: grandària, proporció, distribució espacial. <p>Anàlisi de la imatge fixa com a unitat bàsica del missatge en fotografies, il·lustracions i còmics.</p> <ul style="list-style-type: none"> - La fotografia. Avanços tecnològics aplicats al camp de la fotografia. Elements configuratius: format, enquadrament, planificació (pla general, sencer, mitjà, detall), angulació (picat i contrapicat). - La il·lustració de textos. Lectura d'imatges visuals relacionades amb el text escrit. - El còmic. Elements fonamentals que generen el discurs narratiu seqüenciat en imatges (vinyeta, dibuixos, text, entrepà i cartel·la). <p>Formats i enquadrament. Seqüenciació de les imatges. Relació Imatge i text. Elements gràfics que transmeten la sensació de moviment (línies cinètiques, onomatopeies). El color i la textura gràfica com a recurs expressiu.</p> <p>Anàlisi de la imatge en moviment en animacions i videojocs. Recursos formals, expressius i compositius.</p> <p>Elaboració d'imatges a partir dels elements que configuren el llenguatge audiovisual.</p> <p>Utilització de la imatge fixa com a unitat bàsica del missatge en fotografies, il·lustracions i còmics.</p> <p>Elaboració de missatges visuals a partir de fotografies tenint en compte el format, enquadrament, escalatge i angulació.</p> <p>Elaboració de missatges visuals a partir d'imatges seqüenciades tipus còmic. Elaboració d'un guió il·lustrat per a la realització audiovisual.</p> <p>Mostra d'interès per conèixer les diverses manera de representar la imatge fixa identificant les característiques pròpies de cada format.</p> <p>Captura d'imatges per mitjà de dispositius TIC.</p> <p>Ús de dispositius de les TIC en la captura d'imatges.</p>	<p>BL1.4. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació per a capturar imatges i crear fotografies, il·lustracions, animacions senzilles o còmics de manera responsable.</p>	<p>CEC CD</p>
---	--	-------------------

Bloc 2: EXPRESSIÓ PLÀSTICA Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Observació i interpretació dels entorns natural, artificial i imaginari.</p> <p>Detecció, exploració i representació d'objectes, imatges i formes.</p> <p>Exploració de les possibilitats expressives dels elements que configuren el llenguatge visual</p> <ul style="list-style-type: none"> - El punt i la línia: grandàries, grossors, tipus i textura. Traç espontani i controlat. - Pla (forma): expressió lliure. Relació figura i fons. - Color. Colors pigment. Mescles. Identificació de primaris i secundaris - Textures. Tàctils, visuals (naturals i artificials). Experimentació i aplicació - Conceptes bàsics de la composició. <p>Representació del moviment de persones, animals, coses. Repetició d'elements seguint ritmes (greques). Representació d'imatges figuratives i abstractes.</p> <p>Perspectiva intuïtiva.</p> <p>Tècniques i materials de l'expressió plàstica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tècniques bidimensionals: dibuix, pintura, estampació, mixtes, collage - Tècniques tridimensionals: modelatge, acoblament - Materials, útils i suports propis i de rebuig. - Creació i manipulació de produccions artístiques mitjançant recursos tecnològics (fotocopiadora, escàner, càmera fotogràfica). - Adquisició progressiva de la coordinació i precisió necessàries per a l'execució de les distintes tècniques de l'expressió plàstica. <p>Domini i control de les distintes fases del procés creatiu.</p>	<p>BL2.1 Observar i interpretar elements del seu entorn personal, familiar i natural pròxim per a representar emocions, idees, accions i situacions utilitzant de manera intencionada els elements bàsics del llenguatge visual.</p> <p>BL2.2 Realitzar produccions artístiques experimentant amb cada una de les tècniques i els diversos materials i recursos tecnològics per a aconseguir diferents efectes expressius fent un bon ús de materials i instruments i cuidant els acabats.</p> <p>BL2.3 Participar en el procés de planificació del desenvolupament d'un producte, ordenar amb ajuda els passos que s'ha de seguir, reconèixer si els han fet correctament i expressar les seues opinions sobre el resultat.</p> <p>BL2.4 Comprendre i utilitzar el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu en les seues conversacions sobre el contingut de les activitats fetes i quan explica en veu alta el que ha après.</p> <p>BL2.5 Obtindre informació en llocs de l'entorn pròxim com biblioteques i organismes públics i privats sobre les manifestacions artístiques que es treballen en el nivell educatiu per a utilitzar-los en processos creatius.</p> <p>BL2.6 Reconèixer i respectar algunes de les manifestacions artístiques més significatives que formen part del seu entorn pròxim, edificis, jardins, fonts, escultures, expressant sensacions,</p>	<p>CEC CAA</p> <p>CEC CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CEC CSC</p>

<p>- Experimentació i investigació prèvies. - Imaginar projectes individuals o col·lectius, fer plans. - Organitzar el desenvolupament del projecte amb ajuda. Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea. Busca d'informació sobre les manifestacions artístiques i tècniques del nivell escolar. Fonts, formats i suports d'on s'obté la informació. Organització en diferents suports (físic i digital) i registres. Interès per les expressions artístiques del seu entorn: edificis jardins, fonts, escultures. Interès i gaudi de les possibilitats que ens ofereixen els diferents entorns artístics: museus, exposicions, artistes, galeries d'art. Identificació de diferents obres del seu entorn. Respecte i valoració de les diferents professions relacionades amb l'expressió artística. Expressió d'opinions, gustos i experiències respecte a les manifestacions artístiques Compresió de la informació verbal i no verbal de textos orals com a explicacions l'àmbit familiar, escolar i social. Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu. Busca d'orientació o ajuda quan es necessita. Desenvolupament de projectes en equip de manera guiada, complint amb la part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Diàleg entre iguals dirigit.</p>	<p>gustos i experiències.</p> <p>BL2.7 Captar el sentit global de textos orals i participar en assemblees conversacions i diàlegs escoltant, guardant el torn de paraula i expressant els seus gustos i experiències per iniciativa pròpia.</p> <p>BL2.8 Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància sense abandonar quan li costa fer-la, demanant ajuda si es necessita.</p> <p>BL2.9 Participar en equips de treball fent la part de la tasca assignada col·laborant amb els altres membres del grup per a aconseguir metes.</p>	<p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p>
--	--	---

Bloc 3: DIBUIX GEOMÈTRIC Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>La línia. Tipus: recta, corba, congost. Direccions: horitzontal, vertical, inclinada. El cercle i la circumferència. Elements bàsics: centre, radi, diàmetre. Traçat. La geometria com a suport en el procés creatiu. Ferramentes per al maneig i traçat del dibuix geomètric: el regle per a mesurar i traçar línies. Maneig i cura d'alguns instruments per al traçat del dibuix geomètric.</p>	<p>BL3.1. Reconèixer en els objectes i espais reals tipus de línia en diferents direccions per a fer composicions geomètriques bidimensionals.</p> <p>BL3.2. Reconèixer i utilitzar amb cura el regle com a instrument propi del dibuix tècnic.</p>	<p>CEC CMCT</p> <p>CEC CAA</p>

Curs 3r

Bloc 1: EDUCACIÓ AUDIOVISUAL Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Identificació de les imatges segons la seua finalitat comunicativa i funció social: informativa, publicitària i artística. La imatge informativa de cartells de trànsit, icones de llocs públics, eixides d'emergències i localització de servicis. Funció expressiva de la imatge fixa i en moviment. Trets expressius en els gestos facials o corporals dels personatges reals o animats. Justificació i defensa d'opinions i preferències quan s'observen diferents tipus d'imatges fixes i en moviment. Identificació d'imatges que atempten contra valors socials i el benestar personal i col·lectiu. El missatge visual. Importància de la funció expressiva i comunicativa de les imatges en la societat. Funció informativa, descriptiva, publicitària, expressió de sentiments i emocions. Lectura de les imatges de l'entorn social i cultural. Alfabetització audiovisual: - Elements configuratius del llenguatge audiovisual: punt, línia, pla i forma. - Atributs expressius i simbòlics del color. - Conceptes compositius: grandària, proporció, distribució espacial. Anàlisi d'elements expressius i narratius d'imatges en moviment comú amb la imatge fotogràfica: enquadrament, planificació (pla general, sencer, americà, mitjà, primer pla, detall) i angulació (picat i contrapicat). Interacció dels llenguatges que intervien (visual, musical, escrit, oral). Lectura d'imatges estructurades en seqüències, escenes i plans. Visionat de seqüències d'imatges en què està present el moviment de la càmera. Avanços tecnològics aplicats a la imatge audiovisual.</p>	<p>BL1.1. Reconèixer imatges de les produccions que apareixen en llocs públics, museus i espais culturals de l'entorn pròxim identificant els trets descriptius i narratius que utilitzen per a expressar valors, emocions i sentiments implícits en el missatge que pretenen transmetre.</p> <p>BL1.2. Llegir i analitzar les imatges de les produccions que apareixen en llocs públics, museus i espais culturals de l'entorn pròxim descrivint el valor expressiu i narratiu d'alguns dels elements compositius del llenguatge visual (format, enquadrament, tipus de plans, angles i moviment de la càmera) i la interacció dels llenguatges que hi intervien, expressant les seues idees i opinions de manera raonada a través de la reflexió col·lectiva i el diàleg.</p> <p>BL1.3. Elaborar cartells i imatges audiovisuals senzilles de celebracions, exposicions i festes escolars planificant la realització i tenint en compte la relació d'imatge-text en els cartells i la seqüència de la imatge en la producció audiovisual.</p> <p>BL1.4. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació per a capturar, crear i difondre cartells i imatges audiovisuals senzilles pròpies i alienes de manera responsable.</p>	<p>CEC CSC</p> <p>CEC CCLI</p> <p>CEC SIEE</p> <p>CEC CD</p>

Elaboració d'imatges a partir dels elements que constitueixen el llenguatge audiovisual.
 Elaboració d'imatges fixes per a exposicions i presentacions de festes escolars.

- Planificació del procés creatiu: selecció de la idea, elaboració i presentació manual o digital.
- Ús de la imatge fotogràfica aplicada al cartell.
- Elaboració d'un cartell a partir dels elements fonamentals: relació imatge-text. Utilització de tipografies diferents en l'elaboració del cartell.
- Utilització de tècniques gràficoplàstiques per a l'elaboració d'esbossos i transformació manual de la imatge: dibuix, pintat, retall, apegat, fotomuntatge.

La imatge en moviment com a projecte audiovisual senzill:

- Elaboració del guió a partir de la idea.
- Realització: captura d'imatges seqüenciades.
- Muntatge d'imatges i so.

Captura, creació i difusió d'imatges per mitjà de dispositius TIC.
 Ús responsable en la captura, creació i difusió d'imatges, així com en l'ús de bancs d'imatges i sons.

Representació d'informació gràfica de manera creativa utilitzant eines d'edició gràfica per al desenrotllament d'imatges.
 Reconeixement dels principis pels quals es regulen els drets d'ús i distribució de la informació.

Bloc 2: EXPRESSIÓ PLÀSTICA Curs 3r

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Observació i interpretació dels diferents entorns natural, artificial i imaginari en museus, exposicions, galeries, auditoris i teatres</p> <p>Exploració de les possibilitats expressives dels elements configuratius del llenguatge visual:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Punt i línia. Com a elements generadors d'imatges. Com a elements d'expressió d'emocions i sentiments. Rectes: horitzontals, verticals, obliqües. Corbes: congostos, ondulades, mixtes. Traços controlats. - Pla (forma). Irregulars i geomètrics. Relació figura fons. Representació de formes específiques amb paràmetres determinats. - Color. Primaris i secundaris. Símbols de la comunicació visual: senyals de circulació, icones, pictogrames, cartells. - Textures. Tàctils, visuals (naturals i artificials). Diferenciació. - Conceptes bàsics de la composició. Simetria i asimetria. Distribució de les formes. <p>Tècniques i materials de l'expressió plàstica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tècniques bidimensionals: dibuix, pintura, estampació, mixtes, <i>collage</i>. - Tècniques tridimensionals: modelatge, acoblament. - Materials útils i suports propis i de rebuig. <p>Utilització de tècniques, materials i recursos informàtics i tecnològics per a la creació i manipulació de produccions artístiques (fotocopiadora, escàner, càmera fotogràfica).</p> <p>Adquisició de la coordinació i precisió necessàries per a l'execució de les distintes tècniques de l'expressió plàstica.</p> <p>Domini i control de les distintes fases del procés creatiu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Experimentació i investigació prèvies. - Planificar projectes individuals o col·lectius - Organitzar el desenrotllament del projecte. - Avaluar el projecte i el producte amb ajuda del professorat. <p>Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea.</p> <p>Busca d'informació sobre les manifestacions artístiques i tècniques del nivell escolar.</p> <p>Fonts formats i suports d'on s'obté la informació.</p> <p>Organització en diferents suports (físic i digital) i registres.</p> <p>Interès pel mode de treballar de diferents artistes que han utilitzat tècniques mixtes en el seu treball.</p> <p>Interès i gaudi de les possibilitats que ens ofereixen els diferents entorns artístics: museus, exposicions, artistes, galeries d'art.</p> <p>Identificació d'obres per tema, època històrica, tècniques.</p> <p>Respecte i valoració de les distintes manifestacions artístiques i de les diferents professions relacionades amb l'expressió artística.</p> <p>Expressió d'opinions i respecte a les manifestacions artístiques.</p> <p>Comprensió de la informació verbal i no verbal d'exposicions, instruccions de l'àmbit escolar, familiar i social.</p> <p>Escolta activa respectant el torn de paraula i les normes de</p>	<p>BL2.1 Observar i interpretar produccions artístiques realitzades amb diferents tècniques per a representar de manera personal emocions idees, accions i situacions utilitzant els elements del llenguatge visual.</p> <p>BL2.2 Realitzar produccions artístiques experimentant amb tècniques mixtes i diversos materials i recursos tecnològics per a aconseguir diferents efectes expressius fent un bon ús de materials i instruments i cuidant els acabats.</p> <p>BL2.3 Planificar la realització d'un producte, proposant un pla ordenat d'accions, seleccionar els materials, reconèixer si han seguit el pla proposat i avaluar la qualitat del resultat amb les orientacions del professorat.</p> <p>BL2.4 Comprendre i utilitzar el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu, quan treballa amb els seus companys en activitats cooperatives i per a explicar el procés seguit quan fa les tasques d'aprenentatge.</p> <p>BL2.5 Obtindre informació en llocs de l'entorn pròxim com biblioteques i organismes públics i privats sobre les manifestacions artístiques que es treballen en el nivell educatiu per a utilitzar-los en processos creatius.</p> <p>BL2.6 Reconèixer i respectar algunes de les manifestacions artístiques més significatives realitzades per diferents artistes que treballen utilitzant distintes tècniques, expressant les seues opinions i idees.</p> <p>BL2.7 Captar el sentit global de textos orals reconeixent idees principals i secundàries i participar en conversacions i assemblees i utilitzar el diàleg per a resoldre conflictes interpersonals exposant idees i opinions mantenint el tema i ordenant el discurs amb frases curtes i ben construïdes.</p> <p>BL2.8 Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància, adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, demanant ajuda si la necessita.</p> <p>BL2.9 Participar en equips de treball fent la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes, reconeixent el seu rol, confiant en les seues possibilitats i en les dels seus companys i regulant les seues emocions davant dels conflictes.</p>	<p>CEC CAA</p> <p>CEC CAA SIEE CD</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CEC CSC</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p>

<p>cortesia. Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Adaptació als canvis. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu. Busca d'orientació o ajuda quan es necessita. Desenrotllament de projectes en equip, complint amb la part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Sensibilitat i valoració de les aportacions dels altres. Regulació i canvi de les pròpies emocions.</p>		
---	--	--

Bloc 3: DIBUIX GEOMÈTRIC Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Polígons regulars i irregulars. Característiques. Classificació dels triangles i quadrilàters. Construcció de polígons a partir del costat i del radi de la circumferència. L'angle. Tipus: recte, agut, obtús i pla. Elements bàsics del cercle i la circumferència: centre, radi, diàmetre, corda, arc, tangent i sector circular. Ferramentes per al maneig i traçat del dibuix geomètric: regle, escaire, cartabó, compàs i transportador d'angles. Traçats lliures i pautats amb els distints instruments. Ús acurat dels instruments i materials del dibuix geomètric.</p>	<p>BL3.1. Reconèixer en els objectes i espais reals figures planes regulars (triangles i quadrilàters) per a realitzar la seua representació gràfica a partir del valor del costat. BL3.2. Reconèixer i utilitzar amb cura l'escaire, el cartabó i el compàs com a instrument propi del dibuix tècnic.</p>	<p>CEC CMCT CEC CAA</p>

Curs 4t

Bloc 1: EDUCACIÓ AUDIOVISUAL Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>La imatge publicitària. Aplicació i funció social en cartells i tanques publicitàries. Tipus d'imatges utilitzades en el cartell publicitari: fotografies, dibuixos, composicions geomètriques i abstractes. Identificació dels elements formals que intervien en un missatge publicitari: imatge, text, so. Observació de la imatges publicitàries identificant elements expressius i comunicatius (retoc digital d'imatge i text, efectes de so). Interès per interpretar les imatges publicitàries a partir dels elements generats per l'emissor per a donar significat al missatge. Valoració de preferències i defensa argumentada de criteris quan s'observa imatges fixes i en moviment de la publicitat. Reconeixement de la importància en la societat actual d'educar "la mirada" per a entendre i interpretar el missatge audiovisual. Lectura de les imatges del camp de la publicitat. Alfabetització audiovisual: - Elements configuratius del llenguatge audiovisual: punt, línia, pla i forma. - Atributs expressius i simbòlics del color. - Conceptes compositiu: grandària, equilibri, proporció, ritme, distribució espacial. Lectura i anàlisi d'imatges fixes a partir de cartells publicitaris: - Relació imatge-text. - Anàlisi de la imatge fotogràfica i aplicació al camp de la publicitat. - Avanços tecnològics aplicats a la imatge audiovisual. - El missatge publicitari: reflexió i debat a partir del visionat de mostres audiovisuals de l'entorn quotidià. Lectura i anàlisi d'anuncis publicitaris dels mitjans de comunicació: - Interacció dels elements que intervien en la producció audiovisual (visual, musical, oral, gestual, escrit). - Anàlisi de factors psicològics desenrotllats per l'emissor en el camp de la publicitat per a obtenir la resposta positiva del consumidor. Identificació d'elements que atempten contra valors socials i el benestar personal i col·lectiu. Curiositat per a analitzar la funció social i expressiva de les imatges que ens rodegen. Valoració de les imatges de manera crítica i interès per interpretar el missatge a partir dels elements que les conformen. Elaboració de la imatge fixa aplicada a la publicitat: el cartell. - Planificació del procés creatiu: selecció de la idea, elaboració i presentació manual o digital. - Captura i tractament de la imatge fotogràfica aplicada a la</p>	<p>BL1.1. Reconèixer les imatges publicitàries de revistes, cartells, tanques i anuncis audiovisuals identificant la relació entre les imatges i el text, els efectes de so, el tema, el receptor del missatge i el significat del missatge que pretenen transmetre. BL1.2. Llegir i analitzar les imatges publicitàries de revistes, cartells, tanques i anuncis dels mitjans de comunicació per a descriure'n el significat per la relació de les imatges i el text, la simbologia i la interacció dels llenguatges que intervien, expressant les seues idees i opinions de manera raonada a través de la reflexió col·lectiva i el diàleg. BL1.3. Elaborar de manera cooperativa cartells i anuncis publicitaris senzills planificant les fases del procés de treball, tenint en compte la relació imatge-text i l'enquadrament. BL1.4. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació per a buscar, crear i difondre cartells i anuncis publicitaris senzills propis i aliens de manera responsable.</p>	<p>CEC CSC CEC CCCL CEC SIEE CEC CD</p>

<p>publicitat.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elements fonamentals del cartell: relació imatge-text. Utilització de tipografies diferents en l'elaboració del cartell. - Tècniques gràficoplàstiques per a l'elaboració d'esbossos i transformació manual de la imatge: dibuix, pintat, retall, apegat, fotomuntatge. <p>Elaboració de la imatge en moviment aplicada a la publicitat: l'anunci publicitari.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elaboració del guió narratiu a partir de la idea: introducció, nus i desenllaç. - Realització: seqüenciació de les imatges. - Muntatge: tractament del temps en la publicitat. El ritme en la successió d'imatges i sons a fi de captar l'atenció de l'espectador. Interacció dels elements que intervenen en la producció audiovisual (visual, musical, gestual, escrit, oral) <p>Àmbits d'actuació: cartells, impresos, tanques publicitàries, cine, televisió.</p> <p>Captura, creació i difusió d'imatges per mitjà de dispositius TIC, fent ús responsable de bancs d'imatges i sons.</p> <p>Representació d'imatges de manera creativa utilitzant ferramentes d'edició gràfica que permeten incloure text amb format caràcter i la manipulació bàsica d'imatges (translació, rotació i escalatge), respecte per les llicències d'ús, modificació i distribució de continguts generats per altres.</p>	
--	--

Bloc 2: EXPRESSIÓ PLÀSTICA Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Observació i interpretació dels diferents entorns natural, artificial i imaginari en museus, exposicions, galeries, auditoris i teatres.</p> <p>Exploració de les possibilitats expressives i comunicatives dels elements configuratius del llenguatge visual:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Punt i línia. Com a elements d'expressió d'emocions i sentiments. Distints tipus de línies en funció del que es vol expressar. - Pla (forma). Proporcions i mesures. Component emocional de la forma. Espai ple i espai buit. Relació forma-significat. - Color. Primaris, secundaris, cercle cromàtic. Valor comunicatiu i simbòlic en la comunicació visual: senyals de circulació, icones, pictogrames, cartells. - La llum com a element generador d'ombres i volum. - Textures. Utilització de textures per a la creació. - Conceptes bàsics de la composició. Proporció. Distribució de les formes en el pla. <p>Tècniques i materials de l'expressió plàstica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tècniques bidimensionals: dibuix, pintura, estampació, mixtes, collage. - Tècniques tridimensionals: acoblament. - Materials i suports propis i de rebuig. <p>Creació i manipulació de produccions artístiques per mitjà de tècniques, materials i recursos informàtics i tecnològics (fotocopiadora, escàner, càmera fotogràfica, programes informàtics).</p> <p>Adquisició de la coordinació i precisió necessàries per a l'execució de les distintes tècniques de l'expressió plàstica.</p> <p>Domini i control de les distintes fases del procés creatiu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Experimentació i investigació prèvies. - Planificar i organitzar projectes individuals o col·lectius. - Organitzar i gestionar el desenrotllament d'un projecte. - Seleccionar la informació tècnica i els materials. - Avaluar el projecte i el producte amb ajuda de guies. - Millorar el producte i el procés després de l'avaluació. <p>Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea.</p> <p>Busca d'informació sobre les manifestacions artístiques i tècniques del nivell escolar.</p> <p>Fonts formats i suports d'on s'obté la informació.</p> <p>Organització en diferents suports (físic i digital) i registres.</p> <p>Interès per la pintura, fotografia, gravat, il·lustracions, còmics, disseny gràfic (cartells, publicitat).</p> <p>Interès i gaudi de les possibilitats que ens ofereixen els diferents entorns artístics: museus, exposicions, galeries d'art.</p> <p>Identificació d'obres per tema, època històrica, moviment artístic, tècniques.</p> <p>Respecte i valoració de les distintes manifestacions artístiques i de les diferents professions relacionades amb la pintura, fotografia,</p>	<p>BL2.1 Observar i interpretar imatges, publicitat, il·lustracions, obres pictòriques i gravats presents en els mitjans de comunicació escrita i en llocs de l'entorn social i natural pròxim, per a representar de manera personal emocions, idees, accions i situacions utilitzant els elements del llenguatge visual.</p> <p>BL2.2 Realitzar produccions artístiques bidimensionals, triant els materials i recursos informàtics i tecnològics més adequats per a aconseguir diferents efectes expressius amb precisió i qualitat d'execució.</p> <p>BL2.3 Planificar la realització d'un producte proposant un pla ordenat d'accions, seleccionar els materials, reconèixer si han seguit el pla proposat i avaluar la qualitat del resultat amb ajuda de guies per a l'observació.</p> <p>BL2.4 Comprendre i utilitzar el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu quan intercanvia informacions amb altres alumnes o amb els adults, per a explicar el procés seguit quan fa les tasques d'aprenentatge i expressar el que ha après en el procés d'autoavaluació de les tasques fetes</p> <p>BL2.5 Obtindre i organitzar informació dels mitjans de comunicació escrita i dels llocs de l'entorn natural i social com biblioteques, museus, exposicions i altres sobre les manifestacions artístiques que es treballen en el nivell educatiu per a planificar els processos creatius.</p> <p>BL2.6 Reconèixer i respectar algunes de les manifestacions artístiques més significatives com obres pictòriques, fotografies, gravats, il·lustracions, còmics, disseny gràfic i publicitat expressant de manera dialogada les seues opinions i preferències.</p> <p>BL2.7 Captar el sentit global i analitzar de manera crítica i tenint en compte la intenció de l'emissor textos orals reconeixent idees principals, secundàries i dades específiques rellevants i participar en conversacions, entrevistes, diàlegs per a resoldre conflictes i col·loquis sobre temes escolars i expressant les seues idees i opinions de manera ordenada.</p> <p>BL2.8 Seguir instruccions de tasques d'aprenentatge mantenint l'atenció mentre les fa adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, demanant ajuda si en necessita.</p> <p>BL2.9 Participar en equips de treball fent la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes, acceptant el seu rol, fent aportacions i ajudant els altres membres del grup i expressant les seues emocions davant dels conflictes de manera respectuosa.</p>	<p>CEC CAA CSC</p> <p>CEC CAA SIEE CD</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CEC CSC</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p>

<p>gravat, il·lustracions, còmics, disseny gràfic o expressió artística. Expressió d'opinions i preferències respecte a les manifestacions artístiques. Anàlisi d'informació verbal i no verbal d'exposicions, descripcions, instruccions. Escolta amb atenció i empatia respectant el contingut del discurs de l'interlocutor. Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Adaptació als canvis. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Busca d'orientació o ajuda quan es necessita de manera precisa. Desenrotllament de projectes en equip, transformant idees en accions i complint amb la part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Ajuda, treball amb tots, acceptació de tots. Control de l'expressió de sentiments i emocions en conflictes Treball en tasques que impliquen diversos companys.</p>		
--	--	--

Bloc 3: DIBUIX GEOMÈTRIC Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>L'angle. Tipus: recte, agut, obtús i pla. Posicions relatives entre angles: complementari, suplementari, oposat, consecutiu i adjacent. Traçat d'angles. suma i resta d'angles. Traçat de la bisectriu. Posicions relatives entre rectes: paral·leles, perpendiculars i concurrents. Traçat de rectes horitzontals i verticals en composicions geomètriques amb fins expressius. Ferramentes per al maneig i traçat del dibuix geomètric. El regle: el mil·límetre com a mesura bàsica. El joc de plantilles: escaire i cartabó per al traçat de rectes. El compàs per al traçat d'arcs de circumferència i trasllat de mesures. El transportador d'angles per a mesurar i transportar angles. Ús acurat dels instruments i materials del dibuix geomètric.</p>	<p>BL3.1. Reconèixer en els objectes i espais reals diversos tipus d'angles per a fer representacions gràfiques. BL3.2. Reconèixer i utilitzar amb cura els instruments (regle, compàs, escaire i cartabó) i materials propis del dibuix tècnic.</p>	<p>CEC CMCT CEC CAA</p>

Curs 5t

Bloc 1: EDUCACIÓ AUDIOVISUAL Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>El cine d'entreteniment a partir de produccions animades. Observació i identificació de diferents tècniques en producció de cine d'animació. Observació i identificació de transformacions i recursos aplicades a la imatge a partir de programes informàtics amb intenció expressiva i comunicativa. Comprensió i domini del vocabulari propi en la descripció dels recursos tecnològics aplicats a les animacions. Valoració de preferències i defensa argumentada de criteris en el visionat dels recursos aplicats a produccions d'animació. Reconeixement de la importància en la societat actual d'educar "la mirada" per a entendre i interpretar el missatge audiovisual. Lectura de la imatge en moviment en mitjans audiovisuals: alfabetització audiovisual: - Visionat i anàlisi de produccions de cine d'animació. Reflexió col·lectiva respecte al missatge de les imatges. - Interacció dels llenguatges que intervenen en la producció audiovisual (visual, musical, oral, gestual, escrit). - Anàlisi dels elements formals, expressius i compositius de les imatges animades que donen significat al missatge (traç, grandària de les formes, ritme) - Anàlisi de dibuixos animats seqüenciats i generats amb la tècnica manual (zoòtrop). - Anàlisi de tècniques i procediments digitals per al desenrotllament de produccions animades (dibuixos animats, animació amb plastilina, animació de retall). - Lectura de recursos expressius i tecnològics (oscil·lacions i exageració). Evolució del cine animat. L'antecedent de la imatge seqüenciada en el còmic. Referents culturals del cine americà. Interès per descobrir el valor expressiu de cada llenguatge que intervé en una producció audiovisual. Domini del vocabulari específic del llenguatge audiovisual i del</p>	<p>BL1.1. Reconèixer produccions del cine d'animació en els mitjans de comunicació i en Internet identificant alguns efectes especials i recursos tecnològics aplicats a la imatge i el significat del missatge que pretenen transmetre. BL1.2. Llegir i analitzar fragments de produccions de cine d'animació per a descriure alguns dels recursos tecnològics i digitals aplicats a la imatge i la interacció dels llenguatges que intervenen argumentant de manera crítica els seus punts de vista a través de la reflexió col·lectiva i el diàleg. BL1.3. Elaborar de manera cooperativa animacions senzilles a partir de dibuixos, plastilina o retalls planificant les fases del procés de treball (guió, gravació i muntatge) tenint en compte la seqüenciació d'imatges, utilitzant alguns recursos tecnològics i digitals. BL1.4. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació per a buscar, crear i difondre animacions senzilles pròpies i alienes de manera responsable.</p>	<p>CEC CSC CEC CCLI CEC SIEE CD CEC CD</p>

<p>vocabulari adequat per a aplicar les tècniques i procediments en la imatge digital.</p> <p>Realització de produccions animades a partir de la narració seqüenciada d'imatges interrelacionant diferents llenguatges.</p> <p>Tècniques en l'animació: dibuixos animats, animació amb plastilina, animació de retall.</p> <p>El dibuix animat. Antecedents del cine d'animació (zoòtrop, llibreta) Referents culturals i tècnics.</p> <p>Fases en el procés d'animació: guió, rodatge i muntatge:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elaboració del guió narratiu a partir de la idea: introducció, nuc i desenllaç. - Disseny de personatges i escenaris específics per a les diferents tècniques d'animació. - Realització: captura d'imatges fixes per mitjà de càmera fotogràfica. Recursos tecnològics i digitals per al retoc d'imatges fotogràfiques. - Muntatge en seqüències d'imatges i so. El discurs narratiu estructurat en seqüències, escenes i plans. Tractament del temps (lentitud o acceleració) en el muntatge de fotogrames. <p>Sonorització: selecció de composició musical, diàlegs, efectes especials. Consciència de la importància de l'àudio en la narració seqüenciada amb imatges.</p> <p>Planificació del calendari d'execució i repartiment de funcions en la cadena de treball (escenografia, vestuari, maquillatge, perruqueria).</p> <p>Justificació argumentada de criteris propis en la presa de decisions i respecte cap a les opinions dels companys.</p> <p>Interés per cooperar en el desenrotllament del treball en equip realitzant la part individual amb eficàcia i responsabilitat.</p> <p>Captura, creació i difusió d'imatges per mitjà de dispositius TIC, fent un ús responsable de bancs d'imatges i sons.</p> <p>Utilització de programes informàtics senzills per a la creació i edició d'imatges i vídeo digital: importar, tallar, copiar i enllaçar.</p> <p>Respecte per les llicències d'ús, modificació i distribució de continguts generats per altres.</p>	
--	--

Bloc 2: EXPRESSIÓ PLÀSTICA Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Observació i interpretació dels diferents entorns natural, artificial i imaginari en museus, exposicions, galeries, auditoris i teatres.</p> <p>Exploració de les possibilitats expressives dels elements configuratius del llenguatge visual:</p> <ul style="list-style-type: none"> - El punt com a element generador: de volum i de la imatge digital: pixel. - Línea. Línies expressives de volum. - Pla (forma). Formes geomètriques. Construcció de distints volums per mitjà de plans. - Color. Primaris, secundaris, cercle cromàtic. To, lluminositat, saturació. Simbologia i expressió. Valor comunicatiu i publicitari. <p>Colors llum. Realització de treballs d'experimentació amb transparències i la seua projecció per a veure els resultats.</p> <ul style="list-style-type: none"> - La llum com a element generador d'ombres i volum. Projecció per mitjà de llum natural o artificial de les ombres dels objectes. <p>Observació en edificacions, escultures i jardins de les ombres projectades.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Textures. Elaboració de textures gràfiques imitant les existents o inventades. - Conceptes bàsics de la composició. Proporció i equilibri. <p>Relació entre les formes i la seua distribució.</p> <p>Tècniques i materials de l'expressió plàstica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tècniques bidimensionals: dibuix, pintura, estampació, mixtes, collage. - Tècniques tridimensionals: modelatge, acoblament, tècniques mixtes. - Materials i suports propis i de rebuig. <p>Creació i manipulació de produccions artístiques per mitjà de tècniques, materials i recursos informàtics i tecnològics (fotocopiadora, escàner, càmera fotogràfica, programes informàtics).</p> <p>Adquisició de la coordinació i precisió necessàries per a l'execució de les distintes tècniques de l'expressió plàstica.</p> <p>Domini i control de les distintes fases del procés creatiu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Experimentació i investigació prèvies - Planificar, organitzar i gestionar el desenrotllament de projectes individuals o col·lectius. 	<p>BL2.1 Observar i interpretar escultures elements arquitectònics i de disseny en museus, exposicions i altres entorns socials i naturals pròxims per a representar de manera personal emocions, idees, accions i situacions utilitzant els elements del llenguatge visual.</p> <p>BL2.2 Realitzar produccions artístiques tridimensionals, triant els materials i recursos informàtics i tecnològics més adequats per a aconseguir diferents efectes expressius amb precisió i qualitat d'execució.</p> <p>BL2.3 Planificar la realització d'un producte establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials, avaluar el procés seguit i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació.</p> <p>BL2.4 Comprendre i utilitzar el vocabulari específic del llenguatge plàstic del nivell educatiu per a analitzar i intercanviar informacions amb altres alumnes, explicar el procés seguit en l'elaboració de productes artístics i per a presentar els resultats del seu treball en públic.</p> <p>BL2.5 Obtindre i organitzar informació dels mitjans de comunicació audiovisual i Internet i de llocs públics sobre les manifestacions artístiques que es treballen en el nivell educatiu per a planificar els processos creatius, utilitzant els diferents recursos que ofereix la xarxa de forma crítica i responsable.</p> <p>BL2.6 Reconèixer i respectar algunes de les manifestacions artístiques més significatives de l'arquitectura, escultura i el disseny industrial argumentant de manera crítica les seues idees, opinions i preferències a través del diàleg i la reflexió.</p> <p>BL2.7 Captar el sentit global i analitzar de forma crítica textos orals reconeixent idees secundàries i detalls rellevants inferint el sentit de valors no explícits i participar en debats i col·loquis sobre temes pròxims a la seua experiència exposant i reformulant</p>	<p>CEC CAA CSC</p> <p>CEC CAA SIEE CD</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CEC CSC</p> <p>CCLI CSC</p>

<p>- Establir estratègies de supervisió. - Seleccionar la informació tècnica i els materials. - Prendre decisions i calibrar oportunitats i riscos. - Avaluar el projecte i el producte amb ajuda de guies. - Millorar el producte i el procés després de l'avaluació.</p> <p>Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea. Busca d'informació sobre les manifestacions artístiques i tècniques del nivell escolar. Fonts formats i suports d'on s'obté la informació. Organització en diferents suports (físic i digital) i registres. Interés per l'arquitectura, escultura, disseny industrial (objectes quotidians, mobiliari urbà, moda). Interés i gaudi de les possibilitats que ens ofereixen els diferents entorns artístics: museus, exposicions, galeries d'art, botigues de disseny. Identificació d'obres per tema, època històrica, moviment artístic, tècniques. Respecte i valoració de les distintes manifestacions artístiques i de les diferents professions relacionades amb l'arquitectura, escultura, disseny d'objectes, mobles, moda, complements. Expressió crítica d'opinions i preferències respecte a les manifestacions artístiques. Anàlisi d'informació verbal i no verbal d'exposicions, descripcions, instruccions i textos orals en què s'expressen opinions i preferències (debats). Respecte al moderador i ús del diàleg per a resoldre conflictes interpersonals, escoltant activament, identificant i respectant les emocions i el contingut del discurs de l'interlocutor. Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Adaptació als canvis. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos. Aprenentatge autònom. Aplicació estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Obtenció i ús eficaç d'informació. Busca d'orientació o ajuda quan es necessita de manera precisa. Desenrotllament de projectes en equip, transformant idees en accions i complint amb la seua part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Col·laboració i compartició de plans, informació i recursos. Sensibilitat i comprensió dels punts de vista dels altres.</p>	<p>de manera organitzada les seues opinions amb un llenguatge respectuós.</p> <p>BL2.8 Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració i l'esforç mentres les fa, adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, intentant resoldre els dubtes pels seus propis mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda si la necessita.</p> <p>BL2.9 Actuar de manera eficaç en equips de treball, acceptant el seu rol i la seua tasca i esforçant-se per a aconseguir metes comunes, fent aportacions i valorant-ne les dels altres, utilitzant el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.</p>	<p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p>
--	--	---

Bloc 3: DIBUIX GEOMÈTRIC Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Construcció de sanefes i mosaics geomètrics a partir de la translació i el gir d'una figura plana. Divisió de la circumferència en parts iguals per a la construcció de polígons estrelats. Decoració per mitjà del color i la textura. L'escala: ampliació i reducció d'objectes i composicions artístiques a partir d'una quadrícula. Recta, semirecta i segment. Traçat de segments; Suma i resta per mitjà del regle i el compàs. Reconeixement de formes geomètriques en el camp del disseny. Ferramentes per al maneig i traçat del dibuix geomètric. El regle: el mil·límetre com a mesura bàsica. El joc de plantilles: escaire i cartabó per al traçat rectes i formes geomètriques. El compàs per al traçat d'arcs de circumferència i trasllat de mesures. El transportador d'angles per a mesurar i transportar angles. Ús acurat dels instruments i materials del dibuix geomètric. Soltesa en la línia i el traç.</p>	<p>BL3.1. Reconèixer en els objectes i espais reals sanefes i mosaics geomètrics per a realitzar representacions gràfiques utilitzant el concepte de simetria i els moviments de translació i gir.</p> <p>BL3.2. Reconèixer i utilitzar amb cura i soltesa els instruments (regle, compàs, escaire, transportador i cartabó) i materials propis del dibuix tècnic.</p>	<p>CEC CMCT</p> <p>CEC CAA</p>

Curs 6t

Bloc 1: EDUCACIÓ AUDIOVISUAL Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>El cine com a mitjà d'entreteniment i reflex de la societat. Identificació de pel·lícules segons la duració: llargmetratge i curtmetratge, videoclip, anuncis publicitaris. Gènere: drama, comèdia, acció aventura, terror, ciència-ficció. Temàtica: històric, policíac, de l'Oest, amor, intriga, humor, drama. El cine d'animació. Els dibuixos animats. Exemples. El cine documental.</p>	<p>BL1.1. Reconèixer produccions del cine a través de mitjans de comunicació i d'Internet diferenciant la realització, la duració, el gènere, la temàtica i el significat del missatge que pretén transmetre.</p> <p>BL1.2. Llegir i analitzar fragments de produccions de cine i altres produccions audiovisuals per a descriure algun dels seus aspectes estructurals (tipus de plans, seqüenciació en escenes i moviments</p>	<p>CEC CSC</p> <p>CEC CCLI</p>

<p>El curtmetratge en l'àmbit escolar i familiar. El discurs narratiu en una seqüència d'imatges i sons. Funció social i comunicativa: descriptiva, informativa, d'entreteniment, persuasiva o com a transmissor de sentiments i emocions. Reconeixement de la importància del llenguatge audiovisual en els seus inicis i en la societat actual. Valoració i interès pel cine de diferents èpoques i cultures. Reconeixement de la importància en la societat actual d'educar "la mirada" per a entendre i interpretar el missatge audiovisual. Lectura de la imatge en moviment en mitjans audiovisuals: alfabetització audiovisual: - Interacció dels llenguatges que intervenen en la producció audiovisual (visual, musical, oral, gestual, escrit). - Anàlisi d'imatges en moviment a partir de la imatge fixa. - Anàlisi d'elements estructurals i compositius comuns amb la imatge fotogràfica: enquadrament, planificació (pla general, sencer, americà, mitjà, primer pla, detall) i angulació (picat i contrapicat). - Visionat i anàlisi d'imatges seqüenciades. - Anàlisi de moviments de la càmera: tràveling. - Caracterització dels personatges. Elements formals i expressius que definixen el personatge. Interès per descobrir el valor expressiu de cada llenguatge que intervé en una producció audiovisual. Domini del vocabulari específic del llenguatge audiovisual i del vocabulari adequat per a aplicar les tècniques i procediments en la imatge digital. Realització de produccions audiovisuals a partir de la narració seqüenciada d'imatges interrelacionant diferents llenguatges. Fases en el procés de treball: guió, rodatge i muntatge. - Elaboració del guió narratiu a partir de la idea: introducció, nuc i desenllaç. - Seqüenciació de les imatges. El discurs narratiu estructurat en seqüències, escenes i plans. Tipus de plans. - Rodatge. Moviments de la càmera: panoràmica, tràveling. Captura de sons i diàlegs. Tractament de la llum: directa, de farcit, a contrallum, llum dura. - Muntatge. Sonorització: diàlegs, banda sonora, efectes especials. Introducció a la tècnica de doblatge. Recreació de fragments de pel·lícules a partir de la interpretació personal. Exploració de les possibilitats expressives dels personatges a partir de gestos i diàlegs. Caracterització. Recursos tecnològics i informàtics aplicats en la fase de gravació (càmeres, micròfon, il·luminació), fase d'edició o muntatge (programes informàtics) i efectes especials. Planificació del calendari d'execució i repartiment de funcions en la cadena de treball (escenografia, vestuari, maquillatge, perruqueria). Justificació argumentada de criteris propis en la presa de decisions i respecte cap a les opinions dels companys. Interès per cooperar en el desenrotllament del treball en equip realitzant la part individual amb eficàcia i responsabilitat. Ús responsable de bancs d'imatges i sons. Respecte per les llicències d'ús, modificació i distribució de continguts generats per altres. Ús de dispositius de les TIC en la captura, creació i difusió d'imatges. Utilització de programes informàtics senzills per a la creació i edició d'imatges i vídeo digital: importar, tallar, copiar i enllaçar.</p>	<p>de la càmera), recreació d'espais, caracterització de personatges i la interacció dels llenguatges que intervenen argumentant de manera crítica els seus punts de vista a través de la reflexió col·lectiva i el diàleg.</p> <p>BL1.3. Elaborar de manera cooperativa produccions audiovisuals senzilles planificant les fases del procés de treball, desenrotllament del guió, gravació i muntatge, tenint en compte la seqüenciació d'imatges, moviment de la càmera i aspectes tècnics en la il·luminació i el so.</p> <p>BL1.4. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació per a buscar, crear i difondre produccions audiovisuals senzilles pròpies i alienes de manera responsable.</p>	<p>CEC SIEE CD</p> <p>CEC CD</p>
--	---	--

Bloc 2: EXPRESSIÓ PLÀSTICA Curs 6t

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Observació i interpretació dels diferents entorns natural, artificial i imaginari a través dels mitjans de comunicació i Internet. Exploració de les possibilitats expressives dels elements configuratius del llenguatge visual: - El punt com a element generador de la imatge digital: píxel. - La línia com a element descriptor de detalls i d'expressió. - El pla (forma). Qualitats expressives de la forma. - El color. Colors, llum i colors pigment. Qualitats: to, saturació i lluminositat. Harmonia i contrast. Valor comunicatiu i simbologia. Les textures: tàctils, visuals (naturals i artificials). Realització de mostraris de textures.</p>	<p>BL2.1 Observar i interpretar els elements de l'entorn social cultural i artístic presents en els mitjans de comunicació audiovisual i Internet, per a representar de manera personal emocions, idees, accions i situacions utilitzant els elements del llenguatge visual.</p> <p>BL2.2 Realitzar produccions artístiques bidimensionals, tridimensionals i mixtes triant els materials i recursos informàtics i tecnològics més adequats per a aconseguir diferents efectes expressius amb precisió i qualitat d'execució.</p>	<p>CEC CAA CSC</p> <p>CEC CAA SIEE CD CAA</p>

<p>Conceptes bàsics de la composició. Proporció, equilibri, ritme, tensió.</p> <p>Tècniques i materials de l'expressió plàstica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tècniques bidimensionals: dibuix, pintura, estampació, mixtes, collage. - Tècniques tridimensionals: modelatge, talla, acoblament - Materials i suports propis i de rebuig. Papers i cartons de diferents tipus, llapis de grafit, carbonet, esfumí, llapis de colors, clarions, retoladors, ceres, pintures a l'aigua, teixits, pinzells de diferents grandàries, plantilles, argila, fils d'aram, fustes, suro blanc, serres de pèl, plàstics, cues, pegaments, cordes, materials de la naturalesa. <p>Utilització de tècniques, materials i recursos informàtics i tecnològics per a la creació i manipulació de produccions artístiques (fotocopiadora, escàner, càmera fotogràfica, programes informàtics).</p> <p>Adquisició de la coordinació i precisió necessàries per a l'execució de les distintes tècniques de l'expressió plàstica.</p> <p>Domini i control de les distintes fases del procés creatiu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Experimentació i investigació prèvies - Planificar, organitzar i gestionar projectes individuals o col·lectius. - Establir estratègies de supervisió. - Seleccionar la informació tècnica i els materials. - Prendre decisions i calibrar oportunitats i riscos. - Aportar solucions originals als problemes. - Transformar idees en accions. - Establir criteris per a avaluar el projecte i el producte amb ajuda de guies. - Admetre els errors propis i aprendre'n. - Millorar el producte i el procés després de l'avaluació. <p>Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea.</p> <p>Busca d'informació sobre les manifestacions artístiques i tècniques del nivell escolar.</p> <p>Fonts formats i suports d'on s'obté la informació.</p> <p>Organització en diferents suports (físic i digital) i registres.</p> <p>Interès per pel·lícules, curts, vídeos artístics, animació, documentals, publicitat.</p> <p>Interès i gaudi de les possibilitats que ens ofereixen els diferents entorns artístics: museus, exposicions, galeries d'art, auditoris, teatres.</p> <p>Pàgines web i blogs de museus, exposicions, artistes, galeries d'art.</p> <p>Identificació d'obres per tema, gènere, època històrica, moviment artístic, tècniques.</p> <p>Respecte i valoració de les distintes manifestacions artístiques i de les diferents professions relacionades amb l'expressió artística.</p> <p>Expressió crítica dels seus coneixements, idees, opinions i preferències respecte a les manifestacions artístiques.</p> <p>Anàlisi d'informació verbal i no verbal d'exposicions, descripcions, instruccions, conferències breus, i textos orals en què s'expressen opinions i preferències (debats).</p> <p>Escolta activa, incorporant les intervencions dels altres i respecte als sentiments i el contingut del discurs de l'interlocutor.</p> <p>Esforz, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Regulació de la perseverança, flexibilitat, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació abans, durant i després del procés d'aprenentatge. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos.</p> <p>Aprenentatge autònom. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Obtenció i ús eficaç d'informació.</p> <p>Busca d'orientació o ajuda quan la necessita de manera precisa.</p> <p>Desenrotllament de projectes en equip, transformant idees en accions. Presa de decisions, calibratge d'oportunitats i riscos.</p> <p>Sentit del seu treball en una tasca complexa que afecta diverses persones. Estimule de l'entusiasme per les perspectives i els objectius compartits. Sensibilitat i comprensió dels punts de vista dels altres. Consens i suport dels altres.</p>	<p>BL2.3 Planificar la realització d'un producte establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials, estimar el temps per a cada pas, avaluar el procés seguit i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació detallant les millores realitzades.</p> <p>BL2.4 Comprendre i utilitzar el vocabulari específic del llenguatge plàstic del nivell educatiu per a analitzar i intercanviar informacions amb altres alumnes, explicar el procés seguit en l'elaboració de productes artístics i per a presentar els resultats del seu treball en públic.</p> <p>BL2.5 Obtindre i organitzar informació dels mitjans de comunicació audiovisual i Internet sobre les manifestacions artístiques que es treballen en el nivell educatiu per a planificar els processos creatius, utilitzant els diferents recursos que ofereix la xarxa de manera crítica i responsable.</p> <p>BL2.6 Reconèixer i respectar les manifestacions artístiques més significatives de la pintura, escultura, arquitectura i mitjans audiovisuals que formen part del patrimoni artístic i cultural expressant els seus coneixements i argumentant de manera crítica les seues idees, opinions i preferències a través del diàleg i la reflexió.</p> <p>BL2.7 Captar el sentit global i analitzar de forma crítica textos orals, deduint el significat de paraules pel context i extraient-ne conclusions, participar en debats, col·loquis i exposicions adoptant els diferents rols i utilitzant el diàleg per a resoldre conflictes interpersonals exposant de manera organitzada el seu discurs i utilitzant un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BL2.8 Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració mentres les realitza, mostrar perseverança i flexibilitat davant dels reptes i dificultats, esforçant-se i mantenint la calma i la motivació, intentant resoldre els dubtes pels seus propis mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda si la necessita.</p> <p>BL2.9 Actuar de manera eficaç en equips de treball, participant en la planificació de metes comunes, prenent decisions raonades, responsabilitzant-se del seu rol i la seua tasca, fent propostes valuoses, reconeixent el treball alié i animant els altres membres del grup, utilitzant el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.</p>	<p>SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CEC CSC</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p>
---	--	--

Bloc 3: DIBUIX GEOMÈTRIC Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Proporcionalitat entre figures. Conceptes d'igualtat, simetria i semblança. Traçat per mitjà de quadrícula.</p> <p>L'escala: ampliació i reducció d'objectes i composicions</p>	<p>BL3.1. Reconèixer en els objectes i espais les proporcions entre el dibuix i la realitat per a realitzar la representació gràfica utilitzant escales.</p>	<p>CEC CMCT</p>

artístiques a partir d'una quadrícula. Relació entre les mesures del dibuix i la realitat.
Representació gràfica dels poliedres. Definició i característiques.
Tipus: prismes, piràmides i cossos de revolució.
Recta, semirecta i segment. Traçat de la mediatriu d'un segment.
Ferramentes per al maneig i traçat del dibuix geomètric.
El regle: el mil·límetre com a mesura bàsica.
El joc de plantilles: escaire i cartabó per al traçat de rectes i formes geomètriques.
El compàs per a la realització d'arcs de circumferència i trasllat de mesures.
El transportador d'angles per a mesurar i transportar angles.
Ús acurat dels instruments i materials del dibuix geomètric.
Soltesa i precisió en la línia i el traç.

BL3.2 Reconèixer i utilitzar amb atenció, soltesa i precisió els instruments (regle, compàs, escaire, transportador i cartabó) i materials propis del dibuix tècnic.

CEC
CAA

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM

CCLI: Competència comunicació lingüística.

CMCT: Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.

CD: Competència digital.

CAA: Competència aprendre a aprendre.

CSC: Competències socials i cíviques.

SIEE: Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

CEC: Consciència i expressions culturals.

ANNEX III

CURRÍCULUM DE LES ÀREES DE LLIURE CONFIGURACIÓ AUTONÒMICA

ÀREA VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA

INTRODUCCIÓ

L'estructuració del pensament del ser humà i, en conseqüència, la construcció del coneixement, es realitza a través del llenguatge, per tant, la capacitat de comprendre i d'expressar-se resulta necessària en qualsevol procés d'aprenentatge. Ambdós capacitats s'articulen en els processos de comprensió, expressió i interacció oral, d'una banda, i de comprensió, expressió i interacció escrita, d'una altra.

L'objectiu principal de l'assignatura de Valencià: Llengua i Literatura al llarg de l'etapa de l'Educació Primària és el desenvolupament de la competència comunicativa de l'alumnat entesa en tots els seus vessants: pragmàtica, lingüística, sociolingüística i literària. Així, d'una banda, ha d'aportar-li eines i coneixements necessaris per a moure's satisfactoriament en qualsevol situació comunicativa de la vida acadèmica, familiar i social pròpia de la seua edat i, d'una altra, ha de servir com a base per a la consolidació de la competència comunicativa necessària en tots els àmbits de la vida adulta i pròpia d'estudis superiors.

Per a això, s'ha de propiciar el desenvolupament de les destreses bàsiques en l'ús de la llengua: escoltar, parlar, llegir, escriure i interactuar, de forma integrada. L'adquisició d'aquestes destreses comunicatives només pot aconseguir-se a través de la pràctica en la comprensió i l'expressió de distintes classes de textos i de la reflexió sobre estos, tenint present que esta no ha d'organitzar-se entorn de sabers disciplinaris estancs i descontextualitzats que prolonguen la separació entre la reflexió lingüística i l'ús de la llengua, o entre la reflexió literària i el plaer de llegir, sinó que han d'ajustar-se a la realitat canviant d'un individu que viu immers en una societat digital i que és capaç de buscar informació de manera immediata a través de les tecnologies de la informació i la comunicació. A més s'ha d'aprofitar l'ús acadèmic i social de la llengua que es realitza en la resta d'assignatures.

Els elements curriculars de Valencià: Llengua i Literatura es vinculen de manera creixent i graduada al llarg de tota l'etapa. Esta progressió també està present en l'autonomia de l'alumnat en la comprensió i l'expressió lingüística. Es pretén consolidar un procés d'adquisició acumulativa de les destreses, de manera que tot el que s'ha après en cada nivell siga necessari per a continuar el procés de consolidació d'aprenentatges en el següent, a més, l'enfocament comunicatiu permet que els aprenentatges s'articulen al voltant de l'ús social de la llengua en diferents àmbits: privats i públics, familiars, socials i escolars. Així la llengua és, al mateix temps, objecte i instrument d'aprenentatge.

L'organització en blocs de contingut no pretén jerarquitzar els aprenentatges, sinó que respon a les destreses bàsiques que ha de manejar un alumne per a ampliar progressivament la seua capacitat de comprensió, expressió i interacció oral i escrita, així com la seua educació literària.

La forma de parlar i d'escoltar d'una persona determina la percepció que els altres tenen d'ella. És per tant imprescindible dotar l'alumnat d'estratègies que afavorisquen un correcte aprenentatge d'esta dimensió oral de la competència comunicativa i que li assegure un maneig efectiu de les situacions de comunicació en els àmbits personal, social, acadèmic i professional al llarg de la seua vida. Amb el "Bloc 1. Comunicació oral: escoltar i parlar" es busca que l'alumnat adquirisca les habilitats necessàries per a comunicar amb precisió les seues pròpies idees, realitzar discursos cada vegada més elaborats d'acord amb una situació comunicativa, escoltar de forma activa i interpretar de manera correcta les idees dels altres. Les propostes metodològiques d'este bloc van dirigides a millorar la gestió de les relacions socials a través del diàleg en equip i a perfeccionar la planificació, l'exposició i l'argumentació dels propis discursos orals i van des de l'anàlisi de discursos i debats audiovisuals fins a l'avaluació de discursos propis i aliens, gravats i projectats. Les pràctiques orals, com ara exposicions o debats, han de formar part de l'activitat quotidiana de l'aula en totes les assignatures del currículum.

La lectura i l'escriptura són els instruments a través dels quals es posen en marxa alguns processos cognitius bàsics que ens ajuden a accedir al coneixement del món, dels altres i d'un mateix i, per tant, exercixen un paper fonamental com a eines d'adquisició de nous aprenentatges al llarg de la vida.

Amb el "Bloc 2. Comunicació escrita: llegir" se persegueix que l'alumnat siga capaç d'entendre textos de distint grau de complexitat i de gèneres diversos. L'aprenentatge formal de la lectura, que es du a terme en les situacions d'interacció que ofereix la institució educativa tant a nivell d'aula com de centre, consistirà en l'adquisició d'estratègies que permeten el desenvolupament de la competència lectora en qualsevol disciplina, la qual implica una sèrie de processos cognitius que permeten la construcció del significat d'allò que es llig, entre els quals destaquen: localitzar i obtenir informació rellevant, realitzar inferències directes, és a dir, deduir informació nova i idees no expressament indicades en el text però sí clarament implícites, analitzar, interpretar i avaluar tant el contingut del text com la seua forma i estructura. L'ensenyament de la lectura és un procés llarg i més complex actualment, que no conclou amb l'assimilació de les convencions del codi escrit, sinó que és permanent i en progressió ascendent de qualsevol tipus de textos i en tot tipus de suports, ja siguen impresos o digitals. Comprendre un text implica posar en marxa una sèrie d'estratègies de lectura que han de practicar-se en l'aula i projectar-se en totes les esferes de la vida i en tot tipus de lectura: llegir per a obtenir informació, llegir per a incrementar el coneixement de la llengua, llegir per plaer, etc. Moltes de les accions que es desenvolupen entorn de la competència lectora es poden canalitzar a través del pla de lectura del centre, el qual és una línia de treball que comprén objectius, metodologies i estratègies per a promoure el foment de la lectura i la millora de la competència lectora en totes les àrees curriculars i que afavorix, així mateix, l'adquisició de competències clau. La participació de l'alumnat en accions del pla de lectura, especialment les referents a dinamització i animació lectores, suposarà un desenvolupament progressiu de la seua autonomia a l'hora de construir la seua geografia lectora, la qual cosa afavorirà la seua construcció personal. En este bloc també s'incidix en l'ús, inicialment guiat i posteriorment autònom, de les biblioteques d'aula i de centre com a part del procés que permet a l'alumnat aconseguir independència en el maneig dels recursos documentals que ofereixen les biblioteques municipals i públiques, tant per a satisfer les seues necessitats d'aprenentatge i formatives, com les més personals respecte a la lectura per entreteniment. La possibilitat que al finalitzar l'educació primària l'alumnat s'inicie, de manera dirigida, en l'ús de biblioteques virtuals, suposa un pas fonamental en l'adquisició de les competències clau necessàries perquè sapia moure's en la societat de la informació i del coneixement que ens caracteritza.

Amb el "Bloc 3. Comunicació escrita: escriure" se prepara l'alumnat perquè reconstruïca les idees explícites i implícites d'un text a fi d'elaborar el seu pensament crític i creatiu, també s'ha d'aconseguir que l'alumnat construïca els seus textos i integre coneixements obtinguts de diferents fonts i en suports diversos. En ambdós casos s'han d'activar estratègies específiques de tractament de la informació, a més l'ensenyament dels processos d'escriptura, presents en totes les assignatures, pretén aconseguir que l'alumne en prenga consciència com un procediment estructurat en quatre parts: planificació de l'escrit, redacció a partir d'esborranys d'escriptura, revisió d'esborranys i, finalment, elaboració del producte final.

Tots els sers humans posem una capacitat innata per a comunicar-nos a través d'elements verbals o extra verbals que ens permeten interactuar amb el món que ens rodeja, amb formes cada vegada més complexes. El "Bloc 4. Coneixement de la llengua" respon a la necessitat de reflexió sobre els mecanismes lingüístics que regulen la comunicació i s'allunya de la pretensió d'utilitzar els coneixements lingüístics com un fi en si mateixos per a tornar-los la seua funcionalitat original: servir de base per a l'ús correcte de la llengua. El coneixement de la llengua dins de l'aula d'Educació Primària es planteja com l'aprenentatge progressiu i aplicat a l'ús de les habilitats lingüístiques, així com la construcció de competències en els usos discursius del llenguatge a partir del coneixement i la reflexió necessaris per a apropiari-se de les regles gramaticals i ortogràfiques, imprescindibles, per a parlar, llegir i escriure correctament en totes les esferes de la vida. Este coneixement progressiu es produïx quan l'alumne percep l'ús de diferents formes lingüístiques per a diverses funcions i quan analitza les seues produccions i les dels que el rodegen per a comprendre-les, avaluar-les i, si és el cas, corregir-les.

Els continguts s'estructuren al voltant de quatre eixos fonamentals: el primer és l'observació reflexiva de la paraula, el seu ús i els seus valors significatius i expressius dins d'un discurs, d'un text i d'una oració; el segon se centra en les relacions gramaticals que s'establixen entre les paraules i els grups de paraules dins del text; el tercer aprofundix en les relacions textuals que fonamenten el discurs; i el quart se centra en les varietats lingüístiques de la llengua. La reflexió metalingüística està integrada en l'activitat verbal i en tots els nivells (discursiu, textual i oracional) i intervé en els processos

d'aprenentatge de la llengua oral i la llengua escrita a través de les diferents fases de producció (planificació, textualització i revisió), la qual cosa aportarà a l'alumnat els mecanismes necessaris per al coneixement actiu i autònom de la seua llengua al llarg de la vida.

Este bloc té un caràcter transversal a les destreses lingüístiques arrellegades en els blocs anteriors. Per esta raó s'ha optat per incloure en este apartat els elements curriculars relacionats amb les habilitats d'autoregulació, la planificació de tasques i l'aprenentatge cooperatiu, així com aquells relacionats amb la interacció en mitjans digitals.

El "Bloc 5. Educació Literària" assumix l'objectiu de fer de l'alumnat lectors implicats en un procés de formació lectora que continue al llarg de tota la vida. Per a això és necessari alternar la lectura, comprensió i interpretació d'obres literàries pròximes als seus gustos personals i a la seua maduresa cognitiva amb la de textos literaris que aporten el coneixement bàsic sobre algunes obres representatives de la nostra literatura i de la literatura universal.

La reflexió literària a través de la lectura, comprensió i interpretació de textos significatius afavorix el coneixement de les possibilitats expressives de la llengua, desenrotlla la capacitat crítica i creativa de l'alumnat, li dóna accés al coneixement d'altres èpoques i cultures i l'enfronta a situacions que enriquiren la seua experiència del món i afavorixen el coneixement d'un mateix.

La informació i la interpretació de textos o obres no és unidireccional de professor a alumne, sinó que és este últim el que ha d'adquirir, amb autonomia progressiva, amb l'ajuda de models i la guia dels adults, els recursos personals propis d'un lector actiu, capaç de veure en l'obra literària una finestra oberta a la realitat i a la fantasia i un espill en què prendre consciència de si mateix i del món que l'envolta. De la mateixa manera, eixa presa de consciència del món i d'un mateix es veu afavorida per l'activitat lúdica i creativa de l'alumnat en la producció de textos personals d'intenció literària.

En tots els blocs i durant tota l'etapa, l'avaluació s'aplica tant al producte final, elaborat de forma individual o en equip cooperatiu, com al procés. S'avalua i s'ensenya a avaluar els processos de comprensió, expressió i interacció oral i escrita a partir de les produccions de l'alumnat amb l'objectiu de fer explícites les carències i el progrés de l'alumnat i que este, al seu torn, siga capaç de reconèixer les seues dificultats per a millorar-les; la integració de les tecnologies en l'aula ha d'afavorir el plantejament integral d'estes estratègies. a més l'alumnat, necessita adquirir els mecanismes que li permeten diferenciar i utilitzar els diferents gèneres discursius apropiats a cada context (familiar, personal, acadèmic, social) en totes les assignatures del currículum. D'altra banda, la revisió en equip cooperatiu ha d'introduir-se com a pràctica habitual en estos casos per a afavorir l'aprenentatge autònom, ja que el diàleg es configura com el mitjà a través del qual es fixen els coneixements.

Des del punt de vista metodològic l'organització dels elements curriculars de l'assignatura de Valencià: Llengua i Literatura es basa en el tractament integrat de les llengües del currículum que respon a la concepció plurilingüe del sistema educatiu valencià en què conviuen dos llengües cooficials amb, almenys, una llengua estrangera i totes estes són alhora objecte i instrument d'aprenentatge. En la presentació dels elements curriculars de Llengua Castellana i Literatura s'ha optat pel plantejament d'uns criteris d'avaluació comuna a les dos llengües cooficials com a mitjà per a aconseguir-ne el domini al final de l'etapa. Es relacionen els continguts comuns a les dos llengües, que es poden desenrotllar i avaluar indistintament des de qualsevol d'estes, i els continguts que es consideren específics de cada una. Esta presentació ajuda a planificar l'elaboració de tasques i estratègies d'aprenentatge que permeten realitzar transferències lingüístiques i previndre o corregir les interferències en funció de quina siga la L1 o la L2 del centre, segons la definició que figure en el seu projecte lingüístic. A més s'ha de tindre en compte que una gran part dels continguts comuns són fàcilment transferibles a la llengua o llengües estrangeres una vegada que s'ha consolidat el codi oral o escrit.

D'altra banda, convé plantejar les activitats d'aprenentatge partint d'un enfocament comunicatiu i situar-les en contextos i situacions variats que incloguen interaccions i faciliten la participació i implicació de l'alumnat, de manera que este adopte diferents rols i mantinga un paper actiu i progressivament autònom. Les habilitats i estratègies apreses es podran aplicar a situacions semblants de la vida real.

L'assignatura de Valencià: Llengua i Literatura és bàsica per a l'adquisició de la competència lingüística, a més, les possibilitats de comunicació que plantegen les TIC estan presents en elements curriculars de tots els blocs (obtenció, tractament i comunicació de la informació), per tant, per mitjà de l'aprenentatge de la llengua es contribuïx a l'adquisició de la competència digital. D'altra banda, les diferents destreses comunicatives s'apliquen a l'obtenció, tractament i comunicació de la informació en diferents àmbits, però especialment en l'escolar, amb la qual cosa l'assignatura de Valencià: Llengua i Literatura contribuïx en gran manera a la competència d'aprendre a aprendre, mentres que el plantejament d'elaboració de productes lingüístics i literaris, de manera individual o cooperativa, la situa clarament en el pla de les competències socials i cíviques i permet que s'estimule el sentit d'iniciativa i l'esperit emprenedor. Finalment, l'estudi de les diverses varietats de la llengua i de les llengües parlades a Espanya i el coneixement de la pròpia literatura i de la literatura universal contribuïxen al desenvolupament de la consciència i les expressions culturals.

En resum, l'eix del currículum d'esta assignatura persegueix la millora de la competència comunicativa de l'alumnat de manera que siga capaç d'interactuar satisfactòriament en tots els àmbits que formen o formaran part de la seua vida. Açò exigix una reflexió sobre el codi lingüístic propi i els mecanismes d'usos orals i escrits de cada llengua, les estratègies de comunicació comuna —i per tant transferibles— a totes les llengües que utilitzen o poden utilitzar, i la capacitat d'interpretar i valorar el món i de formar les seues pròpies opinions a través de la lectura crítica de les obres literàries més importants de tots els temps.

Continguts i criteris d'avaluació de l'àrea Valencià: Llengua i Literatura

Curs 1r

Bloc 1: COMUNICACIÓ ORAL: PARLAR I ESCOLTAR Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA Estratègies i normes d'interacció oral apreses: respectar el torn de paraula, respondre i preguntar per a esbrinar el significat d'expressions o paraules que no es comprenen i per a demanar ajuda. Utilització d'estratègies de comprensió dels missatges orals: atenció, retenció, anticipació del contingut i de la situació per mitjà del context verbal i no verbal, reconeixement del sentit global. Orde lògic dels textos orals descriptius i narratius. Recursos de l'expressió oral: pauses, volum, entonació. Importància de la millora en expressió oral.	BL1.1. Participar en diàlegs i conversacions guardant el torn de paraula, expressant els seus gustos i experiències i responent a estímuls per a participar en la comunicació. BL1.2. Captar el sentit global de la informació verbal i no verbal de textos orals pròxims a la seua experiència i resumir oralment el contingut. BL1.3. Produir, a partir de models, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu seguint un orde lògic, utilitzant un vocabulari, un to de veu i una pronunciació adequats.	CCLI CSC SIEE CCLI CAA CCLI CAA
CONTINGUTS ESPECÍFICS Situacions de comunicació, dirigides o espontànies: assemblees, diàlegs, conversacions, simulacions i jocs de rol que representen salutacions i presentacions. Intervenció en situacions dirigides responent a preguntes per a proposar temes i expressar la capacitat, el gust, la preferència, l'opinió, l'acord o el desacord. Comprensió de textos orals amb finalitat didàctica o d'ús quotidià. Informació personal bàsica. Expressió i producció de textos orals literaris i no literaris: narratius: contes populars, endevinalles, experiències personals; descriptius: descripcions senzilles de persones, animals i coses; expositius: sol·licitud	BL1.4. Memoritzar i reproduir, a partir de models, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, i aplicar amb creativitat les estratègies d'expressió oral adequades. BL1.5. Interpretar textos orals pròxims a la seua experiència procedents dels mitjans de comunicació utilitzant les estratègies de comprensió del nivell educatiu, i resumir el seu contingut.	CCLI CAA CCLI CD CSC

<p>i aportació d'informació; formulació de preguntes, utilització de frases de cortesia, conversacions telefòniques, breus exposicions de coneixement; instructius: instruccions, avisos, notes, receptes; argumentatius: refranys, etc.</p> <p>Expressió de missatges verbals i no verbals.</p> <p>Selecció raonada de les produccions a incloure en el Portfoli.</p> <p>Memorització de poemes, treballengües, endevinalles i tirallongues pròximes als seus interessos i experiències.</p> <p>Reproducció d'instruccions senzilles escoltades mantenint el seu orde cronològic.</p> <p>Comprensió de textos orals procedents de la televisió com a instrument per a l'aprenentatge i per a obtenir informació general sobre fets i esdeveniments pròxims a la seua experiència. Expressió de gustos.</p>		
---	--	--

Bloc 2: COMUNICACIÓ ESCRITA: LLEGIR Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA</p> <p>Introducció guiada a l'ús d'estratègies bàsiques per a la comprensió lectora: abans de la lectura anticipant hipòtesi a través d'informació paratextual (títol i il·lustracions); durant la lectura (comprovant hipòtesi i rellegint si falla la comprensió); i després de la lectura (percebut el sentit global del text, corroborant les hipòtesis formulades anteriorment, i resumir i realitzar una valoració personal).</p> <p>Iniciació a la selecció guiada de lectures personals pròximes als seus interessos com a font de gaudi.</p> <p>Obtenció d'informació de manera guiada per mitjà de ferramentes digitals de busca, visualització i reproducció multimèdia (navegadors web, visualitzadors de documents, reproductors multimèdia, etc.) en dispositius TIC.</p> <p>Utilització de manera guiada de les biblioteques d'aula i centre per a seleccionar lectures personals.</p> <p>Reconeixement dels espais funcionals de les biblioteques d'aula i de centre i de les pautes bàsiques d'organització d'estes.</p> <p>Iniciació al coneixement i respecte de les normes de funcionament de les biblioteques per a un ús responsable d'estes.</p> <p>Participació en accions previstes en el pla lector del centre referides a la comprensió i la dinamització lectora (contacontes, apadrinament lector, commemoracions, maletes viatgeres, etc.).</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>Lectura de textos pròxims a l'experiència infantil en distints suports (impresos i digitals) i iniciar-se progressivament en les convencions del codi escrit.</p> <p>Lectura de textos que continguin jocs senzills amb el llenguatge, tant populars com cultes: endevinalles, refranys, treballengües, acudits, normes de joc, horaris, cartells, avisos, normes senzilles, felicitacions, invitacions postals etc., on s'exercix la pronunciació</p> <p>Lectura de textos impresos i digitals, tant de l'àmbit escolar com de la vida quotidiana: horaris, cartells, avisos, normes senzilles, felicitacions, invitacions, postals, agenda escolar, etc.</p>	<p>BL2.1. Llegir en veu alta per a aconseguir una progressiva correcció en la correspondència entre fonemes i grafies, i adequar-se al format i a l'estructura textual.</p> <p>BL2.2. Interpretar, de forma guiada a través de la reflexió i diàleg, textos pròxims a la seua experiència, anticipant hipòtesi a través del títol i les il·lustracions, captar el sentit global del text i resumir oralment el seu contingut.</p> <p>BL2.3. Llegir en mitjans digitals per a buscar i seleccionar informació i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge seguint indicacions de l'adult.</p> <p>BL2.4. Utilitzar de manera guiada les biblioteques d'aula i centre, fent un ús responsable d'estes, per a seleccionar lectures personals, reconèixer els distints espais funcionals i les seues pautes bàsiques d'organització.</p> <p>BL2.5. Participar amb progressiva autonomia en accions del pla lector del centre com ara contacontes, apadrinament lector, commemoracions, maletes viatgeres, etc., per a desenrotllar tant la competència lectora com l'hàbit lector.</p>	<p>CCLI</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD</p> <p>CCLI CSC SIIIE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>

Bloc 3: COMUNICACIÓ ESCRITA: ESCRIURE Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA</p> <p>Coneixement i ús, a partir de models, dels elements bàsics (suport textual, silueta, variacions tipogràfiques, presència d'il·lustracions, etc.) dels textos escrits de la vida quotidiana de l'aula com ara horaris, data, cartells, avisos, endevinalles, refranys, treballengües, acudits, normes de joc o ortogràfiques senzilles, horaris, cartells, notes senzilles, felicitacions, invitacions, peus de foto, agenda escolar, etc.</p> <p>Planificació: definició del destinatari i l'estructura en funció del tipus de text, per a escriure textos narratius, descriptius i explicatius.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>Esriptura i reescriptura, individual o col·lectiva seguint models, de textos amb diferents intencions, tant de l'àmbit escolar com del social, amb una cal·ligrafia, orde i neteja adequats i amb un vocabulari en consonància al nivell educatiu.</p> <p>Redacció de l'esborrany, avaluació i revisió del text per a millorar-lo amb ajuda de guies (organitzadors lògics) i dels companys.</p> <p>Reescriptura del producte final.</p> <p>Selecció raonada de les produccions a incloure en el Portfoli.</p> <p>Presentació de la informació en paper o en suport digital etiquetant imatges o a través de textos curts com ara avisos i notes.</p> <p>Memorització comprensiva de la informació degudament organitzada.</p>	<p>BL3.1. Planificar i escriure, de forma reflexiva i dialogada, per mitjà de l'observació de models i amb la col·laboració dels seus companys, textos dels gèneres més habituals del nivell educatiu, redactar l'esborrany i seguir l'orde lògic que el model proposa.</p> <p>BL3.2. Participar de forma col·lectiva en el procés de revisió de la correcció gramatical, ortogràfica i formal de textos escrits del nivell educatiu.</p> <p>BL3.3. Organitzar, a partir de models, la informació obtinguda durant l'escolta activa o la lectura guiada de fonts preseleccionades per mitjà de llistes, imatges o dibuixos per a utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p>

Bloc 4: CONEIXEMENT DE LA LLENGUA Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC

<p>CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA</p> <p>Les paraules, element bàsic de l'oració. Oració simple en textos orals i escrits. Col·locació de paraules per a formar oracions simples. Identificació de les llengües de l'entorn. Ús de les llengües cooficials de la Comunitat Valenciana. Actitud positiva davant dels usos de les llengües, evitar qualsevol acte de discriminació. Constància i hàbits de treball. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Esforç, força de voluntat. Disseny de projectes individuals o col·lectius, planificació. Desenrotllament de projectes en equip de forma guiada. Diàleg entre iguals dirigit. Bones formes de conducta: es dirigeix al receptor amb respecte, cuida la seua privacitat i intimitat.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>La reflexió gramatical i el reconeixement de les vocals i les consonants. Associació de grafema/fonema. Enunciat, paraula i síl·laba. Classes de noms: propis i comuns. Nom: singular i plural. Gènere: masculí i femení. Regles bàsiques d'ortografia aplicades a paraules d'ús habitual. Abecedari. Iniciació a l'orde alfabètic. Paraules simples. Classificació de paraules per orde alfabètic. Ús de programes i aplicacions educatives per a la classificació de paraules. Iniciació a l'ús de la interacció simple per mitjà de eines de comunicació en temps real en dispositius de les TIC (videoconferència, missatgeria instantània, etc.) en situacions de comunicació dirigides. Reconeixement del valencià com a element fonamental de la nostra cultura.</p>	<p>BL4.1. Reconèixer, de forma guiada, els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu per a interpretar, elaborar i revisar textos de forma col·lectiva.</p> <p>BL4.2. Usar diccionaris d'imatges i jocs interactius de classificació de paraules per a experimentar i descobrir l'orde alfabètic.</p> <p>BL4.3. Reconèixer el concepte d'oració per a, diferenciar i construir oracions, adequades al nivell, que milloren les habilitats de comprensió i expressió orals i escrites.</p> <p>BL4.4. Reconèixer, amb ajuda de models, la diversitat lingüística en les produccions pròpies i alienes, dins i fora de l'àmbit escolar.</p> <p>BL4.5. Esforçar-se i mantindre l'atenció mentre realitza una activitat sense abandonar-la quan li costa fer-la.</p> <p>BL4.6. Participar en el procés de planificació del desenvolupament d'un producte o una tasca, ordenar, amb ajuda, els passos que s'ha de seguir i expressar les seues opinions sobre el procés i el resultat.</p> <p>BL4.7. Participar en equips de treball de forma guiada i col·laborar amb els altres membres del grup per a aconseguir metes comunes.</p> <p>BL4.8. Participar en conversacions digitals, de forma guiada, utilitzar eines de comunicació en temps real amb dispositius de les TIC, aplicar bones formes de conducta.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CCLI CD CSC</p>
--	---	---

Bloc 5: EDUCACIÓ LITERÀRIA Curs 1r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>Identificació en textos orals, sense referències metaliteràries, de la rima i el ritme com a elements distintius de poemes i cançons i del narrador, els personatges, l'espai i el temps en contes o altres relats breus, sempre que apareguen de manera explícita. La comparació. Identificació de la comparació com a recurs literari senzill a través de l'audició o la lectura dialògica de textos literaris. Escolta activa i lectura dialògica en l'aula d'obres de la tradició popular com ara faules i endevinalles per a obtenir informació sobre l'entorn més pròxim. Elaboració, a partir de models, de contes breus i poemes senzills, de manera individual i col·lectiva aplicant recursos retòrics i mètrics adequats a l'edat. Selecció raonada de les produccions a incloure en el Portfòlio. Dramatització de fragments i diàlegs de contes, poemes i altres textos breus dramatitzables. Identificació i reproducció de sons diversos: onomatopeies (<i>toc, toc, hop!</i>, etc.); sons d'animals (renill, grall, rugits, maulits etc.). Adequació del llenguatge a la representació dramàtica a través de l'entonació, el ritme i el volum. Autoavaluació de les dramatitzacions pròpies i coavaluació de les dramatitzacions dels companys amb l'ajuda d'instruments d'avaluació senzills.</p>	<p>BL5.1. Identificar i anomenar amb les seues pròpies paraules les diferències entre contes i altres relats, poemes i cançons i els seus elements distintius i identificar i captar el sentit d'alguns recursos retòrics quan apareixen en textos literaris mentre participa en activitats de lectura dialògica, audició col·lectiva, recitat i dramatització.</p> <p>BL5.2. Seleccionar la informació, seguint indicacions de l'adult, sobre l'entorn més pròxim o la tradició cultural, a través de la lectura o audició col·lectiva dels textos literaris dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.</p> <p>BL5.3. Elaborar oralment de forma col·laborativa i a partir de models, contes breus i poemes senzills, incloent-hi recursos retòrics o mètrics adequats al nivell.</p> <p>BL5.4. Participar en produccions col·lectives realitzar dramatitzacions senzilles com ara diàlegs de contes, imitació de personatges, poemes, etc., a través del joc i l'experimentació.</p>	<p>CCLI CEC</p> <p>CCLI CAA CEC</p> <p>CCLI CEC</p> <p>CCLI CSC CEC</p>

Curs 2n

Bloc 1: COMUNICACIÓ ORAL: PARLAR I ESCOLTAR Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA</p> <p>Estratègies i normes d'interacció oral apreses: escoltar i respectar el torn de paraula, respondre i preguntar per a esbrinar el significat d'expressions o paraules que no es comprenen i per a demanar ajuda. Utilització d'estratègies de comprensió dels missatges orals: atenció, retenció, anticipació del contingut i de la situació per mitjà del context verbal i no verbal, identificació del sentit global. Orde lògic i cronològic dels textos narratius. Orde lògic dels textos descriptius. Recursos de l'expressió oral: pauses, volum, entonació, gestos.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>Situacions de comunicació, dirigides o espontànies: assemblees i</p>	<p>BL1.1. Participar en assemblees, conversacions i diàlegs escoltant, guardant el torn de paraula i expressant els seus gustos i experiències per iniciativa pròpia.</p> <p>BL1.2. Captar el sentit global i reconèixer idees principals de la informació verbal i no verbal de textos orals pròxims a la seua experiència, i resumir oralment el contingut.</p> <p>BL1.3. Produir, a partir de models, textos orals, dels gèneres més habituals del nivell educatiu, mantenir l'orde lògic dels textos, evitar repeticions innecessàries i utilitzar un vocabulari, to de veu i pronunciació adequats.</p> <p>BL1.4. Memoritzar i reproduir, a partir de models, textos orals dels</p>	<p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI</p>

<p>conversacions, simulacions i jocs de rol que representen disculpes, agraiments i invitacions.</p> <p>Ús d'una expressió espontània per iniciativa pròpia per a expressar la capacitat, el gust, la preferència, l'opinió i l'acord o desacord.</p> <p>Comprensió de textos orals amb finalitat didàctica o d'ús quotidià. Informació personal i familiar bàsica.</p> <p>Identificació de paraules clau com a estratègia de comprensió dels missatges.</p> <p>Expressió i producció de textos orals literaris i no literaris: narratius: contes populars, travallengües, endevinalles, experiències viscudes; descriptius: descripcions senzilles de persones, animals i coses; expositius: formulació de preguntes pertinents sobre un tema, simulació de conversacions telefòniques, exposició de fets sobre temes coneguts i treballats en classe; instructius: regles de jocs, indicacions per a arribar a un lloc, receptes; argumentatius: disseny d'anuncis, expressió de preferències; predictius: formulació d'hipòtesis sobre el desenllaç de contes, etc.</p> <p>Expressió oral de missatges verbals i no verbals.</p> <p>Selecció raonada de les produccions a incloure en el Portfoli.</p> <p>Memorització i recitat de poemes, travallengües, endevinalles, tirallongues, etc.</p> <p>Ús de fórmules inicials i finals apreses al reproduir un conte.</p> <p>Reproducció d'instruccions escoltades mantenint l'orde lògic i cronològic.</p> <p>Comprensió de textos orals procedents de la televisió com a instrument per a l'aprenentatge i per a obtenir informació general sobre fets i esdeveniments pròxims a l'experiència infantil.</p> <p>Expressió de gustos i preferències.</p>	<p>gèneres més habituals del nivell educatiu, i aplicar amb creativitat les estratègies d'expressió oral adequades.</p> <p>BL1. 5. Interpretar textos orals pròxims a la seua experiència procedents dels mitjans de comunicació i utilitzar les estratègies de comprensió del nivell educatiu i resumir el seu contingut.</p>	<p>CAA</p> <p>CCLI CD CSC</p>
---	--	---------------------------------------

Bloc 2: COMUNICACIÓ ESCRITA: LLEGIR Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA</p> <p>Introducció a l'estudi dels elements bàsics dels textos narratius (reconeixement de l'argument, identificació de l'escenari espaciotemporal i dels personatges principals).</p> <p>Introducció a l'estudi dels elements bàsics dels textos descriptius i explicatius de temes diversos i adequats a l'edat.</p> <p>Introducció a l'estudi de textos multimodals senzills, i interpretar el missatge a partir de la confluència de textos, imatges, gràfics, etc.</p> <p>Introducció progressiva a l'ús d'estratègies per a la comprensió lectora: abans de la lectura anticipant hipòtesis a través d'informació paratextual (tipografia, etc.); durant la lectura (realitzant inferències directes a partir dels seus coneixements i experiències prèvies); i després de la lectura (destacant la/s idea/s principal/és).</p> <p>Iniciació a la selecció de lectures personals pròximes als seus interessos de forma autònoma com a font de gaudi.</p> <p>Iniciació a la construcció de coneixements a partir d'informacions procedents de diferents fonts documentals (llibres, premsa, televisió, webs) d'acord amb la seua edat.</p> <p>Obtenció d'informació de manera guiada per mitjà de ferramentes digitals de busca, visualització i reproducció multimèdia (navegadors web, visualitzadors de documents, reproductors multimèdia, etc.) en dispositius TIC.</p> <p>Utilització de manera autònoma de les biblioteques d'aula i iniciació a l'ús de la biblioteca del centre per a obtenir informació i seleccionar lectures personals, fent ús del sistema d'ordenació i classificació d'estes.</p> <p>Coneixement i respecte de les normes de funcionament de les biblioteques per a un ús responsable d'estes.</p> <p>Participació en accions previstes en el pla lector del centre referides a la comprensió i la dinamització lectora (presentació de novetats bibliogràfiques, trobades amb autors, etc.).</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>Lectura de textos pròxims a l'experiència infantil en distints suports (impresos, digitals i audiovisuals) eliminar el sil·labeig, amb una correcta correspondència entre fonemes i grafies, iniciar-se progressivament en l'entonació adequada (punt, coma, signes d'admiració i interrogació).</p> <p>Lectura de textos que continguin jocs amb el llenguatge, tant populars com cultes: tirallongues, sopes de lletres senzilles, jeroglífics, cal·ligrames, faules, on s'exerceix la correcta pronunciació.</p> <p>Lectura de textos impresos i digitals, tant de l'àmbit escolar com de la vida quotidiana: normes, fulls d'instruccions simples, definicions simples, receptes, etc., així com de notícies senzilles en els mitjans de comunicació social.</p> <p>Aplicació dels elements bàsics dels textos narratius, descriptius i expositius a la comprensió i interpretació d'estos.</p>	<p>BL2.1. Llegir en veu alta amb pronunciació correcta i entonació i ritme adequats, textos pròxims a la seua experiència, proposats per l'adult i de la seua elecció, adequant-se al format i a l'estructura textual.</p> <p>BL2.2. Interpretar, de forma guiada a través de la reflexió i diàleg, textos pròxims a la seua experiència, i anticipar i comprovar hipòtesis a través del títol i les il·lustracions, captar el sentit global del text, realitzar inferències directes, destacar les idees principals i resumir oralment el contingut.</p> <p>BL2.3. Llegir en mitjans digitals per a buscar i seleccionar de forma guiada informació de fonts preseleccionades i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.</p> <p>BL2.4. Utilitzar de manera autònoma la biblioteca d'aula i de manera guiada la biblioteca de centre per a obtenir informació i seleccionar lectures personals, reconèixer i utilitzar els seus sistemes d'ordenació i classificació i respectar les normes de funcionament.</p> <p>BL2.5. Participar de forma responsable, a proposta dels adults, en accions del pla lector del centre com ara presentacions de novetats bibliogràfiques, trobades amb autors, etc., per a la millora de la competència lectora i per a refermar l'hàbit lector.</p>	<p>CCLI</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD</p> <p>CCLI CSC SIIE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>

Bloc 3: COMUNICACIÓ ESCRITA: ESCRIURE Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA</p>	<p>BL3.1. Planificar i escriure de forma reflexiva i dialogada, per mitjà de l'observació de models i amb la col·laboració dels seus companys, textos</p>	<p>CCLI CAA</p>

<p>Coneixement i ús, a partir de models, dels elements bàsics (suport textual, silueta, variacions tipogràfiques, presència d'il·lustracions, etc.) dels textos escrits que regixen la vida quotidiana de l'aula, com ara tirallongues, jeroglífics, cal·ligrames, faules, definicions simples i sopes de lletres, fulls d'instruccions, receptes i notícies senzilles dels mitjans de comunicació social.</p> <p>Planificació: definició de la silueta i l'organització de les idees en el text, per a escriure textos narratius, descriptius i explicatius.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>Espectura i reespectura, individual o col·lectiva, de textos amb diferents intencions, tant de l'àmbit escolar com del social, amb una cal·ligrafia, orde, neteja adequats i amb un vocabulari en consonància al nivell educatiu.</p> <p>Redacció de l'esborrany, avaluació i revisió del text per a millorar-lo amb ajuda de guies (organitzadors lògics) i dels companys.</p> <p>Reespectura del producte final.</p> <p>Espectura de textos narratius amb elements bàsics com l'argument, l'escenari espaciotemporal i els personatges principals.</p> <p>Espectura dels textos descriptius i explicatius de temes diversos i adequats a l'edat.</p> <p>Organització de la informació en paper en forma de llistes, seqüències temporals, taules i imatges.</p> <p>Iniciació a l'organització i representació del text de forma creativa utilitzant ferramentes d'edició de continguts digitals que permeten incloure text amb format caràcter (font, grandària, negreta, subratllat, cursiva, etc.).</p> <p>Selecció raonada de les produccions a incloure en el Portfoli.</p> <p>Emmagatzematge de la informació digital aplicant un esquema d'organització molt senzill (arxius o carpetes en discos durs, etc.).</p> <p>Memorització comprensiva de la informació degudament organitzada.</p>	<p>dels gèneres més habituals del nivell educatiu, redactar l'esborrany, mantindre l'orde lògic i evitar repeticions innecessàries, amb un vocabulari apropiat i utilitzar els recursos lingüístics adequats.</p> <p>BL3.2. Participar de forma col·lectiva en el procés de revisió de textos escrits, detectar errors, de forma reflexiva i dialogada, amb ajuda dels seus companys i presentar-los cuidant els aspectes formals i respectant les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu.</p> <p>BL3.3. Utilitzar, a partir de models, l'espectura per a organitzar la informació obtinguda durant l'escolta activa o la lectura reflexiva de fonts preseleccionades, per mitjà de llistes, taules, seqüències temporals, imatges i dibuixos per a utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p>
--	---	---

Bloc 4: CONEIXEMENT DE LA LLENGUA Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA</p> <p>Diferenciació entre significat i significat.</p> <p>Identificació del diccionari i de la seua funció.</p> <p>Busca del significat de paraules simples.</p> <p>Ús de programes i aplicacions educatives per a l'adquisició de vocabulari.</p> <p>Tipus d'oracions: enunciatives (afirmatives i negatives), interrogatives i exclamatives.</p> <p>Identificació de les oracions en un text.</p> <p>Distinció dels paràgrafs d'un text.</p> <p>Identificació de les llengües d'Espanya.</p> <p>Reconeixement de les tradicions populars en les llengües cooficials.</p> <p>Identificació de les diferències bàsiques de les llengües cooficials.</p> <p>Consciència de les variants lingüístiques de les diferents llengües presents en el context social i escolar.</p> <p>Actitud positiva davant dels usos de les llengües, evitar qualsevol acte de discriminació.</p> <p>Constància i hàbits de treball. Estratègies d'aprenentatge cooperatiu.</p> <p>Busca d'orientació o ajuda quan la necessita. Esforç, força de voluntat.</p> <p>Disseny de projectes individuals o col·lectius, planificació. Organització d'un projecte amb ajuda guiada.</p> <p>Desenrotllament de projectes en equip de forma guiada. Compliment de la seua part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Diàleg entre iguals dirigit.</p> <p>Bones formes de conducta: guarda el torn de paraula, es dirigix al receptor amb respecte, cuida la seua privacitat i intimitat, etc.</p> <p>Identificació de conductes inadequades en l'ús de les TIC.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>Nom, adjectiu i verb.</p> <p>Classes de noms: individuals i col·lectius.</p> <p>Adjectius qualificatius i determinatius (possessius i numerals).</p> <p>Demonstratius.</p> <p>Pronoms personals.</p> <p>Temps verbals (present, passat i futur).</p> <p>Regles bàsiques d'ortografia.</p> <p>Identificació dels signes de puntuació, interrogació i exclamació.</p> <p>Ús de les majúscules.</p> <p>Identificació de les estructures bàsiques de la llengua en produccions orals i escrites.</p> <p>Augmentatius i diminutius.</p> <p>Sinònims i antònims.</p> <p>Interacció i identificació de l'interlocutor per mitjà de ferramentes de comunicació en temps real amb dispositius de les TIC (videokonferència, missatgeria instantània, etc.) en situacions de comunicació dirigides o espontànies.</p> <p>Reconeixement del valencià com a element fonamental de la nostra cultura.</p>	<p>BL4.1. Reconèixer, de forma guiada, els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu per a interpretar, elaborar i revisar textos de forma col·lectiva.</p> <p>BL4.2. Utilitzar, de forma guiada, el diccionari alfabètic, i programes i aplicacions educatives senzilles per a identificar el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió col·lectiva de textos.</p> <p>BL4.3. Identificar i reproduir diferents tipus d'oracions adequades al nivell per a millorar, amb l'ajuda de models, les habilitats de comprensió, expressió i interacció orals i escrites.</p> <p>BL4.4. Identificar les diferències bàsiques de les llengües cooficials i les seues tradicions per a reconèixer-les en les produccions pròpies i alienes, dins i fora de l'àmbit escolar.</p> <p>BL4.5. Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància sense abandonar quan li costa fer-les, demanar ajuda si la necessita.</p> <p>BL4.6. Participar en el procés de planificació del desenrotllament d'un producte o una tasca, ordenar, amb ajuda, els passos que s'ha de seguir, reconèixer si els ha realitzat correctament i expressar les seues opinions sobre el resultat.</p> <p>BL4.7. Participar en equips de treball realitzar la part de la tasca assignada, col·laborar amb els altres membres del grup per a aconseguir metes comunes.</p> <p>BL4.8. Interactuar i compartir continguts digitals de forma guiada utilitzant ferramentes de comunicació en temps real, adequades al nivell, amb dispositius de les TIC, aplicar bones formes de conducta.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CCLI CD CSC</p>

Interés per utilitzar el valencià en els usos personals i per a qualsevol funció comunicativa.		
--	--	--

Bloc 5: EDUCACIÓ LITERÀRIA Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
CONTINGUTS ESPECÍFICS Identificació, a través de la lectura i l'audició en l'àmbit escolar, sense referències metaliteràries, dels elements que rimen o marquen el ritme com a trets distintius de poemes i cançons i de les referències al narrador, els personatges, l'espai i el temps en contes i altres relats breus, sempre que apareguen de manera explícita. Jocs de paraules. Identificació, a través de la lectura o l'audició en l'àmbit escolar, de jocs de paraules senzills en textos literaris. Escolta activa i lectura guiada, individual o dialògica, en l'aula d'obres de la tradició popular com a contes, cançons o tirallongues per a obtenir informació sobre l'entorn més pròxim i la pròpia tradició cultural. Elaboració, a partir de models o amb ajuda de guies, de textos narratius breus orals o escrits, com a relats i poemes senzills, utilitzant recursos retòrics i mètrics adequats a l'edat. Selecció raonada de les produccions a incloure en el Portfoli. Dramatització de fragments i diàlegs de contes, poemes i altres textos breus dramatitzables. Identificació del narrador i els personatges, així com els torns d'intervenció en textos dramàtics. Interpretació de personatges representant accions i/o gestos més definitoris d'estos. Adequació del llenguatge a la representació dramàtica a través de l'entonació, el ritme i el volum. Autoavaluació de les dramatitzacions pròpies i coavaluació de les dramatitzacions dels companys amb l'ajuda d'instruments d'avaluació senzills.	BL5.1. Identificar i anomenar, amb les seues paraules, els elements que diferencien els textos literaris narratius i poètics i captar el sentit d'alguns recursos retòrics quan apareixen en textos literaris, mentres participa en activitats de lectura, audició col·lectiva, recitat i dramatització. BL5.2. Seleccionar informació de fonts preseleccionades amb ajuda de guies, sobre l'entorn social o la tradició cultural, a través de la lectura o audició col·lectiva dels textos literaris dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la, seguint indicacions de l'adult, en les tasques d'aprenentatge. BL5.3. Elaborar, oralment i per escrit, de forma col·laborativa a partir de models, amb sentit estètic i creativitat, relats breus i poemes senzills amb recursos retòrics i mètrics adequats al nivell. BL5.4. Participar en produccions col·lectives realitzant dramatitzacions senzilles de textos literaris com a fragments i diàlegs de contes, poemes, etc., i no literaris com a conversacions en situacions quotidianes, usar una entonació, volum i gestos adequats a través del joc i l'experimentació.	CCLI CEC CCLI CAA CEC CCLI CEC SIEE CCLI CSC CEC

Curs 3r

Bloc 1: COMUNICACIÓ ORAL: PARLAR I ESCOLTAR Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA Estratègies i normes d'interacció oral apreses: escoltar atentament i respectar les normes de cortesia a més de les intervencions, sentiments i experiències dels altres. Formulació d'hipòtesis sobre significats a partir de l'anàlisi d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics (modulació i to de la veu, gestualitat, llenguatge corporal i postural). Utilització d'estratègies de comprensió dels missatges orals: atenció, retenció, anticipació del contingut i de la situació per mitjà del context verbal i no verbal, identificació d'idees principals i secundàries i de la intenció del parlant. Estructura de l'entrevista. Introducció a la descripció detallada, orde espacial en les descripcions. Recursos de l'expressió oral: pronunciació, entonació i ritme; expressió facial, moviments, to de veu: mirar els interlocutors. Ús de les diferents estratègies de memòria visual i auditiva.	BL1.1. Participar en conversacions i assemblees i utilitzar el diàleg per a resoldre conflictes interpersonals escoltant amb atenció, respectar el torn de paraula i les normes de cortesia, exposar idees i opinions, mantenint el tema i ordenar el discurs amb frases curtes i ben construïdes. BL1.2. Captar el sentit global i reconèixer idees principals, secundàries i dades específiques de la informació verbal i no verbal de textos orals pròxims a la seua experiència, i resumir oralment el contingut. BL1.3. Produir, de forma guiada, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, respectar les seues característiques formals i organitzar el discurs amb l'entonació i la pronunciació adequades i utilitzar el vocabulari pertinent i un llenguatge respectuós. BL1.4. Memoritzar i reproduir, de forma guiada, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, prèviament escoltats o llegits en diferents formats, aplicar amb creativitat les estratègies d'expressió oral adequades. BL1.5. Interpretar textos orals pròxims a la seua experiència procedents dels mitjans de comunicació social, utilitzar les estratègies de comprensió oral del nivell educatiu, resumir el seu contingut i imitar, per mitjà del joc i la simulació, les estructures i el llenguatge propi d'estos textos.	CCLI CSC SIEE CCLI CAA CCLI CAA CCLI CD CSC
CONTINGUTS ESPECÍFICS Situacions de comunicació, dirigides o espontànies: assemblees, conversacions i diàlegs reals o simulats. Organització del discurs: exposició clara i ordenada mantenint el tema per a expressar la capacitat, el gust, la preferència, l'opinió, l'acord o desacord, el sentiment. Utilització de recursos per a controlar el procés de comunicació (<i>pot repetir, per favor?, perdó, no entenc, etc.</i>). Comprensió de textos orals literaris o no literaris amb finalitat didàctica o d'ús quotidià. Informació personal, familiar i de l'entorn pròxim. Identificació de paraules clau com a estratègia de comprensió dels missatges. Expressió i producció de textos orals literaris i no literaris: narratius: situacions o experiències personals, anècdotes, acudits, producció creativa de contes, travallengües, endevinalles; descriptius: descripcions de persones, animals objectes i llocs; expositius: formulació de preguntes per a entrevistes, introducció a la definició de conceptes, exposició coneixements treballats en classe, etc.; instructius: regles de jocs, instruccions per a realitzar treballs manuals, receptes, etc.; argumentatius: discussions, expressió i defensa d'opinions personals; predictius: formulació d'hipòtesis sobre experiments, conseqüències de comportament, etc. Expressió de missatges verbals i no verbals. Identificació de l'ús d'expressions i valoracions de caràcter sexista. Selecció raonada de les produccions a incloure en el Portfoli. Memorització de textos orals amb diferent finalitat (lúdica, d'aprenentatge, etc.) com ara poemes, travallengües, endevinalles, etc. i breus textos expositius i descriptius.		

<p>Reproducció de textos breus i senzills respectant l'entonació, pauses, modulació de la veu, etc., en diàlegs i fragments de contes, històries, etc. Identificació dels mitjans de comunicació social: ràdio, cine, publicitat, televisió, Internet.</p> <p>Comprensió de textos orals procedents de la televisió, la ràdio i Internet com a instrument d'aprenentatge i d'accés a informacions sobre fets i esdeveniments pròxims a l'experiència i pròxims al seu entorn i interessos.</p> <p>Expressió d'opinió.</p> <p>Producció de textos orals propis dels mitjans de comunicació social, amb especial incidència en la notícia, per mitjà de simulació per a oferir i compartir informació.</p>		
--	--	--

Bloc 2: COMUNICACIÓ ESCRITA: LLEGIR Curs 3r

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA</p> <p>Estudi i anàlisi dels elements bàsics dels textos narratius (identificació del narrador o narradors, els personatges i l'argument) i aplicació d'estos coneixements a la comprensió i interpretació d'estos.</p> <p>Estudi dels elements bàsics dels textos descriptius (orde en la descripció) i expositius (introducció i desenrotllament del contingut, i suports gràfics i visuals).</p> <p>Estudi de textos multimodals senzills, interpretant el missatge a partir de la confluència de textos, imatges, gràfics, etc.</p> <p>Ús d'estratègies bàsiques per a la comprensió lectora: abans de la lectura, anticipar hipòtesi a través d'informació paratextual (subtítols, capítols) i analitzar l'estructura bàsica del text; durant la lectura, usar el diccionari, captar el sentit global del text, i iniciar-se en els sentits figurats i significats no explícits en els textos; i després de la lectura.</p> <p>Selecció de lectures personals pròximes als seus interessos de forma autònoma com a font de gaudi.</p> <p>Construcció de coneixements a partir d'informacions procedents de diferents fonts documentals (llibres, premsa, televisió, webs d'acord amb la seua edat, etc.) i iniciació en la busca i localització dirigides en enciclopèdies, diccionaris i llibres de divulgació per a ampliar coneixements.</p> <p>Ús, de manera guiada, de ferramentes de busca i visualització digital en dispositius de les TIC per a obtenir informació.</p> <p>Utilització de manera autònoma de les biblioteques d'aula i de centre per a obtenir informació i seleccionar lectures personals, fent ús del sistema d'ordenació i classificació d'estes.</p> <p>Iniciació en la busca de documents a través de la utilització del programa de gestió de la biblioteca escolar.</p> <p>Coneixement i respecte de les normes de funcionament de les biblioteques per a un ús responsable d'estes.</p> <p>Participació en diferents accions previstes en el pla lector del centre referides a la comprensió i la dinamització lectora, com ara debats amb escriptors, etc.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>Lectura de diferents tipus de textos continus i iniciació als discontinus, en distints suports (impresos, digitals i multimodals).</p> <p>Lectura de textos (impresos, digitals i multimodals), tant de l'àmbit escolar com del social: llegendes, romanços, anotacions, anuncis, pel·lícules, cartes, notícies senzilles, etc., on s'exerceix la pronunciació.</p> <p>Lectura en veu alta amb pronunciació correcta i entonació i ritme adequats, en funció dels signes de puntuació.</p> <p>Aplicació dels elements bàsics dels textos narratius, descriptius i expositius a la comprensió i interpretació d'estos.</p> <p>Utilització dels coneixements obtinguts a partir d'informacions procedents de diferents fonts documentals en treballs personals.</p>	<p>BL2.1. Llegir, de forma guiada, adequar-se al format i a l'estructura textual, textos de l'àmbit escolar i social i triar les seues lectures personals segons els seus gustos i preferències.</p> <p>BL2.2. Interpretar de forma guiada a través de la reflexió i el diàleg, textos pròxims a la seua experiència, anticipar i comprovar hipòtesi a través del títol, de subtítols i d'elements icònics, destacar idees principals i secundàries, localitzar informació específica que done resposta a preguntes plantejades, realitzar inferències i resumir oralment i per escrit el contingut.</p> <p>BL2.3. Llegir en mitjans digitals per a buscar, seleccionar i emmagatzemar de forma guiada informació de fonts preseleccionades i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.</p> <p>BL2.4. Utilitzar de manera autònoma les biblioteques d'aula i de centre per a obtenir informació i seleccionar lectures personals i reconèixer i utilitzar de forma responsable els seus espais i els seus sistemes d'ordenació i classificació respectant les normes de funcionament.</p> <p>BL2.5. Participar de forma responsable i a proposta dels adults en accions del pla lector del centre, com a debats amb escriptors, per a millorar la seua competència lectora i per a refermar l'hàbit lector.</p>	<p>CCLI</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD</p> <p>CCLI CSC SIIE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>

Bloc 3: COMUNICACIÓ ESCRITA: ESCRIURE Curs 3r

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA</p> <p>Coneixement i ús guiat dels elements bàsics de textos (suport textual, silueta, variacions tipogràfiques, presència d'il·lustracions, etc.) de l'àmbit escolar i social, com ara anotacions, murals, definicions, resums, anuncis, notícies, contes, cartes, normes de joc o ortogràfiques, etc.</p> <p>Respecte als altres en les produccions escrites, per mitjà de l'ús d'un lèxic adequat.</p> <p>Planificació: inclusió dels recursos lingüístics més adequats, per a escriure textos narratius, descriptius, explicatius i predictius.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>Esriptura i reescriptura, individual o col·lectiva, de textos amb diferents intencions, tant de l'àmbit escolar com del social.</p> <p>Ús del llenguatge no verbal en les produccions escrites.</p> <p>Aplicació de les normes ortogràfiques tant en les produccions escrites pròpies com en dictats, entre altres tècniques, a fi de consolidar les</p>	<p>BL3.1. Planificar i escriure, de forma reflexiva i dialogada, per mitjà de l'observació de models i amb la col·laboració dels seus companys, textos dels gèneres més habituals del nivell educatiu, redactar l'esborrany, substituir elements del model donat, respectar les característiques formals i l'orde lògic, amb un vocabulari apropiat i utilitzar els recursos lingüístics adequats.</p> <p>BL3.2. Realitzar, per mitjà de procediments guiats, el procés de revisió de textos escrits, detectar errors, de forma reflexiva i dialogada, amb ajuda dels seus companys per a millorar el producte final i presentar-lo cuidant els aspectes formals i respectant les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu.</p> <p>BL3.3. Utilitzar de forma guiada l'escriptura per a organitzar la informació, obtinguda durant l'escolta activa o la lectura reflexiva de fonts preseleccionades, per mitjà de llistes, taules i gràfics per a utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge o comunicar conclusions.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p>

<p>normes gramaticals i ortogràfiques.</p> <p>Ús d'un vocabulari adequat al nivell educatiu.</p> <p>Redacció de l'esborrany, avaluació i revisió del text per a millorar-lo amb ajuda de guies (instruccions verbals) i dels companys.</p> <p>Reescriptura del producte final.</p> <p>Participació en l'avaluació de produccions escrites, tant pròpies com d'altres, per mitjà de la consulta de models i l'intercanvi d'impressions.</p> <p>Reconeixement dels principis pels quals es regulen els drets d'ús i distribució de la informació.</p> <p>Redacció de textos narratius amb elements bàsics com ara l'argument, l'escenari espaciotemporal i la identificació del narrador i dels personatges.</p> <p>Redacció, seguint models, de textos descriptius, amb especial atenció a l'orde en la descripció i explicatius, distingir clarament la introducció del desenvolupament i incloure suports gràfics i visuals.</p> <p>Redacció, seguint models, de textos predictius, acompanyats de suports gràfics i visuals.</p> <p>Resum i presentació de la informació utilitzant els connectors i el vocabulari conceptual de forma adequada al nivell educatiu, posar especial atenció en els estils de lletra, títols, puntuació i ortografia correcta.</p> <p>Organització i representació del text de forma creativa utilitzant ferramentes d'edició de continguts digitals que permeten incloure text amb format caràcter (font, grandària, negreta, subratllat, cursiva, etc.) i imatges.</p> <p>Emmagatzematge de la informació digital seguint un esquema d'organització senzill (arbre de carpetes i dispositius d'emmagatzematge extern).</p> <p>Selecció raonada de les produccions a incloure en el Portfolio.</p> <p>Memorització comprensiva de la informació degudament organitzada.</p>		
--	--	--

Bloc 4: CONEIXEMENT DE LA LLENGUA Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA</p> <p>L'oració com a unitat de significat: subjecte i predicat.</p> <p>Orde dels elements de l'oració.</p> <p>Concordança de gènere i nombre entre les paraules de l'oració.</p> <p>Identificació d'oracions simples segons la intenció de l'emissor.</p> <p>Interès per conèixer i per tindre competència en els dos idiomes cooficials de la Comunitat Valenciana.</p> <p>Consciència de les variants lingüístiques de les diferents llengües presents en el context social i escolar.</p> <p>Actitud positiva davant dels usos de les llengües, i evitar qualsevol acte de discriminació.</p> <p>Constància i hàbits de treball. Adaptació als canvis. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu.</p> <p>Esforz, força de voluntat.</p> <p>Busca d'orientació o ajuda quan es necessita.</p> <p>Planificació de projectes individuals o col·lectius, fer plans. Organització d'un projecte. Avaluació tant del projecte com del producte amb ajuda del professorat.</p> <p>Desenvolupament de projectes en equip, complint la seua part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Sensibilitat. Valoració de les aportacions dels altres. Capacitat de regular i canviar les pròpies emocions.</p>	<p>BL4.1. Aplicar els coneixements sobre els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu, adquirits per mitjà d'un procés guiat de reflexió individual i col·lectiva, per a interpretar, elaborar i revisar textos.</p> <p>BL4.2. Utilitzar, de forma guiada, diferents tipus de diccionaris en línia i impresos (alfabètic, de sinònims i antònims) per a resoldre dubtes sobre el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió de textos.</p> <p>BL4.3. Diferenciar el subjecte i el predicat, aplicar la concordança dels seus elements dins de l'oració per a construir oracions simples adequades al nivell, detectar errors i resoldre els seus dubtes per mitjà d'un procés guiat de reflexió individual i col·lectiva.</p> <p>BL4.4. Diferenciar els trets distintius de les llengües cooficials per a reconèixer-los en produccions orals i escrites, pròpies i alienes, tant dins com fora de l'àmbit escolar.</p> <p>BL4.5. Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància, adaptar-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, demanar ajuda si es necessita.</p> <p>BL4.6. Planificar la realització d'un producte o una tasca, proposar un pla ordenat d'accions i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb les orientacions del professorat.</p> <p>BL4.7. Participar en equips de treball realitzant la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes, reconèixer el seu rol, confiar en les seues possibilitats i en les dels seus companys i regular les seues emocions davant dels conflictes, utilitzar el diàleg igualitari.</p> <p>BL4.8. Interactuar i compartir continguts de forma guiada utilitzant algunes de les ferramentes de comunicació més comuna en dispositius de les TIC, aplicar bones formes de conducta i utilitzar un llenguatge no discriminatori.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CCLI CD CSC</p>
<p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>Classes de noms: concret, abstracte.</p> <p>Gentilicis.</p> <p>Articles: definit i indefinit.</p> <p>Adjectius: indefinits i interrogatius.</p> <p>Segmentació de la paraula en síl·labes.</p> <p>Distinció de la síl·laba tònica.</p> <p>Classificació de les paraules pel nombre de síl·labes i pel lloc que ocupa la síl·laba tònica.</p> <p>Concordança de gènere i nombre en substantius, adjectius, articles i pronoms personals.</p> <p>Identificació de l'infinitiu dels verbs extrets de diferents produccions orals i escrites.</p> <p>El verb: temps (present, passat i futur), mode indicatiu.</p> <p>Reconeixement del temps verbal utilitzat en produccions orals i escrites.</p> <p>Regles d'ortografia aplicades a les pròpies produccions.</p> <p>Derivació de paraules: prefixos i sufixos.</p> <p>Diferenciació entre paraules simples, compostes i derivades.</p> <p>Famílies lèxiques. Paraules primitives i derivades.</p> <p>Paraules invariables i homònimes.</p> <p>Paraules polisèmiques.</p> <p>Identificació de l'arrel i la desinència de verbs regulars a partir del seu infinitiu.</p> <p>Estructura del diccionari.</p> <p>Ús del diccionari per a conèixer els distints significats de paraules</p>		

<p>desconegudes presents en produccions orals i escrites, tant de l'entorn escolar com del social.</p> <p>Ús d'abreviatures.</p> <p>Característiques lingüístiques diferencials de les llengües cooficials.</p> <p>Exposició d'idees i opinions per mitjà de les ferramentes de comunicació més comuna amb dispositius de les TIC (correu electrònic, videoconferència, missatgeria instantània, telefonia, etc.).</p> <p>Identificació de l'interlocutor en les ferramentes de comunicació de les TIC més comú.</p> <p>El correu electrònic: enviament i recepció de missatges.</p> <p>Bones formes de conducta: guarda el torn de paraula, es dirigeix al receptor amb respecte, pondera el seu temps de parla, cuida la seua privacitat i intimitat, etc.</p> <p>Mecanismes per a identificar i comunicar a l'adult les males conductes en entorns digitals.</p> <p>Reconeixement del valencià com a element fonamental de la nostra cultura.</p> <p>Interès per utilitzar el valencià en els usos personals i per a tota funció comunicativa.</p>		
---	--	--

Bloc 5: EDUCACIÓ LITERÀRIA Curs 3r		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>Ús de referències metaliteràries per a la identificació, a través de la lectura o l'audició autònomes o dialogades, per mitjà d'interacció, en l'àmbit escolar dels elements que caracteritzen textos narratius, poètics i teatrals. La rima i el ritme com a elements distintius de poemes i cançons.</p> <p>El narrador, els personatges principals i secundaris, l'espai i el temps en contes i altres relats breus, encara que no apareguen de manera explícita. La hipèrbole.</p> <p>Ús de referències metaliteràries per a la identificació de la hipèrbole, a través de la lectura o l'audició autònomes o dialogades, en l'àmbit escolar. Escolta activa i lectura autònoma, en l'aula o en el context familiar, d'obres de la tradició popular com ara llegendes, al·lèuies i refranys per a obtenir informació sobre l'entorn més pròxim, incloent-hi referències a elements del medi ambient, la climatologia, la geografia o la història, entre altres.</p> <p>Registre guiat de la informació obtinguda a través de la lectura per a utilitzar-la posteriorment amb finalitat acadèmica.</p> <p>Elaboració amb ajuda de guies, de manera individual o col·lectiva (col·laborativa), de narracions breus de caràcter literari que continguin elements fantàstics i recursos literaris adequats al nivell educatiu.</p> <p>Elaboració amb ajuda de guies, de manera individual o col·lectiva (col·laborativa), de poemes amb ús de recursos mètrics i retòrics adequats al nivell educatiu.</p> <p>Selecció raonada de les produccions a incloure en el Portfolio.</p> <p>Dramatització i representació de contes, poemes i altres textos breus dramatitzables (conversacions, cançons, endevinalles, etc.).</p> <p>Interpretació de personatges representant els seus trets més definitoris per mitjà de recursos lingüístics i no lingüístics.</p> <p>Adequació del llenguatge a la representació dramàtica, modulació de la veu, imitació de registres, etc.</p> <p>Autoavaluació de les dramatitzacions pròpies i coavaluació de les dramatitzacions dels companys per mitjà de criteris i indicadors prèviament establits.</p>	<p>BL5.1. Identificar utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, els elements que caracteritzen els textos literaris narratius, poètics i teatrals i alguns recursos retòrics quan apareixen en textos literaris, mentre participa en activitats de lectura, audició col·lectiva, recitat i dramatització.</p> <p>BL5.2. Buscar i seleccionar informació de manera responsable de fonts preseleccionades, emmagatzemar-la digitalment, sobre l'entorn social o la pròpia tradició cultural a través de la lectura o audició col·lectiva dels textos literaris dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.</p> <p>BL5.3. Escriure de forma col·laborativa, seguint guies i models, amb sentit estètic i creativitat, narracions breus i poemes amb recursos retòrics i mètrics adequats al nivell educatiu.</p> <p>BL5.4. Participar en produccions col·lectives realitzant dramatitzacions de textos literaris i no literaris adequats al nivell educatiu i als seus interessos, com ara contes, diàlegs, jocs de rol, etc., aplicar amb sentit estètic les estratègies de comunicació oral i les tècniques expressives apreses.</p>	<p>CCLI CEC</p> <p>CCLI CD CAA CEC</p> <p>CCLI CEC SIEE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>

Curs 4t

Bloc 1: COMUNICACIÓ ORAL: PARLAR I ESCOLTAR Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB LENGUA CASTELLANA I LITERATURA</p> <p>Estratègies i normes d'interacció oral apreses: escoltar atentament, respectar les intervencions, els sentiments i les experiències dels altres, posar-se en el seu lloc. Formulació d'hipòtesis sobre contingut i context, i sobre significats a partir de l'anàlisi d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics (modulació i to de la veu, gestualitat, llenguatge corporal i postural).</p> <p>Reconeixement de situacions que afavoreixen o impedeixen la comunicació.</p> <p>Utilització d'elements del llenguatge no verbal com a complement a la comunicació (moviments, expressió facial, gestos, etc.) i del verbal (pauses, to, etc.) per a emfatitzar el contingut del discurs.</p> <p>Utilització d'estratègies de comprensió dels missatges orals: distinció entre sentit literal, inferencial i estètic. Formulació d'hipòtesis sobre contingut i context, i sobre significats a partir de l'anàlisi d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics (modulació i to de la veu, gestualitat, llenguatge corporal i postural).</p> <p>Estructura de l'enquesta.</p> <p>Planificació de l'expressió oral. Suport gràfic.</p> <p>Recursos de l'expressió oral: pronunciació, entonació, ritme. Expressió facial, moviments, to de veu. Mirar els interlocutors.</p> <p>Importància de la millora en expressió oral.</p>	<p>BL1.1. Participar en col·loquis sobre temes escolars, conversacions, entrevistes i diàlegs per a resoldre conflictes escoltant amb atenció, posar-se en el lloc de l'altre, respectar el contingut del discurs de l'interlocutor i expressar les seues idees i opinions de manera ordenada.</p> <p>BL1.2. Reconèixer les idees principals, secundàries i algunes dades específiques de la informació verbal i no verbal de textos orals de l'àmbit escolar i social, expressar la seua opinió sobre el contingut del missatge.</p> <p>BL1.3. Produir, de forma guiada, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, respectar l'estructura d'estos i utilitzar el vocabulari, l'entonació, la dicció i els recursos no verbals correctament, a més d'un llenguatge respectuós.</p> <p>BL1.4. Memoritzar i reproduir, de forma guiada, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, prèviament escoltats o llegits en diferents formats, aplicar amb creativitat les estratègies d'expressió oral adequades.</p> <p>BL1.5. Interpretar textos orals de l'àmbit escolar i social procedents dels mitjans de comunicació utilitzant les estratègies de comprensió oral del nivell educatiu, expressar la seua opinió sobre el contingut del missatge i</p>	<p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI</p>

<p>Ús de les diferents estratègies de memòria visual i auditiva.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS Situacions de comunicació, dirigides o espontànies: diàlegs, conversacions i col·loquis sobre temes escolars. Organització lògica del discurs. Identificació, interpretació i diferenciació de missatges verbals i no verbals. Comprensió, interpretació i valoració de textos orals literaris o no literaris amb finalitat didàctica o d'ús quotidià. Reconeixement d'idees principals, secundàries i detalls rellevants. Informació personal, familiar i de l'entorn pròxim. Compres, indicacions de lloc o adreces. Expressió i producció de textos orals literaris i no literaris: narratius: relatar esdeveniments, anècdotes, acudits, reconstruir poemes en forma de contes, etc.; descriptius: descripcions detallades de personatges, paisatges, imatges, etc.; expositius: enquestes i entrevistes, definició de conceptes, exposicions, presentacions orals; instructius: regles de jocs, instruccions per a realitzar treballs, resoldre problemes, realitzar un experiment, etc.; argumentatius: discussions, expressió coherent d'opinions personals; predictius: formulació d'hipòtesis, anuncis, recomanacions, etc. Descripció física i descripció detallada. Orde lògic i espacial. Identificació de l'ús d'expressions i valoracions de caràcter sexista, evitar el seu ús en les nostres produccions. Selecció raonada de les produccions a incloure en el Portfoli. Memorització de poemes, tirallongues, endevinalles, refranys i altres textos orals amb diferent finalitat (lúdica, d'aprenentatge, etc.). Reproducció de contes i altres textos breus i senzills escoltats en diferents formats. Identificació i classificació dels mitjans de comunicació social: ràdio, cine, publicitat, televisió, Internet, etc. Comprensió de textos orals procedents de la ràdio, de la televisió o d'Internet com a instrument d'aprenentatge i d'accés a informacions sobre fets i esdeveniments pròxims a la seua experiència i que resulten significatius en el seu entorn. Expressió d'opinió. Producció de textos orals propis dels mitjans de comunicació social, amb especial incidència en la notícia i l'anunci publicitari, per mitjà de simulació, oferint i compartint informació.</p>	<p>la intenció de l'emissor, i imitar, per mitjà de simulació i amb ajuda de guies, les estructures i el llenguatge propis d'estos textos.</p>	<p>CD CSC</p>
--	--	-------------------

Bloc 2: COMUNICACIÓ ESCRITA: LLEGIR Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB LENGUA CASTELLANA I LITERATURA Estudi i anàlisi dels elements bàsics de textos narratius (distinció entre introducció, nuc i desenllaç). Estudi dels elements bàsics dels textos descriptius (esquema de contingut) i expositius (distinció entre exemples i definicions) i introducció a l'estudi dels argumentatius (plantejament d'un problema o assumpte i els seus arguments amb la intenció de convèncer). Estudi i anàlisi de textos multimodals, interpretant el missatge a partir de la confluència de textos, imatges, gràfics, etc. Introducció a l'estudi dels elements bàsics de textos periodístics (titulars, entradeta i peu de fotos). Introducció a l'estudi dels elements bàsics de textos il·lustrats, d'àlbums i contes infantils (associació de la informació que aporten les il·lustracions amb el contingut del text i seqüenciació de la història). Ús d'estratègies per a la comprensió lectora: abans de la lectura anticipant hipòtesi a través d'informació paratextual (context) i analitzar l'estructura del text i la seua tipologia; durant la lectura reformular hipòtesi, relacionar els coneixements previs (tema, conceptes bàsics, vocabulari, etc.) amb la informació nova que aporta el text, associar la informació que ofereixen les il·lustracions amb el contingut del text, realitzar inferències i interpretar sentits figurats i significats no explícits en els textos; i després de la lectura (destacar idees principals i secundàries i localitzar informació específica que done resposta a preguntes determinades). Selecció de lectures personals pròximes als seus interessos de forma autònoma com a font de gaudi. Busca, localització dirigida i lectura d'informació en distints tipus de textos i fonts documentals (enciclopèdies, diccionaris, llibres de divulgació, revistes, etc.) per a ampliar coneixements i aplicar-los en treballs personals. Utilització dirigida de ferramentes de busca i visualització digital en dispositius de les TIC per a localitzar i tractar la informació de manera responsable, fent ús de webs d'acord amb la seua edat (enciclopèdies, diccionaris i repositoris en línia). Utilització de manera autònoma de les biblioteques d'aula i centre, i iniciació en l'ús de les municipals i públiques, per a obtenir informació i seleccionar lectures personals, fent ús dels seus diferents espais funcionals. Coneixement i respecte de les normes de funcionament de les biblioteques per a un ús responsable d'estes.</p>	<p>BL2.1. Llegir, de forma guiada, adequant-se al format i a l'estructura textual, textos de l'àmbit escolar i social i triar les seues lectures personals i de suport a les tasques d'aprenentatge segons els seus gustos i preferències.</p> <p>BL2.2. Interpretar, amb les orientacions de l'adult i l'ajuda dels seus companys a través del diàleg i la reflexió, textos de l'àmbit escolar i social anticipant i comprovant hipòtesi a través d'elements de format i de capítols i índexs, destacar idees principals i secundàries, localitzar informació específica que done resposta a preguntes plantejades, realitzar inferències i expressar la seua opinió sobre el contingut.</p> <p>BL2.3. Llegir en mitjans digitals per a buscar, seleccionar i emmagatzemar informació de forma responsable i reconèixer que pot no ser fiable, amb les orientacions de l'adult i l'ajuda dels seus companys, i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.</p> <p>BL2.4. Utilitzar de manera autònoma les biblioteques d'aula i de centre i de forma guiada les biblioteques de l'entorn social pròxim per a buscar informació i seleccionar lectures personals i reconèixer i utilitzar de forma responsable els seus espais, respectant les normes de funcionament.</p> <p>BL2.5. Participar de forma responsable en accions del pla lector del centre, com a apadrinaments lectors, clubs de lectura, etc. per a millorar la seua competència lectora, refermar l'hàbit lector i col·laborar, amb supervisió, en el desenrotllament d'algunes activitats.</p>	<p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD</p> <p>CCLI CSC SIIE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>

<p>Participació en diferents accions previstes en el pla lector del centre referides a la comprensió i la dinamització lectora (apadrinament lector, clubs de lectura, etc.).</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS Lectura de diferents tipus de textos continus i discontinus, en distints suports (impresos, digitals i multimodals) tant de l'àmbit escolar com del social: (reglaments senzills; notícies en periòdics, revistes i webs infantils; diaris, cartes i correus electrònics, mapes, plans i gràfics, cançons etc.). Lectura en veu alta amb pronunciació correcta i entonació i ritme adequats, en funció dels signes de puntuació. Aplicació dels elements bàsics dels textos narratius, descriptius i expositius a la comprensió i interpretació d'estos.</p>		
---	--	--

Bloc 3: COMUNICACIÓ ESCRITA: ESCRIURE Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA Coneixement i ús guiat dels elements bàsics de textos (suport textual, silueta, variacions tipogràfiques, presència d'il·lustracions, etc.) de l'àmbit escolar i social, com a notícies i articles d'opinió per a webs infantils o escolars, diaris, cartes, correus electrònics, textos explicatius de mapes, plans, gràfics, etc. Ús en les produccions escrites d'un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències. Planificació: inclusió dels recursos lingüístics més adequats per a escriure textos narratius, descriptius, explicatius, predictius i argumentatius.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS Escriptura i reescriptura, individual o col·lectiva, de textos de l'àmbit escolar o social amb diferents intencions. Ús del llenguatge no verbal en les produccions escrites. Aplicació de les normes ortogràfiques tant en les produccions escrites pròpies com en dictats, entre altres tècniques, a fi de consolidar les normes gramaticals i ortogràfiques. Ús d'un vocabulari adequat al nivell educatiu. Redacció de l'esborrany, avaluació i revisió del text per a millorar-lo amb ajuda de guies (instruccions verbals) i dels companys. Reescriptura del producte final. Participació activa i guiada en l'avaluació, autoavaluació i coavaluació de produccions escrites, tant pròpies com d'altres, i contrastar amb la consulta de models. Redacció de textos narratius amb distinció entre plantejament, nuc i desenllaç. Redacció de textos descriptius, seguint un esquema clar de contingut, i explicatius, distingint clarament entre definicions i exemples. Redacció, de forma guiada, de textos predictius, acompanyats o no de suports gràfics i visuals. Redacció, seguint models, de textos argumentatius, amb plantejament d'un problema o tesi i els seus arguments. Respecte per les llicències d'ús, modificació i distribució de continguts generats per altres. Resum i presentació de la informació per mitjà d'un text utilitzant els connectors i el vocabulari conceptual de forma adequada al nivell educatiu, i posar especial atenció en els estils de lletra, títols, puntuació i ortografia correcta. Organització i representació del text de forma creativa utilitzant ferramentes d'edició de continguts digitals que permeten incloure text amb format caràcter (font, grandària, negreta, subratllat, cursiva, etc.), i la manipulació bàsica d'imatges (translació, rotació i escalat). Emmagatzematge de la informació digital seguint un esquema d'organització senzill (arbre de carpetes i dispositius d'emmagatzematge extern). Selecció raonada de les produccions a incloure en el Portfolio. Memorització comprensiva de la informació degudament organitzada.</p>	<p>BL3.1. Planificar i escriure, de forma reflexiva i dialogada, amb ajuda de guies i la col·laboració dels seus companys, textos dels gèneres més habituals del nivell educatiu, redactar l'esborrany, mantindre la seua estructura, amb un vocabulari apropiat i utilitzar els recursos lingüístics amb creativitat i sentit estètic.</p> <p>BL3.2. Realitzar, per mitjà de procediments guiats, el procés de revisió de textos escrits, detectar errors amb ajuda de guies i resoldre els seus dubtes de forma reflexiva i dialogada, per a millorar el producte final i presentar-lo cuidant-ne els aspectes formals i respectar les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu.</p> <p>BL3.3. Utilitzar, de forma guiada, l'escriptura per a organitzar la informació obtinguda durant l'escolta activa o la lectura reflexiva, i reconèixer que pot no ser fiable, per mitjà de taules, quadros sinòptics, gràfics o ferramentes senzilles d'edició de continguts digitals, per a utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge o per a comunicar conclusions utilitzant diversos recursos de forma responsable.</p>	<p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA CD</p>

Bloc 4: CONEIXEMENT DE LA LLENGUA Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA Selecció de les definicions donades en el diccionari segons el context de les paraules. Diferents classes de diccionaris. Normes d'ús del diccionari per a buscar qualsevol classe de paraula. Diferenciació del substantiu i del verb dins de l'oració. Diferenciació entre oració, paràgraf i text. Associació de les diferents llengües d'Espanya amb les corresponents comunitats autònomes. Identificació de les principals característiques de les llengües d'Espanya. Interès per conèixer i per tindre competència en els dos idiomes cooficials</p>	<p>BL4.1. Aplicar els coneixements sobre els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu adquirits per mitjà d'un procés de reflexió individual i col·lectiva, per a interpretar, elaborar i revisar textos, detectar errors i resoldre els seus dubtes amb la supervisió d'un adult i la col·laboració dels seus companys.</p> <p>BL4.2. Utilitzar, amb supervisió, diferents tipus de diccionaris en línia i impresos (diccionaris d'homònims i temàtics), per a resoldre dubtes sobre el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió de textos.</p> <p>BL4.3. Reconèixer la concordança dels elements constitutius de l'oració</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p> <p>CCLI</p>

<p>de la Comunitat Valenciana. Consciència de les variants lingüístiques de les diferents llengües presents en el context social i escolar. Actitud positiva davant dels usos de les llengües, i evitar qualsevol acte de discriminació. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Adaptar-se als canvis. Resiliència, superar obstacles i fracassos. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Busca d'orientació o ajuda quan la necessita de forma precisa. Esforç, força de voluntat. Planificació i organització de projectes individuals o col·lectius. Organització i gestió d'un projecte. Selecció de la informació tècnica i els materials. Avaluació del projecte i el producte amb ajuda de guies. Millora del producte i del procés després de l'avaluació. Desenrotllament de projectes en equip, transformació d'idees en accions, complint la seua part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Ajuda, confluència, treball amb tots, acceptació de tots. Control de l'expressió de sentiments i emocions en conflictes. Enviament i recepció de continguts digitals per mitjà de ferramentes comunes amb dispositius de les TIC que ho permeten amb l'objecte de compartir informació. Gestió i protecció de la identitat digital. Consciència de la necessitat de protegir la seua privacitat i la dels altres. Bones formes de conducta: guarda el torn de paraula, es dirigeix al receptor amb respecte, pondera el seu temps de parla, cuida la seua privacitat i intimitat, etc. Maneres de previndre i denunciar les males formes de conducta com el ciberassetjament o la discriminació per gènere o cultura. Responsabilitat de protegir els altres contra els perills en la comunicació a través de les TIC.</p>	<p>per a construir oracions simples adequades al nivell, detectar errors i resoldre els seus dubtes per mitjà d'un procés guiat de reflexió individual i col·lectiva.</p> <p>BL4.4. Diferenciar les característiques geogràfiques de les llengües d'Espanya per a reconèixer-les en produccions orals i escrites, pròpies i alienes, tant dins com fora de l'àmbit escolar.</p> <p>BL4.5. Seguir instruccions de tasques d'aprenentatge mantenint l'atenció mentre les realitza adaptar-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, demanar ajuda si en necessita.</p> <p>BL4.6. Planificar la realització d'un producte o una tasca proposant un pla ordenat d'accions, seleccionar els materials i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb ajuda de guies per a l'observació.</p> <p>BL4.7. Participar en equips de treball realitzant la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes, acceptar el seu rol, fer aportacions i ajudar els altres membres del grup, expressar les seues emocions davant dels conflictes de forma respectuosa i utilitzar el diàleg igualitari.</p> <p>BL4.8. Interactuar i compartir amb supervisió continguts digitals a través de les ferramentes de comunicació més comuna amb dispositius de les TIC, aplicar bones formes de conducta, utilitzar un llenguatge no discriminatori i previndre, denunciar i protegir els altres de les males pràctiques com el ciberassetjament.</p>	<p>CAA</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CCLI CD CSC</p>
<p>CONTINGUTS ESPECÍFICS Classificació i característiques generals de cada classe de nom. Adjectius determinatius: exclamatius. Concordança de gènere i nombre (substantius col·lectius, paraules invariables, homònims, irregularitats en la concordança entre masculí i femení). Concordança de nombre i persones dels verbs, noms i pronoms personals. Identificació de diftongs i hiats en les paraules. Regles bàsiques d'accentuació. Conjugació del mode indicatiu de verbs regulars. Formes impersonals dels verbs: gerundi i participi. Regles per a la formació de comparatius i superlatius. Relació de les desinències verbals amb la conjugació: mode, temps, nombre i persona. Separació de les formes verbals en arrel i desinència. Ús de sigles. Concordança de nombre i persona en els verbs, noms i pronoms personals en l'oració. Tipus d'oracions: exhortatives i dubitatives. Exposició d'idees i opinions per mitjà de les ferramentes de comunicació més comuna amb dispositius de les TIC (correu electrònic, xat, videoconferència, missatgeria instantània, telefonia, etc.). Reconeixement del valencià com a element fonamental de la nostra cultura.</p>		

Bloc 5: EDUCACIÓ LITERÀRIA Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS ESPECÍFICS Identificació del narrador, els personatges i les referències, explícites o implícites, a l'espai i al temps en novel·les o fragments de novel·les. Mesura de versos, distinció entre art major i menor i identificació de fenòmens de contacte fonètic entre paraules i dins de les paraules. Distinció entre diàleg i acotacions, identificació de la utilitat d'estes i del valor unitari d'actes i escenes. Identificació de l'espai i del temps en què transcorre l'acció sempre que aparega explícit en les acotacions. La metàfora i l'al·literació. Identificació de recursos retòrics com a metàfores i al·literacions en textos literaris orals i escrits de l'àmbit escolar. Escolta activa i lectura autònoma, en l'aula, d'obres o fragments d'obres de la literatura universal, adaptades a l'edat, per a obtenir informació sobre elements com el medi ambient, la climatologia, la geografia o la història, entre altres, de l'entorn més pròxim i d'altres països i civilitzacions. Registre amb supervisió de la informació obtinguda per a utilitzar-la posteriorment amb finalitat acadèmica. Elaboració guiada i col·laborativa d'obres teatrals que tracten temes del seu interès, amb unitat d'espai i temps i amb creativitat i recursos retòrics adequats a l'edat. Escripció de poemes que tracten temes del seu interès i ús de recursos retòrics i mètrics adequats al nivell educatiu. Ús de les TIC de manera guiada per a realitzar les distintes fases de la creació textual.</p>	<p>BL5.1. Identificar, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, els elements que caracteritzen les novel·les, poesies, cançons i obres teatrals i alguns recursos retòrics quan apareixen en textos literaris, mentre participa en activitats de lectura, audició col·lectiva, recitat i dramatització.</p> <p>BL5.2. Buscar, seleccionar i emmagatzemar digitalment informació de fonts diverses sobre la pròpia tradició cultural a través de la lectura o audició reflexiva dels textos literaris, dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu, amb orientacions de l'adult i l'ajuda dels seus companys, per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge, i reconèixer que la informació pot ser no fiable.</p> <p>BL5.3. Escriure de forma col·laborativa, seguint guies i models i amb sentit estètic i creativitat, relats breus, poemes i obres de teatre senzilles que tracten temes del seu interès, utilitzar recursos retòrics i mètrics adequats al nivell educatiu.</p> <p>BL5.4. Participar en produccions col·lectives realitzant dramatitzacions de textos literaris i no literaris adequats al nivell i representacions teatrals, aplicant amb sentit estètic i creativitat les estratègies de comunicació oral i les tècniques expressives i teatrals apreses.</p>	<p>CCLI CEC</p> <p>CCLI CD CAA CEC</p> <p>CCLI CEC SIEE</p> <p>CCLI CSC SIEE CEC</p>

<p>Selecció raonada de les produccions a incloure en el Portfolio. Dramatització de textos literaris i no literaris adequats al nivell educatiu, com a anuncis, conversacions, etc., sobre temes d'interès per a l'alumnat. Representació i dramatització de xicotetes escenes teatrals en grup partint de models, amb sentit estètic i creativitat. Identificació de les possibilitats expressives lingüístiques i no lingüístiques (cos, moviment, veu) així com les característiques formals dels textos en representacions teatrals. Autoavaluació de les dramatitzacions pròpies i coavaluació de les dramatitzacions dels companys, per mitjà de criteris i indicadors prèviament establerts.</p>		
---	--	--

Curs 5t

Bloc 1: COMUNICACIÓ ORAL: PARLAR I ESCOLTAR Curs 5t

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA</p> <p>Estratègies i normes d'interacció oral apreses: identificació de les característiques de la situació comunicativa per a adequar a esta les seues intervencions, respecte pel paper del moderador i per les intervencions i els sentiments, experiències, idees, opinions i coneixement dels altres, tècniques d'escolta activa. Reformulació d'hipòtesis a partir de la comprensió de nous elements.</p> <p>Distinció entre sentit literal, inferencial, crític i estètic.</p> <p>Utilització d'estratègies de comprensió dels missatges orals: distinció entre sentit literal, inferencial, crític i estètic.</p> <p>Formulació d'hipòtesis sobre contingut i context.</p> <p>Formulació d'hipòtesis sobre significats a partir de l'anàlisi d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics (modulació i to de la veu, gestualitat, llenguatge corporal i postural).</p> <p>Planificació del contingut en l'expressió oral. Ús de suport gràfic.</p> <p>Organització del discurs a la situació.</p> <p>Ús d'estratègies de memòria visual i auditiva per a retindre la informació de textos expositius. Ús de suports gràfics i escrits, esquemes i resums per a memoritzar textos.</p> <p>Identificació, classificació i comparació dels mitjans de comunicació social: ràdio, cine, publicitat, televisió, Internet, etc.</p> <p>Identificació dels subgèneres informatius, d'opinió i persuasius: notícia, entrevista, reportatge, debat, publicitat. Estructura i característiques.</p> <p>Valoració dels mitjans de comunicació social com a instrument d'aprenentatge i d'accés a informacions i experiències d'altres persones.</p> <p>Valoració crítica dels mitjans de comunicació, i distingir informació d'opinió i identificar la intenció comunicativa.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>Situacions de comunicació, dirigides o espontànies: debats i col·loquis sobre temes pròxims a les seues experiències.</p> <p>Organització del discurs: tècniques de reformulació i ús d'un llenguatge respectuós.</p> <p>Identificació, interpretació i diferenciació de missatges verbals i no verbals.</p> <p>Identificació, comprensió, interpretació i valoració de textos orals literaris o no literaris amb finalitat didàctica o d'ús quotidià de diferent tipologia (narratius, descriptius, informatius, instructius, argumentatius, etc.).</p> <p>Informació personal, familiar i de l'entorn pròxim.</p> <p>Reconeixement d'idees principals i secundàries, detalls rellevants i valors no explícits.</p> <p>Expressió i producció de textos orals literaris i no literaris, ja treballats en els nivells anteriors i amb major grau de complexitat, de diferent tipologia (narracions, descripcions, instruccions, argumentacions, exposicions, definició de conceptes, conferències, etc.).</p> <p>Ús de fórmules de cortesia.</p> <p>Ús conscient dels recursos lingüístics i no lingüístics de l'expressió oral (gestos, entonació, etc.).</p> <p>Ús del llenguatge no discriminatori.</p> <p>Selecció raonada de les produccions a incloure en el Portfolio.</p> <p>Memorització de textos literaris i no literaris de diferents gèneres adequats a la seua edat.</p> <p>Reproducció de fragments de contes, històries, acudits, prèviament escoltats en diferents suports, i mantindre l'estructura d'estos i usar les possibilitats expressives lingüístiques i no lingüístiques.</p> <p>Comprensió de textos orals procedents de la ràdio i televisió o d'Internet per a obtindre informació general sobre fets i esdeveniments d'actualitat i com a instrument d'aprenentatge i d'accés a informacions i experiències d'altres persones que resulten significatius.</p> <p>Producció de textos orals propis dels mitjans de comunicació social per mitjà de simulació o participació per a oferir i compartir informació.</p>	<p>BL1.1. Participar en debats i col·loquis sobre temes pròxims a la seua experiència respectant el moderador i utilitzar el diàleg per a resoldre conflictes interpersonals, escoltar activament, identificar i respectar les emocions i el contingut del discurs de l'interlocutor, exposar i reformular de forma organitzada les seues opinions amb un llenguatge respectuós.</p> <p>BL1.2. Identificar tipologies textuais i realitzar inferències interpretant sentits figurats i significats no explícits de la informació verbal i no verbal de textos de l'àmbit escolar i social, i expressar la seua opinió sobre el contingut del missatge i la intenció de l'emissor.</p> <p>BL1.3. Produir, amb supervisió, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, elaborar un guió previ amb una estructura coherent i utilitzar el vocabulari, l'entonació, la dicció adequades i els recursos no verbals correctament, a més d'un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BL1.4. Memoritzar i reproduir amb supervisió, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, prèviament escoltats o llegits en diferents formats, i aplicar amb creativitat les estratègies d'expressió oral adequades.</p> <p>BL1.5. Interpretar textos orals de l'àmbit escolar i social procedents dels mitjans de comunicació, utilitzar les estratègies de comprensió oral del nivell educatiu, expressar la seua opinió sobre el contingut del missatge i la intenció de l'emissor i imitar, amb ajuda de guies, l'estructura i el llenguatge propi d'estos textos a fi d'oferir i compartir informació i opinió sobre temes pròxims a la seua experiència.</p>	<p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CSC</p>

Bloc 2: COMUNICACIÓ ESCRITA: LLEGIR Curs 5t

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I</p>	<p>BL2.1. Llegir, amb supervisió, adequant-se al format i a l'estructura</p>	<p>CCLI</p>

<p>LITERATURA Estudi i anàlisi dels elements bàsics de textos periodístics en diaris locals (cos de la notícia i intenció comunicativa). Iniciació a l'estudi dels elements bàsics de textos instructius (reglaments, receptes, exàmens, etc.). Estudi dels elements bàsics de textos poètics (introducció als recursos expressius bàsics), teatrals (identificació dels textos dels diversos personatges per la tipografia diferenciada per als noms i els seus parlaments). Estudi dels elements bàsics de textos il·lustrats, d'àlbums i contes (extraient informació complementària de les il·lustracions i relacionant-la amb el significat del text) i iniciació a l'estudi del còmic (elements, text i dibuix, vinyeta, globus, onomatopeies, etc.). Estudi i anàlisi dels elements bàsics dels textos argumentatius (plantejament de l'assumpte i dels seus arguments). Iniciació a l'estudi i anàlisi dels elements bàsics de textos publicitaris (elements icònics i verbals d'una seqüència publicitària, interpretació de llenguatge figurat: personificacions i jocs de paraules). Ús d'estratègies per a la comprensió lectora: abans de la lectura a través d'informació paratextual (tipus de text, suport d'este, format, tipus de lletra, índexs, paraules clau i elements icònics), establir els objectius de la lectura (lúdic, busca o aprenentatge), anticipar hipòtesis i analitzar l'estructura del text i la seua tipologia; durant la lectura; i després de la lectura (extraure conclusions sobre el que llig). Selecció de lectures personals de forma autònoma com a font de gaudi. Busca, localització i lectura d'informació en distints tipus de textos i fonts documentals per a ampliar coneixements. Utilització de ferramentes de busca i visualització digital aplicant estratègies de filtrat senzilles (diferents buscadors i repositoris, opcions de filtrat dels llocs web, etc.) i configurar les seues característiques més usuals (organització, filtrat, seguretat, etc.) en dispositius de les TIC per a localitzar, seleccionar, tractar i organitzar la informació de manera eficient i responsable, fent ús d'entorns virtuals, pàgines infantils i juvenils, premsa local, enciclopèdies, diccionaris, repositoris en línia, etc. Utilització de manera autònoma de diferents tipus de biblioteques d'aula, centre, municipal, pública) i iniciació guiada a les virtuals, per a obtenir informació en tot tipus de suports i seleccionar lectures personals. Coneixement i respecte de les normes de funcionament de les biblioteques per a un ús responsable d'estes. Iniciació en la busca de documents a través de catàlegs de biblioteca en línia, localitzar materials concrets: llibres, revistes, vídeos, cd, còmics, etc. Participació en les diferents accions previstes en el pla lector del centre referides a la comprensió i la dinamització lectora (blog de lectura del centre, etc.).</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS Lectura de qualsevol tipus de textos continus i discontinus, en distints suports: impresos, digitals i multimodals. Lectura en veu alta amb pronunciació correcta i entonació i ritme adequats, en funció dels signes de puntuació. Aplicació dels elements bàsics dels textos periodístics en diaris locals, instructius, poètics, teatrals i textos il·lustrats, d'àlbums i contes infantils a la comprensió i interpretació d'estos. Aplicació dels elements bàsics dels textos argumentatius a la comprensió i interpretació de cartes al director, exàmens, respostes, etc. Aplicació en treballs personals de la informació obtinguda en la busca, localització i lectura en distints tipus de textos i fonts documentals, i citar algunes referències bibliogràfiques: autor, editorial, gènere, il·lustracions, etc.</p>	<p>textual, textos de l'àmbit escolar i social i triar les seues lectures personals i de suport a les tasques d'aprenentatge segons les seues preferències i interessos.</p> <p>BL2.2. Interpretar, amb la supervisió d'un adult i l'ajuda dels seus companys a través del diàleg i la reflexió, textos de l'àmbit escolar i social, anticipar i reformular hipòtesis a través d'elements de format i de capítols i índexs, destacar idees principals i secundàries i paraules clau, realitzar inferències i interpretar sentits figurats i significats no explícits, reconèixer l'estructura bàsica del text i expressar la seua opinió sobre el contingut i la intenció de l'autor.</p> <p>BL2.3. Llegir en mitjans digitals per a buscar, seleccionar i emmagatzemar informació amb la supervisió de l'adult, comprovar la validesa de la font i utilitzar-la per a ampliar coneixements, i citar algunes referències bibliogràfiques.</p> <p>BL2.4. Utilitzar de manera guiada diferents tipus de biblioteques de l'entorn social i virtual per a buscar i localitzar informació en tot tipus de suports i seleccionar lectures personals, manejar de forma guiada els seus catàlegs en línia i reconèixer i respectar les seues normes de funcionament fent un ús responsable de materials i espais funcionals.</p> <p>BL2.5. Participar de forma responsable en accions del pla lector del centre, com el seu blog de lectura, etc., per a millorar la seua competència lectora, refermar l'hàbit lector i col·laborar, amb supervisió, fer propostes i assumir responsabilitats en el desenrotllament d'algunes activitats.</p>	<p>CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD</p> <p>CCLI CD CSC SIEE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>
---	--	--

Bloc 3: COMUNICACIÓ ESCRITA: ESCRIURE Curs 5t

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA Coneixement i ús guiat dels elements bàsics de textos (suport textual, silueta, variacions tipogràfiques, presència d'il·lustracions, etc.) de l'àmbit escolar i social. Ús en les produccions escrites d'un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències. Planificació: organització del contingut segons la intenció comunicativa, el destinatari i el tipus de text, per a escriure textos periodístics (narratius i argumentatius) i publicitaris.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS Escriptura i reescriptura, individual o col·lectiva, de textos de l'àmbit escolar o social amb diferents intencions. Ús del llenguatge no verbal en les produccions escrites. Aplicació de les normes ortogràfiques tant en les produccions escrites pròpies com en el dictat, entre altres tècniques, a fi de consolidar les normes gramaticals i ortogràfiques. Ús d'un vocabulari adequat al nivell educatiu.</p>	<p>BL3.1. Planificar i escriure, de forma reflexiva i dialogada, amb la supervisió d'un adult i la col·laboració dels seus companys, textos dels gèneres més habituals del nivell educatiu, redactar l'esborrany, amb una estructura coherent i un vocabulari apropiat i utilitzar els recursos lingüístics amb creativitat i sentit estètic.</p> <p>BL3.2. Realitzar, amb supervisió, el procés de revisió de textos escrits, detectar errors amb ajuda de guies i resoldre els seus dubtes de forma reflexiva i dialogada, per a millorar el producte final i presentar-lo, cuidar els seus aspectes formals i respectar les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu.</p> <p>BL3.3. Utilitzar, amb supervisió, l'escriptura per a organitzar la informació obtinguda durant l'escolta activa o la lectura reflexiva i reconèixer que pot no ser fiable, per mitjà d'esquemes lògics, resums, gràfics o ferramentes senzilles de presentació de continguts digitals per a utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge o per a comunicar conclusions utilitzant diversos recursos de forma responsable.</p>	<p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p>

<p>Redacció de l'esborrany, avaluació i revisió reflexiva del text per a millorar-lo amb la col·laboració tant dels companys com d'un adult. Reescriptura.</p> <p>Participació activa i autònoma en l'avaluació, autoavaluació i coavaluació de produccions escrites, tant pròpies com alienes, amb la consulta de models i guies.</p> <p>Respecte per les llicències d'ús, modificació i distribució de continguts generats per altres.</p> <p>Redacció de textos periodístics narratius amb especial atenció al cos de la notícia i a la intenció comunicativa.</p> <p>Redacció de textos periodístics argumentatius.</p> <p>Redacció de textos publicitaris distingint entre elements icònics i verbals i amb ús de llenguatge figurat.</p> <p>Redacció guiada de textos instructius com a reglaments, receptes, exàmens, etc.</p> <p>Selecció de la informació de fonts variades, contrastant la seua fiabilitat.</p> <p>Presentació de la informació per mitjà d'un text utilitzant els connectors i el vocabulari conceptual de forma adequada al nivell educatiu, amb especial atenció als signes de puntuació, cos i estil de la jerarquia de la informació, títols, subtítols, imatges, paraules clau, exemples, etc.</p> <p>Organització i representació del text de forma creativa utilitzant ferramentes digitals senzilles d'edició i presentació que permeten incloure text amb format caràcter (font, grandària, negreta, subratllat, cursiva, etc.), així com la manipulació bàsica d'imatges (translació, rotació i escalat) i/o àudio/vídeo.</p> <p>Emmagatzematge de la informació digital per mitjà d'aplicacions de gestió de la informació (explorador d'arxius) i servicis en xarxa (p. e.: entorn virtual d'aprenentatge), seguint un esquema de classificació senzill.</p> <p>Selecció raonada de les produccions a incloure en el Portfoli.</p> <p>Memorització comprensiva de la informació degudament organitzada.</p>		
--	--	--

Bloc 4: CONEIXEMENT DE LA LLENGUA Curs 5t

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA</p> <p>Selecció de les definicions donades en el diccionari que més s'ajusten al context.</p> <p>L'estructura del diccionari i la seua aplicació per a la busca de qualsevol classe de paraula.</p> <p>Aspectes més rellevants sobre l'origen de les llengües d'Espanya.</p> <p>Interès per conèixer i per tindre competència en els dos idiomes cooficials de la Comunitat Valenciana.</p> <p>Consciència de les variants lingüístiques de les diferents llengües presents en el context social i escolar.</p> <p>Actitud positiva davant dels usos de les llengües, i evitar qualsevol acte de discriminació.</p> <p>Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Adaptació als canvis. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos. Aprendre de forma autònoma. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Obtenció d'informació per a usar-la eficaçment. Busca d'orientació o ajuda quan la necessita de forma precisa. Esforç, força de voluntat.</p> <p>Planificació, organització i gestió de projectes individuals o col·lectius.</p> <p>Establiment d'estratègies de supervisió. Selecció de la informació tècnica i els materials. Presa de decisions i calibratge d'oportunitats i riscos.</p> <p>Avaluació del projecte i del producte amb ajuda de guies. Millora del producte i el procés després de l'avaluació.</p> <p>Desenrotllament de projectes en equip.</p> <p>Transformació d'idees en accions.</p> <p>Implicació personal i compliment de rols en les tasques d'equip.</p> <p>Acceptació de les aportacions i els punts de vista dels altres.</p> <p>Ús de les ferramentes més comunes de les TIC per a conversar amb la resta del grup amb la finalitat de planificar el treball, aportar idees constructives pròpies, comprendre les idees alienes, etc. i compartir informació i recursos.</p> <p>Ús dels recursos i activitats més comunes d'un entorn virtual d'aprenentatge: descàrrega i pujada de continguts digitals i discussió en fòrums.</p> <p>Gestió de la identitat digital i la privacitat en les ferramentes de comunicació de les TIC.</p>	<p>BL4.1. Aplicar els coneixements sobre els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu adquirits per mitjà d'un procés de reflexió individual i col·lectiva, per a interpretar, elaborar i revisar textos detectant errors i resolent dubtes, amb la supervisió d'un adult i la col·laboració dels seus companys.</p> <p>BL4.2. Utilitzar, amb supervisió, diferents tipus de diccionaris en línia i impresos (diccionaris d'homònims i temàtics), per a resoldre dubtes sobre el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió de textos.</p> <p>BL4.3. Reconèixer els diferents tipus de subjectes per a elaborar oracions adequades al nivell, detectar errors i resoldre els seus dubtes de forma reflexiva i dialogada, amb la supervisió d'un adult o col·laborant amb els seus companys.</p> <p>BL4.4. Diferenciar les característiques històriques de les llengües d'Espanya, expressar la valoració i el respecte per la varietat lingüística i pels seus parlants.</p> <p>BL4.5. Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració i l'esforç mentre les realitza, adaptar-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, intentar resoldre els dubtes pels seus propis mitjans fer-se preguntes i buscar ajuda si la necessita.</p> <p>BL4.6. Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials, modificar-lo mentre es desenrotlla, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació.</p> <p>BL4.7. Actuar de manera eficaç en equips de treball, acceptar el seu rol i la seua tasca i esforçar-se per a aconseguir metes comunes, fer aportacions i valorar les dels altres, utilitzar el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.</p> <p>BL4.8. Participar en equips de treball compartint informació i continguts digitals de forma oral o escrita amb un llenguatge no discriminatori, utilitzar ferramentes de comunicació de les TIC i entorns virtuals d'aprenentatge. Aplicar bones formes de conducta en la comunicació i previndre, denunciar i protegir els altres de les males pràctiques com el ciberassetjament.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CCLI CD CSC</p>
<p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>Identificació dels diferents substantius i adjectius dins d'un text.</p> <p>El verb: temps (present, passat i futur), mode subjuntiu.</p> <p>Identificació de l'infinitiu dels verbs a partir de qualsevol de les seues formes.</p> <p>Classificació dels verbs en funció de la seua conjugació.</p> <p>Gènere dels adjectius de forma única i dels de doble forma.</p> <p>Les preposicions i conjuncions: identificació i memorització en diferents produccions orals i escrites.</p> <p>Els adverbis: usos i classificació.</p>		

<p>Els pronoms. Classificació dels verbs en regulars i irregulars. Ús adequat dels signes de puntuació: punt, coma, dos punts. Regles d'accentuació i dièresi. Regles per a la formació d'augmentatius i diminutius. Paraules homònimes. Relació de les desinències verbals amb la conjugació: mode, temps, nombre i persona. Separació de formes verbals en arrel i desinència. Inferència del subjecte i el predicat a partir del verb. Reconeixement i ús de les diferents classes de subjectes. Ús de diferents connectors. Varietats de la llengua. Reconeixement del valencià com a element fonamental de la nostra cultura.</p>		
--	--	--

Bloc 5: EDUCACIÓ LITERÀRIA Curs 5t

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS ESPECÍFICS Identificació de les referències al narrador, als personatges (principals i secundaris), a l'espai i al temps en novel·les de gènere adequades a l'edat: d'aventures, de misteri, de ciència-ficció i de fantasia. Identificació d'estrofes a través de la lectura de textos poètics. Identificació de l'espai i del temps en què transcorre l'acció d'obres teatrals adequades a l'edat, a partir d'elements implícits. Identificació de recursos retòrics com a metàfores i hipèrbaton en textos literaris orals i escrits de l'àmbit escolar i en textos publicitaris. Reflexió sobre la identificació de qualsevol dels elements anteriors realitzada per un mateix o pels companys. Ús de les estratègies necessàries, individualment o en equip, d'escolta activa i lectura dialogada o comentada, en l'aula o en altres contextos socials com a biblioteques o altres contenidors d'informació, de fragments o obres de la literatura universal, adaptades a l'edat, presentades en formats i suports diversos, per a obtenir informació sobre elements com el medi ambient, la climatologia, la geografia o la història, entre altres, de l'entorn més pròxim i d'altres països i civilitzacions. Registre de la informació obtinguda en diversos mitjans per a utilitzar-la posteriorment amb finalitat acadèmica. Elaboració, de manera autònoma i col·laborativa, de poemes i relats amb elements fantàstics o imaginaris, ambdós amb ús de recursos retòrics i mètrics adequats a l'edat per a mostrar-los en l'àmbit escolar en diferents suports. Selecció raonada de les produccions a incloure en el Portfolio. Dramatització de textos literaris adaptats i adequats al nivell educatiu. Dramatització de textos no literaris com a diàlegs, problemes, situacions, etc. Representació, dramatització i creació d'escenes teatrals en grup partint de models previs amb sentit estètic i creativitat. Ús de les possibilitats expressives lingüístiques i no lingüístiques (cos, moviment, veu) en representacions teatrals. Identificació de les característiques expressives i formals dels textos teatrals. Improvisació, individual i en grup, de contes organitzant la trama argumental i seqüenciant els fets. Autoavaluació de les dramatitzacions pròpies i coavaluació de les dramatitzacions dels companys de classe respectant els criteris prèviament acordats.</p>	<p>BL5.1. Identificar, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, els elements bàsics de la novel·la de gènere, les estrofes en textos poètics i les referències a la situació espaciotemporal en obres teatrals i alguns recursos retòrics quan apareixen en textos literaris mentre participa en activitats de lectura, audició col·lectiva, recitat i dramatització.</p> <p>BL5.2. Buscar, seleccionar i emmagatzemar digitalment informació de fonts diverses sobre l'entorn social i cultural pròxim a través de la lectura o audició reflexiva de fragments i obres completes tant clàssics com actuals dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu, per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge, i qüestionar la validesa de la informació i citar algunes referències bibliogràfiques.</p> <p>BL5.3. Escriure amb sentit estètic i creativitat, de manera autònoma o col·laborativa, narracions de ficció versemblants i poemes o cançons, utilitzar recursos retòrics i mètrics adequats al nivell, seguir amb supervisió les distintes fases de la creació textual.</p> <p>BL5.4. Participar en produccions col·lectives realitzant dramatitzacions, representacions i improvisacions, de textos literaris i no literaris adequats al nivell, així com de textos propis, aplicar amb correcció, creativitat i sentit estètic les estratègies de comunicació oral i les tècniques expressives i teatrals apreses.</p>	<p>CCLI CEC</p> <p>CCLI CD CAA CEC</p> <p>CCLI CEC SIEE</p> <p>CCLI CSC SIEE CEC</p>

Curs 6t

Bloc 1: COMUNICACIÓ ORAL: PARLAR I ESCOLTAR Curs 6t

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA Estratègies i normes d'interacció oral apreses: identificació del tipus textual, per a adaptar a la situació comunicativa la comprensió i les seues intervencions, formulació d'hipòtesis sobre contingut i context, realització del paper del moderador, respecte pels sentiments, experiències, idees, opinions i coneixement dels altres, tècniques d'escolta activa, arregar dades, seleccionar la informació pertinent als objectius de la comunicació i incorporació de les intervencions dels interlocutors. Reformulació d'hipòtesis a partir de la comprensió de nous elements. Distinció entre sentit literal, inferencial, crític i estètic. Utilització d'estratègies de comprensió dels missatges orals: deducció de paraules pel context, extracció de conclusions. Reconeixement d'idees no explícites. Distinció entre sentit literal, inferencial, crític i estètic. Formulació d'hipòtesis sobre contingut i context i sobre significats a partir de l'anàlisi d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics (modulació i to de la veu, gestualitat, llenguatge corporal i postural). Importància de la millora en expressió oral: pronunciació i dicció. Introducció al registre col·loquial i formal.</p>	<p>BL1.1. Participar en debats, col·loquis i exposicions sobre temes d'actualitat social, utilitzant la seua experiència, adoptar diferents rols i utilitzar el diàleg per a resoldre conflictes interpersonals, escoltar activament, incorporar les intervencions dels altres i respectar els sentiments i el contingut del discurs de l'interlocutor, exposar de forma organitzada el seu discurs i utilitzar un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BL1.2. Identificar tipologies textuales, realitzar inferències interpretant sentits figurats i significats no explícits i deduir el significat de paraules pel context de la informació verbal i no verbal de textos orals de l'àmbit escolar i social, exposant les seues conclusions personals sobre el contingut del missatge i la intenció de l'emissor.</p> <p>BL1.3. Produir, amb supervisió, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, elaborar un guió previ, adequar el discurs a la situació comunicativa, utilitzar una estructura coherent, un vocabulari, dicció i recursos no verbals correctes, a més d'un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BL1.4. Memoritzar i reproduir, individualment i en grup, textos literaris i no literaris adequats al nivell educatiu i pròxims als seus gustos i</p>	<p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p>

<p>Ús d'estratègies de memòria visual i auditiva per a retindre la informació de textos expositius. Ús de suports gràfics i escrits, esquemes i resums per a memoritzar textos.</p> <p>Identificació, classificació, comparació i valoració dels mitjans de comunicació social: ràdio, cine, publicitat, televisió, Internet, etc.</p> <p>Classificació de gèneres orals propis dels mitjans de comunicació: noticiaris, concursos, musicals, esportius, promocionals, sèries, etc.</p> <p>Identificació dels subgèneres informatius, d'opinió i persuasius: notícia, roda de premsa, entrevista, reportatge, debat, publicitat.</p> <p>Valoració crítica dels mitjans de comunicació, distingir informació d'opinió i identificar la intenció comunicativa.</p> <p>Valoració dels mitjans de comunicació social com a instrument d'aprenentatge i d'accés a informacions i experiències d'altres persones.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <p>Situacions de comunicació dirigides o espontànies: debats i col·loquis sobre temes d'actualitat o pròxims als seus interessos, i mediacions de conflictes.</p> <p>Organització del discurs: exposició coherent, coneixement dels procediments de preguntar i repreguntar, formulació de juís amb claredat i ús d'un llenguatge no discriminatori.</p> <p>Identificació, interpretació i diferenciació de missatges verbals i no verbals.</p> <p>Identificació, comprensió, interpretació i valoració de textos orals literaris o no literaris amb finalitat didàctica o d'ús quotidià, de diferent tipologia (narratius, descriptius, informatius, instructius, argumentatius, etc.).</p> <p>Resum oral de textos procedents de diferents mitjans i suports.</p> <p>Expressió i producció de textos orals literaris i no literaris, ja treballats en els nivells anteriors i amb major grau de complexitat, de diferent tipologia (narracions, descripcions, instruccions, argumentacions, exposicions, definició de conceptes, conferències, etc.).</p> <p>Planificació del contingut en l'expressió oral segons la seua finalitat (acadèmica, social i lúdica). Ús de suport gràfic, sonor i/o tecnològic.</p> <p>Organització del discurs a la situació. Ús conscient dels recursos lingüístics i no lingüístics de l'expressió oral (gestos, entonació, etc.). Ús del llenguatge no discriminatori.</p> <p>Selecció raonada de les produccions a incloure en el Portfolio.</p> <p>Memorització de textos literaris i no literaris adequats a l'edat, de diferents gèneres i amb diferent finalitat (lúdica, d'aprenentatge, etc.).</p> <p>Reproducció oral de textos prèviament escoltats o llegits en diferents suports (acudits, exposicions, diàlegs, etc.), mantenint la coherència i estructura d'estos.</p> <p>Comprensió de textos orals procedents de la ràdio, de la televisió o d'Internet per a obtindre informació general sobre fets i esdeveniments d'actualitat, i com a instrument d'aprenentatge i d'accés a informacions i experiències d'altres persones que resulten significatius.</p> <p>Producció de textos orals propis dels mitjans de comunicació social per mitjà de simulació o participació per a oferir i compartir informació i opinió.</p>	<p>interessos, prèviament escoltats o llegits en diferents formats aplicant amb creativitat les estratègies d'expressió oral adequades.</p> <p>BL1.5. Interpretar textos orals de l'àmbit escolar i social procedents dels mitjans de comunicació, utilitzar les estratègies de comprensió oral del nivell educatiu, exposar les seues conclusions personals sobre el contingut del missatge i la intenció de l'emissor i imitar, amb supervisió, l'estructura i el llenguatge propi d'estos textos a fi d'oferir informació i opinió sobre temes d'actualitat social pròxims a la seua experiència.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CSC</p>
---	--	--

Bloc 2: COMUNICACIÓ ESCRITA: LLEGIR Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA</p> <p>Estudi i anàlisi dels elements bàsics dels textos instructius (fullets explicatius, textos científics, etc.) i predictius.</p> <p>Estudi i anàlisi dels elements bàsics dels textos publicitaris inferint la relació entre elements lingüístics i no lingüístics en els espots publicitaris televisius i elements contextuals no citats, i identificar la intenció comunicativa d'estos.</p> <p>Estudi i anàlisi dels elements bàsics de textos poètics (metàfores, hipèrboles, personificacions, jocs de paraules, etc.), teatrals (escenes, acotacions, etc.).</p> <p>Estudi i anàlisi del còmic (elements, text i dibuix, vinyeta, globus, onomatopeies, etc.).</p> <p>Ús d'estratègies per a la comprensió lectora: abans de la lectura anticipar hipòtesi a través d'informació paratextual (context i <i>abstract</i>), establir els objectius de la lectura, analitzar l'estructura del text i la seua tipologia; durant la lectura (inferir elements contextuals no citats); i després de la lectura (reconèixer la intenció de l'autor i confeccionar mapes conceptuals).</p> <p>Selecció de lectures personals de forma autònoma com a font de gaudi.</p> <p>Busca, localització i lectura d'informació en distints tipus de textos i fonts documentals per a ampliar coneixements.</p> <p>Utilització de ferramentes de busca i visualització digital aplicant estratègies de filtrat senzilles (diferents buscadors i repositoris, opcions de filtrat dels llocs web, etc.) i configurar les seues característiques més usuals (organització, filtrat, seguretat, etc.) en dispositius de les TIC per a localitzar, seleccionar, tractar i organitzar la informació de manera eficient i responsable.</p> <p>Utilització, de manera autònoma, de diferents tipus de biblioteques d'aula, centre, municipal, pública o virtual per a localitzar i obtindre informació</p>	<p>BL2.1. Llegir per iniciativa pròpia, adequar-se al format i a l'estructura textual, textos de l'àmbit escolar i social, i triar les seues lectures personals i de suport a les tasques d'aprenentatge, segons les seues preferències i interessos, raonar les seues eleccions.</p> <p>BL2.2. Interpretar, de forma autònoma, reflexiva i dialogada amb l'ajuda dels seus companys, textos de l'àmbit escolar i social, anticipar i reformular hipòtesi, inferir elements contextuals no explícits, identificar la tipologia del text i exposar les seues conclusions personals sobre el contingut i la intenció de l'autor.</p> <p>BL2.3. Llegir en mitjans digitals de forma autònoma, reflexiva i dialogada per a buscar, seleccionar i emmagatzemar informació, contrastar-la i utilitzar-la per a ampliar coneixements, i citar les referències bibliogràfiques.</p> <p>BL2.4. Utilitzar, amb supervisió, diferents tipus de biblioteques per a buscar i localitzar informació en tot tipus de suports i seleccionar lectures personals, manejar de forma guiada els seus catàlegs en línia i reconèixer i respectar les seues normes de funcionament, fent un ús responsable de materials i espais funcionals.</p> <p>BL2.5. Participar de forma responsable i per iniciativa pròpia en accions del pla lector del centre, com a videofòrums, lectures dialògiques, etc., per a millorar la seua competència lectora i refermar l'hàbit lector, fer propostes i assumir responsabilitats en l'organització i desenvolupament d'algunes activitats.</p>	<p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD</p> <p>CCLI CD CSC SIIE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>

<p>en tot tipus de suports i per a seleccionar lectures personals fent ús dels seus catàlegs digitals i en línia. Coneixement i respecte de les normes de funcionament de les biblioteques per a un ús responsable d'estes. Participació en les diferents accions previstes en el pla lector del centre referides a la comprensió i la dinamització lectora (videofòrum, etc.). CONTINGUTS ESPECÍFICS Lectura de qualsevol tipus de textos continus i discontinus, en distints mitjans i suports (impresos, digitals i multimodals) en els qual puguen aparèixer frases, paraules, etc. en diverses llengües curriculars. Lectura en veu alta amb pronunciació correcta i entonació i ritme adequats, en funció dels signes de puntuació. Aplicació dels elements bàsics dels textos instructius, predictius, publicitaris, poètics, teatrals i del còmic a la comprensió i interpretació d'estos. Aplicació, en treballs personals, de la informació obtinguda en la busca, localització i lectura en distints tipus de textos i fonts documentals.</p>		
--	--	--

Bloc 3: COMUNICACIÓ ESCRITA: ESCRIURE Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA Coneixement i ús guiat dels elements bàsics de textos (suport textual, silueta, variacions tipogràfiques, presència d'il·lustracions, etc.) de l'àmbit escolar i social. Ús en les produccions escrites, d'un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències. Planificació: organització del contingut i ús dels recursos lingüístics necessaris segons la intenció comunicativa, el destinatari i el tipus de text, per a escriure textos instructius, publicitaris i narratius de caràcter gràfic.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS Escriptura i reescriptura, individual o col·lectiva, de textos amb diferents intencions i de l'àmbit escolar o social. Ús del llenguatge no verbal en les produccions escrites. Aplicació de les normes ortogràfiques tant en les produccions escrites com en dictats, entre altres tècniques, a fi de consolidar les normes gramaticals i ortogràfiques. Ús d'un vocabulari adequat al nivell educatiu. Redacció de l'esborrany, avaluació i revisió reflexiva del text per a millorar-lo amb la col·laboració tant de companys com d'un adult. Reescriptura. Participació activa i autònoma en l'avaluació, autoavaluació i coavaluació de produccions escrites, tant pròpies com dels altres, amb consulta o sense de models i guies. Respecte per les llicències d'ús, modificació i distribució de continguts generats per altres. Redacció de textos instructius com ara fullets explicatius, textos científics, etc. Redacció de textos publicitaris distingint entre elements lingüístics i no lingüístics i utilitzar elements contextuals no citats. Redacció de còmics diferenciant els elements: dibuix, vinyeta, globus, text, onomatopeies, etc. Selecció de la informació de fonts variades, i contrastar la seua fiabilitat. Presentació de la informació per mitjà d'un text utilitzant els connectors i el vocabulari conceptual de forma adequada al nivell educatiu, amb especial atenció als signes de puntuació, cos i estil de la jerarquia de la informació, títols, subtítols, imatges, paraules clau, exemples, etc. Organització i representació del text de forma creativa utilitzant ferramentes digitals d'edició i presentació senzilles que permeten incloure text amb format caràcter (font, grandària, negreta, subratllat, cursiva, etc.), la manipulació bàsica d'imatges (translació, rotació i escalat) i/o àudio/vídeo. Emmagatzematge de la informació digital per mitjà d'aplicacions de gestió de la informació (explorador d'arxius) i servicis en xarxa (p. e.: entorn virtual d'aprenentatge), seguint un esquema de classificació senzill. Selecció raonada de les produccions a incloure en el Portfolio. Memorització comprensiva de la informació degudament organitzada.</p>	<p>BL3.1. Planificar i escriure, de forma reflexiva i dialogada, amb la supervisió d'un adult i la col·laboració dels seus companys, textos dels gèneres més habituals del nivell educatiu, redactar l'esborrany, adequar el contingut a la situació de comunicació, amb una estructura coherent i un vocabulari apropiat i utilitzar els recursos lingüístics amb creativitat i sentit estètic.</p> <p>BL3.2. Realitzar, amb supervisió, el procés de revisió de textos escrits, detectar errors, amb autonomia i resoldre els seus dubtes de forma reflexiva i dialogada, per a millorar el producte final, presentar-lo cuidant els aspectes formals i respectar les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu.</p> <p>BL3.3. Utilitzar, amb supervisió, l'escriptura per a organitzar la informació obtinguda, durant l'escolta activa o la lectura reflexiva, en diferents mitjans de forma contrastada, per mitjà d'esquemes lògics, resums, gràfics i mapes conceptuals o ferramentes senzilles d'edició i presentació de continguts digitals, per a utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge o per a comunicar conclusions, utilitzar els diversos recursos de forma responsable.</p>	<p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p>

Bloc 4: CONEIXEMENT DE LA LLENGUA Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA Inferència del significat de paraules a partir del context. Elecció del diccionari adequat en funció de la busca.</p> <p>Diccionaris en línia. Identificació d'aspectes socioculturals relacionats amb les diferents llengües. Identificació i classificació de diferents marcadors lingüístics de</p>	<p>BL4.1. Aplicar els coneixements sobre els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu, adquirits per mitjà d'un procés de reflexió individual i col·lectiva, per a interpretar, elaborar i revisar textos detectant errors i resolent dubtes, amb la supervisió d'un adult i la col·laboració dels seus companys.</p> <p>BL4.2. Utilitzar, amb autonomia, diferents tipus de diccionaris en línia i impresos (diccionaris bilingües, pàgines web i <i>thesaurus</i>, per a trobar paraules), per a resoldre dubtes sobre el significat del vocabulari utilitzat</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p>

<p>procedència regional. Relació de fets de la seua pròpia cultura amb els de cultures diferents.</p> <p>Interés per conèixer i per tindre competència en els dos idiomes cooficials de la Comunitat Valenciana. Consciència de les variants lingüístiques de les diferents llengües presents en el context social i escolar. Actitud positiva davant dels usos de les llengües, i evitar qualsevol acte de discriminació. Ús d'un llenguatge no discriminatori i respectuós. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Regulació, perseverança, flexibilitat, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació abans, durant i després del procés d'aprenentatge. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos. Aprenentatge de forma autònoma. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Obtenció d'informació per a usar-la eficaçment. Busca d'orientació o ajuda quan la necessita de forma precisa. Esforç, força de voluntat. Planificació, organització i gestió de projectes individuals o col·lectius. Establiment d'estratègies de supervisió. Selecció de la informació tècnica i els materials. Presa de decisions i calibratge d'oportunitats i riscos. Aportació de solucions originals als problemes. Transformació d'idees en accions. Establiment de criteris per a avaluar el projecte i el producte amb ajuda de guies. Acceptació dels propis errors, i aprendre d'això. Millora del producte i el procés després de l'avaluació. Desenrotllament de projectes en equip, transformació d'idees en accions. Presa de decisions, calibratge d'oportunitats i riscos. Busca del sentit del seu treball en una tasca complexa que afecta diversos. Entusiasme per les perspectives i els objectius compartits. Sensibilitat i comprensió pels punts de vista dels altres. Busca del consens i el suport dels altres. Ús de les ferramentes més comunes de les TIC per a conversar amb la resta del grup amb la finalitat de planificar el treball, aportar idees constructives pròpies, comprendre les idees alienes, etc., compartir informació i recursos i construir un producte o meta col·lectius. Ús dels recursos i de les activitats més comunes d'un entorn virtual d'aprenentatge: descàrrega i pujada de continguts digitals, discussió en fòrums, edició conjunta de continguts. Gestió de la identitat digital i la privacitat en les ferramentes de comunicació de les TIC i en entorns virtuals d'aprenentatge.</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS Explicitació de coneixements gramaticals que es dominen implícitament. Consolidació de nocions gramaticals, lèxiques, fonològiques i ortogràfiques adquirides en cursos anteriors. Locucions adverbials. Interjeccions: característiques principals. Diferències entre noms individuals i col·lectius: identificació de nom col·lectiu amb el seu corresponent individual. El verb: mode, temps, nombre i persona gramatical de totes maneres verbal. Identificació de les irregularitats més freqüents en els verbs valencians. Segmentació en síl·labes i aplicació de les regles d'accentuació a qualsevol tipus de paraula. Accents diacrítics. Ortografia dels verbs irregulars. Ús adequat dels signes de puntuació: punts suspensius, parèntesi, guió, cometes. Ús dels connectors bàsics que donen cohesió a les produccions orals i escrites. Deducció i anàlisi de les normes que regulen la formació de les paraules. Classificació de les formes verbals segons pertanguen a verbs regulars o irregulars i identificació de les seues diferències. Distinció dels matisos de significat que aporten prefixos i sufixos. Significat d'arcaïsmes, neologismes i estrangerismes d'ús freqüent i la seua relació amb el seu equivalent en valencià. Frases fetes i relació amb el seu sentit figurat. Ús d'adverbis, locucions adverbials i pronoms com a substitutius. Identificació dels diferents predicats i de les paraules que fan la funció d'atribut. Diferenciació entre predicat verbal i nominal. Identificació dels complements del predicat verbal (CD, CI i CC). Varietats de la llengua. Reconeixement del valencià com a element fonamental de la nostra cultura. Interés per utilitzar el valencià en els usos personals i per a tota funció comunicativa.</p>	<p>en el procés d'interpretació, elaboració i revisió de textos.</p> <p>BL4.3. Reconèixer les funcions que realitzen els elements que constitueixen l'oració per a elaborar oracions adequades al nivell educatiu, detectar errors i resoldre els seus dubtes de forma reflexiva i dialogada, amb la supervisió d'un adult o col·laborant amb els seus companys.</p> <p>BL4.4. Diferenciar les característiques socioculturals de les llengües d'Espanya i del Valencià, expressar la valoració i el respecte per la varietat lingüística i pels seus parlants, detectar errors i resoldre els seus dubtes de forma reflexiva i dialogada.</p> <p>BL4.5. Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració mentre les realitza, mostrar perseverança i flexibilitat davant dels reptes i dificultats, esforçar-se i mantindre la calma i la motivació, intentar resoldre els dubtes pels seus mitjans fer-se preguntes i buscar ajuda si la necessita.</p> <p>BL4.6. Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials i estimar el temps per a cada pas, adaptar-lo davant dels canvis i imprevistos, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació, detallant les millores realitzades.</p> <p>BL4.7. Actuar de manera eficaç en equips de treball, participar en la planificació de metes comunes, prendre decisions raonades, responsabilitzar-se del seu rol i la seua tasca, fer propostes valuoses, reconèixer el treball alié i animar els altres membres del grup, utilitzar el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.</p> <p>BL4.8. Participar en equips de treball per a construir un producte o tasca col·lectiva, compartir informació i continguts digitals de forma oral o escrita, amb un llenguatge no discriminatori, utilitzar ferramentes de comunicació TIC i entorns virtuals d'aprenentatge. Aplicar bones formes de conducta en la comunicació i previndre, denunciar i protegir els altres de les males pràctiques com el ciberassetjament.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CCLI CD CSC</p>
--	--	--

Bloc 5: EDUCACIÓ LITERÀRIA Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
CONTINGUTS ESPECÍFICS Identificació de les referències al narrador, als personatges (principals i secundaris), a l'espai i al temps en biografies i autobiografies. Identificació d'estrofes en poemes recitats.	BL5.1. Identificar, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, els elements bàsics de la biografia i l'autobiografia, les característiques formals dels textos poètics i teatrals, i alguns recursos retòrics quan apareixen en textos literaris mentre participa en activitats	CCLI CEC

<p>Identificació de la situació espaciotemporal en obres teatrals llegides o dramatitzades.</p> <p>Reflexió sobre la identificació de qualsevol dels elements anteriors realitzada per un mateix o pels companys.</p> <p>Ús de les estratègies necessàries, individualment o en equip, d'escolta activa i lectura dialogada, comentada o dramatitzada, en el centre o en altres contextos socials, de fragments o obres de la literatura universal, adaptades a l'edat, presentades en formats i suports diversos, per a obtenir informació sobre elements com el medi ambient, la climatologia, la geografia o la història, entre altres, de l'entorn més pròxim i d'altres països i civilitzacions.</p> <p>Registre en diversos mitjans de la informació obtinguda per a utilitzar-la posteriorment amb fins acadèmics. Reflexió sobre la validesa de la informació recopilada per un mateix o pels altres, en el marc d'activitats grupals o individuals.</p> <p>Elaboració de textos propis (orals, escrits o multimodals), sobre temàtiques diverses relacionades amb l'entorn més pròxim o amb altres civilitzacions, utilitzar, entre altres fonts, la informació registrada després de l'escolta activa o la lectura d'obres de la literatura universal.</p> <p>Elaboració, de forma individual, de relats i poemes amb elements fantàstics o imaginaris i amb ús de recursos retòrics adequats a l'edat, per a mostrar-los en l'àmbit escolar o social en diferents suports i mitjans.</p> <p>Elaboració, de forma col·lectiva, d'obres teatrals, originals o adaptades, amb usos d'elements fantàstics o imaginaris, si és necessari, per a mostrar-les en l'àmbit escolar o social, en diferents suports.</p> <p>Teatralització de textos narratius en l'àmbit escolar i social.</p> <p>Selecció raonada de les produccions a incloure en el Portfollio.</p> <p>Dramatització de textos literaris adaptats i adequats al nivell.</p> <p>Dramatització de textos no literaris com a diàlegs, problemes, anuncis i conversacions sobre temes d'interès per a l'alumnat.</p> <p>Representació de textos teatrals i improvisacions.</p> <p>Anàlisi de les característiques expressives, elements i estructura dels textos dramàtics i teatrals i relació amb altres gèneres com el cine o la televisió.</p> <p>Ús de les tècniques teatrals, possibilitats expressives lingüístiques i no lingüístiques, el sentit estètic i la creativitat en improvisacions, dramatitzacions i representacions teatrals de textos propis (creats individualment o en grup) com ara imitar formes variades de parlar, sorolls de l'entorn (trencar vidre, tocar a la porta, petjades, etc.), ús de maquillatge, màscares, etc.</p> <p>Autoavaluació de les dramatitzacions pròpies i coavaluació de les dramatitzacions dels companys de classe amb responsabilitat i respectant els criteris prèviament acordats.</p>	<p>de lectura, audició col·lectiva, recitat i dramatització.</p> <p>BL5.2. Buscar, seleccionar i emmagatzemar digitalment informació de fonts diverses sobre l'entorn social i cultural i altres civilitzacions a través de la lectura o audició reflexiva de fragments i obres completes, tant clàssics com actuals, dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu, per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge, contrastar la informació i citar les referències bibliogràfiques.</p> <p>BL5.3. Escriure amb sentit estètic i creativitat, de forma autònoma o col·laborativa, narracions i obres de teatre originals i versemblants i poemes o cançons, utilitzar els recursos retòrics i mètrics del nivell educatiu, en les distintes fases de la creació textual.</p> <p>BL5.4. Participar en produccions col·lectives realitzant dramatitzacions, representacions i improvisacions de textos literaris i no literaris adequats al nivell educatiu, així com de textos propis, aplicant amb correcció, creativitat i sentit estètic les estratègies de comunicació oral i les tècniques expressives i teatrals apreses.</p>	<p>CCLI CD CAA CEC</p> <p>CCLI CEC SIEE</p> <p>CCLI CSC SIEE CEC</p>
--	--	--

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM

- CCLI: competència comunicació lingüística.
- CMCT: competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.
- CD: competència digital.
- CAA: competència aprendre a aprendre.
- CSC: competències socials i cíviques.
- SIEE: sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.
- CEC: consciència i expressions culturals.

Criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluable de l'àrea Valencià: Llengua i literatura

Bloc 1: Comunicació oral: parlar i escoltar	
Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable
<p>BL1.1. Participar en debats, col·loquis i exposicions sobre temes d'actualitat social pròxims a la seua experiència, adoptant diferents rols i utilitzar el diàleg per a resoldre conflictes interpersonals, escoltant activament, incorporant les intervencions dels altres i respectant els sentiments i el contingut del discurs de l'interlocutor, exposant de forma organitzada el seu discurs i utilitzant un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BL1.2. Identificar tipologies textuales, realitzar inferències interpretant sentits figurats i significats no explícits i deduir el significat de paraules pel context de la informació verbal i no verbal de textos orals de l'àmbit escolar i social, exposant les seues conclusions personals sobre el contingut del missatge i la intenció de l'emissor.</p>	<p>BL1.1.1. Participa en situacions de comunicació oral respectant el torn de paraula i les normes i fórmules de cortesia utilitzant un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BL1.1.2. Participa en conversacions i en diàlegs per a resoldre conflictes interpersonals, escoltant activament, posant-se en el lloc de l'altre i identificant i respectant els sentiments i el contingut del discurs de l'interlocutor.</p> <p>BL1.1.3. Participa en assemblees, entrevistes, exposicions, debats i col·loquis sobre temes pròxims a la seua experiència adoptant diferents rols, mantenint el tema, incorporant les intervencions dels altres i exposant i reformulant de forma organitzada les seues opinions.</p> <p>BL1.2.1. Identifica, en textos orals, el tema, el destinatari, el propòsit del missatge i la intenció de l'emissor.</p> <p>BL1.2.2. Reconeix, en textos orals, les idees principals i secundàries i algunes dades específiques del contingut de la comunicació.</p> <p>BL1.2.3. Realitza inferències i interpreta sentits figurats i significats no explícits i dedueix el significat de paraules pel context en situacions de comunicació oral.</p> <p>BL1.2.4. Identifica les distintes tipologies dels gèneres textuales orals que escolta: descriptives, narratives, expositives, instructives, argumentatives, predictives,</p>

<p>BL1.3. Produir, amb supervisió, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, elaborant un guió previ, adequat el discurs a la situació comunicativa, utilitzant una estructura coherent, un vocabulari, dicció i recursos no verbals correctes, a més d'un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BL1.4. Memoritzar i reproduir, individualment i en grup, textos literaris i no literaris adequats al nivell i pròxims als seus gustos i interessos, prèviament escoltats o llegits en diferents formats, aplicant, amb creativitat, les estratègies d'expressió oral adequades.</p> <p>BL1.5. Interpretar textos orals de l'àmbit escolar i social procedents dels mitjans de comunicació utilitzant les estratègies de comprensió oral del nivell educatiu, exposant les seues conclusions personals sobre el contingut del missatge i la intenció de l'emissor, i imitar, amb supervisió, l'estructura i el llenguatge propi d'estos textos a fi d'oferir informació i opinió sobre temes d'actualitat social pròxims a la seua experiència.</p>	<p>etc.</p> <p>BL1.2.5. Exposa les seues conclusions personals sobre el contingut del missatge i la intenció de l'emissor en situacions de comunicació oral.</p> <p>BL1.3.1. Produïx amb supervisió textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu seleccionant el propòsit comunicatiu segons tipus de text: descripció, narració, informació, exposició, instrucció, argumentació, etc., elaborant un guió previ.</p> <p>BL1.3.2. En debats i col·loquis utilitza un llenguatge formal sense expressions vulgars o col·loquials i la terminologia específica del tema. BL1.3.3. En conversacions i diàlegs adapta el llenguatge a la situació de comunicació i a les característiques personals i socioculturals del seu interlocutor i utilitza en tot moment un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BL1.3.4. En la producció de textos orals, organitza la informació seguint l'orde lògic de l'estructura textual utilitzant adequadament temps verbals, enllaços i marcadors textuais.</p> <p>BL1.3.5. En la producció de textos orals, transmet les idees de forma completa, progressiva i ordenada, mantenint el tema, proporcionant exemples adequats i evitant repeticions, detalls o anècdotes irrelevantes.</p> <p>BL1.3.6. Controla l'entonació i la dicció i recolza el discurs amb gestos adequats i expressius.</p> <p>BL1.4.1. Memoritza textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu prèviament escoltats o llegits en diferents formats.</p> <p>BL1.4.2. Reproduïx, amb supervisió, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, prèviament escoltats o llegits en diferents formats, aplicant amb creativitat les estratègies d'expressió oral del nivell educatiu.</p> <p>BL1.5.1. Interpreta textos orals de l'àmbit escolar i social procedents dels mitjans de comunicació utilitzant les estratègies de comprensió oral del nivell educatiu exposant les seues conclusions personals sobre el contingut del missatge i la intenció de l'emissor.</p> <p>BL1.5.2. Imita, amb supervisió, l'estructura i el llenguatge propi de textos orals de l'àmbit escolar i social procedents dels mitjans de comunicació a fi d'oferir informació i opinió sobre temes d'actualitat social pròxims a la seua experiència.</p>
---	--

Bloc 2: Comunicació escrita: llegir	
criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable
<p>BL2.1. Llegir per iniciativa pròpia, adequat-se al format i a l'estructura textual, textos de l'àmbit escolar i social i triar les seues lectures personals i de suport a les tasques d'aprenentatge, segons les seues preferències i interessos, donant raons de les seues eleccions.</p> <p>BL2.2. Interpretar, de forma autònoma, reflexiva i dialogada amb l'ajuda dels seus companys, textos de l'àmbit escolar i social establint els objectius de la lectura, anticipant i reformulant hipòtesis a través d'elements del context, inferint elements contextuals no explícits, identificant la tipologia del text i exposant les seues conclusions personals sobre el contingut i la intenció de l'autor.</p> <p>BL2.3. Llegir en mitjans digitals, de forma autònoma, reflexiva i dialogada amb l'ajuda dels seus companys, textos de l'àmbit escolar i social contrastant la informació i utilitzar de manera eficient i responsable ferramentes de busca i visualització digital i entorns virtuals, per a buscar, seleccionar i emmagatzemar digitalment informació per a ampliar coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge, citant les referències bibliogràfiques.</p> <p>BL2.4. Utilitzar, amb supervisió, diferents tipus de biblioteques per a buscar i localitzar informació en tot tipus de suports i seleccionar lectures personals, manejant de forma guiada els seus catàlegs en línia i reconèixer i respectar les seues normes de funcionament, fent un ús responsable de materials i espais funcionals.</p> <p>BL2.5. Participar de forma responsable i per iniciativa pròpia en accions del pla lector del centre, com a videofòrums, lectures dialògiques, etc., per a millorar la</p>	<p>BL2.1.1. Llig en veu alta amb pronunciació correcta i entonació i ritme correctes, adequat-se al format i a l'estructura textual.</p> <p>BL2.1.2. Llig per iniciativa pròpia, textos de l'àmbit escolar i social per a gaudi personal i com a suport a les tasques d'aprenentatge.</p> <p>BL2.1.3. Tria les seues lectures personals i de suport a les tasques d'aprenentatge segons les seues preferències i interessos donant raons de les seues eleccions.</p> <p>BL2.2.1. Identifica el tema, el destinatari, el propòsit del text i la intenció de l'autor.</p> <p>BL2.2.2. Anticipa hipòtesis, les comprova i reformula si és necessari, a través del títol, les il·lustracions i altres elements icònics i de format, dels capítols, l'índex i altres elements no explícits del context.</p> <p>BL2.2.3. Establix adequadament els objectius de la lectura segons la naturalesa de la tasca.</p> <p>BL2.2.4. Destaca idees principals, secundàries i paraules clau i localitza informació específica que dona resposta a preguntes plantejades.</p> <p>BL2.2.5. Realitza inferències i interpreta sentits figurats i significats no explícits.</p> <p>BL2.2.6. Identifica les tipologies textuais (descriptives, narratives, expositives, instructives, argumentatives, predictives, etc.) i els distints gèneres textuais.</p> <p>BL2.2.7. Exposa les seues conclusions personals sobre el contingut del text i la intenció de l'autor.</p> <p>BL2.3.1. Llig en mitjans digitals, de forma autònoma, reflexiva i dialogada, amb l'ajuda dels seus companys, textos de l'àmbit escolar i social contrastant la informació i citant les referències bibliogràfiques.</p> <p>BL2.3.2. Utilitza de manera eficient i responsable ferramentes de busca i visualització digital i entorns virtuals.</p> <p>BL2.3.3. Busca, selecciona i emmagatzema digitalment informació per a ampliar coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.</p> <p>BL2.4.1. Utilitza, amb supervisió, diferents tipus de biblioteques (aula, centre, entorn social i virtual) per a buscar i localitzar informació en tot tipus de suports i seleccionar lectures personals.</p> <p>BL2.4.2. Reconeix i utilitza, de forma responsable, els sistemes d'ordenació, classificació, gestió de les biblioteques que freqüenta, i maneja, de forma guiada, els catàlegs en línia.</p> <p>BL2.4.3. Reconeix i respecta les normes de funcionament de la biblioteca fent un ús responsable de materials i espais funcionals.</p> <p>BL2.5.1. Participa de forma responsable i per iniciativa pròpia en accions del pla lector del centre i el nivell educatiu, per a millorar la seua competència lectora i</p>

seua competència lectora i refermar l'hàbit lector, fent propostes i assumint responsabilitats en l'organització i desenvolupament d'algunes activitats.

per a refermar l'hàbit lector.
 BL2.5.2. Col·labora fent propostes i assumint responsabilitats en l'organització i el desenvolupament d'algunes activitats.

Bloc 3: Comunicació escrita: escriure

Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable
<p>BL3.1. Planificar i escriure, de forma reflexiva i dialogada, amb la supervisió d'un adult i la col·laboració dels seus companys, textos dels gèneres més habituals del nivell educatiu, redactant l'esborrany, adequant el contingut a la situació de comunicació, amb una estructura coherent i un vocabulari apropiat i utilitzant els recursos lingüístics amb creativitat i sentit estètic.</p>	<p>BL3.1.1. Participa en el procés col·lectiu de planificació i escriptura fent propostes i col·laborant amb els seus companys. BL3.1.2. Estableix adequadament el propòsit comunicatiu segons el Tipus de text escrit: descripció, narració, informació, exposició, instrucció, argumentació, ajustant-se al tema i al destinatari. BL3.1.3. Busca informació sobre el tema i l'organitza de forma adequada per a utilitzar-la en el procés de redacció. BL3.1.4. Quan redacta els textos distribueix la informació seguint l'orde lògic de l'estructura textual, utilitzant adequadament temps verbals, enllaços i marcadors textuais. BL3.1.5. Quan redacta els textos transmet les idees de forma completa, progressiva i ordenada, mantenint el tema, proporcionant exemples adequats i evitant repeticions, detalls o anècdotes irrelevantes. BL3.1.6. Quan redacta els textos adapta el llenguatge a la situació de comunicació i a les característiques personals i socioculturals del destinatari. BL3.1.7. Quan redacta els textos utilitza la terminologia específica del tema i un llenguatge formal, sense expressions vulgars o col·loquials. BL3.1.8. Quan redacta els textos utilitza els recursos lingüístics adequats al gènere textual amb creativitat i sentit estètic. BL3.1.9. Quan redacta els textos utilitza en tot moment un llenguatge no discriminatori.</p>
<p>BL3.2. Realitzar, amb supervisió, el procés de revisió de textos escrits, detectant errors amb autonomia i resolent els seus dubtes de forma reflexiva i dialogada, per a millorar el producte final, presentar-lo cuidant els aspectes formals i respectant les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu.</p>	<p>BL3.2.1. Participa en el procés col·lectiu de revisió de textos escrits fent propostes i col·laborant amb els seus companys. BL3.2.2. Detecta errors amb autonomia i resol els seus dubtes de forma reflexiva i dialogada. BL3.2.3. Reescriu el text corregint els errors gramaticals i ortogràfics detectats en el procés de revisió. BL3.2.4. Presenta en paper els seus escrits amb bona cal·ligrafia i un format de presentació adequat al gènere textual. BL3.2.5. Presenta digitalment els seus escrits utilitzant adequadament els elements d'inserció i amb un format de presentació adequat al gènere textual.</p>
<p>BL3.3. Utilitzar, amb supervisió, l'escriptura per a organitzar la informació obtinguda, durant l'escolta activa o la lectura reflexiva, en diferents mitjans de forma contrastada, per mitjà d'esquemes lògics, resums, gràfics i mapes conceptuals o ferramentes senzilles d'edició i presentació de continguts digitals, per a utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge o per a comunicar conclusions, utilitzant els diversos recursos de manera responsable.</p>	<p>BL3.3.1. Organitza la informació, obtinguda durant l'escolta activa o la lectura reflexiva, en diferents mitjans de forma contrastada, per mitjà d'esquemes lògics, resums, gràfics i mapes conceptuals o ferramentes senzilles d'edició i presentació de continguts digitals. BL3.3.2. Utilitza la informació organitzada en les tasques d'aprenentatge o per a comunicar conclusions, citant les referències bibliogràfiques utilitzades. BL3.3.3. Utilitza la informació organitzada per a memoritzar els coneixements de forma comprensiva. BL3.3.4. Utilitza els diversos recursos tecnològics de manera eficient i responsable.</p>

Bloc 4: Coneixement de la llengua

Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable
<p>BL4.1. Aplicar els coneixements sobre els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu, adquirits per mitjà d'un procés de reflexió individual i col·lectiva, per a interpretar, elaborar i revisar textos detectant errors i resolent dubtes, amb la supervisió d'un adult i la col·laboració dels seus companys.</p>	<p>BL4.1.1. Aplica els coneixements sobre els elements bàsics del sistema lingüístic, la fonètica i la gramàtica, així com les regles d'ortografia adequats al nivell educatiu adquirits en un procés de reflexió individual i col·lectiu per a integrar-los de forma efectiva en les diferents situacions comunicatives. BL4.1.2. Revisa, amb supervisió i amb la col·laboració dels seus companys, els textos elaborats, detectant errors i resolent dubtes sobre la utilització correcta en el text dels elements bàsics del sistema lingüístic.</p>
<p>BL4.2. Utilitzar, amb autonomia, diferents tipus de diccionaris en línia i impresos (diccionaris bilingües, pàgines web i tesaurus per a trobar paraules), per a resoldre dubtes sobre el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió de textos.</p>	<p>BL4.2.1. Utilitza amb progressiva autonomia diferents tipus de diccionaris en línia i impresos adequats al nivell educatiu per a resoldre dubtes sobre el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació elaboració i revisió de textos.</p>
<p>BL4.3. Reconèixer les funcions que realitzen els elements que constitueixen l'oració per a elaborar oracions adequades al nivell educatiu, detectant errors i resolent els seus dubtes de forma reflexiva i dialogada, amb la supervisió d'un adult o col·laborant amb els seus companys.</p>	<p>BL4.3.1. Reconeix el concepte d'oració simple i els seus tipus i utilitza estos coneixements per a comprendre i construir oracions que milloren les seues destreses lingüístiques. BL4.3.2. Diferencia el subjecte i el predicat i utilitza estos coneixements per a comprendre i construir oracions simples que milloren les seues destreses lingüístiques. BL4.3.3. Reconeix la concordança dels elements constitutius de l'oració i utilitza estos coneixements per a comprendre i construir oracions simples que milloren les seues destreses lingüístiques. BL4.3.4. Reconeix diferents tipus de subjectes i utilitza estos coneixements per a comprendre i construir oracions simples que milloren les seues destreses lingüístiques. BL4.3.5. Reconeix les funcions que realitzen els elements que constitueixen</p>

<p>BL4.4. Diferenciar les característiques socioculturals de les llengües d'Espanya i del valencià, expressant la valoració i el respecte per la varietat lingüística i pels seus parlants, detectant errors i resolent els seus dubtes de forma reflexiva i dialogada.</p> <p>BL4.5. Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració mentre les realitza, mostrar perseverança i flexibilitat davant dels reptes i dificultats, esforçant-se i mantenint la calma i la motivació, intentant resoldre els dubtes pels seus propis mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda si la necessita.</p> <p>BL4.6. Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per aconseguir-les, seleccionar els materials i estimar el temps per a cada pas, adaptant-lo davant dels canvis i imprevistos, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació, detallant les millores realitzades.</p> <p>BL4.7. Actuar de manera eficaç en equips de treball, participant en la planificació de metes comunes, prenent decisions raonades, responsabilitzant-se del seu rol i la seua tasca, fent propostes valuoses, reconeixent el treball alié i animant als altres membres del grup, utilitzant el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.</p> <p>BL4.8. Participar en equips de treball per a construir un producte o tasca col·lectiva, compartint informació i continguts digitals de forma oral o escrita, amb un llenguatge no discriminatori, utilitzant ferramentes de comunicació TIC i entorns virtuals d'aprenentatge. Aplicar bones formes de conducta en la comunicació i previndre, denunciar i protegir a altres de les males pràctiques com el ciberassetjament.</p>	<p>l'oració i utilitza estos coneixements per a comprendre i construir oracions que milloren les seues destreses lingüístiques.</p> <p>BL4.4.1. Diferencia els trets distintius de les llengües cooficials per a reconèixer-los en produccions orals i escrites, pròpies i alienes, dins i fora de l'àmbit escolar.</p> <p>BL4.4.2. Diferencia les característiques més significatives de les varietats de la llengua per a reconèixer-les en produccions orals i escrites, pròpies i alienes, dins i fora de l'àmbit escolar, expressant valoració i respecte per la varietat lingüística i pels seus parlants.</p> <p>BL4.5.1. Interpreta les demandes de les tasques d'aprenentatge.</p> <p>BL4.5.2. Manté la concentració mentre realitza les tasques d'aprenentatge.</p> <p>BL4.5.3. Mostra perseverança i flexibilitat davant dels reptes i dificultats, s'esforça i manté la calma i la motivació mentre realitza les tasques d'aprenentatge.</p> <p>BL4.5.4. Intenta resoldre els dubtes que sorgixen mentre realitza una tasca d'aprenentatge pels seus propis mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda si la necessita.</p> <p>BL4.6.1. Planifica la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposant un pla ordenat d'accions per aconseguir-les, seleccionant els materials i estimant el temps per a cada pas.</p> <p>BL4.6.2. Avalua el desenrotllament del procés i el va adaptant als canvis i imprevistos.</p> <p>BL4.6.3. Avalua el procés seguit i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació i detallant les millores realitzades.</p> <p>BL4.7.1. Participa en la planificació de metes comunes i en la presa de decisions raonades fent propostes valuoses quan actua en equips de treball.</p> <p>BL4.7.2. Es responsabilitza del seu rol i la seua tasca, reconeix el treball alié i anima als altres membres del grup.</p> <p>BL4.7.3. Utilitza el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.</p> <p>BL4.8.1. Participa en equips de treball per a construir un producte o tasca col·lectiva compartint informació i continguts digitals de forma oral o escrita, utilitzant ferramentes de comunicació TIC i entorns virtuals d'aprenentatge de forma eficaç.</p> <p>BL4.8.2. Aplica bones formes de conducta en la comunicació i prevé, denuncia i protegeix altres de les males pràctiques com el ciberassetjament.</p> <p>BL4.8.3. Utilitza en tot moment un llenguatge no discriminatori.</p>
---	--

Bloc 5: Educació literària	
Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable
<p>BL5.1. Identificar, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, els elements bàsics de la biografia i l'autobiografia, les característiques formals dels textos poètics i teatrals, i alguns recursos retòrics quan apareixen en textos literaris mentre participa en activitats de lectura, audició col·lectiva, recitat i dramatització.</p> <p>BL5.2. Buscar, seleccionar i emmagatzemar digitalment informació de fonts diverses sobre l'entorn social i cultural i altres civilitzacions a través de la lectura o audició reflexiva de fragments i obres completes, tant clàssics com actuals, dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu, per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge, contrastant la informació i citant les referències bibliogràfiques.</p> <p>BL5.3. Escriure amb sentit estètic i creativitat, de forma autònoma o col·laborativa, narracions i obres de teatre originals i verssemblants i poemes o cançons, utilitzant els recursos retòrics i mètrics del nivell educatiu, en les</p>	<p>BL5.1.1. Identifica, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, les característiques i els elements distintius dels gèneres narratius, poètics i teatrals quan apareixen en textos literaris mentre participa en activitats de lectura, audició col·lectiva, recitat i dramatització.</p> <p>BL5.1.2. Identifica, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, les característiques i els elements bàsics de contes i altres relats, poemes i cançons quan apareixen en textos literaris mentre participa en activitats de lectura, audició col·lectiva, recitat i dramatització.</p> <p>BL5.1.3. Identifica, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, les característiques i els elements bàsics de la novel·la de gènere, la biografia i l'autobiografia quan apareixen en textos literaris mentre participa en activitats de lectura o audició col·lectiva.</p> <p>BL5.1.4. Identifica, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària les estrofes en textos poètics quan apareixen en textos literaris mentre participa en activitats de lectura, audició col·lectiva i recitat.</p> <p>BL5.1.5. Identifica, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, les referències a la situació espaciotemporal en obres teatrals quan apareixen en textos literaris mentre participa en activitats de lectura, audició col·lectiva i dramatització.</p> <p>BL5.1.6. Identifica, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, alguns recursos retòrics com a comparació, jocs de paraules, hipèrbole, metàfora, al·literació, metonímia i hipèrbaton quan apareixen en textos literaris i d'altres tipus.</p> <p>BL5.2.1. Busca, selecciona i emmagatzema digitalment informació de fonts diverses sobre l'entorn social i cultural i sobre altres civilitzacions, a través de la lectura o audició reflexiva de fragments i obres completes, tant clàssics com actuals dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu, per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.</p> <p>BL5.2.2. Contrasta la informació sobre l'entorn social i cultural i sobre altres civilitzacions abans de seleccionar-la i cita les referències bibliogràfiques.</p> <p>BL5.3.1. Elabora, oralment i per escrit, amb sentit estètic i creativitat i de manera autònoma o col·laborativa, contes, microrelats i narracions de ficció verssemblants utilitzant adequadament les estratègies de producció oral i escrita,</p>

distintes fases de la creació textual.

BL5.4. Participar en produccions col·lectives realitzant dramatitzacions, representacions i improvisacions de textos literaris i no literaris adequats al nivell educatiu, així com de textos propis, aplicant amb correcció, creativitat i sentit estètic les estratègies de comunicació oral i les tècniques expressives i teatrals apreses.

seguint, amb supervisió, les distintes fases de la creació textual.

BL5.3.2. Elabora, oralment i per escrit, amb sentit estètic i creativitat i de manera autònoma o col·laborativa textos poètics i cançons de diversos tipus i complexitat, utilitzant adequadament les estratègies de producció oral i escrita, seguint, amb supervisió, les distintes fases de la creació textual.

BL5.3.3. Escriu amb sentit estètic i creativitat i de manera autònoma o col·laborativa, fragments i obres de teatre originals i versemblants de diversos tipus i complexitat utilitzant adequadament les estratègies de producció escrita seguint, amb supervisió, les distintes fases de la creació textual.

BL5.4.1. Participa, de forma responsable i per iniciativa pròpia, en produccions col·lectives dramatitzades i de teatre, per a millorar la seua competència lingüística i les seues habilitats expressives i com a font de gaudi personal.

BL5.4.2. Realitza dramatitzacions, representacions i improvisacions de textos literaris i no literaris, així com de textos propis, aplicant amb correcció, creativitat i sentit estètic les tècniques expressives i teatrals apreses.

BL5.4.3. Col·labora en l'organització de produccions col·lectives fent propostes i assumint responsabilitats en el desenvolupament d'algunes activitats.

ÀREA DE CULTURA VALENCIANA

INTRODUCCIÓ

La definició de cultura valenciana és complexa per la naturalesa de l'origen dels elements que han d'incloure's sota esta denominació. I tot això perquè cada grup social té les seues marques culturals pròpies que sovint el diferencien d'altres pobles. Cultura és tot allò, material o immaterial (creences, valors, comportaments, etc.) que servixen per a identificar un grup de persones i el conjunt d'experiències que el poble ha realitzat i constitueix un motiu de participació comunitària, on emergixen els valors, les tradicions i els costums, que passen de generació en generació per a convertir-se en autèntic patrimoni comú.

En eixe sentit, reconèixer la cultura pròpia es presenta com a part fonamental en el procés de recuperació cultural dels pobles. Reconèixer el seu valor, esforçar-se per entendre-la, manifestar interès per esta i mostrar sensibilitat pel seu coneixement són alguns dels objectius d'esta àrea, que pretén reforçar la idea que els aspectes tradicionals i genuïns del poble valencià servixen per a explicar la pròpia vida comunitària i que hem d'intentar transmetre'ls com a herència col·lectiva a altres generacions.

El patrimoni cultural es percep a través de les obres dels seus intel·lectuals, dels seus artistes, però també per mitjà de les creacions anònimes sorgides de l'ànima popular i per mitjà d'un compendi de valors propis i genuïns que donen sentit a la vida col·lectiva d'un grup social. En un món globalitzat com l'actual, percebre i entendre la diversitat de les societats actua a favor de la millor comprensió i respecte d'altres cultures, però això no pot fer-se si no es coneix i s'estima la pròpia. Per tant, contribuir a la construcció d'una cultura globalitzada partint del respecte i la major estima a la pròpia es revela com una necessitat preeminent.

L'organització del currículum de l'Àrea de Cultura Valenciana en blocs de continguts no pretén jerarquitzar els aprenentatges en l'aula. Respon més bé a un esquema d'organització dels continguts que han d'abordar-se d'una manera enllaçada, entenent el procés d'aprenentatge com una configuració flexible d'uns continguts que poden relacionar-se amb altres d'un bloc diferent. Esta presentació no implica, per tant, una organització tancada sinó que, al contrari, permetrà organitzar de diferents maneres els continguts, adoptant la metodologia comunicativa més adequada a les característiques de l'alumnat.

El currículum de l'Àrea de Cultura Valenciana desenvolupa principalment la competència relacionada amb la consciència i les expressions culturals. Caldrà dissenyar activitats que tendisquen a l'adquisició dels coneixements bàsics de diferents conceptes culturals i de la pròpia història cultural. L'alumnat ha de percebre la importància de la cultura en la vida diària, ha de ser conscient de les diferents cultures presents per tot el món i inclús en la mateixa aula i valorar les possibilitats per a expressar idees, emocions i experiències. Tot això amb metodologies basades en l'activitat de l'alumnat que es desenvolupen per mitjà de treballs de caràcter individual i en equips cooperatius.

D'esta manera, en el bloc 1, "L'espai geogràfic valencià", es pretén l'aproximació a l'entorn que envolta un poble, una comarca, etc. Tenint en compte que el medi influeix en els diferents àmbits del comportament de les persones, el seu coneixement facilitarà la comprensió de tots els elements que conformen la cultura valenciana. És convenient parlar, per tant, de la situació geogràfica, del relleu, del clima i de la hidrografia, de la flora i de la fauna dels llocs que s'estudien.

Però està també l'estudi de l'aprofitament que es fa dels recursos de l'entorn, per exemple en activitats econòmiques com l'agricultura, la ramaderia o la pesca, tan importants en algunes comarques. A més, l'obtenció tradicional de productes de la naturalesa: carboneres, forns de calç, etc. I sobretot l'ús de l'aigua per al consum i per al regadiu.

Cal incloure també en este bloc la incidència humana sobre el medi. És procedent tindre en compte les construccions rurals i els elements d'arquitectura popular dispersos en el camp, que tenen un interès no sols paisatgístic, sinó testimonial d'una època, i que presenten característiques diferents segons siga el seu ús en la vida diària o la seua dedicació en l'economia local i la comarca en què se situen. Però també l'activitat humana es veu reflectida en el medi, de la mateixa manera que el medi influeix en les persones; estes humanitzen l'entorn i eixa intervenció és visible en les vies de comunicació ja siguen estes assagadors, camins, ports o ferrocarrils.

En el bloc 2, "Les arrels de la Comunitat Valenciana", l'alumne ampliarà els horitzons socials i culturals, condició pedagògica que inclou la valoració de les experiències locals i les pràctiques dels alumnes en els seus contextos, fet que permetrà una construcció cada vegada més elaborada del món social. Al mateix temps, permetrà una aproximació més rica a la història que considera pròpia o pròxima, a partir de l'ampliació de la perspectiva comparativa. D'esta manera, ajudem l'alumnat a realitzar diverses trajectòries que els permeten iniciar-se en el camí d'interpretar les seues línies de vida, posant-los en contacte amb altres experiències, amb altres formes de coneixement, amb altres maneres d'entendre la vida col·lectiva al llarg de la història, i així poder mirar amb nous ulls l'entorn propi que, no per pròxim, és més conegut que l'entorn llunyà. Així es fomenta en l'alumnat l'observació, comprensió, interpretació i explicació de l'espai històric pròxim, dins del qual es donen les relacions entre els elements naturals i socials que conformen l'espai geogràfic local i regional. I basant-se en això, es pretén que els siga possible apreciar la diversitat natural i cultural i enfortir el seu sentit de pertinença.

També s'ubiquen els períodes i els esdeveniments més rellevants en la història de la localitat i de la comarca; amb això s'enfortix la idea que en altres èpoques existiren formes de vida diferents de les actuals i que la societat és producte d'una transformació gradual.

En este bloc la definició dels períodes a estudiar s'ha de realitzar tenint en compte la seua importància en la història de la comunitat local o comarcal permetent analitzar els successos locals i regionals de major importància i relacionar-los amb els esdeveniments del conjunt d'Espanya per a comprendre com van influir distints factors en la conformació dels costums, formes de vida, activitats econòmiques, organització social i altres elements culturals de la societat actual valenciana. Serà d'interès dissenyar activitats curriculars que tendisquen a ressaltar el tradicional esperit emprenedor del poble valencià i la seua iniciativa laboral.

En el bloc 3, "Un projecte en comú", tindrem en compte la repercussió en la societat valenciana de l'Estatut d'Autonomia. A partir de la seua aprovació, el desenvolupament polític, econòmic, cultural i social de la Comunitat Valenciana ha generat un innegable progrés a tots els valencians. Disposar d'un ordenament jurídic propi ha generat un desenvolupament institucional que ha permès l'autogovern i l'afirmació de la nostra identitat. La

competència de la Comunitat Valenciana per a firmar convenis amb les distintes comunitats espanyoles, el paper que exercix a Espanya i a Europa per a participar en l'acció exterior de l'Estat i en l'àmbit de les seues competències, ha de fer veure a l'alumnat la rellevància de la nostra comunitat en el marc de la societat espanyola i de l'europea.

El coneixement de les peculiaritats de l'Estatut d'Autonomia i de les institucions més rellevants de la Generalitat ha de preparar l'alumnat per a actuar, en un futur pròxim, com a ciutadans participatius i implicats en la cohesió, la defensa i el desenvolupament de la societat democràtica.

En este bloc 3 i paral·lelament a l'estudi del que suposa l'Estatut d'Autonomia a la Comunitat Valenciana de hui en dia, ens acostarem també als costums i a les tradicions pròpies del poble valencià. Comptant amb les festes i tradicions populars, enteses com aquells esdeveniments col·lectius que tenen lloc en l'espai públic, en els quals cada u és participant actiu i que estan formades majoritàriament per activitats rituals que compten amb la participació de persones de diferents generacions. Hem de mencionar de manera especial la gastronomia i el foc com a manifestacions més esteses pels nostres pobles.

Les tradicions i costums estructuren i organitzen la vida dels pobles i marquen la seua identitat. Per la seua importància i el seu testimoni dels temps passats hem de donar-les a conèixer i recuperar-les si és el cas. Moltes tenen caràcter ritual i un fonament religiós (Nadal, salpassa, etc.); moltes vegades tenen un origen ancestral, de l'edat mitjana (els pelegrins) o inclús de l'edat antiga (els mayos). Parlant de festes, hem d'agrupar-les segons la seua tipologia: patronals, tradicionals, etc. Inclús, es pot parlar de festes profanes i de festes amb contingut religiós.

També les fires i mercats destaquen per la seua importància per al nostre estudi de la cultura tradicional, però també per la seua significació comercial actual. Les fires, conegudes també com a dies de plaça, són reconegudes tradicionalment com a espais d'intercanvi comercial, social i cultural, perquè són espais propicis per a afirmar les relacions socioculturals que impliquen establir i ampliar aliances, teixit i xarxes socials. Els mercats, situats en un lloc destacat de la localitat per a facilitar l'accés de la gent, continuen encara donant servici en moltes localitats de la Comunitat.

La medicina natural també està molt arrelada en el poble i els remeis naturals en formen part. Utilitzen elements de la naturalesa: sal, sucre, mel, herbes com el romer, timó, ortigues, camamilla, etc.

Quan ens acostem als jocs i als esports autòctons, nos en adonem que el joc forma part de la nostra vida. Els jocs infantils procedixen d'antic, potser molts de l'edat mitjana i propicien el moment de relax: sambori, trompa, canut, xurro, tir i arrossegament, jocs de cartes com el guinyot i el truc. Destaquem, especialment, el joc de pilota, jugant en el trinquet o en el carrer, escala i corda, raspall, etc. En este apartat hauran de dissenyar-se activitats d'aprenentatge que permeten a l'alumnat treballar la competència social i cívica amb la intenció de comprendre i respectar les relacions en una societat. Es fomentarà la prevenció i la resolució pacífica de conflictes en la vida personal, familiar, social o esportiva, per mitjà de la promoció de la convivència, la tolerància i la prudència.

També és el moment que en este bloc 3 l'alumnat s'acoste a la gastronomia popular. Basada en l'aprofitament de les matèries primeres més properes acompanyades d'elements silvestres comestibles. Arròs en totes les seues varietats, verdures, carns i peix de proximitat, també olles i gaspatxos. Amb embotits típics, vins, licors i altres productes elaborats o transformats: orxata, torrons, coques, etc. La cuina valenciana és una cuina mediterrània molt rica i variada pels seus ingredients i formes de preparació. Encara que la paella pot ser el plat més conegut, tenim altres. Respecte als dolços, molts tenen el seu origen en la cultura musulmana: arnadí, mantecados, etc.

Finalment, és evident que la música és una manifestació destacada de la cultura valenciana. La música i les bandes són un focus de cultura molt important dels nostres pobles. A més, hi ha peces musicals que són bàsiques dins de la nostra cultura popular: cant d'estil, albaides, relacionades amb tasques agrícoles i domèstiques, i relacionades amb la religiositat popular, per exemple cançons de Nadal, de Pasqua, gojos, etc. Tot un patrimoni que es transmet de generació en generació. Associada a la lectura i interpretació d'estes peces musicals, s'ha de treballar en este apartat la comprensió lectora i l'expressió oral.

Continguts i criteris d'avaluació de l'Àrea Cultura Valenciana

Curs 5t

Bloc 1: L'ESPAI GEOGRÀFIC VALENCIÀ Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Els límits de la Comunitat Valenciana. Els climes valencians: climes del litoral, climes de l'interior i climes de muntanya. Les característiques del clima de les terres valencianes. Factors condicionants: la proximitat al mar, l'altitud i la continentalitat. Les unitats del relleu i les comunicacions.	BL1.1 Descriure la distribució dels climes a Espanya i Europa tenint en compte els factors climàtics que l'expliquen per mitjà de mapes i climogrames i les seues repercussions sobre les activitats agrícoles i turístiques.	CMCT CSC CAA
Factors que influïxen en el règim dels rius valencians. Importància de l'aigua.	BL1.2 Descriure, anomenar i situar en un mapa les principals unitats de relleu de la Comunitat Valenciana i relacionar-les amb la distribució de la població i les activitats econòmiques a través de mapes i imatges aèries.	CMCT CSC CAA
La vegetació a la Comunitat Valenciana.	BL1.3 Situar en un mapa i descriure les característiques dels rius i altres masses d'aigua de la Comunitat Valenciana relacionant-les amb les característiques climàtiques, el relleu i el seu aprofitament per les activitats humanes.	CMCT CSC CAA
Els problemes mediambientals. Espais i paratges naturals de la CV. La protecció dels espais naturals.	BL1.4 Analitzar alguns paisatges característics de la Comunitat Valenciana des de la perspectiva de la interacció d'elements ambientals i humans i valorar la rellevància ambiental i paisatgística d'alguns d'ells.	CMCT CSC
Població de la Comunitat Valenciana: distribució i evolució. La piràmide de població valenciana.	BL1.5 Examinar alguns problemes ambientals relacionats amb el desenvolupament sostenible, com ara l'esgotament, l'escassetat o el deteriorament per contaminació dels recursos, especialment de l'aigua com a resultat de les activitats humanes.	CMCT CSC
	BL1.6 Distingir i analitzar els principals aspectes de la població valenciana, així com la seua evolució, destacant fets com l'augment de l'esperança de vida, l'envelliment i la reducció de la natalitat a partir de dades procedents de diverses fonts demogràfiques representades per mitjà de taules senzilles, gràfics i mapes corresponents a l'àmbit local, comarcal i regional, utilitzant algunes ferramentes informàtiques.	CSC CCLI CAA CD

<p>Els moviments migratoris.</p> <p>Les activitats econòmiques. Sectors productius a la Comunitat Valenciana. Els productes naturals que condicionen la vida humana. Els treballs tradicionals.</p>	<p>BL1.7 Descriure la distribució de la població a la Comunitat Valenciana i aportar possibles raons d'esta i identificar les comarques de major i menor densitat i la ubicació de les principals ciutats per mitjà de l'ús de mapes temàtics i imatges.</p> <p>BL1.8 Descriure les característiques dels immigrants a la Comunitat Valenciana i reconèixer la seua aportació econòmica, social i cultural.</p> <p>BL1.9 Identificar les activitats que pertanyen a cada un dels sectors econòmics i descriure les seues característiques, reconeixent les principals activitats econòmiques de la Comunitat Valenciana i la seua classificació per sectors, com l'obtenció de matèries primeres, la seua transformació en productes elaborats, la seua distribució i la seua comercialització.</p>	<p>CSC CAA</p> <p>CSC</p> <p>CSC</p>
---	---	--

Bloc 2: LES ARRELS DE LA COMUNITAT VALENCIANA Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>El nostre patrimoni històric i cultural.</p> <p>La Prehistòria i la cultura ibèrica. La Romanització. La presència dels visigots. L'Islam en les nostres terres. Jaume I i la fundació del Regne de València. El Segle d'Or Valencià. Les Germanies. L'expulsió dels moriscos. La Guerra de Successió i les seues conseqüències. La Guerra de la Independència i l'origen del liberalisme. L'impuls econòmic. La modernització de la societat valenciana. La Renaixença cultural</p>	<p>BL2.1 Constatar la importància del patrimoni cultural valencià que s'ha de preservar i traspassar a les futures generacions.</p> <p>BL2.2 Analitzar les característiques de diverses societats històriques incloent-hi aspectes econòmics, socials, polítics i culturals, distingint les causes dels processos de canvi més rellevants de la història de la Comunitat Valenciana i les seues conseqüències, descrivint la relació entre esdeveniments significatius i situacions.</p> <p>BL2.3 Representar els processos de canvi i principals esdeveniments de la història de la Comunitat Valenciana sobre línies de temps, respectant la seua seqüència temporal i la proporció de la duració, per a adquirir una perspectiva global de la seua evolució.</p> <p>BL2.4 Analitzar els esdeveniments que han determinat els canvis fonamentals en la història de la Comunitat Valenciana.</p> <p>BL2.5 Utilitzar fonts diverses amb l'ajuda de ferramentes informàtiques, textos, reproduccions d'obres d'art, mapes històrics, exposicions en els museus, edificis històrics per a establir fets a partir de preguntes i deduccions sobre els canvis que configuren la història de la Comunitat Valenciana, considerant que el passat pot representar-se de diverses formes i en estes els museus exercixen un paper fonamental per a transmetre l'herència cultural del passat.</p> <p>BL2.6 Explicar per què és important conservar el patrimoni cultural valencià fent referència al valor dels objectes artístics del passat com a testimoni d'altres èpoques i formes d'expressió.</p>	<p>CSC CEC</p> <p>CSC</p> <p>CSC CAA</p> <p>CSC</p> <p>CSC CCLI CAA CD</p> <p>CSC CEC</p>

Bloc 3: UN PROJECTE EN COMÚ Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Esforçar-se. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Adaptació als canvis. Resiliència: superació d'obstacles i fracassos. Aprenentatge de forma autònoma. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Busca d'orientació o ajuda quan es necessita de forma precisa. Planificació, organització i gestió de projectes individuals o col·lectius. Establir estratègies de supervisió. Seleccionar la informació tècnica i els materials. Prendre decisions i calibrar oportunitats i riscos. Avaluar el projecte i el producte amb ajuda de guies. Millorar el producte i el procés després de l'avaluació.</p> <p>L'Estatut d'Autonomia.</p>	<p>BL3.1 Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració i l'esforç mentres les realitza, adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, intentant resoldre els dubtes pels seus propis mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda si la necessita.</p> <p>BL3.2 Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials, modificar el producte mentres es desenrotlla, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació.</p> <p>BL3.3 Explicar la importància que té l'Estatut d'Autonomia per al funcionament de la Comunitat Valenciana.</p> <p>BL3.4 Respectar els valors socialment admesos, coneixent i apreciand els valors de l'Estatut d'Autonomia i els drets i deures que s'hi consagrenl.</p> <p>BL3.5 Apreciar el paper que juga la Comunitat Valenciana en el</p>	<p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC</p> <p>CSC</p> <p>CSC</p>

Festes, rituals i costums.	conjunt de l'Estat. BL3.6 Mostrar una actitud de curiositat i respecte cap a les manifestacions culturals, valors i formes de vida dels avantpassats i saber descriure i analitzar bàsicament algunes de les tradicions valencianes més pròximes.	CSC CEC
Jocs populars.	BL 3.7 Resoldre situacions elementals pròpies dels jocs aplicant els seus principis i regles de manera individual o cooperativa.	CAA
La cuina valenciana i la dieta mediterrània.	BL 3.8 Saber apreciar la rellevància de la dieta mediterrània com a model alimentari sostenible i de qualitat.	CSC CEC
La música.	BL 3.9 Conèixer les manifestacions musicals més significatives que formen part del patrimoni valencià i adquirir actituds de respecte i valoració de l'esmentat patrimoni.	CSC CEC

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM

CCLI: Competència comunicació lingüística.

CMCT: Competència matemàtica i competències bàsiques en Ciència i tecnologia.

CD: Competència digital.

CAA: Competència aprendre a aprendre.

CSC: Competències socials i cíviques.

SIEE: Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

CEC: Consciència i expressions culturals.

Criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluable de l'Àrea Cultura Valenciana

Bloc 1: L'ESPAI GEOGRÀFIC VALENCIÀ	
Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable
BL1.1 Descriure la distribució dels climes a Espanya i Europa tenint en compte els factors climàtics que l'expliquen per mitjà de mapes i climogrames i les seues repercussions sobre les activitats agrícoles i turístiques.	BL1.1.1 Descriu els límits de la CV localitzant-los en un mapa. BL1.1.2 Descriu i assenyala en un mapa els tipus de climes de la Comunitat Valenciana i les zones a què afecta cada u, interpretant i analitzant climogrames de diferents comarques i relacionant-los amb el clima a què pertany.
BL1.2 Descriure, anomenar i situar en un mapa les principals unitats de relleu de la Comunitat Valenciana i relacionar-les amb la distribució de la població i les activitats econòmiques a través de mapes i imatges aèries.	BL1.2.1 Descriu les característiques del relleu de la Comunitat Valenciana i la seua xarxa hidrogràfica, localitzant-les en un mapa.
BL1.3 Situar en un mapa i descriure les característiques dels rius i altres masses d'aigua de la Comunitat Valenciana relacionant-les amb les característiques climàtiques, el relleu i el seu aprofitament per les activitats humanes.	BL1.3.1 Identifica la importància de l'aigua per a les terres de la Comunitat.
BL1.4 Analitzar alguns paisatges característics de la Comunitat Valenciana des de la perspectiva de la interacció d'elements ambientals i humans i valorar la rellevància ambiental i paisatgística d'alguns d'ells.	BL1.4.1 Definix el paisatge, identifica els seus elements i explica les característiques dels principals paisatges de la Comunitat Valenciana, valorant la seua diversitat. BL1.4.2 Coneix les espècies animals i vegetals més pròximes i dominants a la Comunitat Valenciana i aporta propostes per a protegir-les. BL1.4.3 Descriu bàsicament l'ecosistema propi de la comarca.
BL 1.5 Examinar alguns problemes ambientals relacionats amb el desenvolupament sostenible, com l'esgotament, l'escassetat o el deteriorament per contaminació dels recursos, especialment de l'aigua, com a resultat de les activitats humanes.	BL1.5.1 Analitza els problemes mediambientals més destacats de la Comunitat Valenciana i aporta solucions per a resoldre'ls. BL1.5.2 Justifica la importància del patrimoni natural de la Comunitat Valenciana. BL1.5.3 Reconeix la importància dels espais naturals per a protegir el medi ambient.
BL 1.6 Distingir i analitzar els principals aspectes de la població valenciana, així com la seua evolució, destacant fets com l'augment de l'esperança de vida, l'envelliment i la reducció de la natalitat a partir de dades procedents de diverses fonts demogràfiques, representades per mitjà de taules senzilles, gràfics i mapes corresponents a l'àmbit local, comarcal i regional utilitzant algunes ferramentes informàtiques.	BL1. 6.1 Descriu els principals aspectes de la població valenciana. BL1.6.2 Explica el procés de l'evolució de la població valenciana i descriu la incidència que han tingut factors com l'esperança de vida o la natalitat. BL1.6.3 Llig piràmides de població i les analitza. BL1.6.4 Coneix les repercussions de l'alta taxa d'envelliment de la població valenciana.
BL1.7 Descriure la distribució de la població a la Comunitat Valenciana aportant possibles raons d'esta i identificar les comarques de major i menor densitat i la ubicació de les principals ciutats per mitjà de mapes temàtics i imatges.	BL1.7.1 Descriu els factors que condicionen la distribució de la població valenciana.

<p>BL1.8 Descriure les característiques dels immigrants a la Comunitat Valenciana i reconèixer la seua aportació econòmica, social i cultural.</p> <p>BL 1.9 Identificar les activitats que pertanyen a cada un dels sectors econòmics i descriure les seues característiques, reconeixent les principals activitats econòmiques de la Comunitat Valenciana i la seua classificació per sectors, com l'obtenció de matèries primeres, la seua transformació en productes elaborats, la seua distribució i la seua comercialització.</p>	<p>BL1.7.2 Situa en un mapa els majors nuclis de població de la Comunitat Valenciana i les zones més densament poblades.</p> <p>BL1.7.3 Coneix i valora les dificultats de la població rural de l'interior de les terres valencianes.</p> <p>BL1.8.1 Descriu els moviments migratoris en la població de la Comunitat Valenciana</p> <p>BL1.8.2 Reconeix la importància de la immigració respecte a l'augment poblacional i econòmic de la Comunitat Valenciana.</p> <p>BL1.8.3 Respecta la varietat dels diferents grups socials i estima la importància d'una convivència pacífica i tolerant.</p> <p>BL1.9.1 Identifica les activitats que pertanyen a cada un dels sectors econòmics, descriu les característiques d'estos, reconeixent les principals activitats econòmiques de la Comunitat Valenciana.</p> <p>BL1.9.2 Explica les activitats rellevants dels sectors primari, secundari i terciari de la Comunitat Valenciana i les seues localitzacions.</p> <p>BL1.9.3 Localitza estes activitats a la Comunitat Valenciana per mitjà de representacions cartogràfiques d'escala regional.</p> <p>BL1.9.4 Valora la importància de l'activitat agrícola per a l'economia valenciana.</p> <p>BL1.9.5 Coneix les característiques i la importància que té la indústria per a l'economia valenciana.</p> <p>BL1.9.6 Explica els factors que caracteritzen la indústria valenciana com a exportadora.</p> <p>BL1.9.7 Analitza quins són els problemes amb què es troba el sector turístic de la Comunitat Valenciana.</p> <p>BL1.9.8 Reconeix les causes i els efectes dels desequilibris territorials existents en les comarques de l'interior de la Comunitat Valenciana.</p> <p>BL1.9.9 Descriu les característiques bàsiques de les professions tradicionals.</p>
---	---

Bloc 2: LES ARRELS DE LA COMUNITAT VALENCIANA	
Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable
<p>BL2.1 Constatar la importància del patrimoni cultural valencià que cal preservar i traspassar a les futures generacions.</p> <p>BL2.2 Analitzar les característiques de distintes societats històriques incloent-hi aspectes econòmics, socials, polítics i culturals, distingint les causes dels processos de canvi més rellevants de la història de la Comunitat Valenciana i les seues conseqüències, descrivint la relació entre esdeveniments significatius i situacions.</p> <p>BL2.3 Representar els processos de canvi i els principals esdeveniments de la història de la Comunitat Valenciana sobre línies de temps, respectant la seua seqüència temporal i la proporció de la duració, per a adquirir una perspectiva global de la seua evolució.</p> <p>BL2.4 Analitzar els esdeveniments que han determinat els canvis fonamentals en la història de la Comunitat Valenciana.</p> <p>BL2.5 Utilitzar fonts diverses amb l'ajuda de ferramentes informàtiques, textos, reproduccions d'obres d'art, mapes històrics, exposicions en els museus, edificis històrics, per a establir fets a partir de preguntes i deduccions sobre els canvis que configuren la història de la Comunitat Valenciana considerant que el passat pot representar-se de diverses formes i en les quals els museus exercixen un paper fonamental per a transmetre l'herència cultural del passat.</p>	<p>BL2.1.1 Mostra respecte pel patrimoni historicoartístic.</p> <p>BL2.2.1 Identifica i localitza en el temps i en l'espai els fets fonamentals de la història de la Comunitat Valenciana i descriu les principals característiques.</p> <p>BL2.2.2 Explica aspectes relacionats amb la forma de vida i organització social de la Comunitat Valenciana de les distintes èpoques històriques estudiades.</p> <p>BL2.3.1 Situa en una línia de temps les etapes històriques més importants de les distintes edats de la història de la Comunitat Valenciana.</p> <p>BL2.3.2 Identifica i localitza en el temps i en l'espai els processos i esdeveniments històrics més rellevants de la història de la Comunitat Valenciana per a adquirir una perspectiva global de la seua evolució.</p> <p>BL2.3.3 Descriu en orde cronològic els principals moviments artístics i culturals de les distintes etapes de la història de la Comunitat Valenciana citant els seus representants més significatius.</p> <p>BL2.4.1 Explica la diferència dels períodes en què es dividix la Prehistòria i descriu les característiques bàsiques de les formes de vida en estes èpoques referides a la Comunitat Valenciana.</p> <p>BL2.4.2 Data l'Edat Antiga i descriu les característiques bàsiques de la vida en aquell temps, en especial les referides a la romanització.</p> <p>BL2.4.3 Identifica els trets distintius de les cultures que van conivir en el Regne de València durant l'Edat Mitjana descrivint els distintes models socials.</p> <p>BL2.4.4 Explica i situa en el temps els principals esdeveniments que es van produir des del segle XVI al segle XIX i que determinen la nostra història moderna i contemporània.</p> <p>BL2.4.5 Descriu i explica els esdeveniments històrics més rellevants de la Guerra de la Independència.</p> <p>BL2.5.1 Desenrotlla la curiositat per conèixer formes de vida humana en el passat a partir de les diferents fonts d'informació.</p> <p>BL2.5.2 Indaga sobre les formes de vida del passat, esdeveniments, persones i canvis a partir de l'ús d'unes quantes fonts d'informació, formulant deduccions, integrant la informació extreta d'unes quantes fonts, classificant-les, distingint entre un fet i un punt de vista, reconeixent que el passat pot ser interpretat i representat de formes distintes així com la seua utilitat per a contribuir al coneixement històric.</p>

<p>BL2.6 Explicar per què és important conservar el patrimoni cultural valencià fent referència al valor dels objectes artístics del passat com a testimoni d'altres èpoques i formes d'expressió.</p>	<p>BL2.5.3 Comprén el nostre passat com a producte dels múltiples intercanvis de pobles i cultures així com la fusió d'idees.</p> <p>BL2.6.1 Respecta les restes històriques i els valora com un patrimoni que hem de llegar i reconeix el valor que el patrimoni arqueològic monumental ens aporta per al coneixement del passat.</p> <p>BL2.6.2 Valora la importància dels museus, llocs i monuments històrics com a espais on s'aprén, mostrant una actitud de respecte cap al seu entorn i la seua cultura, apreciament l'herència patrimonial.</p>
--	---

Bloc 3: UN PROJECTE EN COMÚ

Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable
<p>BL3.1 Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració i l'esforç mentre les realitza, adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, intentant resoldre els dubtes pels seus propis mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda si la necessita.</p> <p>BL3.2 Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials, modificar-lo mentre es desenrotlla, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació.</p> <p>BL3.3 Explicar la importància que té l'Estatut d'Autonomia per al funcionament de la Comunitat Valenciana.</p> <p>BL3.4 Respectar els valors socialment admesos, coneixent i apreciament els valors de l'Estatut d'Autonomia i els drets i deures que es consagren.</p> <p>BL3.5 Apreciar el paper que juga la Comunitat Valenciana en el conjunt de l'Estat.</p> <p>BL3.6 Mostrar una actitud de curiositat i respecte cap a les manifestacions culturals, valors i formes de vida dels avantpassats i saber descriure i analitzar bàsicament algunes de les tradicions valencianes més pròximes.</p> <p>BL3.7 Resoldre situacions elementals pròpies dels jocs aplicant els seus principis i regles de forma individual o cooperativa.</p> <p>BL 3.8 Saber apreciar la rellevància de la dieta mediterrània com a model alimentari sostenible i de qualitat.</p> <p>BL 3.9 Conèixer les manifestacions musicals més significatives que formen part del patrimoni valencià i adquirir actituds de respecte i valoració del dit patrimoni.</p>	<p>BL3.1.1 Interpreta les demandes de les tasques d'aprenentatge.</p> <p>BL3.1.2 Manté la concentració i l'esforç mentre les realitza, adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats.</p> <p>BL3.1.3 Resol els dubtes pels seus propis mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda si la necessita.</p> <p>BL3.2.1 Planifica la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposa un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les i selecciona els materials.</p> <p>BL3.2.2 Modifica el projecte mentre es desenrotlla, avaluant el procés.</p> <p>BL3.2.3 Avalua la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació.</p> <p>BL3.3.1 Identifica les principals institucions de la Comunitat Valenciana i descriu les seues funcions i la seua organització.</p> <p>BL3.4.1 Identifica, respecta i valora els principis democràtics més importants establits en l'Estatut i explica la importància que té per al funcionament de la Comunitat Valenciana.</p> <p>BL3.4.2 Descriu els aspectes característics de la societat valenciana actual i valora el seu caràcter plural.</p> <p>BL3.5.1 Concreta i sap explicar el paper que juga la Comunitat Valenciana en el conjunt d'Espanya.</p> <p>BL3.6.1 Desenrotlla la curiositat per conèixer les formes de vida humana en el passat, valorant la importància que tenen les restes per al coneixement i estudi de la història i com a patrimoni cultural que cal cuidar i llegar.</p> <p>BL3.6.2 Identifica, valora i respecta el patrimoni natural, històric, cultural i artístic i assumix les responsabilitats que suposa la seua conservació i millora.</p> <p>BL3.6.3 Reconeix, respecta i valora les manifestacions artístiques més rellevants del patrimoni artístic i cultural valencià.</p> <p>BL 3.6.4 És conscient i valora la diversitat cultural i lingüística de la Comunitat Valenciana.</p> <p>BL3.6.5 Aprecia l'herència cultural a escala local com a riquesa compartida que cal conèixer i preservar.</p> <p>BL3.7.1 Reconeix la riquesa cultural, la història i l'origen dels jocs i esports tradicionals valencians.</p> <p>BL3.7.2 Coneix les característiques i les regles dels jocs tradicionals valencians més representatius.</p> <p>BL3.8.1 Coneix i explica els principis d'una alimentació saludable amb especial atenció a la dieta mediterrània.</p> <p>BL3.8.2 Valora l'art culinari i aprecia les tècniques de preparació dels aliments.</p> <p>BL 3.9.1 Coneix els balls i les danses típiques de la Comunitat Valenciana i valora la seua aportació a l'enriquiment cultural.</p> <p>BL 3.9.2 S'interessa per descobrir les composicions musicals més conegudes dels músics valencians.</p>

ANNEX IV
HORARI DE L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

ÀREES	CURSOS/SESSIONS SETMANALS (45')					
	1r	2n	3r	4t	5t	6t
TRONCALS	18	18	18	17	17	17
Ciències de la Naturalesa	2	2	2	2	2	2
Ciències Socials	2	2	2	2	2	2
Llengua Castellana i Literatura	5	5	5	5	5	5
Matemàtiques	6	6	6	5	5	5
Primera llengua estrangera	3	3	3	3	3	3
ESPECÍFIQUES	7	7	7	7	7	7
Educació física	2	2	2	2	3	3
Religió/Valors Socials i Cívics (triar una)	2	2	2	2	2	2
Educació Artística	3	3	3	3	2	2
LLIURE CONFIGURACIÓ AUTONÒMICA	5	5	5	6	6	6
Valencià: llengua i literatura	5	5	5	5	5	5
Cultura Valenciana					1	
Hores de lliure disposició del centre				1		1
TOTAL	30	30	30	30	30	30

ANNEX V
HORARI DELS CURSOS SEGON, QUART I SEXT DURANT EL CURS 2014-2015

ÀREES	CURSOS/SESSIONS SETMANALS (45')		
	2n	4t	6t
Coneixement del medi natural, social i cultural	4	4	4
Llengua Castellana i Literatura	5	5	5
Matemàtiques	6	5	5
Llengua estrangera	3	3	3
Educació Física	2	2	3
Religió/Atenció educativa	2	2	2
Educació Artística	3	3	2
Valencià: llengua i literatura	5	5	5
Hores de lliure disposició del centre		1	1
TOTAL	30	30	30

ANEXO I
CURRÍCULO DE LAS ÁREAS TRONCALES

ÁREA CIENCIAS DE LA NATURALEZA

INTRODUCCIÓN

Las Ciencias de la Naturaleza ayudan al alumnado a conocer el mundo en que vive, a comprender el entorno y a hacerle conocedor de los avances científicos y tecnológicos que marcan el presente y futuro de la sociedad.

Desde esta área se aportan las bases de una formación científica que ayudará a desarrollar las competencias necesarias para desenvolverse en una realidad cambiante cada vez más científica y tecnológica, contribuyendo a promover el pensamiento crítico, una actitud investigadora y de responsabilidad con él mismo y con su entorno social y natural.

A través del área de Ciencias de la Naturaleza el alumnado se inicia en el desarrollo de las principales estrategias de la actividad científica: formular preguntas, identificar problemas, formular hipótesis, planificar y realizar pequeñas investigaciones, experiencias de laboratorio o proyectos, realizar observaciones, recoger y organizar la información relevante, sistematizar y analizar los resultados, sacar conclusiones y comunicarlas; habilidades que, sin duda, son importantes y útiles a lo largo de la vida.

Por todo ello, el aprendizaje cooperativo y el diálogo entre iguales, que promueve el debate, no es tan sólo una recomendación pedagógica, es una exigencia del método científico que se ha de tener presente a lo largo de esta etapa.

Desde esta área se ha de aprovechar y alimentar la curiosidad natural del alumnado por conocer y explorar su cuerpo y su entorno, acompañándole y orientándole a buscar y encontrar respuestas a las cuestiones que se le puedan plantear.

El currículo básico se ha formulado partiendo del desarrollo cognitivo y emocional en el que se encuentra el alumnado en esta etapa, de la concreción de su pensamiento, de sus posibilidades cognitivas, de su interés por aprender, relacionarse con sus iguales y con el entorno y finalmente, de su paso hacia un pensamiento abstracto hacia el final de la etapa.

Los contenidos de las Ciencias de la Naturaleza están conectados con los propuestos en otras áreas por lo que no hay que perder de vista la posibilidad y el interés de trabajar las relaciones existentes entre ellas. Estos han sido agrupados en cinco bloques que permiten identificar los principales ámbitos que componen el área: iniciación a la actividad científica, el ser humano y la salud, los seres vivos, la materia y la energía y la tecnología, los objetos y las máquinas.

En el caso concreto del primer bloque 1, “Iniciación a la actividad científica”, se incluyen procedimientos, actitudes y valores relacionados con el método científico y con el resto de los bloques de contenido. Este bloque tiene un marcado carácter transversal y debe desarrollarse de manera integrada con el resto de los bloques, poniendo énfasis al enfoque centrado en la indagación y la experimentación dentro del área, dando lugar a la realización de proyectos e investigaciones donde el alumnado es el protagonista del proceso de enseñanza-aprendizaje.

Por la propia naturaleza de los contenidos, se ha de hacer referencia a todos los bloques en cada uno de los cursos. Se han secuenciado los contenidos y los criterios de evaluación y se han distribuido por cursos considerando las características del alumnado de cada nivel educativo y estableciendo claramente las diferencias entre un nivel y otro. Es importante destacar que los criterios serán un referente del proceso de aprendizaje a lo largo de la etapa, y nos permitirán definir y concretar aprendizajes. Igualmente su sentido progresivo, permitirá una mejor atención a la diversidad y una mejor atención personalizada, haciendo uso de diversos procedimientos e instrumentos de evaluación.

Así mismo, desde esta área se pretende aprovechar todos los recursos disponibles en el centro: el aula, el laboratorio/taller, los espacios comunes, el huerto escolar, la comunidad educativa, etc. pero también el entorno social y natural del centro, ya que el objetivo del área es, en parte, desarrollar en el alumnado la competencia científica, para facilitarle la comprensión del mundo que les rodea y poder intervenir con criterio en el mismo.

Desde el enfoque globalizador del área, las competencias se desarrollan de forma simultánea y entrelazada posibilitando la integración de distintos aprendizajes para responder de manera efectiva en contextos diversos. El área contribuye de forma sustancial a la competencia matemática y competencias básicas en ciencia y tecnología a través del desarrollo de todos sus contenidos. La competencia se va construyendo mediante conceptos, procedimientos y actitudes que permiten interpretar el mundo físico, así como mediante el acercamiento a determinados rasgos característicos del pensamiento científico.

Esta área promueve además el desarrollo de la competencia social y cívica, que aparece de forma implícita en todos los bloques de contenido. Así, las tareas han de diseñarse para trabajar los contenidos hagan referencia a distintas situaciones, progresando desde lo más próximo para analizar posteriormente contextos más complejos. Además han de formularse con varios grados de dificultad, desde el trabajo más descriptivo hasta el más interpretativo, y han de favorecer espacios para la reflexión, la simulación y el diálogo que encaucen la mejora colectiva de la comprensión.

El desarrollo del área favorece de forma relevante al tratamiento de la competencia digital en todos los bloques, ya que se incluyen explícitamente contenidos que conducen a la alfabetización digital, la utilización básica de instrumentos informáticos y la búsqueda guiada en Internet, entre otros.

La competencia en comunicación lingüística está presente en el primer bloque. A través de esta área el alumnado ha de diferenciar progresivamente entre el lenguaje que hace posible la comunicación y el que utiliza la ciencia para explicar los hechos y fenómenos. Se ha de emplear tanto el lenguaje oral como el escrito, así como el gráfico o el simbólico, siendo importante el vocabulario específico utilizado en el área.

La competencia para aprender a aprender se desarrolla en todos los bloques del área, diseñando tareas para que el alumnado aprenda a usar y elaborar guías, a buscar, contrastar y seleccionar información, a tantear distintas estrategias para resolver problemas, a planificar proyectos y a confeccionar objetos o máquinas, entre otros aspectos.

La aportación del área a la competencia de conciencia y expresiones culturales se centra en el conocimiento de las manifestaciones culturales del entorno, propiciando una actitud de apertura, de respeto y de crítica hacia la diversidad de expresiones culturales. Los contenidos propuestos en el bloque quinto son los que más promueven su desarrollo, orientando el trabajo en el aula para favorecer el reconocimiento y fomento de la creatividad así como la inventiva, de modo que el alumnado encuentre cauces para la expresión de ideas, experiencias y sentimientos.

Esta área favorece el sentido de iniciativa y el espíritu emprendedor desde todos sus bloques mediante la planificación de tareas enfocadas hacia el fomento de la responsabilidad y la perseverancia; en definitiva, el desarrollo de aquellas cualidades personales, habilidades sociales y de planificación-gestión que se precisan para actuar en todos los ámbitos de la vida.

Para el desarrollo del espíritu emprendedor se favorece que el alumnado analice sus posibilidades y limitaciones, planifique, tome decisiones, actúe, evalúe sus producciones y se autoevalúe, extraiga conclusiones y valore las posibilidades de mejora.

Respecto a los elementos transversales, se hace referencia en la mayoría de los bloques de contenidos a la comprensión y expresión oral, a la expresión escrita, la comunicación audiovisual, las TIC, el emprendimiento y la educación cívica y constitucional, sin perder de vista la igualdad entre hombres y mujeres, la prevención y resolución de conflictos, situación de riesgo derivadas de la utilización de las TIC y, por supuesto, el fomento del desarrollo sostenible y cuidado del medio ambiente.

Contenidos y criterios de evaluación del área Ciencias de la Naturaleza

Curso 1º

Bloque 1: INICIACIÓN A LA ACTIVIDAD CIENTÍFICA Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Exploración y observación sistemática de objetos del entorno escolar y familiar del alumno.</p> <p>Realización de proyectos de experimentación y/o investigación sobre contenidos científicos.</p> <p>Desarrollo de hábitos de trabajo en torno a la actividad científica.</p> <p>Uso de diferentes fuentes de información, diversos materiales así como las TIC, cumpliendo las medidas necesarias de protección y seguridad.</p> <p>Lectura de textos propios de la temática a investigar.</p> <p>Iniciación a la actividad científica. Aproximación experimental a algunas cuestiones.</p> <p>Uso de listas e imágenes.</p> <p>Observaciones y registro.</p> <p>Exposición oral del resultado de una experiencia.</p> <p>Presentación de informes para comunicar resultados.</p> <p>Escucha de las aportaciones ajenas.</p> <p>Aportación de ideas propias constructivas.</p> <p>Responsabilidad ante el trabajo personal para alcanzar una meta colectiva.</p> <p>Desarrollo de proyectos en equipo de forma guiada. Dialogo entre iguales bajo dirección.</p> <p>Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo.</p> <p>Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos.</p> <p>Planificación creativa de proyectos individuales o colectivos.</p>	<p>BL1.1. Formular preguntas como muestra de curiosidad y con la ayuda del docente sobre aspectos del propio cuerpo, del entorno natural y entorno físico más inmediato, determinando los conceptos clave y estableciendo los métodos e instrumentos más adecuados.</p> <p>BL1.2. Con las orientaciones del profesorado obtener información mediante la exploración y observación de sí mismos y de su entorno más inmediato y registrarla mediante listas e imágenes, utilizando medios digitales de almacenamiento cuidando de su buen uso y mantenimiento.</p> <p>BL1.3. Describir la información recogida de lo que se ha observado y lo que se ha hecho sobre el ser humano y la salud, los seres vivos, materia y la energía y la tecnología, destacando lo relevante.</p> <p>BL1.4. Comunicar oralmente y por escrito algunos hechos del entorno inmediato relacionados con las Ciencias Naturales haciendo uso de imágenes con soporte papel y/o digital.</p> <p>BL1.5. Participar en equipos de trabajo de forma guiada colaborando con los demás miembros del grupo para alcanzar metas comunes.</p> <p>BL1.6. Esforzarse y mantener la atención mientras realiza una actividad sin abandonar cuando le cuesta realizarla.</p> <p>BL1.7. Participar en el proceso de planificación del desarrollo de un producto o una tarea, ordenar con ayuda los pasos a seguir y expresar sus opiniones sobre el proceso y el resultado.</p>	<p>CMCT CAA</p> <p>CCLI CMCT CD CAA</p> <p>CCLI CMCT CAA</p> <p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p>

Bloque 2: EL SER HUMANO Y LA SALUD Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Partes del cuerpo : cabeza, tronco, extremidades.</p> <p>Sentidos.</p> <p>Observación de los rasgos físicos de las personas.</p> <p>Normas de higiene y aseo personal.</p> <p>Identidad y autonomía personal : valerse por sí mismo, aumento de responsabilidades.</p> <p>Juegos de autoconocimiento.</p>	<p>BL2.1. Identificar y localizar la cabeza, el tronco y las extremidades de su cuerpo y los sentidos mediante el dibujo de uno mismo y de las personas de su entorno próximo.</p> <p>BL2.2. Adoptar en su vida cotidiana hábitos de higiene y aseo personal y relacionarlos con una buena salud e imagen personal.</p> <p>BL2.3. Reconocer y expresar sus emociones y sentimientos a través del juego.</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT SIEE</p> <p>SIEE</p>

Bloque 3: LOS SERES VIVOS Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Diferenciación de seres vivos y seres inertes.</p> <p>Uso de objetos del entorno.</p> <p>Diferencias entre animales y plantas.</p> <p>Seres vivos del entorno natural próximo.</p> <p>Observación de diferentes tipos de seres vivos.</p> <p>Principales grupos de animales y plantas.</p> <p>Causas de extinción de especies relacionadas con su cuidado y respeto.</p>	<p>BL3.1. Identificar y explicar las diferencias entre seres vivos y seres inertes, reconociendo sus características a través de la observación.</p> <p>BL3.2. Observar e identificar las diferencias entre animales y plantas, así como los seres vivos del entorno natural próximo, mediante la observación y experimentación.</p> <p>BL3.3. Observar e identificar plantas silvestres y cultivadas, animales domésticos y salvajes y algunas causas de la extinción de especies relacionadas con su cuidado y respeto, proponiendo actuaciones para su cuidado.</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT</p> <p>CMCT CSC</p>

Bloque 4: MATERIA Y ENERGÍA Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Cambios que percibimos a través de los sentidos en relación con la materia y la energía</p>	<p>BL 4.1. Planificar y realizar experiencias sencillas para reconocer los cambios que percibimos a través de los sentidos en relación con la materia y la energía, respetando las normas de uso, seguridad y de conservación de los instrumentos y de los materiales de trabajo en el aula</p>	<p>CMCT SIEE</p>

Bloque 5: LA TECNOLOGÍA, OBJETOS Y MÁQUINAS Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Tipos de máquinas. Juegos y dispositivos electrónicos. Aparatos domésticos Los dispositivos de las TIC. Las aplicaciones informáticas. La información digital. Los documentos digitales.</p>	<p>BL5.1. Explorar e identificar máquinas sencillas y cotidianas, para entender su utilidad en el entorno y sus normas de uso y seguridad, como juegos y dispositivos electrónicos, electrodomésticos, ...</p>	<p>CMCT CSC</p>

Curso 2º

Bloque 1: INICIACIÓN A LA ACTIVIDAD CIENTÍFICA Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Exploración y observación sistemática de objetos y fenómenos del entorno escolar y familiar del alumno. Realización de proyectos de experimentación y/o investigación sobre contenidos científicos. Desarrollo de hábitos de trabajo en torno a la actividad científica. Utilización de diferentes fuentes de información, diversos materiales así como las TIC, cumpliendo las medidas necesarias de protección y seguridad. Uso de manera guiada herramientas de búsqueda y visualización digital en dispositivos de las TIC para obtener información. Organización y representación de textos de forma creativa utilizando herramientas de edición de contenidos digitales que permiten incluir texto con formatos de carácter. Almacenamiento de la información digital utilizando aplicaciones de gestión de la información usando un esquema de clasificación muy sencillo. Lectura de textos propios de la temática a investigar. Iniciación a la actividad científica. Aproximación experimental a algunas cuestiones. Utilización de listas, imágenes y tablas, así como de esquemas sencillos e imágenes. Exposición oral con apoyos del resultado de una experiencia. Presentación de informes para comunicar resultados. Participación en la planificación. Escucha de las aportaciones ajenas. Aceptación de otros puntos de vista. Aportación de ideas propias constructivas Reconocimiento del trabajo ajeno. Responsabilidad del trabajo personal para alcanzar una meta colectiva. Desarrollo de proyectos en equipo de forma guiada, cumpliendo con su parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros. Diálogo entre iguales bajo dirección. Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Uso de estrategias de aprendizaje cooperativo. Búsqueda de orientación o ayuda cuando se necesita. Planificación creativa de proyectos individuales o colectivos. Organización de un proyecto con ayuda guiada.</p>	<p>BL1.1. Formular preguntas con la ayuda del docente, relacionadas con el ser humano y la salud, los seres vivos, materia y la energía y la tecnología, determinando los conceptos clave y estableciendo los métodos e instrumentos más adecuados.</p> <p>BL1.2. Obtener información a través de la exploración, la observación y la descripción sistemática de sí mismos y otros seres vivos, de los objetos, elementos y fenómenos que acontecen en su entorno a partir de un guión de preguntas elaboradas por la clase, registrando la información mediante listas, imágenes y tablas, utilizando medios digitales de almacenamiento cuidando de su buen uso y mantenimiento.</p> <p>BL1.3. Utilizar listas, esquemas sencillos, o imágenes para establecer hechos relevantes y relaciones entre ellos mediante la identificación de las ideas y conceptos clave relacionados con la indagación.</p> <p>BL1.4. Comunicar oralmente y por escrito las conclusiones de una experiencia realizada, tras una planificación colectiva apoyándose en un guión.</p> <p>BL1.5. Participar en equipos de trabajo realizando la parte de la tarea asignada colaborando con los demás miembros del grupo para alcanzar metas.</p> <p>BL1.6. Seguir las instrucciones de las tareas de aprendizaje con atención y constancia sin abandonar cuando le cuesta realizarla, pidiendo ayuda si la necesita.</p> <p>BL1.7. Participar en el proceso de planificación del desarrollo de un producto o una tarea, ordenar con ayuda los pasos a seguir, reconocer si los han realizado correctamente y expresar sus opiniones sobre el resultado.</p>	<p>CCLI CMCT CAA</p> <p>CCLI CMCT CD CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CSC CAA</p> <p>SIEE CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p>

Bloque 2: EL SER HUMANO Y LA SALUD Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Características y partes principales del cuerpo humano. Esqueleto, musculatura, articulaciones. Uso de material didáctico manipulable. Nutrición y dieta equilibrada. Enfermedades comunes (p.e. deshidratación, desnutrición...) Valoración y atención al propio cuerpo: autoestima Juegos de presentación, conocimiento, etc.</p>	<p>BL2.1. Identificar y localizar el esqueleto, musculatura y articulaciones del cuerpo humano reconociendo sus características, mediante el uso de material didáctico manipulable.</p> <p>BL2.2. Adoptar hábitos de alimentación sana y relacionarlos con el buen funcionamiento del cuerpo adoptando medidas preventivas de enfermedades comunes relacionadas con malos hábitos.</p> <p>BL2.3. Reconocer y expresar, a través del juego, sus emociones y sentimientos reconociendo como se manifiestan en su propio cuerpo.</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT SIEE</p> <p>SIEE</p>

Bloque 3: LOS SERES VIVOS Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Características de los seres vivos, como por ejemplo la observación del crecimiento de una planta. Características físicas de los animales. Partes de las plantas: raíz, tallo y hojas. Hierbas, arbustos y árboles. Los ecosistemas como entorno natural de los seres vivos. Causas de extinción de especies relacionadas con su hábitat natural.</p>	<p>BL3.1. Identificar y explicar las principales funciones de los seres vivos (nacen, se relacionan, se reproducen y mueren) reconociendo sus características a través de la observación.</p> <p>BL3.2. Observar e identificar las características físicas de los animales, así como las partes y tipos de plantas, y su utilidad para la vida mediante la observación y experimentación.</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT</p>

	BL3.3. Observar e identificar los ecosistemas como entorno natural de los seres vivos, y algunas causas de la extinción de especies relacionadas con su hábitat natural, fomentando hábitos de cuidado del medio ambiente y proponiendo actuaciones para su cuidado.	CMCT CSC
--	--	-------------

Bloque 4: MATERIA Y ENERGÍA Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
Reducción, reutilización y reciclaje de materiales. Aspectos básicos de las propiedades de la materia: masa y volumen. Uso de mediciones : balanzas, pesos, etc. La propagación del sonido. Reconocimiento de la fuerza de la gravedad.	BL4.1. Examinar y clasificar diferentes tipos de materiales para su reciclaje, promoviendo su reutilización y la reducción de desechos.	CMCT CSC
	BL4.2. Aplicar los procedimientos para diferenciar la masa y volumen de los objetos, a través de mediciones.	CMCT
	BL4.3. Planificar y realizar experiencias sencillas para reconocer la propagación del sonido y la fuerza de la gravedad, respetando las normas de uso, seguridad y de conservación de los instrumentos y de los materiales de trabajo en el aula.	CMCT SIEE

Bloque 5: LA TECNOLOGÍA, OBJETOS Y MÁQUINAS Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
Máquinas simples. Los dispositivos TIC. Internet. Identificación de la naturaleza de los problemas técnicos y las amenazas de seguridad más habituales. Aparatos domésticos. La ciencia: presente y futuro de la sociedad. La presencia de la ciencia y la tecnología en la escuela, el hogar, y el ocio. Beneficios y riesgos de las tecnología y productos. Avances de la ciencia que mejoran la alimentación.	BL5.1. Explorar e identificar máquinas simples y cotidianas del entorno, con la finalidad de clasificarlas según su utilidad, describiendo su contribución al bienestar humano.	CMCT CSC
	BL5.2. Reconocer y cuestionar la importancia de la tecnología en la vida cotidiana y algunos avances de la ciencia que mejoran la alimentación reconociendo su contribución a las necesidades humanas.	CMCT

Curso 3º

Bloque 1: INICIACIÓN A LA ACTIVIDAD CIENTÍFICA Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
Formulación de interrogantes a partir de un problema o cuestión. Contrastación de datos de diferentes fuentes. Realización de proyectos de experimentación y/o investigación sobre contenidos científicos. Desarrollo de hábitos de trabajo entorno a la actividad científica. Utilización de diferentes fuentes de información, diversos materiales así como las TIC, cumpliendo las medidas necesarias de protección y seguridad. Uso de manera guiada de herramientas de búsqueda y visualización digital en dispositivos de las TIC para obtener información. Organización y representación del texto de forma creativa utilizando herramientas de edición de contenidos digitales que permiten incluir formatos de carácter e imágenes. Almacenamiento de la información digital utilizando aplicaciones de gestión de la información siguiendo un esquema de clasificación sencillo. Reconocimiento de los principios por los que se regulan los derechos de uso y distribución de la información. Exposición de ideas y opiniones mediante las herramientas de comunicación más comunes en dispositivos de las TIC . Lectura de textos propios de la temática a investigar. Iniciación a la actividad científica. Aproximación experimental a algunas cuestiones. Utilización de listas, imágenes y tablas. Uso de esquemas, gráficas, mapas. Exposición oral por pasos del resultado de una experiencia. Presentación de informes para comunicar resultados. Diversificación de roles. Aportación de ideas propias constructivas. Reconocimiento del trabajo ajeno. Responsabilidad del trabajo personal para alcanzar una meta colectiva. Desarrollo de proyectos en equipo, cumpliendo con la parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros. Sensibilidad y valoración de las aportaciones de los demás. Regulación y cambio de las propias emociones. Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Adaptación a los cambios. Resiliencia, superación de obstáculos y fracasos.	BL1.1. Plantear preguntas y organizarlas con la ayuda de profesor en un plan o guión a partir de las experiencias del alumno que pueden ser abordadas mediante el uso de diferentes fuentes de información, trabajo de campo o laboratorio planteando también normas básicas de comportamiento fuera del aula y en las actividades extraescolares, determinando los conceptos clave y estableciendo los métodos e instrumentos más adecuados.	CMCT CAA
	BL1.2. Obtener de forma autónoma mediante la exploración y observación, con la ayuda de un guión previo, información sobre hechos, fenómenos de su entorno y los efectos de sus interacciones y registrar dicha información mediante listas, imágenes y tablas, utilizando medios digitales de almacenamiento cuidando de su buen uso y mantenimiento.	CMCT CD CAA
	BL1.3. Utilizar esquemas, gráficas y mapas para representar la información relevante de un hecho o su evolución y destacar su relación con otros hechos o su relevancia para la salud a título individual, social y medioambiental en un determinado contexto.	CAA CCLI
	BL1.4. Comunicar oralmente los pasos seguidos en la experiencia realizada y por escrito las conclusiones extraídas, tras una planificación colectiva siguiendo un esquema prefijado.	CCLI CAA
	BL1.5. Participar en equipos de trabajo realizando la parte de tarea que le corresponde para alcanzar metas comunes, reconociendo su rol, confiando en sus posibilidades y en las de sus compañeros y regulando sus emociones ante los conflictos.	CSC CAA SIEE
	BL1.6. Seguir las instrucciones de las tareas de aprendizaje con atención y constancia, adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, pidiendo ayuda si la necesita.	CAA SIEE
	BL1.7. Planificar la realización de un producto o una tarea, proponiendo un plan ordenado de acciones y evaluar el proceso y la calidad del resultado con las orientaciones del profesorado.	CAA SIEE

<p>Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo. Búsqueda de orientación o ayuda cuando la necesita. Planificación de proyectos individuales o colectivos. Organización de un proyecto. Evaluación del proyecto y del producto con ayuda del profesorado.</p>		
---	--	--

Bloque 2: EL SER HUMANO Y LA SALUD Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Anatomía y fisiología del cuerpo humano: aparatos y sistemas. Función de relación. Uso de programas y aplicaciones de anatomía del cuerpo humano. Partes y órganos principales del cuerpo humano y sus funciones. Utilización de imágenes, gráficos, dibujos, etc. Realización práctica de ejercicios para una correcta respiración. Práctica sistemática de la relajación. Prevención de los riesgos para la salud psicológicos (adicción, estrés, etc.) derivados del uso de las TIC. Conocimiento de sí mismo y de los demás. Juegos de presentación, conocimiento...</p>	<p>BL2.1. Identificar y localizar los principales órganos del cuerpo humano estableciendo las relaciones entre éstos y sus funciones, mediante material visual.</p> <p>BL2.2. Relacionar y adoptar hábitos de respiración y relajación para mejorar el bienestar físico y emocional como medida preventiva frente al estrés.</p> <p>BL2.3. Reconocer y expresar, a través del juego, emociones y sentimientos propios y ajenos.</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT SIEE</p> <p>SIEE</p>

Bloque 3: LOS SERES VIVOS Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Introducción a la clasificación de los seres vivos en reinos: animales, plantas, hongos, virus, bacterias. La ganadería, estudio y cría de especies en el aula/laboratorio/huerto. Uso de material didáctico visual : láminas, gráficos, fotografías, etc. Los elementos de un ecosistema y los seres vivos que lo habitan. Causas de extinción de especies relacionadas con la sobreexplotación.</p>	<p>BL3.1. Observar e identificar seres vivos en función del reino al que pertenecen, mediante el uso de material visual.</p> <p>BL3.2. Observar e identificar elementos relacionados con la ganadería, la cría de especies y su cuidado, mediante la observación y experimentación.</p> <p>BL3.3. Observar e identificar los elementos de un ecosistema y los seres vivos que lo habitan, y algunas causas de la extinción de especies relacionadas con la sobreexplotación reconociendo acciones de conservación y mejora del medio ambiente y proponiendo actuaciones para su cuidado.</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT</p> <p>CMCT CSC</p>

Bloque 4: MATERIA Y ENERGÍA Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Materiales naturales y artificiales. Acercamiento a las leyes básicas que rigen la corriente eléctrica (corriente electrostática). Las fuerzas de atracción, repulsión. El imán.</p>	<p>BL4.1. Examinar y clasificar diferentes tipos de materiales y sus propiedades según su naturaleza, mediante la observación y experimentación.</p> <p>BL4.2. Planificar y realizar experiencias sencillas para reconocer leyes básicas que rigen diferentes fenómenos físicos de la materia, respetando las normas de uso, seguridad y de conservación de los instrumentos y de los materiales de trabajo en el aula</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT SIEE</p>

Bloque 5: LA TECNOLOGÍA, OBJETOS Y MÁQUINAS Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Análisis de operadores mecánicos (eje, rueda, polea, plano inclinado, engranaje, freno, palancas y tipos de palanca, etc.) y su utilización en la construcción de una máquina simple.</p>	<p>BL5.1. Explorar y clasificar máquinas simples de uso cotidiano para describir sus funciones y utilidad, manipulándolas con cuidado y seguridad.</p>	<p>CMCT CSC</p>

Curso 4º

Bloque 1: INICIACIÓN A LA ACTIVIDAD CIENTÍFICA Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Formulación de interrogantes a partir de un problema o cuestión. Contrastación de datos de diferentes fuentes. Realización de proyectos de experimentación y/o investigación sobre contenidos científicos. Recogida de información sobre hechos o fenómenos Desarrollo de hábitos de trabajo en torno a la actividad científica. Uso de diferentes fuentes de información, diversos materiales así como las TIC, cumpliendo las medidas necesarias de protección y seguridad. Localización y tratamiento de la información de manera responsable mediante herramientas de búsqueda y visualización digital en dispositivos TIC.</p>	<p>BL1.1. Formular conjeturas o sugerir deducciones sencillas a partir de esquemas proporcionados por el docente sobre los cambios o procesos relacionadas con el ser humano y la salud, los seres vivos, materia y la energía y la tecnología, determinando los conceptos clave y estableciendo los métodos e instrumentos más adecuados.</p> <p>BL1.2. Obtener de forma autónoma información mediante la observación y la experimentación sobre hechos y fenómenos de su entorno, reconociendo los cambios provocados por sus interacciones y registrar dicha información mediante textos utilizando medios digitales de almacenamiento cuidando de su buen uso y mantenimiento.</p>	<p>CMCT CAA</p> <p>CMCT CD CAA</p>

<p>Organización y representación del texto de forma creativa utilizando herramientas de edición de contenidos digitales que permiten incluir formatos de carácter y manipulación básica de imágenes. Almacenamiento de la información digital utilizando aplicaciones de gestión de la información siguiendo un esquema de clasificación sencillo. Respeto por las licencias de uso, modificación y distribución de contenidos reutilizados generados por otros.</p> <p>Exposición de ideas y opiniones mediante las herramientas de comunicación más comunes en dispositivos de las TIC. Envío y recepción de contenidos digitales por medio de herramientas comunes en dispositivos de las TIC que lo permitan con el objeto de compartir información.</p> <p>Lectura de textos propios de la temática a investigar.</p> <p>Iniciación a la actividad científica. Aproximación experimental a algunas cuestiones.</p> <p>Uso de esquemas, gráficas, mapas.</p> <p>Exposición oral de conclusiones de una experiencia.</p> <p>Uso de vocabulario específico.</p> <p>Planificación y presentación de proyectos e informes, para comunicar resultados.</p> <p>Uso de textos narrativos.</p> <p>Desarrollo de proyectos en equipo, transformando ideas en acciones y cumpliendo con la parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros. Ayuda, trabajo con todos, aceptación a todos. Control de la expresión de sentimientos y emociones en conflictos</p> <p>Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Capacidad de concentración. Adaptación a los cambios. Resiliencia, superación de obstáculos y fracasos.</p> <p>Uso de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos.</p> <p>Búsqueda de orientación o ayuda cuando se necesita de forma precisa.</p> <p>Planificación y organización de proyectos individuales o colectivos.</p> <p>Organización y gestión de un proyecto. Selección de la información técnica y los materiales. Evaluación del proyecto y el producto con ayuda de guías. Mejora del producto y el proceso tras la evaluación.</p>	<p>BL1.3. Utilizar esquemas, gráficas y mapas para representar la información relevante de un hecho o su evolución y destacar su relación con otros hechos o su relevancia para la salud a título individual, social y medioambiental.</p> <p>BL1.4. Comunicar oralmente y por escrito (texto narrativo) las conclusiones de la experiencia realizada, haciendo referencia a las estrategias seguidas utilizando soporte papel y/o digital</p> <p>BL1.5. Participar en equipos de trabajo realizando la parte de tarea que le corresponde para alcanzar metas comunes, aceptando su rol, haciendo aportaciones y ayudando a los otros miembros del grupo y expresando sus emociones ante los conflictos de forma respetuosa.</p> <p>BL1.6. Seguir instrucciones de tareas de aprendizaje manteniendo la atención mientras las realiza adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, pidiendo ayuda si la necesita.</p> <p>BL1.7. Planificar la realización de un producto o una tarea proponiendo un plan ordenado de acciones, seleccionar los materiales y evaluar el proceso y la calidad del resultado con ayuda de guías para la observación.</p>	<p>CCLI</p> <p>CAA CCLI</p> <p>CAA CSC</p> <p>CAA SIEE CAA</p> <p>SIEE</p>
---	---	--

Bloque 2: EL SER HUMANO Y LA SALUD Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Morfología externa del cuerpo.</p> <p>Los órganos de los sentidos y sus funciones.</p> <p>Uso de Imágenes, gráficos y dibujos</p> <p>Hábitos posturales (postura corporal correcta al sentarse, desplazarse, transporte de cargas) para prevenir enfermedades funcionales, como escoliosis, lumbalgias, dolor cervical, etc.</p> <p>Prevención de los riesgos para la salud físicos (lesiones osteomusculares, tensión ocular, etc.) derivados del uso de las TIC.</p> <p>Exploración de los sentimientos y emociones propias y de los compañeros</p>	<p>BL2.1. Identificar las transformaciones que se producen en el propio cuerpo mediante la observación de uno mismo y de los demás.</p> <p>BL2.2. Relacionar y adoptar hábitos posturales correctos para prevenir enfermedades funcionales.</p> <p>BL2.3. Reconocer emociones y sentimientos propios y ajenos en acciones en diversas manifestaciones de su entorno próximo, reflexionando y extrayendo conclusiones para para expresarlos de forma respetuosa y creativa.</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT SIEE</p> <p>SIEE</p>

Bloque 3: LOS SERES VIVOS Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Vertebrados (peces, anfibios, reptiles, aves, mamíferos) e invertebrados (artrópodos, moluscos, esponjas, equinodermos, medusas, gusanos). Estructura interna y externa.</p> <p>La agricultura, estudio y cultivo de especies vegetales en el aula/laboratorio/huerto escolar.</p> <p>El proceso de la fotosíntesis.</p> <p>Relación del ser humano con los animales y su cuidado.</p> <p>Uso de material didáctico visual: láminas, gráficos, fotografías, etc.</p> <p>Relaciones alimentarias: las cadenas alimentarias.</p> <p>Otras relaciones, como por ejemplo: mutualismo, parasitismo, etc.</p> <p>Causas de extinción de especies relacionadas con las cadenas alimentarias.</p>	<p>BL3.1. Observar e identificar la estructura interna y externa de los vertebrados e invertebrados, mediante el uso de material visual.</p> <p>BL3.2. Observar e identificar elementos relacionados con la agricultura, el cultivo de especies y su cuidado, especialmente del fenómeno de la fotosíntesis, a través de la observación y experimentación.</p> <p>BL3.3. Observar e identificar las diferentes relaciones establecidas en los ecosistemas, y algunas causas de la extinción de especies relacionadas con las cadenas alimentarias, reconociendo acciones de conservación y mejora del medio ambiente y proponiendo actuaciones para su cuidado.</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT</p> <p>CMCT CSC</p>

Bloque 4: MATERIA Y ENERGÍA Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Clasificación de los materiales por sus propiedades, como por ejemplo : dureza, flexibilidad, etc.</p> <p>Tipos de energía y sus transformaciones.</p>	<p>BL4.1. Examinar y clasificar materiales por sus propiedades, mediante la observación y experimentación.</p>	<p>CMCT</p>

Principales usos de la energía y su consumo responsable. Comportamiento de los cuerpos ante la luz: reflexión y refracción, espejos y lentes La luz y los colores: descomposición de la luz blanca. Fuerza de rozamiento y velocidad.	BL4.2. Diferenciar formas de energía así como algunas de las principales características y utilidades, justificando la necesidad de su consumo responsable.	CMCT CSC
	BL4.3. Planificar y realizar experiencias sencillas para reconocer el comportamiento de los cuerpos ante la luz, la fuerza de rozamiento y velocidad, respetando las normas de uso, seguridad y de conservación de los instrumentos y de los materiales de trabajo en el aula	CMCT SIEE

Bloque 5: LA TECNOLOGÍA, OBJETOS Y MÁQUINAS Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
Análisis del funcionamiento de máquinas y aparatos de valor o interés cultural, histórico o etnográfico (molinos, norias, romanas, balanzas, trabuquetes, catapultas, etc.). Análisis de objetos y máquinas sencillas de nuestro entorno más inmediato y construcción de objetos y/o máquinas sencillas. La ciencia: presente y futuro de la sociedad. La presencia de la ciencia y la tecnología en la sociedad, en la escuela, en el hogar, en la cultura y el ocio. Beneficios y riesgos de las tecnología y productos. Análisis de las necesidades propias de uso de las TIC para resolver problemas de la vida real. Avances de la ciencia que mejoran la salud Avances científicos relacionados con los materiales.	BL5.1. Explorar y clasificar máquinas y aparatos de valor o interés cultural, histórico o etnográfico, como por ejemplo molinos, norias, etc., y reconocer su utilidad y los principios básicos de su funcionamiento, utilizando diversas herramientas respetando las normas de seguridad.	CMCT CSC
	BL5.2. Diseñar y construir máquinas utilizando operadores y materiales apropiados proporcionando información sobre qué estrategias han empleado y evaluando el resultado.	CMCT SIEE
	BL5.3. Cuestionar y debatir la importancia de la tecnología en la vida cotidiana, y de algunos avances de la ciencia que mejoran la salud reconociendo su contribución a las necesidades humanas	CMCT CSC

Curso 5º

Bloque 1: INICIACIÓN A LA ACTIVIDAD CIENTÍFICA Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
Formulación de interrogantes a partir de un problema o cuestión. Contrastación de datos de diferentes fuentes. Realización de proyectos de experimentación y/o investigación sobre contenidos científicos. Desarrollo de hábitos de trabajo entorno a la actividad científica. Uso de diferentes fuentes de información, diversos materiales así como las TIC, cumpliendo las medidas necesarias de protección y seguridad. Localización, selección, tratamiento y organización de la información de manera eficiente y responsable mediante herramientas de búsqueda y visualización digital aplicando estrategias de filtrado sencillas y configurando sus características más usuales en dispositivos TIC. Organización y representación de la información de forma creativa utilizando herramientas digitales de edición y presentación sencillas que permiten incluir formatos de carácter, la manipulación básica de imágenes y/o audio/vídeo. Almacenamiento de la información digital mediante aplicaciones de gestión de la información y servicios en red, siguiendo un esquema de clasificación sencillo. Respeto por las licencias de uso, modificación y distribución de contenidos reutilizados generados por otros. Uso de las herramientas más comunes de las TIC o de un entorno virtual de aprendizaje para conversar con el resto del grupo con la finalidad de planificar el trabajo, aportar ideas constructivas propias, comprender las ideas ajenas, etc.; y compartir información y recursos. Lectura de textos propios de la temática a investigar. Iniciación a la actividad científica. Aproximación experimental a algunas cuestiones. Utilización de gráficas, tablas, mapas. Argumentación de conclusiones. Exposición oral de conclusiones de una experiencia junto a una opinión personal. Planificación y presentación de proyectos e informes, para comunicar resultados. Uso de textos informativos. Responsabilidad ante el bienestar del grupo. Participación en la planificación, toma de decisiones y evaluación del grupo. Escucha de las aportaciones ajenas y aceptación de otros puntos de vista. Aportación de ideas propias constructivas. Desarrollo de estrategias para resolver conflictos a través del diálogo.	BL1.1. Planificar una indagación a partir de preguntas en las que, con la ayuda del docente, se relacionen diversos hechos relacionadas con el ser humano y la salud, los seres vivos, materia y la energía y la tecnología o que impliquen la interacción entre las dinámicas del medio natural y la acción humana referidas a España y la Comunitat Valenciana, determinando los conceptos clave y estableciendo los métodos e instrumentos más adecuados.	CMCT CAA
	BL1.2. Obtener de forma autónoma información siguiendo pautas de observación sistemática sobre hechos y fenómenos de su entorno, reconociendo los cambios provocados por sus interacciones y registrar dicha información mediante textos utilizando medios digitales de almacenamiento cuidando de su buen uso y mantenimiento	CMCT CD CAA
	BL1.3. Elaborar y utilizar gráficas, tablas, y mapas para representar la información, destacando algunas conclusiones sobre la base de los datos y señalando posibles discrepancias o irregularidades entre ellos.	CCLI CAA CCLI
	BL1.4. Comunicar oralmente y por escrito (texto informativo) de forma simplificada el proceso de indagación seguido y el resultado de una experiencia realizada utilizando el vocabulario propio y haciendo uso de las TIC.	CAA
	BL1.5. Actuar de modo eficaz en equipos de trabajo, aceptando su rol y su tarea y esforzándose para lograr metas comunes, haciendo aportaciones y valorando las de los demás, utilizando el diálogo igualitario para resolver conflictos y discrepancias.	CSC CAA SIEE
	BL1.6. Interpretar las demandas de las tareas de aprendizaje, mantener la concentración y el esfuerzo mientras las realiza, adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, intentando resolver las dudas por sus propios medios haciéndose preguntas y buscando ayuda si la necesita.	CAA SIEE
	BL1.7. Planificar la realización de un producto o una tarea estableciendo metas, proponer un plan ordenado de acciones para alcanzarlas, seleccionar los materiales, modificarlo mientras se desarrolla, evaluar el proceso y la calidad del producto final con ayuda de guías para la observación.	CAA SIEE

<p>Reconocimiento del trabajo ajeno. Responsabilidad de la trabajo personal para alcanzar una meta colectiva.</p> <p>Iniciativa.</p> <p>Desarrollo de proyectos en equipo, transformando ideas en acciones y cumpliendo con la parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros. Colaboración y compartición de planes, información y recursos.</p> <p>Sensibilidad y comprensión de los puntos de vista de los demás.</p> <p>Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo.</p> <p>Capacidad de concentración. Adaptación a los cambios. Resiliencia, superación obstáculos y fracasos. Aprendizaje autónomo.</p> <p>Uso estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos.</p> <p>Obtención y uso eficaz de la información.</p> <p>Búsqueda de orientación o ayuda cuando la necesita de forma precisa.</p> <p>Planificación, organización y gestión de proyectos individuales o colectivos.</p> <p>Establecimiento de estrategias de supervisión. Selección de la información técnica y los materiales. Toma de decisiones y calibración de oportunidades y riesgos.</p> <p>Evaluación del proyecto y del producto con ayuda de guías. Mejora del producto y del proceso tras la evaluación.</p>		
--	--	--

Bloque 2: EL SER HUMANO Y LA SALUD Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Anatomía y fisiología del cuerpo humano: aparatos y sistemas.</p> <p>Función de relación.</p> <p>Uso de programas y aplicaciones de anatomía del cuerpo humano.</p> <p>Efectos saludables de las actividades deportivas.</p> <p>Efectos nocivos del consumo de alcohol y drogas</p> <p>Prácticas básicas de primeros auxilios.</p> <p>Previene los riesgos para la salud psicológicos derivados del uso de las TIC, encontrando un equilibrio entre el mundo real y el mundo virtual.</p> <p>Aceptación de las diferencias, posibilidades y limitaciones</p> <p>Aplicación de hábitos de relación social y respeto de la diversidad.</p>	<p>BL2.1. Identificar y localizar los principales órganos implicados en la función de relación del cuerpo humano mediante el uso de las TIC de forma eficiente y responsable.</p> <p>BL2.2. Realizar de forma habitual actividades físicas y deportivas y relacionar su práctica con el adecuado funcionamiento del cuerpo reconociendo los efectos nocivos del consumo de alcohol y drogas.</p> <p>BL2.3. Reconocer emociones y sentimientos propios y ajenos, reconociendo su importancia y poniéndose en el lugar de otros, reflexionando y extrayendo conclusiones para expresarse mostrando empatía de forma respetuosa y creativa.</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT SIEE</p> <p>SIEE</p>

Bloque 3: LOS SERES VIVOS Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Estructura interna de los seres vivos: células, tejidos, órganos, aparatos y sistemas.</p> <p>Uso de programas y aplicaciones informáticas.</p> <p>Clasificación de los animales en relación a sus funciones vitales: nutrición (carnívoros, herbívoros, omnívoros), reproducción (sexual, asexual).</p> <p>Nutrición y reproducción de las plantas.</p> <p>Uso de aplicaciones informáticas, videos, documentales, etc.</p> <p>Poblaciones, comunidades y ecosistemas.</p> <p>Ecosistemas terrestres y acuáticos.</p> <p>Principales ecosistemas de la Comunitat Valenciana.</p> <p>Causas de extinción de especies en ecosistemas terrestres y acuáticos.</p> <p>El medio ambiente y su conservación en el trabajo de campo: excursiones, visitas, salidas por el entorno, etc.</p>	<p>BL3.1. Identificar y explicar la estructura interna de los seres vivos: células, tejidos, órganos, aparatos y sistemas, reconociendo las principales características y sus funciones, a través del uso eficiente y responsable de las TIC.</p> <p>BL3.2. Observar e identificar niveles de clasificación de los seres vivos atendiendo a la función de nutrición y reproducción, mediante el uso eficiente y responsable de las TIC.</p> <p>BL3.3. Observar e identificar características y componentes de ecosistemas terrestres y acuáticos, así como los principales ecosistemas de la Comunidad Valenciana, y algunas causas de la extinción de especies, reconociendo acciones de conservación y mejora del medio ambiente y proponiendo actuaciones del ser humano para su cuidado.</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT</p> <p>CMCT CSC</p>

Bloque 4: MATERIA Y ENERGÍA Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Propiedades generales (masa y volumen) y propiedades específicas de la materia (brillo, color, densidad, etc.).</p> <p>Fuentes de energía renovables y no renovables.</p> <p>Desarrollos sostenibles y equitativos.</p> <p>Hábitos de consumo responsable de la energía.</p> <p>Los estados de la materia y sus propiedades: sólidos, líquidos y gases.</p>	<p>BL4.1. Aplicar los procedimientos para la medida de la masa y el volumen, a través de la experimentación.</p> <p>BL4.2. Diferenciar las fuentes de energías, su origen y sus materias primas, identificando las consecuencias de un mal uso de la energía, reconociendo algunas actuaciones que favorecen su desarrollo sostenible y equitativo.</p> <p>BL4.3. Planificar y realizar experiencias sencillas para reconocer los estados de la materia y sus propiedades, respetando las normas de uso, seguridad y de conservación de los instrumentos y de los materiales de trabajo en el aula</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT CSC</p> <p>CMCT SIEE</p>

Bloque 5: LA TECNOLOGÍA, OBJETOS Y MÁQUINAS Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Máquinas simples y compuestas; tipos de palancas Aparatos simples y fuentes de energía. Análisis de estructuras objetos y máquinas sencillas de nuestro entorno más inmediato y construcción de objetos y/o máquinas sencillas que cumplan una función o condición para resolver un problema a partir de piezas modulares (puente, tobogán, escalera, etc.). Clasificación y resolución de problemas técnicos de aplicaciones y dispositivos de las TIC sencillos de forma guiada. La ciencia: presente y futuro de la sociedad. La presencia de la ciencia y la tecnología en la sociedad, en la escuela, en el hogar, en el trabajo, en la cultura y el ocio. Beneficios y riesgos de las tecnología y productos.</p>	<p>BL5.1. Explorar y clasificar máquinas y aparatos según la fuente de energía utilizada, para describir los principios básicos de funcionamiento y su utilidad.</p>	<p>CMCT CSC</p>
	<p>BL5.2. Realizar experiencias sencillas con palancas, explicando los resultados, y actuando según las instrucciones y normas de seguridad.</p>	<p>CMCT CSC</p>
	<p>BL5.3. Diseñar y construir objetos o máquinas sencillas que cumplan una función o condición proporcionando información sobre qué estrategias han empleado y evaluando el resultado.</p>	<p>CMCT SIEE</p>
	<p>BL5.4. Cuestionar y debatir la importancia de la tecnología en la vida cotidiana, sus beneficios y los riesgos que implican reconociendo su contribución a la satisfacción de necesidades humanas en la escuela, en el hogar, en el trabajo, en la cultura y el ocio.</p>	<p>CMCT CSC</p>

Curso 6º

Bloque 1: INICIACIÓN A LA ACTIVIDAD CIENTÍFICA Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Formulación de interrogantes a partir de un problema o cuestión. Contrastación de datos de diferentes fuentes. Realización de proyectos de experimentación y/o investigación sobre contenidos científicos. Desarrollo de hábitos de trabajo en torno a la actividad científica. Uso de diferentes fuentes de información, diversos materiales así como las TIC, cumpliendo las medidas necesarias de protección y seguridad. Localización, selección, tratamiento y organización de la información de manera eficiente y responsable mediante herramientas de búsqueda y visualización digital aplicando estrategias de filtrado sencillas en dispositivos TIC. Organización y representación de la información de forma creativa utilizando herramientas digitales de edición y presentación sencillas que permiten incluir formatos de carácter , la manipulación básica de imágenes y/o audio/vídeo. Almacenamiento de la información digital mediante aplicaciones de gestión de la información y servicios en red, siguiendo un esquema de clasificación sencillo. Respeto por las licencias de uso, modificación y distribución de contenidos reutilizados generados por otros. Uso de las herramientas más comunes de las TIC o de un entorno virtual de aprendizaje para conversar con el resto del grupo con la finalidad de planificar el trabajo, aportar ideas constructivas propias, comprender las ideas ajenas, etc.; compartir información y recursos; y construir un producto o meta colectiva. Lectura de textos propios del área Recogida de información usando diferentes fuentes Registro y organización de la información obtenida tanto en el proceso como en los resultados de la actividad científica Lectura de textos propios de la temática a investigar. Iniciación a la actividad científica. Aproximación experimental a algunas cuestiones. Uso de gráficas, tablas, mapas. Argumentación de conclusiones. Exposición oral, con y sin soporte tecnológico, sobre las conclusiones obtenidas en la experiencia. Planificación y presentación de proyectos e informes, para comunicar resultados. Uso de textos expositivos. Responsabilidad ante el bienestar del grupo. Participación en la planificación, toma de decisiones y evaluación del grupo. Escucha de las aportaciones ajenas y aceptación de otros puntos de vista. Diversidad de roles. Aportación de ideas propias constructivas. Desarrollo de estrategias para resolver conflictos a través del diálogo. Fomento de los valores de la convivencia democrática. Reconocimiento del trabajo ajeno. Responsabilidad del trabajo personal para alcanzar una meta colectiva. Iniciativa. Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de</p>	<p>BL1.1. Planificar una indagación a partir de preguntas que abran una variedad de posibles relaciones entre diversos fenómenos físicos, biológicos o tecnológicos y sugerir posibles recursos, determinando los conceptos clave y estableciendo los métodos e instrumentos más adecuados.</p>	<p>CMCT CAA</p>
	<p>BL1.2. Obtener e integrar datos de diferentes fuentes y naturaleza de forma autónoma siguiendo pautas de observación sistemática sobre hechos y fenómenos de su entorno, reconociendo los cambios provocados por sus interacciones y registrar dicha información mediante textos, tablas y utilizando medios digitales de almacenamiento cuidando de su buen uso y mantenimiento.</p>	<p>CMCT CD CAA</p>
	<p>BL1.3. Elaborar y utilizar gráficas, tablas, mapas para representar la información, etiquetándolas con un título significativo y de una leyenda y destacar algunas conclusiones sobre la base de los datos representados.</p>	<p>CCLI CAA</p>
	<p>BL1.4. Comunicar oralmente y por escrito (texto expositivo) de forma ordenada y clara el proceso de indagación seguido y el resultado de la experiencia realizada utilizando el vocabulario propio y haciendo uso de las TIC.</p>	<p>CCLI CAA</p>
	<p>BL1.5. Actuar de modo eficaz en equipos de trabajo, participando en la planificación de metas comunes, tomando decisiones razonadas, responsabilizándose de su rol y su tarea, haciendo propuestas valiosas, reconociendo el trabajo ajeno y animando a los otros miembros del grupo, utilizando el diálogo igualitario para resolver conflictos y discrepancias.</p>	<p>CSC CAA SIEE</p>
	<p>BL1.6. Interpretar las demandas de las tareas de aprendizaje, mantener la concentración mientras las realiza, mostrar perseverancia y flexibilidad ante los retos y dificultades, esforzándose y manteniendo la calma y la motivación, intentando resolver las dudas por sus propios medios haciéndose preguntas y buscando ayuda si la necesita.</p>	<p>CAA SIEE</p>
	<p>BL1.7. Planificar la realización de un producto o una tarea estableciendo metas, proponer un plan ordenado de acciones para alcanzarlas, seleccionar los materiales y estimar el tiempo para cada paso, adaptándolo ante los cambios e imprevistos, evaluar el proceso y la calidad del producto final con ayuda de guías para la observación detallando las mejoras realizadas.</p>	<p>CAA SIEE</p>

<p>trabajo. Capacidad de concentración. Regulación de la perseverancia, flexibilidad, control de la ansiedad e incertidumbre y capacidad de automotivación antes, durante y después del proceso de aprendizaje. Resiliencia, superación obstáculos y fracasos. Aprendizaje autónomo. Uso de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos. Obtención y uso eficaz de la información. Búsqueda de orientación o ayuda cuando se necesita de forma precisa. Planificación, organización y gestión de proyectos individuales o colectivos. Uso de estrategias de supervisión. Selección de información técnica y materiales. Toma de decisiones y calibración de oportunidades y riesgos. Aportación de soluciones originales a los problemas. Transformación de ideas en acciones. Uso de criterios para evaluar un proyecto y un producto con ayuda de guías. Reconocimiento y aprendizaje de los propios errores. Mejora del producto y el proceso tras la evaluación.</p>		
---	--	--

Bloque 2: EL SER HUMANO Y LA SALUD Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Anatomía y fisiología del cuerpo humano: aparatos y sistemas. Función de nutrición y función de reproducción. Uso de programas y aplicaciones informáticas de anatomía del cuerpo humano. Enfermedades que afectan a aparatos y sistemas, como por ejemplo diabetes, obesidad, anemia, etc. Resolución pacífica de conflictos Igualdad entre hombres y mujeres. Diálogo.</p>	<p>BL2.1. Identificar y localizar los principales órganos implicados en las funciones de nutrición y reproducción del cuerpo humano reconociendo las relaciones fundamentales entre ellas mediante el uso de las TIC de forma eficiente y responsable.</p> <p>BL2.2. Relacionar enfermedades que afectan a aparatos y sistemas del cuerpo humano, adoptando estilos de vida saludables y medidas preventivas frente a la enfermedad reconociendo las repercusiones que tienen para con el adecuado funcionamiento del cuerpo y para conservar la salud.</p> <p>BL2.3. Reconocer emociones y sentimientos propios y ajenos, adoptando una conducta asertiva para la resolución de conflictos de forma dialogada, reflexionando y extrayendo conclusiones para expresarse mostrando empatía de forma respetuosa y creativa.</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT SIEE</p> <p>SIEE</p>

Bloque 3: LOS SERES VIVOS Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>La célula: partes y tipos. Uso de programas y aplicaciones informáticas.</p>	<p>BL3.1. Identificar y explicar las diferentes partes y tipos de células, reconociendo las principales características, a través del uso eficiente y responsable de la lupa y las TIC.</p>	<p>CMCT</p>

Bloque 4: MATERIA Y ENERGÍA Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>La densidad de los cuerpos. Experiencias de flotabilidad en diferentes tipos de materiales. Hábitos de consumo responsable de la energía. Sustancias puras, mezclas y disoluciones. Los cambios químicos de la materia y sus reacciones. Separación de los componentes de una mezcla mediante destilación, filtración, disolución, decantación.</p>	<p>BL4.1. Aplicar los procedimientos para el cálculo de la densidad de un cuerpo, explicando el fenómeno de flotabilidad mediante la experimentación.</p> <p>BL4.2. Diferenciar las principales características de tipos de energía, sus fuentes, su origen y materias primas, enunciando los beneficios y riesgos de su uso (agotamiento, lluvia ácida, radioactividad) actuando de acuerdo a hábitos de consumo responsable de la energía y otros recursos.</p> <p>BL4.3. Planificar y realizar experiencias sencillas para reconocer los cambios químicos de la materia y sus reacciones, respetando las normas de uso, seguridad y de conservación de los instrumentos y de los materiales de trabajo en el aula</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT CSC</p> <p>CMCT SIEE</p>

Bloque 5: LA TECNOLOGÍA, OBJETOS Y MÁQUINAS Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Poleas y planos inclinados; máquinas con operadores combinados Identificar los componentes básicos de aparatos eléctricos. Circuitos eléctricos y sus componentes. Planificación, diseño y montaje de un circuito eléctrico y de un electroimán La relación entre la electricidad y el magnetismo Conductores y aislantes.</p>	<p>BL5.1. Explorar y clasificar los elementos de juguetes/aparatos eléctricos a través de su montaje y/o desmontaje, para describir los principios básicos de funcionamiento y su utilidad.</p> <p>BL5.2. Realizar experiencias sencillas con poleas, explicando los resultados, y actuando según las instrucciones y normas de seguridad.</p>	<p>CMCT CSC</p> <p>CMCT CSC</p>

<p>Electricidad: la corriente eléctrica. Electroimán. Efectos de la electricidad. La ciencia: presente y futuro de la sociedad. La presencia de la ciencia y la tecnología en la sociedad, en la escuela, en el hogar, en el trabajo, en la cultura y el ocio. Beneficios y riesgos de las tecnología y productos. Prevención de amenazas de seguridad en el uso de las TIC utilizando estrategias básicas de seguridad. Resolución de problemas técnicos sencillos de las TIC de los que se conoce la solución. Descubrimientos e inventos relacionados con la electricidad y el magnetismo que han hecho avanzar a la humanidad. Investigadores, inventores o científicos relacionados con descubrimientos e inventos relacionados con la electricidad y el magnetismo. Avances de la ciencia que mejoran la vida en general Expresión razonada sobre determinados avances</p>	<p>BL5.3. Planificar el diseño y realizar el montaje de un circuito eléctrico para identificar sus elementos, explicar algunos efectos de la electricidad y la relación entre electricidad y magnetismo, proporcionando información sobre qué estrategias han empleado y evaluando el resultado .</p> <p>BL5.4. Cuestionar y debatir sobre la importancia de la tecnología en la vida cotidiana, sobre algunos de los grandes descubrimientos e inventos de la humanidad relacionados con la electricidad y el magnetismo y sobre algunos avances de la ciencia que mejoran la vida reconociendo su contribución a las necesidades humanas y contrastando dicha reflexión con compañeros/as.</p>	<p>CMCT SIEE</p> <p>CMCT CSC</p>
--	--	--

COMPETENCIAS DEL CURRÍCULO

CCLI: Competencia comunicación lingüística.

CMCT: Competencia matemática y competencias básicas en ciencia y tecnología.

CD: Competencia digital.

CAA: Competencia aprender a aprender.

CSC: Competencias sociales y cívicas.

SIEE: Sentido de iniciativa y espíritu emprendedor.

CEC: Conciencia y expresiones culturales.

ÀREA CIENCIAS SOCIALES

INTRODUCCIÓN

La materia de Ciencias Sociales se ocupa del estudio de la realidad social, especialmente en sus dimensiones geográfica e histórica desde las que se integran otras perspectivas que abordan los fenómenos políticos y culturales. El aprendizaje en esta materia pretende desarrollar la comprensión de los problemas sociales que el alumnado deberá afrontar como ciudadano y aprender a vivir en sociedad asumiendo los valores que fundamentan una sociedad democrática.

La Geografía permite el conocimiento de la distribución, localización e interconexión de los diferentes elementos que caracterizan los lugares y los espacios geográficos de diferente magnitud, de las sociedades que lo habitan y su diversidad cultural, del uso que hacen de los recursos del medio natural y de la organización del territorio. La Geografía contribuye a comprender las interacciones entre los fenómenos naturales y las actividades humanas que explican las transformaciones de los espacios y regiones. Es por ello un “puente” hacia las Ciencias Naturales. La geografía aporta también una sensibilización hacia el valor de los paisajes y el uso y conservación de los recursos ambientales para lograr un desarrollo sostenible y justo. Otra contribución importante es la posibilidad de representar los elementos que configuran el espacio geográfico y sus interrelaciones a través de planos y mapas que facilitan el razonamiento sobre los fenómenos geográficos y su problemática desde lo local a lo global.

Por su parte la historia contribuye a crear marcos de pensamiento que permiten comprender la dimensión temporal y causal de los fenómenos históricos, construir explicaciones que tengan en cuenta los motivos de las personas, comparar las formas de vida de sociedades en diferentes lugares y épocas, sus cambios y continuidades, su diversidad, las relaciones entre diferentes grupos y los desafíos que debieron afrontar. El aprendizaje histórico también fomenta el gusto por indagar sobre el pasado, plantearse preguntas y tratar de responderlas usando de modo crítico una variedad de fuentes para seleccionar la información relevante e interrelacionarla para comprender los hechos y procesos históricos clave. Asimismo, la historia promueve la sensibilización hacia el patrimonio histórico, la diversidad cultural y sobre los temas sociales.

Los contenidos y los criterios de evaluación correspondientes se han agrupado en bloques que permiten una identificación de los principales ámbitos que componen las Ciencias Sociales. Por otro lado, es importante considerar la complementariedad que hay entre los contenidos y criterios del mismo curso a la hora de programar.

En primer lugar, el bloque 1 reúne un conjunto de contenidos que son básicos y comunes a todos los cursos y deben estar presentes en todas las unidades o secuencias didácticas. Algunos de estos contenidos constituyen una introducción al método científico en las Ciencias Sociales y prefiguran un marco flexible para secuenciar las actividades. Plantearse preguntas y planificar una indagación, obtener, registrar y organizar la información, analizarla e interpretarla y elaborar conclusiones y comunicarla constituyen acciones metodológicas de gran valor para el desarrollo de la autonomía intelectual del alumnado. Otros contenidos se refieren al desarrollo de estrategias que potencien el aprendizaje cooperativo, la gestión de proyectos individuales y grupales y la autorregulación del proceso de aprendizaje. Finalmente, otros contenidos se centran en los aspectos formativos de actitudes y valores que se promueven desde las Ciencias sociales. Los contenidos de este bloque son transversales respecto a los demás bloques y tienen un carácter de progreso cualitativo.

En el bloque 2, “El mundo en que vivimos”, se realiza el estudio del espacio geográfico, desde lugares próximos hasta regiones que tienen una dimensión global. En este bloque se estudiará la distribución y localización de los elementos que configuran el medio físico y su interacción con la acción humana que da lugar a una diversidad de paisajes. Dicha interacción se plantea también desde desafíos que han de superar las sociedades como es el logro del desarrollo sostenible y que requieren un conocimiento de los elementos y sus conexiones que configuran el espacio geográfico en una variedad de escala. En este bloque se concretan aspectos procedimentales apuntados en el bloque anterior como es el uso de fuentes geográficas de información, especialmente lo relativo a la representación del espacio geográfico mediante mapas y planos.

Los contenidos del bloque 3, “Vivir en sociedad”, apuntan hacia el reconocimiento de los distintos grupos sociales, respetando y valorando sus diferencias, quiénes son sus integrantes, cómo se distribuyen en el espacio geográfico, cómo organizan políticamente el territorio y crean instituciones para gobernarse, cómo se producen y reparten los bienes de consumo, la vida económica de los ciudadanos, la capacidad emprendedora de los miembros de la sociedad en los diferentes sectores económicos y el estudio de la empresa como agente dinamizador de la economía además de una introducción a la educación financiera.

Finalmente, en el bloque 4, “Las huellas del tiempo”, se estudian los cambios sociales para lo que es necesario desarrollar la comprensión de conceptos como el tiempo histórico, las nociones asociadas a él como sucesión, duración y simultaneidad y su medida, representación cronológica y convencionalismos de datación de los hechos históricos. Los cambios en el tiempo, manifestados en los hechos y procesos históricos constituye el eje sobre el que se articula la secuencia didáctica que debe permitir al alumnado elaborar explicaciones progresivamente más complejas y una interpretación personal del mundo. Otro aspecto que se destaca en este bloque es el referido al uso de una variedad de fuentes (textos de diversos géneros, obras de arte, objetos, mapas) y su interpretación crítica para adquirir una cierta perspectiva histórica global y de la historia de España que permita un reconocimiento de los aspectos comunes y de su diversidad..

Esta materia se construye sobre una serie de elementos transversales que están integrados en el desarrollo de las competencias básicas. Algunos de estos elementos transversales están recogidos en los mismos contenidos de los bloques como la educación y seguridad vial y el desarrollo sostenible.

Cabe destacar su contribución a la competencia social y cívica ya que las Ciencias Sociales potencian aquellos conocimientos, destrezas y actitudes necesarios para interpretar fenómenos y problemas sociales en contextos cada vez más complejos, participar en la toma de decisiones y abordar los conflictos para superar los retos que plantea la convivencia de diferentes grupos sociales desde el respeto mutuo y las convicciones democráticas

La finalidad última del área es conseguir la transmisión y puesta en práctica de valores que favorezcan la libertad personal, la responsabilidad, la ciudadanía democrática, la solidaridad, la tolerancia, la igualdad, el respeto y la justicia, así como que ayuden a superar cualquier tipo de discriminación. Estos conocimientos y valores son la base para la participación ciudadana crítica y responsable en diversos ámbitos. Dicha participación se basa en el diálogo igualitario y el respeto de las diferencias entre grupos desde el referente de los derechos humanos.

El conocimiento de diversas manifestaciones culturales y su comprensión en tanto que fenómenos sociales es otro de las finalidades de las Ciencias Sociales. Muchas de estas manifestaciones culturales y artísticas constituyen fuentes para comprender las sociedades históricas y actuales y su conocimiento es fundamental para reconocer la herencia cultural y preservarla. Desde el área se promueven prácticas culturales como la visita a museos y monumentos o la participación en diversas actividades culturales.

Desde esta materia también se promueve el desarrollo de las competencias básicas en ciencia y tecnología mediante la introducción a los métodos del conocimiento científico y al conocimiento de medio natural y sus recursos. Ello es necesario para actuar en la protección del medio ambiente y lograr un desarrollo sostenible.

La naturaleza de los aprendizajes de esta materia está vinculada al desarrollo de la competencia en comunicación lingüística pues subraya la necesidad de comprender textos continuos y discontinuos (mapas, tablas, gráficas, infografías) presentados en diferentes formatos y códigos y que requieren habilidades como extraer información relevante, interpretarla o reflexionar sobre su estructura. También requiere la expresión a través de diversos tipos de textos ligada a la comunicación de ideas y conclusiones en los que la organización coherente de la información, su adecuación a la situación comunicativa o el uso de un vocabulario adecuado es importante.

En este sentido, la competencia digital es reforzada en tanto que gran parte de la obtención, registro, interpretación y comunicación del conocimiento se hace a través de medios digitales, Internet y mediante las TIC. Su aprovechamiento en el aprendizaje requiere el manejo responsable de diversas herramientas y programas para obtener información, filtrarla de modo crítico, crear contenidos, compartirla e interactuar en la Red.

Esta materia ofrece muchas posibilidades para desarrollar la competencia para aprender a aprender pues potencia la reflexión sobre uno mismo como aprendiz, sobre las estrategias que más se ajustan a los requerimientos de la tarea y a su grado de destreza. Sobre todo desde el bloque 1 se abordan aspectos que configuran esta competencia como el planteamiento de preguntas, hacer planes, obtener información y evaluarla. Asimismo, se promueve la confianza en

sus posibilidades y la participación en situaciones de aprendizaje cooperativo.

Finalmente, contribuye a la competencia de iniciativa y espíritu de empresa al potenciar su progresiva autonomía en la toma de decisiones y planificación de actuaciones, en la resolución de problemas de temática social y en potenciar su sentido crítico y sentido de la responsabilidad.

La selección de los contenidos organizados en bloques enfocados al desarrollo de las competencias básicas, que incluyen los temas transversales, tiene implicaciones metodológicas y en la evaluación. Así, para el aprendizaje de las Ciencias Sociales es necesario promover la participación del alumnado a través de la cooperación. El desarrollo del aprendizaje requiere dicha implicación en enfoques metodológicos basados en la indagación donde se favorece la colaboración, la elaboración de proyectos y su evaluación, la diversificación de las estrategias y recursos. Todo ello facilitará la atención a la diversidad en el aula, a la vez que dota al alumno de una forma general de actuar para aprender siguiendo una serie de pasos inspirados en la racionalidad científica.

La naturaleza de las Ciencias sociales permite abordar los aprendizajes a partir del planteamiento de proyectos, la resolución de problemas, el estudio de casos y las simulaciones. También, el componente de compromiso que implica el desarrollo de la competencia social y cívica anima a orientar los aprendizajes hacia la realización de servicios a la comunidad. Todos estos enfoques favorecen un aprendizaje situado y el aprovechamiento de diversos contextos que permiten integrar aprendizajes no formales y la colaboración con la comunidad educativa.

En cuanto a la evaluación los criterios representan diversas situaciones en los que el alumno ha de utilizar de manera integrada y mediante diversos procesos cognitivos y afectivos sus conocimientos, habilidades y actitudes y el uso de diversos recursos en una serie de contextos tipo que el docente habrá de seleccionar y concretar en el aula.

Es importante destacar que los criterios están configurados como un referente del progreso de aprendizaje a lo largo de la etapa y permiten definir y concretar los aprendizajes. Dicho sentido progresivo conlleva una mejor atención a la diversidad a la vez que un enfoque más individualizador a la hora de evaluar. En este sentido, es también necesario utilizar diversos procedimientos e instrumentos de evaluación que se adecuen a la naturaleza de los aprendizajes programados.

Contenidos y criterios de evaluación del área de Ciencias Sociales

Curso 1º

Bloque 1: CONTENIDOS COMUNES Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
Iniciación al método científico y su aplicación a las Ciencias Sociales: Formulación de preguntas, búsqueda, registro y organización de la información mediante listas, imágenes y tablas, uso de medios digitales, identificación de la información relevante, elaboración de textos narrativos, planos y croquis Uso cuidadoso y adecuado y mantenimiento de los instrumentos y los materiales utilizados. Participación cooperativa: Escucha de las aportaciones ajenas y aportación de ideas propias constructivas. Ser responsable del trabajo personal para alcanzar una meta colectiva Esforzarse. Constancia y hábitos de trabajo. Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo. Imaginar proyectos individuales o colectivos y planificación. Reconocimiento del valor de los testimonios orales y objetos y monumentos del pasado como fuentes de información.	BL1.1. Formular preguntas como muestra de curiosidad y con la ayuda del docente sobre aspectos del pasado familiar que hagan referencia a los cambios de los elementos del entorno social y ambiental y su influencia en la vida cotidiana	CSC CMCT CAA
	BL1.2. Interesarse por obtener información, a partir de pistas sugeridas por el profesor, de fuentes orales, objetos, imágenes o a través de la medición y registrarla mediante listas, imágenes o tablas y utilizar medios digitales de almacenamiento cuidando su buen uso y mantenimiento.	CCLI CMCT CD CAA
	BL1.3. Resumir la información mediante enumeraciones organizadas de hechos, listados y establecer conexiones entre pasado y presente y entre las características de unos lugares y otros.	CSC CCLI CAA
	BL1.4. Comunicar mediante sencillos textos narrativos o croquis con la ayuda de una planificación previa facilitada por el docente algunos hechos del pasado familiar o local atendiendo a un criterio cronológico de la sucesión de los hechos narrados.	CSC CCLI CAA
	BL1.5. Mostrar predisposición a desarrollar actividades con otros compañeros compartiendo los recursos, asumiendo alguna parte de la tarea asignada y escuchando las aportaciones de los demás.	CSC CAA SIEE
	BL1.6. Esforzarse y mantener la atención mientras realiza una actividad sin abandonar cuando le cuesta realizarla.	CAA SIEE
	BL1.7. Participar en el proceso de planificación del desarrollo de un producto o una tarea, ordenar con ayuda los pasos a seguir y expresar sus opiniones sobre el proceso y el resultado.	CAA SIEE
	BL1.8. Mostrar interés por el pasado de las personas del entorno familiar y local interesándose por aspectos de su vida cotidiana a través de la recogida de testimonios orales y objetos en desuso.	CSC

Bloque 2: EL MUNDO EN QUE VIVIMOS Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
Elementos del sistema Solar. Movimientos de rotación y traslación y su relación con la sucesión del día y la noche y del cambio estacional. Fases de la luna. Representación del espacio geográfico: Elementos del plano (colores, líneas, iconos, título). Elaboración de croquis para situar espacios cotidianos y rutas. Elementos del tiempo meteorológico: temperatura y precipitación. Registro de datos meteorológicos. Uso de aparatos de medida: termómetro y pluviómetro. Estados en los que se presenta el agua en el medio físico: vapor de	BL2.1. Identificar los elementos del Sistema Solar como parte del Universo y describir los movimientos de la Tierra sobre sí misma y alrededor del Sol relacionándolo con la sucesión del día y la noche y los cambios estacionales a partir de representaciones virtuales o simulaciones.	CMCT CAA
	BL2.2. Identificar elementos de la realidad en planos referidos a espacios conocidos y elaborar sencillos croquis a partir de su memoria perceptiva para representar espacios cotidianos como la clase, la escuela o el barrio y las rutas cotidianas.	CMCT CAA

<p>agua, agua líquida y hielo. Componentes de la hidrosfera: océanos, mares, ríos, glaciares y nubes. Formas del relieve: montaña, valle, acantilado y playa. Paisajes de montaña, llanura y costa. Usos del agua en la vida cotidiana y actividades económicas. Noción de escasez de agua. Formulación de conjeturas sobre lo que sucede cuando falta el agua.</p>	<p>BL2.3. Observar y registrar el tiempo atmosférico local mediante tablas sencillas a partir de los datos obtenidos de las mediciones con instrumentos meteorológicos, como el termómetro y el pluviómetro, responsabilizándose de su cuidado, y proponer actuaciones consecuentes con la situación meteorológica respecto a la vestimenta y accesorios que es conveniente llevar.</p>	<p>CMCT CAA</p>
	<p>BL2.4. Identificar algunos de las formas en que el agua está presente en el espacio geográfico y sus diversos estados a partir de las experiencias de los alumnos y reconocer la importancia del agua para la vida de los seres humanos a partir de ejemplos de sus usos habituales.</p>	<p>CMCT CAA</p>
	<p>BL2.5. Clasificar diferentes paisajes atendiendo a las formas de relieve y la presencia o no de formas de agua (paisajes de montaña, de llanura o de costa) a partir de imágenes o el trabajo de campo.</p>	<p>CMCT CAA</p>
	<p>BL2.6. Reconocer la importancia del agua para la vida de los seres humanos proponiendo ejemplos de la vida cotidiana y formulando conjeturas sobre las consecuencias de su escasez.</p>	<p>CMCT CAA</p>

Bloque 3: VIVIR EN SOCIEDAD Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Instituciones próximas a la experiencia del alumnado: la familia, la escuela y el ayuntamiento. Noción de derechos y deberes de la infancia. Reparto equilibrado de las tareas domésticas. Características de la población en cuanto a sexo y edad. Formas de hábitat en entornos urbanos y rurales. Servicios básicos para la población: educativo-culturales, sanidad y servicios sociales. Profesiones y actividades económicas de producción de bienes y servicios. Evitación de estereotipos sexistas. Utilización del etiquetado para averiguar el precio de un producto de consumo habitual y cálculo del coste de una compra sencilla.</p>	<p>BL3.1. Reconocer el papel de algunas instituciones como la familia, la escuela o el ayuntamiento para atender las necesidades básicas expresadas en derechos que afectan a la infancia.</p>	CSC
	<p>BL3.2. Describir las características demográficas (sexo, edad y etnicidad) de su entorno (compañeros del colegio, familia y vecinos) e identificar tipos de servicios que pueden ser requeridos por estos grupos como escuelas para los niños o centros para personas de la tercera edad.</p>	CSC
	<p>BL3.3. Distinguir diferentes tipos de lugares en función del número de habitantes como edificios de apartamentos urbanos, viviendas unifamiliares, adosados, zonas suburbanas y rurales a partir de observaciones directas y de imágenes.</p>	CSC
	<p>BL3.4. Identificar y describir ejemplos de profesiones indicando qué producen o qué servicio aportan a la comunidad, cómo han cambiado en el tiempo y evitar estereotipos sexistas en la descripción de las profesiones.</p>	CSC
	<p>BL3.5. Identificar el precio en el etiquetado de un producto y calcular el coste de algunos productos de consumo habituales en el hogar partiendo de un registro elaborado con la colaboración de las familias.</p>	CSC CMCT

Bloque 4: LAS HUELLAS DEL TIEMPO Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Formas naturales de medir el tiempo: día, estaciones, año. Noción de sucesión, antes y después, pasado y presente. Nociones de cambio, causa y consecuencia. Aspectos de la vida social próximos a la experiencia del alumno: vivienda, vestido, medios de transporte, alimentos, costumbres, profesiones. Uso como fuentes de textos narrativos, imágenes, objetos y testimonios orales y escritos.</p>	<p>BL4.1. Describir una sucesión de hechos en el pasado relativos al ámbito personal, familiar o local en periodos naturales como la sucesión de días, meses, estaciones y años utilizando referencias sociales y culturales, poniendo ejemplos de aspectos que cambian, indicando los que suceden antes o después de un punto de referencia dado y diferenciando entre pasado y presente..</p>	CSC CCLI
	<p>BL4.2. Narrar a partir de ejemplos de la vida personal, familiar o local cambios en aspectos significativos próximos como la vivienda, el vestido, los transportes, los alimentos, las costumbres o las profesiones utilizando imágenes, medios audiovisuales o testimonios orales y esbozar razones de los mismos.</p>	CSC CCLI
	<p>BL4.3. Registrar información sobre hechos del pasado relativos al ámbito personal, familiar o local a partir de fuentes como narraciones, fotografías u objetos pertenecientes a personas o instituciones del entorno local, obtenidas a través de las TIC o mediante testimonios sobre cómo se vivía en otra época y que permitan identificar los cambios ocurridos y lo que no ha cambiado.</p>	CSC CCLI CD CAA

Curso 2º

Bloque 1: CONTENIDOS COMUNES Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Iniciación al método científico y su aplicación a las Ciencias Sociales: Formulación de preguntas: búsqueda, registro y organización de la información procedente de diversas fuentes mediante listas, imágenes, tablas y mediciones. Uso de medios digitales, elaboración de textos narrativos o descriptivos para comunicar las conclusiones. Uso cuidadoso y adecuado y mantenimiento de los instrumentos y los materiales utilizados.</p> <p>Participación cooperativa en tareas: Participación en la planificación, escucha de las aportaciones ajenas, aceptación de otros puntos de vista, aportación de ideas propias constructivas, reconocimiento del trabajo ajeno, responsabilizarse del trabajo personal para alcanzar una meta colectiva</p> <p>Esforzarse. Constancia y hábitos de trabajo. Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo. Búsqueda de orientación o ayuda cuando la necesita.</p> <p>Imaginar proyectos individuales o colectivos y planificación. Organización de un proyecto con ayuda guiada.</p> <p>Ser respetuosos con las manifestaciones culturales del pasado.</p> <p>Noción de desigualdad social</p>	<p>BL1.1. Formular preguntas con la ayuda del docente sobre la vida de las personas en el pasado, sus diferencias con las formas de vida actuales y sobre las características de distintos lugares que los hace singulares.</p>	CSC CMCT CAA
	<p>BL1.2. Obtener información a partir de un guión de preguntas elaboradas por el grupo-clase de fuentes escritas, orales, imágenes o a través de la medición con magnitudes estandarizadas y registrarla mediante textos, imágenes, líneas de tiempo o tablas y utilizando medios digitales de almacenamiento o grabación cuidando su buen uso y mantenimiento.</p>	CCLI CMCT CD CAA
	<p>BL1.3. Utilizar listas, esquemas sencillos, líneas de tiempo o imágenes para establecer hechos relevantes y relaciones entre ellos mediante la identificación de las ideas clave de las fuentes utilizadas.</p>	CSC CCLI CAA
	<p>BL1.4. Enumerar o narrar a partir de una planificación previa elaborada colectivamente en clase las conclusiones de un proceso de indagación sencillo sobre hechos sociales apoyándose en un guión o una presentación elaborada con un programa informático.</p>	CSC CCLI CAA
	<p>BL1.5. Mostrar predisposición a desarrollar actividades con otros compañeros compartiendo los recursos, participando en la planificación, aportando ideas constructivas, asumiendo alguna parte de la tarea asignada, escuchando las aportaciones de los demás y reconociéndoselas.</p>	CSC CAA SIEE
	<p>BL1.6. Seguir las instrucciones de las tareas de aprendizaje con atención y constancia sin abandonar cuando le cuesta realizarla, pidiendo ayuda si la necesita.</p>	CAA SIEE
	<p>BL1.7. Participar en el proceso de planificación del desarrollo de un producto o una tarea, ordenar con ayuda los pasos a seguir, reconocer si los han realizado correctamente y expresar sus opiniones sobre el resultado.</p>	CAA SIEE
	<p>BL1.8. Mostrar interés por conocer cómo vivían las personas en el pasado, tratando de comprender los motivos de sus actuaciones y reconociendo aquellas situaciones personales o sociales que reflejan algún tipo de desigualdad social.</p>	CSC

Bloque 2: EL MUNDO EN QUE VIVIMOS Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Elementos de los planos y mapas: Signos convencionales en los planos de lugares cercanos. Escala gráfica. Uso del globo terráqueo. Uso de planos sencillos para localizar usos del suelo: residencial, deportivo, equipamientos, comercial.</p> <p>Tipos de tiempo: soleado, nuboso, lluvioso, cálido, frío, templado. Cambio estacional. Registro y representación de datos meteorológicos</p> <p>Componentes de la hidrosfera: océanos, mares, ríos, lagos, aguas subterráneas, glaciares. Situar los océanos, principales mares y ríos.</p> <p>Noción de litosfera. Rocas y minerales. Continentes.</p> <p>Estructuras de relieve: cordillera, meseta, llanura, golfo, cabo, fosa marina, dorsal oceánica, península, isla.</p> <p>El acceso al agua como derecho básico.</p>	<p>BL2.1. Usar sencillos planos de lugares próximos para situar lugares significativos (la escuela, su vivienda, locales comerciales, equipamientos culturales) en los que se identifique mediante superficies coloreadas o tramas su uso (residencial, deportivo, equipamientos) y se incluya una escala gráfica y una leyenda.</p>	CMCT CAA
	<p>BL2.2. Diferenciar los componentes de la hidrosfera indicando alguna de sus características a partir de imágenes de paisajes, observaciones directas e imágenes aéreas y nombrar los océanos y algunos mares y ríos importantes.</p>	CMCT CAA
	<p>BL2.3. Identificar en la estructura de la Tierra la litosfera como capa externa, los principales tipos de rocas y minerales que la componen y situar en ella los continentes y las principales unidades de relieve mediante un globo terráqueo o un planisferio.</p>	CMCT CAA
	<p>BL2.4. Reconocer la importancia de la conservación de la hidrosfera para el equilibrio ambiental y para la vida de los seres humanos a partir de ejemplos de fenómenos ambientales y de situaciones sociales como el problema del acceso al uso del agua para cubrir las necesidades básicas.</p>	CMCT CAA

Bloque 3: VIVIR EN SOCIEDAD Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
Ámbitos de participación ciudadana en entornos próximos: colegio,	BL3.1. Reconocer algunos ámbitos de participación ciudadana como	CSC

<p>asociaciones vecinales, culturales y deportivas, ayuntamiento, y comunidad autónoma. Noción de medio urbano y rural. Equipamientos básicos: residenciales, educativos, sanitarios y culturales. Inmigración Nociones económicas básicas: producción, consumo y mercado. Aproximación a los tipos de empresas: productoras de bienes de consumo y de servicios. Sectores económicos. Introducción a la noción de dinero y circulación monetaria, ahorro, cuenta bancaria, moneda y tarjeta de crédito. Cálculo de gastos e ingresos en la economía doméstica. Medidas de seguridad pasiva: el cinturón de seguridad. Señales de tráfico que indican prohibición.</p>	<p>la escuela, las asociaciones vecinales, culturales o deportivas, los municipios y las comunidades autónomas y las instituciones donde se ejerce dicha participación y sus funciones.</p>	CSC
	<p>BL3.2. Diferenciar según la organización territorial algunas de las funciones y actividades que se llevan a cabo desde las instituciones para atender las necesidades de los ciudadanos como la sanidad, la educación, los servicios sociales y la seguridad.</p>	CSC
	<p>BL3.3. Reconocer los objetivos de la UE, sus países miembros y algunos ejemplos de actuaciones que afecten a la vida cotidiana como la existencia de una moneda común o el libre desplazamiento de los ciudadanos europeos en el territorio de la UE.</p>	CSC
	<p>BL3.4. Diferenciar entre áreas urbanas y rurales de diversos países en función del número de habitantes y su tamaño y cómo ello afecta a la vida de las personas en cuanto acceso a equipamientos básicos.</p>	CSC
	<p>BL3.5. Describir algunos cambios locales como consecuencia de la llegada de inmigrantes a un lugar como la demanda de vivienda y servicios básicos como las escuelas o ambulatorios, o la creación de comercios o restaurantes.</p>	CSC
	<p>BL3.6. Localizar en un mapa la procedencia de algunos productos de la vida cotidiana: alimentos, ropa, electrodomésticos y clasificarlos según el grado de proximidad al lugar de consumo.</p>	CSC
	<p>BL3.7. Clasificar de acuerdo con el sector económico al que pertenezcan diferentes empresas que produzcan bienes de uso cotidiano o proporcionen servicios.</p>	CSC
	<p>BL3.8. Averiguar cómo obtienen las familias el dinero y cómo circula haciendo referencia a actividades como recibir un salario, guardar dicho ingreso en una cuenta de ahorros en un banco o gastarlo pagando bien en metálico o con tarjeta de crédito la adquisición de bienes y servicios habituales como la comida, la ropa, el teléfono, la gasolina, material escolar o asistir a actividades lúdicas o culturales</p>	CSC
	<p>BL3.9. Actuar en la vía pública teniendo en cuenta las medidas de seguridad pasiva y las señales de tráfico que indican prohibición..</p>	CSC

Bloque 4: LAS HUELLAS DEL TIEMPO Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Representación del tiempo mediante líneas cronológicas. Formas convencionales de medir el tiempo: noción de las grandes edades de la historia. Noción de simultaneidad, cambio y continuidad. Nociones de causa, consecuencia, empatía. Aspectos sociales significativos del pasado del entorno local o global. Biografías de personajes relevantes por su aportación al desarrollo humano. Uso como fuentes de textos narrativos, imágenes, objetos, edificios históricos y otras fuentes basadas en recursos digitales. Diferenciación entre narraciones de leyendas o mitos y la historia.</p>	<p>BL4.1. Ordenar cronológicamente mediante una línea de tiempo sencilla diversos hechos del pasado o acontecimientos relativos a de la vida de personas significativas de la historia como artistas, científicos o gobernantes utilizando como marco temporal las edades de la historia y los siglos, identificando hechos simultáneos, cambios y continuidades.</p>	CSC
	<p>BL4.2. Reconocer distintas formas de vivir en las sociedades históricas a través del estudio de hechos significativos o la vida de personajes que representen algún aspecto relevante de la actividad humana planteándose por qué suceden los hechos, sus consecuencias o por qué las personas actúan de una determinada manera en un momento dado a partir de textos narrativos, imágenes, medios audiovisuales o visitas a museos.</p>	CSC
	<p>BL4.3. Informar sobre el uso de algunos objetos o edificios del pasado o montajes museísticos para entender cómo se vivía en la época en que fueron construidos completando dicho conocimiento con otras fuentes basadas en recursos digitales como fotografías o documentos audiovisuales y narraciones distinguiendo lo real de lo legendario e iniciando una sencilla clasificación de las mismas en fuentes primarias y secundarias.</p>	CSC CCLI CD CAA

Curso 3º

Bloque 1: CONTENIDOS COMUNES Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Iniciación al método científico y su aplicación a las Ciencias Sociales: Formulación de preguntas, búsqueda, registro y organización de la información procedente de diversas fuentes mediante listas, imágenes, tablas y mediciones. Uso de medios digitales, elaborar textos expositivos o descriptivos.</p> <p>Uso cuidadoso y adecuado y mantenimiento de los instrumentos y los materiales utilizados.</p> <p>Participación cooperativa en tareas: Ser responsable del bienestar del grupo, participación en la planificación, escucha de las aportaciones ajenas, aceptación de otros puntos de vista, asunción de diversos roles, aportación de ideas propias constructivas, reconocimiento del trabajo ajeno, responsabilizarse del trabajo personal para alcanzar una meta colectiva.</p> <p>Esforzarse, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Adaptarse a los cambios. Resiliencia: superación de obstáculos y fracasos. Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo. Búsqueda de orientación o ayuda cuando la necesita.</p> <p>Planificación de proyectos individuales o colectivos. Organización de un proyecto. Evaluación del proyecto y el producto con ayuda del profesorado.</p> <p>Noción de desigualdad social</p> <p>Reconocimiento de las contribuciones materiales que hicieron de los seres humanos del pasado a nuestra cultura.</p>	<p>BL1.1. Plantear preguntas y organizarlas con la ayuda de profesor en un plan o guión que puedan ser verificadas mediante el uso de diferentes fuentes de información y proponer normas básicas de comportamiento durante las visitas a lugares públicos utilizados como fuentes.</p>	CSC CMCT CAA
	<p>BL1.2. Obtener información de fuentes escritas, imágenes, obras de arte, observación de paisajes o visitas a museos para responder a cuestiones previas y registrar dicha información mediante textos, imágenes, líneas de tiempo o esquemas, utilizando medios digitales de almacenamiento o grabación.</p>	CCLI CMCT CD
	<p>BL1.3. Utilizar esquemas, gráficas, mapas o medios digitales para representar la información relevante de un hecho o su evolución y destacar su relación con otros hechos.</p>	CAA
	<p>BL1.4. Dar cuenta oralmente de los pasos seguidos en un proceso de indagación sencillo y redactar, tras una planificación colectiva, las conclusiones siguiendo un orden temático</p>	CCLI CAA
	<p>BL1.5. Mostrar confianza en los otros compañeros para desarrollar actividades conjuntas participando en la planificación, aportando ideas constructivas, escuchando las de los demás, asumiendo la variación de roles que puede desempeñar y a reconocer la contribución personal y de los demás miembros del grupo al logro de metas comunes.</p>	CCLI CAA
	<p>BL1.6. Seguir las instrucciones de las tareas de aprendizaje con atención y constancia, adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, pidiendo ayuda si la necesita.</p>	CSC CAA SIEE
	<p>BL1.7. Planificar la realización de un producto o una tarea, proponiendo un plan ordenado de acciones y evaluar el proceso y la calidad del resultado con las orientaciones del profesorado.</p>	CAA SIEE
	<p>BL1.8. Seleccionar algunos hechos significativos de la historia por su contribución al desarrollo humano o que muestren la diversidad humana y contrastarlos con situaciones de desigualdad social en el pasado.</p>	CAA SIEE CSC

Bloque 2: EL MUNDO EN QUE VIVIMOS Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Noción de mapa, plano y globo como representaciones de la superficie terrestre y de hechos geográficos. Líneas imaginarias: paralelos, meridianos, ecuador, polos. Uso de los puntos cardinales para orientarse.</p> <p>Noción de densidad.</p> <p>Uso de mapas para situar hechos geográficos y lugares.</p> <p>Interpretación de mapas de tiempo sencillos para hacer una previsión de un lugar dado.</p> <p>Regularidades y cambios meteorológicos</p> <p>Ciclo del agua.</p> <p>Noción de equilibrio ambiental</p> <p>Consecuencias de las sequías y las inundaciones para la vida de los seres humanos.</p> <p>Formas del relieve: montaña, valle, acantilado y playa.</p> <p>Transformaciones humanas del medio: presas y embalses, puertos, aterrazamientos.</p> <p>Factores de la distribución de la población: proximidad al mar o grandes ríos y altitud. Densidad de población.</p>	<p>BL2.1. Utilizar algunas características de los globos terráqueos, atlas, mapas y planos como el ecuador, los meridianos y paralelos, la escala gráfica, la leyenda con los signos convencionales, sistemas sencillos de coordenadas (alfanuméricos) o el índice, para localizar los océanos, los principales ríos, las unidades de relieve, países y ciudades, para orientarse y calcular distancias entre dos lugares.</p>	CMCT CAA
	<p>BL2.2. Describir el tiempo atmosférico local a partir de los registros de algunos de sus componentes y de sencillos mapas del tiempo y compararlo con el tiempo que hace en otros lugares tratando de establecer algunas regularidades y similitudes de acuerdo con el grado de proximidad.</p>	CMCT CAA
	<p>BL2.3. Identificar el papel que desempeña la evaporación y condensación en el ciclo del agua para entender la hidrosfera como un conjunto de partes interdependientes poniendo algún ejemplo de dicha interdependencia relevante para las actividades humanas o procesos naturales y su relación con el equilibrio ambiental.</p>	CMCT CAA
	<p>BL2.4. Comparar diversos paisajes para explicar la acción humana en la modificación del relieve interior y costero o del curso de los ríos y cómo los seres humanos se han adaptado a las características ambientales de un lugar.</p>	CMCT CAA
	<p>BL2.5. Distinguir diferentes unidades de relieve continental e hidrografía y relacionarla con la distribución de la población a escala regional y global mediante el uso de mapas de diferente escala.</p>	CMCT CAA

Bloque 3: VIVIR EN SOCIEDAD Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Crecimiento natural. Factores de la natalidad y la mortalidad. Movimientos migratorios. Emigrante e inmigrante</p> <p>Nociones económicas: producción, consumo, mercado, distribución y comercialización. Medios de transporte. Exportación e importación.</p> <p>Empresas de extracción de materias primas, de distribución y comercialización.</p> <p>Estrategias para mejorar la gestión de gastos e ingresos en el ámbito personal y doméstico. Cálculo del ahorro necesario para afrontar gastos futuros.</p>	BL.3.1. Reconocer el crecimiento o la disminución de la población a partir de una representación gráfica sencilla e identificar algunos de los factores que afectan al crecimiento demográfico especialmente los avances en el campo de la higiene y la medicina.	CSC
	BL.3.2. Describir e identificar las regiones del mundo a escala continental donde se concentra la población mediante el uso de mapas temáticos y fotografías obtenidas por satélite.	CSC
	BL.3.3. Analizar las causas por las que las personas emigran a partir de casos concretos próximos al entorno del alumno y de otros lugares.	CSC
	BL.3.4. Situar e identificar algunos productos que son obtenidos y/o elaborados en el territorio valenciano y los que son consumidos en otros lugares y aquellos que han sido producidos en otros lugares y consumidos en la Comunitat Valenciana e inferir los medios de transporte que se han podido utilizar para importarlos o exportarlos.	CSC
	BL.3.5. Clasificar las empresas en función del tipo de actividad que desarrollen en el proceso económico desde la obtención o extracción de las materias primas a la distribución y comercialización de productos de consumo habitual.	CSC
	BL.3.6. Reconocer la importancia de gestionar bien el dinero que maneja (por ejemplo, la paga) o el de la familia utilizando estrategias como la planificación de lo que se va a gastar teniendo en cuenta el dinero disponible o calcular cuánto necesita ahorrar para un gasto futuro.	CSC SIEE

Bloque 4: LAS HUELLAS DEL TIEMPO Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Ordenación de objetos y representación de hechos en el tiempo. Formas convencionales de medir el tiempo: a. C., d.C., grandes edades de la historia y los milenios o siglos que abarcan.</p> <p>Nociones de cambio y continuidad, causa, consecuencia, evidencia e interpretación histórica.</p> <p>Hechos y procesos históricos: La creación de ciudades y su evolución en la historia, los medios de transporte y la expansión europea, la industrialización y las formas de organizar el trabajo.</p> <p>Uso como fuentes de textos narrativos, imágenes, objetos, obras de arte, edificios históricos y otras fuentes basadas en recursos digitales. Clasificación de fuentes.</p>	BL.4.1. Elaborar líneas de tiempo para representar hechos históricos significativos de la historia de España y del mundo, ordenar objetos o imágenes relativos a la vida cotidiana u objetos artísticos que reflejen acontecimientos o cambios que afectaron a la vida de las personas utilizando dataciones convencionales (a. C., d. C), siglo o las grandes etapas que dividen la historia.	CSC
	BL.4.2. Identificar algunos procesos o hechos históricos significativos de la historia de España y del mundo, formulando algunas causas y consecuencias de los cambios, planteándose las razones de las actuaciones humanas, observando algunas similitudes y diferencias.	CSC
	BL.4.3. Plantearse preguntas y formular respuestas a partir de la interpretación de diversas fuentes como textos narrativos, imágenes, obras de arte, objetos antiguos u otros recursos de carácter digital ampliando la clasificación y reconociendo la lectura de diversas fuentes puede originar más de una interpretación sobre un hecho histórico.	CSC CCLI CD CAA

Curso 4º

Bloque 1: CONTENIDOS COMUNES Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Iniciación al método científico y su aplicación a las Ciencias Sociales: Formulación de conjeturas, planificación de la indagación, búsqueda, registro y organización de la información procedente de diversas fuentes primarias y secundarias, uso de medios digitales para facilitar el análisis de datos, consideración del significado de los hechos, elaboración de textos expositivos para dar cuenta de las conclusiones y las estrategias utilizadas para llegar a ellas.</p> <p>Participación cooperativa en tareas. Participación en la planificación, escucha de las aportaciones ajenas, aceptación de otros puntos de vista, asunción de diversos roles, aportación de ideas propias constructivas, desarrollo de estrategias para resolver conflictos a</p>	BL.1.1. Formular conjeturas o sugerir deducciones sencillas a partir de esquemas proporcionados por el docente sobre los cambios sociales en la Prehistoria y Antigüedad y que ayuden a planificar la búsqueda de información en determinadas fuentes.	CSC CMCT CAA
	BL.1.2. Obtener información de fuentes primarias y secundarias de diferente naturaleza (textos, mapas, gráficos, obras de arte) por diversos medios como la observación directa o Internet y registrarla mediante medios digitales y diversos procedimientos: resumen, esquema, tabla, imágenes.	CCLI CMCT CD CAA

<p>través del diálogo, reconocimiento del trabajo ajeno, ser responsable del trabajo personal para alcanzar una meta colectiva Esforzarse, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Capacidad de concentración. Adaptarse a los cambios. Resiliencia: superación de obstáculos y fracasos. Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos. Búsqueda de orientación o ayuda cuando la necesita de forma precisa. Planificación y organización de proyectos individuales o colectivos. Organizar y gestionar un proyecto. Seleccionar la información técnica y los materiales. Evaluar el proyecto y el producto con ayuda de guías. Mejorar el producto y el proceso tras la evaluación. Noción de desigualdad social y conflicto. Reconocimiento de las contribuciones culturales y materiales que hicieron los seres humanos del pasado a nuestra cultura.</p>	<p>BL1.3. Utilizar esquemas, gráficas y mapas para representar la información relevante de un hecho o su evolución y destacar su relación con otro hecho o su significado en un determinado contexto histórico o geográfico.</p>	<p>CD CCLI CD CAA</p>
	<p>BL1.4. Planificar y realizar una exposición ordenada y con el soporte de las TIC las conclusiones del estudio de un tema haciendo referencia a las estrategias seguidas para llegar ellas, dar razones de por qué se han elegido y mostrar su confianza en su uso.</p>	<p>CCLI CD CAA</p>
	<p>BL1.5. Mostrar confianza en los otros compañeros para desarrollar actividades conjuntas participando en la planificación, aportando ideas constructivas, escuchando las de los demás, animando la participación y el esfuerzo de cada uno para lograr objetivos comunes, reconociendo sus aportaciones y dialogando para superar discrepancias.</p>	<p>CSC CAA SIEE</p>
	<p>BL1.6. Seguir instrucciones de tareas de aprendizaje manteniendo la atención mientras las realiza adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, pidiendo ayuda si la necesita.</p>	<p>CAA SIEE</p>
	<p>BL1.7. Planificar la realización de un producto o una tarea proponiendo un plan ordenado de acciones, seleccionar los materiales y evaluar el proceso y la calidad del resultado con ayuda de guías para la observación.</p>	<p>CAA SIEE</p>
	<p>BL1.8. Mostrar empatía y comprender las formas de vida y actuación de los seres humanos en la Prehistoria y la Antigüedad poniendo en valor sus logros que contribuyeron al progreso humano y la diversidad cultural que forman parte de nuestro patrimonio histórico-artístico y cuestionar las situaciones en las que determinados grupos sufrían las consecuencias de las desigualdades sociales.</p>	<p>CSC CEC</p>

Bloque 2: EL MUNDO EN QUE VIVIMOS Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>El problema de representar la esfericidad de la Tierra en un plano: las proyecciones cartográficas. Y mapas como medio de solución. Interpretación de imágenes de paisajes. Variables meteorológicas: temperatura, precipitación, nubosidad, insolación y viento. Uso de mapas de tiempo para hacer previsiones. Factores del clima: latitud, altitud, continentalidad. Situación de las grandes región climáticas: cálidas, templadas y frías. Diferenciar tiempo y clima. Localización de los principales ríos en la península Ibérica. Océano y mares que rodean la península Ibérica y las Islas Canarias. Tramos de un río: cabecera, curso medio y desembocadura. Características de los tramos de un río: caudal y pendiente Noción de erosión y sedimentación. Playa, acantilado, cabo, golfo, delta, estuario Biomas: desiertos, selvas tropicales, sabana, bosques templados, estepa, tundra, y taiga. Actividades económicas: turismo, transporte, obtención de energía.</p>	<p>BL2.1. Reconocer las distorsiones que tiene todo mapa al tratar de representar la esfericidad de la Tierra y cómo ello condiciona nuestra visión sesgada del mundo.</p>	<p>CMCT CAA</p>
	<p>BL2.2. Utilizar diversas variables meteorológicas para describir el tiempo local y de otros lugares mediante el uso de mapas de tiempo o la lectura de la información meteorológica de la prensa o de espacios televisivos dedicados a la predicción meteorológica tratando de establecer alguna conexión entre el tipo de tiempo y la región climática donde se da.</p>	<p>CMCT CAA</p>
	<p>BL2.3. Describir la distribución de las grandes zonas climática a escala planetaria haciendo referencia al papel que desempeñan los diversos factores del clima, especialmente la latitud, y relacionando dicha distribución con la variedad de los principales biomas con la ayuda de mapas de diversa escala y fotografías que representen sus principales características y utilizando en la descripción el término “clima” diferenciándolo de “tiempo” de modo adecuado.</p>	<p>CMCT CAA</p>
	<p>BL2.4. Reconocer y nombrar en un mapa físico la distribución de las masas de agua de la península Ibérica, nombrando los ríos principales y situándolos en un mapa físico de la península Ibérica, e identificando los tramos de un río y sus características en cuanto a caudal y pendiente a partir de la observación directa, infografías o fotografías aéreas.</p>	<p>CMCT CAA</p>
	<p>BL2.5. Describir y comparar diversos paisajes costeros y de interior de la Península Ibérica e identificar los cambios que han experimentado como resultado de procesos naturales (erosión y sedimentación) y la acción humana a partir del análisis de imágenes aéreas o digitales obtenidas en distintos momentos.</p>	<p>CCLI CMCT CAA</p>

Bloque 3: VIVIR EN SOCIEDAD Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Derechos, libertades y deberes básicos que configuran la ciudadanía. Sistema político español: Gobierno, Cortes Generales y Tribunales. Instituciones europeas y sus funciones: Comisión Europea,</p>	<p>BL3.1. Identificar el ejercicio o la vulneración de algunos de las libertades, derechos y deberes que emanan de la Constitución española y del Estatuto de Autonomía a partir de experiencias</p>	<p>CSC</p>

<p>Parlamento europeo, Consejo de ministros y Tribunal de justicia</p> <p>Estructura territorial del estado español: comunidades autónomas, provincias, ayuntamientos. Competencias en el ámbito de los servicios públicos y protección ambiental.</p> <p>Evolución demográfica. Población absoluta. Factores de la natalidad y la mortalidad.</p> <p>Movimientos migratorios. Procesos de integración y cohesión social. Diversidad cultural.</p> <p>Factores de localización industrial. Materias primas y fuentes de energía</p> <p>Empresas locales, nacionales y multinacionales.</p> <p>Fases del proceso productivo.</p> <p>Señales de tráfico de prohibición e informativas. Respeto de las normas de tráfico como peatón.</p>	<p>próximas o de hechos recogidos en los medios de comunicación.</p>	
	<p>BL3.2. Describir y situar en un mapa la organización territorial del Estado español derivada de la Constitución: comunidades autónomas, provincias y municipios y sus principales competencias desde el punto de vista de los servicios básicos al ciudadano.</p>	CSC
	<p>BL3.3. Comparar la estructura organizativa derivada de la división de poderes de la UE con la de España.</p>	CSC
	<p>BL3.4. Comparar la evolución demográfica de varios países o regiones señalando los factores de la natalidad y mortalidad que intervienen para explicar las diferencias y similitudes.</p>	CSC
	<p>BL3.5. Reconocer cómo la llegada a un nuevo país afecta a los inmigrantes en aspectos como el aprendizaje de una nueva lengua y costumbres, el cambio de empleo o de estatus social o el sentimiento de ser acogido o rechazado y cómo ello está relacionado con la cohesión social.</p>	CSC
	<p>BL3.6. Localizar la producción de algunos bienes que consumimos haciendo referencia a factores climáticos y a los recursos minerales del suelo y el subsuelo de la región donde han sido producidos o elaborados.</p>	CSC
	<p>BL3.7. Diferenciar entre aquellas empresas que operan en el ámbito local o nacional de las multinacionales que lo hacen en distintos países dividiendo el proceso productivo en distintas localizaciones para obtener el mayor beneficio.</p>	CSC
	<p>BL3.8. Distinguir diferentes señales de tráfico clasificándolas según sus características y el tipo de actuaciones que implican en sus desplazamientos habituales.</p>	CSC

Bloque 4: LAS HUELLAS DEL TIEMPO Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>El tiempo y su medida: periodos cronológicos (año, siglo, milenio), formas convencionales de datación, grandes edades de la historia. Nociones de cambio, causa, consecuencia, empatía, duración y simultaneidad, evidencia e interpretación histórica.</p> <p>La Península Ibérica en la Prehistoria y en la Edad Antigua: Las sociedades de cazadores y recolectores, las sociedades agrarias, las primeras ciudades y estados. La difusión de la cultura griega. La romanización.</p> <p>Uso como fuentes de objetos, obras de arte, monumentos históricos, imágenes y otras fuentes basadas en recursos digitales y, especialmente, las de carácter arqueológico.</p>	<p>BL4.1. Ordenar cronológicamente y representar la información sobre hechos históricos relevantes de la prehistoria como el paso de las sociedades de cazadores y recolectores a la de agricultores y ganaderos y de la antigüedad como la difusión de la cultura griega o la romanización a partir de diversas fuentes y utilizar convencionalismos cronológicos de manera apropiada para describir o narrar hechos de estos períodos, identificando su sucesiones, su simultaneidad y su duración.</p>	CSC
	<p>BL4.2. Describir algunos procesos y hechos históricos de la Prehistoria y Antigüedad que tuvieron lugar en a la península Ibérica y otras partes del mundo, identificando las características de las sociedades estudiadas (formas de vida, organización social y política, cultura) y reconociendo la importancia de cambios como la invención y difusión de la agricultura, de la escritura, la creciente diferenciación social, el surgimiento de formas de organización política o la romanización.</p>	CSC
	<p>BL4.3. Seleccionar información relevante sobre hechos de la Prehistoria y de la Antigüedad y hacer deducciones sencillas sobre aspectos como el uso de ciertos objetos y tecnologías, la organización social y política, sus medios de subsistencia o las producciones artísticas mediante mapas históricos, reproducciones de obras de arte, restos arqueológicos, la visita a museos, conjuntos monumentales o edificios singulares y asumir la dificultad de su interpretación.</p>	CSC CCLI CD CAA CEC

Curso 5º

Bloque 1: CONTENIDOS COMUNES Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Iniciación al método científico y su aplicación a las Ciencias Sociales: Planificación de la indagación, búsqueda, registro y organización de la información procedente de diversas fuentes primarias y secundarias, incluidas obras de arte, uso de medios digitales para facilitar el análisis de datos, consideración del significado de los</p>	<p>BL1.1. Planificar una indagación a partir de preguntas en las que con la guía del docente se relacionen diversos hechos sociales de la Edad media y de la Edad Moderna o que impliquen la interacción entre las dinámicas del medio natural y la acción humana referidas a España y la Comunitat Valenciana sugiriendo posibles fuentes de</p>	CMCT CAA

<p>hechos aportando datos, elaboración de textos expositivos para dar cuenta de las estrategias utilizadas para llegar a las conclusiones, citación de los hechos en los que se basan las conclusiones y uso de la terminología adecuada</p> <p>Participación cooperativa en tareas: Ser responsable del bienestar del grupo, participación en la planificación y toma de decisiones, escucha de las aportaciones ajenas y aceptación de otros puntos de vista, aportación de ideas propias constructivas, desarrollo de estrategias para resolver conflictos a través del diálogo, reconocimiento del trabajo ajeno, responsabilizarse del trabajo personal para alcanzar una meta colectiva. Tener Iniciativa</p> <p>Esforzarse. Constancia y hábitos de trabajo. Capacidad de concentración. Adaptación a los cambios. Resiliencia: superación de obstáculos y fracasos. Aprendizaje de forma autónoma. Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos. Búsqueda de orientación o ayuda cuando la necesita de forma precisa.</p> <p>Planificación, organización y gestión de proyectos individuales o colectivos. Establecer estrategias de supervisión. Seleccionar la información técnica y los materiales. Tomar decisiones y calibrar oportunidades y riesgos. Evaluar el proyecto y el producto con ayuda de guías. Mejorar el producto y el proceso tras la evaluación.</p> <p>Noción de diferencia cultural y discriminación</p> <p>Reconocimiento del enriquecimiento de nuestro patrimonio cultural por las contribuciones que hicieron nuestros antepasados.</p>	<p>información y normas de comportamiento adecuadas en el caso de las salidas o visitas a museos.</p>	
	<p>BL1.2. Obtener información de fuentes variadas y organizarla utilizando diversos procedimientos como la elaboración de esquemas, resúmenes o mapas conceptuales empleando algunas herramientas informáticas.</p>	<p>CCLI CMCT CD CAA</p>
	<p>BL1.3. Elaborar y utilizar gráficas, tablas, mapas temáticos, líneas de tiempo para representar la información, destacando algunas conclusiones sobre la base de los datos y señalando posibles discrepancias o regularidades en ellos.</p>	<p>CD CCLI CAA</p>
	<p>BL1.4. Elaborar un texto informativo basado en una planificación previa donde se indiquen los pasos seguidos y las conclusiones alcanzadas citando algunos hechos en las que se basan mediante la ayuda de TIC y utilizando una terminología conceptual adecuada</p>	<p>CCLI CD CAA</p>
	<p>BL1.5. Mostrar iniciativa para actuar de modo eficaz para desarrollar actividades conjuntas en la planificación, proponiendo ideas constructivas, escuchando las de los demás, animando la participación y el esfuerzo de cada uno para lograr objetivos comunes, reconociendo sus aportaciones, dialogando para superar discrepancias y fomentando el valor de la convivencia.</p>	<p>CSC CAA SIEE</p>
	<p>BL1.6. Interpretar las demandas de las tareas de aprendizaje, mantener la concentración y el esfuerzo mientras las realiza, adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, intentando resolver las dudas por sus propios medios haciéndose preguntas y buscando ayuda si la necesita.</p>	<p>CAA SIEE</p>
	<p>BL1.7. Planificar la realización de un producto o una tarea estableciendo metas, proponer un plan ordenado de acciones para alcanzarlas, seleccionar los materiales, modificarlo mientras se desarrolla, evaluar el proceso y la calidad del producto final con ayuda de guías para la observación.</p>	<p>CAA SIEE</p>
	<p>BL1.8. Reconocer la diversidad cultural como resultado de la evolución de las sociedades históricas y las aportaciones de las migraciones recientes y reconocer y considerar sus aportaciones como un gran enriquecimiento de nuestro patrimonio cultural y artístico, pero también plantearse cómo las diferencias culturales dieron lugar a situaciones de discriminación.</p>	<p>CSC CEC</p>

Bloque 2: EL MUNDO EN QUE VIVIMOS Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>El Universo y el Sistema Solar: Origen y cuerpos celestes.</p> <p>Tipos de mapas: planisferios, plano topográfico, mapa político, mapa físico. Uso de imágenes aéreas y digitales.</p> <p>Factores climáticos: latitud, altitud, continentalidad. Situar las regiones climáticas europeas en un mapa.</p> <p>Paisaje mediterráneo, oceánico, de montaña y subtropical. Clima y actividades humanas: agricultura y turismo.</p> <p>Nociones de vertiente hidrográfica y régimen fluvial y su relación con el clima. Infraestructuras hidráulicas: embalses, presas y azudes.</p> <p>Principales unidades del relieve de la península Ibérica.</p> <p>Paisajes agrarios y turísticos de España.</p> <p>Elementos del medio físico: suelo, relieve, clima (temperatura, precipitación e insolación) e hidrografía.</p> <p>Nociones de desarrollo sostenible y recurso. Contaminación.</p> <p>Escasez y agotamiento de recursos</p> <p>Actividades humanas: agricultura e industria, obtención de fuentes de energía y materias primas.</p>	<p>BL2.1. Describir el sistema Solar como parte del Universo identificando su origen y algunos de sus componentes así como su posición relativa a partir de representaciones virtuales.</p>	<p>CMCT CAA</p>
	<p>BL2.2. Describir las propiedades de algunos tipos de mapas, globos y sistemas de geolocalización populares según sus propósitos y funciones señalando algunas ventajas y algunas limitaciones.</p>	<p>CAA CD</p>
	<p>BL2.3. Aplicar la noción de factores climáticos para explicar la distribución de las áreas climática en España mediante mapas poniendo ejemplos de la influencia del clima en aspectos del paisaje relativos a la vegetación y sobre las actividades humanas.</p>	<p>CMCT CAA</p>
	<p>BL2.4. Relacionar el régimen de los ríos de la península Ibérica con los cambios estacionales, las características climáticas, el relieve y la construcción de infraestructuras y otras actividades humanas que afectan a su cuenca hidrográfica.</p>	<p>CMCT CSC CAA</p>
	<p>BL2.5. Describir, nombrar y situar en un mapa las principales unidades de relieve de la península Ibérica y relacionar su estructura con la labor transformadora de los ríos y sus vertientes hidrográficas y el mar a través de imágenes aéreas o digitales</p>	<p>CMCT CSC CAA</p>
	<p>BL2.6. Analizar algunos paisajes agrarios y turísticos de España como resultado de la acción humana sobre el suelo, el relieve, los recursos hídricos y algunos elementos del clima.</p>	<p>CMCT CSC CAA</p>

	BL2.7. Examinar algunos problemas ambientales relacionados con el desarrollo sostenible como el agotamiento, escasez o deterioro por contaminación de los recursos que se pueden obtener del suelo y el subsuelo especialmente las materias primas y el agua como resultado de las actividades humanas.	CMCT CSC CAA
--	---	--------------------

Bloque 3: VIVIR EN SOCIEDAD Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
Características de la población española y de la UE. Nociones de mortalidad infantil y esperanza de vida Envejecimiento de la población. Factores de la distribución de la población en España y la UE. Movimientos migratorio históricos: expulsiones de judíos y moriscos, colonización de América, migraciones europeas del siglo XIX. Localización de las principales regiones industriales españolas y europeas. El papel de la publicidad. Noción de recursos económicos, mano de obra y consumo	BL3.1. Describir, utilizando los términos apropiados, las características de la población española y de la UE y su evolución en el último siglo a partir de datos estadísticos señalando el papel desempeñado por la reducción de la mortalidad infantil y el aumento de la esperanza de vida en el envejecimiento de la población europea mediante el análisis de pirámides de población.	CSC
	BL3.2. Describir la distribución de la población en España y en Europa aportando posibles razones de la misma e identificar las regiones de mayor y menor densidad y la ubicación de las principales ciudades mediante el uso de mapas temáticos y fotografías obtenidas por satélite.	CSC
	BL3.3. Comparar diversos fenómenos migratorios históricos con los actuales relativos a España y la Unión Europea desde el punto de vista de las causas y la región de su origen y la de su destino como la emigración española y europea a América o la expulsión de los judíos y moriscos de los territorios de la Monarquía Hispánica.	CSC
	BL3.4. Localizar las regiones industriales españolas identificando el tipo de producción industrial y relacionarla con la distribución de la población en núcleos urbanos como fuente de mano de obra y de consumidores potenciales.	CSC
	BL3.5. Reconocer el papel de la publicidad como un medio para fomentar el consumo de bienes y servicios y la necesidad de saber evaluar los recursos económicos disponibles de la familia y planificar el gasto para evitar un consumo compulsivo.	CSC SIEE

Bloque 4: LAS HUELLAS DEL TIEMPO Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
El tiempo y su representación mediante líneas de tiempo. El tiempo y su medida: periodos cronológicos (siglo, milenio, año, grandes edades de la historia). Noción de cambios, continuidad, simultaneidad y duración, evidencia e interpretación histórica. La invasión musulmana y la creación de Al-Ándalus. Los reinos peninsulares en la Edad Media y su expansión. La formación del Reino de Valencia. La formación de la Monarquía Hispánica y su expansión en América y Europa. Uso de fuentes diversas como textos, fotografías, mapas, obras de arte, edificios históricos y otras fuentes basadas en recursos digitales. Aceptación de que un hecho puede tener varias interpretaciones. Noción de patrimonio histórico y herencia cultural. El papel de los museos.	BL4.1. Representar mediante líneas de tiempo la duración de hechos históricos relevantes de la Edad Media y Edad Moderna, situando las fechas en el siglo a que corresponden, datando los hechos históricos significativos que acotan las grandes etapas de la historia.	CSC
	BL4.2. Describir algunos procesos y hechos históricos de las sociedades medievales y modernas hispánicas identificando sus características relativas a la organización social, económica y política y sus rasgos culturales, reconociendo las causas de los cambios, sus consecuencias y la duración de los principales procesos históricos de dicho periodo.	CSC
	BL4.3. Utilizar fuentes diversas como textos, reproducciones de obras de arte, mapas históricos, exposiciones en los museos, edificios históricos para establecer hechos a partir de preguntas y deducciones sobre los cambios experimentados por las sociedades medievales y modernas considerando que el pasado puede representarse de diversas formas y en las que los museos desempeñan un papel fundamental para transmitir la herencia cultural del pasado.	CSC CCLI CD CAA CEC

Curso 6º

Bloque 1: CONTENIDOS COMUNES Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
Iniciación el método científico y su aplicación a las Ciencias Sociales: Planificar la indagación, búsqueda, registro y organización de la información procedente de diversas fuentes primarias y secundarias, incluidas obras de arte, uso de medios digitales para facilitar el análisis de datos. Consideración de la significancia de los hechos aportando datos, elaboración de textos expositivos y elementos	BL1.1. Planificar una indagación a partir de preguntas que abran una variedad de posibles relaciones entre diversos hechos sociales contemporáneos o que impliquen la interacción entre las dinámicas del medio natural y la acción humana en regiones de diferente escala y sugerir posibles fuentes y comportamientos adecuados en el caso de las salidas o visitas a museos o de carácter institucional .	CMCT CAA

<p>gráficos para dar cuenta de las estrategias utilizadas para llegar a las conclusiones, citación de los hechos en los que se basan las conclusiones y uso de la terminología adecuada</p> <p>Participación cooperativa en tareas: Ser responsable del bienestar del grupo, participación en la planificación, toma de decisiones y evaluación del grupo, escucha de las aportaciones ajenas y aceptación de otros puntos de vista, asunción de diversos roles, aportación de ideas propias constructivas, reconocimiento del trabajo ajeno, uso de estrategias para resolver conflictos a través del diálogo, fomento de los valores de la convivencia democrática, responsabilizarse del trabajo personal para alcanzar una meta colectiva. tener Iniciativa</p> <p>Esforzarse. Constancia y hábitos de trabajo. Capacidad de concentración. Regular la perseverancia, flexibilidad, control de la ansiedad e incertidumbre y capacidad de automotivación antes, durante y después del proceso de aprendizaje. Resiliencia: superación de obstáculos y fracasos. Aprendizaje de forma autónoma. Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos. Buscar orientación o ayuda cuando la necesita de forma precisa.</p> <p>Planificación, organización y gestión de proyectos individuales o colectivos. Establecimiento de estrategias de supervisión. Selección de la información técnica y los materiales. Toma de decisiones y cálculo de oportunidades y riesgos. Aportación de soluciones originales a los problemas. Transformación de ideas en acciones. Establecimiento de criterios para evaluar el proyecto y el producto con ayuda de guías. Reconocimiento de los propios errores y aprender de ellos. Mejora del producto y el proceso tras la evaluación.</p> <p>Noción de diversidad cultural, derechos y libertades.</p> <p>Reconocimiento del enriquecimiento de nuestro patrimonio cultural por las contribuciones que hicieron nuestros antepasados.</p>	<p>BL1.2. Obtener información de fuentes variadas en cuanto a su relación directa o indirecta con los hechos estudiados, valorando la pertinencia de su aportación informativa y la organiza y registra utilizando diversos procedimientos como la elaboración de esquemas, resúmenes, o mapas conceptuales utilizando algunas herramientas informáticas.</p>	<p>CCLI CMCT CD CAA</p>
	<p>BL1.3. Elaborar y utilizar gráficas, tablas, mapas temáticos, líneas de tiempo para representar la información, etiquetándolas con un título significativo y de una leyenda si fuera necesario y destacar algunas conclusiones sobre la base de los datos representados.</p>	<p>CSC CD CCLI CAA</p>
	<p>BL1.4. Exponer de forma ordenada los pasos seguidos en el proceso de indagación seguido y aportar las conclusiones basadas en hechos mediante textos y elementos gráficos (ejes cronológicos, gráficas o mapas) elaborados mediante el uso de las TIC y utilizando una terminología conceptual adecuada y muestra confianza en su trabajo.</p>	<p>CSC CCLI CD CAA</p>
	<p>BL1.5. Actuar de modo eficaz en el desarrollo de trabajos en grupo y con iniciativa participando en la planificación y evaluación de la tarea, responsabilizándose de su rol y de su esfuerzo para lograr metas comunes, animando a la participación de todos, haciendo aportaciones constructivas, reconociendo el trabajo ajeno, dialogando para superar discrepancias y destacando el valor de la convivencia.</p>	<p>CSC CAA SIEE</p>
	<p>BL1.6. Interpretar las demandas de las tareas de aprendizaje, mantener la concentración mientras las realiza, mostrar perseverancia y flexibilidad ante los retos y dificultades, esforzándose y manteniendo la calma y la motivación, intentando resolver las dudas por sus propios medios haciéndose preguntas y buscando ayuda si la necesita.</p>	<p>CAA SIEE</p>
	<p>BL1.7. Planificar la realización de un producto o una tarea estableciendo metas, proponer un plan ordenado de acciones para alcanzarlas, seleccionar los materiales y estimar el tiempo para cada paso, adaptándolo ante los cambios e imprevistos, evaluar el proceso y la calidad del producto final con ayuda de guías para la observación detallando las mejoras realizadas.</p>	<p>CAA SIEE</p>
	<p>BL1.8. Reconocer la diversidad cultural de las sociedades contemporáneas destacando los logros de la extensión de los derechos y libertades, contrastándolo con situaciones donde diversos grupos sociales se ha visto históricamente privados de ellos tanto en el ámbito de la Comunidad Valenciana como de España y la UE y cómo todo ello constituye un patrimonio de la ciudadanía europea.</p>	<p>CSC</p>

Bloque 2: EL MUNDO EN QUE VIVIMOS Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Representación cartográfica: Seleccionar mapas en función de la escala con un propósito dado. Interpretar imágenes y mapas como fuente de información sobre los paisajes y espacios geográficos.</p> <p>Distribución de climas: ecuatorial, tropical, mediterráneo, oceánico, continental, subtropical (Canarias), polar y de montaña. Identificación de los elementos que se representan en un climograma e interpretación de sus características. Interacción clima y actividades humanas.</p> <p>Noción de caudal y su relación con el clima.</p> <p>Distribución de los océanos, principales mares, ríos y lagos en Europa.</p> <p>Noción de relieve como condicionante de las redes de transporte y comunicaciones. Principales unidades del relieve de Europa y el mundo.</p> <p>Paisajes agropecuarios y turísticos de Europa. ones de cambio climático y equilibrio ambiental y efecto invernadero.</p>	<p>BL2.1. Seleccionar el tipo de mapa adecuado según el propósito teniendo en cuenta la escala y el contenido representado especialmente aquellos que representan el medio físico y sus componentes.</p>	<p>CMCT CAA</p>
	<p>BL2.2. Explicar la distribución de los principales tipos de climas de Europa haciendo referencia a los factores del clima e identificar sus características a partir de sus elementos (temperatura y precipitaciones mensuales) representados mediante climogramas, y poner ejemplos de su influencia en las actividades humanas especialmente referidas a la agricultura y el turismo.</p>	<p>CMCT CAA</p>
	<p>BL2.3. Reconocer en un mapa físico la distribución de las masas de agua en Europa, nombrando los principales océanos, mares y ríos y relacionar su caudal con el clima de la región donde se sitúa o de alguna de las que atraviesa.</p>	<p>CSC CMCT CAA</p>
	<p>BL2.4. Situar y nombrar en un mapa físico la distribución de las principales unidades de relieve a escala europea y global y reconocer su influencia en las actividades humanas como el transporte y las comunicaciones.</p>	<p>CSC CMCT CAA</p>

	<p>BL2.5. Comparar diversos paisajes europeos relacionando su variedad con el resultado de la interacción de las actividades humanas y los componentes del medio natural mediante el análisis de mapas temáticos y la observación de fotografías aéreas.</p>	<p>CSC CMCT CAA</p>
	<p>BL2.6. Analizar algunas de las manifestaciones del cambio climático como una consecuencia de la interacción de la actividad humana con el medio sugiriendo algunas posibles actuaciones para frenar dicho cambio.</p>	<p>CMCT CAA</p>

Bloque 3: VIVIR EN SOCIEDAD Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Elementos de la constitución española que configuran el régimen democrático: Monarquía parlamentaria, derechos y libertades, división de poderes y regulación de la participación ciudadana. Formas de gobierno: Democracia y dictadura. Estructura política y territorial del estado español: instituciones y funciones. Objetivos de la UE. El mercado único y el papel del euro. Ciudadanía europea: derechos y participación política. Características demográficas de los países desarrollados y subdesarrollados: natalidad, mortalidad, mortalidad infantil, esperanza de vida. Distribución de la población y riesgos naturales. Factores de los movimientos migratorios: económicos, políticos y ambientales. Distribución de las principales países productores y consumidores de materias primas y fuentes de energía en el ámbito mundial. Ventajas e inconveniente de los diversos medios de transporte. Clasificación de empresas según el tipo de producción: bienes de equipo, bienes de consumo, extracción de materias primas y fuentes de energía. Estrategias de publicidad.</p>	<p>BL3.1. Justificar la importancia del hecho de que la constitución española establezca derechos y libertades y regule la participación ciudadana para que el régimen político tenga un carácter democrático y no dictatorial.</p>	<p>CSC</p>
	<p>BL3.2. Representar gráficamente la estructura política y territorial del estado español identificando sus principales instituciones y sus funciones.</p>	<p>CSC</p>
	<p>BL3.3. Reconocer aquellos aspectos que hacen de la Unión Europea un espacio cultural dentro de su diversidad, con una ciudadanía europea, unas políticas de cohesión social y un mercado único.</p>	<p>CSC</p>
	<p>BL3.4. Comparar las características demográficas de países distintos en cuanto a su nivel de desarrollo y sus consecuencias relativas al crecimiento de la población y su estructura demográfica mediante el uso de tablas estadísticas y pirámides de población.</p>	<p>CSC</p>
	<p>BL3.5. Explicar por qué los seres humanos, a veces, deciden vivir en lugares donde el medio ambiente (escasez de recursos, exposición a fenómenos naturales extremos) o el entorno social son desfavorables.</p>	<p>CSC CMCT</p>
	<p>BL3.6. Relacionar algunas migraciones actuales con las consecuencias del cambio climático sugiriendo las consecuencias sobre los territorios de destino (conflictos por el acceso a recursos básicos, superpoblación) mediante el uso de mapas y textos periodísticos como fuentes de información.</p>	<p>CSC CMCT</p>
	<p>BL3.7. Relacionar la desigual distribución de los países productores de las principales materias primas y fuentes de energía y los países que las consumen con la creación de redes de transporte describiendo sus características en relación con el tipo de productos que se transportan (líquidos o sólidos, voluminosos o ligeros) y la distancia entre el lugar de producción y el de consumo a partir de mapas temáticos</p>	<p>CSC</p>
	<p>BL3.8. Diferenciar entre las empresas dedicadas a la extracción y producción de materias primas y fuentes de energía de aquellas dedicadas a la producción de bienes de equipo y bienes de consumo.</p>	<p>CSC</p>
	<p>BL3.9. Identificar a través de la observación de la publicidad emitida en los medios de comunicación al destinatario del producto o servicio y el sesgo de la información para destacar sus cualidades, reconociendo que ello afecta a sus decisión de compra y, por tanto, ser consciente de que ser crítico con la publicidad es una condición para un consumo responsable.</p>	<p>CSC SIEE</p>

Bloque 4: LAS HUELLAS DEL TIEMPO Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>El tiempo y su representación mediante varias líneas de tiempo. El tiempo y su medida: periodos cronológicos. Noción de cambios, continuidad, simultaneidad y duración, evidencia. Las sociedades del Antiguo Régimen y la revolución liberal. La modernización social y económica de España. La dictadura del general Franco. La transición a la democracia. Utilización de fuentes diversas como textos, fotografías, mapas, obras de arte, edificios históricos, documentos audiovisuales, procedentes de los medios de comunicación y otras fuentes basadas</p>	<p>BL4.1. Representar en un eje cronológico o en varios diferentes acontecimientos o procesos históricos relevantes de la Edad Contemporánea para distinguir entre diversos tipos de cambio (más rápidos, de mayor o menor duración, de carácter económico, cultural o político) y mostrar cómo se relacionan entre sí.</p>	<p>CSC</p>
	<p>BL4.2. Analizar los principales cambios y continuidades experimentados por la sociedad española contemporánea, distinguiendo entre causas y consecuencias, relacionándolas y reconociendo que en un hecho histórico pueden converger varias causas y varias consecuencias y la necesidad de conocer los motivos</p>	<p>CSC</p>

<p>en recursos digitales. Razones de la diversidad de interpretaciones</p>	<p>de las acciones humanas que están detrás de los hechos y procesos históricos, situándolos cronológicamente en relación con otros similares ocurridos en otras partes del mundo.</p> <p>BL4.3. Seleccionar tipos de fuentes apropiadas para estudiar las sociedades contemporáneas, incorporando el uso de los medios de comunicación y otras fuentes primarias, además de aquellas obtenidas a través de medios informáticos o la visita a museos para poder integrar dicha información en la explicación de los hechos, diferenciando tales hechos de los puntos de vista que manifiestan algunas fuentes y dar alguna razón de porqué pueden diferir las interpretaciones o representaciones de un mismo hecho.</p>	<p>CSC CCLI CD CAA</p>
--	--	------------------------------------

ÀREA LENGUA CASTELLANA Y LITERATURA

INTRODUCCIÓN

La estructuración del pensamiento del ser humano y, en consecuencia, la construcción del conocimiento, se realiza a través del lenguaje, por lo tanto, la capacidad de comprender y de expresarse resulta necesaria en cualquier proceso de aprendizaje. Ambas capacidades se articulan en los procesos de comprensión, expresión e interacción oral, por un lado, y de comprensión, expresión e interacción escrita, por otro.

El objetivo principal de la asignatura de Lengua Castellana y Literatura a lo largo de la etapa de la Educación Primaria es el desarrollo de la competencia comunicativa del alumnado entendida en todas sus vertientes: pragmática, lingüística, sociolingüística y literaria. Así, por una parte, debe aportar herramientas y conocimientos necesarios para desenvolverse satisfactoriamente en cualquier situación comunicativa de la vida académica, familiar y social propia de su edad y, por otra, debe servir como base para el afianzamiento de la competencia comunicativa necesaria en todos los ámbitos de la vida adulta y propia de estudios superiores.

Para ello se debe propiciar el desarrollo de las destrezas básicas en el uso de la lengua: escuchar, hablar, leer, escribir e interactuar, de forma integrada. La adquisición de estas destrezas comunicativas solo puede conseguirse a través de la práctica en la comprensión y la expresión de distintas clases de textos y de la reflexión sobre ellos, teniendo presente que esta no debe organizarse en torno a saberes disciplinares estancos y descontextualizados que prolongan la separación entre la reflexión lingüística y el uso de la lengua, o entre la reflexión literaria y el placer de leer, sino que deben ajustarse a la realidad cambiante de un individuo que vive inmerso en una sociedad digital y que es capaz de buscar información de manera inmediata a través de las tecnologías de la información y la comunicación. Además se debe aprovechar el uso académico y social de la lengua que se realiza en el resto de asignaturas.

Los elementos curriculares de Lengua Castellana y Literatura se vinculan de forma creciente y graduada a lo largo de toda la etapa. Esta progresión también está presente en la autonomía del alumnado en la comprensión y la expresión lingüística. Se pretende consolidar un proceso de adquisición acumulativa de las destrezas, de manera que todo lo aprendido en cada nivel sea necesario para continuar el proceso de consolidación de aprendizajes en el siguiente. Además, el enfoque comunicativo permite que los aprendizajes se articulen alrededor del uso social de la lengua en diferentes ámbitos: privados y públicos, familiares, sociales y escolares. Así la lengua es, al mismo tiempo, objeto e instrumento de aprendizaje.

La organización en bloques de contenido no pretende jerarquizar los aprendizajes, sino que responde a las destrezas básicas que debe manejar un alumno para ampliar progresivamente su capacidad de comprensión, expresión e interacción oral y escrita, así como su educación literaria.

La forma de hablar y de escuchar de una persona determina la percepción que los demás tienen de ella. Es por lo tanto imprescindible dotar al alumnado de estrategias que favorezcan un correcto aprendizaje de esta dimensión oral de la competencia comunicativa y que le asegure un manejo efectivo de las situaciones de comunicación en los ámbitos personal, social, académico y profesional a lo largo de su vida. Con el “Bloque 1. Comunicación oral: escuchar y hablar” se busca que el alumnado adquiriera las habilidades necesarias para comunicar con precisión sus propias ideas, realizar discursos cada vez más elaborados de acuerdo a una situación comunicativa, escuchar de forma activa e interpretar de manera correcta las ideas de los demás. Las propuestas metodológicas de este bloque van dirigidas a mejorar la gestión de las relaciones sociales a través del diálogo en equipo y a perfeccionar la planificación, exposición y argumentación de los propios discursos orales y van desde el análisis de discursos y debates audiovisuales hasta la evaluación de discursos propios y ajenos, grabados y proyectados. Las prácticas orales, como exposiciones o debates, deben formar parte de la actividad cotidiana del aula en todas las asignaturas del currículo.

La lectura y la escritura son los instrumentos a través de los cuales se ponen en marcha algunos procesos cognitivos básicos que nos ayudan a acceder al conocimiento del mundo, de los demás y de uno mismo y, por tanto, desempeñan un papel fundamental como herramientas de adquisición de nuevos aprendizajes a lo largo de la vida.

Con el “Bloque 2. Comunicación escrita: leer” se persigue que el alumnado sea capaz de entender textos de distinto grado de complejidad y de géneros diversos. El aprendizaje formal de la lectura, que se lleva a cabo en las situaciones de interacción que ofrece la institución educativa tanto a nivel de aula como de centro, consistirá en la adquisición de estrategias que permitan el desarrollo de la competencia lectora en cualquier disciplina, la cual implica una serie de procesos cognitivos que permiten la construcción del significado de aquello que se lee, entre los que destacan: localizar y obtener información relevante, realizar inferencias directas, es decir, deducir información nueva e ideas no expresamente indicadas en el texto pero sí claramente implícitas, analizar, interpretar y evaluar tanto el contenido del texto como su forma y estructura. La enseñanza de la lectura es un proceso largo y más complejo actualmente, que no concluye con la asimilación de las convenciones del código escrito, sino que es permanente y en progresión ascendente de todo tipo de textos y en todo tipo de soportes, ya sean impresos o digitales. Comprender un texto implica poner en marcha una serie de estrategias de lectura que deben practicarse en el aula y proyectarse en todas las esferas de la vida y en todo tipo de lectura: leer para obtener información, leer para incrementar el conocimiento de la lengua, leer por placer, etc. Muchas de las acciones que se desarrollan en torno a la competencia lectora se pueden canalizar a través del Plan de Lectura del centro, el cual es una línea de trabajo que abarca objetivos, metodologías y estrategias para promover el fomento de la lectura y la mejora de la competencia lectora en todas las áreas curriculares y que favorece, asimismo, la adquisición de competencias clave. La participación del alumnado en acciones del Plan de Lectura, especialmente las referentes a dinamización y animación lectoras, supondrá un desarrollo progresivo de su autonomía a la hora de construir su geografía lectora, lo que favorecerá su construcción personal. En este bloque también se incide en el uso, inicialmente guiado y posteriormente autónomo, de las bibliotecas de aula y de centro como parte del proceso que permite al alumnado alcanzar independencia en el manejo de los recursos documentales que ofrecen las bibliotecas municipales y públicas, tanto para satisfacer sus necesidades de aprendizaje y formativas, como las más personales respecto a la lectura por entretenimiento. La posibilidad de que al finalizar la educación primaria el alumnado se inicie, de manera dirigida, en el uso de bibliotecas virtuales, supone un paso fundamental en la adquisición de las competencias clave necesarias para que sepa desenvolverse en la sociedad de la información y del conocimiento que nos caracteriza.

Con el “Bloque 3. Comunicación escrita: escribir” se prepara al alumnado para que reconstruya las ideas explícitas e implícitas de un texto con el fin de elaborar su propio pensamiento crítico y creativo. También se debe conseguir que el alumnado construya sus propios textos integrando conocimientos obtenidos de diferentes fuentes y en soportes diversos. En ambos casos se deben activar estrategias específicas de tratamiento de la información. Además la enseñanza de los procesos de escritura, presentes en todas las asignaturas, pretende conseguir que el alumno tome conciencia de la misma como un procedimiento estructurado en cuatro partes: planificación del escrito, redacción a partir de borradores de escritura, revisión de borradores y, finalmente, elaboración del producto final.

Todos los seres humanos poseemos una capacidad innata para comunicarnos a través de elementos verbales o extra verbales que nos permiten interactuar con el mundo que nos rodea, con formas cada vez más complejas. El “Bloque 4. Conocimiento de la lengua” responde a la necesidad de reflexión sobre los mecanismos lingüísticos que regulan la comunicación y se aleja de la pretensión de utilizar los conocimientos lingüísticos como un fin en sí mismos para devolverles su funcionalidad original: servir de base para el uso correcto de la lengua. El conocimiento de la lengua dentro del aula de Educación Primaria se plantea como el aprendizaje progresivo y aplicado al uso de las habilidades lingüísticas, así como la construcción de competencias en los usos discursivos del lenguaje a partir del conocimiento y la reflexión necesarios para apropiarse de las reglas gramaticales y ortográficas, imprescindibles, para hablar, leer y escribir correctamente en todas las esferas de la vida. Este conocimiento progresivo se produce cuando el alumno percibe el uso de diferentes formas lingüísticas para diversas funciones y cuando analiza sus propias producciones y las de los que le rodean para comprenderlas, evaluarlas y, en su caso, corregirlas.

Los contenidos se estructuran en torno a cuatro ejes fundamentales: el primero es la observación reflexiva de la palabra, su uso y sus valores significativos y expresivos dentro de un discurso, de un texto y de una oración; el segundo se centra en las relaciones gramaticales que se establecen entre las palabras y los grupos de palabras dentro del texto; el tercero profundiza en las relaciones textuales que fundamentan el discurso; y el cuarto se centra en las variedades lingüísticas de la lengua. La reflexión metalingüística está integrada en la actividad verbal y en todos los niveles (discursivo, textual y oracional) e interviene en los procesos de aprendizaje de la lengua oral y la lengua escrita a través de las diferentes fases de producción (planificación, textualización y

revisión), lo que aportará al alumnado los mecanismos necesarios para el conocimiento activo y autónomo de su lengua a lo largo de la vida.

Este bloque tiene un carácter transversal a las destrezas lingüísticas recogidas en los bloques anteriores. Por esta razón se ha optado por incluir en este apartado los elementos curriculares relacionados con las habilidades de autorregulación, la planificación de tareas y el aprendizaje cooperativo, así como aquellos relacionados con la interacción en medios digitales.

El “Bloque 5. Educación Literaria” asume el objetivo de hacer del alumnado lectores implicados en un proceso de formación lectora que continúe a lo largo de toda la vida. Para eso es necesario alternar la lectura, comprensión e interpretación de obras literarias cercanas a sus gustos personales y a su madurez cognitiva con la de textos literarios que aporten el conocimiento básico sobre algunas obras representativas de nuestra literatura y de la literatura universal.

La reflexión literaria a través de la lectura, comprensión e interpretación de textos significativos favorece el conocimiento de las posibilidades expresivas de la lengua, desarrolla la capacidad crítica y creativa del alumnado, le da acceso al conocimiento de otras épocas y culturas y le enfrenta a situaciones que enriquecen su experiencia del mundo y favorecen el conocimiento de uno mismo.

La información y la interpretación de textos u obras no es unidireccional de profesor a alumno, sino que es este último el que debe adquirir, con progresiva autonomía, con la ayuda de modelos y la guía de los adultos, los recursos personales propios de un lector activo, capaz de ver en la obra literaria una ventana abierta a la realidad y a la fantasía y un espejo en el que tomar conciencia de sí mismo y del mundo que le rodea. Del mismo modo, esa toma de conciencia del mundo y de uno mismo se ve favorecida por la actividad lúdica y creativa del alumnado en la producción de textos personales de intención literaria.

En todos los bloques y durante toda la etapa, la evaluación se aplica tanto al producto final, elaborado de forma individual o en equipo cooperativo, como al proceso. Se evalúa y se enseña a evaluar los procesos de comprensión, expresión e interacción oral y escrita a partir de las producciones del alumnado con el objetivo de hacer explícitas las carencias y el progreso del alumnado y de que este, a su vez, sea capaz de reconocer sus dificultades para mejorarlas; la integración de las tecnologías en el aula debe favorecer el planteamiento integral de estas estrategias. Además el alumnado, necesita adquirir los mecanismos que le permita diferenciar y utilizar los diferentes géneros discursivos apropiados a cada contexto (familiar, personal, académico, social) en todas las asignaturas del currículo. Por otra parte, la revisión en equipo cooperativo debe introducirse como práctica habitual en estos casos para favorecer el aprendizaje autónomo, ya que el diálogo se configura como el medio mediante el que se asientan los conocimientos.

Desde el punto de vista metodológico la organización de los elementos curriculares de la asignatura de Lengua Castellana y Literatura se basa en el tratamiento integrado de las lenguas del currículo que responde a la concepción plurilingüe del sistema educativo valenciano en el que conviven dos lenguas cooficiales con, al menos, una lengua extranjera y todas ellas son a la vez objeto e instrumento de aprendizaje. En la presentación de los elementos curriculares de Lengua Castellana y Literatura se ha optado por el planteamiento de unos criterios de evaluación comunes a las dos lenguas cooficiales como medio para conseguir su dominio al final de la etapa. Se relacionan los contenidos comunes a las dos lenguas, que se pueden desarrollar y evaluar indistintamente desde cualquiera de ellas, y los contenidos que se consideran específicos de cada una. Esta presentación ayuda a planificar la elaboración de tareas y estrategias de aprendizaje que permitan realizar transferencias lingüísticas y prevenir o corregir las interferencias en función de cual sea la L1 o la L2 del centro, según la definición que figure en su proyecto lingüístico. Además se debe tener en cuenta que gran parte de los contenidos comunes son fácilmente transferibles a la lengua o lenguas extranjeras una vez que se ha consolidado el código oral o escrito.

Por otra parte, conviene plantear las actividades de aprendizaje partiendo de un enfoque comunicativo y situarlas en contextos y situaciones variados que incluyan interacciones y faciliten la participación e implicación del alumnado, de manera que éste adopte diferentes roles y mantenga un papel activo y progresivamente autónomo. Las habilidades y estrategias aprendidas se podrán aplicar a situaciones similares de la vida real.

La asignatura de Lengua Castellana y Literatura es básica para la adquisición de la Competencia lingüística. Además, las posibilidades de comunicación que plantean las TIC están presentes en elementos curriculares de todos los bloques (obtención, tratamiento y comunicación de la información), por tanto, mediante el aprendizaje de la lengua se contribuye a la adquisición de la Competencia digital. Por otra parte, las diferentes destrezas comunicativas se aplican a la obtención, tratamiento y comunicación de la información en diferentes ámbitos, pero especialmente en el escolar, con lo cual la asignatura de Lengua y Literatura Castellana contribuye en gran medida a la competencia de Aprender a aprender, mientras que el planteamiento de elaboración de productos lingüísticos y literarios, de manera individual o cooperativa, la sitúa claramente en el plano de las Competencias sociales y cívicas y permite que se estimule el Sentido de iniciativa y espíritu emprendedor. Finalmente, el estudio de las diversas variedades del castellano y de las lenguas habladas en España y el conocimiento de la propia literatura y de la literatura universal contribuyen al desarrollo de la Conciencia y las expresiones culturales.

En resumen, el eje del currículo de esta asignatura persigue la mejora de la competencia comunicativa del alumnado de manera que sean capaces de interactuar satisfactoriamente en todos los ámbitos que forman o van a formar parte de su vida. Esto exige una reflexión sobre el código lingüístico propio y los mecanismos de usos orales y escritos de cada lengua, las estrategias de comunicación comunes —y por lo tanto transferibles— a todas las lenguas que utilizan o pueden utilizar, y la capacidad de interpretar y valorar el mundo y de formar sus propias opiniones a través de la lectura crítica de las obras literarias más importantes de todos los tiempos.

Contenidos y criterios de evaluación del área Lengua Castellana y Literatura

Curso 1º

Bloque 1: COMUNICACIÓN ORAL: HABLAR Y ESCUCHAR Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
CONTENIDOS COMUNES CON VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA Estrategias y normas de interacción oral aprendidas: respetar el turno de palabra, responder y preguntar para averiguar el significado de expresiones o palabras que no se comprenden y para pedir ayuda. Utilización de estrategias de comprensión de los mensajes orales: atención, retención, anticipación del contenido y de la situación mediante el contexto verbal y no verbal, reconocimiento del sentido global. Orden lógico de los textos orales descriptivos y narrativos. Recursos de la expresión oral: pausas, volumen, entonación. Importancia de la mejora en expresión oral. CONTENIDOS ESPECÍFICOS Situaciones de comunicación, dirigidas o espontáneas: asambleas, diálogos, conversaciones, simulaciones y juegos de rol que representen saludos y presentaciones. Intervención en situaciones dirigidas respondiendo a preguntas para proponer temas y expresar la capacidad, el gusto, la preferencia, la opinión, el acuerdo o desacuerdo. Comprensión de textos orales con finalidad didáctica o de uso	BL1.1. Participar en diálogos y conversaciones guardando el turno de palabra, expresando sus gustos y experiencias y respondiendo a estímulos para participar en la comunicación.	CCLI CSC SIEE
	BL1.2. Captar el sentido global de la información verbal y no verbal de textos orales próximos a su experiencia resumiendo oralmente el contenido.	CCLI CAA
	BL1.3. Producir, a partir de modelos, textos orales de los géneros más habituales del nivel educativo siguiendo un orden lógico, utilizando un vocabulario, tono de voz y pronunciación adecuados.	CCLI CAA
	BL1.4. Memorizar y reproducir, a partir de modelos, textos orales de los géneros más habituales del nivel educativo, aplicando con creatividad las estrategias de expresión oral adecuadas.	CCLI CAA
	BL1.5. Interpretar textos orales próximos a su experiencia procedentes de los medios de comunicación utilizando las estrategias de comprensión del nivel educativo, resumiendo su contenido.	CCLI CD CSC

<p>cotidiano.</p> <p>Información personal básica.</p> <p>Expresión y producción de textos orales literarios y no literarios: narrativos: cuentos populares, adivinanzas, experiencias personales; descriptivos: descripciones sencillas de personas, animales y cosas; expositivos: solicitud y aportación de información; formulación de preguntas, utilización de formulas de cortesía, conversaciones telefónicas, breves exposiciones de conocimiento; instructivos: instrucciones, avisos, notas, recetas; argumentativos: refranes, etc.</p> <p>Expresión de mensajes verbales y no verbales.</p> <p>Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio.</p> <p>Memorización de poemas, trabalenguas, adivinanzas y retahílas próximos a sus intereses y experiencias.</p> <p>Reproducción de instrucciones sencillas escuchadas manteniendo su orden cronológico.</p> <p>Comprensión de textos orales procedentes de la televisión como instrumento para el aprendizaje y para obtener información general sobre hechos y acontecimientos próximos a su experiencia.</p> <p>Expresión de gustos.</p>	
---	--

Bloque 2: COMUNICACIÓN ESCRITA: LEER Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA</p> <p>Introducción guiada al uso de estrategias básicas para la comprensión lectora: antes de la lectura anticipando hipótesis a través de información paratextual (título e ilustraciones); durante la lectura (comprobando hipótesis y releendo si falla la comprensión); y después de la lectura (percibiendo el sentido global del texto, corroborando las hipótesis formuladas anteriormente, resumiendo y realizando una valoración personal).</p> <p>Iniciación a la selección guiada de lecturas personales cercanas a sus intereses como fuente de disfrute.</p> <p>Obtención de información de manera guiada mediante herramientas digitales de búsqueda, visualización y reproducción multimedia (navegadores web, visualizadores de documentos, reproductores multimedia, etc.) con dispositivos TIC.</p> <p>Utilización de manera guiada de las bibliotecas de aula y centro para seleccionar lecturas personales.</p> <p>Reconocimiento de los espacios funcionales de las bibliotecas de aula y de centro y de las pautas básicas de organización de las mismas.</p> <p>Iniciación al conocimiento y respeto de las normas de funcionamiento de las bibliotecas para un uso responsable de las mismas.</p> <p>Participación en acciones contempladas en el Plan lector del centro referidas a la comprensión y la dinamización lectora (cuentacuentos, apadrinamiento lector, conmemoraciones, maletas viajeras, etc.).</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Lectura de textos próximos a la experiencia infantil en distintos soportes (impresos y digitales) iniciándose progresivamente en las convenciones del código escrito.</p> <p>Lectura de textos que contengan juegos sencillos con el lenguaje, tanto populares como cultos: adivinanzas, refranes, trabalenguas, chistes, normas de juego, etc., donde se ejercite la pronunciación.</p> <p>Lectura de textos impresos y digitales, tanto del ámbito escolar como de la vida cotidiana: horarios, carteles, avisos, normas sencillas, felicitaciones, invitaciones, postales, agenda escolar, etc.</p>	<p>BL2.1. Leer en voz alta para conseguir una progresiva corrección en la correspondencia entre fonemas y grafías, adecuándose al formato y a la estructura textual.</p> <p>BL2.2. Interpretar, de forma guiada a través de la reflexión y diálogo, textos próximos a su experiencia, anticipando hipótesis a través del título y las ilustraciones, captando el sentido global del texto y resumiendo oralmente su contenido.</p> <p>BL2.3. Leer en medios digitales para buscar y seleccionar información y utilizarla en las tareas de aprendizaje siguiendo indicaciones del adulto.</p> <p>BL2.4. Utilizar de manera guiada las bibliotecas de aula y centro, haciendo un uso responsable de las mismas, para seleccionar lecturas personales, reconocer los distintos espacios funcionales y sus pautas básicas de organización.</p> <p>BL2.5. Participar con progresiva autonomía en acciones del Plan lector del centro como cuentacuentos, apadrinamiento lector, conmemoraciones, maletas viajeras, etc. para desarrollar tanto la competencia lectora como el hábito lector.</p>	<p>CCLI</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD</p> <p>CCLI CSC SIIE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>

Bloque 3: COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA</p> <p>Conocimiento y uso, a partir de modelos, de los elementos básicos (apoyo textual, silueta, variaciones tipográficas, presencia de ilustraciones, etc.) de los textos escritos de la vida cotidiana del aula cómo horarios, fecha, carteles, avisos, adivinanzas, refranes, trabalenguas, chistes, normas de juego u ortográficas sencillas, horarios, carteles, notas sencillas, felicitaciones, invitaciones, pies de foto, agenda escolar, etc.</p> <p>Planificación: definición del destinatario y la estructura en función del tipo de texto, para escribir textos narrativos, descriptivos y explicativos.</p>	<p>BL3.1. Planificar y escribir, de forma reflexiva y dialogada, mediante la observación de modelos y con la colaboración de sus compañeros, textos de los géneros más habituales del nivel educativo, redactando el borrador y siguiendo el orden lógico que el modelo propone.</p> <p>BL3.2. Participar de forma colectiva en el proceso de revisión de la corrección gramatical, ortográfica y formal de textos escritos del nivel educativo.</p> <p>BL3.3. Organizar, a partir de modelos, la información obtenida durante la escucha activa o la lectura guiada de fuentes</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p>

<p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS Escritura y reescritura, individual o colectiva siguiendo modelos, de textos con diferentes intenciones, tanto del ámbito escolar como del social, con una caligrafía, orden y limpieza adecuados y con un vocabulario en consonancia al nivel educativo. Redacción del borrador, evaluación y revisión del texto para mejorarlo con ayuda de guías (organizadores lógicos) y de los compañeros. Reescritura del producto final. Presentación de la información en papel o en soporte digital etiquetando imágenes o a través de textos cortos como avisos y notas. Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio. Memorización comprensiva de la información debidamente organizada.</p>	<p>preseleccionadas mediante listas, imágenes o dibujos para utilizarla en las tareas de aprendizaje.</p>
---	---

Bloque 4: CONOCIMIENTO DE LA LENGUA Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA Las palabras, elemento básico de la oración. Oración simple en textos orales y escritos. Colocación de palabras para formar oraciones simples. Identificación de las lenguas del entorno. Uso de las lenguas cooficiales de la Comunidad Valenciana. Actitud positiva ante los usos de las lenguas, evitando cualquier acto de discriminación. Perseverancia ante el esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos. Diseño de proyectos individuales o colectivos, planificación. Desarrollo de proyectos en equipo de forma guiada. Diálogo entre iguales bajo dirección. Buenas formas de conducta: se dirige al receptor con respeto, cuida su privacidad e intimidad.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS Reflexión gramatical y reconocimiento de las vocales y las consonantes. Asociación de grafema/fonema. Enunciado, palabra y sílaba. Clases de nombres: propios y comunes. Número: singular y plural. Género: masculino y femenino. Reglas básicas de ortografía aplicadas a palabras de uso habitual. Abecedario. Iniciación al orden alfabético. Palabras simples. Clasificación de palabras por orden alfabético. Uso de programas y aplicaciones educativas para la clasificación de palabras. Iniciación al uso de la interacción simple mediante herramientas de comunicación en tiempo real con dispositivos de las TIC (videoconferencia, mensajería instantánea, etc.) en situaciones de comunicación dirigidas.</p>	<p>BL4.1. Reconocer, de forma guiada, los elementos básicos del sistema lingüístico adecuados al nivel educativo para interpretar, elaborar y revisar textos de forma colectiva.</p> <p>BL4.2. Usar diccionarios de imágenes y juegos interactivos de clasificación de palabras para experimentar y descubrir el orden alfabético.</p> <p>BL4.3. Reconocer el concepto de oración para, diferenciar y construir oraciones, adecuadas al nivel, que mejoren las habilidades de comprensión y expresión orales y escritas.</p> <p>BL4.4. Reconocer, con ayuda de modelos, la diversidad lingüística en las producciones propias y ajenas, dentro y fuera del ámbito escolar.</p> <p>BL4.5. Esforzarse y mantener la atención mientras realiza una actividad sin abandonar cuando le cuesta realizarla.</p> <p>BL4.6. Participar en el proceso de planificación del desarrollo de un producto o una tarea, ordenar, con ayuda, los pasos a seguir y expresar sus opiniones sobre el proceso y el resultado.</p> <p>BL4.7. Participar en equipos de trabajo de forma guiada colaborando con los demás miembros del grupo para alcanzar metas comunes.</p> <p>BL4.8. Participar en conversaciones digitales, de forma guiada, utilizando herramientas de comunicación en tiempo real con dispositivos de las TIC, aplicando buenas formas de conducta.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CCLI CD CSC</p>

Bloque 5: EDUCACIÓN LITERARIA Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS Identificación en textos orales, sin referencias metaliterarias, de la rima y el ritmo como elementos distintivos de poemas y canciones y del narrador, los personajes, el espacio y el tiempo en cuentos u otros relatos breves, siempre que aparezcan de manera explícita. La comparación. Identificación de la comparación como recurso literario sencillo a través de la audición o la lectura dialógica de textos literarios. Escucha activa y lectura dialógica en el aula de obras de la tradición popular como fábulas y adivinanzas para obtener información sobre el entorno más próximo. Elaboración, a partir de modelos, de cuentos breves y poemas sencillos, de manera individual y colectiva aplicando recursos retóricos y métricos adecuados a la edad. Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio. Dramatización de fragmentos y diálogos de cuentos, poemas y otros</p>	<p>BL5.1. Identificar y nombrar con sus propias palabras las diferencias entre cuentos y otros relatos, poemas y canciones y sus elementos distintivos e identificar y captar el sentido de algunos recursos retóricos cuando aparecen en textos literarios mientras participa en actividades de lectura dialógica, audición colectiva, recitado y dramatización.</p> <p>BL5.2. Seleccionar la información, siguiendo indicaciones del adulto, sobre el entorno más próximo o la tradición cultural, a través de la lectura o audición colectiva de los textos literarios de los géneros y subgéneros adecuados al nivel educativo para ampliar sus conocimientos y utilizarla en las tareas de aprendizaje.</p> <p>BL5.3. Elaborar oralmente de forma colaborativa y a partir de modelos, cuentos breves y poemas sencillos, incluyendo recursos retóricos o métricos adecuados al nivel.</p>	<p>CCLI CEC</p> <p>CCLI CAA CEC</p> <p>CCLI CEC</p>

<p>textos breves dramatizables.</p> <p>Identificación y reproducción de sonidos diversos: onomatopeyas (<i>toc, toc, ¡hop!</i>, etc.); sonidos de animales (relincho, graznido, rugidos, maullidos, etc.).</p> <p>Adecuación del lenguaje a la representación dramática a través de la entonación, el ritmo y el volumen.</p> <p>Autoevaluación de las dramatizaciones propias y coevaluación de las dramatizaciones de los compañeros con la ayuda de instrumentos de evaluación sencillos.</p>	<p>BL5.4. Participar en producciones colectivas realizando dramatizaciones sencillas tales como diálogos de cuentos, imitación de personajes, poemas, etc. a través del juego y la experimentación.</p>	<p>CCLI CSC CEC</p>
--	---	-----------------------------

Curso 2º

Bloque 1: COMUNICACIÓN ORAL: HABLAR Y ESCUCHAR		Curso 2º	
Contenidos	Criterios de evaluación	CC	
<p>CONTENIDOS COMUNES CON VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA</p> <p>Estrategias y normas de interacción oral aprendidas: escuchar y respetar el turno de palabra, responder y preguntar para averiguar el significado de expresiones o palabras que no se comprenden y para pedir ayuda.</p> <p>Utilización de estrategias de comprensión de los mensajes orales: atención, retención, anticipación del contenido y de la situación mediante el contexto verbal y no verbal, identificación del sentido global.</p> <p>Orden lógico y cronológico de los textos narrativos. Orden lógico de los textos descriptivos.</p> <p>Recursos de la expresión oral: pausas, volumen, entonación, gestos.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Situaciones de comunicación, dirigidas o espontáneas: asambleas y conversaciones, simulaciones y juegos de rol que representen disculpas, agradecimientos e invitaciones.</p> <p>Uso de una expresión espontánea por propia iniciativa para expresar la capacidad, el gusto, la preferencia, la opinión y el acuerdo o desacuerdo.</p> <p>Comprensión de textos orales con finalidad didáctica o de uso cotidiano.</p> <p>Información personal y familiar básica.</p> <p>Identificación de palabras clave como estrategia de comprensión de los mensajes.</p> <p>Expresión y producción de textos orales literarios y no literarios: narrativos: cuentos populares, trabalenguas, adivinanzas, experiencias vividas; descriptivos: descripciones sencillas de personas, animales y cosas; expositivos: formulación de preguntas pertinentes sobre un tema, simulación de conversaciones telefónicas, exposición de hechos sobre temas conocidos y trabajados en clase; instructivos: reglas de juegos, indicaciones para llegar a un lugar, recetas; argumentativos: diseño de anuncios, expresión de preferencias; predictivos: formulación de hipótesis sobre el desenlace de cuentos, etc.</p> <p>Expresión oral de mensajes verbales y no verbales.</p> <p>Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio.</p> <p>Memorización y recitado de poemas, trabalenguas, adivinanzas, retahílas, etc.</p> <p>Uso de fórmulas iniciales y finales aprendidas al reproducir un cuento.</p> <p>Reproducción de instrucciones escuchadas manteniendo el orden lógico y cronológico.</p> <p>Comprensión de textos orales procedentes de la televisión como instrumento para el aprendizaje y para obtener información general sobre hechos y acontecimientos próximos a la experiencia infantil.</p> <p>Expresión de gustos y preferencias.</p>	<p>BL1.1. Participar en asambleas, conversaciones y diálogos escuchando, guardando el turno de palabra y expresando sus gustos y experiencias por propia iniciativa.</p> <p>BL1.2. Captar el sentido global y reconocer ideas principales de la información verbal y no verbal de textos orales próximos a su experiencia, resumiendo oralmente el contenido.</p> <p>BL1.3. Producir, a partir de modelos, textos orales, de los géneros más habituales del nivel educativo, manteniendo el orden lógico de los textos, evitando repeticiones innecesarias y utilizando un vocabulario, tono de voz y pronunciación adecuados.</p> <p>BL1.4. Memorizar y reproducir, a partir de modelos, textos orales de los géneros más habituales del nivel educativo, aplicando con creatividad las estrategias de expresión oral adecuadas.</p> <p>BL1.5. Interpretar textos orales próximos a su experiencia procedentes de los medios de comunicación utilizando las estrategias de comprensión del nivel educativo y resumiendo su contenido.</p>	<p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CSC</p>	

Bloque 2: COMUNICACIÓN ESCRITA: LEER		Curso 2º	
Contenidos	Criterios de evaluación	CC	
<p>CONTENIDOS COMUNES CON VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA</p> <p>Introducción al estudio de los elementos básicos de los textos narrativos (reconocimiento del argumento, identificación del escenario espacio-temporal y de los personajes principales).</p> <p>Introducción al estudio de los elementos básicos de los textos descriptivos y explicativos de temas diversos y adecuados a la edad.</p> <p>Introducción al estudio de textos multimodales sencillos, interpretando el mensaje a partir de la confluencia de textos, imágenes, gráficos, etc.</p>	<p>BL2.1. Leer en voz alta con pronunciación correcta y entonación y ritmo adecuados, textos próximos a su experiencia, propuestos por el adulto y de su propia elección, adecuándose al formato y a la estructura textual.</p> <p>BL2.2. Interpretar, de forma guiada a través de la reflexión y diálogo, textos próximos a su experiencia, anticipando y comprobando hipótesis a través del título y las ilustraciones, captando el sentido global del texto, realizando inferencias directas, destacando las ideas principales y resumiendo oralmente el</p>	<p>CCLI</p> <p>CCLI CAA</p>	

<p>Introducción progresiva al uso de estrategias para la comprensión lectora: antes de la lectura anticipando hipótesis a través de información paratextual (tipografía, etc.); durante la lectura (realizando inferencias directas a partir de sus conocimientos y experiencias previas); y después de la lectura (destacando la/s idea/s principal/es).</p> <p>Iniciación a la selección de lecturas personales cercanas a sus intereses de forma autónoma como fuente de disfrute.</p> <p>Iniciación a la construcción de conocimientos a partir de informaciones procedentes de diferentes fuentes documentales (libros, prensa, televisión, webs) acordes a su edad, etc.</p> <p>Obtención de información de manera guiada mediante herramientas digitales de búsqueda, visualización y reproducción multimedia (navegadores web, visualizadores de documentos, reproductores multimedia, etc.) en dispositivos TIC.</p> <p>Utilización de manera autónoma de las bibliotecas de aula e iniciación al uso de la biblioteca del centro para obtener información y seleccionar lecturas personales, haciendo uso del sistema de ordenación y clasificación de las mismas.</p> <p>Conocimiento y respeto de las normas de funcionamiento de las bibliotecas para un uso responsable de las mismas.</p> <p>Participación en acciones contempladas en el Plan lector del centro referidas a la comprensión y la dinamización lectora (presentación de novedades bibliográficas, encuentros con autores, etc.).</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Lectura de textos próximos a la experiencia infantil en distintos soportes (impresos, digitales y audiovisuales) eliminando el silabeo, con una correcta correspondencia entre fonemas y grafías, iniciándose progresivamente en la entonación adecuada (punto, coma, signos de admiración e interrogación).</p> <p>Lectura de textos que contengan juegos con el lenguaje, tanto populares como cultos: retahílas, sopas de letras sencillas, jeroglíficos, caligramas, fábulas, donde se ejercite la correcta pronunciación.</p> <p>Lectura de textos impresos y digitales, tanto del ámbito escolar como de la vida cotidiana: normas, hojas de instrucciones simples, definiciones simples, recetas, etc., así como de noticias sencillas en los medios de comunicación social.</p> <p>Aplicación de los elementos básicos de los textos narrativos, descriptivos y expositivos a la comprensión e interpretación de los mismos.</p>	<p>contenido.</p> <p>BL2.3. Leer en medios digitales para buscar y seleccionar de forma guiada información de fuentes preseleccionadas y utilizarla en las tareas de aprendizaje.</p> <p>BL2.4. Utilizar de manera autónoma la biblioteca de aula y de manera guiada la biblioteca de centro para obtener información y seleccionar lecturas personales, reconociendo y utilizando sus sistemas de ordenación y clasificación y respetando las normas de funcionamiento.</p> <p>BL2.5. Participar de forma responsable, a propuesta de los adultos, en acciones del Plan lector del centro como presentaciones de novedades bibliográficas, encuentros con autores, etc., para la mejora de la competencia lectora y para afianzar el hábito lector.</p>	<p>CCLI CD</p> <p>CCLI CSC SIIIE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>
---	--	--

Bloque 3: COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA</p> <p>Conocimiento y uso, a partir de modelos, de los elementos básicos (apoyo textual, silueta, variaciones tipográficas, presencia de ilustraciones, etc.) de los textos escritos que rigen la vida cotidiana del aula, como retahílas, jeroglíficos, caligramas, fábulas, definiciones simples y sopas de letras, hojas de instrucciones, recetas y noticias sencillas de los medios de comunicación social.</p> <p>Planificación: definición de la silueta y la organización de las ideas en el texto, para escribir textos narrativos, descriptivos y explicativos.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Escritura y reescritura, individual o colectiva, de textos con diferentes intenciones, tanto del ámbito escolar como del social, con una caligrafía, orden, limpieza adecuados y con un vocabulario en consonancia al nivel educativo.</p> <p>Redacción del borrador, evaluación y revisión del texto para mejorarlo con ayuda de guías (organizadores lógicos) y de los compañeros.</p> <p>Reescritura del producto final.</p> <p>Escritura de textos narrativos con elementos básicos como el argumento, el escenario espacio-temporal y los personajes principales.</p> <p>Escritura de los textos descriptivos y explicativos de temas diversos y adecuados a la edad.</p> <p>Organización de la información en papel en forma de listas, secuencias temporales, tablas e imágenes.</p> <p>Iniciación a la organización y representación del texto de forma creativa utilizando herramientas de edición de contenidos digitales que permiten incluir texto con formato carácter (fuente, tamaño, negrita, subrayado, cursiva, etc.).</p>	<p>BL3.1. Planificar y escribir de forma reflexiva y dialogada, mediante la observación de modelos y con la colaboración de sus compañeros, textos de los géneros más habituales del nivel educativo, redactando el borrador, manteniendo el orden lógico y evitando repeticiones innecesarias, con un vocabulario apropiado y utilizando los recursos lingüísticos adecuados.</p> <p>BL3.2. Participar de forma colectiva en el proceso de revisión de textos escritos, detectando errores, de forma reflexiva y dialogada, con ayuda de sus compañeros y presentarlos cuidando los aspectos formales y respetando las normas de corrección gramatical y ortográfica del nivel educativo.</p> <p>BL3.3. Utilizar, a partir de modelos, la escritura para organizar la información obtenida durante la escucha activa o la lectura reflexiva de fuentes preseleccionadas, mediante listas, tablas, secuencias temporales, imágenes y dibujos para utilizarla en las tareas de aprendizaje.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p>

Almacenamiento de la información digital aplicando un esquema de organización muy sencillo (archivos o carpetas en discos duros, etc). Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio. Memorización comprensiva de la información debidamente organizada.	
---	--

Bloque 4: CONOCIMIENTO DE LA LENGUA Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
CONTENIDOS COMUNES CON VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA Diferenciación entre significante y significado. Identificación del diccionario y de su función. Búsqueda del significado de palabras simples. Uso de programas y aplicaciones educativas para la adquisición de vocabulario. Tipos de oraciones: enunciativas (afirmativas y negativas), interrogativas y exclamativas. Identificación de las oraciones en un texto. Distinción de los párrafos de un texto. Identificación de las lenguas de España. Reconocimiento de las tradiciones populares en las lenguas cooficiales. Identificación de las diferencias básicas de las lenguas cooficiales. Conciencia de las variantes lingüísticas de las diferentes lenguas presentes en el contexto social y escolar. Actitud positiva ante los usos de las lenguas, evitando cualquier acto de discriminación. Perseverancia ante el esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Estrategias de aprendizaje cooperativo. Búsqueda de orientación o ayuda cuando la necesita. Diseño de proyectos individuales o colectivos, planificación. Organización de un proyecto con ayuda guiada. Desarrollo de proyectos en equipo de forma guiada. Cumplimiento de su parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros. Diálogo entre iguales bajo dirección. Buenas formas de conducta: guarda el turno de palabra, se dirige al receptor con respeto, cuida su privacidad e intimidad, etc. Identificación de conductas inadecuadas en el uso de las TIC. CONTENIDOS ESPECÍFICOS Nombre, adjetivo y verbo. Clases de nombres: individuales y colectivos. Adjetivos calificativos y determinativos (posesivos y numerales). Demostrativos. Pronombres personales. Tiempos verbales (presente, pasado y futuro). Reglas básicas de ortografía. Identificación de los signos de puntuación, interrogación y exclamación. Uso de las mayúsculas. Identificación de las estructuras básicas de la lengua en producciones orales y escritas. Aumentativos y diminutivos. Interacción e identificación del interlocutor mediante herramientas de comunicación en tiempo real con dispositivos de las TIC (videoconferencia, mensajería instantánea, etc.) en situaciones de comunicación dirigidas o espontáneas.	BL4.1. Reconocer, de forma guiada, los elementos básicos del sistema lingüístico adecuados al nivel educativo para interpretar, elaborar y revisar textos de forma colectiva. BL4.2. Utilizar, de forma guiada, el diccionario alfabético, y programas y aplicaciones educativas sencillas para identificar el significado del vocabulario utilizado en el proceso de interpretación, elaboración y revisión colectiva de textos. BL4.3. Identificar y reproducir diferentes tipos de oraciones adecuadas al nivel para, con ayuda de modelos, mejorar las habilidades de comprensión, expresión e interacción orales y escritas. BL4.4. Identificar las diferencias básicas de las lenguas cooficiales y sus tradiciones para reconocerlas en las producciones propias y ajenas, dentro y fuera del ámbito escolar. BL4.5. Seguir las instrucciones de las tareas de aprendizaje con atención y constancia sin abandonar cuando le cuesta realizarlas, pidiendo ayuda si la necesita. BL4.6. Participar en el proceso de planificación del desarrollo de un producto o una tarea, ordenar, con ayuda, los pasos a seguir, reconocer si los ha realizado correctamente y expresar sus opiniones sobre el resultado. BL4.7. Participar en equipos de trabajo realizando la parte de la tarea asignada, colaborando con los demás miembros del grupo para alcanzar metas comunes. BL4.8. Interactuar y compartir contenidos digitales de forma guiada utilizando herramientas de comunicación en tiempo real, adecuadas al nivel, con dispositivos de las TIC, aplicando buenas formas de conducta.	CCLI CAA CCLI CD CAA CCLI CAA CCLI CSC CAA SIEE CAA SIEE CSC CAA SIEE CCLI CD CSC

Bloque 5: EDUCACIÓN LITERARIA Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
CONTENIDOS ESPECÍFICOS Identificación, a través de la lectura y la audición en el ámbito escolar, sin referencias metaliterarias, de los elementos que riman o marcan el ritmo como rasgos distintivos de poemas y canciones y de las referencias al narrador, los personajes, el espacio y el tiempo en cuentos y otros relatos breves, siempre que aparezcan de manera explícita. Juegos de palabras. Identificación, a través de la lectura o la audición en el ámbito escolar, de juegos de palabras sencillos en textos literarios.	BL5.1. Identificar y nombrar, con sus propias palabras, los elementos que diferencian los textos literarios narrativos y poéticos y captar el sentido de algunos recursos retóricos cuando aparecen en textos literarios, mientras participa en actividades de lectura, audición colectiva, recitado y dramatización. BL5.2. Seleccionar información de fuentes preseleccionadas con ayuda de guías, sobre el entorno social o la tradición cultural, a través de la lectura o audición colectiva de los textos literarios de los géneros y subgéneros adecuados al nivel educativo para ampliar sus	CCLI CEC CCLI CAA CEC

<p>Escucha activa y lectura guiada, individual o dialógica, en el aula de obras de la tradición popular como cuentos, canciones o retahílas para obtener información sobre el entorno más próximo y la propia tradición cultural.</p> <p>Elaboración, a partir de modelos o con ayuda de guías, de textos narrativos breves orales o escritos, como relatos y poemas sencillos, utilizando recursos retóricos y métricos adecuados a la edad.</p> <p>Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio.</p> <p>Dramatización de fragmentos y diálogos de cuentos, poemas y otros textos breves dramatizables.</p> <p>Identificación del narrador y los personajes, así como los turnos de intervención en textos dramáticos.</p> <p>Interpretación de personajes representando acciones y/o gestos más definitorios de los mismos.</p> <p>Adecuación del lenguaje a la representación dramática a través de la entonación, el ritmo y el volumen.</p> <p>Autoevaluación de las dramatizaciones propias y coevaluación de las dramatizaciones de los compañeros con la ayuda de instrumentos de evaluación sencillos.</p>	<p>conocimientos y utilizarla, siguiendo indicaciones del adulto, en las tareas de aprendizaje.</p> <p>BL5.3. Elaborar, oralmente y por escrito, de forma colaborativa a partir de modelos, con sentido estético y creatividad, relatos breves y poemas sencillos con recursos retóricos y métricos adecuados al nivel.</p> <p>BL5.4. Participar en producciones colectivas realizando dramatizaciones sencillas de textos literarios como fragmentos y diálogos de cuentos, poemas, etc. y no literarios como conversaciones en situaciones cotidianas, usando una entonación, volumen y gestos adecuados a través del juego y la experimentación.</p>	<p>CCLI CEC SIEE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>
---	---	--

Curso 3º

Bloque 1: COMUNICACIÓN ORAL: HABLAR Y ESCUCHAR Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA</p> <p>Estrategias y normas de interacción oral aprendidas: escuchar atentamente y respetar las normas de cortesía además de las intervenciones, sentimientos y experiencias de los demás.</p> <p>Formulación de hipótesis sobre significados a partir del análisis de elementos significativos, lingüísticos y paralingüísticos (modulación y tono de la voz, gestualidad, lenguaje corporal y postural).</p> <p>Utilización de estrategias de comprensión de los mensajes orales: atención, retención, anticipación del contenido y de la situación mediante el contexto verbal y no verbal, identificación de ideas principales y secundarias y de la intención del hablante.</p> <p>Estructura de la entrevista.</p> <p>Introducción a la descripción detallada, orden espacial en las descripciones.</p> <p>Recursos de la expresión oral: pronunciación, entonación y ritmo; expresión facial, movimientos, tono de voz; mirar a los interlocutores.</p> <p>Uso de las diferentes estrategias de memoria visual y auditiva.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Situaciones de comunicación, dirigidas o espontáneas: asambleas, conversaciones y diálogos reales o simulados.</p> <p>Organización del discurso: exposición clara y ordenada manteniendo el tema para expresar la capacidad, el gusto, la preferencia, la opinión, el acuerdo o desacuerdo, el sentimiento.</p> <p>Utilización de recursos para controlar el proceso de comunicación (<i>¿puede repetir, por favor?, perdón, no entiendo</i>, etc.).</p> <p>Comprensión de textos orales literarios o no literarios con finalidad didáctica o de uso cotidiano.</p> <p>Información personal, familiar y del entorno próximo.</p> <p>Identificación de palabras clave como estrategia de comprensión de los mensajes.</p> <p>Expresión y producción de textos orales literarios y no literarios: narrativos: situaciones o experiencias personales, anécdotas, chistes, producción creativa de cuentos, trabalenguas, adivinanzas; descriptivos: descripciones de personas, animales objetos y lugares; expositivos: formulación de preguntas para entrevistas, introducción a la definición de conceptos, exposición de conocimientos trabajados en clase, etc.; instructivos: reglas de juegos, instrucciones para realizar trabajos manuales, recetas, etc.; argumentativos: discusiones, expresión y defensa de opiniones personales; predictivos: formulación de hipótesis sobre experimentos, consecuencias de comportamiento, etc.</p> <p>Expresión de mensajes verbales y no verbales.</p> <p>Identificación del uso de expresiones y valoraciones de carácter sexista.</p> <p>Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio.</p> <p>Memorización de textos orales con diferente finalidad (lúdica, de aprendizaje, etc.) como poemas, trabalenguas, adivinanzas, etc. y breves textos expositivos y descriptivos.</p> <p>Reproducción de textos breves y sencillos respetando la entonación,</p>	<p>BL1.1. Participar en conversaciones y asambleas y utilizar el diálogo para resolver conflictos interpersonales escuchando con atención, respetando el turno de palabra y las normas de cortesía, exponiendo ideas y opiniones, manteniendo el tema y ordenando el discurso con frases cortas y bien construidas.</p> <p>BL1.2. Captar el sentido global y reconocer ideas principales, secundarias y datos específicos de la información verbal y no verbal de textos orales próximos a su experiencia, resumiendo oralmente el contenido.</p> <p>BL1.3. Producir, de forma guiada, textos orales de los géneros más habituales del nivel educativo, respetando sus características formales y organizando el discurso con la entonación y la pronunciación adecuadas y utilizando el vocabulario pertinente y un lenguaje respetuoso.</p> <p>BL1.4. Memorizar y reproducir, de forma guiada, textos orales de los géneros más habituales del nivel educativo, previamente escuchados o leídos en diferentes formatos, aplicando con creatividad las estrategias de expresión oral adecuadas.</p> <p>BL1.5. Interpretar textos orales próximos a su experiencia procedentes de los medios de comunicación social, utilizando las estrategias de comprensión oral del nivel educativo, resumiendo su contenido e imitando, mediante el juego y la simulación, las estructuras y el lenguaje propio de estos textos.</p>	<p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CSC</p>

pausas, modulación de la voz, etc., en diálogos y fragmentos de cuentos, historias, etc.
 Identificación de los medios de comunicación social: radio, cine, publicidad, televisión, internet.
 Comprensión de textos orales procedentes de la televisión, la radio e internet como instrumento de aprendizaje y de acceso a informaciones sobre hechos y acontecimientos próximos a la experiencia y cercanos a su entorno e intereses.
 Expresión de opinión.
 Producción de textos orales propios de los medios de comunicación social, con especial incidencia en la noticia, mediante simulación para ofrecer y compartir información.

Bloque 2: COMUNICACIÓN ESCRITA: LEER Curso 3º

Contenidos	Criterios de evaluación	CC
CONTENIDOS COMUNES CON VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA Estudio y análisis de los elementos básicos de los textos narrativos (identificación del narrador o narradores, los personajes y el argumento) y aplicación de estos conocimientos a la comprensión e interpretación de los mismos. Estudio de los elementos básicos de los textos descriptivos (orden en la descripción) y expositivos (introducción y desarrollo del contenido, y apoyos gráficos y visuales). Estudio de textos multimodales sencillos, interpretando el mensaje a partir de la confluencia de textos, imágenes, gráficos, etc. Uso de estrategias básicas para la comprensión lectora: antes de la lectura, anticipando hipótesis a través de información paratextual (subtítulos, capítulos) y analizando la estructura básica del texto; durante la lectura, usando el diccionario, captando el sentido global del texto, e iniciándose en los sentidos figurados y significados no explícitos en los textos; y después de la lectura. Selección de lecturas personales cercanas a sus intereses de forma autónoma como fuente de disfrute. Construcción de conocimientos a partir de informaciones procedentes de diferentes fuentes documentales (libros, prensa, televisión, webs acordes a su edad, etc.) e iniciación en la búsqueda y localización dirigidas en enciclopedias, diccionarios y libros de divulgación para ampliar conocimientos. Uso, de manera guiada, de herramientas de búsqueda y visualización digital en dispositivos de las TIC para obtener información. Utilización de manera autónoma de las bibliotecas de aula y de centro para obtener información y seleccionar lecturas personales, haciendo uso del sistema de ordenación y clasificación de las mismas. Iniciación en la búsqueda de documentos a través de la utilización del programa de gestión de la biblioteca escolar. Conocimiento y respeto de las normas de funcionamiento de las bibliotecas para un uso responsable de las mismas. Participación en diferentes acciones contempladas en el Plan lector del centro referidas a la comprensión y la dinamización lectora, como debates con escritores, etc. CONTENIDOS ESPECÍFICOS Lectura de diferentes tipos de textos continuos e iniciación a los discontinuos, en distintos soportes (impresos, digitales y multimodales). Lectura de textos (impresos, digitales y multimodales), tanto del ámbito escolar como del social: leyendas, romances, anotaciones, anuncios, películas, cartas, noticias sencillas, etc., donde se ejercite la pronunciación. Lectura en voz alta con pronunciación correcta y entonación y ritmo adecuados, en función de los signos de puntuación. Aplicación de los elementos básicos de los textos narrativos, descriptivos y expositivos a la comprensión e interpretación de los mismos. Utilización de los conocimientos obtenidos a partir de informaciones procedentes de diferentes fuentes documentales en trabajos personales.	BL2.1. Leer, de forma guiada, adecuándose al formato y a la estructura textual, textos del ámbito escolar y social y elegir sus lecturas personales según sus gustos y preferencias. BL2.2. Interpretar de forma guiada a través de la reflexión y diálogo, textos próximos a su experiencia, anticipando y comprobando hipótesis a través del título, de subtítulos y de elementos icónicos, destacando ideas principales y secundarias, localizando información específica que dé respuesta a preguntas planteadas, realizando inferencias y resumiendo oralmente y por escrito el contenido. BL2.3. Leer en medios digitales para buscar, seleccionar y almacenar de forma guiada información de fuentes preseleccionadas y utilizarla en las tareas de aprendizaje. BL2.4. Utilizar de manera autónoma las bibliotecas de aula y de centro para obtener información y seleccionar lecturas personales y reconocer y utilizar de forma responsable sus espacios y sus sistemas de ordenación y clasificación respetando las normas de funcionamiento. BL2.5. Participar de forma responsable y a propuesta de los adultos en acciones del Plan lector del centro, como debates con escritores, para mejorar su competencia lectora y para afianzar el hábito lector.	CCLI CCLI CAA CCLI CD CCLI CSC SIIE CCLI CSC CEC

Bloque 3: COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR Curso 3º

Contenidos	Criterios de evaluación	CC
CONTENIDOS COMUNES CON VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA	BL3.1. Planificar y escribir, de forma reflexiva y dialogada, mediante la observación de modelos y con la colaboración de sus	CCLI CAA

<p>Conocimiento y uso guiado de los elementos básicos de textos (apoyo textual, silueta, variaciones tipográficas, presencia de ilustraciones, etc.) del ámbito escolar y social, como anotaciones, murales, definiciones, resúmenes, anuncios, noticias, cuentos, cartas, normas de juego u ortográficas, etc.</p> <p>Respeto a los otros en las producciones escritas, mediante el uso de un léxico adecuado.</p> <p>Planificación: inclusión de los recursos lingüísticos más adecuados, para escribir textos narrativos, descriptivos, explicativos y predictivos.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Escritura y reescritura, individual o colectiva, de textos con diferentes intenciones, tanto del ámbito escolar como del social.</p> <p>Uso del lenguaje no verbal en las producciones escritas.</p> <p>Aplicación de las normas ortográficas tanto en las producciones escritas propias como en dictados, entre otras técnicas, con el fin de consolidar las normas gramaticales y ortográficas.</p> <p>Uso de un vocabulario adecuado al nivel educativo.</p> <p>Redacción del borrador, evaluación y revisión del texto para mejorarlo con ayuda de guías (instrucciones verbales) y de los compañeros.</p> <p>Reescritura del producto final.</p> <p>Participación en la evaluación de producciones escritas, tanto propias como de otros, mediante la consulta de modelos y el intercambio de impresiones.</p> <p>Reconocimiento de los principios por los que se regulan los derechos de uso y distribución de la información.</p> <p>Redacción de textos narrativos con elementos básicos como el argumento, el escenario espacio-temporal y la identificación del narrador y de los personajes.</p> <p>Redacción, siguiendo modelos, de textos descriptivos, con especial atención al orden en la descripción y explicativos, distinguiendo claramente la introducción del desarrollo e incluyendo apoyos gráficos y visuales.</p> <p>Redacción, siguiendo modelos, de textos predictivos, acompañados de apoyos gráficos y visuales.</p> <p>Resumen y presentación de la información utilizando los conectores y el vocabulario conceptual de forma adecuada al nivel educativo, poniendo especial atención en los estilos de letra, títulos, puntuación y ortografía correcta.</p> <p>Organización y representación del texto de forma creativa utilizando herramientas de edición de contenidos digitales que permiten incluir texto con formato carácter (fuente, tamaño, negrita, subrayado, cursiva, etc.) e imágenes.</p> <p>Almacenamiento de la información digital siguiendo un esquema de organización sencillo (árbol de carpetas y dispositivos de almacenamiento externo).</p> <p>Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio.</p> <p>Memorización comprensiva de la información debidamente organizada.</p>	<p>compañeros, textos de los géneros más habituales del nivel educativo, redactando el borrador, sustituyendo elementos del modelo dado, respetando las características formales y el orden lógico, con un vocabulario apropiado y utilizando los recursos lingüísticos adecuados.</p> <p>BL3.2. Realizar, mediante procedimientos guiados, el proceso de revisión de textos escritos, detectando errores, de forma reflexiva y dialogada, con ayuda de sus compañeros para mejorar el producto final y presentarlo cuidando los aspectos formales y respetando las normas de corrección gramatical y ortográfica del nivel educativo.</p> <p>BL3.3. Utilizar de forma guiada la escritura para organizar la información, obtenida durante la escucha activa o la lectura reflexiva de fuentes preseleccionadas, mediante listas, tablas y gráficos para utilizarla en las tareas de aprendizaje o comunicar conclusiones.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p>
--	--	---

Bloque 4: CONOCIMIENTO DE LA LENGUA Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA</p> <p>La oración como unidad de significado: sujeto y predicado.</p> <p>Orden de los elementos de la oración.</p> <p>Concordancia de género y número entre las palabras de la oración.</p> <p>Identificación de oraciones simples según la intención del emisor.</p> <p>Identificación de diferentes comunidades de habla hispana.</p> <p>Interés por conocer y por tener competencia en los dos idiomas cooficiales de la Comunitat Valenciana.</p> <p>Conciencia de las variantes lingüísticas de las diferentes lenguas presentes en el contexto social y escolar.</p> <p>Actitud positiva ante los usos de las lenguas, evitando cualquier acto de discriminación.</p> <p>Perseverancia ante el esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Adaptación a los cambios. Resiliencia, superación de obstáculos y fracasos. Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo.</p> <p>Búsqueda de orientación o ayuda cuando se necesita.</p> <p>Planificación de proyectos individuales o colectivos, hacer planes.</p> <p>Organización de un proyecto. Evaluación tanto del proyecto como del producto con ayuda del profesorado.</p>	<p>BL4.1. Aplicar los conocimientos sobre los elementos básicos del sistema lingüístico adecuados al nivel educativo, adquiridos mediante un proceso guiado de reflexión individual y colectiva, para interpretar, elaborar y revisar textos.</p> <p>BL4.2. Utilizar, de forma guiada, diferentes tipos de diccionarios online e impresos (alfabético, de sinónimos y antónimos) para resolver dudas sobre el significado del vocabulario utilizado en el proceso de interpretación, elaboración y revisión de textos.</p> <p>BL4.3. Diferenciar el sujeto y el predicado, aplicando la concordancia de sus elementos dentro de la oración para construir oraciones simples adecuadas al nivel, detectando errores y resolviendo sus dudas mediante un proceso guiado de reflexión individual y colectiva.</p> <p>BL4.4. Diferenciar los rasgos distintivos de las lenguas cooficiales para reconocerlos en producciones orales y escritas, propias y ajenas, tanto dentro como fuera del ámbito escolar e identificar las diferentes comunidades de habla hispana.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CSC</p>

<p>Desarrollo de proyectos en equipo, cumpliendo con su parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros. Sensibilidad. Valoración de las aportaciones de los demás. Capacidad de regular y cambiar las propias emociones.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Clases de nombres: concreto, abstracto.</p> <p>Gentilicios.</p> <p>Artículos: definido e indefinido.</p> <p>Adjetivos: indefinidos e interrogativos.</p> <p>Segmentación de la palabras en sílabas.</p> <p>Distinción de la sílaba tónica.</p> <p>Clasificación de las palabras por el número de sílabas y por el lugar que ocupa la sílaba tónica.</p> <p>Concordancia de género y número, en sustantivos, adjetivos, artículos y pronombres personales.</p> <p>Identificación del infinitivo de los verbos extraídos de diferentes producciones orales y escritas.</p> <p>El verbo: tiempo (presente, pasado y futuro), modo indicativo.</p> <p>Reconocimiento del tiempo verbal empleado en producciones orales y escritas.</p> <p>Reglas de ortografía aplicadas a las propias producciones.</p> <p>Derivación de palabras: prefijos y sufijos.</p> <p>Diferenciación entre palabras simples, compuestas y derivadas.</p> <p>Familias léxicas. Palabras primitivas y derivadas.</p> <p>Palabras invariables y homónimas.</p> <p>Palabras polisémicas.</p> <p>Identificación de la raíz y la desinencia de verbos regulares a partir de su infinitivo.</p> <p>Estructura del diccionario.</p> <p>Uso del diccionario para conocer los distintos significados de palabras desconocidas presentes en producciones orales y escritas, tanto del entorno escolar como del social.</p> <p>Uso de abreviaturas.</p> <p>Características lingüísticas diferenciales de las lenguas cooficiales.</p> <p>Exposición de ideas y opiniones mediante las herramientas de comunicación más comunes con dispositivos de las TIC (correo electrónico, videoconferencia, mensajería instantánea, telefonía, etc.).</p> <p>Identificación del interlocutor en las herramientas de comunicación de las TIC más comunes.</p> <p>El correo electrónico: envío y recepción de mensajes.</p> <p>Buenas formas de conducta: guarda el turno de palabra, se dirige al receptor con respeto, pondera su tiempo de habla, cuida su privacidad e intimidad, etc.</p> <p>Mecanismos para identificar y comunicar al adulto las malas conductas en entornos digitales.</p>	<p>BL4.5. Seguir las instrucciones de las tareas de aprendizaje con atención y constancia, adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, pidiendo ayuda si se necesita.</p> <p>BL4.6. Planificar la realización de un producto o una tarea, proponiendo un plan ordenado de acciones y evaluar el proceso y la calidad del resultado con las orientaciones del profesorado.</p> <p>BL4.7. Participar en equipos de trabajo realizando la parte de tarea que le corresponde para alcanzar metas comunes, reconociendo su rol, confiando en sus posibilidades y en las de sus compañeros y regulando sus emociones ante los conflictos, utilizando el diálogo igualitario.</p> <p>BL4.8. Interactuar y compartir contenidos de forma guiada utilizando algunas de las herramientas de comunicación más comunes en dispositivos de las TIC, aplicando buenas formas de conducta y utilizando un lenguaje no discriminatorio.</p>	<p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CCLI CD CSC</p>
--	--	--

Bloque 5: EDUCACIÓN LITERARIA Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Uso de referencias metaliterarias para la identificación, a través de la lectura o la audición autónomas o dialogadas, mediante interacción, en el ámbito escolar de los elementos que caracterizan textos narrativos, poéticos y teatrales.</p> <p>La rima y el ritmo como elementos distintivos de poemas y canciones.</p> <p>El narrador, los personajes principales y secundarios, el espacio y el tiempo en cuentos y otros relatos breves, aunque no aparezcan de manera explícita.</p> <p>La hipérbole.</p> <p>Uso de referencias metaliterarias para la identificación de la hipérbole, a través de la lectura o la audición autónomas o dialogadas, en el ámbito escolar.</p> <p>Escucha activa y lectura autónoma, en el aula o en el contexto familiar, de obras de la tradición popular como leyendas, aleyuas y refranes para obtener información sobre el entorno más próximo, incluyendo referencias a elementos del medio ambiente, la climatología, la geografía o la historia, entre otros.</p> <p>Registro guiado de la información obtenida a través de la lectura para utilizarla posteriormente con finalidad académica.</p> <p>Elaboración con ayuda de guías, de manera individual o colectiva (colaborativa), de narraciones breves de carácter literario que contengan elementos fantásticos y recursos literarios adecuados al nivel educativo.</p> <p>Elaboración con ayuda de guías, de manera individual o colectiva</p>	<p>BL5.1. Identificar utilizando expresiones específicas de la terminología literaria, los elementos que caracterizan los textos literarios narrativos, poéticos y teatrales y algunos recursos retóricos cuando aparecen en textos literarios, mientras participa en actividades de lectura, audición colectiva, recitado y dramatización.</p> <p>BL5.2. Buscar y seleccionar información de manera responsable de fuentes preseleccionadas, almacenándola digitalmente, sobre el entorno social o la propia tradición cultural a través de la lectura o audición colectiva de los textos literarios de los géneros y subgéneros adecuados al nivel educativo para ampliar sus conocimientos y utilizarla en las tareas de aprendizaje.</p> <p>BL5.3. Escribir de forma colaborativa, siguiendo guías y modelos, con sentido estético y creatividad, narraciones breves y poemas con recursos retóricos y métricos adecuados al nivel educativo.</p> <p>BL5.4. Participar en producciones colectivas realizando dramatizaciones de textos literarios y no literarios adecuados al nivel educativo y a sus intereses, tales como cuentos, diálogos, juegos de rol, etc., aplicando con sentido estético las estrategias de comunicación oral y las técnicas expresivas aprendidas.</p>	<p>CCLI CEC</p> <p>CCLI CAA CEC</p> <p>CCLI CEC SIEE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>

<p>(colaborativa), de poemas con uso de recursos métricos y retóricos adecuados al nivel educativo.</p> <p>Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio.</p> <p>Dramatización y representación de cuentos, poemas y otros textos breves dramatizables (conversaciones, canciones, adivinanzas, etc.)</p> <p>Interpretación de personajes representando sus rasgos más definitorios mediante recursos lingüísticos y no lingüísticos.</p> <p>Adecuación del lenguaje a la representación dramática, modulación de la voz, imitación de registros, etc.</p> <p>Autoevaluación de las dramatizaciones propias y coevaluación de las dramatizaciones de los compañeros mediante criterios e indicadores previamente establecidos.</p>	
---	--

Curso 4º

Bloque 1: COMUNICACIÓN ORAL: HABLAR Y ESCUCHAR Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA</p> <p>Estrategias y normas de interacción oral aprendidas: escuchar atentamente, respetar las intervenciones, los sentimientos y experiencias de los demás, poniéndose en su lugar. Formulación de hipótesis sobre contenido y contexto, y sobre significados a partir del análisis de elementos significativos, lingüísticos y paralingüísticos (modulación y tono de la voz, gestualidad, lenguaje corporal y postural).</p> <p>Reconocimiento de situaciones que favorecen o impiden la comunicación.</p> <p>Utilización de elementos del lenguaje no verbal como complemento a la comunicación (movimientos, expresión facial, gestos, etc.) y del verbal (pausas, tono, etc.) para enfatizar el contenido del discurso.</p> <p>Utilización de estrategias de comprensión de los mensajes orales: distinción entre sentido literal, inferencial y estético. Formulación de hipótesis sobre contenido y contexto, y sobre significados a partir del análisis de elementos significativos, lingüísticos y paralingüísticos (modulación y tono de la voz, gestualidad, lenguaje corporal y postural).</p> <p>Estructura de la encuesta.</p> <p>Planificación de la expresión oral. Apoyo gráfico.</p> <p>Recursos de la expresión oral: Pronunciación, entonación, ritmo. Expresión facial, movimientos, tono de voz. Mirar a los interlocutores.</p> <p>Importancia de la mejora en expresión oral.</p> <p>Uso de las diferentes estrategias de memoria visual y auditiva.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Situaciones de comunicación, dirigidas o espontáneas: diálogos, conversaciones y coloquios sobre temas escolares.</p> <p>Organización lógica del discurso.</p> <p>Identificación, interpretación y diferenciación de mensajes verbales y no verbales.</p> <p>Comprensión, interpretación y valoración de textos orales literarios o no literarios con finalidad didáctica o de uso cotidiano.</p> <p>Reconocimiento de ideas principales, secundarias y detalles relevantes.</p> <p>Información personal, familiar y del entorno próximo. Compras, indicaciones de lugar o direcciones.</p> <p>Expresión y producción de textos orales literarios y no literarios: narrativos: relatar acontecimientos, anécdotas, chistes, reconstruir poemas en forma de cuentos, etc.; descriptivos: descripciones detalladas de personajes, paisajes, imágenes, etc.; expositivos: encuestas y entrevistas, definición de conceptos, exposiciones, presentaciones orales, etc.; instructivos: reglas de juegos, instrucciones para realizar trabajos, resolver problemas, realizar un experimento, etc.; argumentativos: discusiones, expresión coherente de opiniones personales; predictivos: formulación de hipótesis, anuncios, recomendaciones, etc.</p> <p>Descripción física y descripción detallada. Orden lógico y espacial.</p> <p>Identificación del uso de expresiones y valoraciones de carácter sexista, evitando su uso en nuestras producciones.</p> <p>Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio.</p> <p>Memorización de poemas, retahílas, adivinanzas, refranes y otros textos orales con diferente finalidad (lúdica, de aprendizaje, etc.).</p> <p>Reproducción de cuentos y otros textos breves y sencillos escuchados en diferentes formatos.</p> <p>Identificación y clasificación de los medios de comunicación social:</p>	<p>BL1.1. Participar en coloquios sobre temas escolares, conversaciones, entrevistas y diálogos para resolver conflictos escuchando con atención, poniéndose en el lugar del otro, respetando el contenido del discurso del interlocutor y expresando sus ideas y opiniones de manera ordenada.</p> <p>BL1.2. Reconocer las ideas principales, secundarias y algunos datos específicos de la información verbal y no verbal de textos orales del ámbito escolar y social expresando su opinión sobre el contenido del mensaje.</p> <p>BL1.3. Producir, de forma guiada, textos orales de los géneros más habituales del nivel educativo, respetando la estructura de los mismos y utilizando el vocabulario, la entonación, la dicción y los recursos no verbales correctamente, además de un lenguaje respetuoso.</p> <p>BL1.4. Memorizar y reproducir, de forma guiada, textos orales de los géneros más habituales del nivel educativo, previamente escuchados o leídos en diferentes formatos, aplicando con creatividad las estrategias de expresión oral adecuadas.</p> <p>BL1.5. Interpretar textos orales del ámbito escolar y social procedentes de los medios de comunicación utilizando las estrategias de comprensión oral del nivel educativo, expresando su opinión sobre el contenido del mensaje y la intención del emisor, e imitando, mediante simulación y con ayuda de guías, las estructuras y el lenguaje propios de estos textos.</p>	<p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CSC</p>

<p>radio, cine, publicidad, televisión, internet, etc.</p> <p>Comprensión de textos orales procedentes de la radio, de la televisión o de internet como instrumento de aprendizaje y de acceso a informaciones sobre hechos y acontecimientos próximos a su experiencia y que resulten significativos en su entorno.</p> <p>Expresión de opinión.</p> <p>Producción de textos orales propios de los medios de comunicación social, con especial incidencia en la noticia y el anuncio publicitario, mediante simulación, ofreciendo y compartiendo información.</p>		
---	--	--

Bloque 2: COMUNICACIÓN ESCRITA: LEER Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA</p> <p>Estudio y análisis de los elementos básicos de textos narrativos (distinción entre introducción, nudo y desenlace).</p> <p>Estudio de los elementos básicos de los textos descriptivos (esquema de contenido) y expositivos (distinción entre ejemplos y definiciones) e introducción al estudio de los argumentativos (planteamiento de un problema o asunto y sus argumentos con la intención de convencer).</p> <p>Estudio y análisis de textos multimodales, interpretando el mensaje a partir de la confluencia de textos, imágenes, gráficos, etc.</p> <p>Introducción al estudio de los elementos básicos de textos periodísticos (titulares, entradilla y pie de fotos).</p> <p>Introducción al estudio de los elementos básicos de textos ilustrados, de álbumes y cuentos infantiles (asociación de la información que aportan las ilustraciones con el contenido del texto y secuenciación de la historia).</p> <p>Uso de estrategias para la comprensión lectora: antes de la lectura anticipando hipótesis a través de información paratextual (contexto) y analizando la estructura del texto y su tipología; durante la lectura reformulando hipótesis, relacionando los conocimientos previos (tema, conceptos básicos, vocabulario, etc.) con la información nueva que aporta el texto, asociando la información que ofrecen las ilustraciones con el contenido del texto, realizando inferencias e interpretando sentidos figurados y significados no explícitos en los textos; y después de la lectura (destacando ideas principales y secundarias y localizando información específica que dé respuesta a preguntas determinadas).</p> <p>Selección de lecturas personales cercanas a sus intereses de forma autónoma como fuente de disfrute.</p> <p>Búsqueda, localización dirigida y lectura de información en distintos tipos de textos y fuentes documentales (enciclopedias, diccionarios, libros de divulgación, revistas, etc.) para ampliar conocimientos y aplicarlos en trabajos personales.</p> <p>Utilización dirigida de herramientas de búsqueda y visualización digital en dispositivos de las TIC para localizar y tratar la información de manera responsable, haciendo uso de webs acordes a su edad (enciclopedias, diccionarios y repositorios en línea).</p> <p>Utilización de manera autónoma de las bibliotecas de aula y centro, e iniciación en el uso de las municipales y públicas, para obtener información y seleccionar lecturas personales, haciendo uso de sus diferentes espacios funcionales.</p> <p>Conocimiento y respeto de las normas de funcionamiento de las bibliotecas para un uso responsable de las mismas.</p> <p>Participación en diferentes acciones contempladas en el Plan lector del centro referidas a la comprensión y la dinamización lectora (apadrinamiento lector, clubs de lectura, etc.).</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Lectura de diferentes tipos de textos continuos y discontinuos, en distintos soportes (impresos, digitales y multimodales) tanto del ámbito escolar como del social: reglamentos sencillos; noticias en periódicos, revistas y webs infantiles; diarios, cartas y correos electrónicos, mapas, planos y gráficos, canciones, etc.</p> <p>Lectura en voz alta con pronunciación correcta y entonación y ritmo adecuados, en función de los signos de puntuación.</p> <p>Aplicación de los elementos básicos de los textos narrativos, descriptivos y expositivos a la comprensión e interpretación de los mismos.</p>	<p>BL2.1. Leer, de forma guiada, adecuándose al formato y a la estructura textual, textos del ámbito escolar y social y elegir sus lecturas personales y de apoyo a las tareas de aprendizaje según sus gustos y preferencias.</p> <p>BL2.2. Interpretar, con las orientaciones del adulto y la ayuda de sus compañeros a través del diálogo y la reflexión, textos del ámbito escolar y social, anticipando y comprobando hipótesis a través de elementos de formato y de capítulos e índices, destacando ideas principales y secundarias, localizando información específica que dé respuesta a preguntas planteadas, realizando inferencias y expresando su opinión sobre el contenido.</p> <p>BL2.3. Leer en medios digitales para buscar, seleccionar y almacenar información de forma responsable y reconociendo que puede no ser fiable, con las orientaciones del adulto y la ayuda de sus compañeros, y utilizarla en las tareas de aprendizaje.</p> <p>BL2.4. Utilizar de manera autónoma las bibliotecas de aula y de centro y de forma guiada las bibliotecas del entorno social próximo para buscar información y seleccionar lecturas personales y reconocer y utilizar de forma responsable sus espacios, respetando las normas de funcionamiento.</p> <p>BL2.5. Participar de forma responsable en acciones del Plan lector del centro, como apadrinamientos lectores, clubs de lectura, etc. para mejorar su competencia lectora, afianzar el hábito lector y colaborar, con supervisión, en el desarrollo de algunas actividades.</p>	<p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD</p> <p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>

Bloque 3: COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC

<p>CONTENIDOS COMUNES CON VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA</p> <p>Conocimiento y uso guiado de los elementos básicos de textos (apoyo textual, silueta, variaciones tipográficas, presencia de ilustraciones, etc.) del ámbito escolar y social, como noticias y artículos de opinión para webs infantiles o escolares, diarios, cartas, correos electrónicos, textos explicativos de mapas, planos, gráficos, etc.</p> <p>Uso en las producciones escritas de un lenguaje no discriminatorio y respetuoso con las diferencias.</p> <p>Planificación: inclusión de los recursos lingüísticos más adecuados para escribir textos narrativos, descriptivos, explicativos, predictivos y argumentativos.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Escritura y reescritura, individual o colectiva, de textos del ámbito escolar o social con diferentes intenciones.</p> <p>Uso del lenguaje no verbal en las producciones escritas.</p> <p>Aplicación de las normas ortográficas tanto en las producciones escritas propias como en dictados, entre otras técnicas, con el fin de consolidar las normas gramaticales y ortográficas.</p> <p>Uso de un vocabulario adecuado al nivel educativo.</p> <p>Redacción del borrador, evaluación y revisión del texto para mejorarlo con ayuda de guías (instrucciones verbales) y de los compañeros.</p> <p>Reescritura del producto final.</p> <p>Participación activa y guiada en la evaluación, autoevaluación y coevaluación de producciones escritas, tanto propias como de otros, contrastando con la consulta de modelos.</p> <p>Redacción de textos narrativos con distinción entre planteamiento, nudo y desenlace.</p> <p>Redacción de textos descriptivos, siguiendo un esquema claro de contenido, y explicativos, distinguiendo claramente entre definiciones y ejemplos.</p> <p>Redacción, de forma guiada, de textos predictivos, acompañados o no de apoyos gráficos y visuales.</p> <p>Redacción, siguiendo modelos, de textos argumentativos, con planteamiento de un problema o tesis y sus argumentos.</p> <p>Respeto por las licencias de uso, modificación y distribución de contenidos generados por otros.</p> <p>Resumen y presentación de la información mediante un texto utilizando los conectores y el vocabulario conceptual de forma adecuada al nivel educativo, poniendo especial atención en los estilos de letra, títulos, puntuación y ortografía correcta.</p> <p>Organización y representación del texto de forma creativa utilizando herramientas de edición de contenidos digitales que permiten incluir texto con formato carácter (fuente, tamaño, negrita, subrayado, cursiva, etc.) y la manipulación básica de imágenes (traslación, rotación y escalado).</p> <p>Almacenamiento de la información digital siguiendo un esquema de organización sencillo (árbol de carpetas y dispositivos de almacenamiento externo).</p> <p>Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio.</p> <p>Memorización comprensiva de la información debidamente organizada.</p>	<p>BL3.1. Planificar y escribir, de forma reflexiva y dialogada, con ayuda de guías y la colaboración de sus compañeros, textos de los géneros más habituales del nivel educativo, redactando el borrador, manteniendo su estructura, con un vocabulario apropiado y utilizando los recursos lingüísticos con creatividad y sentido estético.</p> <p>BL3.2. Realizar, mediante procedimientos guiados, el proceso de revisión de textos escritos, detectando errores con ayuda de guías y resolviendo sus dudas de forma reflexiva y dialogada, para mejorar el producto final y presentarlo cuidando sus aspectos formales y respetando las normas de corrección gramatical y ortográfica del nivel educativo.</p> <p>BL3.3. Utilizar, de forma guiada, la escritura para organizar la información obtenida durante la escucha activa o la lectura reflexiva, reconociendo que puede no ser fiable, mediante tablas, cuadros sinópticos, gráficos o herramientas sencillas de edición de contenidos digitales, para utilizarla en las tareas de aprendizaje o para comunicar conclusiones utilizando diversos recursos de forma responsable.</p>	<p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA CD</p>
--	---	---

Bloque 4: CONOCIMIENTO DE LA LENGUA Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA</p> <p>Selección de las definiciones dadas en el diccionario según el contexto de las palabras.</p> <p>Diferentes clases de diccionarios.</p> <p>Normas de uso del diccionario para buscar cualquier clase de palabra.</p> <p>Diferenciación del sustantivo y del verbo dentro de la oración.</p> <p>Diferenciación entre oración, párrafo y texto.</p> <p>Asociación de las diferentes lenguas de España con las correspondientes comunidades autónomas.</p> <p>Identificación de las principales características de las lenguas de España.</p> <p>Interés por conocer y por tener competencia en los dos idiomas cooficiales de la Comunitat Valenciana.</p> <p>Conciencia de las variantes lingüísticas de las diferentes lenguas presentes en el contexto social y escolar.</p>	<p>BL4.1. Aplicar los conocimientos sobre los elementos básicos del sistema lingüístico adecuados al nivel educativo adquiridos mediante un proceso de reflexión individual y colectiva, para interpretar, elaborar y revisar textos, detectando errores y resolviendo sus dudas con la supervisión de un adulto y la colaboración de sus compañeros.</p> <p>BL4.2. Utilizar, con supervisión, diferentes tipos de diccionarios online e impresos (diccionarios de homónimos y temáticos), para resolver dudas sobre el significado del vocabulario utilizado en el proceso de interpretación, elaboración y revisión de textos.</p> <p>BL4.3. Reconocer la concordancia de los elementos constitutivos de la oración para construir oraciones simples adecuadas al nivel, detectando errores y resolviendo sus dudas mediante un proceso guiado de reflexión individual y colectiva.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p> <p>CCLI CAA</p>

<p>Actitud positiva ante los usos de las lenguas, evitando cualquier acto de discriminación.</p> <p>Perseverancia ante el esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Capacidad de concentración. Adaptarse a los cambios. Resiliencia, superar obstáculos y fracasos. Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos. Búsqueda de orientación o ayuda cuando la necesita de forma precisa.</p> <p>Planificación y organización de proyectos individuales o colectivos. Organización y gestión de un proyecto. Selección de la información técnica y los materiales. Evaluación del proyecto y el producto con ayuda de guías. Mejora del producto y del proceso tras la evaluación.</p> <p>Desarrollo de proyectos en equipo, transformación de ideas en acciones, cumpliendo con su parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros. Ayuda, confluencia, trabajo con todos, aceptación de todos. Control de la expresión de sentimientos y emociones en conflictos.</p> <p>Envío y recepción de contenidos digitales por medio de herramientas comunes con dispositivos de las TIC que lo permitan con el objeto de compartir información.</p> <p>Gestión y protección de la identidad digital. Conciencia de la necesidad de proteger su privacidad y la de los demás.</p> <p>Buenas formas de conducta: guarda el turno de palabra, se dirige al receptor con respeto, pondera su tiempo de habla, cuida su privacidad e intimidad, etc.</p> <p>Maneras de prevenir y denunciar las malas formas de conducta como el ciberacoso o la discriminación por género o cultura.</p> <p>Responsabilidad de proteger a otros contra los peligros en la comunicación a través de las TIC.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Clasificación y características generales de cada clase de nombre.</p> <p>Adjetivos determinativos: exclamativos.</p> <p>Concordancia de género y número (sustantivos colectivos, palabras invariables, homónimos, irregularidades en la concordancia entre masculino y femenino).</p> <p>Identificación de diptongos e hiatos en las palabras.</p> <p>Reglas básicas de acentuación.</p> <p>Conjugación del modo indicativo de verbos regulares.</p> <p>Formas impersonales de los verbos: gerundio y participio.</p> <p>Reglas para la formación de comparativos y superlativos.</p> <p>Relación de las desinencias verbales con la conjugación: modo, tiempo, número y persona.</p> <p>Separación de las formas verbales en raíz y desinencia.</p> <p>Uso de siglas.</p> <p>Concordancia de número y persona en los verbos, nombres y pronombres personales en la oración.</p> <p>Tipos de oraciones: exhortativas y dubitativas.</p> <p>Exposición de ideas y opiniones mediante las herramientas de comunicación más comunes con dispositivos de las TIC (correo electrónico, chat, videoconferencia, mensajería instantánea, telefonía, etc.).</p>	<p>BL4.4. Diferenciar las características geográficas de las lenguas de España para reconocerlas en producciones orales y escritas, propias y ajenas, tanto dentro como fuera del ámbito escolar.</p> <p>BL4.5. Seguir instrucciones de tareas de aprendizaje manteniendo la atención mientras las realiza, adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, pidiendo ayuda si la necesita.</p> <p>BL4.6. Planificar la realización de un producto o una tarea proponiendo un plan ordenado de acciones, seleccionar los materiales y evaluar el proceso y la calidad del resultado con ayuda de guías para la observación.</p> <p>BL4.7. Participar en equipos de trabajo realizando la parte de tarea que le corresponde para alcanzar metas comunes, aceptando su rol, haciendo aportaciones y ayudando a los otros miembros del grupo, expresando sus emociones ante los conflictos de forma respetuosa y utilizando el diálogo igualitario.</p> <p>BL4.8. Interactuar y compartir con supervisión contenidos digitales a través de las herramientas de comunicación más comunes con dispositivos de las TIC, aplicando buenas formas de conducta, utilizando un lenguaje no discriminatorio y previniendo, denunciando y protegiendo a otros de las malas prácticas como el ciberacoso.</p>	<p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CCLI CD CSC</p>
---	--	--

Bloque 5: EDUCACIÓN LITERARIA Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Identificación del narrador, los personajes y las referencias, explícitas o implícitas, al espacio y al tiempo en novelas o fragmentos de novelas.</p> <p>Medida de versos, distinción entre arte mayor y menor e identificación de fenómenos de contacto fonético entre palabras y dentro de las palabras.</p> <p>Distinción entre diálogo y acotaciones, identificación de la utilidad de estas y del valor unitario de actos y escenas. Identificación del espacio y del tiempo en que transcurre la acción siempre que aparezca explícito en las acotaciones.</p> <p>La metáfora y la aliteración.</p> <p>Identificación de recursos retóricos como metáforas y aliteraciones en textos literarios orales y escritos del ámbito escolar.</p> <p>Escucha activa y lectura autónoma, en el aula, de obras o fragmentos de obras de la literatura universal, adaptadas a la edad, para obtener información sobre elementos como el medio ambiente, la climatología, la geografía o la historia, entre otros, del entorno más próximo y de otros países y civilizaciones.</p> <p>Registro, con supervisión, de la información obtenida para utilizarla posteriormente con finalidad académica.</p>	<p>BL5.1. Identificar, utilizando expresiones específicas de la terminología literaria, los elementos que caracterizan las novelas, poesías, canciones y obras teatrales y algunos recursos retóricos cuando aparecen en textos literarios, mientras participa en actividades de lectura, audición colectiva, recitado y dramatización.</p> <p>BL5.2. Buscar, seleccionar y almacenar digitalmente información de fuentes diversas sobre la propia tradición cultural a través de la lectura o audición reflexiva de los textos literarios, de los géneros y subgéneros adecuados al nivel educativo, con orientaciones del adulto y la ayuda de sus compañeros, para ampliar sus conocimientos y utilizarla en las tareas de aprendizaje, reconociendo que la información puede ser no fiable.</p> <p>BL5.3. Escribir de forma colaborativa, siguiendo guías y modelos y con sentido estético y creatividad, relatos breves, poemas y obras de teatro sencillas que traten temas de su interés, utilizando recursos retóricos y métricos adecuados al nivel educativo.</p> <p>BL5.4. Participar en producciones colectivas realizando dramatizaciones de textos literarios y no literarios adecuados al nivel</p>	<p>CCLI CEC</p> <p>CCLI CD CAA CEC</p> <p>CCLI CEC SIEE</p> <p>CCLI CSC</p>

<p>Elaboración guiada y colaborativa de obras teatrales que traten temas de su interés, con unidad de espacio y tiempo y con creatividad y recursos retóricos adecuados al nivel educativo.</p> <p>Escritura de poemas que traten temas de su interés y uso de recursos retóricos y métricos adecuados al nivel educativo.</p> <p>Uso de las TIC de manera guiada para realizar las distintas fases de la creación textual.</p> <p>Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio.</p> <p>Dramatización de textos literarios y no literarios adecuados al nivel educativo, como anuncios, conversaciones, etc., sobre temas de interés para el alumnado.</p> <p>Representación y dramatización de pequeñas escenas teatrales en grupo partiendo de modelos, con sentido estético y creatividad.</p> <p>Identificación de las posibilidades expresivas lingüísticas y no lingüísticas (cuerpo, movimiento, voz) así como las características formales de los textos en representaciones teatrales.</p> <p>Autoevaluación de las dramatizaciones propias y coevaluación de las dramatizaciones de los compañeros, mediante criterios e indicadores previamente establecidos.</p>	<p>y representaciones teatrales, aplicando con sentido estético y creatividad las estrategias de comunicación oral y las técnicas expresivas y teatrales aprendidas.</p>	<p>SIEE CEC</p>
--	--	---------------------

Curso 5º

Bloque 1: COMUNICACIÓN ORAL: HABLAR Y ESCUCHAR Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA</p> <p>Estrategias y normas de interacción oral aprendidas: identificación de las características de la situación comunicativa para adecuar a ella sus intervenciones, respeto por el papel del moderador y por las intervenciones y los sentimientos, experiencias, ideas, opiniones y conocimiento de los demás, técnicas de escucha activa.</p> <p>Reformulación de hipótesis a partir de la comprensión de nuevos elementos.</p> <p>Distinción entre sentido literal, inferencial, crítico y estético.</p> <p>Utilización de estrategias de comprensión de los mensajes orales: distinción entre sentido literal, inferencial, crítico y estético.</p> <p>Formulación de hipótesis sobre contenido y contexto.</p> <p>Formulación de hipótesis sobre significados a partir del análisis de elementos significativos, lingüísticos y paralingüísticos (modulación y tono de la voz, gestualidad, lenguaje corporal y postural).</p> <p>Planificación del contenido en la expresión oral. Uso de apoyo gráfico.</p> <p>Organización del discurso a la situación.</p> <p>Uso de estrategias de memoria visual y auditiva para retener la información de textos expositivos. Uso de apoyos gráficos y escritos, esquemas y resúmenes para memorizar textos.</p> <p>Identificación, clasificación y comparación de los medios de comunicación social: radio, cine, publicidad, televisión, internet, etc.</p> <p>Identificación de los subgéneros informativos, de opinión y persuasivos: noticia, entrevista, reportaje, debate, publicidad.</p> <p>Estructura y características.</p> <p>Valoración de los medios de comunicación social como instrumento de aprendizaje y de acceso a informaciones y experiencias de otras personas.</p> <p>Valoración crítica de los medios de comunicación, distinguiendo información de opinión e identificando la intención comunicativa.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Situaciones de comunicación, dirigidas o espontáneas: debates y coloquios sobre temas cercanos a sus experiencias.</p> <p>Organización del discurso: técnicas de reformulación y uso de un lenguaje respetuoso.</p> <p>Identificación, interpretación y diferenciación de mensajes verbales y no verbales.</p> <p>Identificación, comprensión, interpretación y valoración de textos orales literarios o no literarios con finalidad didáctica o de uso cotidiano de diferente tipología (narrativos, descriptivos, informativos, instructivos, argumentativos, etc.).</p> <p>Información personal, familiar y del entorno próximo.</p> <p>Reconocimiento de ideas principales y secundarias, detalles relevantes y valores no explícitos.</p> <p>Expresión y producción de textos orales literarios y no literarios, ya trabajados en los niveles anteriores y con mayor grado de complejidad, de diferente tipología (narraciones, descripciones, instrucciones, argumentaciones, exposiciones, definición de conceptos, conferencias, etc.).</p>	<p>BL1.1. Participar en debates y coloquios sobre temas cercanos a su experiencia respetando al moderador y utilizar el diálogo para resolver conflictos interpersonales, escuchando activamente, identificando y respetando las emociones y el contenido del discurso del interlocutor, exponiendo y reformulando de forma organizada sus opiniones con un lenguaje respetuoso.</p> <p>BL1.2. Identificar tipologías textuales y realizar inferencias interpretando sentidos figurados y significados no explícitos de la información verbal y no verbal de textos del ámbito escolar y social, expresando su opinión sobre el contenido del mensaje y la intención del emisor.</p> <p>BL1.3. Producir, con supervisión, textos orales de los géneros más habituales del nivel educativo, a partir de un guión previo con una estructura coherente y utilizando el vocabulario, la entonación, la dicción adecuadas y los recursos no verbales correctamente, además de un lenguaje no discriminatorio.</p> <p>BL1.4. Memorizar y reproducir con supervisión, textos orales de los géneros más habituales del nivel educativo, previamente escuchados o leídos en diferentes formatos, aplicando con creatividad las estrategias de expresión oral adecuadas.</p> <p>BL1.5. Interpretar textos orales del ámbito escolar y social procedentes de los medios de comunicación, utilizando las estrategias de comprensión oral del nivel educativo, expresando su opinión sobre el contenido del mensaje y la intención del emisor e imitando, con ayuda de guías, la estructura y el lenguaje propio de estos textos con el fin de ofrecer y compartir información y opinión sobre temas cercanos a su experiencia.</p>	<p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CSC</p>

<p>Uso de fórmulas de cortesía.</p> <p>Uso consciente de los recursos lingüísticos y no lingüísticos de la expresión oral (gestos, entonación, etc.).</p> <p>Uso del lenguaje no discriminatorio.</p> <p>Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio.</p> <p>Memorización de textos literarios y no literarios de diferentes géneros adecuados a su edad.</p> <p>Reproducción de fragmentos de cuentos, historias, chistes, previamente escuchados en diferentes soportes, manteniendo la estructura de los mismos y usando las posibilidades expresivas lingüísticas y no lingüísticas.</p> <p>Comprensión de textos orales procedentes de la radio y televisión o de internet para obtener información general sobre hechos y acontecimientos de actualidad y como instrumento de aprendizaje y de acceso a informaciones y experiencias de otras personas que resulten significativos.</p> <p>Producción de textos orales propios de los medios de comunicación social mediante simulación o participación para ofrecer y compartir información.</p>	
--	--

Bloque 2: COMUNICACIÓN ESCRITA: LEER Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA</p> <p>Estudio y análisis de los elementos básicos de textos periodísticos en diarios locales (cuerpo de la noticia e intención comunicativa).</p> <p>Iniciación al estudio de los elementos básicos de textos instructivos (reglamentos, recetas, exámenes, etc.).</p> <p>Estudio de los elementos básicos de textos poéticos (introducción a los recursos expresivos básicos), teatrales (identificación de los textos de los diversos personajes por la tipografía diferenciada para los nombres y sus parlamentos).</p> <p>Estudio de los elementos básicos de textos ilustrados, de álbumes y cuentos (extrayendo información complementaria de las ilustraciones y relacionándola con el significado del texto) e iniciación al estudio del cómic (elementos, texto y dibujo, viñeta, globos, onomatopeyas, etc.).</p> <p>Estudio y análisis de los elementos básicos de los textos argumentativos (planteamiento del asunto y de sus argumentos).</p> <p>Iniciación al estudio y análisis de los elementos básicos de textos publicitarios (elementos icónicos y verbales de una secuencia publicitaria, interpretación de lenguaje figurado: personificaciones y juegos de palabras).</p> <p>Uso de estrategias para la comprensión lectora: antes de la lectura a través de información paratextual (tipo de texto, soporte del mismo, formato, tipo de letra, índices, palabras clave y elementos icónicos), estableciendo los objetivos de la lectura (lúdico, búsqueda o aprendizaje), anticipando hipótesis y analizando la estructura del texto y su tipología; durante la lectura; y después de la lectura (extrayendo conclusiones sobre lo leído).</p> <p>Selección de lecturas personales de forma autónoma como fuente de disfrute.</p> <p>Búsqueda, localización y lectura de información en distintos tipos de textos y fuentes documentales para ampliar conocimientos.</p> <p>Utilización de herramientas de búsqueda y visualización digital aplicando estrategias de filtrado sencillas (diferentes buscadores y repositorios, opciones de filtrado de los sitios web, etc.) y configurando sus características más usuales (organización, filtrado, seguridad, etc.) en dispositivos de las TIC para localizar, seleccionar, tratar y organizar la información de manera eficiente y responsable, haciendo uso de entornos virtuales, páginas infantiles y juveniles, prensa local, enciclopedias, diccionarios, repositorios en línea, etc.</p> <p>Utilización de manera autónoma de diferentes tipos de bibliotecas (de aula, centro, municipal, pública) e iniciación guiada a las virtuales, para obtener información en todo tipo de soportes y seleccionar lecturas personales.</p> <p>Conocimiento y respeto de las normas de funcionamiento de las bibliotecas para un uso responsable de las mismas.</p> <p>Iniciación en la búsqueda de documentos a través de catálogos de biblioteca en línea, localizando materiales concretos: libros, revistas, vídeos, cd, cómics, etc.</p> <p>Participación en las diferentes acciones contempladas en el Plan lector del centro referidas a la comprensión y la dinamización lectora (blog de lectura del centro, etc.).</p>	<p>BL2.1. Leer, con supervisión, adecuándose al formato y a la estructura textual, textos del ámbito escolar y social y elegir sus lecturas personales y de apoyo a las tareas de aprendizaje según sus preferencias e intereses.</p> <p>BL2.2. Interpretar, con la supervisión de un adulto y la ayuda de sus compañeros a través del diálogo y la reflexión, textos del ámbito escolar y social, anticipando y reformulando hipótesis a través de elementos de formato y de capítulos e índices, destacando ideas principales y secundarias y palabras clave, realizando inferencias e interpretando sentidos figurados y significados no explícitos, reconociendo la estructura básica del texto y expresando su opinión sobre el contenido y la intención del autor.</p> <p>BL2.3. Leer en medios digitales para buscar, seleccionar y almacenar información con la supervisión del adulto, comprobando la validez de la fuente y utilizarla para ampliar conocimientos, dando cuenta de algunas referencias bibliográficas.</p> <p>BL2.4. Utilizar de manera guiada diferentes tipos de bibliotecas del entorno social y virtual para buscar y localizar información en todo tipo de soportes y seleccionar lecturas personales, manejando de forma guiada sus catálogos en línea y reconocer y respetar sus normas de funcionamiento haciendo un uso responsable de materiales y espacios funcionales.</p> <p>BL2.5. Participar de forma responsable en acciones del Plan lector del centro, como su blog de lectura, etc., para mejorar su competencia lectora, afianzar el hábito lector y colaborar, con supervisión, haciendo propuestas y asumiendo responsabilidades en el desarrollo de algunas actividades.</p>	<p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD</p> <p>CCLI CD CSC SIEE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>

<p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Lectura de todo tipo de textos, continuos y discontinuos, en distintos soportes: impresos, digitales y multimodales.</p> <p>Lectura en voz alta con pronunciación correcta y entonación y ritmo adecuados, en función de los signos de puntuación.</p> <p>Aplicación de los elementos básicos de los textos periodísticos en diarios locales, instructivos, textos ilustrados, poéticos, teatrales, de álbumes y cuentos infantiles a la comprensión e interpretación de los mismos.</p> <p>Aplicación de los elementos básicos de los textos argumentativos a la comprensión e interpretación de cartas al director, exámenes, respuestas, etc.</p> <p>Aplicación en trabajos personales de la información obtenida en la búsqueda, localización y lectura en distintos tipos de textos y fuentes documentales, dando cuenta de algunas referencias bibliográficas: autor, editorial, género, ilustraciones, etc.</p>	
--	--

Bloque 3: COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA</p> <p>Conocimiento y uso guiado de los elementos básicos de textos (apoyo textual, silueta, variaciones tipográficas, presencia de ilustraciones, etc.) del ámbito escolar y social.</p> <p>Uso en las producciones escritas de un lenguaje no discriminatorio y respetuoso con las diferencias.</p> <p>Planificación: organización del contenido según la intención comunicativa, el destinatario y el tipo de texto, para escribir textos periodísticos (narrativos y argumentativos) y publicitarios.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Escritura y reescritura, individual o colectiva, de textos del ámbito escolar o social con diferentes intenciones.</p> <p>Uso del lenguaje no verbal en las producciones escritas.</p> <p>Aplicación de las normas ortográficas tanto en las producciones escritas propias como en el dictado, entre otras técnicas, con el fin de consolidar las normas gramaticales y ortográficas.</p> <p>Uso de un vocabulario adecuado al nivel educativo.</p> <p>Redacción del borrador, evaluación y revisión reflexiva del texto para mejorarlo con la colaboración tanto de los compañeros como de un adulto.</p> <p>Reescritura.</p> <p>Participación activa y autónoma en la evaluación, autoevaluación y coevaluación de producciones escritas, tanto propias como ajenas, con la consulta de modelos y guías.</p> <p>Respeto por las licencias de uso, modificación y distribución de contenidos generados por otros.</p> <p>Redacción de textos periodísticos narrativos con especial atención al cuerpo de la noticia y a la intención comunicativa.</p> <p>Redacción de textos periodísticos argumentativos.</p> <p>Redacción de textos publicitarios distinguiendo entre elementos icónicos y verbales y con uso de lenguaje figurado.</p> <p>Redacción guiada de textos instructivos como reglamentos, recetas, exámenes, etc.</p> <p>Selección de la información de fuentes variadas, contrastando su fiabilidad.</p> <p>Presentación de la información mediante un texto utilizando los conectores y el vocabulario conceptual de forma adecuada al nivel educativo, con especial atención a los signos de puntuación, cuerpo y estilo de la jerarquía de la información, títulos, subtítulos, imágenes, palabras clave, ejemplos, etc.</p> <p>Organización y representación del texto de forma creativa utilizando herramientas digitales sencillas de edición y presentación que permiten incluir texto con formato carácter (fuente, tamaño, negrita, subrayado, cursiva, etc.), así como la manipulación básica de imágenes (traslación, rotación y escalado) y/o audio/vídeo.</p> <p>Almacenamiento de la información digital mediante aplicaciones de gestión de la información (explorador de archivos) y servicios en red (p. e.: entorno virtual de aprendizaje), siguiendo un esquema de clasificación sencillo.</p> <p>Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio.</p> <p>Memorización comprensiva de la información debidamente organizada.</p>	<p>BL3.1. Planificar y escribir, de forma reflexiva y dialogada, con la supervisión de un adulto y la colaboración de sus compañeros, textos de los géneros más habituales del nivel educativo, redactando el borrador, con una estructura coherente y un vocabulario apropiado y utilizando los recursos lingüísticos con creatividad y sentido estético.</p> <p>BL3.2. Realizar, con supervisión, el proceso de revisión de textos escritos, detectando errores con ayuda de guías y resolviendo sus dudas de forma reflexiva y dialogada, para mejorar el producto final y presentarlo, cuidando sus aspectos formales y respetando las normas de corrección gramatical y ortográfica del nivel educativo.</p> <p>BL3.3. Utilizar, con supervisión, la escritura para organizar la información obtenida durante la escucha activa o la lectura reflexiva reconociendo que puede no ser fiable, mediante esquemas lógicos, resúmenes, gráficos o herramientas sencillas de presentación de contenidos digitales para utilizarla en las tareas de aprendizaje o para comunicar conclusiones utilizando diversos recursos de forma responsable.</p>	<p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p>

Bloque 4: CONOCIMIENTO DE LA LENGUA Curso 5º
--

Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA</p> <p>Selección de las definiciones dadas en el diccionario que más se ajusten al contexto.</p> <p>La estructura del diccionario y su aplicación para la búsqueda de cualquier clase de palabra.</p> <p>Aspectos más relevantes sobre el origen de las lenguas de España.</p> <p>Interés por conocer y por tener competencia en los dos idiomas cooficiales de la Comunitat Valenciana.</p> <p>Conciencia de las variantes lingüísticas de las diferentes lenguas presentes en el contexto social y escolar.</p> <p>Actitud positiva ante los usos de las lenguas, evitando cualquier acto de discriminación.</p> <p>Perseverancia ante el esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Capacidad de concentración. Adaptación a los cambios. Resiliencia, superación de obstáculos y fracasos. Aprender de forma autónoma. Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos. Obtención de información para usarla eficazmente. Búsqueda de orientación o ayuda cuando la necesita de forma precisa.</p> <p>Planificación, organización y gestión de proyectos individuales o colectivos. Establecimiento de estrategias de supervisión. Selección de la información técnica y los materiales. Toma de decisiones y calibración de oportunidades y riesgos. Evaluación del proyecto y del producto con ayuda de guías. Mejora del producto y el proceso tras la evaluación.</p> <p>Desarrollo de proyectos en equipo.</p> <p>Transformación de ideas en acciones.</p> <p>Implicación personal y cumplimiento de roles en las tareas de equipo.</p> <p>Aceptación de las aportaciones y los puntos de vista de los demás.</p> <p>Uso de las herramientas más comunes de las TIC para conversar con el resto del grupo con la finalidad de planificar el trabajo, aportar ideas constructivas propias, comprender las ideas ajenas, etc. y compartir información y recursos.</p> <p>Uso de los recursos y actividades más comunes de un entorno virtual de aprendizaje: descarga y subida de contenidos digitales y discusión en foros.</p> <p>Gestión de la identidad digital y la privacidad en las herramientas de comunicación de las TIC.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Identificación de los diferentes sustantivos y adjetivos dentro de un texto.</p> <p>El verbo: tiempo (presente, pasado y futuro), modo subjuntivo.</p> <p>Identificación del infinitivo de los verbos a partir de cualquiera de sus formas.</p> <p>Clasificación de los verbos en función de su conjugación.</p> <p>Género de los adjetivos de forma única y de los de doble forma.</p> <p>Las preposiciones y conjunciones: identificación y memorización en diferentes producciones orales y escritas.</p> <p>Los adverbios: usos y clasificación.</p> <p>Los pronombres.</p> <p>Clasificación de los verbos en regulares e irregulares.</p> <p>Uso adecuado de los signos de puntuación: punto, coma, dos puntos.</p> <p>Reglas de acentuación y diéresis.</p> <p>Reglas para la formación de aumentativos y diminutivos.</p> <p>Palabras homónimas.</p> <p>Relación de las desinencias verbales con la conjugación: modo, tiempo, número y persona.</p> <p>Separación de formas verbales en raíz y desinencia.</p> <p>Inferencia del sujeto y el predicado a partir del verbo.</p> <p>Reconocimiento y uso de las diferentes clases de sujetos.</p> <p>Uso de diferentes conectores.</p> <p>Características históricas de las lenguas de España y del español de América.</p>	<p>BL4.1. Aplicar los conocimientos sobre los elementos básicos del sistema lingüístico adecuados al nivel educativo adquiridos mediante un proceso de reflexión individual y colectiva, para interpretar, elaborar y revisar textos detectando errores y resolviendo dudas, con la supervisión de un adulto y la colaboración de sus compañeros.</p> <p>BL4.2. Utilizar, con supervisión, diferentes tipos de diccionarios online e impresos (diccionarios de homónimos y temáticos), para resolver dudas sobre el significado del vocabulario utilizado en el proceso de interpretación, elaboración y revisión de textos.</p> <p>BL4.3. Reconocer los diferentes tipos de sujetos para elaborar oraciones adecuadas al nivel, detectando errores y resolviendo sus dudas de forma reflexiva y dialogada, con la supervisión de un adulto o colaborando con sus compañeros.</p> <p>BL4.4. Diferenciar las características históricas de las lenguas de España y del español de América, expresando la valoración y el respeto por la variedad lingüística y por sus hablantes.</p> <p>BL4.5. Interpretar las demandas de las tareas de aprendizaje, mantener la concentración y el esfuerzo mientras las realiza, adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, intentando resolver las dudas por sus propios medios haciéndose preguntas y buscando ayuda si la necesita.</p> <p>BL4.6. Planificar la realización de un producto o una tarea estableciendo metas, proponer un plan ordenado de acciones para alcanzarlas, seleccionar los materiales, modificarlo mientras se desarrolla, evaluar el proceso y la calidad del producto final con ayuda de guías para la observación.</p> <p>BL4.7. Actuar de modo eficaz en equipos de trabajo, aceptando su rol y su tarea y esforzándose para lograr metas comunes, haciendo aportaciones y valorando las de los demás, utilizando el diálogo igualitario para resolver conflictos y discrepancias.</p> <p>BL4.8. Participar en equipos de trabajo compartiendo información y contenidos digitales de forma oral o escrita con un lenguaje no discriminatorio, utilizando herramientas de comunicación de las TIC y entornos virtuales de aprendizaje. Aplicar buenas formas de conducta en la comunicación y prevenir, denunciar y proteger a otros de las malas prácticas como el ciberacoso.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CCLI CD CSC</p>

Bloque 5: EDUCACIÓN LITERARIA Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Identificación de las referencias al narrador, a los personajes (principales y secundarios), al espacio y al tiempo en novelas de género adecuadas a la edad: de aventuras, de misterio, de ciencia-</p>	<p>BL5.1. Identificar, utilizando expresiones específicas de la terminología literaria, los elementos básicos de la novela de género, las estrofas en textos poéticos y las referencias a la situación espacio-temporal en obras teatrales y algunos recursos retóricos cuando</p>	<p>CCLI CEC</p>

<p>ficción y de fantasía. Identificación de estrofas a través de la lectura de textos poéticos. Identificación del espacio y del tiempo en que transcurre la acción de obras teatrales adecuadas a la edad, a partir de elementos implícitos. Identificación de recursos retóricos como metáforas e hipérbaton en textos literarios orales y escritos del ámbito escolar y en textos publicitarios. Reflexión sobre la identificación de cualquiera de los elementos anteriores realizada por uno mismo o por los compañeros. Uso de las estrategias necesarias, individualmente o en equipo, de escucha activa y lectura dialogada o comentada, en el aula o en otros contextos sociales como bibliotecas u otros contenedores de información, de fragmentos u obras de la literatura universal, adaptadas a la edad, presentadas en formatos y soportes diversos, para obtener información sobre elementos como el medio ambiente, la climatología, la geografía o la historia, entre otros, del entorno más próximo y de otros países y civilizaciones. Registro de la información obtenida en diversos medios para utilizarla posteriormente con finalidad académica. Elaboración, de manera autónoma y colaborativa, de poemas y relatos con elementos fantásticos o imaginarios, ambos con uso de recursos retóricos y métricos adecuados a la edad para mostrarlos en el ámbito escolar en diferentes soportes. Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio. Dramatización de textos literarios adaptados y adecuados al nivel educativo. Dramatización de textos no literarios como diálogos, problemas, situaciones, etc. Representación, dramatización y creación de escenas teatrales en grupo partiendo de modelos previos con sentido estético y creatividad. Uso de las posibilidades expresivas lingüísticas y no lingüísticas (cuerpo, movimiento, voz) en representaciones teatrales. Identificación de las características expresivas y formales de los textos teatrales. Improvisación, individual y en grupo, de cuentos organizando la trama argumental y secuenciando los hechos. Autoevaluación de las dramatizaciones propias y co-evaluación de las dramatizaciones de los compañeros de clase respetando los criterios previamente acordados.</p>	<p>aparecen en textos literarios mientras participa en actividades de lectura, audición colectiva, recitado y dramatización.</p> <p>BL5.2. Buscar, seleccionar y almacenar digitalmente información de fuentes diversas sobre el entorno social y cultural próximo a través de la lectura o audición reflexiva de fragmentos y obras completas tanto clásicos como actuales de los géneros y subgéneros adecuados al nivel educativo, para ampliar sus conocimientos y utilizarla en las tareas de aprendizaje, cuestionando la validez de la información y dando cuenta de algunas referencias bibliográficas.</p> <p>BL5.3. Escribir con sentido estético y creatividad, de manera autónoma o colaborativa, narraciones de ficción verosímiles y poemas o canciones, utilizando recursos retóricos y métricos adecuados al nivel, siguiendo con supervisión las distintas fases de la creación textual.</p> <p>BL5.4. Participar en producciones colectivas realizando dramatizaciones, representaciones e improvisaciones, de textos literarios y no literarios adecuados al nivel, así como de textos propios, aplicando con corrección, creatividad y sentido estético las estrategias de comunicación oral y las técnicas expresivas y teatrales aprendidas.</p>	<p>CCLI CD CAA CEC</p> <p>CCLI CEC SIEE</p> <p>CCLI CSC SIEE CEC</p>
--	--	--

Curso 6º

Bloque 1: COMUNICACIÓN ORAL: HABLAR Y ESCUCHAR Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA Estrategias y normas de interacción oral aprendidas: identificación del tipo textual, para adaptar a la situación comunicativa la comprensión y sus intervenciones, formulación de hipótesis sobre contenido y contexto, realización del papel del moderador, respeto por los sentimientos, experiencias, ideas, opiniones y conocimiento de los demás, técnicas de escucha activa, recoger datos, seleccionar la información pertinente a los objetivos de la comunicación e incorporación de las intervenciones de los interlocutores. Reformulación de hipótesis a partir de la comprensión de nuevos elementos. Distinción entre sentido literal, inferencial, crítico y estético. Utilización de estrategias de comprensión de los mensajes orales: deducción de palabras por el contexto, extracción de conclusiones. Reconocimiento de ideas no explícitas. Distinción entre sentido literal, inferencial, crítico y estético. Formulación de hipótesis sobre contenido y contexto y sobre significados a partir del análisis de elementos significativos, lingüísticos y paralingüísticos (modulación y tono de la voz, gestualidad, lenguaje corporal y postural). Importancia de la mejora en expresión oral: pronunciación y dicción. Introducción al registro coloquial y formal. Uso de estrategias de memoria visual y auditiva para retener la información de textos expositivos. Uso de apoyos gráficos y escritos, esquemas y resúmenes para memorizar textos. Identificación, clasificación, comparación y valoración de los medios de comunicación social: radio, cine, publicidad, televisión, internet, etc.</p>	<p>BL1.1. Participar en debates, coloquios y exposiciones sobre temas de actualidad social cercanos a su experiencia, adoptando diferentes roles y utilizar el diálogo para resolver conflictos interpersonales, escuchando activamente, incorporando las intervenciones de los demás y respetando los sentimientos y el contenido del discurso del interlocutor, exponiendo de forma organizada su discurso y utilizando un lenguaje no discriminatorio.</p> <p>BL1.2. Identificar tipologías textuales, realizar inferencias interpretando sentidos figurados y significados no explícitos y deducir el significado de palabras por el contexto de la información verbal y no verbal de textos orales del ámbito escolar y social, exponiendo sus conclusiones personales sobre el contenido del mensaje y la intención del emisor.</p> <p>BL1.3. Producir, con supervisión, textos orales de los géneros más habituales del nivel educativo, elaborando un guión previo, adecuando el discurso a la situación comunicativa, utilizando una estructura coherente, un vocabulario, dicción y recursos no verbales correctos, además de un lenguaje no discriminatorio.</p> <p>BL1.4. Memorizar y reproducir, individualmente y en grupo, textos literarios y no literarios adecuados al nivel educativo y cercanos a sus gustos e intereses, previamente escuchados o leídos en diferentes formatos, aplicando con creatividad, las estrategias de expresión oral adecuadas.</p> <p>BL1.5. Interpretar textos orales del ámbito escolar y social procedentes de los medios de comunicación, utilizando las estrategias de comprensión oral del nivel educativo, exponiendo sus</p>	<p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CSC</p>

<p>Clasificación de géneros orales propios de los medios de comunicación: noticieros, concursos, musicales, deportivos, promocionales, series, etc.</p> <p>Identificación de los subgéneros informativos, de opinión y persuasivos: noticia, rueda de prensa, entrevista, reportaje, debate, publicidad.</p> <p>Valoración crítica de los medios de comunicación, distinguiendo información de opinión e identificando la intención comunicativa.</p> <p>Valoración de los medios de comunicación social como instrumento de aprendizaje y de acceso a informaciones y experiencias de otras personas.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Situaciones de comunicación dirigidas o espontáneas: debates y coloquios sobre temas de actualidad o cercanos a sus intereses, y mediaciones de conflictos.</p> <p>Organización del discurso: exposición coherente, conocimiento de los procedimientos de preguntar y repreguntar, formulación de juicios con claridad y uso de un lenguaje no discriminatorio.</p> <p>Identificación, interpretación y diferenciación de mensajes verbales y no verbales.</p> <p>Identificación, comprensión, interpretación y valoración de textos orales literarios o no literarios con finalidad didáctica o de uso cotidiano, de diferente tipología (narrativos, descriptivos, informativos, instructivos, argumentativos, etc.).</p> <p>Resumen oral de textos procedentes de diferentes medios y soportes.</p> <p>Expresión y producción de textos orales literarios y no literarios, ya trabajados en los niveles anteriores y con mayor grado de complejidad, de diferente tipología (narraciones, descripciones, instrucciones, argumentaciones, exposiciones, definición de conceptos, conferencias, etc.).</p> <p>Planificación del contenido en la expresión oral según su finalidad (académica, social y lúdica). Uso de apoyo gráfico, sonoro y/o tecnológico.</p> <p>Organización del discurso a la situación. Uso consciente de los recursos lingüísticos y no lingüísticos de la expresión oral (gestos, entonación, etc.).</p> <p>Uso del lenguaje no discriminatorio.</p> <p>Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio.</p> <p>Memorización de textos literarios y no literarios adecuados a la edad, de diferentes géneros y con diferente finalidad (lúdica, de aprendizaje, etc.).</p> <p>Reproducción oral de textos previamente escuchados o leídos en diferentes soportes (chistes, exposiciones, diálogos, etc), manteniendo la coherencia y estructura de los mismos.</p> <p>Comprensión de textos orales procedentes de la radio, de la televisión o de internet para obtener información general sobre hechos y acontecimientos de actualidad, y como instrumento de aprendizaje y de acceso a informaciones y experiencias de otras personas que resulten significativos.</p> <p>Producción de textos orales propios de los medios de comunicación social mediante simulación o participación para ofrecer y compartir información y opinión.</p>	<p>conclusiones personales sobre el contenido del mensaje y la intención del emisor, e imitar, con supervisión, la estructura y el lenguaje propio de estos textos con el fin de ofrecer información y opinión sobre temas de actualidad social cercanos a su experiencia.</p>
---	--

Bloque 2: COMUNICACIÓN ESCRITA: LEER Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA</p> <p>Estudio y análisis de los elementos básicos de los textos instructivos (folletos explicativos, textos científicos, etc.) y predictivos.</p> <p>Estudio y análisis de los elementos básicos de los textos publicitarios infiriendo la relación entre elementos lingüísticos y no lingüísticos en los spots publicitarios televisivos y elementos contextuales no citados, e identificando la intención comunicativa de los mismos.</p> <p>Estudio y análisis de los elementos básicos de textos poéticos (metáforas, hipérboles, personificaciones, juegos de palabras, etc), teatrales (escenas, acotaciones, etc.).</p> <p>Estudio y análisis del cómic (elementos, texto y dibujo, viñeta, globos, onomatopeyas, etc.).</p> <p>Uso de estrategias para la comprensión lectora: antes de la lectura anticipando hipótesis a través de información paratextual (contexto y <i>abstract</i>), estableciendo los objetivos de la lectura, analizando la estructura del texto y su tipología; durante la lectura (infiriendo elementos contextuales no citados); y después de la lectura</p>	<p>BL2.1. Leer por propia iniciativa, adecuándose al formato y a la estructura textual, textos del ámbito escolar y social, y elegir sus lecturas personales y de apoyo a las tareas de aprendizaje, según sus preferencias e intereses, razonando sus elecciones.</p> <p>BL2.2. Interpretar, de forma autónoma, reflexiva y dialogada con la ayuda de sus compañeros, textos del ámbito escolar y social, anticipando y reformulando hipótesis, infiriendo elementos contextuales no explícitos, identificando la tipología del texto y exponiendo sus conclusiones personales sobre el contenido y la intención del autor.</p> <p>BL2.3. Leer en medios digitales de forma autónoma, reflexiva y dialogada para buscar, seleccionar y almacenar información, contrastándola y utilizándola para ampliar conocimientos, citando las referencias bibliográficas.</p> <p>BL2.4. Utilizar, con supervisión, diferentes tipos de bibliotecas para</p>	<p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD</p> <p>CCLI</p>

<p>(reconociendo la intención del autor y confeccionando mapas conceptuales).</p> <p>Selección de lecturas personales de forma autónoma como fuente de disfrute.</p> <p>Búsqueda, localización y lectura de información en distintos tipos de textos y fuentes documentales para ampliar conocimientos.</p> <p>Utilización de herramientas de búsqueda y visualización digital aplicando estrategias de filtrado sencillas (diferentes buscadores y repositorios, opciones de filtrado de los sitios web, etc.) y configurando sus características más usuales (organización, filtrado, seguridad, etc.) en dispositivos de las TIC para localizar, seleccionar, tratar y organizar la información de manera eficiente y responsable.</p> <p>Utilización, de manera autónoma, de diferentes tipos de bibliotecas (de aula, centro, municipal, pública o virtual) para localizar y obtener información en todo tipo de soportes y para seleccionar lecturas personales haciendo uso de sus catálogos digitales y en línea.</p> <p>Conocimiento y respeto de las normas de funcionamiento de las bibliotecas para un uso responsable de las mismas.</p> <p>Participación en las diferentes acciones contempladas en el Plan lector del centro referidas a la comprensión y la dinamización lectora (videofórum, etc.).</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Lectura de todo tipo de textos continuos y discontinuos, en distintos medios y soportes (impresos, digitales y multimodales) en los que puedan aparecer frases, palabras, etc. en diversas lenguas curriculares.</p> <p>Lectura en voz alta con pronunciación correcta y entonación y ritmo adecuados, en función de los signos de puntuación.</p> <p>Aplicación de los elementos básicos de los textos instructivos, predictivos, publicitarios, poéticos, teatrales y del cómic a la comprensión e interpretación de los mismos.</p> <p>Aplicación, en trabajos personales, de la información obtenida en la búsqueda, localización y lectura en distintos tipos de textos y fuentes documentales.</p>	<p>buscar y localizar información en todo tipo de soportes y seleccionar lecturas personales, manejando de forma guiada sus catálogos en línea y reconocer y respetar sus normas de funcionamiento, haciendo un uso responsable de materiales y espacios funcionales.</p> <p>BL2.5. Participar de forma responsable y por propia iniciativa en acciones del Plan lector del centro, como videofóruns, lecturas dialógicas, etc., para mejorar su competencia lectora y afianzar el hábito lector, haciendo propuestas y asumiendo responsabilidades en la organización y desarrollo de algunas actividades.</p>	<p>CD CSC SIEE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>
---	---	--

Bloque 3: COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA</p> <p>Conocimiento y uso guiado de los elementos básicos de textos (apoyo textual, silueta, variaciones tipográficas, presencia de ilustraciones, etc.) del ámbito escolar y social.</p> <p>Uso en las producciones escritas, de un lenguaje no discriminatorio y respetuoso con las diferencias.</p> <p>Planificación: organización del contenido y uso de los recursos lingüísticos necesarios según la intención comunicativa, el destinatario y el tipo de texto, para escribir textos instructivos, publicitarios y narrativos de carácter gráfico.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Escritura y reescritura, individual o colectiva, de textos con diferentes intenciones y del ámbito escolar o social.</p> <p>Uso del lenguaje no verbal en las producciones escritas.</p> <p>Aplicación de las normas ortográficas tanto en las producciones escritas como en dictados, entre otras técnicas, con el fin de consolidar las normas gramaticales y ortográficas.</p> <p>Uso de un vocabulario adecuado al nivel educativo.</p> <p>Redacción del borrador, evaluación y revisión reflexiva del texto para mejorarlo con la colaboración tanto de compañeros como de un adulto.</p> <p>Reescritura.</p> <p>Participación activa y autónoma en la evaluación, autoevaluación y coevaluación de producciones escritas, tanto propias como de los demás, con o sin consulta de modelos y guías.</p> <p>Respeto por las licencias de uso, modificación y distribución de contenidos generados por otros.</p> <p>Redacción de textos instructivos como folletos explicativos, textos científicos, etc.</p> <p>Redacción de textos publicitarios distinguiendo entre elementos lingüísticos y no lingüísticos y utilizando elementos contextuales no citados.</p> <p>Redacción de cómics diferenciando los elementos: dibujo, viñeta, globo, texto, onomatopeyas, etc.</p> <p>Selección de la información de fuentes variadas, contrastando su fiabilidad.</p>	<p>BL3.1. Planificar y escribir, de forma reflexiva y dialogada, con la supervisión de un adulto y la colaboración de sus compañeros, textos de los géneros más habituales del nivel educativo, redactando el borrador, adecuando el contenido a la situación de comunicación, con una estructura coherente y un vocabulario apropiado y utilizando los recursos lingüísticos con creatividad y sentido estético.</p> <p>BL3.2. Realizar, con supervisión, el proceso de revisión de textos escritos, detectando errores, con autonomía, y resolviendo sus dudas de forma reflexiva y dialogada, para mejorar el producto final, presentarlo cuidando los aspectos formales y respetando las normas de corrección gramatical y ortográfica del nivel educativo.</p> <p>BL3.3. Utilizar, con supervisión, la escritura para organizar la información obtenida, durante la escucha activa o la lectura reflexiva, en diferentes medios de forma contrastada, mediante esquemas lógicos, resúmenes, gráficos y mapas conceptuales o herramientas sencillas de edición y presentación de contenidos digitales, para utilizarla en las tareas de aprendizaje o para comunicar conclusiones, utilizando los diversos recursos de forma responsable.</p>	<p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p>

<p>Presentación de la información mediante un texto utilizando los conectores y el vocabulario conceptual de forma adecuada al nivel educativo, con especial atención a los signos de puntuación, cuerpo y estilo de la jerarquía de la información, títulos, subtítulos, imágenes, palabras clave, ejemplos, etc.</p> <p>Organización y representación del texto de forma creativa utilizando herramientas digitales de edición y presentación sencillas que permiten incluir texto con formato carácter (fuente, tamaño, negrita, subrayado, cursiva, etc.), la manipulación básica de imágenes (traslación, rotación y escalado) y/o audio/vídeo.</p> <p>Almacenamiento de la información digital mediante aplicaciones de gestión de la información (explorador de archivos) y servicios en red (p.e.: entorno virtual de aprendizaje), siguiendo un esquema de clasificación sencillo.</p> <p>Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio.</p> <p>Memorización comprensiva de la información debidamente organizada.</p>	
--	--

Bloque 4: CONOCIMIENTO DE LA LENGUA Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA</p> <p>Inferencia del significado de palabras a partir del contexto.</p> <p>Elección del diccionario adecuado en función de la búsqueda.</p> <p>Diccionarios en línea.</p> <p>Identificación de las diferentes manifestaciones del castellano en las diversas comunidades autónomas.</p> <p>Identificación de aspectos socioculturales relacionados con las diferentes lenguas.</p> <p>Identificación y clasificación de diferentes marcadores lingüísticos de procedencia regional.</p> <p>Relación de hechos de su propia cultura con los de culturas diferentes.</p> <p>Interés por conocer y por tener competencia en los dos idiomas cooficiales de la Comunitat Valenciana.</p> <p>Conciencia de las variantes lingüísticas de las diferentes lenguas presentes en el contexto social y escolar.</p> <p>Actitud positiva ante los usos de las lenguas, evitando cualquier acto de discriminación.</p> <p>Uso de un lenguaje no discriminatorio y respetuoso.</p> <p>Perseverancia ante el esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Capacidad de concentración. Regulación, perseverancia, flexibilidad, control de la ansiedad e incertidumbre y capacidad de automotivación antes, durante y después del proceso de aprendizaje. Resiliencia, superación de obstáculos y fracasos.</p> <p>Aprendizaje de forma autónoma. Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos. Obtención de información para usarla eficazmente. Búsqueda de orientación o ayuda cuando la necesita de forma precisa.</p> <p>Planificación, organización y gestión de proyectos individuales o colectivos. Establecimiento de estrategias de supervisión. Selección de la información técnica y los materiales. Toma de decisiones y calibración de oportunidades y riesgos. Aportación de soluciones originales a los problemas. Transformación de ideas en acciones.</p> <p>Establecimiento de criterios para evaluar el proyecto y el producto con ayuda de guías. Aceptación de los propios errores, aprendiendo de ello. Mejora del producto y el proceso tras la evaluación.</p> <p>Desarrollo de proyectos en equipo, transformación de ideas en acciones. Toma de decisiones, calibración de oportunidades y riesgos. Búsqueda del sentido de su trabajo en una tarea compleja que afecta a varios. Entusiasmo por las perspectivas y los objetivos compartidos. Sensibilidad y comprensión por los puntos de vista de los demás. Búsqueda del consenso y el apoyo de los demás.</p> <p>Uso de las herramientas más comunes de las TIC para conversar con el resto del grupo con la finalidad de planificar el trabajo, aportar ideas constructivas propias, comprender las ideas ajenas, etc., compartir información y recursos y construir un producto o meta colectivos.</p> <p>Uso de los recursos y actividades más comunes de un entorno virtual de aprendizaje: descarga y subida de contenidos digitales, discusión en foros, edición conjunta de contenidos.</p> <p>Gestión de la identidad digital y la privacidad en las herramientas de comunicación de las TIC y en entornos virtuales de aprendizaje.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p>	<p>BL4.1. Aplicar los conocimientos sobre los elementos básicos del sistema lingüístico adecuados al nivel educativo, adquiridos mediante un proceso de reflexión individual y colectiva, para interpretar, elaborar y revisar textos detectando errores y resolviendo dudas, con la supervisión de un adulto y la colaboración de sus compañeros.</p> <p>BL4.2. Utilizar, con autonomía, diferentes tipos de diccionarios <i>online</i> e impresos (diccionarios bilingües y páginas web, <i>thesaurus</i>, para encontrar palabras), para resolver dudas sobre el significado del vocabulario utilizado en el proceso de interpretación, elaboración y revisión de textos.</p> <p>BL4.3. Reconocer las funciones que realizan los elementos que constituyen la oración para elaborar oraciones adecuadas al nivel educativo, detectando errores y resolviendo sus dudas de forma reflexiva y dialogada, con la supervisión de un adulto o colaborando con sus compañeros.</p> <p>BL4.4. Diferenciar las características socioculturales de las lenguas de España y del español de América, expresando la valoración y el respeto por la variedad lingüística y por sus hablantes, detectando errores y resolviendo sus dudas de forma reflexiva y dialogada.</p> <p>BL4.5. Interpretar las demandas de las tareas de aprendizaje, mantener la concentración mientras las realiza, mostrar perseverancia y flexibilidad ante los retos y dificultades, esforzándose y manteniendo la calma y la motivación, intentando resolver las dudas por sus propios medios haciéndose preguntas y buscando ayuda si la necesita.</p> <p>BL4.6. Planificar la realización de un producto o una tarea estableciendo metas, proponer un plan ordenado de acciones para alcanzarlas, seleccionar los materiales y estimar el tiempo para cada paso, adaptándolo ante los cambios e imprevistos, evaluar el proceso y la calidad del producto final con ayuda de guías para la observación, detallando las mejoras realizadas.</p> <p>BL4.7. Actuar de modo eficaz en equipos de trabajo, participando en la planificación de metas comunes, tomando decisiones razonadas, responsabilizándose de su rol y su tarea, haciendo propuestas valiosas, reconociendo el trabajo ajeno y animando a los otros miembros del grupo, utilizando el diálogo igualitario para resolver conflictos y discrepancias.</p> <p>BL4.8. Participar en equipos de trabajo para construir un producto o tarea colectiva, compartiendo información y contenidos digitales de forma oral o escrita, con un lenguaje no discriminatorio, utilizando herramientas de comunicación TIC y entornos virtuales de aprendizaje. Aplicar buenas formas de conducta en la comunicación y prevenir, denunciar y proteger a otros de las malas prácticas como el ciberacoso.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CCLI CD CSC</p>

<p>Explicitación de conocimientos gramaticales que se dominan implícitamente.</p> <p>Consolidación de nociones gramaticales, léxicas, fonológicas y ortográficas adquiridas en cursos anteriores.</p> <p>Locuciones adverbiales.</p> <p>Interjecciones: características principales.</p> <p>Diferencias entre nombres individuales y colectivos: identificación de nombre colectivo con su correspondiente individual.</p> <p>El verbo: modo, tiempo, número y persona gramatical de cualquier forma verbal.</p> <p>Identificación de las irregularidades más frecuentes en los verbos castellanos.</p> <p>Segmentación en sílabas y aplicación de las reglas de acentuación a cualquier tipo de palabra.</p> <p>Acentos diacríticos.</p> <p>Ortografía de los verbos irregulares.</p> <p>Uso adecuado de los signos de puntuación: puntos suspensivos, paréntesis, guión, comillas.</p> <p>Uso de los conectores básicos que dan cohesión a las producciones orales y escritas.</p> <p>Deducción y análisis de las normas que regulan la formación de las palabras.</p> <p>Clasificación de las formas verbales según pertenezcan a verbos regulares o irregulares e identificación de sus diferencias.</p> <p>Distinción de los matices de significado que aportan prefijos y sufijos.</p> <p>Significado de arcaísmos, neologismos y extranjerismos de uso frecuente y su relación con su equivalente en castellano.</p> <p>Frases hechas y relación con su sentido figurado.</p> <p>Uso de adverbios, locuciones adverbiales y pronombres como sustitutivos.</p> <p>Identificación de los diferentes predicados y de las palabras que hacen la función de atributo.</p> <p>Diferenciación entre predicado verbal y nominal.</p> <p>Identificación de los complementos del predicado verbal (CD, CI y CC).</p> <p>Variedades de la lengua.</p>	
---	--

Bloque 5: EDUCACIÓN LITERARIA Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Identificación de las referencias al narrador, a los personajes (principales y secundarios), al espacio y al tiempo en biografías y autobiografías.</p> <p>Identificación de estrofas en poemas recitados.</p> <p>Identificación de la situación espacio-temporal en obras teatrales leídas o dramatizadas.</p> <p>Reflexión sobre la identificación de cualquiera de los elementos anteriores realizada por uno mismo o por los compañeros.</p> <p>Uso de las estrategias necesarias, individualmente o en equipo, de escucha activa y lectura dialogada, comentada o dramatizada, en el centro o en otros contextos sociales, de fragmentos u obras de la literatura universal, adaptadas a la edad, presentadas en formatos y soportes diversos, para obtener información sobre elementos como el medio ambiente, la climatología, la geografía o la historia, entre otros, del entorno más próximo y de otros países y civilizaciones.</p> <p>Registro en diversos medios de la información obtenida para utilizarla posteriormente con fines académicos. Reflexión sobre la validez de la información recopilada por uno mismo o por los demás, en el marco de actividades grupales o individuales.</p> <p>Elaboración de textos propios (orales, escritos o multimodales), sobre temáticas diversas relacionadas con el entorno más próximo o con otras civilizaciones, utilizando, entre otras fuentes, la información registrada después de la escucha activa o la lectura de obras de la literatura universal.</p> <p>Elaboración, de forma individual, de relatos y poemas con elementos fantásticos o imaginarios y con uso de recursos retóricos adecuados a la edad, para mostrarlos en el ámbito escolar o social en diferentes soportes y medios.</p> <p>Elaboración, de forma colectiva, de obras teatrales, originales o adaptadas, con usos de elementos fantásticos o imaginarios, si es necesario, para mostrarlas en el ámbito escolar o social, en diferentes soportes.</p> <p>Teatralización de textos narrativos en el ámbito escolar y social.</p>	<p>BL5.1. Identificar, utilizando expresiones específicas de la terminología literaria, los elementos básicos de la biografía y la autobiografía, las características formales de los textos poéticos y teatrales, y algunos recursos retóricos cuando aparecen en textos literarios mientras participa en actividades de lectura, audición colectiva, recitado y dramatización.</p> <p>BL5.2. Buscar, seleccionar y almacenar digitalmente información de fuentes diversas sobre el entorno social y cultural y otras civilizaciones a través de la lectura o audición reflexiva de fragmentos y obras completas, tanto clásicos como actuales, de los géneros y subgéneros adecuados al nivel educativo para ampliar sus conocimientos y utilizarla en las tareas de aprendizaje, contrastando la información y dando cuenta de las referencias bibliográficas.</p> <p>BL5.3. Escribir con sentido estético y creatividad, de manera autónoma o colaborativa, narraciones y obras de teatro originales y verosímiles y poemas o canciones, utilizando los recursos retóricos y métricos del nivel educativo, en las distintas fases de creación textual.</p> <p>BL5.4. Participar en producciones colectivas realizando dramatizaciones, representaciones e improvisaciones de textos literarios y no literarios adecuados al nivel, así como de textos propios, aplicando con corrección, creatividad y sentido estético las estrategias de comunicación oral y las técnicas expresivas y teatrales aprendidas.</p>	<p>CCLI CEC</p> <p>CCLI CD CAA CEC</p> <p>CCLI CEC SIEE</p> <p>CCLI CSC SIEE CEC</p>

<p>Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio. Dramatización de textos literarios adaptados y adecuados al nivel. Dramatización de textos no literarios como diálogos, problemas, anuncios, conversaciones sobre temas de interés para el alumnado. Representación de textos teatrales e improvisaciones. Análisis de las características expresivas, elementos y estructura de los textos dramáticos y teatrales y relación con otros géneros como el cine o la televisión. Uso de las técnicas teatrales, posibilidades expresivas lingüísticas y no lingüísticas, el sentido estético y la creatividad en improvisaciones, dramatizaciones y representaciones teatrales de textos propios (creados individualmente o en grupo) tales como imitar formas variadas de hablar, ruidos del entorno (romper cristal, llamar a la puerta, pisadas, etc.), uso de maquillaje, máscaras, etc. Autoevaluación de las dramatizaciones propias y co-evaluación de las dramatizaciones de de los compañeros de clase con responsabilidad y respetando los criterios previamente acordados.</p>	
---	--

COMPETENCIAS DEL CURRÍCULO

CCLI: Competencia comunicación lingüística.

CMCT: Competencia matemática y competencias básicas en ciencia y tecnología.

CD: Competencia digital.

CAA: Competencia aprender a aprender.

CSC: Competencias sociales y cívicas.

SIEE: Sentido de iniciativa y espíritu emprendedor.

CEC: Conciencia y expresiones culturales.

ÀREA MATEMÀTIQUES

INTRODUCCIÓ

Las matemáticas constituyen un conjunto de conocimientos que permiten entender y estructurar la realidad, analizarla y obtener información para valorarla y tomar decisiones; son necesarias en la vida cotidiana para aprender a aprender y, también, por lo que su aprendizaje aporta a la formación intelectual general y al desarrollo cognitivo. El uso de las herramientas matemáticas permite abordar una gran variedad de situaciones identificadas con la deducción, la inducción, la estimación, la aproximación, la probabilidad, la precisión, el rigor, la seguridad, etc, de modo que conllevan no sólo utilizar cantidades y formas geométricas sino, y sobre todo, encontrar patrones, regularidades y leyes matemáticas cuya utilidad fundamental es la de ayudar a comprender el mundo que nos rodea.

El sentido de esta área en la Educación Primaria es experiencial; el alumnado ha de aprender matemáticas utilizándolas en contextos relacionados con situaciones de la vida diaria, para adquirir progresivamente conocimientos más complejos a partir de las experiencias y los conocimientos previos. De las tareas y actividades que se planteen, de la motivación, de la actitud positiva y de los materiales que se utilicen dependerá, en gran parte, el éxito en el aprendizaje. Al mismo tiempo se ha de favorecer el aprendizaje cooperativo, el trabajo en equipo y se ha de dar una consideración positiva a los errores, como aquello que es necesario tener en cuenta para poder seguir avanzando en el afianzamiento de nuevos contenidos.

El aspecto lúdico de las matemáticas es una faceta a destacar, ya que a través del juego podemos introducir al alumnado en la resolución de problemas de forma más motivadora y gratificante. El uso de materiales como monedas, cromos, fichas, bolas, ábacos, cubos, regletas, espejos... en la enseñanza de la matemática es fundamental y muy beneficioso ya que proporciona al niño la oportunidad de comprender a través de la manipulación.

El currículo básico se ha formulado partiendo del desarrollo cognitivo y emocional en el que se encuentran los niños y las niñas de esta etapa, de la concreción de su pensamiento, de sus posibilidades cognitivas, de su interés por aprender y relacionarse con sus iguales y con el entorno, y de su paso hacia un pensamiento abstracto hacia el final de la etapa. Para desarrollar el área, de acuerdo a estas características, se agrupan los contenidos en cinco bloques: procesos, métodos y actitudes matemáticas, números, medida, geometría y estadística y probabilidad.

El bloque 1, “Procesos, métodos y actitudes en Matemáticas” es el eje vertebrador del resto de los bloques; de esta manera forme parte del quehacer diario en el aula para trabajar el resto de los contenidos. En concreto, forman parte de este bloque las actitudes hacia las matemáticas, la planificación y gestión de proyectos, la resolución de problemas y la utilización de los medios y recursos tecnológicos.

Las estrategias de resolución de problemas constituyen uno de las líneas principales de la actividad matemática y han de ser fuente y soporte principal del aprendizaje. Durante la resolución de problemas se ponen en marcha habilidades como leer atentamente, reflexionar, establecer un plan de trabajo que se revisa mientras dura la resolución, modificar el plan si no da resultado, comprobar la solución si se ha encontrado, comunicar los resultados o plantear nuevos problemas.

El bloque 2, “Números”, está organizado en dos categorías conceptuales: el sentido numérico o alfabetización numérica y la operatividad, diferenciando entre conceptos, propiedades, estrategias y procedimientos. Los contenidos de este bloque implican directamente al resto de bloques y a otras áreas de conocimiento. La secuenciación de los mismos determina en qué momento de la etapa se han de abordar según qué tareas y actividades, y la complejidad de las mismas. Los criterios de evaluación plantean situaciones de aprendizaje, donde la principal naturaleza de ejecución es resolver con éxito situaciones en las que intervengan números y sus relaciones, pero también otras como las estrategias y los procedimientos para abordar el cálculo.

Las estrategias, en concreto, son las habilidades y técnicas para superar bloqueos, el punto de partida hacia la resolución de una situación problemática; los procedimientos, por su parte, son el método seguido para conseguirlo. La naturaleza del cálculo ha de inducir a utilizar un determinado procedimiento (algoritmo o calculadora) o estrategia (estimación, cálculo mental, etc.). Trabajar en clase las estrategias del cálculo mental, por tanto, constituye un objetivo prioritario de la Educación Primaria.

El bloque 3, “Medida”, está estructurado en dos categorías conceptuales: identificar y seleccionar instrumentos de medida y medir con ellos. A partir del conocimiento de diferentes instrumentos y unidades, se realizan mediciones progresivamente con mayor dificultad y con las unidades adecuadas. Se parte de unidades corporales y arbitrarias, para pasar a medidas normalizadas, utilizándolas en pequeños proyectos de trabajo sobre medidas en diferentes entornos.

El bloque 4, “Geometría”, está organizado en una única categoría conceptual enfocada a reproducir, clasificar y representar objetos en el plano y en el espacio, para describir el mundo que nos rodea. Por sus características, el estudio de este bloque se ha de abordar de forma manipulativa, a través de materiales diversos como tramas de puntos, geoplanos, tangrams o palillos.

El bloque 5, “Estadística y probabilidad”, está organizado en dos categorías conceptuales: la recogida y registro de informaciones cuantificables y la predicción de resultados y cálculo de probabilidades. Cobran especial importancia los contenidos que favorecen la presentación de los datos de forma gráfica, clara y ordenada, permitiendo descubrir que las matemáticas facilitan la resolución de problemas de la vida diaria. A su vez, los contenidos de este bloque inician al alumnado en el uso crítico de la información recibida por diferentes medios.

El aprendizaje basado en planteamiento de tareas y actividades permite utilizar todos aquellos contenidos que den respuesta a las situaciones de aprendizaje y a la evaluación desde una perspectiva criterial, entendiéndolo los criterios de evaluación como mini-situaciones de aprendizaje donde niñas y niños aplican los conocimientos adquiridos expresando su nivel de adquisición competencial.

En el marco de las competencias clave, las matemáticas contribuyen a la competencia en comunicación lingüística al utilizar continuamente la comunicación tanto oral como escrita en la formulación y expresión de las ideas. Las oportunidades para comunicar ideas matemáticas y el proceso de escuchar, exponer, dialogar y redactar, favorecen la expresión y comprensión de los mensajes orales y escritos en situaciones diversas. Es en la resolución de problemas donde adquiere especial importancia la expresión tanto oral como escrita de los procesos realizados y de los razonamientos seguidos. Las matemáticas aportan al alumnado el conocimiento de un lenguaje específico, necesario en el desarrollo de las ciencias y en general para la vida.

El énfasis en la funcionalidad de los aprendizajes, su utilidad para comprender el mundo que nos rodea o la misma selección de estrategias para la resolución de un problema, determinan la posibilidad real de aplicar las matemáticas a diferentes campos de conocimiento o a distintas situaciones de la vida cotidiana, contribuyendo así con mayor peso a la adquisición de la competencia matemática. Los bloques de contenidos están estructurados para aplicar aquellas destrezas y actitudes que permiten razonar matemáticamente, comprender una argumentación matemática y expresarse y comunicarse en el lenguaje matemático. Se ha de utilizar las herramientas adecuadas e integrar el conocimiento matemático con otros tipos de conocimiento para obtener conclusiones, reducir la incertidumbre y enfrentarse a situaciones cotidianas, tareas, de diferente grado de complejidad.

La incorporación a las matemáticas de herramientas tecnológicas como recurso didáctico para el aprendizaje y para la resolución de problemas, contribuye en gran medida a mejorar la competencia digital de niñas y niños. Las herramientas tecnológicas, como los programas informáticos de aplicación, los materiales digitales didácticos y los recursos en la red, ofrecen la oportunidad de diseñar escenarios de aprendizaje enriquecidos para que los niños y las niñas perciban las matemáticas como una ciencia experimental y un proceso exploratorio significativo dentro de su formación.

El área, además, desarrolla las técnicas heurísticas que constituyen modelos generales de tratamiento de la información y de razonamiento, y consolidan la adquisición de destrezas involucradas en la competencia de aprender a aprender tales como la autonomía, la perseverancia, la sistematización, la reflexión crítica y la habilidad para comunicar con eficacia los resultados del propio trabajo. La verbalización del proceso seguido en el aprendizaje ayuda a la reflexión sobre qué se ha aprendido, qué falta por aprender, cómo y para qué, lo que potencia el desarrollo de estrategias que facilitan el aprender a aprender.

La contribución de las matemáticas a la competencia social y cívica se realiza fundamentalmente a través del análisis funcional y de la estadística. El trabajo cooperativo en matemáticas adquiere una dimensión singular si se aprende a aceptar otros puntos de vista distintos al propio, en particular a la hora de utilizar estrategias personales de resolución de problemas, comparando los posibles resultados y eligiendo como solución aquella que más se adecue a los valores del sistema democrático y al bienestar de la sociedad, de acuerdo con los derechos y deberes de los ciudadanos. El bloque de tratamiento de la información facilita a niñas y niños el análisis matemático de los datos necesarios para la toma de decisiones en cuanto a su participación social como ciudadanos y consumidores responsables en encuestas, sondeos, escrutinios, reportajes, gráficas, etc.

En la metodología del área están implícitas las estrategias que contribuyen al sentido de iniciativa y espíritu emprendedor: actividad creadora del alumnado, la labor investigadora, partir de los conocimientos que sobre un tema determinado ya poseen... que le hacen sentirse capaz de aprender, aumentando su autonomía, responsabilidad y compromiso personal. La estructura misma del área propicia el desarrollo de estructuras mentales que ayudan a organizar el conocimiento, apoyada en técnicas de estudio, de observación y de registro sistemático de información, planteándose preguntas y manejando diversas estrategias para la toma de decisiones racionales y críticas, y así alcanzar metas a corto y largo plazo, con perseverancia y valoración del esfuerzo realizado.

Las matemáticas contribuyen a la conciencia y expresión cultural porque el mismo conocimiento matemático es expresión universal de la cultura. En toda conciencia y expresión cultural hay un planteamiento que incluye multitud de aspectos matemáticos, desde la medida hasta la geometría, pasando por la resolución de problemas, que permite al alumnado apreciar la importancia de la expresión creativa de ideas, experiencias y emociones a través de distintos medios, incluida la música, las artes escénicas, la literatura y las artes plásticas. En particular, la geometría es parte integral de la expresión artística de la humanidad y ofrece medios para describir y comprender el mundo que nos rodea, y apreciar la belleza de las estructuras realizadas.

Contenidos y criterios de evaluación del área Matemáticas

Curso 1º

Bloque 1: PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Lectura comprensiva del enunciado Identificación de la pregunta. Identificación e interpretación de los datos Selección de las operaciones necesarias y el porqué. Planteamientos y estrategias para comprender y resolver problemas de suma y resta referidos a situaciones reales sencillas:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Problemas orales, gráficos y escritos. · Resolución individual o en grupo (trabajo cooperativo). · Explicación oral del proceso seguido en la resolución de problemas. <p>Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área. Esfuerzo y fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Uso de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos. Imaginación de proyectos individuales o colectivos, planificación. Obtención de información de fuentes preseleccionadas en diferentes medios siguiendo las pistas sugeridas del adulto. Obtención de información de manera guiada mediante herramientas de búsqueda y visualización digital (navegadores web, visualizadores de documentos, aplicaciones específicas del área...) en dispositivos TIC. Almacenamiento de información digital sin utilizar aplicaciones de gestión de la información (explorador de archivos) ni aplicar ningún esquema de clasificación (carpetas, etiquetas, etc.). Presentación de la información etiquetando imágenes o a través de textos cortos como avisos y notas.</p>	<p>BL1.1. Analizar enunciados de problemas orales y gráficos relacionados con objetos, hechos y situaciones del entorno inmediato utilizando estrategias como: identificación de los datos y de la pregunta, la selección de las operaciones necesarias y el porqué.</p> <p>BL1.2. En la resolución de problemas y pequeñas investigaciones científicas utilizar diferentes estrategias, como la manipulación y experimentación con materiales relacionados con el problema y la representación mediante dibujos, comunicando con claridad el proceso seguido.</p> <p>BL1.3. Reconocer y utilizar el vocabulario del área del nivel educativo respondiendo a preguntas sobre los conocimientos adquiridos y cuando explica en voz alta lo que ha aprendido.</p> <p>BL1.4. Esforzarse y mantener la atención mientras realiza una actividad sin abandonar cuando le cuesta realizarla.</p> <p>BL1.5. Participar en el proceso de planificación del desarrollo de un producto o una tarea, ordenar con ayuda los pasos a seguir y expresar sus opiniones sobre el proceso y el resultado.</p> <p>BL1.6. Buscar y seleccionar información en diferentes medios (orales, en papel o digitales) de forma guiada. Almacenar la información digital de forma directa. Organizar la información utilizando la escritura etiquetando imágenes o a través de textos cortos como avisos y notas.</p>	<p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE CD</p> <p>CAA</p>

Bloque 2: NÚMEROS Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Nombre y grafía de los números de hasta dos cifras reconociéndolos en calendarios, listas, revistas, juegos y cualquier situación con contenido numérico. Orden numérico de números hasta dos cifras para organizar elementos o personas en situaciones que lo requieran (resultados de un juego, etc.). Aproximación a las nociones de mayor que, menor que, igual que y a su representación. Utilización de los ordinales hasta el décimo en situaciones de aula y situaciones personales (p.e. la lista y el número de hermanos). Introducción al sistema monetario de la Unión Europea. Identificación del valor de las distintas monedas en relación a precios de artículos cotidianos. Uso de dinero (monedas de céntimos) para adquirir un artículo según su precio marcado. Significado de las operaciones de suma (situaciones de unir o añadir) y resta (situaciones de quitar o separar). Vocabulario adecuado: sumandos, signos (+, -, =), etc. Utilización de los algoritmos escritos de suma llevando y sin llevar y resta sin llevar. Construcción de series numéricas. Uso de dinero (monedas de céntimos) para adquirir un artículo según su precio marcado. Utilización de la calculadora con criterio y autonomía para ensayar e investigar situaciones de cálculo numérico.</p>	<p>BL2.1. Leer y escribir el valor de números naturales hasta dos cifras, en situaciones de carácter numérico de aula y personales tales como, edades, tallas, estaturas, la lista, el orden en las tareas, juegos, con la intención de medir, contar, ordenar o comparar dichos números utilizando monedas, palillos, gomets,...</p> <p>BL2.2. Sumar y restar números naturales de dos cifras con cualquier estrategia de cálculo (monedas, dedos, objetos, calculadora para investigar pequeñas situaciones numéricas, etc.), explicando el proceso seguido con sus propias palabras, dibujos y algoritmos escritos. Identificar las operaciones en situaciones que requieran unir o añadir, quitar o separar.</p>	<p>CMCT CCLI CSC</p> <p>CMCT CCLI CAA</p>

Resolución de problemas numéricos de una operación con sumas y restas, referidas a situaciones reales sencillas de cambio, combinación, igualación y comparación.		
---	--	--

Bloque 3: MEDIDA Curso 1º

Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Significado y utilidad de la medición en la vida cotidiana (medidas corporales, tallas, objetos, recetas, recipientes, etc). Identificación de longitudes y masas que definen atributos de los objetos. Realización de medidas y utilización de instrumentos convencionales (regla graduada, balanza de pesas, reloj de agujas, etc.) y no convencionales (palmos, pasos, baldosas, cuerdas, palos, botes, botellas). Curiosidad e interés por descubrir la medida de algunos objetos cotidianos y la duración de actividades habituales, así como por expresar los resultados con unidades de medida (kg, m, día y hora). Elaboración y utilización de estrategias personales para realizar estimaciones de medidas (distancias, tamaños, pesos). Establecimiento de relaciones temporales (ayer, hoy, mañana, el año pasado, etc). Unidades de medida del tiempo: media hora, hora, día, semana, mes y año. Manejo del calendario y lectura de las horas enteras en relojes de agujas. Utilización del vocabulario adecuado para interpretar y transmitir informaciones de forma oral sobre sencillas mediciones. Resolución de problemas sencillos de medida relacionados con objetos, hechos y situaciones de la vida cotidiana, seleccionando las operaciones de suma y resta con números naturales (hasta dos dígitos) utilizando los algoritmos básicos.</p>	<p>BL3.1. Utilizar los instrumentos de medida no convencionales (palmos, pasos, baldosas) y convencionales (regla graduada, balanza de pesas, reloj de agujas, calendario, etc.) y las unidades (kilogramo, metro, día y hora) para realizar mediciones de distintas magnitudes (longitud, peso/masa y tiempo) de objetos y espacios de su entorno inmediato.</p> <p>BL3.2. Utilizar las unidades de medida de tiempo (hora, día, semana, mes y año) y sus relaciones para determinar la duración de intervalos de tiempo en situaciones reales de su entorno inmediato.</p>	<p>CMCT CSC</p> <p>CMCT CSC</p>

Bloque 4: GEOMETRÍA Curso 1º

Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Identificación del cuadrado, el rectángulo y el círculo . El contorno Construcción y comparación de sólidos. Vocabulario específico: encima, debajo, izquierda, derecha, al lado, delante, detrás, arriba, abajo, entre,</p>	<p>BL4.1 Reproducir figuras planas (formas rectangulares, triangulares y circulares) con distintos materiales manipulativos (p.e. pajitas, palillos, geoplanos, tramas de puntos) para identificarlas en su entorno inmediato.</p> <p>BL4.2. Calcular contorno de objetos del aula con instrumentos de medida no convencionales (palmo, pasos, baldosas, etc.).</p> <p>BL4.3. Componer cuerpos geométricos (formas cúbicas y esféricas) utilizando distintos materiales manipulativos (arcilla, plastilina, policubos, etc.) para identificarlos en el entorno inmediato (p.e. latas de refrescos, cajas de galletas, balón, etc.), utilizando un vocabulario informal (rueda o no rueda, formas curvas o rectas, etc.)</p> <p>BL4.4. Utilizar los términos “encima, debajo, izquierda, derecha, al lado, delante, detrás, arriba, abajo, entre” para describir la posición de un objeto con respecto a otro en entornos personales.</p> <p>BL4.5. Identificar los elementos geométricos del nivel cuando participa en algunas de las manifestaciones artísticas más significativas que forman parte de las tradiciones culturales y fiestas locales expresando sensaciones, gustos y experiencias.</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT CSC</p> <p>CMCT CCLI</p> <p>CMCT CCLI</p> <p>CSC CEC</p>

Bloque 5: ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD Curso 1º

Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Recogida y clasificación de datos cualitativos y cuantitativos. Representación de pictogramas sencillos. Utilización del lenguaje propio del azar: posible, imposible, a veces.</p>	<p>BL5.1 Registrar datos personales (p.e. número de hermanos, juguetes preferidos, etc.) en un pictograma, con ayuda de diferentes materiales (p.e. pegatinas, cubos, bolas, etc.) para representar los datos recogidos.</p> <p>BL5.2 Formular preguntas simples sobre la vida cotidiana (mañana habrá cole, lloverá, etc.) para diferenciar entre las expresiones posible, imposible, a veces, con el objetivo de utilizar el lenguaje sencillo del azar.</p>	<p>CMCT CAA</p> <p>CMCT CCLI</p>

Curso 2º

Bloque 1: PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
Lectura comprensiva del enunciado Identificación de la pregunta. Identificación e interpretación de los datos Expresión numérica de los datos. Selección de las operaciones necesarias y el porqué Planteamientos y estrategias para comprender y resolver problemas de sumas y resta referidos a situaciones reales sencillas: · Problemas orales, gráficos y escritos. · Resolución individual o en grupo (trabajo cooperativo) · Explicación oral del proceso seguido en la resolución de problemas. Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área. Esfuerzo y fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Uso de estrategias de aprendizaje cooperativo. Búsqueda de orientación o ayuda cuando la necesita. Imaginar proyectos individuales o colectivos, planificación. Organización de proyectos con ayuda guiada. Obtención de información de fuentes preseleccionadas con guías y a través de preguntas, reconociendo que la información encontrada puede no ser fiable. Obtención de información de manera guiada mediante herramientas de búsqueda y visualización digital (navegadores web, visualizadores de documentos, aplicaciones específicas del área, etc.) en dispositivos TIC. Organización de la información digital utilizando aplicaciones de gestión de la información (explorador de archivos) aplicando un esquema de clasificación muy sencillo. Identificación del tema y organización de la información en papel en forma de listas, secuencias temporales, tablas e imágenes.	BL1.1 Analizar enunciados de problemas orales, gráficos y escritos relacionados con objetos, hechos y situaciones del entorno inmediato utilizando estrategias como: lectura comprensiva del enunciado y expresión numérica de los datos. BL1.2 En la resolución de problemas y pequeñas investigaciones científicas, utilizar diferentes estrategias como la manipulación y experimentación con materiales relacionados con el problema y la representación mediante dibujos y tablas, comunicando con claridad el proceso seguido. BL1.3. Reconocer y utilizar el vocabulario del área del nivel educativo en sus conversaciones sobre el contenido de las actividades realizadas y cuando explica en voz alta lo que ha aprendido. BL1.4. Seguir las instrucciones de las tareas de aprendizaje con atención y constancia sin abandonar cuando le cuesta realizarla, pidiendo ayuda si la necesita. BL1.5. Participar en el proceso de planificación del desarrollo de un producto o una tarea, ordenar con ayuda los pasos a seguir, reconocer si los han realizado correctamente y expresar sus opiniones sobre el resultado. BL1.6. Buscar y seleccionar información de forma guiada en diferentes medios reconociendo que ésta puede no ser fiable, registrándola en papel de forma cuidadosa o almacenándola digitalmente. Organizar la información utilizando la escritura mediante listas, secuencias temporales, tablas e imágenes.	CMCT CCLI CAA CMCT CCLI CAA CMCT CCLI CAA CAA SIEE CAA SIEE CD CAA

Bloque 2: NÚMEROS Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
Nombre y grafía de los números de hasta tres cifras reconociéndolos en calendarios, listas, revistas y cualquier situación con contenido numérico. Orden numérico de números de hasta tres cifras. Utilización de los ordinales hasta el vigésimo en situaciones de aula y situaciones personales (p.e. la lista y el número de hermanos). El Sistema de Numeración Decimal: valor posicional de las cifras (unidades, decenas, centenas). Descomposición de números naturales hasta tres cifras atendiendo al valor posicional de sus cifras. Introducción al sistema monetario de la Unión Europea: el euro como unidad principal. Identificación del valor de las distintas monedas y billetes de uso legal. Expresión oral de precios que aparecen en la vida cotidiana Uso de dinero (monedas y billetes hasta 20€) para adquirir un artículo según su precio marcado: iniciación a la devolución de cambio. Iniciación a la multiplicación como suma de sumandos iguales y para calcular número de veces. Vocabulario adecuado a la madurez del alumno y a la naturaleza de los cálculos. Utilización de los algoritmos escritos de suma llevando y sin llevar y resta sin llevar. Construcción y memorización de las tablas del 1 al 5. Estimación del resultado de operaciones suma y resta con números naturales redondeando antes de operar. Propiedad conmutativa de la suma. Cálculo mental: series numéricas, etc. Utilización de la calculadora con criterio y autonomía para ensayar e investigar situaciones de cálculo numérico. Resolución de problemas numéricos de una operación con sumas y restas referidas a situaciones sencillas reales de cambio, combinación, igualación y comparación.	BL2.1. Leer y escribir el valor de números naturales hasta tres cifras, en situaciones de carácter numérico de aula y personales tales como, tallas, estaturas, el orden en grandes competiciones, juegos, con la intención de medir, contar, ordenar o comparar dichos números utilizando monedas, palillos, etc. BL2.2. Sumar y restar números naturales de tres cifras y multiplicar por 1, 2, 3, 4 y 5 como suma de sumandos iguales con cualquier estrategia de cálculo (monedas, dedos, objetos, calculadora para investigar pequeñas situaciones numéricas $2+2+2+2=2 \times 4$, etc.), explicando el proceso seguido con sus propias palabras y con algoritmos escritos. Identificar las operaciones en situaciones cotidianas que requieran unir o añadir, quitar o separar y repetir.	CMCT CCLI CSC CMCT CCLI CAA CSC

Bloque 3: MEDIDA Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Significado y utilidad de la medición en la vida cotidiana (medidas corporales, tallas, objetos, recetas, recipientes, etc.).</p> <p>Identificación de longitudes, capacidades y masas: el metro, el centímetro, el litro y el kilogramo.</p> <p>Realización de medidas y utilización de instrumentos convencionales (cinta métrica, regla graduada, balanza de pesas, vasos graduados, calendario, reloj de agujas, etc.) y no convencionales (palmos, pasos, baldosas, cuerdas, palos, botes, botellas, etc.) para medir objetos y distancias del entorno.</p> <p>Selección y utilización de la unidad apropiada para determinar la duración de un intervalo de tiempo: cuarto de hora, media hora, hora, día, semana, mes y año.</p> <p>Establecimiento de relaciones temporales: ayer, hoy, mañana, pasado mañana, el año pasado, etc.</p> <p>Unidades de medida de tiempo: minuto, hora, día, semana, mes y año.</p> <p>Manejo del calendario y lectura de las horas enteras y las medias en relojes de agujas.</p> <p>Valoración de la importancia de las mediciones y las estimaciones en la vida cotidiana.</p> <p>Elaboración y utilización de estrategias personales para realizar estimaciones de medidas (distancias, tamaños, pesos, capacidades, tiempos).</p> <p>Explicación oral del proceso seguido y de la estrategia utilizada en la medición.</p> <p>Utilización del vocabulario adecuado para interpretar y transmitir informaciones de forma oral sobre sencillas mediciones.</p> <p>Resolución de sencillos problemas de medida relacionados con objetos, hechos y situaciones de la vida cotidiana, seleccionando las operaciones de suma y resta con números naturales (hasta tres dígitos) utilizando los algoritmos básicos.</p>	<p>BL3.1. Utilizar los instrumentos de medida no convencionales (palmos, pasos, baldosas, cuerdas, palos, botes, botellas) y convencionales (cinta métrica, regla graduada, balanza de pesas, vasos graduados, calendario, reloj de agujas...) y las unidades (kilogramo, metro, centímetro, litro, día, semana, mes, año y hora) que mejor se ajusten en cada caso para realizar mediciones de distintas magnitudes (longitud, peso/masa, capacidad y tiempo) de objetos y espacios de su entorno inmediato.</p> <p>BL3.2. Utilizar las unidades de medida de tiempo (minuto, hora, día, semana, mes y año) y sus relaciones para establecer relaciones temporales (ayer, hoy, mañana, el año pasado, etc.) en situaciones reales de su entorno inmediato.</p>	<p>CMCT CSC</p> <p>CMCT CSC</p>

Bloque 4: GEOMETRÍA Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Líneas rectas, curvas, abiertas o cerradas.</p> <p>Elementos básicos: lados y vértices.</p> <p>La circunferencia y el círculo. Elementos básicos: centro, radio, diámetro.</p> <p>Iniciación a la simetría.</p> <p>Concepto de perímetro</p> <p>Vocabulario específico: vértices y caras, prismas, pirámides y cuerpos redondos, encima, debajo, izquierda, derecha, al lado, delante, detrás, arriba, abajo, entre, etc.</p> <p>Identificación y realización de movimientos.</p>	<p>BL4.1. Reproducir figuras planas (formas rectangulares, triangulares y circulares) con distintos materiales manipulativos (p.e. pajitas, palillos, geoplanos, tramas de puntos, plantillas circulares, etc.) para diferenciarlas en el entorno inmediato, utilizando un vocabulario básico: líneas curvas y rectas, lados y simetría (utilizando plegado, corte, espejos).</p> <p>BL4.2. Calcular el perímetro de objetos planos del aula con instrumentos de medida no convencionales (palmo, pasos, baldosas, etc.).</p> <p>BL4.3. Construir cubos, pirámides, prismas con base rectangular y formas esféricas, utilizando materiales concretos (p.e. arcilla, plastilina, palillos, pajitas, moldes...), para diferenciarlos en el entorno inmediato (p.e. botes, envases, cajas, balón, etc.), utilizando un vocabulario básico.</p> <p>BL4.4. Realizar movimientos: izquierda, derecha, arriba y abajo, usando materiales manipulativos para describir cambios en situaciones de juegos.</p> <p>BL4.5. Interesarse por algunas de las manifestaciones artísticas más significativas que forman parte de su entorno próximo en las que aparecen los elementos geométricos del nivel, edificios, jardines, fuentes, esculturas, expresando sensaciones, gustos y experiencias</p>	<p>CMCT CCLI</p> <p>CMCT CSC</p> <p>CMCT CCLI</p> <p>CMCT CCLI</p> <p>CSC CCLI CEC</p>

Bloque 5: ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Recogida y clasificación de datos cualitativos y cuantitativos.</p> <p>Construcción de tablas de datos.</p> <p>Realización e interpretación de gráficos de barras.</p> <p>Resolución de problemas de diagramas para afianzar los contenidos del nivel.</p> <p>Utilización del lenguaje propio del azar: seguro, probable, imposible, en experiencias simples donde interviene el azar.</p>	<p>BL5.1 Recoger datos primarios de su entorno inmediato (p.e. número de mascotas, mes de nacimiento, etc.), registrarlos y representarlos en un diagrama de barras para leerlos e interpretarlos.</p> <p>BL5.2 Determinar los posibles resultados (seguro, probable, imposible) de una experiencia simple (p.e. que salga cara al lanzar</p>	<p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CMCT CCLI</p>

	una moneda, que salga un color determinado en una ruleta de colores, etc.) para utilizar el lenguaje sencillo del azar.
--	---

Curso 3º

Bloque 1: PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Lectura comprensiva del enunciado Expresión del enunciado con palabras propias Diferenciación entre datos principales y datos secundarios Identificación de la pregunta. Identificación e interpretación de los datos. Expresión numérica de los datos. Selección de las operaciones necesarias y el porqué. Planteamientos y estrategias para comprender y resolver problemas referidos a situaciones reales sencillas (facturas, folletos publicitarios, rebajas, etc.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Problemas orales, gráficos y escritos. • Resolución individual o en grupo (trabajo cooperativo). • Explicación oral del proceso seguido en la resolución de problemas. • Comprobación numérica del resultado obtenido. • Resolución de problemas semejantes de menor dificultad. <p>Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área. Esfuerzo y fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Adaptación a los cambios. Resistencia, superación de obstáculos y fracasos. Uso de estrategias de aprendizaje cooperativo. Búsqueda de orientación o ayuda cuando la necesite. Planificación de proyectos individuales o colectivos, hacer planes. Organización de un proyecto. Evaluación del proyecto y el producto con ayuda del profesorado. Búsqueda de información de fuentes preseleccionadas con guías (específicas de la tarea), a través de preguntas y de fuentes de referencia (diccionarios en papel y en línea) en diferentes medios, valorando su veracidad. Identificación del tema en la información obtenida, destacando las ideas principales y organizándolas en forma de listas, tablas y gráficos, cuadros sinópticos. Resumen y presentación de información mediante un texto utilizando los conectores y el vocabulario conceptual de forma adecuada, poniendo especial atención en los estilos de letra, títulos, puntuación y ortografía correcta. Obtención de información de manera guiada mediante herramientas de búsqueda y visualización digital (navegadores web, visualizadores de documentos, aplicaciones específicas del área, etc.) en dispositivos TIC. Almacenamiento de información digital utilizando aplicaciones de gestión de la información (explorador de archivos) siguiendo un esquema de clasificación sencillo (anidación de carpetas pudiendo acceder a diferentes dispositivos de almacenamiento secundario). Uso de herramientas de edición de contenidos digitales que permiten incluir texto con formato carácter (fuente, tamaño, negrita, subrayado, cursiva, etc.) e imágenes (p.e. procesador de textos).</p>	<p>BL1.1. Analizar enunciados de problemas relacionados con objetos, hechos y situaciones del entorno próximo utilizando estrategias como la expresión del enunciado con palabras propias y la diferenciación entre datos principales y datos secundarios.</p> <p>BL1.2. En la resolución de problemas y pequeñas investigaciones científicas, utilizar diferentes estrategias como la resolución de problemas semejantes de menor dificultad, comprobando numéricamente la solución encontrada y comunicando con claridad el proceso seguido a través de la reflexión y el diálogo.</p> <p>BL1.3. Reconocer y utilizar el vocabulario del área del nivel educativo cuando trabaja con sus compañeros/as en actividades cooperativas y para explicar el proceso seguido al realizar las tareas de aprendizaje.</p> <p>BL1.4. Seguir las instrucciones de las tareas de aprendizaje con atención y constancia, adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, pidiendo ayuda si la necesita.</p> <p>BL1.5. Planificar la realización de un producto o una tarea, proponiendo un plan ordenado de acciones y evaluar el proceso y la calidad del resultado con las orientaciones del profesorado.</p> <p>BL1.6. Buscar y seleccionar información de forma guiada en diferentes medios de forma crítica a su validez sobre los conocimientos y procesos que se trabajan en el nivel educativo, registrándola en papel de forma cuidadosa o almacenándola digitalmente. Procesar y organizar la información utilizando la escritura mediante listas, tablas, gráficos y cuadros sinópticos, y presentar la información obtenida forma correcta, en papel y digitalmente mediante herramientas de edición de contenidos digitales.</p>	<p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CMCT</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE CD CAA</p>

Bloque 2: NÚMEROS Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Significado y utilidad de los números naturales en facturas, folletos, revistas, calendarios, etc. Nombre y grafía de los números hasta cuatro cifras. Representación de números naturales en la recta numérica. Comparación y orden de números naturales. Sistema de Numeración Decimal: unidades, decenas, centenas, unidades de millar. Descomposición y composición de números naturales atendiendo al valor posicional de sus cifras. Redondeo de números naturales hasta las unidades de millar. Utilización de los números ordinales. Concepto de fracción como relación entre las partes y el todo. Vocabulario: numerador y denominador. Sistema monetario de la Unión Europea: Reconocimiento y</p>	<p>BL2.1 Leer y escribir el valor de números naturales hasta cuatro cifras y fracciones, en situaciones de carácter numérico de aula y personales tales como, folletos informativos publicitarios, resultados de competiciones, con la intención de comparar e interpretar la información de dichos números utilizando monedas, palillos, etc. y cualquier material didáctico adecuado a su madurez.</p> <p>BL2.2 Sumar y restar números naturales de cuatro cifras, multiplicar por una cifra y dividir por una cifra en el divisor como reparto en partes iguales con cualquier estrategia de cálculo (monedas, billetes y objetos, memorización de las tablas, descomposición de números, calculadora para investigar pequeñas situaciones numéricas, etc.), explicando oralmente y/o por escrito (algoritmos escritos) el proceso seguido, haciéndose valer si fuera necesario de una</p>	<p>CMCT CCLI CSC</p> <p>CMCT CCLI CAA CSC</p>

<p>utilización de las monedas y billetes de curso legal y establecimiento de equivalencias.</p> <p>Conocimiento de equivalencias de monedas y billetes de €, y uso del dinero para compras con devolución.</p> <p>Estimación acerca del precio de diferentes artículos y objetos habituales. Comparación con el precio real.</p> <p>La multiplicación como suma de sumandos y la división como resta de grupos iguales.</p> <p>Utilización de la división para repartir y para agrupar y como operación inversa de la multiplicación.</p> <p>Utilización de los algoritmos escrito de suma, resta llevando y multiplicación de naturales y el vocabulario adecuado.</p> <p>Realiza sumas y restas en horizontal de tres números.</p> <p>Concepto de doble, triple, mitad, tercio, cuarto, etc.</p> <p>Criterios de evaluación de divisibilidad por 2, 3, 5 y 10.</p> <p>Multiplicaciones por la unidad seguida de ceros.</p> <p>Estimación del resultado de operaciones suma, resta y multiplicación con números naturales redondeando antes de operar.</p> <p>Construcción y memorización de las tablas de multiplicar para automatizar el cálculo.</p> <p>Cálculo mental de sumas, restas y multiplicaciones con estrategias tales como: composición y descomposición aditiva y aditiva multiplicativa, construcción y memorización de las tablas de multiplicar.</p> <p>Explicación verbal del proceso seguido en cálculos mentales por cualquier estrategia personal.</p> <p>Conocimiento de equivalencias de monedas y billetes de €, y uso del dinero para compras con devolución.</p> <p>Utilización de la calculadora con criterio y autonomía para ensayar, investigar situaciones de cálculo numérico y , mejorar el cálculo estimado de resultados de operaciones con valoración de si la respuesta es razonable.</p> <p>Resolución de problemas numéricos con sumas, restas, multiplicaciones y divisiones referidas a situaciones reales sencillas de cambio, combinación, igualación y comparación</p>	<p>calculadora. Identificar las operaciones en situaciones habituales por medio de juegos o simulaciones como un mercadillo, la preparación de una fiesta-cumpleaños, etc.</p>	
--	--	--

Bloque 3: MEDIDA Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Utilización del vocabulario adecuado para interpretar y transmitir informaciones sobre mediciones.</p> <p>Elaboración y utilización de estrategias para medir (construcción de instrumentos sencillos para efectuar mediciones).</p> <p>Realización de mediciones usando instrumentos y unidades de medida convencionales (cronómetro, regla, metro, cinta métrica, reloj analógico, reloj digital, balanza, báscula, probeta, matraz) en contextos cotidianos.</p> <p>Unidades de medida convencionales: múltiplos y submúltiplos de uso cotidiano, utilización en contextos reales (km, m, dm, kilo, medio kilo, cuarto de kilo, gramo, litro, medio litro, cuarto de litro).</p> <p>Explicación oral o escrita del proceso seguido y de la estrategia utilizada en la elección de la unidad más adecuada para la expresión de una medida.</p> <p>Lectura correcta en relojes analógicos y digitales (segundo, minuto, cuarto de hora, media hora, hora). Manejo del calendario (día, semana, mes, año).</p> <p>Resolución de problemas de medida relacionados con objetos, hechos y situaciones de la vida cotidiana, aplicando como máximo dos operaciones (suma, resta, multiplicación, división) con números naturales utilizando los algoritmos básicos.</p> <p>Unidades de medida: el metro, el centímetro, el litro y el kilogramo.</p> <p>Comparación de objetos según longitud, capacidad o peso, de manera directa (sin mediciones).</p> <p>Utilización de medidas de tiempo (segundo, minuto, hora, día, semana, mes y año).</p> <p>Selección y utilización de la unidad apropiada para determinar la duración de un intervalo de tiempo.</p> <p>Comparación y clasificación de ángulos: rectos, agudos, obtusos.</p>	<p>BL.3.1. Identificar los instrumentos de medida adecuados (cronómetro, regla, metro, cinta métrica, reloj analógico, reloj digital, balanza, báscula, probeta, matraz), para realizar mediciones de distintas magnitudes (longitud, peso/masa, capacidad y tiempo) en su entorno próximo y expresar el resultado con la precisión que el instrumento permita.</p> <p>BL.3.2. Utilizar las unidades de medida más usuales (el metro, el centímetro, el litro y el kilogramo) para comparar objetos del entorno inmediato. Expresar oralmente o por escrito intervalos temporales con el vocabulario adecuado (medias horas, cuartos de horas, minutos, segundos, etc.) en situaciones reales.</p> <p>BL.3.3. Identificar y nombrar ángulos (rectos, agudos, obtusos) para clasificarlos en distintos contextos (simulados, personales, familiares, sociales, escolares).</p>	<p>CMCT CSC</p> <p>CMCT CCLI CSC</p> <p>CMCT CSC</p>

Bloque 4: GEOMETRÍA Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC

<p>Identificación y denominación de polígonos atendiendo al número de lados. Comparación de ángulos. Concavidad y convexidad de figuras planas. La circunferencia y el círculo. Elementos básicos: centro, radio, diámetro, cuerda, arco, tangente y sector circular. Regularidades y simetrías Concepto de perímetro. Cálculo de perímetros de triángulos, cuadrados y rectángulos con ayuda de la regla. Resolución de problemas para consolidar los contenidos del nivel, en los que se necesite el cálculo de los perímetros de cuadrados, rectángulos y triángulos o en los que sea necesario la comprensión del concepto. Explicación oral o escrita, del proceso seguido en la resolución de problemas con perímetros, de forma individual y o en grupo. Introducción al concepto de área o superficie. Diferencia entre perímetro y superficie. Elementos básicos: vértices, caras y aristas. Vocabulario: prismas, pirámides, cilindro, cono y esfera. Descripción de movimientos con la utilización del vocabulario adecuado. Identificación y realización de movimientos.</p>	<p>BL4.1 Clasificar y reproducir los polígonos según el número de lados y sus ejes de simetría, utilizando distintos materiales manipulativos y programas informáticos de geometría dinámica, así como el vocabulario adecuado a su madurez, para identificarlos en su entorno más próximo.</p> <p>BL4.2 Calcular el perímetro de polígonos regulares e irregulares (p.e. triángulo, cuadrilátero, pentágono, hexágono, heptágono y octógono) encontrados en un dibujo, en el aula o en el patio, expresando el resultado en cm o m.</p> <p>BL4.3 Clasificar cuerpos geométricos con algún criterio (caras curvas o planas, vértices, etc.), utilizando el vocabulario adecuado a su madurez, para identificarlos en su entorno próximo.</p> <p>BL4.4 Describir el movimiento de un punto a otro, con desplazamientos horizontales y verticales en una situación de aula o juego sobre una cuadrícula, laberinto, caminos, etc.</p> <p>BL4.5 Respetar algunas de las manifestaciones artísticas más significativas en las que aparecen los elementos geométricos del nivel como obras pictóricas, fotografías, grabados, ilustraciones, cómics, diseño gráfico y publicidad, expresando de forma dialogada las opiniones y preferencias.</p>	<p>CMCT CCLI</p> <p>CMCT</p> <p>CMCT CCLI</p> <p>CMCT CCLI</p> <p>CSC CEC</p>
---	--	---

Bloque 5: ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD Curso 3º

Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Diseño de encuestas para comparar distintos hábitos del alumnado. Recogida y clasificación de datos cualitativos y cuantitativos. Realización y análisis de tablas de datos y diagramas de barras Resolución de problemas de estadística relacionados con objetos, hechos y situaciones de la vida cotidiana, comunicando oralmente o por escrito el proceso seguido en la resolución y las conclusiones Informe básico de una encuesta. Predicción de los resultados de experiencias simples de azar. Utilizar lenguaje propio del azar: muy probable, probable, poco probable, posible e imposible, Carácter aleatorio de algunas experiencias. Comparación de probabilidades en experiencias sencillas. Resolución de problemas de experiencias simples de probabilidad para afianzar los contenidos del nivel.</p>	<p>BL5.1 Recoger y registrar en una tabla o en un diagrama de barras la información detallada en una encuesta de no más de tres preguntas relacionadas con hábitos personales (p.e. salud: ¿cuántas veces te lavas los dientes al día?, ¿cuántas veces a la semana practicas deporte?, etc.), realizada individualmente o en equipo, para leer e interpretar la información obtenida y contrastarla con la obtenida por los compañeros.</p> <p>BL5.2 Predecir el resultado de experiencias simples de probabilidad a partir de la observación (p.e. sacar un siete al lanzar un dado, sacar un uno al lanzar un dado, obtener un seis al sumar los resultados de dos dados, etc.), comprobando posteriormente las predicciones con la ayuda de materiales concretos (dados, cartas de números, perinolas, etc.), utilizando las expresiones muy probable, probable, poco probable, posible e imposible para comparar entre diferentes sucesos de experiencias del azar.</p>	<p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CMCT CCLI</p>

Curso 4º

Bloque 1: PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS Curso 4º

Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Lectura comprensiva del enunciado. Expresión del enunciado con palabras propias. Diferenciación entre datos principales y datos secundarios. Identificación de la pregunta. Identificación e interpretación de los datos Estimación de una posible respuesta sin la realización de cálculos. Expresión numérica de los datos. Selección de las operaciones necesarias y el porqué. Identificación de enunciados que no planteen problemas Planteamientos y estrategias para comprender y resolver problemas referidos a situaciones reales sencillas (facturas, folletos publicitarios, rebajas, etc.): -Problemas orales, gráficos y escritos. -Resolución individual o en grupo (trabajo cooperativo). -Explicación oral del proceso seguido en la resolución de problemas. -Comprobación numérica del resultado obtenido -Resolución de problemas semejantes de menor dificultad. -Formulación de enunciados a partir de operaciones y/o respuesta dada. Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área. Esfuerzo y fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo.</p>	<p>BL1.1 Analizar enunciados de problemas relacionados con objetos, hechos y situaciones del entorno próximo utilizando diferentes estrategias como: identificación de enunciados que no planteen problemas y estimación de una posible respuesta sin la realización de cálculos.</p> <p>BL1.2 En la resolución de problemas y pequeñas investigaciones científicas, utilizar diferentes estrategias como la identificación de enunciados con unas operaciones dadas previamente y la utilización de operaciones matemáticas, comprobando numéricamente la solución encontrada y comunicando con claridad, oralmente y/o por escrito el proceso seguido a través de la reflexión y el diálogo.</p> <p>BL1.3 Interpretar y utilizar el vocabulario del área del nivel educativo cuando intercambia informaciones con los compañeros o con los adultos, para explicar el proceso seguido al realizar las tareas de aprendizaje y expresar lo que ha aprendido en el proceso de evaluación de las tareas realizadas.</p> <p>BL1.4 Seguir instrucciones de tareas de aprendizaje manteniendo la atención mientras las realiza adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, pidiendo ayuda si la necesita.</p> <p>BL1.5 Planificar la realización de un producto o una tarea</p>	<p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA</p>

<p>Capacidad de concentración. Adaptación a los cambios. Resiliencia, superar obstáculos y fracasos. Uso de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos. Búsqueda de orientación o ayuda cuando la necesita de forma precisa Planificación y organización de proyectos individuales o colectivos. Organización y gestión de un proyecto. Selección de la información técnica y los materiales. Evaluación del proyecto y del producto con ayuda de guías. Mejora del producto y el proceso tras la evaluación. Selección de información de forma autónoma de fuentes variadas proporcionadas por un adulto. Identificación del tema, destacando las ideas principales y organizándolas en forma de listas, tablas y gráficos, cuadros sinópticos, etc. Resumen y presentación de información mediante un texto utilizando los conectores y el vocabulario conceptual de forma adecuada al nivel educativo, con especial atención en los estilos de letra, títulos, puntuación y ortografía correcta. Obtención de información de manera guiada mediante herramientas de búsqueda y visualización digital (navegadores web, visualizadores de documentos, aplicaciones específicas del área, etc.) en dispositivos TIC. Almacenamiento de la información digital utilizando aplicaciones de gestión de la información (explorador de archivos) siguiendo un esquema de clasificación sencillo (anidación de carpetas pudiendo acceder a diferentes dispositivos de almacenamiento secundario). Tratamiento de la información digital utilizando una herramienta de edición de contenidos digitales que permiten inclusión de texto con formato carácter, manipulación básica de imágenes (traslación, rotación y escalado) y/o audio.</p>	<p>proponiendo un plan ordenado de acciones, seleccionar los materiales y evaluar el proceso y la calidad del resultado con ayuda de guías para la observación.</p> <p>BL1.6. Buscar información de forma guiada en diferentes medios y seleccionarla de forma crítica a su validez sobre los conocimientos y procesos que se trabajan en el nivel educativo, registrándola en papel de forma cuidadosa o almacenándola digitalmente. Procesar y organizar la información utilizando la escritura mediante listas, tablas, gráficos y cuadros sinópticos, y presentar la información obtenida forma correcta, en papel y digitalmente mediante herramientas de edición de contenidos digitales.</p>	<p>SIEE CD CAA</p>
---	---	---------------------------------

Bloque 2: NÚMEROS Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Nombre y grafía de los números naturales. Sistema de numeración decimal. Descomposición y composición de números naturales. Redondeo de números naturales. Concepto de fracción como relación entre las partes y el todo. Vocabulario adecuado Comparación de números naturales y fracciones. El número decimal: relación entre la décima y la fracción decimal. Significado y utilidad de los números fraccionarios en contextos personales y sociales. Utilización de los algoritmos escritos de suma, resta y multiplicación por dos cifras y divisiones por una cifra con números naturales y del vocabulario adecuado. Uso de la suma y la resta con decimales en situaciones de resolución de problemas. División por la unidad seguida de ceros. Descomposición, de forma aditiva y de forma aditiva-multiplicativa. Estimación del resultado de operaciones suma, resta, multiplicación y división (por una cifra) con números naturales redondeando antes de operar. Elaboración y uso de estrategias de cálculo mental de sumas, restas, multiplicaciones y divisiones. Explicación verbal del proceso seguido en cálculos mentales por cualquier otra estrategia personal. Utilización de la calculadora con criterio y autonomía para ensayar e investigar situaciones de cálculo numérico. Resolución de problemas numéricos con sumas, restas, multiplicaciones y divisiones referidas a situaciones reales sencillas de cambio, combinación, igualación y comparación. Cálculo de 50%, 25% y 10% en situaciones reales. Correspondencia entre fracciones sencillas, decimales y porcentajes.</p>	<p>BL2.1. Interpretar y expresar el valor de números naturales y fracciones en recetas, repartos de tartas, pizzas, estadísticas en deportes, indicadores de depósitos.</p> <p>BL2.2. Operar con los números naturales con estrategias de cálculo (mental, estimación, calculadora, propiedades de los números) y procedimientos (algoritmos, calculadora) más adecuados según la naturaleza del cálculo para evaluar resultados, y extraer conclusiones en situaciones de compra-venta (rebajas, impuestos, presupuestos-reformas, etc.), de logística (distribución de recursos, planificación de viajes, etc.) y otras.</p> <p>BL2.3. Aplicar las equivalencias numéricas entre fracciones básicas ($\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{10}$), sus decimales y porcentajes para intercambiar y comunicar mensajes en situaciones de rebajas, repartos, etc.</p>	<p>CC CMCT CCLI CSC CMCT CAA CSC CMCT CCLI</p>

Bloque 3: MEDIDA Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Utilización del vocabulario adecuado para interpretar y transmitir informaciones sobre mediciones.</p> <p>Utilización de las unidades de medida propias y tradicionales de la Comunitat Valenciana (anegada, arroba, tahulla, etc.).</p> <p>Realización de mediciones usando instrumentos y unidades de medida convencionales (cronómetro, regla, metro, cinta métrica, reloj analógico, reloj digital, balanza, báscula, probeta, matraz) en contextos cotidianos.</p> <p>Unidades de medida convencionales: múltiplos y submúltiplos de uso cotidiano.</p> <p>Explicación oral o escrita del proceso seguido y de la estrategia utilizada en la elección de la unidad más adecuada para la expresión de una medida.</p> <p>Resolución de problemas de medida relacionados con objetos, hechos y situaciones de la vida cotidiana, aplicando como máximo dos operaciones (suma, resta, multiplicación, división) con números naturales utilizando los algoritmos básicos.</p> <p>Unidades del Sistema Métrico Decimal (longitud, peso/masa, capacidad) y equivalencias.</p> <p>Suma y resta de medidas de longitud, capacidad y peso dadas en forma simple.</p> <p>Elección de la unidad más adecuada para la expresión de una medida.</p> <p>Comparación y ordenación de unidades y cantidades de una misma magnitud.</p> <p>Lectura correcta en relojes analógicos y digitales.</p> <p>Utilización de medidas de tiempo (segundo, minuto, hora, día, semana, mes, año, lustro, década y siglo).</p> <p>Selección y utilización de la unidad apropiada para determinar la duración de un intervalo de tiempo.</p> <p>El ángulo como medida de un giro o abertura.</p> <p>Medida de ángulos y uso de instrumentos convencionales para medir ángulo y transportarlos.</p> <p>Comparación de ángulos: rectos, agudos, obtusos, llanos, mayores de 180º y completos</p> <p>Comparación entre “horas, minutos y segundos” y “grados, minutos y segundos”.</p>	<p>BL3.1. Identificar y seleccionar los instrumentos de medida (cronómetro, regla, metro, cinta métrica, reloj analógico, reloj digital, balanza, báscula, probeta, matraz), para realizar con exactitud mediciones de distintas magnitudes (longitud, superficie, peso/masa, capacidad y tiempo) en entornos reales (mercado, calle, competiciones...) y expresar el resultado con la precisión que el instrumento permita.</p> <p>BL3.2. Transformar las unidades de medida más usuales de la misma magnitud (longitud, peso/masa, capacidad y tiempo) cuando así lo requiera la situación planteada (comparación, ordenación, estimación, medida, cálculo) en entornos reales o simulados.</p> <p>BL3.3. Medir ángulos con el semicírculo graduado para nombrarlos, compararlos y transportarlos en contextos simulados.</p>	<p>CMCT CSC</p> <p>CMCT CSC</p> <p>CMCT CSC</p>

Bloque 4: GEOMETRÍA Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Posiciones relativas de rectas.</p> <p>Clasificación de triángulos atendiendo a sus lados y sus ángulos.</p> <p>Clasificación de cuadriláteros atendiendo al paralelismo de sus lados.</p> <p>Polígonos regulares.</p> <p>Identificación y denominación de polígonos atendiendo al número de lados.</p> <p>Concavidad y convexidad de figuras planas.</p> <p>La circunferencia y el círculo. Elementos básicos: centro, radio, diámetro, cuerda, arco, tangente y sector circular.</p> <p>Regularidades y simetrías.</p> <p>Concepto de área.</p> <p>Cálculo del perímetro de figuras planas.</p> <p>Cálculo del área de rectángulos y triángulos con ayuda de distintos elementos y utilizando unidades de medida no convencionales.</p> <p>Resolución de problemas para consolidar los contenidos del nivel, en los que se necesite el cálculo de los perímetros o el área de cuadrados, rectángulos y triángulos o en los que sea necesario la comprensión de los conceptos.</p> <p>Explicación oral o escrita del proceso seguido en la resolución de problemas con perímetros y áreas, de forma individual y en grupo.</p> <p>Elementos básicos: vértices, caras y aristas.</p> <p>Prismas, pirámides, cilindro, cono y esfera.</p>	<p>BL4.1 Reproducir y clasificar figuras planas en base a alguna de sus propiedades con los recursos apropiados (regla, semicírculo graduado, compás, tijeras, programas de geometría dinámica, etc.) utilizando el vocabulario adecuado, para formalizar modelos geométricos.</p> <p>BL4.2. Encontrar la superficie de rectángulos y triángulos contruidos sobre tramas, papel milimetrado, geoplano, etc. expresando el resultado en unidades no convencionales.</p> <p>BL4.3 Reproducir y clasificar cuerpos geométricos con los recursos apropiados (polígonos encajables, polígonos troquelados, desarrollos planos y programas informáticos de geometría dinámica) utilizando el vocabulario adecuado, para formalizar modelos geométricos.</p> <p>BL4.4 Describir posiciones y movimientos para orientarse en un plano sencillo, un croquis, un dibujo... con coordenadas, distancias, ángulos, giros</p> <p>BL4.5 Identificar y respetar algunas de las manifestaciones artísticas más significativas en las que aparecen los elementos geométricos del nivel como obras pictóricas, fotografías, grabados, ilustraciones, cómics, diseño gráfico y publicidad expresando de forma dialogada sus opiniones y preferencias.</p>	<p>CMCT CCLI CD</p> <p>CMCT</p> <p>CMCT CCLI</p> <p>CMCT CCLI</p> <p>CSC CEC</p>

Bloque 5: ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Realización y análisis de tablas de datos, diagramas de barras y gráficos lineales.</p> <p>Análisis crítico de las informaciones que se presentan mediante tablas y gráficos estadísticos.</p> <p>Resolución de problemas de estadística relacionados con objetos, hechos y situaciones de la vida cotidiana, comunicando oralmente o por escrito el proceso seguido en la resolución y las conclusiones</p> <p>Representación de la probabilidad en forma de fracción.</p> <p>Predicción de resultados de experiencias simples de azar.</p> <p>Carácter aleatorio de algunas experiencias.</p> <p>Resolución de problemas de experiencias aleatorias para afianzar los contenidos del nivel.</p>	<p>BL5.1 Leer e interpretar la información contenida en distintos gráficos y tablas para extraer información sobre los sucesos representados.</p> <p>BL5.2 Predecir la probabilidad de un suceso utilizando fracciones sencillas (p.e. ¿cuál es la probabilidad de obtener cara o cruz al lanzar una moneda?, ¿cuál es la probabilidad de obtener un número par al lanzar un dado?, etc.), utilizando estas predicciones en situaciones de juegos de azar.</p>	<p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CMCT CCLI</p>

Curso 5º

Bloque 1: PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Lectura comprensiva del enunciado.</p> <p>Expresión del enunciado con palabras propias.</p> <p>Diferenciación entre datos principales y datos secundarios.</p> <p>Identificación de la pregunta.</p> <p>Identificación e interpretación de los datos</p> <p>Estimación de una posible respuesta sin la realización de cálculos.</p> <p>Expresión numérica de los datos.</p> <p>Selección de las operaciones necesarias y el porqué.</p> <p>Identificación de enunciados que no planteen problemas.</p> <p>Identificación de la respuesta correspondiente a un problema.</p> <p>Planteamientos y estrategias para comprender y resolver problemas referidos a situaciones reales sencillas (facturas, folletos publicitarios, rebajas,...):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Problemas orales, gráficos y escritos. • Resolución individual o en grupo (trabajo cooperativo). • Representación mediante dibujos, tablas y esquemas de la situación • Explicación oral y/o por escrito del proceso seguido en la resolución de problemas. • Comprobación numérica del resultado obtenido • Resolución de problemas semejantes de menor dificultad. • Formulación de enunciados a partir de operaciones y/o respuesta dada. • Ensayo y error razonado. El error como forma de aprendizaje. • Coherencia entre el resultado y la pregunta • Resolución mental, con calculadora y con el algoritmo. <p>Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área.</p> <p>Esfuerzo y fuerza de voluntad.</p> <p>Constancia y hábitos de trabajo.</p> <p>Capacidad de concentración.</p> <p>Adaptación a los cambios.</p> <p>Resiliencia, superación de obstáculos y fracasos.</p> <p>Aprendizaje autónomo.</p> <p>Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos.</p> <p>Obtención y uso eficaz de la información.</p> <p>Búsqueda de orientación o ayuda cuando se necesita, de forma precisa.</p> <p>Planificación, organización y gestión proyectos individuales o colectivos.</p> <p>Establecimiento de estrategias de supervisión.</p> <p>Selección de la información técnica y de los materiales.</p> <p>Toma de decisiones y calibración de oportunidades y riesgos.</p> <p>Evaluación del proyecto y del producto con ayuda de guías. Mejora del producto y el proceso tras la evaluación.</p> <p>Selección de información de fuentes variadas dando cuenta de varias referencias bibliográficas.</p> <p>Identificación de tema, destacando las ideas principales y organizándolas en forma de esquemas lógicos, mapas conceptuales, tablas y gráficos, etc.</p> <p>Resumen y presentación de información mediante un texto utilizando los conectores y el vocabulario conceptual de forma</p>	<p>BL1.1 Analizar enunciados de problemas y pequeñas investigaciones matemáticas relacionados con objetos, hechos y situaciones del entorno próximo utilizando estrategias como la identificación de la respuesta correspondiente a un problema y la detección de enunciados que no planteen problemas</p> <p>BL1.2 En la resolución de problemas y pequeñas investigaciones científicas utilizar diferentes estrategias como el ensayo y error razonado (el error como forma de aprendizaje) y la representación mediante esquemas comprobando la coherencia entre el resultado y la pregunta, comunicando con claridad el proceso seguido a través de la reflexión y el diálogo.</p> <p>BL1.3 Interpretar y utilizar el vocabulario del área del nivel educativo para intercambiar informaciones con sus compañeros/as o con los adultos, para explicar el proceso seguido al realizar las tareas de aprendizaje, evaluar el resultado de sus aprendizajes y de los de sus compañeros /as y presentar su trabajo en público.</p> <p>BL1.4 Interpretar las demandas de las tareas de aprendizaje, mantener la concentración y el esfuerzo mientras las realiza, adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, intentando resolver las dudas por sus propios medios haciéndose preguntas y buscando ayuda si la necesita.</p> <p>BL1.5 Planificar la realización de un producto o una tarea estableciendo metas, proponer un plan ordenado de acciones para alcanzarlas, seleccionar los materiales, modificarlo mientras se desarrolla, evaluar el proceso y la calidad del producto final con ayuda de guías para la observación.</p> <p>BL1.6. Buscar y seleccionar información, con supervisión, en diferentes medios de forma crítica a su validez sobre los conocimientos y procesos que se trabajan en el nivel educativo, registrándola en papel de forma cuidadosa o almacenándola digitalmente. Procesar y organizar la información utilizando la escritura mediante esquemas lógicos, resúmenes y mapas conceptuales, comunicar las conclusiones de forma correcta en papel y digitalmente mediante herramientas de presentación sencillas de contenidos digitales, y memorizar los conocimientos de forma comprensiva.</p>	<p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CMCT CCLI CAA</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CD CAA</p>

<p>adecuada al nivel educativo, con especial atención en los signos de puntuación, cuerpo y estilo de la jerarquía de la información, títulos, subtítulos, imágenes, palabras clave, ejemplos, etc.</p> <p>Memorización comprensiva de la información debidamente organizada.</p> <p>Obtención de información mediante herramientas digitales de búsqueda y visualización aplicando estrategias de filtrado sencillas (diferentes buscadores y repositorios, opciones de filtrado de los sitios web, etc.) y configurando sus características más usuales (organización, filtrado, seguridad, etc.) en dispositivos TIC.</p> <p>Almacenamiento de la información digital mediante aplicaciones de gestión de la información (explorador de archivos) y servicios en red (p.e. entorno virtual de aprendizaje), siguiendo un esquema de clasificación sencillo.</p> <p>Tratamiento de la información digital utilizando herramientas de edición y presentación digital sencillas (p.e. generador de mapas conceptuales, editor de presentaciones, etc.) que permiten incluir texto con formato carácter, la manipulación básica de imágenes (traslación, rotación y escalado) y/o audio/vídeo.</p>	
---	--

Bloque 2: NÚMEROS Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Significado y utilidad de los números fraccionarios y decimales en contextos personales y sociales.</p> <p>El número decimal: décimas, centésimas y milésimas.</p> <p>Representación de números naturales, decimales, fracciones en la recta numérica.</p> <p>Relación entre fracción y decimal.</p> <p>Comparación y ordenación de números naturales, decimales y fracciones.</p> <p>Descomposición y composición de números decimales atendiendo al valor posicional de sus cifras.</p> <p>Redondeo de números decimales a la décima, centésima o milésima más cercana.</p> <p>Operaciones combinadas de suma y producto con números naturales.</p> <p>Cálculo del cuadrado y el cubo.</p> <p>Cálculo de potencias de base diez y exponente natural.</p> <p>Utilización de los algoritmos de multiplicación y división de números naturales.</p> <p>Utilización de los algoritmos de multiplicación y división de números decimales.</p> <p>División por la unidad seguida de ceros.</p> <p>Concepto de fracción como división de números naturales. Relación entre fracciones y decimales.</p> <p>Propiedades de las operaciones: conmutativa, asociativa y distributiva utilizando números naturales.</p> <p>Estimación del resultado de un cálculo y valoración de respuestas numéricas razonables.</p> <p>Elaboración y uso de estrategias de cálculo mental de sumas, restas, multiplicaciones y divisiones.</p> <p>Explicación verbal del proceso seguido en cálculos mentales.</p> <p>Utilización de la calculadora con criterio y autonomía para ensayar e investigar situaciones de cálculo numérico.</p> <p>Resolución de problemas numéricos con sumas, restas, multiplicaciones y divisiones referidas a situaciones reales sencillas de cambio, combinación, igualación y comparación.</p> <p>Resolución de problemas referidos a situaciones abiertas e investigaciones matemáticas y pequeños proyectos de trabajos sobre medidas utilizando diferentes estrategias, colaborando con los demás y comunicando oralmente el proceso seguido en la resolución y las conclusiones.</p> <p>Correspondencia entre fracciones, decimales porcentajes.</p> <p>Cálculo de tantos por ciento sencillos en situaciones reales.</p> <p>Proporcionalidad directa.</p>	<p>BL2.1. Interpretar y expresar el valor de números, fracciones y decimales hasta las milésimas en todo tipo de documentos escritos y situaciones: facturas comerciales, rebajas, impuestos, compra-venta de artículos, etc.</p> <p>BL2.2. Operar con los números naturales y decimales con estrategias de cálculo (estimación, calculadora, propiedades de los números) y procedimientos (algoritmos y calculadora) más adecuados según la naturaleza del cálculo para evaluar resultados, y extraer conclusiones en situaciones de compra-venta (rebajas, impuestos, presupuestos-reformas, etc.), de logística (distribución de recursos, planificación de viajes, etc.) y otras.</p> <p>BL2.3. Realizar cálculos sencillos con fracciones básicas ($\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{10}$), sus porcentajes y decimales (cálculo del % de un número y su equivalente en fracciones y en decimales) para analizar datos y mensajes de textos numéricos en situaciones de cálculo de precios, impuestos, rebajas, ofertas publicitarias, etc.</p>	<p>CMCT CCLI CSC</p> <p>CMCT CAA CSC</p> <p>CMCT CCLI CSC</p>

Bloque 3: MEDIDA Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Realización de mediciones y estimaciones de longitudes, capacidades, masas, superficies y volúmenes de objetos y espacios conocidos, utilizando los instrumentos y unidades de medida</p>	<p>BL3.1. Identificar y seleccionar los instrumentos de medida (cronómetro, regla, metro, cinta métrica, reloj analógico, reloj digital, balanza, báscula, probeta, matraz), para realizar con exactitud y</p>	<p>CMCT CSC</p>

<p>convencionales más adecuados.</p> <p>Desarrollo de estrategias para medir longitudes, superficies, pesos/masas, capacidades, tiempos y expresar el resultado con precisión. Unidades de medida convencionales: múltiplos y submúltiplos de uso cotidiano.</p> <p>Unidades de medida del tiempo (desde siglo hasta segundo) y sus relaciones. La precisión con los minutos y los segundos.</p> <p>Explicación oral o escrita del proceso seguido y de la estrategia utilizada en la elección de la unidad más adecuada para la expresión de una medida.</p> <p>Resolución de problemas de medida relacionados con objetos, hechos y situaciones de la vida cotidiana, aplicando como máximo tres operaciones (suma, resta, multiplicación, división) con números naturales utilizando los algoritmos básicos.</p> <p>Resolución de problemas referidos a situaciones abiertas e investigaciones matemáticas y pequeños proyectos de trabajos sobre medidas utilizando diferentes estrategias, colaborando con los demás y comunicando oralmente el proceso seguido en la resolución.</p> <p>Unidades del Sistema Métrico Decimal (longitud, peso/masa, capacidad) y equivalencias.</p> <p>Comparación entre los múltiplos y submúltiplos de una misma unidad principal del Sistema Métrico Decimal.</p> <p>Suma y resta de medidas de longitud, capacidad o peso dadas en forma simple.</p> <p>Expresión en forma simple de una medida de longitud, capacidad o peso dada en forma compleja y viceversa.</p> <p>Explicación oral y escrita del proceso seguido y de la estrategia utilizada en mediciones y estimaciones.</p> <p>El ángulo como medida de un giro o abertura.</p> <p>Medida de ángulos y uso de instrumentos convencionales (semicírculo graduado) para medir ángulos y transportarlos.</p> <p>Comparación y clasificación de ángulos: rectos, agudos, obtusos, llanos, mayores de 180° y completos</p>	<p>precisión mediciones de distintas magnitudes (longitud, superficie, peso/masa, capacidad y tiempo) en entornos reales (mercado, calle, competiciones, etc.).</p> <p>BL3.2. Operar con las unidades de medida más usuales (longitud, peso/masa, capacidad y tiempo), transformando unas unidades en otras de la misma magnitud cuando así lo requiera la situación planteada (comparación, ordenación, estimación, medida, cálculo) en contextos escolares y sociales (organización de excursiones, preparación de recetas, etc.)</p> <p>BL3.3. Clasificar ángulos, transportarlos y aplicar el conocimiento del sistema sexagesimal para su adición y sustracción geométrica en el contexto escolar.</p>	<p>CMCT CSC</p> <p>CMCT CSC</p>
---	---	---

Bloque 4: GEOMETRÍA Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Ángulos en distintas posiciones: consecutivos, adyacentes, opuestos por el vértice, etc.</p> <p>Posiciones relativas de rectas y circunferencias.</p> <p>Clasificación de triángulos y cuadriláteros</p> <p>La circunferencia y el círculo. Elementos básicos: centro, radio, diámetro, cuerda, arco, tangente y sector circular.</p> <p>Regularidades y simetrías.</p> <p>Formación de figuras planas a partir de otras por composición o descomposición.</p> <p>Cálculo de áreas de paralelogramos y triángulos con ayuda de distintos elementos y utilizando unidades de medida no convencionales.</p> <p>Fórmulas para calcular el área de paralelogramos y triángulos.</p> <p>Resolución de problemas para consolidar los contenidos del nivel, en los que se necesite el cálculo del área de paralelogramos y triángulos o en los que sea necesario la comprensión del concepto.</p> <p>Explicación oral o escrita, del proceso seguido en la resolución de problemas con áreas, de forma individual y en grupo.</p> <p>Cuerpos redondos: cono, cilindro y esfera.</p> <p>Prismas y pirámides.</p> <p>Poliedros. Elementos básicos: vértices, caras y aristas.</p> <p>Desarrollo plano de prismas y pirámides.</p> <p>Utilización del sistema de coordenadas cartesianas.</p> <p>Giros de 900, 1800 y 270.</p>	<p>BL4.1. Reproducir y clasificar figuras planas en base a alguna de sus propiedades con los recursos apropiados (regla, semicírculo graduado, compás, tijeras, programas de geometría dinámica, etc.), utilizando el vocabulario adecuado, para contrastar el entorno con los modelos geométricos.</p> <p>BL4.2. Descubrir las fórmulas del área del cuadrado, rectángulo, paralelogramo y el triángulo construidos sobre tramas cuadradas, expresando el resultado en unidades no convencionales.</p> <p>BL4.3. Reproducir y clasificar cuerpos geométricos con los recursos apropiados (polígonos encajables, polígonos troquelados, desarrollos planos y programas informáticos de geometría dinámica) utilizando el vocabulario adecuado, para contrastar el mundo que nos rodea con los modelos geométricos.</p> <p>BL4.4. Describir e interpretar posiciones y movimientos expresados con el sistema de coordenadas cartesianas, utilizando distancias, ángulos y giros para modelizar las situaciones y los movimientos en el mundo real.</p> <p>BL4.5. Identificar y respetar algunas de las manifestaciones artísticas más significativas de la arquitectura, escultura y el diseño industrial en las que aparecen los elementos geométricos del nivel argumentando ideas, opiniones y preferencias a través del diálogo.</p>	<p>CMCT CCLI</p> <p>CMCT</p> <p>CMCT CCLI</p> <p>CMCT CCLI</p> <p>CSC CEC CCLI</p>

Bloque 5: ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Recogida y clasificación de datos cualitativos y cuantitativos.</p> <p>Realización y análisis de gráficos de doble entrada.</p> <p>Análisis crítico de las informaciones que se presentan mediante gráficos.</p> <p>Realización de tablas y diagramas mediante herramientas TIC.</p> <p>Resolución de problemas de estadística relacionados con objetos,</p>	<p>BL5.1. Recoger durante una semana/mes/año datos de fenómenos personales, sociales o meteorológicos, etc. (p.e. temperatura máxima y mínima, presión atmosférica, velocidad del viento, horas viendo la televisión...), registrarlos en una tabla de doble entrada, representarlos en un gráfico, para intentar dar respuesta a cuestiones concretas planteadas con anterioridad (p.e. ¿hay relación entre</p>	<p>CMCT CCLI CAA</p>

<p>hechos y situaciones de la vida cotidiana. Resolución de problemas referidos a situaciones abiertas e investigaciones matemáticas y pequeños proyectos de trabajos sobre estadística, utilizando diferentes estrategias, colaborando con los demás y comunicando oralmente o por escrito el proceso seguido en la resolución y las conclusiones. Predicción de resultados de experiencias de azar. Tablas de doble entrada para registrar los datos de dos experimentos aleatorios. Distinción entre fenómenos aleatorios y deterministas. Carácter aleatorio de algunas experiencias. Elaboración de informes sobre experiencias aleatorias. Resolución de problemas de experiencias aleatorias para afianzar los contenidos del nivel.</p>	<p>presión y temperatura?, etc.). BL5.2. Predecir el resultado de un experimento aleatorio compuesto de dos experiencias (p.e. ¿qué es más probable obtener, un seis o un ocho, al lanzar dos dados y sumar el resultado obtenido?, ¿de cuántas formas podemos obtener un nueve al sumar los resultados de dos dados?, etc.), para realizar posteriormente la experiencia, organizando los datos en una tabla de doble entrada, escribiendo las conclusiones del experimento.</p>	<p>CMCT CCLI</p>
--	---	----------------------

Curso 6º

Bloque 1: PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Lectura comprensiva del enunciado. Expresión del enunciado con palabras propias. Diferenciación entre datos principales y datos secundarios. Identificación de la pregunta. Identificación e interpretación de los datos. Estimación de una posible respuesta sin la realización de cálculos. Expresión numérica de los datos. Selección de las operaciones necesarias y el porqué. Identificación de enunciados que no planteen problemas. Identificación de la respuesta correspondiente a un problema. Reelaboración del enunciado teniendo en cuenta diferentes indicaciones. Detección de la ausencia de datos para la posible resolución de un problema. Planteamientos y estrategias para comprender y resolver problemas de suma y resta referidos a situaciones reales sencillas (facturas, folletos publicitarios, rebajas, etc.): - Problemas orales, gráficos y escritos. - Resolución individual o en grupo (trabajo cooperativo). - Representación mediante dibujos, tablas y esquemas de la situación. - Explicación oral y/o por escrito del proceso seguido en la resolución de problemas. - Comprobación numérica del resultado obtenido. - Resolución de problemas semejantes de menor dificultad. - Formulación de enunciados a partir de operaciones y/o respuesta dada. - Ensayo y error razonado. El error como forma de aprendizaje. - Coherencia entre el resultado y la pregunta. - Resolución mental, con calculadora y con el algoritmo. Resolución de situaciones problemáticas abiertas: - Investigaciones matemáticas sencillas sobre números, medida, geometría y tratamiento de la información. - Planteamiento de pequeños proyectos de trabajo. Aplicación e interrelación de diferentes conocimientos matemáticos. Trabajo cooperativo. Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área. Esfuerzo y fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Capacidad de concentración. Regulación de la perseverancia, flexibilidad, control de la ansiedad e incertidumbre y capacidad de automotivación antes, durante y después del proceso de aprendizaje. Resiliencia, superar obstáculos y fracasos. Aprendizaje autónomo. Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos. Obtención y uso eficaz de información. Búsqueda de orientación o ayuda cuando la necesita de forma precisa. Planificación, organización y gestión de proyectos individuales o colectivos. Establecimiento de estrategias de supervisión. Selección de la información técnica y los materiales. Toma de decisiones y evaluación de oportunidades y riesgos.</p>	<p>BL1.1 Analizar enunciados de problemas y pequeñas investigaciones matemáticas relacionados con objetos, hechos y situaciones del entorno próximo utilizando estrategias como la reelaboración del enunciado teniendo en cuenta diferentes indicaciones y la detección de la ausencia de datos para la posible resolución de un problema. BL1.2 En la resolución de problemas y pequeñas investigaciones científicas, utilizar diferentes estrategias como la descripción de pautas y regularidades, comprobar e interpretar las soluciones encontradas a partir de operaciones o respuestas dadas y mediante la formulación de nuevos enunciados, comunicando con claridad, oralmente y/o por escrito el proceso seguido a través de la reflexión y el diálogo. BL1.3 Interpretar y utilizar el vocabulario del área del nivel educativo para analizar e intercambiar informaciones con otros alumnos o con los adultos, explicar el proceso y evaluar el resultado de sus aprendizajes y de los de sus compañeros/as, hacer propuestas razonadas para mejorarlas y presentar su trabajo en público. BL1.4 Interpretar las demandas de las tareas de aprendizaje, mantener la concentración mientras las realiza, mostrar perseverancia y flexibilidad ante los retos y dificultades, esforzándose y manteniendo la calma y la motivación, intentando resolver las dudas por sus propios medios haciéndose preguntas y buscando ayuda si la necesita. BL1.5 Planificar la realización de un producto o una tarea estableciendo metas, proponer un plan ordenado de acciones para alcanzarlas, seleccionar los materiales y estimar el tiempo para cada paso, adaptándolo ante los cambios e imprevistos, evaluar el proceso y la calidad del producto final con ayuda de guías para la observación detallando las mejoras realizadas. BL1.6. Buscar y seleccionar información, con supervisión, en diferentes medios de forma contrastada sobre los conocimientos y procesos que se trabajan en el nivel educativo, registrándola en papel de forma cuidadosa o almacenándola digitalmente. Procesar y organizar la información utilizando la escritura mediante esquemas lógicos, resúmenes y mapas conceptuales, comunicar las conclusiones de forma correcta en papel y digitalmente mediante herramientas de presentación sencillas de contenidos digitales, y memorizar los conocimientos de forma comprensiva.</p>	<p>CC CMCT CCLI CAA CMCT CCLI CAA CMCT CCLI CAA CAA SIEE CAA SIEE CD CAA</p>

<p>Aportación de soluciones originales a los problemas. Transformación de ideas en acciones. Establecimiento de criterios para evaluar el proyecto y el producto con ayuda de guías. Reconocimiento de los propios errores y su aprendizaje a partir de ellos. Mejora del producto y el proceso tras la evaluación. Selección de información de fuentes variadas, contrastando su fiabilidad. Identificación de tema, destacando las ideas principales y organizándolas en forma de esquemas lógicos, mapas conceptuales, tablas y gráficos, etc. Resumen y presentación de la información mediante un texto utilizando los conectores y el vocabulario conceptual de forma adecuada al nivel educativo, poniendo especial atención en los signos de puntuación, cuerpo y estilo de la jerarquía de la información, títulos, subtítulos, imágenes, palabras clave, ejemplos, etc. Memorización comprensiva de la información debidamente organizada. Obtención de información mediante herramientas digitales de búsqueda y visualización aplicando estrategias de filtrado sencillas (diferentes buscadores y repositorios, opciones de filtrado de los sitios web, etc.) y configurando sus características más usuales (organización, filtrado, seguridad, etc.) en dispositivos TIC. Almacenamiento de la información digital mediante aplicaciones de gestión de la información (explorador de archivos) y servicios en red (p.e. entorno virtual de aprendizaje), siguiendo un esquema de clasificación sencillo. Tratamiento de la información digital seleccionada utilizando herramientas de edición y presentación digital sencillas (p.e. generador de mapas conceptuales, editor de presentaciones, etc.) que permiten incluir texto con formato carácter, la manipulación básica de imágenes (traslación, rotación y escalado) y/o audio/vídeo.</p>	
---	--

Bloque 2: NÚMEROS Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
Números positivos y negativos. Fracciones propias e impropias. Representación gráfica. El número decimal: descomposición y redondeo. Representación de números naturales, enteros, decimales y fracciones en la recta numérica. Comparación y ordenación de números naturales, enteros, decimales y fracciones. Relación decimal, fracción y porcentaje. La numeración romana: lectura y escritura. Operaciones combinadas con paréntesis de números naturales de no más de tres operaciones. Múltiplos, divisores, números primos y compuestos. Obtención de los primeros múltiplos de un número. En particular el m.c.m. de dos números. Obtención de todos los divisores de cualquier número menor que 100. En particular el m.c.d. de dos números. Cálculo de potencias de exponente natural. Fracciones equivalentes, reducción de dos fracciones a común denominador utilizando las tablas de multiplicar (no pasar de 100) para compararlas. Suma y resta de fracciones. Cálculo del producto de una fracción por un número. Correspondencia entre fracciones, decimales porcentajes. Cálculo de tantos por ciento sencillos en situaciones reales. Aumentos y disminuciones porcentuales. Proporcionalidad directa.	BL2.1. Interpretar y expresar el valor de números enteros, fracciones y decimales en todo tipo de documentos escritos y situaciones (p.e. balance comercial en juegos, rebajas, impuestos, compra-venta de artículos, recibos de teléfono) así como en otro tipo de documentos de su entorno (p.e. DNI, el código de barras, etc.) para saber explicar el mundo numérico que les rodea.	CMCT CCLI CSC
	BL2.2. Operar con los números naturales, decimales y fraccionarios con estrategias de cálculo (estimación, calculadora, propiedades de los números) y procedimientos (algoritmos y cualquier aplicación tecnológica que lo permita) más adecuados según la naturaleza del cálculo para evaluar resultados, extraer conclusiones y tomar decisiones en situaciones de compra-venta (p.e. rebajas, impuestos, presupuestos-reformas, etc.), de logística (p.e. distribución de recursos, planificación de viajes, etc.) y otras.	CMCT CAA SIEE
	BL2.3. Utilizar los porcentajes y la proporcionalidad directa para interpretar y explicar datos y mensajes de textos numéricos en situaciones de cálculo de precios, de cantidades, impuestos, rebajas, ofertas publicitarias, etc.	CMCT CCLI CSC

Bloque 3: MEDIDA Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
Reconocimiento e interpretación de textos numéricos sencillos de la vida cotidiana relacionados con las medidas y sus magnitudes. Estimación de longitudes, capacidades, masas, superficies y volúmenes de objetos y espacios conocidos. Unidades de medida convencionales: múltiplos y submúltiplos de uso cotidiano. Elección de la unidad y de los instrumentos convencionales más adecuados para medir y expresar las unidades de medida propias y tradicionales de la Comunitat Valenciana (anegada, arroba, tahúlla,	BL3.1. Seleccionar los instrumentos y las unidades de medida para resolver situaciones abiertas e investigaciones matemáticas y pequeños proyectos de trabajo sobre medidas en diferentes entornos (natural, artístico, arquitectónico, etc.)	CMCT CSC SIEE
	BL3.2. Operar con las unidades de medida en situaciones escolares y sociales (organización de excursiones, preparación de recetas, etc.) para comparar, ordenar, estimar, medir y calcular expresando los	CMCT CSC

<p>etc.) y su equivalencia con unidades convencionales. Explicación oral o escrita del proceso seguido y de la estrategia utilizada en la elección de la unidad más adecuada para la expresión de una medida. Unidades de medida del tiempo (desde milenio hasta segundo) y sus relaciones. La precisión con los minutos y los segundos. Resolución de problemas de medida relacionados con objetos, hechos y situaciones de la vida cotidiana, aplicando como máximo cuatro operaciones (suma, resta, multiplicación, división) con números naturales utilizando los algoritmos básicos. Resolución de problemas referidos a situaciones abiertas e investigaciones matemáticas y pequeños proyectos de trabajos sobre medidas utilizando diferentes estrategias, colaborando con los demás y comunicando oralmente el proceso seguido en la resolución y las conclusiones. Unidades del Sistema Métrico Decimal (longitud, peso/masa, capacidad, superficie) y equivalencias. Equivalencias entre las medidas de capacidad y volumen. Expresión en forma simple de una medición dada en forma compleja y viceversa. Suma y resta de medidas de longitud, capacidad, peso, superficie y volumen en forma simple dando el resultado en la unidad determinada de antemano. Representación de sucesos y periodos a diversas escalas temporales en una recta numérica. El ángulo como medida de un giro o abertura. Medida de ángulos y uso de instrumentos convencionales (transportador) para medir ángulos. El sistema sexagesimal: grados, minutos y segundos. Cálculos sencillos con medidas angulares en forma compleja. Resolución de problemas de medida de ángulos relacionados con situaciones de la vida cotidiana, aplicando como máximo dos operaciones (suma, resta). Resolución de problemas referidos a situaciones abiertas e investigaciones matemáticas y pequeños proyectos de trabajos sobre medidas de ángulos utilizando diferentes estrategias, colaborando con los demás y comunicando oralmente el proceso seguido en la resolución y las conclusiones.</p>	<p>resultados en la forma más adecuada (compleja o incompleja). BL3.3. Aplicar el conocimiento del sistema sexagesimal para realizar cálculos con medidas angulares en situaciones abiertas y pequeñas investigaciones matemáticas en entornos reales.</p>	<p>CMCT CSC</p>
---	---	---------------------

Bloque 4: GEOMETRÍA Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Ángulos en distintas posiciones: consecutivos, adyacentes, opuestos por el vértice, etc. Formas planas. Construcción y reproducción. Posiciones relativas de rectas y circunferencias. Clasificación de figuras planas atendiendo a número de lados, número de diagonales, concavidad y convexidad, tipo de ángulos interiores, regularidad. Regularidades y simetrías: Reconocimiento de regularidades El número pi. El área del círculo. Cálculo del área y del perímetro de polígonos regulares. Cálculo del perímetro y el área de figuras planas y composiciones de ellas. Poliedros. Elementos básicos: vértices, caras y aristas. Poliedros regulares. La representación elemental del espacio. Escalas. Instrumentos de orientación. Reconocimiento en los objetos y espacios las proporciones entre el dibujo y la realidad y su representación gráfica utilizando escalas.</p>	<p>BL4.1 Reproducir y clasificar figuras del entorno (natural, artístico, arquitectónico, etc.) en base a alguna de sus propiedades, con los recursos apropiados (cinta métrica, fotografías, programas de geometría dinámica, etc.), utilizando el vocabulario adecuado, para explicar el mundo que nos rodea. BL4.2 Calcular área y perímetro de cualquier figura plana en entornos (naturales, artísticos y arquitectónicos, etc.), utilizando diversas estrategias (fórmulas, descomposición, etc.) para explicar el mundo que nos rodea. BL4.3 Reproducir cuerpos geométricos del entorno (natural, artístico, arquitectónico, etc.) en base a alguna de sus propiedades, con los recursos apropiados (cinta métrica, fotografías, programas de geometría dinámica, etc.), utilizando el vocabulario adecuado, para explicar el mundo que nos rodea... BL4.4 Interpretar una representación espacial (croquis de un itinerario, plano de casas o ciudades) realizada a partir de un sistema de referencia para orientarse en distintos entornos. BL4.5 Identificar y respetar las manifestaciones artísticas más significativas de la pintura, escultura, arquitectura y medios audiovisuales en las que aparecen los elementos geométricos del nivel que forman parte de patrimonio artístico y cultural argumentando de forma crítica sus ideas, opiniones y preferencias a través del diálogo y la reflexión.</p>	<p>CMCT CCLI CMCT CMCT CCLI CMCT CSC CSC CEC CCLI</p>

Bloque 5: ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p> Recogida y clasificación de datos cualitativos y cuantitativos. Construcción de tablas de frecuencias absolutas y relativas. Iniciación intuitiva a las medidas de centralización: la media aritmética, la moda y el rango. Realización y análisis de gráficos: diagramas de barras, poligonales y sectoriales. Análisis crítico de las informaciones que se presentan mediante gráficos. Uso de las TIC en la realización de tablas y diagramas. Resolución de problemas de estadística relacionados con objetos, hechos y situaciones de la vida cotidiana. Resolución de problemas referidos a situaciones abiertas e investigaciones matemáticas y pequeños proyectos de trabajos sobre estadística, utilizando diferentes estrategias, colaborando con los demás y comunicando oralmente o por escrito el proceso seguido en la resolución y las conclusiones. Predicción de resultados de experiencias de azar Distinción entre fenómenos aleatorios y deterministas Carácter aleatorio de algunas experiencias. Cero y uno como probabilidad de un suceso imposible y seguro. Análisis y elaboración de informes sobre fenómenos sociales relacionados con el azar. Resolución de problemas de probabilidad relacionados con objetos, hechos y situaciones de la vida cotidiana. Resolución de problemas referidos a situaciones abiertas e investigaciones matemáticas y pequeños proyectos de trabajos sobre probabilidad, utilizando diferentes estrategias, colaborando con los demás y comunicando oralmente o por escrito el proceso seguido en la resolución y las conclusiones. </p>	<p> BL5.1 Recoger y registrar informaciones cuantificables a partir de: encuestas, medios de comunicación, INE, internet, etc., utilizando la media, la moda y el rango, para analizar información de interés humano o relacionada con su vida cotidiana. </p> <p> BL5.2 Predecir resultados y calcular probabilidades, utilizando fracciones, a partir de los datos presentados en una tabla, en un diagrama, o en un experimento aleatorio, analizando los resultados en pequeño o gran grupo. Utilizar estos conocimientos en la comprensión de la toma de decisiones en situaciones (pronosticar el clima, determinar plagas, medicina, control de calidad, juegos, etc.) en las que se conoce la probabilidad. </p>	<p> CMCT CCLI CAA </p> <p> CMCT CCLI </p>

ÀREA PRIMERA LENGUA EXTRANJERA: INGLÉS

INTRODUCCIÓN

La necesidad de la adquisición de lenguas extranjeras y especialmente de la lengua inglesa en los sistemas educativos es una realidad que deriva de un complejo conjunto de factores. La permeabilidad de las fronteras hace imprescindible que la ciudadanía esté en disposición de utilizar una lengua que facilite la comunicación y especialmente la interacción, la cual ha aumentado de forma exponencial en los últimos años debido a la generalización a nivel mundial del uso de Internet en diferentes tipos de dispositivos digitales.

Asimismo, se ha demostrado que la adquisición de una o varias lenguas adicionales produce beneficios cognitivos, de desarrollo personal, académicos y laborales, e incluso retarda la aparición de trastornos neurodegenerativos. Por tanto, cabe resaltar el efecto beneficioso que produce el aprendizaje de otras lenguas en la percepción de la diversidad de nuestra sociedad, en la aceptación de las diferencias existentes como factor enriquecedor, y en el desarrollo de la comprensión, la tolerancia y la valoración de otras identidades culturales.

No se debe olvidar que el área de inglés faculta al alumnado para estar en contacto con realidades no solo anglosajonas sino mundiales, dado el valor del inglés como lengua global. En este sentido los aspectos socioculturales y sociolingüísticos que se derivan del aprendizaje de la lengua inglesa, servirán de instrumento al conocimiento de otras culturas, sensibilidades y formas de hacer que configurarán en el alumnado una visión holística para facilitar la relativización de los postulados propios y que redundará en una construcción equilibrada de su persona.

El currículo para la etapa de Educación Primaria se estructura en torno a actividades de lengua tal como éstas se describen en el Marco Común Europeo de Referencia para las Lenguas: comprensión y producción (expresión e interacción) de textos orales y escritos, que aunque aparecen diferenciados en cuatro grandes bloques, se trabajan de forma integrada en las tareas del aula. Las relaciones existentes entre los tres elementos del currículo no son unívocas, debido a la especial naturaleza de la actividad lingüística. Esto supone que, para cada una de las tareas comunicativas listadas y descritas en los estándares, habrá de incorporarse el conjunto de los contenidos recogidos para cada bloque de actividad respectivo. De la misma manera, para evaluar el grado de adquisición de cada uno de los estándares de aprendizaje de una determinada actividad de lengua, habrán de aplicarse todos y cada uno de los criterios de evaluación recogidos y descritos para la actividad correspondiente.

La Educación Primaria permite que el alumnado mantenga una primera aproximación a la lengua inglesa, por tanto ha de fijarse un nivel competencial básico que condicionará que los procesos receptivos, productivos e interactivos en lengua oral y escrita se circunscriben exclusivamente a contextos con los que el alumnado de esta edad se siente familiarizado, aprovechando así los conocimientos previamente adquiridos y las capacidades y experiencias que posee.

En este sentido, se ha de fomentar un uso de la lengua en el marco de situaciones comunicativas diversas, auténticas y motivadoras, propias de ámbitos próximos a los intereses y las necesidades. El empleo del juego, sobre todo en los primeros años, y la realización de tareas conjuntas no sólo son elementos esenciales para la adquisición de una lengua, sino que contribuyen además a que el área se convierta en un instrumento de socialización al servicio del grupo y al servicio del aprendizaje de las otras áreas y de las otras lenguas del currículo. En el contexto plurilingüe de la Comunitat Valenciana, tiene por tanto gran importancia facilitar las transferencias entre las lenguas cooficiales y la extranjera.

El enfoque orientado a la acción adoptado en el currículo contempla el aprendizaje como el entrenamiento para el uso activo de la lengua extranjera en la comunicación, tanto dentro como fuera del aula, y a lo largo de toda la vida. Se desarrolla la capacidad de actuar utilizando la lengua para producir y comprender textos en los posibles contextos reales que se recogen en el currículo para cada nivel educativo. Las estructuras sintáctico-discursivas que se manejan en la etapa son comunes: no se han de trabajar de forma aislada y han de promover una finalidad comunicativa.

El primer bloque de contenidos desarrolla la comprensión oral, entendida como la base del aprendizaje de toda lengua. A lo largo de la etapa el alumnado adquiere la destreza de entender al profesorado, introduciendo canciones o recursos de diversa naturaleza que progresivamente contarán con un menor apoyo estratégico de comprensión.

El segundo bloque recoge la producción oral y desarrolla tanto la expresión oral planificada como la interacción. En ambas situaciones comunicativas se parte, entre otras, de rutinas, estructuras memorizadas y apoyos gestuales que permiten el intercambio de información, dentro de un contexto funcional y significativo basado en los intereses de cada edad.

Dentro del bloque se proporcionan estrategias para la preparación de producciones orales que se han de transferir al resto de las lenguas y se han de considerar propias a base de usarlas para ampliar la competencia en aprender a aprender.

El tercer bloque, “comprensión escrita de textos”, recoge la exposición del alumnado a documentos de diversos formatos, con estructuras simples y léxico frecuente presentando una forma de complejidad creciente, graduando los intereses, contextos y posibilidades cognitivas a lo largo de la etapa.

El alumnado ha de desarrollar una serie de estrategias: para decodificar textos, relacionando las letras y los sonidos, para formularse hipótesis sobre lo que lee, para reflexionar acerca de la información, para categorizarla y para valorarla y disfrutarla.

En el cuarto bloque de producción e interacción de textos escritos se destaca la relevancia del apoyo del profesorado que gradualmente, a lo largo de la etapa, ha de variar el tipo de intervención metodológica con la finalidad de que el alumnado logre realizar los procesos autónomamente y colaborativamente.

Los contenidos de los cuatro bloques favorecen la creatividad y la utilización de recursos diversos en diferentes formatos y soportes, aprovechando las ventajas que nos ofrecen las tecnologías de la información y la comunicación. Además, el tratamiento del error como elemento positivo que sirve para aprender, favorece los valores transversales relacionados con la autoconfianza, el autocontrol, la autoevaluación y la tolerancia a la frustración.

Por tanto, las situaciones de aprendizaje que se han de plantear deben potenciar y facilitar el trabajo individual, cooperativo y dialogado con el profesorado y con los compañeros. La construcción conjunta de producciones permite la expresión de valoraciones, pensamientos, opiniones e ideas que posibilitan procesos de reflexión, de responsabilidad y de liderazgo compartidos.

En el marco de las competencias clave, para la adquisición de la competencia lingüística en lengua extranjera, al igual que para la adquisición en las lenguas cooficiales, resulta fundamental trabajar de forma simultánea y coordinada desde las tres áreas el desarrollo de la capacidad lectora y el dominio de la escritura, sentando así las bases para que todos los alumnos y alumnas dominen las destrezas orales y escritas al mismo tiempo en todas las lenguas objeto de aprendizaje. De manera similar, la planificación de las tareas en estas tres áreas se ha de ajustar a un diseño metodológico sistematizado que incida en actividades orientadas a la adquisición gradual de comprensión, velocidad y eficacia en la lectoescritura, en el enriquecimiento del caudal léxico y, en definitiva, en un mejor uso de la lengua.

El desarrollo de la competencia lectora, además, tiene como objetivo un progresivo acercamiento a la literatura que afiance, en todas las lenguas del currículo, los hábitos lectores, la creatividad, la conciencia crítica y el goce estético.

Se ha de incidir de manera especial en el aprovechamiento didáctico de recursos digitales, entendidos como herramienta esencial para iniciar al alumnado en la adquisición gradual de mecanismos autónomos de aprendizaje del inglés, adaptados siempre a la edad y a las peculiaridades, así como en el desarrollo de la competencia digital, particularmente en los contenidos relacionados con la expresión escrita (producción e interacción) y en las actividades de registro de conversaciones orales.

Las tecnologías digitales favorecen la competencia de aprender a aprender, facilitando la conciencia de mejora y evaluación de procesos de aprendizaje. Ha de tenerse en cuenta además, que el contexto digital es actualmente un medio prioritario en el que se produce interacción y que la práctica en ese contexto es fundamental para adquirir una competencia comunicativa plena, así como para facilitar cualquier situación de aprendizaje. No obstante, la competencia de aprender a aprender está presente en todos los bloques del área, en sus respectivos apartados de estrategias de aprendizaje.

Las competencias sociales y cívicas también aparecen implícitas en cada uno de los bloques, cuando se trabajan los contenidos socioculturales en diferentes contextos.

El sentido de iniciativa y espíritu emprendedor se desarrolla en los bloques 2 y 4, referidos a la producción e interacción oral y escrita, relacionando

los contenidos propios de estos bloques con las habilidades de autorregulación, de confianza en uno mismo, de sentido crítico, de gestión de proyectos y participación en equipos de trabajo.

La competencia relacionada con la conciencia y expresiones culturales así como los valores que sustentan la paz, la igualdad, el respeto y la justicia se desarrollan en todos los bloques ya que se deriva de la propia naturaleza del área.

La metodología más aconsejable para el trabajo en el aula es, por tanto, el conjunto de prácticas de aprendizaje, enseñanza y evaluación que mejor contribuya a que el alumnado, por un lado, adquiera las diversas competencias - funcionales, estratégicas, socioculturales y lingüísticas - implicadas en la comunicación y, por otro, desarrolle la capacidad de poner todas estas competencias en práctica de manera conjunta produciendo y procesando textos orales o escritos adecuados a los contextos de actuación correspondientes.

Dada la enriquecedora realidad lingüística del sistema educativo valenciano, se ha de utilizar un enfoque metodológico común que integre las lenguas del currículo desde los primeros niveles y que favorezca las transferencias entre las tres lenguas, tanto en la lectoescritura como en el tratamiento metodológico de las áreas lingüísticas y de las áreas no lingüísticas que se aprenden el aula en una lengua diferente de la materna. De este modo se economizan los esfuerzos cognitivos y los horarios escolares, teniendo en cuenta que la Comunitat Valenciana cuenta con el Decreto 127/2012 de plurilingüismo cuyo calendario de aplicación indica los niveles que progresivamente irán incorporando, al menos, un módulo o área de contenidos no lingüísticos en inglés.

En este contexto, en el que la enseñanza y aprendizaje de las lenguas se ha convertido en una línea prioritaria, es fundamental la intervención docente coordinada desde el área o áreas que se aprenden en inglés y el área de lengua inglesa, con un enfoque metodológico integrado para dar respuesta a la necesidad que tiene el alumnado de la Comunidad Valenciana de adquirir un buen nivel competencial lingüístico y poder hacer frente a las demandas laborales, sociales y culturales de la Europa actual y futura, entendiendo que la adquisición de más de dos lenguas favorece la movilidad, el acceso al mercado laboral, a la información, a la comprensión mutua y al respeto a la diversidad cultural.

Contenidos y criterios de evaluación del área Primera Lengua Extranjera: Inglés

Curso 1º

Bloque 1: COMPRENSIÓN DE TEXTOS ORALES Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
FUNCIONES Saludos y presentaciones, disculpas, agradecimientos y invitaciones. Instrucciones La capacidad, el gusto, la preferencia, el acuerdo o desacuerdo, el sentimiento, la intención y los deseos. Descripción de personas, datos personales, actividades, lugares, objetos, hábitos y planes. Narraciones de hechos pasados remotos y recientes, reales o ficticios, poemas y adivinanzas. Petición y ofrecimiento de ayuda, información, instrucciones, objetos, opinión y permiso. Interacción con comprensión dirigida, ensayada, guiada y espontánea. Comprensión oral de la lengua para comunicarse y aprender en otras áreas del currículo. Patrones discursivos básicos. Discriminación de los sonidos. Concienciación fonológica. Relación entre los sonidos y las letras.	BL1.1. Identificar la información esencial en textos orales muy breves en lengua estándar, con estructuras simples y léxico de uso muy frecuente, articulados con claridad y lentamente, y transmitidos de viva voz o por medios técnicos, sobre temas habituales relacionados con las propias experiencias y necesidades en contextos cotidianos predecibles o relativos a áreas de necesidad inmediata en los ámbitos personal y educativo, siempre que las condiciones acústicas sean buenas y no se distorsione el mensaje, se pueda volver a escuchar lo dicho o pedir confirmación y se cuente con apoyo visual o con una clara referencia contextual, discriminando patrones sonoros.	CCLI CAA CSC
ESTRATEGIAS Movilización de información previa. Formulación de hipótesis sobre contenido y contexto. Formulación de hipótesis sobre significados a partir del análisis de elementos significativos, lingüísticos y paralingüísticos tales como: modulación y tono de la voz, gestualidad, lenguaje corporal y postural.	BL1.2. Utilizar, mediante el juego y la experimentación, las estrategias básicas más adecuadas para la comprensión de un texto oral y utilizar las palabras que comprende.	CCLI CAA CSC
ASPECTOS SOCIOCULTURALES Y SOCIOLINGÜÍSTICOS Expresiones relativas a felicitaciones de días especiales y celebraciones familiares. Costumbres y actitudes basadas en el respeto y la tolerancia: muestras significativas y representativas e identificadoras de su patrimonio artístico, musical y de literatura infantil.	BL1.3. Distinguir aspectos socioculturales y sociolingüísticos concretos de distintos países, como características propias y costumbres, aplicándolos a una comprensión oral mediante el juego y la experimentación, respetando las normas básicas de cortesía.	CCLI CSC CEC
LÉXICO ORAL DE ALTA FRECUENCIA (El léxico que se muestra es una ejemplificación, pudiéndose ajustar a la realidad de cada contexto de aula.) Identificación personal: name, age Familia: mummy, daddy, brother, and sister. Tiempo libre: park. El cuerpo: nose, ears, eyes, mouth. Emociones: happy/sad. La escuela: pencil, rubber. Alimentación: apple, banana, orange. Juguetes: ball, doll, car. Fenómenos atmosféricos: sunny, rainy. Animales domésticos: bird, hamster. Tecnologías de la información y la comunicación: computer, mouse. Festividades: Halloween, Christmas, Easter. El tiempo y calendario: days of the week.	BL1.4. Identificar, mediante el juego y la experimentación, algunas palabras de léxico de alta frecuencia contextualizado en situaciones cotidianas, habituales y concretas relacionadas con los propios intereses, experiencias y necesidades.	CCLI CAA

Números: zero to twenty. Colores.		
ESTRUCTURAS SINTÁCTICO-DISCURSIVAS (1)		

Bloque 2: PRODUCCIÓN DE TEXTOS ORALES: EXPRESIÓN E INTERACCIÓN Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>FUNCIONES COMUNICATIVAS Expresión de saludos, presentaciones y felicitaciones. Expresión del sentimiento y del gusto. Establecimiento y mantenimiento de la comunicación. Utilización de patrones sonoros. Selección de las producciones orales para incluir en el portfolio y explicación de la elección. Uso de la interacción y expresión orales para comunicarse y aprender en otra área del currículo. Interacción simple mediante herramientas de comunicación de voz en dispositivos electrónicos.</p> <p>ESTRATEGIAS Planificación: ·Aprovechamiento de los conocimientos previos. ·Concepción de la claridad y estructura del mensaje. ·Utilización de diccionarios de imágenes o láminas. ·Compensación de las carencias lingüísticas mediante procedimientos paralingüísticos o paratextuales. Ejecución: ·Expresión del mensaje con claridad, ajustándolo a los modelos y fórmulas de cada tipo de situación comunicativa. Revisión: ·Revisión del mensaje. ·Autorevisión, revisión por parte del docente y/o de un compañero/a.</p> <p>ASPECTOS SOCIOCULTURALES Y SOCIOLINGÜÍSTICOS Establecimiento de contactos sociales básicos utilizando las fórmulas de comunicación más sencillas y cotidianas relativas a saludos, despedidas y presentaciones. Expresiones relativas a la elaboración de felicitaciones de días especiales y celebraciones familiares. Costumbres basadas en el respeto y la tolerancia, muestras significativas y representativas e identificadoras de su patrimonio artístico, musical y de literatura infantil. Utilización apropiada del lenguaje no verbal.</p> <p>LÉXICO ORAL DE ALTA FRECUENCIA (El léxico que se muestra es una ejemplificación, pudiéndose ajustar a la realidad de cada contexto de aula.) entificación personal: name, age familia: mummy, daddy, brother, and sister empo libre: park, cuerpo: nose, ears,eyes, mouth nociones: happy/sad escuela: pencil, rubber alimentación: apple, banana, orange. juguetes: ball, doll, car. fenómenos atmosféricos: sunny, rainy. animales domésticos: bird, hamster. tecnologías de la información y la comunicación: computer, mouse. festividades: Halloween, Christmas, Easter. tiempo y calendario: days of the week. números: zero to twenty. colores.</p> <p>ESTRUCTURAS SINTÁCTICO-DISCURSIVAS (1)</p> <p>TRANSVERSALES Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Trabajo mediante estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos. Desarrollo de proyectos en equipo de forma guiada. Diálogo entre iguales bajo dirección.</p>	<p>BL2.1. Interactuar o reproducir, mediante el juego y la experimentación, conversaciones de necesidad inmediata, sobre temas familiares, mediante una conversación cara a cara o por medios técnicos, de un modo comprensible con el uso de patrones sonoros apropiados.</p> <p>BL2.2. Aplicar o reproducir estrategias básicas de planificación, ejecución y revisión mediante el juego y la experimentación para producir textos orales breves y sencillos sobre temas muy cercanos, siendo capaz de autoevaluarse.</p> <p>BL2.3. Utilizar aspectos socioculturales y sociolingüísticos básicos, concretos y significativos, de distintos países, aplicándolos a una producción o reproducción oral mediante el juego y la experimentación, adecuada al contexto y respetando las normas básicas de cortesía.</p> <p>BL2.4. Utilizar un repertorio de léxico oral de alta frecuencia en contextos familiares y escolares, sobre temas concretos relacionados con los propios intereses, produciendo o reproduciéndolo mediante el juego y la experimentación.</p> <p>BL2.5. Esforzarse y mantener la atención mientras realiza una actividad sin abandonar cuando le cuesta realizarla.</p> <p>BL2.6. Participar en equipos de trabajo de forma guiada colaborando con los demás miembros del grupo para alcanzar metas comunes.</p>	<p>CCLI CSC CD CAA</p> <p>CCLI CSC CAA</p> <p>CCLI CAA CEC</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CAA SIE</p> <p>CSC CAA SIE</p>

Bloque 3: COMPRENSIÓN DE TEXTOS ESCRITOS Curso 1º

Contenidos	Criterios de evaluación	CC
FUNCIONES COMUNICATIVAS: Saludos y disculpas. Expresión del gusto y de la preferencia. Signos ortográficos básicos y signos de uso frecuente. Uso de la lengua para comunicarse y aprender en otras áreas del currículo. Relación de las letras con los sonidos. Concienciación fonológica. Obtención de información de manera guiada a través de herramientas de búsqueda y visualización digital en dispositivos electrónicos.	BL3.1. Identificar la información esencial, en cualquier tipo de formato, en textos escritos muy breves y sencillos en lengua estándar, con estructuras simples y léxico de uso muy frecuente, en formato impreso o digital sobre temas habituales y concretos relacionados con las propias experiencias y necesidades en contextos cotidianos predecibles o relativos a áreas de necesidad inmediata en los ámbitos personal y educativo, siempre que se pueda volver a leer, se apoye en elementos paratextuales y discriminando signos ortográficos básicos, signos de uso frecuente y la relación sonido-grafía.	CCLI CD CAA
ESTRATEGIAS Movilización de información previa. Formulación de hipótesis sobre contenido y contexto. Formulación de hipótesis sobre significados a partir del análisis de elementos significativos, lingüísticos y paralingüísticos tales como gráficos, ilustraciones, mapas o fotos.	BL3.2. Utilizar las estrategias básicas más adecuadas para la comprensión de un texto escrito y utilizar las palabras que comprende.	CCLI CAA
ASPECTOS SOCIOCULTURALES Y SOCIOLINGÜÍSTICOS Felicitaciones de días especiales y celebraciones familiares. Costumbres y actitudes basadas en el respeto y la tolerancia: muestras significativas y representativas e identificadoras de su patrimonio artístico, musical y de literatura infantil.	BL3.3. Distinguir aspectos socioculturales y sociolingüísticos concretos de distintos países, como características propias y costumbres, aplicándolos mediante el juego, a la comprensión escrita.	CCLI CSC CEC
LÉXICO ORAL DE ALTA FRECUENCIA (El léxico que se muestra es una ejemplificación, pudiéndose ajustar a la realidad de cada contexto de aula). Identificación personal: name, age Familia: mummy, daddy, brother, and sister Tiempo libre: park, El cuerpo: nose, ears, eyes, mouth Emociones: happy/sad La escuela: pencil, rubber Alimentación: apple, banana, orange. Juguetes: ball, doll, car. Fenómenos atmosféricos: sunny, rainy. Animales domésticos: bird, hamster. Tecnologías de la información y la comunicación: computer, mouse. Festividades: Halloween, Christmas, Easter. El tiempo y calendario: days of the week. Números: zero to twenty. Colores.	BL3.4. Identificar, de forma muy guiada y con modelos, un repertorio de léxico escrito de alta frecuencia contextualizado en temas concretos relacionados con lo más próximo a su entorno.	CCLI CAA SIEE
ESTRUCTURAS SINTÁCTICO-DISCURSIVAS (1)		

Bloque 4: PRODUCCIÓN DE TEXTOS ESCRITOS E INTERACCIÓN Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
FUNCIONES COMUNICATIVAS Expresión de sentimientos, saludos y gustos. La ortografía de palabras monosilábicas. Producción de textos escritos e interacción escrita para comunicarse y aprender en otras áreas del currículo. Inicio al punto final en frases cortas.	BL4.1. Producir y reproducir mediante la experimentación y el juego, expresiones y frases muy breves y sencillas, aplicando las convenciones ortográficas básicas, patrones gráficos y los principales signos de puntuación, para hablar de sí mismo y de su entorno más inmediato.	CCLI CSC CAA
ESTRATEGIAS Planificación: ·Producción escrita de palabras o frases guiadas y basadas en modelos, utilizando un vocabulario y estructuras trabajadas en la interacción oral. ·Utilización de diccionarios de imágenes online, pósters de apoyo o tablas de palabras. ·Herramientas para la producción de textos discontinuos para facilitar el aprendizaje de contenidos y competencias en cualquier área. Ejecución: ·Palabras o frases muy breves, simples y completas que se ajustan a los modelos y fórmulas del tipo de texto descriptivo. Revisión de la producción : ·Presentación, caligrafía y orden. Autorevisión, revisión por parte del docente y/o de un compañero/a. ·Palabras con formas claras y orientadas. Espacio regular entre palabras. Valoración de la originalidad y el esfuerzo. ·Selección de las mejores producciones para incluir en el portfolio.	BL4.2. Aplicar mediante el juego y la experimentación las estrategias muy básicas de planificación, ejecución y revisión, distinguiendo qué escribir, a quién va dirigido y qué material se usará, valorando la originalidad y el esfuerzo y presentando el producto en diferentes soportes y formatos para su inclusión en el portfolio.	CCLI CD CAA SIEE
	BL4.3. Distinguir aspectos socioculturales y sociolingüísticos concretos de distintos países, como características propias y costumbres, aplicándolos a una producción o reproducción escrita mediante el juego y la experimentación, respetando las normas básicas de cortesía.	CCLI CSC CEC
	BL4.4. Utilizar reproduciendo, mediante el juego y la experimentación, algunas palabras de léxico escrito de alta frecuencia relativo a situaciones cotidianas y temas habituales y concretos, relacionados con los propios intereses, experiencias y necesidades.	CCLI CAA SIEE
	BL4.5. Planificar proyectos individuales o colectivos.	CAA SIEE

<p>ASPECTOS SOCIOCULTURALES Y SOCIOLINGÜÍSTICOS</p> <p>Expresiones relativas a la elaboración de felicitaciones de días especiales y celebraciones familiares. Costumbres y actitudes basados en el respeto y la tolerancia: muestras significativas y representativas e identificadoras de su patrimonio artístico, musical y de literatura infantil.</p> <p>LÉXICO ESCRITO DE ALTA FRECUENCIA (El léxico que se muestra es una ejemplificación, pudiéndose ajustar a la realidad de cada contexto de aula). Identificación personal: name and age. Familia y amigos: daddy, mummy, brother and sister. La escuela: pencil, rubber. Tiempo libre: park, slide, seesaw, swing. Juguetes: doll, ball, car. Animales domésticos: bird, hamster. Alimentación: apple, banana, orange. Clima: hot, cold, cloudy, snowy. Cuerpo: nose, ears, eyes, mouth. Emociones: happy, sad. Números: zero to twenty. Festividades y tradiciones: Halloween, Christmas, Moher's day, Easter. Colores.</p> <p>ESTRUCTURAS SINTÁCTICO-DISCURSIVAS (1)</p> <p>TRANSVERSALES</p> <p>Participación en el proceso de planificación del desarrollo de un producto o una tarea, secuenciación, con ayuda, de los pasos a seguir y expresión de opiniones sobre el proceso y el resultado. Desarrollo de proyectos en equipo de forma guiada. Diálogo entre iguales bajo dirección.</p>	<p>BL4.6. Participar en equipos de trabajo de forma guiada, colaborando con los demás miembros del grupo para alcanzar metas comunes.</p>	<p>CSC CAA SIEE</p>
--	---	---

Curso 2º

Bloque 1: COMPRENSIÓN DE TEXTOS ORALES Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>FUNCIONES</p> <p>Saludos y presentaciones, disculpas, agradecimientos e invitaciones. Instrucciones. La capacidad, el gusto, la preferencia, el acuerdo o desacuerdo, el sentimiento, la intención y los deseos. Descripción de personas, datos personales, actividades, lugares, objetos, hábitos y planes. Narraciones de hechos pasados remotos y recientes, reales o ficticios, poemas y adivinanzas. Petición y ofrecimiento de ayuda, información, instrucciones, objetos, opinión y permiso. Interacción con comprensión dirigida, ensayada, guiada y espontánea. Comprensión oral de la lengua para comunicarse y aprender en otras áreas del currículo. Patrones discursivos básicos o los puntos de una narración esquemática. Discriminación de los sonidos. Concienciación fonológica. Relación entre los sonidos y las letras.</p> <p>ESTRATEGIAS</p> <p>Movilización de información previa. Formulación de hipótesis sobre contenido y contexto. Formulación de hipótesis sobre significados a partir del análisis de elementos significativos, lingüísticos y paralingüísticos tales como la modulación y tono de la voz, gestualidad, lenguaje corporal y postural. Formulación de hipótesis a partir de la comprensión de nuevos elementos.</p> <p>ASPECTOS SOCIOCULTURALES Y SOCIOLINGÜÍSTICOS</p> <p>Expresiones relativas a la elaboración de felicitaciones de días especiales y celebraciones familiares.</p>	<p>BL1.1. Identificar la información esencial en textos orales muy breves y sencillos en lengua estándar, con estructuras simples y léxico de uso muy frecuente, articulados con claridad y lentamente, y transmitidos de viva voz o por medios técnicos, sobre temas habituales y concretos relacionados con las propias experiencias y necesidades, en contextos cotidianos predecibles o relativos a áreas de necesidad inmediata, en los ámbitos personal y educativo, siempre que las condiciones acústicas sean buenas y no se distorsione el mensaje, se pueda volver a escuchar lo dicho o pedir confirmación y se cuente con apoyo visual o con una clara referencia contextual, discriminando patrones sonoros y de entonación.</p> <p>BL1.2. Utilizar, mediante el juego y la experimentación, las estrategias básicas más adecuadas para la comprensión de un texto oral, utilizar las palabras que comprende y formular hipótesis con ayuda del profesorado.</p> <p>BL1.3. Distinguir aspectos socioculturales y sociolingüísticos concretos de distintos países, como características propias y costumbres, participando, disfrutando y utilizándolos para comprender oralmente modelos sencillos, respetando las normas básicas de cortesía.</p> <p>BL1.4. Identificar, mediante modelos y de forma guiada, un repertorio limitado de léxico de alta frecuencia, contextualizado en situaciones cotidianas, habituales y concretas, relacionadas con los propios intereses, experiencias y necesidades.</p>	<p>CCLI CAA CSC</p> <p>CCLI CAA CSC</p> <p>CCLI CSC CEC</p> <p>CCLI CAA</p>

<p>Costumbres y actitudes basadas en el respeto y la tolerancia: muestras significativas y representativas e identificadoras de su patrimonio cultural, artístico, musical y de literatura infantil.</p> <p>LÉXICO ORAL DE ALTA FRECUENCIA (El léxico que se muestra es una ejemplificación, pudiéndose ajustar a la realidad de cada contexto de aula). Identificación personal: name, age, address Hogar: bedroom, bathroom. Familia y amigos: daddy, mummy, brother and sister, uncle, aunt, cousins. Tiempo libre ocio y deportes: park, slide, swing; play board games, play cards and play football, play tennis. Cuerpo: nose, ears, eyes, mouth, head, shoulder, knee. Emociones: happy, sad, angry, surprised. La escuela y el aula: playground, classroom; blackboard, digital board, note book, book; classroom library. Alimentación: apple, banana, orange; muffins, spaghetti, pizza. Transporte: car, boat and plane. Juguetes: doll, ball, car and teddy. Fenómenos atmosféricos: hot, cold, cloudy, snowy. Animales domésticos Ropa: trousers, dress and shirt. Tecnologías de la información y la comunicación: mouse, computer, screen, speakers Festividades: Halloween, Christmas, Easter. El tiempo y calendario: days of the week. Números: one to ninety-nine. Colores.</p> <p>ESTRUCTURAS SINTÁCTICO-DISCURSIVAS (1)</p>	
--	--

Bloque 2: PRODUCCIÓN DE TEXTOS ORALES: EXPRESIÓN E INTERACCIÓN Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>FUNCIONES COMUNICATIVAS Expresión oral de saludos y presentaciones, agradecimientos, disculpas y felicitaciones. Expresión del gusto y el sentimiento. Descripción de personas, lugares y objetos. Establecimiento y mantenimiento de la comunicación. Utilización de patrones sonoros. Selección de las producciones orales para incluir en el portfolio, explicando la elección de la producción. Uso de la expresión y la interacción orales para comunicarse y aprender en otra área del currículo. Interacción simple mediante herramientas de comunicación de voz en dispositivos electrónicos.</p> <p>ESTRATEGIAS Planificación: ·Movilización de información previa sobre el tema. ·Aprovechamiento y activación de los conocimientos previos. ·Utilización de diccionarios por orden alfabético de la primera y segunda letra; de imágenes online o posters de apoyo. ·Concepción de la claridad y estructura del mensaje. ·Compensación de las carencias lingüísticas mediante procedimientos paralingüísticos tales como el lenguaje corporal. Ejecución: ·Expresión del mensaje con claridad, ajustándolo a los modelos y fórmulas de cada tipo de situación comunicativa. Revisión: ·Autorevisión, revisión colaborativa y revisión por parte del docente o del alumnado.</p> <p>ASPECTOS SOCIOCULTURALES Y SOCIOLINGÜÍSTICOS Utilización las fórmulas de comunicación más sencillas y cotidianas: pedir por favor y dar las gracias. Expresiones relativas a la elaboración de felicitaciones de días especiales y celebraciones familiares. Costumbres y actitudes basadas en el respeto y la tolerancia: muestras significativas y representativas e identificadoras de su patrimonio cultural, artístico, musical y de literatura infantil. Utilización apropiada del lenguaje no verbal.</p>	<p>BL2.1. Interactuar o reproducir, con modelos sencillos, conversaciones de necesidad inmediata, sobre temas familiares o de su interés, mediante una conversación cara a cara o por medios técnicos, de un modo comprensible con el uso de patrones sonoros apropiados.</p> <p>BL2.2. Aplicar o reproducir estrategias básicas de planificación, ejecución y revisión, con modelos sencillos, para producir textos orales breves, en forma de monólogos o diálogos, siendo capaz de autoevaluarse.</p> <p>BL2.3. Utilizar aspectos socioculturales y sociolingüísticos básicos, de distintos países, participando, disfrutando y aplicando los mismos a una producción o reproducción oral de modelos sencillos adecuada al contexto y a las normas básicas de cortesía.</p> <p>BL2.4. Utilizar y ampliar, un repertorio de léxico oral de alta frecuencia, en contextos familiares y escolares sobre temas concretos relacionados con los propios intereses y necesidades, dando lugar a una producción o reproducción oral con modelos sencillos.</p> <p>BL2.5. Seguir las instrucciones de las tareas de aprendizaje con atención y constancia sin abandonar y pidiendo ayuda si la necesita.</p> <p>BL2.6. Participar en equipos de trabajo realizando la parte de la tarea asignada y colaborando con los demás miembros del grupo para alcanzar metas.</p>	<p>CCLI CSC CD CAA</p> <p>CCLI CSC CAA</p> <p>CCLI CSC CAA CEC</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CAA SIE</p> <p>CSC CAA SIE</p>

<p>LÉXICO ORAL DE ALTA FRECUENCIA (El léxico que se muestra es una ejemplificación, pudiéndose ajustar a la realidad de cada contexto de aula). Identificación personal: name, age, address. Hogar: bedroom, bathroom. Familia y amigos: daddy, mummy, brother and sister, uncle, aunt, cousins. Tiempo libre ocio y deportes: park, slide, swing; play board games, play cards and play football, play tennis. Cuerpo: nose, ears, eyes, mouth, head, shoulder, knee. Emociones: happy, sad, angry, surprised. La escuela y el aula: playground, classroom; blackboard, digital board, note book, book; classroom library. Alimentación: apple, banana, orange; muffins, spaghetti, pizza. Transporte: car, boat and plane. Juguetes: doll, ball, car and teddy. Fenómenos atmosféricos: hot, cold, cloudy, snowy. Animales domésticos. Ropa: trousers, dress and shirt. Tecnologías de la información y la comunicación: mouse, computer, screen, speakers. Festividades: Halloween, Christmas, Easter. El tiempo y calendario: days of the week. Números: one to ninety-nine. Colores.</p> <p>ESTRUCTURAS SINTÁCTICO-DISCURSIVAS (1)</p> <p>TRANSVERSALES Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Trabajo mediante estrategias de aprendizaje cooperativo. Búsqueda de orientación o ayuda cuando la necesita. Desarrollo de proyectos en equipo de forma guiada, asumiendo la parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros. Diálogo entre iguales bajo dirección.</p>	
--	--

Bloque 3: COMPRENSIÓN DE TEXTOS ESCRITOS Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>FUNCIONES COMUNICATIVAS: Saludos presentaciones y disculpas. Expresión de la capacidad, el gusto, la preferencia, Signos ortográficos básicos y signos de uso frecuente. Uso de la lengua para comunicarse y aprender en otras áreas del currículo. Relación de las letras con los sonidos. Concienciación fonológica. Obtención de información de manera guiada mediante herramientas de búsqueda y visualización digital en dispositivos electrónicos.</p> <p>ESTRATEGIAS Movilización de información previa. Formulación de hipótesis sobre contenido y contexto. Formulación de hipótesis sobre significados a partir del análisis de elementos significativos, lingüísticos y paralingüísticos tales como gráficos, ilustraciones, mapas o fotos. Formulación de hipótesis a partir de la comprensión de nuevos elementos.</p> <p>ASPECTOS SOCIOCULTURALES Y SOCIOLINGÜÍSTICOS Expresiones relativas a las de felicitaciones de días especiales y celebraciones familiares. Costumbres y actitudes basadas en el respeto y la tolerancia: muestras significativas y representativas e identificadoras de su patrimonio cultural, artístico, musical y de literatura infantil.</p> <p>LÉXICO ORAL DE ALTA FRECUENCIA (El léxico que se muestra es una ejemplificación, pudiéndose ajustar a la realidad de cada contexto de aula). Identificación personal: name, age, address. Hogar: bedroom, bathroom. Familia y amigos: daddy, mummy, brother and sister, uncle, aunt, cousins. Tiempo libre ocio y deportes: park, slide, swing; play board games,</p>	<p>BL3.1. Identificar la información esencial en cualquier tipo de formato, en textos escritos muy breves y sencillos en lengua estándar, con estructuras simples y léxico de uso muy frecuente, en formato impreso o digital, sobre temas habituales y concretos relacionados con las propias experiencias y necesidades, en contextos cotidianos predecibles o relativos a áreas de necesidad inmediata en los ámbitos personal y educativo, siempre que se pueda volver a leer, se apoye en elementos paratextuales y discriminando signos ortográficos básicos, signos de uso frecuente y la relación sonido-grafía.</p> <p>BL3.2. Utilizar las estrategias básicas más adecuadas para la comprensión de un texto escrito, tales como ayudarse de elementos paratextuales o utilizar palabras que comprende y formular hipótesis con la ayuda del profesorado.</p> <p>BL3.3. Distinguir aspectos socioculturales y sociolingüísticos concretos de distintos países, como características propias y costumbres para aplicar los conocimientos adquiridos a la comprensión escrita.</p> <p>BL3.4. Identificar, de forma guiada y con modelaje, un repertorio de léxico escrito de alta frecuencia, contextualizado en temas concretos, relacionados con los propios intereses.</p>	<p>CCLI CD CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CSC CEC</p> <p>CCLI CAA SIEE</p>

<p>play cards, play football, play tennis. Cuerpo: nose, ears, eyes, mouth, head, shoulder, knee. Emociones: happy, sad, angry, surprised. La escuela y el aula: playground, classroom; blackboard, digital board, note book, book; classroom library. Alimentación: apple, banana, orange; muffins, spaghetti, pizza. Transporte: car, boat and plane. Juguetes: doll, ball, car and teddy. Fenómenos atmosféricos: hot, cold, cloudy, snowy. Animales domésticos: cat, dog Ropa: trousers, dress and shirt. Tecnologías de la información y la comunicación: mouse, computer, screen, speakers Festividades: Halloween, Christmas, Easter. El tiempo y calendario: days of the week. Números: one to ninety-nine. Colores.</p> <p>ESTRUCTURAS SINTÁCTICO-DISCURSIVAS (1)</p>	
--	--

Bloque 4: PRODUCCIÓN DE TEXTOS ESCRITOS E INTERACCIÓN Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>FUNCIONES COMUNICATIVAS Expresión de sentimientos, presentaciones, disculpas, agradecimientos y descripción real de personas, lugares y objetos. La ortografía de palabras fonema-grafia, teniendo en cuenta que algunos de los errores provienen de la transcripción literal fonética. Uso de la lengua para comunicarse y aprender en otras áreas del currículo. Letra mayúscula al inicio de frase y punto final al cierre. Interacción mediante herramientas de comunicación sincrónica en dispositivos electrónicos en situaciones de comunicación dirigidas o espontáneas.</p> <p>ESTRATEGIAS Planificación: ·Uso de modelos o guías para la creación de frases utilizando un vocabulario y estructuras trabajadas en la interacción oral y la comprensión lectora. ·Utilización de diccionarios por orden alfabético de la primera y segunda letra; de imágenes online o posters de apoyo. ·Herramientas para la producción de textos discontinuos para facilitar el aprendizaje de contenidos y competencias en cualquier área. ·Organización y representación del texto de forma creativa utilizando herramientas de edición de contenidos digitales que permiten incluir texto con un formato personalizado. ·Almacenamiento de la información digital utilizando un esquema de clasificación muy sencillo. Ejecución: ·Frases breves, simples y completas que se ajustan a los modelos y fórmulas del tipo de texto descriptivo. Revisión: ·Presentación, caligrafía y orden. ·Autorevisión, revisión colaborativa o revisión del docente. ·Selección de las mejores producciones para incluir en el portfolio.</p> <p>ASPECTOS SOCIOCULTURALES Y SOCIOLINGÜÍSTICOS Expresiones relativas a la elaboración de felicitaciones de días especiales y celebraciones familiares. Costumbres y actitudes basadas en el respeto y la tolerancia: muestras significativas y representativas e identificadoras de su patrimonio cultural, artístico, musical y de literatura infantil.</p> <p>LÉXICO ESCRITO DE ALTA FRECUENCIA (El léxico que se muestra es una ejemplificación, pudiéndose ajustar a la realidad de cada contexto de aula). Identificación personal: name, age. Familia y amigos: daddy, mummy, brother and sister, uncle, aunt, cousin. Tiempo libre: park, slide, seesaw, swing. Juguetes: doll, ball, car. Alimentación: apple, banana, orange; muffin, spaghetti, pizza</p>	<p>BL4.1. Producir y reproducir frases o textos escritos con modelos breves y sencillos, de manera individual, cooperativa o por aproximación dialógica, aplicando las convenciones ortográficas básicas, patrones gráficos y los principales signos de puntuación, para hablar de sí mismo y de su entorno más inmediato.</p> <p>BL4.2. Aplicar o reproducir las estrategias básicas de planificación, ejecución y revisión, distinguiendo qué escribir, a quién va dirigido y qué material se usará, valorando la originalidad y el esfuerzo y presentando el producto en diferentes soportes y formatos para su inclusión en el portfolio.</p> <p>BL4.3. Distinguir aspectos socioculturales y sociolingüísticos concretos de distintos países, como características propias y costumbres, analizando el docente la participación y el disfrute aplicados a una producción o reproducción escrita de modelos sencillos, respetando las normas básicas de cortesía.</p> <p>BL4.4. Utilizar, reproduciendo un repertorio limitado de léxico escrito de alta frecuencia relativo a situaciones cotidianas y temas habituales y concretos, relacionados con los propios intereses, experiencias y necesidades.</p> <p>BL4.5. Participar en el proceso de planificación del desarrollo de un producto o una tarea, ordenar con ayuda los pasos a seguir; reconocer si los han realizado correctamente y expresar sus opiniones sobre el resultado.</p> <p>BL4.6. Participar en equipos de trabajo realizando la parte de la tarea asignada y colaborando con los demás miembros del grupo para alcanzar metas.</p>	<p>CCLI CSC CAA</p> <p>CCLI CD CAA SIEE</p> <p>CCLI CSC CEC</p> <p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p>

<p>Ropa: trouser, dress and shirt. Transporte: car, boat and plane. Clima: hot, cold, cloudy, snowy. Cuerpo: nose, ear, eye, mouth, head, shoulder, knee. Emociones: happy, sad, angry, surprised. El tiempo y calendario: days of the week. Festividades y tradiciones: Halloween, Christmas, Mother's day, Easter. Números: one to ninety-nine. Colores.</p> <p>ESTRUCTURAS SINTÁCTICO-DISCURSIVAS (1)</p> <p>TRANSVERSALES</p> <p>Proyectos individuales o colectivos, planes. Organización de proyectos con ayuda guiada. Desarrollo de proyectos en equipo de forma guiada, cumpliendo con su parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros. Diálogo entre iguales bajo dirección.</p>	
---	--

Curso 3º

Bloque 1: COMPRENSIÓN DE TEXTOS ORALES Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>FUNCIONES Saludos y presentaciones, disculpas, agradecimientos y invitaciones. Instrucciones La capacidad, el gusto, la preferencia, el acuerdo o desacuerdo, el sentimiento, la intención y los deseos. Descripción de personas, datos personales ,actividades, lugares, objetos, hábitos y planes. Narraciones de hechos pasados remotos y recientes, reales o ficticios, poemas y adivinanzas. Petición y ofrecimiento de ayuda, información, instrucciones, objetos, opinión y permiso. Fechas, horas, datos temporales y espaciales. Interacción con comprensión dirigida, ensayada, guiada y espontánea. Comprensión oral de la lengua para comunicarse y aprender en otras áreas del currículo. Patrones discursivos básicos. Discriminación de los sonidos, acento y entonación. Las letras del alfabeto.</p> <p>ESTRATEGIAS Movilización de información previa sobre tipo de tarea y tema. Formulación de hipótesis sobre contenido y contexto. Formulación de hipótesis sobre significados a partir del análisis de elementos significativos, lingüísticos y paralingüísticos tales como modulación y tono de la voz, gestualidad, lenguaje corporal y postural. Formulación de hipótesis a partir de la comprensión de nuevos elementos.</p> <p>ASPECTOS SOCIOCULTURALES Y SOCIOLINGÜÍSTICOS Conocimiento de características distintivas de otros países en relación a la comida y bebida, celebraciones de días especiales, la familia y el entorno. Expresiones relativas a la cultura popular como las rimas y adivinanzas y de la vida diaria. Costumbres y actitudes basadas en el respeto y la tolerancia: hábitos y tradiciones de otros países, historias y personajes del folclore popular; muestras significativas y representativas e identificadoras de su patrimonio artístico, musical y de literatura infantil.</p> <p>LÉXICO ORAL DE ALTA FRECUENCIA (El léxico que se muestra es una ejemplificación, pudiéndose ajustar a la realidad de cada contexto de aula). Identificación personal: name, age, address, city. Vivienda, hogar y entorno: city, village ; windows, doors; garage, kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom. Familia y amigos: daddy, mummy, brother and sister, granny, grandad. Tiempo libre, ocio y deportes: park, slide, seesaw, swing;play board games, play cards and play football, play tennis.</p>	<p>BL1.1. Identificar la información esencial y los puntos principales en textos orales muy breves y sencillos en lengua estándar, con estructuras simples y léxico de uso muy frecuente, articulados con claridad y lentamente, y transmitidos de viva voz o por medios técnicos, sobre temas habituales y concretos relacionados con las propias experiencias, necesidades e intereses en contextos cotidianos relativos a los ámbitos personal y educativo, siempre que las condiciones acústicas sean buenas y no distorsionen el mensaje, se pueda volver a escuchar lo dicho o pedir confirmación y se cuente con apoyo visual, con una clara referencia contextual y con técnicas del docente para facilitar la comprensión en todo momento; discriminando patrones sonoros y de entonación.</p> <p>BL1.2. Utilizar las estrategias básicas más adecuadas para la comprensión de un texto oral, apoyarse en las palabras que comprende y formular hipótesis con ayuda del profesorado y de los compañeros.</p> <p>BL1.3. Distinguir aspectos socioculturales y sociolingüísticos, concretos y significativos, de distintos países, como características propias, hábitos y costumbres y aplicarlos a una comprensión oral, con modelos dialógicos, respetando las normas básicas de cortesía y manifestando sus gustos y sentimientos.</p> <p>BL1.4. Identificar, mediante modelos, un repertorio limitado de léxico de alta frecuencia contextualizado en situaciones cotidianas, habituales y concretas, relacionadas con los propios intereses, experiencias y necesidades.</p>	<p>CCLI CAA CSC</p> <p>CCLI CAA CSC</p> <p>CCLI CSC CEC</p> <p>CCLI CAA</p>

<p>Cuerpo: nose, ear, eye, mouth, head, shoulder, knee and body, arms, leg. Emociones: happy, sad, angry, hungry and tired. La escuela y el aula: playground, classroom; blackboard, digital board, note book, book, pencil case; classroom library, magazine. Alimentación: apple, banana, orange; muffins, spaghetti, pizza. Transporte: car, boat, plane and bike. Fenómenos atmosféricos: hot, cold, cloudy, snowy and windy. Animales: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck). Ropa: trousers, dress, shirt, T-shirt and coat. Tecnologías de la información y la comunicación: mouse, computer, screen and speakers, headphones. Festividades y tradiciones: Halloween, Christmas, Mother's day, Easter, Carnival, Harvest Festival, Pancake Day. El tiempo y calendario: days of the week, seasons and the hours (o'clock, half past). Números: one to ninety-nine. Colores.</p> <p>ESTRUCTURAS SINTÁCTICO-DISCURSIVAS (1)</p>	
--	--

Bloque 2: PRODUCCIÓN DE TEXTOS ORALES: EXPRESIÓN E INTERACCIÓN Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>FUNCIONES COMUNICATIVAS Expresión de saludos y presentaciones, disculpas, agradecimientos y felicitaciones. Expresión de la capacidad, el gusto y el sentimiento. Descripciónes reales o ficticias de personas, actividades, objetos y lugares. Narración de hechos recientes. Interacción para la petición de información y de objetos. Establecimiento y mantenimiento de la comunicación Utilización de patrones sonoros y de entonación. Selección de las producciones orales para incluir en el portfolio explicando la elección de la producción. Uso de la expresión y la interacción orales para comunicarse y aprender en otra área del currículo.</p> <p>ESTRATEGIAS Planificación: -Movilización de información previa sobre tipo de tarea y producción oral con una finalidad: descriptiva, instructiva o estética (poemas, rimas). -Aprovechamiento de los conocimientos previos. -Concepción de la claridad y estructura del mensaje, teniendo en cuenta la función comunicativa. -Utilización de diccionarios, vocabularios y diccionarios de sinónimos y antónimos en diversos formatos. -Compensación de las carencias lingüísticas mediante procedimientos paralingüísticos o paratextuales. Ejecución: -Expresión del mensaje con claridad, ajustándolo a los modelos y fórmulas de cada tipo de situación comunicativa. -Hacer uso de la expresión espontánea por propia iniciativa. Revisión: -Revisión de la tarea o el mensaje. -Autorevisión, revisión colaborativa y revisión por parte del docente.</p> <p>ASPECTOS SOCIOCULTURALES Y SOCIOLINGÜÍSTICOS Conocimiento de características distintivas de otros países en relación a: la comida y bebida; celebraciones de días especiales; la familia y el entorno. Establecimiento de contactos sociales básicos utilizando las fórmulas de comunicación sencillas y cotidianas relativas a saludos, despedidas, presentaciones, peticiones y agradecimientos. Expresiones relativas a la cultura popular como las rimas y adivinanzas y de la vida diaria. Costumbres y actitudes basadas en el respeto y la tolerancia: hábitos y tradiciones de otros países, historias y personajes del folclore popular; muestras significativas y representativas e identificadoras de su patrimonio artístico, musical y de literatura infantil. Utilización apropiada del lenguaje no verbal.</p>	<p>BL2.1. Interactuar, con ayuda de modelos, en conversaciones de necesidad inmediata, sobre temas familiares, cotidianos o de su interés, mediante una conversación cara a cara o por medios técnicos, de un modo comprensible con el uso de patrones sonoros y de entonación básicos.</p> <p>BL2.2. Aplicar estrategias básicas de planificación, ejecución y revisión, con modelos, para producir textos orales, tanto monólogos como diálogos en situaciones cotidianas, siendo capaz de aprender del error y de autoevaluarse.</p> <p>BL2.3. Utilizar aspectos socioculturales y sociolingüísticos básicos, concretos y significativos, relatando sus gustos en una producción oral con modelos, adecuada al contexto y respetando las normas básicas de cortesía.</p> <p>BL2.4. Utilizar y ampliar, con modelos, un repertorio de léxico oral de alta frecuencia contextualizado en temas habituales y concretos relacionados con los propios intereses y necesidades, en contextos familiares, escolares, de amistad y de ocio.</p> <p>BL2.5. Seguir las instrucciones de las tareas de aprendizaje con atención y constancia, adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades y pidiendo ayuda si la necesita.</p> <p>BL2.6. Participar en equipos de trabajo realizando la parte de tarea que le corresponde para alcanzar metas comunes, reconociendo su rol, confiando en sus posibilidades y en las de sus compañeros y regulando sus emociones ante los conflictos.</p>	<p>CCLI CSC CD CAA</p> <p>CCLI CSC CAA</p> <p>CCLI CSC CAA CEC</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CAA SIE</p> <p>CSC CAA SIE</p>

<p>LÉXICO ORAL DE ALTA FRECUENCIA (El léxico que se muestra es una ejemplificación, pudiéndose ajustar a la realidad de cada contexto de aula) Identificación personal: name, age, address, city. Vivienda, hogar y entorno: city, village ; windows, doors; garage, kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom. Familia y amigos: daddy, mummy, brother and sister, granny, grandad. Tiempo libre, ocio y deportes: park, slide, seesaw, swing; play board games, play cards and play football, play tennis. Cuerpo: nose, ear, eye, mouth, head, shoulder, knee and body, arms, leg. Emociones: happy, sad, angry, hungry and tired. La escuela y el aula: playground, classroom; blackboard, digital board, note book, book, pencil case; classroom library, magazine. Alimentación: apple, banana, orange; muffins, spaghetti, pizza. Transporte: car, boat, plane and bike. Fenómenos atmosféricos: hot, cold, cloudy, snowy and windy. Animales: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck). Ropa: trousers, dress, shirt, T-shirt and coat. Tecnologías de la información y la comunicación: mouse, computer, screen and speakers, headphones. Festividades y tradiciones: Halloween, Christmas, Mother's day, Easter, Carnival, Harvest Festival, Pancake Day. El tiempo y calendario: days of the week, seasons and the hours (o'clock, half past). Números: one to ninety-nine. Colores.</p> <p>ESTRUCTURAS SINTÁCTICO-DISCURSIVAS (1)</p> <p>TRANSVERSALES Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Adaptación a los cambios. Resiliencia, superación de obstáculos y fracasos. Trabajo mediante estrategias de aprendizaje cooperativo. Búsqueda de orientación o ayuda cuando se necesita. Desarrollar proyectos en equipo. Cumplir con su parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros. Ser sensible y valorar las aportaciones de los demás. Ser capaz de regular y cambiar las propias emociones.</p>	
---	--

Bloque 3: COMPRENSIÓN DE TEXTOS ESCRITOS Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>FUNCIONES COMUNICATIVAS Saludos, presentaciones, disculpas y agradecimientos. Expresión de la capacidad, el gusto, y la preferencia. Descripción de personas. Signos ortográficos básicos y signos de uso frecuente. Uso de la lengua para comunicarse y aprender en otras áreas del currículo. Relación de las letras con los sonidos. Conciencia fonológica. Obtención de información de manera guiada mediante herramientas de búsqueda y visualización digital en dispositivos electrónicos.</p> <p>ESTRATEGIAS Movilización de información previa sobre tipo de tarea y tema. Formulación de hipótesis sobre contenido y contexto. Formulación de hipótesis sobre significados a partir del análisis de elementos significativos, lingüísticos y paralingüísticos tales como gráficos, ilustraciones, mapas o fotos. Formulación de hipótesis a partir de la comprensión de nuevos elementos.</p> <p>ASPECTOS SOCIOCULTURALES Y SOCIOLINGÜÍSTICOS Características distintivas de otros países en relación a la comida y bebida; celebraciones de días especiales; la familia y el entorno. Cultura popular como las rimas, dramatizaciones y adivinanzas y de la vida diaria. Costumbres y actitudes basados en el respeto y la tolerancia: hábitos y tradiciones de otros países, historias y personajes del folclore popular; muestras significativas, representativas e identificadoras de su</p>	<p>BL3.1. Identificar la información esencial y los puntos principales, en cualquier tipo de formato, en textos escritos muy breves y sencillos en lengua estándar, con estructuras simples y léxico de uso muy frecuente, sobre temas habituales y concretos relacionados con las propias experiencias, necesidades e intereses en contextos cotidianos relativos a los ámbitos personal y educativo, siempre que se pueda volver a leer, se cuente con apoyo paratextual y discriminando signos ortográficos básicos, signos de uso frecuente y la relación sonido-grafía.</p> <p>BL3.2. Utilizar las estrategias básicas más adecuadas para la comprensión de un texto escrito, utilizar palabras importantes que comprende y formular hipótesis con la ayuda del profesorado y de los compañeros.</p> <p>BL3.3. Distinguir aspectos socioculturales y sociolingüísticos, concretos y significativos, de distintos países, como características propias y aplicar los conocimientos adquiridos a la comprensión escrita.</p> <p>BL3.4. Identificar, de forma guiada, un repertorio de léxico escrito de alta frecuencia contextualizado en temas habituales y concretos relacionados con los propios intereses.</p>	<p>CCLI CD CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CSC CEC</p> <p>CCLI CAA SIEE</p>

<p>patrimonio artístico, musical y de literatura infantil.</p> <p>LÉXICO ORAL DE ALTA FRECUENCIA (El léxico que se muestra es una ejemplificación, pudiéndose ajustar a la realidad de cada contexto de aula). Identificación personal: name, age, address, city. Vivienda, hogar y entorno: city, village ; windows, doors; garage, kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom. Familia y amigos: daddy, mummy, brother and sister, granny, granddad. Tiempo libre, ocio y deportes: park, slide, seesaw, swing; play board games, play cards and play football, play tennis. Cuerpo: nose, ear, eye, mouth, head, shoulder, knee and body, arms, leg. Emociones: happy, sad, angry, hungry and tired. La escuela y el aula: playground, classroom; blackboard, digital board, note book, book, pencil case, classroom library, magazine. Alimentación: apple, banana, orange; muffins, spaghetti, pizza. Transporte: car, boat, plane and bike. Fenómenos atmosféricos: hot, cold, cloudy, snowy and windy. Animales: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck). Ropa: trousers, dress, shirt, T-shirt and coat. Tecnologías de la información y la comunicación: mouse, computer, screen and speakers, headphones. Festividades y tradiciones: Halloween, Christmas, Mother's day, Easter, Carnival, Harvest Festival, Pancake Day. El tiempo y calendario: days of the week, seasons and the hours (o'clock, half past). Números: one to ninety-nine. Colores.</p> <p>ESTRUCTURAS SINTÁCTICO-DISCURSIVAS (1)</p>	
--	--

Bloque 4: PRODUCCIÓN DE TEXTOS ESCRITOS E INTERACCIÓN Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>FUNCIONES COMUNICATIVA Expresión escrita de deseos, gustos y sentimientos; presentaciones, disculpas y agradecimientos y descripción real o ficticia de personas, actividades, lugares y objetos. Interacción escrita a través de mensajes, postales o notas. Aplicación de las normas ortográficas en palabras familiares y no familiares con el uso de estrategias para entender la relación fonografía y la estructura de las palabras. Uso de la lengua para comunicarse y aprender en otras áreas del currículo. Uso de mayúscula al inicio de frase y punto final, exclamación o interrogación. Exposición de ideas y opiniones mediante las herramientas de comunicación más comunes en dispositivos electrónicos.</p> <p>ESTRATEGIAS Planificación: ·Uso de modelos y/o guías para elaborar composiciones escritas. ·Localización y uso adecuado de recursos lingüísticos o temáticos y esquemas. ·Uso de herramientas para la producción de textos discontinuos para facilitar el aprendizaje de contenidos y competencias en cualquier área. ·Organización y representación del texto de forma creativa utilizando herramientas de edición de contenidos digitales que permiten incluir texto con un formato personalizado. ·Almacenamiento de la información digital utilizando aplicaciones de gestión de la información, siguiendo un esquema de clasificación sencillo. Ejecución: ·Reproducción de modelos y fórmulas de cada tipo de texto con finalidad descriptiva, instructiva y estética. ·Utilización de diccionarios, vocabularios y diccionarios de sinónimos y antónimos en diversos formatos. Revisión: ·Gramatical (ortográfica, morfosintáctica, léxica); presentación, caligrafía, adecuación y organización del texto. ·Autorevisión, revisión colaborativa y revisión por parte del docente</p>	<p>BL4.1. Producir textos escritos mediante modelos, breves y sencillos, de manera individual, cooperativa o por aproximación dialógica, aplicando las convenciones ortográficas básicas, patrones gráficos y los principales signos de puntuación para hablar de sí mismo, de su entorno más inmediato y de aspectos de su vida cotidiana, en situaciones familiares predecibles.</p> <p>BL4.2. Aplicar las estrategias básicas de planificación, ejecución y revisión utilizando diferentes modelos, decidiendo sobre qué escribir según el nivel, la estructura del mismo, a quién va dirigido y qué material se usará, utilizando los recursos lingüísticos y técnicas de organización necesarios, valorando la originalidad y el esfuerzo y presentando el producto en diferentes soportes y formatos para su inclusión en el portafolio.</p> <p>BL4.3. Distinguir aspectos socioculturales y sociolingüísticos, concretos y significativos de distintos países, como características propias, hábitos y costumbres, manifestando sus gustos y sentimientos en la producción escrita, mediante modelos y respetando las normas básicas de cortesía.</p> <p>BL4.4. Utilizar mediante modelos un repertorio limitado de léxico escrito de alta frecuencia relativo a situaciones cotidianas y temas habituales y concretos relacionados con los propios intereses, experiencias y necesidades.</p> <p>BL4.5. Planificar la realización de un producto o una tarea, proponiendo un plan ordenado de acciones y evaluar el proceso y la calidad del resultado con las orientaciones del profesorado.</p> <p>BL4.6. Participar en equipos de trabajo realizando la parte de tarea que le corresponde para alcanzar metas comunes, reconociendo su rol, confiando en sus posibilidades y en las de sus compañeros y regulando sus emociones ante los conflictos.</p>	<p>CCLI CSC CAA</p> <p>CCLI CD CAA SIEE</p> <p>CCLI CSC CEC</p> <p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p>

<p>y/o de un compañero/a.</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Presentación del producto: buena caligrafía, inclusión de alguna imagen o dibujo. ·Valoración de la originalidad y el esfuerzo. ·Selección de las mejores producciones para incluir en el portfolio. <p>ASPECTOS SOCIOCULTURALES Y SOCIOLINGÜÍSTICOS</p> <p>Conocimiento de características distintivas de otros países en relación a: la comida y bebida; celebraciones de días especiales; la familia y el entorno.</p> <p>Expresiones relativas a la cultura popular como las rimas y adivinanzas y de la vida diaria.</p> <p>Costumbres y actitudes basados en el respeto y la tolerancia: hábitos y tradiciones de otros países, historias y personajes del folclore popular; muestras significativas y representativas e identificadoras de su patrimonio artístico, musical y de literatura infantil.</p> <p>LÉXICO ESCRITO DE ALTA FRECUENCIA (El léxico que se muestra es una ejemplificación, pudiéndose ajustar a la realidad de cada contexto de aula).</p> <p>Identificación personal: name, age. Familia y amigos: daddy, mummy, brother and sister, uncle, aunt, cousins. Tiempo libre: park, slide, seesaw, swing. Alimentación: apple, banana, orange; muffin, spaghetti, pizza. Ropa: trousers, dress and shirt. Transporte: car, boat and plane. Clima: hot, cold, cloudy, snowy. Animales: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck). Cuerpo: nose, ear, eye, mouth, head, shoulder, knee. Emociones: happy, sad, angry, hungry. El tiempo y calendario: days of the week and seasons. Festividades y tradiciones: Halloween, Christmas, Mother's day, Easter, Carnival, April Fool's Day, Harvest Festival, Pancake Day. Números: one to ninety-nine. Colores.</p> <p>ESTRUCTURAS SINTÁCTICO-DISCURSIVAS (1)</p>	
---	--

Curso 4º

Bloque 1: COMPRENSIÓN DE TEXTOS ORALES Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>FUNCIONES</p> <p>Saludos y presentaciones, disculpas, agradecimientos e invitaciones. Instrucciones</p> <p>La capacidad, el gusto, la preferencia, el acuerdo o desacuerdo, el sentimiento, la intención y los deseos.</p> <p>Descripción de personas, datos personales y actividades, lugares, objetos, hábitos y planes.</p> <p>Narraciones de hechos pasados, remotos y recientes, reales o ficticios, poemas y adivinanzas.</p> <p>Petición y ofrecimiento de ayuda, información, instrucciones, objetos, opinión y permiso.</p> <p>Fechas, horas, datos temporales y espaciales.</p> <p>Interacción con comprensión dirigida, ensayada, guiada y espontánea.</p> <p>Comprensión oral de la lengua para comunicarse y aprender en otras áreas del currículo.</p> <p>Patrones discursivos básicos.</p> <p>Discriminación de los sonidos, acento y entonación.</p> <p>Las letras del alfabeto</p> <p>ESTRATEGIAS</p> <p>Movilización de información previa sobre tipo de tarea y tema.</p> <p>Identificación del tipo textual, adaptando la comprensión al mismo.</p> <p>Formulación de hipótesis sobre contenido y contexto.</p> <p>Formulación de hipótesis sobre significados a partir del análisis de elementos significativos, lingüísticos y paralingüísticos tales como: modulación y tono de la voz, gestualidad, lenguaje corporal y postural.</p> <p>Formulación de hipótesis a partir de la comprensión de nuevos elementos.</p> <p>Utilización de diccionarios, vocabularios y diccionarios de sinónimos</p>	<p>BL1.1. Identificar la información esencial y los puntos principales en textos orales muy breves y sencillos en lengua estándar, con estructuras simples y léxico de uso muy frecuente, articulados con claridad y lentamente, y transmitidos de viva voz o por medios técnicos, sobre temas habituales relacionados con las propias experiencias e intereses en contextos cotidianos en los ámbitos personal, público y educativo, siempre que las condiciones acústicas sean buenas y no se distorsione el mensaje, se pueda a volver a escuchar lo dicho o pedir confirmación y se cuente con apoyo visual o con una clara referencia contextual, discriminando patrones sonoros, acentuales y de entonación.</p> <p>BL1.2. Utilizar las estrategias básicas más adecuadas para la comprensión de un texto oral, tales como movilizar expectativas, analizar la modulación y el tono de la voz, la gestualidad y lenguaje corporal del interlocutor o productor del texto oral, utilizar las palabras que comprende, formular hipótesis con ayuda del profesorado y de los compañeros y explorar su propio aprendizaje en contextos familiares, escolares y sociales.</p> <p>BL1.3. Distinguir aspectos socioculturales y sociolingüísticos, concretos y significativos, de distintos países, como características propias, hábitos, costumbres, valores y actitudes y aplicarlos en una comprensión oral guiada, respetando las normas básicas de cortesía y demostrando el respeto a las diferencias, sus preferencias y sentimientos.</p> <p>BL1.4. Identificar, de forma guiada, un repertorio limitado de léxico de alta frecuencia contextualizado en situaciones cotidianas, habituales y concretas relacionadas con los propios intereses,</p>	<p>CCLI CAA CSC</p> <p>CCLI CAA CSC</p> <p>CCLI CSC CEC</p> <p>CCLI CAA</p>

<p>y antónimos en diversos formatos.</p> <p>ASPECTOS SOCIOCULTURALES Y SOCIOLINGÜÍSTICOS Conocimiento de características distintivas de otros países en relación a: la rutina diaria: comida y bebida; las horas de comida, ; celebraciones de días especiales. Actividades de entretenimiento y deportivas; relaciones familiares y con los amigos/as. Comparación de información procedente de herramientas digitales sobre actividades extraescolares en otros países de habla inglesa con las nuestras. Diferenciación de los usos de las fórmulas de comunicación más sencillas y cotidianas relativas a saludos, despedidas, presentaciones, peticiones y agradecimientos. Expresiones relativas a la cultura popular y a la vida diaria. Costumbres y actitudes basados en el respeto y la tolerancia: hábitos y tradiciones de otros países, historias y personajes del folclore popular; muestras significativas y representativas e identificadoras de su patrimonio artístico, musical y de literatura infantil.</p> <p>LÉXICO ORAL DE ALTA FRECUENCIA (El léxico que se muestra es una ejemplificación, pudiéndose ajustar a la realidad de cada contexto de aula) Identificación personal: name, age, address, city, phone number. Vivienda, hogar y entorno: city, village, windows, doors, garage, roof, kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom, hall, entrance. Actividades de la vida diaria: have breakfast, have a shower, have lunch/dinner/tea/a snack; go to the park, cinema, out with friends. Familia y amigos: daddy, mummy, brother and sister, granny/grandad, uncle, aunt, cousins. Tiempo libre, ocio y deportes: surfing, sailing, running, jumping, swimming, skating, dancing, playing tennis, football, handball, volleyball; watching films, playing computer games, apps; drawing, painting colouring, sculpting, concert, theatre, camping. Cuerpo: nose, ear, eye, mouth, head, shoulder, knee, body, arms, legs, feet and hands. Características físicas: blond/dark hair, tall/short. Emociones: happy, sad, angry, hungry, tired and surprised. La escuela y el aula: playground, classroom, dining room, blackboard, digital board, notebook, book, pencil case, Boards, picture posters, classroom library, magazine. Compras y actividades comerciales: CD, chocolate bar; music shop, pet shop. Alimentación: apple, banana, orange; fast food (muffins, spaghetti, pizza) and healthy food: vegetables (carrots, green beans, potatoes, tomatoes, cucumber). Transporte: By air: plane, helicopter, jet plane, hot air balloon, rocket. Fenómenos atmosféricos: hot, cold, cloudy, snowy, windy and storm. Animales: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck); jungle animals (tiger, lion, giraffe, snake, monkey, elephant). Ropa: trousers, dress, shirt, T-shirt, coat and hat. Tecnologías de la información y la comunicación: mouse, computer, screen, speakers, headphones and webcam. Festividades y tradiciones: Halloween, Christmas, Easter, Carnival, Harvest Festival, Pancake Day. El tiempo y calendario: days of the week, seasons, months of the year, timetables, the hours. Números de 3 cifras.</p> <p>ESTRUCTURAS SINTÁCTICO-DISCURSIVAS (1)</p>	<p>experiencias y necesidades.</p>
--	------------------------------------

Bloque 2: PRODUCCIÓN DE TEXTOS ORALES: EXPRESIÓN E INTERACCIÓN Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
FUNCIONES COMUNICATIVAS Expresión oral de saludos y presentaciones, disculpas, agradecimientos y felicitaciones. Expresión de la capacidad, el gusto, el sentimiento y del acuerdo o el desacuerdo. Descripción real o ficticia de personas, actividades, objetos, hábitos y planes. Narración de hechos recientes.	BL2.1. Interactuar, de forma guiada, en conversaciones de necesidad inmediata, sobre temas familiares, cotidianos, de su interés y experiencia, aplicando técnicas lingüísticas, paralingüísticas o paratextuales para iniciar, mantener o concluir una conversación, cara a cara o por medios técnicos, de un modo comprensible con el uso de patrones sonoros, acentuales y de entonación básicos.	CCLI CSC CD CAA
	BL2.2. Aplicar estrategias básicas de planificación, ejecución y	CCLI

<p>Interacción para la petición de información, objetos, permiso, ect. Establecimiento y mantenimiento de la comunicación. Utilización de patrones sonoros, acentuales y de entonación. Selección de las producciones orales para incluir en el portafolio, explica la elección. Uso de la expresión y la interacción orales para comunicarse y aprender en otras áreas del currículo. Interacción mediante herramientas de comunicación de vídeo y audio en dispositivos electrónicos.</p>	<p>revisión, de forma guiada, para producir textos orales breves, utilizando frases sencillas y de uso muy frecuente, siendo capaz de aprender del error y de autoevaluar y coevaluar su producción.</p>	<p>CSC CAA</p>
<p>ESTRATEGIAS Planificación: ·Movilización de información previa sobre tipo de tarea y producción oral con una finalidad descriptiva, instructiva y estética. ·Aprovechamiento de los conocimientos previos. ·Concepción de la claridad y estructura del mensaje, teniendo en cuenta la función comunicativa. ·Utilización de diccionarios, vocabularios y diccionarios de sinónimos y antónimos en diversos formatos. ·Adecuación del texto a los elementos de comunicación. ·Compensación de las carencias lingüísticas mediante procedimientos paralingüísticos o paratextuales. Ejecución: ·Expresión del mensaje con claridad, estructurándolo adecuadamente y ajustándolo a los modelos y fórmulas de cada tipo de situación comunicativa. ·Uso de la expresión espontánea por propia iniciativa. Incorporación al discurso de las intervenciones de los interlocutores. ·Técnica de escucha activa. Revisión: Autorevisión, revisión colaborativa y revisión del profesorado.</p>	<p>BL2.3. Identificar aspectos socioculturales y sociolingüísticos básicos, concretos y significativos, de distintos países, relatando sus preferencias, en una producción oral guiada adecuada al contexto, respetando las normas básicas de cortesía.</p>	<p>CCLI CSC CAA CEC</p>
<p>ASPECTOS SOCIOCULTURALES Y SOCIOLINGÜÍSTICOS Conocimiento de características distintivas de otros países en relación a la rutina diaria: comida y bebida; las horas de comida; celebraciones de días especiales; actividades de entretenimiento y deportivas; relaciones familiares y con los amigos/as. Establecimiento de contactos sociales básicos utilizando las fórmulas de comunicación sencillas y cotidianas relativas a saludos, despedidas, presentaciones, peticiones y agradecimientos. Expresiones relativas a la cultura popular y vida diaria. Costumbres y actitudes basadas en el respeto y la tolerancia: hábitos y tradiciones de otros países, historias y personajes del folclore popular; muestras significativas y representativas e identificadoras de su patrimonio artístico, musical y de literatura infantil. Utilización apropiada del lenguaje no verbal.</p>	<p>BL2.4. Utilizar y ampliar, de una forma guiada, un repertorio de léxico oral de alta frecuencia contextualizado en situaciones cotidianas y en temas concretos relacionados con los propios intereses, necesidades y experiencias en contextos familiares, escolares, de amistad y de ocio.</p>	<p>CCLI CAA</p>
<p>LÉXICO ORAL DE ALTA FRECUENCIA (El léxico que se muestra es una ejemplificación, pudiéndose ajustar a la realidad de cada contexto de aula). Identificación personal: name, age, address, city, phone number. Vivienda, hogar y entorno: city, village, windows, doors, garage, roof, kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom, hall, entrance. Actividades de la vida diaria: have breakfast, have a shower, have lunch/dinner/tea/a snack; go to the park, cinema, out with friends. Familia y amigos: daddy, mummy, brother and sister, granny, granddad, uncle, aunt, cousins. Tiempo libre, ocio y deportes: surfing, sailing, running, jumping, swimming, skating, dancing, playing tennis, football, handball, volleyball; watching films, playing computer games, apps; drawing, painting colouring, sculpting, concert, theatre, camping. Cuerpo: nose, ear, eye, mouth, head, shoulder, knee, body, arm, legs and feet and hand. Características físicas: blond/dark hair, tall/short. Emociones: happy, sad, angry, hungry, tired and surprised. La escuela y el aula: playground, classroom, dining room, blackboard, digital board, notebook, book, pencil case, board, picture posters, classroom library, magazine. Compras y actividades comerciales: CD, chocolate bar; music shop, pet shop. Alimentación: apple, banana, orange; fast food (muffins, spaghetti, pizza) and healthy food: vegetables (carrots, green beans, potatoes, tomatoes, cucumber). Transporte: By air: plane, helicopter, jet plane, hot air balloon, rocket.</p>	<p>BL2.5. Seguir instrucciones de tareas de aprendizaje manteniendo la atención mientras las realiza, adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades y pidiendo ayuda si la necesita.</p>	<p>CAA SIE</p>
<p>LÉXICO ORAL DE ALTA FRECUENCIA (El léxico que se muestra es una ejemplificación, pudiéndose ajustar a la realidad de cada contexto de aula). Identificación personal: name, age, address, city, phone number. Vivienda, hogar y entorno: city, village, windows, doors, garage, roof, kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom, hall, entrance. Actividades de la vida diaria: have breakfast, have a shower, have lunch/dinner/tea/a snack; go to the park, cinema, out with friends. Familia y amigos: daddy, mummy, brother and sister, granny, granddad, uncle, aunt, cousins. Tiempo libre, ocio y deportes: surfing, sailing, running, jumping, swimming, skating, dancing, playing tennis, football, handball, volleyball; watching films, playing computer games, apps; drawing, painting colouring, sculpting, concert, theatre, camping. Cuerpo: nose, ear, eye, mouth, head, shoulder, knee, body, arm, legs and feet and hand. Características físicas: blond/dark hair, tall/short. Emociones: happy, sad, angry, hungry, tired and surprised. La escuela y el aula: playground, classroom, dining room, blackboard, digital board, notebook, book, pencil case, board, picture posters, classroom library, magazine. Compras y actividades comerciales: CD, chocolate bar; music shop, pet shop. Alimentación: apple, banana, orange; fast food (muffins, spaghetti, pizza) and healthy food: vegetables (carrots, green beans, potatoes, tomatoes, cucumber). Transporte: By air: plane, helicopter, jet plane, hot air balloon, rocket.</p>	<p>BL2.6. Participar en equipos de trabajo realizando la parte de tarea que le corresponde para alcanzar metas comunes, aceptando su rol, haciendo aportaciones, ayudando a los otros miembros del grupo y expresando sus emociones ante los conflictos de forma respetuosa.</p>	<p>CSC CAA SIE</p>

<p>Fenómenos atmosféricos: hot, cold, cloudy, snowy, windy and storm, chilly.</p> <p>Animales: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck); jungle animals (tiger, lion, giraffe, snake, monkey, elephant).</p> <p>Ropa: trousers, dress, shirt, T-shirt, coat and hat.</p> <p>Tecnologías de la información y la comunicación: mouse, computer, screen, speakers, headphones and webcam.</p> <p>Festividades y tradiciones: Halloween, Christmas, Easter, Carnival, Harvest Festival, Pancake Day.</p> <p>El tiempo y calendario: days of the week, seasons, months of the year, timetables; the hours.</p> <p>Números de 3 cifras.</p> <p>Colores.</p> <p>ESTRUCTURAS SINTÁCTICO-DISCURSIVAS (1)</p> <p>TRANSVERSALES</p> <p>Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Capacidad de concentración. Adaptación a los cambios. Resiliencia, superación de obstáculos y fracasos. Estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos. Búsqueda orientación o ayuda cuando la necesita de forma precisa.</p> <p>Desarrollo de proyectos en equipo, transformación ideas en acciones, cumpliendo con la parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros.</p> <p>Ayudar, confluir, trabajar con todos, aceptar a todos.</p> <p>Control de la expresión de sentimientos y emociones en conflictos.</p>	
---	--

Bloque 3: COMPRENSIÓN DE TEXTOS ESCRITOS Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>FUNCIONES COMUNICATIVAS</p> <p>Saludos y presentaciones, disculpas, agradecimientos e invitaciones. Expresión de la capacidad, el gusto, la preferencia y la opinión. Descripción de personas, actividades, lugares y objetos. Signos ortográficos básicos y signos de uso frecuente. Uso de la lengua para comunicarse y aprender en otras áreas del currículo. Relación de las letras con los sonidos. Localización y tratamiento responsable de la información de forma dirigida mediante herramientas de búsqueda y visualización digital en dispositivos electrónicos.</p> <p>ESTRATEGIAS</p> <p>Movilización de información previa sobre tipo de tarea y tema. Identificación del tipo textual, adaptando la comprensión al mismo. Formulación de hipótesis sobre contenido, contexto y estructura del texto distinguiendo entre poemas, adivinanzas y relatos. Formulación de hipótesis sobre significados a partir del análisis de elementos significativos, lingüísticos y paralingüísticos tales como gráficos, ilustraciones, mapas o fotos. Formulación de hipótesis a partir de la comprensión de nuevos elementos. Utilización de diccionarios, vocabularios y diccionarios de sinónimos y antónimos en diversos formatos.</p> <p>ASPECTOS SOCIOCULTURALES Y SOCIOLINGÜÍSTICOS</p> <p>Características distintivas de otros países en relación a la rutina diaria: comida y bebida; las horas de comida; celebraciones de días especiales; actividades de entretenimiento y deportivas; relaciones familiares y con los amigos/as a través de la lectura de textos discontinuos, como los horarios, para comparar las rutinas. Comparación entre las actividades extraescolares que organiza el centro y las actividades extraescolares en otros países de habla inglesa. Fórmulas de comunicación sencillas y cotidianas relativas a saludos, despedidas, peticiones agradecimientos y presentaciones, Cultura popular y vida diaria. Costumbres y actitudes basadas en el respeto y la tolerancia: hábitos y tradiciones de otros países, historias y personajes del folclore popular; muestras significativas y representativas e identificadoras de su patrimonio artístico, musical y de literatura infantil.</p> <p>LÉXICO ORAL DE ALTA FRECUENCIA (El léxico que se muestra es una ejemplificación, pudiéndose ajustar</p>	<p>BL3.1. Identificar la información esencial y los puntos principales de cualquier tipo de formato, en textos escritos muy breves y sencillos en lengua estándar, con estructuras simples y léxico de uso muy frecuente, de forma impresa o digital, sobre temas habituales relacionados con las propias experiencias e intereses en contextos cotidianos en los ámbitos personal, público y educativo, siempre que se puedan volver a leer, se cuente con apoyo paratextual y discriminando signos ortográficos básicos, signos de uso frecuente y la relación sonido-grafía.</p> <p>BL3.2. Utilizar las estrategias básicas más adecuadas para la comprensión de un texto escrito tales como, movilizar expectativas, ayudarse de elementos paratextuales, utilizar las palabras que comprende y formular hipótesis con ayuda del profesorado y de los compañeros explorando su propio aprendizaje en diferentes contextos.</p> <p>BL3.3. Distinguir aspectos socioculturales y sociolingüísticos, concretos de distintos países, como características propias y costumbres, aplicándolos mediante el juego a la comprensión escrita.</p> <p>BL3.4. Identificar, de una forma guiada y con modelos, un repertorio de léxico escrito de alta frecuencia contextualizado en situaciones cotidianas y en temas concretos relacionados con los propios intereses y experiencias.</p>	<p>CCLI CD CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CSC CEC</p> <p>CCLI CAA SIEE</p>

<p>a la realitat de cada context de aula)</p> <p>Identificaci3 personal: name, age, address, city, phone number.</p> <p>Vivienda, hogar y entorno: city, village, windows, doors, garage, roof, kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom, hall, entrance.</p> <p>Actividades de la vida diaria: have breakfast, have a shower, have lunch/dinner/tea/a snack; go to the park, cinema, out with friends.</p> <p>Familia y amigos: daddy, mummy, brother and sister, granny, granddad, uncle, aunt, cousins. Tiempo libre, ocio y deportes: surfing, sailing, running, jumping, swimming, skating, dancing, playing tennis, football, handball, volleyball; watching films, playing computer games, apps; drawing, painting colouring, sculpting, concert, theatre, camping.</p> <p>Cuerpo: nose, ear, eye, mouth, head, shoulder, knee, body, arm, legs and feet and hand.</p> <p>Características físicas: blond/dark hair, tall/short.</p> <p>Emociones: happy, sad, angry, hungry, tired and surprised.</p> <p>La escuela y el aula: playground, classroom, eating room, blackboard, digital board, note book, book, pencil case, Boards; picture posters, classroom library, magazine.</p> <p>Compras y actividades comerciales: CD, chocolate bar; music shop, pet shop.</p> <p>Alimentaci3n: apple, banana, orange; fast food (muffins, spaghetti, pizza) and healthy food: vegetables (carrots, green beans, potatoes, tomatoes, cucumber).</p> <p>Transporte: By air: plane, helicopter, jet plane, hot air balloon, rocket.</p> <p>Fen3menos atmosf3ricos: hot, cold, cloudy, snowy, windy and storm, chilly.</p> <p>Animales: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck); jungle animals (tiger, lion, giraffe, snake, monkey, elephant).</p> <p>Ropa: trousers, dress, shirt, T-shirt, coat and hat.</p> <p>Tecnologías de la informaci3n y la comunicaci3n: mouse, computer, screen, speakers, headphones and webcam.</p> <p>Festividades y tradiciones: Halloween, Christmas, Easter, Carnival, Harvest Festival, Pancake Day.</p> <p>El tiempo y calendario: days of the week, seasons, months of the year, timetables; the hours.</p> <p>Números de 3 cifras.</p> <p>Colores.</p> <p>ESTRUCTURAS SINTÁCTICO-DISCURSIVAS (1)</p>		
---	--	--

Bloque 4: PRODUCCI3N DE TEXTOS ESCRITOS E INTERACCI3N Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluaci3n	CC
<p>FUNCIONES COMUNICATIVAS</p> <p>Expresi3n escrita, real o ficticia, de opiniones, deseos, acuerdo o desacuerdo y sentimientos.</p> <p>Elaboraci3n de noticias y descripci3n de personas, actividades, lugares, objetos, h3bitos, planes e informaci3n.</p> <p>Elaboraci3n de pequeños poemas y rimas.</p> <p>Interacci3n escrita a trav3s de correos electr3nicos, postales, mensajes; saludos y presentaciones, disculpas, agradecimientos, invitaciones, ofrecimiento de ayuda, opini3n y permiso.</p> <p>Redacci3n sencilla de peticiones e instrucciones.</p> <p>La ortografía de palabras de alta frecuencia y uso de estrategias para las palabras no familiares: secuencias de letras, ordenar por patrones sonoros y seguir normas para ańadir finales.</p> <p>Uso de la producci3n escrita para comunicarse y aprender en otras áreas del currículo.</p> <p>La puntuaci3n para marcar frases: puntos seguidos, finales, letras mayúsculas y signos de interrogaci3n y exclamaci3n.</p> <p>ESTRATEGIAS</p> <p>Planificaci3n:</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Uso de modelos o guías para realizar composiciones escritas. ·Localizaci3n y uso adecuado de los recursos lingüísticos o temáticos y esquemas. ·Utilizaci3n de diccionarios, vocabularios y diccionarios de sin3nimos y ant3nimos en diversos formatos. ·Uso de las herramientas para la producci3n de textos discontinuos 	<p>BL4.1. Producir textos escritos, mediante el uso de guías, breves y sencillas, de manera individual, cooperativa o por aproximaci3n dial3gica, aplicando las convenciones ortográficas básicas, patrones gráficos y los principales signos de puntuaci3n para hablar de sí mismo, de su entorno más inmediato y de aspectos de su vida cotidiana, en situaciones familiares predecibles.</p> <p>BL4.2. Aplicar las estrategias básicas de planificaci3n, ejecuci3n y revisi3n utilizando guías, decidiendo sobre qué escribir, el tipo de texto, la estructura del mismo, a quién va dirigido y qué material se usará, utilizando los recursos lingüísticos y técnicas de organizaci3n necesarios, valorando la originalidad y el esfuerzo y presentando el producto en diferentes soportes y formatos para su inclusi3n en el portafolio.</p> <p>BL4.3. Distinguir aspectos socioculturales y sociolingüísticos, concretos y significativos, de distintos países, como características propias, h3bitos, costumbres, valores y actitudes y aplicar, mostrando sus preferencias y sentimientos, en una producci3n escrita guiada, respetando las normas básicas de cortesía y utilizando un lenguaje no discriminatorio.</p> <p>BL4.4. Utilizar de forma guiada un repertorio limitado de léxico escrito de alta frecuencia relativo a situaciones cotidianas y temas habituales y concretos relacionados con los propios intereses, experiencias y necesidades.</p>	<p>CCLI CSC CAA</p> <p>CCLI CD CAA SIEE</p> <p>CCLI CSC CEC</p> <p>CCLI CAA SIEE</p>

<p>con la finalidad de facilitar el aprendizaje de contenidos y competencias en cualquier área.</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Organización y representación del texto de forma creativa utilizando herramientas de edición de contenidos digitales que permiten incluir texto de forma personalizada. Almacenamiento de la información digital utilizando aplicaciones de gestión de la información, siguiendo un esquema de clasificación sencillo. <p>Ejecución:</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Modelos y fórmulas con finalidad descriptiva, instructiva y estética. ·Utilización de diccionarios, vocabularios y diccionarios de sinónimos y antónimos en diversos formatos. <p>Revisión:</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Gramatical (ortográfica, morfosintáctica, léxica); presentación, caligrafía, adecuación y organización del texto. ·Autorevisión, revisión colaborativa y revisión por parte del docente. ·Presentación del producto, en papel o digital, utilizando elementos apropiados. ·Selección de las mejores producciones para incluir en el portfolio. 	<p>BL4.5. Planificar la realización de un producto o una tarea proponiendo un plan ordenado de acciones, seleccionar los materiales y evaluar el proceso y la calidad del resultado con ayuda de guías para la observación.</p> <p>BL4.6. Participar en equipos de trabajo realizando la parte de tarea que le corresponde para alcanzar metas comunes, aceptando su rol, haciendo aportaciones y ayudando a los otros miembros del grupo y expresando sus emociones ante los conflictos de forma respetuosa.</p>	<p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p>
<p>ASPECTOS SOCIOCULTURALES Y SOCIOLINGÜÍSTICOS</p>		
<p>Conocimiento de características distintivas de otros países en relación a: la rutina diaria: comida y bebida; las horas de comida; celebraciones de días especiales y actividades de entretenimiento y deportivas.</p> <p>Establecimiento de contactos sociales básicos utilizando las fórmulas de comunicación más sencillas y cotidianas relativas a saludos, despedidas, agradecimientos, peticiones y presentaciones.</p> <p>Expresiones relativas a la cultura popular y vida diaria.</p> <p>Costumbres y actitudes basados en el respeto y la tolerancia: hábitos y tradiciones de otros países, historias y personajes del folclore popular; muestras significativas y representativas e identificadoras de su patrimonio artístico, musical y de literatura infantil.</p>		
<p>LÉXICO ESCRITO DE ALTA FRECUENCIA</p>		
<p>(El léxico que se muestra es una ejemplificación, pudiéndose ajustar a la realidad de cada contexto de aula).</p> <p>Identificación personal: name, age</p> <p>Familia y amigos: daddy, mummy, brother and sister, uncle, aunt, cousins.</p> <p>Vivienda, hogar y entorno: city, village, town, window, door, garage, roof, kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom, hall, entrance.</p> <p>Actividades de la vida diaria: have breakfast, have a shower, have lunch/dinner/tea/a snack; go to the park, cinema, out with friends.</p> <p>Tiempo libre, ocio y deportes: surfing, sailing, running, jumping, swimming, skating, dancing, playing tennis, football, handball, volleyball; watching films, playing computer games, apps; drawing, painting colouring, sculpting, concert, theatre, camping.</p> <p>Alimentación: apple, banana, orange; fast food (muffin, spaghetti, pizza) and healthy food: vegetables (carrot, green bean, potato, tomato, cucumber).</p> <p>Animales: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck); jungle animals (tiger, lion, giraffe, snake, monkey, elephant).</p> <p>Ropa: trousers, dress and shirt.</p> <p>Transporte: By air: plane, helicopter, jet plane, hot air balloon, rocket.</p> <p>Clima: hot, cold, cloudy, snowy, storm, chilly.</p> <p>Cuerpo: nose, ear, eye, mouth, head, shoulder, knee.</p> <p>Emociones: happy, sad, angry, hungry, surprised.</p> <p>El tiempo y calendario: days of the week and seasons.</p> <p>Festividades y tradiciones: Halloween, Christmas, Mother's day, Easter, Carnival, April Fool's Day, Harvest Festival, Pancake Day.</p> <p>Números de 3 cifras.</p> <p>Colores.</p>		
<p>ESTRUCTURAS SINTÁCTICO-DISCURSIVAS (1)</p>		
<p>TRANSVERSALES</p>		
<p>Planificación y organización de proyectos individuales o colectivos.</p> <p>Organización y gestión de un proyecto. Selección de la información técnica y los materiales. Evaluación del proyecto y el producto con ayuda de guías. Mejora del producto y el proceso tras la evaluación.</p> <p>Desarrollo de proyectos en equipo, transformando ideas en acciones y cumpliendo con su parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros.</p>		

Ayuda, concurrencia, trabajo con todos, aceptación de todos.
Control de la expresión de sentimientos y emociones en conflictos.

Curso 5º

Bloque 1: COMPRENSIÓN DE TEXTOS ORALES Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>FUNCIONES Saludos, presentaciones, disculpas, agradecimientos e invitaciones. Instrucciones. La capacidad, el gusto, la preferencia, el acuerdo o desacuerdo, el sentimiento, la intención y los deseos. Descripción de personas, datos personales, actividades, lugares, objetos, hábitos y planes. Narraciones de hechos pasados remotos y recientes, reales o ficticios, poemas y adivinanzas. Petición y ofrecimiento de ayuda, información, instrucciones, objetos, opinión y permiso. Fechas, horas, datos temporales y espaciales. Interacción con comprensión dirigida, ensayada, guiada y espontánea. Comprensión oral de la lengua para comunicarse y aprender en otras áreas del currículo. Patrones discursivos básicos. Discriminación de los sonidos, acento y entonación. Las letras del alfabeto.</p> <p>ESTRATEGIAS Movilización de información previa sobre tipo de tarea y tema. Identificación del tipo textual, adaptando la comprensión al mismo. Distinción de tipos de comprensión. Formulación de hipótesis sobre contenido y contexto. Formulación de hipótesis sobre significados a partir del análisis de elementos significativos, lingüísticos y paralingüísticos tales como la modulación y el tono de la voz, la gestualidad, el lenguaje corporal y el postural). Reformulación de hipótesis a partir de la comprensión de nuevos elementos. Utilización de diccionarios, vocabularios y diccionarios de sinónimos y antónimos en diversos formatos.</p> <p>ASPECTOS SOCIOCULTURALES Y SOCIOLINGÜÍSTICOS Conocimiento de características distintivas de otros países en relación a su vida diaria, comida y bebida, horas de comida, días festivos; actividades de ocio; relaciones personales y relaciones familiares. Contactos sociales básicos utilizando las fórmulas de cortesía más sencillas y cotidianas relativas a saludos, despedidas y presentaciones. Expresiones de sabiduría popular: refranes, tarjetas y carteles. Costumbres, valores, creencias y actitudes basados en el respeto y la tolerancia: culturas regionales, seguridad, tradiciones, historia, países, estados y pueblos extranjeros y de habla inglesa; artes, celebraciones y festividades.</p> <p>LÉXICO ORAL DE ALTA FRECUENCIA (El léxico que se muestra es una ejemplificación, pudiéndose ajustar a la realidad de cada contexto de aula). Identificación personal: name, age, address, city, phone number, email. Vivienda, hogar y entorno: city, village, town; windows, doors, garage, roof; armchair, rocking chair, sofa, fridge, microwave, washing machine, shower, bath, sink; kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom, hall, entrance. Actividades de la vida diaria: have breakfast, have a shower, have lunch/dinner/tea/a snack; go to the park, cinema, out with friends. Familia y amigos: grandmother/grannie; grandfather/grandad; mother/mummy; Father/daddy; uncle, aunt, cousin, nephew, siblings, brother in law, sister in law, mother in law, father in law; step father o mother, friendship, best friend, trust, loyal, fun, count on someone. Trabajo y ocupaciones: butcher, farmer, baker, cook, teacher, lawyer, doctor, shop assistant, business woman, principle, boss; office, shop/store, supermarket, shopping centre, groceries. Tiempo libre, ocio y deportes: surfing, sailing, running, jumping, swimming, skating, dancing, playing tennis, football, handball, volleyball; watching films, playing computer games,apps; drawing,</p>	<p>BL1.1. Identificar el sentido general, la información esencial y los puntos principales en textos orales muy breves y sencillos en lengua estándar, con estructuras simples y léxico de uso muy frecuente, articulados con claridad y lentamente, y transmitidos de viva voz o por medios técnicos, sobre temas habituales relacionados con las propias experiencias e intereses en contextos relativos a los ámbitos personal, público y educativo, siempre que las condiciones acústicas sean buenas, que no se distorsione el mensaje, que se pueda volver a escuchar lo dicho o pedir confirmación y que se cuente con apoyo visual o con una clara referencia contextual, discriminando patrones sonoros, acentuales, rítmicos y de entonación, y sus intenciones comunicativas.</p> <p>BL1.2. Utilizar, con supervisión, las estrategias básicas más adecuadas para la comprensión de un texto oral, analizando los elementos no verbales, las palabras importantes que comprende y las indicaciones del contexto para hacerse una idea general del significado y formular hipótesis con la ayuda del profesorado y de los compañeros en contextos escolares, familiares y sociales.</p> <p>BL1.3. Distinguir aspectos socioculturales y sociolingüísticos, concretos y significativos de distintos países, como características propias, hábitos, costumbres, creencias, valores y actitudes, aplicando los conocimientos adquiridos a la comprensión oral con ayudas puntuales del docente, respetando las normas básicas de cortesía y demostrando respeto a las diferencias.</p> <p>BL1.4. Identificar, con supervisión, un repertorio limitado de léxico de alta frecuencia contextualizado en situaciones cotidianas, habituales y concretas relacionadas con los propios intereses, experiencias y necesidades.</p>	<p>CCLI CAA CSC</p> <p>CCLI CAA CSC</p> <p>CCLI CSC CEC</p> <p>CCLI CAA</p>

<p>painting colouring; sculpting; concert; theatre; camping. Toys (ball, car, doll, puzzles). Viajes y vacaciones: travelling, ticket, holidays, summer holidays, bank holidays, delays. El cuerpo, salud y cuidados físicos: nose, eyes, mouth, ears, shoulders, knees, back, arms; head, ear, stomach, tooth ache; fever, temperature; take an aspirin; syrup; rest. Características físicas: blond/dark hair, thin/fat, tall/short, strong/weak. Emociones: happy, sad, angry, upset, worried, frightened. Educación y estudio: Science: (test tube, microscope, experiment, plants, animals, cells); Arts and Crafts (cut, paste, draw, look, create, felt-tip pen, crayon, pencil colour, sharpener, brush, palette, Geography and History (democracy, justice, solidarity; river, lake, map, time lines, graphics, events, war, peace, resolutions, dates, countries, nationalities, borders, flags, etc.); Music (note, pentagram, classical, jazz, rock, pop, rap, instrument, to tune, to be out of tune); (rules, sport, energy, chronometer, speed, race). La escuela y el aula: playground, classroom, art class, music class, polyfunctional room, dining room, computer lab, blackboard, digital board, tablets, notebook, book, pencil case, Boards; word posters, picture posters, classroom library, magazines. Compras y actividades comerciales: online shopping, clothes (trousers, shirt, shorts, dress, skirt, belt, handbag, scarf), money, gadgets. Alimentación y restauración: sweet (cupcake, muffin, donut, candies), salty (sour, menu, fast food (burger, chips, nachos, kebab, hotdog, pizza) healthy food vegetables (carrot, green bean, potato, tomato, cucumber); nuts (almonds, pumpkin seeds, peanut); fruits (apple, banana, grape, strawberry, pineapple, peaches, oranges, plum, kiwi, lemon, papaya); order food; take away; spaghetti, meat, fish, dessert, pudding. Transporte: By air: plane, helicopter, jet plane, hot air balloon, rocket. By land: car, van, motorcycle, truck, caravan. By water: boat, ship, yacht, sailing boat, surf board. Lengua y comunicación: the alphabet, classroom language: write, copy, listen, speak, rules, interact, cooperate, dialogue, reflect, opinions. Fenómenos atmosféricos: hot, cold, weather, stormy, chilly, snow, foggy, mild; rain, thunder, cloud, dry, wet, humid, temperature. Animales: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck); jungle animals (tiger, lion, giraffe, snake, monkey, elephant); forest animals (owl, wild pig, rabbit, hare, partridge); insects (butterfly, ladybird, ant, grasshopper) Ropa: trousers, dress, shirt, T-shirt, coat, hat and gloves. Tecnologías de la información y la comunicación: mouse, computer, screen, laptop, webcam, speakers, headphones. Festividades y tradiciones: Halloween, Christmas, Mother's day, Easter, Carnival, April Fool's Day, Harvest Festival, Pancake Day. El tiempo y calendario: days of the week, seasons, months of the year, timetables; the hours. Números de 4 cifras.</p> <p>ESTRUCTURAS SINTÁCTICO-DISCURSIVAS (1)</p>	
---	--

Bloque 2: PRODUCCIÓN DE TEXTOS ORALES: EXPRESIÓN E INTERACCIÓN Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
FUNCIONES COMUNICATIVAS Expresión oral de saludos, presentaciones, disculpas, agradecimientos y felicitaciones. Expresión de la capacidad, el gusto, el acuerdo o desacuerdo, el sentimiento, la intención y la opinión. Descripción de personas, actividades, lugares, objetos, hábitos y planes. Narración de hechos pasados. Interacción para la petición y solicitud de ayuda, de información, instrucciones, objetos y permiso. Establecimiento y mantenimiento de la comunicación. Utilización de patrones sonoros, acentuales, rítmicos y de entonación. Selección de las producciones orales para incluir en el portfolio, explicando su elección. Uso de la expresión y la interacción orales para comunicarse y	BL2.1 Interactuar sobre temas familiares, cotidianos, de su interés o experiencia, de forma libre con supervisión docente, aplicando técnicas lingüísticas, paralingüísticas o paratextuales para iniciar, mantener o concluir una conversación cara a cara o por medios técnicos, de un modo comprensible, con el uso de patrones sonoros, acentuales, rítmicos y de entonación básicos.	CCLI CSC CD CAA
	BL2.2. Aplicar estrategias básicas de planificación, ejecución y revisión, de forma libre con supervisión docente, para producir textos orales breves y sencillos siendo capaz de aprender del error y autoevaluar y coevaluar su producción, mostrando esfuerzo e iniciativa.	CCLI CSC CAA
	BL2.3 Identificar y respetar aspectos socioculturales y sociolingüísticos básicos, concretos y significativos, de distintos países, relatando sus preferencias, en una producción oral guiada	CCLI CSC CAA

<p>aprender en otras áreas del currículo. Interacción mediante herramientas de comunicación en dispositivos electrónicos.</p> <p>ESTRATEGIAS Planificación: ·Movilización de información previa sobre tipo de tarea y producción oral: descriptivo,narrativo, instructivo, argumentativo y estético. ·Aprovechamiento de los conocimientos previos. ·Concepción de la claridad y estructura del mensaje, teniendo en cuenta la función comunicativa. ·Utilización de diccionarios, vocabularios y diccionarios de sinónimos y antónimos en diversos formatos. ·Técnicas de organización de ideas. ·Adecuación del texto a los elementos de comunicación. ·Compensación de las carencias lingüísticas mediante procedimientos lingüísticos, paralingüísticos o paratextuales Ejecución: ·Expresión del mensaje con coherencia, cohesión y adecuación. ·Hacer uso de la expresión espontánea por propia iniciativa. Revisión: ·Revisión de la tarea o el mensaje, tras valorar las dificultades y los recursos disponibles. Autorevisión, revisión colaborativa y revisión por parte del docente.</p> <p>ASPECTOS SOCIOCULTURALES Y SOCIOLINGÜÍSTICOS Conocimiento de características distintivas de otros países en relación a la rutina diaria: comida y bebida; las horas de comida; celebraciones de días especiales; actividades de entretenimiento y deportivas; relaciones familiares y con los amigos/as. Establecimiento de contactos sociales básicos utilizando las fórmulas de comunicación sencillas y cotidianas relativas a saludos, despedidas y presentaciones. Expresiones relativas a la cultura popular y vida diaria. Costumbres y actitudes basados en el respeto y la tolerancia: hábitos y tradiciones de otros países, historias y personajes del folclore popular; muestras significativas y representativas e identificadoras de su patrimonio artístico, musical y de literatura infantil.</p> <p>LÉXICO ORAL DE ALTA FRECUENCIA (El léxico que se muestra es una ejemplificación, pudiéndose ajustar a la realidad de cada contexto de aula). Identificación personal: name, age, address, city, phone number, email. Vivienda, hogar y entorno: city, village, town; windows, doors, garage, roof; armchair, rocking chair, sofa, fridge, microwave, washing machine, shower, bath, sink, kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom, hall, entrance. Actividades de la vida diaria: have breakfast, have a shower, have lunch/dinner/tea/a snack; go to the park, cinema, out with friends. Familia y amigos: grandmother/grannie; grandfather/granddad; mother/mummy; Father/daddy; uncle, aunt, cousin, nephew, siblings, brother in law, sister in law, mother in law, father in law; step father o mother, friendship, best friend, trust, loyal, fun, count on someone. Trabajo y ocupaciones: butcher, farmer, baker, cook, teacher, lawyer, doctor, shop assistant, business woman, principle, boss; office, shop/store, supermarket, shopping centre, groceries. Tiempo libre, ocio y deportes: surfing, sailing, running, jumping, swimming, skating, dancing, playing tennis, football, handball, volleyball; watching films, playing computer games, apps; drawing, painting colouring; sculpting; concert; theatre; camping. Toys (ball, car, doll, puzzles). Viajes y vacaciones: travelling, ticket, holidays, summer holidays, bank holidays, delaysEl cuerpo, salud y cuidados físicos: nose, eyes, mouth, ears, shoulders, knees, back, arms;head, ear, stomach, tooth ache; fever, temperature; take an aspirin; syrup; rest. Características físicas: blond/dark hair, thin/fat, tall/short, strong/weak. Emociones: happy, sad, angry, upset, worried, frightened. Educación y estudio: Science: (test tube, microscope, experiment, plants, animals, cells); Arts and Crafts (cut, paste, draw, look, create, felt-tip pen, crayon, pencil, sharpener, brush, palette, colours (red, yellow, blue, orange, purple, pink, brown, black, white, green); Geography and History (democracy, justice, solidarity; river, lake,</p>	<p>adecuada al contexto, respetando las normas básicas de cortesía.</p> <p>BL.2.4. Utilizar y ampliar con modelos, un repertorio de léxico oral de alta frecuencia, contextualizado en situaciones cotidianas y en temas habituales y concretos relacionados con los propios intereses, necesidades y experiencias en contextos familiares, escolares, de amistad, de ocio y deporte.</p> <p>BL.2.5. Interpretar las demandas de las tareas de aprendizaje y mantener la concentración y el esfuerzo mientras las realiza, adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades e intentando resolver las dudas por sus propios medios, haciéndose preguntas y buscando ayuda si la necesita.</p> <p>BL.2.6. Actuar de modo eficaz en equipos de trabajo, aceptando su rol y su tarea y esforzándose para lograr metas comunes, haciendo aportaciones y valorando las de los demás y utilizando el diálogo igualitario para resolver conflictos y discrepancias.</p>	<p>CEC</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CAA SIE</p> <p>CSC CAA SIE</p>
--	---	--

<p>map, time lines, graphics, events, war, peace, resolutions, dates, countries, nationalities, borders, flags); Music (note, pentagram, classical, jazz, rock, pop, rap, instrument, to tune, to be out of tune); (rules, sport, energy, chronometer, speed, race).</p> <p>La escuela y el aula: playground, classroom, art class, music class, polyfunctional room, eating room, computer lab, blackboard, digital board, tablets, notebook, book, pencil case, Boards; word posters, picture posters, classroom library, magazines.</p> <p>Compras y actividades comerciales: online shopping, clothes (trousers, shirt, shorts, dress, skirt, belt, handbag, scarf), money, gadgets.</p> <p>Alimentación y restauración: sweet (cupcake, muffin, donut, candies), salty (sour, menu, fast food (burger, chips, nachos, kebab, hotdog, pizza) healthy food vegetables (carrot, green bean, potato, tomato, cucumber); nuts (almonds, pumpkin seeds, peanut); fruits (apple, banana, grape, strawberry, pineapple, peaches, oranges, plum, kiwi, lemon, papaya); order food; take away; spaghetti, meat, fish, dessert, pudding.</p> <p>Transporte: By air: plane, helicopter, jet plane, hot air balloon, rocket.</p> <p>By land: car, van, motorcycle, truck, caravan.</p> <p>By water: boat, ship, yacht, sailing boat, surf board.</p> <p>Lengua y comunicación: the alphabet, classroom language: write, copy, listen, speak, rules, interact, cooperate, dialogue, reflect, opinions.</p> <p>Fenómenos atmosféricos: hot, cold, weather, stormy, chilly, snow, foggy, mild; rain, thunder, cloud, dry, wet, humid, temperature.</p> <p>Animales: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck); jungle animals (tiger, lion, giraffe, snake, monkey, elephant); forest animals (owl, wild pig, rabbit, hare, partridge); insects (butterfly, ladybird, ant, grasshopper).</p> <p>Ropa: trousers, dress, shirt, T-shirt, coat, hat and gloves.</p> <p>Tecnologías de la información y la comunicación: mouse, computer, screen, laptop, webcam, speakers, headphones.</p> <p>Festividades y tradiciones: Halloween, Christmas, Mother's day, Easter, Carnival, April Fool's Day, Harvest Festival, Pancake Day.</p> <p>El tiempo y calendario: days of the week, seasons, months of the year, timetables; the hours.</p> <p>Números de 4 cifras.</p> <p>ESTRUCTURAS SINTÁCTICO-DISCURSIVAS (1)</p> <p>TRANSVERSALES</p> <p>Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Capacidad de concentración. Adaptación a los cambios. Resiliencia, superación de obstáculos y fracasos. Aprendizaje autónomo. Estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos. Obtención y uso eficaz de la información. Búsqueda de orientación o ayuda cuando se necesita de forma precisa.</p> <p>Desarrollo de proyectos en equipo, transformando las ideas en acciones y cumpliendo con su parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros.</p> <p>Colaboración y compartición de planes, información y recursos.</p> <p>Aceptación y comprensión de los puntos de vista de los demás.</p>	
--	--

Bloque 3: COMPRENSIÓN DE TEXTOS ESCRITOS Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
FUNCIONES COMUNICATIVAS Saludos, presentaciones, disculpas, agradecimientos e invitaciones. Expresión de la capacidad, el gusto, la preferencia, la opinión y el acuerdo o desacuerdo. Descripción de personas, actividades, lugares, objetos y hábitos. Signos ortográficos básicos y signos de uso frecuente. Uso de la comprensión escrita para comunicarse y aprender en otras áreas del currículo. Relación de las letras con los sonidos Localización, selección, tratamiento y organización eficiente y responsable de la información mediante herramientas de búsqueda y visualización digital aplicando estrategias de filtrado sencillas.	BL3.1. Identificar la función, el sentido general, la información esencial y los puntos principales en textos escritos muy breves y sencillos en lengua estándar, con estructuras simples y léxico de uso muy frecuente, en cualquier tipo de soporte o formato sobre temas habituales relacionados con las propias experiencias e intereses en contextos relativos a los ámbitos personal, público y educativo, siempre que se pueda volver a leer, se cuente con apoyo paratextual y discriminando signos ortográficos básicos, signos de uso frecuente y la relación sonido-grafía. BL3.2. Utilizar las estrategias básicas más adecuadas para la comprensión de un texto escrito, el sentido general o los puntos principales, para hacerse una idea general del significado, formular hipótesis con ayuda del profesorado y de los compañeros y explorar su propio aprendizaje en contextos diversos.	CCLI CD CAA CCLI CAA
ESTRATEGIAS Movilización de información previa sobre tipo de tarea y tema.		

<p>Identificación del tipo textual, adaptando la comprensión al mismo. Técnicas de comprensión. Formulación de hipótesis sobre contenido, contexto, y estructura del texto distinguiendo entre poemas, adivinanzas y relatos. Formulación de hipótesis sobre significados a partir del análisis de elementos significativos, lingüísticos y paralingüísticos. Utilización de diccionarios, vocabularios y diccionarios de sinónimos y antónimos en diversos formatos.</p>	<p>BL3.3. Distinguir aspectos socioculturales y sociolingüísticos, concretos y significativos de distintos países, como características propias: hábitos, costumbres, creencias, valores y actitudes y aplicar los conocimientos adquiridos a la comprensión escrita.</p> <p>BL3.4. Identificar, de forma libre con ayuda del docente, un repertorio de léxico escrito de alta frecuencia contextualizado en situaciones cotidianas y en temas habituales y concretos relacionados con los propios intereses, experiencias y necesidades.</p>	<p>CCLI CSC CEC</p> <p>CCLI CAA SIEE</p>
<p>ASPECTOS SOCIOCULTURALES Y SOCIOLINGÜÍSTICOS Características distintivas de otros países en relación a su vida diaria: comida y bebida, horas de comida; días festivos; actividades de ocio; relaciones personales como las estructuras y relaciones familiares. Fórmulas de cortesía más sencillas y cotidianas relativas a saludos, despedidas y presentaciones. Expresiones de sabiduría popular: refranes, tarjetas y carteles. Utilización apropiada del lenguaje no verbal.</p> <p>LÉXICO ORAL DE ALTA FRECUENCIA (El léxico que se muestra es una ejemplificación, pudiéndose ajustar a la realidad de cada contexto de aula). Identificación personal: name, age, address, city, phone number, email. Vivienda, hogar y entorno: city, village, town; windows, doors, garage, roof; armchair, rocking chair, sofa, fridge, microwave, washing machine, shower, bath, sink, kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom, hall, entrance. Actividades de la vida diaria: have breakfast, have a shower, have lunch/dinner/tea/a snack; go to the park, cinema, out with friends. Familia y amigos: grandmother/grannie; grandfather/grandad; mother/mummy; Father/daddy; uncle, aunt, cousin, nephew, siblings, brother in law, sister in law, mother in law, father in law; step father o mother, friendship, best friend, trust, loyal, fun, count on someone. Trabajo y ocupaciones: butcher, farmer, baker, cook, teacher, lawyer, doctor, shop assistant, business woman, principle, boss; office, shop/store, supermarket, shopping centre, groceries. Tiempo libre, ocio y deportes: surfing, sailing, running, jumping, swimming, skating, dancing, playing tennis, football, handball, volleyball; watching films, playing computer games, apps; drawing, painting colouring; sculpting; concert; theatre; camping. Toys: ball, car, doll, puzzles. Viajes y vacaciones: travelling, ticket, holidays, summer holidays, bank holidays, delays. El cuerpo, salud y cuidados físicos: nose, eyes., mouth, ears, shoulders, knees, back, arms;head, ear, stomach, tooth ache; fever, temperature; take an aspirin; syrup; rest. Características físicas: blond/dark hair, thin/fat, tall/short, strong/weak. Emociones: happy, sad, angry, upset, worried, frightened.Educación y estudio: Science: (test tube, microscope, experiment, plants, animals, cells); Arts and Crafts (cut, paste, draw, look, create, felt-tip pen, crayon, pencil colour, sharpener, brush, palette, Geography and History (democracy, justice, solidarity; river, lake, map, time lines, graphics, events, war, peace, resolutions, dates, countries, nationalities, borders, flags); Music (note, pentagram, classical, jazz, rock, pop, rap, instrument, to tune, to be out of tune); (rules, sport, energy, chronometer, speed, race). La escuela y el aula: playground, classroom, art class, music class, polyfunctional room, dining room, computer lab, blackboard, digital board, tablets, notebook, book, pencil case, boards; word posters, picture posters, classroom library, magazines. Compras y actividades comerciales: online shopping, clothes(trousers, shirt, shorts, dress, skirt, belt, handbag, scarf), money, gadgets. Alimentación y restauración: sweet (cupcake, muffin, donut, candies), salty (sour, menu, fast food (burger, chips, nachos, kebab, hotdog, pizza) healthy food vegetables (carrot, green bean, potato, tomato, cucumber); nuts (almonds, pumpkin seeds, peanut); fruits (apple, banana, grape, strawberry, pineapple, peaches, oranges, plum, kiwi, lemon, papaya); order food; take away; spaghetti, meat, fish, dessert, pudding. Transporte: By air: plane, helicopter, jet plane, hot air balloon, rocket. By land: car, van, motorcycle, truck, caravan. By water: boat, ship, yacht, sailing boat, surf board. Lengua y comunicación: the alphabet, classroom language: write,</p>		

<p>copy, listen, speak, rules, interact, cooperate, dialogue, reflect, opinions.</p> <p>Fenómenos atmosféricos: hot, cold, weather, stormy, chilly, snow, foggy, mild; rain, thunder, cloud, dry, wet, humid, temperature.</p> <p>Animales: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck); jungle animals (tiger, lion, giraffe, snake, monkey, elephant); forest animals (owl, wild pig, rabbit, hare, partridge); insects (butterfly, ladybird, ant, grasshopper).</p> <p>Ropa: trousers, dress, shirt, T-shirt, coat, hat and gloves. Tecnologías de la información y la comunicación: mouse, computer, screen, laptop, webcam, speakers, headphones.</p> <p>Festividades y tradiciones: Halloween, Christmas, Mother's day, Easter, Carnival, April Fool's Day, Harvest Festival, Pancake Day.</p> <p>El tiempo y calendario: days of the week, seasons, months of the year, timetables; the hours.</p> <p>Números de 4 cifras.</p>	
ESTRUCTURAS SINTÁCTICO-DISCURSIVAS (1)	

Bloque 4: PRODUCCIÓN DE TEXTOS ESCRITOS E INTERACCIÓN Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>FUNCIONES COMUNICATIVAS</p> <p>Expresión escrita, real o ficticia, de opiniones, deseos, acuerdo o desacuerdo y sentimientos.</p> <p>Ortografía: sufijos y prefijos (trilingual, transport, relationship).</p> <p>Uso de la lengua para comunicarse y aprender en otras áreas del currículo.</p> <p>La puntuación al final, el uso de mayúsculas, signos de interrogación y de puntuación.</p> <p>Conversación con el resto del grupo mediante dispositivos electrónicos.</p> <p>Uso de los recursos y actividades más comunes de un entorno virtual de aprendizaje: descarga y subida de contenidos digitales y discusión en foros.</p>	<p>BL4.1. Producir con supervisión, textos escritos libres breves y sencillos, de manera individual, cooperativa o por aproximación dialógica, aplicando las convenciones ortográficas básicas, patrones gráficos y los principales signos de puntuación para hablar de sí mismo, de su entorno más inmediato y de aspectos de su vida cotidiana, en situaciones familiares predecibles.</p>	<p>CCLI CSC CAA</p>
<p>ESTRATEGÍAS:</p> <p>Estrategias de producción del texto:</p> <p>Planificación:</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Utilizar mecanismos para sacar el máximo partido de los conocimientos previos y decidir sobre qué escribir, el tipo de texto, a quién va dirigido y la estructura del mismo. ·Localizar y usar adecuadamente los recursos lingüísticos o temáticos. ·Utilización de diccionarios, vocabularios y diccionarios de sinónimos y antónimos en diversos formatos. ·Aplicar técnicas de organización de ideas. ·Herramientas para la producción de textos discontinuos para facilitar el aprendizaje de contenidos y competencias en cualquier área. ·Organización y representación del texto de forma creativa utilizando herramientas digitales de edición y presentación sencillas que permitan incluir texto con un formato personalizado. ·Almacenamiento de la información digital mediante aplicaciones. <p>Ejecución:</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Redacción ajustada a los modelos y fórmulas de cada tipo de texto: descriptivo, narrativo, instructivo, argumentativo y estético. <p>Revisión:</p> <ul style="list-style-type: none"> ·De la coherencia, cohesión y adecuación del texto. <p>Autorevisión, revisión colaborativa y revisión por parte del docente.</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Presentación del producto, en diversos formatos. ·Valoración de la originalidad y el esfuerzo ·Selección de las mejores producciones para incluir en el portfolio. 	<p>BL4.2. Aplicar con supervisión las estrategias básicas de planificación, ejecución y revisión, decidiendo sobre qué escribir, la estructura del mismo, a quién va dirigido y qué material se usará, utilizando los recursos lingüísticos y técnicas de organización necesarios, valorando la originalidad y el esfuerzo y presentando el producto en diferentes soportes y formatos para su inclusión en el portfolio.</p>	<p>CCLI CD CAA SIEE</p>
<p>ASPECTOS SOCIOCULTURALES Y SOCIOLINGÜÍSTICOS</p> <p>Conocimiento de características distintivas de otros países en relación a: su vida diaria: comida y bebida, horas de comida, ; días festivos; actividades de ocio; relaciones personales como las estructuras y relaciones familiares.</p> <p>Establecimiento de contactos sociales básicos utilizando las fórmulas de cortesía más sencillas y cotidianas relativas a saludos, despedidas y presentaciones.</p> <p>Expresiones de sabiduría popular: refranes, tarjetas y carteles.</p> <p>Costumbres, valores, creencias y actitudes basados en el respeto y la tolerancia: culturas regionales, seguridad, tradiciones e historia.</p>	<p>BL4.3. Distinguir aspectos socioculturales y sociolingüísticos, concretos y significativos, de distintos países, como características propias, hábitos, costumbres, valores y actitudes y aplicar, emitiendo opiniones y mostrando sus preferencias y sentimientos, en una producción escrita guiada, respetando las normas básicas de cortesía y utilizando un lenguaje no discriminatorio.</p> <p>BL4.4. Utilizar con supervisión, un repertorio limitado de léxico escrito de alta frecuencia relativo a situaciones cotidianas y temas habituales y concretos relacionados con los propios intereses, experiencias y necesidades.</p> <p>BL4.5. Planificar la realización de un producto o una tarea estableciendo metas, proponer un plan ordenado de acciones para alcanzarlas, seleccionar los materiales, modificarlo mientras se desarrolla, evaluar el proceso y la calidad del producto final con ayuda de guías para la observación.</p> <p>BL4.6. Actuar de modo eficaz en equipos de trabajo, aceptando su rol y su tarea y esforzándose para lograr metas comunes, haciendo aportaciones y valorando las de los demás, utilizando el diálogo igualitario para resolver conflictos y discrepancias.</p>	<p>CCLI CSC CEC</p> <p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p>

LÉXICO ESCRITO DE ALTA FRECUENCIA

(El léxico que se muestra es una ejemplificación, pudiéndose ajustar a la realidad de cada contexto de aula).

Identificación personal: name, age, address, city, phone number, email address, nationality.

Vivienda, hogar y entorno: city, village, town; window, door, garage, roof; kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom, hall, entrance.

Actividades de la vida diaria: have breakfast, have a shower, have lunch/dinner/tea/a snack; go to the park, cinema, out with friends.

Familia y amigos: grandmother/granny; grandfather/grandad; mother/mummy; Father/daddy; uncle, aunt, cousin, nephew, siblings, brother .

Trabajo y ocupaciones: butcher, farmer, baker, cook, teacher, lawyer, doctor, shop assistant, business woman, principle, boss; office, shop/store, supermarket, shopping centre, groceries.

Tiempo libre, ocio y deportes: surfing, sailing, running, jumping, swimming, skating, dancing, playing tennis, football, handball, volleyball; watching films, playing computer games, apps; drawing, painting colouring, sculpting; concert; theatre; camping.

Viajes y vacaciones: traveling, ticket, holiday, summer holidays, bank holiday, and delay.

El cuerpo, salud y cuidados físicos: nose eye, mouth, ear, shoulder, knee, back, arm;head, ear, stomach, tooth ache; fever, temperature; take an aspirin; syrup; rest.

Emociones: Happy, sad, angry, upset, worried, frightened.

Educación y estudio: Science: (test tube, microscope, experiment, plants, animals, cells,); Arts and Crafts (cut, paste, draw, look, create, felt-tip pen, crayon, pencil colour, sharpener, brush, palette, Geography and History (democracy, justice, solidarity; river, lake, map, time lines, graphics, events, war, peace, resolutions, dates, countries, nationalities, borders, flags, etc.); Music (note, pentagram, classical, jazz, rock, pop, rap, instrument, to tune, to be out of tune); Physical Education (rules, sport, energy, chronometer, speed, race.)

La escuela y el aula: playground, classroom, Art class, music class, polyfunctional room, eating room, computer lab, blackboard, digital board, tablets note book, book, pencil case, board; word poster, picture poster, classroom library, magazine.

Compras y actividades comerciales: online shopping, clothes (trousers, shirt, shorts, dress, skirt, belt, handbag, scarf), money, gadgets.

Alimentación y restauración: sweet (cupcake, muffin, donut, candies), salty (sour, menu, fast food (burger, chips, nachos, kebab, hotdog, pizza) healthy food vegetables (carrot, green bean, potato, tomato, cucumber); fruits (apple, banana, grape, strawberry, pineapple, peaches, oranges, plum, kiwi, lemon, papaya); order food; take away; spaghetti, meat, fish, dessert, pudding.

Transporte: By air: plane, helicopter, jet plane, hot air balloon, rocket; By land: car, van, motorcycle, truck, caravan; By water: boat, ship, yacht, sailing boat, surf board

Lengua y comunicación: the alphabet, classroom language: write, copy, listen, speak, rules, interact, cooperate, dialogue, reflect, opinions.

Fenómenos atmosféricos: hot, cold, weather, stormy, chilly, snow, foggy, mild; rain, thunder, cloud, dry, wet, humid, temperature.

Animales: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck); jungle animals (tiger, lion, giraffe, snake, monkey, elephant); insects (butterfly, ladybird, ant, grasshopper, bee, caterpillar).

Tecnologías de la información y la comunicación: mouse, computer, screen, laptop, webcam, speakers, headphones.

Festividades y tradiciones: Halloween, Christmas, Mother's day, Easter, Carnival, April Fool's Day, Harvest Festival, Pancake Day.

El tiempo y calendario: days of the week, seasons, months of the year, timetables; the hours.

Números de 4 cifras.

ESTRUCTURAS SINTÁCTICO-DISCURSIVAS (1)

Curso 6º

Bloque 1: COMPRENSIÓN DE TEXTOS ORALES Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
FUNCIONES Saludos, presentaciones, disculpas, agradecimientos, e invitaciones. Instrucciones	BL1.1. Identificar el sentido general, la información esencial y los puntos principales en textos orales muy breves y sencillos en lengua estándar, con estructuras simples y léxico de uso muy frecuente,	CCLI CAA CSC

<p>La capacidad, el gusto, la preferencia, el acuerdo o desacuerdo, el sentimiento, la intención y los deseos. Descripción de personas, datos personales, actividades, lugares, objetos, hábitos y planes. Narraciones de hechos pasados remotos y recientes, reales o ficticios, poemas, noticias y adivinanzas. Petición y ofrecimiento de ayuda, información, instrucciones, objetos, opinión y permiso. Fechas, horas, datos temporales y espaciales. Interacción con comprensión dirigida, ensayada, guiada y espontánea. Comprensión oral de la lengua para comunicarse y aprender en otras áreas del currículo. Patrones discursivos básicos. Discriminación de los sonidos, acento y entonación. Las letras del alfabeto.</p>	<p>articulados con claridad y lentamente, y transmitidos de viva voz o por medios técnicos, sobre temas relacionados con los propios intereses ,en contextos relativos a los ámbitos personal, público y educativo, siempre que las condiciones acústicas sean buenas, que no se distorsione el mensaje, se pueda volver a escuchar lo dicho o pedir confirmación y se cuente con apoyo visual o una clara referencia contextual, discriminando patrones sonoros, acentuales, rítmicos y de entonación, y sus intenciones comunicativas.</p>	
<p>ESTRATEGIAS Movilización de información previa sobre tipo de tarea y tema. Identificación del tipo textual, adaptando la comprensión al mismo. Distinción de tipos de comprensión. Distinción entre sentido literal, inferencial, crítico y estético. Formulación de hipótesis sobre contenido y contexto, como el significado de léxico, que se desconoce por el contexto. Formulación de hipótesis sobre significados a partir del análisis de elementos significativos, lingüísticos y paralingüísticos. Reformulación de hipótesis a partir de la comprensión de nuevos elementos. Utilización de diccionarios, vocabularios y diccionarios de sinónimos y antónimos en diversos formatos.</p>	<p>BL1.2. Utilizar, de manera autónoma, las estrategias básicas más adecuadas para la comprensión de un texto oral, el sentido general, la información esencial o los puntos principales, utilizar las palabras que comprende, las indicaciones del texto y del contexto y sus conocimientos previos para deducir la idea general del significado, formular hipótesis con ayuda del profesorado y de los compañeros y explorar su propio aprendizaje en contextos personales, escolares y sociales, realizando comentarios emotivos o estéticos.</p>	<p>CCLI CAA CSC</p>
<p>ASPECTOS SOCIOCULTURALES Y SOCIOLINGÜÍSTICOS Convenciones sociales, normas de cortesía y registros: comprensión de características distintivas de otros países en relación a su vida diaria: comida y bebida, horas de comida, modales en la mesa; días festivos; horas y prácticas de trabajo; actividades de ocio; relaciones personales como las estructuras y relaciones familiares. Mantenimiento de contactos sociales básicos comprendiendo las fórmulas de cortesía más sencillas y cotidianas relativas a saludos, despedidas y presentaciones. Comprensión de expresiones de sabiduría popular. Costumbres, valores, creencias y actitudes basados en el respeto y la tolerancia.</p>	<p>BL1.3. Distinguir aspectos socioculturales y sociolingüísticos, concretos y significativos de distintos países, como características propias, hábitos, convenciones, costumbres, creencias, valores y actitudes, aplicando los conocimientos adquiridos a una comprensión oral, respetando las normas de cortesía básicas y demostrando respeto a las diferencias.</p>	<p>CCLI CSC CEC</p>
<p>LÉXICO ORAL DE ALTA FRECUENCIA (El léxico que se muestra es una ejemplificación, pudiéndose ajustar a la realidad de cada contexto de aula). Identificación personal: name, age, address, city, phone number, email, nationality. Vivienda, hogar y entorno: city, village, town; windows, doors, garage, roof; armchair, rocking chair, sofa, fridge, microwave, washing machine, shower, bath, sink; kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom, hall, entrance. Actividades de la vida diaria: have breakfast, have a shower, have lunch/dinner/tea/a snack; go to the park, cinema, out with friends. Familia y amigos: grandmother/grannie; grandfather/granddad; mother/mummy; Father/daddy; uncle, aunt, cousin, nephew, siblings, brother-in-law, sister-in-law, mother-in-law, father-in-law; stepfather o mother; friendship, best friend, trust, loyal, fun, count on someone. Trabajo y ocupaciones: butcher, farmer, baker, cook, teacher, lawyer, doctor, shop assistant, business woman, principle, boss; office, shop/store, supermarket, shopping centre, groceries. Tiempo libre, ocio y deportes: surfing, sailing, running, jumping, swimming, skating, dancing, playing tennis, football, handball, volleyball; watching films, playing computer games, apps; drawing, painting, colouring; sculpting; concert; theatre; camping; toys: ball, car, doll, puzzles. Viajes y vacaciones: travelling, ticket, holidays, summer holidays, bank holidays, delays. El cuerpo, salud y cuidados físicos: nose, eyes, mouth, ears, shoulders, knees, back, arms; head, ear, stomach, tooth ache; fever, temperature; take an aspirin; syrup; rest. Características físicas: blond/dark hair, thin/fat, tall/short, strong/weak. Emociones: happy, sad, angry, upset, worried, frightened. Educación y estudio: Science: test tube, microscope, experiment,</p>	<p>BL1.4. Identificar, de manera autónoma, un repertorio de léxico de alta frecuencia contextualizado en situaciones cotidianas, habituales y concretas relacionadas con los propios intereses, experiencias y necesidades.</p>	<p>CCLI CAA</p>

<p>plants, animals, cells; Arts and Crafts cut, paste, draw, look, create, felt-tip pen, crayon, pencil colour, sharpener, brush, palette, Geography and History: democracy, justice, solidarity; river, lake, map, time lines, graphics, events, war, peace, resolutions, dates, countries, nationalities, borders, flags; Music: note, pentagram, classical, jazz, rock, pop, rap, instrument, to tune, to be out of tune, rules, sport, energy, chronometer, speed, race.</p> <p>La escuela y el aula: playground, classroom, art class, music class, polyfunctional room, eating room, computer lab, blackboard, digital board, tablets notebook, book, pencil case, Boards; word posters, picture posters, classroom library, magazines.</p> <p>Compras y actividades comerciales: online shopping, clothes (trousers, shirt, shorts, dress, skirt, belt, handbag, scarf), money, gadgets.</p> <p>Alimentación y restauración: sweet (cupcake, muffin, donut, candies), salty (sour, menu, fast food (burger, chips, nachos, kebab, hotdog, pizza); healthy food: vegetables (carrot, green bean, potato, tomato, cucumber); nuts (almonds, pumpkin, seeds, peanut); fruits (apple, banana, grape, strawberry, pineapple, peaches, oranges, plum, kiwi, lemon, papaya); order food; take away; spaghetti, meat, fish, dessert, pudding.</p> <p>Transporte: By air: plane, helicopter, jet plane, hot air balloon, rocket. By land: car, van, motorcycle, truck, caravan. By water: boat, ship, yacht, sailing boat, surf board.</p> <p>Lengua y comunicación: the alphabet, classroom language: write, copy, listen, speak, rules, interact, cooperate, dialogue, reflect, opinions.</p> <p>Fenómenos atmosféricos: hot, cold, weather, stormy, chilly, snow, foggy, mild; rain, thunder, cloud, dry, wet, humid, temperature.</p> <p>Animales: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck); jungle animals (tiger, lion, giraffe, snake, monkey, elephant); forest animals (owl, wild pig, rabbit, hare, partridge); insects (butterfly, ladybird, ant, grasshopper).</p> <p>Ropa: trousers, dress, shirt, T-shirt, coat, hat and gloves. Tecnologías de la información y la comunicación: mouse, computer, screen, laptop, webcam, speakers, headphones.</p> <p>Festividades y tradiciones: Halloween, Christmas, Mother's day, Easter, Bonfire Night, Carnival, April Fool's Day, Harvest Festival, Pancake Day.</p> <p>El tiempo y calendario days of the week, seasons, months of the year, timetables; the hours.</p> <p>Colores.</p> <p>Números de más de 4 cifras.</p> <p>ESTRUCTURAS SINTÁCTICO-DISCURSIVAS (1)</p>	
---	--

Bloque 2: PRODUCCIÓN DE TEXTOS ORALES: EXPRESIÓN E INTERACCIÓN Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>FUNCIONES COMUNICATIVAS</p> <p>Expresión oral de saludos, presentaciones, disculpas, agradecimientos, invitaciones y felicitaciones.</p> <p>Expresión de la capacidad, el gusto, la preferencia, la opinión, el acuerdo o desacuerdo, el sentimiento y la intención.</p> <p>Descripción de personas, actividades, lugares, objetos, hábitos y planes.</p> <p>Narración de hechos pasados remotos y recientes.</p> <p>Interacción para la petición y ofrecimiento de ayuda, de informaciones personales e instrucciones.</p> <p>Establecimiento y mantenimiento de la comunicación.</p> <p>Utilización de patrones sonoros, acentuales, rítmicos y de entonación.</p> <p>Selección de las producciones orales para incluir en el portfolio explicando su elección.</p> <p>Uso de la expresión y la interacción orales para comunicarse y aprender en otra área del currículo.</p> <p>Cooperación mediante herramientas de comunicación de vídeo y audio en dispositivos electrónicos.</p> <p>ESTRATEGIAS</p> <p>Planificación:</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Movilización de información previa sobre tipo de tarea para expresarse oralmente. ·Aprovechamiento de las técnicas de comunicación no verbal utilizadas en otras lenguas para expresarse oralmente. 	<p>BL.2.1. Interactuar sobre temas familiares, cotidianos, de su interés o experiencia, de forma autónoma con ayudas puntuales del docente, aplicando técnicas lingüísticas, paralingüísticas o paratextuales para iniciar, mantener o concluir una conversación cara a cara o por medios técnicos, de un modo comprensible, con el uso de patrones sonoros, acentuales, rítmicos y de entonación básicos.</p>	<p>CCLI CSC CD CAA</p>
	<p>BL.2.2. Aplicar estrategias básicas de planificación, ejecución y revisión, de forma libre con supervisión docente de forma puntual, para producir textos orales breves y sencillos, siendo capaz de aprender del error y autoevaluar y coevaluar su producción, mostrando esfuerzo e iniciativa.</p>	<p>CCLI CSC CAA</p>
	<p>BL.2.3. Identificar y respetar aspectos socioculturales y sociolingüísticos básicos, concretos y significativos de distintos países, expresando sus ideas y opiniones en una producción oral libre adecuada al contexto con ayudas puntuales del docente y respetando las normas básicas de cortesía.</p>	<p>CCLI CSC CAA CEC</p>
	<p>BL.2.4. Utilizar y ampliar, de forma autónoma, con ayudas puntuales del docente, un repertorio de léxico oral de alta frecuencia contextualizado en situaciones cotidianas y en temas habituales y concretos, relacionados con los propios intereses, necesidades y que les permita ampliar sus experiencias en contextos familiares, escolares, de amistad, de ocio y deporte.</p>	<p>CCLI CAA</p>

<p>· Concepción de la claridad y estructura del mensaje, teniendo en cuenta la función comunicativa.</p> <p>· Técnicas de organización de ideas.</p> <p>· Adecuación del texto oral a los elementos de comunicación.</p> <p>· Utilización de diccionarios, vocabularios y diccionarios de sinónimos y antónimos en diversos formatos.</p> <p>· Compensación de las carencias lingüísticas mediante procedimientos lingüísticos, paralingüísticos o paratextuales.</p> <p>Ejecución:</p> <p>· Expresión del mensaje con coherencia, cohesión y adecuación.</p> <p>· Hacer uso de la expresión espontánea por propia iniciativa.</p> <p>Revisión:</p> <p>· Revisión de la tarea o el mensaje, tras valorar las dificultades y los recursos disponibles.</p> <p>· Autorevisión, revisión colaborativa y revisión por parte del docente.</p> <p>ASPECTOS SOCIOCULTURALES Y SOCIOLINGÜÍSTICOS</p> <p>Conocimiento de características distintivas de otros países en relación a su vida diaria, comida y bebida, horas de comida, modales en la mesa; celebraciones y días festivos; horas y prácticas de trabajo; actividades de ocio; relaciones personales como las estructuras y relaciones familiares.</p> <p>Establecimiento de contactos sociales básicos utilizando las fórmulas de cortesía sencillas y cotidianas relativas a saludos, despedidas y presentaciones.</p> <p>Convenciones sociales, costumbres, valores, creencias y actitudes basados en el respeto y la tolerancia.</p> <p>Utilización apropiada del lenguaje no verbal</p> <p>LÉXICO ORAL DE ALTA FRECUENCIA</p> <p>(El léxico que se muestra es una ejemplificación, pudiéndose ajustar a la realidad de cada contexto de aula).</p> <p>Identificación personal: name, age, address, city, phone number, email, nationality.</p> <p>Vivienda, hogar y entorno: city, village, town; windows, doors, garage, roof; armchair, rocking chair, sofa, fridge, microwave, washing machine, shower, bath, sink; kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom, hall, entrance.</p> <p>Actividades de la vida diaria: have breakfast, have a shower, have lunch/dinner/tea/a snack; go to the park, cinema, out with friends.</p> <p>Familia y amigos: grandmother/grannie; grandfather/grandad; mother/mummy; Father/daddy; uncle, aunt, cousin, nephew, siblings, brother-in-law, sister-in-law, mother-in-law, father-in-law; stepfather o mother; friendship, best friend, trust, loyal, fun, count on someone.</p> <p>Trabajo y ocupaciones: butcher, farmer, baker, cook, teacher, lawyer, doctor, shop assistant, business woman, principle, boss; office, shop, store, supermarket, shopping centre, groceries.</p> <p>Tiempo libre, ocio y deportes: surfing, sailing, running, jumping, swimming, skating, dancing, playing tennis, football, handball, volleyball; watching films, playing computer games, apps; drawing, painting colouring; sculpting; concert; theatre; camping; toys: ball, car, doll, puzzles.</p> <p>Viajes y vacaciones: travelling, ticket, holidays, summer holidays, bank holidays, delays.</p> <p>El cuerpo, salud y cuidados físicos: nose, eyes, mouth, ears, shoulders, knees, back, arms; head, ear, stomach, tooth ache; fever, temperature; take an aspirin; syrup; rest.</p> <p>Características físicas: blond/dark hair, thin/fat, tall/short, strong/weak.</p> <p>Emociones: happy, sad, angry, upset, worried, frightened.</p> <p>Educación y estudio: Science: (test tube, microscope, experiment, plants, animals, cells), Arts and Crafts (cut, paste, draw, look, create, felt-tip pen, crayon, pencil colour, sharpener, brush, palette, Geography and History: democracy, justice, solidarity; river, lake, map, time lines, graphics, events, war, peace, resolutions, dates, countries, nationalities, borders, flags; Music note, pentagram, classical, jazz, rock, pop, rap, instrument, to tune, to be out of tune, rules, sport, energy, chronometer, speed, race.</p> <p>La escuela y el aula: playground, classroom, art class, music class, polyfunctional room, dining room, computer lab, blackboard, digital board, tablets notebook, book, pencil case, board; word posters, picture posters, classroom library, magazines.</p> <p>Compras y actividades comerciales: online shopping, clothes (trousers, shirt, shorts, dress, skirt, belt, handbag, scarf, money,</p>	<p>BL2.5. Interpretar las demandas de las tareas de aprendizaje, mantener la concentración mientras las realiza, mostrar perseverancia y flexibilidad ante los retos y dificultades, esforzándose y manteniendo la calma y la motivación, intentando resolver las dudas por sus propios medios, haciéndose preguntas y buscando ayuda si la necesita.</p> <p>BL2.6. Actuar de modo eficaz en equipos de trabajo, participando en la planificación de metas comunes, tomando decisiones razonadas, responsabilizándose de su rol y su tarea, haciendo propuestas valiosas, reconociendo el trabajo ajeno y utilizando el diálogo igualitario para resolver conflictos y discrepancias.</p>	<p>CAA SIE</p> <p>CSC CAA SIE</p>
---	---	---

<p>gadgets. Alimentación y restauración: sweet (cupcake, muffin, donut, candies), salty (sour, menu, fast food (burger, chips, nachos, kebab, hotdog, pizza) healthy food vegetables (carrot, green bean, potato, tomato, cucumber); nuts (almonds, pumpkin seeds, peanut); fruits (apple, banana, grape, strawberry, pineapple, peaches, oranges, plum, kiwi, lemon, papaya); order food; take away; spaghetti, meat, fish, dessert, pudding.</p> <p>Transporte: By air: plane, helicopter, jet plane, hot air balloon, rocket. By land: car, van, motorcycle, truck, caravan. By water: boat, ship, yacht, sailing boat, surf board.</p> <p>Lengua y comunicación: the alphabet, classroom language: write, copy, listen, speak, rules, interact, cooperate, dialogue, reflect, opinions.</p> <p>Fenómenos atmosféricos: hot, cold, weather, stormy, chilly, snow, foggy, mild; rain, thunder, cloud, dry, wet, humid, temperature.</p> <p>Animales: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck); jungle animals (tiger, lion, giraffe, snake, monkey, elephant); forest animals (owl, wild pig, rabbit, hare, partridge); insects (butterfly, ladybird, ant, grasshopper).</p> <p>Ropa: trousers, dress, shirt, T-shirt, coat, hat and gloves.</p> <p>Tecnologías de la información y la comunicación: mouse, computer, screen, laptop, webcam, speakers, headphones.</p> <p>Festividades y tradiciones: Halloween, Christmas, Mother's day, Easter, Bonfire Night, Carnival, April Fool's Day, Harvest Festival, Pancake Day.</p> <p>El tiempo y calendario: days of the week, seasons, months of the year, timetables; the hours.</p> <p>Colores.</p> <p>Números de más de 4 cifras.</p> <p>ESTRUCTURAS SINTÁCTICO-DISCURSIVAS (1)</p> <p>TRANSVERSALES</p> <p>Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo.</p> <p>Capacidad de concentración. Regulación de la perseverancia, flexibilidad, control de la ansiedad e incertidumbre y capacidad de automotivación antes, durante y después del proceso de aprendizaje.</p> <p>Resiliencia, superación de obstáculos y fracasos. Aprendizaje autónomo. Selección de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos.</p> <p>Obtención y uso eficaz de la información. Búsqueda de orientación o ayuda cuando se necesita de forma precisa.</p> <p>Desarrollo de proyectos en equipo y transformación de ideas en acciones.</p> <p>Toma de decisiones, calibración oportunidades y riesgos.</p> <p>Sentido del trabajo en una tarea compleja que afecta a varios.</p> <p>Estímulo del entusiasmo por las perspectivas y los objetivos compartidos.</p> <p>Aceptación y comprensión de los puntos de vista de los demás.</p> <p>Búsqueda del consenso y el apoyo de los demás.</p>	
---	--

Bloque 3: COMPRENSIÓN DE TEXTOS ESCRITOS Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>FUNCIONES COMUNICATIVAS</p> <p>Saludos, presentaciones, disculpas, agradecimientos e invitaciones.</p> <p>Expresión de la capacidad, el gusto, la preferencia, la opinión, el acuerdo o desacuerdo, el sentimiento y la intención.</p> <p>Descripción de personas, actividades, lugares, objetos, hábitos y planes.</p> <p>Signos ortográficos y signos de uso frecuente.</p> <p>Uso de la comprensión escrita para comunicarse y aprender en otras áreas del currículo.</p> <p>Relación de las letras y los sonidos.</p> <p>Localización, selección, tratamiento y organización eficiente y responsable de la información mediante herramientas de búsqueda y visualización digital, aplicando estrategias de filtrado sencillas.</p> <p>ESTRATEGIAS</p> <p>Movilización de información previa sobre tipo de tarea y tema.</p> <p>Identificación del tipo textual, adaptando la comprensión al mismo.</p> <p>Distinción de tipos de comprensión.</p> <p>Distinción entre sentido literal, inferencial, crítico y estético.</p> <p>Formulación de hipótesis sobre contenido y contexto y estructura del texto distinguiendo entre poemas, adivinanzas y relatos.</p>	<p>BL3.1. Identificar la función, el sentido general en cualquier tipo de formato, la información esencial y los puntos principales en textos escritos muy breves y sencillos en lengua estándar, con estructuras simples y léxico de uso muy frecuente, de forma impresa o digital sobre temas habituales relacionados con las propias experiencias e intereses en contextos relativos a los ámbitos personal, público y educativo, siempre que se pueda volver a leer, se cuente con apoyo paratextual y discriminando signos ortográficos básicos, signos de uso frecuente y la relación sonido-grafo.</p> <p>BL3.2. Utilizar las estrategias básicas más adecuadas para la comprensión de un texto escrito, el sentido general, la información esencial o los puntos principales, utilizando las palabras que comprende, las indicaciones del contexto y sus conocimientos previos para deducir la idea general del significado, formular hipótesis con ayuda del profesorado y de los compañeros y explorar su propio aprendizaje en contextos diversos, realizando comentarios emotivos o estéticos.</p> <p>BL3.3. Distinguir aspectos socioculturales y sociolingüísticos, concretos y significativos de distintos países y aplicar los</p>	<p>CCLI CD CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CSC</p>

<p>Formulación de hipótesis sobre significados a partir del análisis de elementos significativos, lingüísticos y paralingüísticos.</p> <p>Utilización de diccionarios, vocabularios y diccionarios de sinónimos y antónimos en diversos formatos.</p>	<p>conocimientos adquiridos a la comprensión escrita.</p>	<p>CEC</p>
<p>ASPECTOS SOCIOCULTURALES Y SOCIOLINGÜÍSTICOS</p> <p>Características distintivas de otros países en relación a su vida diaria: comida y bebida, horas de comida, modales en la mesa; días festivos; horas y prácticas de trabajo; actividades de ocio; relaciones personales como las estructuras y relaciones familiares.</p> <p>Fórmulas de cortesía sencillas y cotidianas relativas a saludos, despedidas, presentaciones, peticiones y agradecimientos.</p> <p>Expresiones de sabiduría popular.</p> <p>Celebraciones y festividades a través de la lectura de textos discontinuos.</p> <p>Costumbres, valores, creencias y actitudes basados en el respeto y la tolerancia: culturas regionales, seguridad, tradiciones, historia (personajes y acontecimientos representativos), países, estados y pueblos extranjeros y de habla inglesa; artes (música, artes visuales, literatura, teatro, canciones y música popular) juegos de mesa y humor.</p>	<p>BL3.4. Identificar, de forma libre y con poca ayuda del docente, un repertorio de léxico escrito de alta frecuencia, contextualizado en situaciones cotidianas y en temas habituales y concretos relacionados con los propios intereses, que les permita ampliar experiencias y necesidades.</p>	<p>CCLI CAA SIEE</p>
<p>LÉXICO ORAL DE ALTA FRECUENCIA</p> <p>El léxico que se muestra es una ejemplificación, pudiéndose ajustar a la realidad de cada contexto de aula.</p> <p>Identificación personal: name, age, address, city, phone number, email, nationality.</p> <p>Vivienda, hogar y entorno: city, village, town; windows, doors, garage, roof; armchair, rocking chair, sofa, fridge, microwave, washing machine, shower, bath, sink; kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom, hall, entrance. Actividades de la vida diaria: have breakfast, have a shower, have lunch/dinner/tea/a snack; go to the park, cinema, out with friends.</p> <p>Familia y amigos: grandmother/grannie; grandfather/grandad; mother/mummy; Father/daddy; uncle, aunt, cousin, nephew, siblings, brother-in-law, sister-in-law, mother-in-law, father-in-law; stepfather o mother; friendship, best friend, trust, loyal, fun, count on someone.</p> <p>Trabajo y ocupaciones: butcher, farmer, baker, cook, teacher, lawyer, doctor, shop assistant, business woman, principle, boss; office, shop/store, supermarket, shopping centre, groceries. Tiempo libre, ocio y deportes: surfing, sailing, running, jumping, swimming, skating, dancing, playing tennis, football, handball, volleyball; watching films, playing computer games, apps; drawing, painting colouring; sculpting; concert; theatre; camping; Toys (ball, car, doll, puzzles).</p> <p>Viajes y vacaciones: travelling, ticket, holidays, summer holidays, bank holidays, delays.</p> <p>El cuerpo, salud y cuidados físicos: nose, eyes, mouth, ears, shoulders, knees, back, arms; head, ear, stomach, tooth ache; fever, temperature; take anaspirin, syrup; rest.</p> <p>Características físicas: blond/dark hair, thin/fat, tall/short, strong/weak.</p> <p>Emociones: happy, sad, angry, upset, worried, frightened.</p> <p>Educación y estudio: Science, test tube, microscope, experiment, plants, animals, cells; Arts and Crafts: cut, paste, draw, look, create, felt-tip pen, crayon, pencil colour, sharpener, brush, palette, Geography and History: democracy, justice, solidarity; river, lake, map, time lines, graphics, events, war, peace, resolutions, dates, countries, nationalities, borders, flags; Music note, pentagram, classical, jazz, rock, pop, rap, instrument, to tune, to be out of tune; rules, sport, energy, chronometer, speed, race.</p> <p>La escuela y el aula: playground, classroom, art class, music class, polyfunctional room, dining room, computer lab, blackboard, digital board, tablets notebook, book, pencil case, board; word posters, picture posters, classroom library, magazines.</p> <p>Compras y actividades comerciales: online shopping, clothes: trousers, shirt, shorts, dress, skirt, belt, handbag, scarf, money, gadgets.</p> <p>Alimentación y restauración: sweet (cupcake, muffin, donut, candies), salty (sour, menu, fast food (burger, chips, nachos, kebab, hotdog, pizza) healthy food vegetables (carrot, green bean, potato, tomato, cucumber); nuts (almonds, pumpkin seeds, peanut); fruits (apple, banana, grape, strawberry, pineapple, peaches, oranges, plum, kiwi, lemon, papaya); order food; take away; spaghetti, meat, fish, dessert, pudding.</p>		

<p>Transporte: By air: plane, helicopter, jet plane, hot air balloon, rocket. By land: car, van, motorcycle, truck, caravan. By water: boat, ship, yacht, sailing boat, surf board.</p> <p>Lengua y comunicación: the alphabet, classroom language: write, copy, listen, speak, rules, interact, cooperate, dialogue, reflect, opinions.</p> <p>Fenómenos atmosféricos: hot, cold, weather, stormy, chilly, snow, foggy, mild; rain, thunder, cloud, dry, wet, humid, temperature.</p> <p><i>Animales:</i> farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck); jungle animals (tiger, lion, giraffe, snake, monkey, elephant); forest animals (owl, wild pig, rabbit, hare, partridge); insects (butterfly, ladybird, ant, grasshopper). Ropa: trousers, dress, shirt, T-shirt, coat, hat and gloves.</p> <p>Tecnologías de la información y la comunicación: mouse, computer, screen, laptop, webcam, speakers, headphones.</p> <p><i>Festividades y tradiciones:</i> Halloween, Christmas, Mother's day, Easter, Bonfire Night, Carnival, April Fool's Day, Harvest Festival, Pancake Day.</p> <p>El tiempo y calendario: days of the week, seasons, months of the year, timetables; the hours.</p> <p>Colores.</p> <p>Números de más de 4 cifras.</p> <p>ESTRUCTURAS SINTÁCTICO-DISCURSIVAS (1)</p>	
---	--

Bloque 4: PRODUCCIÓN DE TEXTOS ESCRITOS E INTERACCIÓN Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>FUNCIONES COMUNICATIVAS</p> <p>Expresión escrita, real o ficticia, de opiniones, deseos, acuerdo o desacuerdo y sentimientos.</p> <p>Narración de hechos pasados remotos y recientes.</p> <p>Elaboración de noticias o mini reportajes y descripción de personas, actividades, lugares, objetos, hábitos y planes.</p> <p>Solicitar y ofrecer información sobre detalles personales por escrito.</p> <p>Elaboración de pequeños poemas, rimas y adivinanzas.</p> <p>Interacción escrita breve y sencilla a través de dispositivos digitales en tiempo real.</p> <p>Saludos y presentaciones, disculpas, agradecimientos, invitaciones, ofrecimientos de ayuda, opinión y permiso.</p> <p>Redacción sencilla de peticiones e instrucciones.</p> <p>Cumplimentación de formularios.</p> <p>Empleo de la puntuación para clarificar el significado.</p> <p>Organización de las ideas en párrafos.</p> <p>Uso de paréntesis.</p> <p>Ortografía de palabras irregulares y/o compuestas.</p> <p>Uso de la lengua para comunicarse y aprender en otras áreas del currículo.</p> <p>Conversación con el resto del grupo mediante herramientas electrónicas para construir un producto o meta colectiva.</p> <p>Uso de los recursos y actividades más comunes de un entorno virtual de aprendizaje.</p> <p>ESTRATEGIAS:</p> <p>Estrategias de producción del texto:</p> <p>Planificación:</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Uso de mecanismos para sacar el máximo partido de los conocimientos previos. ·Localización y uso adecuado de los recursos lingüísticos o temáticos. ·Utilización de diccionarios, vocabularios y diccionarios de sinónimos y antónimos en diversos formatos. ·Técnicas de organización de ideas. ·Herramientas para la producción de textos discontinuos para facilitar el aprendizaje de contenidos y competencias en cualquier área. ·Organización y representación del texto de forma creativa utilizando herramientas digitales de edición y presentación sencillas que permitan incluir texto con de forma personalizada. ·Almacenamiento de la información digital mediante aplicaciones. <p>Ejecución:</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Redacción del texto ajustada a los modelos y fórmulas. <p>Revisión:</p> <ul style="list-style-type: none"> ·De la coherencia, cohesión y adecuación. Autorevisión, revisión 	<p>BL4.1. Producir autónomamente textos escritos libres, de manera individual, cooperativa o por aproximación dialógica, aplicando las convenciones ortográficas básicas, patrones gráficos y los principales signos de puntuación para hablar de sí mismo, de su entorno más inmediato y de aspectos de su vida cotidiana, en situaciones familiares predecibles.</p> <p>BL4.2. Aplicar de manera autónoma las estrategias básicas de planificación, ejecución y revisión, decidiendo sobre qué escribir, considerando todo tipo de texto, la estructura del mismo, a quién va dirigido y qué material se usará, utilizando los recursos lingüísticos y técnicas de organización necesarios, valorando la originalidad y el esfuerzo y presentando el producto en diferentes soportes y formatos para su inclusión en el portafolio.</p> <p>BL4.3. Distinguir aspectos socioculturales y sociolingüísticos, concretos y significativos de distintos países, como características propias, hábitos, convenciones, costumbres, creencias, valores y actitudes y aplicar, emitiendo valoraciones, ideas y opiniones, los conocimientos adquiridos a una producción escrita, respetando las normas de cortesía básicas y utilizando un lenguaje no discriminatorio.</p> <p>BL4.4. Utilizar con supervisión un repertorio limitado de léxico escrito de alta frecuencia relativo a situaciones cotidianas y temas habituales y concretos, relacionados con los propios intereses, experiencias y necesidades.</p> <p>BL4.5. Planificar la realización de un producto o una tarea estableciendo metas, proponer un plan ordenado de acciones para alcanzarlas, seleccionar los materiales y estimar el tiempo para cada paso, adaptándolo ante los cambios e imprevistos, evaluar el proceso y la calidad del producto final con ayuda de guías para la observación detallando las mejoras realizadas.</p> <p>BL4.6. Actuar de modo eficaz en equipos de trabajo, participando en la planificación de metas comunes, tomando decisiones razonadas, responsabilizándose de su rol y su tarea, haciendo propuestas valiosas, reconociendo el trabajo ajeno y utilizando el diálogo igualitario para resolver conflictos y discrepancias.</p>	<p>CCLI CSC CAA</p> <p>CCLI CD CAA SIEE</p> <p>CCLI CSC CEC</p> <p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p>

colaborativa y revisión del profesorado.

·Presentación del producto en diferentes soportes y formatos.

·Selección de las mejores producciones para su inclusión en el portfolio.

ASPECTOS SOCIOCULTURALES Y SOCIOLINGÜÍSTICOS

Conocimiento de características distintivas de otros países en relación a: su vida diaria: comida y bebida, horas de comida, modales en la mesa; días festivos; horas y prácticas de trabajo; actividades de ocio; relaciones personales como las estructuras y relaciones familiares.

Establecimiento de contactos sociales básicos utilizando las fórmulas de cortesía más sencillas y cotidianas relativas a saludos, despedidas y presentaciones.

Expresiones de sabiduría popular.

Costumbres, valores, creencias y actitudes basados en el respeto y la tolerancia.

Celebraciones y festividades.

LÉXICO ESCRITO DE ALTA FRECUENCIA

(El léxico que se muestra es una ejemplificación, pudiéndose ajustar a la realidad de cada contexto de aula).

Identificación personal: name, age, address, city, phone number, e-mail address, nationality.

Vivienda, hogar y entorno: city, village, town; window, door, garage, roof; kitchen, bedroom, living room, dining room, garden, bathroom, hall, entrance.

Actividades de la vida diaria: have breakfast, have a shower, have lunch/dinner/tea/a snack; go to the park, cinema, out with friends.

Familia y amigos: grandmother/granny; grandfather/grandad; mother/mummy; Father/daddy; uncle, aunt, cousin, nephew, siblings, brother .

Trabajo y ocupaciones: butcher, farmer, baker, cook, teacher, lawyer, doctor, shop assistant, business woman, principle, boss; office, shop/store, supermarket, shopping centre, groceries.

Tiempo libre, ocio y deportes: surfing, sailing, running, jumping, swimming, skating, dancing, playing tennis, football, handball, volleyball; watching films, playing computer games, apps; drawing, painting colouring; sculpting; concert; theatre; camping.

Viajes y vacaciones: traveling, ticket, holiday, summer holidays, bank holiday, delay.

El cuerpo, salud y cuidados físicos: nose eye, mouth, ear, shoulder, knee, back, arms, head, ear, stomach, tooth ache, fever, temperature, take an aspirin; syrup; rest.

Emociones: happy, sad, angry, upset, worried, frightened.

Educación y estudio: Science: (test tube, microscope, experiment, plants, animals, cells); Arts and Crafts (cut, paste, draw, look, create, felt-tip pen, crayon, pencil colour, sharpener, brush, palette, Geography and History (democracy, justice, solidarity; river, lake, map, time lines, graphics, events, war, peace, resolutions, dates, countries, nationalities, borders, flags); Music (note, pentagram, classical, jazz, rock, pop, rap, instrument, to tune, to be out of tune); Physical Education (rules, sport, energy, chronometer, speed, race).

La escuela y el aula: playground, classroom, Art class, music class, polifuncional room, dining room, computer lab, blackboard, digital board, tablets note book, book, pencil case, board; word poster, picture poster, classroom library, magazine.

Compras y actividades comerciales: online shopping, clothes (trousers, shirt, shorts, dress, skirt, belt, handbag, scarf), money, gadgets,

Alimentación y restauración: sweet (cupcake, muffin, donut, candies), salty (sour, menu, fast food (burger, chips, nachos, kebab, hotdog, pizza) healthy food vegetables (carrot, green bean, potato, tomato, cucumber); fruits (apple, banana, grape, strawberry, pineapple, peaches, oranges, plum, kiwi, lemon, papaya); order food; take away; spaghetti, meat, fish, dessert, pudding.

Transporte:

By air: plane, helicopter, jet plane, hot air balloon, rocket;

By land: car, van, motorcycle, truck, caravan ;

By water: boat, ship, yacht, sailing boat, surf board

Lengua y comunicación: the alphabet, classroom language: write, copy, listen, speak, rules, interact, cooperate, dialogue, reflect, opinions.

Fenómenos atmosféricos: hot, cold, weather, stormy, chilly, snow, foggy, mild; rain, thunder, cloud, dry, wet, humid, temperature.

Animales: farm animals (cow, pig, hen, horse, sheep, mouse, duck);

jungle animals (tiger, lion, giraffe, snake, monkey, elephant); insects (butterfly, ladybird, ant, grasshopper, bee, caterpillar).
 Tecnologías de la información y la comunicación: mouse, computer, screen, laptop, webcam, speakers, headphones.
 Festividades y tradiciones: Halloween, Christmas, Mother's day, Easter, Carnival, April Fool's Day, Harvest Festival, Pancake Day.
 El tiempo y calendario: days of the week, seasons, months of the year, timetables; the hours.
 Colores.
 Números de más de 4 cifras.

ESTRUCTURAS SINTÁCTICO-DISCURSIVAS (1)

TRANSVERSALES

Planificación, organización y gestión de proyectos individuales o colectivos.
 Selección de estrategias de supervisión.
 Selección de la información técnica y los materiales. Toma de decisiones y calibración de oportunidades y riesgos.
 Aportación de soluciones originales a los problemas.
 Transformación de ideas en acciones. Establecimiento de criterios para evaluar el proyecto y el producto con ayuda de guías.
 Admisión y aprendizaje a partir de los propios errores. Mejora del producto y el proceso tras la evaluación.
 Desarrollo de proyectos en equipo, transformando ideas en acciones y toma de decisiones, calibrando oportunidades y riesgos.
 Sentido del trabajo en una tarea compleja que afecta a varios.
 Estimulación del entusiasmo por las perspectivas y los objetivos compartidos.
 Aceptación y comprensión de los puntos de vista de los demás.
 Búsqueda del consenso y el apoyo de los demás.

(1) ESTRUCTURAS SINTÁCTICO-DISCURSIVAS

- Expresión de relaciones lógicas: conjunción (and); disyunción (or); oposición (but); causa (because); finalidad (to-infinitive, e. g. I did it to help her); comparación (as Adj. as; smaller (than); the biggest).
- Relaciones temporales (when; before; after).
- Afirmación (affirmative sentences; Yes (+ tag)).
- Exclamación (What + noun, e. g. What fun!; How + Adj., e. g. How nice!; exclamatory sentences, e. g. I love salad!).
- Negación (negative sentences with not, never, no (Adj.), nobody, nothing; No (+ negative tag)).
- Interrogación (Wh- questions; Aux. questions).
- Expresión del tiempo: pasado (simple past; present perfect); presente (simple present); futuro (going to; will).
- Expresión del aspecto: puntual (simple tenses); durativo (present and past continuous); habitual (simple tenses (+ Adv., e. g. always, everyday)); incoativo (start -ing); terminativo (finish -ing).
- Expresión de la modalidad: factualidad (declarative sentences); capacidad (can); posibilidad (may); necesidad (must; need); obligación (have (got) to; imperative); permiso (can; may); intención (going to; will).
- Expresión de la existencia (there is/are); la entidad (nouns and pronouns, articles, demonstratives); la cualidad ((very +) Adj.).
- Expresión de la cantidad (singular/plural; cardinal numerals up to four digits; ordinal numerals up to two digits).
- Quantity: all, many, a lot, some, (a) few, (a) little, more, much, half, a bottle/cup/glass/piece of. Degree: very, too, enough).
- Expresión del espacio (prepositions and adverbs of location, position, distance, motion, direction, origin and arrangement).
- Expresión del tiempo (points (e. g. quarter past five); divisions (e. g. half an hour, summer), and indications (e. g. now, tomorrow (morning)) of time; duration (e.g. for two days); anteriority (before); posteriority (after); sequence (first...then); simultaneousness (at the same time); frequency (e. g. sometimes, on Sundays).
- Expresión del modo (Adv. of manner, e. g. slowly, well).

COMPETENCIAS DEL CURRÍCULO

- CCLI: Competencia comunicación lingüística.
- CMCT: Competencia matemática y competencias básicas en ciencia y tecnología.
- CD: Competencia digital.
- CAA: Competencia aprender a aprender.
- CSC: Competencias sociales y cívicas.
- SIEE: Sentido de iniciativa y espíritu emprendedor.
- CEC: Conciencia y expresiones culturales.

ANEXO II

CURRÍCULO DE LAS ÁREAS ESPECÍFICAS

ÁREA EDUCACIÓN FÍSICA

INTRODUCCIÓN

La asignatura de Educación Física tiene como finalidad principal desarrollar en las personas su competencia motriz, entendida como la integración de los conocimientos, los procedimientos, las actitudes y los sentimientos vinculados a la conducta motora. Para su consecución no es suficiente con la mera práctica de actividad física, sino que es necesario el análisis crítico que afiance las actitudes, los valores referenciados al cuerpo, la conducta motriz y la relación con el entorno.

Esta área también se responsabiliza del desarrollo emocional y afectivo, y de la aceptación de su propio cuerpo, con sus posibilidades y limitaciones, discriminando modelos erróneos a través de una actitud crítica y reflexiva. La aceptación y el respeto por los demás, deben ser las líneas básicas de actuación para que sea el alumno el que vaya conformando su propia realidad corporal, dotándola progresivamente de un alto grado de autonomía e iniciativa personal.

En cuanto a la adopción de hábitos saludables es importante tener en cuenta que se estima que un alto porcentaje de niños y niñas en edad escolar únicamente participan en actividades físicas en el centro docente, tal y como recoge el informe Eurydice, de la Comisión Europea de 2013; por ello la Educación Física en las edades de escolarización debe tener una presencia importante en la jornada escolar si se quiere ayudar a paliar el sedentarismo, que es uno de los factores de riesgo identificados, que influye en algunas de las enfermedades más extendidas en la sociedad actual.

Los contenidos que se desarrollan en el área de educación física tienen una estructura cíclica y acumulativa a lo largo de la etapa, ya que es necesario que sean aprendidos y consolidados a lo largo de toda la escolarización. Dichos contenidos quedan divididos en cinco bloques, que se estructuran como se describe en los párrafos siguientes.

El bloque 1, “Conocimiento y autonomía personal” está fundamentado en la importancia y relevancia que tiene nuestro cuerpo, y de cómo somos capaces de ajustar las acciones motrices producidas por el mismo, no sólo al entorno, sino al establecimiento de relaciones interpersonales con los demás. Es por ello que el trabajo dirigido hacia la estructuración del esquema corporal debe comenzarse desde edades tempranas a partir de todas aquellas sensaciones, emociones y estados que el niño va descubriendo y que provienen de la gran diversidad de estímulos que le rodean y de experiencias que acontecen diariamente.

El bloque 2, “Habilidades motrices, coordinación y equilibrio. Actividades en el medio natural” abarca todo el contenido motriz para la asimilación de los contenidos de los diferentes bloques, ya que el desarrollo de habilidades implica la capacidad de abordar contenidos más complejos. Además el trabajo de coordinación y equilibrio resulta imprescindible para el desarrollo motor, bien sea para el ejercicio de la actividad física, como para la vida cotidiana del alumno y de la alumna.

Este bloque incorpora también las actividades en el medio natural, ya que se hace necesario que nuestros alumnos y alumnas descubran y practiquen actividades en él, a la vez que adquieren hábitos de cuidado y respeto, aumentando sus acciones para la mejora y conservación. Las actividades en el medio natural favorecen al mismo tiempo el trabajo interdisciplinar con áreas como Ciencias de la Naturaleza y Ciencias Sociales y tratamiento de temas transversales como educación ambiental, para la salud, vial y coeducación.

El bloque 3, “Expresión motriz y comunicación”, tiene como principal objetivo el desarrollo físico, psíquico y emocional del alumnado a través del movimiento. Aspectos tan importantes como la espontaneidad, la desinhibición y la creatividad, serán elementos clave para descubrir, emplear, y adaptar los recursos expresivos de su cuerpo a la comunicación de ideas, sensaciones, emociones, estados de ánimo, y comprensión de mensajes expresados por otras personas. La experimentación con dichos recursos expresivos debe ser determinante para encontrar un lenguaje corporal que se llegue a interiorizar como propio o personal, y así que el alumnado progresivamente sea capaz de expresarse y comunicarse en cualquier situación.

El bloque 4, “Actividad física y salud” se basa en que la Educación Física contribuirá a que el alumnado adquiera las competencias relacionadas con la salud. Logre autonomía en los conocimientos y en los hábitos necesarios para hacerse responsable de mantener un cuerpo saludable y contribuir a mejorar la salud colectiva. Los hábitos de práctica física regular, de higiene, posturales y de alimentación, que adquieran durante su escolaridad y que emplee a lo largo de su vida, les ayudarán a prevenir la obesidad, controlar el estrés y mejorar la autoestima. El alumno y la alumna, con estos conceptos, podrá adoptar actitudes críticas ante prácticas sociales no saludables. Además, la salud se nutre del campo de conocimientos científicos de otras áreas que estudian en profundidad el cuerpo y sus funciones, desarrollando así su enfoque más interdisciplinar.

El bloque 5, “Juegos y actividades deportivas”, considera a estos elementos como un instrumento pedagógico con un carácter motivador inagotable y una amplia capacidad para potenciar actitudes y valores positivos. Una utilización adecuada contribuye a que el alumno pueda relacionarse con los demás, desarrollar la capacidad de colaboración, el trabajo en equipo cooperativo, la resolución de conflictos mediante el diálogo, el cumplimiento de las reglas establecidas y el respeto a los demás. Además, el desempeño de roles en los diferentes juegos y actividades deportivas implica un desarrollo de la interdependencia positiva, de la iniciativa individual y de los hábitos de esfuerzo para superar los problemas motrices que se generan en la práctica. En este sentido la oferta de juegos y actividades deportivas de la propuesta curricular ha de ser variada y equilibrada, y debe reflejar las manifestaciones culturales de la sociedad en la que vivimos con planteamientos didácticos que permitan que el alumnado progrese en su competencia motriz.

Valor especial se le otorga, en esta apuesta curricular, a los criterios de evaluación, que igualmente están secuenciados de forma cíclica y acumulativa, exigiendo al alumno la consolidación del aprendizaje anterior y la asimilación del nuevo contenido a través de una progresión lógica.

En relación a la didáctica, es evidente que la diversidad de contenidos obliga a que la metodología utilizada sea diferente en cada contexto, resultando especialmente adecuadas las metodologías activas e inclusivas, además del aprendizaje cooperativo. Se trata de utilizar diferentes metodologías que permitan atender adecuadamente a la diversidad del alumnado.

Respecto a la aportación del área para el desarrollo de un aprendizaje competencial, la Educación Física, contribuye a la adquisición de la competencia social y cívica, aprendiendo a convivir, respetar las diferencias y desarrollando la cooperación y la solidaridad, mostrando una actitud crítica ante la violencia en el deporte. A la competencia digital, seleccionando, elaborando y compartiendo información referente al área. Debe también potenciar el trabajo en grupo de forma colaborativa para generar una conciencia ética y moral que prevenga situaciones de violencia como el ciberbullying o ciberacoso escolar. A la competencia de aprender a aprender, al iniciarse en el aprendizaje motriz para continuarlo de forma autónoma, transfiriéndolo a actividades físicas, deportivas y expresivas cada vez más complejas.

Contribuye a la competencia de sentido de iniciativa y espíritu emprendedor, al dar protagonismo al alumno/a en la organización de actividades físicas y toma de decisiones, manifestando perseverancia, autosuperación y actitud positiva ante las dificultades. Y a la competencia de conciencia y expresiones culturales, valorando las manifestaciones culturales como el deporte, los juegos tradicionales propios de su comunidad y las actividades expresivas.

La Educación Física también contribuye a la adquisición de los elementos transversales como la comunicación audiovisual, las TIC, el emprendimiento, la educación cívica y constitucional, el desarrollo sostenible y el medio ambiente. Esta propuesta curricular transversal, incluye contenidos que combinan grupos de discusión, de diálogo, de resolución de conflictos, role play, lecturas, vídeos y talleres prácticos que tienen como objetivo favorecer la conciencia corporal, la coeducación y el respeto, todo ello para ayudar al alumno o alumna a descubrir e intervenir, si es el caso, en situaciones de acoso, explotación y abuso sexual.

Por otra parte, el compromiso con el respeto y la preservación del medio ambiente en la organización y realización de actividades físicas en el medio natural, serán elementos clave hacia una mejor comprensión de las consecuencias y el impacto que puedan llegar a tener nuestras acciones en el entorno,

optando por concienciar sobre este tema y por un modelo social más responsable que pueda cimentar las bases para el desarrollo de una mayor sostenibilidad dentro de nuestra sociedad.

Contenidos y criterios de evaluación del área Educación Física

Curso 1º

Bloque 1: CONOCIMIENTO CORPORAL Y AUTONOMÍA Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
Conocimiento de nociones espaciales: arriba/abajo y delante/detrás Conocimiento de nociones temporales: antes, durante y después Espacio propio: identificación de su posición Apreciación de distancias Discriminación sensorial (auditiva y visual) frente a estímulos que provienen del exterior. Realización de desplazamientos en carrera. Principales partes del cuerpo: cabeza, cuello, tronco, brazos y piernas. Ejecución de movimientos globales (desplazamientos, saltos) con grado de dificultad mínima Identificación de sensaciones propias. Realización de figuras corporales. Dibujos del cuerpo humano.	BL 1.1. Identificar su posición en el espacio relacionándola con la velocidad de desplazamiento en la tarea, aplicando nociones espacio-temporales básicas. BL 1.2. Realizar desplazamientos en carrera en una única dirección, a partir de la percepción de estímulos visuales o auditivos, producidos por un adulto o un compañero/a, identificando las partes del cuerpo que intervienen. BL 1.3. Realizar acciones motrices globales para experimentar con sus posibilidades corporales, diferenciando sensaciones.	CMCT CAA SIEE CMCT CAA CAA SIEE

Bloque 2: HABILIDADES MOTRICES, COORDINACIÓN Y EQUILIBRIO. ACTIVIDADES EN EL MEDIO NATURAL Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación de evaluación	CC
Reproducción de las habilidades motrices de locomoción (carrera, salto, giro, etc), y de estabilidad (levantar, inclinar, girar, etc), con o sin manejo de materiales propios del área (balones, pelotas, colchonetas, conos, cuerdas, palas, raquetas, etc.). Práctica de actividades para el dominio de la coordinación general, gruesa y segmentaria con o sin materiales del área Juegos de reto y aventura en el patio o el gimnasio como circuito de obstáculos, gymkhanas, trepa. Esforzarse, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Aplicar estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos.	BL 2.1. Coordinar gestos y habilidades motrices (saltos, giros, desplazamientos, lanzamientos, recepciones, golpes, etc) de forma espontánea utilizando materiales propios del área. BL 2.2. Realizar de forma individual juegos de reto y aventura en el centro educativo, respetando los espacios y materiales utilizados. BL 2.3. Esforzarse y mantener la atención mientras realiza una actividad sin abandonar cuando le cuesta realizarla.	CAA CMCT CSC CAA SIEE

Bloque 3: EXPRESIÓN MOTRIZ Y COMUNICACIÓN Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
Comunicación de sensaciones a través del movimiento corporal. Práctica de actividades expresivas que fomenten la desinhibición y espontaneidad. Práctica de la relajación. Obtener información de fuentes preseleccionadas en diferentes medios siguiendo las indicaciones del adulto. Utilizar de manera guiada siguiendo indicaciones herramientas de búsqueda y visualización digital (navegadores web, visualizadores de documentos, aplicaciones específicas del área...) en dispositivos de las TIC para obtener información. Comprensión de la información verbal y no verbal de textos orales como explicaciones breves del ámbito familiar, escolar y social. Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área.	BL3.1. Expresar emociones y sensaciones de forma desinhibida y espontánea por medio del movimiento. BL3.2. Buscar y seleccionar, de forma guiada por las indicaciones del adulto, información sobre temas de interés del área por diferentes medios (orales, en papel o digitales) utilizando los diferentes recursos de forma cuidadosa. BL3.3. Captar el sentido global de textos orales y participar en diálogos y conversaciones guardando el turno de palabra, expresando sus gustos y experiencias respondiendo a estímulos para participar en la comunicación. BL3.4. Reconocer y utilizar el vocabulario del área del nivel educativo respondiendo a preguntas sobre los conocimientos adquiridos y cuando explica en voz alta lo que ha aprendido.	SIEE CCLI CAA CD CCLI CSC CCLI CAA

Bloque 4: ACTIVIDAD FÍSICA Y SALUD Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
Interés y satisfacción por el cuidado del cuerpo para la mejora de la autoestima. Hábitos saludables de higiene corporal (ropa y calzado deportivo adecuado, aseo personal) en la clase de Educación Física. Juegos, ejercicios y actividades para la mejora de la resistencia cardiorrespiratoria, como caminar, correr o saltar a la cuerda. Orientaciones de prevención: Realización de juegos y actividades para calentar. Ropa y calzado deportivo adecuado. Hidratación adecuada.	BL 4.1 Utilizar con supervisión del profesor/a hábitos saludables, de higiene en la clase de Educación Física. BL 4.2 Aumentar el nivel de resistencia cardio respiratoria o aeróbica, establecido a partir de una valoración inicial, para preservar y mejorar su salud y condición física. BL 4.3. Realizar actividad en la clase de educación física siguiendo normas de prevención como el calentamiento y la hidratación.	CMCT SIEE CMCT SIEE CMCT SIEE

Bloque 5: JUEGOS Y ACTIVIDADES DEPORTIVAS Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Reconocimiento y nombramiento de juegos sensoriales, simbólicos o imaginativos, cooperativos, de ritmo y de pautas básicas.</p> <p>Participación en juegos simbólicos o imaginativos (p. e. juegos náufragos o piratas), cooperativos (p. e. el enredo o las sillas musicales cooperativas), sensoriales (p. e. "color, color, etc.", la gallinita ciega o el espejo), de ritmo (p. e. canciones, danzas o coreografías sencillas como el corro de la patata) y de pautas básicas (p. e. "pilla, pilla").</p> <p>Desarrollo de proyectos en equipo cooperativo de forma guiada.</p> <p>Cooperación para la creación de actividades expresivas con ayuda guiada.</p> <p>Diálogo entre iguales bajo dirección.</p> <p>Imaginación de proyectos individuales o colectivos, haciendo planes.</p> <p>Participación en la organización de juegos y actividades de expresión con ayuda guiada.</p>	<p>BL 5.1. Reconocer y nombrar juegos sensoriales, simbólicos, cooperativos, de ritmo y de pautas básicas.</p>	CSC CEC
	<p>BL 5.2. Participar, siguiendo pautas, en juegos simbólicos, cooperativos, sensoriales y de ritmo experimentando con diferentes posibilidades.</p>	CSC CAA
	<p>BL 5.3. Participar en equipos de trabajo de forma guiada, aceptando normas y reglas y colaborar con los demás miembros del grupo para alcanzar metas comunes utilizando el diálogo igualitario.</p>	CSC CAA SIEE
	<p>BL 5.4. Participar en el proceso de planificación del desarrollo de un producto o una tarea, ordenar con ayuda los pasos a seguir y expresar sus opiniones sobre el proceso y el resultado.</p>	CAA SIE

Curso 2º

Bloque 1: CONOCIMIENTO CORPORAL Y AUTONOMÍA Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Conocimiento de nociones espaciales: derecha/izquierda</p> <p>Conocimiento de nociones temporales: rápido/lento</p> <p>Realización de circuitos y recorridos sencillos</p> <p>Consolidación de la lateralidad</p> <p>Combinación de estímulos sensoriales (auditivos y visuales)</p> <p>Realización de desplazamientos en carrera en varias direcciones</p> <p>Las partes del cuerpo y sus posibilidades de movimiento.</p> <p>Ejecución de movimientos globales y segmentarios sin material</p> <p>Identificación de sensaciones, sentimientos y emociones propias.</p> <p>Realización de figuras corporales con los compañeros</p> <p>Cuidado por nuestro cuerpo.</p> <p>Utilización de imágenes corporales en la realización de actividades.</p> <p>Juegos de presentación</p>	<p>BL 1.1. Identificar su posición en el espacio durante el tiempo de sucesión de la tarea, aplicando nociones espacio-temporales básicas.</p>	CMCT CAA SIEE
	<p>BL 1.2. Realizar desplazamientos en carrera, en diferentes direcciones, a partir de la percepción de una combinación de estímulos, visuales o auditivos, producidos por un adulto o un compañero/a, identificando las partes del cuerpo que intervienen.</p>	CMCT CAA
	<p>BL 1.3. Realizar acciones motrices desde globales a segmentarias para experimentar con sus posibilidades corporales, diferenciando sensaciones, emociones y sentimientos.</p>	CAA SIEE

Bloque 2: HABILIDADES MOTRICES, COORDINACIÓN Y EQUILIBRIO. ACTIVIDADES EN EL MEDIO NATURAL Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Participación en actividades que impliquen la ejecución de las habilidades motrices de locomoción (carrera, salto, giro, etc), manipulación (lanzar, golpear, atrapar), y estabilidad (levantar, inclinar, girar, etc), con o sin manejo de materiales propios del área.</p> <p>Práctica de actividades para el desarrollo del equilibrio estático y dinámico</p> <p>Juegos de reto y aventura en el patio o el gimnasio como circuito de obstáculos, gymkhanas, trepa .</p> <p>Juegos y actividades de rastreo, de pistas.</p> <p>Esforzarse, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo.</p> <p>Aplicar estrategias de aprendizaje cooperativo. Buscar orientación o ayuda cuando la necesita.</p>	<p>BL 2.1 Imitar y reproducir habilidades motrices de locomoción y estabilidad manteniendo el equilibrio (estático y dinámico) y utilizando diversos materiales.</p>	CAA
	<p>BL 2.2 Realizar grupalmente juegos de reto, aventura y rastreo en el centro educativo, respetando los espacios y materiales utilizados.</p>	CMCT CSC
	<p>BL 2.3 Seguir las instrucciones de las tareas de aprendizaje con atención y constancia sin abandonar cuando le cuesta realizarla y pidiendo ayuda si la necesita.</p>	CAA SIEE

Bloque 3: EXPRESIÓN MOTRIZ Y COMUNICACIÓN Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>La mímica y el gesto voluntario como manifestación expresiva.</p> <p>Comunicación de sensaciones y emociones con el lenguaje corporal.</p> <p>La música como elemento de desinhibición.</p> <p>Distinción entre los procesos de tensión y relajación.</p> <p>Seleccionar información de forma guiada a través de preguntas y de fuentes preseleccionadas por el adulto.</p> <p>Utilizar de manera guiada herramientas de búsqueda y visualización digital (navegadores web, visualizadores de documentos, aplicaciones específicas del área, etc.) en dispositivos de las TIC para obtener información.</p> <p>Comprensión de la información verbal y no verbal de textos orales como explicaciones del ámbito familiar, escolar y social.</p> <p>Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área.</p>	<p>BL.3.1. Expresar emociones y sensaciones de forma desinhibida y espontánea, por medio del gesto y la mímica.</p>	SIEE
	<p>BL.3.2. Buscar y seleccionar, de forma guiada a través de preguntas, información sobre temas de interés del área, de fuentes preseleccionadas por el adulto, para realizar tareas de aprendizaje utilizando los diferentes recursos de forma cuidadosa.</p>	CCLI CAA CD
	<p>BL.3.3. Captar el sentido global de textos orales y participar en asambleas, conversaciones y diálogos escuchando, guardando el turno de palabra y expresando sus gustos y experiencias por propia iniciativa.</p>	CCLI CSC
	<p>BL.3.4. Reconocer y utilizar el vocabulario del área del nivel educativo en sus conversaciones sobre el contenido de las actividades realizadas y cuando explica en voz alta lo que ha aprendido.</p>	CCLI CAA

Bloque 4: ACTIVIDAD FÍSICA Y SALUD Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Interés y satisfacción por el cuidado del cuerpo para la mejora de la autoestima.</p> <p>Hábitos saludables de higiene corporal (ropa y calzado deportivo adecuado, aseo personal) y posturales (postura corporal correcta al sentarse, desplazarse, transporte de cargas) en clase de Educación Física.</p> <p>Juegos, ejercicios y actividades para la mejora de la resistencia cardiorrespiratoria o aeróbica y la flexibilidad, esta última, por ejemplo a través del Stretching</p> <p>Movilidad corporal orientada a la salud.</p> <p>Orientaciones de prevención: Realización de juegos y actividades para calentar. Consideración de las condiciones ambientales para la ropa y calzado deportivo adecuado. Hidratación adecuada.</p> <p>Orientaciones de recuperación: Alternancia esfuerzo y descanso, vuelta a la calma, higiene y ducha.</p>	<p>BL 4.1 Utilizar en la clase de Educación Física, con supervisión del profesor/a, hábitos saludables de higiene y posturales.</p> <p>BL 4.2 Aumentar el nivel de resistencia cardiorrespiratoria o aeróbica y de flexibilidad, establecido a partir de una valoración inicial, para preservar y mejorar su salud y condición física</p> <p>BL 4.3. Realizar las actividades en la clase de Educación Física, siguiendo normas de prevención como el calentamiento y la hidratación, y de recuperación como alternancia de esfuerzo y descanso.</p>	<p>CMCT SIEE</p> <p>CMCT SIEE</p> <p>CMCT SIEE</p>

Bloque 5: JUEGOS Y ACTIVIDADES DEPORTIVAS Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Reconocimiento y nombramiento de juegos del pueblo (populares), de la tradición (tradicional), de diferentes culturas (multiculturales), imaginativos (simbólicos), de cooperación (cooperativos), rítmicos (de ritmo) y con participación de los sentidos (sensoriales).</p> <p>Participación en juegos populares (p. e. el escondite, la comba o el pañuelo), tradicionales (p. e. la peonza, les birles, el sambori o las canicas), multiculturales (p. e. juegos del mundo), simbólicos o imaginativos, cooperativos, de ritmo y sensoriales.</p> <p>Desarrollo de proyectos en equipo de forma guiada. Cumplimiento con su parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros.</p> <p>Cooperación para la creación de actividades expresivas con ayuda guiada.</p> <p>Diálogo entre iguales bajo dirección.</p> <p>Imaginación de proyectos individuales o colectivos, haciendo planes.</p> <p>Organización de un proyecto con ayuda guiada.</p> <p>Participación en la organización de juegos y actividades de expresión con ayuda guiada.</p>	<p>BL 5.1. Reconocer y nombrar los juegos populares, tradicionales, multiculturales, simbólicos, cooperativos, de ritmo y sensoriales, expresando los motivos que justifican sus preferencias.</p> <p>BL 5.2. Participar en juegos populares, tradicionales, multiculturales, cooperativos, rítmicos y sensoriales, respetando las reglas con supervisión.</p> <p>BL 5.3. Participar en equipos de trabajo realizando la parte de la tarea asignada, aceptando normas y reglas y colaborando con los demás miembros del grupo para alcanzar metas comunes utilizando el diálogo igualitario.</p> <p>BL 5.4. Participar en el proceso de planificación del desarrollo de un producto o una tarea, ordenar con ayuda los pasos a seguir, reconocer si los han realizado correctamente y expresar sus opiniones sobre el resultado.</p>	<p>CSC CEC</p> <p>CSC CAA</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CAA SIE</p>

Curso 3º

Bloque 1: CONOCIMIENTO CORPORAL Y AUTONOMÍA Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>La duración: tiempo que transcurre</p> <p>Apreciación de trayectorias en el lanzamiento de móviles</p> <p>Espacio próximo: ubicarse dentro de un espacio</p> <p>Representación del cuerpo en el espacio</p> <p>Discriminación sensorial (auditiva, táctil y visual) frente a una combinación de estímulos.</p> <p>Las articulaciones: cuello, hombro, codo, muñeca, cintura, rodilla y tobillo.</p> <p>Tipos de saltos: en altura y en longitud</p> <p>Ejecución de movimientos globales y segmentarios con material: los lanzamientos.</p> <p>Exposición de estados, sensaciones, sentimientos y emociones propias: canales de transmisión (verbal y corporal)</p> <p>El equilibrio o conciencia del movimiento en el cuerpo: tonicidad y posturalidad</p> <p>Aceptación de nuestro propio cuerpo.</p> <p>Igualdad de género en situaciones cotidianas.</p>	<p>BL 1.1. Aplicar las nociones espacio-temporales para ubicarse y desplazarse en relación con los objetos fijos distribuidos a lo largo de un circuito</p> <p>BL.1.2 Realizar desplazamientos, combinando el bote y la carrera, a partir de la percepción de una combinación de estímulos, táctiles, visuales o auditivos, producidos por el maestro o un compañero, identificando las partes del cuerpo que intervienen.</p> <p>BL 1.3. Realizar acciones motrices con equilibrios estáticos, ajustando el tono y la postura corporal a los mismos, diferenciando sensaciones, emociones y sentimientos.</p>	<p>CMCT CAA SIEE</p> <p>CMCT CAA</p> <p>CAA SIEE</p>

Bloque 2: HABILIDADES MOTRICES, COORDINACIÓN Y EQUILIBRIO. ACTIVIDADES EN EL MEDIO NATURAL Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Percepción de estímulos verbales, visuales y auditivos en actividades que impliquen la ejecución y coordinación de las habilidades motrices de locomoción (carrera, salto, giro, etc), manipulación (lanzar, golpear, atrapar), y estabilidad (levantar, inclinar, girar, etc.), en diferentes condiciones espacio-temporales.</p> <p>Práctica de actividades para el dominio de la coordinación general, gruesa, segmentaria, fina, óculo-manual y óculo-pédica, utilizando materiales propios del área</p> <p>Juegos de orientación y circuitos, caminando, corriendo, en bicicleta,</p>	<p>BL 2.1 Responder a los estímulos verbales, visuales y auditivos para resolver actividades de locomoción, manipulación y estabilidad (p.e. circuitos y juegos de habilidades) de forma coordinada y respetando las condiciones espacio-temporales.</p> <p>BL 2.2 Realizar actividades físicas y juegos como orientación, circuitos, en parques o lugares no habituales cercanos al centro escolar, respetando el entorno y los materiales.</p>	<p>CAA</p> <p>CMCT CSC</p>

<p>en parques o entornos no habituales cercanos al centro escolar. Autonomía y confianza en las propias habilidades motrices en situaciones habituales con entornos desconocidos. Esforzarse, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Adaptarse a los cambios. Resiliencia, superar obstáculos y fracasos. Aplicar estrategias de aprendizaje cooperativo. Buscar orientación o ayuda cuando la necesita</p>	<p>BL 2.3. Seguir las instrucciones de las tareas de aprendizaje con atención y constancia, adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, pidiendo ayuda si la necesita.</p>	<p>CAA SIEE</p>
---	---	---------------------

Bloque 3: EXPRESIÓN MOTRIZ Y COMUNICACIÓN Curso 3º

Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Gestos culturales o aprendidos. Ej: el pulgar hacia arriba en señal de ok. Principales zonas expresivas del cuerpo: la cara, las manos y el cuerpo. Estructuras rítmicas sencillas con instrumentos de percusión corporal. Ej: palmas. El proceso de respiración en nuestro cuerpo. Seleccionar información con guías específicas de la tarea y de fuentes preseleccionadas por el adulto, especialmente diccionarios en papel y en línea. Utilizar de manera guiada herramientas de búsqueda y visualización digital (navegadores web, visualizadores de documentos, aplicaciones específicas del área, etc.) en dispositivos de las TIC para obtener información. Comprensión de la información verbal y no verbal de exposiciones, instrucciones del ámbito escolar, familiar y social. Escuchar con atención respetando el turno de palabra y las normas de cortesía. Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área.</p>	<p>BL 3.1. Expresar ideas y sentimientos de forma desinhibida y espontánea, por medio de diferentes partes del cuerpo, a través del gesto y la mímica. BL 3.2. Buscar y seleccionar, con guías específicas de la tarea, información sobre temas de interés del área de fuentes preseleccionadas por el adulto para realizar tareas utilizando los diferentes recursos de forma responsable. BL 3.3. Captar el sentido global de textos orales reconociendo ideas principales y participar en conversaciones y asambleas respetando el turno de palabra y las normas de cortesía expresando sus puntos de vista de forma respetuosa. BL 3.4. Reconocer y utilizar el vocabulario del área del nivel educativo cuando trabaja con sus compañeros/as en actividades cooperativas y para explicar el proceso seguido al realizar las tareas de aprendizaje.</p>	<p>SIEE CCLI CAA CD CCLI CSC CCLI CAA</p>

Bloque 4: ACTIVIDAD FÍSICA Y SALUD Curso 3º

Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Interés y satisfacción por el cuidado del cuerpo para la mejora de la autoestima. Hábitos saludables de higiene corporal (ropa y calzado deportivo adecuado, aseo personal) y posturales (postura corporal correcta al sentarse, desplazarse, transporte de cargas) en clase de Educación Física. Juegos, ejercicios y actividades para la mejora de la resistencia cardiorrespiratoria o aeróbica, la flexibilidad y la fuerza muscular, esta última a partir de juegos de tracciones, desplazamientos y empujes. Normas de prevención: Realización de juegos y actividades para calentar. Progresión. Organización de la clase: parte inicial, principal y vuelta a la calma, Ropa y calzado deportivo adecuado. Hidratación adecuada, horarios de alimentación y control de la intensidad Normas de recuperación: Alternancia esfuerzo y descanso, estiramientos, vuelta a la calma, higiene y ducha.</p>	<p>BL 4.1 Utilizar con supervisión del profesor/a hábitos saludables, de higiene y posturales en la clase de Educación Física. BL 4.2 Aumentar el nivel de resistencia cardiorrespiratoria, flexibilidad y fuerza muscular, establecido a partir de una valoración inicial, para preservar y mejorar su salud y condición física BL 4.3 Realizar las actividades en la clase de Educación Física siguiendo las normas de prevención como la realización del calentamiento y de recuperación como la vuelta a la calma. .</p>	<p>CMCT SIEE CMCT SIEE CMCT SIEE</p>

Bloque 5: JUEGOS Y ACTIVIDADES DEPORTIVAS Curso 3º

Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Reconocimiento, nombramiento y clasificación de juegos según criterios de modificación de las variables (modificados), incorporación de material complementario (con implemento), accesibilidad (inclusivos o adaptados), de innovación pedagógica (JIP), del pueblo (populares), de la tradición (tradicionales), de diferentes culturas (multiculturales), de cooperación (cooperativos) y rítmicos (de ritmo). Participación en juegos modificados (p. e. tú la llevas, tú la llevas en alto y tú la llevas encadenado), con implemento (p. e. pelotas, raquetas, palas o bates), inclusivos o adaptados (p. e. goalball o boccia), de innovación pedagógica (JIP), populares, tradicionales, multiculturales, cooperativos y de ritmo. Utilización de estrategias de cooperación y oposición en la práctica de juegos modificados, con implemento, inclusivos o adaptados, de innovación, populares, tradicionales, multiculturales, cooperativos y de ritmo de carácter colectivo. Desarrollo de proyectos en equipo. Cumplimiento con su parte del</p>	<p>BL 5.1. Reconocer, nombrar y clasificar los juegos modificados, con implemento, inclusivos y de innovación, analizando características diferenciales, según criterios de modificación de las variables, incorporación de material complementario, accesibilidad y novedad, expresando sus ideas y opiniones sobre los mismos de forma reflexiva y dialogada. BL 5.2. Participar en juegos modificados, con implemento, inclusivos y de innovación, utilizando estrategias de cooperación-oposición en aquellos que sean colectivos, y respetando las reglas con supervisión. BL 5.3 Participar en equipos de trabajo realizando la parte de tarea que le corresponde para alcanzar metas comunes, aceptando normas y reglas, reconociendo su rol, confiando en sus posibilidades y en las de sus compañeros y regulando sus emociones ante los conflictos utilizando el diálogo igualitario.</p>	<p>CSC CEC CSC CAA CSC CAA SIEE</p>

<p>trabajo en tareas que implican a varios compañeros. Cooperación para la creación de trabajos expresivos con ayuda del profesorado. Sensibilidad y valoración de las aportaciones de los demás. Capacidad de regulación y cambio las propias emociones. Planificación de proyectos individuales o colectivos, haciendo planes. Participación en la organización de juegos, actividades de expresión y en el medio natural con ayuda del profesorado. Organización de un proyecto. Evaluación del proyecto y del producto con ayuda del profesorado.</p>	<p>BL 5.4. Planificar la realización de un producto o una tarea, proponiendo un plan ordenado de acciones y evaluar el proceso y la calidad del resultado con las orientaciones del profesorado.</p>	<p>CAA SIEE</p>
---	--	---------------------

Curso 4º

Bloque 1: CONOCIMIENTO CORPORAL Y AUTONOMÍA Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>El orden y la duración Percepción de diferentes distancias y velocidades Espacio lejano: localizar objetos en el espacio Organización espacio-temporal en situaciones motrices básicas Discriminación sensorial (auditiva, táctil y visual) frente a estímulos propuestos por el alumnado y ejecución de una respuesta motriz previamente acordada. Las articulaciones y sus posibilidades de movimiento. Ejecución de movimientos globales y segmentarios con material: lanzamientos y recepciones Identificación de estados, sensaciones, sentimientos y emociones de los demás. Normas de prevención de accidentes para el cuidado de nuestro cuerpo Juegos de conocimiento personal Habilidades sociales para el desarrollo de la personalidad Valoración de nuestro propio cuerpo</p>	<p>BL1.1. Aplicar las nociones espacio-temporales para localizarse a sí mismo y desplazarse, mediante diferentes velocidades, en relación con los objetos fijos y móviles distribuidos a lo largo de un circuito.</p> <p>BL1.2. Realizar desplazamientos, combinando el salto, la carrera y los giros, a partir de la percepción de una combinación de estímulos, táctiles, visuales o auditivos, producidos por el maestro o un compañero/a, identificando partes del cuerpo y articulaciones que intervienen.</p> <p>BL1.3. Realizar acciones motrices con equilibrios estáticos y dinámicos, ajustando el tono y la postura corporal a los mismos, diferenciando sensaciones, emociones y sentimientos, reconociéndolos en uno mismo y en los demás.</p>	<p>CMCT CAA SIEE</p> <p>CMCT CAA</p> <p>CAA CSC SIEE</p>

Bloque 2: HABILIDADES MOTRICES, COORDINACIÓN Y EQUILIBRIO. ACTIVIDADES EN EL MEDIO NATURAL Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Empleo de las habilidades motrices de locomoción, manipulación y estabilidad en actividades físico-deportivas, con y sin manejo de materiales propios del área, ajustando su realización a los entornos y al grado de incertidumbre, y manteniendo el equilibrio postural. Empleo de actividades para el control del equilibrio estático y dinámico con distintos tipos de materiales que varíen las superficies y las posiciones. Juegos de orientación y circuitos, caminando, corriendo, en bicicleta. Técnicas para la realización de actividades físicas y juegos en entornos no habituales: seguir el sendero, orientarse, técnicas de conducción de la bicicleta. Medidas de seguridad en las actividades físicas y juegos en entornos no habituales como el control del riesgo, reconocimiento del entorno, ropa y calzado deportivo adecuado, hidratación, protección solar. Autonomía y confianza en las propias habilidades motrices en situaciones habituales con entornos desconocidos Esforzarse, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Capacidad de concentración. Adaptarse a los cambios. Resiliencia, superar obstáculos y fracasos. Aplicar estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos. Buscar orientación o ayuda cuando la necesita de forma precisa.</p>	<p>BL 2.1 Dominar la ejecución de las habilidades motrices en la práctica de actividades físico-deportivas con entornos conocidos y sin incertidumbre, y desarrollar el equilibrio estático y dinámico en actividades específicas (p.e. acrogimnasia) utilizando diferentes superficies y posiciones.</p> <p>BL 2.2 Realizar, aplicando las técnicas adecuadas, actividades físicas y juegos como senderismo, orientación, en parques cercanos al centro escolar o lugares no habituales respetando el entorno y los materiales.</p> <p>BL 2.3 Seguir instrucciones de tareas de aprendizaje manteniendo la atención mientras las realiza adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, pidiendo ayuda si la necesita.</p>	<p>CAA</p> <p>CMCT CSC</p> <p>CAA SIEE</p>

Bloque 3: EXPRESIÓN MOTRIZ Y COMUNICACIÓN Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Práctica de actividades expresivas que fomenten la iniciativa: gestos creativos. Representaciones grupales para comunicar sensaciones, emociones, sentimientos e ideas. Simbolización de acciones y personajes a través del movimiento corporal. Práctica de bailes y danzas de la Comunidad Valenciana. Técnicas de relajación aplicadas a la resolución de conflictos. Seleccionar la información de forma guiada de fuentes variadas</p>	<p>BL3.1. Expresar ideas y sentimientos de forma desinhibida, espontánea y creativa, por medio de representaciones grupales, a través del gesto y la mímica.</p> <p>BL 3.2. Buscar y seleccionar, de forma guiada, información de fuentes variadas proporcionadas por un adulto, sobre temas de interés del área para realizar tareas utilizando los diferentes recursos de forma responsable.</p>	<p>SIEE</p> <p>CCLI CAA CD</p>

<p>proporcionadas por un adulto. Especialmente en enciclopedias y repositorios en línea.</p> <p>Utilizar de manera guiada herramientas de búsqueda y visualización digital (navegadores web, visualizadores de documentos, aplicaciones específicas del área, etc.) en dispositivos de las TIC para obtener información.</p> <p>Análisis de información verbal y no verbal de exposiciones, descripciones, instrucciones.</p> <p>Escuchar con atención y empatía respetando el contenido del discurso del interlocutor.</p> <p>Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área.</p>	<p>BL 3.3. Captar el sentido global y analizar de forma crítica y teniendo en cuenta la intención del emisor textos orales reconociendo ideas principales, secundarias y participar en conversaciones y coloquios sobre temas escolares, dialogando para resolver sus conflictos y expresando sus puntos de vista de forma respetuosa.</p> <p>BL 3.4. Interpretar y utilizar el vocabulario del área del nivel educativo cuando intercambia informaciones con sus compañeros/as o con los adultos, para explicar el proceso seguido al realizar las tareas de aprendizaje y expresar lo que ha aprendido en el proceso de evaluación de las tareas realizadas.</p>	<p>CCLI CSC</p> <p>CCLI CAA</p>
---	--	---

Bloque 4: ACTIVIDAD FÍSICA Y SALUD Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Interés y satisfacción por el cuidado del cuerpo para la mejora de la autoestima.</p> <p>Hábitos saludables de higiene corporal, posturales y alimentarios en la clase de Educación Física</p> <p>Juegos, ejercicios y actividades para la mejora de la resistencia cardiorrespiratoria o aeróbica, la flexibilidad, la fuerza muscular y la resistencia muscular, esta última a partir de ejercicios con baja sobrecarga y velocidad de ejecución adecuada.</p> <p>Toma de pulsaciones.</p> <p>Ritmo adecuado de carrera.</p> <p>Normas de prevención y de recuperación en la clase de Educación Física.</p> <p>Respeto de las medidas básicas de seguridad y prevención de accidentes en el uso correcto de materiales: estado, utilización correcta y organización adecuada según las actividades propuestas.</p>	<p>BL 4. 1. Utilizar con autonomía en la clase de Educación Física, hábitos saludables de higiene, posturales y de alimentación.</p> <p>BL 4.2 Aumentar el nivel de resistencia cardiorrespiratoria o aeróbica, flexibilidad, fuerza y resistencia muscular, establecido a partir de una valoración inicial, para preservar y mejorar su salud y condición física.</p> <p>BL 4.3. Realizar las actividades en la clase de Educación Física, siguiendo las normas de prevención como la realización del calentamiento y de recuperación como la vuelta a la calma, respetando las medidas de seguridad en el uso de materiales..</p>	<p>CMCT SIEE</p> <p>CMCT SIEE</p> <p>CMCT SIEE</p>

Bloque 5: JUEGOS Y ACTIVIDADES DEPORTIVAS Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Reconocimiento, nombramiento y clasificación de juegos según criterios de iniciación deportiva (predeportivos), no habituales (alternativos), manipulativos (malabares), de modificación de variables (modificados), de incorporación de materiales complementarios (con implemento), accesibilidad (inclusivos o adaptados), de innovación pedagógica (JIP), del pueblo (populares), de la tradición (tradicionales), de diferentes culturas (multiculturales), de cooperación (cooperativos) y rítmicos (de ritmo).</p> <p>Participación en juegos de iniciación deportiva o predeportivos (p. e. softbol, balón prisionero, los diez pases, a primera base, las 4 esquinas o floorball), alternativos (p. e. balonkorf o korfbal, dodgeball, kinball, lacrosse, ultimate o xecball), de malabares (platos chinos, diábolo o pelotas de malabares), modificados, con implemento, inclusivos, de innovación, populares, tradicionales, multiculturales, cooperativos y de ritmo, con especial referencia a la modalidad autóctona de pelota valenciana.</p> <p>Utilización de estrategias de cooperación y oposición en la práctica de juegos predeportivos, alternativos, de malabares, modificados, con implemento, inclusivos, de innovación, populares, tradicionales, multiculturales, cooperativos y de ritmo de carácter colectivo.</p> <p>Planificación y organización de proyectos individuales o colectivos.</p> <p>Cooperación y socialización para la creación de trabajos expresivos.</p> <p>Organización y gestión de un proyecto. Selección de la información técnica y los materiales. Evaluación del proyecto y del producto con ayuda de guías. Mejora del producto y del proceso tras la evaluación.</p> <p>Desarrollo de proyectos en equipo, transformando ideas en acciones. Cumplimiento con su parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros.</p> <p>Participación en la organización de juegos, actividades de expresión y en el medio natural.</p> <p>Ayuda, confluencia, trabajo con todos, aceptación a todos. Control de la expresión de sentimientos y emociones en conflictos.</p>	<p>BL 5.1. Reconocer, nombrar y clasificar los juegos predeportivos, alternativos y de malabares, analizando características diferenciales, según criterios de iniciación deportiva, habitualidad y manipulación, expresando sus ideas y opiniones sobre los mismos de forma reflexiva y dialogada.</p> <p>BL 5.2. Participar en juegos predeportivos, alternativos y de malabares, utilizando estrategias de cooperación-oposición en aquellos que sean colectivos, y respetando las reglas con supervisión.</p> <p>BL 5.3. Participar en equipos de trabajo realizando la parte de tarea que le corresponde para alcanzar metas comunes, aceptando normas y reglas así como su rol, ayudando a los otros miembros del grupo y expresando sus emociones ante los conflictos de forma respetuosa utilizando el diálogo igualitario.</p> <p>BL 5.4. Planificar la realización de un producto o una tarea proponiendo un plan ordenado de acciones, seleccionar los materiales y evaluar el proceso y la calidad del resultado con ayuda de guías para la observación.</p>	<p>CSC CEC</p> <p>CSC CAA</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p>

Curso 5º

Bloque 1: CONOCIMIENTO CORPORAL Y AUTONOMÍA Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Relación espacio y tiempo en la realización de actividad física</p>	<p>BL1.1. Utilizar el cuerpo para cambiar de posición, sentido y</p>	<p>CMCT</p>

<p>Noción de intervalos: tiempo entre acciones</p> <p>Organización espacio-temporal en entornos cercanos.</p> <p>Principales partes del cuerpo que intervienen la ejecución de una habilidad motriz determinada: huesos y músculos.</p> <p>Ejecución de movimientos segmentarios, prestando especial atención a los segmentos corporales (miembros inferiores y superiores) dominantes, y empleando recursos materiales.</p> <p>La participación en actividades físicas de manera responsable con los demás</p> <p>Identificación del origen de diferentes estados, sensaciones, sentimientos y emociones propias.</p> <p>Aceptación de sus limitaciones físicas.</p> <p>Exploración de actividades individuales encaminadas a determinar el nivel motriz: retos y desafíos motrices.</p> <p>Juegos de relación con los demás.</p> <p>Realización de actividades solidarias por medio de eventos deportivos.</p>	<p>dirección en la realización de una actividad individual de orientación, ajustándolo a los parámetros espacio-temporales establecidos.</p> <p>BL1.2. Realizar correctamente un circuito de obstáculos mediante la realización de varias habilidades motoras básicas, con diversidad de elementos fijos, y reconociendo los huesos y músculos implicados en la ejecución del recorrido.</p> <p>BL 1.3. Aceptar la propia realidad corporal y la de los demás, estableciendo unas relaciones interpersonales respetuosas y empáticas, con una actitud reflexiva.</p>	<p>CAA SIEE</p> <p>CMCT CAA</p> <p>CSC SIEE</p>
--	--	---

Bloque 2: HABILIDADES MOTRICES, COORDINACIÓN Y EQUILIBRIO. ACTIVIDADES EN EL MEDIO NATURAL Curso 5º

Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Reconocimiento y aplicación de las habilidades motrices en juegos y actividades físico-deportivas (de oposición, de cooperación, de cooperación-oposición, etc.), ajustando su realización a los entornos y al grado de incertidumbre.</p> <p>Identificación y aplicación de los diferentes tipos de coordinación, para resolver retos motrices, con y sin utilización de materiales.</p> <p>Realización de alguna actividad en el medio natural o entornos no habituales, como senderismo, orientación, bicicleta, actividades náuticas, utilizando las técnicas adecuadas como llevar el ritmo adecuado al sendero, orientarse, técnicas de conducción de la bicicleta, técnicas de navegación.</p> <p>Medidas de seguridad en las actividades físicas y juegos en entornos no habituales como el control de las contingencias meteorológicas.</p> <p>Acciones para preservar el entorno y el medio natural y reducir el impacto ambiental (evitar residuos y fomentar su recogida)</p> <p>Autonomía y confianza en las propias habilidades motrices en situaciones habituales con entornos desconocidos.</p> <p>Esforzarse, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo.</p> <p>Capacidad de concentración. Adaptarse a los cambios. Resiliencia, superar obstáculos y fracasos. Aprender de forma autónoma.</p> <p>Aplicar estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos.</p> <p>Obtener información y usarla eficazmente. Buscar orientación o ayuda cuando la necesita de forma precisa.</p>	<p>BL 2.1 Adaptar las habilidades motrices a juegos y actividades físico-deportivas (de oposición, de cooperación, de cooperación-oposición, etc.) mediante la ejecución coordinada del movimiento adaptándose a entornos desconocidos con un grado mínimo de incertidumbre.</p> <p>BL 2.2 Realizar actividades físicas y juegos como senderismo, orientación, circuitos, etc en el medio natural o entornos no habituales, aplicando las técnicas adecuadas y realizar acciones concretas para su preservación.</p> <p>BL2.3 Interpretar las demandas de las tareas de aprendizaje, mantener la concentración y el esfuerzo mientras las realiza, adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, intentando resolver las dudas por sus propios medios haciéndose preguntas y buscando ayuda si la necesita.</p>	<p>CAA</p> <p>CMCT CSC</p> <p>CAA SIEE</p>

Bloque 3: EXPRESIÓN MOTRIZ Y COMUNICACIÓN Curso 5º

Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Finalidades de la expresión corporal: artística y educativa.</p> <p>Conocimiento de las principales manifestaciones artísticas.</p> <p>Aceptación de los recursos expresivos y comunicativos de los demás.</p> <p>Creación y participación en danzas y bailes grupales con sentido rítmico a través de coreografías sencillas.</p> <p>Autocontrol y técnicas de relajación aplicadas a la resolución de conflictos.</p> <p>Seleccionar la información de fuentes variadas reconociendo que ésta puede no ser fiable, y dando cuenta de algunas referencias bibliográficas. Especialmente de la prensa escrita y digital.</p> <p>Utilizar herramientas digitales de búsqueda y visualización aplicando estrategias de filtrado sencillas (diferentes buscadores y repositorios, opciones de filtrado de los sitios web, etc.) y configurando sus características más usuales (organización, filtrado, seguridad, etc.) en dispositivos de las TIC para obtener información.</p> <p>Análisis de información verbal y no verbal de exposiciones, descripciones, instrucciones y textos orales en los que se expresen opiniones y preferencias (debates).</p> <p>Respetar al moderador, escuchando activamente, identificando y respetando las emociones y el contenido del discurso del interlocutor.</p> <p>Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área.</p>	<p>BL3.1. Comunicar sensaciones, emociones, sentimientos e ideas, a través de los recursos expresivos del cuerpo y el movimiento, de forma estética y desinhibida, participando en bailes y danzas grupales, y mostrando confianza y aceptación en sí mismo y en los demás.</p> <p>BL3.2. Buscar y seleccionar, con supervisión y reconociendo que puede no ser fiable, información en diferentes medios sobre temas de interés del área para compartirla, planificar y desarrollar tareas utilizando los diferentes recursos de forma crítica y responsable.</p> <p>BL3.3. Captar el sentido global y analizar de forma crítica textos orales reconociendo ideas secundarias y detalles relevantes infiriendo el sentido de valores no explícitos y participar en debates y coloquios sobre temas cercanos a su experiencia, utilizando el diálogo para resolver conflictos interpersonales y exponiendo sus opiniones con un lenguaje respetuoso.</p> <p>BL3.4. Interpretar y utilizar el vocabulario del área del nivel educativo para intercambiar informaciones con sus compañeros/as o con los adultos, para explicar el proceso seguido al realizar las tareas de aprendizaje, evaluar el resultado de sus aprendizajes y de los de sus compañeros /as y presentar su trabajo en público.</p>	<p>SIEE</p> <p>CCLI CAA CD</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CCLI CAA</p>

Bloque 4: ACTIVIDAD FÍSICA Y SALUD Curso 5º

Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Interés y satisfacción por el cuidado del cuerpo para la mejora de la autoestima.</p> <p>Consolidación de hábitos saludables de higiene corporal, posturales y alimentarios en la clase de Educación Física y aplicación en el resto de actividades escolares.</p> <p>La salud como el estado de completo bienestar físico, mental y social</p> <p>Reconocimiento de los efectos beneficiosos de la actividad física, la higiene, la alimentación y los hábitos posturales en la salud y el bienestar.</p> <p>Juegos, ejercicios y actividades para la mejora de la resistencia cardiorrespiratoria o aeróbica, la flexibilidad, la fuerza muscular y la resistencia muscular.</p> <p>Adaptación del esfuerzo a la intensidad de la actividad.</p> <p>Frecuencia cardíaca y respiratoria como indicadores de la intensidad del esfuerzo. Toma de pulsaciones.</p> <p>Ritmo adecuado de carrera.</p> <p>Mejora de la condición física orientada a la salud.</p> <p>Utilización del pulsómetro.</p> <p>Normas de prevención y recuperación en la clase de Educación Física.</p> <p>Lesiones y enfermedades deportivas más comunes y acciones preventivas para evitarlas como el calentamiento, dosificación del esfuerzo y toma de conciencia de la recuperación y la relajación.</p> <p>Realización correcta y segura de los ejercicios y de la práctica de actividad física.</p> <p>Primeros auxilios básicos. Protección ante emergencias y catástrofes.</p> <p>Respeto de las medidas básicas de seguridad y prevención de accidentes en el uso correcto de materiales y espacios en la clase de Educación Física: estado, utilización correcta y organización adecuada según las actividades propuestas.</p>	<p>BL 4.1 Utilizar con autonomía, hábitos saludables de higiene, posturales y de alimentación en la clase de Educación Física y en el resto de actividades escolares y reconocer los efectos beneficiosos sobre la salud.</p> <p>BL 4.2 Aumentar el nivel de sus capacidades físicas adaptando la intensidad del esfuerzo a sus posibilidades, a partir de una valoración inicial, para preservar y mejorar su salud y condición física.</p> <p>BL 4.3 Realizar actividad física, siguiendo las normas de prevención como la hidratación adecuada y de recuperación como la realización de estiramientos, respetando las medidas de seguridad en el uso de materiales y espacios en la clase de Educación Física.</p>	<p>CMCT SIEE</p> <p>CMCT SIEE</p> <p>CMCT SIEE</p>

Bloque 5: JUEGOS Y ACTIVIDADES DEPORTIVAS Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Reconocimiento, nombramiento y clasificación de juegos y actividades deportivas, estas últimas según la forma de utilizar el espacio y el tipo de participación de los jugadores (psicomotrices o individuales, de oposición, de cooperación y de cooperación-oposición o colectivos), así como la variedad de contextos lúdicos y el análisis de la estructura (blanco diana, de campo y bate, de cancha dividida, muro o pared e invasión).</p> <p>Participación en actividades deportivas de oposición (p. e. deportes de lucha, tenis, bádminton y ajedrez individuales), de cooperación (p. e. patinaje por parejas, relevos de atletismo) y de cooperación-oposición o colectivos (p. e. voleibol, tenis dobles, frontón por parejas, baloncesto, fútbol, balonmano o colpbol), con especial referencia a la modalidad autóctona de pelota valenciana.</p> <p>Adecuación de la posición propia, las direcciones y trayectorias de los compañeros y compañeras, de los adversarios y, en su caso, del móvil, en actividades deportivas.</p> <p>Planificación, organización y gestión de proyectos individuales o colectivos.</p> <p>Cooperación y socialización para la creación de trabajos expresivos.</p> <p>Establecimiento de estrategias de supervisión. Selección de la información técnica y los materiales. Toma de decisiones y calibración de oportunidades y riesgos.</p> <p>Evaluación del proyecto y del producto con ayuda de guías. Mejora del producto y del proceso tras la evaluación.</p> <p>Desarrollo de proyectos en equipo, transformando ideas en acciones. Cumplimiento con su parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros.</p> <p>Participación en la organización de juegos, actividades de expresión, deportivas y en el medio natural.</p> <p>Colaboración y compartición de planes, información y recursos.</p> <p>Sensibilidad y comprensión de los puntos de vista de los demás.</p>	<p>BL 5.1. Reconocer, nombrar y clasificar los juegos y las actividades deportivas, analizando características diferenciales, según criterios de espacio, participación, contextos lúdicos y estructura, expresando sus ideas y opiniones sobre los mismos de forma reflexiva, crítica y dialogada.</p> <p>BL 5.2. Resolver problemas tácticos elementales, propios del juego y de actividades físicas y deportivas, con o sin oposición, aplicando principios y reglas para resolver las situaciones motrices.</p> <p>BL 5.3. Demostrar un comportamiento personal y social responsable actuando de modo eficaz en equipos de trabajo y utilizando el diálogo igualitario para resolver conflictos y discrepancias. Aceptar normas y reglas, reconocer su rol, esforzarse por lograr metas comunes, hacer aportaciones y respetar las de los demás.</p> <p>BL 5.4. Planificar la realización de un producto o una tarea estableciendo metas, proponer un plan ordenado de acciones para alcanzarlas, seleccionar los materiales, modificarlo mientras se desarrolla, evaluar el proceso y la calidad del producto final con ayuda de guías para la observación.</p>	<p>CSC CEC</p> <p>CSC CAA</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p>

Curso 6º

Bloque 1: CONOCIMIENTO CORPORAL Y AUTONOMÍA Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Proyección del cuerpo en el espacio, mejorando el control postural</p>	<p>BL 1.1. Utilizar el cuerpo para cambiar de posición, sentido y</p>	<p>CMCT</p>

<p>y el equilibrio. Noción del ritmo en las actividades físicas: aceleración y desaceleración Orientación: interpretación de posiciones y direcciones Espacio vivenciado: proyección de vida emocional y afectiva Organización espacio-temporal en situaciones motrices complejas Exploración de actividades individuales encaminadas a determinar el nivel motriz y mejorar la iniciativa y el trabajo autónomo. Niveles de competencia motriz. Ejecución de movimientos segmentarios con material, para la mejora de la adquisición de habilidades motrices. Ej: malabares Diversidad de realidades corporales. Actitud crítica y reflexiva ante modelos impuestos por la sociedad Identificación con sentimientos y emociones de los demás: la empatía. Aceptación de sus posibilidades físicas reales, y respeto por las de los demás. Actividades de role playing para trabajar la empatía. Las habilidades sociales como instrumento para la resolución de problemas.</p>	<p>dirección en la realización de una actividad grupal de orientación teniendo en cuenta aspectos relacionales y sociales con los compañeros/as, y ajustándolo a los parámetros espacio-temporales establecidos.</p> <p>BL 1.2. Ejecutar correctamente un circuito de obstáculos mediante la realización de varias habilidades motoras básicas de forma coordinada, con diversidad de elementos móviles, y reconociendo los huesos y músculos implicados en la ejecución del recorrido.</p> <p>BL 1.3. Aceptar la propia realidad corporal y la de los demás, mostrando y mejorando relaciones interpersonales respetuosas y empáticas, con una actitud reflexiva y crítica.</p>	<p>CAA SIEE</p> <p>CMCT CAA</p> <p>CSC SIEE</p>
---	--	---

Bloque 2: HABILIDADES MOTRICES, COORDINACIÓN Y EQUILIBRIO. ACTIVIDADES EN EL MEDIO NATURAL Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Adaptación de la habilidad motriz correspondiente a las diferentes actividades físico-deportivas, ajustando su realización a los entornos Y al grado de incertidumbre. Resolución de situaciones motrices de coordinación (gruesa, fina, segmentaria, general, óculo-manual y óculo-pédica) con y sin utilización de materiales. Adaptación del equilibrio estático y dinámico en actividades físicas (p.e. acrogimnasia) utilizando diferentes superficies y posiciones Colaboración en la preparación y realización de alguna actividad en el medio natural como senderismo, orientación, bicicleta, itinerario ambiental o actividades náuticas utilizando las técnicas adecuadas de cada una de ellas como ritmo adecuado al sendero, orientarse, técnicas de conducción de la bicicleta, etc. Medidas de seguridad en las actividades físicas y juegos en entornos no habituales. Acciones para preservar el entorno y el medio natural y reducir el impacto ambiental (evitar residuos y fomentar su recogida) Autonomía y confianza en las propias habilidades motrices en situaciones habituales con entornos desconocidos. Esforzarse, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Capacidad de concentración. Regular la perseverancia, flexibilidad, control de la ansiedad e incertidumbre y capacidad de automotivación antes, durante y después del proceso de aprendizaje. Resiliencia, superar obstáculos y fracasos. Aprender de forma autónoma. Aplicar estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos. Obtener información y usarla eficazmente. Buscar orientación o ayuda cuando la necesita de forma precisa.</p>	<p>BL 2.1. Resolver situaciones físico-deportivas de forma eficaz con diversidad de materiales, utilizando las habilidades, la coordinación y el equilibrio ajustándose a entornos desconocidos con cierto grado de incertidumbre.</p> <p>BL 2.2 Colaborar en la organización y realizar actividades físicas como una ruta de senderismo o bicicleta en el medio natural, aplicando las técnicas adecuadas y realizar acciones concretas para su preservación.</p> <p>BL 2.3 Interpretar las demandas de las tareas de aprendizaje, mantener la concentración mientras las realiza, mostrar perseverancia y flexibilidad ante los retos y dificultades, esforzándose y manteniendo la calma y la motivación, intentando resolver las dudas por sus propios medios haciéndose preguntas y buscando ayuda si la necesita.</p>	<p>CAA</p> <p>CMCT CSC</p> <p>CAA SIEE</p>

Bloque 3: EXPRESIÓN MOTRIZ Y COMUNICACIÓN Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Práctica de actividades expresivas que fomenten la creatividad y la confianza en uno mismo. Respeto y aceptación de los recursos expresivos y comunicativos de los demás. Iniciativa personal para la mejora de la creatividad en la práctica de actividades expresivas. Desarrollo emocional y personal por medio de la expresión corporal. Desarrollo del sentido o intención estética (artística, plástica) del movimiento. Seleccionar la información de fuentes variadas, contrastando su fiabilidad. En diferentes medios (orales, en papel o digitales). Utilizar herramientas digitales de búsqueda y visualización aplicando estrategias de filtrado sencillas (diferentes buscadores y repositorios, opciones de filtrado de los sitios web, etc.) y configurando sus características más usuales (organización, filtrado, seguridad, etc.) en dispositivos de las TIC para obtener información. Análisis de información verbal y no verbal de exposiciones, descripciones, instrucciones, conferencias breves, y textos orales en los que se expresen opiniones y preferencias (debates).</p>	<p>BL3.1. Comunicar sensaciones, emociones, sentimientos e ideas, a través de los recursos expresivos del cuerpo y el movimiento, de forma estética, creativa y desinhibida, colaborando en la planificación y realización de producciones artísticas grupales, y mostrando confianza y aceptación de sí mismo y de los demás.</p> <p>BL3.2. Buscar y seleccionar, con supervisión y haciéndolo de forma contrastada, información en diferentes medios sobre temas de interés del área para compartirla, planificar y desarrollar tareas utilizando los diferentes recursos de forma crítica y responsable.</p> <p>BL3.3. Captar el sentido global y analizar de forma crítica textos orales, deduciendo el significado de palabras por el contexto y extrayendo conclusiones, participar en debates, coloquios y exposiciones respetando los sentimientos y el contenido del discurso del interlocutor, utilizando el diálogo para resolver conflictos interpersonales y exponiendo sus opiniones con un lenguaje no discriminatorio.</p> <p>BL3.4. Interpretar y utilizar el vocabulario del área del nivel</p>	<p>SIEE</p> <p>CCLI CAA CD</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CCLI</p>

<p>Moderar. Mostrar empatía, escuchar activamente, incorporar las intervenciones de los demás y respetar los sentimientos y el contenido del discurso del interlocutor.</p> <p>Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área.</p>	<p>educativo para analizar e intercambiar informaciones con otros alumnos o con los adultos, explicar el proceso y evaluar el resultado de sus aprendizajes y de los de sus compañeros/as, hacer propuestas razonadas para mejorarlas y presentar su trabajo en público.</p>	CAA
---	--	-----

Bloque 4: ACTIVIDAD FÍSICA Y SALUD Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Hábitos saludables de higiene corporal, posturales y alimentarios en la práctica de actividad física y en la vida cotidiana.</p> <p>Efectos negativos del sedentarismo, de una dieta desequilibrada y del consumo de alcohol, tabaco y otras sustancias.</p> <p>La salud como el estado de completo bienestar físico, mental y social</p> <p>Descripción de los efectos beneficiosos de la actividad física, la higiene, la alimentación y los hábitos posturales en la salud y el bienestar.</p> <p>Práctica de la relajación ante situaciones estresantes.</p> <p>Los riesgos para la salud físicos (lesiones osteomusculares, tensión ocular, etc.) derivados del uso de las TIC.</p> <p>Juegos, ejercicios y actividades para la mejora de la resistencia cardiorrespiratoria o aeróbica, la flexibilidad, la fuerza muscular y la resistencia muscular.</p> <p>Adaptación del esfuerzo a la intensidad y duración de la actividad.</p> <p>Frecuencia cardíaca y respiratoria como indicadores de la intensidad del esfuerzo. Toma de pulsaciones.</p> <p>Ritmo adecuado de carrera.</p> <p>Duración del esfuerzo.</p> <p>Mejora de la condición física orientada a la salud.</p> <p>Utilización del pulsómetro.</p> <p>Identificar sus posibilidades en relación a las pruebas de valoración de las capacidades físicas con los valores correspondientes a su edad.</p> <p>Normas de prevención y recuperación en la práctica de actividad física en la clase de Educación Física y en su tiempo de ocio.</p> <p>Lesiones y enfermedades deportivas más comunes y acciones preventivas para evitarlas.</p> <p>Identificación de los ejercicios contraindicados.</p> <p>Primeros auxilios básicos. Protección ante emergencias y catástrofes.</p> <p>Respeto de las medidas básicas de seguridad y prevención de accidentes en el uso correcto de materiales y espacios en la práctica de actividades físicas. Educación y seguridad vial.</p>	<p>BL 4.1 Utilizar con autonomía, hábitos saludables de higiene, posturales y de alimentación en la práctica de actividad física y en la vida cotidiana y describir los efectos beneficiosos sobre la salud y el bienestar.</p> <p>BL 4.2 Aumentar el nivel de sus capacidades físicas adaptando la intensidad y duración del esfuerzo a sus posibilidades, a partir de una valoración inicial, para preservar y mejorar su salud y condición física.</p> <p>BL 4.3 Realizar actividad física, siguiendo las normas de prevención y recuperación, respetando las medidas de seguridad en el uso de materiales y espacios en la clase de educación física y en su tiempo de ocio.</p>	<p>CMCT SIEE</p> <p>CMCT SIEE</p> <p>CMCT SIEE</p>

Bloque 5: JUEGOS Y ACTIVIDADES DEPORTIVAS Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Reconocimiento, nombramiento y clasificación de juegos y actividades deportivas, estas últimas según la forma de utilizar el espacio y el tipo de participación de los jugadores (psicomotrices o individuales, de oposición, de cooperación y de cooperación-oposición o colectivos), la variedad de contextos lúdicos y el análisis de la estructura (blanco diana, de campo y bate, de cancha dividida, muro o pared e invasión) y el mayor o menor carácter utilitario (formales, informales y semiformales).</p> <p>Participación en actividades deportivas psicomotrices o individuales (p. e. salto de longitud o lanzamiento de jabalina, disco y martillo), de oposición, de cooperación y de cooperación-oposición o colectivas, con especial referencia a la modalidad autóctona de pelota valenciana.</p> <p>Aplicación adecuada de la técnica y la táctica en actividades deportivas.</p> <p>Planificación, organización y gestión de proyectos individuales o colectivos.</p> <p>Cooperación y socialización para la creación de trabajos expresivos.</p> <p>Establecimiento de estrategias de supervisión. Selección de la información técnica y los materiales. Toma de decisiones y calibración de oportunidades y riesgos. Aportación de soluciones originales a los problemas. Transformación de ideas en acciones.</p> <p>Establecimiento de criterios para evaluar el proyecto y el producto con ayuda de guías. Admisión de los propios errores y aprendizaje de ellos. Mejora del producto y del proceso tras la evaluación.</p> <p>Desarrollo de proyectos en equipo, transformando ideas en</p>	<p>BL 5.1. Reconocer, nombrar y clasificar los juegos y las actividades deportivas, analizando características diferenciales, según criterios de espacio, participación, contextos lúdicos, estructura y utilidad, expresando sus ideas y opiniones sobre los mismos de forma reflexiva, crítica y dialogada.</p> <p>BL 5.2. Resolver problemas técnicos y tácticos elementales, propios del juego y de actividades físicas y deportivas, con o sin oposición, aplicando principios y reglas para resolver las situaciones motrices.</p> <p>BL 5.3. Demostrar un comportamiento personal y social responsable actuando de modo eficaz en equipos de trabajo para alcanzar metas comunes y utilizando el diálogo igualitario para resolver conflictos y discrepancias. Aceptar normas y reglas, tomar decisiones razonadas, responsabilizarse de su rol y su tarea, hacer propuestas valiosas, reconocer el trabajo ajeno y animar a los otros miembros del grupo.</p> <p>BL 5.4. Planificar la realización de un producto o una tarea estableciendo metas, proponer un plan ordenado de acciones para alcanzarlas, seleccionar los materiales y estimar el tiempo para cada paso, adaptándolo ante los cambios e imprevistos, evaluar el proceso y la calidad del producto final con ayuda de guías para la observación detallando las mejoras realizadas.</p>	<p>CSC CEC</p> <p>CSC CAA</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CAA SIE</p>

<p>acciones. Toma de decisiones y calibración de oportunidades y riesgos. Encuentro del sentido de su trabajo en una tarea compleja que afecta a varios.</p> <p>Participación en la organización de juegos, actividades de expresión, deportivas y en el medio natural.</p> <p>Estímulo del entusiasmo por las perspectivas y los objetivos compartidos. Sensibilidad y comprensión de los puntos de vista de los demás. Compromiso para recabar el consenso y el apoyo de los demás.</p>	
---	--

COMPETENCIAS DEL CURRÍCULO

CCLI: Competencia comunicación lingüística.

CMCT: Competencia matemática y competencias básicas en ciencia y tecnología.

CD: Competencia digital.

CAA: Competencia aprender a aprender.

CSC: Competencias sociales y cívicas.

SIEE: Sentido de iniciativa y espíritu emprendedor.

CEC: Conciencia y expresiones culturales.

ÀREA VALORES SOCIALES Y CÍVICOS

INTRODUCCIÓN

En la sociedad del siglo XXI, caracterizada por la información, la comunicación y el conocimiento, se hace necesario que las futuras generaciones dispongan de las estrategias, los recursos y los medios necesarios con los que lograr construir una personalidad basada en aquellos valores sociales y cívicos que garanticen todos los derechos para sus miembros.

Conseguir una sociedad más justa, igualitaria e inclusiva, es decir más libre, donde las relaciones interpersonales impulsen una convivencia basada en el respeto y la aceptación de la diferencia y la diversidad de las personas, es tarea y responsabilidad de todos.

Sin embargo, para alcanzar esos logros, es imprescindible educar desde edades tempranas en la adquisición de aquellas competencias, que permitirá al alumnado participar de forma activa y constructiva en una sociedad cada vez más compleja y diversificada.

Por todo ello, es necesario disponer de un currículo en el que valores, saberes, prácticas y comportamientos tengan como finalidad común conseguir que en el futuro las alumnas y los alumnos participen plenamente en una sociedad tolerante, solidaria, responsable y dialogante. En definitiva, ser miembros activos de una sociedad democrática garante de los derechos de todos sin exclusión.

Aprender a vivir juntos es aprender a vivir con los otros con responsabilidad social. Y en la enseñanza básica, los objetivos de la educación social y cívica tienen como aprendizajes prioritarios la cooperación y el respeto. Este aprendizaje va acompañado de la adquisición progresiva de la autonomía y la responsabilidad que se construyen en torno a conceptos como el descubrimiento de principios morales, los derechos y deberes en el ámbito escolar y el entorno social, y las normas con ellas relacionadas, la educación de la salud y el conocimiento de la señas de identidad colectivas.

Todas las personas asumen muchas responsabilidades y necesitan ser informadas sobre el papel clave que deben desempeñar en el proceso democrático y la importancia de su participación en la vida social. Y para que participen de manera efectiva en la vida cívica, deben formarse y conocer cómo es la sociedad, las funciones de gobierno, los derechos y responsabilidades, los principios democráticos y las fuentes de información a su disposición.

Educar valores debería ser el denominador común en el ámbito educativo, sobre todo si consideramos que educar no es sólo un deber de las instituciones educativas sino también de la sociedad y de la familia. Esta educación cívica tiene unas atribuciones que le son propias: es democrática; participativa; diversa en relación a derechos, deberes y responsabilidades, que corresponden a los diferentes tipos de derechos humanos, civiles, sociales, económicos, culturales, ambientales, etc.; inspirada en los principios del pluralismo y sensible a las diferencias de género y a la pluralidad de personas.

Una educación para la ciudadanía activa y participativa, un método de enseñanza interactivo y un compromiso diario con la democratización de la vida cotidiana en la escuela y en otras áreas de la vida, implica una estrecha relación con la educación en derechos humanos, en los derechos de la infancia y la asunción de responsabilidades, la gestión creativa de conflictos y la igualdad de oportunidades.

Para crecer como personas necesitamos ejercitarnos todos los días en aquello que nos perfecciona, no hay valores ciudadanos si no hay buenos ciudadanos. De esta forma, las personas personalmente enriquecidas contribuyen a la mejora de su sociedad.

El crecimiento personal en valores exige el esfuerzo personal. No basta con querer ser responsables, es necesario todos los días hacer ejercicios de responsabilidad. De la misma manera, si queremos ser justos, sinceros, es necesario que practiquemos todos los días.

En una sociedad compleja e interdependiente como la actual, se requiere del individuo una capacidad de autorregulación que facilite y haga posible las interrelaciones personales. En consecuencia, civilizarse es autocontrolarse y gobernarse conductual y emocionalmente.

El área de Valores Sociales y Cívicos, en la Educación Primaria, se estructura en tres bloques.

El primero, “La identidad y la dignidad de la persona” persigue construir, a través de experiencias de aprendizaje, un autoconcepto y una autoestima adecuados que ayude a comprender las emociones y sentimientos propios y los de los demás. Compartir tareas, diseñar proyectos, superar obstáculos, esforzarse por conseguir la meta deseada, son algunas de las cuestiones fundamentales que se incluyen en este bloque y que constituyen el primer eslabón en el desarrollo personal a partir del cual se irán estableciendo las relaciones con los demás.

El segundo de los bloques del área, “La comprensión y el respeto en las relaciones interpersonales”, enlaza plenamente con las relaciones humanas y la aceptación de la diferencia; la cooperación para el logro común; la comunicación como medio de acercamiento a los otros; la expresión de las propias emociones, de los sentimientos y los pensamientos de manera constructiva; las habilidades sociales necesarias para la mejora del grupo. Todo ello mediante el diálogo, la convivencia y el respeto mutuo.

El tercero de los bloques, “La convivencia y los valores sociales”, incide en aspectos significativos que como miembros de una sociedad democrática nos corresponden. La responsabilidad en la protección del medio ambiente, la prevención de accidentes de tráfico, la utilización de las nuevas tecnologías en las redes sociales que nos facilitan el acceso a la información y la comunicación de manera inmediata. La asunción de los derechos y deberes son esenciales para el establecimiento de una justicia social que evite cualquier tipo de discriminación. Lograr una efectiva igualdad entre hombres y mujeres es elemento básico contemplado también en este bloque. Solidaridad y cooperación son valores sin los cuales no se lograría una auténtica sociedad democrática, tal y como contempla, entre otros, la Constitución española.

El área de Valores Sociales y Cívicos, requiere de una metodología en la que las propuestas didácticas se orienten no sólo hacia el aprendizaje individual, sino también que sean capaces de apoyarse en estructuras de aprendizaje cooperativo que aseguren la interacción entre iguales. Además la participación de las familias, del centro y del entorno, constituyen elementos básicos para el desarrollo del alumnado. Es por ello, que la competencia lingüística adquiere un valor significativo como medio de comunicación en esta área.

Algunas líneas metodológicas que pueden orientar la intervención didáctica son:

- Tener en cuenta los valores que se van a promover con estas estrategias en el modelo de organización de la escuela.
- Procurar la coherencia entre los valores que se promueven, las actitudes cotidianas y las intervenciones pedagógicas.
- Crear un clima basado en la participación, en la libre discusión y en la toma de decisiones colectivas.
- Favorecer un clima de respeto, tolerancia y confianza que se manifieste tanto en el trabajo colectivo como en el aula.
- Modificar las estrategias de acuerdo a las características del grupo que se atiende.
- Vincular los temas tratados a cuestiones que vive el alumnado junto a situaciones emergentes y aquellas otras que sean de su interés.
- Propiciar que el alumnado perciba los beneficios de participar en este tipo de actividades para la promoción de valores.
- Motivar al alumnado para que participe en los distintos procesos de valoración y dé respuesta de acuerdo a su forma de pensar y a sus conocimientos.

· Llevar un registro de los avances y las dificultades que presentan las niñas y los niños, que incluya los valores que manifiestan en sus participaciones, los argumentos que expresan y las actitudes que asumen; en definitiva, el proceso evolutivo de su desarrollo moral.

Contenidos y criterios de evaluación del área Valores Sociales y Cívicos

Curso 1º

Bloque 1: LA IDENTIDAD Y LA DIGNIDAD DE LA PERSONA Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
La persona ·La descripción física. ·El autoconocimiento.	BL1.1. Identificar las propias cualidades personales analizando su forma de ser y comportarse y expresarlas mediante un lenguaje adecuado y diferentes medios de representación.	CCLI SIEE CEC

<ul style="list-style-type: none"> ·El autoconcepto. ·Los aspectos personales. <p>Pensamiento, sentimientos y acciones</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Vocabulario de emociones y sentimientos. ·La expresión de las emociones. ·La manifestación de los sentimientos. ·Influencia de las emociones en los propios actos. <p>Planificación de tareas</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Curiosidad por el conocimiento. ·Determinación de proyectos individuales o colectivos. <p>Trabajo en equipo</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Proyectos en equipo de forma guiada. ·Diálogo entre iguales bajo dirección. 	<p>BL1.2. Identificar cómo influyen sus emociones y sentimientos en la realización de tareas individuales y colectivas.</p> <p>BL1.3. Planificar la realización de un producto o una tarea, previamente determinada, ordenar con ayuda los pasos a seguir y expresar sus opiniones sobre el proceso y el resultado.</p> <p>BL1.4. Participar en equipos de trabajo de forma guiada colaborando con los demás miembros del grupo para alcanzar metas comunes.</p>	<p>CSC SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p>
--	--	---

Bloque 2: LA COMPRENSIÓN Y EL RESPETO EN LAS RELACIONES INTERPERSONALES Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Identificación y expresión de emociones y sentimientos</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Emociones básicas: alegría, tristeza, miedo, ira, sorpresa y asco. ·Comprensión de lo que le gusta o le disgusta. ·Expresión gestual de las emociones básicas. Expresiones de la cara. ·Expresión verbal de las emociones básicas. Vocabulario sobre emociones básicas. ·Emociones básicas en situaciones interpersonales y manifestaciones culturales. <p>Habilidades de comunicación</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Contacto visual intermitente y gestos de la cara y la cabeza. ·Comprensión de las emociones básicas en los demás y en situaciones y comportamientos provocados por las emociones identificadas. ·Reconocimiento positivo de las emociones y sentimientos ajenos. ·Sinceridad y espontaneidad. <p>Resolución de conflictos</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Diferentes maneras de interpretar la realidad. ·La cooperación como medida para resolver situaciones conflictivas. ·Ayuda entre iguales ante situaciones de conflicto. <p>Autorregulación emocional. Habilidades sociales</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Control de las rabietas, enfados y miedo. Aceptación de la frustración y el disgusto. ·Inicio a la relajación y la práctica de una respiración adecuada. ·Amabilidad y respeto hacia las personas y los seres vivos de su entorno. ·Reconocimiento de las cualidades de las personas de su entorno. ·Expresión de agradecimiento. ·Reconocimiento de dificultades y comportamientos inadecuados. ·Petición de ayuda y protección ante comportamientos inadecuados de otros. ·Ofrecimiento de ayuda a otros. <p>El diálogo</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Situaciones de comunicación, dirigidas o espontáneas. ·Expresión de gustos y preferencias personales. ·Turno de palabra. 	<p>BL2.1. Expresar con gestos y palabras sus emociones básicas en situaciones cotidianas de juego y aprendizaje y nombrarlas adecuadamente cuando habla de sus experiencias personales.</p> <p>BL2.2. Escuchar con atención a su interlocutor interpretando sus emociones básicas y comprender la relación de las mismas con su comportamiento y sus formas de expresión.</p> <p>BL2.3. Colaborar en la resolución de conflictos habituales de su entorno inmediato a través de la reflexión y el diálogo colectivos.</p> <p>BL2.4. Expresar con un lenguaje respetuoso sus deseos y preferencias, tomando conciencia de sus emociones básicas y controlándolas ante los obstáculos y malentendidos.</p> <p>BL2.5. Dialogar compartiendo los propios pensamientos con los compañeros de aula guardando el turno de palabra, expresando sus gustos y experiencias respondiendo a estímulos para participar en la comunicación.</p>	<p>CCLI SIEE</p> <p>CSC SIEE</p> <p>CSC CCLI</p> <p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CSC</p>

Bloque 3: LA CONVIVENCIA Y LOS VALORES SOCIALES Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Interacción social</p> <ul style="list-style-type: none"> ·La amistad. ·El compañerismo. ·La participación. ·La colaboración. ·La convivencia. <p>Derechos y deberes de las personas</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Convivencia en el aula. ·Resolución de conflictos en el entorno escolar. <p>Responsabilidad de las personas en la sociedad</p>	<p>BL3.1. Participar en proyectos colectivos de aula mostrando una actitud amistosa, ofreciendo ayuda desinteresadamente y aceptándola cuando la necesita.</p> <p>BL3.2. Participar activamente en la elaboración de las normas del aula, identificando los derechos y deberes del alumnado y proponiendo soluciones sencillas a los conflictos que surgen en el entorno escolar.</p> <p>BL3.3. Identificar, las señales de tráfico para peatones en su entorno inmediato, reconociendo situaciones cotidianas en las deben respetarse expresando las consecuencias de su incumplimiento.</p>	<p>CSC SIEE</p> <p>CSC</p> <p>CSC</p>

·Las señales de tráfico para peatones. ·Normas básicas de educación vial.		
--	--	--

Curso 2º

Bloque 1: LA IDENTIDAD Y LA DIGNIDAD DE LA PERSONA		Curso 2º
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>La persona</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Los aspectos personales. ·La autopercepción. ·La autoimagen. ·El autoconcepto. <p>Pensamiento, sentimientos y acciones</p> <ul style="list-style-type: none"> ·El control de impulsos. ·La casualidad. ·La buena y la mala suerte. ·El pensamiento causal. <p>Planificación de tareas</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Definición de problemas y la búsqueda de información. ·Determinación de proyectos individuales. ·Organización de un proyecto con ayuda guiada. ·El compromiso personal en la finalización de tareas: esfuerzo y constancia <p>Trabajo en equipo</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Proyectos en equipo de forma guiada. ·Diálogo entre iguales bajo dirección. ·Compromiso de grupo y responsabilidad individual. 	<p>BL1.1. Reconocer ideas, imágenes y creencias que uno tiene de sí mismo analizando aquellas que los demás tienen sobre uno mismo y expresarlas mediante un lenguaje adecuado y diferentes medios de representación.</p> <p>BL1.2. Identificar la influencia de las emociones y de los sentimientos en la habilidad de encontrar la raíz o causa de una determinada situación o problema, para tomar mejores decisiones y actuar en consecuencia.</p> <p>BL1.3. Planificar la realización de un producto o una tarea, previamente determinada, ordenar con ayuda los pasos a seguir, reconocer si los han realizado correctamente y expresar sus opiniones sobre el proceso y el resultado.</p> <p>BL1.4. Participar en equipos de trabajo realizando la tarea asignada, colaborando con los demás miembros del grupo para alcanzar metas comunes.</p>	<p>CCLI SIEE CEC</p> <p>SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p>

Bloque 2: LA COMPENSIÓN Y EL RESPETO EN LAS RELACIONES INTERPERSONALES		Curso 2º
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Identificación y expresión de emociones y sentimientos</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Estados emocionales básicos: alegría (contento), tristeza (pena), ira (enfado), miedo (susto, amenaza). ·Estados emocionales básicos en situaciones interpersonales y en manifestaciones culturales de su entorno inmediato. ·Comprensión de los motivos y sus emociones. ·Expresión gestual de las emociones básicas. Identificación de sensaciones corporales relacionadas con las emociones. El movimiento y la expresión de emociones. Intensidad de las emociones. ·Expresión verbal y vocabulario sobre estados emocionales básicos. <p>Habilidades de comunicación</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Turno de palabra. ·Contacto visual intermitente y gestos de la cara y el cuerpo. ·Comprensión de los estados emocionales en los demás y en situaciones y comportamientos provocados por los estados emocionales identificados. ·Evocación de los propios sentimientos en las situaciones que observa y en relatos de experiencias ajenas. ·Señales gestuales y emocionales de sinceridad y mentira. <p>Resolución de conflictos</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Existencia de múltiples verdades. ·La cooperación para resolver situaciones conflictivas habituales (insultos, peleas discusiones, rumores y malentendidos). ·Resolución dialogada y pacífica de conflictos. <p>Autorregulación emocional</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Tranquilidad en situaciones desconocidas y ante la incertidumbre. ·Regulación y aceptación de estados emocionales negativos. ·Inicio a la práctica de la relajación y la respiración. ·Amabilidad y respeto hacia las personas y los seres vivos de su entorno. ·Elogios y felicitaciones. Expresión de agradecimiento. ·Reconocimiento de errores y petición de disculpas. ·Petición de protección ante comportamientos inadecuados de otros. 	<p>BL2.1. Expresar con gestos y palabras sus estados emocionales en situaciones cotidianas de juego y aprendizaje y nombrarlos adecuadamente cuando habla de sus experiencias personales.</p> <p>BL2.2. Escuchar con atención a su interlocutor interpretando sus estados emocionales y comprender la relación de los mismos con su comportamiento y sus formas de expresión.</p> <p>BL2.3. Cooperar en la resolución pacífica de conflictos habituales de su entorno inmediato aportando ideas a través de la reflexión y el diálogo colectivos.</p> <p>BL2.4. Expresar con un lenguaje respetuoso sus deseos y preferencias, tomando conciencia y expresando sus estados emocionales y controlándolos ante los obstáculos y malentendidos.</p> <p>BL2.5. Dialogar compartiendo los propios pensamientos con los compañeros de aula guardando el turno de palabra, expresando sus gustos y experiencias por propia iniciativa.</p>	<p>CCLI SIEE</p> <p>CSC SIEE</p> <p>CSC CCLI</p> <p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CSC</p>

<ul style="list-style-type: none"> ·Ofrecimiento de ayuda a otros. <p>El diálogo</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Situaciones de comunicación, dirigidas o espontáneas. ·Expresión de gustos y preferencias personales. ·Expresiones espontáneas. 		
--	--	--

Bloque 3: LA CONVIVENCIA Y LOS VALORES SOCIALES Curso 2º

Contenidos	Criterios de evaluación	CC
Interacción social <ul style="list-style-type: none"> ·La amistad. ·El compañerismo. ·La participación. ·La colaboración. ·La convivencia. 	BL.3.1. Participar en proyectos colectivos de centro, destinados a la obtención de un producto que contribuya a mejorar la convivencia, mostrando una actitud amistosa, ofreciendo ayuda desinteresadamente y aceptándola cuando la necesita.	CSC SIEE
Derechos y deberes de las personas <ul style="list-style-type: none"> ·La declaración de los derechos del Niño. 	BL.3.2. Identificar los principales derechos que tienen los niños explicando su importancia a través de razonamientos sencillos, reconociendo aquellas conductas positivas que los protegen y respetar en todo momento la igualdad entre niñas y niños.	CSC
Responsabilidad de las personas en la sociedad <ul style="list-style-type: none"> ·Las señales de tráfico para peatones. ·Normas básicas de educación vial. ·Aplicación de las medidas de seguridad pasiva. 	BL.3.3. Identificar las medidas de seguridad pasiva y las señales de tráfico para peatones en su entorno inmediato, reconociendo situaciones cotidianas en las que deben respetarse y expresando las consecuencias de su incumplimiento.	CSC

Curso 3º

Bloque 1: LA IDENTIDAD Y LA DIGNIDAD DE LA PERSONA Curso 3º

Contenidos	Criterios de evaluación	CC
La persona <ul style="list-style-type: none"> ·Conocimiento de uno mismo. ·El autoconcepto. ·La autoaceptación. ·La imagen positiva. ·La autoestima. 	BL.1.1. Aceptar las cualidades que nos permiten identificarnos y diferenciarnos de los demás, contribuyendo a tener una imagen positiva de uno mismo que potencie la autoestima, y expresarlas mediante un lenguaje adecuado y diferentes medios de representación.	CCLI SIEE CEC
Pensamiento, sentimientos y acciones <ul style="list-style-type: none"> ·La imaginación. ·La creatividad. ·El autocontrol. ·El pensamiento alternativo. ·La reflexión antes de actuar. 	BL.1.2. Identificar la influencia de las emociones y de los sentimientos en la habilidad de imaginar o proponer soluciones diversas a una determinada situación o problema para analizar las consecuencias de sus actos, superar obstáculos y tomar mejores decisiones.	SIEE
Planificación de tareas <ul style="list-style-type: none"> ·Planificación de proyectos individuales o colectivos. ·Organización de un proyecto con ayuda guiada. ·Evaluación del proyecto y el producto con ayuda del profesorado. 	BL.1.3. Planificar la realización de un producto o una tarea, proponiendo un plan ordenado de acciones y evaluando el proceso y la calidad del resultado con las orientaciones del profesorado.	CAA SIEE
Trabajo en equipo <ul style="list-style-type: none"> ·Proyectos en equipo. ·Compromiso de grupo y responsabilidad individual. ·Gestión de las propias emociones y sentimientos. ·Valoración y aceptación de las aportaciones de los demás. 	BL.1.4. Participar en equipos de trabajo realizando la parte de la tarea que le corresponde, reconociendo su rol, confiando en sus posibilidades y en las de sus compañeros, regulando sus emociones ante conflictos y colaborando con los demás miembros del grupo para alcanzar metas.	CSC CAA SIEE

Bloque 2: LA COMPRENSIÓN Y EL RESPETO EN LAS RELACIONES INTERPERSONALES Curso 3º

Contenidos	Criterios de evaluación	CC
Identificación y expresión de emociones y sentimientos <ul style="list-style-type: none"> ·Estados emocionales básicos y algunos sentimientos relacionados: alegría (ilusión, diversión, optimismo), tristeza (melancolía, desánimo), ira (rabia, disgusto, frustración), miedo (pánico, terror, preocupación). ·Comprensión de la relación entre sus acciones con sus estados emocionales. ·Diferenciación de formas personales adecuadas e inadecuadas de expresar estados emocionales y sentimientos. ·Expresión verbal de estados emocionales y sentimientos. Vocabulario sobre estados emocionales y sentimientos básicos.	BL.2.1. Expresar con gestos y palabras apropiados sus estados emocionales y algunos sentimientos derivados de los mismos en sus conversaciones y diálogos, y nombrarlos adecuadamente cuando narra sus experiencias o expresa sus ideas y opiniones en asambleas escolares.	CCLI SIEE
Identificación de los estados emocionales básicos y algunos sentimientos en situaciones interpersonales y en manifestaciones culturales.	BL.2.2. Escuchar con atención a su interlocutor interpretando sus estados emocionales y algunos sentimientos derivados de los mismos y comprender como influyen en las ideas y opiniones que expresa en conversaciones y en asambleas escolares.	CSC SIEE
Habilidades de comunicación <ul style="list-style-type: none"> ·Turno de palabra. 	BL.2.3. Participar en la resolución de conflictos habituales de su entorno inmediato, analizando las situaciones que los producen y proponiendo alternativas pacíficas a través de la reflexión y el diálogo colectivos.	CSC CCLI
	BL.2.4. Hacer peticiones y expresar quejas con un lenguaje	CCLI

<p>·Contacto visual intermitente, posiciones del cuerpo y situación en el espacio.</p> <p>·Comprensión de los estados emocionales y sentimientos en los demás y en situaciones y comportamientos provocados por los estados emocionales y los sentimientos identificados.</p> <p>·Evocación de los propios sentimientos en las situaciones que observa y en relatos de experiencias ajenas.</p> <p>·Dobles intenciones en los comportamientos y actitudes ajenas.</p> <p>Resolución de conflictos</p> <p>·La realidad es una construcción colectiva.</p> <p>·Diálogo igualitario en la asamblea de clase para analizar conflictos habituales y proponer soluciones alternativas.</p> <p>·Labor de los mediadores escolares.</p> <p>Autorregulación emocional. Habilidades sociales</p> <p>·Superación de obstáculos y fracasos manteniendo un ánimo positivo.</p> <p>·Cambio de estados emocionales negativos básicos por positivos.</p> <p>·Práctica guiada de la relajación y la respiración adecuada para regular estados emocionales.</p> <p>·Normas y fórmulas de cortesía.</p> <p>·Aceptación de críticas justificadas y reconocimiento de errores y dificultades.</p> <p>·Petición de disculpas.</p> <p>·Actitudes de compañerismo, amistad y apoyo mutuo.</p> <p>·Reconocimiento y denuncia de comportamientos irrespetuosos y vejatorios.</p> <p>·Respeto, tolerancia y solidaridad.</p> <p>El diálogo</p> <p>·Situaciones de comunicación, dirigidas o espontáneas.</p> <p>·Expresión de intereses y opiniones personales sobre experiencias y acontecimientos de su vida cotidiana.</p> <p>·Expresiones espontáneas.</p>	<p>respetuoso, expresando sus emociones y sentimientos de forma adecuada y manteniendo la calma ante los obstáculos y malentendidos.</p> <p>BL2.5. Dialogar compartiendo los propios pensamientos con los compañeros de aula para encontrar los aspectos comunes a través de relaciones de respeto mutuo, contribuyendo a la mejora del clima del grupo.</p>	<p>CSC SIEE</p> <p>CCLI CSC</p>
---	--	---

Bloque 3: LA CONVIVENCIA Y LOS VALORES SOCIALES Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Solidaridad y cooperación</p> <p>·La solidaridad.</p> <p>·La cooperación.</p> <p>·El altruismo.</p> <p>·La exclusión y la inclusión social.</p>	<p>BL3.1. Participar en proyectos colectivos de aula, destinados a la obtención de un producto o acción solidaria o altruista hacia personas desfavorecidas o en riesgo de exclusión social de su entorno.</p>	<p>CSC SIEE</p>
<p>Derechos y deberes de las personas</p> <p>·Derechos humanos básicos.</p> <p>·Declaración Universal de Derechos Humanos.</p>	<p>BL3.2. Reconocer los derechos humanos universales en situaciones de su entorno próximo y a través de los de medios de comunicación social, explicando su importancia para garantizar la igualdad entre las personas y para favorecer su inclusión social.</p>	<p>CSC</p>
<p>Responsabilidad de las personas en la sociedad</p> <p>·El agua y la electricidad como fuentes de energía.</p> <p>·La contribución personal a la conservación del medio ambiente.</p> <p>·Uso responsable de los recursos naturales.</p> <p>·El papel de la publicidad.</p> <p>·El consumo responsable.</p>	<p>BL3.3. Utilizar de forma responsable las fuentes de energía, agua y electricidad del centro analizando las causas y consecuencias de determinadas acciones y proponiendo mejoras para su adecuada utilización.</p>	<p>CMCT CSC</p>
	<p>BL3.4. Identificar los principales productos de consumo familiar, analizando el uso de los mismos y su relación con la publicidad emitida en los medios de comunicación y en las redes sociales.</p>	<p>CSC SIEE</p>

Curso 4º

Bloque 1: LA IDENTIDAD Y LA DIGNIDAD DE LA PERSONA Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>La persona</p> <p>·La identidad personal.</p> <p>·El respeto a nuestra propia identidad.</p> <p>·El respeto a otras identidades.</p>	<p>BL1.1. Explicar la propia identidad personal, mostrando una imagen positiva y respetuosa de sí mismo que identifica el propio estilo personal, a partir de las propias experiencias y de las valoraciones de los demás, y expresarla mediante un lenguaje adecuado y diferentes medios de representación.</p>	<p>CCLI SIEE CEC</p>
<p>Pensamientos y emociones</p> <p>·El diálogo interior.</p> <p>·Afrontamiento de sentimientos negativos.</p> <p>·Tolerancia a la frustración.</p> <p>·El pensamiento consecuencial.</p>	<p>BL1.2. Identificar la influencia de las emociones y de los sentimientos en la habilidad de prever las consecuencias de las palabras o actos propios y de los demás ante una determinada situación o problema, para analizar las consecuencias de los mismos, superar obstáculos y tomar mejores decisiones.</p>	<p>CSC SIEE</p>
<p>Planificación de tareas</p>		

<ul style="list-style-type: none"> ·Creatividad. ·Planificación de proyectos individuales o colectivos, originales o innovadores. ·Organización y gestión de un proyecto. ·Selección de la información técnica y los materiales. ·Evaluación del proyecto y del producto con ayuda de guías. ·Mejora del producto y del proceso tras la evaluación <p>Trabajo en equipo</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Proyectos en equipo. ·Transformación de ideas en acciones. ·Compromiso de grupo y responsabilidad individual. ·Gestión de las propias emociones y sentimientos ante los conflictos en el equipo. ·Valoración y aceptación de las aportaciones de los demás. 	<p>BL1.3. Planificar la realización de un producto o una tarea, original o innovadora, proponiendo un plan ordenado de acciones seleccionando los materiales y evaluando el proceso y la calidad del resultado con ayuda de guías para la observación.</p> <p>BL1.4. Participar en equipos de trabajo realizando la parte de la tarea que le corresponde para alcanzar metas comunes, aceptando su rol, haciendo aportaciones y ayudando a los otros miembros del grupo y expresando sus emociones ante los conflictos.</p>	<p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p>
--	---	---

Bloque 2: LA COMPRENSIÓN Y EL RESPETO EN LAS RELACIONES INTERPERSONALES Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Identificación y expresión de emociones y sentimientos</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Emociones y sentimientos en experiencias propias y en las situaciones de la vida cotidiana. ·Relación entre sus acciones, sus emociones y sus sentimientos. ·Diferenciación de formas adecuadas e inadecuadas al tipo de relación interpersonal de expresar estados emocionales y sentimientos . ·Coordinación de gestos y palabras apropiados para expresar emociones y sentimientos. Vocabulario sobre emociones y sentimientos ·Emociones y sentimientos en las relaciones interpersonales y en manifestaciones culturales de su entorno inmediato. <p>Habilidades de comunicación</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Contacto visual intermitente, posiciones del cuerpo y situación en el espacio. ·Comprensión de la influencia de las emociones, sentimientos y pensamientos en las ideas y opiniones de los demás. ·Evocación de los sentimientos ajenos que provocan las situaciones que observa en la realidad, en relatos y en producciones audiovisuales. ·Coordinación entre el lenguaje verbal y no verbal con su interlocutor y su adecuación a la situación comunicativa. ·Respeto a la expresión de emociones y sentimientos ajenos. <p>Resolución de conflictos</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Observación y aceptación de la existencia de diferentes puntos de vista. ·Diálogo igualitario en la asamblea de clase para analizar conflictos habituales y proponer soluciones alternativas. ·Pasos para resolver un conflicto. <p>Autorregulación emocional. Habilidades sociales</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Estrés personales y técnicas de autorregulación de la ansiedad y de estados emocionales negativos. ·Práctica guiada de la relajación y la respiración adecuada para regular estados emocionales. ·Normas y fórmulas de cortesía para presentarse, dirigirse a su interlocutor y establecer una conversación. ·Aceptación de críticas justificadas y reconocimiento de errores y dificultades. ·Petición de disculpas. ·Formulación de críticas constructivas. ·Respeto a la diversidad y a las diferencias individuales y socioculturales. ·Reconocimiento y denuncia de comportamientos irrespetuosos y vejatorios. ·Actitudes de tolerancia y solidaridad. <p>El diálogo</p> <ul style="list-style-type: none"> ·El diálogo como medio de expresión de las ideas. ·Expresión de intereses y opiniones personales sobre experiencias y acontecimientos de su vida cotidiana. ·Aproximación de intereses. 	<p>BL2.1. Expresar, coordinando gestos y palabras apropiados, sus emociones y sentimientos en sus conversaciones y diálogos y utilizar un vocabulario emocional preciso cuando narra sus experiencias o expresa sus ideas y opiniones en asambleas y coloquios escolares.</p> <p>BL2.2. Escuchar con atención a su interlocutor interpretando sus emociones y sentimientos y comprender como influyen en sus ideas y opiniones cuando los expresa en conversaciones y coloquios escolares.</p> <p>BL2.3. Participar individualmente en la resolución de conflictos habituales de su entorno inmediato, analizando las situaciones que los producen y proponiendo alternativas a través de la reflexión y el diálogo.</p> <p>BL2.4. Hacer y rechazar peticiones y expresar su disconformidad o desagrado eligiendo el momento y la forma más oportuna y respetuosa y manteniendo la calma ante los obstáculos y malentendidos.</p> <p>BL2.5. Participar de manera ordenada en un diálogo, aceptando las opiniones de los compañeros y expresando las propias de manera clara y precisa.</p>	<p>CCLI SIEE</p> <p>CSC SIEE</p> <p>CSC CCLI</p> <p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CSC</p>

Contenidos	Criterios de evaluación	CC
Solidaridad y cooperación ·Las personas al servicio de los demás. ·Los servicios públicos y los bienes comunes.	BL3.1. Identificar los usos de los servicios públicos y bienes comunes del entorno próximo, reconociendo en qué aspectos afectan la vida de las personas.	CSC SIEE
Derechos y deberes de las personas ·La Declaración Universal de Derechos Humanos.	BL3.2. Reconocer los derechos de libre expresión y opinión, libertad de pensamiento, de conciencia y de religión en situaciones de su entorno social y a través de los medios de comunicación, evitando expresiones y comportamientos discriminatorios en sus actividades cotidianas.	CSC
Valores y dilemas morales ·Valores propios y ajenos. ·Juicios morales.	BL3.3. Reconocer los valores propios y de los demás en situaciones concretas que planteen problemas morales que se puedan producir en sus relaciones interpersonales y en el ámbito social próximo, expresando juicios morales sobre las mismas.	CSC SIEE
Democracia y Constitución española. ·La democracia. ·Los valores cívicos. ·Valores de la sociedad democrática. ·Los medios de comunicación.	BL3.4. Identificar las reglas de la democracia y de los valores cívicos, en su entorno próximo y a través de los medios de comunicación, analizando cómo se manifiestan en diferentes situaciones del ámbito escolar y social.	CSC
Responsabilidad de las personas en la sociedad ·El agua y la electricidad fuentes de energía. ·La contribución personal a la conservación del medio ambiente. ·Uso responsable de los recursos naturales. ·Los accidentes. ·Los primeros auxilios básicos. ·El papel de la publicidad. ·El consumo responsable.	BL3.5. Utilizar de forma responsable las fuentes de energía, agua y electricidad, en el entorno familiar, escolar y social próximo, analizando las causas y consecuencias que determinadas acciones provocan en ellas, proponiendo mejoras en su utilización. BL3.6. Participar de manera responsable en simulaciones sobre la aplicación de primeros auxilios básicos ante accidentes de personas que se puedan producir en el entorno familiar o escolar, proponiendo acciones preventivas que contribuyan a evitarlos.	CMCT CSC CMCT CSC
	BL3.7. Analizar el papel de la publicidad como instrumento para fomentar el consumo de productos, estableciendo la necesidad de reflexionar sobre su uso para favorecer un consumo responsable.	CSC SIEE

Curso 5º

Bloque 1: LA IDENTIDAD Y LA DIGNIDAD DE LA PERSONA		Curso 5º
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
La persona ·La identidad digital. ·Perfiles de usuario. ·Buenas prácticas en las redes. ·Ventajas y riesgos en el uso de aplicaciones y herramientas informáticas.	BL1.1. Diseñar su identidad digital asumiendo la necesidad de su protección frente a malas prácticas en entornos digitales, analizando las ventajas y los riesgos de su uso en las aplicaciones y en los servicios en red. BL1.2. Identificar la influencia de las emociones y de los sentimientos en las decisiones y acciones de los demás para ponerse en su lugar comprendiendo sus razones y así mejorar la comunicación y la colaboración en tareas comunes.	CD SIEE CEC CSC SIEE
Pensamiento, sentimientos y acciones ·La regulación de impulsos. ·La autorregulación emocional. ·La empatía. ·El pensamiento de perspectiva.	BL1.3. Planificar la realización de un producto o una tarea, original o innovadora, proponiendo un plan ordenado de acciones para alcanzarlas, seleccionando los materiales, modificándolas mientras se desarrollan, evaluando el proceso y la calidad del producto final con ayuda de guías para la observación.	CAA SIEE
Planificación de tareas ·Creatividad e innovación. ·Transformar ideas en acciones. ·Selección de la información técnica y de los materiales. ·Toma de decisiones calibrando las oportunidades y los riesgos. ·Establecimiento de estrategias de supervisión. ·Evaluación del proyecto y del producto con ayuda de guías. ·Mejora del producto y del proceso tras la evaluación.	BL1.4. Actuar de modo eficaz en equipos de trabajo, aceptando su rol y su tarea y esforzándose para lograr metas comunes, haciendo aportaciones y teniendo en cuenta las de los demás, utilizando el diálogo para resolver conflictos y discrepancias.	CSC CCLI CAA SIEE
Trabajo en equipo ·Proyectos en equipo. ·Transformación de ideas en acciones. ·Compromiso de grupo y responsabilidad individual. ·Realización de su parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros. ·Valoración y aceptación de las aportaciones de los demás. ·Gestión de las propias emociones y sentimientos ante los conflictos. ·Comprensión de los puntos de vista de los demás.		

Bloque 2: LA COMPRESIÓN Y EL RESPETO EN LAS RELACIONES INTERPERSONALES		Curso 5º
Contenidos	Criterios de evaluación	CC

<p>Identificación y expresión de emociones y sentimientos</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Emociones y sentimientos en situaciones personales y acontecimientos cercanos a su experiencia. ·Relación entres sus acciones y pensamientos y sus emociones y sentimientos. ·Influencia de los pensamientos positivos. ·Diferenciación de formas adecuadas e inadecuadas al tipo de relación interpersonal y la situación comunicativa para expresar estados emocionales y sentimientos. ·Utilización del lenguaje verbal y no verbal adecuado a la situación de comunicación para expresar emociones y sentimientos en contextos sociales próximos. ·Vocabulario sobre emociones y sentimientos en las relaciones interpersonales y sociales habituales. <p>Habilidades de comunicación</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Emociones y sentimientos en situaciones interpersonales y acontecimientos cercanos a su experiencia. ·Turno de palabra. ·Contacto visual intermitente. ·Condiciones para establecer sintonía corporal y emocional. ·Comprensión de la influencia de las emociones, sentimientos y pensamientos en las opiniones y puntos de vista de los demás. ·Evocación de los sentimientos ajenos que provocan las situaciones que observa en producciones audiovisuales y a través de los medios de comunicación. ·Observación del lenguaje verbal y no verbal de su interlocutor y de su adecuación a la situación de comunicación. ·Respeto a la expresión de emociones y sentimientos, ideas y opiniones ajenas. <p>Resolución de conflictos</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Dinámica del conflicto. ·Estereotipos y prejuicios como fuente de conflicto. ·Factores que inhiben la comunicación. ·Diálogo igualitario en la asamblea de clase para analizar conflictos habituales y del entorno próximo y proponer soluciones alternativas. ·Diferencias entre mediación formal e informal. <p>Autorregulación emocional. Habilidades sociales</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Estrés personales y del entorno próximo. ·Técnicas de autoregulación de la ansiedad y de estados emocionales negativos. ·Práctica habitual de la relajación y la respiración. ·Habilidades sociales para iniciar, mantener y acabar una conversación. ·Intereses, actitudes y opiniones razonadas ante acontecimientos ocurridos en el entorno cercano. ·Aceptación de críticas justificadas y reconocimiento de errores y dificultades. Petición de disculpas. ·Formulación de críticas constructivas. Disconformidad ante críticas injustas. ·Respeto a la diversidad y a las diferencias individuales y socioculturales. ·Reconocimiento y denuncia de conductas de maltrato, acoso y exclusión. ·Actitudes de tolerancia y solidaridad. ·Propuesta de alternativas ante la hostilidad y la agresión. <p>El diálogo</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Comprensión de las opiniones de los otros. ·La empatía. ·Detección de las cualidades de los demás. 	<p>BL2.1. Expresar con un lenguaje verbal y no verbal adecuado a la situación de comunicación sus emociones y sentimientos utilizando un vocabulario emocional preciso cuando narra sus experiencias o expone sus opiniones y preferencias en conversaciones, coloquios y debates sobre temas cercanos a su experiencia.</p> <p>BL2.2. Escuchar activamente a su interlocutor, mostrando interés e interpretando sus emociones y sentimientos, ponerse en su lugar y comprender y respetar sus opiniones y puntos de vista cuando los expresa en conversaciones, coloquios y debates sobre temas cercanos a su experiencia.</p> <p>BL2.3. Participar por propia iniciativa en mediaciones informales de conflictos habituales de su entorno próximo para resolver sus propios conflictos y los de los demás y evitarlos analizando las situaciones que los producen.</p> <p>BL2.4. Defender sus derechos en las situaciones cotidianas que así lo requieran con un lenguaje respetuoso y manteniendo la calma ante los obstáculos y malentendidos.</p> <p>BL2.5. Participar de manera ordenada y activa en un diálogo, admitiendo las opiniones de los compañeros y expresando las propias de manera clara y precisa.</p>	<p>CCLI SIEE</p> <p>CSC SIEE</p> <p>CSC CCLI</p> <p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CSC</p>
---	---	---

Bloque 3: LA CONVIVENCIA Y LOS VALORES SOCIALES Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Solidaridad y cooperación</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Funcionamiento de los servicios públicos y bienes comunes. ·Bienestar de las personas. <p>Derechos y deberes de las personas</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Igualdad de derechos. ·Igualdad entre hombres y mujeres. ·Diversidad, interculturalidad y multiculturalidad. 	<p>BL3.1 Actuar de forma responsable en los servicios públicos y bienes comunes de su entorno, respetando el funcionamiento de los mismos y reconociendo su contribución al bienestar de las personas.</p> <p>BL3.2 Analizar, a partir de supuestos prácticos del entorno familiar y social, la aplicación de la igualdad de derechos y la no discriminación por razón de nacimiento, raza, sexo, religión, opinión o cualquier</p>	<p>CSC SIEE</p> <p>CSC</p>

<p>Valores y dilemas morales</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Iguales y diferentes. ·Los dilemas morales. <p>Democracia y Constitución española</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Valores de la sociedad democrática. ·Participación cívica y democrática. ·La Constitución española. ·Las señas de identidad. <p>Responsabilidad de las personas en la sociedad</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Los recursos naturales y las fuentes de energía. ·Uso responsable de los recursos. ·Desarrollo sostenible. ·Las emergencias y las catástrofes. ·Los primeros auxilios básicos. ·La utilización responsable de las TIC. ·Entornos colaborativos en las TIC. ·La prevención de accidentes. ·Normas de seguridad vial. ·La educación vial. 	<p>otra condición o circunstancia personal o social para extraer conclusiones y realizar propuestas que mejoren la convivencia.</p> <p>BL3.3 Reconocer, los valores propios y de los demás, por medio de la discusión de dilemas sobre situaciones concretas que planteen problemas morales relativos a las diferencias por razón de nacimiento, raza, sexo, religión, opinión o cualquier otra condición o circunstancia personal o social que se puedan producir en el aula o en el centro, analizando las consecuencias de las diferentes opciones planteadas.</p> <p>BL3.4 Identificar las señas de identidad recogidas en el ordenamiento constitucional, en su entorno próximo y a través de los medios de comunicación, reconociendo su significado y su valor como elementos comunes de la sociedad.</p> <p>BL3.5 Analizar la utilización que la sociedad hace de los recursos naturales y las fuentes de energía, expresando de forma crítica sus opiniones y proponiendo mejoras orientadas a un desarrollo sostenible.</p> <p>BL3.6 Participar de manera responsable en simulaciones sobre la aplicación de primeros auxilios básicos ante accidentes de personas y en actuaciones organizadas de los planes de emergencia y autoprotección, proponiendo acciones preventivas, eficientes o eficaces que ayuden a reducir los daños personales y materiales.</p> <p>BL3.7 Utilizar de forma responsable las herramientas de comunicación más comunes en dispositivos de las TIC para la obtención de información, de manera eficiente, en la realización de proyectos individuales en entornos seguros.</p> <p>BL3.8 Analizar las causas y consecuencias de los accidentes de tráfico habituales en el entorno próximo, reconociendo situaciones cotidianas en los que se producen y proponiendo medidas que los puedan evitar aplicando las normas de seguridad vial.</p>	<p>CSC SIEE</p> <p>CSC</p> <p>CMCT CSC</p> <p>CMCT CSC</p> <p>CSC CD SIEE</p> <p>CSC</p>
---	---	--

Curso 6º

Bloque 1: LA IDENTIDAD Y LA DIGNIDAD DE LA PERSONA		Curso 6º
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>La persona</p> <ul style="list-style-type: none"> ·La dignidad de la persona. ·La diversidad personal, social y funcional. ·El Diseño Universal. <p>Pensamiento, sentimientos y acciones</p> <ul style="list-style-type: none"> ·La relación entre los medios y los fines. ·La responsabilidad de los actos propios. ·El pensamiento medios-fin. ·Preparación para los cambios. Transición. <p>Planificación de las tareas</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Creatividad e innovación. ·Transformar ideas en acciones. ·Selección de la información técnica y de los materiales. ·Toma de decisiones calibrando las oportunidades y los riesgos. ·Establecimiento de estrategias de supervisión. ·Asunción de los propios errores aprendiendo de ellos. ·Evaluación del proyecto y del producto. ·Mejora del producto y del proceso tras la evaluación. <p>Trabajo en equipo</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Proyectos en equipo. ·Decisiones, oportunidades y riesgos en los proyectos en equipo. ·Transformación de ideas en acciones. ·Compromiso de grupo y responsabilidad individual. ·Entusiasmo por las perspectivas y objetivos compartidos. ·Realización de su parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros. ·Valoración y aceptación de las aportaciones de los demás. ·Gestión de las propias emociones y sentimientos ante los conflictos. ·Comprensión de los puntos de vista de los demás. 	<p>BL1.1 Identificar las características que definen su estilo personal expresando una imagen positiva de sí mismo, de forma meditada y respetuosa con uno mismo y con los demás aceptando la diversidad personal, social y funcional de las personas.</p> <p>BL1.2 Identificar la influencia de las emociones y de los sentimientos en la habilidad de establecer objetivos y prever los medios para alcanzarlos para analizar las consecuencias de los planes realizados, tomar mejores decisiones y desarrollarlos con éxito.</p> <p>BL1.3 Planificar la realización de un producto o una tarea, original o innovadora, estableciendo metas, proponiendo un plan ordenado de acciones para alcanzarlas, seleccionando los materiales y estimando el tiempo para cada paso, adaptándolo ante los cambios e imprevistos, evaluando el proceso y la calidad del producto final con ayuda de guías para la observación detallando las mejoras realizadas.</p> <p>BL1.4 Actuar de modo eficaz en equipos de trabajo, participando en la planificación de metas comunes, tomando decisiones razonadas, responsabilizándose de su rol y su tarea, haciendo propuestas valiosas, reconociendo el trabajo ajeno y animando a los otros miembros del grupo, utilizando el diálogo igualitario para resolver conflictos y discrepancias, desarrollando un buen sentido del compromiso respecto de uno mismo hacia los demás.</p>	<p>CSC SIEE</p> <p>SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CCLI CAA SIEE</p>

Bloque 2: LA COMPRENSIÓN Y EL RESPETO EN LAS RELACIONES INTERPERSONALES Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Identificación y expresión de las emociones y sentimientos</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Emociones y sentimientos en situaciones sociales y acontecimientos de actualidad de su entorno próximo. ·Posibilidad de cambiar los pensamientos para actuar de manera más adecuada. ·Diferenciación de formas adecuadas e inadecuadas al tipo de relación social y la situación comunicativa para expresar estados emocionales y sentimientos. ·Utilización del lenguaje verbal y no verbal adecuado a la situación de comunicación para expresar emociones y sentimientos en diversos contextos sociales. ·Vocabulario sobre emociones y sentimientos en las relaciones sociales convencionales. <p>Habilidades de comunicación</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Emociones y sentimientos en situaciones sociales y acontecimientos de actualidad de su entorno próximo. ·Turno de palabra. ·Contacto visual intermitente. Expresión verbal y no verbal de apoyo a la comunicación. ·Condiciones para establecer sintonía corporal y emocional. ·Comprensión de la influencia de las emociones, sentimientos y pensamientos ajenos en las opiniones y posiciones en debates y coloquios. ·Evocación de los sentimientos ajenos que provocan las situaciones que observa en producciones audiovisuales y a través de los medios de comunicación. ·Apoyo emocional ante emociones negativas ajenas en situaciones difíciles. ·Respeto ante emociones y sentimientos, opiniones y posiciones ajenas. <p>Resolución de conflictos</p> <ul style="list-style-type: none"> ·La cooperación y la solidaridad y su relación con la paz y la justicia. ·Distinción entre posiciones, intereses y necesidades. ·Exclusión y diferencias culturales como fuente de conflictos. ·Consenso a partir de diferentes percepciones. ·Diálogo igualitario en la asamblea de clase para analizar conflictos habituales y del entorno social y proponer soluciones alternativas. ·Proceso de mediación formal. Conocimiento y difusión. ·Técnicas de escucha activa: parafraseo, reformulación y resumen. ·Formas de acercar posiciones y llegar a acuerdos. <p>Autoregulación emocional. Habilidades sociales</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Estilos de comunicación: asertivo, pasivo y agresivo en sus comportamientos y actitudes y en las de las personas del entorno. ·Gestión de hostilidades y antipatías. ·Práctica habitual de la relajación y la respiración. ·Habilidades sociales para solicitar información y hacer reclamaciones en el entorno escolar y social próximo. ·Expresión respetuosa y argumentada de intenciones y propósitos y solicitud de cambio de conducta ante situaciones vejatorias e irrespetuosas. ·Aceptación de críticas justificadas. Los errores como oportunidades. Autocrítica. ·Formulación de críticas constructivas. Disconformidad ante críticas injustas. ·Respeto a la diversidad y a las diferencias individuales y socioculturales. ·Denuncia y defensa firme y respetuosa ante conductas de maltrato, acoso y exclusión. ·Actitudes de tolerancia y solidaridad. ·Propuesta de alternativas ante la hostilidad y la agresión. <p>El diálogo</p> <ul style="list-style-type: none"> ·La argumentación como instrumento para compartir ideas y pensamientos. ·El respeto y la tolerancia. Tipos de pensamiento. ·La convivencia. 	<p>BL2.1 Expresar con un lenguaje verbal y no verbal adecuado a la situación de comunicación sus emociones y sentimientos utilizando un vocabulario emocional preciso cuando narra sus experiencias, expresa sus opiniones y conocimientos o expone sus argumentos en debates sobre temas de actualidad.</p> <p>BL2.2 Escuchar activamente a su interlocutor, mostrando interés e interpretando sus emociones y sentimientos, ponerse en su lugar y comprender y respetar sus opiniones y argumentos cuando los expresa en conversaciones o en coloquios y debates sobre temas de actualidad.</p> <p>BL2.3 Identificar situaciones conflictivas habituales en su entorno próximo analizando las causas que las producen y solicitar cuando sea oportuno un proceso de mediación formal para resolver sus propios conflictos y los de los demás.</p> <p>BL2.4 Defender sus derechos y los derechos de los demás en las situaciones sociales del entorno próximo que así lo requieran con un lenguaje respetuoso y manteniendo la calma ante los obstáculos y malentendidos.</p> <p>BL2.5 Participar de manera ordenada y activa en un diálogo, argumentando con los propios pensamientos y las opiniones de los compañeros para encontrar aspectos comunes a través de relaciones de respeto mutuo, contribuyendo a la mejora del clima del grupo.</p>	<p>CCLI SIEE</p> <p>CSC SIEE</p> <p>CSC CCLI</p> <p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CSC</p>

Bloque 3: LA CONVIVENCIA Y LOS VALORES SOCIALES Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
Solidaridad y cooperación ·Funcionamiento de los servicios públicos y bienes comunes. ·Implicación de los ciudadanos en el bienestar de la sociedad.	BL3.1 Analizar la contribución de los ciudadanos y de las ciudadanas a los servicios públicos y los bienes comunes, realizando propuestas que mejoren el bienestar del conjunto de la sociedad.	CSC SIEE
Derechos y deberes de las personas ·La responsabilidad social. ·La justicia social. ·Las desigualdades sociales. ·Igualdad entre hombres y mujeres.	BL3.2 Analizar a partir de supuestos prácticos del entorno familiar y social el sentido de la responsabilidad y la justicia social, proponiendo acciones que contribuyan a eliminar las desigualdades sociales en su entorno próximo.	CSC
Valores y dilemas morales ·Las diferencias culturales. ·Los dilemas morales.	BL3.3 Analizar a partir de supuestos prácticos del entorno familiar y social la aplicación de la igualdad de derechos de hombres y mujeres, así como la participación activa e igualitaria de ambos en la sociedad, para extraer conclusiones y realizar propuestas que mejoren la convivencia.	CSC
Democracia y Constitución española ·La Constitución española.	BL3.4 Reconocer, los valores propios y de los demás, por medio de la discusión de dilemas sobre situaciones concretas que planteen problemas morales relativos a las diferencias por razón de nacimiento, raza, sexo, religión, opinión o cualquier otra condición o circunstancia personal o social que se puedan producir en el aula o en el centro, analizando las consecuencias de las diferentes opciones planteadas.	CSC SIEE
Responsabilidad de las personas en la sociedad. ·La utilización responsable de las TIC. ·Entornos colaborativos en las TIC. ·La prevención de accidentes. ·Normas de seguridad vial. ·La educación vial.	BL3.5 Identificar los valores de la Constitución española, en su entorno próximo y a través de los medios de comunicación, reconociéndolos como garantes de los derechos y deberes de los ciudadanos y de las ciudadanas como propios.	CSC
	BL3.6 Utilizar de forma responsable las herramientas de comunicación más comunes en dispositivos de las TIC para realizar un proyecto colectivo compartiendo información y contenidos digitales de forma oral o escrita con un lenguaje no discriminatorio y en entornos seguros.	CD CSC SIEE
	BL3.7 Analizar las causas y consecuencias de los accidentes de tráfico habituales en nuestro país, reconociendo situaciones en los que se producen y proponiendo medidas preventivas.	CSC

ÀREA EDUCACIÓ ARTÍSTICA

INTRODUCCIÓ

Las manifestaciones artísticas son aportaciones inherentes al desarrollo de la humanidad y constituyen uno de los rasgos fundamentales de la cultura. En la medida en que los lenguajes artísticos sirven como medio de expresión de ideas, pensamientos y emociones, han de estar presentes en la Educación Primaria para desarrollar hábitos y experiencias de comunicación ya iniciados en la Educación Infantil, que continuarán en etapas posteriores.

La educación artística está integrada por los lenguajes plástico y musical que, aunque utilizan códigos y procedimientos distintos y específicos, se complementan y enriquecen entre sí al integrarse en el lenguaje audiovisual, pero también interactúan con otros lenguajes como el verbal y el corporal.

Desde esta perspectiva, explorar, conocer y comunicar a través de estos lenguajes permite al alumnado de primaria integrar de forma equilibrada y holística los diferentes planos (intra e interpersonales) de su desarrollo: aumento de la atención y la percepción sensorial, visual, auditiva y cinestésica, mejora de las destrezas corporales, y un mayor autoconocimiento y desarrollo emocional y cognitivo. A ello hay que añadir el desarrollo de aquellas capacidades tradicionalmente asociadas a la competencia artística como son la imaginación, la creatividad y el sentido estético, que en la formación del alumnado actual adquieren una especial relevancia.

Es importante también destacar los aspectos sociales y organizativos que aporta el trabajo artístico en grupo. Para que el resultado del esfuerzo común tenga la calidad suficiente, además de perseverancia, autoexigencia y planificación (de tiempos, espacios y recursos), es necesaria la implicación y la colaboración de todos.

Por otra parte, como ciudadanos del siglo XXI, los alumnos y alumnas actuales han de conocer y utilizar las posibilidades que aportan las tecnologías de la información y la comunicación al desarrollo artístico. En la sociedad de la información y el conocimiento es fundamental hacer un uso creativo, a la vez que responsable y crítico, de las nuevas herramientas tecnológicas en constante renovación. Este uso ha de permitir, por un lado, localizar información e investigar sobre diferentes aspectos y manifestaciones artísticas y, por otro, organizar y transformar esa información para crear conocimiento y experimentar con nuevas formas de expresión.

La amplia tradición artística de la Comunitat Valenciana, desarrollada en diversas disciplinas como la pintura, escultura, arquitectura, diseño y cerámica, ha sido y es el reflejo de valores estéticos enraizados con sus gentes, y a ella se une la vanguardia creativa de artistas visuales, sonoros y multidisciplinares. La escuela debe nutrirse de esta herencia recibida, y seguir avanzando en la consecución de nuevos aprendizajes que favorezcan el enriquecimiento personal del alumnado.

La presencia de la música en el entramado social valenciano, así como su desarrollo a través de numerosas instituciones, representan uno de los rasgos característicos y de más tradición en nuestra comunidad. Sin duda, este rico contexto sonoro supone un importante hecho diferencial que debe tener un reflejo adecuado en la enseñanza obligatoria. La escuela ha de aprovechar y, a la vez, contribuir al mantenimiento y desarrollo de ese patrimonio sociocultural común, formado por multitud de organizaciones e infraestructuras que hacen de la participación y el disfrute de la música su razón de ser.

La Educación Plástica se ha organizado en tres bloques de contenidos, que permiten desarrollar en el alumnado de Primaria diversas destrezas y aplicaciones artísticas favoreciendo su desarrollo competencial y aportándole una visión de la enseñanza artística global.

El primer bloque desarrolla la educación audiovisual. La importancia creciente de este medio de transmisión de conocimientos y de valores en nuestra sociedad, hace imprescindible la alfabetización en el lenguaje audiovisual. Expresar y comunicar a través de los medios audiovisuales implica un ejercicio constante de lectura y reflexión crítica de las imágenes y sonidos que rodean al alumnado. Así, los alumnos y alumnas aprenden a "mirar" distintos modos de percibir la realidad y también a desarrollar la capacidad de expresar a través de ellos ideas, experiencias y emociones propias.

El segundo bloque desarrolla la expresión artística, a través de tres ejes interrelacionados. Por un lado, el hacer para aprender por medio de los materiales y las técnicas, para que los niños y niñas sean protagonistas activos de su propio aprendizaje mediante la exploración, experimentación y creación. Por otro lado, la creación implica procesos de planificación, toma de decisiones y autoevaluación, que favorecerán la utilización de las mismas en otros contextos. El tercer eje fomenta la percepción y la sensibilidad estética hacia nuestro patrimonio artístico y cultural a través de ideas, opiniones y preferencias, mediante el diálogo y la reflexión.

El último bloque de contenidos desarrolla la geometría desde el punto de vista de la percepción visual, la expresión gráfica y la aplicación en el entorno natural y artificial, partiendo de los saberes adquiridos en el área de matemáticas y reforzando visualmente la comprensión de los contenidos.

La Educación Musical también se ha organizado en tres bloques. El primero, referido a la "escucha", desarrolla aquellos aspectos relacionados con las capacidades de observación y reconocimiento auditivo que permiten entender y disfrutar las distintas manifestaciones musicales. Este bloque se corresponde con el denominado eje de la "percepción musical", a través del cual el alumnado indaga en las posibilidades del sonido, la audición comprensiva de los elementos de la música y el acercamiento al patrimonio musical, con una actitud abierta y respetuosa hacia nuevas propuestas. En cuanto al repertorio, la escuela ha de mostrar la riqueza y variedad de nuestra realidad musical en su doble vertiente europea y mediterránea, abarcando tanto la tradición más popular como la vanguardia. Los grandes autores universales han de convivir en el aula con los compositores valencianos, pero también con las llamadas "otras músicas", y con ritmos y melodías de diferentes países y culturas, como reflejo de una realidad multicultural en un mundo globalizado.

El segundo bloque, "la interpretación musical", comprende diversos procesos expresivos y creativos, como la interpretación, improvisación y creación a través de la voz, los instrumentos musicales y otros dispositivos electrónicos, mediante el conocimiento y utilización de códigos y técnicas específicas.

En cuanto al tercer bloque, "la música, el movimiento y la danza", comprende el desarrollo de las capacidades expresivas y creativas a través del movimiento y la danza, desde un planteamiento similar en cuanto a los procesos, códigos y técnicas. Ambos bloques pueden englobarse dentro del eje de la "expresión musical".

Estos dos ejes, perceptivo y expresivo, están estrechamente vinculados y se retroalimentan, lo cual ha de proporcionar una visión global del área mediante la integración de los tres bloques de contenidos. Para ello, el auténtico vertebrador como elemento transversal que permitirá esa integración es el lenguaje musical, que ha de ser trabajado en todos los procesos: la audición, la práctica vocal e instrumental y el movimiento.

Esta organización de las dos materias del área artística en bloques no supone desarrollarlos de forma aislada: se ha de realizar la selección de los contenidos que han de abordarse para su posterior organización en las diversas tareas de aula. El planteamiento del Área Artística en la etapa de Educación Primaria ha de tener una base exploratoria y vivencial más que conceptual o memorística, y centrarse en el descubrimiento de sus posibilidades expresivas y creativas. La comprensión del hecho artístico y de los elementos más conceptuales se adquiere paulatinamente y de forma natural. Por ello, en los distintos bloques predominan, en general, los contenidos de tipo procedimental y actitudinal, los cuales constituyen en esta edad la principal vía de acceso a la educación artística. En esencia, se ha de lograr el máximo disfrute e interés por parte de los niños y niñas hacia la expresión artística, y la motivación para que incorporen de forma crítica el uso estos lenguajes a su vida cotidiana, considerándolos como algo propio y, a la vez, necesario para su crecimiento personal.

Respecto a las competencias clave, el área de Educación Artística contribuye al desarrollo de todas ellas, dado su carácter integrador.

En primer lugar, de la competencia de conciencia y expresión culturales, el área desarrolla la expresión creativa de ideas, experiencias y emociones a través de la música o las artes plásticas, dando importancia a los valores estéticos y a habilidades de cooperación, y a la utilización de diversas técnicas y recursos de los lenguajes artísticos. También se trabaja la habilidad para comparar opiniones creativas y expresivas de uno mismo con las de los otros con espíritu crítico y actitud abierta y respetuosa en las manifestaciones artísticas desarrolladas en el aula, y, sobre todo, la creatividad y voluntad de cultivar las propias capacidades estéticas mediante la expresión artística y la participación en la vida cultural dentro y fuera del recinto escolar. Por otro lado, tiene mucha relevancia para el área el descubrimiento de obras artísticas, su apreciación y disfrute, la conciencia de la herencia cultural en manifestaciones artísticas como danzas, músicas y obras plásticas, y el mantenimiento de una actitud abierta a la diversidad de la expresión cultural que nos lleva a comprender la cultura propia y a tener sentimiento de identidad.

Por otra parte, la expresión que cada alumno y alumna realiza en el aula de primaria a través de distintos medios plásticos y musicales incide en su

tendencia natural a la comunicación, de manera que se desarrolla la competencia en comunicación lingüística: se expresan conceptos, pensamientos, sentimientos, hechos y opiniones de forma oral y escrita; se interactúa de manera creativa en todos los contextos; se busca, recopila y procesa información sobre hechos artísticos y se expresan argumentos. También se evidencia la necesidad y el interés por la interacción con otras personas, así como la disposición al diálogo como herramienta para la convivencia, a la vez crítico y constructivo. Además, el área aporta un vocabulario específico musical y plástico, desarrolla capacidades relacionadas con la producción del habla (la respiración, la dicción, la articulación y la entonación) y ha de combinar elementos de las tres lenguas de nuestro sistema educativo, potenciando el plurilingüismo de manera natural.

Al trabajar compases, métrica, ritmos, dibujo técnico o instrumentos de medición, entre otros, el área contribuye también al desarrollo de la competencia matemática y competencias básicas en ciencia y tecnología.

A la competencia de aprender a aprender contribuye en la medida que se potencia la gestión del tiempo, el ser consciente del propio proceso de aprendizaje, la perseverancia en la práctica instrumental y en cualquier trabajo plástico, la concentración, la reflexión, el trabajo en equipo, la autonomía y la autodisciplina. En esta área resultan fundamentales las capacidades de motivación hacia el aprendizaje, curiosidad, estrategias de planificación, supervisión y evaluación en las prácticas musicales y plásticas, y reflexión, autorregulación y control del propio aprendizaje a partir de las observaciones a su trabajo. El alumnado de Educación Primaria desarrolla mediante el área de Educación Artística capacidades que le animan a superar obstáculos, vencer miedos, tener actitud positiva frente al aprendizaje y, sobre todo, generar confianza en sus propias producciones.

Del mismo modo y muy relacionado con este aspecto, el área contribuye a desarrollar el sentido de iniciativa y espíritu emprendedor ya que se ponen en juego habilidades para transformar las ideas en actos, la creatividad, la innovación, las destrezas para planificar y gestionar proyectos que pueden ir desde la elaboración de un cancionero a la creación de un musical o una producción plástica o audiovisual conjunta. Es determinante la importancia que tiene en el área el trabajo en equipo: resulta imprescindible en la práctica instrumental y coral, en las danzas, en producciones plásticas en equipo, etc. El área tiene a su favor, en este sentido, la predisposición del alumnado a actuar de forma creativa e imaginativa en el aula y la gestión proactiva de los proyectos por la motivación que desprenden. Ambos componentes facilitan el autoconocimiento de los puntos fuertes y débiles del alumnado que potencian la mejora del proceso y, con ello, el aumento de la autoestima por la perfección de los resultados obtenidos.

A la competencia digital el área contribuye a través del uso de las TIC (tecnologías de la información y la comunicación), tanto desde su vertiente musical como en la plástica. Además, en las dos materias tiene gran importancia la búsqueda, selección, tratamiento e intercambio de información en la red sobre manifestaciones artísticas presentes y pasadas, utilizándola de manera crítica, sistemática, reflexiva, responsable y segura.

Por último, en lo que se refiere a las competencias sociales y cívicas, el área contribuye a apreciar el entorno artístico que rodea al alumnado, mostrando la identidad cultural a la que pertenece. Interaccionar en ese ámbito público, participando en conciertos, manifestaciones plásticas, pasacalles, exposiciones, etc. desarrollará en el alumnado tolerancia, respeto a las diferencias, empatía, superación de prejuicios, compromiso, aprendizaje de los códigos de conducta, interés por la diversidad y la comunicación intercultural. Todo ello generará en el alumnado el sentido de pertenencia a su comunidad. La búsqueda del bienestar personal y colectivo es otra de las grandes contribuciones del área para esta competencia, además de la comunicación constructiva en el entorno, la negociación para llegar a acuerdos, la colaboración, la participación en actividades cívicas y de desarrollo sostenible o la seguridad en uno mismo.

El área de Educación Artística contribuye, además, a otros elementos transversales como son el desarrollo sostenible y el medio ambiente a través de un uso racional de los recursos plásticos o la construcción de instrumentos musicales con material de reciclaje, los riesgos de explotación y abuso a través del reconocimiento de obras plásticas y musicales que los muestren y sensibilicen al alumnado así como a la producción de obras pictóricas o musicales que los denuncien, las situaciones de riesgo derivadas de la utilización de las TIC en trabajos de investigación que se realizan en temas artísticos o en producciones que compartimos con compañeros y compañeras a través de la red, y la protección ante emergencias y catástrofes conociendo de antemano los planes de autoprotección de museos y teatros ante las visitas y asistencias a conciertos además de conocer las salidas de emergencia y los medios contra incendios de los edificios a visitar.

Todo lo expuesto lleva a considerar el área de Educación Artística como muy necesaria por lo completa y variada en sus aportaciones educativas, por la creatividad que despierta, tan necesaria en nuestro sistema educativo, y porque contribuye a que el alumnado descubra sus propias capacidades, y su potencial artístico. Posiblemente sea la primera toma de contacto de los alumnos y alumnas con el arte y por ello se le ha de dar la importancia que merece: permitirle explorar posibilidades, descubrir potencialidades, emocionarse con los resultados, vibrar con la ejecución, evaluar el proceso, mejorar el resultado e implicarse en su entorno.

Contenidos y criterios de evaluación del área Educación Artística: Música

Curso 1º

Bloque 1: ESCUCHA Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación de evaluación	CC
El entorno sonoro: sonido, ruido y silencio. Experimentación con las cualidades del sonido: fuerte/suave, largo/corto, grave/agudo y diferentes timbres. Identificación de las cualidades de los sonidos del entorno e iniciación a los modos de representación gráfica y a través del cuerpo. Reconocimiento visual y auditivo de instrumentos de pequeña percusión. Audición y reconocimiento de voces humanas. Audición activa de canciones infantiles y de fragmentos de piezas instrumentales sencillas. Seguimiento corporal de la pulsación en la audición activa de canciones sencillas. Audición activa de intervalos y del movimiento melódico ascendente y descendente. Identificación con ayuda del movimiento de algunos elementos básicos de la forma musical: pregunta/respuesta, ostinato, eco. Identificación de la repetición (AA) en canciones y obras musicales sencillas. Audición e identificación de una selección de ejemplos musicales breves o fragmentos significativos ajustados al nivel. Disfrute, atención e interés por la audición de la música. Expresión de sensaciones tras la escucha mediante la palabra y el lenguaje plástico. Obtención de información de fuentes preseleccionadas en diferentes medios siguiendo las pistas sugeridas del adulto.	BL 1.1. Descubrir y reconocer las cualidades de los sonidos del entorno próximo, experimentando diferentes modos de representación, e identificar por el timbre instrumentos sencillos utilizando la escucha activa de canciones y pequeñas piezas.	CEC CMCT
	BL 1.2. Identificar auditivamente, con ayuda del movimiento corporal, en canciones sencillas, la pulsación, el movimiento melódico, algunos elementos básicos de la forma y la repetición.	CEC
	BL 1.3. Identificar piezas musicales de nuestro entorno a través de audiciones en el aula, participando activamente y mostrando interés, y expresar sensaciones tras la escucha de forma verbal y mediante la expresión plástica.	CEC CSC CCLI
	BL 1.4. Buscar y seleccionar información sobre diferentes manifestaciones musicales en diferentes medios (orales, en papel o digitales) de forma guiada.	CAA CD
	BL 1.5. Captar el sentido global de textos orales y participar en diálogos y conversaciones guardando el turno de palabra, expresando sus gustos y experiencias respondiendo a estímulos para participar en la comunicación.	CCLI CSC
	BL 1.6. Esforzarse y mantener la atención mientras realiza una actividad sin abandonar cuando le cuesta realizarla.	CAA SIEE
		CCLI

<p>Obtención de información de manera guiada mediante herramientas digitales de búsqueda, visualización y reproducción multimedia (navegadores web, visualizadores de documentos, reproductores multimedia..) en dispositivos TIC.</p> <p>Compresión de la información verbal y no verbal de textos orales como explicaciones breves del ámbito familiar, escolar y social.</p> <p>Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo.</p> <p>Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos.</p> <p>Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área.</p>	<p>BL 1.7. Reconocer y utilizar el vocabulario del área respondiendo a preguntas sobre los conocimientos adquiridos y para explicar en voz alta lo que ha aprendido.</p>	<p>CAA</p>
--	--	------------

Bloque 2: LA INTERPRETACIÓN MUSICAL Curso 1º

Contenidos	Criterios de evaluación de evaluación	CC
<p>Juegos vocales para tomar conciencia de la relajación y respiración.</p> <p>Exploración de las posibilidades sonoras y expresivas de la voz.</p> <p>Selección de sonidos vocales para la sonorización de situaciones, historias y cuentos.</p> <p>Interpretación y memorización de juegos de pregunta-respuesta, ecos, ostinatos, canciones al unísono, poemas y retahílas.</p> <p>Elaboración de un cancionero de clase que incluya canciones infantiles, tradicionales y didácticas.</p> <p>Entonación de las notas s-m-l a través de canciones.</p> <p>Participación activa en las producciones vocales individuales y en grupo.</p> <p>Exploración de las posibilidades sonoras del propio cuerpo y de los instrumentos escolares a través de juegos rítmicos y motores.</p> <p>Experimentación con juegos de pregunta-respuesta, ecos y ostinatos como recursos en la práctica instrumental.</p> <p>Interpretación y memorización de sencillos ecos, ostinatos y piezas cortas instrumentadas para instrumentos de aula o corporales.</p> <p>Vivenciación y experimentación de la pulsación en la realización de actividades instrumentales y de percusión corporal.</p> <p>Selección de instrumentos para la sonorización de situaciones, historias y cuentos.</p> <p>Disfrute con la realización de actividades musicales.</p> <p>Participación activa en las producciones instrumentales individuales y en grupo.</p> <p>Experimentación de las posibilidades sonoras de los dispositivos electrónicos e informáticos del aula.</p> <p>Reproducción de audio y vídeo en tabletas y ordenador.</p> <p>Utilización de software didáctico multimedia para trabajar las cualidades del sonido.</p> <p>Desarrollo de proyectos en equipo de forma guiada, dialogando entre iguales bajo dirección.</p> <p>Planificación creativa de proyectos individuales o colectivos.</p>	<p>BL 2.1. Explorar las posibilidades de la voz como instrumento propio e interpretar canciones y piezas vocales sencillas, participando activamente y disfrutando mientras lo hacen.</p> <p>BL 2.2. Explorar las posibilidades del propio cuerpo y de los instrumentos para interpretar ecos y ostinatos sencillos participando activamente solo y en grupo, y disfrutando mientras lo hacen.</p> <p>BL 2.3. Explorar las posibilidades de los dispositivos electrónicos, móviles e informáticos para reproducir y experimentar con el sonido.</p> <p>BL 2.4. Participar en equipos de trabajo de forma guiada colaborando con los demás miembros del grupo para alcanzar metas comunes.</p> <p>BL 2.5. Participar en el proceso de planificación del desarrollo de un producto o una tarea, ordenar con ayuda los pasos a seguir y expresar sus opiniones sobre el proceso y el resultado.</p>	<p>CEC CSC SIEE</p> <p>CEC CSC SIEE</p> <p>CEC CD</p> <p>CSC CAA SIE</p> <p>CAA SIE</p>

Bloque 3: LA MÚSICA, EL MOVIMIENTO Y LA DANZA Curso 1º

Contenidos	Criterios de evaluación de evaluación	CC
<p>Exploración de las posibilidades motrices del propio cuerpo a través de juegos rítmicos.</p> <p>Experimentación, en actividades de movimiento, de la pulsación, la pregunta-respuesta, el eco y el ostinato a través de la escucha.</p> <p>Experimentación del movimiento como medio de expresión a partir de distintos estímulos sonoros.</p> <p>Juegos de improvisación a través del movimiento individual y en grupo.</p> <p>Disfrute con la realización de actividades musicales de movimiento.</p> <p>Participación activa en las producciones de movimiento individuales y en grupo.</p>	<p>BL 3.1. Explorar las posibilidades del propio cuerpo como medio de expresión, y experimentar la pulsación a través del movimiento corporal y la escucha, de manera gozosa y participativa.</p>	<p>CEC CAA SIE</p>

Curso 2º

Bloque 1: ESCUCHA Curso 2º

Contenidos	Criterios de evaluación de evaluación	CC
<p>Curiosidad por descubrir nuevos sonidos y materiales del rico entorno sonoro.</p> <p>Discriminación auditiva, ampliando la gama (ej: muy fuerte/fuerte/débil//muy débil).</p> <p>Representación gráfica de nuevas posibilidades, matices y efectos sonoros (sirenas, glissandos, texturas, crescendos, etc) incorporando grafías contemporáneas.</p> <p>La orquesta Orff: reconocimiento visual y auditivo de instrumentos</p>	<p>BL 1.1. Descubrir y reconocer las cualidades de los sonidos del entorno próximo, representándolo de diferentes modos, e identificar las familias e instrumentos de la orquesta Orff, utilizando la escucha activa de canciones y piezas variadas.</p> <p>BL 1.2. Identificar auditivamente y representar con ayuda del cuerpo, en canciones y fragmentos de obras sencillas, la pulsación y el acento, el movimiento interválico ascendente y descendente y el</p>	<p>CEC CMCT</p> <p>CEC</p>

<p>de láminas y membranas. Audición y reconocimiento de voces masculinas, femeninas e infantiles. Audición de canciones infantiles y del folklore y fragmentos de piezas instrumentales de diferentes tipos. Identificación y seguimiento corporal de la pulsación y el acento (andar-palmas) en la audición de piezas instrumentales sencillas y canciones de mayor complejidad. Audición y representación corporal de diversos intervalos ascendentes y descendentes. Reconocimiento del fraseo musical con ayuda del movimiento. Identificación del contraste en canciones y obras musicales sencillas. La forma binaria (AB). Audición e identificación de una selección de ejemplos musicales significativos en relación a los elementos sonoros y musicales trabajados. Disfrute, atención y respeto por la audición de obras musicales variadas. Expresión de sensaciones y comentario verbal de los gustos personales a raíz de la audición. Obtención de información de fuentes preseleccionadas con guías y a través de preguntas, reconociendo que la información encontrada puede no ser fiable. Obtención de información de manera guiada mediante herramientas digitales de búsqueda, visualización y reproducción multimedia (navegadores web, visualizadores de documentos, reproductores multimedia, etc.) en dispositivos TIC. Comprensión de la información verbal y no verbal de textos orales como explicaciones del ámbito familiar, escolar y social. Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo. Búsqueda de orientación o ayuda cuando se necesita. Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área.</p>	<p>contraste como elemento estructural.</p> <p>BL 1.3. Identificar piezas sencillas y variadas de nuestra cultura a través de audiciones en el aula, mostrando interés y respeto, y expresar verbalmente sensaciones y gustos personales acerca de las mismas a través de diálogos.</p> <p>BL 1.4. Buscar y seleccionar información de forma guiada en diferentes medios, reconociendo que ésta puede no ser fiable, sobre diferentes manifestaciones musicales.</p> <p>BL 1.5. Captar el sentido global de textos orales y participar en asambleas, conversaciones y diálogos escuchando, guardando el turno de palabra y expresando sus gustos y experiencias por propia iniciativa.</p> <p>BL 1.6. Seguir las instrucciones de las tareas de aprendizaje con atención y constancia sin abandonar cuando le cuesta realizarla, pidiendo ayuda si la necesita.</p> <p>BL 1.7. Reconocer y utilizar el vocabulario del área del nivel educativo en sus conversaciones sobre el contenido de las actividades realizadas y para explicar en voz alta lo que ha aprendido.</p>	<p>CEC CSC</p> <p>CCLI CAA CD</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p>
---	---	---

Bloque 2: LA INTERPRETACIÓN MUSICAL Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación de evaluación	CC
<p>Juegos de articulación de vocales y consonantes. Juegos de respiración y relajación corporal. Experimentación de las posibilidades expresivas de la voz con movimientos melódicos ascendentes y descendentes. Interpretación de canciones de dificultad progresiva sobre la forma binaria (AB) solo y en grupo. Interpretación vocal de partituras en las que intervengan las figuras negra, silencio de negra y pares de corcheas, las notas d-m-s-l, el compás de dos tiempos, la línea divisoria y la doble barra final. Ampliación del cancionero de clase con repertorio de canciones infantiles, tradicionales y didácticas. Disfrute con la realización de actividades musicales vocales. Confianza en las aportaciones propias y de los demás en el desarrollo de las actividades musicales vocales. Utilización de la percusión corporal y los instrumentos como recursos para el acompañamiento de textos, canciones y danzas. Juegos de iniciación en la técnica instrumental: uso de baquetas en pequeña percusión y en membranas, y tipos de ataques en láminas. Vivenciación y experimentación del pulso y el acento en la realización de actividades musicales instrumentales. Interpretación de obras instrumentales de dificultad progresiva sobre la forma binaria (AB) solo y en grupo. Interpretación corporal e instrumental de partituras en las que intervengan las figuras negra, silencio de negra y pares de corcheas, las notas s-m-l, el compás de dos tiempos, la línea divisoria y la doble barra final. Disfrute con la realización de actividades musicales instrumentales a nivel individual y en grupo. Confianza en las aportaciones propias y de los demás en el desarrollo de las actividades musicales instrumentales. Experimentación de las posibilidades de creación sonora de los dispositivos electrónicos e informáticos del aula. Utilización de las tabletas y el ordenador como grabadores y reproductores de audio y vídeo. Utilización de software didáctico multimedia para trabajar aspectos básicos de los elementos de la música.</p>	<p>BL 2.1. Experimentar las posibilidades de la voz e interpretar canciones y piezas vocales en el ámbito vocal propio del nivel, solo y en grupo, cuidando la respiración y la entonación.</p> <p>BL 2.2. Experimentar las posibilidades del propio cuerpo y de los instrumentos para interpretar sencillas piezas solo y en grupo utilizando elementos del lenguaje musical propios del nivel, participando activamente y disfrutando mientras lo hacen.</p> <p>BL 2.3. Experimentar las posibilidades de los dispositivos electrónicos, móviles e informáticos para la grabación, reproducción y creación sonora, cuidando su mantenimiento.</p> <p>BL 2.4. Participar en equipos de trabajo realizando la parte de la tarea asignada colaborando con los demás miembros del grupo para alcanzar metas.</p> <p>BL 2.5. Participar en el proceso de planificación del desarrollo de un producto o una tarea, ordenar con ayuda los pasos a seguir, reconocer si los han realizado correctamente y expresar sus opiniones sobre el resultado.</p>	<p>CEC CSC SIEE</p> <p>CEC CSC SIEE</p> <p>CEC CD</p> <p>CSC CAA SIE</p> <p>CAA SIE</p>

<p>Cuidado y mantenimiento de los dispositivos. Desarrollo de proyectos en equipo de forma guiada, cumpliendo con la parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros. Diálogo entre iguales bajo dirección. Planificación creativa de proyectos individuales o colectivos. Organización de un proyecto de manera guiada.</p>	
---	--

Bloque 3: LA MÚSICA, EL MOVIMIENTO Y LA DANZA Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación de evaluación	CC
<p>Práctica de técnicas básicas de movimiento individual y juegos motores: paso de marcha, paso lateral, etc. Identificación y seguimiento corporal de la pulsación y el acento (andar-palmas) en la audición de piezas instrumentales y canciones. Representación del fraseo musical con ayuda del movimiento. Realización de movimientos fijos o inventados utilizando diferentes tipos de estímulos: visuales, verbales, sonoros y musicales. Experimentación y utilización del compás de 2 tiempos y de 3 tiempos en el desarrollo de improvisaciones de movimientos como respuesta a diferentes estímulos sonoros. Disfrute con la realización de actividades musicales en las que interviene el movimiento, solo y en grupo. Confianza en las aportaciones propias y de los demás en el desarrollo de las actividades musicales con movimiento.</p>	<p>BL 3.1. Experimentar movimientos fijos o inventados, solo o en grupo, como respuesta a estímulos sonoros y no sonoros, representar la pulsación y el acento con el cuerpo, disfrutando mientras lo hacen y valorando sus aportaciones al grupo.</p>	<p>CEC CSC CAA</p>

Curso 3º

Bloque 1: ESCUCHA Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación de evaluación	CC
<p>Curiosidad por descubrir y experimentar con las posibilidades sonoras del propio cuerpo y la voz. Reconocimiento auditivo de diferentes combinaciones de las cualidades del sonido (fuerte/corto; largo/agudo/débil, etc). Clasificación de los instrumentos musicales por familias (cuerda, viento metal, viento madera y percusión). Agrupaciones musicales del entorno próximo (bandas, rondallas, etc.). Reconocimiento visual de algunos instrumentos musicales del folklore. Identificación y reconocimiento de los matices dinámicos básicos: f-p en audiciones musicales. Audición de canciones y piezas vocales e instrumentales de diferentes tipos. Valoración del silencio como elemento indispensable durante la audición musical. Identificar y experimentar el ritmo en la audición de piezas musicales diversas, diferenciando ritmos binarios y ternarios. El tempo musical: rápido/lento. Audición de escalas e intervalos consonantes y disonantes. Reconocimiento y representación gráfica de diseños melódicos diversos. Seguimiento de la forma través de musicogramas. La forma lied (ABA) y el canon a 2 voces. Audición y reconocimiento de una selección de piezas musicales de distintos géneros, estilos y autores, especialmente de los siglos XVII y XVIII. Valoración y disfrute con la audición de distintas obras musicales. Actitud atenta y silenciosa durante la audición musical en los diferentes contextos. Interés y comentario razonado de la música de diferentes géneros y estilos. Búsqueda guiada de información de fuentes preseleccionadas en diferentes medios (específicas de la tarea), a través de preguntas, valorando su veracidad. Obtención de información de manera guiada de herramientas digitales de búsqueda, visualización y reproducción multimedia (navegadores web, visualizadores de documentos, reproductores multimedia, etc.) en dispositivos TTC. Reconocimiento de los principios por los que se regulan los derechos de uso y distribución de la información. Comprensión de la información verbal y no verbal de exposiciones, instrucciones del ámbito escolar, familiar y social. Escucha activa respetando el turno de palabra y las normas de cortesía.</p>	<p>BL 1.1. Descubrir y reconocer sonidos producidos con el cuerpo y la voz, e identificar visualmente las familias orquestales, algunos instrumentos del folklore y agrupaciones del entorno, y auditivamente dinámicas f-p, utilizando la escucha activa de piezas variadas y valorando el silencio.</p> <p>BL 1.2. Reconocer, mediante la escucha activa de fragmentos y obras sencillas, ritmos binarios y ternarios, tempos rápidos y lentos, y diseños melódicos diversos, así como la forma lied, utilizando el lenguaje musical.</p> <p>BL 1.3. Reconocer ejemplos variados de obras de diferentes géneros y estilos de nuestra cultura, a través de audiciones en el aula y el centro, mostrando un comportamiento adecuado, y expresar opiniones razonadas de forma escrita y verbalmente, a través de diálogos y debates.</p> <p>BL 1.4. Buscar y seleccionar información de forma guiada y crítica a su validez en diferentes medios sobre el sonido y sobre diferentes manifestaciones musicales.</p> <p>BL 1.5. Captar el sentido global de textos orales reconociendo ideas principales y secundarias y participar en conversaciones y asambleas, y utilizar el diálogo para resolver conflictos interpersonales exponiendo ideas y opiniones, manteniendo el tema y ordenando el discurso con frases cortas y bien construidas.</p> <p>BL 1.6. Seguir las instrucciones de las tareas de aprendizaje con atención y constancia, adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, pidiendo ayuda si la necesita.</p> <p>BL 1.7. Reconocer y utilizar el vocabulario del área cuando trabaja con sus compañeros/as en actividades cooperativas y para explicar el proceso seguido al realizar las tareas de aprendizaje.</p>	<p>CEC CMCT</p> <p>CEC</p> <p>CEC CSC CCLI</p> <p>CAA CD</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p>

<p>Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Adaptación a los cambios. Resiliencia, superación de obstáculos y fracasos. Uso de estrategias de aprendizaje cooperativo. Búsqueda de orientación o ayuda cuando se necesita.</p> <p>Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área.</p>	
--	--

Bloque 2: LA INTERPRETACIÓN MUSICAL Curso 3º

Contenidos	Criterios de evaluación de evaluación	CC
<p>Ejercicios para el control de la respiración y la relajación de los músculos faciales.</p> <p>Interés por la higiene del aparato fonador.</p> <p>Ampliación del repertorio de canciones al unísono.</p> <p>Interpretación y memorización de cánones y canciones sobre la forma ternaria (ABA), solo y en grupo.</p> <p>Improvisación de sencillas secuencias vocales para textos, canciones o danzas cuidando la coordinación y sincronización.</p> <p>Interpretación vocal de canciones a partir de su lectura en el pentagrama ampliando la gama de figuras musicales: blanca, silencio de blanca, corchea y silencio de corchea y las notas d-r-m-f-s-l en compases de dos, tres o cuatro tiempos.</p> <p>Ampliación del cancionero de clase incluyendo canciones de actualidad del entorno.</p> <p>Interés por las aportaciones propias y ajenas en las situaciones de interpretación vocal.</p> <p>Hábito de cantar suavemente y con voz natural.</p> <p>Práctica de juegos y ejercicios que desarrollen una técnica instrumental adecuada con los instrumentos del aula: precisión rítmica y ataque simultáneo y alterno de baquetas.</p> <p>Iniciación al estudio de la flauta dulce cuidando la posición corporal y la emisión del aire.</p> <p>Interpretación instrumental y memorización de cánones y piezas instrumentales de dificultad progresiva y sobre la forma ternaria (ABA) solo y en grupo.</p> <p>Improvisación de acompañamientos rítmicos y melódicos para textos, canciones o danzas cuidando la coordinación y la sincronización con el grupo.</p> <p>Interpretación instrumental y con el propio cuerpo de obras aprendidas por imitación o a partir de su lectura en el pentagrama, en las que intervengan las figuras musicales de blanca, silencio de blanca, negra, silencio de negra, corchea y silencio de corchea y las notas d-r-m-f-s-l en compases de dos, tres o cuatro tiempos.</p> <p>Interpretación con los instrumentos del aula de los matices dinámicos básicos f-p y del tempo musical rápido/lento.</p> <p>Responsabilidad en la interpretación instrumental en grupo, y cuidado y buen uso de los instrumentos.</p> <p>Reconocimiento e identificación de instrumentos musicales y grabaciones mediante software didáctico multimedia.</p> <p>Grabación en audio digital de las interpretaciones musicales del aula mediante una grabadora o un dispositivo móvil.</p> <p>Grabación en vídeo de actuaciones musicales de clase.</p> <p>Utilización de software libre de educación auditiva.</p> <p>Iniciación a la notación musical digital con software libre.</p> <p>Desarrollo de proyectos en equipo, cumpliendo con la parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros.</p> <p>Sensibilidad y valoración de las aportaciones de los demás.</p> <p>Regulación y cambio de las propias emociones.</p> <p>Planificación de proyectos individuales o colectivos.</p> <p>Organización y evaluación de un proyecto así como del producto con ayuda del profesorado.</p>	<p>BL 2.1. Interpretar con voz natural canciones y cánones del ámbito del nivel solo y en grupo, cuidando la respiración y la higiene vocal, y manifestando interés por las aportaciones propias y ajenas.</p> <p>BL 2.2. Interpretar con los instrumentos, con el propio cuerpo y con la flauta dulce canciones y cánones del ámbito del nivel cuidando la técnica instrumental, e improvisar acompañamientos rítmicos y melódicos, mostrando responsabilidad en la interpretación en grupo.</p> <p>BL 2.3. Explorar las posibilidades didácticas del software libre para profundizar en los conocimientos del lenguaje musical y la notación, y realizar grabaciones de actuaciones musicales realizadas en clase.</p> <p>BL 2.4. Participar en equipos de trabajo realizando la parte de tarea que le corresponde para alcanzar metas comunes, reconociendo su rol, confiando en sus posibilidades y en las de sus compañeros y regulando sus emociones ante los conflictos.</p> <p>BL 2.5. Planificar la realización de un producto o una tarea, proponiendo un plan ordenado de acciones y evaluar el proceso y la calidad del resultado con las orientaciones del profesorado.</p>	<p>CEC CSC SIEE</p> <p>CEC CSC SIEE</p> <p>CEC CD</p> <p>CSC CAA SIE</p> <p>CAA SIE</p>

Bloque 3: LA MÚSICA, EL MOVIMIENTO Y LA DANZA Curso 3º

Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Práctica de técnicas básicas de movimiento individual y juegos motores: paso saltado, paso a tres, postura corporal, control de la energía y del movimiento, etc.</p> <p>Interpretación de sencillas coreografías y danzas grupales adecuadas al nivel, memorizando las secuencias de movimientos.</p> <p>Identificación y seguimiento corporal del ritmo de canciones y piezas instrumentales.</p> <p>Identificación y seguimiento de ritmos binarios y ternarios.</p> <p>Aplicación de los conocimientos musicales adquiridos en la creación de sencillas improvisaciones de movimientos para compases de 2, 3</p>	<p>BL 3.1. Interpretar y memorizar sencillas coreografías y danzas grupales, seguir el ritmo de canciones con el cuerpo, así como improvisar movimientos para compases de 2, 3 y 4 tiempos, manteniendo un interés y un disfrute con la práctica.</p>	<p>CEC CAA CSC</p>

<p>y 4 tiempos. Improvisación de movimientos para representar los matices dinámicos básicos f-p, el tempo musical rápido/lento y la forma musical a partir de la escucha. Interés y disfrute por la práctica del movimiento y la danza.</p>		
---	--	--

Curso 4º

Bloque 1: ESCUCHA Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Audición de obras interpretadas con percusión corporal y objetos cotidianos. La orquesta. Audición de piezas interpretadas por orquestas de diverso tamaño. Reconocimiento visual y auditivo de cada familia de instrumentos orquestales. Identificación y reconocimiento auditivo de los matices dinámicos: f-mf-mp-p. Audición de piezas vocales e instrumentales de mayor complejidad. Audición y clasificación de los registros de la voz humana: soprano, contralto, tenor y bajo. Valoración del silencio como elemento indispensable para el ejercicio de la atención durante la audición musical. Reconocimiento de la subdivisión binaria y ternaria en la audición de piezas musicales diversas, de comienzo tético y anacrúsico. Reconocimiento auditivo de tempos: allegro, andante, adagio. La escala musical. Escalas pentatónicas. Discriminación auditiva de escalas en modo mayor y menor. Seguimiento de la forma a través de musicogramas y partituras que se correspondan con el nivel alcanzado en los otros bloques. La forma rondó y el canon a 3 voces. Audición y reconocimiento de una selección de piezas musicales de distintos géneros, estilos y autores, especialmente de los siglos XVI al XIX. Valoración del patrimonio musical y disfrute con la audición de obras, con actitud abierta a nuevas propuestas. Actitud atenta y silenciosa, y respeto a las normas de comportamiento durante la audición musical en los diferentes contextos. Interés por asistir y participar diferentes actuaciones musicales en vivo: festivales, celebraciones, conciertos. Interés y comentario razonado de la música de diferentes géneros y estilos, respetando las opiniones y los gustos ajenos. Selección de información de forma autónoma de fuentes variadas proporcionadas por el profesorado. Obtención de información de manera guiada mediante herramientas digitales de búsqueda, visualización y reproducción multimedia (navegadores web, visualizadores de documentos, reproductores multimedia, etc.) en dispositivos TIC. Respeto por las licencias de uso, modificación y distribución de contenidos reutilizados generados por otros. Análisis de información verbal y no verbal de exposiciones, descripciones, instrucciones. Escucha activa con empatía respetando el contenido del discurso del interlocutor. Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Capacidad de concentración. Adaptación a los cambios. Resiliencia, superación de obstáculos y fracasos. Uso de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos. Búsqueda de orientación o ayuda cuando se necesita de forma precisa. Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área.</p>	<p>BL 1.1. Diferenciar instrumentos reconociendo el tipo de material y el modo de acción, e identificar auditivamente las familias orquestales y las agrupaciones e instrumentos del entorno, discriminando dinámicas f-mf-mp-p mediante la escucha atenta y silenciosa de piezas variadas. BL 1.2. Reconocer, mediante la escucha activa de fragmentos y obras de más complejidad, ritmos téticos y anacrúsicos, los tempos básicos, el modo mayor y menor, así como la forma rondó, utilizando el lenguaje musical adecuado. BL 1.3. Reconocer y apreciar ejemplos variados de obras de diferentes estilos y autores de nuestra cultura, a través de audiciones en el aula y el centro, mostrando un comportamiento adecuado en cada momento, y expresar opiniones razonadas verbalmente y de forma escrita, con actitud abierta y respetuosa ante los gustos ajenos. BL 1.4. Buscar información de forma guiada en diferentes medios y seleccionarla de forma crítica a su validez sobre el sonido, su edición, y sobre diferentes manifestaciones musicales. BL 1.5. Captar el sentido global y analizar de forma crítica y teniendo en cuenta la intención del emisor textos orales reconociendo ideas principales, secundarias y datos específicos relevantes y participar en conversaciones, entrevistas, diálogos para resolver conflictos y coloquios sobre temas escolares y expresando sus ideas y opiniones de manera ordenada. BL 1.6. Seguir instrucciones de tareas de aprendizaje manteniendo la atención mientras las realiza adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, pidiendo ayuda si la necesita. BL 1.7. Interpretar y utilizar el vocabulario del área cuando intercambia informaciones con sus compañeros/as o con los adultos, para explicar el proceso seguido al realizar las tareas de aprendizaje y expresar lo que ha aprendido en el proceso de evaluación de las tareas realizadas.</p>	<p>CEC CMCT CEC CEC CSC CCLI CAA CD CCLI CSC CAA SIEE CCLI CAA</p>

Bloque 2: LA INTERPRETACIÓN MUSICAL Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Ejercicios para el aumento de la capacidad respiratoria, la relajación de la cintura escapular, hombros y cuello. Ejercicios para la mejora de la entonación. Ampliación del repertorio de canciones al unísono, diferenciando la estrofa y el estribillo. Interpretación vocal de canciones a partir de su lectura en el pentagrama o por imitación, ampliando el repertorio con las figuras</p>	<p>BL 2.1. Interpretar canciones y cánones a 3 voces que puedan contener la escala completa a partir de su lectura en el pentagrama o por imitación, así como improvisar en grupo diversos efectos con la voz, de manera sincronizada y respetando las aportaciones de la persona que dirige. BL 2.2. Interpretar con los diversos instrumentos, afianzando la</p>	<p>CEC CSC SIEE CEC</p>

<p>musicales de redonda, silencio de redonda y semicorchea, y con las notas si-d² en compases de subdivisión binaria y ternaria. Improvisación en grupo de efectos vocales combinando diferentes duraciones y timbres. Interpretación de cánones a 3 voces. Ampliación del cancionero de clase incluyendo fragmentos o adaptaciones de piezas clásicas. Coordinación y sincronización individual y colectiva en la interpretación vocal. Responsabilidad en la interpretación vocal en grupo y respeto por las aportaciones de los demás y por la persona que asume la dirección. Afianzamiento de una técnica instrumental adecuada con los instrumentos del aula: precisión e independencia de manos. Afianzamiento de una técnica apropiada en el uso de la flauta dulce: respiración, fraseo y articulación. Interpretación instrumental y memorización de cánones y obras de progresiva dificultad y sobre la forma Rondó, cuidando la coordinación y la sincronización con el grupo. Interpretación instrumental y con el propio cuerpo (ritmo) de obras a partir de su lectura en el pentagrama en las que intervengan las figuras musicales de redonda, silencio de redonda y semicorchea, y las notas si-d². Aplicación de los elementos y procedimientos del lenguaje musical trabajados, a producciones propias. Improvisación de piezas instrumentales a partir del uso de la escala pentatónica. Responsabilidad en la interpretación instrumental en grupo y respeto por las aportaciones de los demás y por la persona que asume la dirección. Grabación y edición en audio digital de las interpretaciones musicales del aula mediante programas específicos. Creación, copia y difusión de un CD propio con las grabaciones realizadas. Utilización de software libre para la escucha de acompañamientos instrumentales y vocales (tipo karaoke). Profundización en la notación musical digital con software libre. Iniciación a programas secuenciadores como recurso para la audición didáctica. Cuidado y mantenimiento de los dispositivos. Desarrollo de proyectos en equipo, transformando ideas en acciones y cumpliendo con la parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros. Ayuda, trabajar con todos, aceptación de todos. Control de la expresión de sentimientos y emociones en conflictos. Planificación y organización de proyectos individuales o colectivos. Organización y gestión un proyecto. Selección de información técnica y materiales. Evaluación del proyecto y del producto con ayuda de guías. Mejora del producto y el proceso tras la evaluación.</p>	<p>técnica, obras del ámbito del nivel, así como improvisar con la escala pentatónica, e iniciarse en la creación de piezas a partir de los elementos del lenguaje musical trabajado, respetando las aportaciones de los demás y de la persona que dirige.</p> <p>BL 2.3. Explorar las posibilidades de la edición de audio digital para crear un CD con interpretaciones propias del aula, y utilizar el software libre como soporte para la interpretación, la audición y la notación musical.</p> <p>BL 2.4. Participar en equipos de trabajo realizando la parte de tarea que le corresponde para alcanzar metas comunes, aceptando el rol, haciendo aportaciones y ayudando a los otros miembros del grupo y expresando sus emociones ante los conflictos de forma respetuosa.</p> <p>BL 2.5. Planificar la realización de un producto o una tarea proponiendo un plan ordenado de acciones, seleccionar los materiales y evaluar el proceso y la calidad del resultado con ayuda de guías para la observación.</p>	<p>CSC SIEE</p> <p>CEC CD</p> <p>CSC CAA SIE</p> <p>CAA SIE</p>
--	--	---

Bloque 3: LA MÚSICA, EL MOVIMIENTO Y LA DANZA Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Práctica de técnicas básicas de movimiento grupal: figuras de danza en fila y en círculo, desplazamiento por parejas y en pequeños grupos, baile en parejas, coordinación con el grupo... Traducción a movimiento la representación de elementos musicales como la forma, el ritmo y la melodía. Interpretación de danzas tradicionales valencianas. Invención de coreografías para canciones y piezas musicales de diferentes estilos, individual y en grupo. Valoración de la danza como aportación al patrimonio cultural y en relación a otras artes escenográficas.</p>	<p>BL 3.1. Improvisar coreografías que representen la forma, el ritmo y la melodía de obras escuchadas y trabajadas en el aula, e interpretar danzas tradicionales valencianas valorando su aportación al patrimonio cultural.</p>	<p>CC</p> <p>CEC CSC CAA</p>

Curso 5º

Bloque 1: ESCUCHA Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Reconocimiento visual y denominación de los instrumentos de cada familia orquestal y de la música popular urbana.</p> <p>Agrupaciones musicales: solista, dúo, trío, cuarteto, coro: audición e identificación.</p> <p>Audición e identificación de los registros de las voces humanas.</p> <p>Identificación auditiva de fluctuaciones dinámicas crescendo y decreciendo.</p> <p>Audición de música vocal e instrumental de diferentes estilos y épocas.</p> <p>Valoración del silencio como elemento indispensable para el ejercicio de la atención durante la audición musical.</p> <p>Sensibilización ante el cuidado del medio ambiente sonoro escolar.</p> <p>Audición y reconocimiento de ritmos regulares, polirritmias y ritmos libres.</p> <p>Experimentación e identificación de síncopas y contratiempos en canciones y piezas sencillas.</p> <p>Reconocimiento auditivo de tempos: vivace y largo.</p> <p>Escala diatónica: experimentación e identificación. Tono y semitono.</p> <p>Acordes de tónica, dominante y subdominante. Arpeggios. Audición de canciones acompañadas.</p> <p>Cadencias. Identificación auditiva de la cadencia perfecta.</p> <p>Seguimiento de la forma través de musicogramas y partituras.</p> <p>Las formas compuestas: el concierto y la suite.</p> <p>Audición y reconocimiento de una selección de piezas musicales de distintos géneros, estilos y autores, especialmente desde el siglo XV hasta principios del XX.</p> <p>Interés por la audición y comentario, con actitud abierta, de obras musicales de distintos estilos y culturas.</p> <p>Interés y valoración del papel de la música en contextos audiovisuales: publicidad, cine, dibujos animados, vídeos...</p> <p>Actitud atenta y silenciosa, y respeto a las normas de comportamiento durante la audición musical en los diferentes contextos.</p> <p>Interés por asistir y participar diferentes actuaciones musicales en vivo: festivales, celebraciones, conciertos, etc.</p> <p>Disfrute y valoración de la importancia del cuidado y difusión del patrimonio musical común.</p> <p>Selección y organización de información de fuentes variadas dando cuenta de varias referencias bibliográficas.</p> <p>Obtención de información mediante herramientas digitales de búsqueda, visualización y reproducción multimedia aplicando estrategias de filtrado sencillas en dispositivos TIC.</p> <p>Respeto por las licencias de uso, modificación y distribución de contenidos reutilizados generados por otros.</p> <p>Análisis de información verbal y no verbal de exposiciones, descripciones, instrucciones y textos orales en los que se expresen opiniones y preferencias (debates).</p> <p>Respeto al moderador y uso del diálogo para resolver conflictos interpersonales, escuchando activamente, identificando y respetando las emociones y el contenido del discurso del interlocutor.</p> <p>Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo.</p> <p>Capacidad de concentración. Adaptación a los cambios. Resiliencia, superación de obstáculos y fracasos. Aprendizaje autónomo. Uso de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos.</p> <p>Obtención y uso eficaz de la información. Búsqueda de orientación o ayuda cuando la necesita de forma precisa.</p> <p>Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área.</p>	<p>BL 1.1 Identificar visualmente los principales instrumentos de la orquesta y auditivamente los registros de la voz humana y algunas agrupaciones musicales de diverso tamaño y timbre, así como los cambios dinámicos progresivos, reconociendo y reaccionando ante los excesos acústicos.</p> <p>BL 1.2 Analizar la organización de obras musicales sencillas identificando auditivamente polirritmias y ritmos libres, notas a contratiempo y síncopas, tempos largos y vivace, y diferenciar la escala pentatónica de la diatónica, utilizando el lenguaje musical adecuado.</p> <p>BL 1.3 Reconocer y valorar ejemplos musicales y audiovisuales variados de nuestra cultura en diferentes contextos dentro y fuera del centro, a través de diversos soportes tecnológicos, mostrando respeto e interés por el patrimonio, y expresar opiniones con actitud abierta respecto a las diferentes culturas.</p> <p>BL 1.4 Buscar, seleccionar y organizar información, con supervisión, en diferentes medios de forma crítica a su validez sobre el sonido, su edición y sobre diferentes manifestaciones musicales.</p> <p>BL 1.5 Captar el sentido global y analizar de forma crítica textos orales reconociendo ideas secundarias y detalles relevantes infiriendo el sentido de valores no explícitos y participar en debates y coloquios sobre temas cercanos a su experiencia exponiendo y reformulando de forma organizada sus opiniones con un lenguaje respetuoso.</p> <p>BL 1.6 Interpretar las demandas de las tareas de aprendizaje, mantener la concentración y el esfuerzo mientras las realiza, adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, intentando resolver las dudas por sus propios medios haciéndose preguntas y buscando ayuda si la necesita.</p> <p>BL 1.7 Interpretar y utilizar el vocabulario del área del nivel educativo para intercambiar informaciones con sus compañeros/as o con los adultos, para explicar el proceso seguido al realizar las tareas de aprendizaje, evaluar el resultado de sus aprendizajes y de los de sus compañeros /as y presentar su trabajo en público.</p>	<p>CEC CMCT</p> <p>CEC</p> <p>CEC CSC CCLI</p> <p>CAA CD</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p>

Bloque 2: LA INTERPRETACIÓN MUSICAL Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Cuidado de la expresión vocal en cuanto a la respiración y la entonación.</p> <p>Ejercicios de dicción sobre consonantes, y de vocalización y resonancia para proyectar la voz.</p> <p>Interpretación de obras vocales de dificultad progresiva y de distintas épocas y culturas de manera individual y colectiva, adaptándose al grupo y teniendo en cuenta las indicaciones del director.</p> <p>Interpretación de obras vocales a 2 voces (bicinias).</p>	<p>BL 2.1. Interpretar obras vocales de distintas épocas y culturas cuidando la técnica vocal y la expresión, e improvisar y crear canciones sencillas y piezas vocales que utilicen las notas de la escala diatónica, valorando los procesos y los resultados para buscar la mejora de los mismos.</p> <p>BL 2.2. Interpretar obras instrumentales de distintas épocas y culturas buscando el perfeccionamiento técnico, e improvisar y crear obras que utilicen los elementos del lenguaje musical trabajados,</p>	<p>CEC CSC SIEE</p> <p>CEC CSC SIEE</p>

<p>Experimentación y utilización, mediante la lectura musical, de las estructuras rítmicas que combinan corcheas y semicorcheas en el mismo tiempo, la ligadura, el puntillo, la síncopa, la anacrusa y el calderón, la repetición 1ª y 2ª vez, D.C. y a Fine en el desarrollo de actividades musicales vocales.</p> <p>Interpretación y lectura de todas las notas de la escala en canciones.</p> <p>Ampliación del cancionero de clase incluyendo fragmentos o adaptaciones de piezas clásicas y creaciones propias.</p> <p>Improvisación sobre la escala diatónica y creación de piezas vocales a partir del uso de la misma.</p> <p>Valoración de los procesos expresivos y de los resultados de las producciones musicales para buscar la mejora de los mismos.</p> <p>Perfeccionamiento y precisión en la técnica instrumental adecuada con los instrumentos, así como observar un cuidado en su mantenimiento.</p> <p>Interpretación de obras instrumentales de dificultad progresiva y de distintas épocas y culturas, adaptándose al grupo y teniendo en cuenta las indicaciones del director.</p> <p>Utilización de las estructuras melódicas trabajadas, y de las rítmicas que combinan corcheas y semicorcheas en el mismo tiempo, la ligadura, el puntillo, la síncopa, la anacrusa y el calderón, la repetición 1ª y 2ª vez, D.C. y a Fine en el desarrollo de actividades musicales instrumentales.</p> <p>Improvisación sobre la escala diatónica y creación de piezas instrumentales a partir del uso de la misma.</p> <p>Creación de introducciones, interludios y codas, y de acompañamientos instrumentales para canciones.</p> <p>Interés y disfrute por el trabajo cooperativo en la creación grupal.</p> <p>Valoración de los procesos expresivos y de los resultados de las producciones musicales para buscar la mejora de los mismos.</p> <p>Extracción y edición de la música de un CD-Audio mediante software libre.</p> <p>Profundización en la edición de audio digital a través de programas informáticos para realizar cambios de: velocidad, intensidad, tonos, tempos, fade in y out, etc., en sonorizaciones y otras propuestas.</p> <p>Tipos de archivos de sonido: MIDI y audio. Discriminación auditiva de archivos MIDI y audio de una misma obra.</p> <p>Creación de una melodía con la tableta utilizando alguna app apropiada para sonorización de poemas o textos.</p> <p>Utilización de programas secuenciadores como recurso para la creación.</p> <p>Conocimiento de las normas que regulan la propiedad intelectual.</p> <p>Desarrollo de proyectos en equipo, transformando ideas en acciones y cumpliendo con su parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros.</p> <p>Colaboración y compartición de planes, información y recursos.</p> <p>Sensibilidad y comprensión de los puntos de vista de los demás.</p> <p>Planificación, organización y gestión de proyectos individuales o colectivos. Establecimiento de estrategias de supervisión. Selección de la información técnica y los materiales. Toma de decisiones y calibración de oportunidades y riesgos. Evaluación del proyecto y el producto con ayuda de guías. Mejora del producto y el proceso tras la evaluación.</p>	<p>valorando los procesos y los resultados para buscar la mejora de los mismos, disfrutando por el trabajo cooperativo en la creación grupal.</p> <p>BL 2.3. Utilizar el software libre para la extracción de un CD-Audio y profundizar en las posibilidades de la edición y creación digital, diferenciando las características de los archivos MIDI y audio y discriminándolos mediante la audición.</p> <p>BL 2.4. Actuar de modo eficaz en equipos de trabajo, aceptando su rol y su tarea y esforzándose para lograr metas comunes, haciendo aportaciones y valorando las de los demás, utilizando el diálogo igualitario para resolver conflictos y discrepancias.</p> <p>BL 2.5. Planificar la realización de un producto o una tarea estableciendo metas, proponer un plan ordenado de acciones para alcanzarlas, seleccionar los materiales, modificarlo mientras se desarrolla, evaluar el proceso y la calidad del producto final con ayuda de guías para la observación.</p>	<p>CEC CD</p> <p>CSC CAA SIE</p> <p>CAA SIE</p>
--	--	---

Bloque 3: LA MÚSICA, EL MOVIMIENTO Y LA DANZA Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Interpretación con ejecución precisa de danzas tradicionales españolas.</p> <p>Creación en grupo de coreografías con los elementos del lenguaje musical trabajados y a partir de músicas de estilos variados.</p> <p>Valoración de la danza como forma de interacción social.</p>	<p>BL 3.1. Interpretar danzas españolas y crear en grupo coreografías propias con los elementos del lenguaje musical trabajados, y con músicas y estilos variados, valorando la importancia de la danza como forma de interacción social.</p>	<p>CEC CSC CAA SIEE</p>

Curso 6º

Bloque 1: ESCUCHA Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Reconocimiento auditivo de diversos instrumentos de cada familia orquestal.</p> <p>Reconocimiento visual de algunos instrumentos electrónicos y de otras culturas.</p> <p>Identificación y reconocimiento auditivo de los matices dinámicos: ff-f-mf-mp-p-pp.</p> <p>Audición de música coral de diferentes estilos y épocas.</p> <p>Audición de piezas interpretadas por solistas, coro y orquesta.</p>	<p>BL 1.1. Identificar auditivamente diversos instrumentos de la orquesta, y visualmente algunos instrumentos electrónicos y de otras culturas, así como cambios dinámicos desde el ff al pp, valorando los efectos perniciosos de las agresiones acústicas, contribuyendo activamente a su disminución.</p> <p>BL 1.2. Analizar la organización de obras musicales sencillas identificando auditivamente cambios de tempo, legatos y staccatos, y</p>	<p>CEC CMCT</p> <p>CEC</p>

<p>Valoración del silencio como elemento indispensable para el ejercicio de la atención durante la audición musical.</p> <p>Identificación de agresiones acústicas del entorno y contribución activa a su disminución y al bienestar personal y colectivo.</p> <p>Audición de obras contemporáneas o fragmentos de timbres y ritmos complejos.</p> <p>Audición e identificación de cambios de tempo: acelerando y ritardando.</p> <p>Audición de ejemplos de obras con cambios de compás y melodías de diverso carácter expresivo.</p> <p>Audición e identificación de algunos matices de articulación: legato y staccato.</p> <p>Acordes mayores y menores. Audición de canciones acompañadas de diversos estilos y con acordes de mayor complejidad.</p> <p>Seguimiento de la forma través de musicogramas y partituras correspondientes al nivel.</p> <p>Introducción y coda: audición de ejemplos e identificación.</p> <p>Audición y reconocimiento de una selección de piezas musicales de distintos géneros, estilos y autores, desde la Edad media al siglo XXI.</p> <p>Audición y reconocimiento de una selección de piezas de música española.</p> <p>Interés por la audición y comentario, con actitud abierta, de obras musicales de distintos estilos y culturas, en especial las de la época contemporánea.</p> <p>Valoración e interés por otros géneros como el flamenco y el jazz, relacionándolos con el entorno social en el que surgen y se desarrollan.</p> <p>Interés por participar en todo tipo de actuaciones musicales en vivo: festivales, conciertos, representaciones teatrales (musicales, óperas).</p> <p>Diferenciación y valoración de las funciones sociales de la música: fiestas, ceremonias, himnos, ritos, baile, audiovisuales.</p> <p>Seleccionar y organizar la información de fuentes variadas, contrastando su fiabilidad.</p> <p>Búsqueda, visualización y reproducción multimedia mediante herramientas digitales, aplicando estrategias de filtrado sencillas en dispositivos TIC.</p> <p>Respeto por las licencias de uso, modificación y distribución de contenidos reutilizados generados por otros.</p> <p>Análisis de información verbal y no verbal de exposiciones, descripciones, instrucciones, conferencias breves, y textos orales en los que se expresen opiniones y preferencias (debates).</p> <p>Escucha activa, incorporando las intervenciones de los demás y respetando los sentimientos y el contenido del discurso del interlocutor.</p> <p>Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Capacidad de concentración. Regulación de la perseverancia, flexibilidad, control de la ansiedad e incertidumbre y capacidad de automotivación antes, durante y después del proceso de aprendizaje.</p> <p>Resiliencia, superación de obstáculos y fracasos. Aprendizaje autónomo. Uso de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos.</p> <p>Obtención y uso eficaz de información. Búsqueda de orientación o ayuda cuando se necesita de forma precisa.</p> <p>Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área.</p>	<p>descubrir cadencias y acordes en acompañamientos, así como introducciones y pequeñas codas, utilizando el lenguaje musical adecuado.</p> <p>BL 1.3. Reconocer y valorar ejemplos de todas las etapas de la música occidental, participando en diversos tipos de representaciones musicales, y mostrar interés y respeto al expresar opiniones sobre “otras músicas” y culturas, valorando la riqueza que aportan al patrimonio común.</p> <p>BL 1.4. Buscar, seleccionar y organizar información, con supervisión, en diferentes medios de forma contrastada sobre el sonido, su edición y sobre diferentes manifestaciones musicales.</p> <p>BL 1.5. Captar el sentido global y analizar de forma crítica textos orales, deduciendo el significado de palabras por el contexto y extrayendo conclusiones, participar en debates, coloquios y exposiciones adoptando los diferentes roles y utilizando el diálogo para resolver conflictos interpersonales exponiendo de forma organizada su discurso y utilizando un lenguaje no discriminatorio.</p> <p>BL 1.6 Interpretar las demandas de las tareas de aprendizaje, mantener la concentración mientras las realiza, mostrar perseverancia y flexibilidad ante los retos y dificultades, esforzándose y manteniendo la calma y la motivación, intentando resolver las dudas por sus propios medios haciéndose preguntas y buscando ayuda si la necesita.</p> <p>BL 1.7 Interpretar y utilizar el vocabulario del área del nivel educativo para analizar e intercambiar informaciones con otros alumnos o con los adultos, explicar el proceso y evaluar el resultado de sus aprendizajes y de los de los compañeros, hacer propuestas razonadas para mejorarlas y presentar el trabajo en público.</p>	<p>CEC CSC CCLI</p> <p>CAA CD</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p>
---	--	---

Bloque 2: LA INTERPRETACIÓN MUSICAL Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Cuidado y mejora de la técnica vocal para lograr una expresión vocal ajustada.</p> <p>Ejercicios diversos de articulación y vocalización para mejorar la resonancia y proyección de la voz.</p> <p>Interpretación de obras vocales buscando una precisión en la ejecución.</p> <p>Interpretación de obras vocales a 3 voces.</p> <p>Creación de piezas musicales y acompañamientos vocales a partir del uso de la escala, así como de los conocimientos rítmicos y melódicos trabajados en el nivel.</p> <p>Adaptación de textos a la melodía de obras musicales conocidas, y creación de melodías a partir de textos diversos.</p> <p>Grabación de la música vocal interpretada en el aula y comentario, y valoración del proceso y del resultado.</p> <p>Interés por las aportaciones propias en las situaciones de</p>	<p>BL 2.1 Interpretar piezas vocales ajustando la técnica vocal a la expresión musical, e improvisar y crear canciones a partir de textos, así como adaptar textos propios a melodías conocidas, valorando los procesos y los resultados para buscar la mejora de los mismos.</p> <p>BL 2.2 Interpretar con precisión el repertorio adquirido y crear acompañamientos y piezas musicales de expresividad variada, así como iniciarse en la construcción de instrumentos con objetos de uso cotidiano o material de reciclaje, evaluando los procesos y los resultados para buscar la mejora de los mismos.</p> <p>BL 2.3 Crear producciones musicales, acompañamientos y sonorizaciones sencillas utilizando software libre con dispositivos electrónicos y dispositivos móviles, y compartir el resultado con otros compañeros, aprovechando los recursos que ofrecen las TIC.</p>	<p>CEC CSC SIEE</p> <p>CEC CSC SIEE</p> <p>CEC CD</p>

<p>interpretación y creación vocal.</p> <p>Evaluación de los procesos expresivos y de los resultados de las producciones musicales para buscar la mejora de los mismos.</p> <p>Perseverancia en la práctica instrumental para mejorar la interpretación del repertorio estudiado, buscando una mayor precisión en la ejecución.</p> <p>Interpretación de obras con la flauta ampliando al registro agudo, cuidando el fraseo y la articulación.</p> <p>Creación de acompañamientos instrumentales a partir de acordes de tónica, dominante y subdominante, para melodías conocidas.</p> <p>Creación de piezas musicales instrumentales buscando variedad expresiva.</p> <p>Construcción de instrumentos sencillos con objetos de uso cotidiano o con material de reciclaje.</p> <p>Grabación de la música interpretada en el aula. Comentario y valoración del resultado obtenido.</p> <p>Interés por las aportaciones propias en las situaciones de interpretación y creación instrumental.</p> <p>Evaluación de los procesos expresivos y de los resultados de las producciones musicales para buscar la mejora de los mismos.</p> <p>Tipos de formato de audio digital sin comprimir (WAV) y comprimidos (OGG y MP3).</p> <p>Utilización de un programa de edición de audio para experimentar con los diferentes formatos, aplicarlo en sonorizaciones y creaciones y compartir el resultado con otros compañeros.</p> <p>Utilización de apps educativas para la creación e improvisación musicales.</p> <p>Creación de acompañamientos sencillos utilizando un secuenciador.</p> <p>Respeto y aplicación de las normas que regulan la propiedad intelectual.</p> <p>Desarrollo de proyectos en equipo, transformando ideas en acciones. Toma de decisiones, calibrando oportunidades y riesgos.</p> <p>Sentido del trabajo en una tarea compleja que afecta a varios.</p> <p>Estimulación del entusiasmo por las perspectivas y los objetivos compartidos. Sensibilidad y comprensión de los puntos de vista de los demás. Búsqueda del consenso y el apoyo de los demás.</p> <p>Planificación, organización y gestión de proyectos individuales o colectivos. Uso de estrategias de supervisión. Selección de información técnica y de materiales. Toma decisiones y calibración de oportunidades y riesgos. Selección de soluciones originales a los problemas. Transformación de ideas en acciones.</p> <p>Selección de criterios para evaluar un proyecto y un producto con ayuda de guías. Reconocimiento y aprendizaje de los propios errores.</p> <p>Mejora del producto y del proceso tras la evaluación.</p>	<p>BL 2.4 Actuar de modo eficaz en equipos de trabajo, participando en la planificación de metas comunes, tomando decisiones razonadas, responsabilizándose de su rol y su tarea, haciendo propuestas valiosas, reconociendo el trabajo ajeno y animando a los otros miembros del grupo, utilizando el diálogo igualitario para resolver conflictos y discrepancias.</p> <p>BL 2.5 Planificar la realización de un producto o una tarea estableciendo metas, proponer un plan ordenado de acciones para alcanzarlas, seleccionar los materiales y estimar el tiempo para cada paso, adaptándolo ante los cambios e imprevistos, evaluar el proceso y la calidad del producto final con ayuda de guías para la observación detallando las mejoras realizadas.</p>	<p>CSC CAA SIE</p> <p>CAA SIE</p>
---	--	---

Bloque 3: LA MÚSICA, EL MOVIMIENTO Y LA DANZA Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>Interpretación con ejecución precisa de danzas tradicionales del mundo.</p> <p>Investigación sobre las danzas que se bailan en el entorno y que han perdurado a lo largo del tiempo.</p> <p>Creación de coreografías grupales de manera individual con todos los elementos del lenguaje musical trabajados y con músicas de estilos variados.</p> <p>Valoración de la importancia de la danza en la continuidad transgeneracional.</p>	<p>BL 3.1 Interpretar danzas del mundo y crear coreografías grupales propias, de manera individual, con los elementos del lenguaje musical y con músicas y estilos variados, así como investigar las danzas del entorno para valorar su importancia en la continuidad transgeneracional.</p>	<p>CEC CSC CAA SIEE</p>

Contenidos y criterios de evaluación del área Educación Artística: Plástica

Curso 1º

Bloque 1: EDUCACIÓN AUDIOVISUAL Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación de evaluación	CC
<p>Tipos de imágenes visuales: imagen fija y en movimiento.</p> <p>El formato de la imagen a partir de los elementos representados y su distribución espacial.</p> <p>La imagen fija como unidad básica del mensaje: fotografía, ilustración y cómic.</p> <ul style="list-style-type: none"> ·La fotografía. Identificación de personas y del entorno personal, familiar y escolar. ·La ilustración de cuentos. Valor expresivo y comunicativo de la imagen. ·El cómic. El dibujo secuenciado como medio para contar una historia. <p>La imagen en movimiento. Reconocimiento de películas, vídeos y animaciones.</p> <p>Lectura de imágenes fijas y en movimiento del entorno personal, familiar y escolar.</p> <p>Alfabetización audiovisual:</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Formas figurativas y geométricas. ·Distribución de formas en el espacio: superposición, dispersión, simplicidad, complejidad. ·Relación figura fondo. ·Las partes y el todo. ·Estructuras compositivas (simetría y asimetría) <p>Descripción de personajes, objetos y paisajes en las imágenes fijas y audiovisuales del entorno personal, familiar y escolar.</p> <p>Elaboración fotografías e imágenes secuenciadas para representar personajes, objetos y paisajes.</p> <p>Elaboración de imágenes fijas a partir de elementos configurativos y compositivos del lenguaje visual:</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Formas figurativas y geométricas. ·Distribución de formas en el espacio: superposición, dispersión, simplicidad, complejidad. ·Relación figura-fondo. <p>Captura de imágenes con dispositivos TIC.</p> <p>Uso de dispositivos de las TIC en la captura de imágenes.</p>	<p>BL1.1. Reconocer fotografías, ilustraciones, cómics e imágenes audiovisuales de su entorno social personal, familiar y escolar identificando las características de formato, secuencia, distribución espacial de los elementos que los conforman y el significado del mensaje que pretenden transmitir.</p> <p>BL1.2. Leer y analizar fotografías, ilustraciones, cómics e imágenes audiovisuales de su entorno personal, familiar y escolar para describir personajes, tipos de escenarios, distribución en el espacio de los elementos y relación entre la figura y el fondo, expresando sus gustos personales y preferencias en diálogos y asambleas.</p> <p>BL1.3. Elaborar fotografías o imágenes secuenciadas de temas de su entorno personal, familiar y escolar utilizando distintos personajes y espacios.</p> <p>BL1.4. Utilizar las tecnologías de la información y la comunicación para capturar imágenes y crear fotografías, ilustraciones o animaciones sencillas de manera responsable.</p>	<p>CEC CSC</p> <p>CEC CCLI</p> <p>CEC SIEE</p> <p>CEC CD</p>

Bloque 2: EXPRESIÓN PLÁSTICA Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación de evaluación	CC
<p>Observación e interpretación de los entornos natural, artificial e imaginario a través de la exploración de los elementos básicos del lenguaje visual.</p> <p>Exploración visual y táctil de objetos, imágenes y formas:</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Punto y línea. Utilización espontánea. Agrupamiento y dispersión. <p>Grafismos. Representación libre de vivencias</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Plano. El plano como soporte. El plano como forma, como elemento generador de imagen. Formas irregulares, libres (manchas) geométricas. ·Color. Colores primarios y sus mezclas. Colores luz. Experimentación y juegos con transparencias. <p>Texturas visuales y táctiles. Experimentación con diferentes materiales naturales y artificiales.</p> <p>Conceptos básicos de la composición. Composiciones simétricas y asimétricas. Interpretación de su entorno según su percepción visual natural y emocional.</p> <p>Perspectiva intuitiva.</p> <p>Técnicas y materiales de la expresión plástica:</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Técnicas bidimensionales: dibujo, pintura, estampación, mixtas, collage ·Técnicas tridimensionales: modelado, ensamblaje ·Materiales, útiles y soportes propios y de desecho. <p>Creación y manipulación de producciones artísticas mediante recursos informáticos y tecnológicos (fotocopiadora, escáner, cámara fotográfica).</p> <p>Adquisición progresiva de la coordinación y precisión necesarias para la ejecución de las distintas técnicas de la expresión plástica.</p> <p>Dominio y control de las distintas fases del proceso creativo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Experimentación e investigación previas. ·Imaginar proyectos individuales o colectivos, hacer planes. <p>Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología</p>	<p>BL2.1 Observar e interpretar su entorno personal, familiar y natural próximo para representar emociones, ideas, acciones y situaciones utilizando los elementos básicos del lenguaje visual a través del juego y la experimentación.</p> <p>BL2.2 Realizar producciones artísticas experimentando con las técnicas, materiales y recursos tecnológicos haciendo buen uso de ellos y cuidando los acabados.</p> <p>BL2.3 Participar en el proceso de planificación del desarrollo de un producto, ordenar con ayuda los pasos a seguir y expresar sus opiniones sobre el resultado.</p> <p>BL2.4 Comprender y utilizar el vocabulario del área del nivel educativo respondiendo a preguntas sobre los conocimientos adquiridos y cuando explica en voz alta lo que ha aprendido.</p> <p>BL2.5 Obtener información en lugares de su entorno familiar y escolar sobre las manifestaciones artísticas que se trabajan en el nivel educativo para utilizarlos en procesos creativos.</p> <p>BL2.6 Reconocer y respetar algunas de las manifestaciones artísticas más significativas que forman parte de las tradiciones culturales y fiestas locales expresando sensaciones, gustos, y experiencias</p> <p>BL2.7 Captar el sentido global de textos orales y participar en diálogos y conversaciones guardando el turno de palabra, expresando sus gustos y experiencias respondiendo a estímulos para participar en la comunicación.</p> <p>BL2.8 Esforzarse y mantener la atención mientras realiza una</p>	<p>CEC CAA</p> <p>CEC CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CEC CSC</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p>

<p>específica del área. Búsqueda de información sobre las manifestaciones artísticas y técnicas del nivel escolar. Fuentes, formatos y soportes de donde se obtiene la información. Organización en diferentes soportes (físico y digital) y registros. Interés por las diferentes tradiciones y fiestas de su entorno. Interés y disfrute de las posibilidades que nos ofrecen los diferentes entornos artísticos: museos, exposiciones, artistas, galerías de arte. Respeto y valoración de las diferentes profesiones relacionadas con las tradiciones y la expresión artística. Expresión de gustos y sensaciones respecto a las tradiciones y manifestaciones artísticas de su entorno próximo. Comprensión de la información verbal y no verbal de textos orales como explicación breves del ámbito familiar, escolar y social. Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos. Desarrollo de proyectos en equipo de forma guiada. Dialogo entre iguales bajo dirección.</p>	<p>actividad sin abandonar cuando le cuesta realizarla. BL.2.9 Participar en equipos de trabajo de forma guiada colaborando con demás miembros del grupo para alcanzar metas comunes.</p>	<p>CSC CAA SIEE</p>
---	---	---

Bloque 3: DIBUJO GEOMÉTRICO Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación de evaluación	CC
<p>Observación de las formas geométricas básicas en la naturaleza y en su entorno. Representaciones utilizando el círculo, el cuadrado y el triángulo. Realización de composiciones utilizando puntos de diferente tamaño y color. Experimentación de trazados con algunas herramientas del dibujo técnico: regla, escuadra, cartabón y transportador de ángulos. Uso cuidadoso de los instrumentos y materiales del dibujo geométrico.</p>	<p>BL.3.1. Reconocer en los objetos y espacios reales las formas geométricas básicas para realizar representaciones utilizando el círculo, cuadrado y triángulo. BL.3.2. Reconocer y utilizar algún instrumento propio del dibujo técnico para realizar trazados libres.</p>	<p>CEC CMCT CEC CAA</p>

Curso 2º

Bloque 1: EDUCACIÓN AUDIOVISUAL Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación de evaluación	CC
<p>Tipos de imágenes visuales: imagen fija y en movimiento. Elementos comunes: ·Formato rectangular de la imagen: horizontal y vertical. ·Encuadre: fragmento de la realidad seleccionada en la imagen. ·Diferenciación de imágenes a partir de los elementos y el espacio que ocupan: orden, dispersión, dinamismo, tranquilidad, acercamiento, profundidad. La imagen fija como unidad básica del mensaje: fotografía, ilustración y cómic. ·La fotografía: valor estético de la fotografía en blanco y negro y en color. Clasificación según temática (figurativa, abstracta, paisaje, figura humana). Identificación de personas y del entorno social próximo. ·La ilustración de cuentos: valor expresivo y comunicativo de la imagen. ·El cómic: el dibujo secuenciado como medio para contar una historia. La imagen en movimiento. Ejemplos de películas, videos y animaciones. Identificación de imágenes según formato, encuadre, secuencia y distribución de formas. Disfrute al visionar muestras de fotografías e imágenes audiovisuales (cortos y animaciones). Ámbitos de actuación (carteles, impresos, vallas publicitarias, cine, televisión) Lectura de las imágenes del entorno social y cultural. Alfabetización audiovisual: ·Elementos configurativos del lenguaje audiovisual: punto, línea, forma. ·Atributos expresivos y simbólicos del color. ·Conceptos compositivos: tamaño, proporción, distribución espacial. Análisis de la imagen fija como unidad básica del mensaje en fotografías, ilustraciones y cómics. ·La fotografía. Avances tecnológicos aplicados al campo de la fotografía. Elementos configurativos: formato, encuadre, planificación (plano general, entero, medio, detalle), angulación (picado y contrapicado). ·La ilustración de textos. Lectura de imágenes visuales relacionadas</p>	<p>BL.1.1. Reconocer fotografías, ilustraciones, cómics e imágenes audiovisuales de su entorno social próximo identificando las características de formato, encuadre, secuencia, distribución espacial de los elementos que los conforman y el significado del mensaje que pretenden transmitir. BL.1.2. Leer y analizar fotografías, ilustraciones, cómics y animaciones sencillas de su entorno social próximo para describir el significado de los elementos formales que dan movimiento y expresión a los personajes (líneas cinéticas y onomatopeyas, el color y la textura) expresando sus gustos personales y preferencias en diálogos y asambleas. BL.1.3. Elaborar fotografías y dibujos tipo cómic, de secuencias de acciones para crear personajes e historias de temas de su entorno próximo. BL.1.4. Utilizar las tecnologías de la información y la comunicación para capturar imágenes y crear fotografías, ilustraciones, animaciones sencillas o cómics de manera responsable.</p>	<p>CEC CSC CEC CCLI CEC SIEE CEC CD</p>

<p>con el texto escrito.</p> <p>·El cómic. Elementos fundamentales que generan el discurso narrativo secuenciado en imágenes (viñeta, dibujos, texto, bocadillo y cartela). Formatos y encuadre. Secuenciación de las imágenes. Relación Imagen y texto. Elementos gráficos que transmiten la sensación de movimiento líneas cinéticas, onomatopeyas). El color y la textura gráfica como recurso expresivo.</p> <p>Análisis de la imagen en movimiento en animaciones y videojuegos.</p> <p>Recursos formales, expresivos y compositivos.</p> <p>Elaboración de imágenes a partir de los elementos que configuran el lenguaje audiovisual.</p> <p>Utilización de la imagen fija como unidad básica del mensaje en fotografías, ilustraciones y cómics.</p> <p>Elaboración de mensajes visuales a partir de fotografías teniendo en cuenta el formato, encuadre, escalado y angulación.</p> <p>Elaboración de mensajes visuales a partir de imágenes secuenciadas tipo cómic. Elaboración de un guión ilustrado para la realización audiovisual.</p> <p>Muestra de interés por conocer las diversas formas de representar la imagen fija identificando las características propias de cada formato.</p> <p>Captura de imágenes mediante dispositivos TIC.</p> <p>Uso de dispositivos de las TIC en la captura de imágenes.</p>		
--	--	--

Bloque 2: EXPRESIÓN PLÁSTICA Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación de evaluación	CC
<p>Observación e interpretación de los entornos natural, artificial e imaginario.</p> <p>Detección, exploración y representación de objetos, imágenes y formas.</p> <p>Exploración de las posibilidades expresivas de los elementos que configuran del lenguaje visual</p> <p>·Punto y la línea: tamaños, grosores, tipos y textura. Trazo espontáneo y controlado.</p> <p>·Plano (forma): expresión libre. Relación figura y fondo.</p> <p>·Color. Colores pigmento. Mezclas. Identificación de primarios y secundarios</p> <p>·Texturas. Táctiles, visuales (naturales y artificiales).</p> <p>Experimentación y aplicación</p> <p>·Conceptos básicos de la composición.</p> <p>Representación del movimiento de personas, animales, cosas.</p> <p>Repetición de elementos siguiendo ritmos (grecas). Representación de imágenes figurativas y abstractas.</p> <p>Perspectiva intuitiva.</p> <p>Técnicas y materiales de la expresión plástica</p> <p>·Técnicas bidimensionales: dibujo, pintura, estampación, mixtas, collage</p> <p>·Técnicas tridimensionales: modelado, ensamblaje</p> <p>·Materiales, útiles y soportes propios y de desecho.</p> <p>·Creación y manipulación de producciones artísticas mediante recursos tecnológicos (fotocopiadora, escáner, cámara fotográfica).</p> <p>·Adquisición progresiva de la coordinación y precisión necesarias para la ejecución de las distintas técnicas de la expresión plástica.</p> <p>Dominio y control de las distintas fases del proceso creativo:</p> <p>·Experimentación e investigación previas.</p> <p>·Imaginar proyectos individuales o colectivos, hacer planes.</p> <p>·Organizar el desarrollo del proyecto con ayuda.</p> <p>Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área.</p> <p>Búsqueda de información sobre las manifestaciones artísticas y técnicas del nivel escolar.</p> <p>Fuentes, formatos y soportes de donde se obtiene la información.</p> <p>Organización en diferentes soportes (físico y digital) y registros.</p> <p>Interés por las expresiones artísticas de su entorno: edificios jardines, fuentes, esculturas.</p> <p>Interés y disfrute de las posibilidades que nos ofrecen los diferentes entornos artísticos: museos, exposiciones, artistas, galerías de arte.</p> <p>Identificación de diferentes obras de su entorno.</p> <p>Respeto y valoración de las diferentes profesiones relacionadas con la expresión artística.</p> <p>Expresión de opiniones, gustos y experiencias respecto a las manifestaciones artísticas</p> <p>Comprensión de la información verbal y no verbal de textos orales como explicaciones el ámbito familiar, escolar y social.</p> <p>Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo.</p>	<p>BL2.1. Observar e interpretar elementos de su entorno personal, familiar y natural próximo para representar emociones, ideas, acciones y situaciones utilizando de forma intencionada los elementos básicos del lenguaje visual.</p> <p>BL2.2. Realizar producciones artísticas experimentando con cada una de las técnicas y los diversos materiales y recursos tecnológicos para conseguir diferentes efectos expresivo haciendo buen uso de materiales e instrumentos y cuidando los acabados.</p> <p>BL2.3. Participar en el proceso de planificación del desarrollo de un producto, ordenar con ayuda los pasos a seguir, reconocer si los han realizado correctamente y expresar sus opiniones sobre el resultado.</p> <p>BL2.4. Comprender y utilizar el vocabulario del área del nivel educativo en sus conversaciones sobre el contenido de las actividades realizadas y cuando explica en voz alta lo que ha aprendido.</p> <p>BL2.5. Obtener información en lugares del entorno próximo como bibliotecas y organismos públicos y privados sobre las manifestaciones artísticas que se trabajan en el nivel educativo para utilizarlos en procesos creativos.</p> <p>BL2.6. Reconocer y respetar algunas de las manifestaciones artísticas más significativas que forman parte de su entorno próximo, edificios, jardines, fuentes, esculturas, expresando sensaciones, gustos y experiencias.</p> <p>BL2.7. Captar el sentido global de textos orales y participar en asambleas conversaciones y diálogos escuchando, guardando el turno de palabra y expresando sus gustos y experiencias por propia iniciativa.</p> <p>BL2.8. Seguir las instrucciones de las tareas de aprendizaje con atención y constancia sin abandonar cuando le cuesta realizarla, pidiendo ayuda si se necesita.</p> <p>BL2.9. Participar en equipos de trabajo realizando la parte de la tarea asignada colaborando con los demás miembros del grupo para alcanzar metas.</p>	<p>CEC CAA</p> <p>CEC CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CEC CSC</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p>

<p>Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo. Búsqueda de orientación o ayuda cuando se necesita.</p> <p>Desarrollo de proyectos en equipo de forma guiada, cumpliendo con la parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros.</p> <p>Diálogo entre iguales bajo dirección.</p>		
---	--	--

Bloque 3: DIBUJO GEOMÉTRICO Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación de evaluación	CC
<p>La línea. Tipos: recta, curva, quebrada. Direcciones: horizontal, vertical, inclinada.</p> <p>El círculo y la circunferencia. Elementos básicos: centro, radio, diámetro. Trazado.</p> <p>La geometría como soporte en el proceso creativo.</p> <p>Herramientas para el manejo y trazado del dibujo geométrico: la regla para medir y trazar líneas.</p> <p>Manejo y cuidado de algunos instrumentos para el trazado del dibujo geométrico.</p>	<p>BL3.1. Reconocer en los objetos y espacios reales tipos de línea en diferentes direcciones para realizar composiciones geométricas bidimensionales.</p> <p>BL3.2. Reconocer y utilizar con cuidado la regla como instrumento propio del dibujo técnico.</p>	<p>CEC CMCT</p> <p>CEC CAA</p>

Curso 3º

Bloque 1: EDUCACIÓN AUDIOVISUAL Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación de evaluación	CC
<p>Identificación de las imágenes según su finalidad comunicativa y función social: informativa, publicitaria y artística.</p> <p>La imagen informativa de carteles de tráfico, iconos de lugares públicos, salidas de emergencias y localización de servicios.</p> <p>Función expresiva de la imagen fija y en movimiento. Rasgos expresivos en los gestos faciales o corporales de los personajes reales o animados.</p> <p>Justificación y defensa de opiniones y preferencias al observar distintos tipos de imágenes fijas y en movimiento.</p> <p>Identificación de imágenes que atentan a valores sociales y al bienestar personal y colectivo.</p> <p>El mensaje visual. Importancia de la función expresiva y comunicativa de las imágenes en la sociedad. Función informativa, descriptiva, publicitaria, expresión de sentimientos y emociones.</p> <p>Lectura de las imágenes del entorno social y cultural. Alfabetización audiovisual:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Elementos configurativos del lenguaje audiovisual: punto, línea, plano y forma. · Atributos expresivos y simbólicos del color. · Conceptos compositivos: tamaño, proporción, distribución espacial. <p>Análisis de elementos expresivos y narrativos de imágenes en movimiento comunes con la imagen fotográfica: encuadre, planificación (plano general, entero, americano, medio, primer plano, detalle) y angulación (picado y contrapicado).</p> <p>Interacción de los lenguajes que intervienen (visual, musical, escrito, oral). Lectura de imágenes estructuradas en secuencias, escenas, y planos.</p> <p>Visionado de secuencias de imágenes en las que está presente el movimiento de la cámara.</p> <p>Avances tecnológicos aplicados a la imagen audiovisual.</p> <p>Elaboración de imágenes a partir de los elementos que constituyen el lenguaje audiovisual.</p> <p>Elaboración de imágenes fijas para exposiciones y presentaciones de fiestas escolares.</p> <ul style="list-style-type: none"> · Planificación del proceso creativo: selección de la idea, elaboración y presentación manual o digital. · Uso de la imagen fotográfica aplicada al cartel. · Elaboración de un cartel a partir de los elementos fundamentales: relación imagen texto. Utilización de tipografías diferentes en la elaboración del cartel. · Utilización de técnicas gráfico plásticas para la elaboración de bocetos y transformación manual de la imagen: dibujo, coloreado, recorte, pegado, fotomontaje. <p>La imagen en movimiento como proyecto audiovisual sencillo:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Elaboración del guión a partir de la idea. · Realización: captura de imágenes secuenciadas. · Montaje de imágenes y sonido. <p>Captura, creación y difusión de imágenes mediante dispositivos TIC.</p> <p>Uso responsable en la captura, creación y difusión de imágenes, así como en el uso de bancos de imágenes y sonidos.</p> <p>Representación de información gráfica de forma creativa utilizando</p>	<p>BL1.1. Reconocer imágenes de las producciones que aparecen en lugares públicos, museos y espacios culturales del entorno próximo identificando los rasgos descriptivos y narrativos que utilizan para expresar valores, emociones y sentimientos implícitos en el mensaje que pretenden transmitir.</p> <p>BL1.2. Leer y analizar las imágenes de las producciones que aparecen en lugares públicos, museos y espacios culturales del entorno próximo describiendo el valor expresivo y narrativo de algunos de los elementos compositivos del lenguaje visual (formato, encuadre, tipos de planos, ángulos y movimiento de la cámara) y la interacción de los lenguajes que intervienen, expresando sus ideas y opiniones de forma razonada a través de la reflexión colectiva y el diálogo.</p> <p>BL1.3. Elaborar carteles e imágenes audiovisuales sencillas de celebraciones, exposiciones y fiestas escolares planificando la realización y teniendo en cuenta la relación de imagen-texto en los carteles y la secuencia de la imagen en la producción audiovisual.</p> <p>BL1.4. Utilizar las tecnologías de la información y la comunicación para capturar, crear y difundir carteles e imágenes audiovisuales sencillas propias y ajenas de manera responsable.</p>	<p>CEC CSC</p> <p>CEC CCLI</p> <p>CEC SIEE</p> <p>CEC CD</p>

herramientas de edición gráfica para el desarrollo de imágenes. Reconocimiento de los principios por los que se regulan los derechos de uso y distribución de la información.		
--	--	--

Bloque 2: EXPRESIÓN PLÁSTICA Curso 3º

Contenidos	Criterios de evaluación de evaluación	CC
<p>Observación e interpretación de los diferentes entornos natural, artificial e imaginario en museos, exposiciones, galerías, auditorios y teatros</p> <p>Exploración de las posibilidades expresivas de los elementos configurativos del lenguaje visual:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Punto y línea. Como elementos generadores de imágenes. Como elementos de expresión de emociones y sentimientos. Rectas: horizontales, verticales, oblicuas. Curvas: quebradas, onduladas, mixtas. Trazos controlados. · Plano (forma). Irregulares y geométricos. Relación figura fondo. Representación de formas específicas con parámetros determinados. · Color. Primarios y secundarios. Símbolos de la comunicación visual: señales de tráfico, iconos, pictogramas, carteles. · Texturas. Táctiles, visuales (naturales y artificiales). Diferenciación. · Conceptos básicos de la composición. Simetría y asimetría. Distribución de las formas. <p>Técnicas y materiales de la expresión plástica:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Técnicas bidimensionales: dibujo, pintura, estampación, mixtas, collage. · Técnicas tridimensionales: modelado, ensamblaje. · Materiales útiles y soportes propios y de desecho. <p>Utilización de técnicas, materiales y recursos informáticos y tecnológicos para la creación y manipulación de producciones artísticas. (fotocopiadora, escáner, cámara fotográfica).</p> <p>Adquisición de la coordinación y precisión necesarias para la ejecución de las distintas técnicas de la expresión plástica.</p> <p> dominio y control de las distintas fases del proceso creativo:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Experimentación e investigación previas. · Planificar proyectos individuales o colectivos · Organizar el desarrollo del proyecto. · Evaluar el proyecto y el producto con ayuda del profesorado. <p>Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área.</p> <p>Búsqueda de información sobre las manifestaciones artísticas y técnicas del nivel escolar.</p> <p>Fuentes formatos y soportes de donde se obtiene la información.</p> <p>Organización en diferentes soportes (físico y digital) y registros.</p> <p>Interés por el modo de trabajar de diferentes artistas que han utilizado técnicas mixtas en su trabajo.</p> <p>Interés y disfrute de las posibilidades que nos ofrecen los diferentes entornos artísticos: museos, exposiciones, artistas, galerías de arte.</p> <p>Identificación de obras por tema, época histórica, técnicas.</p> <p>Respeto y valoración de las distintas manifestaciones artísticas y de las diferentes profesiones relacionadas con la expresión artística.</p> <p>Expresión de opiniones y respecto a las manifestaciones artísticas.</p> <p>Comprensión de la información verbal y no verbal de exposiciones, instrucciones del ámbito escolar, familiar y social.</p> <p>Escucha activa respetando el turno de palabra y las normas de cortesía.</p> <p>Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo.</p> <p>Adaptación a los cambios. Resiliencia, superación de obstáculos y fracasos. Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo.</p> <p>Búsqueda de orientación o ayuda cuando se necesita.</p> <p>Desarrollo de proyectos en equipo, cumpliendo con la parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros. Sensibilidad y valoración de las aportaciones de los demás. Regulación y cambio de las propias emociones.</p>	<p>BL.2.1 Observar e interpretar producciones artísticas realizadas con diferentes técnicas para representar de forma personal emociones ideas, acciones y situaciones utilizando los elementos del lenguaje visual.</p> <p>BL.2.2 Realizar producciones artísticas experimentando con técnicas mixtas y diversos materiales y recursos tecnológicos para conseguir diferentes efectos expresivos haciendo buen uso de materiales e instrumentos y cuidando los acabados.</p> <p>BL.2.3 Planificar la realización de un producto, proponiendo un plan ordenado de acciones, seleccionar los materiales, reconocer si han seguido el plan propuesto y evaluar la calidad del resultado con las orientaciones del profesorado.</p> <p>BL.2.4 Comprender y utilizar el vocabulario del área del nivel educativo, cuando trabaja con sus compañeros en actividades cooperativas y para explicar el proceso seguido al realizar las tareas de aprendizaje.</p> <p>BL.2.5 Obtener información en lugares del entorno próximo como bibliotecas y organismos públicos y privados sobre las manifestaciones artísticas que se trabajan en el nivel educativo para utilizarlos en procesos creativos.</p> <p>BL.2.6 Reconocer y respetar algunas de las manifestaciones artísticas más significativas realizadas por diferentes artistas que trabajan utilizando distintas técnicas, expresando sus opiniones e ideas.</p> <p>BL.2.7 Captar el sentido global de textos orales reconociendo ideas principales y secundarias y participar en conversaciones y asambleas y utilizar el diálogo para resolver conflictos interpersonales exponiendo ideas y opiniones manteniendo el tema y ordenando el discurso con frases cortas y bien construidas.</p> <p>BL.2.8 Seguir las instrucciones de las tareas de aprendizaje con atención y constancia, adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, pidiendo ayuda si la necesita.</p> <p>BL.2.9 Participar en equipos de trabajo realizando la parte de tarea que le corresponde para alcanzar metas comunes, reconociendo su rol, confiando en sus posibilidades y en las de sus compañeros y regulando sus emociones ante los conflictos.</p>	<p>CEC CAA</p> <p>CEC CAA SIEE CD</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CEC CSC</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p>

Bloque 3: DIBUJO GEOMÉTRICO Curso 3º

Contenidos	Criterios de evaluación de evaluación	CC
<p>Polígonos regulares e irregulares. Características. Clasificación de los triángulos y cuadriláteros.</p> <p>Construcción de polígonos a partir del lado y del radio de la circunferencia.</p> <p>El ángulo. Tipos: recto, agudo, obtuso y llano.</p> <p>Elementos básicos del círculo y la circunferencia: centro, radio, diámetro, cuerda, arco, tangente y sector circular.</p>	<p>BL.3.1. Reconocer en los objetos y espacios reales figuras planas regulares (triángulos y cuadriláteros) para realizar su representación gráfica a partir del valor del lado.</p> <p>BL.3.2. Reconocer y utilizar con cuidado la escuadra, el cartabón y el compás como instrumento propio del dibujo técnico.</p>	<p>CEC CMCT</p> <p>CEC CAA</p>

Herramientas para el manejo y trazado del dibujo geométrico: regla, escuadra, cartabón, compás y transportador de ángulos. Trazados libres y pautados con los distintos instrumentos. Uso cuidadoso de los instrumentos y materiales del dibujo geométrico.	
---	--

Curso 4º

Bloque 1: EDUCACIÓN AUDIOVISUAL Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación de evaluación	CC
<p>La imagen publicitaria. Aplicación y función social en carteles y vallas publicitarias.</p> <p>Tipos de imágenes utilizadas en el cartel publicitario: fotografías, dibujos, composiciones geométricas y abstractas.</p> <p>Identificación de los elementos formales que intervienen en un mensaje publicitario: imagen, texto, sonido.</p> <p>Observación de las imágenes publicitarias identificando elementos expresivos y comunicativos (retoque digital de imagen y texto, efectos sonoros).</p> <p>Interés por interpretar las imágenes publicitarias a partir de los elementos generados por el emisor para dar significado al mensaje.</p> <p>Valoración de preferencias y defensa argumentada de criterios al observar imágenes fijas y en movimiento de la publicidad.</p> <p>Reconocimiento de la importancia en la sociedad actual de educar “la mirada” para entender e interpretar el mensaje audiovisual.</p> <p>Lectura de las imágenes del campo de la publicidad. Alfabetización audiovisual:</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Elementos configurativos del lenguaje audiovisual: punto, línea, plano y forma. ·Atributos expresivos y simbólicos del color. ·Conceptos compositivos: tamaño, equilibrio, proporción, ritmo, distribución espacial. <p>Lectura y análisis de imágenes fijas a partir de carteles publicitarios:</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Relación imagen texto. ·Análisis de la imagen fotográfica y su aplicación al campo de la publicidad. ·Avances tecnológicos aplicados a la imagen audiovisual. <p>·El mensaje publicitario: reflexión y debate a partir del visionado de muestras audiovisuales del entorno cotidiano.</p> <p>Lectura y análisis de anuncios publicitarios de los medios de comunicación:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Interacción de los elementos que intervienen en la producción audiovisual (visual, musical, oral, gestual, escrito). ·Análisis de factores psicológicos desarrollados por el emisor en el campo de la publicidad para obtener la respuesta positiva del consumidor. <p>Identificación de elementos que atentan a valores sociales y al bienestar personal y colectivo.</p> <p>Curiosidad por analizar la función social y expresiva de las imágenes que nos rodean.</p> <p>Valoración de la imágenes de modo crítico e interés por interpretar el mensaje a partir de los elementos que las conforman.</p> <p>Elaboración de la imagen fija aplicada a la publicidad: el cartel.</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Planificación del proceso creativo: selección de la idea, elaboración y presentación manual o digital. ·Captura y tratamiento de la imagen fotográfica aplicada a la publicidad. ·Elementos fundamentales del cartel: relación imagen texto. <p>Utilización de tipografías diferentes en la elaboración del cartel.</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Técnicas gráfico plásticas para la elaboración de bocetos y transformación manual de la imagen: dibujo, coloreado, recorte, pegado, fotomontaje. <p>Elaboración de la imagen en movimiento aplicada a la publicidad: el anuncio publicitario.</p> <p>Elaboración del guión narrativo a partir de la idea: introducción, nudo y desenlace.</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Realización: secuenciación de las imágenes. ·Montaje: tratamiento del tiempo en la publicidad. El ritmo en la sucesión de imágenes y sonidos con el fin de captar la atención del espectador. <p>Interacción de los elementos que intervienen en la producción audiovisual (visual, musical, gestual, escrito, oral)</p> <p>Ámbitos de actuación: carteles, impresos, vallas publicitarias, cine, televisión.</p> <p>Captura, creación y difusión de imágenes mediante dispositivos TIC,</p>	<p>BL1.1. Reconocer las imágenes publicitarias de revistas, carteles, vallas y anuncios audiovisuales identificando la relación entre las imágenes y el texto, los efectos sonoros, el tema, el receptor del mensaje y el significado del mensaje que pretenden transmitir.</p> <p>BL1.2. Leer y analizar las imágenes publicitarias de revistas, carteles, vallas y anuncios de los medios de comunicación para describir su significado por la relación de las imágenes y el texto, su simbología y la interacción de los lenguajes que intervienen, expresando sus ideas y opiniones de forma razonada a través de la reflexión colectiva y el diálogo.</p> <p>BL1.3. Elaborar de forma cooperativa carteles y anuncios publicitarios sencillos planificando las fases del proceso de trabajo, teniendo en cuenta la relación imagen-texto y el encuadre.</p> <p>BL1.4. Utilizar las tecnologías de la información y la comunicación para buscar, crear y difundir carteles y anuncios publicitarios sencillos propios y ajenos de manera responsable.</p>	<p>CEC CSC</p> <p>CEC CCLI</p> <p>CEC SIEE</p> <p>CEC CD</p>

<p>haciendo uso responsable de bancos de imágenes y sonidos. Representación de imágenes de forma creativa utilizando herramientas de edición gráfica que permiten incluir texto con formato carácter y la manipulación básica de imágenes (traslación, rotación y escalado) Respeto por las licencias de uso, modificación y distribución de contenidos generados por otros.</p>	
--	--

Bloque 2: EXPRESIÓN PLÁSTICA Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación de evaluación	CC
<p>Observación e interpretación de los diferentes entornos natural, artificial e imaginario en museos, exposiciones, galerías, auditorios y teatros. Exploración de las posibilidades expresivas y comunicativas de los elementos configurativos del lenguaje visual</p> <ul style="list-style-type: none"> · Punto y línea. Como elementos de expresión de emociones y sentimientos. Distintos tipos de líneas en función de lo que se quiere expresar · Plano (forma). Proporciones y medidas. Componente emocional de la forma. Espacio lleno y espacio vacío. Relación forma significado · Color. Primarios, secundarios, círculo cromático. Valor comunicativo y simbólico en la comunicación visual: señales de tráfico, iconos, pictogramas, carteles. · La luz como elemento generador de sombras y volumen. · Texturas. Utilización de texturas para la creación. · Conceptos básicos de la composición. Proporción. Distribución de las formas en el plano. <p>Técnicas y materiales de la expresión plástica</p> <ul style="list-style-type: none"> · Técnicas bidimensionales: dibujo, pintura, estampación, mixtas, collage. · Técnicas tridimensionales: ensamblaje. · Materiales y soportes propios y de desecho. <p>Creación y manipulación de producciones artísticas mediante técnicas, materiales y recursos informáticos y tecnológicos (fotocopiadora, escáner, cámara fotográfica, programas informáticos).</p> <p>Adquisición de la coordinación y precisión necesarias para la ejecución de las distintas técnicas de la expresión plástica. Dominio y control de las distintas fases del proceso creativo:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Experimentación e investigación previas. · Planificar y organizar proyectos individuales o colectivos. · Organizar y gestionar el desarrollo de un proyecto. · Seleccionar la información técnica y los materiales. · Evaluar el proyecto y el producto con ayuda de guías. · Mejorar el producto y el proceso tras la evaluación. <p>Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área. Búsqueda de información sobre las manifestaciones artísticas y técnicas del nivel escolar. Fuentes formatos y soportes de donde se obtiene la información. Organización en diferentes soportes (físico y digital) y registros. Interés por la pintura, fotografía, grabado, ilustraciones, cómics, diseño gráfico (carteles, publicidad). Interés y disfrute de las posibilidades que nos ofrecen los diferentes entornos artísticos: museos, exposiciones, galerías de arte. Identificación de obras por tema, época histórica, movimiento artístico, técnicas. Respeto y valoración de las distintas manifestaciones artísticas y de las diferentes profesiones relacionadas con la pintura, fotografía, grabado, ilustraciones, cómics, diseño gráfico a expresión artística. Expresión de opiniones y preferencias respecto a las manifestaciones artísticas. Análisis de información verbal y no verbal de exposiciones, descripciones, instrucciones. Escucha con atención y empatía respetando el contenido del discurso del interlocutor. Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Capacidad de concentración. Adaptación a los cambios. Resiliencia, superación de obstáculos y fracasos. Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos. Búsqueda de orientación o ayuda cuando se necesita de forma precisa. Desarrollo de proyectos en equipo, transformando ideas en acciones y cumpliendo con la parte del trabajo en tareas que implican a varios</p>	<p>BL2.1 Observar e interpretar imágenes, publicidad, ilustraciones, obras pictóricas y grabados presentes en los medios de comunicación escrita y en lugares del entorno social y natural próximo, para representar de forma personal emociones, ideas, acciones y situaciones utilizando los elementos del lenguaje visual.</p> <p>BL2.2 Realizar producciones artísticas bidimensionales, eligiendo los materiales y recursos informáticos y tecnológicos más adecuados para conseguir diferentes efectos expresivos con precisión y calidad de ejecución.</p> <p>BL2.3 Planificar la realización de un producto proponiendo un plan ordenado de acciones, seleccionar los materiales, reconocer si han seguido el plan propuesto y evaluar la calidad del resultado con ayuda de guías para la observación.</p> <p>BL2.4 Comprender y utilizar el vocabulario del área del nivel educativo cuando intercambia informaciones con otros alumnos o con los adultos, para explicar el proceso seguido al realizar las tareas de aprendizaje y expresar lo que ha aprendido en el proceso de autoevaluación de las tareas realizadas</p> <p>BL2.5 Obtener y organizar información de los medios de comunicación escrita y de los lugares del entorno natural y social como bibliotecas museos, exposiciones y otros sobre las manifestaciones artísticas que se trabajan en el nivel educativo para planificar los procesos creativos.</p> <p>BL2.6 Reconocer y respetar algunas de las manifestaciones artísticas más significativas como obras pictóricas, fotografías, grabados, ilustraciones, cómics, diseño gráfico y publicidad expresando de forma dialogada sus opiniones y preferencias.</p> <p>BL2.7 Captar el sentido global y analizar de forma crítica y teniendo en cuenta la intención del emisor textos orales reconociendo ideas principales, secundarias y datos específicos relevantes y participar en conversaciones, entrevistas, diálogos para resolver conflictos y coloquios sobre temas escolares y expresando sus ideas y opiniones de manera ordenada.</p> <p>BL2.8 Seguir instrucciones de tareas de aprendizaje manteniendo la atención mientras las realiza adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, pidiendo ayuda si la necesita.</p> <p>BL2.9 Participar en equipos de trabajo realizando la parte de tarea que le corresponde para alcanzar metas comunes, aceptando su rol, haciendo aportaciones y ayudando a los otros miembros del grupo y expresando sus emociones ante los conflictos de forma respetuosa.</p>	<p>CEC CAA CSC</p> <p>CEC CAA SIEE CD</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CEC CSC</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p>

compañeros. Ayuda, trabajo con todos, aceptación de todos. Control de la expresión de sentimientos y emociones en conflictos Trabajo en tareas que implican a varios compañeros.		
--	--	--

Bloque 3: DIBUJO GEOMÉTRICO Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación de evaluación	CC
El ángulo. Tipos: recto, agudo, obtuso y llano. Posiciones relativas entre ángulos: complementario, suplementario, opuesto, consecutivo y adyacente. Trazado de ángulos. suma y resta de ángulos. Trazado de la bisectriz. Posiciones relativas entre rectas: paralelas, perpendiculares y concurrentes. Trazado de rectas horizontales y verticales en composiciones geométricas con fines expresivos. Herramientas para el manejo y trazado del dibujo geométrico. La regla: el milímetro como medida básica. El juego de plantillas: escuadra y cartabón para el trazado de rectas. El compás para el trazado de arcos de circunferencia y traslado de medidas. El transportador de ángulos para medir y transportar ángulos. Uso cuidadoso de los instrumentos y materiales del dibujo geométrico.	BL.3.1. Reconocer en los objetos y espacios reales diversos tipos de ángulos para realizar representaciones gráficas. BL.3.2. Reconocer y utilizar con cuidado los instrumentos (regla, compás, escuadra y cartabón) y materiales propios del dibujo técnico.	CEC CMCT CEC CAA

Curso 5º

Bloque 1: EDUCACIÓN AUDIOVISUAL Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación de evaluación	CC
El cine de entretenimiento a partir de producciones animadas. Observación e identificación de diferentes técnicas en producción de cine de animación. Observación e identificación de transformaciones y recursos aplicadas a la imagen a partir de programas informáticos con intención expresiva y comunicativa. Comprensión y dominio del vocabulario propio al describir los recursos tecnológicos aplicados a las animaciones. Valoración de preferencias y defensa argumentada de criterios al visionar los recursos aplicados a producciones de animación. Reconocimiento de la importancia en la sociedad actual de educar “la mirada” para entender e interpretar el mensaje audiovisual. Lectura de la imagen en movimiento en medios audiovisuales: alfabetización audiovisual: ·Visionado y análisis de producciones de cine de animación. Reflexión colectiva respecto al mensaje de las imágenes. ·Interacción de los lenguajes que intervienen en la producción audiovisual (visual, musical, oral, gestual, escrito). ·Análisis de los elementos formales, expresivos y compositivos de las imágenes animadas que dan significado al mensaje (trazo, tamaño de las formas, ritmo) ·Análisis de dibujos animados secuenciados y generados con la técnica manual (zootropo). ·Análisis de técnicas y procedimientos digitales para el desarrollo de producciones animadas (dibujos animados, animación con plastilina, animación de recorte). ·Lectura de recursos expresivos y tecnológicos (oscilaciones y exageración). Evolución del cine animado. El antecedente de la imagen secuenciada en el cómic. Referentes culturales del cine americano. Interés por descubrir el valor expresivo de cada lenguaje que interviene en una producción audiovisual. Dominio del vocabulario específico del lenguaje audiovisual y del vocabulario adecuado para aplicar las técnicas y procedimientos en la imagen digital. Realización de producciones animadas a partir de la narración secuenciada de imágenes interrelacionando diferentes lenguajes. Técnicas en la animación: dibujos animados, animación con plastilina, animación de recorte. El dibujo animado. Antecedentes del cine de animación (zootropo, libreta) Referentes culturales y técnicos. Fases en el proceso de animación: guión, rodaje y montaje: ·Elaboración del guión narrativo a partir de la idea: introducción, nudo y desenlace. ·Diseño de personajes y escenarios específicos para las diferentes técnicas de animación.	BL.1.1. Reconocer producciones del cine de animación en los medios de comunicación y en Internet identificando algunos efectos especiales y recursos tecnológicos aplicados a la imagen y el significado del mensaje que pretenden transmitir. BL.1.2. Leer y analizar fragmentos de producciones de cine de animación para describir algunos de los recursos tecnológicos y digitales aplicados a la imagen y la interacción de los lenguajes que intervienen argumentando de forma crítica sus puntos de vista a través de la reflexión colectiva y el diálogo. BL.1.3. Elaborar de forma cooperativa animaciones sencillas a partir de dibujos, plastilina o recortes planificando las fases del proceso de trabajo (guión, grabación y montaje) teniendo en cuenta la secuenciación de imágenes, utilizando algunos recursos tecnológicos y digitales. BL.1.4. Utilizar las tecnologías de la información y la comunicación para buscar, crear y difundir animaciones sencillas propias y ajenas de manera responsable.	CEC CSC CEC CCLI CEC SIEE CD CEC CD

<p>· Realización: captura de imágenes fijas mediante cámara fotográfica. Recursos tecnológicos y digitales para el retoque de imágenes fotográficas.</p> <p>· Montaje en secuencias de imágenes y sonido. El discurso narrativo estructurado en secuencias, escenas y planos. Tratamiento del tiempo (lentitud o aceleración) en el montaje de fotogramas.</p> <p>Sonorización: selección de composición musical, diálogos, efectos especiales. Consciencia de la importancia del audio en la narración secuenciada con imágenes.</p> <p>Planificación del calendario de ejecución y reparto de funciones en la cadena de trabajo (escenografía, vestuario, maquillaje, peluquería).</p> <p>Justificación argumentada de criterios propios en la toma de decisiones y respeto hacia las opiniones de los compañeros.</p> <p>Interés por cooperar en el desarrollo del trabajo en equipo realizando la parte individual con eficacia y responsabilidad.</p> <p>Captura, creación y difusión de imágenes mediante dispositivos TIC, haciendo un uso responsable de bancos de imágenes y sonidos.</p> <p>Utilización de programas informáticos sencillos para la creación y edición de imágenes y vídeo digital: importar, cortar, copiar y enlazar.</p> <p>Respeto por las licencias de uso, modificación y distribución de contenidos generados por otros.</p>	
---	--

Bloque 2: EXPRESIÓN PLÁSTICA Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación de evaluación	CC
Observación e interpretación de los diferentes entornos natural, artificial e imaginario en museos, exposiciones, galerías, auditorios y teatros.	BL2.1. Observar e interpretar , esculturas elementos arquitectónicos y de diseño en museos, exposiciones y otros entornos sociales y naturales próximos para representar de forma personal emociones, ideas, acciones y situaciones utilizando los elementos del lenguaje visual.	CEC CAA CSC
Exploración de las posibilidades expresivas de los elementos configurativos del lenguaje visual: · El punto como elemento generador: de volumen y de la imagen digital: pixel. · Línea. Líneas expresivas de volumen. · Plano (forma). Formas geométricas. Construcción de distintos volúmenes mediante planos. · Color. Primarios, secundarios, círculo cromático. Tono, luminosidad, saturación. Simbología y expresión. Valor comunicativo y publicitario. Colores luz. Realización de trabajos de experimentación con transparencias y su proyección para ver los resultados. · La luz como elemento generador de sombras y volumen. Proyección mediante luz natural o artificial de las sombras de los objetos. Observación en edificaciones, esculturas y jardines de las sombras proyectadas. · Texturas. Elaboración de texturas gráficas imitando las existentes o inventadas. · Conceptos básicos de la composición. Proporción y equilibrio. Relación entre las formas y su distribución.	BL2.2. Realizar producciones artísticas tridimensionales, eligiendo los materiales y recursos informáticos y tecnológicos más adecuados para conseguir diferentes efectos expresivos con precisión y calidad de ejecución.	CEC CAA SIEE CD
Técnicas y materiales de la expresión plástica: · Técnicas bidimensionales: dibujo, pintura, estampación, mixtas, collage · Técnicas tridimensionales: modelado, ensamblaje, técnicas mixtas · Materiales y soportes propios y de desecho.	BL2.3. Planificar la realización de un producto estableciendo metas, proponer un plan ordenado de acciones para alcanzarlas, seleccionar los materiales, evaluar el proceso seguido y la calidad del producto final con ayuda de guías para la observación.	CAA SIEE
Creación y manipulación de producciones artísticas mediante técnicas, materiales y recursos informáticos y tecnológicos (fotocopiadora, escáner, cámara fotográfica, programas informáticos).	BL2.4. Comprender y utilizar el vocabulario específico del lenguaje plástico del nivel educativo para analizar e intercambiar informaciones con otros alumnos, explicar el proceso seguido en la elaboración de productos artísticos y para presentar los resultados de su trabajo en público.	CCLI CAA
Adquisición de la coordinación y precisión necesarias para la ejecución de las distintas técnicas de la expresión plástica.	BL2.5. Obtener y organizar información de los medios de comunicación audiovisual e Internet y de lugares públicos sobre las manifestaciones artísticas que se trabajan en el nivel educativo para planificar los procesos creativos, utilizando los diferentes recursos que ofrece la Red de forma crítica y responsable.	CCLI CAA
Dominio y control de las distintas fases del proceso creativo: · Experimentación e investigación previas · Planificar, organizar y gestionar el desarrollo de proyectos individuales o colectivos. · Establecer estrategias de supervisión. · Seleccionar la información técnica y los materiales. · Tomar decisiones y calibrar oportunidades y riesgos. · Evaluar el proyecto y el producto con ayuda de guías. · Mejorar el producto y el proceso tras la evaluación.	BL2.6. Reconocer y respetar algunas de las manifestaciones artísticas más significativas de la arquitectura, escultura y el diseño industrial argumentando de forma crítica sus ideas, opiniones y preferencias a través del diálogo y la reflexión.	CEC CSC
Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área.	BL2.7. Captar el sentido global y analizar de forma crítica textos orales reconociendo ideas secundarias y detalles relevantes infiriendo el sentido de valores no explícitos y participar en debates y coloquios sobre temas cercanos a su experiencia exponiendo y reformulando de forma organizada sus opiniones con un lenguaje respetuoso.	CCLI CSC
Búsqueda de información sobre las manifestaciones artísticas y técnicas del nivel escolar.	BL2.8. Interpretar las demandas de las tareas de aprendizaje, mantener la concentración y el esfuerzo mientras las realiza, adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, intentando resolver las dudas por sus propios medios haciéndose preguntas y buscando ayuda si la necesita.	CAA SIEE
Fuentes formatos y soportes de donde se obtiene la información.	BL2.9. Actuar de modo eficaz en equipos de trabajo, aceptando su rol y su tarea y esforzándose para lograr metas comunes, haciendo	CSC CAA

<p>Organización en diferentes soportes (físico y digital) y registros. Interés por la arquitectura, escultura, diseño industrial (objetos cotidianos, mobiliario urbano, moda). Interés y disfrute de las posibilidades que nos ofrecen los diferentes entornos artísticos: museos, exposiciones, galerías de arte, tiendas de diseño. Identificación de obras por tema, época histórica, movimiento artístico, técnicas. Respeto y valoración de las distintas manifestaciones artísticas y de las diferentes profesiones relacionadas con la arquitectura, escultura, diseño de objetos, muebles, moda, complementos. Expresión crítica de opiniones y preferencias respecto a las manifestaciones artísticas. Análisis de información verbal y no verbal de exposiciones, descripciones, instrucciones y textos orales en los que se expresen opiniones y preferencias (debates). Respeto al moderador y uso del diálogo para resolver conflictos interpersonales, escuchando activamente, identificando y respetando las emociones y el contenido del discurso del interlocutor. Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo. Capacidad de concentración. Adaptación a los cambios. Resiliencia, superación de obstáculos y fracasos. Aprendizaje autónomo. Aplicación estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos. Obtención y uso eficaz de información. Búsqueda de orientación o ayuda cuando se necesita de forma precisa. Desarrollo de proyectos en equipo, transformando ideas en acciones y cumpliendo con su parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros. Colaboración y compartición de planes, información y recursos. Sensibilidad y comprensión de los puntos de vista de los demás.</p>	<p>aportaciones y valorando las de los demás, utilizando el diálogo igualitario para resolver conflictos y discrepancias.</p>	<p>SIEE</p>
---	---	-------------

Bloque 3: DIBUJO GEOMÉTRICO Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación de evaluación	CC
<p>Construcción de cenefas y mosaicos geométricos a partir de la traslación y el giro de una figura plana. División de la circunferencia en partes iguales para la construcción de polígonos estrellados. Decoración por medio del color y la textura. La escala: ampliación y reducción de objetos y composiciones artísticas a partir de una cuadrícula. Recta, semirecta y segmento. Trazado de segmentos; Suma y resta mediante la regla y el compás. Reconocimiento de formas geométricas en el campo del diseño. Herramientas para el manejo y trazado del dibujo geométrico. La regla: el milímetro como medida básica. El juego de plantillas: escuadra y cartabón para el trazado rectas y formas geométricas. El compás para el trazado de arcos de circunferencia y traslado de medidas. El transportador de ángulos para medir y transportar ángulos. Uso cuidadoso de los instrumentos y materiales del dibujo geométrico. Soltura en la línea y el trazo.</p>	<p>BL3.1. Reconocer en los objetos y espacios reales cenefas y mosaicos geométricos para realizar representaciones gráficas utilizando el concepto de simetría y los movimientos de traslación y giro. BL3.2. Reconocer y utilizar con cuidado y soltura los instrumentos (regla, compás, escuadra, transportador y cartabón) y materiales propios del dibujo técnico.</p>	<p>CEC CMCT CEC CAA</p>

Curso 6º

Bloque 1: EDUCACIÓN AUDIOVISUAL Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación de evaluación	CC
<p>El cine como medio de entretenimiento y reflejo de la sociedad. Identificación de películas según la duración: largometraje y cortometraje, vídeo clip, anuncios publicitarios. Género: drama, comedia, acción aventura, terror, ciencia ficción. Temática: histórico, policíaco, del Oeste, amor, intriga, humor, drama. El cine de animación. Los dibujos animados. Ejemplos. El cine documental. El cortometraje en el ámbito escolar y familiar. El discurso narrativo en una secuencia de imágenes y sonidos. Función social y comunicativa: descriptiva, informativa, de entretenimiento, persuasiva o como transmisor de sentimientos y emociones. Reconocimiento de la importancia del lenguaje audiovisual en sus inicios y en la sociedad actual.</p>	<p>BL1.1. Reconocer producciones del cine a través de medios de comunicación y de Internet diferenciando la realización, la duración, el género, la temática y el significado del mensaje que pretende transmitir. BL1.2. Leer y analizar fragmentos de producciones de cine y otras producciones audiovisuales para describir alguno de sus aspectos estructurales, (tipos de planos, secuenciación en escenas y movimientos de la cámara) recreación de espacios, caracterización de personajes y la interacción de los lenguajes que intervienen argumentando de forma crítica sus puntos de vista a través de la reflexión colectiva y el diálogo. BL1.3. Elaborar de forma cooperativa producciones audiovisuales sencillas planificando las fases del proceso de trabajo, desarrollo del</p>	<p>CEC CSC CEC CCLI CEC SIEE</p>

<p>Valoración e interés por el cine de diferentes épocas y culturas.</p> <p>Reconocimiento de la importancia en la sociedad actual de educar “la mirada” para entender e interpretar el mensaje audiovisual.</p> <p>Lectura de la imagen en movimiento en medios audiovisuales: alfabetización audiovisual:</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Interacción de los lenguajes que intervienen en la producción audiovisual (visual, musical, oral, gestual, escrito). ·Análisis de imágenes en movimiento a partir de la imagen fija. ·Análisis de elementos estructurales y compositivos comunes con la imagen fotográfica: encuadre, planificación (plano general, entero, americano, medio, primer plano, detalle) y angulación (picado y contrapicado). ·Visionado y análisis de imágenes secuenciadas. ·Análisis de movimientos de la cámara: travelling. ·Caracterización de los personajes. Elementos formales y expresivos que definen al personaje. <p>Interés por descubrir el valor expresivo de cada lenguaje que interviene en una producción audiovisual.</p> <p>Dominio del vocabulario específico del lenguaje audiovisual y del vocabulario adecuado para aplicar las técnicas y procedimientos en la imagen digital.</p> <p>Realización de producciones audiovisuales a partir de la narración secuenciada de imágenes interrelacionando diferentes lenguajes.</p> <p>Fases en el proceso de trabajo: guión, rodaje y montaje.</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Elaboración del guión narrativo a partir de la idea: introducción, nudo y desenlace. ·Secuenciación de las imágenes. El discurso narrativo estructurado en secuencias, escenas y planos. Tipos de planos. ·Rodaje: movimientos de la cámara: panorámica, travelling. Captura de sonidos y diálogos. Tratamiento de la luz: directa, de relleno, a contraluz, luz dura. ·Montaje. Sonorización: diálogos, banda sonora, efectos especiales. Introducción a la técnica de doblaje. <p>Recreación de fragmentos de películas a partir de la interpretación personal.</p> <p>Exploración de las posibilidades expresivas de los personajes a partir de gestos y diálogos. Caracterización.</p> <p>Recursos tecnológicos e informáticos aplicados en la fase de grabación (cámaras, micrófono, iluminación) , fase de edición o montaje (programas informáticos) y efectos especiales.</p> <p>Planificación del calendario de ejecución y reparto de funciones en la cadena de trabajo (escenografía, vestuario, maquillaje, peluquería).</p> <p>Justificación argumentada de criterios propios en la toma de decisiones y respeto hacia las opiniones de los compañeros.</p> <p>Interés por cooperar en el desarrollo del trabajo en equipo realizando la parte individual con eficacia y responsabilidad.</p> <p>Uso responsable de bancos de imágenes y sonidos.</p> <p>Respeto por las licencias de uso, modificación y distribución de contenidos generados por otros.</p> <p>Uso de dispositivos de las TIC en la captura, creación y difusión de imágenes.</p> <p>Utilización de programas informáticos sencillos para la creación y edición de imágenes y video digital: importar, cortar, copiar y enlazar.</p>	<p>guión, grabación y montaje, teniendo en cuenta la secuenciación de imágenes, movimiento de la cámara y aspectos técnicos en la iluminación y el sonido.</p> <p>BL1.4. Utilizar las tecnologías de la información y la comunicación para buscar, crear y difundir producciones audiovisuales sencillas propias y ajenas de manera responsable.</p>	<p>CD</p> <p>CEC CD</p>
---	--	-----------------------------

Bloque 2: EXPRESIÓN PLÁSTICA Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación de evaluación	CC
<p>Observación e interpretación de los diferentes entornos natural, artificial e imaginario a través de los medios de comunicación e Internet.</p> <p>Exploración de las posibilidades expresivas de los elementos configurativos del lenguaje visual</p> <ul style="list-style-type: none"> ·El punto como elemento generador de la imagen digital: píxel. ·La línea como elemento descriptor de detalles y de expresión. ·El plano (forma). Cualidades expresivas de la forma. ·El color. Colores, luz y colores pigmento. Cualidades: tono, saturación y luminosidad. Armonía y contraste. Valor comunicativo y simbología. <p>Las texturas: táctiles, visuales (naturales y artificiales). Realización de muestrarios de texturas.</p> <p>Conceptos básicos de la composición. Proporción, equilibrio, ritmo, tensión.</p> <p>Técnicas y materiales de la expresión plástica</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Técnicas bidimensionales: dibujo, pintura, estampación, mixtas, 	<p>BL2.1. Observar e interpretar los elementos del entorno social cultural y artístico presentes en los medios de comunicación audiovisual e Internet, para representar de forma personal emociones, ideas, acciones y situaciones utilizando los elementos del lenguaje visual.</p> <p>BL2.2. Realizar producciones artísticas bidimensionales, tridimensionales y mixtas eligiendo los materiales y recursos informáticos y tecnológicos más adecuados para conseguir diferentes efectos expresivos con precisión y calidad de ejecución.</p> <p>BL2.3. Planificar la realización de un producto estableciendo metas, proponer un plan ordenado de acciones para alcanzarlas, seleccionar los materiales, estimar el tiempo para cada paso, evaluar el proceso seguido y la calidad del producto final con ayuda de guías para la observación detallando las mejoras realizadas.</p>	<p>CC</p> <p>CEC CAA CSC</p> <p>CEC CAA SIEE CD</p> <p>CAA SIEE</p>

<p>collage</p> <p>·Técnicas tridimensionales: modelado, talla, ensamblaje</p> <p>·Materiales y soportes propios y de desecho. Papeles y cartones de diferentes tipos, lápices de grafito, carboncillo, difumino, lápices de colores, tizas, rotuladores, ceras, pinturas al agua, tejidos, pinceles de diferentes tamaños, plantillas, arcilla, alambres, maderas, corcho blanco, sierras de pelo, plásticos, colas, pegamentos, cuerdas, materiales de la naturaleza.</p> <p>Utilización de técnicas, materiales y recursos informáticos y tecnológicos para la creación y manipulación de producciones artísticas. (fotocopiadora, escáner, cámara fotográfica, programas informáticos).</p> <p>Adquisición de la coordinación y precisión necesarias para la ejecución de las distintas técnicas de la expresión plástica.</p> <p>Dominio y control de las distintas fases del proceso creativo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Experimentación e investigación previas ·Planificar, organizar y gestionar proyectos individuales o colectivos. ·Establecer estrategias de supervisión. ·Seleccionar la información técnica y los materiales. ·Tomar decisiones y calibrar oportunidades y riesgos. ·Aportar soluciones originales a los problemas. ·Transformar ideas en acciones. ·Establecer criterios para evaluar el proyecto y el producto con ayuda de guías. ·Admitir los propios errores y aprender de ellos. ·Mejorar el producto y el proceso tras la evaluación. <p>Campos semánticos para ampliar y consolidar la terminología específica del área.</p> <p>Búsqueda de información sobre las manifestaciones artísticas y técnicas del nivel escolar.</p> <p>Fuentes formatos y soportes de donde se obtiene la información.</p> <p>Organización en diferentes soportes (físico y digital) y registros.</p> <p>Interés por películas, cortos, videos artísticos, animación, documentales, publicidad.</p> <p>Interés y disfrute de las posibilidades que nos ofrecen los diferentes entornos artísticos: museos, exposiciones, galerías de arte, auditorios, teatros.</p> <p>Páginas Web y blogs de museos, exposiciones, artistas, galerías de arte.</p> <p>Identificación de obras por tema, género, época histórica, movimiento artístico, técnicas.</p> <p>Respeto y valoración de las distintas manifestaciones artísticas y de las diferentes profesiones relacionadas con la expresión artística.</p> <p>Expresión crítica de sus conocimientos, ideas, opiniones y preferencias respecto a las manifestaciones artísticas.</p> <p>Análisis de información verbal y no verbal de exposiciones, descripciones, instrucciones, conferencias breves, y textos orales en los que se expresen opiniones y preferencias (debates).</p> <p>Escucha activa, incorporando las intervenciones de los demás y respeto a los sentimientos y el contenido del discurso del interlocutor.</p> <p>Esfuerzo, fuerza de voluntad. Constancia y hábitos de trabajo.</p> <p>Capacidad de concentración. Regulación de la perseverancia, flexibilidad, control de la ansiedad e incertidumbre y capacidad de automotivación antes, durante y después del proceso de aprendizaje.</p> <p>Resiliencia, superación de obstáculos y fracasos.</p> <p>Aprendizaje autónomo. Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos. Obtención y uso eficaz de información.</p> <p>Búsqueda de orientación o ayuda cuando la necesita de forma precisa.</p> <p>Desarrollo de proyectos en equipo, transformando ideas en acciones. Toma de decisiones, calibración de oportunidades y riesgos. Sentido de su trabajo en una tarea compleja que afecta a varios. Estimulo del entusiasmo por las perspectivas y los objetivos compartidos. Sensibilidad y comprensión de los puntos de vista de los demás. Consenso y apoyo de los demás.</p>	<p>BL2.4. Comprender y utilizar el vocabulario específico del lenguaje plástico del nivel educativo para analizar e intercambiar informaciones con otros alumnos, explicar el proceso seguido en la elaboración de productos artísticos y para presentar los resultados de su trabajo en público.</p> <p>BL2.5. Obtener y organizar información de los medios de comunicación audiovisual e Internet sobre las manifestaciones artísticas que se trabajan en el nivel educativo para planificar los procesos creativos, utilizando los diferentes recursos que ofrece la Red de forma crítica y responsable.</p> <p>BL2.6. Reconocer y respetar las manifestaciones artísticas más significativas de la pintura, escultura, arquitectura y medios audiovisuales que forman parte de patrimonio artístico y cultural expresando sus conocimientos y argumentando de forma crítica sus ideas, opiniones y preferencias a través del diálogo y la reflexión.</p> <p>BL2.7. Captar el sentido global y analizar de forma crítica textos orales, deduciendo el significado de palabras por el contexto y extrayendo conclusiones, participar en debates, coloquios y exposiciones adoptando los diferentes roles y utilizando el diálogo para resolver conflictos interpersonales exponiendo de forma organizada su discurso y utilizando un lenguaje no discriminatorio.</p> <p>BL2.8. Interpretar las demandas de las tareas de aprendizaje, mantener la concentración mientras las realiza, mostrar perseverancia y flexibilidad ante los retos y dificultades, esforzándose y manteniendo la calma y la motivación, intentando resolver las dudas por sus propios medios haciéndose preguntas y buscando ayuda si la necesita.</p> <p>BL2.9. Actuar de modo eficaz en equipos de trabajo, participando en la planificación de metas comunes, tomando decisiones razonadas, responsabilizándose de su rol y su tarea, haciendo propuestas valiosas, reconociendo el trabajo ajeno y animando a los otros miembros del grupo, utilizando el diálogo igualitario para resolver conflictos y discrepancias.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CEC CSC</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p>
--	--	--

Bloque 3: DIBUJO GEOMÉTRICO Curso 6º		
<p>Contenidos</p> <p>Proporcionalidad entre figuras. Conceptos de igualdad, simetría y semejanza. Trazado mediante cuadrícula.</p> <p>La escala: ampliación y reducción de objetos y composiciones</p>	<p>Criterios de evaluación de evaluación</p> <p>BL3.1. Reconocer en los objetos y espacios las proporciones entre el dibujo y la realidad para realizar la representación gráfica utilizando escalas.</p>	<p>CC</p> <p>CEC CMCT</p>

<p>artísticas a partir de una cuadrícula. Relación entre las medidas del dibujo y la realidad. Representación gráfica de los poliedros. Definición y características; Tipos: prismas, pirámides y cuerpos de revolución. Recta, semirrecta y segmento. Trazado de la mediatriz de un segmento. Herramientas para el manejo y trazado del dibujo geométrico. La regla: el milímetro como medida básica. El juego de plantillas: escuadra y cartabón para el trazado rectas y formas geométricas. El compás para la realización de arcos de circunferencia y traslado de medidas. El transportador de ángulos para medir y transportar ángulos. Uso cuidadoso de los instrumentos y materiales del dibujo geométrico. Soltura y precisión en la línea y el trazo.</p>	<p>BL3.2. Reconocer y utilizar con cuidado, soltura y precisión los instrumentos (regla, compás, escuadra, transportador y cartabón) y materiales propios del dibujo técnico.</p>	<p>CEC CAA</p>
---	---	--------------------

COMPETENCIAS DEL CURRÍCULO

CCLI: Competencia comunicación lingüística.

CMCT: Competencia matemática y competencias básicas en ciencia y tecnología.

CD: Competencia digital.

CAA: Competencia aprender a aprender.

CSC: Competencias sociales y cívicas.

SIEE: Sentido de iniciativa y espíritu emprendedor.

CEC: Conciencia y expresiones culturales.

ANEXO III

CURRÍCULO DE LAS ÁREAS DE LIBRE CONFIGURACIÓN AUTONÓMICA

ÁREA VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA

INTRODUCCIÓN

La estructuración del pensamiento del ser humano y, en consecuencia, la construcción del conocimiento, se realiza a través del lenguaje, por lo tanto, la capacidad de comprender y de expresarse resulta necesaria en cualquier proceso de aprendizaje. Ambas capacidades se articulan en los procesos de comprensión, expresión e interacción oral, por un lado, y de comprensión, expresión e interacción escrita, por otro.

El objetivo principal de la asignatura de Valenciano: Lengua y Literatura a lo largo de la etapa de la Educación Primaria es el desarrollo de la competencia comunicativa del alumnado entendida en todas sus vertientes: pragmática, lingüística, sociolingüística y literaria. Así, por una parte, debe aportarle herramientas y conocimientos necesarios para desenvolverse satisfactoriamente en cualquier situación comunicativa de la vida académica, familiar y social propia de su edad y, por otra, debe servir como base para el afianzamiento de la competencia comunicativa necesaria en todos los ámbitos de la vida adulta y propia de estudios superiores.

Para ello se debe propiciar el desarrollo de las destrezas básicas en el uso de la lengua: escuchar, hablar, leer, escribir e interactuar, de forma integrada. La adquisición de estas destrezas comunicativas solo puede conseguirse a través de la práctica en la comprensión y la expresión de distintas clases de textos y de la reflexión sobre ellos, teniendo presente que esta no debe organizarse en torno a saberes disciplinares estancos y descontextualizados que prolongan la separación entre la reflexión lingüística y el uso de la lengua, o entre la reflexión literaria y el placer de leer, sino que deben ajustarse a la realidad cambiante de un individuo que vive inmerso en una sociedad digital y que es capaz de buscar información de manera inmediata a través de las tecnologías de la información y la comunicación. Además se debe aprovechar el uso académico y social de la lengua que se realiza en el resto de asignaturas.

Los elementos curriculares de Valenciano: Lengua y Literatura se vinculan de forma creciente y graduada a lo largo de toda la etapa. Esta progresión también está presente en la autonomía del alumnado en la comprensión y la expresión lingüística. Se pretende consolidar un proceso de adquisición acumulativa de las destrezas, de manera que todo lo aprendido en cada nivel sea necesario para continuar el proceso de consolidación de aprendizajes en el siguiente. Además, el enfoque comunicativo permite que los aprendizajes se articulen alrededor del uso social de la lengua en diferentes ámbitos: privados y públicos, familiares, sociales y escolares. Así la lengua es, al mismo tiempo, objeto e instrumento de aprendizaje.

La organización en bloques de contenido no pretende jerarquizar los aprendizajes, sino que responde a las destrezas básicas que debe manejar un alumno para ampliar progresivamente su capacidad de comprensión, expresión e interacción oral y escrita, así como su educación literaria.

La forma de hablar y de escuchar de una persona determina la percepción que los demás tienen de ella. Es por lo tanto imprescindible dotar al alumnado de estrategias que favorezcan un correcto aprendizaje de esta dimensión oral de la competencia comunicativa y que le asegure un manejo efectivo de las situaciones de comunicación en los ámbitos personal, social, académico y profesional a lo largo de su vida. Con el “Bloque 1. Comunicación oral: escuchar y hablar” se busca que el alumnado adquiriera las habilidades necesarias para comunicar con precisión sus propias ideas, realizar discursos cada vez más elaborados de acuerdo a una situación comunicativa, escuchar de forma activa e interpretar de manera correcta las ideas de los demás. Las propuestas metodológicas de este bloque van dirigidas a mejorar la gestión de las relaciones sociales a través del diálogo en equipo y a perfeccionar la planificación, exposición y argumentación de los propios discursos orales y van desde el análisis de discursos y debates audiovisuales hasta la evaluación de discursos propios y ajenos, grabados y proyectados. Las prácticas orales, como exposiciones o debates, deben formar parte de la actividad cotidiana del aula en todas las asignaturas del currículo.

La lectura y la escritura son los instrumentos a través de los cuales se ponen en marcha algunos procesos cognitivos básicos que nos ayudan a acceder al conocimiento del mundo, de los demás y de uno mismo y, por tanto, desempeñan un papel fundamental como herramientas de adquisición de nuevos aprendizajes a lo largo de la vida.

Con el “Bloque 2. Comunicación escrita: leer” se persigue que el alumnado sea capaz de entender textos de distinto grado de complejidad y de géneros diversos. El aprendizaje formal de la lectura, que se lleva a cabo en las situaciones de interacción que ofrece la institución educativa tanto a nivel de aula como de centro, consistirá en la adquisición de estrategias que permitan el desarrollo de la competencia lectora en cualquier disciplina, la cual implica una serie de procesos cognitivos que permiten la construcción del significado de aquello que se lee, entre los que destacan: localizar y obtener información relevante, realizar inferencias directas, es decir, deducir información nueva e ideas no expresamente indicadas en el texto pero sí claramente implícitas, analizar, interpretar y evaluar tanto el contenido del texto como su forma y estructura. La enseñanza de la lectura es un proceso largo y más complejo actualmente, que no concluye con la asimilación de las convenciones del código escrito, sino que es permanente y en progresión ascendente de todo tipo de textos y en todo tipo de soportes, ya sean impresos o digitales. Comprender un texto implica poner en marcha una serie de estrategias de lectura que deben practicarse en el aula y proyectarse en todas las esferas de la vida y en todo tipo de lectura: leer para obtener información, leer para incrementar el conocimiento de la lengua, leer por placer, etc. Muchas de las acciones que se desarrollan en torno a la competencia lectora se pueden canalizar a través del Plan de Lectura del centro, el cual es una línea de trabajo que abarca objetivos, metodologías y estrategias para promover el fomento de la lectura y la mejora de la competencia lectora en todas las áreas curriculares y que favorece, asimismo, la adquisición de competencias clave. La participación del alumnado en acciones del Plan de Lectura, especialmente las referentes a dinamización y animación lectoras, supondrá un desarrollo progresivo de su autonomía a la hora de construir su geografía lectora, lo que favorecerá su construcción personal. En este bloque también se incide en el uso, inicialmente guiado y posteriormente autónomo, de las bibliotecas de aula y de centro como parte del proceso que permite al alumnado alcanzar independencia en el manejo de los recursos documentales que ofrecen las bibliotecas municipales y públicas, tanto para satisfacer sus necesidades de aprendizaje y formativas, como las más personales respecto a la lectura por entretenimiento. La posibilidad de que al finalizar la educación primaria el alumnado se inicie, de manera dirigida, en el uso de bibliotecas virtuales, supone un paso fundamental en la adquisición de las competencias clave necesarias para que sepa desenvolverse en la sociedad de la información y del conocimiento que nos caracteriza.

Con el “Bloque 3. Comunicación escrita: escribir” se prepara al alumnado para que reconstruya las ideas explícitas e implícitas de un texto con el fin de elaborar su propio pensamiento crítico y creativo. También se debe conseguir que el alumnado construya sus propios textos integrando conocimientos obtenidos de diferentes fuentes y en soportes diversos. En ambos casos se deben activar estrategias específicas de tratamiento de la información. Además la enseñanza de los procesos de escritura, presentes en todas las asignaturas, pretende conseguir que el alumno tome conciencia de la misma como un procedimiento estructurado en cuatro partes: planificación del escrito, redacción a partir de borradores de escritura, revisión de borradores y, finalmente, elaboración del producto final.

Todos los seres humanos poseemos una capacidad innata para comunicarnos a través de elementos verbales o extra verbales que nos permiten interactuar con el mundo que nos rodea, con formas cada vez más complejas. El “Bloque 4. Conocimiento de la lengua” responde a la necesidad de reflexión sobre los mecanismos lingüísticos que regulan la comunicación y se aleja de la pretensión de utilizar los conocimientos lingüísticos como un fin en sí mismos para devolverles su funcionalidad original: servir de base para el uso correcto de la lengua. El conocimiento de la lengua dentro del aula de Educación Primaria se plantea como el aprendizaje progresivo y aplicado al uso de las habilidades lingüísticas, así como la construcción de competencias en los usos discursivos del lenguaje a partir del conocimiento y la reflexión necesarios para apropiarse de las reglas gramaticales y ortográficas, imprescindibles, para hablar, leer y escribir correctamente en todas las esferas de la vida. Este conocimiento progresivo se produce cuando el alumno percibe el uso de diferentes formas lingüísticas para diversas funciones y cuando analiza sus propias producciones y las de los que le rodean para comprenderlas, evaluarlas y, en su caso, corregirlas.

Los contenidos se estructuran en torno a cuatro ejes fundamentales: el primero es la observación reflexiva de la palabra, su uso y sus valores

significativos y expresivos dentro de un discurso, de un texto y de una oración; el segundo se centra en las relaciones gramaticales que se establecen entre las palabras y los grupos de palabras dentro del texto; el tercero profundiza en las relaciones textuales que fundamentan el discurso; y el cuarto se centra en las variedades lingüísticas de la lengua. La reflexión metalingüística está integrada en la actividad verbal y en todos los niveles (discursivo, textual y oracional) e interviene en los procesos de aprendizaje de la lengua oral y la lengua escrita a través de las diferentes fases de producción (planificación, textualización y revisión), lo que aportará al alumnado los mecanismos necesarios para el conocimiento activo y autónomo de su lengua a lo largo de la vida.

Este bloque tiene un carácter transversal a las destrezas lingüísticas recogidas en los bloques anteriores. Por esta razón se ha optado por incluir en este apartado los elementos curriculares relacionados con las habilidades de autoregulación, la planificación de tareas y el aprendizaje cooperativo, así como aquellos relacionados con la interacción en medios digitales.

El “Bloque 5. Educación Literaria” asume el objetivo de hacer del alumnado lectores implicados en un proceso de formación lectora que continúe a lo largo de toda la vida. Para eso es necesario alternar la lectura, comprensión e interpretación de obras literarias cercanas a sus gustos personales y a su madurez cognitiva con la de textos literarios que aporten el conocimiento básico sobre algunas obras representativas de nuestra literatura y de la literatura universal.

La reflexión literaria a través de la lectura, comprensión e interpretación de textos significativos favorece el conocimiento de las posibilidades expresivas de la lengua, desarrolla la capacidad crítica y creativa del alumnado, le da acceso al conocimiento de otras épocas y culturas y le enfrenta a situaciones que enriquecen su experiencia del mundo y favorecen el conocimiento de uno mismo.

La información y la interpretación de textos u obras no es unidireccional de profesor a alumno, sino que es este último el que debe adquirir, con progresiva autonomía, con la ayuda de modelos y la guía de los adultos, los recursos personales propios de un lector activo, capaz de ver en la obra literaria una ventana abierta a la realidad y a la fantasía y un espejo en el que tomar conciencia de sí mismo y del mundo que le rodea. Del mismo modo, esa toma de conciencia del mundo y de uno mismo se ve favorecida por la actividad lúdica y creativa del alumnado en la producción de textos personales de intención literaria.

En todos los bloques y durante toda la etapa, la evaluación se aplica tanto al producto final, elaborado de forma individual o en equipo cooperativo, como al proceso. Se evalúa y se enseña a evaluar los procesos de comprensión, expresión e interacción oral y escrita a partir de las producciones del alumnado con el objetivo de hacer explícitas las carencias y el progreso del alumnado y de que este, a su vez, sea capaz de reconocer sus dificultades para mejorarlas; la integración de las tecnologías en el aula debe favorecer el planteamiento integral de estas estrategias. Además el alumnado, necesita adquirir los mecanismos que le permita diferenciar y utilizar los diferentes géneros discursivos apropiados a cada contexto (familiar, personal, académico, social) en todas las asignaturas del currículo. Por otra parte, la revisión en equipo cooperativo debe introducirse como práctica habitual en estos casos para favorecer el aprendizaje autónomo, ya que el diálogo se configura como el medio mediante el que se asientan los conocimientos.

Desde el punto de vista metodológico la organización de los elementos curriculares de la asignatura de Valenciano: Lengua y Literatura se basa en el tratamiento integrado de las lenguas del currículo que responde a la concepción plurilingüe del sistema educativo valenciano en el que conviven dos lenguas cooficiales con, al menos, una lengua extranjera y todas ellas son a la vez objeto e instrumento de aprendizaje. En la presentación de los elementos curriculares de Lengua Castellana y Literatura se ha optado por el planteamiento de unos criterios de evaluación comunes a las dos lenguas cooficiales como medio para conseguir su dominio al final de la etapa. Se relacionan los contenidos comunes a las dos lenguas, que se pueden desarrollar y evaluar indistintamente desde cualquiera de ellas, y los contenidos que se consideran específicos de cada una. Esta presentación ayuda a planificar la elaboración de tareas y estrategias de aprendizaje que permitan realizar transferencias lingüísticas y prevenir o corregir las interferencias en función de cual sea la L1 o la L2 del centro, según la definición que figure en su proyecto lingüístico. Además se debe tener en cuenta que gran parte de los contenidos comunes son fácilmente transferibles a la lengua o lenguas extranjeras una vez que se ha consolidado el código oral o escrito.

Por otra parte, conviene plantear las actividades de aprendizaje partiendo de un enfoque comunicativo y situarlas en contextos y situaciones variados que incluyan interacciones y faciliten la participación e implicación del alumnado, de manera que éste adopte diferentes roles y mantenga un papel activo y progresivamente autónomo. Las habilidades y estrategias aprendidas se podrán aplicar a situaciones similares de la vida real.

La asignatura de Valenciano: Lengua y Literatura es básica para la adquisición de la Competencia lingüística. Además, las posibilidades de comunicación que plantean las TIC están presentes en elementos curriculares de todos los bloques (obtención, tratamiento y comunicación de la información), por tanto, mediante el aprendizaje de la lengua se contribuye a la adquisición de la Competencia digital. Por otra parte, las diferentes destrezas comunicativas se aplican a la obtención, tratamiento y comunicación de la información en diferentes ámbitos, pero especialmente en el escolar, con lo cual la asignatura de Valenciano: Lengua y Literatura contribuye en gran medida a la competencia de Aprender a aprender, mientras que el planteamiento de elaboración de productos lingüísticos y literarios, de manera individual o cooperativa, la sitúa claramente en el plano de las Competencias sociales y cívicas y permite que se estimule el Sentido de iniciativa y espíritu emprendedor. Finalmente, el estudio de las diversas variedades de la lengua y de las lenguas habladas en España y el conocimiento de la propia literatura y de la literatura universal contribuyen al desarrollo de la Conciencia y las expresiones culturales.

En resumen, el eje del currículo de esta asignatura persigue la mejora de la competencia comunicativa del alumnado de manera que sea capaz de interactuar satisfactoriamente en todos los ámbitos que forman o van a formar parte de su vida. Esto exige una reflexión sobre el código lingüístico propio y los mecanismos de usos orales y escritos de cada lengua, las estrategias de comunicación comunes —y por lo tanto transferibles— a todas las lenguas que utilizan o pueden utilizar, y la capacidad de interpretar y valorar el mundo y de formar sus propias opiniones a través de la lectura crítica de las obras literarias más importantes de todos los tiempos.

Contenidos y criterios de evaluación del área Valenciano: Lengua y Literatura

Curso 1º

Bloque 1: COMUNICACIÓN ORAL: HABLAR Y ESCUCHAR Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON LENGUA CASTELLANA Y LITERATURA Estrategias y normas de interacción oral aprendidas: respetar el turno de palabra, responder y preguntar para averiguar el significado de expresiones o palabras que no se comprenden y para pedir ayuda. Utilización de estrategias de comprensión de los mensajes orales: atención, retención, anticipación del contenido y de la situación mediante el contexto verbal y no verbal, reconocimiento del sentido global. Orden lógico de los textos orales descriptivos y narrativos. Recursos de la expresión oral: pausas, volumen, entonación. Importancia de la mejora en expresión oral.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS Situaciones de comunicación, dirigidas o espontáneas: asambleas, diálogos, conversaciones, simulaciones y juegos de rol que representen saludos y presentaciones. Intervención en situaciones dirigidas respondiendo a preguntas para proponer temas y expresar la capacidad, el gusto, la preferencia, la opinión, el acuerdo o desacuerdo. Comprensión de textos orales con finalidad didáctica o de uso cotidiano. Información personal básica. Expresión y producción de textos orales literarios y no literarios: narrativos: cuentos populares, adivinanzas, experiencias personales; descriptivos: descripciones sencillas de personas, animales y cosas; expositivos: solicitud y aportación de información; formulación de preguntas, utilización de formulas de cortesía, conversaciones telefónicas, breves exposiciones de conocimiento; instructivos: instrucciones, avisos, notas, recetas; argumentativos: refranes, etc. Expresión de mensajes verbales y no verbales. Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio. Memorización de poemas, trabalenguas, adivinanzas y retahílas próximos a sus intereses y experiencias. Reproducción de instrucciones sencillas escuchadas manteniendo su orden cronológico. Comprensión de textos orales procedentes de la televisión como instrumento para el aprendizaje y para obtener información general sobre hechos y acontecimientos próximos a su experiencia. Expresión de gustos.</p>	<p>BL1.1. Participar en diálogos y conversaciones guardando el turno de palabra, expresando sus gustos y experiencias y respondiendo a estímulos para participar en la comunicación.</p> <p>BL1.2. Captar el sentido global de la información verbal y no verbal de textos orales próximos a su experiencia resumiendo oralmente el contenido.</p> <p>BL1.3. Producir, a partir de modelos, textos orales de los géneros más habituales del nivel educativo siguiendo un orden lógico, utilizando un vocabulario, tono de voz y pronunciación adecuados.</p> <p>BL1.4. Memorizar y reproducir, a partir de modelos, textos orales de los géneros más habituales del nivel educativo, aplicando con creatividad las estrategias de expresión oral adecuadas.</p> <p>BL1. 5. Interpretar textos orales próximos a su experiencia procedentes de los medios de comunicación utilizando las estrategias de comprensión del nivel educativo, resumiendo su contenido.</p>	<p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CSC</p>

Bloque 2: COMUNICACIÓN ESCRITA: LEER Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON LENGUA CASTELLANA Y LITERATURA Introducción guiada al uso de estrategias básicas para la comprensión lectora: antes de la lectura anticipando hipótesis a través de información paratextual (título e ilustraciones); durante la lectura (comprobando hipótesis y releendo si falla la comprensión); y después de la lectura (percibiendo el sentido global del texto, corroborando las hipótesis formuladas anteriormente, resumiendo y realizando una valoración personal). Iniciación a la selección guiada de lecturas personales cercanas a sus intereses como fuente de disfrute. Obtención de información de manera guiada mediante herramientas digitales de búsqueda, visualización y reproducción multimedia (navegadores web, visualizadores de documentos, reproductores multimedia, etc.) en dispositivos TIC. Utilización de manera guiada de las bibliotecas de aula y centro para seleccionar lecturas personales. Reconocimiento de los espacios funcionales de las bibliotecas de aula y de centro y de las pautas básicas de organización de las mismas. Iniciación al conocimiento y respeto de las normas de funcionamiento de las bibliotecas para un uso responsable de las mismas. Participación en acciones contempladas en el Plan lector del centro referidas a la comprensión y la dinamización lectora (cuentacuentos,</p>	<p>BL2.1. Leer en voz alta para conseguir una progresiva corrección en la correspondencia entre fonemas y grafías, adecuándose al formato y a la estructura textual.</p> <p>BL2.2. Interpretar, de forma guiada a través de la reflexión y diálogo, textos próximos a su experiencia, anticipando hipótesis a través del título y las ilustraciones, captando el sentido global del texto y resumiendo oralmente su contenido.</p> <p>BL2.3. Leer en medios digitales para buscar y seleccionar información y utilizarla en las tareas de aprendizaje siguiendo indicaciones del adulto.</p> <p>BL2.4. Utilizar de manera guiada las bibliotecas de aula y centro, haciendo un uso responsable de las mismas, para seleccionar lecturas personales, reconocer los distintos espacios funcionales y sus pautas básicas de organización.</p> <p>BL2.5. Participar con progresiva autonomía en acciones del Plan lector del centro como cuentacuentos, apadrinamiento lector, conmemoraciones, maletas viajeras, etc. para desarrollar tanto la competencia lectora como el hábito lector.</p>	<p>CCLI</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD</p> <p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>

<p>apadrinamiento lector, conmemoraciones, maletas viajeras, etc.).</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS Lectura de textos próximos a la experiencia infantil en distintos soportes (impresos y digitales) iniciándose progresivamente en las convenciones del código escrito. Lectura de textos que contengan juegos sencillos con el lenguaje, tanto populares como cultos: adivinanzas, refranes, trabalenguas, chistes, normas de juego, horarios, carteles, avisos, normas sencillas, felicitaciones, invitaciones postales etc., donde se ejercite la pronunciación Lectura de textos impresos y digitales, tanto del ámbito escolar como de la vida cotidiana: horarios, carteles, avisos, normas sencillas, felicitaciones, invitaciones, postales, agenda escolar, etc.</p>	
---	--

Bloque 3: COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON LENGUA CASTELLANA Y LITERATURA Conocimiento y uso, a partir de modelos, de los elementos básicos (apoyo textual, silueta, variaciones tipográficas, presencia de ilustraciones, etc.) de los textos escritos de la vida cotidiana del aula cómo horarios, fecha, carteles, avisos, adivinanzas, refranes, trabalenguas, chistes, normas de juego u ortográficas sencillas, horarios, carteles, notas sencillas, felicitaciones, invitaciones, pies de foto, agenda escolar, etc. Planificación: definición del destinatario y la estructura en función del tipo de texto, para escribir textos narrativos, descriptivos y explicativos.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS Escritura y reescritura, individual o colectiva siguiendo modelos, de textos con diferentes intenciones, tanto del ámbito escolar como del social, con una caligrafía, orden y limpieza adecuados y con un vocabulario en consonancia al nivel educativo. Redacción del borrador, evaluación y revisión del texto para mejorarlo con ayuda de guías (organizadores lógicos) y de los compañeros. Reescritura del producto final. Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio. Presentación de la información en papel o en soporte digital etiquetando imágenes o a través de textos cortos como avisos y notas. Memorización comprensiva de la información debidamente organizada.</p>	<p>BL3.1. Planificar y escribir, de forma reflexiva y dialogada, mediante la observación de modelos y con la colaboración de sus compañeros, textos de los géneros más habituales del nivel educativo, redactando el borrador y siguiendo el orden lógico que el modelo propone.</p>	CCLI CAA
	<p>BL3.2. Participar de forma colectiva en el proceso de revisión de la corrección gramatical, ortográfica y formal de textos escritos del nivel educativo.</p>	CCLI CAA
	<p>BL3.3. Organizar, a partir de modelos, la información obtenida durante la escucha activa o la lectura guiada de fuentes preseleccionadas mediante listas, imágenes o dibujos para utilizarla en las tareas de aprendizaje.</p>	CCLI CAA

Bloque 4: CONOCIMIENTO DE LA LENGUA Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON LENGUA CASTELLANA Y LITERATURA Las palabras, elemento básico de la oración. Oración simple en textos orales y escritos. Colocación de palabras para formar oraciones simples. Identificación de las lenguas del entorno. Uso de las lenguas cooficiales de la Comunidad Valenciana. Actitud positiva ante los usos de las lenguas, evitando cualquier acto de discriminación. Constancia y hábitos de trabajo. Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos. Esfuerzo, fuerza de voluntad. Diseño de proyectos individuales o colectivos, planificación. Desarrollo de proyectos en equipo de forma guiada. Diálogo entre iguales bajo dirección. Buenas formas de conducta: se dirige al receptor con respeto, cuida su privacidad e intimidad.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS La reflexión gramatical y reconocimiento de las vocales y las consonantes. Asociación de grafema/fonema. Enunciado, palabra y sílaba. Clases de nombres: propios y comunes. Número: singular y plural.</p>	<p>BL4.1. Reconocer, de forma guiada, los elementos básicos del sistema lingüístico adecuados al nivel educativo para interpretar, elaborar y revisar textos de forma colectiva.</p>	CCLI CAA
	<p>BL4.2. Usar diccionarios de imágenes y juegos interactivos de clasificación de palabras para experimentar y descubrir el orden alfabético.</p>	CCLI CD CAA
	<p>BL4.3. Reconocer el concepto de oración para, diferenciar y construir oraciones, adecuadas al nivel, que mejoren las habilidades de comprensión y expresión orales y escritas.</p>	CCLI CAA
	<p>BL4.4. Reconocer, con ayuda de modelos, la diversidad lingüística en las producciones propias y ajenas, dentro y fuera del ámbito escolar.</p>	CCLI CSC
	<p>BL4.5. Esforzarse y mantener la atención mientras realiza una actividad sin abandonar cuando le cuesta realizarla.</p>	CAA SIEE
	<p>BL4.6. Participar en el proceso de planificación del desarrollo de un producto o una tarea, ordenar, con ayuda, los pasos a seguir y expresar sus opiniones sobre el proceso y el resultado.</p>	CAA SIEE
	<p>BL4.7. Participar en equipos de trabajo de forma guiada colaborando con los demás miembros del grupo para alcanzar metas comunes.</p>	CSC CAA SIEE

<p>Género: masculino y femenino. Reglas básicas de ortografía aplicadas a palabras de uso habitual. Abecedario. Iniciación al orden alfabético. Palabras simples. Clasificación de palabras por orden alfabético. Uso de programas y aplicaciones educativas para la clasificación de palabras. Iniciación al uso de la interacción simple mediante herramientas de comunicación en tiempo real en dispositivos de las TIC (videoconferencia, mensajería instantánea, etc.) en situaciones de comunicación dirigidas. Reconocimiento del valenciano como elemento fundamental de nuestra cultura.</p>	<p>BL.4.8. Participar en conversaciones digitales, de forma guiada, utilizando herramientas de comunicación en tiempo real con dispositivos de las TIC, aplicando buenas formas de conducta.</p>	<p>CCLI CD CSC</p>
---	--	--

Bloque 5: EDUCACIÓN LITERARIA Curso 1º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS Identificación en textos orales, sin referencias metaliterarias, de la rima y el ritmo como elementos distintivos de poemas y canciones y del narrador, los personajes, el espacio y el tiempo en cuentos u otros relatos breves, siempre que aparezcan de manera explícita. La comparación. Identificación de la comparación como recurso literario sencillo a través de la audición o la lectura dialógica de textos literarios. Escucha activa y lectura dialógica en el aula de obras de la tradición popular como fábulas y adivinanzas para obtener información sobre el entorno más próximo. Elaboración, a partir de modelos, de cuentos breves y poemas sencillos, de manera individual y colectiva aplicando recursos retóricos y métricos adecuados a la edad. Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio. Dramatización de fragmentos y diálogos de cuentos, poemas y otros textos breves dramatizables. Identificación y reproducción de sonidos diversos: onomatopeyas (<i>toc, toc, ¡bop!</i>, etc.); sonidos de animales (relincho, graznido, rugidos, maullidos etc.). Adecuación del lenguaje a la representación dramática a través de la entonación, el ritmo y el volumen. Autoevaluación de las dramatizaciones propias y coevaluación de las dramatizaciones de los compañeros con la ayuda de instrumentos de evaluación sencillos.</p>	<p>BL.5.1. Identificar y nombrar con sus propias palabras las diferencias entre cuentos y otros relatos, poemas y canciones y sus elementos distintivos e identificar y captar el sentido de algunos recursos retóricos cuando aparecen en textos literarios mientras participa en actividades de lectura dialógica, audición colectiva, recitado y dramatización.</p> <p>BL.5.2. Seleccionar la información, siguiendo indicaciones del adulto, sobre el entorno más próximo o la tradición cultural, a través de la lectura o audición colectiva de los textos literarios de los géneros y subgéneros adecuados al nivel educativo para ampliar sus conocimientos y utilizarla en las tareas de aprendizaje.</p> <p>BL.5.3. Elaborar oralmente de forma colaborativa y a partir de modelos, cuentos breves y poemas sencillos, incluyendo recursos retóricos o métricos adecuados al nivel.</p> <p>BL.5.4. Participar en producciones colectivas realizando dramatizaciones sencillas tales como diálogos de cuentos, imitación de personajes, poemas, etc. a través del juego y la experimentación.</p>	<p>CCLI CEC</p> <p>CCLI CAA CEC</p> <p>CCLI CEC</p> <p>CCLI CSC CEC</p>

Curso 2º

Bloque 1: COMUNICACIÓN ORAL: HABLAR Y ESCUCHAR Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON LENGUA CASTELLANA Y LITERATURA Estrategias y normas de interacción oral aprendidas: escuchar y respetar el turno de palabra, responder y preguntar para averiguar el significado de expresiones o palabras que no se comprenden y para pedir ayuda. Utilización de estrategias de comprensión de los mensajes orales: atención, retención, anticipación del contenido y de la situación mediante el contexto verbal y no verbal, identificación del sentido global. Orden lógico y cronológico de los textos narrativos. Orden lógico de los textos descriptivos. Recursos de la expresión oral: pausas, volumen, entonación, gestos.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS Situaciones de comunicación, dirigidas o espontáneas: asambleas y conversaciones, simulaciones y juegos de rol que representen disculpas, agradecimientos e invitaciones. Uso de una expresión espontánea por propia iniciativa para expresar la capacidad, el gusto, la preferencia, la opinión y el acuerdo o desacuerdo. Comprensión de textos orales con finalidad didáctica o de uso cotidiano. Información personal y familiar básica. Identificación de palabras clave como estrategia de comprensión de los mensajes. Expresión y producción de textos orales literarios y no literarios:</p>	<p>BL.1.1. Participar en asambleas, conversaciones y diálogos escuchando, guardando el turno de palabra y expresando sus gustos y experiencias por propia iniciativa.</p> <p>BL.1.2. Captar el sentido global y reconocer ideas principales de la información verbal y no verbal de textos orales próximos a su experiencia, resumiendo oralmente el contenido.</p> <p>BL.1.3. Producir, a partir de modelos, textos orales, de los géneros más habituales del nivel educativo, manteniendo el orden lógico de los textos, evitando repeticiones innecesarias y utilizando un vocabulario, tono de voz y pronunciación adecuados.</p> <p>BL.1.4. Memorizar y reproducir, a partir de modelos, textos orales de los géneros más habituales del nivel educativo, aplicando con creatividad las estrategias de expresión oral adecuadas.</p> <p>BL.1.5. Interpretar textos orales próximos a su experiencia procedentes de los medios de comunicación utilizando las estrategias de comprensión del nivel educativo y resumiendo su contenido.</p>	<p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CSC</p>

<p>narrativos: cuentos populares, trabalenguas, adivinanzas, experiencias vividas; descriptivos: descripciones sencillas de personas, animales y cosas; expositivos: formulación de preguntas pertinentes sobre un tema, simulación de conversaciones telefónicas, exposición de hechos sobre temas conocidos y trabajados en clase; instructivos: reglas de juegos, indicaciones para llegar a un lugar, recetas; argumentativos: diseño de anuncios, expresión de preferencias; predictivos: formulación de hipótesis sobre el desenlace de cuentos, etc.</p> <p>Expresión oral de mensajes verbales y no verbales.</p> <p>Selección razonada de las producciones a incluir en el portafolio.</p> <p>Memorización y recitado de poemas, trabalenguas, adivinanzas, retahílas, etc.</p> <p>Uso de fórmulas iniciales y finales aprendidas al reproducir un cuento.</p> <p>Reproducción de instrucciones escuchadas manteniendo el orden lógico y cronológico.</p> <p>Comprensión de textos orales procedentes de la televisión como instrumento para el aprendizaje y para obtener información general sobre hechos y acontecimientos próximos a la experiencia infantil.</p> <p>Expresión de gustos y preferencias.</p>	
---	--

Bloque 2: COMUNICACIÓN ESCRITA: LEER Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON LENGUA CASTELLANA Y LITERATURA</p> <p>Introducción al estudio de los elementos básicos de los textos narrativos (reconocimiento del argumento, identificación del escenario espacio-temporal y de los personajes principales).</p> <p>Introducción al estudio de los elementos básicos de los textos descriptivos y explicativos de temas diversos y adecuados a la edad.</p> <p>Introducción al estudio de textos multimodales sencillos, interpretando el mensaje a partir de la confluencia de textos, imágenes, gráficos, etc.</p> <p>Introducción progresiva al uso de estrategias para la comprensión lectora: antes de la lectura anticipando hipótesis a través de información paratextual (tipografía, etc.); durante la lectura (realizando inferencias directas a partir de sus conocimientos y experiencias previas); y después de la lectura (destacando la/s idea/s principal/es).</p> <p>Iniciación a la selección de lecturas personales cercanas a sus intereses de forma autónoma como fuente de disfrute.</p> <p>Iniciación a la construcción de conocimientos a partir de informaciones procedentes de diferentes fuentes documentales (libros, prensa, televisión, webs) acordes a su edad.</p> <p>Obtención de información de manera guiada mediante herramientas digitales de búsqueda, visualización y reproducción multimedia (navegadores web, visualizadores de documentos, reproductores multimedia, etc.) en dispositivos TIC.</p> <p>Utilización de manera autónoma de las bibliotecas de aula e iniciación al uso de la biblioteca del centro para obtener información y seleccionar lecturas personales, haciendo uso del sistema de ordenación y clasificación de las mismas.</p> <p>Conocimiento y respeto de las normas de funcionamiento de las bibliotecas para un uso responsable de las mismas.</p> <p>Participación en acciones contempladas en el Plan lector del centro referidas a la comprensión y la dinamización lectora (presentación de novedades bibliográficas, encuentros con autores, etc.).</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Lectura de textos próximos a la experiencia infantil en distintos soportes (impresos, digitales y audiovisuales) eliminando el sílabeo, con una correcta correspondencia entre fonemas y grafías, iniciándose progresivamente en la entonación adecuada (punto, coma, signos de admiración e interrogación).</p> <p>Lectura de textos que contengan juegos con el lenguaje, tanto populares como cultos: retahílas, sopas de letras sencillas, jeroglíficos, caligramas, fábulas, donde se ejercite la correcta pronunciación.</p> <p>Lectura de textos impresos y digitales, tanto del ámbito escolar como de la vida cotidiana: normas, hojas de instrucciones simples, definiciones simples, recetas, etc., así como de noticias sencillas en los medios de comunicación social.</p> <p>Aplicación de los elementos básicos de los textos narrativos,</p>	<p>BL2.1. Leer en voz alta con pronunciación correcta y entonación y ritmo adecuados, textos próximos a su experiencia, propuestos por el adulto y de su propia elección, adecuándose al formato y a la estructura textual.</p> <p>BL2.2. Interpretar, de forma guiada a través de la reflexión y diálogo, textos próximos a su experiencia, anticipando y comprobando hipótesis a través del título y las ilustraciones, captando el sentido global del texto, realizando inferencias directas, destacando las ideas principales y resumiendo oralmente el contenido.</p> <p>BL2.3. Leer en medios digitales para buscar y seleccionar de forma guiada información de fuentes preseleccionadas y utilizarla en las tareas de aprendizaje.</p> <p>BL2.4. Utilizar de manera autónoma la biblioteca de aula y de manera guiada la biblioteca de centro para obtener información y seleccionar lecturas personales, reconociendo y utilizando sus sistemas de ordenación y clasificación y respetando las normas de funcionamiento.</p> <p>BL2.5. Participar de forma responsable, a propuesta de los adultos, en acciones del Plan lector del centro como presentaciones de novedades bibliográficas, encuentros con autores, etc., para la mejora de la competencia lectora y para afianzar el hábito lector.</p>	<p>CCLI</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD</p> <p>CCLI CSC SIIE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>

descriptivos y expositivos a la comprensión e interpretación de los mismos.		
---	--	--

Bloque 3: COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON LENGUA CASTELLANA Y LITERATURA Conocimiento y uso, a partir de modelos, de los elementos básicos (apoyo textual, silueta, variaciones tipográficas, presencia de ilustraciones, etc.) de los textos escritos que rigen la vida cotidiana del aula, como retahílas, jeroglíficos, caligramas, fábulas, definiciones simples y sopas de letras, hojas de instrucciones, recetas y noticias sencillas de los medios de comunicación social. Planificación: definición de la silueta y la organización de las ideas en el texto, para escribir textos narrativos, descriptivos y explicativos.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS Escritura y reescritura, individual o colectiva, de textos con diferentes intenciones, tanto del ámbito escolar como del social, con una caligrafía, orden, limpieza adecuados y con un vocabulario en consonancia al nivel educativo. Redacción del borrador, evaluación y revisión del texto para mejorarlo con ayuda de guías (organizadores lógicos) y de los compañeros. Reescritura del producto final. Escritura de textos narrativos con elementos básicos como el argumento, el escenario espacio-temporal y los personajes principales. Escritura de los textos descriptivos y explicativos de temas diversos y adecuados a la edad. Organización de la información en papel en forma de listas, secuencias temporales, tablas e imágenes. Iniciación a la organización y representación del texto de forma creativa utilizando herramientas de edición de contenidos digitales que permiten incluir texto con formato carácter (fuente, tamaño, negrita, subrayado, cursiva, etc.). Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio. Almacenamiento de la información digital aplicando un esquema de organización muy sencillo (archivos o carpetas en discos duros, etc.). Memorización comprensiva de la información debidamente organizada.</p>	<p>BL3.1. Planificar y escribir de forma reflexiva y dialogada, mediante la observación de modelos y con la colaboración de sus compañeros, textos de los géneros más habituales del nivel educativo, redactando el borrador, manteniendo el orden lógico y evitando repeticiones innecesarias, con un vocabulario apropiado y utilizando los recursos lingüísticos adecuados.</p> <p>BL3.2. Participar de forma colectiva en el proceso de revisión de textos escritos, detectando errores, de forma reflexiva y dialogada, con ayuda de sus compañeros y presentarlos cuidando los aspectos formales y respetando las normas de corrección gramatical y ortográfica del nivel educativo.</p> <p>BL3.3. Utilizar, a partir de modelos, la escritura para organizar la información obtenida durante la escucha activa o la lectura reflexiva de fuentes preseleccionadas, mediante listas, tablas, secuencias temporales, imágenes y dibujos para utilizarla en las tareas de aprendizaje.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p>

Bloque 4: CONOCIMIENTO DE LA LENGUA Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON LENGUA CASTELLANA Y LITERATURA Diferenciación entre significante y significado. Identificación del diccionario y de su función. Búsqueda del significado de palabras simples. Uso de programas y aplicaciones educativas para la adquisición de vocabulario. Tipos de oraciones: enunciativas (afirmativas y negativas), interrogativas y exclamativas. Identificación de las oraciones en un texto. Distinción de los párrafos de un texto. Identificación de las lenguas de España. Reconocimiento de las tradiciones populares en las lenguas cooficiales. Identificación de las diferencias básicas de las lenguas cooficiales. Conciencia de las variantes lingüísticas de las diferentes lenguas presentes en el contexto social y escolar. Actitud positiva ante los usos de las lenguas, evitando cualquier acto de discriminación. Constancia y hábitos de trabajo. Estrategias de aprendizaje cooperativo. Búsqueda de orientación o ayuda cuando la necesita. Esfuerzo, fuerza de voluntad. Diseño de proyectos individuales o colectivos, planificación. Organización de un proyecto con ayuda guiada. Desarrollo de proyectos en equipo de forma guiada. Cumplimiento de su parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros. Diálogo entre iguales bajo dirección. Buenas formas de conducta: guarda el turno de palabra, se dirige al receptor con respeto, cuida su privacidad e intimidad, etc.</p>	<p>BL4.1. Reconocer, de forma guiada, los elementos básicos del sistema lingüístico adecuados al nivel educativo para interpretar, elaborar y revisar textos de forma colectiva.</p> <p>BL4.2. Utilizar, de forma guiada, el diccionario alfabético, y programas y aplicaciones educativas sencillas para identificar el significado del vocabulario utilizado en el proceso de interpretación, elaboración y revisión colectiva de textos.</p> <p>BL4.3. Identificar y reproducir diferentes tipos de oraciones adecuadas al nivel para, con ayuda de modelos, mejorar las habilidades de comprensión, expresión e interacción orales y escritas.</p> <p>BL4.4. Identificar las diferencias básicas de las lenguas cooficiales y sus tradiciones para reconocerlas en las producciones propias y ajenas, dentro y fuera del ámbito escolar.</p> <p>BL4.5. Seguir las instrucciones de las tareas de aprendizaje con atención y constancia sin abandonar cuando le cuesta realizarlas, pidiendo ayuda si la necesita.</p> <p>BL4.6. Participar en el proceso de planificación del desarrollo de un producto o una tarea, ordenar, con ayuda, los pasos a seguir, reconocer si los ha realizado correctamente y expresar sus opiniones sobre el resultado.</p> <p>BL4.7. Participar en equipos de trabajo realizando la parte de la tarea asignada, colaborando con los demás miembros del grupo para</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE CSC</p> <p>CAA SIEE</p>

<p>Identificación de conductas inadecuadas en el uso de las TIC.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS Nombre, adjetivo y verbo. Clases de nombres: individuales y colectivos. Adjetivos calificativos y determinativos (posesivos y numerales). Demostrativos. Pronombres personales. Tiempos verbales (presente, pasado y futuro). Reglas básicas de ortografía. Identificación de los signos de puntuación, interrogación y exclamación. Uso de las mayúsculas. Identificación de las estructuras básicas de la lengua en producciones orales y escritas. Aumentativos y diminutivos. Sinónimos y antónimos. Interacción e identificación del interlocutor mediante herramientas de comunicación en tiempo real con dispositivos de las TIC (videoconferencia, mensajería instantánea, etc.) en situaciones de comunicación dirigidas o espontáneas. Reconocimiento del valenciano como elemento fundamental de nuestra cultura. Interés por utilizar el valenciano en los usos personales y para toda función comunicativa.</p>	<p>alcanzar metas comunes.</p> <p>BL4.8. Interactuar y compartir contenidos digitales de forma guiada utilizando herramientas de comunicación en tiempo real, adecuadas al nivel, con dispositivos de las TIC, aplicando buenas formas de conducta.</p>	<p>CCLI CD CSC</p>
---	---	----------------------------

Bloque 5: EDUCACIÓN LITERARIA Curso 2º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS Identificación, a través de la lectura y la audición en el ámbito escolar, sin referencias metaliterarias, de los elementos que riman o marcan el ritmo como rasgos distintivos de poemas y canciones y de las referencias al narrador, los personajes, el espacio y el tiempo en cuentos y otros relatos breves, siempre que aparezcan de manera explícita. Juegos de palabras. Identificación, a través de la lectura o la audición en el ámbito escolar, de juegos de palabras sencillos en textos literarios. Escucha activa y lectura guiada, individual o dialógica, en el aula de obras de la tradición popular como cuentos, canciones o retahílas para obtener información sobre el entorno más próximo y la propia tradición cultural. Elaboración, a partir de modelos o con ayuda de guías, de textos narrativos breves orales o escritos, como relatos y poemas sencillos, utilizando recursos retóricos y métricos adecuados a la edad. Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio. Dramatización de fragmentos y diálogos de cuentos, poemas y otros textos breves dramatizables. Identificación del narrador y los personajes, así como los turnos de intervención en textos dramáticos. Interpretación de personajes representando acciones y/o gestos más definitorios de los mismos. Adecuación del lenguaje a la representación dramática a través de la entonación, el ritmo y el volumen. Autoevaluación de las dramatizaciones propias y coevaluación de las dramatizaciones de los compañeros con la ayuda de instrumentos de evaluación sencillos.</p>	<p>BL5.1. Identificar y nombrar, con sus propias palabras, los elementos que diferencian los textos literarios narrativos y poéticos y captar el sentido de algunos recursos retóricos cuando aparecen en textos literarios, mientras participa en actividades de lectura, audición colectiva, recitado y dramatización.</p> <p>BL5.2. Seleccionar información de fuentes preseleccionadas con ayuda de guías, sobre el entorno social o la tradición cultural, a través de la lectura o audición colectiva de los textos literarios de los géneros y subgéneros adecuados al nivel educativo para ampliar sus conocimientos y utilizarla, siguiendo indicaciones del adulto, en las tareas de aprendizaje.</p> <p>BL5.3. Elaborar, oralmente y por escrito, de forma colaborativa a partir de modelos, con sentido estético y creatividad, relatos breves y poemas sencillos con recursos retóricos y métricos adecuados al nivel.</p> <p>BL5.4. Participar en producciones colectivas realizando dramatizaciones sencillas de textos literarios como fragmentos y diálogos de cuentos, poemas, etc. y no literarios como conversaciones en situaciones cotidianas, usando una entonación, volumen y gestos adecuados a través del juego y la experimentación.</p>	<p>CCLI CEC</p> <p>CCLI CAA CEC</p> <p>CCLI CEC SIEE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>

Curso 3º

Bloque 1: COMUNICACIÓN ORAL: HABLAR Y ESCUCHAR Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON LENGUA CASTELLANA Y LITERATURA Estrategias y normas de interacción oral aprendidas: escuchar atentamente y respetar las normas de cortesía además de las intervenciones, sentimientos y experiencias de los demás. Formulación de hipótesis sobre significados a partir del análisis de elementos significativos, lingüísticos y paralingüísticos (modulación y tono de la voz, gestualidad, lenguaje corporal y postural). Utilización de estrategias de comprensión de los mensajes orales: atención, retención, anticipación del contenido y de la situación mediante el contexto verbal y no verbal, identificación de ideas principales y secundarias y de la intención del hablante.</p>	<p>BL1.1. Participar en conversaciones y asambleas y utilizar el diálogo para resolver conflictos interpersonales escuchando con atención, respetando el turno de palabra y las normas de cortesía, exponiendo ideas y opiniones, manteniendo el tema y ordenando el discurso con frases cortas y bien construidas.</p> <p>BL1.2. Captar el sentido global y reconocer ideas principales, secundarias y datos específicos de la información verbal y no verbal de textos orales próximos a su experiencia, resumiendo oralmente el contenido.</p> <p>BL1.3. Producir, de forma guiada, textos orales de los géneros más</p>	<p>CCLI SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p>

<p>Estructura de la entrevista. Introducción a la descripción detallada, orden espacial en las descripciones. Recursos de la expresión oral: pronunciación, entonación y ritmo; expresión facial, movimientos, tono de voz: mirar a los interlocutores. Uso de las diferentes estrategias de memoria visual y auditiva.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS Situaciones de comunicación, dirigidas o espontáneas: asambleas, conversaciones y diálogos reales o simulados. Organización del discurso: exposición clara y ordenada manteniendo el tema para expresar la capacidad, el gusto, la preferencia, la opinión, el acuerdo o desacuerdo, el sentimiento. Utilización de recursos para controlar el proceso de comunicación (<i>pot repetir, per favor?, perdó, no entenc</i>, etc.) Comprensión de textos orales literarios o no literarios con finalidad didáctica o de uso cotidiano. Información personal, familiar y del entorno próximo. Identificación de palabras clave como estrategia de comprensión de los mensajes. Expresión y producción de textos orales literarios y no literarios: narrativos: situaciones o experiencias personales, anécdotas, chistes, producción creativa de cuentos, trabalenguas, adivinanzas; descriptivos: descripciones de personas, animales objetos y lugares; expositivos: formulación de preguntas para entrevistas, introducción a la definición de conceptos, exposición conocimientos trabajados en clase, etc.; instructivos: reglas de juegos, instrucciones para realizar trabajos manuales, recetas, etc.; argumentativos: discusiones, expresión y defensa de opiniones personales; predictivos: formulación de hipótesis sobre experimentos, consecuencias de comportamiento, etc. Expresión de mensajes verbales y no verbales. Identificación del uso de expresiones y valoraciones de carácter sexista. Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio. Memorización de textos orales con diferente finalidad (lúdica, de aprendizaje, etc.) como poemas, trabalenguas, adivinanzas, etc. y breves textos expositivos y descriptivos. Reproducción de textos breves y sencillos respetando la entonación, pausas, modulación de la voz, etc. en diálogos y fragmentos de cuentos, historias, etc. Identificación de los medios de comunicación social: radio, cine, publicidad, televisión, internet. Comprensión de textos orales procedentes de la televisión, la radio e internet como instrumento de aprendizaje y de acceso a informaciones sobre hechos y acontecimientos próximos a la experiencia y cercanos a su entorno e intereses. Expresión de opinión. Producción de textos orales propios de los medios de comunicación social, con especial incidencia en la noticia, mediante simulación para ofrecer y compartir información.</p>	<p>habituales del nivel educativo, respetando sus características formales y organizando el discurso con la entonación y la pronunciación adecuadas y utilizando el vocabulario pertinente y un lenguaje respetuoso.</p> <p>BL1.4. Memorizar y reproducir, de forma guiada, textos orales de los géneros más habituales del nivel educativo, previamente escuchados o leídos en diferentes formatos, aplicando con creatividad las estrategias de expresión oral adecuadas.</p> <p>BL1.5. Interpretar textos orales próximos a su experiencia procedentes de los medios de comunicación social, utilizando las estrategias de comprensión oral del nivel educativo, resumiendo su contenido e imitando, mediante el juego y la simulación, las estructuras y el lenguaje propio de estos textos.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CSC</p>
---	--	--

Bloque 2: COMUNICACIÓN ESCRITA: LEER Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON LENGUA CASTELLANA Y LITERATURA Estudio y análisis de los elementos básicos de los textos narrativos (identificación del narrador o narradores, los personajes y el argumento) y aplicación de estos conocimientos a la comprensión e interpretación de los mismos. Estudio de los elementos básicos de los textos descriptivos (orden en la descripción) y expositivos (introducción y desarrollo del contenido, y apoyos gráficos y visuales). Estudio de textos multimodales sencillos, interpretando el mensaje a partir de la confluencia de textos, imágenes, gráficos, etc. Uso de estrategias básicas para la comprensión lectora: antes de la lectura, anticipando hipótesis a través de información paratextual (subtítulos, capítulos) y analizando la estructura básica del texto; durante la lectura, usando el diccionario, captando el sentido global del texto, e iniciándose en los sentidos figurados y significados no explícitos en los textos; y después de la lectura. Selección de lecturas personales cercanas a sus intereses de forma autónoma como fuente de disfrute.</p>	<p>BL2.1. Leer, de forma guiada, adecuándose al formato y a la estructura textual, textos del ámbito escolar y social y elegir sus lecturas personales según sus gustos y preferencias.</p> <p>BL2.2. Interpretar de forma guiada a través de la reflexión y diálogo, textos próximos a su experiencia, anticipando y comprobando hipótesis a través del título, de subtítulos y de elementos icónicos, destacando ideas principales y secundarias, localizando información específica que dé respuesta a preguntas planteadas, realizando inferencias y resumiendo oralmente y por escrito el contenido.</p> <p>BL2.3. Leer en medios digitales para buscar, seleccionar y almacenar de forma guiada información de fuentes preseleccionadas y utilizarla en las tareas de aprendizaje.</p> <p>BL2.4. Utilizar de manera autónoma las bibliotecas de aula y de centro para obtener información y seleccionar lecturas personales y reconocer y utilizar de forma responsable sus espacios y sus sistemas de ordenación y clasificación respetando las normas de</p>	<p>CCLI</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD</p> <p>CCLI CSC SIIE</p>

<p>Construcción de conocimientos a partir de informaciones procedentes de diferentes fuentes documentales (libros, prensa, televisión, webs acordes a su edad, etc.) e iniciación en la búsqueda y localización dirigidas en enciclopedias, diccionarios y libros de divulgación para ampliar conocimientos.</p> <p>Uso, de manera guiada, de herramientas de búsqueda y visualización digital en dispositivos de las TIC para obtener información.</p> <p>Utilización de manera autónoma de las bibliotecas de aula y de centro para obtener información y seleccionar lecturas personales, haciendo uso del sistema de ordenación y clasificación de las mismas.</p> <p>Iniciación en la búsqueda de documentos a través de la utilización del programa de gestión de la biblioteca escolar.</p> <p>Conocimiento y respeto de las normas de funcionamiento de las bibliotecas para un uso responsable de las mismas.</p> <p>Participación en diferentes acciones contempladas en el Plan lector del centro referidas a la comprensión y la dinamización lectora, como debates con escritores, etc.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Lectura de diferentes tipos de textos continuos e iniciación a los discontinuos, en distintos soportes (impresos, digitales y multimodales).</p> <p>Lectura de textos (impresos, digitales y multimodales), tanto del ámbito escolar como del social: leyendas, romances, anotaciones, anuncios, películas, cartas, noticias sencillas, etc., donde se ejercite la pronunciación.</p> <p>Lectura en voz alta con pronunciación correcta y entonación y ritmo adecuados, en función de los signos de puntuación.</p> <p>Aplicación de los elementos básicos de los textos narrativos, descriptivos y expositivos a la comprensión e interpretación de los mismos.</p> <p>Utilización de los conocimientos obtenidos a partir de informaciones procedentes de diferentes fuentes documentales en trabajos personales.</p>	<p>funcionamiento.</p> <p>BL2.5. Participar de forma responsable y a propuesta de los adultos en acciones del Plan lector del centro, como debates con escritores, para mejorar su competencia lectora y para afianzar el hábito lector.</p>	<p>CCLI CSC CEC</p>
--	--	-----------------------------

Bloque 3: COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON LENGUA CASTELLANA Y LITERATURA</p> <p>Conocimiento y uso guiado de los elementos básicos de textos (apoyo textual, silueta, variaciones tipográficas, presencia de ilustraciones, etc.) del ámbito escolar y social, como anotaciones, murales, definiciones, resúmenes, anuncios, noticias, cuentos, cartas, normas de juego u ortográficas, etc.</p> <p>Respeto a los otros en las producciones escritas, mediante el uso de un léxico adecuado.</p> <p>Planificación: inclusión de los recursos lingüísticos más adecuados, para escribir textos narrativos, descriptivos, explicativos y predictivos.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Escritura y reescritura, individual o colectiva, de textos con diferentes intenciones, tanto del ámbito escolar como del social.</p> <p>Uso del lenguaje no verbal en las producciones escritas.</p> <p>Aplicación de las normas ortográficas tanto en las producciones escritas propias como en dictados, entre otras técnicas, con el fin de consolidar las normas gramaticales y ortográficas.</p> <p>Uso de un vocabulario adecuado al nivel educativo.</p> <p>Redacción del borrador, evaluación y revisión del texto para mejorarlo con ayuda de guías (instrucciones verbales) y de los compañeros.</p> <p>Reescritura del producto final.</p> <p>Participación en la evaluación de producciones escritas, tanto propias como de otros, mediante la consulta de modelos y el intercambio de impresiones.</p> <p>Reconocimiento de los principios por los que se regulan los derechos de uso y distribución de la información.</p> <p>Redacción de textos narrativos con elementos básicos como el argumento, el escenario espacio-temporal y la identificación del narrador y de los personajes.</p> <p>Redacción, siguiendo modelos, de textos descriptivos, con especial atención al orden en la descripción y explicativos, distinguiendo claramente la introducción del desarrollo e incluyendo apoyos</p>	<p>BL3.1. Planificar y escribir, de forma reflexiva y dialogada, mediante la observación de modelos y con la colaboración de sus compañeros, textos de los géneros más habituales del nivel educativo, redactando el borrador, sustituyendo elementos del modelo dado, respetando las características formales y el orden lógico, con un vocabulario apropiado y utilizando los recursos lingüísticos adecuados.</p> <p>BL3.2. Realizar, mediante procedimientos guiados, el proceso de revisión de textos escritos, detectando errores, de forma reflexiva y dialogada, con ayuda de sus compañeros para mejorar el producto final y presentarlo cuidando los aspectos formales y respetando las normas de corrección gramatical y ortográfica del nivel educativo.</p> <p>BL3.3. Utilizar de forma guiada la escritura para organizar la información, obtenida durante la escucha activa o la lectura reflexiva de fuentes preseleccionadas, mediante listas, tablas y gráficos para utilizarla en las tareas de aprendizaje o comunicar conclusiones.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p>

<p>gráficos y visuales.</p> <p>Redacción, siguiendo modelos, de textos predictivos, acompañados de apoyos gráficos y visuales.</p> <p>Resumen y presentación de la información utilizando los conectores y el vocabulario conceptual de forma adecuada al nivel educativo, poniendo especial atención en los estilos de letra, títulos, puntuación y ortografía correcta.</p> <p>Organización y representación del texto de forma creativa utilizando herramientas de edición de contenidos digitales que permiten incluir texto con formato carácter (fuente, tamaño, negrita, subrayado, cursiva, etc.) e imágenes.</p> <p>Almacenamiento de la información digital siguiendo un esquema de organización sencillo (árbol de carpetas y dispositivos de almacenamiento externo).</p> <p>Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio.</p> <p>Memorización comprensiva de la información debidamente organizada.</p>	
--	--

Bloque 4: CONOCIMIENTO DE LA LENGUA Curso 3º

Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON LENGUA CASTELLANA Y LITERATURA</p> <p>La oración como unidad de significado: sujeto y predicado.</p> <p>Orden de los elementos de la oración.</p> <p>Concordancia de género y número entre las palabras de la oración.</p> <p>Identificación de oraciones simples según la intención del emisor.</p> <p>Interés por conocer y por tener competencia en los dos idiomas cooficiales de la Comunitat Valenciana.</p> <p>Conciencia de las variantes lingüísticas de las diferentes lenguas presentes en el contexto social y escolar.</p> <p>Actitud positiva ante los usos de las lenguas, evitando cualquier acto de discriminación.</p> <p>Constancia y hábitos de trabajo. Adaptación a los cambios.</p> <p>Resiliencia, superación de obstáculos y fracasos. Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo. Esfuerzo, fuerza de voluntad.</p> <p>Búsqueda de orientación o ayuda cuando se necesita.</p> <p>Planificación de proyectos individuales o colectivos, hacer planes.</p> <p>Organización de un proyecto. Evaluación tanto del proyecto como del producto con ayuda del profesorado.</p> <p>Desarrollo de proyectos en equipo, cumpliendo con su parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros. Sensibilidad.</p> <p>Valoración de las aportaciones de los demás. Capacidad de regular y cambiar las propias emociones.</p>	<p>BL4.1. Aplicar los conocimientos sobre los elementos básicos del sistema lingüístico adecuados al nivel educativo, adquiridos mediante un proceso guiado de reflexión individual y colectiva, para interpretar, elaborar y revisar textos.</p> <p>BL4.2. Utilizar, de forma guiada, diferentes tipos de diccionarios online e impresos (alfabético, de sinónimos y antónimos) para resolver dudas sobre el significado del vocabulario utilizado en el proceso de interpretación, elaboración y revisión de textos.</p> <p>BL4.3. Diferenciar el sujeto y el predicado, aplicando la concordancia de sus elementos dentro de la oración para construir oraciones simples adecuadas al nivel, detectando errores y resolviendo sus dudas mediante un proceso guiado de reflexión individual y colectiva.</p> <p>BL4.4. Diferenciar los rasgos distintivos de las lenguas cooficiales para reconocerlos en producciones orales y escritas, propias y ajenas, tanto dentro como fuera del ámbito escolar.</p> <p>BL4.5. Seguir las instrucciones de las tareas de aprendizaje con atención y constancia, adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, pidiendo ayuda si se necesita.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p>
<p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Clases de nombres: concreto, abstracto.</p> <p>Gentilicios.</p> <p>Artículos: definido e indefinido.</p> <p>Adjetivos: indefinidos e interrogativos.</p> <p>Segmentación de las palabras en sílabas.</p> <p>Distinción de la sílaba tónica.</p> <p>Clasificación de las palabras por el número de sílabas y por el lugar que ocupa la sílaba tónica.</p> <p>Concordancia de género y número en sustantivos, adjetivos, artículos y pronombres personales.</p> <p>Identificación del infinitivo de los verbos extraídos de diferentes producciones orales y escritas.</p> <p>El verbo: tiempo (presente, pasado y futuro), modo indicativo.</p> <p>Reconocimiento del tiempo verbal empleado en producciones orales y escritas.</p> <p>Reglas de ortografía aplicadas a las propias producciones.</p> <p>Derivación de palabras: prefijos y sufijos.</p> <p>Diferenciación entre palabras simples, compuestas y derivadas.</p> <p>Familias léxicas. Palabras primitivas y derivadas.</p> <p>Palabras invariables y homónimas.</p> <p>Palabras polisémicas.</p> <p>Identificación de la raíz y la desinencia de verbos regulares a partir de su infinitivo.</p> <p>Estructura del diccionario.</p> <p>Uso del diccionario para conocer los distintos significados de palabras desconocidas presentes en producciones orales y escritas, tanto del entorno escolar como del social.</p> <p>Uso de abreviaturas.</p> <p>Características lingüísticas diferenciales de las lenguas cooficiales.</p>	<p>BL4.6. Planificar la realización de un producto o una tarea, proponiendo un plan ordenado de acciones y evaluar el proceso y la calidad del resultado con las orientaciones del profesorado.</p> <p>BL4.7. Participar en equipos de trabajo realizando la parte de tarea que le corresponde para alcanzar metas comunes, reconociendo su rol, confiando en sus posibilidades y en las de sus compañeros y regulando sus emociones ante los conflictos, utilizando el diálogo igualitario.</p> <p>BL4.8. Interactuar y compartir contenidos de forma guiada utilizando algunas de las herramientas de comunicación más comunes en dispositivos de las TIC, aplicando buenas formas de conducta y utilizando un lenguaje no discriminatorio.</p>	<p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CCLI CD CSC</p>

<p>Exposición de ideas y opiniones mediante las herramientas de comunicación más comunes con dispositivos de las TIC (correo electrónico, videoconferencia, mensajería instantánea, telefonía, etc.).</p> <p>Identificación del interlocutor en las herramientas de comunicación de las TIC más comunes.</p> <p>El correo electrónico: envío y recepción de mensajes.</p> <p>Buenas formas de conducta: guarda el turno de palabra, se dirige al receptor con respeto, pondera su tiempo de habla, cuida su privacidad e intimidad, etc.</p> <p>Mecanismos para identificar y comunicar al adulto las malas conductas en entornos digitales.</p> <p>Reconocimiento del valenciano como elemento fundamental de nuestra cultura.</p> <p>Interés por utilizar el valenciano en los usos personales y para toda función comunicativa.</p>	
--	--

Bloque 5: EDUCACIÓN LITERARIA Curso 3º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Uso de referencias metaliterarias para la identificación, a través de la lectura o la audición autónomas o dialogadas, mediante interacción, en el ámbito escolar de los elementos que caracterizan textos narrativos, poéticos y teatrales.</p> <p>La rima y el ritmo como elementos distintivos de poemas y canciones.</p> <p>El narrador, los personajes principales y secundarios, el espacio y el tiempo en cuentos y otros relatos breves, aunque no aparezcan de manera explícita.</p> <p>La hipérbole.</p> <p>Uso de referencias metaliterarias para la identificación de la hipérbole, a través de la lectura o la audición autónomas o dialogadas, en el ámbito escolar.</p> <p>Escucha activa y lectura autónoma, en el aula o en el contexto familiar, de obras de la tradición popular como leyendas, aleyas y refranes para obtener información sobre el entorno más próximo, incluyendo referencias a elementos del medio ambiente, la climatología, la geografía o la historia, entre otros.</p> <p>Registro guiado de la información obtenida a través de la lectura para utilizarla posteriormente con finalidad académica.</p> <p>Elaboración con ayuda de guías, de manera individual o colectiva (colaborativa), de narraciones breves de carácter literario que contengan elementos fantásticos y recursos literarios adecuados al nivel educativo.</p> <p>Elaboración con ayuda de guías, de manera individual o colectiva (colaborativa), de poemas con uso de recursos métricos y retóricos adecuados al nivel educativo.</p> <p>Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio.</p> <p>Dramatización y representación de cuentos, poemas y otros textos breves dramatizables (conversaciones, canciones, adivinanzas, etc.)</p> <p>Interpretación de personajes representando sus rasgos más definitorios mediante recursos lingüísticos y no lingüísticos.</p> <p>Adecuación del lenguaje a la representación dramática, modulación de la voz, imitación de registros, etc.</p> <p>Autoevaluación de las dramatizaciones propias y coevaluación de las dramatizaciones de los compañeros mediante criterios e indicadores previamente establecidos.</p>	<p>BL5.1. Identificar utilizando expresiones específicas de la terminología literaria, los elementos que caracterizan los textos literarios narrativos, poéticos y teatrales y algunos recursos retóricos cuando aparecen en textos literarios, mientras participa en actividades de lectura, audición colectiva, recitado y dramatización.</p> <p>BL5.2. Buscar y seleccionar información de manera responsable de fuentes preseleccionadas, almacenándola digitalmente, sobre el entorno social o la propia tradición cultural a través de la lectura o audición colectiva de los textos literarios de los géneros y subgéneros adecuados al nivel educativo para ampliar sus conocimientos y utilizarla en las tareas de aprendizaje.</p> <p>BL5.3. Escribir de forma colaborativa, siguiendo guías y modelos, con sentido estético y creatividad, narraciones breves y poemas con recursos retóricos y métricos adecuados al nivel educativo.</p> <p>BL5.4. Participar en producciones colectivas realizando dramatizaciones de textos literarios y no literarios adecuados al nivel educativo y a sus intereses, tales como cuentos, diálogos, juegos de rol, etc., aplicando con sentido estético las estrategias de comunicación oral y las técnicas expresivas aprendidas.</p>	<p>CCLI CEC</p> <p>CCLI CD CAA CEC</p> <p>CCLI CEC SIEE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>

Curso 4º

Bloque 1: COMUNICACIÓN ORAL: HABLAR Y ESCUCHAR Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON LENGUA CASTELLANA Y LITERATURA</p> <p>Estrategias y normas de interacción oral aprendidas: escuchar atentamente, respetar las intervenciones, los sentimientos y experiencias de los demás, poniéndose en su lugar. Formulación de hipótesis sobre contenido y contexto, y sobre significados a partir del análisis de elementos significativos, lingüísticos y paralingüísticos (modulación y tono de la voz, gestualidad, lenguaje corporal y postural).</p> <p>Reconocimiento de situaciones que favorecen o impiden la comunicación.</p> <p>Utilización de elementos del lenguaje no verbal como complemento a la comunicación (movimientos, expresión facial, gestos, etc.) y del</p>	<p>BL1.1. Participar en coloquios sobre temas escolares, conversaciones, entrevistas y diálogos para resolver conflictos escuchando con atención, poniéndose en el lugar del otro, respetando el contenido del discurso del interlocutor y expresando sus ideas y opiniones de manera ordenada.</p> <p>BL1.2. Reconocer las ideas principales, secundarias y algunos datos específicos de la información verbal y no verbal de textos orales del ámbito escolar y social, expresando su opinión sobre el contenido del mensaje.</p> <p>BL1.3. Producir, de forma guiada, textos orales de los géneros más habituales del nivel educativo, respetando la estructura de los</p>	<p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p>

<p>verbal (pausas, tono, etc.) para enfatizar el contenido del discurso. Utilización de estrategias de comprensión de los mensajes orales: distinción entre sentido literal, inferencial y estético. Formulación de hipótesis sobre contenido y contexto, y sobre significados a partir del análisis de elementos significativos, lingüísticos y paralingüísticos (modulación y tono de la voz, gestualidad, lenguaje corporal y postural). Estructura de la encuesta. Planificación de la expresión oral. Apoyo gráfico. Recursos de la expresión oral: Pronunciación, entonación, ritmo. Expresión facial, movimientos, tono de voz. Mirar a los interlocutores. Importancia de la mejora en expresión oral. Uso de las diferentes estrategias de memoria visual y auditiva.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS Situaciones de comunicación, dirigidas o espontáneas: diálogos, conversaciones y coloquios sobre temas escolares. Organización lógica del discurso. Identificación, interpretación y diferenciación de mensajes verbales y no verbales. Comprensión, interpretación y valoración de textos orales literarios o no literarios con finalidad didáctica o de uso cotidiano. Reconocimiento de ideas principales, secundarias y detalles relevantes. Información personal, familiar y del entorno próximo. Compras, indicaciones de lugar o direcciones. Expresión y producción de textos orales literarios y no literarios: narrativos: relatar acontecimientos, anécdotas, chistes, reconstruir poemas en forma de cuentos, etc.; descriptivos: descripciones detalladas de personajes, paisajes, imágenes, etc.; expositivos: encuestas y entrevistas, definición de conceptos, exposiciones, presentaciones orales; instructivos: reglas de juegos, instrucciones para realizar trabajos, resolver problemas, realizar un experimento, etc.; argumentativos: discusiones, expresión coherente de opiniones personales; predictivos: formulación de hipótesis, anuncios, recomendaciones, etc. Descripción física y descripción detallada. Orden lógico y espacial. Identificación del uso de expresiones y valoraciones de carácter sexista, evitando su uso en nuestras producciones. Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio. Memorización de poemas, retahílas, adivinanzas, refranes y otros textos orales con diferente finalidad (lúdica, de aprendizaje, etc.). Reproducción de cuentos y otros textos breves y sencillos escuchados en diferentes formatos. Identificación y clasificación de los medios de comunicación social: radio, cine, publicidad, televisión, internet, etc. Comprensión de textos orales procedentes de la radio, de la televisión o de Internet como instrumento de aprendizaje y de acceso a informaciones sobre hechos y acontecimientos próximos a su experiencia y que resulten significativos en su entorno. Expresión de opinión. Producción de textos orales propios de los medios de comunicación social, con especial incidencia en la noticia y el anuncio publicitario, mediante simulación, ofreciendo y compartiendo información.</p>	<p>mismos y utilizando el vocabulario, la entonación, la dicción y los recursos no verbales correctamente, además de un lenguaje respetuoso.</p> <p>BL1.4. Memorizar y reproducir, de forma guiada, textos orales de los géneros más habituales del nivel educativo, previamente escuchados o leídos en diferentes formatos, aplicando con creatividad las estrategias de expresión oral adecuadas.</p> <p>BL1.5. Interpretar textos orales del ámbito escolar y social procedentes de los medios de comunicación utilizando las estrategias de comprensión oral del nivel educativo, expresando su opinión sobre el contenido del mensaje y la intención del emisor, e imitando, mediante simulación y con ayuda de guías, las estructuras y el lenguaje propios de estos textos.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CSC</p>
--	--	--

Bloque 2: COMUNICACIÓN ESCRITA: LEER Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON LENGUA CASTELLANA Y LITERATURA Estudio y análisis de los elementos básicos de textos narrativos (distinción entre introducción, nudo y desenlace). Estudio de los elementos básicos de los textos descriptivos (esquema de contenido) y expositivos (distinción entre ejemplos y definiciones) e introducción al estudio de los argumentativos (planteamiento de un problema o asunto y sus argumentos con la intención de convencer). Estudio y análisis de textos multimodales, interpretando el mensaje a partir de la confluencia de textos, imágenes, gráficos, etc. Introducción al estudio de los elementos básicos de textos periodísticos (titulares, entradilla y pie de fotos). Introducción al estudio de los elementos básicos de textos ilustrados, de álbumes y cuentos infantiles (asociación de la información que aportan las ilustraciones con el contenido del texto</p>	<p>BL2.1. Leer, de forma guiada, adecuándose al formato y a la estructura textual, textos del ámbito escolar y social y elegir sus lecturas personales y de apoyo a las tareas de aprendizaje según sus gustos y preferencias.</p> <p>BL2.2. Interpretar, con las orientaciones del adulto y la ayuda de sus compañeros a través del diálogo y la reflexión, textos del ámbito escolar y social anticipando y comprobando hipótesis a través de elementos de formato y de capítulos e índices, destacando ideas principales y secundarias, localizando información específica que dé respuesta a preguntas planteadas, realizando inferencias y expresando su opinión sobre el contenido.</p> <p>BL2.3. Leer en medios digitales para buscar, seleccionar y almacenar información de forma responsable y reconociendo que puede no ser fiable, con las orientaciones del adulto y la ayuda de sus compañeros,</p>	<p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD</p>

<p>y secuenciación de la historia). Uso de estrategias para la comprensión lectora: antes de la lectura anticipando hipótesis a través de información paratextual (contexto) y analizando la estructura del texto y su tipología; durante la lectura reformulando hipótesis, relacionando los conocimientos previos (tema, conceptos básicos, vocabulario, etc.) con la información nueva que aporta el texto, asociando la información que ofrecen las ilustraciones con el contenido del texto, realizando inferencias e interpretando sentidos figurados y significados no explícitos en los textos; y después de la lectura (destacando ideas principales y secundarias y localizando información específica que dé respuesta a preguntas determinadas). Selección de lecturas personales cercanas a sus intereses de forma autónoma como fuente de disfrute. Búsqueda, localización dirigida y lectura de información en distintos tipos de textos y fuentes documentales (enciclopedias, diccionarios, libros de divulgación, revistas, etc.) para ampliar conocimientos y aplicarlos en trabajos personales. Utilización dirigida de herramientas de búsqueda y visualización digital en dispositivos de las TIC para localizar y tratar la información de manera responsable, haciendo uso de webs acordes a su edad (enciclopedias, diccionarios y repositorios en línea). Utilización de manera autónoma de las bibliotecas de aula y centro, e iniciación en el uso de las municipales y públicas, para obtener información y seleccionar lecturas personales, haciendo uso de sus diferentes espacios funcionales. Conocimiento y respeto de las normas de funcionamiento de las bibliotecas para un uso responsable de las mismas. Participación en diferentes acciones contempladas en el Plan lector del centro referidas a la comprensión y la dinamización lectora (apadrinamiento lector, clubs de lectura, etc.).</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS Lectura de diferentes tipos de textos continuos y discontinuos, en distintos soportes (impresos, digitales y multimodales) tanto del ámbito escolar como del social: (reglamentos sencillos; noticias en periódicos, revistas y webs infantiles; diarios, cartas y correos electrónicos, mapas, planos y gráficos, canciones etc.). Lectura en voz alta con pronunciación correcta y entonación y ritmo adecuados, en función de los signos de puntuación. Aplicación de los elementos básicos de los textos narrativos, descriptivos y expositivos a la comprensión e interpretación de los mismos.</p>	<p>y utilizarla en las tareas de aprendizaje.</p> <p>BL2.4. Utilizar de manera autónoma las bibliotecas de aula y de centro y de forma guiada las bibliotecas del entorno social próximo para buscar información y seleccionar lecturas personales y reconocer y utilizar de forma responsable sus espacios, respetando las normas de funcionamiento.</p> <p>BL2.5. Participar de forma responsable en acciones del Plan lector del centro, como apadrinamientos lectores, clubs de lectura, etc. para mejorar su competencia lectora, afianzar el hábito lector y colaborar, con supervisión, en el desarrollo de algunas actividades.</p>	<p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>
--	---	--

Bloque 3: COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON LENGUA CASTELLANA Y LITERATURA Conocimiento y uso guiado de los elementos básicos de textos (apoyo textual, silueta, variaciones tipográficas, presencia de ilustraciones, etc.) del ámbito escolar y social, como noticias y artículos de opinión para webs infantiles o escolares, diarios, cartas, correos electrónicos, textos explicativos de mapas, planos, gráficos, etc. Uso en las producciones escritas de un lenguaje no discriminatorio y respetuoso con las diferencias. Planificación: inclusión de los recursos lingüísticos más adecuados para escribir textos narrativos, descriptivos, explicativos, predictivos y argumentativos.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS Escritura y reescritura, individual o colectiva, de textos del ámbito escolar o social con diferentes intenciones. Uso del lenguaje no verbal en las producciones escritas. Aplicación de las normas ortográficas tanto en las producciones escritas propias como en dictados, entre otras técnicas, con el fin de consolidar las normas gramaticales y ortográficas. Uso de un vocabulario adecuado al nivel educativo. Redacción del borrador, evaluación y revisión del texto para mejorarlo con ayuda de guías (instrucciones verbales) y de los compañeros. Reescritura del producto final. Participación activa y guiada en la evaluación, autoevaluación y coevaluación de producciones escritas, tanto propias como de otros,</p>	<p>BL3.1. Planificar y escribir, de forma reflexiva y dialogada, con ayuda de guías y la colaboración de sus compañeros, textos de los géneros más habituales del nivel educativo, redactando el borrador, manteniendo su estructura, con un vocabulario apropiado y utilizando los recursos lingüísticos con creatividad y sentido estético.</p> <p>BL3.2. Realizar, mediante procedimientos guiados, el proceso de revisión de textos escritos, detectando errores con ayuda de guías y resolviendo sus dudas de forma reflexiva y dialogada, para mejorar el producto final y presentarlo cuidando sus aspectos formales y respetando las normas de corrección gramatical y ortográfica del nivel educativo.</p> <p>BL3.3. Utilizar, de forma guiada, la escritura para organizar la información obtenida durante la escucha activa o la lectura reflexiva, reconociendo que puede no ser fiable, mediante tablas, cuadros sinópticos, gráficos o herramientas sencillas de edición de contenidos digitales, para utilizarla en las tareas de aprendizaje o para comunicar conclusiones utilizando diversos recursos de forma responsable.</p>	<p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA CD</p>

<p>contrastando con la consulta de modelos.</p> <p>Redacción de textos narrativos con distinción entre planteamiento, nudo y desenlace.</p> <p>Redacción de textos descriptivos, siguiendo un esquema claro de contenido, y explicativos, distinguiendo claramente entre definiciones y ejemplos.</p> <p>Redacción, de forma guiada, de textos predictivos, acompañados o no de apoyos gráficos y visuales.</p> <p>Redacción, siguiendo modelos, de textos argumentativos, con planteamiento de un problema o tesis y sus argumentos.</p> <p>Respeto por las licencias de uso, modificación y distribución de contenidos generados por otros.</p> <p>Resumen y presentación de la información mediante un texto utilizando los conectores y el vocabulario conceptual de forma adecuada al nivel educativo, poniendo especial atención en los estilos de letra, títulos, puntuación y ortografía correcta.</p> <p>Organización y representación del texto de forma creativa utilizando herramientas de edición de contenidos digitales que permiten incluir texto con formato carácter (fuente, tamaño, negrita, subrayado, cursiva, etc.), y la manipulación básica de imágenes (traslación, rotación y escalado).</p> <p>Almacenamiento de la información digital siguiendo un esquema de organización sencillo (árbol de carpetas y dispositivos de almacenamiento externo).</p> <p>Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio.</p> <p>Memorización comprensiva de la información debidamente organizada.</p>	
--	--

Bloque 4: CONOCIMIENTO DE LA LENGUA Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON LENGUA CASTELLANA Y LITERATURA</p> <p>Literatura de las definiciones dadas en el diccionario según el contexto de las palabras.</p> <p>Diferentes clases de diccionarios.</p> <p>Normas de uso del diccionario para buscar cualquier clase de palabra.</p> <p>Diferenciación del sustantivo y del verbo dentro de la oración.</p> <p>Diferenciación entre oración, párrafo y texto.</p> <p>Asociación de las diferentes lenguas de España con las correspondientes comunidades autónomas.</p> <p>Identificación de las principales características de las lenguas de España.</p> <p>Interés por conocer y por tener competencia en los dos idiomas cooficiales de la Comunitat Valenciana.</p> <p>Conciencia de las variantes lingüísticas de las diferentes lenguas presentes en el contexto social y escolar.</p> <p>Actitud positiva ante los usos de las lenguas, evitando cualquier acto de discriminación.</p> <p>Constancia y hábitos de trabajo. Capacidad de concentración.</p> <p>Adaptarse a los cambios. Resiliencia, superar obstáculos y fracasos.</p> <p>Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos. Búsqueda de orientación o ayuda cuando la necesita de forma precisa. Esfuerzo, fuerza de voluntad.</p> <p>Planificación y organización de proyectos individuales o colectivos.</p> <p>Organización y gestión de un proyecto. Selección de la información técnica y los materiales. Evaluación del proyecto y el producto con ayuda de guías. Mejora del producto y del proceso tras la evaluación.</p> <p>Desarrollo de proyectos en equipo, transformación de ideas en acciones, cumpliendo con su parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros. Ayuda, confluencia, trabajo con todos, aceptación de todos. Control de la expresión de sentimientos y emociones en conflictos.</p> <p>Envío y recepción de contenidos digitales por medio de herramientas comunes con dispositivos de las TIC que lo permitan con el objeto de compartir información.</p> <p>Gestión y protección de la identidad digital. Conciencia de la necesidad de proteger su privacidad y la de los demás.</p> <p>Buenas formas de conducta: guarda el turno de palabra, se dirige al receptor con respeto, pondera su tiempo de habla, cuida su privacidad e intimidad, etc.</p> <p>Maneras de prevenir y denunciar las malas formas de conducta como el ciberacoso o la discriminación por género o cultura.</p>	<p>BL4.1. Aplicar los conocimientos sobre los elementos básicos del sistema lingüístico adecuados al nivel educativo adquiridos mediante un proceso de reflexión individual y colectiva, para interpretar, elaborar y revisar textos, detectando errores y resolviendo sus dudas con la supervisión de un adulto y la colaboración de sus compañeros.</p>	CCLI CAA
	<p>BL4.2. Utilizar, con supervisión, diferentes tipos de diccionarios online e impresos (diccionarios de homónimos y temáticos), para resolver dudas sobre el significado del vocabulario utilizado en el proceso de interpretación, elaboración y revisión de textos.</p>	CCLI CD CAA
	<p>BL4.3. Reconocer la concordancia de los elementos constitutivos de la oración para construir oraciones simples adecuadas al nivel, detectando errores y resolviendo sus dudas mediante un proceso guiado de reflexión individual y colectiva.</p>	CCLI CAA
	<p>BL4.4. Diferenciar las características geográficas de las lenguas de España para reconocerlas en producciones orales y escritas, propias y ajenas, tanto dentro como fuera del ámbito escolar.</p>	CCLI CSC
	<p>BL4.5. Seguir instrucciones de tareas de aprendizaje manteniendo la atención mientras las realiza adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, pidiendo ayuda si la necesita.</p>	CAA SIEE
	<p>BL4.6. Planificar la realización de un producto o una tarea proponiendo un plan ordenado de acciones, seleccionar los materiales y evaluar el proceso y la calidad del resultado con ayuda de guías para la observación.</p>	CAA SIEE
	<p>BL4.7. Participar en equipos de trabajo realizando la parte de tarea que le corresponde para alcanzar metas comunes, aceptando su rol, haciendo aportaciones y ayudando a los otros miembros del grupo, expresando sus emociones ante los conflictos de forma respetuosa y utilizando el diálogo igualitario.</p>	CSC CAA SIEE
	<p>BL4.8. Interactuar y compartir con supervisión contenidos digitales a través de las herramientas de comunicación más comunes con dispositivos de las TIC, aplicando buenas formas de conducta, utilizando un lenguaje no discriminatorio y previniendo, denunciando y protegiendo a otros de las malas prácticas como el ciberacoso.</p>	CCLI CD CSC

<p>Responsabilidad de proteger a otros contra los peligros en la comunicación a través de las TIC.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS Clasificación y características generales de cada clase de nombre. Adjetivos determinativos: exclamativos. Concordancia de género y número (sustantivos colectivos, palabras invariables, homónimos, irregularidades en la concordancia entre masculino y femenino). Concordancia de número y personas de los verbos, nombres y pronombres personales. Identificación de diptongos e hiatos en las palabras. Reglas básicas de acentuación. Conjugación del modo indicativo de verbos regulares. Formas impersonales de los verbos: gerundio y participio. Reglas para la formación de comparativos y superlativos. Relación de las desinencias verbales con la conjugación: modo, tiempo, número y persona. Separación de las formas verbales en raíz y desinencia. Uso de siglas. Concordancia de número y persona en los verbos, nombres y pronombres personales en la oración. Tipos de oraciones: exhortativas y dubitativas. Exposición de ideas y opiniones mediante las herramientas de comunicación más comunes con dispositivos de las TIC (correo electrónico, chat, videoconferencia, mensajería instantánea, telefonía, etc.). Reconocimiento del valenciano como elemento fundamental de nuestra cultura.</p>	
---	--

Bloque 5: EDUCACIÓN LITERARIA Curso 4º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS Identificación del narrador, los personajes y las referencias, explícitas o implícitas, al espacio y al tiempo en novelas o fragmentos de novelas. Medida de versos, distinción entre arte mayor y menor e identificación de fenómenos de contacto fonético entre palabras y dentro de las palabras. Distinción entre diálogo y acotaciones, identificación de la utilidad de estas y del valor unitario de actos y escenas. Identificación del espacio y del tiempo en que transcurre la acción siempre que aparezca explícito en las acotaciones. La metáfora y la aliteración. Identificación de recursos retóricos como metáforas y aliteraciones en textos literarios orales y escritos del ámbito escolar. Escucha activa y lectura autónoma, en el aula, de obras o fragmentos de obras de la literatura universal, adaptadas a la edad, para obtener información sobre elementos como el medio ambiente, la climatología, la geografía o la historia, entre otros, del entorno más próximo y de otros países y civilizaciones. Registro con supervisión de la información obtenida para utilizarla posteriormente con finalidad académica. Elaboración guiada y colaborativa de obras teatrales que traten temas de su interés, con unidad de espacio y tiempo y con creatividad y recursos retóricos adecuados a la edad. Escritura de poemas que traten temas de su interés y uso de recursos retóricos y métricos adecuados al nivel educativo. Uso de las TIC de manera guiada para realizar las distintas fases de la creación textual. Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio. Dramatización de textos literarios y no literarios adecuados al nivel educativo, como anuncios, conversaciones, etc., sobre temas de interés para el alumnado. Representación y dramatización de pequeñas escenas teatrales en grupo partiendo de modelos, con sentido estético y creatividad. Identificación de las posibilidades expresivas lingüísticas y no lingüísticas (cuerpo, movimiento, voz) así como las características formales de los textos en representaciones teatrales. Autoevaluación de las dramatizaciones propias y coevaluación de las dramatizaciones de los compañeros, mediante criterios e indicadores previamente establecidos.</p>	<p>BL5.1. Identificar, utilizando expresiones específicas de la terminología literaria, los elementos que caracterizan las novelas, poesías, canciones y obras teatrales y algunos recursos retóricos cuando aparecen en textos literarios, mientras participa en actividades de lectura, audición colectiva, recitado y dramatización.</p> <p>BL5.2. Buscar, seleccionar y almacenar digitalmente información de fuentes diversas sobre la propia tradición cultural a través de la lectura o audición reflexiva de los textos literarios, de los géneros y subgéneros adecuados al nivel educativo, con orientaciones del adulto y la ayuda de sus compañeros, para ampliar sus conocimientos y utilizarla en las tareas de aprendizaje, reconociendo que la información puede ser no fiable.</p> <p>BL5.3. Escribir de forma colaborativa, siguiendo guías y modelos y con sentido estético y creatividad, relatos breves, poemas y obras de teatro sencillas que traten temas de su interés, utilizando recursos retóricos y métricos adecuados al nivel educativo.</p> <p>BL5.4. Participar en producciones colectivas realizando dramatizaciones de textos literarios y no literarios adecuados al nivel y representaciones teatrales, aplicando con sentido estético y creatividad las estrategias de comunicación oral y las técnicas expresivas y teatrales aprendidas.</p>	<p>CCLI CEC</p> <p>CCLI CD CAA CEC</p> <p>CCLI CEC SIEE</p> <p>CCLI CSC SIEE CEC</p>

Bloque 1: COMUNICACIÓN ORAL: HABLAR Y ESCUCHAR Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON LENGUA CASTELLANA Y LITERATURA Estrategias y normas de interacción oral aprendidas: identificación de las características de la situación comunicativa para adecuar a ella sus intervenciones, respeto por el papel del moderador y por las intervenciones y los sentimientos, experiencias, ideas, opiniones y conocimiento de los demás, técnicas de escucha activa. Reformulación de hipótesis a partir de la comprensión de nuevos elementos. Distinción entre sentido literal, inferencial, crítico y estético. Utilización de estrategias de comprensión de los mensajes orales: distinción entre sentido literal, inferencial, crítico y estético. Formulación de hipótesis sobre contenido y contexto. Formulación de hipótesis sobre significados a partir del análisis de elementos significativos, lingüísticos y paralingüísticos (modulación y tono de la voz, gestualidad, lenguaje corporal y postural). Planificación del contenido en la expresión oral. Uso de apoyo gráfico. Organización del discurso a la situación. Uso de estrategias de memoria visual y auditiva para retener la información de textos expositivos. Uso de apoyos gráficos y escritos, esquemas y resúmenes para memorizar textos. Identificación, clasificación y comparación de los medios de comunicación social: radio, cine, publicidad, televisión, internet, etc. Identificación de los subgéneros informativos, de opinión y persuasivos: noticia, entrevista, reportaje, debate, publicidad. Estructura y características. Valoración de los medios de comunicación social como instrumento de aprendizaje y de acceso a informaciones y experiencias de otras personas. Valoración crítica de los medios de comunicación, distinguiendo información de opinión e identificando la intención comunicativa.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS Situaciones de comunicación, dirigidas o espontáneas: debates y coloquios sobre temas cercanos a sus experiencias. Organización del discurso: técnicas de reformulación y uso de un lenguaje respetuoso. Identificación, interpretación y diferenciación de mensajes verbales y no verbales. Identificación, comprensión, interpretación y valoración de textos orales literarios o no literarios con finalidad didáctica o de uso cotidiano de diferente tipología (narrativos, descriptivos, informativos, instructivos, argumentativos, etc.). Información personal, familiar y del entorno próximo. Reconocimiento de ideas principales y secundarias, detalles relevantes y valores no explícitos. Expresión y producción de textos orales literarios y no literarios, ya trabajados en los niveles anteriores y con mayor grado de complejidad, de diferente tipología (narraciones, descripciones, instrucciones, argumentaciones, exposiciones, definición de conceptos, conferencias, etc.). Uso de fórmulas de cortesía. Uso consciente de los recursos lingüísticos y no lingüísticos de la expresión oral (gestos, entonación, etc.). Uso del lenguaje no discriminatorio. Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio. Memorización de textos literarios y no literarios de diferentes géneros adecuados a su edad. Reproducción de fragmentos de cuentos, historias, chistes, previamente escuchados en diferentes soportes, manteniendo la estructura de los mismos y usando las posibilidades expresivas lingüísticas y no lingüísticas. Comprensión de textos orales procedentes de la radio y televisión o de Internet para obtener información general sobre hechos y acontecimientos de actualidad y como instrumento de aprendizaje y de acceso a informaciones y experiencias de otras personas que resulten significativos. Producción de textos orales propios de los medios de comunicación social mediante simulación o participación para ofrecer y compartir información.</p>	<p>BL1.1. Participar en debates y coloquios sobre temas cercanos a su experiencia respetando al moderador y utilizar el diálogo para resolver conflictos interpersonales, escuchando activamente, identificando y respetando las emociones y el contenido del discurso del interlocutor, exponiendo y reformulando de forma organizada sus opiniones con un lenguaje respetuoso.</p> <p>BL1.2. Identificar tipologías textuales y realizar inferencias interpretando sentidos figurados y significados no explícitos de la información verbal y no verbal de textos del ámbito escolar y social, expresando su opinión sobre el contenido del mensaje y la intención del emisor.</p> <p>BL1.3. Producir, con supervisión, textos orales de los géneros más habituales del nivel educativo, elaborando un guión previo con una estructura coherente y utilizando el vocabulario, la entonación, la dicción adecuadas y los recursos no verbales correctamente, además de un lenguaje no discriminatorio.</p> <p>BL1.4. Memorizar y reproducir con supervisión, textos orales de los géneros más habituales del nivel educativo, previamente escuchados o leídos en diferentes formatos, aplicando con creatividad las estrategias de expresión oral adecuadas.</p> <p>BL1.5. Interpretar textos orales del ámbito escolar y social procedentes de los medios de comunicación, utilizando las estrategias de comprensión oral del nivel educativo, expresando su opinión sobre el contenido del mensaje y la intención del emisor e imitando, con ayuda de guías, la estructura y el lenguaje propio de estos textos con el fin de ofrecer y compartir información y opinión sobre temas cercanos a su experiencia.</p>	<p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CSC</p>

Bloque 2: COMUNICACIÓN ESCRITA: LEER Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON LENGUA CASTELLANA Y LITERATURA</p> <p>Estudio y análisis de los elementos básicos de textos periodísticos en diarios locales (cuerpo de la noticia e intención comunicativa). Iniciación al estudio de los elementos básicos de textos instructivos (reglamentos, recetas, exámenes, etc.). Estudio de los elementos básicos de textos poéticos (introducción a los recursos expresivos básicos), teatrales (identificación de los textos de los diversos personajes por la tipografía diferenciada para los nombres y sus parlamentos). Estudio de los elementos básicos de textos ilustrados, de álbumes y cuentos (extrayendo información complementaria de las ilustraciones y relacionándola con el significado del texto) e iniciación al estudio del cómic (elementos, texto y dibujo, viñeta, globos, onomatopeyas, etc.). Estudio y análisis de los elementos básicos de los textos argumentativos (planteamiento del asunto y de sus argumentos). Iniciación al estudio y análisis de los elementos básicos de textos publicitarios (elementos icónicos y verbales de una secuencia publicitaria, interpretación de lenguaje figurado: personificaciones y juegos de palabras). Uso de estrategias para la comprensión lectora: antes de la lectura a través de información paratextual (tipo de texto, soporte del mismo, formato, tipo de letra, índices, palabras clave y elementos icónicos), estableciendo los objetivos de la lectura (lúdico, búsqueda o aprendizaje), anticipando hipótesis y analizando la estructura del texto y su tipología; durante la lectura; y después de la lectura (extrayendo conclusiones sobre lo leído). Selección de lecturas personales de forma autónoma como fuente de disfrute. Búsqueda, localización y lectura de información en distintos tipos de textos y fuentes documentales para ampliar conocimientos. Utilización de herramientas de búsqueda y visualización digital aplicando estrategias de filtrado sencillas (diferentes buscadores y repositorios, opciones de filtrado de los sitios web, etc.) y configurando sus características más usuales (organización, filtrado, seguridad, etc.) en dispositivos de las TIC para localizar, seleccionar, tratar y organizar la información de manera eficiente y responsable, haciendo uso de entornos virtuales, páginas infantiles y juveniles, prensa local, enciclopedias, diccionarios, repositorios en línea, etc. Utilización de manera autónoma de diferentes tipos de bibliotecas (de aula, centro, municipal, pública) e iniciación guiada a las virtuales, para obtener información en todo tipo de soportes y seleccionar lecturas personales. Conocimiento y respeto de las normas de funcionamiento de las bibliotecas para un uso responsable de las mismas. Iniciación en la búsqueda de documentos a través de catálogos de biblioteca en línea, localizando materiales concretos: libros, revistas, vídeos, cd, cómics, etc. Participación en las diferentes acciones contempladas en el Plan lector del centro referidas a la comprensión y la dinamización lectora (blog de lectura del centro, etc.).</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Lectura de todo tipo de textos continuos y discontinuos, en distintos soportes: impresos, digitales y multimodales. Lectura en voz alta con pronunciación correcta y entonación y ritmo adecuados, en función de los signos de puntuación. Aplicación de los elementos básicos de los textos periodísticos en diarios locales, instructivos, poéticos, teatrales y textos ilustrados, de álbumes y cuentos infantiles a la comprensión e interpretación de los mismos. Aplicación de los elementos básicos de los textos argumentativos a la comprensión e interpretación de cartas al director, exámenes, respuestas, etc. Aplicación en trabajos personales de la información obtenida en la búsqueda, localización y lectura en distintos tipos de textos y fuentes documentales, citando algunas referencias bibliográficas: autor, editorial, género, ilustraciones, etc.</p>	<p>BL2.1. Leer, con supervisión, adecuándose al formato y a la estructura textual, textos del ámbito escolar y social y elegir sus lecturas personales y de apoyo a las tareas de aprendizaje según sus preferencias e intereses.</p> <p>BL2.2. Interpretar, con la supervisión de un adulto y la ayuda de sus compañeros a través del diálogo y la reflexión, textos del ámbito escolar y social, anticipando y reformulando hipótesis a través de elementos de formato y de capítulos e índices, destacando ideas principales y secundarias y palabras clave, realizando inferencias e interpretando sentidos figurados y significados no explícitos, reconociendo la estructura básica del texto y expresando su opinión sobre el contenido y la intención del autor.</p> <p>BL2.3. Leer en medios digitales para buscar, seleccionar y almacenar información con la supervisión del adulto, comprobando la validez de la fuente y utilizarla para ampliar conocimientos, citando algunas referencias bibliográficas.</p> <p>BL2.4. Utilizar de manera guiada diferentes tipos de bibliotecas del entorno social y virtual para buscar y localizar información en todo tipo de soportes y seleccionar lecturas personales, manejando de forma guiada sus catálogos en línea y reconocer y respetar sus normas de funcionamiento haciendo un uso responsable de materiales y espacios funcionales.</p> <p>BL2.5. Participar de forma responsable en acciones del Plan lector del centro, como su blog de lectura, etc., para mejorar su competencia lectora, afianzar el hábito lector y colaborar, con supervisión, haciendo propuestas y asumiendo responsabilidades en el desarrollo de algunas actividades.</p>	<p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD</p> <p>CCLI CD CSC SIEE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>

Bloque 3: COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON LENGUA CASTELLANA Y LITERATURA</p> <p>Conocimiento y uso guiado de los elementos básicos de textos (apoyo textual, silueta, variaciones tipográficas, presencia de ilustraciones, etc.) del ámbito escolar y social.</p> <p>Uso en las producciones escritas de un lenguaje no discriminatorio y respetuoso con las diferencias.</p> <p>Planificación: organización del contenido según la intención comunicativa, el destinatario y el tipo de texto, para escribir textos periodísticos (narrativos y argumentativos) y publicitarios.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Escritura y reescritura, individual o colectiva, de textos del ámbito escolar o social con diferentes intenciones.</p> <p>Uso del lenguaje no verbal en las producciones escritas.</p> <p>Aplicación de las normas ortográficas tanto en las producciones escritas propias como en el dictado, entre otras técnicas, con el fin de consolidar las normas gramaticales y ortográficas.</p> <p>Uso de un vocabulario adecuado al nivel educativo.</p> <p>Redacción del borrador, evaluación y revisión reflexiva del texto para mejorarlo con la colaboración tanto de los compañeros como de un adulto.</p> <p>Reescritura.</p> <p>Participación activa y autónoma en la evaluación, autoevaluación y coevaluación de producciones escritas, tanto propias como ajenas, con la consulta de modelos y guías.</p> <p>Respeto por las licencias de uso, modificación y distribución de contenidos generados por otros.</p> <p>Redacción de textos periodísticos narrativos con especial atención al cuerpo de la noticia y a la intención comunicativa.</p> <p>Redacción de textos periodísticos argumentativos.</p> <p>Redacción de textos publicitarios distinguiendo entre elementos icónicos y verbales y con uso de lenguaje figurado.</p> <p>Redacción guiada de textos instructivos como reglamentos, recetas, exámenes, etc.</p> <p>Selección de la información de fuentes variadas, contrastando su fiabilidad.</p> <p>Presentación de la información mediante un texto utilizando los conectores y el vocabulario conceptual de forma adecuada al nivel educativo, con especial atención a los signos de puntuación, cuerpo y estilo de la jerarquía de la información, títulos, subtítulos, imágenes, palabras clave, ejemplos, etc.</p> <p>Organización y representación del texto de forma creativa utilizando herramientas digitales sencillas de edición y presentación que permiten incluir texto con formato carácter (fuente, tamaño, negrita, subrayado, cursiva, etc.), así como la manipulación básica de imágenes (traslación, rotación y escalado) y/o audio/vídeo.</p> <p>Almacenamiento de la información digital mediante aplicaciones de gestión de la información (explorador de archivos) y servicios en red (p. e.: entorno virtual de aprendizaje), siguiendo un esquema de clasificación sencillo.</p> <p>Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio.</p> <p>Memorización comprensiva de la información debidamente organizada.</p>	<p>BL3.1. Planificar y escribir, de forma reflexiva y dialogada, con la supervisión de un adulto y la colaboración de sus compañeros, textos de los géneros más habituales del nivel educativo, redactando el borrador, con una estructura coherente y un vocabulario apropiado y utilizando los recursos lingüísticos con creatividad y sentido estético.</p> <p>BL3.2. Realizar, con supervisión, el proceso de revisión de textos escritos, detectando errores con ayuda de guías y resolviendo sus dudas de forma reflexiva y dialogada, para mejorar el producto final y presentarlo, cuidando sus aspectos formales y respetando las normas de corrección gramatical y ortográfica del nivel educativo.</p> <p>BL3.3. Utilizar, con supervisión, la escritura para organizar la información obtenida durante la escucha activa o la lectura reflexiva reconociendo que puede no ser fiable, mediante esquemas lógicos, resúmenes, gráficos o herramientas sencillas de presentación de contenidos digitales para utilizarla en las tareas de aprendizaje o para comunicar conclusiones utilizando diversos recursos de forma responsable.</p>	<p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p>

Bloque 4: CONOCIMIENTO DE LA LENGUA Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON LENGUA CASTELLANA Y LITERATURA</p> <p>Selección de las definiciones dadas en el diccionario que más se ajusten al contexto.</p> <p>La estructura del diccionario y su aplicación para la búsqueda de cualquier clase de palabra.</p> <p>Aspectos más relevantes sobre el origen de las lenguas de España.</p> <p>Interés por conocer y por tener competencia en los dos idiomas cooficiales de la Comunitat Valenciana.</p> <p>Conciencia de las variantes lingüísticas de las diferentes lenguas presentes en el contexto social y escolar.</p> <p>Actitud positiva ante los usos de las lenguas, evitando cualquier acto de discriminación.</p>	<p>BL4.1. Aplicar los conocimientos sobre los elementos básicos del sistema lingüístico adecuados al nivel educativo adquiridos mediante un proceso de reflexión individual y colectiva, para interpretar, elaborar y revisar textos detectando errores y resolviendo dudas, con la supervisión de un adulto y la colaboración de sus compañeros.</p> <p>BL4.2. Utilizar, con supervisión, diferentes tipos de diccionarios online e impresos (diccionarios de homónimos y temáticos), para resolver dudas sobre el significado del vocabulario utilizado en el proceso de interpretación, elaboración y revisión de textos.</p> <p>BL4.3. Reconocer los diferentes tipos de sujetos para elaborar oraciones adecuadas al nivel, detectando errores y resolviendo sus</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p> <p>CCLI CAA</p>

<p>Constancia y hábitos de trabajo. Capacidad de concentración. Adaptación a los cambios. Resiliencia, superación de obstáculos y fracasos. Aprender de forma autónoma. Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos. Obtención de información para usarla eficazmente. Búsqueda de orientación o ayuda cuando la necesita de forma precisa. Esfuerzo, fuerza de voluntad.</p> <p>Planificación, organización y gestión de proyectos individuales o colectivos. Establecimiento de estrategias de supervisión. Selección de la información técnica y los materiales. Toma de decisiones y calibración de oportunidades y riesgos. Evaluación del proyecto y del producto con ayuda de guías. Mejora del producto y el proceso tras la evaluación.</p> <p>Desarrollo de proyectos en equipo. Transformación de ideas en acciones. Implicación personal y cumplimiento de roles en las tareas de equipo. Aceptación de las aportaciones y los puntos de vista de los demás. Uso de las herramientas más comunes de las TIC para conversar con el resto del grupo con la finalidad de planificar el trabajo, aportar ideas constructivas propias, comprender las ideas ajenas, etc. y compartir información y recursos. Uso de los recursos y actividades más comunes de un entorno virtual de aprendizaje: descarga y subida de contenidos digitales y discusión en foros. Gestión de la identidad digital y la privacidad en las herramientas de comunicación de las TIC.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS Identificación de los diferentes sustantivos y adjetivos dentro de un texto. El verbo: tiempo (presente, pasado y futuro), modo subjuntivo. Identificación del infinitivo de los verbos a partir de cualquiera de sus formas. Clasificación de los verbos en función de su conjugación. Genero de los adjetivos de forma única y de los de doble forma. Las preposiciones y conjunciones: identificación y memorización en diferentes producciones orales y escritas. Los adverbios: usos y clasificación. Los pronombres. Clasificación de los verbos en regulares e irregulares. Uso adecuado de los signos de puntuación: punto, coma, dos puntos. Reglas de acentuación y diéresis. Reglas para la formación de aumentativos y diminutivos. Palabras homónimas. Relación de las desinencias verbales con la conjugación: modo, tiempo, número y persona. Separación de formas verbales en raíz y desinencia. Inferencia del sujeto y el predicado a partir del verbo. Reconocimiento y uso de las diferentes clases de sujetos. Uso de diferentes conectores. Variedades de la lengua. Reconocimiento del valenciano como elemento fundamental de nuestra cultura.</p>	<p>dudas de forma reflexiva y dialogada, con la supervisión de un adulto o colaborando con sus compañeros.</p> <p>BL4.4. Diferenciar las características históricas de las lenguas de España, expresando la valoración y el respeto por la variedad lingüística y por sus hablantes.</p> <p>BL4.5. Interpretar las demandas de las tareas de aprendizaje, mantener la concentración y el esfuerzo mientras las realiza, adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, intentando resolver las dudas por sus propios medios haciéndose preguntas y buscando ayuda si la necesita.</p> <p>BL4.6. Planificar la realización de un producto o una tarea estableciendo metas, proponer un plan ordenado de acciones para alcanzarlas, seleccionar los materiales, modificarlo mientras se desarrolla, evaluar el proceso y la calidad del producto final con ayuda de guías para la observación.</p> <p>BL4.7. Actuar de modo eficaz en equipos de trabajo, aceptando su rol y su tarea y esforzándose para lograr metas comunes, haciendo aportaciones y valorando las de los demás, utilizando el diálogo igualitario para resolver conflictos y discrepancias.</p> <p>BL4.8. Participar en equipos de trabajo compartiendo información y contenidos digitales de forma oral o escrita con un lenguaje no discriminatorio, utilizando herramientas de comunicación de las TIC y entornos virtuales de aprendizaje. Aplicar buenas formas de conducta en la comunicación y prevenir, denunciar y proteger a otros de las malas prácticas como el ciberacoso.</p>	<p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CCLI CD CSC</p>
--	---	--

Bloque 5: EDUCACIÓN LITERARIA Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS Identificación de las referencias al narrador, a los personajes (principales y secundarios), al espacio y al tiempo en novelas de género adecuadas a la edad: de aventuras, de misterio, de ciencia-ficción y de fantasía. Identificación de estrofas a través de la lectura de textos poéticos. Identificación del espacio y del tiempo en que transcurre la acción de obras teatrales adecuadas a la edad, a partir de elementos implícitos. Identificación de recursos retóricos como metáforas e hipérbaton en textos literarios orales y escritos del ámbito escolar y en textos publicitarios. Reflexión sobre la identificación de cualquiera de los elementos anteriores realizada por uno mismo o por los compañeros. Uso de las estrategias necesarias, individualmente o en equipo, de escucha activa y lectura dialogada o comentada, en el aula o en otros contextos sociales como bibliotecas u otros contenedores de</p>	<p>BL5.1. Identificar, utilizando expresiones específicas de la terminología literaria, los elementos básicos de la novela de género, las estrofas en textos poéticos y las referencias a la situación espacio-temporal en obras teatrales y algunos recursos retóricos cuando aparecen en textos literarios mientras participa en actividades de lectura, audición colectiva, recitado y dramatización.</p> <p>BL5.2. Buscar, seleccionar y almacenar digitalmente información de fuentes diversas sobre el entorno social y cultural próximo a través de la lectura o audición reflexiva de fragmentos y obras completas tanto clásicos como actuales de los géneros y subgéneros adecuados al nivel educativo, para ampliar sus conocimientos y utilizarla en las tareas de aprendizaje, cuestionando la validez de la información y citando algunas referencias bibliográficas.</p> <p>BL5.3. Escribir con sentido estético y creatividad, de manera autónoma o colaborativa, narraciones de ficción verosímiles y</p>	<p>CCLI CEC</p> <p>CCLI CD CAA CEC</p> <p>CCLI CEC</p>

<p>información, de fragmentos u obras de la literatura universal, adaptadas a la edad, presentadas en formatos y soportes diversos, para obtener información sobre elementos como el medio ambiente, la climatología, la geografía o la historia, entre otros, del entorno más próximo y de otros países y civilizaciones.</p> <p>Registro de la información obtenida en diversos medios para utilizarla posteriormente con finalidad académica.</p> <p>Elaboración, de manera autónoma y colaborativa, de poemas y relatos con elementos fantásticos o imaginarios, ambos con uso de recursos retóricos y métricos adecuados a la edad para mostrarlos en el ámbito escolar en diferentes soportes.</p> <p>Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio.</p> <p>Dramatización de textos literarios adaptados y adecuados al nivel educativo. Dramatización de textos no literarios como diálogos, problemas, situaciones, etc.</p> <p>Representación, dramatización y creación de escenas teatrales en grupo partiendo de modelos previos con sentido estético y creatividad.</p> <p>Uso de las posibilidades expresivas lingüísticas y no lingüísticas (cuerpo, movimiento, voz) en representaciones teatrales.</p> <p>Identificación de las características expresivas y formales de los textos teatrales.</p> <p>Improvisación, individual y en grupo, de cuentos organizando la trama argumental y secuenciando los hechos.</p> <p>Autoevaluación de las dramatizaciones propias y co-evaluación de las dramatizaciones de los compañeros de clase respetando los criterios previamente acordados.</p>	<p>poemas o canciones, utilizando recursos retóricos y métricos adecuados al nivel, siguiendo con supervisión las distintas fases de la creación textual.</p> <p>BL5.4. Participar en producciones colectivas realizando dramatizaciones, representaciones e improvisaciones, de textos literarios y no literarios adecuados al nivel, así como de textos propios, aplicando con corrección, creatividad y sentido estético las estrategias de comunicación oral y las técnicas expresivas y teatrales aprendidas.</p>	<p>SIEE</p> <p>CCLI CSC SIEE CEC</p>
---	--	--

Curso 6º

Bloque 1: COMUNICACIÓN ORAL: HABLAR Y ESCUCHAR Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON LENGUA CASTELLANA Y LITERATURA</p> <p>Estrategias y normas de interacción oral aprendidas: identificación del tipo textual, para adaptar a la situación comunicativa la comprensión y sus intervenciones, formulación de hipótesis sobre contenido y contexto, realización del papel del moderador, respeto por los sentimientos, experiencias, ideas, opiniones y conocimiento de los demás, técnicas de escucha activa, recoger datos, seleccionar la información pertinente a los objetivos de la comunicación e incorporación de las intervenciones de los interlocutores. Reformulación de hipótesis a partir de la comprensión de nuevos elementos.</p> <p>Distinción entre sentido literal, inferencial, crítico y estético.</p> <p>Utilización de estrategias de comprensión de los mensajes orales: deducción de palabras por el contexto, extracción de conclusiones.</p> <p>Reconocimiento de ideas no explícitas.</p> <p>Distinción entre sentido literal, inferencial, crítico y estético.</p> <p>Formulación de hipótesis sobre contenido y contexto y sobre significados a partir del análisis de elementos significativos, lingüísticos y paralingüísticos (modulación y tono de la voz, gestualidad, lenguaje corporal y postural).</p> <p>Importancia de la mejora en expresión oral: pronunciación y dicción.</p> <p>Introducción al registro coloquial y formal.</p> <p>Uso de estrategias de memoria visual y auditiva para retener la información de textos expositivos. Uso de apoyos gráficos y escritos, esquemas y resúmenes para memorizar textos.</p> <p>Identificación, clasificación, comparación y valoración de los medios de comunicación social: radio, cine, publicidad, televisión, internet, etc.</p> <p>Clasificación de géneros orales propios de los medios de comunicación: noticieros, concursos, musicales, deportivos, promocionales, series, etc.</p> <p>Identificación de los subgéneros informativos, de opinión y persuasivos: noticia, rueda de prensa, entrevista, reportaje, debate, publicidad.</p> <p>Valoración crítica de los medios de comunicación, distinguiendo información de opinión e identificando la intención comunicativa.</p> <p>Valoración de los medios de comunicación social como instrumento de aprendizaje y de acceso a informaciones y experiencias de otras personas.</p>	<p>BL1.1. Participar en debates, coloquios y exposiciones sobre temas de actualidad social cercanos a su experiencia, adoptando diferentes roles y utilizar el diálogo para resolver conflictos interpersonales, escuchando activamente, incorporando las intervenciones de los demás y respetando los sentimientos y el contenido del discurso del interlocutor, exponiendo de forma organizada su discurso y utilizando un lenguaje no discriminatorio.</p> <p>BL1.2. Identificar tipologías textuales, realizar inferencias interpretando sentidos figurados y significados no explícitos y deducir el significado de palabras por el contexto de la información verbal y no verbal de textos orales del ámbito escolar y social, exponiendo sus conclusiones personales sobre el contenido del mensaje y la intención del emisor.</p> <p>BL1.3. Producir, con supervisión, textos orales de los géneros más habituales del nivel educativo, elaborando un guión previo, adecuando el discurso a la situación comunicativa, utilizando una estructura coherente, un vocabulario, dicción y recursos no verbales correctos, además de un lenguaje no discriminatorio.</p> <p>BL1.4. Memorizar y reproducir, individualmente y en grupo, textos literarios y no literarios adecuados al nivel educativo y cercanos a sus gustos e intereses, previamente escuchados o leídos en diferentes formatos aplicando con creatividad las estrategias de expresión oral adecuadas.</p> <p>BL1.5. Interpretar textos orales del ámbito escolar y social procedentes de los medios de comunicación, utilizando las estrategias de comprensión oral del nivel educativo, exponiendo sus conclusiones personales sobre el contenido del mensaje y la intención del emisor e imitar, con supervisión, la estructura y el lenguaje propio de estos textos con el fin de ofrecer información y opinión sobre temas de actualidad social cercanos a su experiencia.</p>	<p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CSC</p>

<p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Situaciones de comunicación dirigidas o espontáneas: debates y coloquios sobre temas de actualidad o cercanos a sus intereses, y mediaciones de conflictos.</p> <p>Organización del discurso: exposición coherente, conocimiento de los procedimientos de preguntar y repreguntar, formulación de juicios con claridad y uso de un lenguaje no discriminatorio.</p> <p>Identificación, interpretación y diferenciación de mensajes verbales y no verbales.</p> <p>Identificación, comprensión, interpretación y valoración de textos orales literarios o no literarios con finalidad didáctica o de uso cotidiano, de diferente tipología (narrativos, descriptivos, informativos, instructivos, argumentativos, etc.).</p> <p>Resumen oral de textos procedentes de diferentes medios y soportes.</p> <p>Expresión y producción de textos orales literarios y no literarios, ya trabajados en los niveles anteriores y con mayor grado de complejidad, de diferente tipología (narraciones, descripciones, instrucciones, argumentaciones, exposiciones, definición de conceptos, conferencias, etc.).</p> <p>Planificación del contenido en la expresión oral según su finalidad (académica, social y lúdica). Uso de apoyo gráfico, sonoro y/o tecnológico.</p> <p>Organización del discurso a la situación. Uso consciente de los recursos lingüísticos y no lingüísticos de la expresión oral (gestos, entonación, etc.).</p> <p>Uso del lenguaje no discriminatorio.</p> <p>Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio.</p> <p>Memorización de textos literarios y no literarios adecuados a la edad, de diferentes géneros y con diferente finalidad (lúdica, de aprendizaje, etc.).</p> <p>Reproducción oral de textos previamente escuchados o leídos en diferentes soportes (chistes, exposiciones, diálogos, etc.), manteniendo la coherencia y estructura de los mismos.</p> <p>Comprensión de textos orales procedentes de la radio, de la televisión o de internet para obtener información general sobre hechos y acontecimientos de actualidad, y como instrumento de aprendizaje y de acceso a informaciones y experiencias de otras personas que resulten significativos.</p> <p>Producción de textos orales propios de los medios de comunicación social mediante simulación o participación para ofrecer y compartir información y opinión.</p>	
---	--

Bloque 2: COMUNICACIÓN ESCRITA: LEER Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON LENGUA CASTELLANA Y LITERATURA</p> <p>Estudio y análisis de los elementos básicos de los textos instructivos (folletos explicativos, textos científicos, etc.) y predictivos.</p> <p>Estudio y análisis de los elementos básicos de los textos publicitarios infiriendo la relación entre elementos lingüísticos y no lingüísticos en los spots publicitarios televisivos y elementos contextuales no citados, e identificando la intención comunicativa de los mismos.</p> <p>Estudio y análisis de los elementos básicos de textos poéticos (metáforas, hipérboles, personificaciones, juegos de palabras, etc.), teatrales (escenas, acotaciones, etc.).</p> <p>Estudio y análisis del cómic (elementos, texto y dibujo, viñeta, globos, onomatopeyas, etc.).</p> <p>Uso de estrategias para la comprensión lectora: antes de la lectura anticipando hipótesis a través de información paratextual (contexto y <i>abstract</i>), estableciendo los objetivos de la lectura, analizando la estructura del texto y su tipología; durante la lectura (infiriendo elementos contextuales no citados); y después de la lectura (reconociendo la intención del autor y confeccionando mapas conceptuales).</p> <p>Selección de lecturas personales de forma autónoma como fuente de disfrute.</p> <p>Búsqueda, localización y lectura de información en distintos tipos de textos y fuentes documentales para ampliar conocimientos.</p> <p>Utilización de herramientas de búsqueda y visualización digital aplicando estrategias de filtrado sencillas (diferentes buscadores y repositorios, opciones de filtrado de los sitios web, etc.) y configurando sus características más usuales (organización, filtrado, seguridad, etc.) en dispositivos de las TIC para localizar, seleccionar,</p>	<p>BL2.1. Leer por propia iniciativa, adecuándose al formato y a la estructura textual, textos del ámbito escolar y social, y elegir sus lecturas personales y de apoyo a las tareas de aprendizaje, según sus preferencias e intereses, razonando sus elecciones.</p> <p>BL2.2. Interpretar, de forma autónoma, reflexiva y dialogada con la ayuda de sus compañeros, textos del ámbito escolar y social, anticipando y reformulando hipótesis, infiriendo elementos contextuales no explícitos, identificando la tipología del texto y exponiendo sus conclusiones personales sobre el contenido y la intención del autor.</p> <p>BL2.3. Leer en medios digitales de forma autónoma, reflexiva y dialogada para buscar, seleccionar y almacenar información, contrastándola y utilizándola para ampliar conocimientos, citando las referencias bibliográficas.</p> <p>BL2.4. Utilizar, con supervisión, diferentes tipos de bibliotecas para buscar y localizar información en todo tipo de soportes y seleccionar lecturas personales, manejando de forma guiada sus catálogos en línea y reconocer y respetar sus normas de funcionamiento, haciendo un uso responsable de materiales y espacios funcionales.</p> <p>BL2.5. Participar de forma responsable y por propia iniciativa en acciones del Plan lector del centro, como videofóruns, lecturas dialógicas, etc., para mejorar su competencia lectora y afianzar el hábito lector, haciendo propuestas y asumiendo responsabilidades en la organización y desarrollo de algunas actividades.</p>	<p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD</p> <p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>

<p>tratar y organizar la información de manera eficiente y responsable. Utilización, de manera autónoma, de diferentes tipos de bibliotecas (de aula, centro, municipal, pública o virtual) para localizar y obtener información en todo tipo de soportes y para seleccionar lecturas personales haciendo uso de sus catálogos digitales y en línea. Conocimiento y respeto de las normas de funcionamiento de las bibliotecas para un uso responsable de las mismas. Participación en las diferentes acciones contempladas en el Plan lector del centro referidas a la comprensión y la dinamización lectora (videofórum, etc.).</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Lectura de todo tipo de textos continuos y discontinuos, en distintos medios y soportes (impresos, digitales y multimodales) en los que puedan aparecer frases, palabras, etc. en diversas lenguas curriculares.</p> <p>Lectura en voz alta con pronunciación correcta y entonación y ritmo adecuados, en función de los signos de puntuación.</p> <p>Aplicación de los elementos básicos de los textos instructivos, predictivos, publicitarios, poéticos, teatrales y del cómic a la comprensión e interpretación de los mismos.</p> <p>Aplicación, en trabajos personales, de la información obtenida en la búsqueda, localización y lectura en distintos tipos de textos y fuentes documentales.</p>	
--	--

Bloque 3: COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON LENGUA CASTELLANA Y LITERATURA</p> <p>Conocimiento y uso guiado de los elementos básicos de textos (apoyo textual, silueta, variaciones tipográficas, presencia de ilustraciones, etc.) del ámbito escolar y social.</p> <p>Uso en las producciones escritas, de un lenguaje no discriminatorio y respetuoso con las diferencias.</p> <p>Planificación: organización del contenido y uso de los recursos lingüísticos necesarios según la intención comunicativa, el destinatario y el tipo de texto, para escribir textos instructivos, publicitarios y narrativos de carácter gráfico.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Escritura y reescritura, individual o colectiva, de textos con diferentes intenciones y del ámbito escolar o social.</p> <p>Uso del lenguaje no verbal en las producciones escritas.</p> <p>Aplicación de las normas ortográficas tanto en las producciones escritas como en dictados, entre otras técnicas, con el fin de consolidar las normas gramaticales y ortográficas.</p> <p>Uso de un vocabulario adecuado al nivel educativo.</p> <p>Redacción del borrador, evaluación y revisión reflexiva del texto para mejorarlo con la colaboración tanto de compañeros como de un adulto.</p> <p>Reescritura.</p> <p>Participación activa y autónoma en la evaluación, autoevaluación y coevaluación de producciones escritas, tanto propias como de los demás, con o sin consulta de modelos y guías.</p> <p>Respeto por las licencias de uso, modificación y distribución de contenidos generados por otros.</p> <p>Redacción de textos instructivos como folletos explicativos, textos científicos, etc.</p> <p>Redacción de textos publicitarios distinguiendo entre elementos lingüísticos y no lingüísticos y utilizando elementos contextuales no citados.</p> <p>Redacción de cómics diferenciando los elementos: dibujo, viñeta, globo, texto, onomatopeyas, etc.</p> <p>Selección de la información de fuentes variadas, contrastando su fiabilidad.</p> <p>Presentación de la información mediante un texto utilizando los conectores y el vocabulario conceptual de forma adecuada al nivel educativo, con especial atención a los signos de puntuación, cuerpo y estilo de la jerarquía de la información, títulos, subtítulos, imágenes, palabras clave, ejemplos, etc.</p> <p>Organización y representación del texto de forma creativa utilizando herramientas digitales de edición y presentación sencillas que permiten incluir texto con formato carácter (fuente, tamaño, negrita, subrayado, cursiva, etc.), la manipulación básica de imágenes</p>	<p>BL.3.1. Planificar y escribir, de forma reflexiva y dialogada, con la supervisión de un adulto y la colaboración de sus compañeros, textos de los géneros más habituales del nivel educativo, redactando el borrador, adecuando el contenido a la situación de comunicación, con una estructura coherente y un vocabulario apropiado y utilizando los recursos lingüísticos con creatividad y sentido estético.</p> <p>BL.3.2. Realizar, con supervisión, el proceso de revisión de textos escritos, detectando errores, con autonomía y resolviendo sus dudas de forma reflexiva y dialogada, para mejorar el producto final, presentarlo cuidando los aspectos formales y respetando las normas de corrección gramatical y ortográfica del nivel educativo.</p> <p>BL.3.3. Utilizar, con supervisión, la escritura para organizar la información obtenida, durante la escucha activa o la lectura reflexiva, en diferentes medios de forma contrastada, mediante esquemas lógicos, resúmenes, gráficos y mapas conceptuales o herramientas sencillas de edición y presentación de contenidos digitales, para utilizarla en las tareas de aprendizaje o para comunicar conclusiones, utilizando los diversos recursos de forma responsable.</p>	<p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p>

<p>(traslación, rotación y escalado) y/o audio/vídeo.</p> <p>Almacenamiento de la información digital mediante aplicaciones de gestión de la información (explorador de archivos) y servicios en red (p.e.: entorno virtual de aprendizaje), siguiendo un esquema de clasificación sencillo.</p> <p>Selección razonada de las producciones a incluir en el portafolio.</p> <p>Memorización comprensiva de la información debidamente organizada.</p>		
--	--	--

Bloque 4: CONOCIMIENTO DE LA LENGUA Curso 6º

Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS COMUNES CON LENGUA CASTELLANA Y LITERATURA</p> <p>Inferencia del significado de palabras a partir del contexto.</p> <p>Elección del diccionario adecuado en función de la búsqueda.</p> <p>Diccionarios en línea.</p> <p>Identificación de aspectos socioculturales relacionados con las diferentes lenguas.</p> <p>Identificación y clasificación de diferentes marcadores lingüísticos de procedencia regional.</p> <p>Relación de hechos de su propia cultura con los de culturas diferentes.</p> <p>Interés por conocer y por tener competencia en los dos idiomas cooficiales de la Comunitat Valenciana.</p> <p>Conciencia de las variantes lingüísticas de las diferentes lenguas presentes en el contexto social y escolar.</p> <p>Actitud positiva ante los usos de las lenguas, evitando cualquier acto de discriminación.</p> <p>Uso de un lenguaje no discriminatorio y respetuoso.</p> <p>Constancia y hábitos de trabajo. Capacidad de concentración.</p> <p>Regulación, perseverancia, flexibilidad, control de la ansiedad e incertidumbre y capacidad de automotivación antes, durante y después del proceso de aprendizaje. Resiliencia, superación de obstáculos y fracasos. Aprendizaje de forma autónoma. Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos.</p> <p>Obtención de información para usarla eficazmente. Búsqueda de orientación o ayuda cuando la necesita de forma precisa. Esfuerzo, fuerza de voluntad.</p> <p>Planificación, organización y gestión de proyectos individuales o colectivos. Establecimiento de estrategias de supervisión. Selección de la información técnica y los materiales. Toma de decisiones y calibración de oportunidades y riesgos. Aportación de soluciones originales a los problemas. Transformación de ideas en acciones. Establecimiento de criterios para evaluar el proyecto y el producto con ayuda de guías. Aceptación de los propios errores, aprendiendo de ello. Mejora del producto y el proceso tras la evaluación.</p> <p>Desarrollo de proyectos en equipo, transformación de ideas en acciones. Toma de decisiones, calibración de oportunidades y riesgos. Búsqueda del sentido de su trabajo en una tarea compleja que afecta a varios. Entusiasmo por las perspectivas y los objetivos compartidos. Sensibilidad y comprensión por los puntos de vista de los demás. Búsqueda del consenso y el apoyo de los demás.</p> <p>Uso de las herramientas más comunes de las TIC para conversar con el resto del grupo con la finalidad de planificar el trabajo, aportar ideas constructivas propias, comprender las ideas ajenas, etc., compartir información y recursos y construir un producto o meta colectivos.</p> <p>Uso de los recursos y actividades más comunes de un entorno virtual de aprendizaje: descarga y subida de contenidos digitales, discusión en foros, edición conjunta de contenidos.</p> <p>Gestión de la identidad digital y la privacidad en las herramientas de comunicación de las TIC y en entornos virtuales de aprendizaje.</p>	<p>BL4.1. Aplicar los conocimientos sobre los elementos básicos del sistema lingüístico adecuados al nivel educativo, adquiridos mediante un proceso de reflexión individual y colectiva, para interpretar, elaborar y revisar textos detectando errores y resolviendo dudas, con la supervisión de un adulto y la colaboración de sus compañeros.</p> <p>BL4.2. Utilizar, con autonomía, diferentes tipos de diccionarios <i>online</i> e impresos (diccionarios bilingües, páginas web y <i>thesaurus</i>, para encontrar palabras), para resolver dudas sobre el significado del vocabulario utilizado en el proceso de interpretación, elaboración y revisión de textos.</p> <p>BL4.3. Reconocer las funciones que realizan los elementos que constituyen la oración para elaborar oraciones adecuadas al nivel educativo, detectando errores y resolviendo sus dudas de forma reflexiva y dialogada, con la supervisión de un adulto o colaborando con sus compañeros.</p> <p>BL4.4. Diferenciar las características socioculturales de las lenguas de España i del València, expresando la valoración y el respeto por la varietat lingüística y por sus hablantes, detectando errores y resolviendo sus dudas de forma reflexiva y dialogada.</p> <p>BL4.5. Interpretar las demandas de las tareas de aprendizaje, mantener la concentración mientras las realiza, mostrar perseverancia y flexibilidad ante los retos y dificultades, esforzándose y manteniendo la calma y la motivación, intentando resolver las dudas por sus propios medios haciéndose preguntas y buscando ayuda si la necesita.</p> <p>BL4.6. Planificar la realización de un producto o una tarea estableciendo metas, proponer un plan ordenado de acciones para alcanzarlas, seleccionar los materiales y estimar el tiempo para cada paso, adaptándolo ante los cambios e imprevistos, evaluar el proceso y la calidad del producto final con ayuda de guías para la observación, detallando las mejoras realizadas.</p> <p>BL4.7. Actuar de modo eficaz en equipos de trabajo, participando en la planificación de metas comunes, tomando decisiones razonadas, responsabilizándose de su rol y su tarea, haciendo propuestas valiosas, reconociendo el trabajo ajeno y animando a los otros miembros del grupo, utilizando el diálogo igualitario para resolver conflictos y discrepancias.</p> <p>BL4.8. Participar en equipos de trabajo para construir un producto o tarea colectiva, compartiendo información y contenidos digitales de forma oral o escrita, con un lenguaje no discriminatorio, utilizando herramientas de comunicación TIC y entornos virtuales de aprendizaje. Aplicar buenas formas de conducta en la comunicación y prevenir, denunciar y proteger a otros de las malas prácticas como el ciberacoso.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CCLI CD CSC</p>
<p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Explicitación de conocimientos gramaticales que se dominan implícitamente.</p> <p>Consolidación de nociones gramaticales, léxicas, fonológicas y ortográficas adquiridas en cursos anteriores.</p> <p>Locuciones adverbiales.</p> <p>Interjecciones: características principales.</p> <p>Diferencias entre nombres individuales y colectivos: identificación de nombre colectivo con su correspondiente individual.</p> <p>El verbo: modo, tiempo, número y persona gramatical de cualquier</p>		

<p>forma verbal.</p> <p>Identificación de las irregularidades más frecuentes en los verbos valencianos.</p> <p>Segmentación en sílabas y aplicación de las reglas de acentuación a cualquier tipo de palabra.</p> <p>Acentos diacríticos.</p> <p>Ortografía de los verbos irregulares.</p> <p>Uso adecuado de los signos de puntuación: puntos suspensivos, paréntesis, guión, comillas.</p> <p>Uso de los conectores básicos que dan cohesión a las producciones orales y escritas.</p> <p>Deducción y análisis de las normas que regulan la formación de las palabras.</p> <p>Clasificación de las formas verbales según pertenezcan a verbos regulares o irregulares e identificación de sus diferencias.</p> <p>Distinción de los matices de significado que aportan prefijos y sufijos.</p> <p>Significado de arcaísmos, neologismos y extranjerismos de uso frecuente y su relación con su equivalente en valenciano.</p> <p>Frasas hechas y relación con su sentido figurado.</p> <p>Uso de adverbios, locuciones adverbiales y pronombres como sustitutivos.</p> <p>Identificación de los diferentes predicados y de las palabras que hacen la función de atributo.</p> <p>Diferenciación entre predicado verbal y nominal.</p> <p>Identificación de los complementos del predicado verbal (CD, CI y CC).</p> <p>Variedades de la lengua.</p> <p>Reconocimiento del valenciano como elemento fundamental de nuestra cultura.</p> <p>Interés por utilizar el valenciano en los usos personales y para toda función comunicativa.</p>	
---	--

Bloque 5: EDUCACIÓN LITERARIA Curso 6º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
<p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>Identificación de las referencias al narrador, a los personajes (principales y secundarios), al espacio y al tiempo en biografías y autobiografías.</p> <p>Identificación de estrofas en poemas recitados.</p> <p>Identificación de la situación espacio-temporal en obras teatrales leídas o dramatizadas.</p> <p>Reflexión sobre la identificación de cualquiera de los elementos anteriores realizada por uno mismo o por los compañeros.</p> <p>Uso de las estrategias necesarias, individualmente o en equipo, de escucha activa y lectura dialogada, comentada o dramatizada, en el centro o en otros contextos sociales, de fragmentos u obras de la literatura universal, adaptadas a la edad, presentadas en formatos y soportes diversos, para obtener información sobre elementos como el medio ambiente, la climatología, la geografía o la historia, entre otros, del entorno más próximo y de otros países y civilizaciones.</p> <p>Registro en diversos medios de la información obtenida para utilizarla posteriormente con fines académicos. Reflexión sobre la validez de la información recopilada por uno mismo o por los demás, en el marco de actividades grupales o individuales.</p> <p>Elaboración de textos propios (orales, escritos o multimodales), sobre temáticas diversas relacionadas con el entorno más próximo o con otras civilizaciones, utilizando, entre otras fuentes, la información registrada después de la escucha activa o la lectura de obras de la literatura universal.</p> <p>Elaboración, de forma individual, de relatos y poemas con elementos fantásticos o imaginarios y con uso de recursos retóricos adecuados a la edad, para mostrarlos en el ámbito escolar o social en diferentes soportes y medios.</p> <p>Elaboración, de forma colectiva, de obras teatrales, originales o adaptadas, con usos de elementos fantásticos o imaginarios, si es necesario, para mostrarlas en el ámbito escolar o social, en diferentes soportes.</p> <p>Teatralización de textos narrativos en el ámbito escolar y social.</p> <p>Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio.</p> <p>Dramatización de textos literarios adaptados y adecuados al nivel.</p> <p>Dramatización de textos no literarios como diálogos, problemas, anuncios y conversaciones sobre temas de interés para el alumnado.</p> <p>Representación de textos teatrales e improvisaciones.</p>	<p>BL5.1. Identificar, utilizando expresiones específicas de la terminología literaria, los elementos básicos de la biografía y la autobiografía, las características formales de los textos poéticos y teatrales, y algunos recursos retóricos cuando aparecen en textos literarios mientras participa en actividades de lectura, audición colectiva, recitado y dramatización.</p> <p>BL5.2. Buscar, seleccionar y almacenar digitalmente información de fuentes diversas sobre el entorno social y cultural y otras civilizaciones a través de la lectura o audición reflexiva de fragmentos y obras completas, tanto clásicos como actuales, de los géneros y subgéneros adecuados al nivel educativo, para ampliar sus conocimientos y utilizarla en las tareas de aprendizaje, contrastando la información y citando las referencias bibliográficas.</p> <p>BL5.3. Escribir con sentido estético y creatividad, de forma autónoma o colaborativa, narraciones y obras de teatro originales y verosímiles y poemas o canciones, utilizando los recursos retóricos y métricos del nivel educativo, en las distintas fases de la creación textual.</p> <p>BL5.4. Participar en producciones colectivas realizando dramatizaciones, representaciones e improvisaciones de textos literarios y no literarios adecuados al nivel educativo, así como de textos propios, aplicando con corrección, creatividad y sentido estético las estrategias de comunicación oral y las técnicas expresivas y teatrales aprendidas.</p>	<p>CCLI CEC</p> <p>CCLI CD CAA CEC</p> <p>CCLI CEC SIEE</p> <p>CCLI CSC SIEE CEC</p>

<p>Análisis de las características expresivas, elementos y estructura de los textos dramáticos y teatrales y relación con otros géneros como el cine o la televisión.</p> <p>Uso de las técnicas teatrales, posibilidades expresivas lingüísticas y no lingüísticas, el sentido estético y la creatividad en improvisaciones, dramatizaciones y representaciones teatrales de textos propios (creados individualmente o en grupo) tales como imitar formas variadas de hablar, ruidos del entorno (romper cristal, llamar a la puerta, pisadas, etc.), uso de maquillaje, máscaras, etc.</p> <p>Autoevaluación de las dramatizaciones propias y co-evaluación de las dramatizaciones de los compañeros de clase con responsabilidad y respetando los criterios previamente acordados.</p>	
---	--

COMPETENCIAS DEL CURRÍCULO

- CCLI: Competencia comunicación lingüística.
- CMCT: Competencia matemática y competencias básicas en ciencia y tecnología.
- CD: Competencia digital.
- CAA: Competencia aprender a aprender.
- CSC: Competencias sociales y cívicas.
- SIEE: Sentido de iniciativa y espíritu emprendedor.
- CEC: Conciencia y expresiones culturales.

Criterios de evaluación y estándares de aprendizaje evaluables del área Valenciano: Lengua y literatura

Bloque 1: Comunicación oral: hablar y escuchar	
Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaje evaluables
<p>BL1.1. Participar en debates, coloquios y exposiciones sobre temas de actualidad social cercanos a su experiencia, adoptando diferentes roles y utilizar el diálogo para resolver conflictos interpersonales, escuchando activamente, incorporando las intervenciones de los demás y respetando los sentimientos y el contenido del discurso del interlocutor, exponiendo de forma organizada su discurso y utilizando un lenguaje no discriminatorio.</p> <p>BL1.2. Identificar tipologías textuales, realizar inferencias interpretando sentidos figurados y significados no explícitos y deducir el significado de palabras por el contexto de la información verbal y no verbal de textos orales del ámbito escolar y social, exponiendo sus conclusiones personales sobre el contenido del mensaje y la intención del emisor.</p> <p>BL1.3. Producir, con supervisión, textos orales de los géneros más habituales del nivel educativo, elaborando un guión previo, adecuando el discurso a la situación comunicativa, utilizando una estructura coherente, un vocabulario, dicción y recursos no verbales correctos, además de un lenguaje no discriminatorio.</p>	<p>BL1.1.1. Participa en situaciones de comunicación oral respetando el turno de palabra y las normas y fórmulas de cortesía utilizando un lenguaje no discriminatorio.</p> <p>BL1.1.2. Participa en conversaciones y en diálogos para resolver conflictos interpersonales, escuchando activamente, poniéndose en el lugar del otro y identificando y respetando los sentimientos y el contenido del discurso del interlocutor.</p> <p>BL1.1.3. Participa en asambleas, entrevistas, exposiciones, debates y coloquios sobre temas cercanos a su experiencia adoptando diferentes roles, manteniendo el tema, incorporando las intervenciones de los demás y exponiendo y reformulando de forma organizada sus opiniones.</p> <p>BL1.2.1. Identifica, en textos orales, el tema, el destinatario, el propósito del mensaje y la intención del emisor.</p> <p>BL1.2.2. Reconoce, en textos orales, las ideas principales y secundarias y algunos datos específicos del contenido de la comunicación.</p> <p>BL1.2.3. Realiza inferencias e interpreta sentidos figurados y significados no explícitos y deduce el significado de palabras por el contexto en situaciones de comunicación oral.</p> <p>BL1.2.4. Identifica las distintas tipologías de los géneros textuales orales que escucha: descriptivas, narrativas, expositivas, instructivas, argumentativas, predictivas, etc.</p> <p>BL1.2.5. Expone sus conclusiones personales sobre el contenido del mensaje y la intención del emisor en situaciones de comunicación oral.</p> <p>BL1.3.1. Produce con supervisión textos orales de los géneros más habituales del nivel educativo seleccionando el propósito comunicativo según tipo de texto: descripción, narración, información, exposición, instrucción, argumentación, etc., elaborando un guión previo.</p> <p>BL1.3.2. En debates y coloquios utiliza un lenguaje formal sin expresiones vulgares o coloquiales y la terminología específica del tema.</p> <p>BL1.3.3. En conversaciones y diálogos adapta el lenguaje a la situación de comunicación y a las características personales y socioculturales de su interlocutor y utiliza en todo momento un lenguaje no discriminatorio.</p> <p>BL1.3.4. En la producción de textos orales, organiza la información siguiendo el orden lógico de la estructura textual utilizando adecuadamente tiempos verbales, enlaces y marcadores textuales.</p> <p>BL1.3.5. En la producción de textos orales, transmite las ideas de forma completa, progresiva y ordenada, manteniendo el tema, proporcionando ejemplos adecuados y evitando repeticiones, detalles o anécdotas irrelevantes.</p> <p>BL1.3.6. Controla la entonación y la dicción y apoya el discurso con gestos adecuados y expresivos.</p>

<p>BL1.4. Memorizar y reproducir, individualmente y en grupo, textos literarios y no literarios adecuados al nivel y cercanos a sus gustos e intereses, previamente escuchados o leídos en diferentes formatos, aplicando, con creatividad, las estrategias de expresión oral adecuadas.</p>	<p>BL1.4.1. Memoriza textos orales de los géneros más habituales del nivel educativo previamente escuchados o leídos en diferentes formatos. BL1.4.2. Reproduce, con supervisión, textos orales de los géneros más habituales del nivel educativo, previamente escuchados o leídos en diferentes formatos, aplicando con creatividad las estrategias de expresión oral del nivel educativo.</p>
<p>BL1.5. Interpretar textos orales del ámbito escolar y social procedentes de los medios de comunicación utilizando las estrategias de comprensión oral del nivel educativo, exponiendo sus conclusiones personales sobre el contenido del mensaje y la intención del emisor, e imitar, con supervisión, la estructura y el lenguaje propio de estos textos con el fin de ofrecer información y opinión sobre temas de actualidad social cercanos a su experiencia.</p>	<p>BL1.5.1. Interpreta textos orales del ámbito escolar y social procedentes de los medios de comunicación utilizando las estrategias de comprensión oral del nivel educativo exponiendo sus conclusiones personales sobre el contenido del mensaje y la intención del emisor. BL1.5.2. Imita, con supervisión, la estructura y el lenguaje propio de textos orales del ámbito escolar y social procedentes de los medios de comunicación con el fin de ofrecer información y opinión sobre temas de actualidad social cercanos a su experiencia.</p>

Bloque 2: Comunicación escrita: leer	
Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaje evaluables
<p>BL2.1. Leer por propia iniciativa, adecuándose al formato y a la estructura textual, textos del ámbito escolar y social y elegir sus lecturas personales y de apoyo a las tareas de aprendizaje, según sus preferencias e intereses, dando razones de sus elecciones.</p>	<p>BL2.1.1. Lee en voz alta con pronunciación correcta y entonación y ritmo correctos, adecuándose al formato y a la estructura textual. BL2.1.2. Lee por propia iniciativa, textos del ámbito escolar y social para disfrute personal y como apoyo a las tareas de aprendizaje. BL2.1.3. Elige sus lecturas personales y de apoyo a las tareas de aprendizaje según sus preferencias e intereses dando razones de sus elecciones.</p>
<p>BL2.2. Interpretar, de forma autónoma, reflexiva y dialogada con la ayuda de sus compañeros, textos del ámbito escolar y social estableciendo los objetivos de la lectura, anticipando y reformulando hipótesis a través de elementos del contexto, infiriendo elementos contextuales no explícitos, identificando la tipología del texto y exponiendo sus conclusiones personales sobre el contenido y la intención del autor.</p>	<p>BL2.2.1. Identifica el tema, el destinatario, el propósito del texto y la intención del autor. BL2.2.2. Anticipa hipótesis, las comprueba y reformula si es necesario, a través del título, las ilustraciones y otros elementos icónicos y de formato, de los capítulos, el índice y otros elementos no explícitos del contexto. BL2.2.3. Establece adecuadamente los objetivos de la lectura según la naturaleza de la tarea. BL2.2.4. Destaca ideas principales, secundarias y palabras clave y localiza información específica que da respuesta a preguntas planteadas. BL2.2.5. Realiza inferencias e interpreta sentidos figurados y significados no explícitos. BL2.2.6. Identifica las tipologías textuales (descriptivas, narrativas, expositivas, instructivas, argumentativas, predictivas, etc.) y los distintos géneros textuales. BL2.2.7. Expone sus conclusiones personales sobre el contenido del texto y la intención del autor.</p>
<p>BL2.3. Leer en medios digitales, de forma autónoma, reflexiva y dialogada con la ayuda de sus compañeros, textos del ámbito escolar y social contrastando la información y utilizar de manera eficiente y responsable herramientas de búsqueda y visualización digital y entornos virtuales, para buscar, seleccionar y almacenar digitalmente información para ampliar conocimientos y utilizarla en las tareas de aprendizaje, citando las referencias bibliográficas.</p>	<p>BL2.3.1. Lee en medios digitales, de forma autónoma, reflexiva y dialogada, con la ayuda de sus compañeros, textos del ámbito escolar y social contrastando la información y citando las referencias bibliográficas. BL2.3.2. Utiliza de manera eficiente y responsable herramientas de búsqueda y visualización digital y entornos virtuales. BL2.3.3. Busca, selecciona y almacena digitalmente información para ampliar conocimientos y utilizarla en las tareas de aprendizaje.</p>
<p>BL2.4. Utilizar, con supervisión, diferentes tipos de bibliotecas para buscar y localizar información en todo tipo de soportes y seleccionar lecturas personales, manejando de forma guiada sus catálogos en línea y reconocer y respetar sus normas de funcionamiento, haciendo un uso responsable de materiales y espacios funcionales.</p>	<p>BL2.4.1. Utiliza, con supervisión, diferentes tipos de bibliotecas (aula, centro, entorno social y virtual) para buscar y localizar información en todo tipo de soportes y seleccionar lecturas personales. BL2.4.2. Reconoce y utiliza, de forma responsable, los sistemas de ordenación, clasificación, gestión de las bibliotecas que frecuenta, y maneja, de forma guiada, los catálogos en línea. BL2.4.3. Reconoce y respeta las normas de funcionamiento de la biblioteca haciendo un uso responsable de materiales y espacios funcionales.</p>
<p>BL2.5. Participar de forma responsable y por propia iniciativa en acciones del Plan lector del centro, como videofóruns, lecturas dialógicas, etc, para mejorar su competencia lectora y afianzar el hábito lector, haciendo propuestas y asumiendo responsabilidades en la organización y desarrollo de algunas actividades.</p>	<p>BL2.5.1. Participa de forma responsable y por propia iniciativa en acciones del Plan lector del centro y el nivel educativo, para mejorar su competencia lectora y para afianzar el hábito lector. BL2.5.2. Colabora haciendo propuestas y asumiendo responsabilidades en la organización y el desarrollo de algunas actividades.</p>

Bloque 3: Comunicación escrita: escribir	
Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaje evaluables
<p>BL3.1. Planificar y escribir, de forma reflexiva y dialogada, con la supervisión de un adulto y la colaboración de sus compañeros, textos de los géneros más habituales del nivel educativo, redactando el borrador, adecuando el contenido a la situación de comunicación, con una estructura coherente y un vocabulario apropiado y utilizando los recursos lingüísticos con creatividad y sentido estético.</p>	<p>BL3.1.1. Participa en el proceso colectivo de planificación y escritura haciendo propuestas y colaborando con sus compañeros. BL3.1.2. Establece adecuadamente el propósito comunicativo según el tipo de texto escrito: descripción, narración, información, exposición, instrucción, argumentación, ajustándose al tema y al destinatario. BL3.1.3. Busca información sobre el tema y la organiza de forma adecuada para utilizarla en el proceso de redacción. BL3.1.4. Cuando redacta los textos distribuye la información siguiendo el orden lógico de la estructura textual, utilizando adecuadamente tiempos verbales, enlaces y marcadores textuales. BL3.1.5. Cuando redacta los textos transmite las ideas de forma completa, progresiva y ordenada, manteniendo el tema, proporcionando ejemplos adecuados y evitando repeticiones, detalles o anécdotas irrelevantes. BL3.1.6. Cuando redacta los textos adapta el lenguaje a la situación de comunicación y a las características personales y socioculturales del destinatario. BL3.1.7. Cuando redacta los textos utiliza la terminología específica del tema y un lenguaje formal, sin expresiones vulgares o coloquiales. BL3.1.8. Cuando redacta los textos utiliza los recursos lingüísticos adecuados al género textual con creatividad y sentido estético. BL3.1.9. Cuando redacta los textos utiliza en todo momento un lenguaje no discriminatorio.</p>
<p>BL3.2. Realizar, con supervisión, el proceso de revisión de textos escritos, detectando errores con autonomía y resolviendo sus dudas de forma reflexiva y dialogada, para mejorar el producto final, presentarlo cuidando los aspectos formales y respetando las normas de corrección gramatical y ortográfica del nivel educativo.</p>	<p>BL3.2.1. Participa en el proceso colectivo de revisión de textos escritos haciendo propuestas y colaborando con sus compañeros. BL3.2.2. Detecta errores con autonomía y resuelve sus dudas de forma reflexiva y dialogada. BL3.2.3. Reescribe el texto corrigiendo los errores gramaticales y ortográficos detectados en el proceso de revisión. BL3.2.4. Presenta en papel sus escritos con buena caligrafía y un formato de presentación adecuado al género textual. BL3.2.5. Presenta digitalmente sus escritos utilizando adecuadamente los elementos de inserción y con un formato de presentación adecuado al género textual.</p>
<p>BL3.3. Utilizar, con supervisión, la escritura para organizar la información obtenida, durante la escucha activa o la lectura reflexiva, en diferentes medios de forma contrastada, mediante esquemas lógicos, resúmenes, gráficos y mapas conceptuales o herramientas sencillas de edición y presentación de contenidos digitales, para utilizarla en las tareas de aprendizaje o para comunicar conclusiones, utilizando los diversos recursos de forma responsable.</p>	<p>BL3.3.1. Organiza la información, obtenida durante la escucha activa o la lectura reflexiva, en diferentes medios de forma contrastada, mediante esquemas lógicos, resúmenes, gráficos y mapas conceptuales o herramientas sencillas de edición y presentación de contenidos digitales. BL3.3.2. Utiliza la información organizada en las tareas de aprendizaje o para comunicar conclusiones, citando las referencias bibliográficas utilizadas. BL3.3.3. Utiliza la información organizada para memorizar los conocimientos de forma comprensiva. BL3.3.4. Utiliza los diversos recursos tecnológicos de forma eficiente y responsable.</p>

Bloque 4: Conocimiento de la lengua	
Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaje evaluables
<p>BL4.1. Aplicar los conocimientos sobre los elementos básicos del sistema lingüístico adecuados al nivel educativo, adquiridos mediante un proceso de reflexión individual y colectiva, para interpretar, elaborar y revisar textos detectando errores y resolviendo dudas, con la supervisión de un adulto y la colaboración de sus compañeros.</p>	<p>BL4.1.1. Aplica los conocimientos sobre los elementos básicos del sistema lingüístico, la fonética y la gramática, así como las reglas de ortografía adecuados al nivel educativo adquiridos en un proceso de reflexión individual y colectivo para integrarlos de forma efectiva en las diferentes situaciones comunicativas. BL4.1.2. Revisa, con supervisión y con la colaboración de sus compañeros, los textos elaborados, detectando errores y resolviendo dudas sobre la correcta utilización en el texto de los elementos básicos del sistema lingüístico.</p>
<p>BL4.2. Utilizar, con autonomía, diferentes tipos de diccionarios online e impresos (diccionarios bilingües, páginas web y thesaurus para encontrar palabras), para resolver dudas sobre el significado del vocabulario utilizado en el proceso de interpretación, elaboración y revisión de textos.</p>	<p>BL4.2.1. Utiliza con progresiva autonomía diferentes tipos de diccionarios online e impresos adecuados al nivel educativo para resolver dudas sobre el significado del vocabulario utilizado en el proceso de interpretación elaboración y revisión de textos.</p>
<p>BL4.3. Reconocer las funciones que realizan los elementos que constituyen la oración para elaborar oraciones adecuadas al nivel educativo, detectando errores y resolviendo sus dudas de forma reflexiva y dialogada, con la supervisión de un adulto o colaborando con sus compañeros.</p>	<p>BL4.3.1. Reconoce el concepto de oración simple y sus tipos y utiliza estos conocimientos para comprender y construir oraciones que mejoren sus destrezas lingüísticas. BL4.3.2. Diferencia el sujeto y el predicado y utiliza estos conocimientos para comprender y construir oraciones simples que mejoren sus destrezas</p>

<p>BL4.4. Diferenciar las características socioculturales de las lenguas de España y del Valenciano, expresando la valoración y el respeto por la variedad lingüística y por sus hablantes, detectando errores y resolviendo sus dudas de forma reflexiva y dialogada.</p> <p>BL4.5. Interpretar las demandas de las tareas de aprendizaje, mantener la concentración mientras las realiza, mostrar perseverancia y flexibilidad ante los retos y dificultades, esforzándose y manteniendo la calma y la motivación, intentando resolver las dudas por sus propios medios haciéndose preguntas y buscando ayuda si la necesita.</p> <p>BL4.6. Planificar la realización de un producto o una tarea estableciendo metas, proponer un plan ordenado de acciones para alcanzarlas, seleccionar los materiales y estimar el tiempo para cada paso, adaptándolo ante los cambios e imprevistos, evaluar el proceso y la calidad del producto final con ayuda de guías para la observación, detallando las mejoras realizadas.</p> <p>BL4.7. Actuar de modo eficaz en equipos de trabajo, participando en la planificación de metas comunes, tomando decisiones razonadas, responsabilizándose de su rol y su tarea, haciendo propuestas valiosas, reconociendo el trabajo ajeno y animando a los otros miembros del grupo, utilizando el diálogo igualitario para resolver conflictos y discrepancias.</p> <p>BL4.8. Participar en equipos de trabajo para construir un producto o tarea colectiva, compartiendo información y contenidos digitales de forma oral o escrita, con un lenguaje no discriminatorio, utilizando herramientas de comunicación TIC y entornos virtuales de aprendizaje. Aplicar buenas formas de conducta en la comunicación y prevenir, denunciar y proteger a otros de las malas prácticas como el ciberacoso.</p>	<p>lingüísticas.</p> <p>BL4.3.3. Reconoce la concordancia de los elementos constitutivos de la oración y utiliza estos conocimientos para comprender y construir oraciones simples que mejoren sus destrezas lingüísticas.</p> <p>BL4.3.4. Reconoce diferentes tipos de sujetos y utiliza estos conocimientos para comprender y construir oraciones simples que mejoren sus destrezas lingüísticas.</p> <p>BL4.3.5. Reconoce las funciones que realizan los elementos que constituyen la oración y utiliza estos conocimientos para comprender y construir oraciones que mejoren sus destrezas lingüísticas.</p> <p>BL4.4.1. Diferencia los rasgos distintivos de las lenguas cooficiales para reconocerlos en producciones orales y escritas, propias y ajenas, dentro y fuera del ámbito escolar.</p> <p>BL4.4.2. Diferencia las características más significativas de las variedades de la lengua para reconocerlas en producciones orales y escritas, propias y ajenas, dentro y fuera del ámbito escolar, expresando valoración y respeto por la variedad lingüística y por sus hablantes.</p> <p>BL4.5.1. Interpreta las demandas de las tareas de aprendizaje.</p> <p>BL4.5.2. Mantiene la concentración mientras realiza las tareas de aprendizaje.</p> <p>BL4.5.3. Muestra perseverancia y flexibilidad ante los retos y dificultades, se esfuerza y mantiene la calma y la motivación mientras realiza las tareas de aprendizaje.</p> <p>BL4.5.4. Intenta resolver las dudas que surgen mientras realiza una tarea de aprendizaje por sus propios medios haciéndose preguntas y buscando ayuda si la necesita.</p> <p>BL4.6.1. Planifica la realización de un producto o una tarea estableciendo metas, proponiendo un plan ordenado de acciones para alcanzarlas, seleccionando los materiales y estimando el tiempo para cada paso.</p> <p>BL4.6.2. Evalúa el desarrollo del proceso y lo va adaptando a los cambios e imprevistos.</p> <p>BL4.6.3. Evalúa el proceso seguido y la calidad del producto final con ayuda de guías para la observación y detallando las mejoras realizadas.</p> <p>BL4.7.1. Participa en la planificación de metas comunes y en la toma de decisiones razonadas haciendo propuestas valiosas cuando actúa en equipos de trabajo.</p> <p>BL4.7.2. Se responsabiliza de su rol y su tarea, reconoce el trabajo ajeno y anima a los otros miembros del grupo.</p> <p>BL4.7.3. Utiliza el diálogo igualitario para resolver conflictos y discrepancias.</p> <p>BL4.8.1. Participa en equipos de trabajo para construir un producto o tarea colectiva compartiendo información y contenidos digitales de forma oral o escrita, utilizando herramientas de comunicación TIC y entornos virtuales de aprendizaje de forma eficaz.</p> <p>BL4.8.2. Aplica buenas formas de conducta en la comunicación y previene, denuncia y protege a otros de las malas prácticas como el ciberacoso.</p> <p>BL4.8.3. Utiliza en todo momento un lenguaje no discriminatorio.</p>
---	--

Bloque 5: Educación literaria	
Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaje evaluables
<p>BL5.1. Identificar, utilizando expresiones específicas de la terminología literaria, los elementos básicos de la biografía y la autobiografía, las características formales de los textos poéticos y teatrales, y algunos recursos retóricos cuando aparecen en textos literarios mientras participa en actividades de lectura, audición colectiva, recitado y dramatización.</p>	<p>BL5.1.1. Identifica, utilizando expresiones específicas de la terminología literaria, las características y los elementos distintivos de los géneros narrativos, poéticos y teatrales cuando aparecen en textos literarios mientras participa en actividades de lectura, audición colectiva, recitado y dramatización.</p> <p>BL5.1.2. Identifica, utilizando expresiones específicas de la terminología literaria, las características y los elementos básicos de cuentos y otros relatos, poemas y canciones cuando aparecen en textos literarios mientras participa en actividades de lectura, audición colectiva, recitado y dramatización.</p> <p>BL5.1.3. Identifica, utilizando expresiones específicas de la terminología literaria, las características y los elementos básicos de la novela de género, la biografía y la autobiografía cuando aparecen en textos literarios mientras participa en actividades de lectura o audición colectiva.</p> <p>BL5.1.4. Identifica, utilizando expresiones específicas de la terminología literaria las estrofas en textos poéticos cuando aparecen en textos literarios mientras participa en actividades de lectura, audición colectiva y recitado.</p> <p>BL5.1.5. Identifica, utilizando expresiones específicas de la terminología</p>

BL5.2. Buscar, seleccionar y almacenar digitalmente información de fuentes diversas sobre el entorno social y cultural y otras civilizaciones a través de la lectura o audición reflexiva de fragmentos y obras completas, tanto clásicos como actuales, de los géneros y subgéneros adecuados al nivel educativo, para ampliar sus conocimientos y utilizarla en las tareas de aprendizaje, contrastando la información y citando las referencias bibliográficas.

BL5.3. Escribir con sentido estético y creatividad, de forma autónoma o colaborativa, narraciones y obras de teatro originales y verosímiles y poemas o canciones, utilizando los recursos retóricos y métricos del nivel educativo, en las distintas fases de la creación textual.

BL5.4. Participar en producciones colectivas realizando dramatizaciones, representaciones e improvisaciones de textos literarios y no literarios adecuados al nivel educativo, así como de textos propios, aplicando con corrección, creatividad y sentido estético las estrategias de comunicación oral y las técnicas expresivas y teatrales aprendidas.

literaria, las referencias a la situación espacio-temporal en obras teatrales cuando aparecen en textos literarios mientras participa en actividades de lectura, audición colectiva y dramatización.

BL5.1.6. Identifica, utilizando expresiones específicas de la terminología literaria, algunos recursos retóricos como comparación, juegos de palabras, hipérbole, metáfora, aliteración, metonimia e hipérbaton cuando aparecen en textos literarios y de otros tipos.

BL5.2.1. Busca, selecciona y almacena digitalmente información de fuentes diversas sobre el entorno social y cultural y sobre otras civilizaciones, a través de la lectura o audición reflexiva de fragmentos y obras completas, tanto clásicos como actuales de los géneros y subgéneros adecuados al nivel educativo, para ampliar sus conocimientos y utilizarla en las tareas de aprendizaje.

BL5.2.2. Contrasta la información sobre el entorno social y cultural y sobre otras civilizaciones antes de seleccionarla y cita las referencias bibliográficas.

BL5.3.1. Elabora, oralmente y por escrito, con sentido estético y creatividad y de manera autónoma o colaborativa, cuentos, microrelatos y narraciones de ficción verosímiles utilizando adecuadamente las estrategias de producción oral y escrita, siguiendo, con supervisión, las distintas fases de la creación textual.

BL5.3.2. Elabora, oralmente y por escrito, con sentido estético y creatividad y de manera autónoma o colaborativa textos poéticos y canciones de diverso tipo y complejidad, utilizando adecuadamente las estrategias de producción oral y escrita, siguiendo, con supervisión, las distintas fases de la creación textual.

BL5.3.3. Escribe con sentido estético y creatividad y de manera autónoma o colaborativa, fragmentos y obras de teatro originales y verosímiles de diverso tipo y complejidad utilizando adecuadamente las estrategias de producción escrita siguiendo, con supervisión, las distintas fases de la creación textual.

BL5.4.1. Participa, de forma responsable y por propia iniciativa, en producciones colectivas dramatizadas y de teatro, para mejorar su competencia lingüística y sus habilidades expresivas y como fuente de disfrute personal.

BL5.4.2. Realiza dramatizaciones, representaciones e improvisaciones de textos literarios y no literarios, así como de textos propios, aplicando con corrección, creatividad y sentido estético las técnicas expresivas y teatrales aprendidas.

BL5.4.3. Colabora en la organización de producciones colectivas haciendo propuestas y asumiendo responsabilidades en el desarrollo de algunas actividades.

ÀREA DE CULTURA VALENCIANA

INTRODUCCIÓN

La definición de cultura valenciana es compleja por la naturaleza del origen de los elementos que deben incluirse bajo esta denominación. Y todo ello porque cada grupo social tiene sus marcas culturales propias que a menudo le diferencian de otros pueblos. Cultura es todo aquello, material o inmaterial (creencias, valores, comportamientos, etc.) que sirven para identificar a un grupo de personas y el conjunto de experiencias que el pueblo ha realizado y constituye un motivo de participación comunitaria, donde emergen los valores, las tradiciones y las costumbres, que pasan de generación en generación para convertirse en auténtico patrimonio común.

En ese sentido, reconocer la cultura propia se presenta como parte fundamental en el proceso de recuperación cultural de los pueblos. Reconocer su valor, esforzarse por entenderla, manifestar interés por esta y mostrar sensibilidad por su conocimiento son algunos de los objetivos de esta área, que pretende reforzar la idea de que los aspectos tradicionales y genuinos del pueblo valenciano sirven para explicar la propia vida comunitaria y que debemos intentar transmitirlos como herencia colectiva a otras generaciones.

El patrimonio cultural se percibe a través de las obras de sus intelectuales, de sus artistas, pero también mediante las creaciones anónimas surgidas del alma popular y mediante un compendio de valores propios y genuinos que dan sentido a la vida colectiva de un grupo social. En un mundo globalizado como el actual, percibir y entender la diversidad de las sociedades actúa a favor de la mejor comprensión y respeto de otras culturas, pero ello no puede hacerse si no se conoce y se estima la propia. Por tanto, contribuir a la construcción de una cultura globalizada partiendo del respeto y la mayor estima a la propia se revela como una necesidad perentoria.

La organización del currículo del Área de Cultura Valenciana en bloques de contenidos no pretende jerarquizar los aprendizajes en el aula. Responde más bien a un esquema de organización de los contenidos que deben abordarse de una manera enlazada, entendiendo el proceso de aprendizaje como una configuración flexible de unos contenidos que pueden relacionarse con otros de un bloque diferente. Esta presentación no implica, por tanto, una organización cerrada sino que, al contrario, permitirá organizar de diferentes maneras los contenidos, adoptando la metodología comunicativa más adecuada a las características del alumnado.

El currículo del Área de Cultura Valenciana desarrolla principalmente la competencia relacionada con la consciencia y las expresiones culturales. Habrá que diseñar actividades que tiendan a la adquisición de los conocimientos básicos de diferentes conceptos culturales y de la propia historia cultural. El alumnado debe percibir la importancia de la cultura en la vida diaria, debe ser consciente de las diferentes culturas presentes por todo el mundo e incluso en la misma aula y valorar las posibilidades para expresar ideas, emociones y experiencias. Todo eso con metodologías basadas en la actividad del alumnado que se desarrollan mediante trabajos de carácter individual y en equipos cooperativos.

De esta manera, en el bloque 1, “El espacio geográfico valenciano”, se pretende la aproximación al entorno que rodea un pueblo, una comarca, etc. Teniendo en cuenta que el medio influye en los diferentes ámbitos del comportamiento de las personas, su conocimiento facilitará la comprensión de todos los elementos que conforman la cultura valenciana. Es conveniente hablar, pues, de la situación geográfica, del relieve, del clima y de la hidrografía, de la flora y de la fauna de los lugares que se estudian.

Pero está también el estudio del aprovechamiento que se hace de los recursos del entorno, por ejemplo en actividades económicas como la agricultura, la ganadería o la pesca, tan importantes en algunas comarcas. Además, la obtención tradicional de productos de la naturaleza: carboneras, hornos de cal, etc. Y sobre todo el uso del agua para el consumo y para el regadío.

Hay que incluir también en este bloque la incidencia humana sobre el medio. Es procedente tener en cuenta las construcciones rurales y los elementos de arquitectura popular dispersos en el campo, que tienen un interés no solamente paisajístico, sino testimonial de una época, y que presentan características diferentes según sea su uso en la vida diaria o su dedicación en la economía local y la comarca en que se sitúan. Pero también la actividad humana se ve reflejada en el medio, de la misma manera que el medio influye en las personas; estas humanizan el entorno y esa intervención es visible en las vías de comunicación ya sean estas azagadores, caminos, puertos o ferrocarriles.

En el bloque 2, “Las raíces de la Comunitat Valenciana”, el alumno ampliará los horizontes sociales y culturales, condición pedagógica que incluye la valoración de las experiencias locales y las prácticas de los alumnos en sus contextos, hecho que permitirá una construcción cada vez más elaborada del mundo social. Al mismo tiempo, permitirá una aproximación más rica a la historia que considera propia o próxima, a partir de la ampliación de la perspectiva comparativa. De esta manera, ayudamos al alumnado a realizar varias trayectorias que le permita iniciarse en el camino de interpretar sus línea de vida, poniéndolo en contacto con otras experiencias, con otras formas de conocimiento, con otras maneras de entender la vida colectiva a lo largo de la historia, y así poder mirar con nuevos ojos el entorno propio que, no por próximo, es más conocido que el entorno lejano. Así se fomenta en el alumnado la observación, comprensión, interpretación y explicación del espacio histórico próximo, dentro del cual se dan las relaciones entre los elementos naturales y sociales que conforman el espacio geográfico local y regional. Y basándose en eso, se pretende que le sea posible apreciar la diversidad natural y cultural y fortalecer su sentido de pertenencia.

También se ubican los períodos y los acontecimientos más relevantes en la historia de la localidad y de la comarca; con eso se fortalece la idea de que en otras épocas existieran formas de vida diferentes de las actuales y que la sociedad es producto de una transformación gradual.

En este bloque la definición de los períodos a estudiar se debe realizar teniendo en cuenta su importancia en la historia de la comunidad local o comarcal permitiendo analizar los sucesos locales y regionales de mayor importancia y relacionarlos con los acontecimientos del conjunto de España para comprender cómo influyeron distintos factores en la conformación de las costumbres, formas de vida, actividades económicas, organización social y otros elementos culturales de la sociedad actual valenciana. Será de interés diseñar actividades curriculares que tiendan a resaltar el tradicional espíritu emprendedor del pueblo valenciano y su iniciativa laboral.

En el bloque 3, “Un proyecto en común”, tendremos en cuenta la repercusión en la sociedad valenciana del Estatuto de Autonomía. A partir de su aprobación, el desarrollo político, económico, cultural y social de la Comunitat Valenciana ha generado un innegable progreso a todos los valencianos. Disponer de un ordenamiento jurídico propio ha generado un desarrollo institucional que ha permitido el autogobierno y la afirmación de nuestra identidad. La competencia de la Comunitat Valenciana para firmar convenios con las distintas comunidades españolas, el papel que ejerce en España y en Europa para participar en la acción exterior del Estado y en el ámbito de sus competencias, debe hacer ver al alumnado la relevancia de nuestra comunidad en el marco de la sociedad española y de la europea.

El conocimiento de las peculiaridades del Estatuto de Autonomía y de las instituciones más relevantes de la Generalitat debe preparar al alumnado para actuar, en un futuro próximo, como ciudadanos participativos y implicados en la cohesión, la defensa y el desarrollo de la sociedad democrática.

En este bloque 3 y paralelamente al estudio de lo que supone el Estatuto de Autonomía en la Comunitat Valenciana de hoy en día, nos acercaremos también a las costumbres y las tradiciones propias del pueblo valenciano. Contando con las fiestas y tradiciones populares, entendidas como aquellos acontecimientos colectivos que tienen lugar en el espacio público, en los que cada uno es participante activo y que están formadas mayoritariamente por actividades rituales que cuentan con la participación de personas de diferentes generaciones. Debemos mencionar de manera especial la gastronomía y el fuego como manifestaciones más extendidas por nuestros pueblos.

Las tradiciones y costumbres estructuran la vida de los pueblos y marcan su identidad. Por su importancia y su testimonio de los tiempos pasados debemos darlas a conocer y recuperarlas en su caso. Muchas tienen carácter ritual y un fundamento religioso (Navidad, *salpasa*, etc.); en muchas ocasiones tienen un origen ancestral, de la edad media (los *pelegrins*) o incluso de la edad antigua (los mayos). Hablando de fiestas, debemos agruparlas según su tipología: patronales, tradicionales, etc. Incluso, se puede hablar de fiestas profanas y de fiestas con contenido religioso.

También las ferias y mercados destacan por su importancia para nuestro estudio de la cultura tradicional, pero también por su significación comercial actual. Las ferias, conocidas también como días de plaza, son reconocidas tradicionalmente como espacios de intercambio comercial, social y cultural, porque son espacios propicios para afirmar las relaciones socioculturales que implican establecer y ampliar alianzas, tejido y redes sociales. Los mercados, situados en

un lugar destacado de la localidad para facilitar el acceso de la gente, continúan aún dando servicio en muchas localidades de la comunidad.

La medicina natural también está muy arraigada en el pueblo y los remedios naturales forman parte de ella. Utilizan elementos de la naturaleza: sal, azúcar, miel, hierbas como el romero, tomillo, ortigas, manzanilla, etc.

Cuando nos acercamos a los juegos y a los deportes autóctonos, nos daremos cuenta que el juego forma parte de nuestra vida. Los juegos infantiles proceden de antiguo, quizá muchos de la edad media y propician el momento de relax: rayuela, trompa, canut, churro, tiro y arrastre, juegos de cartas como el guiñote y el truc. Destacamos, especialmente, el juego de pelota, jugando en el trinquete o en la calle, escala i corda, raspall, etc. En este apartado deberán diseñarse actividades de aprendizaje que permitan al alumnado trabajar la competencia social y cívica con la intención de comprender y respetar las relaciones en una sociedad. Se fomentará la prevención y la resolución pacífica de conflictos en la vida personal, familiar, social o deportiva, mediante la promoción de la convivencia, la tolerancia y la prudencia.

También es el momento de que en este bloque 3 el alumnado se acerque a la gastronomía popular. Basada en el aprovechamiento de las materias primas más próximas acompañadas de elementos silvestres comestibles. Arroz en todas sus variedades, verduras, carnes y pescado de proximidad, también ollas y gazpachos. Con embutidos típicos, vinos, licores y otros productos elaborados o transformados: horchata, turrone, tortas, etc. La cocina valenciana es una cocina mediterránea muy rica y variada por sus ingredientes y formas de preparación. Aunque la paella puede ser el plato más conocido, tenemos otros. Respecto a los dulces, muchos tienen su origen en la cultura musulmana: arnadí, mantecados, etc.

Finalmente, es evidente que la música es una manifestación destacada de la cultura valenciana. La música y las bandas son un foco de cultura muy importante de nuestros pueblos. Además, hay piezas musicales que son básicas dentro de nuestra cultura popular: cant d'estil, albaes, relacionadas con tareas agrícolas y domésticas, y relacionadas con la religiosidad popular, por ejemplo canciones de Navidad, de Pascua, gozos, etc. Todo un patrimonio que se transmite de generación en generación. Asociada a la lectura e interpretación de estas piezas musicales, se debe trabajar en este apartado la comprensión lectora y la expresión oral.

Contenidos y criterios de evaluación del Área Cultura Valenciana

Curso 5º

Bloque 1: EL ESPACIO GEOGRÁFICO VALENCIANO Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
Los límites de la Comunitat Valenciana. Los climas valencianos: climas del litoral, climas del interior y climas de montaña. Las características del clima de las tierras valencianas. Factores condicionantes: la proximidad al mar, la altitud y la continentalidad. Las unidades del relieve y las comunicaciones. Factores que influyen en el régimen de los ríos valencianos. Importancia del agua. La vegetación en la Comunitat Valenciana. Los problemas medioambientales. Espacios y parajes naturales de la CV. La protección de los espacios naturales. Población de la Comunitat Valenciana: distribución y evolución. La pirámide de población valenciana. Los movimientos migratorios. Las actividades económicas. Sectores productivos en la Comunitat Valenciana. Los productos naturales que condicionan la vida humana. Los trabajos tradicionales.	BL1.1. Describir la distribución de los climas en España y Europa teniendo en cuenta los factores climáticos que lo explican mediante mapas y climogramas y sus repercusiones sobre las actividades agrícolas y turísticas.	CMCT CSC CAA
	BL1.2. Describir, nombrar y situar en un mapa las principales unidades de relieve de la Comunitat Valenciana y relacionarlas con la distribución de la población y las actividades económicas a través de mapas e imágenes aéreas.	CMCT CSC CAA
	BL1.3. Situar en un mapa y describir las características de los ríos y otras masas de agua de la Comunitat Valenciana relacionándolas con las características climáticas, el relieve y su aprovechamiento por las actividades humanas.	CMCT CSC CAA
	BL1.4. Analizar algunos paisajes característicos de la Comunitat Valenciana desde la perspectiva de la interacción de elementos ambientales y humanos y valorar la relevancia ambiental y paisajística de algunos de ellos.	CMCT CSC
	BL1.5. Examinar algunos problemas ambientales relacionados con el desarrollo sostenible, tales como el agotamiento, la escasez o el deterioro por contaminación de los recursos, especialmente del agua como resultado de las actividades humanas.	CMCT CSC
	BL1.6. Distinguir y analizar los principales aspectos de la población valenciana, así como su evolución, destacando hechos como el aumento de la esperanza de vida, el envejecimiento y la reducción de la natalidad a partir de datos procedentes de diversas fuentes demográficas representados mediante tablas sencillas, gráficos y mapas correspondientes al ámbito local, comarcal y regional, utilizando algunas herramientas informáticas.	CSC CCLI CAA CD
	BL1.7. Describir la distribución de la población en la Comunitat Valenciana y aportar posibles razones de esta e identificar las comarcas de mayor y menor densidad y la ubicación de las principales ciudades mediante el uso de mapas temáticos e imágenes.	CSC CAA
	BL1.8. Describir las características de los inmigrantes en la Comunitat Valenciana y reconocer su aportación económica, social y cultural.	CSC
	BL1.9. Identificar las actividades que pertenecen a cada uno de los sectores económicos y describir sus características, reconociendo las principales actividades económicas de la Comunitat Valenciana y su clasificación por sectores, como la obtención de materias primas, su transformación en productos elaborados, su distribución y su comercialización.	CSC

BLOQUE 2: LAS RAÍCES DE LA COMUNITAT VALENCIANA Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
Nuestro patrimonio histórico y cultural. La Prehistoria y la cultura ibérica. La Romanización. La presencia de los visigodos. El Islam en nuestras tierras. Jaime I y la fundación del Reino de Valencia. El Siglo de Oro Valenciano. Las Germanías. La expulsión de los moriscos. La Guerra de Sucesión y sus consecuencias. La Guerra de la Independencia y el origen del liberalismo. El impulso económico. La modernización de la sociedad valenciana. La Renaixença cultural	BL.2.1 Constatar la importancia del patrimonio cultural valenciano que se tiene que preservar y traspasar a las futuras generaciones.	CSC CEC
	BL.2.2 Analizar las características de diversas sociedades históricas incluyendo aspectos económicos, sociales, políticos y culturales, distinguiendo las causas de los procesos de cambio más relevantes de la historia de la Comunitat Valenciana y sus consecuencias, describiendo la relación entre acontecimientos significativos y situaciones.	CSC
	BL.2.3 Representar los procesos de cambio y principales acontecimientos de la historia de la Comunitat Valenciana sobre líneas de tiempo, respetando su secuencia temporal y la proporción de la duración, para adquirir una perspectiva global de su evolución.	CSC CAA
	BL.2.4 Analizar los acontecimientos que han determinado los cambios fundamentales en la historia de la Comunitat Valenciana.	CSC
	BL.2.5 Utilizar fuentes diversas con la ayuda de herramientas informáticas, textos, reproducciones de obras de arte, mapas históricos, exposiciones en los museos, edificios históricos para establecer hechos a partir de preguntas y deducciones sobre los cambios que configuran la historia de la Comunitat Valenciana, considerando que el pasado puede representarse de varias formas y en estas los museos ejercen un papel fundamental para transmitir la herencia cultural del pasado.	CSC CCLI CAA CD
	BL.2.6 Explicar por qué es importante conservar el patrimonio cultural valenciano haciendo referencia al valor de los objetos artísticos del pasado como testigo de otros épocas y formas de expresión.	CSC CEC

Bloque 3: UN PROYECTO EN COMÚN Curso 5º		
Contenidos	Criterios de evaluación	CC
Esforzarse. Constancia y hábitos de trabajo. Capacidad de concentración. Adaptación a los cambios. Resiliencia: superación de obstáculos y fracasos. Aprendizaje de forma autónoma. Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos. Búsqueda de orientación o ayuda cuando se necesite de forma precisa. Planificación, organización y gestión de proyectos individuales o colectivos. Establecer estrategias de supervisión. Seleccionar la información técnica y los materiales. Tomar decisiones y calibrar oportunidades y riesgos. Evaluar el proyecto y el producto con ayuda de guías. Mejorar el producto y el proceso tras la evaluación. L'Estatut d'Autonomia. Fiestas, rituales y costumbres. Juegos populares. La cocina valenciana y la dieta mediterránea. La música.	BL.3.1. Interpretar las demandas de las tareas de aprendizaje, mantener la concentración y el esfuerzo mientras las realiza, adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, intentando resolver las dudas por sus propios medios haciéndose preguntas y buscando ayuda si la necesita.	CAA SIEE
	BL.3.2. Planificar la realización de un producto o una tarea estableciendo metas, proponer un plan ordenado de acciones para alcanzarlas, seleccionar los materiales, modificar el producto mientras se desarrolla, evaluar el proceso y la calidad del producto final con ayuda de guías para la observación.	CAA SIEE
	BL.3.3. Explicar la importancia que tiene el Estatuto de Autonomía para el funcionamiento de la Comunitat Valenciana.	CSC
	BL.3.4. Respetar los valores socialmente admitidos, conociendo y apreciando los valores del Estatuto de Autonomía y los derechos y deberes que se consagran en él.	CSC
	BL.3.5. Apreciar el papel que juega la Comunitat Valenciana en el conjunto del Estado.	CSC
	BL.3.6. Mostrar una actitud de curiosidad y respeto hacia las manifestaciones culturales, valores y formas de vida de los antepasados y saber describir y analizar básicamente algunas de las tradiciones valencianas más próximas.	CSC CEC
	BL 3.7. Resolver situaciones elementales propias de los juegos aplicando sus principios y reglas de manera individual o cooperativa.	CAA
	BL 3.8. Saber apreciar la relevancia de la dieta mediterránea como modelo alimentario sostenible y de calidad.	CSC CEC
	BL 3.9 Conocer las manifestaciones musicales más significativas que forman parte del patrimonio valenciano y adquirir actitudes de respeto y valoración de dicho patrimonio.	CSC CEC

COMPETENCIAS DEL CURRÍCULO

CCLI: Competencia comunicación lingüística.

CMCT: Competencia matemática y competencias básicas en ciencia y tecnología.

CD: Competencia digital.

CAA: Competencia aprender a aprender.

CSC: Competencias sociales y cívicas.

SIEE: Sentido de iniciativa y espíritu emprendedor.

CEC: Conciencia y expresiones culturales.

Criterios de evaluación y estándares de aprendizaje evaluables del Área Cultura Valenciana

Bloque 1: EL ESPACIO GEOGRÁFICO VALENCIANO	
Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaje
BL1.1. Describir la distribución de los climas en España y Europa teniendo en cuenta los factores climáticos que lo explican mediante mapas y climogramas y sus repercusiones sobre las actividades agrícolas y turísticas.	BL1.1.1. Describe los límites de la CV localizándolos en un mapa. BL1.1.2. Describe y señala en un mapa los tipos de climas de la Comunitat Valenciana y las zonas a las que afecta cada uno, interpretando y analizando climogramas de diferentes comarcas y relacionándolos con el clima al que pertenece.
BL1.2. Describir, nombrar y situar en un mapa las principales unidades de relieve de la Comunitat Valenciana y relacionarlas con la distribución de la población y las actividades económicas a través de mapas e imágenes aéreas.	BL1.2.1. Describe las características del relieve de la Comunitat Valenciana y su red hidrográfica, localizándolas en un mapa.
BL1.3. Situar en un mapa y describir las características de los ríos y otras masas de agua de la Comunitat Valenciana relacionándolas con las características climáticas, el relieve y su aprovechamiento por las actividades humanas.	BL1.3.1. Identifica la importancia del agua para las tierras de la Comunidad.
BL1.4. Analizar algunos paisajes característicos de la Comunitat Valenciana desde la perspectiva de la interacción de elementos ambientales y humanos y valorar la relevancia ambiental y paisajística de algunos de ellos.	BL1.4.1. Define el paisaje, identifica sus elementos y explica las características de los principales paisajes de la Comunitat Valenciana, valorando su diversidad. BL1.4.2. Conoce las especies animales y vegetales más próximas y dominantes en la Comunitat Valenciana y aporta propuestas para protegerlas. BL1.4.3. Describe básicamente el ecosistema propio de la comarca.
BL 1.5 Examinar algunos problemas ambientales relacionados con el desarrollo sostenible, como el agotamiento, la escasez o el deterioro por contaminación de los recursos, especialmente del agua, como resultado de las actividades humanas.	BL1.5.1. Analiza los problemas medioambientales más destacados de la Comunitat Valenciana y aporta soluciones para resolverlos. BL1.5.2. Justifica la importancia del patrimonio natural de la Comunitat Valenciana. BL1.5.3. Reconoce la importancia de los espacios naturales para proteger el medio ambiente.
BL 1.6 Distinguir y analizar los principales aspectos de la población valenciana, así como su evolución, destacando hechos como el aumento de la esperanza de vida, el envejecimiento y la reducción de la natalidad a partir de datos procedentes de diversas fuentes demográficas, representados mediante tablas sencillas, gráficos y mapas correspondientes al ámbito local, comarcal y regional utilizando algunas herramientas informáticas.	BL1. 6.1. Describe los principales aspectos de la población valenciana. BL1.6.2. Explica el proceso de la evolución de la población valenciana y describe la incidencia que han tenido factores como la esperanza de vida o la natalidad. BL1.6.3. Lee pirámides de población y las analiza. BL1.6.4. Conoce las repercusiones de la alta tasa de envejecimiento de la población valenciana.
BL1.7 Describir la distribución de la población en la Comunitat Valenciana aportando posibles razones de esta e identificar las comarcas de mayor y menor densidad y la ubicación de las principales ciudades mediante el uso de mapas temáticos e imágenes.	BL1.7.1. Describe los factores que condicionan la distribución de la población valenciana. BL1.7.2. Sitúa en un mapa los mayores núcleos de población de la Comunitat Valenciana y las zonas más densamente pobladas. BL1.7.3. Conoce y valora las dificultades de la población rural del interior de las tierras valencianas.
BL1.8 Describir las características de los inmigrantes en la Comunitat Valenciana y reconocer su aportación económica, social y cultural.	BL1.8.1. Describe los movimientos migratorios en la población de la Comunitat Valenciana BL1.8.2. Reconoce la importancia de la inmigración con respecto al aumento poblacional y económico de la Comunitat Valenciana. BL1.8.3. Respeta la variedad de los diferentes grupos sociales y estima la importancia de una convivencia pacífica y tolerante.
BL 1.9 Identificar las actividades que pertenecen a cada uno de los sectores económicos y describir sus características, reconociendo las principales actividades económicas de la Comunitat Valenciana y su clasificación por sectores, como la obtención de materias primas, su transformación en productos elaborados, su distribución y su comercialización.	BL1.9.1. Identifica las actividades que pertenecen a cada uno de los sectores económicos, describe las características de estos, reconociendo las principales actividades económicas de la Comunitat Valenciana. BL1.9.2. Explica las actividades relevantes de los sectores primario, secundario y terciario de la Comunitat Valenciana y sus localizaciones. BL1.9.3. Localiza estas actividades en la Comunitat Valenciana mediante representaciones cartográficas de escala regional.

	BL1.9.4. Valora la importancia de la actividad agrícola para la economía valenciana. BL1.9.5. Conoce las características y la importancia que tiene la industria para la economía valenciana. BL1.9.6. Explica los factores que caracterizan la industria valenciana como exportadora. BL1.9.7. Analiza cuáles son los problemas con que se encuentra el sector turístico de la Comunitat Valenciana. BL1.9.8. Reconoce las causas y los efectos de los desequilibrios territoriales existentes en las comarcas del interior de la Comunitat Valenciana. BL1.9.9. Describe las características básicas de las profesiones tradicionales.
--	---

Bloque 2: LAS RAÍCES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaje evaluables
<p>BL2.1. Constatar la importancia del patrimonio cultural valenciano que hay que preservar y traspasar a las futuras generaciones.</p> <p>BL2.2. Analizar las características de distintas sociedades históricas incluyendo aspectos económicos, sociales, políticos y culturales, distinguiendo las causas de los procesos de cambio más relevantes de la historia de la Comunitat Valenciana y sus consecuencias, describiendo la relación entre acontecimientos significativos y situaciones.</p> <p>BL2.3. Representar los procesos de cambio y los principales acontecimientos de la historia de la Comunitat Valenciana sobre líneas de tiempo, respetando su secuencia temporal y la proporción de la duración, para adquirir una perspectiva global de su evolución.</p> <p>BL2.4. Analizar los acontecimientos que han determinado los cambios fundamentales en la historia de la Comunitat Valenciana.</p> <p>BL2.5. Utilizar fuentes diversas con la ayuda de herramientas informáticas, textos, reproducciones de obras de arte, mapas históricos, exposiciones en los museos, edificios históricos, para establecer hechos a partir de preguntas y deducciones sobre los cambios que configuran la historia de la Comunitat Valenciana considerando que el pasado puede representarse de varias formas y en los que los museos ejercen un papel fundamental para transmitir la herencia cultural del pasado.</p> <p>BL2.6. Explicar por qué es importante conservar el patrimonio cultural valenciano haciendo referencia al valor de los objetos artísticos del pasado como testigo de otras épocas y formas de expresión.</p>	<p>BL2.1.1. Muestra respeto por el patrimonio histórico-artístico.</p> <p>BL2.2.1. Identifica y localiza en el tiempo y en el espacio los hechos fundamentales de la historia de la Comunitat Valenciana y describe las principales características.</p> <p>BL2.2.2. Explica aspectos relacionados con la forma de vida y organización social de la Comunitat Valenciana de las distintas épocas históricas estudiadas.</p> <p>BL2.3.1. Sitúa en una línea de tiempo las etapas históricas más importantes de las distintas edades de la historia de la Comunitat Valenciana.</p> <p>BL2.3.2. Identifica y localiza en el tiempo y en el espacio los procesos y acontecimientos históricos más relevantes de la historia de la Comunitat Valenciana para adquirir una perspectiva global de su evolución.</p> <p>BL2.3.3. Describe en orden cronológico los principales movimientos artísticos y culturales de las distintas etapas de la historia de la Comunitat Valenciana citando sus representantes más significativos.</p> <p>BL2.4.1. Explica la diferencia de los períodos en que se divide la Prehistoria y describe las características básicas de las formas de vida en estas épocas referidas a la Comunitat Valenciana.</p> <p>BL2.4.2. Data la Edad Antigua y describe las características básicas de la vida en aquel tiempo, en especial las referidas a la romanización.</p> <p>BL2.4.3. Identifica los rasgos distintivos de las culturas que convivieron en el Reino de Valencia durante la Edad Media describiendo los distintos modelos sociales.</p> <p>BL2.4.4. Explica y sitúa en el tiempo los principales acontecimientos que se produjeron desde el siglo XVI al siglo XIX y que determinan nuestra historia moderna y contemporánea.</p> <p>BL2.4.5. Describe y explica los acontecimientos históricos más relevantes de la Guerra de la Independencia.</p> <p>BL2.5.1. Desarrolla la curiosidad por conocer formas de vida humana en el pasado a partir de las diferentes fuentes de información.</p> <p>BL2.5.2. Indaga sobre las formas de vida del pasado, acontecimientos, personas y cambios a partir del uso de varias fuentes de información, formulando deducciones, integrando la información extraída de varias fuentes, clasificándolas, distinguiendo entre un hecho y un punto de vista, reconociendo que el pasado puede ser interpretado y representado de formas distintas así como su utilidad para contribuir al conocimiento histórico.</p> <p>BL2.5.3. Comprende nuestro pasado como producto de los múltiples intercambios de pueblos y culturas así como la fusión de ideas.</p> <p>BL2.6.1. Respeta los restos históricos y los valora como un patrimonio que debemos legar y reconoce el valor que el patrimonio arqueológico monumental nos aporta para el conocimiento del pasado.</p> <p>BL2.6.2. Valora la importancia de los museos, lugares y monumentos históricos como espacios donde se aprende, mostrando una actitud de respeto hacia su entorno y su cultura, apreciando la herencia patrimonial.</p>

Bloque 3: UN PROYECTO EN COMÚN

Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaje evaluables
<p>BL3.1. Interpretar las demandas de las tareas de aprendizaje, mantener la concentración y el esfuerzo mientras las realiza, adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, intentando resolver las dudas por sus propios medios haciéndose preguntas y buscando ayuda si la necesita.</p>	<p>BL3.1.1. Interpreta las demandas de las tareas de aprendizaje.</p> <p>BL3.1.2. Mantiene la concentración y el esfuerzo mientras las realiza, adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades.</p> <p>BL3.1.3. Resuelve las dudas por sus propios medios haciéndose preguntas y buscando ayuda si la necesita.</p>

<p>BL3.2. Planificar la realización de un producto o una tarea estableciendo metas, proponer un plan ordenado de acciones para alcanzarlas, seleccionar los materiales, modificarlo mientras se desarrolla, evaluar el proceso y la calidad del producto final con ayuda de guías para la observación.</p>	<p>BL3.2.1. Planifica la realización de un producto o una tarea estableciendo metas, propone un plan ordenado de acciones para alcanzarlas y selecciona los materiales. BL3.2.2. Modifica el proyecto mientras se desarrolla, evaluando el proceso. BL3.2.3. Evalúa la calidad del producto final con ayuda de guías para la observación.</p>
<p>BL3.3. Explicar la importancia que tiene el Estatuto de Autonomía para el funcionamiento de la Comunitat Valenciana.</p>	<p>BL3.3.1. Identifica las principales instituciones de la Comunitat Valenciana y describe sus funciones y su organización.</p>
<p>BL3.4. Respetar los valores socialmente admitidos, conociendo y apreciando los valores del Estatuto de Autonomía y los derechos y deberes que se consagran.</p>	<p>BL3.4.1. Identifica, respeta y valora los principios democráticos más importantes establecidos en el Estatuto y explica la importancia que tiene para el funcionamiento de la Comunitat Valenciana. BL3.4.2. Describe los aspectos característicos de la sociedad valenciana actual y valora su carácter plural.</p>
<p>BL3.5. Apreciar el papel que juega la Comunitat Valenciana en el conjunto del Estado.</p>	<p>BL3.5.1. Concreta y sabe explicar el papel que juega la Comunitat Valenciana en el conjunto de España.</p>
<p>BL3.6. Mostrar una actitud de curiosidad y respeto hacia las manifestaciones culturales, valores y formas de vida de los antepasados y saber describir y analizar básicamente algunas de las tradiciones valencianas más próximas.</p>	<p>BL3.6.1. Desarrolla la curiosidad por conocer las formas de vida humana en el pasado, valorando la importancia que tienen los restos para el conocimiento y estudio de la historia y como patrimonio cultural que hay que cuidar y legar. BL3.6.2. Identifica, valora y respeta el patrimonio natural, histórico, cultural y artístico y asume las responsabilidades que supone su conservación y mejora. BL3.6.3. Reconoce, respeta y valora las manifestaciones artísticas más relevantes del patrimonio artístico y cultural valenciano. BL 3.6.4. Es consciente y valora la diversidad cultural y lingüística de la Comunitat Valenciana. BL3.6.5. Aprecia la herencia cultural a escala local como riqueza compartida que hay que conocer y preservar.</p>
<p>BL3.7. Resolver situaciones elementales propias de los juegos aplicando sus principios y reglas de forma individual o cooperativa.</p>	<p>BL3.7.1. Reconoce la riqueza cultural, la historia y el origen de los juegos y deportes tradicionales valencianos. BL3.7.2. Conoce las características y las reglas de los juegos tradicionales valencianos más representativos.</p>
<p>BL 3.8. Saber apreciar la relevancia de la dieta mediterránea como modelo alimentario sostenible y de calidad.</p>	<p>BL3.8.1. Conoce y explica los principios de una alimentación saludable con especial atención a la dieta mediterránea. BL3.8.2. Valora el arte culinario y aprecia las técnicas de preparación de los alimentos.</p>
<p>BL 3.9. Conocer las manifestaciones musicales más significativas que forman parte del patrimonio valenciano y adquirir actitudes de respeto y valoración de dicho patrimonio.</p>	<p>BL 3.9.1. Conoce los bailes y las danzas típicas de la Comunitat Valenciana y valora su aportación al enriquecimiento cultural. BL 3.9.2. Se interesa por descubrir las composiciones musicales más conocidas de los músicos valencianos.</p>

ANEXO IV
 HORARIO DE LA EDUCACIÓN PRIMARIA

ÁREAS	CURSOS/SESIONES SEMANALES (45')					
	1º	2º	3º	4º	5º	6º
TRONCALES	18	18	18	17	17	17
Ciencias de la naturaleza	2	2	2	2	2	2
Ciencias sociales	2	2	2	2	2	2
Lengua castellana y literatura	5	5	5	5	5	5
Matemáticas	6	6	6	5	5	5
Primera lengua extranjera	3	3	3	3	3	3
ESPECÍFICAS	7	7	7	7	7	7
Educación física	2	2	2	2	3	3
Religión/Valores sociales y cívicos (elegir una)	2	2	2	2	2	2
Educación artística	3	3	3	3	2	2
LIBRE CONFIGURACIÓN AUTONÓMICA	5	5	5	6	6	6
Valenciano: lengua y literatura	5	5	5	5	5	5
Cultura Valenciana					1	
Horas de libre disposición del centro				1		1
TOTAL	30	30	30	30	30	30

ANEXO V
 HORARIO DE LOS CURSOS SEGUNDO, CUARTO Y SEXTO DURANTE EL CURSO 2014-2015

ÁREAS	CURSOS/SESIONES SEMANALES (45')		
	2º	4º	6º
Conocimiento del medio natural, social y cultural	4	4	4
Lengua castellana y literatura	5	5	5
Matemáticas	6	5	5
Lengua extranjera	3	3	3
Educación física	2	2	3
Religión/Atención educativa	2	2	2
Educación artística	3	3	2
Valenciano: lengua y literatura	5	5	5
Horas de libre disposición del centro		1	1
TOTAL	30	30	30